Stjórnartíðindi
1994 - A-deild

Útgáfa 2.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundi skjalsins prenteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum https://urlausnir.is. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Skrifað inn á bls. 197.
Gallar á bls. 6, 50, 259, 370-371, 375, 388, 470, 486, 538, 634, og 761-762.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

1994

A-DEILD

REYKJAVÍK 1994
GUTENBERG

Útgefandi: Dómsmálaráðuneytið.

Efnisyfirlit

í tímaröð.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
1	14. jan.	Bráðabirgðalög um stöðvun verkfalls fiskimanna í aðildarfélögum Sjómannasambands Íslands og Farmanna- og fiskimannasambands Íslands utan Vestfjarða svo og Vélstjórafélagi Íslands, Vélstjórafélagi Suðurnesja og Vélstjórafélagi Vestmannaeyja	1-2
2	19. jan.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	3
3	21. jan.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	3
4	24. jan.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	4
5	24. jan.	Bréf handhafa valds forseta Íslands um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda	4
6	27. jan.	Auglýsing um breyting á viðauka I við lög nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum	5
7	27. jan.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	5
8	28. jan.	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	6
9	31. jan.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	6
10	4. feb.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	6
13	10. feb.	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	10
21	21. feb.	Lög um öflun álits EFTA-dómstólsins um skýringu samnings um Evrópska efnahagssvæðið	20-21
18	7. mars	Lög um stöðvun verkfalls fiskimanna í aðildarfélögum Sjóannasambands Íslands og Farmanna- og fiskimannasambandi Íslands utan Vestfjarða, svo og Vélstjórafélagi Íslands, Vélstjórafélagi Suðurnesja og Vélstjórafélagi Vestmannaeyja	18
16	14. mars	Lög um breytingu á lögum um lögskráningu sjómanna, nr. 43/1987	16
17	14. mars	Forsetaúrskurður um sendiráð, fastanefndir hjá alþjóðastofnunum og sendiræðisskrifstofur	16-17
15	16. mars	Lög um dýravernd	11-15
14	17. mars	Auglýsing um staðfestingu forseta Íslands á reglugerð um breytingu á reglugerð um Stjórnarráð Íslands, nr. 96 31. desember 1969, með síðari breytingum	10
19	22. mars	Lög um breyting á sveitarstjórnarlögum, nr. 8 18. apríl 1986, með áorðnum breytingum	19

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
11	24. mars	Auglýsing um breyting á viðauka I við lög nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum	7
12	25. mars	Lög um breyting á lögum um Húsnæðisstofnun ríkisins, nr. 97/1993	8-9
20	25. mars	Lög um breytingu á sveitarstjórnarlögum, nr. 8/1986	20
24	25. mars	Lög um breytingu á samkeppnislögum, nr. 8 25. febrúar 1993	31-32
22	29. mars	Lög um eftirlit með fóðri, áburði og sáðvöru	21-23
23	29. mars	Hafnalög	23-31
25	29. mars	Lög um breytingu á lögum nr. 6/1986, um afréttarmálefni, fjallskil o.fl.	32
29	2. apríl	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	68
27	5. apríl	Fjáraukalög fyrir árið 1991, sbr. lög nr. 75/1991	56-62
28	5. apríl	Fjáraukalög fyrir árið 1992, sbr. lög nr. 118/1992	62-67
26	6. apríl	Lög um fjöleignahús	33-56
30	6. apríl	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	68
34	15. apríl	Lög um breytingu á lögum nr. 99/1993, um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum, með síðari breytingum	72-83
37	19. apríl	Lög um breyting á lögum um meðferð opinberra mála, nr. 19 26. mars 1991	102-107
38	19. apríl	Lög um breyting á lögum um meðferð einkamála, nr. 91 31. desember 1991	108-115
39	19. apríl	Lög um breyting á lögum um Hæstarétt Íslands nr. 75 21. júní 1973	115-116
32	20. apríl	Lög um breytingu á lögum nr. 32/1991, um Héraðsskóga	70
46	20. apríl	Lög um breytingu á lögum nr. 29/1988, um Kennaraháskóla Íslands	131-132
36	22. apríl	Húsaleigulög	84-102
31	25. apríl	Lög um breytingu á lögum um málefni aldraðra, nr. 82/1989, með síðari breytingum, og lögum nr. 40/1991, um félagsþjónustu sveitarfélaga	69
33	25. apríl	Lög um slysavarnaráð	70-71
35	26. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 21 5. maí 1990, um lögheimili	83
40	26. apríl	Lög um breytingu á lögum um brunavarnir og brunamál, nr. 41/1992	116
54	28. apríl	Lög um breytingar á lögum um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, nr. 81/1988, með síðari breytingum	142
55	29. apríl	Lög um samfélagsþjónustu	143-145
106	4. maí	Þingsályktun um breytingu á þingsályktun frá 2. maí 1988, um störf og starfshætti umboðsmanns Alþingis	322
41	5. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 64/1958, um útflutning hrossa, með síðari breytingum	117

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
53	5. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Seltjarnarneskaupstað eyjuna Gróttu	141
45	6. maí	Vegalög	121-131
47	6. maí	Lög um vöruflutninga á landi	132-133
48	6. maí	Lög um brunatryggingar	134-135
52	6. maí	Lög um breyting á tollalögum nr. 55/1987, og lögum nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum	140-141
58	6. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 93 20. nóvember 1992, um meðferð sjávarafurða og eftirlit með framleiðslu þeirra	147
59	6. maí	Lög um breyting á lögum nr. 3/1987, um fjáröflun til vegagerðar, með síðari breytingum	148
49	9. maí	Lög um réttaraðstoð við alþjóðadómstólinn sem fjallar um stríðsglæpi í fyrrum Júgóslavíu	136-138
90	9. maí	Lög um réttindi eftirlitsmanna vegna samnings um hefðbundinn herafla í Evrópu og samnings um opna lofthelgi	276
91	9. maí	Lög um breytingu á lögum um Evrópska efnahagssvæðið nr. 2/1993, sbr. lög nr. 66/1993	276-277
60	11. maí	Lög um vátryggingastarfsemi	149-187
68	11. maí	Lög um Eignarhaldsfélagið Brunabótafélag Íslands	235-238
69	11. maí	Lög um sölu notaðra ökutækja	238-240
70	11. maí	Lög um breyting á lögum nr. 51/1992, um Háskólann á Akureyri	241
71	11. maí	Lög um Landsbókasafn Íslands - Háskólabókasafn	241-244
72	11. maí	Lög um merkingar og upplýsingaskyldu varðandi orkunotkun heimilistækja o.fl.	245-246
44	11. maí	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	120
85	11. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 99/1993, um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum, með síðari breytingum	269
42	13. maí	Lög um veitingu ríkisborgararéttar	118-120
50	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 88/1991, um aukatekjur ríkissjóðs, með síðari breytingum	139
51	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 94/1976, um skráningu og mat fasteigna, með síðari breytingum	139-140
56	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 65/1982, um skattskyldu innlánsstofnana, með síðari breytingum	145-146
57	13. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum	146
61	13. maí	Lög um Rannsóknarráð Íslands	187-191
43	16. maí	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	120
63	17. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 76/1970, um lax- og silungsveiði, með síðari breytingum	213-222
62	19. maí	Lög um mannréttindasáttmála Evrópu	192-212
64	19. maí	Lög um vernd, friðun og veiðar og villtum fuglum og villtum spendýrum	223-231

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
65	19. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 81 3. ágúst 1988, um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, ásamt síðari breytingum, vegna samningsins um Evrópska efnahagssvæðið	231-232
66	19. maí	Lög um breyting á tollalögum, nr. 55/1987, með síðari breytingum	232-233
67	19. maí	Lög um breyting á lögum um brunavarnir og brunamál, nr. 41/1992	234
73	19. maí	Lög um söfnunarkassa	246-247
74	19. maí	Lög um breyting á lögum nr. 113/1990, um tryggingagjald, með síðari breytingum	248
75	19. maí	Lög um stofnun hlutafélags um Lyfjaverslun ríkisins og heimild til sölu hlutabréfa í því félagi	248-249
76	19. maí	Lög um breyting á lögum nr. 83/1993, um viðurkenningu á menntun og prófskírteinum	250
77	19. maí	Lög um breyting á lögum um Happdrætti Háskóla Íslands, nr. 13 13. apríl 1973, með síðari breytingum	251
78	19. maí	Lög um leikskóla	251-254
79	19. maí	Lög um samstarfsnefnd sjómanna og útvegsmanna og um breytingu á lögum nr. 24 7. maí 1986, um skiptaverðmæti og greiðslumiðlun innan sjávarútvegsins, með síðari breytingum	255-256
80	19. maí	Lög um alferðir	257-260
81	19. maí	Lög um breyting á lögum um skipulag ferðamála, nr. 79/1985, með síðari breytingum	261-262
82	19. maí	Lög um reynslusveitarfélög	263-266
83	19. maí	Lög um umboðsmann barna	266-268
95	19. maí	Lög um breyting á lögum um birtingu laga og stjórnvaldaerinda, nr. 64 16. desember 1943	295
84	20. maí	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	268
93	20. maí	Lyfjalög	283-293
97	20. maí	Fjáraukalög fyrir árið 1993, sbr. lög nr. 115/1993	297-303
98	20. maí	Lög um breyting á þjóðminjalögum, nr. 88/1989, sbr. lög nr. 43/1991	303-307
100	20. maí	Lög um húsaleigubætur	308-313
101	20. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 30/1993, um neytendalán	313-316
102	20. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 100/1992, um vog, mál og faggildingu	317
103	20. maí	Lög um jöfnun á flutningskostnaði olíuvara	318-320
86	24. maí	Lög um viðauka við lög nr. 35 30. apríl 1993, um efitirlit með skipum	270
87	24. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 38 15. maí 1990, um stjórn fiskveiða, með síðari breytingum	270-273
88	24. maí	Lög um viðauka við lög nr. 39 15. maí 1990, um verðjöfnunarsjóð sjávarútvegsins	274

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
89	24. maí	Lög um stofnun hlutafélags um Áburðarverksmiðju ríkisins	274-275
92	24. maí	Lög um Þróunarsjóð sjávarútvegsins	277-282
94	24. maí	Lög um lífeyrissjóð sjómanna	293-294
96	24. maí	Lög um ráðstafanir til að stuðla að stækkun atvinnu- og þjónustusvæða á Vestfjörðum í kjölfar samdráttar í þorskafla	295-296
99	24. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 94/1986, um kjarasamninga opinberra starfsmanna	308
104	7. júní	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda	321
105	8. júní	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman á Þingvöllum	321
107	16. júní	Auglýsing um breyting á viðauka I við tollalög nr. 55 frá 30. mars 1987, með síðari breytingum	323-325
108	16. júní	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	326
109	24. júní	Auglýsing um staðfesting forsetaúrskurðar um breyting á forsetaúrskurði nr. 88 14. júní 1993, um skipting starfa ráðherra	326-327
110	24. júní	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	327
111	28. júní	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	328
112	28. júní	Bráðabirgðalög um breytingu á lyfjalögum nr. 93/1994	328-329
113	28. júní	Lög um eftirlaun til aldraðra	329-335
116	14. júlí	Auglýsing um staðfestingu forseta Íslands á reglugerð um breytingar á reglugerð nr. 90/1993, fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum	342-344
114	31. ágúst	Auglýsing um flugmálaáætlun árin 1994-1997	336-341
115	13. sept.	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til fundar laugardaginn 1. október 1994	341
117	16. sept.	Lög um skipulag ferðamála	344-352
121	21. sept.	Lög um neytendalán	355-360
119	30. sept.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	354
120	10. okt.	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	354
118	12. okt.	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 98/1993 fyrir Háskóla Íslands með áorðnum breytingum	353-354
126	18. okt.	Lánsfjáraukalög fyrir árið 1994	364
124	3. nóv.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	362
127	7. nóv.	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	364
122	10. nóv.	Lög um breytingu á lyfjalögum, nr. 93/1994	361

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
123	12. nóv.	Auglýsing um staðfesting forsetaúrskurðar um breyting á forsetaúrskurði nr. 109 24. júní 1994, um breyting á forsetaúrskurði nr. 88 14. júní 1993, um skipting starfa ráðherra	362
125	12. nóv.	Lög um Lýðveldissjóð	363
128	23. nóv.	Lög um takmörkun á ráðstöfun síldar til bræðslu	365
134	25. nóv.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	374
132	2. des.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	368
136	7. des.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	375
129	20. des.	Lög um afnám laga nr. 57/1944, um tilraunastöð í jarðrækt á Reykhólum	366
130	20. des.	Lög um sameiningu Búnaðarfélags Íslands og Stéttarsambands bænda í ein heildarsamtök bænda	366-367
131	20. des.	Lög um breyting á lyfjalögum, nr. 93/1994	367-368
133	21. des.	Lög um atvinnuréttindi útlendinga	369-374
135	23. des.	Lög um breyting á lögum um hópuppsagnir, nr. 95/1992	374-375
137	28. des.	Lög um breytingu á lögum nr. 32 12. maí 1978, um hlutafélög, með síðari breytingum	376-401
138	28. des.	Lög um einkahlutafélög	402-436
139	28. des.	Lög um breytingu á lögum nr. 60/1994, um vátryggingastarfsemi	436
140	28. des.	Lög um breytingu á lögum nr. 86/1991, um breytingu á lögum nr. 97/1990, um heilbrigðisþjónustu, sbr. lög nr. 110/1992 og lög nr. 128/1993	437
141	29. des.	Lög um breytingu á lögum nr. 99/1993, um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum	437-438
142	29. des.	Lög um ábyrgð á norrænum fjárfestingarlánum til verkefna utan Norðurlanda	438
143	29. des.	Fjáraukalög fyrir árið 1994	439-468
144	29. des.	Lög um ársreikninga	469-486
145	29. des.	Lög um bókhald	486-495
146	29. des.	Auglýsing um breyting á viðauka I við tollalög nr. 55 frá 30. mars 1987, með síðari breytingum	495-497
149	29. des.	Lánsfjárlög fyrir árið 1995	508-510
154	29. des.	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	516
147	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum	497-502
148	30. des.	Lög um ráðstafanir í ríkisfjármálum á árinu 1995	503-508
150	30. des.	Lög um breytingu á lögum um brunatryggingar nr. 48/1994	511-512
151	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum	513
152	30. des.	Lög um breytingu á lögum um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 90/1990, með síðari breytingum	514

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
153	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 56/1994, um breyting á lögum nr. 65/1982, um skattskyldu innlánsstofnana, með síðari breytingum	515
155	31. des.	Lög um veitingu ríkisborgararéttar	517-519
156	31. des.	Lög um breytingu á lögum um skipulag ferðamála, nr. 117/ 1994	519
157	31. des.	Lög um afnám laga nr. 35/1992, um forfallaþjónustu í sveitum, o.fl.	520
158	31. des.	Fjárlög fyrir árið 1995	521-766
159	31. des.	Lög um evrópsk fjárhagsleg hagsmunafélög	767-777
160	31. des.	Lög um breyting á lögum nr. 30/1966, um meðferð, skoðun og mat á sláturafurðum	777
161	31. des.	Lög um útflutning hrossa	778-779
162	31. des.	Lög um lífræna landbúnaðarframleiðslu	779-780

Yfirlit
eftir málaflokkum.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Aldraðir.	
113	28. júní	Lög um eftirlaun til aldraðra	329–335
		Alþingi.	
5	24. jan.	Bréf handhafa valds forseta Íslands um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda	4
44	11. maí	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	120
104	7. júní	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda	321
105	8. júní	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman á Þingvöllum	321
106	4. maí	Þingsályktun um breytingu á þingsályktun frá 2. maí 1988, um störf og starfshætti umboðsmanns Alþingis	322
108	16. júní	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	326
115	13. sept.	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til fundar laugardaginn 1. október 1994	341
154	29. des.	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	516
		Atvinnumál.	
96	24. maí	Lög um ráðstafanir til að stuðla að stækkun atvinnu- og þjónustusvæða á Vestfjörðum í kjölfar samdráttar í þorskafla	295–296
133	21. des.	Lög um atvinnuréttindi útlendinga	369–374
		Bankamál.	
56	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 65/1982, um skattskyldu innlánsstofnana, með síðari breytingum	145–146
101	20. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 30/1993, um neytendalán	313–316
121	21. sept.	Lög um neytendalán	355–360
142	29. des.	Lög um ábyrgð á norrænum fjárfestingarlánum til verkefna utan Norðurlanda	438
153	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 56/1994, um breyting á lögum nr. 65/1982, um skattskyldu innlánsstofnana, með síðari breytingum	515
		Birting laga og stjórnvaldaerinda.	
95	19. maí	Lög um breytingu á lögum um birtingu laga og stjórnvaldaerinda, nr. 64 16. desember 1943	295
		Bókhald.	
145	29. des.	Lög um bókhald	486–495

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Bráðabirgðalög.	
1	14. jan.	Bráðabirgðalög um stöðvun verkfalls fiskimanna í aðildarfélögum Sjómannasambands Íslands og Farmanna- og fiskimannasambands Íslands utan Vestfjarða svo og Vélstjórafélagi Íslands, Vélstjórafélagi Suðurnesja og Vélstjórafélagi Vestmannaeyja	1–2
112	28. júní	Bráðabirgðalög um breytingu á lyfjalögum nr. 93/1994 ...	328–329
		Brunamál.	
40	26. apríl	Lög um breytingu á lögum um brunavarnir og brunamál, nr. 41/1992	116
48	6. maí	Lög um brunatryggingar	134–135
67	19. maí	Lög um breyting á lögum um brunavarnir og brunamál, nr. 41/1992	234
68	11. maí	Lög um Eignarhaldsfélagið Brunabótafélag Íslands	235–238
150	30. des.	Lög um breytingu á lögum um brunatryggingar nr. 48/1994	511–512
		Búfjármál, Búnaðarmál, sjá Landbúnaður.	
		Dómsmál.	
37	19. apríl	Lög um breyting á lögum um meðferð opinberra mála, nr. 19 26. mars 1991	102–107
38	19. apríl	Lög um breyting á lögum um meðferð einkamála, nr. 91 31. desember 1991	108–115
39	19. apríl	Lög um breyting á lögum um Hæstarétt Íslands	115-116
49	9. maí	Lög um réttaraðstoð við alþjóðadómstólinn sem fjallar um stríðsglæpi í fyrrum Júgóslavíu	136–138
62	19. maí	Lög um mannréttindasáttmála Evrópu	192–212
		Dýravernd.	
15	16. mars	Lög um dýravernd	11–15
		Evrópska efnahagssvæðið.	
21	21. feb.	Lög um öflun álits EFTA-dómstólsins um skýringu samnings um Evrópska efnahagssvæðið	20–21
65	19. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 81 3. ágúst 1988, um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, ásamt síðari breytingum, vegna samningsins um Evrópska efnahagssvæðið	231–232
90	9. maí	Lög um réttindi eftirlitsmanna vegna samnings um hefðbundinn herafla í Evrópu og samnings um opna lofthelgi	276
91	9. maí	Lög um breytingu á lögum um Evrópska efnahagssvæðið nr. 2/1993, sbr. lög nr. 66/1993	276–277
159	31. des.	Lög um evrópsk fjárhagsleg hagsmunafélög	767–777

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Fasteignir.	
26	6. apríl	Lög um fjöleignarhús	33–56
51	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 94/1976, um skráningu og mat fasteigna, með síðari breytingum	139–140
		Ferðamál.	
80	19. maí	Lög um alferðir	257–260
81	19. maí	Lög um breytingu á lögum um skipulag ferðamála, nr. 79/1985, með síðari breytingum	261–262
117	16. sept.	Lög um skipulag ferðamála	344–352
156	31. des.	Lög um breytingu á lögum um skipulag ferðamála, nr. 117/1994	519
		Félagsmál.	
26	6. apríl	Lög um fjöleignarhús	33–56
55	29. apríl	Lög um samfélagsþjónustu	143–145
83	19. maí	Lög um umboðsmann barna	266–268
100	20. maí	Lög um húsaleigubætur	308–313
		Fiskveiðar, sjá Sjávarútvegur.	
		Fjárlög, ríkisreikningur.	
27	5. apríl	Fjáraukalög fyrir árið 1991, sbr. lög nr. 75/1991	56–62
28	5. apríl	Fjáraukalög fyrir árið 1992, sbr. lög nr. 118/1992	62–67
97	20. maí	Fjáraukalög fyrir árið 1993, sbr. lög nr. 115/1993	297–303
126	18. okt.	Lánsfjáraukalög fyrir árið 1994	364
143	29. des.	Fjáraukalög fyrir árið 1994	439–468
148	30. des.	Lög um ráðstafanir í ríkisfjármálum á árinu 1995	503–508
149	29. des.	Lánsfjárlög fyrir árið 1995	508–510
158	31. des.	Fjárlög fyrir árið 1995	521–766
		Flugmál.	
90	9. maí	Lög um réttindi eftirlitsmanna vegna samnings um hefðbundinn herafla í Evrópu og samnings um opna lofthelgi	276
114	31. ágúst	Auglýsing um flugmálaáætlun árin 1994-1997	336–341
		Flutningar.	
47	6. maí	Lög um vöruflutninga á landi	132–133
103	20. maí	Lög um jöfnun á flutningskostnaði olíuvara	318–320
		Forseti Íslands.	
2	19. jan.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	3
8	28. jan.	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	6
10	4. feb.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	6

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
13	4. feb.	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	10
29	2. apríl	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	68
30	6. apríl	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	68
43	16. maí	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	120
84	20. maí	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	268
110	24. júní	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	327
111	28. júní	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	328
119	30. sept.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	354
120	10. okt.	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	354
124	3. nóv.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	362
127	7. nóv.	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	364
132	2. des.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	368

Gjöld, sjá Skattar, gjöld.

Hafnir.

23	29. mars	Hafnalög	23–31

Happdrætti.

73	19. maí	Lög um söfnunarkassa	246–247
77	19. maí	Lög um breyting á lögum um Happdrætti Háskóla Íslands, nr. 13 13. apríl 1973, með síðari breytingum	251

Háskóli Íslands.

70	11. maí	Lög um breyting á lögum nr. 51/1992, um Háskólann á Akureyri	241
71	11. maí	Lög um Landsbókasafn Íslands - Háskólabókasafn	241–244
77	19. maí	Lög um breyting á lögum um Happdrætti Háskóla Íslands, nr. 13 13. apríl 1973, með síðari breytingum	251
116	14. júlí	Auglýsing um staðfestingu forseta Íslands á reglugerð um breytingar á reglugerð nr. 90/1993, fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum	342–344
118	12. okt.	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 98/1993 fyrir Háskóla Íslands með áorðnum breytingum	353–354

Háskólinn á Akureyri, sjá Háskóli Íslands.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Heilbrigðismál.	
54	28. apríl	Lög um breytingar á lögum um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, nr. 81/1988, með síðari breytingum	142
65	19. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 81 3. ágúst 1988, um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, ásamt síðari breytingum, vegna samningsins um Evrópska efnahagssvæðið	231–232
75	19. maí	Lög um stofnun hlutafélags um Lyfjaverslun ríkisins og heimild til sölu hlutabréfa í því félagi	248–249
93	20. maí	Lyfjalög	283–293
112	28. júní	Bráðabirgðalög um breytingu á lyfjalögum nr. 93/1994 ...	328–329
122	10. nóv.	Lög um breytingu á lyfjalögum, nr. 93/1994	361
131	20. des.	Lög um breyting á lyfjalögum, nr. 93/1994	367-368
140	28. des.	Lög um breytingu á lögum nr. 86/1991, um breytingu á lögum nr. 97/1990, um heilbrigðisþjónustu, sbr. lög nr. 110/1992 og lög nr. 128/1993	437
		Hlutafélög.	
137	28. des.	Lög um breytingu á lögum nr. 32 12. maí 1978, um hlutafélög, með síðari breytingum	376–401
138	28. des.	Lög um einkahlutafélög	402–436
		Húsnæðismál.	
12	25. mars	Lög um breyting á lögum um Húsnæðisstofnun ríkisins, nr. 97/1993	8–9
26	6. apríl	Lög um fjöleignarhús	33–56
36	22. apríl	Húsaleigulög	84–102
100	20. maí	Lög um húsaleigubætur	308–313
		Kjarasamningar, sjá Launamál.	
		Landbúnaður.	
22	29. mars	Lög um eftirlit með fóðri, áburði og sáðvöru	21–23
25	29. mars	Lög um breytingu á lögum nr. 6/1986, um afréttarmálefni, fjallskil o.fl.	32
34	15. apríl	Lög um breytingu á lögum nr. 99/1993, um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum, með síðari breytingum	72–83
41	5. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 64/1958, um útflutning hrossa, með síðari breytingum	117
85	11. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 99/1993, um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum, með síðari breytingum	269
129	20. des.	Lög um afnám laga nr. 57/1944, um tilraunastöð í jarðrækt á Reykhólum	366
130	20. des.	Lög um sameiningu Búnaðarfélags Íslands og Stéttarsambands bænda í ein heildarsamtök bænda	366–367
141	29. des.	Lög um breytingu á lögum nr. 99/1993, um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum	437–438

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
157	31. des.	Lög um afnám laga nr. 35/1992, um forfallaþjónustu í sveitum, o.fl.	520
160	31. des.	Lög um breyting á lögum nr. 30/1966, um meðferð, skoðun og mat á sláturafurðum	777
161	31. des.	Lög um útflutning hrossa	777–779
162	31. des.	Lög um lífræna landbúnaðarframleiðslu	779–780
		Launamál.	
99	24. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 94/1986, um kjarasamninga opinberra starfsmanna	308
135	23. des.	Lög um breyting á lögum um hópuppsagnir, nr. 95/1992	374–375
		Lífeyrissjóðir.	
94	24. maí	Lög um lífeyrissjóð sjómanna	293–294
		Lyf, sjá Heilbrigðismál.	
		Mannréttindi.	
62	19. maí	Lög um mannréttindasáttmála Evrópu	192–212
		Menntamál.	
46	20. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 29/1988, um Kennaraháskóla Íslands	131–132
76	19. maí	Lög um breyting á lögum nr. 83/1993, um viðurkenningu á menntun og prófskírteinum	250
78	19. maí	Lög um leikskóla	251–254
98	20. maí	Lög um breyting á þjóðminjalögum, nr. 88/1989, sbr. lög nr. 43/1991	303–307
		Mælitæki.	
102	20. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 100/1992, um vog, mál og faggildingu	317
		Opinberir starfsmenn.	
99	24. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 94/1986, um kjarasamninga opinberra starfsmanna	308
		Raforkumál.	
72	11. maí	Lög um merkingar og upplýsingaskyldu varðandi orkunotkun heimilistækja o.fl.	245–246
		Rannsóknir.	
61	13. maí	Lög um Rannsóknarráð Íslands	187–191
		Ráðherrar, sjá Ríkisstjórn.	

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Reikningar.	
144	29. des.	Lög um ársreikninga	469–486
		Réttarfar, sjá Dómsmál.	
		Ríkisborgararéttur.	
42	13. maí	Lög um veitingu ríkisborgararéttar	118–120
155	31. des.	Lög um veitingu ríkisborgararéttar	517–519
		Ríkisreikningur, sjá Fjárlög, ríkisreikningur.	
		Ríkisstjórn.	
3	21. jan.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	3
4	24. jan.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	4
7	27. jan.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	5
9	31. jan.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	6
109	24. júní	Auglýsing um staðfesting forsetaúrskurðar um breyting á forsetaúrskurði nr. 88 14. júní 1993, um skipting starfa ráðherra	326–327
123	12. nóv.	Auglýsing um staðfesting forsetaúrskurðar um breyting á forsetaúrskurði nr. 109 24. júní 1994, um breyting á forsetaúrskurði nr. 88 14. júní 1993, um skipting starfa ráðherra	362
134	25. nóv.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	374
136	7. des.	Auglýsing frá forsætisráðuneytinu	375
		Ríkisstofnanir.	
12	25. mars	Lög um breyting á lögum um Húsnæðisstofnun ríkisins, nr. 97/1993	8–9
75	19. maí	Lög um stofnun hlutafélags um Lyfjaverslun ríkisins og heimild til sölu hlutabréfa í því félagi	248–249
89	24. maí	Lög um stofnun hlutafélags um Áburðarverksmiðju ríkisins	274–275
		Samgöngumál, sjá Vegamál.	
		Seltjarnarnes.	
53	5. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Seltjarnarneskaupstað eyjuna Gróttu	141
		Sendiráð.	
17	14. mars	Forsetaúrskurður um sendiráð, fastanefndir hjá alþjóðastofnunum og sendiræðisskrifstofur	16–17

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Siglingar, skip.	
1	14. jan.	Bráðabirgðalög um stöðvun verkfalls fiskimanna í aðildarfélögum Sjómannasambands Íslands og Farmanna- og fiskimannasambands Íslands utan Vestfjarða svo og Vélstjórafélagi Íslands, Vélstjórafélagi Suðurnesja og Vélstjórafélagi Vestmannaeyja	1–2
16	14. mars	Lög um breytingu á lögum um lögskráningu sjómanna, nr. 43/1987	16
18	7. mars	Lög um stöðvun verkfalls fiskimanna í aðildarfélögum Sjómannasambands Íslands og Farmanna- og fiskimannasambandi Íslands utan Vestfjarða, svo og Vélstjórafélagi Íslands, Vélstjórafélagi Suðurnesja og Vélstjórafélagi Vestmannaeyja	18
86	24. maí	Lög um viðauka við lög nr. 35 30. apríl 1993, um eftirlit með skipum	270
		Sjávarútvegur.	
58	6. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 93 20. nóvember 1992, um meðferð sjávarafurða og eftirlit með framleiðslu þeirra	147
79	19. maí	Lög um samstarfsnefnd sjómanna og útvegsmanna og um breytingu á lögum nr. 24 7. maí 1986, um skiptaverðmæti og greiðslumiðlun innan sjávarútvegsins, með síðari breytingum	255-256
87	24. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 38 15. maí 1990, um stjórn fiskveiða, með síðari breytingum	270-273
88	24. maí	Lög um viðauka við lög nr. 39 15. maí 1990, um Verðjöfnunarsjóð sjávarútvegsins	274
92	24. maí	Lög um Þróunarsjóð sjávarútvegsins	277–282
96	24. maí	Lög um ráðstafanir til að stuðla að stækkun atvinnu- og þjónustusvæða á Vestfjörðum í kjölfar samdráttar í þorskafla	295–296
128	23. nóv.	Lög um takmörkun á ráðstöfun síldar til bræðslu	365
		Sjóðir.	
88	24. maí	Lög um viðauka við lög nr. 39 15. maí 1990, um Verðjöfnunarsjóð sjávarútvegsins	274
92	24. maí	Lög um Þróunarsjóð sjávarútvegsins	277–282
125	12. nóv.	Lög um Lýðveldissjóð	363
		Skattar, gjöld.	
6	27. jan.	Auglýsing um breyting á viðauka I við lög nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum	5
11	24. mars	Auglýsing um breyting á viðauka I við lög nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum	7
50	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 88/1991, um aukatekjur ríkissjóðs, með síðari breytingum	139

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
52	6. maí	Lög um breyting á tollalögum nr. 55/1987, og lögum nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum	140–141
56	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 65/1982, um skattskyldu innlánsstofnana, með síðari breytingum	145–146
57	13. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum	146
59	6. maí	Lög um breyting á lögum nr. 3/1987, um fjáröflun til vegagerðar, með síðari breytingum	148
66	19. maí	Lög um breyting á tollalögum, nr. 55/1987, með síðari breytingum	232–233
74	19. maí	Lög um breyting á lögum nr. 113/1990, um tryggingagjald, með síðari breytingum	248
107	16. júní	Auglýsing um breyting á viðauka I við tollalög nr. 55 frá 30. mars 1987, með síðari breytingum	323–325
147	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum	497–502
151	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum	513
153	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 56/1994, um breyting á lögum nr. 65/1982, um skattskyldu innlánsstofnana, með síðari breytingum	515

Skip, sjá Siglingar, skip.

Skógrækt.

32	20. apríl	Lög um breytingu á lögum nr. 32/1991, um Héraðsskóga...	70

Skólar, sjá Menntamál.

Stjórnarráð Íslands.

14	17. mars	Auglýsing um staðfestingu forseta Íslands á reglugerð um breytingu á reglugerð um Stjórnarráð Íslands, nr. 96 31. desember 1969, með síðari breytingum	10

Sveitastjórnarmál.

19	22. mars	Lög um breyting á sveitarstjórnarlögum, nr. 8 18. apríl 1986, með áorðnum breytingum	19
20	25. mars	Lög um breytingu á sveitarstjórnarlögum, nr. 8/1986	20
31	25. apríl	Lög um breytingu á lögum um málefni aldraðra, nr. 82/ 1989, með síðari breytingum, og lögum nr. 40/1991, um félagsþjónustu sveitarfélaga	69
82	19. maí	Lög um reynslusveitarfélög	263–266
152	30. des.	Lög um breytingu á lögum um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 90/1990, með síðari breytingum	514

Tekjustofnar sveitarfélaga, sjá Sveitastjórnarmál.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Tryggingar.	
48	6. maí	Lög um brunatryggingar	134–135
60	11. maí	Lög um vátryggingastarfsemi	149–187
68	11. maí	Lög um Eignarhaldsfélagið Brunabótafélag Íslands	235–238
74	19. maí	Lög um breyting á lögum nr. 113/1990, um tryggingagjald, með síðari breytingum	248
139	28. des.	Lög um breytingu á lögum nr. 60/1994, um vátryggingastarfsemi	436
150	30. des.	Lög um breytingu á lögum um brunatryggingar nr. 48/1994	511–512
		Umhverfismál.	
54	28. apríl	Lög um breytingar á lögum um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, nr. 81/1988, með síðari breytingum	142
		Útflutningur.	
41	5. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 64/1958, um útflutning hrossa, með síðari breytingum	117
161	31. des.	Lög um útflutning hrossa	777–779
		Vegamál.	
45	6. maí	Vegalög	121–131
59	6. maí	Lög um breyting á lögum nr. 3/1987, um fjáröflun til vegagerðar, með síðari breytingum	148
		Veiði, friðun.	
63	17. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 76/1970, um lax- og silungsveiði, með síðari breytingum	213–222
64	19. maí	Lög um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum	223–231
		Verðjöfnun, sjá Verðlagsmál.	
		Verðlagsmál.	
24	25. mars	Lög um breytingu á samkeppnislögum, nr. 8 25. febrúar 1993	31–32
85	11. maí	Lög um breytingu á lögum nr. 99/1993, um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum, með síðari breytingum	269
		Þjóðskrá.	
35	26. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 21 5. maí 1990, um lögheimili	83
		Ökutæki.	
69	11. maí	Lög um sölu notaðra ökutækja	238–240
		Öryggismál.	
33	25. apríl	Lög um slysavarnaráð	70–71

Skrá um útgáfudaga A-deildar 1994.

A	1,	nr. 1	14. janúar
A	2,	nr. 2-5	24. janúar
A	3,	nr. 6-10	4. febrúar
A	4,	nr. 11	25. mars
A	5,	nr. 12	30. mars
A	6,	nr. 13-30	11. apríl
A	7,	nr. 31-40	2. maí
A	8,	nr. 41	9. maí
A	9,	nr. 42-59	9. maí
A	10,	nr. 60-84	20. maí
A	11,	nr. 85-103	30. maí
A	12,	nr. 104-106	3. júní
A	13,	nr. 107	9. júní
A	14,	nr. 108-110	24. júní
A	15,	nr. 111-113	30. júní
A	16,	nr. 114-117	29. sept.
A	17,	nr. 118-121	18. okt.
A	18,	nr. 122	11. nóv.
A	19,	nr. 123-127	14. nóv.
A	20,	nr. 128	25. nóv.
A	21,	nr. 129-132	23. des.
A	22,	nr. 133-154	31. des.
A	23,	nr. 155-162	10. jan. 1995

Endurprentuð blöð: 238, 352, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 382, 387, 506.

Leiðréttingar:

Í lögum nr. 62- 67, 73- 83, 95, 97, 98 og 100-103/1994, 3. lína: forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar. Les: forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar.

STJÓRNARTÍÐINDI A 1 – 1994

14. janúar 1994 1 Nr. 1

BRÁÐABIRGÐALÖG

um stöðvun verkfalls fiskimanna í aðildarfélögum Sjómannasambands Íslands og Farmanna- og fiskimannasambands Íslands utan Vestfjarða svo og Vélstjórafélagi Íslands, Vélstjórafélagi Suðurnesja og Vélstjórafélagi Vestmannaeyja.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Sjávarútvegsráðherra hefur tjáð mér að félagsmenn á fiskiskipaflotanum í flestum aðildarfélögum Sjómannasambands Íslands og Farmanna- og fiskimannasambands Íslands utan Vestfjarða svo og félagsmenn í Vélstjórafélagi Íslands, Vélstjórafélagi Suðurnesja og Vélstjórafélagi Vestmannaeyja hafi hafið vinnustöðvun dagana 2.–5. janúar s.l. Ríkissáttasemjari hafi tjáð ríkisstjórninni að ítrekaðar sáttatilraunir hafi reynst árangurslausar og engar horfur séu taldar á lausn vinnudeilunnar í bráð. Vinnudeilan valdi víðtæku atvinnuleysi meðal annarra launþega en þeirra er í verkfalli eru. Haldi vinnudeila þessi áfram muni hún hafa í för með sér mikinn skaða fyrir atvinnulíf landsmanna og óbætanlegt tjón fyrir þjóðarbúið í heild.

Því telji ríkisstjórnin að brýna nauðsyn beri til að koma í veg fyrir frekari stöðvun fiskiskipaflotans og leggja grunn að því með hvaða hætti endir verði bundinn á deilu þessa.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Sjávarútvegsráðherra skal skipa nefnd þriggja manna. Nefndin skal gera tillögur um hvernig koma megi í veg fyrir að viðskipti með aflaheimildir hafi óeðlileg áhrif á skiptakjör og undirbúa nauðsynlega löggjöf í þeim efnum. Nefndin skal skila tillögum sínum sem fyrst og eigi síðar en 1. febrúar 1994.

2. gr.

Allir síðast gildandi kjarasamningar þeirra aðila sem lög þessi taka til skulu gilda frá gildistöku laga þessara til 15. júní 1994, nema aðilar semji um annað.

3. gr.

Vinnustöðvanir þær sem lög þessi taka til, svo og verkbönn, verkföll og aðrar aðgerðir sem ætlað er að knýja fram aðra skipan kjaramála en lög þessi ákveða eru óheimilar.

A 1
Steindórsprent Gutenberg hf.

4. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal fara að hætti opinberra mála og varða þau sektum ef ekki liggja við þyngri refsingar samkvæmt öðrum lögum.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. janúar 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

Stjórnartíðindi A 1, nr. 1. Útgáfudagur 14. janúar 1994.

STJÓRNARTÍÐINDI A 2 – 1994

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, fór til útlanda í dag.
Í fjarveru hennar fara forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands, samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Forsætisráðuneytið, 19. janúar 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

AUGLÝSING

frá forsætisráðuneytinu.

Jóhanna Sigurðardóttir félagsmálaráðherra hefur, með vísan til II. kafla stjórnsýslulaga nr. 37/1993, vikið sæti við meðferð og ákvörðun um ráðningu í tvær stöður á vinnumálaskrifstofu félagsmálaráðuneytis, sem auglýstar voru lausar til umsóknar í desember sl.
Í hennar stað hefur Jóni Baldvin Hannibalssyni utanríkisráðherra verið falið að fara með téð stjórnsýslumál og taka ákvörðun í þeim.

Forsætisráðuneytið, 21. janúar 1994.

Davíð Oddsson.

Kristján Andri Stefánsson.

Steindórsprent Gutenberg hf.

AUGLÝSING

frá forsætisráðuneytinu.

Davíðs Oddsson forsætisráðherra fer til útlanda 25. janúar 1994. Í fjarveru hans gegnir Friðrik Sophusson fjármálaráðherra störfum forsætisráðherra um stundarsakir.

Forsætisráðuneytið, 24. janúar 1994.

F. h. r.
Ólafur Davíðsson.

Nr. 5 24. janúar 1994

BRÉF HANDHAFA VALDS FORSETA ÍSLANDS

um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,
forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Vér höfum ákveðið, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda mánudaginn 24. janúar 1994, kl. 15.00.

Gjört í Reykjavík, 24. janúar 1994.

Davíð Oddsson. **Salome Þorkelsdóttir.** **Hrafn Bragason.**
(L. S.)

Davíð Oddsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 3 – 1994

AUGLÝSING

um breyting á viðauka I við lög nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum.

1. gr.

1) Úr gjaldflokki B fellur brott tollskrárnúmerið 8544.3000.
2) Við gjaldflokk B bætast eftirfarandi tollskrárnúmer: 3814.0001, 3925.9002 og 5805.0000.
3) Við gjaldflokk D bætist tollskrárnúmerið 1905.3029.
4) Við gjaldflokk E bætist tollskrárnúmerið 8519.2100.

2. gr.

Auglýsing þessi, sem sett er samkvæmt heimild í 11. gr. laga nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum, sbr. 7. gr. sömu laga, öðlast gildi þegar í stað og tekur til allra ótollafgreiddra vara.

Fjármálaráðuneytið, 27. janúar 1994.

F. h. r.
Jón H. Steingrímsson.

Ingibjörg Þorsteinsdóttir.

27. janúar 1994 Nr. 7

AUGLÝSING

frá forsætisráðuneytinu.

Friðrik Sophusson fjármálaráðherra, sem gegnt hefur störfum forsætisráðherra í fjarveru Davíðs Oddssonar, er á förum til útlanda. Í fjarveru hans hefur Þorsteini Pálssyni sjávarútvegs-, dóms- og kirkjumálaráðherra verið falið að gegna störfum forsætisráðherra um stundarsakir.

Forsætisráðuneytið, 27. janúar 1994.

F. h. r.
Guðmundur Árnason.

Steindórsprent Gutenberg hf.

AUGLÝSING

um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, er komin úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnarstörfum.

Forsætisráðuneytið, 28. janúar 1994.

Þorsteinn Pálsson.

Kristján A. Stefánsson.

Nr. 9 31. janúar 1994

AUGLÝSING

frá forsætisráðuneytinu.

Davíð Oddsson forsætisráðherra er kominn úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við störfum sínum.

Forsætisráðuneytið, 31. janúar 1994.

F. h. r.
Ólafur Davíðsson.

Nr. 10 4. febrúar 1994

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, fór til útlanda í dag.
Í fjarveru hennar fara forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands, samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Forsætisráðuneytið, 4. febrúar 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 4 – 1994

24. mars 1994 7 Nr. 11

AUGLÝSING

um breyting á viðauka I við lög nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum.

1. gr.

1) Úr gjaldflokki D fellur brott tollskrárnúmerið 2106.9041.
2) Við gjaldflokk D bætist tollskrárnúmerið 2106.9051.

2. gr.

Auglýsing þessi, sem sett er samkvæmt heimild í 11. gr. laga nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum, sbr. 7. gr. sömu laga, öðlast gildi þegar í stað og tekur til allra ótollafgreiddra vara.

Fjármálaráðuneytið, 24. mars 1994.

F. h. r.

Jón H. Steingrímsson.

Margrét Gunnlaugsdóttir.

Steindórsprent Gutenberg hf.

Stjórnartíðindi A 4, nr. 11. Útgáfudagur 25. mars 1994.

STJÓRNARTÍÐINDI A 5 – 1994

Nr. 12 8 25. mars 1994

LÖG

um breyting á lögum um Húsnæðisstofnun ríkisins, nr. 97/1993.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 1. mgr. 10. gr. laganna bætast tveir nýir málsliðir sem orðast svo: Húsnæðismálastjórn getur, að fengnu samþykki félagsmálaráðherra, tekið ákvörðun um að sjóðurinn verði varðveittur á annan hátt að nokkru leyti eða öllu ef það er talið auka möguleika sjóðsins á ávöxtun án þess að hafa í för með sér áhættu fyrir hann. Þess skal gætt að sjóðurinn hafi jafnan nægilegt laust fé til að standa við skuldbindingar sínar.

2. gr.

Í stað 1. og 2. málsl. 1. mgr. 48. gr. laganna kemur: Byggingarsjóður verkamanna er í vörslu Seðlabanka Íslands. Húsnæðismálastjórn getur, að fengnu samþykki félagsmálaráðherra, tekið ákvörðun um að sjóðurinn verði varðveittur á annan hátt að nokkru leyti eða öllu ef það er talið auka möguleika sjóðsins á ávöxtun án þess að hafa í för með sér áhættu fyrir hann. Þess skal gætt að sjóðurinn hafi jafnan nægilegt laust fé til að standa við skuldbindingar sínar.

Fjár til sjóðsins skal aflað sem hér segir:

3. gr.

Við 50. gr. laganna bætist nýr töluliður, 5. tölul., sem orðast svo:

5. Lán til sveitarfélaga til byggingar félagslegra eignaríbúða á lögbýlum (90% lán).

4. gr.

Á eftir 58. gr. laganna kemur ný grein, 58. gr. a (lögbýli), sem orðast svo:

Byggingarsjóði verkamanna er heimilt að veita sveitarfélögum framkvæmdalán skv. 58. gr. laga þessara til byggingar félagslegra eignaríbúða á lögbýlum enda hafi verið sýnt fram á að væntanlegir kaupendur búi við ófullnægjandi húsnæðisaðstöðu og fullnægi skilyrðum 64. gr. laganna til kaupa á félagslegri eignaríbúð. Sé væntanlegur kaupandi leiguliði á jörð skal þess jafnframt gætt að ákvæðum 3. mgr. 12. gr. ábúðarlaga, nr. 64/1976, hafi verið fullnægt.

Framkvæmdalán skulu gerð upp með 90% lánum til sveitarfélaga með sömu kjörum og gilda um lán til félagslegra eignaríbúða. Lántakandi, bæði að framkvæmdaláni og láni til greiðslu þess samkvæmt framansögðu, er viðkomandi sveitarfélag sem ábyrgist endurgreiðslu lánanna til Byggingarsjóðs verkamanna með tryggingu í öllum eignum sveitarfélagsins og ábyrgðum þess. Við sölu íbúðar skal sveitarfélagið veita kaupanda lán að sömu fjárhæð og með sömu kjörum og eiga við um lán úr Byggingarsjóði verkmanna til félagslegra eignaríbúða sem tryggt verði með veði í hlutaðeigandi fasteign.

Steindórsprent Gutenberg hf.

Vextir á lánum Byggingarsjóðs verkamanna til sveitarfélaga skulu að liðnum sex árum frá undirritun kaupsamnings breytast til samræmis við vexti á almennum lánum úr Byggingarsjóði ríkisins nema sveitarfélag sýni fram á að kaupandi uppfylli enn þá skilyrði a- og b-liða 1. mgr. 64. gr. laganna og njóti þar af leiðandi óbreyttra vaxtakjara á láni sínu frá sveitarfélagi. Slík endurskoðun skal síðan fara fram á þriggja ára fresti.

Verði vanskil á láni Byggingarsjóðs verkamanna til sveitarfélags eða ef íbúð er ráðstafað til kaupanda sem ekki fullnægir skilyrðum 64. gr. laga þessara er sjóðnum heimilt að gjaldfella lán sitt.

Ákvæði laga þessara um kaupskyldu og forkaupsrétt sveitarfélaga eiga ekki við um íbúðir byggðar samkvæmt þessari grein.

5. gr.

8. mgr. 74. gr. laganna orðast svo:

Þegar um almennar kaupleiguíbúðir er að ræða skal 20% lán framkvæmdaraðila gjaldfellt og kaupanda veitt heimild til að fá lán úr Byggingarsjóði verkamanna til 25 ára.

6. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á b-lið IV. bráðabirgðaákvæðis laganna:

a. Á eftir 2. málsl. 1. mgr. kemur: og þann sem misst hefur tekjur vegna langvarandi veikinda. Jafnframt skulu þeir eiga rétt á greiðslu sem eru atvinnulausir og hafa verið það í a.m.k. þrjá mánuði samtals síðustu sex mánuði áður en sótt er um greiðslu. Enn fremur skulu námsmenn, sem hafa verið í a.m.k. sex mánaða samfelldu námi síðustu tólf mánuði áður en sótt er um greiðslu eða munu fyrirsjáanlega stunda nám sem mun sannanlega taka þann tíma, eiga rétt á greiðslu.
b. 3. málsl. 1. mgr. fellur brott.

7. gr.

Við lögin bætist ákvæði til bráðabirgða, VI, svohljóðandi:

Húsnæðisstofnun ríkisins getur heimilað frestun á greiðslum hjá einstökum lánþegum Byggingarsjóðs ríkisins og skuldurum fasteignaveðbréfa húsbréfadeildar ef viðkomandi hefur orðið fyrir verulegri tekjuskerðingu vegna atvinnuleysis, minnkandi atvinnu, veikinda eða annarra óviðráðanlegra aðstæðna. Ákvæði þetta fellur úr gildi 1. janúar 1996.

8. gr.

Við lögin bætist ákvæði til bráðabirgða, VII, svohljóðandi:

Þeim aðilum, sem til þessa hafa fengið fimm ára lán frá Byggingarsjóði ríkisins eða Byggingarsjóði verkamanna til kaupa á almennri kaupleiguíbúð, er heimilt að sækja um skuldbreytingu þeirra lána til allt að 25 ára, að teknu tilliti til þess lánstíma sem liðinn er. Ákvæði þetta gildir til 31. desember 1994.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Jóhanna Sigurðardóttir.

Stjórnartíðindi A 5, nr. 12. Útgáfudagur 30. mars 1994.

STJÓRNARTÍÐINDI A 6 – 1994

Nr. 13 10 10. febrúar 1994

AUGLÝSING

um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, er komin úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnunarstörfum.

Forsætisráðuneytið, 10. febrúar 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

Nr. 14 17. mars 1994

AUGLÝSING

um staðfestingu forseta Íslands á reglugerð um breytingu á reglugerð um Stjórnarráð Íslands, nr. 96 31. desember 1969, með síðari breytingum.

Forseti Íslands hefur hinn 17. mars 1994 staðfest, samkvæmt tilllögu forsætisráðherra, eftirfarandi reglugerð um breytingar á reglugerð um Stjórnarráð Íslands, nr. 96 31. desember 1969, með síðari breytingum:

1. gr.

Eftirtaldar breytingar verða á 15. gr., sbr. 2. gr. reglugerðar um breytingu á reglugerð þessari nr. 64/1987 og 1. gr. reglugerðar um breytingu á reglugerð þessari nr. 5/1990:

a. Aftan við 2. tölul. bætist orðin: þó ekki Efnahagssamvinnu- og þróunarstofnunina (OECD).
b. Í 4. tölul. falli brott orðin „sem eigi ber undir annað ráðuneyti".
c. Framan við 6. tölul. bætist orðin: Samkeppnismál, óréttmæta viðskiptahætti.

2. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt 8. gr. laga um Stjórnarráð Íslands, nr. 73/1969, öðlast þegar gildi.

Forsætisráðuneytið, 17. mars 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

Steindórsprent Gutenberg hf.

LÖG

um dýravernd.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Gildissvið laganna.

1. gr.

Lög þessi taka til allra dýra, en þó einkum til þeirra sem eru í vörslu eða umsjón manna.

Um meðferð og aðbúnað einstakra búfjártegunda skal jafnframt fara að fyrirmælum laga og reglugerða þar að lútandi.

II. KAFLI
Meðferð dýra, vistarverur og umhirða.

2. gr.

Skylt er að fara vel með öll dýr. Óheimilt er að hrekkja dýr eða meiða. Forðast skal að ofbjóða kröftum þeirra og þoli.

3. gr.

Eigendum eða umráðamönnum dýra ber að sjá þeim fyrir viðunandi vistarverum og fullnægjandi fóðri, drykk og umhirðu.

Tryggja skal dýrum eðlilegt frelsi til hreyfingar samkvæmt viðurkenndri reynslu og þekkingu. Koma skal í veg fyrir hávaða þar sem dýr eru höfð í vörslu.

Eigendur og umráðamenn dýra skulu fylgjast með heilsu þeirra og gera viðhlítandi ráðstafanir til að koma megi í veg fyrir vanlíðan dýranna. Sérstakt eftirlit skal haft með dýrum sem haldin eru á tæknivæddum stórbúum, sbr. 7. gr. laga nr. 46/1991, um búfjárhald, og sérákvæði í reglugerðum um einstakar búfjártegundir.

4. gr.

Að vetri til, þegar búfé er haldið til beitar eða látið liggja við opið, skal sjá til þess að á staðnum sé húsaskjól eða annað öruggt og hentugt skjól í öllum veðrum. Einnig skal vera þar nægilegt fóður og vatn og litið skal eftir búfénu reglulega en daglega eða oftar ef nauðsyn krefur að mati forðagæslumanns, ráðunautar eða dýralæknis. Heimilt er sveitarstjórn, að fengnum tillögum dýraverndarráðs eða héraðsdýralæknis, að banna dýrahald á tilteknum stöðum að vetri til séu fyrrgreind skilyrði ekki uppfyllt.

5. gr.

Umhverfisráðherra setur í reglugerð, í samráði við landbúnaðarráðherra, nánari fyrirmæli um vistarverur og aðbúnað dýra. Þar skal m.a. setja skilyrði fyrir eða bann við innilokun dýra í búrum eða þröngum stíum og tjóðrun þeirra til langframa.

Þegar búfé á í hlut skal einnig fara að reglum settum samkvæmt lögum um búfjárhald.

6. gr.

Einungis má nota í keppni dýr sem eru heilbrigð og vel þjálfuð. Óheimilt er að nota hormón, deyfilyf eða hliðstæð efni til að hafa áhrif á afkastagetu dýra í keppni.

7. gr.

Eyrnamarka skal dýr sem yngst og á þann hátt að valdi sem minnstum sársauka. Óheimilt er að eyrnamarka fullvaxið dýr án deyfingar.

8. gr.

Ökumenn skulu sýna dýrum á vegum fyllstu tillitssemi. Verði dýr fyrir ökutæki ber stjórnanda þess skylda til að ganga úr skugga um hversu alvarlegt slysið er og gera viðhlítandi ráðstafanir, þar á meðal þær sem greindar eru í 9. gr., eftir því sem við á.

9. gr.

Verði maður var við að dýr sé sjúkt, lemstrað eða bjargarlaust að öðru leyti ber honum að veita því umönnun eftir föngum. Gera skal lögreglu eða dýralækni viðvart eins fljótt og unnt er. Náist ekki til þeirra og ætla má að sjúkdómur dýrs eða meiðsl séu banvæn er heimilt að deyða dýrið og tilkynna það síðan til lögreglu.

10. gr.

Ef dýr strjúka eða sleppa úr haldi skulu eigendur eða umráðamenn þeirra þegar gera ráðstafanir til að handsama þau. Lögreglan getur tekið slík dýr í vörslu sína. Ef eigandi gefur sig fram skal hann greiða áfallinn kostnað. Hafi dýrsins ekki verið vitjað innan einnar viku skal því ráðstafað til nýs ábyrgs eiganda, það selt fyrir áföllnum kostnaði eða aflífað.

Þegar búfé á í hlut skal fara að lögum um búfjárhald, reglum laga um afréttamálefni, fjallskil o.fl. og lögum um varnir gegn smitandi búfjársjúkdómum.

11. gr.

Við flutning á dýrum skal þess gætt að útbúnaður farartækis sé góður og við hæfi hverju sinni og að gott eftirlit sé með dýrunum meðan á flutningi stendur.

Umhverfisráðherra setur í reglugerð nánari fyrirmæli um flutning á dýrum að höfðu samráði við yfirdýralækni.

III. KAFLI
Dýrahald í atvinnuskyni, annað en í landbúnaði.

12. gr.

Leyfi lögreglustjóra þarf til hvers konar ræktunar, verslunar, þjálfunar, tamningar, geymslu og leigu dýra í atvinnuskyni sem ekki fellur undir búfjárhald. Einnig þarf leyfi lögreglustjóra til að setja á stofn dýragarða, halda dýrasýningar og efna til dýrahappdrættis.

Leyfi umhverfisráðherra þarf til að handsama villt dýr fyrir dýragarða eða önnur söfn lifandi dýra.

Umhverfisráðherra setur í reglugerð nánari fyrirmæli um leyfisveitingar skv. 1. og 2. mgr., þar á meðal að leyfi megi binda þeim skilyrðum sem nauðsynleg þykja til að tryggja góða meðferð dýranna, svo sem aðbúnað þeirra, umhirðu, viðhlítandi vistarverur og eftirlit með starfseminni. Undanþegnar eru sýningar samkvæmt búfjárræktarlögum.

IV. KAFLI
Aðgerðir á dýrum og aflífun.

13. gr.

Dýralæknum einum er heimilt að framkvæma læknisaðgerðir á dýrum. Undanþegnar eru þó minni háttar aðgerðir og lyfjameðferð í samráði við dýralækni.

Dýralæknum einum er heimilt að gelda dýr en yfirdýralæknir getur þó í undantekningartilvikum veitt þjálfuðum mönnum leyfi til geldinga.

Þegar aðgerð á dýrum er sársaukafull skal ávallt nota deyfilyf eða svæfa dýrið.

Umhverfisráðherra setur í reglugerð nánari fyrirmæli sem takmarka aðgerðir á dýrum sem framkvæmdar eru án læknisfræðilegra ástæðna.

14. gr.

Dýr skulu aflífuð með skjótum og sársaukalausum hætti og eftir því sem unnt er án þess að önnur dýr verði þess vör.

Dýr skulu ávallt svipt meðvitund áður en blóðtæming fer fram. Umhverfisráðherra er, að höfðu samráði við yfirdýralækni, heimilt að setja í reglugerð nánari fyrirmæli um hvernig staðið skuli að aflífun dýra við slátrun.

V. KAFLI
Dýraveiðar.

15. gr.

Ávallt skal staðið að veiðum þannig að það valdi dýrunum sem minnstum sársauka. Skylt er veiðimönnum að gera það sem í þeirra valdi stendur til að aflífa dýr sem þeir hafa veitt áverka.

Við dýraveiðar skal að auki fara að fyrirmælum gildandi laga um vernd, friðun og veiðar dýra.

VI. KAFLI
Tilraunir á dýrum.

16. gr.

Óheimilt er að nota lifandi dýr við kennslu, tilraunir, rannsóknir, framleiðslu eða prófun efna eða lyfja og við sjúkdómsgreiningu nema með sérstöku leyfi tilraunadýranefndar ef slíkri notkun fylgir álag eða þjáning fyrir dýrið.

Einungis má nota lifandi dýr í tilraunum ef ekki eru þekktar aðrar leiðir til að ná sambærilegum árangri.

Umhverfisráðherra skipar tilraunadýranefnd til fjögurra ára í senn. Einn fulltrúi er skipaður án tilnefningar og skal hann hafa lokið háskólanámi og hafa þekkingu og reynslu á sviði dýratilrauna og einn fulltrúi er skipaður af Rannsóknastofnun í siðfræði. Auk þeirra á yfirdýralæknir sæti í nefndinni og er hann formaður hennar.

Gæta skal þess við tilraunir eða aðgerðir á dýrum að þær baki þeim ekki meiri þjáningu en óhjákvæmilegt er.

Tilraunadýranefnd skal tryggja að þeir sem nota dýr í tilraunaskyni hafi hlotið þjálfun og menntun í meðferð tilraunadýra.

Umhverfisráðherra setur í samráði við tilraunadýranefnd reglugerð þar sem kveðið er á um meðferð tilraunadýra og eftirlit með tilraunum.

VII. KAFLI
Skipan dýraverndarmála.

17. gr.

Umhverfisráðherra fer með yfirstjórn allra mála er varða dýravernd.

Dýraverndarráð, skipað af umhverfisráðherra til fjögurra ára í senn, hefur með höndum eftirlit með framkvæmd laga þessara. Í ráðinu eiga sæti fimm menn. Einn tilnefndur af Búnaðarfélagi Íslands, einn af Hinu íslenska náttúrufræðifélagi, einn af Dýralæknafélagi Íslands

og einn af Sambandi dýraverndarfélaga Íslands. Umhverfisráðherra skipar einn mann í ráðið án tilnefningar og er hann jafnframt formaður. Varamenn skuli skipaðir með sama hætti.

Ávallt skal leita umsagna dýraverndarráðs við setningu reglugerða og annarra stjórnvaldsfyrirmæla um dýravernd og við leyfisveitingar á grundvelli laga þessara. Þá ber ráðinu að gera tillögur til ráðherra um allt það sem horfir til framdráttar dýravernd í landinu og vera honum til ráðuneytis að öðru leyti. Dýraverndarráð skal láta héraðsdýralæknum, lögreglu, ákæruvaldi og dómstólum í té umsagnir um málefni er varða dýravernd sé þess óskað. Ráðið skal auk þess vinna að því að skilningur og þekking almennings á dýravernd verði aukin.

Kostnaður við starfsemi dýraverndarráðs greiðist úr ríkissjóði.

VIII. KAFLI
Eftirlit með framkvæmd laganna og viðurlög.

18. gr.

Lögreglu ber að hafa eftirlit með aðstæðum og aðbúnaði dýra samkvæmt lögum þessum. Leiki grunur á að meðferð á dýrum brjóti gegn lögum ber þeim er verða þess varir að tilkynna það lögreglu í viðkomandi umdæmi, héraðsdýralækni eða dýraverndarráði.

Að kröfu héraðsdýralæknis eða fulltrúa dýraverndarráðs er lögreglu skylt að fara í fylgd annars hvors þeirra eða beggja á hvern þann stað innan umdæmis þar sem dýr eru höfð og kanna aðstæður þeirra og aðbúnað. Eigi er þó heimilt að fara í þessum tilgangi inn í íbúðarhús, útihús eða aðra þvílíka staði án samþykkis eiganda eða umráðamanns húsnæðisins nema að fengnum dómsúrskurði, sbr. þó 4. mgr.

Sé um minni háttar brot að ræða skal lögreglustjóri, ýmist að eigin frumkvæði eða samkvæmt kröfu dýraverndarráðs eða héraðsdýralæknis, leggja fyrir eiganda eða umsjónarmann dýranna að bæta úr innan tiltekins tíma. Láti eigandi eða umsjónarmaður ekki skipast við tilmæli skal lögreglustjóri fyrirskipa úrbætur á hans kostnað eða beita þeim úrræðum sem mælt er fyrir um í 4. mgr.

Leiki grunur á að um sé að ræða alvarlegt brot gegn dýraverndarlögum eða reglugerðum, sem settar eru með stoð í þeim, getur lögregla fyrirvaralaust tekið dýr úr vörslu eiganda eða umsjónarmanns. Í þessu skyni er lögreglu rétt að fara inn í íbúðarhús, útihús eða aðra þvílíka staði án dómsúrskurðar ef brýn hætta er á að bið eftir úrskurði valdi dýrunum heilsutjóni. Lögreglu ber að tilkynna lögreglustjóra þessar aðgerðir þegar í stað og skal hann í framhaldi af því, að fenginni tillögu dýraverndarráðs og umsögn héraðsdýralæknis, ákveða hvort dýrin skuli vera áfram í vörslu lögreglu þar til úrbætur hafa verið gerðar eða dómur fallið, sbr. 6. mgr. Á meðan dýrin eru í vörslu lögreglu er sveitarstjórn skylt að útvega geymslustað, fóður og umhirðu fyrir dýrin á kostnað eiganda eða umsjónarmanns. Sé sveitarstjórn það af einhverjum ástæðum ókleift og telji nauðsynlegt að láta bjóða dýrin upp, selja þau til lífs eða slátrunar eða láta aflífa þau að öðrum kosti skal eiganda eða umsjónarmanni dýranna þegar tilkynnt um þau áform og honum gefinn kostur á, sé það mögulegt, að setja viðhlítandi tryggingu fyrir greiðslu á kostnaði við geymslu, fóður og umhirðu fyrir dýrin uns dómur fellur, sbr. 6. mgr.

Telji lögreglustjóri nauðsynlegt til að stöðva eða fyrirbyggja illa meðferð á dýrum getur hann fyrirvaralaust og til bráðabirgða svipt eiganda eða umsjónarmann heimild til þess að hafa eða sjá um dýr þar til úrbætur hafa verið gerðar eða dómur fallið, sbr. 6. mgr., enda hafi dýraverndarráð eða héraðsdýralæknir gert tillögu um það. Bráðabirgðaleyfissvipting gildir þótt eigandi eða umsjónarmaður flytji dýrin í annað stjórnsýsluumdæmi.

Nú vill eigandi eða umsjónarmaður dýra ekki hlíta þeim aðgerðum eða ákvörðunum, sem fyrir er mælt í 4. og 5. mgr., og getur hann þá borið ágreiningsefnið undir dómara, hvort sem er sérstaklega eða í opinberu máli sem höfðað kann að vera á hendur honum.

Slíkt frestar þó ekki aðgerðum eða framkvæmd ákvarðana skv. 4. og 5. mgr.

Lögreglustjórar úrskurða hvort eigandi eða umsjónarmaður dýra skuli bera útgjöld skv. 2. og 4. mgr. og hve há þau skuli vera. Þeir úrskurðir eru aðfararhæfir.

19. gr.

Brot gegn lögum þessum eða reglugerðum, sem settar eru með stoð í þeim, varða sektum eða varðhaldi. Ef brot er stórfellt eða ítrekað getur það varðað fangelsi allt að tveimur árum.

Hlutdeild í brotum og tilraun til brota á lögum þessum er refsiverð.

20. gr.

Hafi maður gerst sekur um stórfellt eða ítrekað brot á lögum þessum eða reglugerðum, sem settar eru með stoð í þeim, má svipta hann með dómi heimild til að hafa dýr í umsjá sinni, versla með þau eða sýsla með þau með öðrum hætti. Heimildarsvipting getur lotið að dýrum almennt eða einstökum tegundum og staðið tiltekið tímabil eða ævilangt. Heimildarsviptingu má beita gagnvart ósakhæfum manni. Ákæruvaldið getur haft uppi kröfu um heimildarsviptingu í opinberu máli hvort sem krafist er refsingar á hendur sakborningi eða ekki. Sá sem sviptur er heimild samkvæmt þessari málsgrein og skeytir ekki dómi um heimildarsviptingu skal sæta sektum.

21. gr.

Foreldrum eða öðrum forráðamönnum barna er skylt að sjá til þess að þau börn, sem þau hafa forráð fyrir, hlýðnist fyrirmælum þessara laga. Brjóti barn, yngra en 16 ára, gegn lögum þessum og brotið er framið með vitund foreldra eða forráðamanna skal þeim refsað fyrir brotið ef sannað er að þeir hafi vanrækt að koma í veg fyrir það.

22. gr.

Um rannsókn og meðferð mála út af brotum á lögum þessum fer samkvæmt lögum um meðferð opinberra mála.

IX. KAFLI
Gildistaka og stjórnvaldsfyrirmæli.

23. gr.

Umhverfisráðherra setur reglugerðir samkvæmt lögum þessum enda séu þær í samræmi við milliríkjasamninga sem Ísland er aðili að. Reglugerðir og önnur stjórnvaldsfyrirmæli um dýravernd, sem sett hafa verið fyrir gildistöku laga þessara, halda gildi sínu að svo miklu leyti sem þau brjóta ekki í bága við lög þessi uns ný stjórnvaldsfyrirmæli hafa verið sett.

24. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994. Frá sama tíma falla úr gildi lög nr. 21/1957, um dýravernd, ásamt síðari breytingum.

Gjört í Reykjavík, 16. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Össur Skarphéðinsson.

LÖG

um breytingu á lögum um lögskráningu sjómanna, nr. 43/1987.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 1. mgr. 7. gr. laganna bætist nýr töluliður, 7. tölul., sem orðast svo:

7. Yfirlýsingu um að skipverji hafi hlotið öryggisfræðslu í Slysavarnaskóla sjómanna eða með öðrum sambærilegum hætti. Skipstjórnarmenn skulu hafa fullnægt ákvæði þessu fyrir 31. desember 1995 en aðrir skipverjar eigi síðar en 31. desember 1996. Veita má skipverja, sem skráður er í fyrsta sinn, tólf mánaða frest til að fullnægja þessu ákvæði.

2. gr.

Við 7. gr. bætist ný málsgrein, 4. mgr., sem orðast svo:

Samgönguráðherra er heimilt með reglugerð að setja það skilyrði fyrir lögskráningu nýliða um borð í skipum að þeir hafi lokið námi fyrir nýliða með fullnægjandi hætti. Samgönguráðherra skal hafa samráð við samtök sjómanna og útgerðarmanna um nánari framkvæmd þessa ákvæðis.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

Nr. 17 14. mars 1994

FORSETAÚRSKURÐUR

um sendiráð, fastanefndir hjá alþjóðastofnunum og sendiræðisskrifstofur.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt:

Samkvæmt fyrirmælum 4. gr. laga nr. 39 frá 16. apríl 1971 um utanríkisþjónustu Íslands eru hér með sett eftirfarandi ákvæði:

1. Íslensk sendiráð skulu vera í Kaupmannahöfn, Osló, Stokkhólmi, London, París, Moskvu, Bonn, Brussel og Washington. Fastanefndir skulu vera í Brussel, Genf og New York, og aðalræðisskrifstofa í New York.

2. Umdæmi stofnana þeirra sem nefndar eru í 1. lið hér að framan skulu vera sem hér segir:

a. Kaupmannahöfn. Auk Danmerkur skal umdæmi sendiráðsins vera Ítalía, Vatikanríkið, Tyrkland, Ísrael, Litháen og Japan.
b. Osló. Auk Noregs skal umdæmi sendiráðsins vera Pólland, Króatía, Kýpur, Slóvakía, Makedónía og Suður-Kórea.
c. Stokkhólmur. Auk Svíþjóðar skal umdæmi sendiráðsins vera Finnland, Eistland, Lettland, Albanía, Slóvenía og Namibía.
d. London. Auk Stóra Bretlands og Norður-Írlands skal umdæmi sendiráðsins vera Lýðveldið Írland, Grikkland, Holland, Indland og Nígería.
e. París. Auk Frakklands skal umdæmi sendiráðsins vera Spánn, Portúgal og Grænhöfðaeyjar. Forstöðumaður sendiráðsins skal vera fastafulltrúi Íslands hjá Efnahags- og þróunarstofnuninni (OECD), Evrópuráðinu og hjá Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna (UNESCO).
f. Moskva. Auk Rússlands skal umdæmi sendiráðsins vera Hvíta-Rússland, Úkraína, Georgía, Moldova, Armenía, Kazakhstan, Rúmenía og Búlgaría.
g. Bonn. Auk Sambandslýðveldisins Þýskalands skal umdæmi sendiráðsins vera Austurríki, Sviss, Ungverjaland, Tékkland og Serbía/Svartfjallaland. Forstöðumaður sendiráðsins skal vera fastafulltrúi Íslands hjá Ráðstefnunni um öryggi og samvinnu í Evrópu (CSCE).
h. Brussel, sendiráð. Auk Belgíu skal umdæmi sendiráðsins vera Luxembourg og Liechenstein. Forstöðumaður sendiráðsins skal einnig vera sendiherra Íslands hjá Evrópusambandinu.
i. Brussel, fastanefnd. Forstöðumaður fastanefndarinnar skal vera fastafulltrúi Íslands í Norður-Atlantshafsráðinu og hjá Vestur-Evrópusambandinu (WEU).
j. Washington. Auk Bandaríkja Ameríku skal umdæmi sendiráðsins vera Kanada, Mexíkó, Brasilía, Argentína, Chile, Perú, Kólombía, Úrúgvæ og Venesúela.
k. Genf. Forstöðumaður fastanefndarinnar skal vera fastafulltrúi hjá fríverslunarsamtökum Evrópu (EFTA), hjá Evrópuskrifstofu Sameinuðu þjóðanna og öðrum alþjóðastofnunum sem aðsetur hafa í Genf og Ísland er aðilia að. Auk þess skal hann vera sendiherra í Egyptalandi.
l. New York. Forstöðumaður fastanefndarinnar skal vera fastafulltrúi Íslands hjá höfuðstöðvum Sameinuðu þjóðanna og auk þess sendiherra á Kúbu.

3. Ráðherra getur ákveðið að sendiherra í utanríkisþjónustunni með búsetu í Reykjavík skuli vera sendiherra í fjarlægum löndum, fyrst og fremst í Asíu og Afríku eftir því sem nauðsyn kann að krefja.

Úrskurður þessi skal taka gildi við undirskrift og um leið fellur úr gildi forsetaúrskurður nr. 80 frá 1. júní 1990.

Gjört í Reykjavík, 14. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Jón Baldvin Hannibalsson.

LÖG

um stöðvun verkfalls fiskimanna í aðildarfélögum Sjómannasambands Íslands og Farmanna- og fiskimannasambandi Íslands utan Vestfjarða, svo og Vélstjórafélagi Íslands, Vélstjórafélagi Suðurnesja og Vélstjórafélagi Vestmannaeyja.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Sjávarútvegsráðherra skal skipa nefnd þriggja manna. Nefndin skal gera tillögur um hvernig koma megi í veg fyrir að viðskipti með aflaheimildir hafi óeðlileg áhrif á skiptakjör og undirbúa nauðsynlega löggjöf í þeim efnum. Nefndin skal skila tillögum sínum sem fyrst og eigi síðar en 1. febrúar 1994.

2. gr.

Allir síðastgildandi kjarasamningar þeirra aðila sem lög þessi taka til skulu gilda frá gildistöku laga þessara til 15. júní 1994 nema aðilar semji um annað.

3. gr.

Vinnustöðvanir þær sem lög þessi taka til, svo og verkbönn, verkföll og aðrar aðgerðir sem ætlað er að knýja fram aðra skipan kjaramála en lög þessi ákveða, eru óheimilar.

4. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal fara að hætti opinberra mála og varða þau sektum ef ekki liggja við þyngri refsingar samkvæmt öðrum lögum.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 7. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

LÖG

um breyting á sveitarstjórnarlögum, nr. 8 18. apríl 1986, með áorðnum breytingum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 19. gr. laganna:

a. Í stað „10. gr. lögheimilislaga, nr. 35/1960“ í 2. mgr. kemur: 9. gr. lögheimilislaga, nr. 21/1990.
b. Orðin „miðað við 1. desember næstan“ í 3. mgr. falla brott.
c. 4. mgr. orðast svo:

Hver maður á kosningarrétt í því sveitarfélagi þar sem hann er skráður með lögheimili samkvæmt íbúaskrá þjóðskrár fimm vikum fyrir kjördag í maí í almennum sveitarstjórnarkosningum, hvort sem þær fara fram í maí eða júní, sbr. 1. mgr. 13. gr.

2. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 21. gr. laganna:

a. 2. mgr. orðast svo:

Sveitarstjórnir skulu gera kjörskrár á grundvelli kjörskrárstofna sem Hagstofa Íslands (þjóðskrá) lætur þeim í té.
b. 3. mgr. fellur brott.

3. gr.

Í stað „skv. reglum 15. gr.“ í 3. mgr. 22. gr. laganna kemur: samkvæmt reglum 19. gr.

4. gr.

Við 27. gr. laganna bætist ný málsgrein er verður 1. mgr. og orðast svo:

Þegar almennar sveitarstjórnarkosningar eiga að fara fram skulu öll framboð tilkynnt skriflega yfirkjörstjórn þeirri sem í hlut á eigi síðar en kl. 12 á hádegi þann dag þegar fjórar vikur eru til kjördags.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 22. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Jóhanna Sigurðardóttir.

LÖG

um breytingu á sveitarstjórnarlögum, nr. 8/1986.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. mgr. 109. gr. laganna orðast svo:

Sveitarfélag verður eigi sameinað öðrum sveitarfélögum nema fleiri kjósendur í atkvæðagreiðslu skv. 108. gr. séu fylgjandi sameiningu en andvígir.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Jóhanna Sigurðardóttir.

Nr. 21 21. febrúar 1994

LÖG

um öflun álits EFTA-dómsstólsins um skýringu samnings um Evrópska efnahagssvæðið.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Nú er mál rekið fyrir héraðsdómstóli þar sem þarf að taka afstöðu til skýringar á samningi um Evrópska efnahagssvæðið, bókunum með honum, viðaukum við hann eða gerðum sem í viðaukunum er getið og getur þá dómari í samræmi við 34. gr. samnings EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómstóls kveðið upp úrskurð um að leitað verði ráðgefandi álits EFTA-dómstólsins um skýringu á því atriði málsins áður en málinu er ráðið til lykta.

Hvort sem aðili máls krefst að álits verði leitað skv. 1. mgr. eða dómari telur þess þörf án kröfu skal dómari gefa aðilum kost á að tjá sig áður en úrskurður verður kveðinn upp.

Kæra má úrskurð héraðsdómara skv. 1. mgr. til Hæstaréttar eftir almennum reglum laga um meðferð einkamála eða meðferð opinberra mála eftir því sem á við. Kæra frestar frekari aðgerðum samkvæmt úrskurðinum.

2. gr.

Með sama hætti og segir í 1. og 2. mgr. 1. gr. getur Félagsdómur leitað álits EFTA-dómstólsins um atriði mála sem eru rekin þar. Úrskurður þess efnis verður ekki kærður til Hæstaréttar.

3. gr.

Hæstiréttur getur jafnan kveðið upp úrskurð, eins og lýst er í 1. og 2. mgr. 1. gr., í máli sem fyrir honum er rekið.

4. gr.

Hafi dómstóll ákveðið að leita álits EFTA-dómstólsins er rétt að veita málsaðila, sem hefur ekki krafist að álitsins verði aflað, gjafsókn vegna þess þáttar málsins. Um skilyrði fyrir gjafsókn í slíku tilviki gilda almennar reglur, enda hafi EFTA-dómstóllinn ekki veitt málsaðilanum gjafsókn eftir starfsreglum sínum.

Sé gjafsókn veitt skv. 1. mgr. á gjafsóknarhafi rétt á að fá útlagðan kostnað af rekstri málsins fyrir EFTA-dómstólnum endurgreiddan þótt því sé ekki lokið fyrir dómstólum hér á landi. Þetta gildir þó ekki um þóknun umboðsmanns hans fyrir flutning máls fyrir EFTA-dómstólnum, en fjárhæð hennar verður ákveðin í dómi í aðalmálinu eftir almennum reglum.

Ef gagnaðili verður dæmdur til að greiða gjafsóknarhafa málskostnað í aðalmálinu er dómara heimilt við ákvörðun málskostnaðar að horfa fram hjá kostnaði gjafsóknarhafans af öflun álits EFTA-dómstólsins, þannig að hann falli á ríkissjóð. Þetta skal þó að öðru jöfnu ekki gert er gagnaðilinn hefur sjálfur átt frumkvæði að því að álitsins yrði aflað.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 21. febrúar 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

29. mars 1994 Nr. 22

LÖG

um eftirlit með fóðri, áburði og sáðvöru.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Tilgangur, gildissvið og yfirstjórn.

1. gr.

Tilgangur laga þessara er að tryggja bændum og öðrum notendum fullnægjandi vöru í samræmi við vörulýsingar og kröfur til landbúnaðarafurða um hollustuhætti.

2. gr.

Lög þessi gilda um eftirlit með framleiðslu, geymslu og sölu á fóðri sem ætlað er búfé sem haldið er til matvælaframleiðslu og sölufóðri annarra dýra, svo og alla sáðvöru, tilbúinn áburð og önnur jarðvegsbætandi efni.

3. gr.

Eftirlit með þeim vörum, sem lög þessi taka til, skal vera undir yfirstjórn landbúnaðarráðherra. Skal það nefnast aðfangaeftirlit og skipar ráðherra forstöðumann þess sem hefur á hendi umsjón með framkvæmd laga þessara og reglugerða sem settar verða samkvæmt þeim.

Til aðstoðar aðfangaeftirlitinu skipar landbúnaðarráðherra tvær nefndir til fjögurra ára í senn sem hafa það hlutverk að vera ráðgefandi um framkvæmd eftirlits samkvæmt lögum þessum:

1. *Fóðurnefnd,* skipuð þremur mönnum, einum tilnefndum af Búnaðarfélagi Íslands, einum tilnefndum af Rannsóknastofnun landbúnaðarins og dýralækni tilnefndum af yfirdýralækni. Ráðherra skipar formann nefndarinnar.
2. *Sáðvöru- og áburðarnefnd,* skipuð þremur mönnum, einum tilnefndum af Búnaðarfélagi Íslands, einum tilnefndum af Rannsóknastofnun landbúnaðarins og einum skipuðum af landbúnaðarráðherra án tilnefningar og skal hann vera formaður nefndarinnar.

II. KAFLI
Aðfangaeftirlit.

4. gr.

Aðfangaeftirlitið skal halda skrá yfir þá aðila sem framleiða hér á landi eða flytja inn þær vörur sem lög þessi taka til. Óheimilt er að skrá framleiðanda eða innflutningsaðila sem ekki sýnir fram á fullnægjandi aðstöðu fyrir þá starfsemi sem tilkynnt er um.

5. gr.

Óheimilt er að flytja til landsins, framleiða eða pakka hér á landi vörum sem lög þessi taka til nema tilkynna þær fyrst og láta skrá hjá aðfangaeftirlitinu sem staðfestir skráningu vörunnar. Aðfangaeftirlitið skal aðeins skrá vörur er þeim hefur verið lýst á fullnægjandi hátt.

Landbúnaðarráðherra ákveður með reglugerð, að höfðu samráði við sérfræðinga Rannsóknastofnunar landbúnaðarins og ráðunauta Búnaðarfélags Íslands, hvaða upplýsingar skylt er að láta fylgja vörum sem lög þessi ná yfir. Enn fremur skal kveðið á um merkingar og lýsingu á notkun einstakra veruflokka.

6. gr.

Aðfangaeftirlitið skal með sýnatökum fylgjast með að vörur þær, sem skráðar hafa verið, séu í samræmi við gildandi vörulýsingar. Aðfangaeftirlitið skal hafa aðgang að eftirlitsskyldum vörum hvar og hvenær sem þess er óskað. Kaupandi vöru getur óskað eftir því að fram fari sérstök athugun á vegum aðfangaeftirlitsins vegna gruns um að varan sé ófullnægjandi. Kostnað af ítrekuðum tilefnislausum rannsóknum greiðir kaupandi samkvæmt reikningi.

Komi í ljós að vara uppfylli ekki uppgefnar vörulýsingar getur aðfangaeftirlitið krafist stöðvunar á dreifingu og sölu vörunnar.

7. gr.

Landbúnaðarráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um sýnatöku og önnur atriði er varða framkvæmd aðfangaeftirlitsins, svo og ákvæði um merkingar vöru og pökkun hennar og ákvæði um hámark óæskilegra efna eða bann við notkun þeirra.

III. KAFLI
Eftirlitssjóður.
8. gr.

Til að standa straum af kostnaði við framkvæmd aðfangaeftirlitsins skal innheimta eftirlitsgjald sem miða skal við raunkostnað við eftirlit með vörum þeim sem lög þessi ná til. Sértækt eftirlitsgjald skal greiða eftir reikningi.

Eftirlitsgjald af innfluttum vörum skal innheimt við tollafgreiðslu vörunnar. Af innlendri framleiðslu skal greiða gjaldið samkvæmt söluskýrslum sem skila ber tvisvar á ári. Landbúnaðarráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um innheimtu á eftirlitsgjöldum, upphæð þeirra, álagningu, gjalddaga og annað er lýtur að framkvæmd á innheimtu gjaldanna. Eftirlitsgjöld má taka fjárnámi.

IV. KAFLI
Refsiákvæði, gildistaka o.fl.
9. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, varða sektum nema þyngri refsing liggi við að öðrum lögum.

Með mál vegna brota skal farið að hætti opinberra mála.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 53 16. maí 1978, um eftirlit með framleiðslu á fóðurvörum, áburði og sáðvörum og verslun með þær vörur, og lög nr. 106 28. desember 1992, um breytingu á þeim lögum.

Gjört í Reykjavík, 29. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

29. mars 1994 Nr. 23

HAFNALÖG.

Forseti Íslands
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Yfirstjórn hafnamála.
1. gr.

Samgönguráðherra fer með yfirstjórn hafnamála.

2. gr.

Samgönguráðherra skipar hafnaráð sér til ráðuneytis um hafnamál. Í hafnaráði skulu eiga sæti fimm fulltrúar. Þar af skulu tveir tilnefndir af Hafnasambandi sveitarfélaga til fjögurra ára í senn. Þrír fulltrúar eru skipaðir af samgönguráðherra og skal einn þeirra vera

starfsmaður samgönguráðuneytis og er hann jafnframt formaður ráðsins og skipaður til fjögurra ára í senn. Tvo fulltrúa samgönguráðherra skal skipa að nýju við ráðherraskipti.

Þóknun til hafnaráðsmanna greiðist úr ríkissjóði.

3. gr.

Hafnaráð skal fjalla um skipulags-, rekstrar-, starfsmanna- og fjárfestingarmál Hafnamálastofnunar ríkisins og fylgjast almennt með starfsemi hennar.

Hafnaráð skal fjalla um framkvæmdaáætlanir fyrir einstök ár og til lengri tíma, svo og fjármál hafna, þar á meðal gjaldskrárbreytingar.

Hafnamálastjóri situr fundi ráðsins með málfrelsi og tillögurétti. Skal hann leggja þar fyrir þau mál sem falla undir verksvið ráðsins samkvæmt framansögðu eða ráðið óskar eftir.

4. gr.

Hafnamálastofnun ríkisins fer með framkvæmd hafnamála á þann hátt sem ákveðið er í lögum þessum.

5. gr.

Hafnamálastjóri skal að fenginni umsögn hafnaráðs skipaður af samgönguráðherra til fimm ára í senn. Hann veitir Hafnamálastofnun ríkisins forstöðu, jafnframt því sem hann gegnir starfi vitamálastjóra og annast framkvæmd laga um leiðsögu skipa.

Hafnamálastjóri ræður starfsfólk Hafnamálastofnunar með ráðningarsamningi.

6. gr.

Hafnamálastofnun ríkisins skal skipt í deildir samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð.

II. KAFLI
Um stjórn hafna og rekstur.

7. gr.

Höfn táknar í lögum þessum nánar afmarkað svæði þar sem gerð hafa verið mannvirki til lestunar, losunar og geymslu fljótandi fara hverju nafni sem nefnast, enda skal notkun hennar öllum heimil gegn ákveðnu gjaldi.

Til þess að um höfn geti verið að ræða samkvæmt lögum þessum þarf henni að hafa verið sett reglugerð er tilgreini mörk hennar, auk annarra nauðsynlegra stjórnunarákvæða.

8. gr.

Eigendur hafna samkvæmt lögum þessum eru sveitarfélög. Hafnir geta verið hluthafar í fyrirtækjum sem tengjast starfsemi þeirra. Ráðherra skal ákveða með reglugerð að höfðu samráði við eigendur viðkomandi hafna að mynduð verði hafnasamlög um rekstur þeirra þar sem landfræðileg skilyrði eru fyrir hendi. Innan hvers hafnasamlags skal rekinn einn hafnarsjóður. Með reglugerð um hvert hafnasamlag skal fylgja áætlun um framkvæmdir samkvæmt hafnaáætlun svo sem við á um hlutaðeigandi hafnir.

9. gr.

Hafnarstjórn, sem kosin er af eigendum hafnar eða hafnasamlags, skal hafa á hendi stjórn hafnar eða hafnasamlags og hafnarsjóðs í samræmi við reglugerð, sbr. 2. mgr. 7. gr.

Séu eigendur fleiri en einn fer um kosningu samkvæmt reglugerð og stofnsamningi hafnasamlags. Hafnarstjórn ræður hafnarstjóra og ákveður verksvið hans.

10. gr.

Ráðherra setur samkvæmt lögum þessum og að fengnum tillögum eigenda hafna reglugerð fyrir hafnir. Í reglugerðinni skulu m.a. vera ákvæði um:

1. Stærð og takmörk hafnarsvæðis á sjó og landi.
2. Kosningu, starfs- og valdsvið hafnarstjórnar.
3. Starfsemi og umferð á hafnarsvæði.
4. Öryggi við flutninga og varnir gegn mengun.
5. Viðurlög við brotum.

11. gr.

Eftirtalin gjöld skulu greidd fyrir afnot hafna:

1. Skipagjöld á skip þau og báta er nota viðkomandi höfn:
   a. Gjöld, miðuð við stærð skipa, dvalartíma á hafnarsvæðinu og veitta aðstöðu.
   b. Fastagjöld fiskiskips í heimahöfn.
   c. Hafnsögugjöld.
   d. Vigtargjöld af öllum sjávarafla.
   e. Önnur gjöld.
2. Vörugjöld af vörum sem umskipað er, lestaðar eða losaðar í höfn, þar á meðal aflagjald sem er vörugjald af sjávarafla sem lagður er á land á hafnarsvæðinu. Þó skulu flutningar með ferjum og flóabátum sem njóta styrks samkvæmt vegalögum undanþegnir vörugjaldi.
3. Leiga fyrir afnot annarra mannvirkja eða tækja hafnarinnar.
4. Leyfisgjöld fyrir bryggjur og önnur mannvirki sem gerð hafa verið skv. 18. gr.
5. Lóðargjöld og lóðarleiga.
6. Sérstakt vörugjald til Hafnabótasjóðs, sbr. 4. mgr. 12. gr.
7. Ýmis þjónustugjöld, svo sem fyrir vigtun, móttöku á úrgangi, vatnssölu, rafmagnssölu, festagjöld o.fl.
8. Gjöld af ferjum og flóabátum.

Nú á annar aðili en hafnarsjóður bryggju innan hafnarsvæðisins og skal þá greiða vörugjöld í hafnarsjóð af þeim farmi er um þá bryggju fer. Eiganda slíkrar bryggju er óheimilt að innheimta til sín vörugjöld af vörum er fara um bryggjuna nema hafnarstjórn samþykki.

12. gr.

Öll gjöld skv. 11. gr. má taka fjárnámi hjá þeim aðila sem samkvæmt reglugerð er gert að standa skil á greiðslum til hafnarsjóðs.

Skipagjöld skulu miðuð við stærð skipa samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð og eru þau tryggð með lögveði í viðkomandi skipi eða vátryggingarfé. Gengur það veð í tvö ár fyrir samningsveðskuldum.

Halda má eftir skráningar- og þjóðernisskírteinum til tryggingar greiðslu skipa- og vörugjalda. Hafnarstjórn er heimilt að krefjast þess að útflytjandi leggi fram tryggingu fyrir vörugjaldi áður en vara fer úr höfn. Vörugjald af vörum sem umskipað er, lestaðar eða losaðar utan löggiltra hafnarsvæða, þar á meðal af sjávarafla, skal ríkissjóður innheimta í samræmi við almenna gjaldskrá skv. 13. gr. og skal gjaldið renna í Hafnabótasjóð. Ákvæði þetta nær þó ekki til skipa undir 10 brúttótonnum að stærð þegar um sjávarafla er að ræða.

Leiga af lóðum hafna skal almennt reiknuð sem hundraðshluti af fasteignamati lóðar. Sérstakt vörugjald skv. 6. tölul. 1. mgr. 11. gr. skal renna í Hafnabótasjóð. Gjaldið skal vera sem svarar 25% álagi á vörugjöld eins og þau eru ákveðin í hinni almennu gjaldskrá, önnur en aflagjald, sbr. 2. tölul. 1. mgr. 11. gr.

Innheimtuaðilar vörugjalds skv. 2. tölul. 1. mgr. 11. gr. skulu innheimta og standa skil á sérstöku vörugjaldi skv. 6. tölul. 1. mgr. 11. gr.

Ráðherra skal kveða nánar á um innheimtu og skil á gjaldinu, þar á meðal hversu oft það getur lagst á sömu vörusendingu, og ákveða hvernig skuli fara með vörslu og daglega afgreiðslu sérstaks vörugjalds samkvæmt lögum þessum.

13. gr.

Hafnaráð skal að fengnum tillögum Hafnasambands sveitarfélaga gera tillögur til samgönguráðuneytisins, a.m.k. einu sinni á ári, um gjaldskrá skv. a–b-lið 1. tölul. og 2. tölul. 11. gr. Skal gjaldskráin við það miðuð að tekjur hafnarsjóðanna standi almennt undir rekstri og hæfilegu fjármagni til nýbygginga.

Slík gjaldskrá, staðfest af samgönguráðherra, skal gilda fyrir allar hafnir er lög þessi ná til. Önnur gjöld hafnarinnar ákveður viðkomandi hafnarstjórn. Ráðherra getur heimilað einstökum hafnarstjórnum frávik frá hinni almennu gjaldskrá ef sérstakar aðstæður eru fyrir hendi.

Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. mgr. þessarar greinar er einstökum hafnarstjórnum heimiluð frávik til lækkunar á hinni almennu gjaldskrá fyrir hafnir vegna umskipunar, lestunar og losunar á sjávarafla.

14. gr.

Tekjum og eignum hafnarsjóðs má einungis verja í þágu hafnarinnar. Hafnarsjóðir skulu undanþegnir hvers konar sköttum til sveitarsjóða. Eigendur hafnar eða hafnasamlags bera ábyrgð á skuldbindingum hafnarsjóðs.

15. gr.

Ár hvert skal hafnarstjórn semja áætlun um tekjur og gjöld hafnarsjóðs á komandi ári og senda hana Hafnamálastofnun ásamt nauðsynlegum skýringum á tekju- og gjaldaliðum.

16. gr.

Halda skal reikning fyrir tekjur og gjöld hafnarsjóðs. Reikningsár hafnarsjóðs er almanaksárið. Reikninginn skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og reikninga sveitarsjóðs nema hafnarsjóður sé stofnaður með samningi, en þá fer um endurskoðun og úrskurð reikningsins samkvæmt samningnum.

Hafnarstjórn er skylt að senda Hafnamálastofnuninni ársreikninga og þær upplýsingar sem hún kann að óska eftir og snerta rekstur hafnarinnar.

Hafnamálastofnuninni ber að senda hafnarsjóði viðskiptareikning síðasta árs fyrir 1. mars ár hvert ef um viðskipti hefur verið að ræða á árinu.

17. gr.

Óheimilt er án samþykkis ráðuneytisins að selja, veðsetja eða leigja til langs tíma þær eignir hafnarsjóðs er notið hafa ríkisstyrks. Enn fremur er hafnarstjórn óheimilt að hefja kostnaðarsamar framkvæmdir án samþykkis ráðuneytisins.

Til þess að Hafnamálastofnuninni sé unnt að fylgjast sem best með að ákvæði þessarar greinar séu haldin skal senda henni eftirrit af fundargerðum hafnarstjórnar sé þess óskað.

18. gr.

Skipulag hafnarsvæðis skal miðast við þarfir hafnarinnar og er skylt að hafa samráð við hafnarstjórn og Hafnamálastofnun við gerð þess.

Engin mannvirkjagerð má fara fram á hafnarsvæðinu nema með samþykki viðkomandi hafnarstjórnar. Rísi ágreiningur skal málinu vísað til samgönguráðuneytisins til úrskurðar.

Sé leyfi til mannvirkjagerðar eigi notað innan tveggja ára frá veitingu þess fellur það úr gildi.

Hafnarstjórn er heimilt, ef nauðsyn krefur, að nema burt á kostnað eiganda bryggjur eða önnur mannvirki í sjó fram sem hætta stafar af eða hafa staðið ónotuð í fimm ár eða lengur.

III. KAFLI
Um framkvæmdir í höfnum, greiðslu kostnaðar við hafnargerð o.fl.

19. gr.

Frumkvæði um hafnargerð er hjá eiganda hafnar og framkvæmdir á ábyrgð hans.

20. gr.

Áður en hafnarframkvæmdir hefjast skal Hafnamálastofnun fá staðfest að fjármagn verði handbært til viðkomandi verkáfanga.

21. gr.

Hver landeigandi er skyldur til að láta af hendi mannvirki og land er þarf til þess að gera höfn samkvæmt lögum þessum, svo og til þess að gera brautir og vegi í því sambandi og til að leyfa að tekin verði í landi hans grjót, möl og önnur jarðefni og þola þær eignakvaðir, óhagræði og takmörkun á afnotarétti sem hafnargerðin hefur í för með sér, allt þó gegn því að fullar bætur komi fyrir. Nú næst ekki samkomulag og skal þá ákveða bætur með mati samkvæmt lögum um framkvæmd eignarnáms.

22. gr.

Hafnarframkvæmdir, er njóta ríkisstyrks, skulu unnar undir tækni- og fjárhagslegu eftirliti Hafnamálastofnunar ríkisins og skulu allar áætlanir og uppdrættir sendar stofnuninni til samþykktar, svo og öll þau reikningsgögn er þarf til að annast nauðsynlega endurskoðun kostnaðar.

Hafnamálastofnun annast framkvæmd frumrannsókna í samráði við viðkomandi hafnarstjórn. Hafnarframkvæmdir, er njóta ríkisstyrks, skulu að jafnaði unnar samkvæmt tilboði á grundvelli útboðs. Ef verk er þess eðlis eða aðstæður slíkar að öðru leyti að útboð telst ekki muni gefa góða raun er heimilt að fenginni umsögn Hafnamálastofnunar að víkja frá útboði.

Fari hafnarstjórn þess á leit annast Hafnamálastofnun auk frumrannsókna framkvæmdir eftir því sem við verður komið, skipulagningu hafnarsvæða, hönnun einstakra mannvirkja og gerð kostnaðaráætlana.

23. gr.

Hafnarframkvæmdir eru kostaðar af sjálfsaflafé hafnarinnar og framlagi frá eigendum. Enn fremur greiðir ríkissjóður hluta af kostnaði við hafnargerðir eftir því sem ákveðið er í lögum þessum.

24. gr.

Eftirfarandi hafnarframkvæmdir geta notið framlags úr ríkissjóði:

1. Undirbúningsrannsóknir og hönnun, þar með talið skipulag hafna og hafnarsvæða, svo og kostnaður við útboð einstakra styrkhæfra framkvæmda.

2. Framkvæmdir við hafnargarða, bryggjur, viðlegukanta, ferjuaðstöðu, dýpkun og uppfyllingar sem teljast nauðsynlegur hluti viðlegumannvirkja.
3. Dreifikerfi rafmagns, skolps og vatns sem nauðsynleg eru vegna starfsemi hafnarinnar samkvæmt staðfestingu Hafnamálastofnunar hverju sinni.
4. Umferðaræðar innan marka hafnarmannvirkja samkvæmt staðfestingu Hafnamálastofnunar hverju sinni.
5. Framkvæmdir við siglingamerki, mengunar- og slysavarnir.
6. Framkvæmdir á hafnarsvæðum við upptökumannvirki fyrir skip.
7. Tollaðstaða fyrir farþegaferjur er halda uppi reglulegum áætlanasiglingum til landsins.

Niðurrif hafnarmannvirkja í eigu hafnarsjóðs telst hafnarframkvæmd, enda sé það liður í nýbyggingu, til umhverfisbóta eða mannvirkið í vegi fyrir notkun annarra styrkhæfra hafnarmannvirkja.

Sé mannvirki svo illa farið að til álita komi að endurbyggja það skal slík endurbygging því aðeins teljast styrkhæf að mannvirkið hafi hlotið eðlilegt viðhald að dómi hafnamálastjóra.

Styrkhæfur telst einnig vaxtakostnaður, svo og lántöku- og annar fjármögnunarkostnaður, ásamt kostnaði vegna hækkunar verðtryggðra lána og gengistaps, verði hann til vegna hluta ríkissjóðs í framkvæmdinni og hafi verið stofnað til hans með heimild ráðuneytisins og fjárlaganefndar Alþingis.

Til viðhalds hafnarmannvirkja teljast almennar viðgerðir og venjulegt viðhald, svo sem endurnýjun á þybbum, þekjum og lögnum, og er slíkt viðhald ekki styrkhæft.

Landa- og lóðakaup hafna, svo og landgerð, njóta ekki ríkisstyrks. Styrkhæfni framkvæmda skal ákveðin áður en þær hefjast. Rísi ágreiningur um styrkhæfni framkvæmda skal málinu skotið til ráðherra til úrskurðar.

25. gr.

Skilyrði fyrir greiðslu úr ríkissjóði skv. 24. gr. eru:

1. Að eigendur hafnar eða hafnasamlags hafi stofnað hafnarsjóð til þess að eiga og reka höfn og standa undir hafnarframkvæmdum og fengið til þess samþykki ráðuneytisins.
2. Að hafnarsjóður hafi tryggt sér eignarrétt á því landsvæði á strandlengju hafnarinnar sem talið er þurfa undir hafnarmannvirki og þá starfsemi sem fram fer við höfnina. Ekki verður það þó gert að skilyrði að hafnarsjóður kaupi í þessu skyni íbúðar- eða verslunarhús eða varanlegar byggingar af öðru tagi.
3. Að unnið sé að framkvæmdum samkvæmt tæknilegri og fjárhagslegri áætlun varðandi útgjöld og greiðslu kostnaðar sem eigendur hafnar hafa samþykkt, svo og ráðuneytið, að fenginni umsögn hafnaráðs og hafnamálastjóra.

26. gr.

Eftirfarandi ákvæði skulu gilda um greiðsluþátttöku ríkissjóðs í hafnarframkvæmdum:

1. Ríkissjóður greiðir allt að 100% kostnaðar við frumrannsóknir samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð.
2. Ríkissjóður greiðir allt að 90% stofnkostnaðar við eftirtaldar framkvæmdir:
   hafnargarða (öldubrjóta),
   dýpkun hafnar og innsiglingar,
   siglingamerki,
   sérbúnað fyrir ekjuskip og ferjur.
3. Ríkissjóður greiðir allt að 60% stofnkostnaðar við eftirtaldar framkvæmdir:
   bryggjur og viðlegukanta,
   uppfyllingar og umferðaræðar á hafnarsvæði,

upptökumannvirki fyrir skip,
mengunar- og slysavarnir,
vatns-, raf- og holræsalagnir um hafnarmannvirkin,
skipulag hafna og hafnarsvæða.
niðurrif hafnarmannvirkja.

27. gr.

Umsóknir um framlög úr ríkissjóði til hafnarframkvæmda skulu sendar Hafnamálastofnun sem vinnur úr tillögunum og leggur fyrir hafnaráð og samgönguráðuneyti. Ráðherra leggur fyrir Alþingi tillögur sínar að fenginni umsögn hafnaráðs.

Við mat á greiðsluþátttöku ríkissjóðs í einstökum verkefnum skal tekið tillit til fjárhagslegrar getu hafnarsjóðs til að standa undir nauðsynlegum hafnarframkvæmdum, þó með þeim takmörkunum um hámark sem kveðið er á um í 26. gr.

Greiðsluþátttaka ríkissjóðs í einstökum verkefnum skal ákveðin um leið og verk eru tekin inn á hafnaáætlun og tekin til endurmats á tveggja ára fresti við endurskoðun hafnaáætlunar. Við mat á greiðsluþátttöku ríkissjóðs skal tekið tillit til fjárhagslegrar getu hafnarsjóðs.

Skerðing á hámarki framlaga skv. 26. gr. skal miðast við fjárhagslega stöðu hafnarsjóðs og skulu settar um það nánari reglur í reglugerð. Þrátt fyrir slíkar reglur getur ráðherra ákveðið að framkvæmdir í höfnum, sem mynda hafnasamlag, njóti tímabundið hámarksframlags skv. 26. gr.

28. gr.

Heimilt er að gera sérstakar ráðstafanir til að létta greiðslubyrði þeirra hafnarsjóða sem hafa ekki nægar tekjur til að standa undir fjárhagslegum skuldbindingum vegna styrkhæfra hafnarframkvæmda. Við fjárlagagerð hvers árs skal samgönguráðuneytið gera Alþingi sérstaka grein fyrir fjárþörf í þessu efni. Ráðherra skal gera tillögu til fjárlaganefndar og Alþingis um skiptingu fjárins og skal við skiptinguna hafa hliðsjón af tekjum og gjöldum hafnarsjóðs, framlagi sveitarfélags til hafnarsjóðs, fólksfjölda og öðrum þeim atriðum sem hafa áhrif á greiðslugetu hafnarsjóðsins.

IV. KAFLI
Um framkvæmdaáætlanir.

29. gr.

Hafnamálastofnun skal vinna að gerð áætlana um hafnarframkvæmdir til nokkurra ára í senn, en þó aldrei skemur en til fjögurra ára.

Við þessa áætlanagerð ber Hafnamálastofnuninni að hafa samráð og samstarf við viðkomandi hafnarstjórn, Hafnasamband sveitarfélaga og hafnaráð.

Við áætlanagerðina og forgangsröðun framkvæmda skal leggja til grundvallar mat á þörf fyrir framkvæmdir í einstökum höfnum, landshlutum og landinu í heild.

Sérstök fjögurra ára áætlun um hafnargerðir skal gerð á tveggja ára fresti. Áður en gengið er endanlega frá áætluninni skal hafnamálastjóri senda stjórn hverrar hafnar tillögur sínar um framkvæmdir á áætlunartímabilinu við þá höfn og gefa hafnarstjórnum tiltekinn frest til að koma með athugasemdir og breytingartillögur.

Áætlunin skal síðan lögð fyrir Alþingi til samþykktar. Ráðherra skal árlega leggja fyrir Alþingi skýrslu um framkvæmdir í hafnamálum árið áður.

V. KAFLI
Um Hafnabótasjóð.

30. gr.

Hafnabótasjóður er eign ríkisins og fer hafnaráð með stjórn sjóðsins í umboði samgönguráðherra. Hlutverk sjóðsins er að veita lán og styrki til hafnargerða og bæta tjón á hafnarmannvirkjum.

31. gr.

Tekjur Hafnabótasjóðs eru þessar:

1. Vörugjald af vörum sem umskipað er, lestaðar eða losaðar utan löggiltra hafnarsvæða, sbr. 5. mgr. 12. gr.
2. Tekjur af starfsemi sjóðsins.
3. Sérstakt vörugjald skv. 6. tölul. 1. mgr. 11. gr.
4. Framlag úr ríkissjóði samkvæmt ákvörðun Alþingis.

32. gr.

Hafnabótasjóði er heimilt að taka lán til starfsemi sinnar samkvæmt ákvörðun Alþingis hverju sinni.

33. gr.

Ráðherra ráðstafar fé Hafnabótasjóðs á eftirgreindan hátt að fengnum tillögum Hafnamálastofnunar og hafnaráðs og með samþykki fjárlaganefndar Alþingis:

1. Sjóðurinn veitir hafnarsjóðum lán til framkvæmda með hliðsjón af fjárþörf í hverju tilviki.
2. Sjóðnum er heimilt að bæta tjón á hafnarmannvirkjum sem skemmst hafa af völdum náttúruhamfara eða af öðrum óviðráðanlegum orsökum, þar með talið tjón sem ekki fæst að fullu bætt úr Viðlagasjóði eða vegna ákvæða IX. kafla siglingalaga um takmarkaða ábyrgð útgerðarmanna.
3. Sjóðnum er heimilt að veita lán og/eða styrk umfram ríkisframlag til nýrra hafnarframkvæmda sem nemi allt að 30% af heildarframkvæmdakostnaði til staða sem eiga við verulega fjárhagsörðugleika að stríða vegna dýrrar mannvirkjagerðar, fólksfæðar eða annarra gildra orsaka. Styrkir mega aldrei nema meira en 15% af heildarframkvæmdakostnaði.
4. Sjóðnum er heimilt að veita sérstaka styrki umfram það sem segir í 3. tölul. til að greiða fyrir stofnun hafnasamlaga og vegna hafnaframkvæmda þar sem sveitarfélög eru sameinuð, enda sé um tvær eða fleiri hafnir að ræða í hinu nýja sveitarfélagi.
5. Sjóðnum er heimilt að veita hafnarsjóðum lán út á væntanleg ríkisframlög samkvæmt lögum þessum.

Samanlagt mega styrkir og lán úr Hafnabótasjóði að viðbættu ríkisframlagi aldrei fara yfir 90% af styrkhæfum framkvæmdakostnaði.

34. gr.

Hafnamálastofnun ríkisins annast vörslu, daglega afgreiðslu og bókhald Hafnabótasjóðs. Lánasýsla ríkisins veitir sjóðnum aðstoð við öflun lánsfjár.

35. gr.

Ráðherra ákveður vexti og önnur kjör þeirra lána er sjóðurinn veitir með tilliti til þess að sjóðurinn sé skaðlaus af starfsemi sinni.

36. gr.

Umsóknir um lán og styrki úr Hafnabótasjóði skulu sendar til Hafnamálastofnunar ríkisins. Umsóknum skulu fylgja ítarleg gögn og rökstuðningur, þar á meðal reikningar hafnarinnar síðasta ár og almennar upplýsingar um fjárhag og fjárþörf hennar.

VI. KAFLI

Ýmis ákvæði.

37. gr.

Hvers konar bótakröfum fyrir tjón, sem skip kunna að valda á eignum hafnarsjóða, fylgir lögtaksréttur.

38. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum eða reglugerðum, sem settar eru samkvæmt þeim, skal farið að hætti opinberra mála og varða brot sektum.

39. gr.

Ráðherra setur reglur um framkvæmd þessara laga.

40. gr.

Með lögum þessum eru felld úr gildi hafnalög, nr. 69 28. maí 1984, með síðari breytingum.

41. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Þrátt fyrir ákvæði 24. og 26. gr. laga þessara skulu ákvæði laga nr. 69/1984, um allt að 40% ríkisframlaga til stofnkostnaðar við hafnarvogir, hafnsögubáta og löndunarkrana, gilda til ársloka 1994.

Gjört í Reykjavík, 29. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Halldór Blöndal.

25. mars 1994 Nr. 24

LÖG

um breytingu á samkeppnislögum, nr. 8 25. febrúar 1993.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. mgr. 6. gr. laganna orðast svo:

Ráðherra skipar fimm menn í samkeppnisráð og jafnmarga til vara. Skulu þeir hafa sérþekkingu á samkeppnis- og viðskiptamálum. Ráðherra skipar formann og varaformann ráðsins og skal þess gætt að þeir hafi ekki beinna og verulegra hagsmuna að gæta í atvinnustarfsemi sem lögin taka til. Samkeppnisráð setur sér reglur um málsmeðferð.

2. gr.

1. mgr. 9. gr. laganna orðast svo:

Ákvarðanir samkeppnisráðs og Samkeppnisstofnunar sæta kæru til sérstakrar nefndar, áfrýjunarnefndar samkeppnismála. Skrifleg kæra skal berast innan fjögurra vikna frá því að aðila máls var tilkynnt um ákvörðunina. Úrskurður áfrýjunarnefndar samkeppnismála skal liggja fyrir innan sex vikna frá málskoti.

3. gr.

2. mgr. 23. gr. laganna orðast svo:

Almennir skilmálar þjónustuaðila, sem bjóða neytendum þjónustu sína hér á landi, skulu vera á íslensku.

4. gr.

2. mgr. 50. gr. laganna fellur brott.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Þrátt fyrir 2. mgr. 6. gr. lýkur skipunartíma starfandi samkeppnisráðs við gildistöku laga þessara.

Gjört í Reykjavík, 25. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson.

Nr. 25 29. mars 1994

LÖG

um breytingu á lögum nr. 6/1986, um afréttarmálefni, fjallskil o.fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 1. gr. laganna bætist ný málsgrein er verður 3. mgr., svohljóðandi:

Nú eru sveitarfélög sameinuð og skulu þá umdæmi fjallskiladeilda haldast óbreytt frá því sem áður gilti og upprekstrarréttur standa óbreyttur miðað við eldri skipan nema um annað sé samið.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. mars 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Halldór Blöndal.

LÖG

um fjöleignarhús.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI
Gildissvið, skilgreiningar o.fl.

Gildissvið. Hugtakið fjöleignarhús.

1. gr.

Lög þessi hafa að geyma reglur um réttindi og skyldur eigenda fjöleignarhúsa.

Fjöleignarhús telst í lögum þessum hvert það hús sem skiptist í séreignir í eigu fleiri en eins aðila og í sameign sem bæði getur verið allra og sumra.

Gilda lögin þannig m.a. um:

1. Fjölbýlishús með íbúðum eingöngu.
2. Hús með bæði íbúðum og húsnæði til annarra nota.
3. Hús sem alfarið eru nýtt til annars en íbúðar, svo sem fyrir atvinnustarfsemi.
4. Raðhús og önnur sambyggð og samtengd hús, bæði eingöngu til íbúðar og að einhverju leyti eða öllu til annarra nota, allt eftir því sem við getur átt.

Ákvæðum laga þessara verður einnig beitt eftir því sem við á um önnur hús sem fleiri en einn á eða nýtir.

Lög þessi gilda um lögskipti eigenda fullgerðra fjöleignarhúsa að lóðum meðtöldum. Reglur laganna verða einnig notaðar um fjöleignarhús á byggingarstigi að lóðum meðtöldum, eftir því sem við getur átt.

Ófrávíkjanlegar reglur. Heimild til frávika.

2. gr.

Ákvæði laga þessara eru ófrávíkjanleg nema annað sé tekið fram í þeim eða leiði af eðli máls. Er eigendum því almennt óheimilt að skipa málum sínum, réttindum sínum og skyldum á annan veg en mælt er fyrir um í lögunum.

Hýsi fjöleignarhús eingöngu atvinnustarfsemi er eigendum þó heimilt að víkja frá fyrirmælum laganna með samningum sín á milli. Gilda ákvæði laganna þá um öll þau atriði sem ekki er ótvírætt samið um á annan veg. Jafnframt gilda ákvæði laganna til fyllingar slíkum samningsákvæðum. Liggi engir samningar fyrir um aðra skipan eða náist ekki full samstaða með eigendum um frávik gilda ákvæði laganna óskorað um slíkt húsnæði.

Hugtakið hús.

3. gr.

Með húsi í lögum þessum er átt við byggingu sem varanlega er skeytt við land og stendur sjálfstæð og aðgreind frá öðrum húsum eða skilur sig þannig frá þeim þótt sambyggð eða samtengd séu að eðlilegt og haganlegt sé að fara með hana samkvæmt lögum þessum sem sjálfstætt hús.

Þótt sambyggð eða samtengd hús teljist tvö sjálfstæð hús eða fleiri skv. 1. mgr. þá gilda ákvæði laganna eftir því sem við getur átt um þau atriði og málefni sem sameiginleg eru,

svo sem lóð ef hún er sameiginleg að öllu leyti eða nokkru og um útlit og heildarsvip ef því er að skipta. Sama gildir einnig ef því er að skipta um sameiginleg málefni sjálfstæðra ótengdra fjöleignarhúsa og/eða annars konar húsa.

Hugtakið séreign.

4. gr.

Séreign samkvæmt lögum þessum er afmarkaður hluti af húsi eða lóð eins og honum er lýst í þinglýstri eignaskiptayfirlýsingu, skiptasamningi og/eða öðrum þinglýstum heimildum um húsið, ásamt því sem honum fylgir sérstaklega hvort heldur er húsrými í húsinu sjálfu, bílskúr á lóð þess eða sameiginlegri lóð margra húsa, lóðarhluti, búnaður eða annað samkvæmt sömu heimildum, ákvæðum laga þessara eða eðli máls.

Nánar um séreign.

5. gr.

Samkvæmt 4. gr. fellur neðantalið undir séreign fjöleignarhúss:

1. Allt afmarkað húsrými sem gert er að séreign samkvæmt þinglýstum heimildum og allt sem liggur þar innan veggja.
2. Allt innra byrði umliggjandi veggja, gólfa og lofta, þar á meðal einangrun.
3. Allir milliveggir sem ekki eru jafnframt burðarveggir.
4. Öll tæki, búnaður og þess háttar inni í séreignarhluta, þótt tengd séu sameiginlegu kerfi eða lögnum.
5. Sá hluti gluggaumbúnaðar sem er inni í séreign, svo og gler í gluggum og hurðum.
6. Hurðir sem skilja séreign frá sameign, svo og svalahurðir, en húsfélag hefur ákvörðunarvald um gerð og útlit.
7. Lagnir og tilfæringar, hverju nafni sem þær nefnast og hvar sem þær eru, sem eingöngu þjóna þörfum viðkomandi séreignar.
8. Innra byrði svalaveggja og gólfflötur svala, en húsfélag hefur ákvörðunarvald um allar breytingar, búnað og annað á svölum sem áhrif hefur á útlit hússins og heildarmynd.
9. Hluti lóðar, t.d. bílastæði, sem er séreign samkvæmt þinglýstum heimildum eða eðli máls, svo sem einkabílastæði fyrir framan bílskúr.
10. Aðrir hlutar húss eða lóðar, bílskúr á lóð húss eða búnaður og lagnir sem þinglýstar heimildir segja séreign eða teljast það samkvæmt eðli máls, svo sem ef viðkomandi hefur kostað það, sbr. 9. gr.

Hugtakið sameign.

6. gr.

Sameign samkvæmt lögum þessum eru allir þeir hlutar húss, bæði innan og utan, og lóðar sem ekki eru ótvírætt í séreign skv. 4. gr., svo og öll kerfi, tækjabúnaður, lagnir og tilfæringar sem þjóna aðallega þörfum heildarinnar eða hluta hennar með þeim hætti að sanngjarnt og eðlilegt er að allir eigendur eða eftir atvikum tiltekinn hópur þeirra beri kostnað og áhættu af þeim.

Þótt fjöleignarhús samanstandi af einingum eða hlutum (stigahúsum) sem eru sjálfstæðar eða aðgreindar að einhverju leyti og hvort sem þau standa á einni lóð eða fleirum er allt ytra byrði hússins alls staðar, þak, útveggir og gaflar, í sameign allra eigenda þess.

Sameign er sameign allra nema svo hátti að um sameign sumra sé að ræða skv. 7. gr.

Sameign sumra.
7. gr.

Um sameign sumra er að ræða:

1. Þegar það kemur fram eða má ráða af þinglýstum heimildum að svo sé.
2. Þegar lega sameignar eða afnot hennar eða möguleikar til þess eru með þeim hætti að sanngjarnt og eðlilegt er að hún tilheyri aðeins þeim sem hafa aðgang að henni og afnotamöguleika. Á það m.a. við þegar veggur skiptir húsi svo að aðeins sumir séreignarhlutar eru um sama gang, stiga, svalir, tröppur eða annað sameiginlegt húsrými, lagnir, búnað eða annað.

Þannig er skv. 2. tölul. 1. mgr. húsrými og annað inni í einstökum stigahúsum, þegar fjöleignarhús samanstendur af fleiri slíkum, í sameign eigenda þar og öðrum eigendum þess óviðkomandi.

Nánar um sameign.
8. gr.

Samkvæmt 6. gr. fellur m.a. neðangreint undir sameign fjöleignarhúss:

1. Allt ytra byrði hússins, útveggir, þak, gaflar og útidyr, þó ekki svaladyr, svo og útitröppur og útistigar.
2. Allt burðarvirki húss, grunnur, grunnplata, sökklar, burðarveggir og þakburðarvirki.
3. Allur ytri gluggaumbúnaður, bæði á séreignarhlutum og sameign.
4. Ytra byrði svala og stoð- og burðarvirki þeirra, svo og svalahandrið.
5. Öll lóð húss og mannvirki, búnaður og tilfæringar á henni, þar með talið bílastæði, nema þinglýstar heimildir kveði á um að það sé séreign eða það byggist á eðli máls.
6. Allt húsrými, hverju nafni sem það nefnist, sem ekki telst séreign, svo sem gangar, stigar, geymslur, kyndiklefar, þvottahús, þurrkherbergi, kæliklefar, tómstundaherbergi, vagna- og hjólageymslur, háaloft, risloft o.s.frv., án tillits til legu, nýtingarmöguleika og nýtingarþarfa einstakra eigenda í bráð og lengd.
7. Allar lagnir, svo sem fyrir heitt vatn, kalt vatn, skolp, rafmagn, síma, dyrasíma, sjónvarpsloftnet og útvarpsloftnet, sem þjóna sameiginlegum þörfum og þörfum heildarinnar, án tillits til þess hvar þær liggja í húsinu. Jafnan eru líkur á því að lagnir í fjöleignarhúsi séu í sameign allra.
8. Allur búnaður, kerfi og þess háttar, án tillits til staðsetningar, bæði innan húss og utan, svo sem lyftur, rafkerfi, hitakerfi, vatnskerfi, símakerfi, dyrasímakerfi, sjónvarpsloftnet og útvarpsloftnet, leiktæki o.fl., sem þjóna þörfum heildarinnar, en þó að undanskildum tækjum og búnaði, sem tengd eru við kerfin inni í hverjum séreignarhluta.
9. Réttur til byggingar ofan á eða við hús eða á lóð þess.

Séreign eða sameign.
9. gr.

Við úrlausn þess hvort um séreign eða sameign allra eða sumra er að ræða skal auk þess sem getur í 4.–8. gr. líta til þess hvernig staðið var að byggingu hússins eða viðkomandi hluta þess og hvernig byggingarkostnaðinum var skipt ef um það liggja fyrir skýr gögn.

Hafi byggingarframkvæmd verið sameiginleg og kostnaðurinn einnig þá er um sameign að ræða ef önnur veigamikil atriði mæla því ekki í mót.

Hafi eigandi einn kostað ákveðinn búnað, tiltekna framkvæmd eða byggingarþátt þá eru á sama hátt líkur á því að um séreign hans sé að ræða.

II. KAFLI
Skipting húsa og meginreglur um eignarráð og takmarkanir þeirra.

Skipting fjöleignarhúsa. Sérkenni eignarformsins.

10. gr.

Eign í fjöleignarhúsi er með þrennu móti:

1. Séreign, sbr. 4. og 5. gr.
2. Sameign allra eigenda, sbr. 1. mgr. 6. gr. og 8. gr.
3. Sameign sumra eigenda, sbr. 7. og 8. gr.

Hverri séreign fylgir hlutdeild í sameign skv. 2. og 3. tölul. 1. mgr. eftir ákveðinni hlutfallstölu, sbr. 14. gr. Séu hlutfallstölur ekki ákveðnar eru allir séreignarhlutar jafnréttháir og bera jafnar skyldur.

Séreignarhlutum fylgja eftir hlutfallstölum réttindi og skyldur til að taka þátt í félagsskap allra eigenda um húsið, húsfélagi þar sem öllum sameiginlegum málefnum skal til lykta ráðið.

Réttindi þau og skyldur, sem um ræðir í 2. og 3. mgr., eru órjúfanlega tengd séreignum og verða ekki frá þeim skilin.

Hver eignarhluti er sérstök fasteign.

11. gr.

Hver eignarhluti telst, ásamt því sem honum fylgir sérstaklega og eignarhluta í sameign, sérstök fasteign, enda sé fullnægt skilyrðum laga um skráningu og mat fasteigna.

Helstu réttindi.

12. gr.

Réttindi eiganda eru þessi helst:

1. Ráðstöfunarréttur með samningi yfir hinum samsetta rétti, sbr. 10. gr., að svo miklu leyti sem lög eða sérstök réttindi annarra, t.d. húsfélagsins, fela ekki í sér takmarkanir á honum.
2. Einkaréttur til umráða og hagnýtingar séreignarinnar með þeim takmörkunum sem leiðir af lögum þessum, reglum nábýlisréttar eða eðli máls.
3. Réttur til að hagnýta og nota sameignina að virtum sama rétti annarra eigenda.
4. Réttur til aðildar að húsfélagi og til að eiga hlut að ákvarðanatöku um sameignina og sameiginleg málefni.

Helstu skyldur.

13. gr.

Skyldur eiganda eru þessar helstar:

1. Skylda til að vera í húsfélagi og fara eftir löglegum ákvörðunum þess og virða þær.
2. Skylda til að greiða hlutdeild í sameiginlegum kostnaði.
3. Skylda til að taka eðlilegt og sanngjarnt tillit til annarra eigenda við hagnýtingu séreignar.
4. Skylda til að virða rétt og hagsmuni annarra eigenda við hagnýtingu sameignarinnar.

Hlutfallstalan.

14. gr.

Eignarhluti í sameign skal reiknaður út eftir hlutfallstölu.

Útreikningurinn skal fyrst og fremst vera byggður á flatarmáli og rúmmáli húsa, en þó er heimilt að ákvarða hlutfallstölur á öðrum sanngjörnum grundvelli, t.d. miðað við inn-

byrðis verðmæti séreignarhluta, þegar um er að ræða fjöleignarhús sem hafa að geyma annars konar húsnæði en til íbúðar að nokkru leyti eða öllu.

Hver eignarhluti getur haft fleiri en eina hlutfallstölu ef því er að skipta eftir því um hvaða sameign er að ræða, sbr. 2. og 3. tölul. 1. mgr. 10. gr.

Reglur um útreikning hlutfallstölu skulu settar af félagsmálaráðherra með reglugerð.

Þýðing hlutfallstölu.

15. gr.

Hlutfallstala hefur m.a. þýðingu í eftirfarandi tilvikum:

1. Það er meginregla að sameiginlegur kostnaður skiptist eftir hlutfallstölum.
2. Tekjur af sameign skiptast eftir hlutfallstölum.
3. Við atkvæðagreiðslur á húsfélagsfundum og endranær við sameiginlega ákvarðanatöku fer vægi atkvæða eftir hlutfallstölum, ýmist eingöngu eða einnig.
4. Hlutfallstalan segir til um eignarhlutdeild í sameign. Ef sameign er skipt eða hluti hennar seldur þá skiptist hún eða andvirði hennar eftir hlutfallstölum.
5. Sá gengur að öðru jöfnu fyrir um rétt til byggingar ofan á eða við fjöleignarhús eða á lóð þess sem stærri hlut á í því.

Eignaskiptayfirlýsing.

16. gr.

Gera skal eignaskiptayfirlýsingu um öll fjöleignarhús, enda liggi ekki fyrir þinglýstur fullnægjandi og glöggur skiptasamningur.

Eignaskiptayfirlýsing skal undirrituð af öllum eigendum.

Sé um nýbyggingu að ræða skulu sveitarstjórnir gera það að skilyrði fyrir gerð lóðarsamnings að eignaskiptayfirlýsing liggi fyrir. Eignaskiptayfirlýsingu skal þinglýst eigi síðar en húsið er fokhelt.

Gera skal það að skilyrði þinglýsingar eignayfirfærslu fjöleignarhúss eða hluta þess að eignaskiptayfirlýsing liggi fyrir og að eignayfirfærslan sé í samræmi við hana.

Séu gerðar breytingar á fjöleignarhúsi eða innbyrðis eignatilfærslur sem breyta eða raska eignaskiptayfirlýsingu og eignarhlutföllum skulu eigendur án ástæðulauss dráttar gera nýja eignaskiptayfirlýsingu og láta þinglýsa henni.

Efni eignaskiptayfirlýsingar.

17. gr.

Í eignaskiptayfirlýsingu skulu eftirfarandi atriði koma fram á skýran og skilmerkilegan hátt:

1. Um hvaða fjöleignarhús er að ræða. Gefa skal það til kynna með götunafni, húsnúmeri og sveitarfélagi.
2. Almenn lýsing á húsinu, svo sem stærð þess og gerð og hvers eðlis það er.
3. Lýsing á hverjum séreignarhluta, staðsetning hans, bæði hæð og innan hæðar, stærð hans í fermetrum og herbergjum ef því er að skipta, hvers eðlis hann er og hvað honum fylgir sérstaklega.
4. Hver sé hlutfallstala (hlutfallstölur) hvers séreignarhluta, á hvaða grundvelli hlutfallstölur séu reiknaðar út og hver hafi gert það.
5. Hvort séreignarhluta fylgi réttur til bílskúrs eða sérstakur réttur til ákveðins bílastæðis og skal það þá tilgreint svo að ekki verði um villst.
6. Hvort séreignarhluta fylgi annars sérstakur réttur til byggingar ofan á eða við hús eða á lóð þess.

7. Greinargóð lýsing á allri sameign hússins og sameiginlegum búnaði, bæði innan húss og utan, þar með talin lóð.
8. Glöggt skal greina ef tiltekið rými eða búnaður er í sameign sumra en ekki allra.

Til viðbótar ofangreindum atriðum skal ávallt geta glögglega um sérgreiningar, auðkenni og merkingar, sem eign eða eignarhluti hefur í fasteignaskrá samkvæmt reglum Fasteignamats ríkisins.

Eignaskiptayfirlýsingu skal fylgja til þinglýsingar teikning af fjöleignarhúsinu og lóðaruppdráttur þar sem sýnd eru, eftir því sem frekast verður við komið, þau atriði sem tiltekin eru í 1. mgr. Teikningar og uppdrættir skulu vera í blaðstærð A4 og stærðir í fermetrum og rúmmetrum.

Eignaskiptayfirlýsingu, ásamt teikningum og öðrum gögnum, skal afhenda byggingarfulltrúa til staðfestingar og er honum skylt að senda Fasteignamati ríkisins afrit af henni. Skal byggingarfulltrúi leita álits stofnunarinnar ef vafi leikur á um greinitölur og stærðir.

Nánari reglur um grundvöll, gerð, efni, form og frágang eignaskiptayfirlýsinga, teikninga og uppdrátta og stærðarútreikninga samkvæmt grein þessari skulu settar af félagsmálaráðherra með reglugerð.

Breytingar á eignaskiptayfirlýsingu og hlutfallstölum.

18. gr.

Allar breytingar á þinglýstri eignaskiptayfirlýsingu og hlutfallstölum eru háðar samþykki allra eigenda fjöleignarhússins sem hagsmuna eiga að gæta. Skulu þeir allir standa að slíkum breytingum og undirrita þau skjöl sem þarf.

Sérhver eigandi á kröfu á því að hlutfallstölur sýni og endurspegli rétta skiptingu hússins og séu þannig réttur eða eðlilegur grundvöllur að skiptingu réttinda og skyldna.

Getur hver eigandi, sem telur hlutfallstölur rangar eða eignarhlutföllin í húsinu óeðlileg eða ósanngjörn, krafist breytinga og leiðréttinga þar á.

Fáist aðrir eigendur ekki til að standa að nauðsynlegum breytingum getur viðkomandi fengið dómkvadda matsmenn til að endurreikna eða endurákvarða hlutfallstölur í húsinu. Nægilegt er að kveðja einn matsmann til undirmats og tvo til yfirmats.

Náist ekki samkomulag að fengnu mati skv. 4. mgr. getur eigandi, sem breyta vill á grundvelli þess, höfðað mál á hendur öðrum eigendum til ógildingar á gildandi eignarhlutföllum og viðurkenningar á hinum nýju. Gangi dómur honum í vil getur hann fengið dómsorðinu þinglýst sem kemur þá og þannig í stað eignaskiptayfirlýsingar.

Ákvæðum þessarar greinar verður einnig beitt eftir því sem við á þegar engin þinglýst eignaskiptayfirlýsing liggur fyrir og ekki næst nauðsynleg samstaða með eigendum um gerð eignaskiptayfirlýsingar.

Ráðstöfunarréttur yfir sameign.

19. gr.

Sameign fjöleignarhúss verður ekki ráðstafað af húsfélagi með samningi nema allir eigendur séu því samþykkir. Sama gildir um verulegar breytingar á sameign eða hagnýtingu hennar.

Þó er heimilt að selja eða leigja óverulega hluta sameignar ef öllum eigendum er gefinn kostur á að eiga hlut að ákvörðun um það á löglegum húsfundi og a.m.k. ⅔ hlutar eigenda, bæði miðað við fjölda og eignarhluta, eru því meðmæltir.

Ráðstöfun eignarhluta.

20. gr.

Eigandi eignar í fjöleignarhúsi má aðeins ráðstafa með samningi réttindum sínum og skyldum í heild, þ.e. séreign sinni, hlutdeild í sameign og rétti og skyldu til þátttöku í húsfélagi. Þessi réttindi og skyldur verða ekki aðskilin, sbr. 4. mgr. 10. gr.

Að öðru leyti hefur eigandi sömu heimildir til að ráðstafa eign sinni í heild, til að selja hana, leigja, veðsetja og kvaðabinda og til ráðstöfunar með dánargerningi, og eigandi fasteignar almennt hefur að lögum.

Um leigu hluta séreignar, t.d. einstakra herbergja, gilda ekki sérstakar takmarkanir og fer réttur eiganda til þess eftir almennum reglum.

Takmarkanir á ráðstöfunarrétti eiganda kann þó að leiða af ákvæðum laga um félagslegt íbúðarhúsnæði, öðrum sérlögum og eins af kvöðum í þinglýstum heimildum um eignina eða húsið. Slíkar takmarkanir verða ekki settar í húsfélagssamþykktir svo gilt sé, nema með samþykki allra eigenda eða eiganda þeirrar eignar sem þær beinast að ef þær eru ekki almennar.

Ráðstöfun hluta séreignar og skipting.

21. gr.

Eiganda er óheimilt að ráðstafa (selja eða veðsetja) tilteknum hluta séreignar sinnar, nema með fylgi hlutdeild í sameign og réttindi og skyldur til þátttöku í húsfélagi.

Slík ráðstöfun til utanaðkomandi á einstökum afmörkuðum hlutum séreignar, hvort sem er húsrými, lóðarhluti eða annað, er háð samþykki allra eigenda og verður henni ekki þinglýst nema áður hafi verið þinglýst nýrri eignaskiptayfirlýsingu um húsið og ráðstöfunin eða eignayfirfærslan sé í samræmi við hana.

Varanleg skipting séreignar í sjálfstæðar notkunareiningar, án þess að sala sé fyrirhuguð, er sömuleiðis háð samþykki allra eigenda og því að gerð sé ný eignaskiptayfirlýsing og henni þinglýst.

Um bílskúra og ráðstöfun þeirra.

22. gr.

Bílskúrar, hvort sem þeir eru innbyggðir í húsið, sambyggðir því eða standa sjálfstæðir á lóð þess, skulu jafnan fylgja ákveðnum séreignarhlutum í húsinu og er sérstök sala þeirra eða framsal bílskúrsréttinda til annarra en eigenda í húsinu óheimil.

Hyggist eigandi leigja bílskúr sinn skulu aðrir eigendur eiga forleigurétt. Vilji fleiri en einn nýta forleiguréttinn ræður eigandi hverjum þeirra hann leigir.

Eiganda er jafnframt óheimilt að undanskilja bílskúr eða bílskúrsréttindi við sölu á eignarhluta sínum, nema hann eigi þar annan eignarhluta. Sama gildir um aðra séreignarhluta.

Ef bílskúrar eða bílskýli eru á lóð sem sameiginleg er fleiri húsum þá er heimilt þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. að ráðstafa þeim á milli hlutaðeigandi húsa.

Um eignatilfærslu innan hússins.

23. gr.

Eignayfirfærsla á hlutum séreignar innan hússins til annarra eigenda er háð samþykki einfalds meiri hluta eigenda, bæði miðað við fjölda og eignarhluta, og skal þá eignaskiptayfirlýsingu breytt og breytingunni þinglýst. Að öðrum kosti verður eignayfirfærslunni ekki þinglýst.

Skulu allir eigendur, hvort sem þeir voru meðmæltir eða ekki, ljá atbeina sinn að slíkri breytingu á eignaskiptayfirlýsingu nema þeir geti sýnt fram á að salan varði sérstaka lögmæta hagsmuni þeirra á þann veg að þess verði ekki krafist að þeir standi að breytingunni.

Þinglýsing eignaskiptayfirlýsingar skilyrði sameignarréttinda.

24. gr.

Hafi eignayfirfærslur og breytingar átt sér stað skv. 21.–23. gr. þannig að séreignarhlutum hafi fjölgað, en án þess að ný eignaskiptayfirlýsing eða nauðsynlegar breytingar hafi verið gerðar og þeim þinglýst, þá fylgja hinum nýju séreignarhlutum engin sjálfstæð sameignarréttindi.

Upplýsingaskylda við sölu.

25. gr.

Þegar eign, sem lög þessi taka til, er seld skal seljandi áður en kaupsamningur er undirritaður kynna kaupanda eignaskiptayfirlýsingu, eignaskiptasamning, sérstakar samþykktir húsfélagsins ef um þær er að ræða, reikninga húsfélagsins og stöðu og framlög eignarhlutans gagnvart því og hússjóði þess.

Þá skal seljandi enn fremur gefa fullnægjandi og tæmandi upplýsingar um yfirstandandi eða fyrirhugaðar framkvæmdir, viðgerðir eða endurbætur.

Skal seljandi jafnan, ef því verður við komið, afla og leggja fram vottorð eða yfirlýsingu frá húsfélaginu um ofangreind atriði sem að því snúa.

Sé um hús í byggingu að ræða ber seljanda að gera glögga grein fyrir byggingarstigi, svo og áföllnum byggingarkostnaði og áætlun um endanlegan byggingarkostnað.

Annist löggiltur fasteignasali sölu eignar í fjöleignarhúsi skal hann sjá til þess að þau gögn og upplýsingar, sem um getur í 1.–4. mgr., liggi fyrir og séu rækilega kynnt kaupanda áður en kaupsamningur er gerður og undirritaður.

Umráð og hagnýting séreignar. Viðhald. Úrræði húsfélags.

26. gr.

Eigandi hefur einn rétt til hagnýtingar og umráða yfir séreign sinni með þeim takmörkunum einum sem greinir í lögum þessum eða öðrum lögum sem leiðir af óskráðum grenndarreglum eða eðli máls eða byggjast á löglegum ákvörðunum og samþykktum húsfélagsins.

Eiganda er skylt á sinn kostnað að halda allri séreign sinni vel við og að haga afnotum og hagnýtingu hennar með þeim hætti að aðrir eigendur eða afnotahafar í húsinu verði ekki fyrir ónauðsynlegu og óeðlilegu ónæði, þ.e. meiri ama, ónæði og óþægindum en óhjákvæmilegt er og eðlilegt þykir í sambærilegum húsum.

Skal húsfélagið eða menn á þess vegum ef nauðsyn krefur hafa rétt til aðgangs að séreign til eftirlits með ástandi hennar og meðferð með hæfilegum fyrirvara og að teknu fullu tilliti til viðkomandi.

Sinni eigandi ekki eðlilegu og nauðsynlegu viðhaldi og umhirðu séreignar sinnar, þannig að sameign hússins eða einstakir séreignarhlutar líði fyrir vanrækslu og liggi undir skemmdum, eða viðhaldsleysið veldur verulegum ama eða veldur rýrnun á verðmæti annarra eigna, geta aðrir eigendur (húsfélagið) eftir a.m.k. eina skriflega áskorun og aðvörun látið framkvæma viðhald og viðgerðir og aðrar ráðstafanir á kostnað hans. Er eiganda skylt að veita óhindraðan aðgang að séreign sinni í því skyni. Þurfi húsfélag að leggja út fyrir kostnaði vegna þessa fylgir endurkröfunni lögveð í eignarhlutanum, sbr. 48. gr.

Bili lagnir, sem liggja um eða í séreignarhluta, er eigandi hennar skyldur til að veita aðgang að séreign sinni og leyfa nauðsynlegar viðgerðir. Gildir það bæði um sameiginlegar lagnir og sérlagnir annarra. Skal eiganda tilkynnt um viðgerðir með hæfilegum fyrirvara og skulu þær framkvæmdar með hæfilegum hraða og lokið svo fljótt sem auðið er. Skal allri séreigninni komið í samt horf og áður og eiganda að kostnaðarlausu. Leiði viðgerð til verulegra óþæginda eða afnotamissis á eigandi rétt á hæfilegum bótum.

Breytingar á hagnýtingu séreignar.

27. gr.

Breytingar á hagnýtingu séreignar frá því sem verið hefur eða ráð var fyrir gert í upphafi, sem hafa í för með sér verulega meira ónæði, röskun eða óþægindi fyrir aðra eigendur eða afnotahafa en áður var og gengur og gerist í sambærilegum húsum, eru háðar samþykki allra eigenda hússins.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. getur eigandi ekki sett sig á móti slíkri breytingu ef sýnt er að hún hefur ekki í för með sér neina röskun á lögmætum hagsmunum hans.

Sé um að ræða breytta hagnýtingu sem ekki er veruleg er nægilegt að samþykki einfalds meiri hluta miðað við fjölda og eignarhluta liggi fyrir.

Ef breytt hagnýting eignarhluta hefur sérstök og veruleg óþægindi eða truflun í för með sér fyrir suma eigendur, einn eða fleiri, en aðra ekki þá eiga þeir sem sýnt geta fram á það sjálfstæðan rétt til að krefjast þess að af breytingunni verði ekki.

Byggingarréttur.

28. gr.

Sérstakur réttur eiganda til byggingar ofan á eða við húsið eða á lóð þess verður að byggjast á þinglýstum heimildum. Að öðrum kosti er slíkur byggingarréttur í sameign allra eigenda hússins.

Ef ekki leiðir annað af þinglýstum heimildum er slík bygging, sem um ræðir í 1. mgr., háð samþykki allra eigenda nema gert hafi verið ráð fyrir henni í upphafi á samþykktri teikningu.

Bygging samkvæmt samþykktri teikningu.

29. gr.

Rúmist bygging innan samþykktrar teikningar og sé byggingarrétturinn í eigu ákveðins eiganda, sbr. 1. málsl. 1. mgr. 28. gr., getur hann ráðist í framkvæmdir að fengnum nauðsynlegum byggingarleyfum, enda taki hann sanngjarnt tillit til annarra eigenda við framkvæmdirnar og kosti kapps um að halda röskun og óþægindum í lágmarki.

Rúmist bygging innan samþykktrar teikningar og sé byggingarrétturinn í sameign má ráðast í framkvæmdir ef a.m.k. ⅔ hlutar eigenda, bæði miðað við fjölda og eignarhluta, eru því samþykkir.

Aðrar byggingar og breytingar.

30. gr.

Sé um byggingu, endurbætur eða framkvæmdir að ræða sem ekki hefur verið gert ráð fyrir í upphafi og á samþykktri teikningu þá verður ekki í hana ráðist nema allir eigendur samþykki, ef um er að ræða verulega breytingu á sameign, þar á meðal útliti hússins.

Sé um að ræða framkvæmdir sem hafa breytingar á sameign, utan húss eða innan, í för með sér sem þó geta ekki talist verulegar þá nægir að ⅔ hlutar eigenda, bæði miðað við fjölda og eignarhluta, séu því meðmæltir.

Til smávægilegra breytinga og endurnýjana nægir þó alltaf samþykki einfalds meiri hluta miðað við eignarhluta.

Breytingar á hagnýtingu sameignar.

31. gr.

Reglum 30. gr. skal beita eftir því sem við á um breytingar á hagnýtingu sameignar eða hluta hennar enda þótt ekki sé um framkvæmdir að tefla, sbr. einnig 19. gr.

Forgangsréttur til byggingar. Bótaréttur.

32. gr.

Að öðru jöfnu hefur sá eigandi forgangsrétt til byggingar ofan á hús, við hús eða á lóð þess, þar á meðal til bílskúrsbyggingar, sem stærri hlut á í húsinu, leiði ekki annað af þinglýstum heimildum. Ef tveir eða fleiri eigendur eiga jafnstóra og stærsta hluta, þá ræður hlutkesti.

Hyggist eigandi nota sér forgangsrétt sinn skv. 1. mgr. skal hann áður en í framkvæmdir er ráðist bjóða fram fébætur til annarra eigenda, sem byggingarréttinn eiga með honum, samkvæmt mati dómkvaddra manna ef samkomulag næst ekki.

Hafi framkvæmdir verið hafnar, án þess að bætur hafi verið boðnar fram, geta aðrir eigendur krafist þess að þær verði stöðvaðar.

Bílastæði.

33. gr.

Bílastæði á lóð fjöleignarhúss eru sameiginleg og óskipt, nema ákveðið sé í þinglýstum heimildum að tiltekin bílastæði fylgi ákveðnum séreignarhlutum.

Verður óskiptum bílastæðum ekki skipt nema allir eigendur samþykki og skulu þá gerðar nauðsynlegar breytingar á eignaskiptayfirlýsingu og þeim þinglýst.

III. KAFLI
Nánar um réttindi og skyldur.

Hagnýting sameignar.

34. gr.

Séreignareigandi hefur ásamt og í félagi með öðrum eigendum rétt til hagnýtingar þess hluta fjöleignarhússins sem er sameiginlegur, svo og sameiginlegrar lóðar og búnaðar.

Réttur þessi nær til sameignarinnar í heild og takmarkast eingöngu af hagsmunum og jafnríkum rétti annarra eigenda, en slíkar takmarkanir er að finna í lögum þessum og samþykktum og reglum húsfélags samkvæmt þeim.

Réttur til að hagnýta sameign fer ekki eftir hlutfallstölum og hafa allir eigendur jafnan hagnýtingarrétt þótt hlutfallstölur séu mishár.

Takmarkanir á hagnýtingarrétti.

35. gr.

Sérhverjum eiganda og afnotahafa ber skylda til að taka sanngjarnt og eðlilegt tillit til annarra eigenda og afnotahafa við hagnýtingu sameignar og fara í hvívetna eftir löglegum reglum og ákvörðunum húsfélagsins varðandi afnot hennar.

Eigendum og öðrum afnotahöfum er óheimilt að nota sameiginlegt húsrými eða lóð til annars en það er ætlað.

Eigendum og öðrum afnotahöfum er skylt að ganga vel og þrifalega um sameiginlegt húsrými og lóð og sömuleiðis um sameiginlegan búnað hússins og gæta þess sérstaklega í umgengni sinni að valda ekki öðrum í húsinu óþægindum eða ónæði.

Einstökum eigendum verður ekki fenginn aukinn og sérstakur réttur til hagnýtingar sameignar umfram aðra eigendur nema allir eigendur ljái því samþykki.

Ráðstöfunarréttur eigenda yfir sameign.

36. gr.

Eiganda er á eigin spýtur óheimilt að framkvæma nokkrar breytingar á sameign eða helga sér til einkanota tiltekna hluta hennar. Eigandi getur ekki öðlast sérstakan rétt til sameignar á grundvelli hefðar, hvorki eignarrétt né aukinn afnotarétt.

Einstökum eiganda er ekki heimilt upp á sitt einsdæmi að taka ákvarðanir eða gera ráðstafanir sem snerta sameign eða sameiginleg málefni nema svo sé ástatt sem greinir í 37. og 38. gr.

Ráðstafanir til að forðast tjón.

37. gr.

Eiganda er heimilt að gera brýnar ráðstafanir til að koma í veg fyrir yfirvofandi tjón á sameign eða einstökum séreignarhlutum og ekki þola bið eftir sameiginlegri ákvörðun húsfélagsins eða stjórnar þess, ef því er að skipta. Skal hann, svo sem frekast er kostur, gæta þess að slíkar ráðstafanir verði ekki umfangsmeiri og kostnaðarsamari en nauðsyn krefur og telst þá kostnaðurinn sameiginlegur.

Þá er eiganda einnig rétt að gera þær ráðstafanir vegna sameignarinnar sem lögboðnar eru og ekki mega bíða, sbr. 1. mgr.

Nauðsynlegt viðhald. Athafnaleysi húsfélags.

38. gr.

Eiganda er rétt að láta framkvæma nauðsynlegar viðgerðir á sameign á kostnað allra ef hún eða séreignarhlutar liggja undir skemmdum vegna vanrækslu á viðhaldi og húsfélagið eða aðrir eigendur hafa ekki, þrátt fyrir tilmæli og áskoranir, fengist til samvinnu og til að hefjast handa í því efni.

Áður en framkvæmdir hefjast skal viðkomandi eigandi jafnan afla sönnunar á nauðsyn viðgerðarinnar, umfangi hennar og kostnaði við hana og öðrum atriðum sem máli geta skipt. Skal viðgerðin síðan framkvæmd á þeim grundvelli en óveruleg og óhjákvæmileg frávik skipta þó ekki máli.

Með kostnað vegna undirbúnings slíkra viðgerða og framkvæmdar þeirra skal fara sem sameiginlegan kostnað samkvæmt lögum þessum.

Meginreglur um töku ákvarðana.

39. gr.

Allir hlutaðeigandi eigendur eiga óskoraðan rétt á að eiga og taka þátt í öllum ákvörðunum er varða sameignina, bæði innan húss og utan, og sameiginleg málefni sem snerta hana beint og óbeint.

Ákvörðunarréttur skv. 1. mgr. á m.a. við um fyrirkomulag, skipulag, útlit, viðbyggingar, breytingar, hvers kyns framkvæmdir, endurbætur, viðhald, rekstur, ráðstöfun með samningi, hagnýtingu sameignar og séreignar og setningu reglna þar um.

Sé um að ræða sameign sumra en ekki allra, sbr. 7. gr., nægir að þeir sem hlut eiga að máli standi saman að ákvörðun nema um atriði eða framkvæmd sé að ræða sem snertir líka hagsmuni hinna þótt ekki liggi fyrir greiðsluskylda þeirra, svo sem útlitsatriði.

Sameiginlegar ákvarðanir skulu teknar á sameiginlegum fundi eigenda, húsfundi, en þó getur stjórn húsfélags tekið vissar ákvarðanir í umboði eigenda sem bindandi eru fyrir þá, sbr. 69. og 70. gr. Þá hafa einstakir eigendur í vissum tilvikum, sbr. 37. og 38. gr., rétt til að gera ráðstafanir sem bindandi eru fyrir aðra þótt fundur hafi ekki fjallað um þær.

Úrræði eiganda sé hann ekki hafður með í ráðum.

40. gr.

Hafi eigandi ekki verið boðaður á húsfund með þeim hætti sem lög þessi mæla fyrir um þar sem ákvörðun er tekin um sameiginleg málefni þá er hann ekki bundinn af ákvörðunum sem á þeim fundi eru teknar, sbr. þó 3. mgr.

Hafi verið tekin ákvörðun um sameiginlega framkvæmd getur hann krafist þess að hún verði stöðvuð og neitað að greiða hlutdeild í kostnaði vegna hennar þar til lögleg ákvörðun hefur verið tekin. Skal eigandi hafa uppi slík andmæli án ástæðulauss dráttar og strax og tilefni er til.

Hafi eigandi sótt fund óboðaður eða þrátt fyrir ófullnægjandi boðun þá getur hann ekki borið fyrir sig ágalla á fundarboðun og eru þá ákvarðanir fundarins bindandi fyrir hann.

Húsfélagi er rétt að bæta úr eða staðfesta á öðrum fundi, sem skal haldinn svo fljótt sem kostur er, ákvörðun sem annmarki er á að þessu leyti. Sé það gert verður ákvörðunin bindandi fyrir viðkomandi eiganda og hann greiðsluskyldur.

Ef um óverulegan ágalla á fundarboði eða fundi að öðru leyti hefur verið að ræða þá er eiganda ekki rétt, þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. mgr., að synja um greiðslu ef ákvörðun hefur verið um brýna framkvæmd, t.d. nauðsynlegt viðhald, eða ef augljóst er að vera hans á fundi, málflutningur og atkvæðagreiðsla gegn framkvæmd hefði engu breytt um niðurstöðuna og ákvörðunina, svo sem ef yfirgnæfandi meiri hluti eigenda hefur verið á fundinum og greitt atkvæði með.

Reglur um töku ákvarðana.

41. gr.

Við ákvarðanatöku um sameiginleg málefni í fjöleignarhúsum, sbr. 39. gr., gilda þessar reglur:

A. Til ákvarðana um eftirfarandi þarf samþykki allra eigenda:
1. Breytingar á þinglýstri eignaskiptayfirlýsingu og hlutfallstölum, sbr. 18. gr.
2. Ráðstöfun á verulegum hlutum sameignar, sbr. 1. mgr. 19. gr.
3. Sala á séreignarhlutum til utanaðkomandi, sbr. 2. mgr. 21. gr.
4. Varanleg skipting séreignar í fleiri einingar, sbr 3. mgr. 21. gr.
5. Verulegar breytingar á hagnýtingu séreignar, sbr. 1. mgr. 27. gr.
6. Bygging, framkvæmdir og endurbætur sem hafa í för með sér verulegar breytingar á sameign, sbr. 2. mgr. 28. gr. og 1. mgr. 30. gr.
7. Verulegar breytingar á hagnýtingu og afnotum sameignar, sbr. 31. gr.
8. Skipting bílastæða, sbr. 33. gr.
9. Um sérstakan aukinn rétt einstakra eigenda til afnota af sameign, sbr. 4. mgr. 35. gr.
10. Um meiri og víðtækari takmarkanir á ráðstöfunar- og hagnýtingarrétti eiganda yfir séreign en leiðir af ákvæðum laga þessara eða eðli máls, sbr. 3. mgr. 57. gr.
11. Um mjög óvenjulegan og dýran búnað og annað sem almennt tíðkast ekki í sambærilegum húsum.
12. Til ráðstafana og ákvarðana sem ekki varða sameignina og sameiginleg málefni, en eigendur telja æskilegt að þeir standi saman að og ráði í félagi.
13. Um að halda megi hunda og/eða ketti í húsinu. Þegar hús skiptist í aðgreinda hluta nægir samþykki þeirra eigenda sem hafa sameiginlegan inngang, stigagang eða annað sameiginlegt húsrými.

B. Til neðangreindra ákvarðana þarf samþykki ⅔ hluta eigenda, bæði miðað við fjölda og eignarhluta:
1. Sala eða leiga á óverulegum hlutum sameignar, sbr. 2. mgr. 19. gr.
2. Viðbygging í samræmi við samþykkta teikningu, sbr. 2. mgr. 29. gr.
3. Bygging og endurbætur, sem ekki breyta sameign verulega, sbr. 2. mgr. 30. gr.
4. Óveruleg breyting á hagnýtingu sameignar, sbr. 2. mgr. 30. gr. og 31. gr.
5. Að ráðast í viðgerðir á séreign vegna vanrækslu eiganda, sbr. 4. mgr. 26. gr.
6. Að brotlegum eiganda eða afnotahafa verði bönnuð búseta eða hagnýting séreignar og gert að flytja og selja eign sína, sbr. 55. gr.

7. Setning sérstakra húsfélagssamþykkta, sbr. 75. gr., nema um sé að ræða atriði sem samþykki allra þarf til.
8. Frávik frá reglum um skiptingu sameiginlegs kostnaðar, sbr. 46. gr.
9. Endurbætur, breytingar og nýjungar, sem ganga verulega lengra og eru verulega dýrari og umfangsmeiri en venjulegt og nauðsynlegt viðhald.

C. Til ákvarðana um neðangreind málefni þarf samþykki einfalds meiri hluta eigenda bæði miðað við fjölda og eignarhluta á húsfundi:
1. Samþykkt og setning húsreglna, sbr. 74. gr.
2. Eignatilfærslur milli eigenda á hluta séreignar, sbr. 1. mgr. 23. gr.
3. Breytt hagnýting séreignar sem ekki er veruleg, sbr. 3. mgr. 27. gr.
4. Um framkvæmdir sem greiðast að jöfnu og rekstrar- og stjórnunarmálefni, sbr. B-lið 45. gr.
5. Við kosningu stjórnar húsfélags og til annarra trúnaðarstarfa á vegum þess.

D. Til allra annarra ákvarðana en greinir í liðum A–C hér að ofan nægir samþykki einfalds meiri hluta eigenda miðað við hlutfallstölur á löglega boðuðum húsfundi.

E. Minni hluti eigenda, sem þó er a.m.k. ¼ hluti annaðhvort miðað við fjölda eða eignarhluta, getur krafist þess:
1. Að stofnaður verði hússjóður til að standa straum af sameiginlegum útgjöldum, sbr. 49. gr.
2. Að endurskoðandi húsfélags skuli vera löggiltur endurskoðandi, sbr. 73. gr.
3. Að haldinn verði húsfundur um tiltekin málefni, sbr. 2. lið 1. mgr. 60. gr.

Komi fram kröfur um ofangreint frá tilskildum fjölda eigenda þá er húsfélaginu, öðrum eigendum og stjórn þess skylt að verða við þeim og framfylgja þeim.

Kröfur um fundarsókn.

42. gr.

Húsfundur getur tekið ákvarðanir skv. C-, D- og E-liðum 41. gr. án tillits til fundarsóknar enda sé hann löglega boðaður og haldinn.

Sé um að ræða ákvarðanir sem falla undir B-lið 41. gr. þá verður a.m.k. helmingur eigenda bæði miðað við fjölda og eignarhluta að vera á fundi og tilskilinn meiri hluti þeirra að greiða atkvæði með tillögu.

Sé fundarsókn ekki nægileg skv. 2. mgr. en tillagan þó samþykkt með ⅔ hlutum atkvæða á fundinum bæði miðað við fjölda og eignarhluta þá skal innan 14 daga halda nýjan fund og bera tillöguna aftur upp á honum. Sá fundur getur tekið ákvörðun án tillits til fundarsóknar og fái tillagan tilskilinn meiri hluta (⅔) á fundinum telst hún samþykkt.

Sameiginlegur kostnaður.

43. gr.

Sameiginlegur kostnaður er:
1. Allur kostnaður, hverju nafni sem hann nefnist, sem snertir sameign fjöleignarhúss, bæði innan húss og utan, sameiginlega lóð þess og sameiginlegan búnað og lagnir, sem leiðir af löglegum ákvörðunum stjórnar húsfélagsins, almenns fundar þess og þeim ráðstöfunum sem einstakur eigandi hefur heimild til að gera.
2. Opinber gjöld sem reiknuð eru af húsinu í heild, svo og vatns-, hita- og rafmagnskostnaður.
3. Skaðabætur bæði innan og utan samninga sem húsfélagi er gert að greiða og tjón á séreignum eða eignum annarra vegna bilunar eða vanrækslu á viðhaldi á sameign og sameiginlegum búnaði, sbr. 52. gr.

Sameiginlegur kostnaður er, auk þeirra kostnaðarliða sem sérstaklega eru tilgreindir í 1. mgr., m.a. fólginn í viðbyggingum, breytingum, endurbótum, endurnýjunum, viðhaldi, viðgerðum, umhirðu, hreingerningum, rekstri, hússtjórn, tryggingaiðgjöldum o.fl.

Sameiginlegur kostnaður allra eða sumra.

44. gr.

Sameiginlegur kostnaður skv. 43. gr. er sameiginlegur öllum eigendum, en getur þó í undantekningartilvikum verið sameiginlegur sumum eigendum en ekki öllum, sbr. 7. gr.

Reglur um skiptingu sameiginlegs kostnaðar.

45. gr.

Sameiginlegum kostnaði skal skipt niður á hlutaðeigandi eigendur eftir þeim reglum sem hér fara á eftir:

A. Allur sameiginlegur kostnaður, hverju nafni sem hann nefnist, sem ekki fellur ótvírætt undir B- og C-liði hér að neðan, skiptist á eigendur eftir hlutfallstölum eignarhluta í viðkomandi sameign.

B. Neðangreindur kostnaður skiptist og greiðist að jöfnu:

1. Kostnaður við gerð, viðhald og rekstur sameiginlegra óskiptra bílastæða, svo og slíkur kostnaður við sameiginlegar aðkeyrslur.
2. Viðhalds- og rekstrarkostnaður sameiginlegs þvottahúss, þar með talið kaupverð og viðhald sameiginlegra tækja.
3. Viðhalds- og rekstrarkostnaður lyftu.
4. Kaupverð og viðhald dyrasíma, sjónvarps- og útvarpskerfa, loftneta, póstkassa, nafnskilta og annars búnaðar sem eigendur hafa jöfn afnot og gagn af með líkum hætti.
5. Allur sameiginlegur rekstrarkostnaður, svo sem rafmagn, hiti og vatn í sameign og umhirða sameiginlegs húsrýmis og lóðar.
6. Kostnaður við hússtjórn og endurskoðun.
7. Sameiginleg afnotagjöld og félagsgjöld.

C. Kostnaði, hver sem hann er, skal þó jafnan skipt í samræmi við not eigenda ef unnt er að mæla óyggjandi not hvers og eins.

Frávik frá reglum um kostnaðarskiptingu.

46. gr.

Ef hagnýting séreignar eða breytt hagnýting eða búnaður í henni hefur í för með sér sérstök eða aukin sameiginleg útgjöld getur húsfundur ákveðið að eigandi hennar skuli greiða sem því nemur stærri hlut í sameiginlegum kostnaði en leiðir af reglum 45. gr.

Þá er einnig heimilt að víkja frá ákvæðum 45. gr. þegar um er að ræða hús sem hafa að einhverju leyti eða öllu að geyma húsnæði til annars en íbúðar, svo sem blandað íbúðar- og atvinnuhúsnæði eða atvinnuhúsnæði eingöngu.

Er heimild til frávika háð því að reglur 45. gr. um skiptingu kostnaðar eigi illa við og séu ósanngjarnar í garð eins eða fleiri eigenda. Er þá heimilt að byggja á öðrum reglum og sjónarmiðum við skiptingu sameiginlegs kostnaðar sem taka t.d. í ríkara mæli mið af mismunandi notum, gagni og hagnýtingu einstakra eigenda.

Ákvarðanir skv. 1. og 2. mgr. skal taka á húsfundi og þarf til þeirra samþykki ⅔ hluta eigenda, bæði miðað við fjölda og eignarhluta. Sé hinni nýju kostnaðarskiptingu ætlað almennt gildi og til frambúðar þá skal yfirlýsingu um hana þinglýst.

Ef eigandi sýnir fram á að kostnaðarskipting eftir fyrirmælum 45. gr. sé óeðlileg og ósanngjörn í hans garð og húsfélagsfundur sinnir ekki kröfu hans um leiðréttingu, sbr. 2.–4.

mgr., eða ef ákvörðun fundar þar að lútandi leiðir til óviðunandi niðurstöðu getur eigandinn krafist ógildingar á kostnaðarskiptingunni og viðurkenningar á annarri sanngjarnari og eðlilegri á grundvelli þeirra sjónarmiða sem vísað er til í 3. mgr.

Eiganda ber að hafa uppi við húsfélagið mótmæli sín og kröfur skv. 5. mgr. strax og tilefni er til. Frestur til málshöfðunar er þrír mánuðir frá því að húsfélagið réð máli til lykta. Höfði eigandi ekki mál innan frestsins telst hann una ákvörðuninni og er bundinn við hana.

Málshöfðunarfrestur skv. 6. mgr. gildir ekki ef mál er höfðað af húsfélagi á hendur eiganda til heimtu hlutdeildar hans í umræddum kostnaði en í slíku máli getur eigandi komið að öllum sjónarmiðum sínum og kröfum sem lúta að kostnaðarskiptingunni enda þótt frestur inn kunni að vera liðinn.

Skylda til greiðslu sameiginlegs kostnaðar.

47. gr.

Skylda til að greiða hlutdeild séreignar í sameiginlegum kostnaði hvílir á þeim sem er eigandi hennar á hverjum tíma.

Sé eign í fjöleignarhúsi seld skal seljandi tilkynna húsfélagi þess sannanlega um eigendaskiptin án ástæðulauss dráttar.

Sá er ábyrgur gagnvart húsfélagi fyrir hlutdeild í sameiginlegum kostnaði sem er þinglýstur eigandi á hverjum tíma og er húsfélagi rétt að beina kröfum sínum að honum nema eigendaskiptin hafi verið tilkynnt því og óyggjandi sé að nýr eigandi hafi tekið við réttindum og skyldum.

Lögveð.

48. gr.

Greiði eigandi ekki hlutdeild sína í sameiginlegum kostnaði, þar með talin gjöld í sameiginlegan hússjóð, þá eignast húsfélagið eða aðrir eigendur lögveð í eignarhluta hans til tryggingar kröfunni. Lögveðið nær einnig til vaxta og innheimtukostnaðar af kröfunni ef því er að skipta.

Lögveð þetta gengur fyrir eldri sem yngri samningsveðum og aðfararveðum, svo og yngri lögveðum öðrum.

Lögveðið stofnast þegar húsfélag eða aðrir eigendur inna greiðslur af hendi eða á gjalddaga hússjóðsgjalda ef um slík vanskil er að ræða.

Lögveðið fellur niður ef því er ekki fylgt eftir með lögsókn eða því lýst við nauðungarsölu innan árs frá stofnun þess. Viðurkenning eiganda utan réttar nægir ekki til að rjúfa fyrninguna.

Hússjóður og gjöld í hann.

49. gr.

Þegar þess er krafist af minnst ¼ hluta eigenda annaðhvort miðað við fjölda eða eignarhluta skal stofna hússjóð til að standa straum af sameiginlegum útgjöldum.

Skal aðalfundur húsfélags ákveða gjöld í sjóðinn fyrir næsta ár á grundvelli áætlunar um sameiginleg útgjöld (rekstrar- og framkvæmdaáætlunar) á því ári. Getur hússjóður bæði verið rekstrar- og framkvæmdasjóður eftir nánari reglum sem húsfundur setur. Skal hússjóðsgjald greiðast mánaðarlega 1. dag hvers mánaðar nema húsfundur eða stjórn ákveði annað.

Skulu gjöld í hússjóð ákveðin og þeim skipt í samræmi við reglur 45. gr. um skiptingu sameiginlegs kostnaðar. Eigendur geta þó ekki borið fyrir sig óveruleg frávik, en þau skal jafna við árlegt heildaruppgjör á reikningum húsfélagsins.

Viðhald séreignar. Sérkostnaður.

50. gr.

Eigandi skal sjá um og kosta allt viðhald og allan rekstur á séreign sinni, þar með talið á búnaði, tækjum og lögnum sem henni tilheyra, sbr. 4. og 5. gr. Telst allur slíkur kostnaður, hverju nafni sem hann nefnist, vera sérkostnaður.

Um úrræði húsfélags og annarra eigenda vegna vanrækslu eiganda á nauðsynlegu viðhaldi séreignar eru ákvæði í 26. gr.

Skaðabótaábyrgð eiganda.

51. gr.

Eigandi séreignar er ábyrgur gagnvart öðrum eigendum hússins og afnotahöfum vegna fjártjóns sem verður á eignum þeirra og stafar af:

1. Vanrækslu á viðhaldi séreignar, búnaði hennar og lögnum.
2. Mistökum við meðferð hennar og viðhald.
3. Bilun á búnaði séreignar og lögnum þótt eiganda verði ekki um það kennt.

Nær bótaskylda skv. 1. mgr. einnig til afleidds tjóns, svo sem afnotamissis.

Skaðabótaábyrgð húsfélags.

52. gr.

Húsfélag er ábyrgt með sama hætti gagnvart einstökum eigendum og afnotahöfum og segir í 1. og 2. mgr. 51 gr. þegar tjón stafar af:

1. Vanrækslu á viðhaldi sameignar, búnaði hennar og lögnum.
2. Mistökum við meðferð hennar og viðhald.
3. Bilun á búnaði sameignar og sameiginlegum lögnum þótt engum sem húsfélagið ber ábyrgð á verði um það kennt.

Tryggingar.

53. gr.

Eigendur og húsfélag skulu jafnan, eftir því sem kostur er, kaupa og hafa vátryggingu til að mæta ábyrgð og áhættu skv. 51. og 52. gr.

Ef húsfundur samþykkir með einföldum meiri hluta greiddra atkvæða miðað við hlutfallstölur skal kaupa slíka vátryggingu fyrir allt fjöleignarhúsið, þ.e. fyrir alla séreignarhluta og sameign.

Ábyrgð eigenda út á við.

54. gr.

Ábyrgð eigenda út á við gagnvart kröfuhöfum húsfélagsins á sameiginlegum skyldum og skuldbindingum er persónuleg (með öllum eignum þeirra) og eru þeir ábyrgir einn fyrir alla og allir fyrir einn (in solidum).

Ábyrgð eigenda er einnig bein, en þó skal kröfuhafi, áður en hann beinir kröfu að einstökum eiganda, fyrst reyna að fá hana greidda af húsfélaginu. Fáist ekki, þrátt fyrir innheimtutilraunir, greiðsla frá því innan 30 daga frá því að þær hófust getur kröfuhafi leitað fullnustu fyrir allri kröfunni hjá eigendum, einum eða fleirum.

Dómur á hendur húsfélagi er aðfararhæfur gagnvart einstökum eigendum ef þeir hafa átt þess kost að gæta réttar síns og koma sjónarmiðum sínum á framfæri við rekstur dómsmálsins.

Hafi eigandi efnt sameiginlega fjárskuldbindingu þá eignast hann endurkröfurétt á hendur húsfélaginu eða öðrum eigendum í hlutfalli við hlutdeild þeirra í viðkomandi kostnaði, allt að frádregnum hluta sínum. Fylgir þessari endurkröfu lögveð í eignarhlutum annarra með sama hætti og segir í 48. gr.

Úrræði húsfélags við vanefndir og brot eiganda.

55. gr.

Gerist eigandi, annar íbúi húss eða afnotahafi sekur um gróf eða ítrekuð brot á skyldum sínum gagnvart húsfélaginu eða eigendum, einum eða fleirum, þá getur húsfélagið með ákvörðun skv. 6. tölul. B-liðar 41. gr. lagt bann við búsetu og dvöl hins brotlega í húsinu, gert honum að flytja og krafist þess að hann selji eignarhluta sinn.

Áður en húsfélag grípur til aðgerða skv. 1. mgr. skal það a.m.k. einu sinni skora á hinn brotlega að taka upp betri siði og vara hann við afleiðingum þess ef hann lætur sér ekki segjast. Er réttmæti frekari aðgerða háð því að slík aðvörun, sem vera skal skrifleg og send með sannanlegum hætti, hafi verið gefin og send og að hún hafi ekki borið árangur.

Láti hinn brotlegi ekki skipast skv. 2. mgr. er húsfélagi rétt að banna honum búsetu og dvöl í húsinu og skipa honum að flytja á brott með fyrirvara, sem skal að jafnaði ekki vera skemmri en einn mánuður. Þó má fyrirvari vera skemmri ef eðli brota, viðbrögð við aðvörun eða aðrar knýjandi ástæður valda því að aðgerðir þola ekki bið.

Með sama hætti er húsfélagi rétt að krefjast þess að hinn brotlegi selji eignarhluta sinn svo fljótt sem auðið er. Skal veita honum sanngjarnan frest í því skyni sem skal þó að jafnaði ekki vera lengri en þrír mánuðir.

Ef hinn brotlegi sinnir ekki kröfum húsfélagsins skv. 3. og 4. mgr. getur það framfylgt þeim með lögsókn, eftir atvikum lögbanni og/eða útburði án undangengins dóms. Á grundvelli dóms um skyldu hins brotlega til sölu eignar getur húsfélagið krafist þess að hún verði seld nauðungarsölu samkvæmt lögum nr. 90/1991, sbr. 3. mgr. 8. gr. þeirra laga.

Ef brot og ónæði bitnar aðallega eða eingöngu á einstökum eða fáum eigendum, en húsfélagið vill eigi beita úrræðum þeim sem í fyrri málsgreinum þessarar greinar felast, þá geta þeir sem misgert er við (einn eða fleiri) án atbeina húsfélagsins hafist handa gagnvart hinum brotlega og beitt og framfylgt ofangreindum úrræðum.

IV. KAFLI
Um húsfélög.

Húsfélög og aðild að þeim.

56. gr.

Húsfélög eru til í öllum fjöleignarhúsum í krafti ákvæða laga þessara, sbr. 3. mgr. 10. gr., og þarf ekki að stofna þau sérstaklega og formlega.

Allir eigendur og aðeins þeir eru félagsmenn í húsfélagi viðkomandi fjöleignarhúss, sbr. 47. gr. Réttindi og skyldur til þátttöku í húsfélagi eru órjúfanlega tengd eignarrétti að einstökum eignarhlutum. Enginn eigandi getur synjað þátttöku í húsfélagi eða sagt sig úr því nema með sölu eignarhluta síns.

Hlutverk, tilgangur og valdsvið.

57. gr.

Hlutverk og tilgangur húsfélaga er aðallega að sjá um varðveislu, viðhald, endurbætur og rekstur sameignarinnar þannig að hún fái sem best þjónað sameiginlegum þörfum eigenda og stuðla að og framfylgja því með samþykktum, reglum og ákvörðunum að hagnýting hússins, bæði séreigna og sameignar, sé ávallt með eðlilegum hætti og þannig að verðgildi eigna haldist.

Valdsvið húsfélags er bundið við sameignina og ákvarðanir sem varða hana og nauðsynlegar eru vegna hennar og sameiginlegra hagsmuna eigenda.

Húsfélag getur ekki tekið ákvarðanir gegn vilja eiganda sem fela í sér meiri og víðtækari takmarkanir á ráðstöfunar- og umráðarétti hans yfir séreigninni, en leiðir af ákvæðum laga þessara eða eðli máls.

Almennir fundir. Fundarseta.

58. gr.

Æðsta vald í málefnum húsfélagsins er í höndum almenns fundar þess, húsfundar.

Rétt til fundarsetu hafa félagsmenn, makar þeirra og sambúðarfólk. Maki eða sambúðaraðili getur farið með atkvæðisrétt fyrir félagsmann á fundi án sérstaks umboðs.

Þá má félagsmaður veita sérhverjum lögráða manni umboð til að mæta á fundi og greiða atkvæði. Skal umboðsmaður leggja fram á fundinum skriflegt og dagsett umboð. Slíkt umboð má hvenær sem er afturkalla.

Fundurinn getur heimilað leigjendum í húsinu og öðrum sem geta átt hagsmuna að gæta að sitja fundi og hafa þar málfrelsi en hvorki tillögu- né atkvæðisrétt.

Stjórnarmenn, framkvæmdastjóri og húsvörður eru skyldir til að mæta á fundi nema fundarseta þeirra sé bersýnilega óþörf eða þeir hafi lögmæt forföll.

Þá er endurskoðanda húsfélagsins rétt að sækja fundi og taka til máls og gefa skýringar.

Aðalfundur og boðun hans.

59. gr.

Aðalfundur húsfélags skal haldinn ár hvert fyrir lok aprílmánaðar.

Til aðalfundar skal stjórnin boða skriflega og með sannanlegum hætti með minnst 8 og mest 20 daga fyrirvara. Búi félagsmaður ekki í húsinu verður hann að tilkynna húsfélaginu um heimilisfang sem senda skal fundarboð til óski hann eftir að fá það í hendur.

Í fundarboði skal greina fundartíma, fundarstað og dagskrá. Þá skal geta þeirra mála sem ræða á og meginefni tillagna þeirra sem leggja á fyrir fundinn.

Vilji eigandi fá mál tekið fyrir og til atkvæðagreiðslu á aðalfundi skal hann greina stjórn frá því skriflega með þeim fyrirvara að unnt sé að geta þeirra í fundarboði.

Aðrir almennir fundir og boðun þeirra.

60. gr.

Almennir fundir eru annars haldnir:

1. Þegar stjórnin telur það nauðsynlegt.
2. Þegar þess er skriflega krafist af ¼ hluta félagsmanna annaðhvort miðað við fjölda eða eignarhluta og skulu þeir jafnframt tiltaka þau málefni sem óskast rædd og tekin fyrir og afgreidd.
3. Þá skal enn fremur halda fund í samræmi við ákvörðun fyrri fundar.

Stjórnin skal boða til almenns fundar með minnst 4 og mest 20 daga fyrirvara. Búi félagsmaður ekki í húsinu verður hann að tilkynna húsfélaginu um heimilisfang sem senda skal fundarboð til óski hann eftir að fá það í hendur. Skal boða fund tryggilega. Í fundarboði skal greina tíma og stað fundarins og þau mál sem fyrir verða tekin og meginefni tillagna.

Sinni stjórnin ekki án ástæðulauss dráttar kröfu skv. 2. tölul. 1. mgr. er viðkomandi eigendum rétt að boða sjálfir til fundarins og halda hann og telst hann þá löglegur að öðrum skilyrðum fullnægðum.

Verkefni aðalfundar.

61. gr.

Á aðalfundi skulu fyrir tekin eftirtalin mál:

1. Skýrsla stjórnar og umræður um hana.
2. Framlagning ársreikninga til samþykktar og umræður um þá.
3. Kosning formanns.

4. Kosning annarra stjórnarmanna.
5. Kosning varamanna.
6. Kosning endurskoðanda og varamanns hans.
7. Framlagning rekstrar- og framkvæmdaáætlunar fyrir næsta ár.
8. Ákvörðun hússjóðsgjalda.
9. Mál sem tiltekin eru í fundarboði.
10. Önnur mál.

Verkefni annarra funda.

62. gr.

Á öðrum húsfundum en aðalfundi skal fjalla um þau mál sem tiltekin eru í fundarboði.

Hver félagsmaður getur skotið þeim ákvörðunum stjórnar sem honum við koma til húsfundar.

Hver félagsmaður á rétt á að fá ákveðin mál tekin fyrir til umræðu á húsfundi en ekki til atkvæðagreiðslu nema þess hafi verið getið í fundarboði.

Séu allir félagsmenn mættir getur fundurinn samþykkt afbrigði og tekið mál til umfjöllunar og atkvæðagreiðslu þótt þeirra hafi ekki verið getið í fundarboði. Gildir þetta einnig um aðalfundi.

Atkvæðagreiðslur og vægi atkvæða.

63. gr.

Um vægi atkvæða félagsmanna við ákvarðanir og vald og heimildir húsfélags og funda þess við ákvarðanatökur fer eftir ákvæðum 39.–42. gr. laga þessara.

Fundarstjórn. Fundargerð.

64. gr.

Húsfundi er stjórnað af formanni húsfélagsins, en ef hann er ekki viðstaddur velur fundurinn sjálfur fundarstjóra úr hópi félagsmanna.

Undir umsjá og á ábyrgð fundarstjóra skal rita í sérstaka fundargerðabók meginatriði allra mála sem tekin eru fyrir og allar ákvarðanir sem teknar eru og hvernig atkvæði hafa fallið ef því er að skipta.

Skal fundargerðin lesin upp í lok fundar, hún leiðrétt og athugasemdir skráðar. Skal hún síðan undirrituð af fundarstjóra og a.m.k. einum öðrum félagsmanni sem fundurinn hefur tilnefnt til þess.

Fundargerðir skulu jafnan vera aðgengilegar fyrir félagsmenn og eiga þeir rétt á því að fá staðfest endurrit eða ljósrit þeirra.

Vanhæfi við ákvarðanatöku.

65. gr.

Enginn má sem félagsmaður eða umboðsmaður hans taka þátt í atkvæðagreiðslu um samninga eða málefni ef hann á sérstakra persónulegra eða fjárhagslegra hagsmuna að gæta í málinu.

Stjórn, kosning, kjörgengi o.fl.

66. gr.

Í húsfélagi skal vera stjórn sem kosin er á aðalfundi.

Stjórnina skipa að jafnaði a.m.k. þrír menn og er einn þeirra formaður sem kosinn skal sérstaklega. Ef þurfa þykir skal kjósa jafnmarga varamenn. Skulu þeir þá kjörnir sem 1., 2. og 3. varamaður og taka sæti í aðalstjórn í þeirri röð.

Kjörgengir til stjórnar eru félagsmenn, makar þeirra eða sambúðarfólk og nánir ættingjar. Skulu stjórnarmenn vera lögráða.

Kjörtímabil stjórnar er eitt ár eða á milli aðalfunda og lýkur því í lok aðalfundar á því ári sem kjörtímabilið rennur út.

Stjórnin skiptir með sér verkum eftir því sem þurfa þykir.

Sérstök stjórn er óþörf í minni húsum.

67. gr.

Þegar um er að ræða fjöleignarhús með sex eignarhlutum eða færri er ekki þörf á að kjósa og hafa sérstaka stjórn og fara þá allir eigendur í félagi saman með það vald og þau verkefni sem stjórnin annars færi með samkvæmt lögum þessum.

Einnig er heimilt í slíkum húsum að fela einum eiganda að einhverju leyti eða öllu verkefni stjórnar og skal þá beita ákvæðum laganna um stjórn eftir því sem við á um hann.

Stjórnarfundir.

68. gr.

Formaður boðar til stjórnarfunda þegar hann telur þess þörf en einnig skal halda fund ef einhver stjórnarmaður krefst þess.

Skal boða fund með hæfilegum fyrirvara og er þriggja daga fyrirvari jafnan nægilegur.

Jafnan skal, ef þess er kostur, upplýsa stjórnarmenn um það fyrir fram hvaða málefni verða tekin fyrir.

Formaður stýrir stjórnarfundi en sé hann forfallaður og hafi varaformaður ekki verið kosinn velur stjórnin sjálf fundarstjóra úr sínum hópi.

Stjórnin er ákvörðunarhæf þegar meiri hluti stjórnarmanna er á fundi sem hefur verið boðaður á fullnægjandi hátt.

Á stjórnarfundum er málum ráðið til lykta með einföldum meiri hluta atkvæða. Falli atkvæði jafnt ræður atkvæði formanns úrslitum.

Stjórnin skal færa í fundargerðarbók meginatriði þess sem gert er og ákveðið á fundum. Skal fundargerðin undirrituð af öllum viðstöddum stjórnarmönnum.

Skyldur og verkefni stjórnar. Framkvæmdastjóri. Vanhæfi.

69. gr.

Stjórnin fer með sameiginleg málefni húsfélagsins milli funda og sér um framkvæmd viðhalds og rekstur sameignarinnar og öll önnur sameiginleg málefni í samræmi við ákvæði laga þessara, önnur lög og samþykktir og ákvarðanir húsfunda.

Stjórnin skal halda glögga reikninga yfir tekjur og gjöld húsfélagsins. Skal hún innheimta hjá eigendum hlutdeild þeirra í sameiginlegum kostnaði og hússjóðsgjöld. Þá skal stjórnin varðveita og ávaxta fjármuni húsfélagsins á ábatasaman og tryggan hátt.

Stjórnin getur ráðið framkvæmdastjóra eða annan starfsmann sér til aðstoðar við daglegan rekstur. Sé það gert gefur stjórnin starfsmanni fyrirmæli, ákveður laun hans og önnur kjör og hefur eftirlit með því að hann uppfylli starfsskyldur sínar.

Stjórninni er einnig heimilt með sama hætti að fela sjálfstæðum verktaka, t.d. húsfélagaþjónustu, að annast tiltekin verkefni.

Stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri má ekki taka þátt í ákvarðanatöku og afgreiðslu mála sem hann hefur sérstakra persónulegra eða fjárhagslegra hagsmuna að gæta í.

Stjórn og framkvæmdastjóra er skylt að veita eigendum upplýsingar og skýringar um öll atriði er varða málefni húsfélagsins, rekstur þess, sameiginlegt viðhald, efnahag og fjárhagsstöðu. Skulu eigendur hafa rétt til að skoða bækur félagsins, reikninga og fylgiskjöl með hæfilegum fyrirvara en þó jafnan að viðstöddum stjórnarmanni.

Nánar um verk- og valdsvið stjórnar.

70. gr.

Stjórn húsfélags er rétt og skylt að taka hvers kyns ákvarðanir sem lúta að venjulegum daglegum rekstri og hagsmunagæslu vegna sameignarinnar.

Þá getur stjórnin látið framkvæma á eigin spýtur minni háttar viðhald og viðgerðir og bráðnauðsynlegar og brýnar ráðstafanir sem þola ekki bið.

Sé um að ræða ráðstafanir og framkvæmdir sem ganga lengra en segir í 1. og 2. mgr. ber stjórninni, áður en í þær er ráðist, að leggja þær fyrir húsfund til umfjöllunar og ákvörðunar samkvæmt fyrirmælum laga þessara. Á það undantekningarlaust við um framkvæmdir sem eru verulegar hvað varðar kostnað, umfang og óþægindi. Gildir hér einu þótt um æskilegar og jafnvel nauðsynlegar ráðstafanir sé að tefla.

Umboð til að skuldbinda húsfélag. Aðildarhæfi.

71. gr.

Húsfélagið er skuldbundið út á við með undirritun meiri hluta stjórnarmanna og skal formaður að jafnaði vera einn af þeim.

Stofni stjórnarmenn til skuldbindinga sem falla utan heimildar þeirra og valdsviðs samkvæmt ákvæðum laga þessara eða ákvörðun húsfundar þá eru þeir ábyrgir og eftir atvikum bótaskyldir gagnvart húsfélaginu samkvæmt almennum reglum.

Húsfélag getur verið aðili að dómsmáli, bæði til sóknar og varnar. Gildir það bæði um mál gegn þriðja aðila og gegn einum eða fleiri félagsmönnum.

Bókhald og reikningsgerð.

72. gr.

Stjórnin skal sjá um að bókhald húsfélags sé fært og haldið á réttan og fullnægjandi hátt.

Skulu á tíðkanlegan hátt færðir glöggir efnahags- og rekstrarreikningar. Reikningsár félagsins er almanaksárið.

Endurskoðandi.

73. gr.

Endurskoðandi, sem kjörinn skal á aðalfundi til eins árs í senn, skal endurskoða reikninga húsfélagsins.

Sé þess krafist af minnst ¼ hluta félagsmanna annaðhvort miðað við fjölda eða eignarhluta skal endurskoðandinn vera löggiltur.

Endurskoðandi skal hafa aðgang að öllu bókhaldi húsfélagsins og getur hann krafist allra upplýsinga sem hann álítur að þýðingu hafi fyrir starf sitt.

Endurskoðandi skal staðreyna og staðfesta að sameiginlegum kostnaði sé skipt í samræmi við ákvæði laga þessara.

Ársreikningar skulu áritaðir af endurskoðanda með eða án athugasemda eftir því sem hann telur ástæðu til.

Húsreglur.

74. gr.

Stjórn húsfélags skal semja og leggja fyrir húsfund til samþykktar, sbr. 1. tölul. C-liðar 41. gr., reglur um hagnýtingu sameignar og séreignar að því marki sem lög þessi leyfa.

Skulu reglur þessar, húsreglur, hafa að geyma sem ítarlegust ákvæði um sambýlishætti, umgengni og afnot sameignar og skiptingu afnota ef því er að skipta, allt eftir því sem við á og eðlilegt og haganlegt þykir að reglufesta í viðkomandi húsi.

Í húsreglum fjölbýlishúsa skal m.a. fjalla um neðangreind atriði:

1. Umgengni um sameign og um afnot hennar og hagnýtingu.
2. Bann við röskun á svefnfriði í húsinu a.m.k. frá miðnætti til kl. 7 að morgni og undanþágur frá því banni.
3. Skiptingu afnota sameiginlegs þvottahúss.
4. Hvernig þrifum sameignar og umhirðu lóðar skuli háttað og hverjar séu skyldur eigenda í því efni.
5. Reglur um hunda- og/eða kattahald sé það leyft, sbr. 13. tölul. A-liðar 41. gr.
6. Reglur um afnot sameiginlegra bílastæða.
7. Reglur um hagnýtingu séreigna að því marki sem unnt er.

Sérstakar húsfélagssamþykktir. Þinglýsing.

75. gr.

Sé þörf sérstakra reglna um fjöleignarhúsið, afnot séreigna, sameign þess, húsfélag, stjórn þess, verkefni og valdsvið þess o.fl. og að því leyti sem ófrávíkjanleg ákvæði laga þessara standa því ekki í vegi getur húsfélag sett sér sérstakar samþykktir með ákvörðun skv. 7. tölul. B-liðar 41. gr. eða skv. A-lið sömu greinar ef þær hafa að geyma atriði sem allir eigendur verða að samþykkja.

Setji húsfélag sér samþykktir skv. 1. mgr. er hafa að geyma ákvæði sem víkja frá eða eru til fyllingar fyrirmælum laga þessara þá skal þeim þinglýst. Gildir það einnig um allar breytingar á samþykktum sem fela slíkt í sér. Sama gildir og um aðrar ákvarðanir húsfélags en samþykktir og breytingar á þeim sem eru þess eðlis að til þeirra þarf samþykki allra eigenda, sbr. A-lið 41. gr.

Þinglýsingar skv. 2. mgr. er þörf til réttarverndar gagnvart þriðja manni en þinglýsingin er ekki gildisskilyrði milli eigenda innbyrðis. Um þýðingu og skuldbindingargildi slíkra gerninga innbyrðis, þótt þeim sé ekki þinglýst, fer eftir ákvæðum laga þessara, svo og almennum reglum.

Húsfélagsdeildir.

76. gr.

Þegar húsfélag skiptist í einingar, t.d. stigahús, ráða viðkomandi eigendur einir sameiginlegum innri málefnum, sbr. 2. mgr. 7. gr. og 3. mgr. 39. gr., enda bera þeir þá einir kostnaðinn, sbr. 44. gr.

Þegar þannig háttar skulu eigendur ráða sameiginlegum málum innan vébanda húsfélagsdeildar sem getur hvort heldur verið sjálfstæð að meira eða minna leyti eða starfað innan heildarhúsfélagsins.

Gilda fyrirmæli laga þessara um húsfélög um slíkar húsfélagsdeildir, svo sem um ákvarðanatöku, fundi, stjórn, kostnaðarskiptingu o.fl., eftir því sem við á.

V. KAFLI

Eldri samningar, kynning laganna, kærunefnd, gildistaka o.fl.

Gildi eldri samninga.

77. gr.

Ef fyrir liggur þinglýstur samningur, samþykktir eða eignaskiptayfirlýsing, gerð fyrir gildistöku laga þessara sem hafa að geyma ákvæði er fara í bága við ófrávíkjanleg ákvæði laganna þá skulu slík samningsákvæði þoka fyrir ákvæðum laganna. Þetta gildir þó ekki um samninga um fjöleignarhús sem hafa eingöngu að geyma atvinnustarfsemi, sbr. 2. mgr. 2. gr.

Kynning laganna, ráðgjöf og leiðbeiningar.

78. gr.

Félagsmálaráðuneytið skal annast kynningu á lögum þessum og reglugerðum samkvæmt þeim. Ráðherra getur ákveðið að fela Húsnæðisstofnun ríkisins eða öðrum aðilum þessa kynningu.

Félagsmálaráðherra getur einnig falið stofnuninni eða öðrum aðilum, svo sem hagsmunasamtökum fjöleignarhúsaeigenda, að veita eigendum upplýsingar, ráðgjöf og leiðbeiningar um réttindi þeirra og skyldur og önnur atriði laganna.

Kostnaður við kynningu og ráðgjöf skv. 1. og 2. mgr. greiðist úr ríkissjóði, en þó er heimilt að innheimta hóflegt gjald fyrir lögfræðilega ráðgjöf og leiðbeiningar. Þá er einnig heimilt að selja kynningar- og upplýsingarit á hóflegu verði.

Kærunefnd fjöleignarhúsamála.

79. gr.

Félagsmálaráðherra skipar kærunefnd fjöleignarhúsamála til þriggja ára í senn. Nefndarmenn skulu vera þrír og skulu a.m.k. tveir vera lögfræðingar.

Tvo nefndarmenn skipar ráðherra án tilnefningar, annan sem formann og skal hann fullnægja almennum skilyrðum héraðsdómara skv. 1.–7. tölul. 1. mgr. 5. gr. laga nr. 92/1989. Einn nefndarmaður skal skipaður eftir tilnefningu frá Húseigendafélaginu. Varamenn skulu vera jafnmargir og skipaðir á sama hátt.

Kostnaður við störf kærunefndar greiðist úr ríkissjóði.

Nánar um kærunefndina, verkefni, valdsvið o.fl.

80. gr.

Greini eigendur fjöleignarhúsa á um réttindi sín og skyldur samkvæmt lögum þessum geta þeir, einn eða fleiri, leitað til kærunefndarinnar og óskað eftir álitsgerð um ágreiningsefnið.

Erindi til kærunefndar skal vera skriflegt og í því skal skilmerkilega greina hvert sé ágreiningsefnið, hver sé krafa aðila og rökstuðningur fyrir henni.

Skal kærunefnd gefa gagnaðila kost á að tjá sig og koma sjónarmiðum sínum og kröfum á framfæri. Skal gefa honum stuttan frest í því skyni. Heimilt er kærunefnd að kalla eftir öllum nauðsynlegum upplýsingum og gögnum og óska umsagnar frá öðrum sem málið snertir eða við kemur.

Kærunefndin skal láta í té rökstutt álit svo fljótt sem kostur er og jafnan innan tveggja mánaða frá því að erindi barst henni. Ágreiningsefnum verður eigi skotið til annars stjórnvalds.

Telji kærunefndin að lög þessi hafi verið brotin og að á rétt aðila sé hallað beinir hún tilmælum til gagnaðila um úrbætur.

Aðilar geta lagt ágreining sinn fyrir dómstóla með venjulegum hætti.

Félagsmálaráðherra skal með reglugerð setja nánari ákvæði um erindi til kærunefndar, störf hennar, verkefni, valdsvið, starfsskilyrði o.fl.

Reglugerðarheimild.

81. gr.

Félagsmálaráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði og fyrirmæli um framkvæmd laga þessara.

Gildistaka.

82. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995 og falla þá jafnframt úr gildi lög nr. 59 31. maí 1976, um fjölbýlishús, og reglugerðir settar samkvæmt þeim.

Skulu húsfélög fyrir ofangreindan gildistökudag breyta þeim atriðum sem ákvæði laga þessara gera nauðsynlegt, svo sem varðandi skiptingu sameiginlegs kostnaðar, hússjóðsgjöld o.fl.

Gjört í Reykjavík, 6. apríl 1994.

Davíð Oddsson. **Salome Þorkelsdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Jóhanna Sigurðardóttir.

Nr. 27 5. apríl 1994

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1991, sbr. lög nr. 75/1991.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Samkvæmt niðurstöðum greiðsluuppgjörs ríkissjóðs 1991 verða eftirtaldar breytingar á greiðsluyfirliti A-hluta ríkissjóðs 1991 frá 1. gr. fjárlaga fyrir árið 1991, sbr. lög nr. 75/1991:

Greiðsluyfirlit ríkissjóðs

Rekstrarreikningur	Þús. kr.	Þús. kr.
Tekjur		-1 950 533
Gjöld		236 640
Gjöld umfram tekjur		**2 187 173**
Lánahreyfingar		
Veitt lán, nettó		127 000
Veitt lán til B-hluta ríkissjóðs	170 000	
- Innheimtar afborganir af veittum lánum	-43 000	
Hluta- og stofnfjárframlög		-36 000
Viðskiptareikningar		-1 147 000
Hrein lánsfjárþörf A-hluta ríkissjóðs		**1 131 173**
Afborganir af teknum lánum		-77 000
Heildarlánsfjárþörf A-hluta ríkissjóðs		**1 054 173**
Lántökur		-5 092 000
Innlend verðbréfaútgáfa	1 919 000	
Erlend verðbréfaútgáfa	-7 011 000	
Greiðslujöfnuður, sjóðsbreyting		**-6 146 173**

2. gr.

Útgjöld ríkissjóðs breytast frá ákvæðum 2. gr. fjárlaga fyrir árið 1991, sbr. 2. gr. laga nr. 75/1991, samkvæmt nánari sundurliðun í 3. gr.:

		Þús.kr.	Þús.kr.
00	Æðsta stjórn ríkisins	-8 604	
01	Forsætisráðuneyti	-6 721	
02	Menntamálaráðuneyti	-144 673	
03	Utanríkisráðuneyti	-80 794	
04	Landbúnaðarráðuneyti	118 150	
05	Sjávarútvegsráðuneyti	-10 346	
06	Dóms- og kirkjumálaráðuneyti	-27 210	
07	Félagsmálaráðuneyti	-124 963	
08	Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti	-252 901	
09	Fjármálaráðuneyti	960 656	
10	Samgönguráðuneyti	47 255	
11	Iðnaðarráðuneyti	1 406	
12	Viðskiptaráðuneyti	-189 922	
13	Hagstofa Íslands	-1 932	
14	Umhverfisráðuneyti	-42 761	
	Samtals öll ráðuneyti		236 640

3. gr.

Sundurliðun gjalda skv. 2. gr. á stofnanir er þessi:

00	**Æðsta stjórn ríkisins**		
101	Embætti forseta Íslands	75	
201	Alþingi	15 960	
301	Ríkisstjórn	193	
401	Hæstiréttur	1 593	
610	Umboðsmaður Alþingis	134	
	Óhafnar fjárveitingar	-26 559	
	Samtals ráðuneyti		-8 604
01	**Forsætisráðuneyti**		
901	Húsameistari ríkisins	70	
902	Þingvellir, þjóðgarður og Þingvallanefnd	1 422	
	Óhafnar fjárveitingar	-8 213	
	Samtals ráðuneyti		-6 721

02 Menntamálaráðuneyti

201	Háskóli Íslands	49 374
202	Tilraunastöð Háskólans að Keldum	12 985
203	Raunvísindastofnun Háskólans	7 556
222	Æfingaskóli Kennaraháskóla Íslands	1 497
234	Vísindaráð	506
350	Fjölbrautaskólinn í Breiðholti	2 718
353	Fjölbrautaskóli Suðurnesja	2 923
362	Framhaldsskólinn á Húsavík	3 362
518	Fiskvinnsluskólinn	1 372
531	Íþróttakennaraskólinn	964
551	Hússtjórnarskólinn Hallormsstað	1000
602	Héraðsskólinn Núpi	999
605	Alþýðuskólinn Eiðum	499
606	Héraðsskólinn Skógum	300
710	Fræðsluskrifstofa Reykjavíkurumdæmis	658
711	Fræðsluskrifstofa Reykjanessumdæmis	1 550
713	Fræðsluskrifstofa Vesturlandsumdæmis	525
715	Fræðsluskrifstofa Norðurlandsumdæmis vestra	143
716	Fræðsluskrifstofa Norðurlandsumdæmis eystra	1 002
718	Fræðsluskrifstofa Suðurlandsumdæmis	379
753	Brautarskóli	253
798	Einholtsskóli	317
802	Vernd barna og ungmenna	623
806	Barnaverndarráð Íslands	453
870	Meðferðarheimili fyrir unga fíkniefnaneytendur	2 306
871	Unglingaheimili ríkisins	13 006
872	Lánasjóður íslenskra námsmanna	1 840
902	Þjóðminjasafn Íslands	4 699
904	Safnahúsið við Hverfisgötu	1 831
906	Listasafn Einars Jónssonar	1 172
907	Listasafn Íslands	1 712
909	Blindrabókasafn Íslands	984
973	Þjóðleikhús	24 989
976	Menningarsjóður, framlag	4 604
977	Þjóðarbókhlaða	1500
981	Kvikmyndasjóður	2 624
	Óhafnar fjárveitingar	-297 898
	Samtals ráðuneyti	-144 673

03 Utanríkisráðuneyti

399	Utanríkismál, ýmis verkefni	1 265
	Óhafnar fjárveitingar	-82 059
	Samtals ráðuneyti	-80 794

04 Landbúnaðarráðuneyti

172	Jarðasjóður	992	
206	Rannsóknastofnun landbúnaðarins	1 745	
231	Skógrækt ríkisins	15 921	
235	Landgræðsla ríkisins	1 403	
245	Laxeldisstöðin Kollafirði	93	
246	Veiðimálastofnun	3 397	
247	Yfirdýralæknir	1 243	
272	Einangrunarstöð holdanauta í Hrísey	316	
290	Uppbætur á útfluttar landbúnaðarafurðir	99 137	
501	Bændaskólinn á Hvanneyri	2 862	
	Óhafnar fjárveitingar	-8 959	
	Samtals ráðuneyti		118 150

05 Sjávarútvegsráðuneyti

201	Fiskifélag Íslands	107	
202	Hafrannsóknastofnun	1 350	
203	Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins	1 005	
	Óhafnar fjárveitingar	-12 808	
	Samtals ráðuneyti		-10 346

06 Dóms- og kirkjumálaráðuneyti

101	Aðalskrifstofa	186	
111	Kosningar	739	
203	Borgardómarinn í Reykjavík	1 388	
205	Sakadómur Reykjavíkur	1 478	
209	Lögregluskóli ríkisins	3 600	
212	Bæjarfógeti Akranesi	1 175	
221	Sýslumaður Blönduósi	1 011	
233	Bæjarfógeti Vestmannaeyjum	1 487	
234	Sýslumaður og bæjarfógeti Selfossi	2 183	
235	Sýslumaður og bæjarfógeti Keflavík	2 059	
236	Sýslumaður og bæjarfógeti Hafnarfirði	1 993	
238	Dómstóll og rannsóknadeild í ávana- og fíkniefnamálum	309	
239	Fangelsismálastofnun	46	
242	Vinnuhælið Litla-Hrauni	3 058	
252	Ökukennsla	1 376	
281	Dómsmál, ýmis starfsemi	16 831	
282	Ýmis löggæslukostnaður	5 481	
303	Prestaköll og prófastsdæmi	4 060	
	Óhafnar fjárveitingar	-75 670	
	Samtals ráðuneyti		-27 210

07 Félagsmálaráðuneyti

701 Málefni fatlaðra, Reykjavík	888	
706 Málefni fatlaðra, Norðurlandi eystra	1 250	
708 Málefni fatlaðra, Suðurlandi	1 750	
711 Styrktarfélag vangefinna	1 823	
750 Greiningar- og ráðgjafastöð ríkisins	2 000	
951 Brunamálastofnun ríkisins	3 082	
953 Jafnréttisráð	773	
Óhafnar fjárveitingar	-136 529	
Samtals ráðuneyti		-124 963

08 Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti

101 Aðalskrifstofa	530	
301 Landlæknir	1 374	
326 Sjónstöð Íslands	329	
327 Geislavarnir ríkisins	247	
373 St. Jósefsspítali, Landakoti	2 827	
381 Sjúkrahús og læknisbústaðir	1 098	
394 Lyfjaverðlagsnefnd	42	
395 Lyfjaeftirlit ríkisins	19	
396 Lyfjanefnd	1 804	
398 Daggjaldanefnd	22	
524 Heilsugæslustöðin Ólafsvík	902	
526 Heilsugæslustöðin Búðardal	470	
555 Heilsugæslustöðin Kópaskeri	435	
557 Heilsugæslustöðin Þórshöfn	252	
568 Heilsugæslustöðin Höfn í Hornafirði	1 042	
572 Heilsugæslustöðin Vík í Mýrdal	214	
584 Heilsugæslustöðin Kópavogi	2 000	
591 Héraðslæknir í Reykjavík	359	
595 Héraðslæknir á Norðurlandi eystra	289	
602 Þroskaþjálfaskóli Íslands	2 695	
603 Lyfjatæknaskóli Íslands	1 521	
604 Sjúkraliðaskóli Íslands	3 039	
621 Bindindisstarfsemi	1 564	
Óhafnar fjárveitingar	-275 977	
Samtals ráðuneyti		-252 901

09 Fjármálaráðuneyti

103 Ríkisbókhald	499	
203 Skattstofa Vesturlands	1 003	
204 Skattstofa Vestfjarða	133	
205 Skattstofa Norðurlands vestra	1 442	
250 Gjaldheimtur og innheimtukostnaður	95	
259 Gjaldheimta Suðurnesja	2 475	
262 Tollstjórinn í Reykjavík	15 751	

381	Uppbætur á lífeyri	175 511	
801	Ýmis lán ríkissjóðs, vextir	475 057	
901	Framkvæmdadeild Innkaupastofnunar ríkisins	230	
981	Ýmsar fasteignir ríkissjóðs	80 860	
989	Launa- og verðlagsmál	297 674	
	Óhafnar fjárveitingar	-90 074	
	Samtals ráðuneyti		960 656

10 Samgönguráðuneyti

101	Aðalskrifstofa	2 482	
211	Vegagerð ríkisins	23 977	
331	Vita- og hafnamálaskrifstofa	108	
332	Vitastofnun Íslands	462	
333	Hafnamál	1 030	
341	Siglingamálastofnun ríkisins	868	
342	Rannsóknarnefnd sjóslysa	247	
471	Flugmálastjórn	31 032	
651	Ferðamálaráð Íslands	1 193	
	Óhafnar fjárveitingar	-14 144	
	Samtals ráðuneyti		47 255

11 Iðnaðarráðuneyti

203	Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins	269	
298	Kostnaður vegna samninga um álver	4 274	
301	Orkustofnun	47 306	
371	Orkusjóður	15	
	Óhafnar fjárveitingar	-50 458	
	Samtals ráðuneyti		1 406

12 Viðskiptaráðuneyti

902	Verðlagsstofnun	268	
903	Skráning hlutafélaga	1 662	
	Óhafnar fjárveitingar	-191 852	
	Samtals ráðuneyti		-189 922

13 Hagstofa Íslands

	Óhafnar fjárveitingar	-1 932	
	Samtals ráðuneyti		-1 932

14 Umhverfisráðuneyti		
101 Aðalskrifstofa	421	
201 Náttúruverndarráð	29 093	
401 Náttúrufræðistofnun	2 505	
Óhafnar fjárveitingar	-74 780	
Samtals ráðuneyti		-42 761

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1994.

Davíð Oddsson. **Salome Þorkelsdóttir.** **Hrafn Bragason.**
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

Nr. 28 5. apríl 1994

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1992, sbr. lög nr. 118/1992.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Samkvæmt niðurstöðum greiðsluuppgjörs ríkissjóðs 1992 verða eftirtaldar breytingar á greiðsluyfirliti A-hluta ríkissjóðs 1992 frá 1. gr. fjárlaga fyrir árið 1992, sbr. lög nr. 118/1992:

Greiðsluyfirlit ríkissjóðs

	Þús. kr.	Þús. kr.
Rekstrarreikningur		
Tekjur		407 173
Gjöld		-2 491 063
Gjöld umfram tekjur		**-2 898 236**
Lánahreyfingar		
Veitt lán, nettó		272 098
Veitt lán til B-hluta ríkissjóðs	-78 283	
- Innheimtar afborganir af veittum lánum	350 381	
Hluta- og stofnfjárframlög		-236 766
Viðskiptareikningar		-1 690 000
Hrein lánsfjárþörf A-hluta ríkissjóðs		**-4 552 904**
Afborganir af teknum lánum		340 000
Heildarlánsfjárþörf A-hluta ríkissjóðs		**-4 212 904**
Lántökur		-1 991 000
Greiðslujöfnuður, sjóðsbreyting		**2 221 904**

2. gr.

Útgjöld ríkissjóðs breytast frá ákvæðum 2. gr. fjárlaga fyrir árið 1992, sbr. 2. gr. laga nr. 118/1992, samkvæmt nánari sundurliðun í 3. gr.:

		Þús.kr.	Þús.kr.
00	Æðsta stjórn ríkisins	70 045	
01	Forsætisráðuneyti	14 964	
02	Menntamálaráðuneyti	399 540	
03	Utanríkisráðuneyti	71 441	
04	Landbúnaðarráðuneyti	274 428	
05	Sjávarútvegsráðuneyti	-306 383	
06	Dóms- og kirkjumálaráðuneyti	123 958	
07	Félagsmálaráðuneyti	183 339	
08	Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti	-55 596	
09	Fjármálaráðuneyti	1 665 566	
10	Samgönguráðuneyti	11 633	
11	Iðnaðarráðuneyti	4 270	
12	Viðskiptaráðuneyti	22 708	
13	Hagstofa Íslands	1 642	
14	Umhverfisráðuneyti	9 508	
	Samtals öll ráðuneyti		2 491 063

3. gr.

Sundurliðun gjalda skv. 2. gr. á stofnanir er þessi:

00	**Æðsta stjórn ríkisins**		
101	Embætti forseta Íslands	1 280	
401	Hæstiréttur	137	
520	Opinberar heimsóknir	157	
610	Umboðsmaður Alþingis	931	
	Óhafnar fjárveitingar	-72 550	
	Samtals ráðuneyti		-70 045
01	**Forsætisráðuneyti**		
	Óhafnar fjárveitingar	-14 964	
	Samtals ráðuneyti		-14 964
02	**Menntamálaráðuneyti**		
201	Háskóli Íslands	49 531	
202	Tilraunastöð Háskólans að Keldum	7 321	
203	Raunvísindastofnun Háskólans	6 377	
223	Rannsóknastofnun uppeldismála	317	
232	Rannsóknaráð ríkisins	7	
301	Menntaskólinn í Reykjavík	635	

302 Menntaskólinn á Akureyri	5 306	
304 Menntaskólinn við Hamrahlíð	10 705	
305 Menntaskólinn við Sund	3 183	
306 Menntaskólinn á Ísafirði	3 465	
309 Kvennaskólinn í Reykjavík	2 156	
350 Fjölbrautaskólinn í Breiðholti	31 358	
352 Flensborgarskóli, fjölbraut	1 387	
353 Fjölbrautaskóli Suðurnesja	2 468	
354 Fjölbrautaskóli Vesturlands, Akranesi	1 148	
359 Verkmenntaskólinn á Akureyri	2 937	
360 Fjölbrautaskólinn í Garðabæ	5 639	
361 Framhaldsskólinn í A-Skaftafellssýslu	162	
362 Framhaldsskólinn á Húsavík	1 298	
506 Vélskóli Íslands	10	
507 Stýrimannaskólinn í Reykjavík	1 820	
518 Fiskvinnsluskólinn	3 081	
531 Íþróttakennaraskóli Íslands	2 692	
551 Hússtjórnarskólinn Hallormsstað	565	
561 Myndlista- og handíðaskóli Íslands	80	
571 Sjómannaskólahúsið	1 476	
715 Fræðsluskrifstofa Norðurlandsumdæmis vestra	291	
752 Öskjuhlíðarskóli	10	
755 Dalbrautarskóli	588	
802 Vernd barna og ungmenna	5 366	
806 Barnaverndarráð Íslands	1 301	
871 Unglingaheimili ríkisins	13 371	
903 Þjóðskjalasafn Íslands	2 269	
904 Safnahúsið við Hverfisgötu	1 673	
906 Listasafn Einars Jónssonar	245	
907 Listasafn Íslands	317	
909 Blindrabókasafn Íslands	930	
972 Íslenski dansflokkurinn og Listdansskólinn	7 445	
981 Kvikmyndasjóður	2 566	
989 Ýmis íþróttamál	581	
Óhafnar fjárveitingar	-581 617	
Samtals ráðuneyti		-399 540

03 Utanríkisráðuneyti

201 Lögreglustjórinn á Keflavíkurflugvelli	527	
301 Sendiráð Íslands í Bonn	2 631	
302 Sendiráð Íslands í Kaupmannahöfn	3 285	
303 Sendiráð Íslands í London	1 689	
305 Sendiráð Íslands í Ósló	3 036	
307 Sendiráð Íslands í Stokkhólmi	1 908	

310 Sendiráð Íslands í Brussel og hjá Evrópubandalaginu	3 315	
311 Fastanefnd Íslands hjá Norður-Atlantshafsbandalaginu	1 993	
312 Fastanefnd Íslands hjá alþjóðastofnunum og EFTA í Genf	594	
Óhafnar fjárveitingar	-90 419	
Samtals ráðuneyti		-71 441

04 Landbúnaðarráðuneyti

202 Hagþjónusta landbúnaðarins	23	
206 Rannsóknastofnun landbúnaðarins	34	
231 Skógrækt ríkisins	5 941	
235 Landgræðsla ríkisins	216	
239 Skógrækt og landgræðsla, ýmis verkefni	63	
246 Veiðimálastofnun	28	
289 Sérstakar greiðslur í landbúnaði	6 154	
299 Búnaðarmál, ýmis verkefni	1 142	
Óhafnar fjárveitingar	-288 029	
Samtals ráðuneyti		-274 428

05 Sjávarútvegsráðuneyti

201 Fiskifélag Íslands	600	
202 Hafrannsóknastofnun	342 301	
Óhafnar fjárveitingar	-36 518	
Samtals ráðuneyti		306 383

06 Dóms- og kirkjumálaráðuneyti

203 Borgardómarinn í Reykjavík	5 251	
204 Borgarfógetinn í Reykjavík	7 031	
205 Sakadómur Reykjavíkur	7 543	
210 Héraðsdómarar samkvæmt lögum nr. 27/1990	1 783	
211 Héraðsdómur Reykjavíkur	36	
212 Héraðsdómur Vesturlands	1 016	
213 Héraðsdómur Vestfjarða	162	
218 Héraðsdómur Reykjaness	566	
231 Málskostnaður í opinberum málum	14 097	
232 Opinber réttaraðstoð	1 714	
238 Dómstóll og rannsóknadeild í ávana- og fíkniefnamálum	1 153	
290 Dómsmál, ýmis kostnaður	539	
291 Húsnæði og búnaður dómsmálastofnana	7 576	
390 Ýmis löggæslukostnaður	1 017	
412 Sýslumaðurinn Akranesi	1 747	
414 Sýslumaðurinn Stykkishólmi	2 176	
420 Sýslumaðurinn Blönduósi	500	
431 Sýslumaðurinn Hvolsvelli	582	

437 Sýslumaðurinn Kópavogi	1 019	
490 Ýmis rekstrarkostnaður sýslumannsembætta	27	
731 Kristnisjóður	54	
Óhafnar fjárveitingar	-179 547	
Samtals ráðuneyti		-123 958

07 Félagsmálaráðuneyti

706 Málefni fatlaðra, Norðurlandi eystra	373	
708 Málefni fatlaðra, Suðurlandi	1 594	
711 Styrktarfélag vangefinna	300	
720 Skálatúnsheimilið, Mosfellsbæ	390	
Óhafnar fjárveitingar	-185 996	
Samtals ráðuneyti		-183 339

08 Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti

271 Tryggingastofnun ríkisins	453 857	
277 Atvinnuleysisbætur opinberra starfsmanna	29 900	
311 Héraðslæknir í Reykjavík	897	
367 Sjúkrahúsið Keflavík	10 001	
396 Lyfjanefnd	140	
524 Heilsugæslustöðin Ólafsvík	39	
525 Heilsugæslustöðin Grundarfirði	22	
526 Heilsugæslustöðin Búðardal	26	
552 Heilsugæslustöðin Dalvík	58	
557 Heilsugæslustöðin Þórshöfn	153	
561 Heilsugæslustöðin Vopnafirði	187	
567 Heilsugæslustöðin Djúpavogi	549	
576 Heilsugæslustöðin Laugarási	80	
584 Heilsugæslustöðin Kópavogi	2 524	
585 Heilsugæslustöðin Seltjarnarnesi	1 781	
603 Lyfjatæknaskóli Íslands	1 071	
Óhafnar fjárveitingar	-445 689	
Samtals ráðuneyti		55 596

09 Fjármálaráðuneyti

104 Ríkisfjárhirsla	243	
202 Skattstofan í Reykjavík	1 412	
205 Skattstofa Norðurlands vestra	529	
212 Skattamál, ýmis útgjöld	3 824	
251 Gjaldheimtur og innheimtukostnaður	11 671	
261 Ríkistollstjóri	889	
Óhafnar fjárveitingar	-1 684 134	
Samtals ráðuneyti		-1 665 566

10	**Samgönguráðuneyti**		
101	Samgönguráðuneyti, aðalskrifstofa	1 536	
322	Flóabátar og vöruflutningar	100 295	
332	Vitastofnun Íslands	625	
341	Siglingamálastofnun ríkisins	2 527	
342	Rannsóknarnefnd sjóslysa	45	
	Óhafnar fjárveitingar	-116 661	
	Samtals ráðuneyti		-11 633
11	**Iðnaðarráðuneyti**		
203	Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins	25	
298	Kostnaður vegna samninga við ÍSAL	3 499	
302	Rafmagnseftirlit ríkisins	8 734	
371	Orkusjóður	484	
	Óhafnar fjárveitingar	-17 012	
	Samtals ráðuneyti		-4 270
12	**Viðskiptaráðuneyti**		
	Óhafnar fjárveitingar	-22 708	
	Samtals ráðuneyti		-22 708
13	**Hagstofa Íslands**		
	Óhafnar fjárveitingar	-1 642	
	Samtals ráðuneyti		-1 642
14	**Umhverfisráðuneyti**		
101	Umhverfisráðuneyti, aðalskrifstofa	179	
201	Náttúruverndarráð	4 883	
301	Skipulagsstjóri ríkisins	4 950	
401	Náttúrufræðistofnun Íslands	2 092	
410	Veðurstofa Íslands	863	
	Óhafnar fjárveitingar	-22 475	
	Samtals ráðuneyti		-9 508

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1994.

Davíð Oddsson. **Salome Þorkelsdóttir.** **Hrafn Bragason.**
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, fór í dag til útlanda.
Í fjarveru hennar fara forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands, samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Forsætisráðuneytið, 2. apríl 1994.

Ólafur Davíðsson.

Nr. 30 6. apríl 1994

AUGLÝSING

um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, er komin úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnarstörfum.

Forsætisráðuneytið, 6. apríl 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 7 – 1994

25. apríl 1994 69 Nr. 31

LÖG

um breytingu á lögum um málefni aldraðra, nr. 82/1989, með síðari breytingum, og lögum nr. 40/1991, um félagsþjónustu sveitarfélaga.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Breyting á lögum nr. 82/1989, um málefni aldraðra.

1. gr.

a. Í stað orðsins „heilbrigðismálaráði“ í 1. mgr. og „heilbrigðismálaráðs“ í 2. mgr. 5. gr. laganna kemur: samstarfsráði heilsugæslustöðva og samstarfsráðs heilsugæslustöðva.
b. Á eftir 5. gr. laganna kemur ný grein, 5. gr. a, svohljóðandi:
Sveitarstjórnum á starfssvæði heilsugæslustöðvar er heimilt að kjósa sameiginlega fimm eða sjö manna öldrunarmálaráð sem annist verkefni öldrunarnefndar. Öldrunarmálaráð gerir tillögur um verkefni sín til hlutaðeigandi sveitarstjórna. Í starfi sínu skal öldrunarmálaráð hafa samvinnu við félagsmálanefndir eða félagsmálaráð hlutaðeigandi sveitarstjórna og stjórn heilsugæslustöðvar eftir því sem kostur er.
Ákvæði 3. og 4. mgr. 5. gr. gilda um öldrunarmálaráð eftir því sem við á.

Breyting á lögum nr. 40/1991, um félagsþjónustu sveitarfélaga.

2. gr.

a. Við 39. gr. laganna bætist ný málsgrein sem orðast svo:
Ákveði sveitarstjórn að fela sérstöku öldrunarmálaráði stjórn öldrunarmála, á grundvelli heimildar í lögum um málefni aldraðra, breytir það engu um þann rétt sem aldraðir eiga samkvæmt lögum þessum, þar á meðal hvað varðar málsmeðferð og málskot.
b. 40. gr. laganna orðast svo:
Félagsmálanefnd, eða öldrunarmálaráð, skal leitast við að tryggja framboð á hentugu húsnæði fyrir aldraða og jafnframt skipuleggja félagslega heimaþjónustu.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Guðmundur Árni Stefánsson.

A 6
Steindórsprent Gutenberg hf.

LÖG

um breytingu á lögum nr. 32/1991, um Héraðsskóga.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

4. gr. laganna orðast svo:

Ríkissjóður greiðir kostnað við Héraðsskóga sem hér segir: Undirbúnings- og rekstrarkostnað verkefnisins, laun stjórnar og fastra starfsmanna. Enn fremur 97% samþykkts kostnaðar við skógrækt á jörðum í ábúð, svo og á þeim eyðijörðum sem að mati Skógræktar ríkisins er nauðsynlegt frá skógræktarlegu sjónarmiði og frá hagsmunum skógræktar á aðlægum jörðum að fylgi þeim í ræktun. Á öðrum eyðijörðum greiðir ríkissjóður 75% kostnaðar. Landbúnaðarráðuneytið samþykkir skógræktarkostnað að fengnum tillögum Skógræktar ríkisins.

2. gr.

Lög þessi öðlaðst þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

Nr. 33 25. apríl 1994

LÖG

um slysavarnaráð.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Stofna skal slysavarnaráð sem heyrir undir heilbrigðisráðherra. Landlæknisembættið skal hafa með hendi daglega framkvæmdastjórn ráðsins.

2. gr.

Tilgangur slysavarnaráðs er að stuðla að fækkun slysa. Þeim tilgangi skal ráðið ná með því að:

a. móta reglur sem miða að því að slys séu skilmerkilega skráð og sú skráning sé samræmd, jafnframt því sem séð verði um úrvinnslu þeirra upplýsinga og útgáfu á slysatölum,
b. vera ríkisstjórn, ráðherra og öðrum aðilum til ráðuneytis um allt er lýtur að slysavörnum,

c. gera tillögur til heilbrigðisyfirvalda um áhersluatriði í slysavörnum á hverjum tíma,
d. stuðla að rannsóknum á orsökum og afleiðingum slysa,
e. hvetja til samræmingar á störfum þeirra aðila sem vinna að slysavörnum,
f. fylgjast með nýjungum og reynslu annarra þjóða í slysavörnum,
g. halda landsþing um slysavarnir annað hvert ár.

3. gr.

Heilbrigðisráðherra skipar níu fulltrúa í slysavarnaráð, tilnefnda af eftirtöldum aðilum: landlæknisembættinu, og skal sá vera formaður, dómsmálaráðherra, Landsbjörg, læknadeild Háskóla Íslands, Sambandi íslenskra tryggingafélaga, Slysavarnafélagi Íslands, Tryggingastofnun ríkisins, Umferðarráði og Vinnueftirliti ríkisins.

Slysavarnaráð skal skipað til fjögurra ára í senn.

Varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

4. gr.

Samræmd slysaskrá, sbr. a-lið 2. gr., skal varðveitt hjá landlækni. Ráðið mótar reglur um framkvæmd skráningar og aðgang að upplýsingum úr skránni.

5. gr.

Slysavarnaráði skal úthlutað fjármunum til reksturs í sérstökum lið sem fellur undir embætti landlæknis á fjárlögum.

6. gr.

Slysavarnaráð gerir árlega áætlun um ráðstöfun á því fé sem til þess er veitt.

7. gr.

Slysavarnaráð sendir ráðuneytinu í lok hvers árs skýrslu um störf þess.

8. gr.

Ráðherra er heimilt að setja nánari ákvæði um störf slysavarnaráðs í reglugerð.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Guðmundur Árni Stefánsson.

LÖG

um breytingu á lögum nr. 99/1993, um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

52. gr. laganna orðast svo:

Vegna aðgerða við stjórn á framleiðslu og sölu landbúnaðarvara er innflutningur óheimill á þeim vörum sem tilgreindar eru í viðauka I með lögum þessum og flokkast í þar til greind tollskrárnúmer nema að fengnu leyfi landbúnaðarráðherra. Ráðherra getur í reglugerð, sem hann setur um nánari framkvæmd leyfisveitinga, ákveðið að innflutningur þessara vara skuli tímabundið vera frjáls.

Viðaukar með lögum þessum skulu hafa lagagildi. Verði gerðar breytingar á flokkun vara í tollskrárnúmerum samkvæmt þeim skulu ákvæði 1. mgr. þessarar greinar og 72. gr. laga þessara einnig taka til vara í þeim undirflokkum sem þannig verða til eftir því sem við á.

Áður en ákvarðanir eru teknar um innflutning samkvæmt þessari grein skal leita álits og tillagna Framleiðsluráðs landbúnaðarins.

2. gr.

4. mgr. 53. gr. laganna orðast svo:

Ráðherra getur þrátt fyrir ákvæði þessarar greinar heimilað innflutning á þeim vörum, sem greinin tekur til, í samræmi við ákvæði í fríverslunar- og milliríkjasamningum sem Ísland er aðili að.

3. gr.

72. gr. laganna orðast svo:

Landbúnaðarráðherra er heimilt, til þess að jafna samkeppnisstöðu innlendra og innfluttra vara, að leggja verðjöfnunargjöld á innfluttar landbúnaðarvörur sem tilgreindar eru í viðauka I og II með lögum þessum og jafnframt eru framleiddar hér á landi. Verðjöfnun á unnum og/eða samsettum vörum miðast við þátt landbúnaðarhráefna í verði þeirra.

Verðjöfnunargjöld samkvæmt þessari grein skulu innheimt við tollafgreiðslu og renna í ríkissjóð.

Fjárhæð verðjöfnunargjalds má að hámarki vera mismunur annars vegar á innlendu verði hráefnis sem ákveðið er skv. 1. tölul. og hins vegar erlendu viðmiðunarverði sem ákveðið er skv. 2. tölul.:

1. Innlent verð skal ákveðið í eftirfarandi röð:
   1.1. Umsamið innlent viðmiðunarverð í fríverslunar- og milliríkjasamningum sem Ísland er aðili að og bókunum við þá og tekur til hlutaðeigandi innflutnings.
   1.2. Samkvæmt IV. kafla laga þessara ef verð er ákveðið og birt í samræmi við þær reglur.
   1.3. Í samræmi við reglur 6. gr. laga nr. 97/1987, um vörugjald.

2. Erlent viðmiðunarverð skal ákveðið þannig eftir því sem við á um hlutaðeigandi innflutning:
   2.1. Viðmiðunarverð sem lagt er til grundvallar samkvæmt verðjöfnunarákvæðum í bókun 3 við samninginn um Evrópska efnahagssvæðið.
   2.2. Viðmiðunarverð sem lagt er til grundvallar samkvæmt bókun 2 við samning milli Íslands og Efnahagsbandalags Evrópu.
   2.3. Viðmiðunarverð sem lagt er til grundvallar í verðjöfnunarákvæðum í öðrum fríverslunarsamningum en skv. 2.1 og 2.2 sem Ísland er aðili að á hverjum tíma.
   2.4. Viðmiðunarverð sem birt er sem heimsmarkaðsverð einstakra landbúnaðarhráefna af hálfu Evrópusambandsins eða fríverslunarsamtaka, og skal ráðherra ákveða nánar í reglugerð við hvaða verð miðað er á hverri hráefnistegund. Komi í ljós að framleiðendur vöru eigi kost á að kaupa hráefni á lægra verði en birtu viðmiðunarverði samkvæmt framangreindu í að minnsta kosti þrjá mánuði er ráðherra heimilt að ákveða tímabundið að miða við það verð sem sérstaklega ákvarðað viðmiðunarverð. Sé viðmiðunarverð ekki birt með framangreindum hætti skal viðmiðunarverð ákvarðað í samræmi við það verð sem framleiðendur eiga kost á að kaupa hráefni á.

Landbúnaðarráðherra skal jafnan við ákvörðun verðjöfnunargjalds birta í reglugerð það innlenda og erlenda viðmiðunarverð sem notað er við ákvörðun gjaldsins.

Jafnan skal miða við verð á sama sölustigi nema annað leiði af ákvæðum fríverslunar- og milliríkjasamninga. Verðjöfnunargjöld má leggja á sem krónutölu á magneiningu eða sem hlutfallslegt gjald.

Ráðherra ákveður álagningu gjalda samkvæmt þessari grein í reglugerð. Álagning verðjöfnunargjalds skal vera í samræmi við þá skilmála sem kveðið er á um í fríverslunar- og milliríkjasamningum og takmarkast hverju sinni af því að verðjöfunargjald að viðbættum innflutningsgjöldum sé innan þeirra marka sem skilgreind eru í fríverslunar- og milliríkjasamningum sem Ísland er aðili að.

Við ákvörðun verðjöfnunargjalda skal ráðherra hafa sér til ráðuneytis nefnd þriggja manna. Skal einn skipaður án tilnefningar, annar af fjármálaráðherra og hinn þriðji af viðskiptaráðherra. Nefndin skal afla upplýsinga um verð sem álagning gjaldanna miðist við en jafnframt tryggja nauðsynlegt samráð milli ráðuneyta þannig að þess sé gætt að samanlögð álagning innflutningsgjalda sé innan þeirra marka sem greinir í 6. mgr. Náist ekki samkomulag í nefndinni skal ráðherra bera málið undir ríkisstjórn áður en ákvörðun er tekin um upphæð verðjöfnunargjalda.

Að því leyti sem eigi er ákveðið í lögum þessum eða reglugerð eða öðrum fyrirmælum settum samkvæmt lögum þessum um vöruflokkun, gjalddaga, innheimtu, lögvernd verðjöfnunargjalda, refsingar og aðra framkvæmd varðandi verðjöfnunargjöld skulu gilda eftir því sem við geta átt ákvæði tollalaga, nr. 55/1987, með síðari breytingum.

Heimild landbúnaðarráðherra samkvæmt þessari grein skal koma í stað heimildar fjármálaráðherra skv. 120. gr. A í tollalögum, nr. 55/1987, með síðari breytingum, að því er varðar þær vörur sem grein þessi tekur til.

4. gr.

Í stað „3. mgr.“ í 2. mgr. 73. gr. laganna kemur: 7. mgr.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

VIÐAUKI I

0201		**Kjöt af dýrum af nautgripakyni, nýtt eða kælt:**
	0201.1000	– Skrokkar og hálfir skrokkar
	0201.2000	– Sneitt á annan hátt, með beini
	0201.3000	– Beinlaust
0202		**Kjöt af dýrum af nautgripakyni, fryst:**
	0202.1000	– Skrokkar og hálfir skrokkar
	0202.2000	– Sneitt á annan hátt, með beini
	0202.3000	– Beinlaust
0203		**Svínakjöt, nýtt, kælt eða fryst:**
		– Nýtt eða kælt:
	0203.1100	– – Skrokkar og hálfir skrokkar
	0203.1200	– – Læri, bógur og sneiðar af því, með beini
	0203.1900	– – Annað
		– Fryst:
	0203.2100	– – Skrokkar og hálfir skrokkar
	0203.2200	– – Læri, bógur og sneiðar af því, með beini
	0203.2900	– – Annað
0204		**Kinda- eða geitakjöt, nýtt, kælt eða fryst:**
	0204.1000	– Lambaskrokkar, heilir og hálfir, nýir eða kældir
		– Annað kindakjöt, nýtt eða kælt:
	0204.2100	– – Skrokkar og hálfir skrokkar
	0204.2200	– – Sneitt á annan hátt, með beini
	0204.2300	– – Beinlaust
	0204.3000	– Lambaskrokkar, heilir og hálfir, frystir
		– Annað kindakjöt, fryst:
	0204.4100	– – Skrokkar og hálfir skrokkar
		– – Sneitt á annan hátt, með beini:
	0204.4201	– – – Svið (sviðahausar)
	0204.4209	– – – Annað
	0204.4300	– – Beinlaust
	0204.5000	– Geitakjöt
0205	0205.0000	**Kjöt af hrossum, ösnum, múlösnum eða múldýrum, nýtt, kælt eða fryst**
0206		**Ætir hlutar af dýrum af nautgripakyni, svínum, kindum, geitum, hestum, ösnum, múlösnum eða múldýrum, nýtt, kælt eða fryst:**
	0206.1000	– Af dýrum af nautgripakyni, nýtt eða kælt
		– Af dýrum af nautgripakyni, fryst:
	0206.2100	– – Tunga
	0206.2200	– – Lifur
	0206.2900	– – Annað

	0206.3000	– Af svínum, nýtt eða kælt
		– Af svínum, fryst:
	0206.4100	– – Lifur
	0206.4900	– – Annað
	0206.8000	– Annað, nýtt eða kælt
	0206.9000	– Annað, fryst
0207		**Kjöt og ætir hlutar af alifuglum í nr. 0105, nýtt, kælt eða fryst:**
	0207.1000	– Alifuglar ekki skornir í hluta, nýir eða kældir
		– Alifuglar ekki skornir í hluta, frystir:
	0207.2100	– – Hænsni af tegundinni Gallus domesticus
	0207.2200	– – Kalkúnar
	0207.2300	– – Endur, gæsir og perluhænsni
		– Sneiðar og hlutar af alifuglum (einnig lifur), nýtt eða kælt:
	0207.3100	– – Fitulifur gæsa og anda
	0207.3900	– – Annað
		– Sneiðar og hlutar af alifuglum annað en lifur, fryst:
	0207.4100	– – Af hænsnum af tegundinni Gallus domesticus
	0207.4200	– – Af kalkúnum
	0207.4300	– – Af öndum, gæsum eða perluhænsnum
	0207.5000	– Alifuglalifur, fryst
0208		**Annað kjöt og ætir hlutar af dýrum, nýtt, kælt eða fryst:**
	0208.1000	– Af kanínum eða hérum
	0208.9003	– – Rjúpur, frystar
	0208.9005	– – Selkjöt, fryst
	0208.9006	– – Hreindýrakjöt, fryst
Úr	0208.9009	– – Annars, þó ekki hvalkjöt og hvalafurðir
0209	0209.0000	**Svínafita án magurs kjöts og alifuglafita (óbrædd), ný, kæld, fryst, söltuð, í saltlegi, þurrkuð eða reykt**
0210		**Kjöt og ætir hlutar af dýrum, saltað, í saltlegi, þurrkað eða reykt; ætt mjöl, einnig fínmalað, úr kjöti eða hlutum af dýrum:**
		– Svínakjöt:
	0210.1100	– – Læri, bógur og sneiðar úr því, með beini
	0210.1200	– – Slög og sneiðar af þeim
	0210.1900	– – Annað
	0210.2000	– Kjöt af dýrum af nautgripakyni
		– Annað, þar með talið ætt mjöl, einnig fínmalað, úr kjöti eða hlutum af dýrum:
	0210.9001	– – Alifuglalifur, þurrkuð eða reykt
	0210.9002	– – Kindakjöt, saltað
	0210.9003	– – Kindakjöt, reykt (hangikjöt)
Úr	0210.9009	– – Annars, þó ekki hvalkjöt og hvalafurðir

0401		**Mjólk og rjómi, þó ekki kjarnað eða með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:**
	0401.1000	– Með fituinnihaldi sem er ekki meira en 1% miðað við þyngd
	0401.2000	– Með fituinnihaldi sem er meira en 1% en ekki meira en 6% miðað við þyngd
	0401.3000	– Með fituinnihaldi sem er meira en 6% miðað við þyngd
0402		**Mjólk og rjómi, kjarnað eða með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:**
	0402.1000	– Í formi dufts, korns eða í öðru föstu formi, með fituinnihaldi sem er ekki meira en 1,5% miðað við þyngd
		– Í formi dufts, korns eða í öðru föstu formi, með fituinnihaldi sem er meira en 1,5% miðað við þyngd:
	0402.2100	– – Án viðbætts sykurs eða annars sætiefnis
	0402.2900	– – Annað
		– Annað:
	0402.9100	– – Án viðbætts sykurs eða annars sætiefnis
	0402.9900	– – Annars
0403		**Áfir, hleypt mjólk og rjómi, jógúrt, kefír og önnur gerjuð eða sýrð mjólk og rjómi, einnig kjarnað eða með viðbættum sykri eða öðru sætiefni, eða bragðbætt eða með ávöxtum, hnetum eða kakaói:**
		– Jógúrt:
	0403.1001	– – Kakaóblandað
	0403.1002	– – Blandað með ávöxtum eða hnetum
	0403.1003	– – Drykkjarjógúrt
	0403.1004	– – Bragðbætt, ót.a.
	0403.1009	– – Annað
		– Annað:
	0403.9001	– – Kakaóblandað
	0403.9002	– – Blandað með ávöxtum eða hnetum
	0403.9003	– – Drykkjarvara
	0403.9004	– – Bragðbætt, ót.a.
	0403.9009	– – Annars
0404		**Mysa, einnig kjörnuð eða með viðbættum sykri eða öðru sætiefni; vörur úr náttúrlegum efnisþáttum mjólkur, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni, ót.a.:**
	0404.1000	– Mysa og umbreytt mysa, einnig kjörnuð eða með viðbættum sykri eða öðru sætiefni
	0404.9000	– Annað
0405	0405.0000	**Smjör og önnur fita og olía fengið úr mjólk**
0406		**Ostur og ystingur:**
	0406.1000	– Nýr ostur (óþroskaður eða ógerjaður), einnig mysuostur og ystingur
	0406.2000	– Hvers konar rifinn eða mulinn ostur
	0406.3000	– Fullunninn ostur, órifinn eða ómulinn
	0406.4000	– Gráðostur
	0406.9000	– Annar ostur

0407	0407.0000	**Fuglsegg, í skurn, ný, varin skemmdum eða soðin**
0408		**Fuglsegg, skurnlaus, og eggjarauða, nýtt, þurrkað, soðið í gufu eða vatni, mótað, fryst eða varið skemmdum með öðrum hætti, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:**
		– Eggjarauða:
	0408.1100	– – Þurrkuð
	0408.1900	– – Önnur
		– Annað:
	0408.9100	– – Þurrkað
	0408.9900	– – Annars
0410	0410.0000	**Ætar vörur úr dýraríkinu, ót.a.**
0602		**Aðrar lifandi plöntur (þ.m.t. rætur), græðlingar og gróðurkvistir; sveppagró:**
		– Annað:
Úr	0602.9900	– – Tré og runnar, ót.a.
0604		**Lauf, greinar og aðrir plöntuhlutar, án blóma eða blómknappa, og grös, mosi og skófir, sem notað er í vendi eða til skrauts, nýtt, þurrkað, litað, bleikt, gegndreypt eða unnið á annan hátt:**
	0604.9101	– – – Jólatré, án rótar; jólatrésgreinar
1601		**Pylsur og þess háttar vörur úr kjöti, hlutum af dýrum eða blóði; matvæli gerð aðallega úr þessum vörum:**
	1601.0001	– Blóðmör og lifrarpylsa
	1601.0009	– Annað
1602		**Annað kjöt, hlutar af dýrum eða blóð, unnið eða varið skemmdum:**
	1602.1000	– Jafnblönduð matvæli
	1602.2000	– Úr dýralifur
		– Úr alifuglum í nr. 0105:
	1602.3100	– – Úr kalkún
	1602.3900	– – Annað
		– Úr svínum:
	1602.4100	– – Læri og lærissneiðar
	1602.4200	– – Bógur og bógsneiðar
	1602.4900	– – Annað, þar með taldar blöndur
	1602.5000	– Úr nautgripum
	1602.9000	– Annars, þar með talin framleiðsla úr hvers konar dýrablóði
1902		**Pasta, einnig soðin eða fyllt (með kjöti eða öðrum efnum) eða unnin á annan hátt, svo sem spaghettí, makkarónur, núðlur, lasagne, gnocchi, ravíólí, kannellóní; couscous, einnig unnið:**
		– Fyllt pasta, einnig soðin eða unnin á annan hátt:
	1902.2002	– – Með fyllingu sem inniheldur að magni til meira en 20% miðað við þunga af pylsum, kjöti, hlutum af dýrum eða blóði eða blöndum af því

2103		**Sósur og framleiðsla í þær; blönduð bragðefni og blönduð bragðbætiefni; mustarðsmjöl, fín- eða grófmalað, og unninn mustarður:**
		– Annað:
Úr	2103.9009	– – Annars, sem inniheldur að magni til meira en 20% kjöt miðað við þunga
2104		**Súpur og seyði og framleiðsla í það; jafnblönduð samsett matvæli:**
		– Súpur og seyði og framleiðsla í það:
Úr	2104.1004	– – Aðrar súpur sem innihalda að magni til meira en 20% kjöt
Úr	2104.1009	– – Annað sem inniheldur að magni til meira en 20% kjöt
		– Jafnblönduð samsett matvæli:
	2104.2001	– – Sem innihalda að magni til meira en 20% kjöt eða kjötúrgang miðað við þunga
2105		**Rjómaís og annar ís til manneldis, einnig með kakaóinnihaldi:**
Úr	2105.0001	– Sem inniheldur kakaó, úr mjólkurafurðum
Úr	2105.0009	– Annar, úr mjólkurafurðum
2106		**Matvæli, ót.a.:**
	2106.9049	– – Framleiðsla að meginstofni úr feiti og vatni sem inniheldur meira en 15% af smjöri eða annarri mjólkurfitu miðað við þyngd

VIÐAUKI II

0601		**Blómlaukar, rótarhnýði, jarðstönglar, krónur og forðastönglar, í dvala, vexti eða blóma; síkoríuplöntur og síkoríurætur, þó ekki síkoríurætur í nr. 1212:**
		– Blómlaukar, rótarhnýði, jarðstönglar, krónur og forðastönglar, í vexti eða blóma; síkoríuplöntur og síkoríurætur:
	0601.2002	– – Pottaplöntur
	0601.2009	– – Annað
0602		**Aðrar lifandi plöntur (þ.m.t. rætur), græðlingar og gróðurkvistir; sveppagró:**
	0602.1000	– Græðlingar og gróðurkvistir, án róta
	0602.2000	– Tré, runnar og búskar, einnig ágrætt, sem bera æta ávexti eða hnetur
	0602.3000	– Alparósir og glóðarrósir, einnig ágræddar
	0602.4000	– Rósir, einnig ágræddar
		– Annað:
	0602.9100	– – Sveppaþræðir (Mycelíum)
	0602.9900	– – Annars
0603		**Afskorin blóm og blómknappar sem notað er í vendi eða til skrauts, lifandi, þurrkað, litað, bleikt, gegndreypt eða unnið á annan hátt:**
		– Nýtt:
		– – Nellikur, lokaskegg, flamingóblóm, fuglamjólk, og paradísarfuglablóm:

	0603.1001	– – – Innflutt á tímabilinu 1. desember til 30. apríl
	0603.1002	– – – Innflutningur á öðrum tíma
	0603.1009	– – Annars
	0603.9000	– Annað
0604		**Lauf, greinar og aðrir plöntuhlutar, án blóma eða blómknappa, og grös, mosi og skófir, sem notað er í vendi eða til skrauts, nýtt, þurrkað, litað, bleikt, gegndreypt eða unnið á annan hátt:**
		– Annað:
		– – Nýtt:
	0604.9109	– – – Annað
	0604.9900	– – Annars
0701		**Kartöflur, nýjar eða kældar:**
	0701.1000	– Útsæði
	0701.9000	– Aðrar
0702		**Tómatar, nýir eða kældir:**
	0702.0001	– Innflutningur á tímabilinu 1. nóvember til 15. mars
	0702.0002	– Innflutningur á öðrum tíma
0703		**Laukur, skalottlaukur, hvítlaukur, blaðlaukur og aðrar skyldar matjurtir, nýjar eða kældar:**
	0703.9000	– Blaðlaukur og aðrar skyldar matjurtir
0704		**Hvítkál, blómkál, hnúðkál, fóðurmergkál og áþekkt ætt kál, nýtt eða kælt:**
	0704.1000	– Blómkál og hnappað spergilkál
	0704.2000	– Rósakál
	0704.9000	– Annað
0705		**Salat (Lactuca sativa) og síkoría (Cichorium spp.), nýtt eða kælt:**
		– Salat:
		– – Salat, kálhausar (head lettuce):
	0705.1101	– – – Innflutningur á tímabilinu 1. nóvember til 15. mars
	0705.1102	– – – Innflutningur á öðrum tíma
	0705.1900	– – Annað
0706		**Gulrætur, næpur, rauðrófur, hafursrót, seljurót, radísur og áþekkar ætar rætur, nýjar eða kældar:**
	0706.1000	– Gulrætur og næpur
	0706.9000	– Annað
0707		**Gúrkur og reitagúrkur, nýjar eða kældar:**
	0707.0001	– Innfluttar á tímabilinu 1. nóvember til 1. mars
	0707.0009	– Innfluttar á öðrum tíma

0709		**Aðrar matjurtir, nýjar eða kældar:**
	0709.4000	– Selja, önnur en seljurót
		– Sveppir og tröfflur:
	0709.5100	– – Sveppir
	0709.5200	– – Tröfflur
		– Aldin Capsicumættarinnar eða Pimentaættarinnar:
	0709.6001	– – Allrahanda (pimento)
		– – Paprika:
	0709.6002	– – – Innflutningur á tímabilinu 1. nóvember til 15. mars
	0709.6003	– – – Innflutningur á öðrum tíma
	0709.6009	– – Önnur
	0709.9009	– – Annars
0710		**Matjurtir (ósoðnar eða soðnar með gufu eða í vatni), frystar:**
	0710.1000	– Kartöflur
		– Aðrar matjurtir:
		– – Paprika:
	0710.8001	– – – Innflutningur á tímabilinu 1. nóvember til 15. mars
	0710.8002	– – – Innflutningur á öðrum tíma
	0710.8009	– – Annars
	0710.9000	– Matjurtablöndur
0711		**Matjurtir, varðar skemmdum til bráðabirgða (t.d. með brennisteinstvíildisgasi, saltlegi, brennisteinssýrlingi eða öðrum verndandi upplausnum), en óhæfar í því ástandi til manneldis:**
	0711.4000	– Gúrkur og reitagúrkur
		– Aðrar matjurtir; matjurtablöndur:
	0711.9001	– – Kartöflur
	0711.9009	– – Annað
0712		**Þurrkaðar matjurtir, heilar, skornar, sneiddar, muldar eða steyttar í duft, en ekki frekar unnar:**
	0712.1000	– Kartöflur, einnig skornar eða sneiddar en ekki frekar unnar
	0712.3000	– Sveppir og tröfflur
		– Aðrar matjurtir; matjurtablöndur:
	0712.9009	– – Annars
1501		**Hreinsuð svínafeiti (Lard); önnur svína- og alifuglafeiti, brædd, einnig pressuð eða vökvaúrdregin:**
		– Beinafeiti og úrgangsefnafeiti:
	1501.0011	– – Til matvælaframleiðslu
	1501.0019	– – Annars
		– Önnur:
	1501.0021	– – Til matvælaframleiðslu
	1501.0029	– – Annars

1502		**Fita af dýrum af nautgripaætt, kindum eða geitum, hrá eða brædd, einnig pressuð eða vökvaúrdregin:**
		– Beinafeiti og úrgangsefnafeiti:
	1502.0011	– – Til matvælaframleiðslu
	1502.0019	– – Annars
		– Annað:
	1502.0021	– – Til matvælaframleiðslu
	1502.0029	– – Annars
1503		**Svínafeitisterín, svínaolía, tólgarsterín, oleóolía og tólgarolía, ekki gert að fleyti, eða unnið á annan hátt:**
	1503.0001	– Til matvælaframleiðslu
	1503.0009	– Annars
1506		**Önnur dýrafeiti og -olíur og þættir þeirra, einnig hreinsað en ekki efnafræðilega umbreytt:**
	1506.0001	– Dýraolíur og efnisþættir þeirra
	1506.0009	– Annað
1517		**Smjörlíki; blöndur eða framleiðsla til manneldis úr jurtafeiti eða -olíum eða þáttum úr mismunandi fitu eða olíum þessa kafla, þó ekki feiti eða olíur til manneldis eða þættir þeirra í nr. 1516:**
		– Smjörlíki, þó ekki fljótandi smjörlíki:
		– – Sem inniheldur meira en 10% en ekki meira en 15% af mjólkurfitu miðað við þunga:
	1517.1011	– – – Í smásöluumbúðum 2 kg eða minna
	1517.1019	– – – Annars
		– Annað:
	1517.9002	– – Sem inniheldur meira en 10% en ekki meira en 15% af mjókurfitu miðað við þunga
1901		**Maltkjarni; framleiðsla úr mjöli, fín- eða grófmöluðu, sterkju eða maltkjarna, sem ekki inniheldur kakaóduft eða inniheldur kakaó sem að magni til er innan við 50% miðað við þunga, ót.a.; matvæli úr vörum í nr. 0401-0404 sem ekki innihalda kakaóduft eða innihalda kakaóduft sem að magni til er innan við 10% miðað við þunga, ót.a.:**
		– – Sem innihalda samanlagt 3% eða meira af nýmjólkurdufti, undanrennudufti, eggjum, mjókurfitu (svo sem smjöri), osti eða kjöti:
	1901.2023	– – – Blöndur og deig, með kjötinnihaldi til framleiðslu á bökum, þ.m.t. pítsur (pizza), í nr. 1905.9051
	1901.2024	– – – Blöndur og deig, með öðru innihaldi en kjöti, til framleiðslu á bökum, þ.m.t. pítsur (pizza) í nr. 1905.9059
1902		**Pasta, einnig soðin eða fyllt (með kjöti eða öðrum efnum) eða unnin á annan hátt, svo sem spaghettí, makkarónur, núðlur, lasagne, gnocchi, ravíólí, kannellóní; couscous, einnig unnið:**
		– Fyllt pasta, einnig soðin eða unnin á annan hátt:
Úr	1902.2009	– – Önnur, sem inniheldur kjöt

Úr	1902.3000	– Önnur pasta sem inniheldur kjöt
Úr	1902.4000	– Couscous sem inniheldur kjöt
1904		**Matvæli úr belgdu eða steiktu korni eða kornvörum (t.d. kornflögur); korn, annað en maís, sem grjón, forsoðið eða unnið á annan hátt:**
Úr	1904.9000	– Annað sem inniheldur kjöt
1905		**Brauð, sætabrauð, kökur, kex og aðrar brauðvörur, einnig með kakaói; altarisbrauð, lyfjahylki, innsiglunaroblátur, rísþynnur og áþekkar vörur:**
		– – Bökur, þ.m.t. pítsur (pizza):
	1905.9051	– – – Sem innihalda kjöt
	1905.9059	– – – Aðrar
2001		**Matjurtir, ávextir, hnetur og aðrir plöntuhlutar til manneldis, unnið eða varið skemmdum með ediki eða ediksýru:**
	2001.9003	– – Kartöflur og vörur úr þeim, ót.a.
2004		**Aðrar matjurtir, unnar eða varðar skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, frystar:**
		– Kartöflur:
	2004.1001	– – Fín- eða grófmalaðar eða flögur
	2004.1009	– – Aðrar
		– Aðrar matjurtir og matjurtablöndur:
	2004.9009	– – Annars
2005		**Aðrar matjurtir, unnar eða varðar skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, ófrystar:**
		– Kartöflur:
	2005.2001	– – Fín- eða grófmalaðar eða flögur
	2005.2002	– – Nasl, svo sem skífur, skrúfur, hringir, keilur, stangir o.þ.h.
	2005.2009	– – Aðrar
2103		**Sósur og framleiðsla í þær; blönduð bragðefni og blönduð bragðbætiefni; mustarðsmjöl, fín- eða grófmalað, og unninn mustarður:**
		– Annað:
	2103.9009	– – Annars
2104		**Súpur og seyði og framleiðsla í það; jafnblönduð samsett matvæli:**
		– Súpur og seyði og framleiðsla í það:
	2104.1004	– – Aðrar súpur
	2104.1009	– – Annað
		– Jafnblönduð samsett matvæli:
	2104.2001	– – Sem innihalda kjöt eða kjötúrgang

2106		**Matvæli, ót.a.:**
		– – Efni til framleiðslu á drykkjarvörum:
Úr	2106.9029	– – – Önnur sem innihalda að einhverju leyti smjör, aðra fitu, olíu eða eggjahvítu úr mjólk
Úr	2106.9059	– – Annað sem inniheldur að einhverju leyti smjör, aðra fitu, olíu eða eggjahvítu úr mjólk
2202		**Vatn, þar með talið ölkelduvatn og loftblandað vatn, með viðbættum sykri eða öðru sætiefni eða bragðbætt, og aðrar óáfengar drykkjarvörur, þó ekki ávaxtasafar eða matjurtasafar í nr. 2009:**
		– Annað:
	2202.9001	– – Úr mjólkurafurðum og öðrum efnisþáttum, enda séu mjólkurafurðir 75% eða meira af þyngd vörunnar án umbúða
	2202.9009	– – Annars

Gjört í Reykjavík, 15. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

26. apríl 1994 Nr. 35

LÖG

um breyting á lögum nr. 21 5. maí 1990, um lögheimili.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 3. mgr. 4. gr. laganna kemur ný svohljóðandi málsgrein:
Manni, sem flyst á dvalarheimili aldraðra, er heimilt í allt að 18 mánuði frá flutningi að eiga áfram lögheimili í því sveitarfélagi sem hann hafði fasta búsetu í áður.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Jóhanna Sigurðardóttir.

HÚSALEIGULÖG.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Gildissvið laganna o.fl.

1. gr.

Lög þessi gilda um samninga sem fjalla um afnot af húsi eða hluta af húsi gegn endurgjaldi, þar á meðal um framleigu húsnæðis.

Lögin gilda bæði um íbúðarhúsnæði og atvinnuhúsnæði. Sé húsnæði bæði leigt til íbúðar og til annarra nota gilda um slíka samninga ákvæði laganna um íbúðarhúsnæði. Ákvæði laganna, sem fjalla samkvæmt orðanna hljóðan um íbúðarhúsnæði, gilda um atvinnuhúsnæði eftir því sem við getur átt og að því leyti sem lögin hafa ekki að geyma sérreglur um slíkt húsnæði.

Lögin gilda enn fremur um afnot húsnæðis samkvæmt vinnusamningi eða viðauka við slíkan samning.

Lögin gilda þótt endurgjaldið skuli að öllu leyti eða að hluta greiðast með öðru en peningum, svo sem með vinnuframlagi.

Sé um að ræða samninga sem með öðru fjalla um afnot húsnæðis gegn endurgjaldi þá gilda lögin um þá að því tilskildu að sá þáttur sé meginatriði þeirra.

Fjalli samningur enn fremur um land sem nýta á í tengslum við afnot af húsnæði skal fara um slíkan samning samkvæmt lögum þessum nema um landbúnaðarafnot sé að ræða.

Lög þessi gilda ekki um samninga hótela, gistihúsa og sambærilegra aðila við gesti sína. Þá gilda ákvæði laga þessara ekki um skammtímaleigu á húsnæði, svo sem orlofsheimilum, sumarhúsum, samkomuhúsum, íþróttasölum, herbergjum eða geymsluhúsnæði, þegar leigugjald er miðað við viku, sólarhring eða skemmri tíma.

Loks gilda lög þessi ekki um samninga um afnot húsnæðis sem sérstakar reglur gilda um samkvæmt öðrum lögum.

2. gr.

Óheimilt er að semja um að leigjandi íbúðarhúsnæðis taki á sig ríkari skyldur og öðlist minni réttindi en lögin mæla fyrir um nema ákvæði laganna hafi að geyma sérstök frávik þess efnis.

Ákvæði laganna um atvinnuhúsnæði eru hins vegar frávíkjanleg og gilda þau því aðeins um slíkt húsnæði að ekki sé á annan veg samið.

Sé íbúðarhúsnæði leigt til ákveðinna hópa, svo sem námsmanna, aldraðra eða öryrkja, þar sem sérstakar aðstæður kalla á aðra skipan en lögin mæla fyrir um, er þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. heimilt, vegna sérstaks eðlis eða tilgangs starfseminnar, að víkja frá einstökum ákvæðum laganna með samningi.

3. gr.

Ákvæði í lögum þessum um hjón eða maka eiga einnig við um sambúðarfólk, en með sambúðarfólki er átt við karl og konu sem búa saman og eru bæði ógift ef þau hafa átt saman barn, konan er þunguð eða sambúðin hefur varað samfleytt í eitt ár eða annað sambúðarform tveggja einstaklinga ef sambúðin hefur varað samfleytt í eitt ár.

II. KAFLI
Leigusamningur.

4. gr.

Leigusamningur um húsnæði skal vera skriflegur.

Húsnæðisstofnun ríkisins lætur gera sérstök eyðublöð, eitt fyrir leigusamning um íbúðarhúsnæði og annað fyrir leigusamning um atvinnuhúsnæði, svo og eyðublöð fyrir úttektaryfirlýsingar og sýnishorn af uppsögnum og öðrum tilkynningum sem samkvæmt lögum þessum skulu vera skriflegar. Eyðublöðin skulu liggja frammi almenningi til afnota á skrifstofum sveitarfélaga eða húsnæðisnefnda, hjá samtökum leigjenda og leigusala, Húsnæðisstofnun ríkisins og annars staðar þar sem ástæða þykir til.

Húsnæðisstofnun ríkisins getur ákveðið hæfilegt endurgjald fyrir eyðublöðin sem dreifingaraðila er skylt að innheimta. Dreifingaraðila er heimilt að áskilja sér hæfilega þóknun úr hendi viðtakanda eyðublaða og sýnishorna.

5. gr.

Heimilt er félagsmálaráðuneyti að staðfesta eyðublöð skv. 4. gr. sem samtök leigjenda eða leigusala, sveitarstjórnir, félagasamtök eða aðrir þeir sem leigja út húsnæði kunna að láta gera, enda sé staðfesting ráðuneytisins skráð á þau.

6. gr.

Í leigusamningi skal m.a. koma fram:

1. Nöfn, heimilisföng og kennitölur samningsaðila.
2. Greinargóð lýsing á hinu leigða, sbr. m.a. 38. gr.
3. Sá eignarhluti fjölbýlishúss eða fasteignar sem leigjanda er leigður.
4. Hvort samningur sé tímabundinn eða ótímabundinn.
5. Fjárhæð húsaleigu og hvort og hvernig hún skuli breytast á leigutímanum.
6. Hvar og hvernig greiða skuli leiguna.
7. Hvort leigjandi skuli setja tryggingu og með hvaða hætti.
8. Hvort úttekt á hinu leigða skuli fara fram við afhendingu.
9. Forgangsréttur leigjanda skv. X. kafla.
10. Sérákvæði ef um þau er samið og lög heimila.

7. gr.

Nú er leigusala ekki mögulegt að sinna skyldum sínum gagnvart leigjanda, svo sem vegna langvarandi fjarvista eða sjúkleika, og er honum þá skylt að hafa umboðsmann sem leigjandi getur snúið sér til. Skal nafn, heimilisfang og kennitala umboðsmanns koma fram í leigusamningi.

8. gr.

Allar breytingar á leigusamningi eða viðbætur við hann, sem heimilar eru samkvæmt lögum þessum, skulu gerðar skriflega og undirritaðar af aðilum samningsins.

Ef annar hvor aðila þarf samkvæmt ákvæðum laga þessara eða leigusamningi að fá samþykki hins getur hann krafist þess að fá það staðfest skriflega.

9. gr.

Leigusamning má ýmist gera til ákveðins tíma eða ótímabundinn.

Leigusamningur telst ótímabundinn nema um annað sé ótvírætt samið. Um ótímabundna leigusamninga gilda ákvæði 56. gr. um uppsagnir og uppsagnarfresti.

Sé leigusamningur tímabundinn lýkur honum án sérstakrar uppsagnar nema um annað sé samið, sbr. 58. gr.

Um tímabundna og ótímabundna leigusamninga gilda ákvæði X. kafla um forgangsrétt leigjanda.

10. gr.

Hafi aðilar vanrækt að gera skriflegan leigusamning teljast þeir hafa gert ótímabundinn leigusamning og gilda öll ákvæði laganna um réttarsamband þeirra.

Upphæð leigunnar ákveðst þá sú fjárhæð sem leigusali getur sýnt fram á að leigjandi hafi samþykkt.

11. gr.

Um heimild til að víkja húsaleigusamningi til hliðar í heild eða að hluta eða til að breyta honum, ef það yrði talið ósanngjarnt eða andstætt góðri viðskiptavenju að bera hann fyrir sig, gilda ákvæði laga nr. 7/1936, um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga.

12. gr.

Réttindi leigjanda, sem byggjast á eða leiðir af ákvæðum laga þessara, eru gild gagnvart sérhverjum án þinglýsingar, sbr. þó ákvæði 2. mgr.

Að öðru leyti fer það eftir ákvæðum þinglýsingalaga hvaða réttindi leigjanda, hvenær og gagnvart hverjum eru háð þinglýsingu.

Leigjandi, sem með samningi öðlast víðtækari réttindi en 1. og 2. mgr. mæla fyrir um og vill tryggja þau, getur látið þinglýsa samningnum.

Er leigutíma lýkur skal leigjandi láta aflýsa hinum þinglýsta samningi. Hafi hann ekki látið gera það í síðasta lagi innan viku þar frá skal samningi aflýst að kröfu leigusala.

13. gr.

Þurfi aðili leigusamnings vegna fyrirmæla laga þessara að koma á framfæri við gagnaðila skriflegri orðsendingu, hverju nafni sem hún nefnist, þá skal hún send af stað með sannanlegum og tryggilegum hætti og innan þeirra tímamarka eða fresta sem mælt er fyrir um ef því er að skipta. Sé þess gætt þá hefur orðsendingin þá þýðingu og þau réttaráhrif sem henni er ætlað að hafa, jafnvel þótt hún komi afbökuð, of seint eða alls ekki til viðtakanda.

III. KAFLI
Ástand hins leigða húsnæðis.

14. gr.

Leiguhúsnæði skal, þegar það er afhent leigjanda, vera í því ástandi sem almennt er talið fullnægjandi miðað við fyrirhugaða notkun þess og staðsetningu.

Húsnæðið skal við afhendingu vera hreint, rúður heilar, læsingar og rofar virkir, hreinlætis-, hitunar- og eldhústæki í lagi, sem og vatns- og frárennslislagnir.

Húsnæði, sem leigt er til íbúðar, skal fylgja það fylgifé sem var til staðar við sýningu þess sé eigi sérstaklega um annað samið.

15. gr.

Spillist leiguhúsnæði fyrir upphaf leigutíma þannig að það verði óhæft til fyrirhugaðra nota fellur leigusamningurinn úr gildi.

Leigjandi á þá ekki rétt til bóta nema spjöllin séu sök leigusala sjálfs eða hann vanræki að gera leigjanda viðvart um þau.

16. gr.

Nú kemur í ljós að hið leigða húsnæði er ekki í því ástandi sem leigusamningur greinir eða leigjandi hlaut að mega gera ráð fyrir og skal leigjandi þá innan eins mánaðar frá afhendingu gera leigusala skriflega grein fyrir aðfinnslum sínum og segja til um hverra úrbóta er krafist. Að öðrum kosti telst leigjandi una húsnæðinu.

Leigjandi skal segja til um galla, sem síðar koma fram á húsnæðinu og voru ekki sýnilegir við venjulega athugun, innan 14 daga frá því hann varð þeirra var.

17. gr.

Geri leigusali ekki innan eins mánaðar ráðstafanir til að bæta úr annmörkum á húsnæðinu er leigjanda heimilt að ráða bót á þeim og draga frá leigunni þann kostnað sem af því hlýst, enda hafi hann fyrst aflað samþykkis byggingarfulltrúa, sbr. XIV. kafla.

Hafi leigusali ekki sinnt réttmætri kröfu leigjanda um úrbætur innan tveggja mánaða frá því hún barst honum og leigjandi ekki neytt réttar síns skv. 1. mgr. er leigjanda heimilt að rifta leigusamningnum, enda sé um verulega annmarka að tefla miðað við fyrirhuguð not leigjanda af húsnæðinu.

Leigjandi á kröfu til hlutfallslegrar lækkunar á leigu meðan eigi hefur verið bætt úr annmörkum á hinu leigða húsnæði.

Lækkun leigunnar metur byggingarfulltrúi, en rétt er þó aðilum að bera álit hans undir kærunefnd húsaleigumála, sbr. 85. gr.

IV. KAFLI
Viðhald leiguhúsnæðis.

18. gr.

Leigjanda er skylt að fara vel með hið leigða húsnæði og í samræmi við umsamin afnot þess.

Verði hið leigða húsnæði eða fylgifé þess fyrir tjóni af völdum leigjanda, heimilismanna eða annarra manna sem hann hefur leyft afnot af húsnæðinu eða umgang um það skal leigjandi gera ráðstafanir til að bæta úr tjóninu svo fljótt sem verða má. Ef leigjandi vanrækir þessar skyldur sínar er leigusala heimilt að láta fara fram viðgerð á kostnað leigjanda. Áður skal þó leigusali veita leigjanda frest í einn mánuð til þess að ljúka viðgerðinni. Áður en leigusali lætur framkvæma viðgerðina skal hann leita álits byggingarfulltrúa og samþykkis hans fyrir kostnaðinum að verki loknu.

Skylt er leigjanda í tilvikum þeim, sem fjallað er um í 2. mgr., að sæta umgangi viðgerðarmanna án leigulækkunar enda þótt afnot hans takmarkist um tíma vegna viðgerðarinnar.

19. gr.

Leigusali annast viðhald hins leigða, innan húss sem utan, sbr. þó 3. mgr.

Leigusali skal annast viðgerðir á gluggum, raftækjum, hreinlætistækjum og öðru því er fylgir húsnæðinu ef leigjandi sýnir fram á að bilanir verði ekki raktar til vanrækslu eða yfirsjónar leigjanda eða fólks á hans vegum.

Leigjanda er skylt að annast á sinn kostnað viðhald á læsingum, vatnskrönum, raftenglum og öðru smálegu.

Leigusali skal jafnan halda hinu leigða húsnæði í leiguhæfu ástandi, m.a. með því að láta mála húsnæðið og endurnýja gólfdúka þess, teppi og annað slitlag með hæfilegu millibili, eftir því sem góðar venjur um viðhald húsnæðis segja til um.

Tjón á hinu leigða, sem er bótaskylt samkvæmt skilmálum venjulegrar húseigendatryggingar, skal leigusali ætíð bera ef um íbúðarhúsnæði er að ræða.

20. gr.

Telji leigjandi viðhaldi af hálfu leigusala ábótavant skal leigjandi skora á leigusala að bæta úr og gera grein fyrir því sem hann telur að úrbóta þarfnist.

Sinni leigusali ekki kröfum leigjanda um úrbætur innan tveggja mánaða er leigjanda heimilt að láta framkvæma viðgerðina á kostnað leigusala og draga kostnaðinn frá leigugreiðslum eða krefja leigusala um kostnaðinn sérstaklega. Leigjanda ber þó, áður en vinna hefst, að leita álits byggingarfulltrúa á nauðsyn hennar og samþykkis hans fyrir kostnaðinum að verki loknu.

21. gr.

Viðgerðar- og viðhaldsvinnu alla skal leigusali láta vinna fljótt og vel svo að sem minnstri röskun valdi fyrir leigjanda.

Leiði viðgerðar- eða viðhaldsvinna á vegum leigusala til verulega skertra afnota eða afnotamissis að mati byggingarfulltrúa skal leigusali bæta leigjanda það með hlutfallslegum afslætti af leigugjaldi eða á annan þann hátt er aðilar koma sér saman um. Verði aðilar ekki ásáttir um bætur eða afslátt geta þeir leitað álits byggingarfulltrúa, en heimilt er aðilum að bera álit hans undir kærunefnd húsaleigumála, sbr. 85. gr.

22. gr.

Í leigusamningum um íbúðarhúsnæði er heimilt að semja sérstaklega um að leigjandi annist á sinn kostnað að hluta eða öllu leyti það viðhald innan íbúðar sem leigusala ber að annast samkvæmt kafla þessum, enda lækki leigugjaldið að sama skapi. Í slíkum tilvikum skal þess nákvæmlega getið í leigusamningnum til hvaða atriða viðhaldsskylda leigjanda nær.

V. KAFLI
Reksturskostnaður.

23. gr.

Reksturskostnaði af leigðu húsnæði skal þannig skipt að leigjandi greiðir kostnað af notkun vatns og rafmagns og jafnframt hitunarkostnað, en leigusali greiðir öll fasteignagjöld, þar með talið fasteignaskatt og tryggingaiðgjöld.

Í fjölbýlishúsum skal leigjandi enn fremur greiða allan kostnað vegna hitunar, lýsingar og vatnsnotkunar í sameign, svo og kostnað við ræstingu og aðra sameiginlega umhirðu hennar. Leigusali skal greiða framlag til sameiginlegs viðhalds, þar á meðal vegna lyftubúnaðar, svo og kostnað vegna endurbóta á lóð eða húseign og kostnað við hússtjórn.

Ef leigjandi óskar þess skal leigusali eða húsfélag láta leigjanda í té sundurliðun á þeim kostnaðarþáttum húsgjalds er leigjandi greiðir.

Þar sem veitustofnanir innheimta sérstakt gjald fyrir leigu á mælum eða öðrum slíkum búnaði sem þær leggja til skal leigjandi greiða það gjald. Leigusali skal greiða fasteignagjöld eða árgjöld slíkra stofnana, sem reiknast af matsverði húsnæðis, rúmfangi þess eða öðrum slíkum gjaldstofnum, án beinna tengsla við vatns- eða orkukaup.

Heimilt er að víkja frá þessari skiptingu, enda séu slík frávik skilmerkilega greind í leigusamningi.

24. gr.

Þegar þjónusta sú, sem leigjandi skal greiða, er seld sameiginlega til fleiri aðila skal kostnaði skipt í samræmi við ákvæði laga eða samninga um skiptingu afnotaréttar þar sem hann er sameiginlegur, en ella samkvæmt hlutfallstölum í skiptayfirlýsingu. Hafi slík yfir-

lýsing ekki verið gerð skal kostnaði skipt eftir eignarhluta íbúða í samræmi við ákvæði laga um ákvörðun eignarhluta í fjölbýlishúsum.

25. gr.

Leggi leigusali út rekstursgjöld þau, sem leigjandi skal greiða skv. 23. gr., falla þau í gjalddaga á næsta greiðsludegi húsaleigu. Leggi leigjandi út rekstursgjöld sem leigusala ber að greiða skal honum heimilt að draga þann kostnað frá næstu leigugreiðslu.

26. gr.

Þegar ráðist er í að tengja leiguhúsnæði við hitaveitu eða fjarvarmaveitu eða í aðrar endurbætur á húsnæðinu sem lækka reksturskostnað þess fyrir leigjanda er leigusala heimilt að hækka umsamda húsaleigu um allt að helmingi þeirrar upphæðar er nemur sparnaði leigjanda í reksturskostnaði af völdum slíkrar breytingar.

Hafi leigusali fengið beinan útlagðan kostnað sinn af endurbótum skv. 1. mgr. endurgreiddan skal lækkun reksturskostnaðarins eftir það koma báðum aðilum til góða að jöfnu til loka leigutímans.

VI. KAFLI
Afnot leiguhúsnæðis.

27. gr.

Óheimilt er leigjanda að nota leiguhúsnæði á annan hátt en um er samið í leigusamningi. Leigusali getur þó ekki borið fyrir sig frávik frá ákvæði þessu sem ekki hafa þýðingu fyrir hann eða aðra þá sem í húsinu búa eða starfa.

28. gr.

Leigjanda er óheimilt að framkvæma breytingar eða endurbætur á hinu leigða húsnæði eða búnaði þess, nema að fengnu samþykki leigusala og gerðu samkomulagi um skiptingu kostnaðar og hvernig með skuli fara að leigutíma loknum. Að öðrum kosti eignast leigusalinn endurbæturnar án sérstaks endurgjalds við lok leigutímans nema hann kjósi þá eða áður að krefjast þess að leigjandi komi hinu leigða í upphaflegt horf, sbr. 66. gr.

29. gr.

Leigjandi skal í hvívetna fara með leiguhúsnæðið á þann hátt sem samræmist góðum venjum um meðferð húsnæðis og fyrirhuguðum notum þess.

Leigjandi skal án tafar tilkynna leigusala um þau atriði utan húss eða innan sem þarfnast lagfæringar eða viðhalds.

30. gr.

Leigjanda er skylt að ganga vel og snyrtilega um hið leigða húsnæði og gæta settra reglna og góðra venja um hreinlæti, hollustuhætti og heilbrigði.

Leigjandi skal fara að viðteknum umgengnisvenjum og gæta þess að raska ekki eðlilegum afnotum annarra þeirra er afnot hafa af húsinu eða valda þeim óþægindum eða ónæði.

Hafi umgengnisreglur verið settar í fjölbýlishúsi er leigjanda skylt að fara eftir þeim, enda skal kynna leigjanda slíkar reglur.

Leigusala er skylt að hlutast til um að aðrir þeir sem afnot hafa af húsi því sem hið leigða húsnæði er í fari að settum umgengnisreglum og gæti að öðru leyti ákvæða þessa kafla á þann veg að hagsmunir leigjanda séu tryggðir.

31. gr.

Leigjanda verslunar- eða veitingahúsnæðis er skylt að halda uppi eðlilegum daglegum rekstri á viðtekinn hátt, nema þegar sérstakar ástæður gera lokun nauðsynlega.

32. gr.

Sé hið leigða í húsi sem fellur undir ákvæði laga um fjölbýlishús ná ákvæði þessa kafla bæði til séreignar sem samningur tekur til og eftir atvikum sameignar bæði utan húss og innan.

VII. KAFLI
Greiðsla húsaleigu. Tryggingar.

33. gr.

Húsaleigu skal greiða fyrsta dag hvers mánaðar fyrir fram fyrir einn mánuð í senn nema um annað sé samið. Ef gjalddaga leigu ber upp á almennan frídag skal hann vera næsti virki dagur þar á eftir.

Húsaleigu og annað endurgjald, sem leigjanda ber að greiða, skal greiða á umsömdum stað, en annars á heimili leigusala, vinnustað hans eða öðrum þeim stað sem hann tiltekur innan lands.

Leigjanda er þó ávallt heimilt að inna greiðslu af hendi í banka eða senda í pósti með sannanlegum hætti. Greiðsla með þeim hætti telst þá greidd á réttum greiðslustað og þann dag sem hún er innt af hendi í bankanum eða pósthúsinu.

Nú hefur leigjandi eigi gert skil á leigunni innan sjö sólarhringa frá gjalddaga og er þá leigusala rétt að krefjast hæstu lögleyfðu dráttarvaxta af henni til greiðsludags.

34. gr.

Semji aðilar leigusamnings um íbúðarhúsnæði um fyrirframgreiðslu á húsaleigu fyrir lengri tíma en þrjá mánuði hvort heldur í upphafi eða síðar á leigutímanum þá hefur það þær afleiðingar að leigjandi öðlast kröfu um leigurétt í þrefaldan þann tíma sem hann greiddi fyrir. Gildir þetta jafnt þótt samið hafi verið um skemmri leigutíma.

Hafi leigjandi íbúðarhúsnæðis reitt fram tryggingarfé skv. 4. tölul. 1. mgr. 40. gr. þá er óheimilt að krefja hann jafnframt um húsaleigu fyrir fram fyrir lengri tíma en einn mánuð.

Leigjandi skal setja fram við leigusala skriflega kröfu um ákveðinn eða framlengdan leigutíma á grundvelli 1. mgr. innan tveggja mánaða frá því að greiðslan fór fram. Að öðrum kosti fellur þessi réttur hans niður. Skal hann í bréfi sínu gefa leigusala kost á að endurgreiða fyrirframgreiðslu umfram þriggja mánaða leigu ásamt dráttarvöxtum. Endurgreiði leigusali innan 10 daga frá því að hann fékk kröfuna hefur fyrirframgreiðslan ekki þau réttaráhrif sem greinir í 1. mgr.

35. gr.

Ef leigjandi afhendir leigusala skuldabréf, víxla, tékka eða annars konar viðskiptabréf til greiðslu á leigu fram í tímann, þá telst það vera fyrirframgreiðsla skv. 34. gr. með þeim takmörkunum og lögfylgjum sem þar greinir.

Greiðsla á leigu með þeim hætti, sem um ræðir í 1. mgr., telst, nema annað sannist vera, móttekin af leigusala á þeirri forsendu að staðið verði í skilum með greiðslur á réttum gjalddögum. Ef sú forsenda brestur og vanskil verða er leigusala heimilt að beita vanefndaúrræðum gagnvart leigjanda samkvæmt lögum þessum, þar á meðal riftun skv. 1. tölul. 61. gr.

36. gr.

Þegar leigjandi á rétt til frádráttar frá leigugreiðslu, svo sem vegna ófullnægjandi ástands húsnæðis í upphafi leigutíma skv. 17. gr., vegna viðgerðar sem hann hefur framkvæmt á kostnað leigusala skv. 20. gr. eða vegna skerðingar á afnotarétti skv. 21. gr. skal hann framvísa reikningi sínum ásamt fylgigögnum og með árituðu samþykki byggingarfulltrúa við leigusala á næsta gjalddaga leigugreiðslu.

Ákvörðun leigusala um að bera lögmæti slíks reiknings undir úrskurð dómstóla leysir hann ekki undan þeirri skyldu að meta reikninginn til bráðabirgða jafngildi réttmætrar leigugreiðslu.

Heimild leigusala til að bera réttmæti reiknings undir dómstóla fellur niður hafi mál eigi verið höfðað innan þriggja mánaða frá því að leigjandi framvísaði reikningnum eða matsgerð lýkur, ef ákvörðun byggingarfulltrúa hefur verið borin undir dómkvadda matsmenn.

37. gr.

Aðilum er frjálst að semja um fjárhæð húsaleigu og hvort og þá með hvaða hætti hún skuli breytast á leigutímanum. Leigufjárhæðin skal þó jafnan vera sanngjörn og eðlileg í garð beggja aðila.

38. gr.

Þegar leigufjárhæð er ákvörðuð miðað við fermetrafjölda hins leigða húsnæðis þá skal tilgreina í leigusamningi á hvaða forsendum stærðarútreikningur þess byggir. Sé það eigi gert og aðila greinir á skal til grundvallar leggja þær forsendur og þá aðferð sem venjulegust er. Getur sá aðili, sem telur á rétt sinn hallað, krafist endurútreiknings á stærðinni og leiðréttinga á leigugjaldinu sem af því leiðir.

Félagsmálaráðherra getur með reglugerð sett fyrirmæli um stærðarútreikninga leiguhúsnæðis sem þá ber að byggja á og miða við nema skýr og ótvíræð samningsákvæði mæli á annan veg.

39. gr.

Áður en afhending hins leigða húsnæðis fer fram er leigusala rétt að krefjast þess að leigjandi setji honum tryggingu fyrir réttum efndum á leigusamningnum, þ.e. fyrir leigugreiðslum og skaðabótum vegna tjóns á hinu leigða sem leigjandi ber ábyrgð á samkvæmt ákvæðum laga þessara eða almennum reglum.

40. gr.

Trygging skv. 39. gr. getur verið með einhverjum eftirfarandi hætti:

1. Ábyrgðaryfirlýsing banka eða samsvarandi aðila (bankaábyrgð).
2. Sjálfskuldarábyrgð þriðja aðila, eins eða fleiri.
3. Leigugreiðslu- og viðskilnaðartrygging sem leigjandi kaupir hjá viðurkenndu tryggingafélagi.
4. Tryggingarfé sem leigjandi greiðir til leigusala og hann varðveitir. Leigusali má ekki ráðstafa fénu eða taka af því án samþykkis leigjanda nema genginn sé dómur um bótaskyldu leigjanda. Þó er leigusala jafnan heimilt að ráðstafa tryggingarfénu til greiðslu á vangoldinni leigu, bæði á leigutímanum og við lok leigutímans. Tryggingarfé í vörslu leigusala skal vera verðtryggt, en ber ekki vexti. Að leigutíma loknum skal leigusali segja til þess svo fljótt sem verða má hvort hann gerir kröfu í tryggingarfé eða hefur uppi áskilnað um það. Ella skal hann skila leigjanda tryggingarfénu ásamt verðbótum án ástæðulauss dráttar. Leigusala er aldrei heimilt að halda tryggingarfénu í sinni

vörslu án þess að gera kröfu í það lengur en í tvo mánuði frá skilum húsnæðisins, sbr. 1. mgr. 64. gr.

5. Önnur trygging en greinir í 1.–4. tölul. sem leigjandi býður fram og leigusali metur gilda og fullnægjandi.

Fjárhæð eða hámark tryggingar eða ábyrgðar skv. 1.–3. tölul. og 5. tölul. 1. mgr. fer eftir samkomulagi aðila, en tryggingarfé skv. 4. tölul. 1. mgr. má eigi nema hærri fjárhæð en sem svarar þriggja mánaða húsaleigu.

Leigusali getur valið á milli tryggingarkosta skv. 1. mgr., en leigjanda er þó rétt að hafna því að reiða fram tryggingarfé skv. 4. tölul. 1. mgr., enda bjóði hann þá fram í staðinn annars konar tryggingu sem að mati leigusala er fullnægjandi.

Trygging eða ábyrgð skv. 1.–3. tölul. og 5. tölul. 1. mgr. fellur niður og úr gildi að liðnum tveimur mánuðum frá skilum húsnæðisins nema leigusali hafi gert kröfu, sem undir hana fellur, innan þess tíma, sbr. 1. mgr. 64. gr. Þegar trygging eða ábyrgð er niður fallin samkvæmt þessari málsgrein skal leigusali skila í hendur leigjanda viðskiptabréfum eða öðrum skilríkjum sem hann hefur afhent fyrir tryggingunni og leigjandi hefur lögvarða eða sanngjarna ástæðu fyrir að fá aftur.

Þegar trygging er sett skv. 1.–3. tölul. og 5. tölul. 1. mgr. skal leigusali gæta þess að því marki sem eðlilegt og sanngjarnt má telja að gera ábyrgðar- og tryggingaraðilum viðvart um vanefndir leigjanda og önnur þau atriði sem varðað geta hagsmuni þeirra og ábyrgð.

VIII. KAFLI
Aðgangur leigusala að leigðu húsnæði.

41. gr.

Leigusali á rétt á aðgangi að hinu leigða húsnæði með hæfilegum fyrirvara og í samráði við leigjanda þannig að hvorki fari í bága við hagsmuni hans né leigjanda til að láta framkvæma úrbætur á hinu leigða og til eftirlits með ástandi þess og meðferð. Leigusala er þó aldrei heimill aðgangur að hinu leigða húsnæði þegar leigjandi eða umboðsmaður hans er ekki viðstaddur, nema að fengnu samþykki leigjanda.

Á sex síðustu mánuðum leigutímabils er leigusala heimilt, sbr. 1. mgr., að sýna hið leigða ákveðinn tíma á dag, þó ekki meira en tvær stundir hverju sinni, væntanlegum kaupendum eða leigjendum, en jafnan skal tilkynna slíka heimsókn með minnst eins sólarhrings fyrirvara. Við slíka sýningu húsnæðisins skal leigjandi eða umboðsmaður hans jafnan vera viðstaddur. Aðilum er þó heimilt að semja sín á milli um aðra tilhögun.

IX. KAFLI
Sala leiguhúsnæðis, framsal leiguréttar, framleiga o.fl.

42. gr.

Sala leiguhúsnæðis er ekki háð samþykki leigjanda. Leigusala er því heimilt að framselja eignarrétt sinn að hinu leigða húsnæði og þar með réttindi sín og skyldur gagnvart leigjanda samkvæmt lögum þessum og leigusamningi.

Við slíkt framsal er hinn upphaflegi leigusali almennt laus mála gagnvart leigjanda og kaupandinn kemur í einu og öllu í hans stað að því leyti.

Sé ekki um annað samið yfirtekur kaupandi miðað við umsaminn afhendingardag öll réttindi og tekur á sig allar skyldur seljanda gagnvart leigjandanum.

Réttarstaða leigjanda er almennt óbreytt og hin sama þrátt fyrir eigendaskiptin, skyldur hans aukast ekki og réttindi hans minnka ekki.

Þegar eigendaskipti að leiguhúsnæði verða við gjaldþrot leigusala eða nauðungarsölu gilda sérreglur samkvæmt gjaldþrotalögum og lögum um nauðungarsölu sem fela í sér undantekningar frá ofangreindum meginreglum.

43. gr.

Þegar leiguhúsnæði er selt skal upphaflegur leigusali tilkynna leigjanda söluna og eigendaskiptin með sannanlegum hætti án ástæðulauss dráttar og eigi síðar en 30 dögum frá því að kaupsamningur var undirritaður.

Í þeirri tilkynningu skal greina nafn, heimilisfang og kennitölu hins nýja eiganda, við hvaða tíma eigendaskiptin eru miðuð gagnvart leigjanda, hvernig leigugreiðslum skuli háttað og önnur þau atriði og atvik sem nauðsynlegt er að leigjandi fái vitneskju um.

Leigjanda er rétt að greiða leigu og beina öllum erindum, kvörtunum og ákvöðum varðandi hið leigða til upphaflegs leigusala þar til hann hefur fengið tilkynningu um annað skv. 1. og 2. mgr.

44. gr.

Óheimilt er leigjanda að framselja leigurétt sinn eða framleigja hið leigða húsnæði án samþykkis leigusala, nema annað leiði af ákvæðum þessa kafla.

Það telst ekki framsal á leigurétti eða framleiga þótt leigjandi heimili nákomnum skyldmennum eða venslamönnum sínum búsetu í hinu leigða húsnæði ásamt sér eða fjölskyldu sinni, enda haldist fjöldi heimilisfólks innan eðlilegra marka miðað við stærð og gerð leiguhúsnæðisins.

45. gr.

Nú deyr leigjandi áður en leigutíma er lokið og er þá dánarbúi leigjanda heimilt að segja leigusamningi upp með venjulegum fyrirvara enda þótt leigusamningur hafi verið gerður til lengri tíma. Eftirlifandi maka, skyldmennum og venslamönnum, sem voru heimilismenn leigjanda við andlát hans eða höfðu framfæri af atvinnustarfsemi sem stunduð var í húsnæðinu og vilja taka við leigusamningnum með réttindum og skyldum, er heimilt að ganga inn í leigusamninginn í stað hins látna nema af hendi leigusala séu færðar fram gildar ástæður er mæla því gegn.

46. gr.

Nú flytur leigjandi úr húsnæði sem hann hefur gert leigusamning um og er þá maka hans, sem verið hefur samvistum við hann í húsnæðinu, rétt að halda leigusamningi áfram með sama hætti og segir í 45. gr.

47. gr.

Þegar hjón hafa sameiginlega á leigu íbúðarhúsnæði, en hjúskap þeirra lýkur, skal fara um leiguréttindi eftir ákvæðum hjúskaparlaga.

Það hjóna, sem hefur aðallega vegna atvinnu sinnar afnot af atvinnuhúsnæði, skal hafa forgangsrétt til áframhaldandi leigu á því án tillits til þess hvort þeirra undirritaði leigusamning.

Um rétt leigusala til að segja upp leigusamningi vegna hjúskaparslita gilda lokaákvæði 45. gr., eftir því sem við á.

48. gr.

Annað hjóna getur ekki, svo bindandi sé, afsalað þeim rétti sem hinu er með ákvæðum þessa kafla áskilinn til yfirtöku á leigusamningi.

49. gr.

Nú deyr leigjandi að atvinnuhúsnæði en dánarbú hans ákveður að selja atvinnustarfsemi sem þar var stunduð og getur leigusali þá ekki reist uppsögn leigusamnings eða kröfu um breytingu á efni hans á þeim atvikum sérstaklega, enda sé söluverðmæti slíkrar atvinnustarfsemi háð áframhaldandi afnotum af hinu leigða húsnæði og að notkun þess haldist óbreytt áfram. Sama gildir eftir því sem við á ef ástæða fyrir sölu á atvinnustarfsemi er sambúðar- eða hjúskaparslit eða gjaldþrot leigjanda.

50. gr.

Þegar leigjandi er starfsmaður leigusala og hefur fengið íbúðarhúsnæði á leigu vegna þess starfs fellur leigusamningur niður án sérstakrar uppsagnar ef leigjandi lætur af störfum að eigin ósk, er löglega vikið úr starfi vegna brota í því eða vegna þess að fyrir fram umsömdum ráðningartíma er lokið.

X. KAFLI
Forgangsréttur leigjanda.

51. gr.

Leigjandi íbúðarhúsnæðis skal að umsömdum leigutíma loknum hafa forgangsrétt til leigu þess, svo fremi sem húsnæðið er falt til áframhaldandi leigu í a.m.k. eitt ár.

Forgangsréttur leigjanda gildir ekki:

1. Ef um einstaklingsherbergi er að ræða.
2. Ef hið leigða húsnæði er í sama húsi og leigusali býr í sjálfur.
3. Ef íbúð er leigð með húsgögnum að öllu eða verulegu leyti.
4. Ef leigusali tekur húsnæðið til eigin nota.
5. Ef leigusali ráðstafar eða hyggst ráðstafa húsnæðinu til a.m.k. eins árs til skyldmenna í beinan legg, kjörbarna, fósturbarna, systkina, systkinabarna eða tengdaforeldra.
6. Ef leigusali hyggst selja húsnæðið á næstu sex mánuðum eftir lok leigutímans. Sé sala þess fyrirhuguð á þeim tíma eða næstu sex mánuðum þar á eftir er aðilum heimilt, þrátt fyrir önnur ákvæði laga þessara, að semja um lok leigutíma með ákveðnum skilyrðum og rýmingu þegar húsnæðið verður afhent nýjum eiganda. Hyggist nýr eigandi leigja húsnæðið út áfram skal leigjandi eiga forgangsrétt að því, en með þeim sömu takmörkunum og gilda samkvæmt öðrum töluliðum þessarar málsgreinar.
7. Ef verulegar viðgerðir, endurbætur eða breytingar, sem gera húsnæðið óíbúðarhæft að mati byggingarfulltrúa um a.m.k. tveggja mánaða skeið, eru fyrirhugaðar á næstu sex mánuðum frá lokum leigutímans.
8. Ef leigjandi er starfsmaður leigusala og honum hefur verið látið hið leigða húsnæði í té vegna starfsins eða í tengslum við það.
9. Ef leigjandi hefur á leigutímanum gerst sekur um vanefndir eða brot sem varðað gátu riftun.
10. Ef leigjandi hefur á annan hátt vanefnt skyldur sínar á þann veg eða sýnt af sér slíka háttsemi að eðlilegt megi telja að leigusali vilji ekki leigja honum áfram eða að veigamiklar ástæður að öðru leyti mæli gegn forgangsrétti hans.
11. Ef sanngjarnt mat á hagsmunum beggja aðila og aðstæðum öllum mælir gegn forgangsréttinum.

52. gr.

Vilji leigjandi nota sér forgangsrétt skv. 1. mgr. 51. gr. skal hann tilkynna leigusala það skriflega og með sannanlegum hætti a.m.k. þremur mánuðum áður en leigusamningurinn

rennur út við lok uppsagnarfrests eða við lok umsamins leigutíma. Að öðrum kosti fellur forgangsréttur hans niður.

Telji leigusali að leigjandi eigi ekki forgangsrétt af þeim ástæðum sem greinir í 2. mgr. 51. gr. skal hann innan 14 daga frá því að hann fær tilkynningu skv. 1. mgr. gera leigjanda skriflega og rökstudda grein fyrir sjónarmiðum sínum og því hverjar ástæður standi forgangsréttinum í vegi. Að öðrum kosti telst hann una forgangsréttinum nema atvik og aðstæður séu með þeim hætti að telja verði slíka tilkynningu óþarfa, svo sem ef glöggt koma fram í leigusamningi eða uppsögn ástæður sem útiloka forgangsréttinn.

53. gr.

Þegar samningur er endurnýjaður samkvæmt ákvæðum 51. og 52. gr. skal leigufjárhæðin vera sanngjörn og eðlileg í garð beggja aðila. Líkur eru fyrir því að sú leigufjárhæð, sem áður gilti, sé sanngjörn og verður sá sem vefengir það að sýna fram á annað. Aðrir skilmálar, sem settir eru fyrir endurnýjuðum leigusamningi, skulu og gilda svo fremi sem þeir séu ekki ósanngjarnir eða brjóti í bága við góðar venjur í leiguviðskiptum.

Skilmálar endurnýjaðs leigusamnings skulu að öðru leyti vera hinir sömu og í upphaflegum samningi.

54. gr.

Ef leigusali hefur af ásettu ráði, svo sem með málamyndagerningum eða með sviksamlegum hætti, náð til sín leiguhúsnæði eða orðið til þess að leigjandi glati forgangsrétti sínum þá skal hann bæta leigjanda sannanlegt fjártjón hans.

Bótakröfu skv. 1. mgr. verður leigjandi að setja fram með sannanlegum hætti innan sex mánaða frá því að hann rýmdi húsnæðið. Að öðrum kosti fellur bótaréttur hans niður nema leigusali hafi beitt svikum.

XI. KAFLI
Lok leigusamnings, uppsögn o.fl.

55. gr.

Uppsögn ótímabundins leigusamnings er heimil báðum aðilum hans.

Uppsögn skal vera skrifleg og send með sannanlegum hætti.

56. gr.

Uppsagnarfrestur ótímabundins leigusamnings skal vera:

1. Einn mánuður af beggja hálfu á einstökum herbergjum, geymsluskúrum og þess háttar húsnæði til hvers sem það er notað.
2. Sex mánuðir af beggja hálfu á íbúðum, en íbúð telst hvert það húsnæði þar sem fjölskylda getur haft venjulega heimilisaðstöðu. Hafi leigjandi haft íbúð á leigu lengur en fimm ár skal uppsagnarfrestur af hálfu leigusala vera eitt ár.
3. Sex mánuðir af beggja hálfu á atvinnuhúsnæði fyrstu fimm ár leigutímans, níu mánuðir næstu fimm ár og síðan eitt ár eftir tíu ára leigutíma.

57. gr.

Uppsagnarfrestur telst hefjast fyrsta dag næsta mánaðar eftir að uppsögn var send. Leigjandi skal hafa lokið rýmingu og frágangi hins leigða eigi síðar en kl. 13.00 næsta dag eftir að uppsagnarfresti lauk.

Þar sem lengd uppsagnarfrests skv. 56. gr. ræðst af leigutíma er miðað við þann tíma sem liðinn er þegar uppsögn er send.

58. gr.

Tímabundnum leigusamningi lýkur á umsömdum degi án sérstakrar uppsagnar eða tilkynningar af hálfu aðila.

Tímabundnum leigusamningi verður ekki slitið með uppsögn á umsömdum leigutíma. Þó er heimilt að semja um að segja megi slíkum samningi upp á grundvelli sérstakra forsendna, atvika eða aðstæðna sem þá skulu tilgreind í leigusamningi. Skal slík uppsögn vera skrifleg og rökstudd og skal gagnkvæmur uppsagnarfrestur vera a.m.k. þrír mánuðir.

59. gr.

Nú líða tveir mánuðir frá því að leigutíma lauk samkvæmt uppsögn eða ákvæðum tímabundins leigusamnings, en leigjandi heldur áfram að hagnýta hið leigða húsnæði og getur leigusali þá krafist þess að leigusamningurinn framlengist ótímabundið. Sömu kröfu getur leigjandi einnig gert enda hafi leigusali ekki skorað á hann að rýma húsnæðið eftir að leigutíma var lokið.

XII. KAFLI
Riftun leigusamnings.

60. gr.

Leigjanda er heimilt að rifta leigusamningi í eftirtöldum tilvikum:

1. Ef leigusali bætir eigi úr annmörkum á hinu leigða húsnæði skv. 17. gr.
2. Ef verulegur dráttur verður á afhendingu húsnæðisins. Beri leigusali ábyrgð á slíkum drætti á leigjandi jafnframt rétt til skaðabóta.
3. Ef húsnæðið spillist svo á leigutímanum af ástæðum sem ekki verða raktar til leigjanda að það nýtist eigi lengur til fyrirhugaðra nota eða teljist heilsuspillandi að mati heilbrigðisyfirvalda.
4. Ef leigusali gerist sekur um ítrekaða, verulega eða sviksamlega vanrækslu á skyldum sínum til að halda húsnæðinu í leiguhæfu ástandi og framkvæma nauðsynlegar viðgerðir og viðhald fljótt og vel. Það er skilyrði riftunar samkvæmt þessum tölulið að leigjandi hafi áður skorað á leigusala að bæta úr vanefndum sínum og gefið honum sanngjarnan frest í því skyni.
5. Ef réttur leigjanda er verulega skertur vegna laga eða annarra opinberra fyrirmæla eða vegna þess að hann fer í bága við kvaðir sem á eigninni hvíla. Leigusali ber og bótaábyrgð á beinu tjóni leigjanda af völdum slíkrar skerðingar ef hann vissi eða mátti um hana vita við gerð leigusamnings og lét hjá líða að gera leigjanda viðvart.
6. Ef eðlilegum afnotum eða heimilisfriði leigjanda er verulega raskað með ónæði og óþægindum vegna verulegra eða ítrekaðra brota annarra þeirra sem afnot hafa af sama húsi, á umgengnis- eða grenndarreglum, enda hafi leigusali þrátt fyrir áskoranir vanrækt skyldur sínar skv. 4. mgr. 31. gr. eða atvik séu að öðru leyti með þeim hætti að eðlilegt sé og sanngjarnt að leigjandi megi rifta leigusamningi. Slík atvik geta t.d. bæði varðað eðli brota og ónæðis og eins að frekari brot og óþægindi séu fyrirsjáanleg og líkleg.
7. Ef leigusali brýtur ítrekað eða verulega gegn rétti leigjanda til að hafa umsamin óskoruð umráð og afnot hins leigða, svo sem með því að hindra eða takmarka afnotin eða með óheimilum aðgangi og umgangi um hið leigða eða ef leigusali gerist sekur um refsivert athæfi gagnvart leigjanda eða fjölskyldu hans.
8. Ef leigusali vanefnir frekar skyldur sínar samkvæmt leigusamningi eða lögum þessum á svo verulegan eða sviksamlegan hátt að riftun af hálfu leigjanda sé eðlileg eða nauðsynleg.

Nú neytir leigjandi ekki réttar síns til riftunar skv. 1. mgr. innan tveggja mánaða frá því að honum varð kunnugt um vanefndir leigusala eða leigusali hefur að fullu bætt úr því sem aflaga fór og fellur réttur leigjanda til riftunar þá niður.

Um bótarétt leigjanda á hendur leigusala vegna riftunar fer eftir almennum reglum kröfuréttar.

61. gr.

Leigusala er rétt að rifta leigusamningi í eftirtöldum tilvikum:

1. Ef leigjandi greiðir ekki leiguna eða framlag til sameiginlegs kostnaðar skv. V. kafla á réttum gjalddaga og sinnir ekki innan sjö sólarhringa skriflegri áskorun leigusala um greiðslu, enda hafi slík áskorun verið send eftir gjalddaga og leigusali þar tekið fram að hann muni beita riftunarheimild sinni.
2. Ef leigjanda ber að vinna leigugreiðslu af sér að hluta eða öllu leyti og honum verður á stórfelld vanræksla eða gerist sekur um meiri háttar handvömm við starfið.
3. Ef leigjandi nýtir húsnæðið á annan hátt en lög þessi eða leigusamningur mæla fyrir um og landslög leyfa að öðru leyti og lætur ekki af misnotkun þess þrátt fyrir skriflega áminningu leigusala.
4. Ef leigjandi framselur leigurétt sinn eða misnotar heimild sína til framleigu á húsnæðinu skv. IX. kafla eða ef framleigjandi gerist sekur um einhverja þá háttsemi sem heimilar leigusala riftun gagnvart upphaflegum leigjanda.
5. Ef leigjandi meinar leigusala eða öðrum, án gildra ástæðna, aðgang að hinu leigða húsnæði í bága við ákvæði 18. gr.
6. Ef leigjandi flyst úr húsnæðinu áður en leigutíma er lokið án þess að hafa gert nauðsynlegar ráðstafanir til gæslu og verndar þess.
7. Ef húsnæðið spillist í umsjá leigjanda vegna slæmrar umgengni eða hirðuleysis þeirra sem leigjandi ber ábyrgð á og hann sinnir eigi án tafar kröfu leigusala um úrbætur, sbr. 18. gr.
8. Ef leigjandi vanrækir, þrátt fyrir áminningar leigusala, skyldur sínar til að sjá um að góð regla og umgengni haldist í hinu leigða húsnæði, sbr. 30. gr., eða gerist sekur um persónulega meingerð gagnvart leigusala eða fjölskyldu hans.
9. Ef leigjandi verslunar- eða veitingahúsnæðis vanrækir, þrátt fyrir aðfinnslur leigusala, skyldu sína til að halda uppi eðlilegri starfsemi og venjubundnum rekstri, sbr. 31. gr.
10. Ef leigjandi vanrækir að öðru leyti en hér að framan greinir skyldur sínar samkvæmt leigusamningi eða lögum þessum á svo stórfelldan hátt að rýming hans úr húsnæðinu telst eðlileg eða nauðsynleg.

Nú neytir leigusali ekki réttar síns til riftunar skv. 1. mgr. innan tveggja mánaða frá því að honum varð kunnugt um vanefndir leigjanda eða leigjandi hefur að fullu bætt úr því er aflaga fór og fellur réttur leigusala til riftunar þá niður. Þetta gildir þó ekki þegar leigjandi hefur vanefnt skyldur sínar með sviksamlegum hætti eða þegar riftunarástæðan er leiguvanskil, sbr. 1. tölul. 1. mgr.

62. gr.

Nú er leigusamningi rift af einhverri þeirri ástæðu sem talin er í 61. gr. og skal leigjandi þá bæta leigusala það tjón sem leiðir beint af vanefndum hans. Ef leigusamningur var tímabundinn skal leigjandi auk þess greiða bætur sem jafngilda leigu til loka leigutímans, en ella til þess tíma er honum hefði verið rétt að rýma húsnæðið samkvæmt uppsögn.

Leigusali skal þó strax gera nauðsynlegar ráðstafanir til að leigja húsnæðið hið allra fyrsta gegn hæfilegu gjaldi og skulu þær leigutekjur, sem hann þannig hefur eða hefði átt að hafa, koma til frádráttar leigubótum skv. 1 mgr.

XIII. KAFLI
Skil leiguhúsnæðis.

63. gr.

Að leigutíma loknum skal leigjandi skila húsnæðinu í hendur leigusala ásamt tilheyrandi fylgifé í sama ástandi og hann tók við því. Ber leigjandi óskerta bótaábyrgð á allri rýrnun húsnæðisins eða spjöllum á því, að svo miklu leyti sem slíkt telst ekki eðlileg afleiðing venjulegrar eða umsaminnar notkunar húsnæðisins eða stafar af atvikum sem voru leigjanda sannanlega óviðkomandi.

64. gr.

Bótakröfu sinni á hendur leigjanda verður leigusali að lýsa skriflega, eða hafa uppi áskilnað þar að lútandi, innan tveggja mánaða frá skilum húsnæðisins.

Hafi slíkir ágallar ekki verið sýnilegir við skil húsnæðisins skal þeim lýst með sama hætti innan tveggja mánaða frá því að þeirra varð vart.

Sé þessara tímamarka ekki gætt fellur bótaréttur leigusala niður nema leigjandi hafi haft svik í frammi.

65. gr.

Nú koma leigusali og leigjandi sér ekki saman um bótafjárhæð vegna skemmda á hinu leigða húsnæði og skal byggingarfulltrúi þá meta tjónið. Rétt er þó hvorum aðila að krefjast mats dómkvaddra manna á bótafjárhæðinni innan tveggja mánaða frá því að aðila var kunn niðurstaða byggingarfulltrúa.

66. gr.

Leigjanda er heimilt að flytja brott með sér fastar innréttingar og annað þess háttar fylgifé sem hann hefur sjálfur kostað til húsnæðisins, enda komi hann því aftur í upprunalegt ástand, sbr. þó 28. gr.

67. gr.

Hafi leigjandi skipt um læsingar í húsnæðinu ber honum að skila leigusala öllum lyklum að þeim án sérstaks endurgjalds.

68. gr.

Áður en leigjandi flytur úr húsnæðinu skal hann gefa leigusala upp það heimilisfang sem erindi og tilkynningar, er leigusali getur þurft að koma til hans, þar með talin tilkynning skv. 64. gr., má og skal senda til.

XIV. KAFLI
Úttekt leiguhúsnæðis.

69. gr.

Úttektir samkvæmt lögum þessum skal byggingarfulltrúi hlutaðeigandi sveitarfélags framkvæma. Þó getur sveitarstjórn falið húsnæðisnefnd eða starfsmanni á hennar vegum þetta verkefni.

Sá sem framkvæmir úttektir skal annast störf sín við úttektir af kostgæfni og ætíð gæta fyllsta hlutleysis gagnvart báðum málsaðilum. Hann skal og gæta þagmælsku um einkahagi fólks sem hann kann að fá vitneskju um í starfi sínu.

Sveitarstjórn er heimilt að taka gjald fyrir úttektir og vottorð sem byggingarfulltrúi eða annar aðili skv. 1. mgr. lætur í té samkvæmt ákvæðum laga þessara.

70. gr.

Þegar úttekt er gerð á húsnæði í upphafi eða við lok leigutíma skulu aðilar leigusamnings staðgreiða að jöfnu kostnað vegna úttektar.

Þegar byggingarfulltrúi er fenginn til aðstoðar af öðrum ástæðum en í 1. mgr. segir skal sá aðili leigusamnings leggja út kostnaðinn sem kvaddi hann til. Að kröfu aðila ákveður byggingarfulltrúi hvort hinn aðilinn skuli greiða þennan kostnað ef hann er bersýnilega valdur að ágreiningsefninu eða að kostnaður skiptist milli aðila teljist þeir báðir eiga sök á deilumálinu.

71. gr.

Skylt er aðilum leigusamnings að láta fara fram úttekt á hinu leigða húsnæði við afhendingu þess eða við skil í lok leigutímans ef annar aðilinn krefst þess.

Úttektina framkvæmir byggingarfulltrúi að viðstöddum leigusala og leigjanda eða umboðsmönnum þeirra. Á sérstaka úttektaryfirlýsingu, sem byggingarfulltrúinn leggur til, skal skrá sem ítarlegasta lýsingu á hinu leigða húsnæði og ástandi þess og getur leigjandi þá strax komið að aðfinnslum sínum og óskað úrbóta.

Á úttektaryfirlýsingu skal staðgreina nákvæmlega hið leigða húsnæði, geta fylgifjár, dagsetningar leigusamnings og aðila hans.

72. gr.

Úttektaryfirlýsing skal gerð í þríriti og skulu aðilar leigusamnings og byggingarfulltrúi undirrita hana og halda einu eintaki hver. Úttekt skal leggja til grundvallar ef ágreiningur verður um bótaskyldu leigjanda við skil húsnæðisins.

Aðilar skulu láta byggingarfulltrúa í té afrit af leigusamningi sem hann varðveitir með úttektaryfirlýsingunni.

XV. KAFLI
Leigumiðlun.

73. gr.

Þeim einum, sem hlotið hafa til þess sérstakt leyfi félagsmálaráðherra, er heimilt að reka miðlun með leiguhúsnæði, sem lög þessi taka til, í því skyni að koma á leigusamningi eða annast framleigu eða skipti á leiguhúsnæði. Starfsheiti þess sem rekur leigumiðlun er leigumiðlari.

Félagsmálaráðherra gefur út leyfisbréf til leigumiðlara og skal hann greiða fyrir það gjald í ríkissjóð samkvæmt lögum um aukatekjur ríkissjóðs. Leyfið skal gefið út til fimm ára í senn.

74. gr.

Hver sá, sem uppfyllir eftirgreind skilyrði, getur fengið leyfi félagsmálaráðherra til að reka leigumiðlun, sbr. 1. mgr. 73. gr.:

1. Á lögheimili á Íslandi.
2. Er lögráða og hefur forræði á búi sínu.
3. Sannar að hann hafi góða þekkingu á húsaleigulöggjöf og annarri löggjöf er máli skiptir og nauðsynlega kunnáttu í bókhaldi samkvæmt ákvæðum í reglugerð sem félagsmálaráðherra setur.
4. Leggur fram tryggingu, sem félagsmálaráðherra ákveður í reglugerð, fyrir greiðslu kostnaðar og tjóns sem aðilar leigusamnings kunna að verða fyrir af hans völdum.

Heimilt er að synja manni um leyfi þetta ef ákvæði 2. mgr. 68. gr. almennra hegningarlaga eiga við um hann.

Birta skal auglýsingu um veitingu leyfis til leigumiðlunar í Lögbirtingablaði. Á sama hátt skal birta auglýsingu um sviptingu leyfis, sbr. 81. gr.

75. gr.

Heimilt er samtökum leigusala eða húseigenda, samtökum leigjenda, sveitarstjórnum svo og félögum eða stofnunum að reka leigumiðlun í eðlilegum tengslum við aðra starfsemi sína, enda lúti leigumiðlun stjórn leigumiðlara skv. 74. gr.

76. gr.

Leigumiðlari skal hafa opna skrifstofu þar sem hann rekur starfsemi sína.

Leigumiðlari ber ábyrgð á að leigusamningur sé gerður í samræmi við lög þessi. Honum ber skylda til að upplýsa aðila um réttindi þau og skyldur sem þeir taka á sig með undirritun leigusamningsins, svo og um réttaráhrif hans almennt eftir því sem ástæða er til.

Leigumiðlari skal ætíð vanda til gerðar leigusamnings og gæta þess að þar komi fram allar þær upplýsingar sem máli skipta.

Óheimilt er leigumiðlara að gerast sjálfur aðili að leigusamningi sem honum er falið að koma á.

77. gr.

Leigumiðlara ber þóknun úr hendi leigusala fyrir að koma á leigusamningi. Þóknun skal vera sanngjörn með tilliti til þeirrar vinnu sem hann lætur í té og þeirra hagsmuna sem um er að tefla.

Óheimilt er leigumiðlara að taka þóknun af leigjanda fyrir miðlunina og gerð leigusamnings. Þó er leigumiðlara heimilt að áskilja sér sanngjarna þóknun eða kostnað úr hendi leigjanda ef um er að ræða sérstaka þjónustu í hans þágu. Skal um það semja fyrir fram.

78. gr.

Leigumiðlara er rétt að taka að sér innheimtu og móttöku húsaleigu, eftirlit með umgengni um húsnæðið og framkvæmd viðhalds á því, skiptingu reksturskostnaðar, vörslu tryggingarfjár svo og önnur þau störf í tengslum við framkvæmd leigusamningsins sem aðilar hans, annar eða báðir, fela leigumiðlara að annast fyrir sína hönd.

Umboð leigumiðlara til slíkra starfa skal vera skriflegt, vottfest og báðum aðilum leigusamnings fengið afrit af því.

Endurgjald til leigumiðlara fyrir þessi störf skal vera sanngjarnt og í samræmi við fyrirhöfn hans.

79. gr.

Leigumiðlara er óheimilt að skýra frá því sem hann kemst að í starfi sínu um hagi viðskiptamanna sinna eða þeir hafa trúað honum fyrir.

80. gr.

Leigumiðlari er bókhaldsskyldur samkvæmt lögum um bókhald.

Leigumiðlari skal halda skrá um húsnæði það sem honum er falið að leigja út og varðveita eintak af öllum leigusamningum sem hann gerir.

Leigumiðlara er skylt að veita félagsmálaráðuneytinu þær upplýsingar um starfsemi leigumiðlunarinnar sem óskað er eftir hverju sinni.

81. gr.

Gerist leigumiðlari sekur í starfi sínu um vanrækslu eða brot gegn ákvæðum laga þessara eða hann missir eitthvert þeirra skilyrða sem sett eru fyrir leyfisveitingu getur félagsmála-

ráðherra svipt hann leyfi sínu tímabundið eða til loka leyfistímans. Við sviptingu leyfis skal leigumiðlari hætta leigustarfsemi sinni. Hlutaðeigandi lögreglustjóra ber að veita atbeina sinn til að stöðva starfsemina og innsigla ef þörf krefur.

82. gr.

Félagsmálaráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um leigumiðlun, þar á meðal um skilyrði fyrir veitingu leyfis til leigumiðlunar og ákvæði um gjaldtöku er hafa skal til hliðsjónar við ákvörðun þóknunar til leigumiðlara.

XVI. KAFLI
Húsnæðisnefndir.

83. gr.

Þar sem húsnæðisnefndir sveitarfélaga eru kosnar skv. 40. gr. laga um Húsnæðisstofnun ríkisins, nr. 97/1993, skulu þær fylgjast með framkvæmd húsaleigumála samkvæmt lögum þessum og afla upplýsinga um þau mál í hlutaðeigandi sveitarfélagi eftir því sem kostur er. Þeim ber og að veita aðilum leigusamnings, sem þess óska, leiðbeiningar um ágreiningsefni og leitast við að sætta slíkan ágreining.

XVII. KAFLI
Kærunefnd húsaleigumála.

84. gr.

Félagsmálaráðherra skipar kærunefnd húsaleigumála til þriggja ára í senn. Nefndarmenn skulu vera þrír og skulu a.m.k. tveir vera lögfræðingar.

Félagsmálaráðherra skipar einn eftir tilnefningu Húseigendafélagsins, annan eftir tilnefningu Leigjendasamtakanna og þann þriðja án tilnefningar og skal hann vera formaður. Formaður skal fullnægja almennum skilyrðum héraðsdómara skv. 1.–7. tölul. 1. mgr. 5. gr. laga nr. 92/1989. Varamenn skulu vera jafnmargir og skipaðir á sama hátt.

Kostnaður af störfum kærunefndar húsaleigumála greiðist úr ríkissjóði.

85. gr.

Greini aðila leigusamnings á við gerð og/eða framkvæmd leigusamnings, geta þeir, einn eða fleiri, snúið sér til kærunefndar húsaleigumála og óskað eftir álitsgerð um ágreiningsefnið.

Erindi til kærunefndar skal vera skriflegt og í því skal skilmerkilega greina hvert sé ágreiningsefnið, hver sé krafa aðila og rökstuðningur fyrir henni.

Skal kærunefnd gefa gagnaðila kost á að tjá sig og koma sjónarmiðum sínum og kröfum á framfæri. Skal gefa honum stuttan frest í því skyni. Heimilt er kærunefnd að kalla eftir öllum nauðsynlegum upplýsingum og gögnum og óska umsagnar hlutaðeigandi húsnæðisnefndar og annarra er málið snertir gerist þess þörf.

Kærunefnd skal láta í té rökstutt álit svo fljótt sem kostur er og jafnan innan tveggja mánaða frá því að erindi barst henni. Ágreiningsefnum verður eigi skotið til annars stjórnvalds.

Telji kærunefndin að lög þessi hafi verið brotin og að á rétt aðila sé hallað beinir hún tilmælum til gagnaðila um úrbætur.

Aðilar geta lagt ágreining sinn fyrir dómstóla með venjulegum hætti.

Kærunefndin getur einnig tekið fyrir mál að eigin frumkvæði og eftir tilmælum og ábendingum frá öðrum, svo sem félagsmálaráðuneytinu, Húsnæðisstofnun ríkisins, byggingarfulltrúum, leigumiðlurum, Húseigendafélaginu og Leigjendasamtökunum. Í slíkum

málum getur nefndin látið frá sér fara álit og tilmæli og gilda um málsmeðferð fyrirmæli þessarar greinar eftir því sem við getur átt.

Félagsmálaráðherra skal með reglugerð setja nánari ákvæði um erindi til kærunefndar, störf hennar, verkefni, valdsvið, starfsskilyrði o.fl.

XVIII. KAFLI
Kynning laganna o.fl.
86. gr.

Húsnæðisstofnun ríkisins skal annast kynningu á lögum þessum og reglugerðum settum samkvæmt þeim.

Húsnæðisstofnun ríkisins skal fylgjast með þróun og ástandi húsaleigumarkaðarins í samráði við húsnæðisnefndir sveitarfélaga.

Félagsmálaráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

XIX. KAFLI
Gildistaka.
87. gr.

Lög þessi taka gildi 1. janúar 1995. Þeir samningar, sem gerðir hafa verið fyrir þann tíma, skulu endurskoðaðir til samræmis við ákvæði þessara laga fyrir 1. mars 1995.

Jafnframt eru úr gildi felld lög nr. 44 1. júní 1979, um húsaleigusamninga, með síðari breytingum.

Gjört í Reykjavík, 22. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Jóhanna Sigurðardóttir.

Nr. 37 19. apríl 1994

LÖG

um breyting á lögum um meðferð opinberra mála, nr. 19 26. mars 1991.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. mgr. 5. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Einn dómari skipar dóm í hverju máli. Nú neitar ákærði sök og dómari telur sýnt að niðurstaða kunni að verulegu leyti að ráðast af mati á sönnunargildi munnlegs framburðar fyrir dómi og getur hann þá með samþykki forstöðumanns dómstólsins kvatt til tvo aðra héraðsdómara til setu í dómi.

2. gr.

Í 2. mgr. 44. gr. laganna fellur niður orðið „ríkissaksóknari", en í stað þess kemur: Hæstiréttur.

3. gr.

Í 3. mgr. 126. gr. laganna breytist tilvísun til 1. mgr. 153. gr. laganna í 2. mgr. 151. gr.

4. gr.

3. og 4. mgr. 133. gr. laganna verða svohljóðandi:

3. Ákæröi skal kvaddur til að vera viðstaddur uppsögu héraðsdóms sé þess kostur. Sæki hann þing telst dómur þá birtur fyrir honum, en annars lætur ákærandi birta dóm skv. 20. gr.

4. Endurrit af dómi skal að öðru jöfnu vera til reiðu við dómsuppsögu, en að öðrum kosti ekki síðar en viku eftir þann tíma.

5. gr.

1. mgr. 135. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Í dómi skal greina dómstól og nafn dómara eða nöfn ef fleiri eru en einn, stað og stund dómsuppkvaðningar, nafn, kennitölu eða fæðingardag og heimili ákærða, sakarefni, lýsingu málsatvika í aðalatriðum og röksemdir dómara um niðurstöðu og viðurlög. Í röksemdum dómara skal koma skýrlega fram hvað hann telji sannað í máli og með hverjum hætti. Niðurstöður skulu loks dregnar saman í dómsorð.

6. gr.

140. gr. laganna fellur niður.

7. gr.

147. gr. laganna verður svohljóðandi:

Samkvæmt ákvæðum þessa kafla má áfrýja til Hæstaréttar héraðsdómi í opinberu máli í því skyni að fá:

a. endurskoðun á ákvörðun viðurlaga,
b. endurskoðun á niðurstöðum sem eru byggðar á skýringu eða beitingu réttarreglna,
c. endurskoðun á niðurstöðum sem eru byggðar á mati á sönnunargildi annarra gagna en munnlegs framburðar fyrir héraðsdómi,
d. ómerkingu á héraðsdómi og heimvísun máls,
e. frávísun máls frá héraðsdómi.

8. gr.

148. gr. laganna verður svohljóðandi:

Ríkissaksóknari getur áfrýjað héraðsdómi ef hann telur ákærða ranglega sýknaðan eða refsingu eða önnur viðurlög að mun of væg, sbr. þó 150. gr. Honum er einnig heimilt að áfrýja dómi ákærða til hagsbóta.

9. gr.

149. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Ákæröi, sem hefur verið sakfelldur í héraði, getur áfrýjað héraðsdómi, sbr. þó 150. gr.

2. Lögráðamaður kemur í stað ákærða um ákvarðanir um áfrýjun ef ákæröi er ósjálfráða.

3. Nú er ákæröi látinn og getur þá maki hans, foreldri, systkin, barn eða sá sem tengist honum þannig vegna ættleiðingar áfrýjað dómi fyrir hans hönd.

10. gr.

150. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Nú hefur ákærði ekki sótt þing í héraði og mál verið dæmt að honum fjarstöddum skv. 1. mgr. 126. gr. og verður þá dómi aðeins áfrýjað um lagaatriði eða viðurlög og að fengnu leyfi Hæstaréttar.

2. Áfellisdómi verður aðeins áfrýjað með leyfi Hæstaréttar ef ákærða er þar hvorki ákveðin frelsissvipting né sekt eða eignaupptaka sem er hærri en áfrýjunarfjárhæð í einkamálum.

3. Beiðni um leyfi til áfrýjunar skv. 1. eða 2. mgr. skal vera skrifleg og ítarlega rökstudd og berast Hæstarétti innan áfrýjunarfrests. Leiti ákærði eftir áfrýjunarleyfi skal beiðni um það beint til ríkissaksóknara ásamt tilkynningu skv. 2. mgr. 151. gr. Afhending beiðni um leyfi til áfrýjunar rýfur áfrýjunarfrest. Hæstiréttur skal gefa gagnaðila kost á að tjá sig um beiðni innan tiltekins frests. Áfrýjunarleyfi verður ekki veitt nema sérstakar ástæður mæli með því.

11. gr.

151. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Ef ákærði er staddur við uppkvaðningu héraðsdóms skal dómari kynna honum rétt hans til áfrýjunar og frest til að lýsa henni yfir. Að öðrum kosti annast þetta sá sem birtir ákærða dóm. Skal getið að þess hafi verið gætt í bókun í þingbók eða birtingarvottorði.

2. Ákærði skal lýsa yfir áfrýjun dóms innan fjögurra vikna frá birtingu hans í bréflegri tilkynningu til ríkissaksóknara. Í tilkynningunni skal tekið nákvæmlega fram í hverju skyni sé áfrýjað, þar á meðal varðandi kröfur skv. XX. kafla ef því er að skipta. Ríkissaksóknara og öðrum ákærendum er skylt að veita ákærða leiðbeiningar um gerð tilkynningar ef eftir því er leitað.

3. Berist ríkissaksóknara ekki tilkynning ákærða um áfrýjun innan frests skv. 2. mgr. skal líta svo á að ákærði vilji hlíta héraðsdómi.

12. gr.

152. gr. laganna verður svohljóðandi:

Nú hyggst ríkissaksóknari áfrýja héraðsdómi og skal þá áfrýjunarstefna gefin út innan átta vikna frá uppkvaðningu hans. Ef ákærði áfrýjar dómi getur ríkissaksóknari áfrýjað honum af hálfu ákæruvalds þótt sá frestur sé liðinn.

13. gr.

153. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Ríkissaksóknari skal vera sóknaraðili máls fyrir Hæstarétti, hvort sem hann hefur sjálfur áfrýjað dómi eða ákærði.

2. Nú er áfrýjun dóms ráðin og gefur þá ríkissaksóknari út áfrýjunarstefnu þar sem skal greina:

a. heiti og númer sem málið bar fyrir héraðsdómi, fyrir hverjum héraðsdómstóli var leyst úr málinu og hvenær dómur var kveðinn upp í því,
b. nafn ákærða, kennitölu eða fæðingardag og heimili, svo og hver komi fram fyrir hans hönd við áfrýjun skv. 2. eða 3. mgr. 149. gr. ef því er að skipta,
c. hvort áfrýjað sé af hálfu annars málsaðila eða beggja og nákvæmlega í hverju skyni það sé gert, þar á meðal hvort máli sé áfrýjað varðandi kröfu skv. XX. kafla, hafi hún verið dæmd að efni til í héraðsdómi,

d. að ákærða sé stefnt til Hæstaréttar og málið verði tekið þar fyrir svo fljótt sem verða má án frekara fyrirkalls.

3. Ríkissaksóknari lætur birta áfrýjunarstefnu fyrir ákærða og skal honum þá um leið gefinn kostur á að bera fram ósk um verjanda. Að því búnu sendir ríkissaksóknari Hæstarétti stefnuna með sönnun fyrir birtingu hennar ásamt endurriti héraðsdóms og skipar Hæstiréttur ákærða verjanda nema hann óski eftir að flytja mál sitt sjálfur, enda sé hann hæfur til þess að mati dómsins.

14. gr.

154. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Þegar áfrýjun er ráðin skal héraðsdómstóllinn, þar sem var leyst úr máli, verða við beiðni ríkissaksóknara um að afhenda honum dómsgerðir.

2. Þegar ríkissaksóknara hafa borist gögn skv. 1. mgr. og verjandi hefur verið skipaður skal ríkissaksóknari að höfðu samráði við verjanda búa til málsgögn, en til þeirra teljast samrit af þeim málsskjölum og endurritum sem aðilarnir telja þörf á við úrlausn máls eins og áfrýjun er háttað. Hæstarétti skulu síðan afhent málsgögn í þeim fjölda eintaka sem hann telur þörf á, svo og dómsgerðir.

3. Hæstiréttur setur nánari reglur um frágang málsgagna og dómsgerða.

15. gr.

155. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Þegar málsgögn hafa verið afhent skal hæstaréttarritari veita þeim aðila máls, sem hefur hlutast til um áfrýjun, tiltekinn frest til að skila skriflegri greinargerð og gögnum sem hann kann enn að telja vanta og hann hyggst byggja mál sitt á fyrir Hæstarétti. Þegar greinargerð og gögn hafa borist veitir hæstaréttarritari gagnaðila frest til að skila greinargerð og gögnum af sinni hálfu. Hvor aðilinn um sig skal senda hinum aðilanum afrit af greinargerð og gögnum sínum um leið og hann afhendir þau Hæstarétti.

2. Í greinargerð málsaðila skal koma fram:

a. hvers hann krefjist fyrir Hæstarétti,
b. hvort hann felli sig við lýsingu málsatvika í héraðsdómi og röksemdir fyrir niðurstöðu, en ef svo er ekki skal getið á stuttan og gagnorðan hátt í hverjum atriðum hann sé ósammála og hvernig hann rökstyðji í meginatriðum kröfur um breytingu á niðurstöðum héraðsdóms,
c. athugasemdir við málatilbúnað gagnaðila ef þeirra er þörf,
d. hvort hann hyggist enn leggja ný gögn fram fyrir Hæstarétti á síðari stigum og hver þau séu þá í meginatriðum.

3. Málsaðilum er heimilt að leggja frekari gögn fyrir Hæstarétt, en þau skulu þá afhent hæstaréttarritara og kynnt gagnaðila ekki síðar en einni viku fyrir flutning máls. Frá þessu getur Hæstiréttur vikið ef sérstaklega stendur á, enda séu aðilar á það sáttir að ný gögn komi fram með skemmri fyrirvara. Ríkissaksóknara er þó jafnan heimilt að leggja fram nýtt sakavottorð ákærða við upphaf málflutnings.

16. gr.

156. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Hæstiréttur getur kveðið upp dóm um frávísun máls frá Hæstarétti vegna galla á málatilbúnaði þar fyrir dómi án þess að málflutningur fari áður fram. Á sama hátt getur Hæstiréttur ómerkt héraðsdóm ef verulegir gallar hafa verið á meðferð máls í héraði og vísað því frá héraðsdómi ef undirbúningi undir málshöfðun hefur verið áfátt í meginatriðum.

2. Nú er málatilbúnaði áfátt, án þess að nauðsynlegt þyki þó að vísa máli frá eða ómerkja héraðsdóm, og getur þá Hæstiréttur lagt fyrir aðila að afla gagna um tiltekin atriði eða grípa til annarra aðgerða til að ráða bót þar á.

3. Áður en málflutningur fer fram getur Hæstiréttur tekið mál fyrir á dómþingi eftir þörfum til að ráða til lykta atriðum varðandi rekstur þess. Skulu aðilar kvaddir fyrir dóm með hæfilegum fyrirvara í þessu skyni.

17. gr.

157. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Mál skal að jafnaði flutt munnlega fyrir Hæstarétti. Hæstiréttur getur þó ákveðið að mál verði skriflega flutt ef sérstakar ástæður mæla með því. Hæstiréttur getur einnig ákveðið að mál verði dómtekið án sérstaks málflutnings ef samhljóða óskir koma fram um það frá aðilum eða dómi er aðeins áfrýjað um ákvörðun viðurlaga.

2. Nú er ákveðinn munnlegur flutningur í máli og skal þá hvor aðili um sig tilkynna Hæstarétti að fram komnum greinargerðum þeirra beggja hve langan tíma þeir áætli hvor fyrir sitt leyti að þurfi til að flytja málflutningsræður. Hæstiréttur ákveður hvenær munnlegur málflutningur fer fram og tilkynnir það aðilum með hæfilegum fyrirvara. Um leið skal aðilum tilkynnt hve langan tíma þeir fái til að flytja málflutningsræður ef ekki er fallist á óskir þeirra í þeim efnum. Hæstiréttur getur við sama tækifæri beint til aðilanna að þeir afhendi hvor um sig með tilteknum fyrirvara stutt yfirlit um atvik máls í tímaröð, helstu röksemdir sínar og tilvísanir í fræðirit og dóma sem þeir hyggjast styðjast við í málflutningi.

3. Hæstiréttur getur ákveðið að munnleg sönnunarfærsla fari þar fram í þeim mæli sem hann telur þörf, enda þyki honum í ljósi atvika ástæða til að ætla að sú sönnunarfærsla geti haft áhrif á úrslit máls.

18. gr.

158. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Áður en munnlegur málflutningur hefst á dómþingi skal gerð grein fyrir dómsorði héraðsdóms og áfrýjunarstefnu að því leyti sem forseti telur þess þörf til skýringar á málflutningi. Verður svo flutt frumræða af hálfu ákæruvalds og síðan af hálfu ákærða nema forseti hafi ákveðið aðra röð og aðilum verið tilkynnt það í boðun til málflutnings. Eftir frumræður eiga aðilar kost á að færa fram stutt andsvör í sömu röð. Flytji verjandi málið af hálfu ákærða getur forseti heimilað ákærða sjálfum að koma að stuttum athugasemdum að loknum andsvörum verjanda.

2. Í málflutningi skal gera grein fyrir þeim atriðum í niðurstöðum héraðsdóms sem er leitað breytinga á, kröfum í þeim efnum og röksemdum fyrir þeim. Skal forðast málalengingar og málflutningi beint að þessum atriðum einum ásamt nauðsynlegri frásögn af öðru sem þarf samhengis vegna.

3. Forseti stýrir þinghaldi. Hann getur krafist að málflytjandi haldi sér við efnið og láti vera að fjalla um þá þætti máls sem eru ekki til endurskoðunar eða ástæðulaust er af öðrum sökum að gera frekari grein fyrir. Forseti getur stöðvað málflutning ef ræður verða langar úr hófi fram eða sett honum tímatakmörk og við þau bundið enda á málflutning.

4. Að loknum málflutningi tekur Hæstiréttur málið til dóms.

19. gr.

159. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Refsing og önnur viðurlög á hendur ákærða verða ekki þyngd með dómi Hæstaréttar nema dómi hafi verið áfrýjað í því skyni af hálfu ákæruvalds.

2. Nú hefur dómi verið áfrýjað af hálfu ákæruvalds en ekki af hálfu ákærða og getur þá Hæstiréttur allt að einu breytt dómi ákærða til hagsbóta.

3. Við áfrýjun til endurskoðunar á dómi að efni til breytir Hæstiréttur ekki viðurlögum samkvæmt honum nema þau séu utan marka viðkomandi refsilagaákvæða eða í verulegu ósamræmi við brot ákærða.

4. Hæstiréttur getur ekki endurmetið niðurstöðu héraðsdómara um sönnunargildi munnlegs framburðar nema hlutaðeigandi vitni eða ákærði hafi gefið skýrslu þar fyrir dómi.

5. Nú telur Hæstiréttur líkur fyrir að niðurstaða héraðsdómara um sönnunargildi munnlegs framburðar fyrir dómi kunni að vera röng svo að einhverju skipti um úrslit máls og vitni eða ákærði sem eiga í hlut hafa ekki gefið munnlega skýrslu fyrir Hæstarétti og getur þá Hæstiréttur fellt úr gildi héraðsdóm og meðferð málsins í héraði í þeim mæli að munnleg sönnunarfærsla geti farið þar fram eftir þörfum og leyst verði úr máli á ný.

20. gr.

163. gr. laganna verður svohljóðandi:

Eftir því sem átt getur við fer að öðru leyti um meðferð og úrlausn opinberra mála fyrir Hæstarétti eftir fyrirmælum laga um meðferð einkamála, svo og ákvæðum þessara laga um meðferð máls í héraði.

21. gr.

Í 2. mgr. 187. gr. laganna breytist tilvísun til 1. mgr. 159. gr. í 2. mgr. 156. gr.

22. gr.

1. Nú hefur ákærði lýst yfir ákvörðun sinni um áfrýjun dóms áður en þessi lög öðlast gildi og fer þá um heimild hans til áfrýjunar eftir reglum eldri laga. Það sama á við um áfrýjun af hálfu ákæruvaldsins ef ríkissaksóknari hefur gefið út áfrýjunarstefnu í máli fyrir gildistöku þessara laga.

2. Reglum þessara laga verður beitt eftir því sem getur átt við um meðferð máls fyrir Hæstarétti þótt dómi hafi verið áfrýjað fyrir gildistöku þeirra.

23. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994.

Gjört í Reykjavík, 19. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

LÖG

um breyting á lögum um meðferð einkamála, nr. 91 31. desember 1991.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í 1. mgr. 14. gr. laganna falla niður orðin „þar á meðal dómsgerðir í heild sinni".

Í fyrri málslið 2. mgr. 14. gr. laganna falla brott orðin „eftirrit af því sem hefur verið hljóðritað eða tekið á myndband" en í stað þeirra kemur: eftirgerð af hljóðupptöku eða myndbandsupptöku.

2. gr.

Í 15. gr. laganna fellur niður e-liður. Eldri f-liður verður þá e-liður.

3. gr.

2. málsl. 5. mgr. 124. gr. laganna fellur niður.

4. gr.

Við 2. mgr. 125. gr. laganna bætist nýr málsliður, svohljóðandi: Dómsmálaráðherra getur sett nánari reglur í reglugerð um starfshætti gjafsóknarnefndar, þar á meðal um viðmiðunarmörk í mati hennar á skilyrðum fyrir gjafsókn skv. a-lið 1. mgr. 126. gr.

5. gr.

151. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Með þeim takmörkunum sem leiðir af öðrum ákvæðum þessara laga er aðila heimilt að áfrýja héraðsdómi til Hæstaréttar. Við áfrýjun má leita endurskoðunar á úrskurðum og ákvörðunum sem hafa gengið undir rekstri máls í héraði.

2. Hafi sakarefni verið skipt í máli skv. 31. gr. verður að áfrýja hverjum dómi fyrir sig áður en lengra er haldið við rekstur þess.

3. Áfrýja má dómi í því skyni að honum verði breytt að efni til eða hann staðfestur, hann verði ómerktur og máli vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar eða máli verði vísað frá héraðsdómi.

4. Heimilt er báðum eða öllum aðilum að áfrýja dómi. Skal málið þá flutt í einu lagi fyrir Hæstarétti.

5. Afsal á rétti til málskots, hvort heldur er berum orðum eða þegjandi, verður ekki gefið fyrr en dómur er genginn í máli í héraði.

6. gr.

152. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Nú varðar mál fjárkröfu og er það þá skilyrði áfrýjunar að fjárhæð hennar nemi 300.000 krónum. Þessari fjárhæð skal breyta um hver áramót miðað við breytingu á lánskjaravísitölu frá 1. júlí 1992, en dómsmálaráðherra auglýsir í Lögbirtingablaði nýja fjárhæð ekki síðar en 10. desember ár hvert.

2. Áfrýjunarfjárhæð skal ákveða eftir höfuðstól kröfu í áfrýjunarstefnu. Ef fleiri kröfur en ein eru sóttar saman í máli skal leggja þær saman við ákvörðun áfrýjunarfjárhæðar. Hafi

gagnkrafa verið höfð uppi til skuldajafnaðar skal ekki litið til hennar við ákvörðun áfrýjunarfjárhæðar.

3. Ef mál varðar annars konar kröfu en fjárkröfu ákveður Hæstiréttur hvort hagsmunirnir svari til áfrýjunarfjárhæðar. Áður en ákvörðun er tekin getur Hæstiréttur leitað umsagnar málsaðila.

4. Nú nær krafa ekki áfrýjunarfjárhæð eða Hæstiréttur telur hagsmuni ekki nægja til áfrýjunar skv. 3. mgr. og getur hann þá orðið við umsókn um leyfi til að áfrýja máli ef einhverju eftirtalinna skilyrða er fullnægt:

a. úrslit málsins hafa verulegt almennt gildi,
b. úrslit málsins varða mikilvæga hagsmuni þess sem leitar áfrýjunarleyfis,
c. ekki er útilokað samkvæmt fyrirliggjandi gögnum að dómi kunni að verða breytt svo að einhverju nemi.

7. gr.

153. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Dómi verður áfrýjað til Hæstaréttar innan þriggja mánaða frá uppkvaðningu hans.

2. Hæstiréttur getur orðið við umsókn um leyfi til að áfrýja dómi sem berst næstu þrjá mánuði eftir lok frests skv. 1. mgr. ef skilyrðum 4. mgr. 152. gr. er fullnægt, enda sé dráttur á áfrýjun nægilega réttlættur.

3. Nú áfrýjar aðili dómi og er gagnaðila þá heimilt að gagnáfrýja án tillits til áfrýjunarfrests, en stefnu til gagnáfrýjunar verður að gefa út meðan hann nýtur enn frests til að leggja fram greinargerð fyrir Hæstarétti, sbr. 1. mgr. 158. gr.

4. Ef mál, sem hefur verið áfrýjað til Hæstaréttar innan frests skv. 1.–3. mgr., verður ekki þingfest, það fellur þar niður eða því er vísað þaðan frá dómi er aðila heimilt að skjóta því þangað aftur þótt áfrýjunarfrestur sé þá liðinn. Ber þá að fá áfrýjunarstefnu gefna út á ný innan fjögurra vikna frá því málið átti að þingfesta eða uppkvaðningu dóms um niðurfellingu þess eða frávísun. Þessari heimild verður ekki beitt oftar en einu sinni í máli.

8. gr.

154. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Sá sem leitar áfrýjunarleyfis skv. 152. eða 153. gr. skal senda Hæstarétti skriflega umsókn um það ásamt áfrýjunarstefnu sem hann vill fá gefna út og endurriti héraðsdóms. Í umsókninni skal rökstutt ítarlega hvernig umsækjandi telur skilyrðum fyrir áfrýjunarleyfi fullnægt.

2. Hæstiréttur getur gefið öðrum málsaðilum kost á að tjá sig um umsókn áður en ákvörðun er tekin.

3. Synji Hæstiréttur um áfrýjunarleyfi getur sami aðili ekki sótt um það öðru sinni.

4. Nú er áfrýjunarleyfi veitt og skal þá gefa út áfrýjunarstefnuna sem fylgdi umsókn og árita hana um leyfisveitinguna. Hæstiréttur verður ekki krafinn um rökstuðning fyrir þeirri ákvörðun.

5. Ef synjað er um áfrýjunarleyfi skal þeim sem sótti um það tilkynnt bréflega um þá niðurstöðu. Í tilkynningunni skal greint frá ástæðum fyrir synjuninni.

9. gr.

155. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Nú vill aðili áfrýja dómi og leggur hann þá fyrir hæstaréttarritara áfrýjunarstefnu ásamt endurriti af dóminum. Í áfrýjunarstefnu skal greina:

a. heiti og númer sem málið bar fyrir héraðsdómi, fyrir hverjum héraðsdómstóli var leyst úr málinu og hvenær dómur var kveðinn upp í því,

b. nöfn aðila, kennitölu og heimili eða dvalarstað, svo og nöfn fyrirsvarsmanna þeirra, ef því er að skipta, stöðu þeirra og heimili eða dvalarstað,
c. hver eða hverjir flytji málið fyrir áfrýjanda,
d. í hverju skyni áfrýjað er og hverjar dómkröfur áfrýjandi gerir,
e. hvenær stefndi verði í síðasta lagi að tilkynna Hæstarétti að hann hafi í hyggju að halda uppi vörnum í málinu, en hæstaréttarritari ákveður dagsetningu í þessu skyni við útgáfu stefnu,
f. hverju það varði að stefndi komi ekki fram tilkynningu skv. e-lið.

2. Afhenda skal hæstaréttarritara tvö eintök af áfrýjunarstefnu sem Hæstiréttur fær haldið eftir.

3. Hæstaréttarritari synjar um útgáfu áfrýjunarstefnu ef hann telur hana ekki vera í réttu horfi. Sé áfrýjunarfrestur að renna út getur hann ákveðið skamman frest handa áfrýjanda til að bæta úr áfrýjunarstefnu og má þá gefa hana út án áfrýjunarleyfis ef henni er framvísað til útgáfu á ný í réttu horfi innan þess tíma þótt áfrýjunarfrestur sé þá liðinn. Frestur í þessu skyni skal ekki vera lengri en ein vika og verður aðeins veittur í eitt skipti. Áfrýjandi getur krafist ákvörðunar Hæstaréttar um synjun hæstaréttarritara um útgáfu áfrýjunarstefnu.

4. Hæstaréttarritari gefur út áfrýjunarstefnu í nafni dómsins.

5. Áfrýjunarstefnu verður að birta ekki síðar en viku áður en frestur handa stefnda skv. e-lið 1. mgr. er á enda. Að öðru leyti gilda ákvæði XIII. kafla um birtingu áfrýjunarstefnu.

10. gr.

156. gr. laganna verður svohljóðandi:

1. Eftir birtingu áfrýjunarstefnu en áður en fresti stefnda skv. e-lið 1. mgr. 155. gr. lýkur skal áfrýjandi afhenda Hæstarétti stefnuna ásamt sönnun fyrir birtingu hennar, svo og greinargerð af sinni hálfu. Einnig skal hann þá skila málsgögnum í þeim fjölda eintaka sem Hæstiréttur ákveður, en til þeirra teljast þau málsskjöl og endurrit sem áfrýjandi hyggst byggja mál sitt á fyrir Hæstarétti og liggja þegar fyrir. Mál er þá þingfest fyrir Hæstarétti.

2. Í greinargerð áfrýjanda skal koma fram:
a. Í hverju skyni sé áfrýjað og hvers áfrýjandi krefjist nákvæmlega fyrir Hæstarétti, svo og hvort einnig sé áfrýjað til að fá hnekkt tilteknum úrskurði eða ákvörðun héraðsdómara.
b. Málsástæður sem áfrýjandi ber fyrir sig fyrir Hæstarétti. Lýsing þeirra skal vera gagnorð og svo skýr að ekki fari milli mála á hverju áfrýjun sé byggð, en eftir atvikum getur áfrýjandi vísað um þær til tiltekinna skjala málsins. Felli áfrýjandi sig ekki við lýsingu annarra atvika í héraðsdómi skal hann á sama hátt greina frá hvernig hann telji þeim réttilega lýst.
c. Tilvísun til helstu réttarreglna sem áfrýjandi byggir málatilbúnað sinn á fyrir Hæstarétti.
d. Gögn sem áfrýjandi leggur þegar fram fyrir Hæstarétti, svo og gögn sem hann telur sig þurfa að afla eftir þann tíma.

3. Þegar mál hefur verið þingfest beinir hæstaréttarritari því til héraðsdómstólsins, þar sem var leyst úr máli, að afhenda Hæstarétti dómsgerðir.

4. Hæstiréttur setur nánari reglur um frágang málsgagna og dómsgerða.

11. gr.

Ný grein, sem verður 157. gr. laganna, verður svohljóðandi:

1. Nú lætur áfrýjandi undir höfuð leggjast að afhenda Hæstarétti áfrýjunarstefnu, greinargerð eða málsgögn samkvæmt fyrirmælum 156. gr. og verður þá ekki frekar af máli.

2. Ef ekki er sótt þing af hálfu áfrýjanda á síðara stigi verður málið fellt niður með dómi. Hafi stefndi skilað greinargerð í málinu má dæma honum málskostnað úr hendi áfrýjanda.

12. gr.

Ný grein, sem verður 158. gr. laganna, verður svohljóðandi:

1. Nú hyggst stefndi skila greinargerð í máli, og skal þá bréfleg tilkynning hans um það berast Hæstarétti innan frests sem honum var settur í þessu skyni í áfrýjunarstefnu. Þegar mál er þingfest ákveður hæstaréttarritari stefnda frest í fjórar til sex vikur til að skila greinargerð og sendir honum eintak af málsgögnum áfrýjanda. Áfrýjanda skal tilkynnt um þann frest sem stefnda er veittur.

2. Gagnáfrýjun veitir ekki stefnda rétt til sjálfstæðs frests.

3. Berist Hæstarétti ekki tilkynning skv. 1. mgr. eða skili stefndi ekki greinargerð innan þess frests sem honum hefur verið settur skal litið svo á að hann krefjist staðfestingar héraðsdóms. Skal málið þá dómtekið, en fyrst má þó veita áfrýjanda skamman frest til að ljúka gagnaöflun sem hann hefur boðað í greinargerð. Hæstiréttur kveður upp dóm í málinu á grundvelli fyrirliggjandi gagna án munnlegs flutnings.

4. Hafi stefndi skilað greinargerð en þingsókn fellur niður af hans hálfu á síðara stigi máls má gefa áfrýjanda kost á að svara vörnum hans í skriflegri sókn og ljúka gagnaöflun. Skal málið síðan dómtekið og dómur lagður á það eftir framkomnum kröfum, gögnum og sókn áfrýjanda með tilliti til þess sem hefur komið fram af hálfu stefnda.

5. Nú hefur stefndi ekki skilað greinargerð og getur þá Hæstiréttur allt að einu heimilað honum að taka til varna í máli með eða án samþykkis áfrýjanda, enda séu miklir hagsmunir í húfi fyrir hann og vanræksla hans þyki afsakanleg. Eins má fara að ef þingsókn stefnda fellur niður á síðara stigi máls.

13. gr.

Ný grein, sem verður 159. gr. laganna, verður svohljóðandi:

1. Í greinargerð stefnda skal koma fram:

a. hver eða hverjir flytji málið fyrir stefnda,
b. kröfugerð stefnda, en í þeim efnum skal skýrlega tekið fram hvort og þá hvers vegna hann breyti kröfum frá þeim sem hann gerði í héraði, svo og hvort hann samþykki kröfur áfrýjanda í einhverjum atriðum og þá nákvæmlega hverjum,
c. málsástæður sem stefndi ber fyrir sig fyrir Hæstarétti, en lýsing þeirra skal vera gagnorð og svo skýr að ekki fari milli mála á hverju hann byggi. Felli stefndi sig ekki við lýsingu annarra atvika máls í héraðsdómi eða eftir atvikum áfrýjunarstefnu skal hann geta á sama hátt hvernig hann telji atvikum réttilega lýst,
d. tilvísun til helstu réttarreglna sem stefndi byggir málatilbúnað sinn á fyrir Hæstarétti,
e. athugasemdir við málatilbúnað áfrýjanda ef þeirra er þörf,
f. gögn sem stefndi telur sig þurfa að afla síðar.

2. Með greinargerð skal stefndi afhenda málsgögn í þeim fjölda eintaka sem Hæstiréttur ákveður, en til þeirra teljast þau málsskjöl og endurrit sem hann hyggst byggja mál sitt á fyrir Hæstarétti og liggja þegar fyrir, enda hafi áfrýjandi ekki þegar afhent þau.

3. Ákvæði 4. mgr. 156. gr. gilda um málsgögn stefnda.

14. gr.

Ný grein, sem verður 160. gr. laganna, verður svohljóðandi:

1. Áfrýjanda skal tilkynnt þegar Hæstarétti hafa borist greinargerð og málsgögn stefnda og sent eintak af þeim. Hafi aðilar ekki þegar lýst gagnaöflun lokið skal þeim um leið veittur sameiginlegur frestur til frekari gagnaöflunar. Sá frestur skal að jafnaði ekki vera lengri

en einn mánuður. Hvor aðili um sig skal afhenda í einu lagi ný gögn sín í frumriti og ljósrit eða eftirrit þeirra í sama búningi og segir í 156. og 159. gr. Hæstiréttur tilkynnir aðilum um gögn sem berast innan þessa frests, en að honum liðnum telst gagnaöflun sjálfkrafa lokið nema áður hafi verið fallist á skriflega ósk aðila um lengri frest eða dómurinn beinir því síðar til aðila að hann megi afla tiltekinna gagna. Hæstiréttur getur þó heimilað aðila að leggja fram ný gögn eftir lok gagnaöflunar ef ekki var unnt að afla þeirra fyrr eða atvik hafa breyst svo að máli skiptir eftir þann tíma.

2. Strax og gagnaöflun er lokið skal hvor aðili um sig tilkynna Hæstarétti hve langan tíma hann áætli að hann þurfi til að flytja munnlega málflutningsræðu í málinu.

3. Ef þörf krefur tekur Hæstiréttur mál fyrir á dómþingi til að ráða til lykta atriðum varðandi rekstur þess. Skulu aðilar kvaddir fyrir dóm með hæfilegum fyrirvara í þessu skyni.

15. gr.

Ný grein, sem verður 161. gr. laganna, verður svohljóðandi:

1. Þegar gagnaöflun er lokið í máli þar sem stefndi skilar greinargerð ákveður Hæstiréttur hvenær það verði flutt og tilkynnir aðilum um það með hæfilegum fyrirvara.

2. Að jafnaði skal flytja mál um formsatriði þess áður en það verður tekið til frekari meðferðar að efni til. Hæstiréttur getur þó ákveðið að mál verði flutt í einu lagi um formsatriði og efni eða að taka formsatriði máls til úrlausnar án sérstaks málflutnings, enda hafi aðilar þá áður átt kost á að tjá sig um það.

3. Ef stefndi hefur skilað greinargerð í máli verður það flutt munnlega. Hæstiréttur getur þó ákveðið að mál verði skriflega flutt ef sérstakar ástæður mæla með því. Hæstiréttur getur einnig tekið til greina samhljóða óskir aðila um að málið verði dómtekið án sérstaks málflutnings.

4. Um leið og boðað er til málflutnings getur Hæstiréttur beint til aðila að þeir afhendi hvor um sig með tilteknum fyrirvara stutt yfirlit um atvik máls í tímaröð, málsástæður sínar og tilvísanir til réttarreglna, svo og um tilvitnanir í fræðirit og dóma sem þeir hyggjast styðjast við í málflutningi.

5. Hæstiréttur getur takmarkað ræðutíma aðila við munnlegan flutning máls. Þegar boðað er til málflutnings má taka fram hve langan tíma aðilar fá hvor um sig til umráða.

16. gr.

Ný grein, sem verður 162. gr. laganna, verður svohljóðandi:

1. Áður en munnlegur málflutningur hefst á dómþingi skal gerð grein fyrir dómsorði héraðsdóms og áfrýjunarstefnu að því leyti sem forseti telur þess þörf til skýringar á málflutningi. Að því loknu verða málflutningsræður fluttar.

2. Frumræða verður fyrst flutt af hálfu áfrýjanda og síðan af hálfu stefnda nema forseti hafi ákveðið aðra röð og aðilum verið það tilkynnt við boðun til málflutnings. Eftir frumræður skal gefinn kostur á að fram komi stutt andsvör af hálfu hvors aðila í sömu röð. Flytji málflutningsumboðsmaður málið af hálfu aðila getur forseti heimilað aðilanum sjálfum að koma að stuttum athugasemdum að loknum andsvörum umboðsmanns hans.

3. Í málflutningi skal gera grein fyrir kröfum, í hverju ágreiningsefni aðilanna felast, málsástæðum og öðrum röksemdum fyrir kröfum. Skal forðast málalengingar og málflutningi beint að þeim atriðum sem ágreiningur er um eða nauðsynlegt er að fjalla um til að varpa ljósi á ágreiningsefni.

4. Forseti stýrir þinghaldi. Hann getur krafist að málflytjandi haldi sig við efnið og láti vera að fjalla um þá þætti máls sem ágreiningur er ekki um eða ástæðulaust er af öðrum sökum að gera frekari grein fyrir. Forseti getur stöðvað málflutning ef ræður verða langar úr hófi fram eða sett honum tímatakmörk og við þau bundið enda á málflutning.

5. Að loknum málflutningi tekur Hæstiréttur málið til dóms.

17. gr.

Ný grein, sem verður 163. gr. laganna, verður svohljóðandi:

1. Dómar Hæstaréttar skulu byggðir á því sem hefur komið fram í máli og er sannað eða viðurkennt. Ákvæði 111. gr. gilda um dóma Hæstaréttar.

2. Nú hefur aðili borið fram kröfur eða málsástæður sem hann hafði ekki uppi í héraði og getur þá Hæstiréttur byggt á þeim við úrlausn máls ef þær hafa komið fram í greinargerð aðilans, grundvelli máls er ekki raskað á þann hátt, afsakanlegt er að þær voru ekki hafðar uppi í héraði og það yrði aðilanum til réttarspjalla að ekki yrði tekið tillit til þeirra.

18. gr.

Ný grein, sem verður 164. gr. laganna, verður svohljóðandi:

1. Að því leyti sem þarf að taka afstöðu til atriða varðandi rekstur máls fyrir Hæstirétti ræður hann þeim til lykta með ákvörðun, hvort sem ágreiningur er um þau milli aðila eða ekki, enda leiði ákvörðunin ekki til loka máls fyrir dóminum. Ákvörðun verður ekki rökstudd sérstaklega, en um efni hennar skal getið í þingbók eftir þörfum.

2. Úr öðrum atriðum máls leysir Hæstiréttur með dómi. Ef mál er fellt niður eða því er vísað frá Hæstarétti skal aðeins getið um ástæður þess í dómi, svo og um málskostnað ef því er að skipta. Sama gildir ef héraðsdómur er ómerktur og máli vísað heim eða því er vísað frá héraðsdómi.

3. Sé kveðið á í dómi um önnur málalok en getur í 2. mgr. skal greina þar frá kröfum aðila eftir því sem þörf er á svo að niðurstaða verði skýr. Að því leyti sem greinargerð um málsatvik er ábótavant í héraðsdómi skal bætt úr því í dómi Hæstaréttar. Ef og að því leyti sem niðurstöðu héraðsdóms er breytt skal það rökstutt í dómi Hæstaréttar. Fallist Hæstiréttur á niðurstöðu héraðsdóms en ekki á röksemdir fyrir henni getur hann greint frá rökum sínum eftir því sem þykir þörf.

4. Um dóma Hæstaréttar gilda að öðru leyti ákvæði 114. gr. eftir því sem getur átt við.

19. gr.

Ný grein, sem verður 165. gr. laganna, verður svohljóðandi:

1. Dóm skal kveða upp svo fljótt sem er unnt eftir að mál er dómtekið og aldrei síðar en þegar fjórar vikur eru liðnar frá því. Verði því ekki komið við og hafi mál verið munnlega flutt skal endurtaka málflutning að því leyti sem Hæstarétti þykir nauðsynlegt.

2. Strax eftir dómtöku máls skulu dómarar ræða með sér fyrir luktum dyrum röksemdir og niðurstöðu dóms. Fyrir málflutning felur forseti einum dómara að vera frummælandi á þeim fundi, en forseti stýrir þar ráðagerðum, ber fram spurningar, stuðlar að því að álit hvers dómara komi þar sem skýrast fram og telur atkvæði þeirra. Afl atkvæða ræður úrslitum. Að lokinni umræðu felur forseti frummælandanum að semja atkvæði að dómi. Greinist dómarar í meiri og minni hluta semur frummælandinn atkvæði fyrir þann hluta sem hann heyrir til, en hinir dómararnir ákveða hver þeirra semji atkvæði þeirra. Dómari, sem greiðir atkvæði með ómerkingu héraðsdóms eða frávísun máls og verður í minni hluta, verður einnig að greiða atkvæði um efni máls. Dómarar ganga í sameiningu frá dómi, með eða án sératkvæða.

3. Við uppkvaðningu dóms skal lesa upp dómsorð í heyranda hljóði á dómþingi eftir því sem þörf þykir. Ef sératkvæði er í dómi skal þess einnig getið.

4. Í dómasafni Hæstaréttar skal birta alla dóma hans ásamt rökstuðningi fyrir héraðsdómum í sömu málum og öðru því úr héraðsdómum sem er þörf á svo að dómar Hæstaréttar verði nægilega ljósir. Einnig skal birta sératkvæði í dómum Hæstaréttar ef þar er komist að annarri niðurstöðu en í atkvæði meiri hluta, en annars nægir að geta að ágreiningur hafi orð-

ið um rökstuðning fyrir niðurstöðu. Birta má útdrátt úr dómi ef það telst nægilegt til upplýsinga um málavexti og málsástæður. Hæstiréttur setur nánari reglur um dómasafn.

20. gr.

Ný grein, sem verður 166. gr. laganna, verður svohljóðandi:

Um meðferð áfrýjunarmála fer að öðru leyti eftir reglum þessara laga um meðferð mála í héraði eftir því sem á við.

21. gr.

157. og 158. gr. laganna verða 167. og 168. gr.

22. gr.

Á eftir 168. gr. laganna kemur nýr kafli, sem verður XXVII. kafli, en fyrirsögn hans verður: **Endurupptaka máls sem hefur verið dæmt í Hæstarétti.** Í þeim kafla verður ein grein, sem verður 169. gr., svohljóðandi:

1. Hæstiréttur getur leyft samkvæmt umsókn aðila að mál, sem þar hefur verið dæmt, verði tekið þar til meðferðar og dómsuppsögu á ný ef eftirfarandi skilyrðum er fullnægt:

a. sterkar líkur eru leiddar að því að málsatvik hafi ekki verið leidd réttilega í ljós í Hæstarétti þegar málið var þar til meðferðar fyrra skiptið og aðilanum verður ekki kennt um það,
b. sterkar líkur eru leiddar að því að ný gögn muni verða til breyttrar niðurstöðu í mikilvægum atriðum,
c. önnur atvik mæla með því að leyfið verði veitt, þar á meðal að stórfelldir hagsmunir aðilans séu í húfi.

2. Aðili getur ekki sótt um endurupptöku máls skv. 1. mgr. nema einu sinni. Að öðru leyti getur aðili ekki afsalað sér rétti til að beiðast endurupptöku.

3. Ákvæði 1.–3. mgr. 168. gr. gilda um umsókn um endurupptöku, meðferð umsóknar, ákvörðun um hana og áhrif endurupptöku.

4. Nú hefur endurupptaka verið ákveðin en útivist verður við nýja meðferð málsins fyrir Hæstarétti af hendi þess sem beiddist hennar og fellur þá frekari meðferð málsins niður þannig að fyrri dómur stendur óhaggaður. Dómur skal hins vegar felldur á málið þótt gagnaðili sæki ekki þing.

5. Að öðru leyti fer meðferð málsins fram á ný fyrir Hæstarétti samkvæmt reglum XXIV. eða XXV. kafla þessara laga eftir því sem á við.

23. gr.

159.–169. gr. laganna verða 170.–180. gr. Þá verða XXVII. og XXVIII. kafli laganna XXVIII. og XIX. kafli.

24. gr.

1. Nú hefur dómi verið áfrýjað fyrir gildistöku þessara laga og hagsmunir í málinu hefðu ekki nægt til að áfrýjað yrði skv. 152. gr., og getur þá Hæstiréttur ákveðið að málið verði skriflega flutt þar fyrir dómi.

2. Hafi dómi verið áfrýjað fyrir gildistöku þessara laga en málið ekki verið þingfest fyrir Hæstarétti skal þingfesting fara fram eftir fyrirmælum eldri laga á áður ákveðnum tíma, en upp frá því skal málið rekið eftir reglum þessara laga, sbr. einnig 3. mgr.

3. Hafi mál verið þingfest fyrir Hæstarétti fyrir gildistöku þessara laga en greinargerð áfrýjanda ekki verið lögð fram þar fyrir dómi eða ágrip dómsgerða verið afhent skal Hæsti-

réttur setja áfrýjanda frest til að afhenda greinargerð og málsgögn eftir ákvæðum 156. gr. Upp frá því skal málið rekið eftir reglum þessara laga, en fyrri ákvörðun um fyrirtöku máls fyrir Hæstarétti fellur þá niður.

4. Hafi áfrýjandi lagt fram greinargerð fyrir Hæstarétti og afhent ágrip dómsgerða fyrir gildistöku þessara laga en stefndi ekki lagt fram greinargerð fyrir sitt leyti skal Hæstiréttur setja honum frest til að afhenda greinargerð og málsgögn fyrir sitt leyti skv. 159. gr. Upp frá því skal málið rekið eftir reglum þessara laga, en fyrri ákvörðun um fyrirtöku máls fyrir Hæstarétti fellur þá niður.

5. Hafi greinargerðir aðila verið lagðar fram í máli fyrir Hæstarétti fyrir gildistöku þessara laga og því hefur verið frestað til frekari gagnaöflunar skal Hæstiréttur setja aðilunum frest til að ljúka henni skv. 160. gr. Upp frá því skal málið rekið eftir reglum þessara laga, en fyrri ákvörðun um fyrirtöku máls fyrir Hæstarétti fellur þá niður.

6. Nú er mál tilbúið til munnlegs málflutnings eða málflutningur hefur þegar farið fram en máli er þó ekki lokið fyrir Hæstarétti við gildistöku þessara laga og gilda þá reglur þessara laga um frekari meðferð þess eftir því sem getur átt við.

25. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994. Við gildistöku þessara laga falla úr gildi 39.–59. gr. laga um Hæstarétt Íslands, nr. 75 21. júní 1973, með áorðnum breytingum.

Gjört í Reykjavík, 19. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

19. apríl 1994 Nr. 39

LÖG

um breyting á lögum um Hæstarétt Íslands, nr. 75 21. júní 1973.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. mgr. 2. gr. laganna verður svohljóðandi:
Hæstarétt skipa níu dómarar. Forseti Íslands skipar hæstaréttardómara.

2. gr.

2.–3. mgr. 3. gr. laganna verða svohljóðandi:
Ef kærður er úrskurður sem varðar rekstur máls í héraði, kærumálið er skriflega flutt og það varðar ekki mikilvæga hagsmuni getur einn dómari skipað dóm í því. Annars skulu þrír dómarar skipa dóm í kærumáli nema sérstaklega standi á. Þrír dómarar geta enn fremur skipað dóm í einkamáli ef úrslit þess varða ekki mikilvæga hagsmuni að mati dómsins. Þá geta þrír dómarar skipað dóm í opinberu máli ef almenna refsingin, sem liggur við broti, er ekki þyngri en sektir, varðhald eða fangelsi allt að átta árum.

Dómurinn ákveður hve margir dómarar skipa dóm í hverju máli. Þegar fimm eða sjö dómarar skipa dóm í máli skulu eiga þar sæti þeir sem eru elstir að starfsaldri við Hæstarétt, en dómari skv. 4. gr. verður þá ekki kvaddur til setu í dómi nema tölu dómara verði ekki náð í máli vegna forfalla eða vanhæfis reglulegra dómara.

3. gr.

Við 1. mgr. 4. gr. laganna bætist nýr málsliður, svohljóðandi: Eins má fara að í einstaka málum ef sérstaklega stendur á vegna anna þótt sæti einskis hæstaréttardómara sé autt af áðurnefndum ástæðum.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994. Sú viðbót, sem er gerð við 1. mgr. 4. gr. með 3. gr. þessara laga, fellur úr gildi 31. desember 1996.

Gjört í Reykjavík, 19. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

Nr. 40 26. apríl 1994

LÖG

um breytingu á lögum um brunavarnir og brunamál, nr. 41/1992.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 7. gr. laganna bætast tvær nýjar málsgreinar er hljóða svo:

Í sveitarfélögum, þar sem slökkvilið er skipað fastráðnum starfsmönnum, má takmarka skyldur skv. 1. og 2. mgr. eða fella þær niður.

Slökkviliðsstjóra er skylt að sjá um að slökkviliðsæfingar séu haldnar eins oft og áskilið er í reglugerð.

2. gr.

8. gr. laganna hljóðar svo:

Félagsmálaráðherra er heimilt að veita slökkviliðsmanni löggildingu þegar hann hefur lokið grunnnámi fyrir slökkviliðsmenn og jafnframt gegnt slökkvistarfi eða starfað við brunavarnir að aðalstarfi í a.m.k. eitt ár samfellt.

Félagsmálaráðherra setur nánari ákvæði um grunnnám og aðra menntun slökkviliðsmanna í reglugerð.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört í Reykjavík, 26. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Jóhanna Sigurðardóttir.

STJÓRNARTÍÐINDI A 8 – 1994

5. maí 1994 117 Nr. 41

LÖG

um breytingu á lögum nr. 64/1958, um útflutning hrossa, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

3. mgr. 2. gr. laganna orðast svo:
Á tímabilinu frá 1. nóvember til 1. maí er óheimilt að flytja hross til útlanda nema í sérstökum gripaflutningaskipum eða með flugvélum enda hafi þau áður verið fóðruð inni á heyfóðri og skulu nánari reglur settar um það í reglugerð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

Stjórnartíðindi A 8, nr. 41. Útgáfudagur 9. maí 1994.

A 9
Steindórsprent Gutenberg hf.

STJÓRNARTÍÐINDI A 9 – 1994

Nr. 42 118 13. maí 1994

LÖG

um veitingu ríkisborgararéttar.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisborgararétt skulu öðlast:

1. Alexandrovna, Lidia, húsmóðir í Hafnarfirði, f. 11. október 1945 í Sovétríkjunum.
2. Annisius, Matthias Constantin, verkamaður á Húsavík, f. 3. desember 1951 í Þýskalandi.
3. Aubrey, Ivor Don, rafeindavirki í Reykjavík, f. 2. júní 1954 í Suður-Afríku.
4. Badzie, Christina Lovina, verkakona í Hafnarfirði, f. 29. maí 1965 í Ghana.
5. Benkov, Julian Gueorguiev, tölvuverkfræðingur í Reykjavík, f. 19. júlí 1946 í Búlgaríu.
6. Caamic, Erlinda D., verkakona í Reykjavík, f. 3. desember 1944 á Filippseyjum.
7. Clark, Molly, húsmóðir í Reykjavík, f. 28. mars 1932 í Bretlandi.
8. Collett, Árni James, nemi í Hafnarfirði, f. 10. júní 1974 í Bretlandi.
9. Cosshall, Janet Rosalin, ritari í Reykjavík, f. 26. ágúst 1941 í Bretlandi.
10. Cupal Roman, Aldrianne, starfsstúlka í Reykjavík, f. 1. ágúst 1971 á Filippseyjum.
11. Dennis, Janice, kennari á Húsavík, f. 30. júní 1953 í Bretlandi.
12. Dennis, Norman Hanson, kennari á Húsavík, f. 4. maí 1954 í Bretlandi.
13. Gunnar Val Friðriksson, nemi í Reykjavík, f. 7. janúar 1977 í Reykjavík.
14. Hans Alan Tómasson, verkamaður í Kópavogi, f. 13. september 1975 í Reykjavík.
15. Hanson, Bert, forstjóri í Reykjavík, f. 11. nóvember 1930 í Tékkóslóvakíu.
16. Hrafnhildur Valdimarsdóttir, verkakona í Reykjavík, f. 12. febrúar 1931 í Reykjavík.
17. Huynh, Kien Dan, iðnverkamaður í Reykjavík, f. 16. september 1941 í Víetnam.
18. Huynh, Kien Tam, nemi í Reykjavík, f. 8. mars 1975 í Víetnam.
19. Huynh, Thi Le Anh, verkamaður í Reykjavík, f. 17. ágúst 1973 í Víetnam.
20. Huynh, Thi Le Thuy, saumakona í Reykjavík, f. 10. desember 1971 í Víetnam.
21. Indolis Alfante, Lilia, verkakona í Reykjavík, f. 4. júlí 1961 á Filippseyjum.
22. Ivanovic, Zoran, verkamaður í Reykjavík, f. 8. ágúst 1965 í Júgóslavíu.
23. Jensen, Inger Nordahl, meinatæknir á Akureyri, f. 2. október 1945 í Danmörku.
24. Khorchai, Khema, verkakona á Bakkafirði, f. 4. janúar 1962 í Tælandi.
25. Lemarquis, Gérard Roger, háskólakennari í Reykjavík, f. 8. janúar 1948 í Frakklandi.
26. Ludvigsen, Peter Mogens, sjómaður í Hafnarfirði, f. 19. ágúst 1948 í Danmörku.
27. Malone, Joanne Christine, húsmóðir á Patreksfirði, f. 21. desember 1969 á Írlandi.
28. Martha Ricart Philippesdóttir, nemi á Akranesi, f. 11. desember 1980 á Ísafirði.

Steindórsprent Gutenberg hf.

29. Matuguines Estrada, Eugenia, verkakona í Reykjavík, f. 6. september 1947 á Filippseyjum.
30. Mayén, Esteban Dagur, barn í Reykjavík, f. 11. febrúar 1980 í Mexíkó.
31. Mayén, Karen, barn í Reykjavík, f. 11. maí 1983 í Mexíkó.
32. Mikael Nikulásson, nemi í Reykjavík, f. 20. nóvember 1974 í Reykjavík.
33. Miller, Jóhannes, barn í Hafnarfirði, f. 22. febrúar 1982 í Reykjavík.
34. Mills, Alison Mary, starfsstúlka á Tálknafirði, f. 19. október 1960 á Nýja-Sjálandi.
35. Mostar Nueva, Margie, verkakona í Reykjavík, f. 7. nóvember 1952 á Filippseyjum.
36. Ndure, Babou, verkamaður í Reykjavík, f. 19. apríl 1958 í Gambíu.
37. Nueva Surban, Corazon, verkakona í Reykjavík, f. 19. maí 1954 á Filippseyjum.
38. Oznobikhina, Ljudmila Vladimirovna, húsmóðir í Kópavogi, f. 24. júní 1954 í Sovétríkjunum.
39. Petrofa Benkova, Ilka, tónlistarkennari í Reykjavík, f. 3. apríl 1946 í Búlgaríu.
40. Puff, Brigitte, hjúkrunarfræðingur í Hafnarfirði, f. 23. október 1937 í Þýskalandi.
41. Rabasca, Kristofer Erik, auglýsingateiknari í Reykjavík, f. 8. desember 1968 í Bandaríkjunum.
42. Rachad Yamak, Mohamad, lyfjafræðingur í Reykjavík, f. 5. janúar 1959 í Líbanon.
43. Redouane, Anbari, verkamaður í Reykjavík, f. 17. ágúst 1965 í Marokkó.
44. Reina Aguilar, Carlos Roberto, verkamaður í Reykjavík, f. 11. desember 1966 í Hondúras.
45. Richardson, Jennifer Eleanor, starfsstúlka í Reykjavík, f. 5. apríl 1959 á Norður-Írlandi.
46. Rolland, Jaques Patrick Marie, prestur í Reykjavík, f. 20. september 1956 í Frakklandi.
47. Saenla Iad, Lamduan, húsmóðir í Reykjavík, f. 27. mars 1966 í Tælandi.
48. Smith, Bryan Allen, barn í Reykjavík, f. 6. júní 1982 í Bandaríkjunum.
49. Soriano Ducusin, Helen, verkakona á Laugabakka, f. 15. janúar 1959 á Filippseyjum.
50. Tate, Beverley Sue, kennari í Reykjavík, f. 17. desember 1946 í Bandaríkjunum.
51. Tompkins, Peter Richard, tónlistarmaður í Garðabæ, fæddur 14. apríl 1966 í Bretlandi.
52. Tran, Thi Nan, starfsstúlka í Reykjavík, f. 20. október 1950 í Víetnam.
53. Turin, Miroslawa, húsmóðir á Eskifirði, f. 24. september 1964 í Póllandi.
54. Ubas Villareal, Romela, húsmóðir í Reykjavík, f. 14. september 1959 á Filippseyjum.
55. Van der Meer, Marisha, sjúkraþjálfari á Siglufirði, f. 19. ágúst 1958 í Hollandi.
56. Vedeja Cepeda, Mila, verkakona í Vestmannaeyjum, f. 16. september 1955 á Filippseyjum.
57. Vosk, Theodore, eftirlaunamaður í Garðabæ, f. 23. janúar 1913 í Bandaríkjunum.
58. Weicheng, Huang, badmintonþjálfari í Reykjavík, f. 18. febrúar 1960 í Kína.
59. Yamada, Mayumi, hjúkrunarfræðingur í Garðabæ, f. 16. júlí 1955 í Japan.
60. Zak, Irena Puhar, filmutæknir í Mosfellsbæ, f. 5. desember 1967 í Slóveníu.

2. gr.

Þeir sem heita nöfnum sem ekki fullnægja reglum laga um mannanöfn, nr. 37 27. mars 1991, skulu ekki öðlast íslenskt ríkisfang samkvæmt lögum þessum fyrr en fullnægt er ákvæðum 15. gr. laga um mannanöfn. Sama gildir um börn þeirra.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

Nr. 43 16. maí 1994

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, fór í dag til útlanda.
Í fjarveru hennar fara forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands, samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Forsætisráðuneytið, 16. maí 1994.

F. h. r.
Ólafur Davíðsson.

Nr. 44 11. maí 1994

FORSETABRÉF

um frestun á fundum Alþingis.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt:

Að ég, að tilskildu samþykki Alþingis, veiti forsætisráðherra umboð til þess að fresta um sinn fundum Alþingis 117. löggjafarþings, frá 11. maí 1994 eða síðar, ef nauðsyn krefur, enda verði þingið saman kvatt til fundar á ný eigi síðar en 17. júní 1994.

Gjört á Bessastöðum, 11. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Davíð Oddsson.

VEGALÖG.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Almenn ákvæði.

1. gr.

Vegur merkir í lögum þessum akbraut, önnur mannvirki og land sem að staðaldri eru nauðsynleg til þess að vegur sé varanlegur, unnt sé að halda honum við og hafa af honum sem fyllst not.

Til vegar telst því vegsvæði og öll mannvirki viðkomandi veginum sem eru innan þess.

2. gr.

Veghald merkir forræði yfir vegi og vegsvæði, þar með talið vegagerð, þjónusta og viðhald vega. Veghaldari er sá aðili sem hefur veghald.

Ákvæði laganna gilda um allt veghald að svo miklu leyti sem við á nema annað sé ákveðið í lögum.

3. gr.

Þegar lega vegar er ákveðin á staðfestum skipulagsuppdrætti, eða á annan hátt af þar til bærum skipulagsyfirvöldum, skulu ákvæði laga þessara taka gildi um vegalagninguna.

II. KAFLI
Stjórn vegamála og veghald.

4. gr.

Ráðherra sá, er fer með samgöngumál, hefur yfirstjórn vegamála. Til þess að stjórna framkvæmdum í þessum málum skipar forseti Íslands vegamálastjóra er veitir Vegagerðinni forstöðu.

Ráðherra setur reglur um framkvæmd þessara laga.

5. gr.

Vegagerðin er veghaldari þjóðvega samkvæmt lögum þessum. Vegamálastjóra er þó heimilt að fela einstaklingi, fyrirtæki, sveitarstjórn, stofnun eða samtökum þessara aðila veghald einstakra vegarkafla að nokkru eða öllu leyti.

6. gr.

Nú er heimild 5. gr. notuð og skal þá Vegagerðin hafa eftirlit með að lagning og viðhald vega þeirra eða gatna, sem um er að ræða, sé framkvæmt á viðunandi hátt. Sé um vanrækslu að ræða að dómi Vegagerðarinnar skal hún gefa veghaldara fyrirmæli um að framkvæma nauðsynlegar umbætur innan hæfilegs frests. Ef umbætur eru ekki gerðar getur Vegagerðin látið framkvæma þær á kostnað veghaldara og/eða rift samningi við hann.

III. KAFLI
Þjóðvegir.

7. gr.

Þjóðvegir eru þeir vegir sem ætlaðir eru almenningi til frjálsrar umferðar, haldið er við af fé ríkisins og upp eru taldir í vegáætlun, safnvegaáætlun og landsvegaskrá.

8. gr.

Þjóðvegir skulu mynda eðlilegt, samfellt vegakerfi til tengingar byggða landsins. Vegakerfi þetta skal tengja öll býli á landinu, alla þéttbýlisstaði, flugvelli þar sem starfrækt er reglubundið áætlunarflug, hafnir og bryggjur ef þaðan eru stundaðar áætlunarsiglingar og aðra staði eins og nánar er lýst hér á eftir.

Þjóðvegum skal skipað í flokka eftir eftirfarandi reglum:

Stofnvegir:

Vegir sem ná til 1.000 íbúa svæðis og tengja slík svæði saman. Víkja má frá reglunni um íbúafjölda ef um er að ræða tengingu kaupstaða eða kauptúna sem mynda samræmda heild frá atvinnulegu eða félagslegu sjónarmiði. Sama gildir um vegi sem hafa mikla árstíðabundna umferð eða þar sem innan 10 ára má búast við 1.000 bíla umferð á dag yfir sumarmánuðina. Við það stofnvegakerfi sem þannig fæst skal tengja með stofnvegi þéttbýli 400 íbúa eða fleiri enda sé tengingin ekki lengri en 20 km, svo og þéttbýli með 200– 400 íbúa ef tenging er ekki lengri en sem svarar 5 km fyrir hverja 100 íbúa í þéttbýlinu. Þar sem stofnvegur endar í þéttbýli skal hann ná til þess svæðis sem mikilvægast er fyrir athafnalíf þéttbýlisins.

Tengivegir:

Vegir sem tengja safnvegi við stofnvegi og ná að þriðja býli frá vegarenda þar sem búseta er. Þetta ákvæði gildir þó ekki ef um er að ræða veg í kaupstað eða kauptúni. Einnig má telja tengiveg að innsta býli þar sem landsvegur liggur úr byggð.

Þar sem tengivegur tengir þéttbýli við stofnvegakerfið skal hann ná til þess svæðis sem mikilvægast er fyrir athafnalíf þéttbýlisins.

Vegir að flugvöllum þar sem starfrækt er reglubundið áætlunarflug og vegir að höfnum og bryggjum, ef þaðan eru stundaðar áætlunarsiglingar, skulu einnig vera tengivegir ef þeir eru ekki stofnvegir samkvæmt skilgreiningu um þann vegflokk.

Safnvegir:

Safnvegir tengja einstök býli, stofnanir o.fl. við tengivegi eða stofnvegi.

Til safnvega teljast:

Vegir að öllum býlum sem búseta er á og ekki eru tengd með stofnvegi eða tengivegi. Vegur samkvæmt þessum lið skal þó aldrei teljast ná nær býli en 50 m ef hann endar þar eða vera inni í þéttri byggð ef vegakerfi þar er styttra en sem svarar 50 m fyrir hvert býli eða íbúð.

Vegir að kirkjustöðum, opinberum skólum og öðrum opinberum stofnunum í dreifbýli og í þéttbýli með minna en 200 íbúa.

Landsvegir:

Til þessa vegflokks skal telja þjóðvegi sem ekki tilheyra neinum af framangreindum vegflokkum. Þar er um að ræða vegi yfir fjöll og heiðar, þar á meðal vegi sem tengja saman landshluta, vegi innan þjóðgarða og vegi að fjölsóttum ferðamannastöðum.

Á vegum þessum skal yfirleitt einungis gera ráð fyrir árstíðabundinni umferð og minna eftirliti og minni þjónustu en á öðrum þjóðvegum.

IV. KAFLI
Almennir vegir og einkavegir.

9. gr.

Almennir vegir eru þeir vegir sem ekki teljast þjóðvegir en eru í eigu opinberra aðila og eru ætlaðir almenningi til frjálsrar umferðar. Einkavegir eru þeir vegir sem ekki teljast þjóðvegir og eru kostaðir af einstaklingum, fyrirtækjum eða opinberum aðilum.

10. gr.

Eigendur almennra vega og einkavega hafa veghald þeirra. Á einkavegum, sem opnir eru fyrir almennri umferð, getur viðkomandi lögreglustjóri skyldað eiganda að gera úrbætur og stöðvað vegagerð eða bannað umferð um veginn þar til bót hefur verið á ráðin ef hann telur veghaldi svo áfátt að hætta geti stafað af.

11. gr.

Ráðherra getur að fengnum tillögum vegamálastjóra heimilað eignarnám lands til lagningar tiltekinna almennra vega og einkavega, enda komi fullar bætur fyrir. Bætur skulu ákveðnar samkvæmt reglum IX. kafla.

Ráðherra getur bundið eignarnámsheimild fyrir einkavegi skv. 1. mgr. vissum skilyrðum, svo sem um gerð og frágang vegarins, umferðarrétt um hann, viðhald og tengingar við þjóðvegi og almenna vegi.

12. gr.

Ríkissjóður ábyrgist greiðslu bóta skv. 11. gr. en getur krafið þann sem bætur á að greiða um tryggingar sem gildar eru metnar, þar á meðal fyrir matskostnaði.

13. gr.

Þegar einkavegur er notaður sem umferðarleið að fleiri eignum en einni eru allir eigendur skyldir að halda veginum við í hlutfalli við not þeirra af honum. Ákvæði þetta breytir í engu áunnum réttindum eða ákvörðunum um viðhald vegarins. Viðhaldsskyldu geta eigendur uppfyllt með því að láta í té efni eða vinnu eða með fjárframlögum.

Það er hér hefur verið ákveðið um viðhald einkavega skal við sömu aðstæður gilda um endurbætur og endurbyggingu vegar.

14. gr.

Nú verða þeir sem einkaveg nota ekki á eitt sáttir um hverjir hafi rétt til nota af veginum eða um greiðslu viðhaldskostnaðar og getur þá hver þeirra krafist mats samkvæmt reglum 46. gr.

Þegar meiri hluti þeirra sem afnotarétt hafa af veginum er sammála um hvernig mæta skuli sameiginlegum útgjöldum eru þær ákvarðanir bindandi fyrir hina, þar á meðal að kostnaður skuli að einhverju eða öllu leyti greiðast af umferðargjaldi.

Þegar skipting kostnaðar hefur verið ákveðin með samkomulagi eða mati getur endurskoðun ekki farið fram fyrr en liðin eru fimm ár frá síðustu ákvörðun nema rétthafar séu sammála um annað.

Útgjöldum, sem einn eða fleiri rétthafar hafa haft af viðhaldi og ekki hefur verið skipt, er ekki hægt að krefjast að skipt verði með matsgjörð eftir að liðin eru þrjú ár frá því að stofnað var til þeirra.

15. gr.

Meiri hluti rétthafa getur ákveðið að rétthafar velji stjórn eða eftirlitsmann með veginum til þriggja ára í senn.

Stjórn vegarins eða eftirlitsmaður skal sjá um að viðhaldsskyldu sé fullnægt eins og til er tekið í mati eða samkomulagi og sker úr ágreiningi í því sambandi.

Stjórn eða eftirlitsmaður getur bannað umferð um veginn til að forða honum frá skemmdum. Vanræki einhver, sem til þess er skyldur, að halda veginum við að sínum hluta getur stjórnin látið framkvæma viðhald á hans kostnað.

16. gr.

Í vegáætlun er heimilt að veita fé til greiðslu kostnaðar við eftirfarandi samgönguleiðir: götur í þéttbýli, vegi yfir fjöll og heiðar sem ekki eru þjóðvegir, vegi að bryggjum, vegi að eyðibýlum, vegi að flugvöllum sem ekki eru áætlunarflugvellir en taldir upp í flugmálaáætlun sem þjónustuvellir eða lendingarstaðir, vegi að skipbrotsmannaskýlum, vegi að skíðaskálum og skíðasvæðum, vegi að fjallskilaréttum, vegi að leitarmannaskálum, vegi að fjallaskálum, vegi að fullgerðum orkuverum, vegi að félagsheimilum, vegi að og innan uppgræðslu- og skógræktarsvæða og ferjur sem ekki fullnægja skilyrðum 23. gr.

Þeir aðilar, sem sækja um og er veitt fé til framkvæmda við vegi samkvæmt þessari grein, skulu annast veghald viðkomandi vegar.

Heimilt er að binda fjárveitingu samkvæmt þessari grein skilyrði um afnot vegar og merkingu hans.

Ráðherra ákveður skiptingu fjárveitinga til einstakra framkvæmdaflokka að fengnum tillögum vegamálastjóra og samgöngunefndar Alþingis.

Engar skyldur hvíla á ríkissjóði vegna samgönguleiða samkvæmt þessari grein.

17. gr.

Í vegáætlun skal veita fé til reiðvega samkvæmt sérstakri áætlun sem gerð er að höfðu samráði við samtök hestamanna og sveitarfélög.

V. KAFLI
Vegáætlun og langtímaáætlun.

18. gr.

Samgönguráðherra leggur að fengnum tillögum vegamálastjóra tillögu til þingsályktunar um vegáætlun fyrir Alþingi. Tillöguna skal leggja fyrir svo fljótt eftir þingsetningu sem auðið er. Í tillögunni skal gerð grein fyrir fjáröflun þeirri sem fyrirhuguð er á áætlunartímabilinu og útgjöld sundurliðuð eftir helstu framkvæmdaflokkum samkvæmt lögum þessum. Við meðferð tillögunnar fyrir Alþingi skal ákveða skiptingu útgjalda til einstakra framkvæmdaliða og skal tillagan afgreidd í endanlegu formi sem þingsályktun um vegáætlun fyrir fjögurra ára tímabil.

Við skiptingu fjárveitinga milli kjördæma og svæða héraðsnefnda eða vegasamlaga skal hafa hliðsjón af kostnaði við gerð vega, ástandi þeirra, notkun eða lengd eftir því sem við getur átt hverju sinni.

Sé fé veitt til þjóðvegagerðar eftir öðrum leiðum en getið er um í tillögu til þingsályktunar um vegáætlun, svo sem í landshlutaáætlunum, með sérstakri fjáröflun eða á annan slíkan hátt, skal fjalla um skiptingu þess innan ramma vegáætlunarinnar á sama hátt og að framan getur.

Vegáætlun öðlast gildi þegar Alþingi hefur samþykkt hana.

Er þingsályktun um vegáætlun hefur gilt í tvö ár skal hún tekin til endurskoðunar og jafnframt samin áætlun fyrir tvö ár til viðbótar þannig að ávallt sé fyrir hendi gildandi vegáætlun fyrir a.m.k. tvö ár.

19. gr.

Í vegáætlun skulu taldir upp allir stofnvegir og tengivegir og nýbyggingar á þeim á áætlunartímabilinu. Enn fremur áætlaður kostnaður við vegaviðhald og annar kostnaður Vegagerðarinnar á sama tímabili.

Í vegáætlun um nýbyggingar skal gera grein fyrir fjárveitingum til einstakra framkvæmda a.m.k. þrjú fyrstu ár áætlunartímabilsins.

20. gr.

Þar sem þjóðvegur liggur um þéttbýli skal við það miðað við gerð vegarins að til vegagerðarkostnaðar teljist aðeins sá kostnaður sem til fellur vegarins vegna, en þann kostnað, sem sérstaklega er til kominn vegna þéttbýlisins, svo sem við holræsi, færslur á lögnum, gangstíga og því um líkt, greiði viðkomandi sveitarfélag.

21. gr.

Vegagerðin skal gera áætlun til fjögurra ára í senn um framkvæmdir við einstök verkefni á safnvegum í samráði við héraðsnefndir eða vegasamlög. Áætlun þessa skal endurskoða á tveggja ára fresti. Áætlun um safnvegi skal fylgja upptalning allra safnvega.

22. gr.

Ráðherra ákveður skiptingu framlags til landsvega árlega að fengnum tillögum vegamálastjóra. Skiptingunni skal fylgja upptalning allra landsvega.

23. gr.

Vegagerðinni er heimilt að kaupa, eiga og hafa umsjón með ferjum og flóabátum sem reknir eru til samgöngubóta, svo og eiga aðild að félögum sem hafa eignarhald á þeim.

Heimilt er að greiða af vegáætlun hluta kostnaðar við ferjur til flutnings á fólki og bifreiðum yfir sund og firði, enda komi ferjan í stað vegasambands um stofnveg eða tengiveg a.m.k. hluta úr ári. Einnig er heimilt að greiða hluta kostnaðar við bryggjur fyrir slíkar ferjur.

Í vegáætlun skulu ferjuleiðir taldar upp og gerð grein fyrir stofnframlögum til einstakra ferja.

24. gr.

Ár hvert skal a.m.k. einum hundraðshluta af tekjum samkvæmt lögum um fjáröflun til vegagerðar, nr. 3/1987, varið til rannsókna og tilrauna við vega- og gatnagerð undir stjórn Vegagerðarinnar.

25. gr.

Ráðherra er heimilt að ákveða að fengnum meðmælum vegamálastjóra að ráðist skuli í framkvæmdir sem ekki er gert ráð fyrir í vegáætlun ef til hefur komið tjón á vegum, t.d. vegna vatnavaxta, eldgosa eða annarra náttúruhamfara.

26. gr.

Heimilt er að reisa sæluhús við þjóðvegi þar er þurfa þykir og telst kostnaður við byggingu þeirra með vegagerðarkostnaði. Fela má öðrum aðilum viðhald þeirra og rekstur.

27. gr.

Ráðherra skal leggja fyrir hvert reglulegt Alþingi skýrslu um framkvæmd vegáætlunar.

28. gr.

Samgönguráðherra leggur að fengnum tillögum vegamálastjóra tillögu til þingsályktunar um langtímaáætlun í vegagerð fyrir Alþingi. Áætlunin skal vera til 12 ára. Í áætluninni skal gerð grein fyrir markmiðum áætlunarinnar, áætlaðri fjáröflun skipt á þrjú fjögurra ára tímabil og útgjöld sundurliðuð á helstu framkvæmdaflokka. Við meðferð tillögunnar fyrir Alþingi skal útgjöldum skipt til einstakra framkvæmdaliða á hverju hinna þriggja tímabila, þar með talið til einstakra vegarkafla á stofnvegum. Tillöguna skal afgreiða í endanlegu formi sem þingsályktun um langtímaáætlun í vegagerð.

Langtímaáætlun um vegagerð öðlast gildi þegar Alþingi hefur samþykkt hana.

Þegar þingsályktun um langtímaáætlun í vegagerð hefur gilt í fjögur ár skal hún tekin til endurskoðunar og jafnframt samin áætlun fyrir eitt fjögurra ára tímabil til viðbótar þannig að alltaf sé fyrir hendi gildandi langtímaáætlun fyrir a.m.k. tvö fjögurra ára tímabil.

VI. KAFLI
Skipulag og fjarlægð mannvirkja frá vegi.

29. gr.

Vegir skulu lagðir í samræmi við skipulag. Við gerð skipulags skal haft samráð við Vegagerðina um val á legu þjóðvega og tengingar við þá. Ef þjóðvegi er að ósk sveitarstjórnar valinn annar staður en Vegagerðin telur æskilegt og það leiðir til aukins kostnaðar er heimilt að krefja viðkomandi sveitarfélag um kostnaðarmun. Rísi ágreiningur um réttmæti slíkrar kröfu eða um fjárhæð skal málinu skotið til ráðherra til úrskurðar.

30. gr.

Óheimilt er að tengja vegi og götur þjóðvegum nema í samræmi við skipulag og að fenginni heimild Vegagerðarinnar. Þegar slík tenging er heimiluð skal eigandi tengingar bera allan kostnað við gerð hennar.

31. gr.

Ef skipulag er ekki fyrir hendi er Vegagerðinni heimilt að banna að hús verði reist eða önnur mannvirki gerð innan marka fyrirhugaðs vegar sem mælt hefur verið fyrir og markað. Má slíkt bann vera í gildi allt að þremur árum hverju sinni. Einnig er Vegagerðinni heimilt að óska eftir því við skipulagsstjórn ríkisins að fyrirhugað vegarstæði sé auglýst sem skipulag.

32. gr.

Nú er lagður vegur gegnum land manns þar sem skipulag er ekki fyrir hendi og á hann þá rétt á að fá óhindraðan aðgang að vegi, a.m.k. á einum stað frá landareign sinni. Landeigandi skal birta Vegagerðinni kröfu sína í þessu efni áður en vegurinn er fullgerður á þeim stað sem hann vill hafa aðgang að og skal aðgangur gerður þar eða svo nálægt sem kostur er á. Telst kostnaður við það verk með öðrum vegagerðarkostnaði.

Nú birtir landeigandi Vegagerðinni eigi kröfu sína um aðgang að veginum í tæka tíð og skal hann þá gera aðganginn á sinn kostnað.

33. gr.

Byggingar, leiðslur eða önnur mannvirki, föst eða laus, má ekki staðsetja, nema leyfi Vegagerðinnar komi til, nær vegi en 30 m frá miðlínu stofnvega og 15 m frá miðlínu annarra þjóðvega.

Loftlínur má ekki strengja yfir veg nema lægsti hluti línu sé a.m.k. 5 m frá yfirborði vegar.

Ekki er heimilt að gera brýr yfir þjóðvegi nema að fengnu leyfi Vegagerðarinnar sem ákveður hvert lágmarksrými skuli vera undir þeim.

Ekki er heimilt að hengja á loftlínur eða brýr merki eða auglýsingar sem ekki eru leyfð annars staðar á vegsvæðinu.

34. gr.

Vegagerðin getur ákveðið að fjarlægð mannvirkja frá vegi skv. 33. gr. skuli aukin. Enn fremur getur Vegagerðin leyft að fjarlægð verði minnkuð á tilteknum köflum ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi.

35. gr.

Óheimilt er að reisa mannvirki nema með leyfi Vegagerðarinnar við vegamót á svæði sem takmarkast af beinum línum milli punkta á miðlínu vega 40 m frá skurðpunkti þeirra. Vegagerðin getur ef sérstaklega stendur á fært út mörk þessi, allt að 150 m.

36. gr.

Óheimilt er að grafa framræsluskurði, nema leyfi Vegagerðarinnar komi til, nær vegi en 15 m frá miðlínu tengivegar og 30 m frá miðlínu stofnvegar. Einnig er óheimilt að leggja uppgröft úr skurðum að vegi, nema að fengnu leyfi Vegagerðarinnar.

VII. KAFLI
Girðingar.

37. gr.

Enginn má gera girðingu yfir veg með hliði á veginum án leyfis Vegagerðarinnar nema um einkaveg sé að ræða. Sama bann gildir þar sem mælt og markað hefur verið fyrir vegi enda hafi Vegagerðin tilkynnt jarðarábúanda hvar mælt hefur verið.

38. gr.

Nú er leyft að gera girðingu yfir veg með hliði á veginum og skal þá grind vera í hliðinu, að minnsta kosti 4 m á breidd, þannig gerð að hún haldist opin af sjálfu sér meðan ekið er um hliðið. Skylt er vegfarendum að loka hliðinu á eftir sér.

Vegagerðinni er heimilt að afturkalla með eins árs fyrirvara gefið leyfi til þess að gera girðingu yfir veg með hliði á veginum.

39. gr.

Skylt er eiganda girðinga að halda þeim við svo að aldrei geti þær hindrað eða bagað umferð um veginn. Þyki þessa ekki gætt er Vegagerðinni heimilt að framkvæma viðgerð á kostnað þess sem að réttu ber að halda girðingunni við.

Vegagerðinni er heimilt að flytja girðingar og fjarlægja tré og annan gróður ef nauðsyn ber til af öryggisástæðum eða til framkvæmdar viðhaldi, svo sem snjómokstri.

40. gr.

Nú liggur vegur, stígur eða götutroðningur yfir land manns og telst eigi til neins vegflokks og er landeiganda þá heimilt að gera girðingu yfir þann veg með hliði á veginum en eigi má hann læsa hliðinu né með öðru móti hindra umferð um þann veg nema sveitarstjórn leyfi.

Ákvörðun sveitarstjórnar skv. 1. mgr. má leggja undir úrskurð vegamálastjóra.

VIII. KAFLI
Bráðabirgðaafnot lands.

41. gr.

Vegagerðinni er heimilt að framkvæma rannsóknir og byrjunarathuganir, sem nauðsynlegar eru við undirbúning vegagerðar, á hvaða landi sem er. Merki, hæla, vörður eða því líkt, sem Vegagerðin hefur sett til að marka mælda veglínu, má ekki nema burt án leyfis hennar. Leit að efni til vegagerðar má Vegagerðin gera hvar sem vera skal.

42. gr.

Vegagerðinni eru heimil afnot lands fyrir geymslu efnis og fyrir bækistöðvar vinnuflokka við lagningu eða viðhald vegar.

43. gr.

Skylt er landeiganda að leyfa að vatni, sem veita þarf frá vegi, sé gerð framrás um land hans.

Til framkvæmdar vetrarþjónustu má Vegagerðin ryðja snjó af vegi út fyrir vegsvæði ef með þarf.

44. gr.

Vegagerðin skal hafa samráð við landeiganda um bráðabirgðaafnot lands.

Um bætur fyrir bráðabirgðaafnot lands fer eftir ákvæðum IX. kafla, eftir því sem við á.

IX. KAFLI
Eignarnám, jarðrask, átroðningur o.fl.

45. gr.

Hver landeigandi er skyldur til að láta af hendi land það er þarf undir vegi eða til breytingar eða breikkunar eða viðhalds vegum, svo og leyfa að efni til vega sé tekið í landi hans, hvort heldur er grjót, möl eða önnur jarðefni enda komi fullar bætur fyrir. Bætur fyrir jarðrask og eignarnám á óyrktu landi skulu því aðeins greiddar að álitið verði að landeigandi hafi beðið skaða við það.

Bætur fyrir jarðrask og eignarnám vegna vegar teljast með kostnaði vegarins.

Veghaldari skal jafnan leitast við að valda sem minnstum spjöllum á gróðri við veghald og græða upp sár sem myndast á grónu landi við vegaframkvæmdir.

46. gr.

Bætur fyrir eignarnám, jarðrask og átroðning þann, er nýr vegur kann að hafa í för með sér, má ákveða eftir samkomulagi milli landeigenda og veghaldara. Nú næst ekki samkomulag og skal þá ákveða bætur með mati samkvæmt lögum um framkvæmd eignarnáms.

47. gr.

Mat skal fara fram á vettvangi þá jörð er snjólaus. Við matið skal taka tillit til árlegs afrakstrar af landi því er um ræðir, svo og til þess hvort girðingar þurfi að flytja eða nýjar að

setja og athuga vandlega allt það er getur haft áhrif á verðmæti þess er meta skal. Einnig skal taka tillit til annarra hagsbóta sem eiganda hlotnast við vegagerðina eða geta haft áhrif á verðmæti eignanna.

Nú leggst eldri vegur niður við lagningu nýs vegar og fellur til landeiganda og skal þá við matsgerðina meta sérstaklega hið gamla vegsvæði og draga frá upphæð þeirri er landeiganda er metin fyrir eignarnám lands fyrir hinn nýja veg eða jarðrask er leiðir af lagningu hans. Bætur fyrir átroðning skal eigi meta í slíkum tilfellum nema sannað verði að meiri átroðningur stafi af hinum nýja vegi en af hinum eldri.

48. gr.

Landeigandi á bætur allar fyrir eignarnám og jarðrask vegna vegagerðar. Ábúandi á þó bætur fyrir átroðning og skemmdir á mannvirkjum þeim sem eru hans eign og skal meta það sérstaklega.

49. gr.

Skaðabóta, sem af vegagerð eða vegaviðhaldi leiðir, skal krefjast innan árs frá því að verki lauk, eða frá því að skaði kom í ljós, ella fellur réttur til skaðabóta niður. Slíkar kröfur fyrnast þó í síðasta lagi á tíu árum frá því að verki lauk.

X. KAFLI
Viðhald þjóðvega og reglur fyrir umferð.

50. gr.

Vegagerðin skal, svo fljótt sem við verður komið eftir að hún hefur fengið vitneskju um skemmdir á þjóðvegum sem hættulegar eru umferð, láta gera við þær eða merkja hina hættulegu staði þar til viðgerð hefur farið fram.

Vegagerðin er ekki ábyrg fyrir tjóni sem hljótast kann af slysum á þjóðvegum nema um sé að ræða stórkostlegt gáleysi af hendi starfsmanna hennar og sannað sé að slysi hefði ekki orðið afstýrt þótt ökumaður hefði sýnt eðlilega varkárni.

51. gr.

Kostnað við vetrarþjónustu skal telja með öðrum viðhaldskostnaði vega. Heimilt er Vegagerðinni að binda vetrarþjónustu því skilyrði að allur kostnaður við hana eða hluti hans verði greiddur með framlagi úr héraði.

52. gr.

Vegagerðin getur sett þær reglur fyrir umferð, sem nauðsynlegar eru, til þess að girða fyrir skemmdir á vegum eða til þess að greiða fyrir umferð, svo sem um hámarksþunga bifreiða er fara mega um ákveðna vegarkafla.

Vegagerðin getur enn fremur bannað umferð ökutækja þann tíma árs sem hættast er við skemmdum á vegum. Einnig getur Vegagerðin bannað alla umferð ökutækja um vegi sem hættulegir eru vegna skemmda eða af öðrum slíkum orsökum þar til viðgerð er lokið.

XI. KAFLI
Skemmdir á mannvirkjum o.fl.

53. gr.

Óheimilt er að gera skurði eða önnur mannvirki sem aukið geta vatnsrennsli í vegskurðum án leyfis Vegagerðarinnar. Enn fremur er óheimilt að leiða holræsi úr íbúðarhúsum, verksmiðjum eða þess háttar í vegskurði.

54. gr.

Enginn má stífla skurði meðfram vegi eða ræsi gegnum veg eða gera neitt það er hindrað getur eða aukið eðlilegt vatnsrennsli gegnum veg eða frá vegi eða veita vatni á veg.

55. gr.

Bannað er að skilja eftir hluti eða muni á vegi eða vegsvæði. Enn fremur er bannað að kasta sorpi eða hvers konar úrgangi á vegi eða vegsvæði. Vegagerðinni er heimilt að fjarlægja óviðkomandi hluti eða muni af vegi eða vegsvæði á kostnað eigenda.

56. gr.

Lausaganga búfjár á vegsvæðum stofnvega og tengivega þar sem girt er báðum megin vegar er bönnuð. Vegagerðinni er heimilt að fjarlægja búfé af lokuðum vegsvæðum á kostnað eigenda.

57. gr.

Enginn má skemma eða aðhafast neitt sem leitt getur til skemmda á vegi eða mannvirki sem til vegarins telst.

Skemmist eitthvert mannvirki, sem til vegarins telst, við árekstur ökutækis er ökumanni skylt að tilkynna það þegar Vegagerðinni eða lögreglu. Skal sá er valdið hefur árekstrinum skyldur að bæta áorðnar skemmdir.

58. gr.

Hver sá sem notar sæluhús skal ganga þrifalega um það, fara gætilega með eld, eldfæri og önnur tæki er þar kunna að vera, ganga frá hverju á sínum stað og loka dyrum svo að ekki nái að fenna inn. Skylt er hverjum sem verður var við að brotið hafi verið á móti þessu að tilkynna það tafarlaust umsjónarmanni sæluhússins eða lögreglustjóra.

XII. KAFLI
Sektir fyrir brot gegn lögum þessum.

59. gr.

Brot gegn lögum þessum og þeim reglugerðum og ákvæðum, sem sett verða samkvæmt lögunum, varða sektum nema þyngri hegning liggi við að lögum. Bæta skal einnig á kostnað hins seka tjón það sem hann hefur unnið.

60. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

XIII. KAFLI
Gildistaka og brottfallin lög.

61. gr.

Ákvæði III. kafla, 16. og 17. gr. og V. kafla laga þessara, sem fjalla um vegáætlun, flokkun þjóðvega og styrkvegi, öðlast gildi við næstu reglulegu endurskoðun vegáætlunar. Ákvæði 56. gr. öðlast gildi 1. janúar 1995. Önnur ákvæði laganna taka þegar gildi.

62. gr.

Með lögum þessum eru felld úr gildi vegalög, nr. 6/1977, með síðari breytingum. Ákvæði III., IV. og V. kafla þeirra laga halda þó gildi til næstu reglulegrar endurskoðunar vegáætlunar.

Ákvæði til bráðabirgða.

Heimilt er að greiða hluta kostnaðar við ferjur skv. 23. gr. í allt að fimm ár frá gildistöku laga þessara þótt ekki sé fullnægt skilyrðum greinarinnar.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

20. apríl 1994 Nr. 46

LÖG

um breyting á lögum nr. 29/1988, um Kennaraháskóla Íslands.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

4. mgr. 3. gr. laganna orðast svo:

Sá er rétt kjörinn rektor sem hlotið hefur meiri hluta greiddra atkvæða. Ef enginn fær svo mörg atkvæði skal kjósa að nýju um þá tvo eða fleiri sem flest atkvæði fengu og er þá sá rétt kjörinn sem flest atkvæði fær. Séu atkvæði jöfn ræður hlutkesti. Í reglugerð skal kveða nánar á um tilhögun rektorskjörs.

2. gr.

Síðari málsliður 2. mgr. 11. gr. laganna orðast svo: Deildarráð getur leyft undanþágu frá tímamörkum ef til þess eru gildar ástæður.

3. gr.

1. mgr. 14. gr. laganna fellur niður og tvær síðari málsgreinar orðast svo:

Um námsgreinar í almennu kennaranámi, skiptingu þeirra á svið og skipan æfingakennslu skal ákveða í reglugerð að fenginni tillögu skólaráðs Kennaraháskóla Íslands.

Í námsskrá, er skólaráð setur að fengnum tillögum kennslustjóra, skal gerð grein fyrir námsskipan og kennsluháttum, svo og námsefni í einstökum greinum.

4. gr.

Síðari málsliður fyrri málsgreinar 28. gr. laganna orðast svo: Deildarráð getur þó veitt undanþágu frá þessu ákvæði ef sérstaklega stendur á.

5. gr.

30. gr. laganna orðast svo:

Deildarráð metur, að höfðu samráði við kennslustjóra og hlutaðeigandi greinakennara, hvort viðurkenna skuli nám sem nemandi hefur lokið í öðrum háskóla eða sérkennaraskóla og að hvaða leyti.

6. gr.

3. og 4. mgr. 32. gr. laganna falla niður og í stað þeirra kemur málsgrein sem orðast svo:

Dómnefnd skal láta uppi rökstutt álit um það hvort af vísindagildi rita umsækjenda og rannsókna, svo og námsferli þeirra og störfum, megi ráða að þeir séu hæfir til að gegna embættinu eða starfinu. Skólaráð fjallar um umsækjendur sem dómnefnd telur hæfa og eiga fulltrúar stúdenta þá ekki atkvæðisrétt. Engum má veita prófessorsembætti, dósentsstarf eða lektorsstarf við Kennaraháskóla Íslands nema meiri hluti dómnefndar telji hann hæfan og meiri hluti viðstaddra á skólaráðsfundi greiði honum atkvæði í embættið eða starfið. Ef fleiri umsækjendur en tveir eru í kjöri við atkvæðagreiðsluna og enginn þeirra hlýtur meiri hluta við fyrstu atkvæðagreiðslu skal kosið á ný milli þeirra tveggja sem flest atkvæði hlutu. Nú fellst menntamálaráðherra ekki á tillögu skólaráðs og skal þá auglýsa embættið eða starfið að nýju.

7. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í XI. kafla laganna orðast svo:

Ákvæði 13. gr. koma til framkvæmda innan 10 ára frá gildistöku laga nr. 29/1988 samkvæmt nánari ákvörðun menntamálaráðherra, nema annað hafi verið ákveðið með lögum.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Ólafur G. Einarsson.

Nr. 47 6. maí 1994

LÖG

um vöruflutninga á landi.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lög þessi gilda um vöruflutninga á landi gegn gjaldi með vöruflutningabifreið eða tengivagni umfram þá hámarkshleðslu sem nánar er ákveðin í reglugerð. Þau gilda einnig um vöruflutninga með vögnum sem tengdir eru eða festir við bifreið en ganga ekki fyrir eigin vélarafli.

2. gr.

Til að stunda vöruflutninga með bifreiðum á milli landa innan Evrópska efnahagssvæðisins þarf sérstakt leyfi. Samgönguráðuneytið veitir slík leyfi til þeirra einstaklinga og fyrirtækja sem hafa staðfesturétt hér á landi.

Til að öðlast leyfi skv. 1. mgr. þarf umsækjandi að uppfylla eftirfarandi skilyrði:

1. Hafa óflekkað mannorð.
2. Hafa fullnægjandi fjárhagsstöðu.
3. Fullnægja skilyrðum um starfshæfni.

Skilyrðum skv. 2. mgr. verður leyfishafi einnig að fullnægja eftir að leyfi er fengið. Um skilyrði þessi og gjald fyrir veitt leyfi skv. 2. og 3. gr. skal setja nánari ákvæði í reglugerð.

3. gr.

Þeir sem hafa leyfi skv. 2. gr. geta sótt um leyfi til samgönguráðuneytis til að stunda flutninga innan lands í aðildarríkjum hins Evrópska efnahagssvæðis. Samgönguráðherra veitir slík leyfi á grundvelli úthlutunar Evrópusambandsins.

4. gr.

Vöruafgreiðslur fyrir vöruflutningabifreiðar skulu skipuleggja starfsemi sína með þeim hætti að veitt verði góð og örugg þjónusta. Hver vöruafgreiðsla skal fylgjast með því að bifreiðastjórar, sem þar hafa afgreiðslu, fari eftir fyrirmælum laga og reglugerða um vöruflutninga á landi.

5. gr.

Samgönguráðherra getur sett reglugerð um nánari framkvæmd laga þessara og er heimilt að setja reglugerðir um landflutninga með vöruflutningabifreiðum að því leyti sem það er nauðsynlegt vegna skuldbindinga er leiðir af samningi um Evrópskt efnahagssvæði milli Efnahagsbandalags Evrópu, Kola- og stálbandalags Evrópu og aðildarríkja þess annars vegar og aðildarríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu hins vegar, sbr. lög um Evrópska efnahagssvæðið.

6. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerð sem sett verður samkvæmt þeim varða sektum nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum og skal farið með mál út af brotum á lögum þessum að hætti opinberra mála.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

LÖG

um brunatryggingar.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Húseigendum er skylt að vátryggja gegn eldsvoða allar húseignir, þar með talin öll útihús, hvort heldur eru gripahús, hlöður, geymslur eða annað sem metið verður sem hús skv. 2. gr. Hús í smíðum skal einnig vátryggja og fer um vátryggingarupphæð þeirra á hverjum tíma eftir samkomulagi milli eiganda og vátryggingafélags.

Ný hús skal meta eigi síðar en fjórum vikum eftir að þau eru tekin í notkun og er eiganda skylt að sjá um að slíkt sé tilkynnt vátryggjanda.

Vátryggingafélag skal ekki taka gilda uppsögn á skylduvátryggingu skv. 1. mgr. nema uppsögn fylgi staðfesting á að húseigandi hafi stofnað til nýrrar skylduvátryggingar hjá öðru vátryggingafélagi. Við eigendaskipti skal viðkomandi vátryggingafélag ekki taka gilda uppsögn nema henni fylgi staðfesting um að nýr eigandi hafi stofnað til skylduvátryggingar.

2. gr.

Vátryggingarupphæð húsa, sem lög þessi ná til, annarra en húsa í smíðum, skal nema fullu verði þeirra eftir virðingu. Dómkvaddir matsmenn eða Fasteignamat ríkisins annast virðingu skylduvátryggðra húsa. Þegar dómkvaddir matsmenn sjá um virðingu skulu þeir skila Fasteignamati ríkisins upplýsingum um matið innan 15 daga frá því að mati lauk.

Virðing skal gerð samkvæmt matseiningakerfi Fasteignamats ríkisins. Markmið virðingar er að finna hið sanna vátryggingarverðmæti (brunabótamat) húseignar á þeim tíma er virðing fór fram. Ef annar hvor aðili vill ekki una niðurstöðu virðingar getur hann óskað yfirmats.

Breyta skal vátryggingarverði húsa til samræmis við vísitölu byggingarkostnaðar.

3. gr.

Bætur fyrir tjón á húseign má aðeins greiða til þess að gera við húseign sem skemmst hefur við bruna eða til endurbyggingar. Vátryggjanda er skylt að sjá til þess áður en bætur eru greiddar að þeim sé réttilega varið.

Vátryggjanda er heimilt að veita undanþágu frá byggingarskyldu að höfðu samráði við skipulagsyfirvöld. Vátryggjanda er þá heimilt að víkja frá brunabótamatsfjárhæðinni eftir ákvæðum sem nánar er kveðið á um í reglugerð.

Nú verður brunatjón meira en helmingur brunabótamatsverðs og sveitarstjórn telur nauðsynlegt vegna eldhættu eða af skipulagsástæðum að hlutaðeigandi hús verði fjarlægt og er henni þá heimilt að leysa húsið til sín. Greiðir hún þá mismun þann sem er á brunabótum og heildarmatsverði hússins. Ef sveitarstjórn eða eigandi telja brunabótamatsverð ekki rétt getur hvor um sig krafist endurmats og skal þá miða greiðslu við endurmatsverðið.

4. gr.

Öll iðgjöld og matskostnaður af húseignum í skyldutryggingu hvíla sem lögveð á eignunum sjálfum og ganga í tvö ár fyrir öllum öðrum skuldbindingum sem á þeim hvíla nema sköttum til ríkissjóðs.

Séu iðgjöldin eigi greidd innan sex mánaða frá gjalddaga er heimilt að láta selja hina vátryggðu eign á uppboði án undanfarins dóms, sáttar eða lögtaks en tilkynna skal vátryggjanda í ábyrgðarbréfi eða á annan öruggan hátt að sölu hafi verið beiðst. Á sama hátt skal sýslumaður aðvara eiganda með tveggja vikna fyrirvara áður en hann sendir söluauglýsingu til birtingar.

Uppboðið skal auglýst einu sinni í Lögbirtingablaðinu. Má sala ekki fara fram fyrr en sex vikum eftir birtingu auglýsingarinnar.

5. gr.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra skal setja reglugerð um nánari framkvæmd þessara laga, þar á meðal verksvið vátryggjanda, skyldur vátryggingataka, bótauppgjör, undanskildar áhættur, réttarstöðu við eigendaskipti, rétt veðhafa og framkvæmd virðingar og yfirmats, þar á meðal kostnað virðingar.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög um brunatryggingar í Reykjavík, nr. 25/1954, og lög um brunatryggingar utan Reykjavíkur, nr. 59/1954.

Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Undanþága Reykjavíkurborgar frá ákvæðum 4. gr. fyrstu tilskipunar ráðsins 73/239/EBE, með síðari breytingum, um rekstur Húsatrygginga Reykjavíkur, sbr. IX. viðauka í EES-samningnum, gildir áfram eftir gildistöku þriðju tilskipunar ráðsins 92/49/EBE að öðru leyti en því að einkaréttur Reykjavíkurborgar vegna brunatryggingar húseigna í sveitarfélaginu fellur niður frá og með 1. janúar 1995. Húseigendur skulu þó í síðasta lagi fyrir 30. nóvember 1994 tilkynna Húsatryggingum Reykjavíkur skriflega hyggist þeir flytja þessar tryggingar til annars félags. Tilkynningu um uppsögn skal fylgja staðfesting vátryggingafélags þess efnis að stofnað hafi verið til lögboðinnar brunatryggingar frá og með 1. janúar 1995. Að öðrum kosti framlengist vátryggingin til eins árs í senn. Tekjur sem Reykjavíkurborg kann að hafa af rekstri Húsatrygginga Reykjavíkur skal leggja í sjóð til eflingar brunavörnum og tryggingarstarfsemi.

II.

Húseigendur utan Reykjavíkur skulu bundnir af þeim samningum sem gerðir hafa verið milli sveitarfélaga og vátryggingafélaga um brunatryggingar allra húseigna í hlutaðeigandi sveitarfélagi og af þeim vátryggingaskilmálum sem gerðir hafa verið milli húseigenda og vátryggingafélaga með stoð í fyrrgreindum samningum til loka árs 1994. Frá og með 1. janúar 1995 skal húseigendum utan Reykjavíkur heimilt að brunatryggja húseignir sínar hjá vátryggingafélagi sem þeir sjálfir kjósa, enda hafi félagið heimild til að hafa með höndum slíkar tryggingar. Húseigendur skulu þó í síðasta lagi fyrir 30. nóvember 1994 tilkynna brunatryggingafélagi sínu skriflega hyggist þeir flytja þessar tryggingar til annars félags. Tilkynningu um uppsögn skal fylgja staðfesting annars vátryggingafélags þess efnis að stofnað hafi verið til lögboðinnar brunatryggingar frá og með 1. janúar 1995. Að öðrum kosti framlengist vátryggingin til eins árs í senn.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Guðmundur Árni Stefánsson.

LÖG

um réttaraðstoð við alþjóðadómstólinn sem fjallar um stríðsglæpi í fyrrum Júgóslavíu.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Gildissvið o.fl.

1. gr.

Ef alþjóðadómstóllinn, sem öryggisráð Sameinuðu þjóðanna setti á stofn til að fjalla um mál manna sem eru grunaðir um, ákærðir eða dæmdir fyrir alvarleg brot á alþjóðlegum mannúðarreglum, framin í fyrrum Júgóslavíu, fer þess á leit að hér á landi fari fram aðgerðir vegna rannsóknar eða meðferðar máls skal farið með slíkar beiðnir í samræmi við ákvæði þessara laga. Sama gildir um fullnustu dóma alþjóðadómstólsins.

2. gr.

Beiðni samkvæmt lögum þessum getur borist hvort sem er frá deildum dómstólsins eða saksóknara hans. Beiðni skal send dómsmálaráðherra sem hefur að öðru leyti forræði á samskiptum við alþjóðadómstólinn.

II. KAFLI
Framsal.

3. gr.

Fari alþjóðadómstóllinn fram á að maður, grunaður, ákærður eða dæmdur fyrir verknað sem fellur undir lögsögu dómstólsins og er staddur innan lögsögu íslenska ríkisins, verði framseldur til dómstólsins skal dómsmálaráðherra verða við slíkri beiðni.

Þegar beiðni um framsal skv. 1. mgr. er athuguð skulu ákvarðanir dómstólsins um handtöku eða gæsluvarðhald eða tilkynning um dóm lagðar til grundvallar.

Dómsmálaráðherra getur hafnað beiðni ef ráða má af henni eða öðrum gögnum að hún sé bersýnilega röng.

4. gr.

Sé beiðni ekki þegar hafnað skv. 3. mgr. 3. gr. skal hún send ríkissaksóknara sem sér um að nauðsynleg rannsókn og aðgerðir verði framkvæmdar.

Ákvæði laga um meðferð opinberra mála gilda um rannsókn. Sama gildir um meðferð kröfu fyrir dómi skv. 5.–7. gr.

5. gr.

Heimilt er að handtaka þann sem óskast framseldur og setja í gæsluvarðhald eða beita hann öðrum þvingunaraðgerðum samkvæmt lögum um meðferð opinberra mála.

Gæsluvarðhaldi eða beitingu annarra þvingunaraðgerða skal markaður ákveðinn tími sem má ekki vara lengur en þar til endanleg ákvörðun er tekin um að hafna beiðni um framsal eða ákvörðun um framsal er framkvæmd.

Sá sem úrskurðaður er í gæsluvarðhald vegna beiðni um framsal getur þegar 30 dagar eru liðnar frá úrskurði krafist úrskurðar um hvort hann skuli sitja áfram í gæsluvarðhaldi.

6. gr.

Þegar alþjóðadómstóllinn hefur lýst eftir manni sem er staddur hér á landi og heimilt er að framselja samkvæmt lögum þessum má handtaka hann, setja í gæsluvarðhald eða beita hann öðrum þvingunarráðstöfunum samkvæmt lögum um meðferð opinberra mála. Slíkar aðgerðir skulu þegar tilkynntar dómsmálaráðherra.

Gæsluvarðhaldi eða öðrum þvingunarráðstöfunum skv. 1. mgr. verður ekki beitt um lengri tíma en 30 daga nema beiðni um framsal berist innan þess tíma. Gilda þá ákvæði 3.–5. gr.

7. gr.

Að lokinni rannsókn og öðrum nauðsynlegum aðgerðum tekur dómsmálaráðherra ákvörðun um hvort af framsali til alþjóðadómstólsins verði og með hvaða hætti.

Maður sá, sem framselja á, getur krafist úrskurðar héraðsdóms um hvort skilyrði laga fyrir framsali séu fyrir hendi. Skal honum kynnt þessi heimild. Krafa um úrskurð skal berast ríkissaksóknara eða dómsmálaráðherra eigi síðar en einum sólarhring eftir að honum er tilkynnt að ákveðið hafi verið að verða við beiðni um framsal. Hafi úrskurðar verið krafist skal framsal ekki fara fram fyrr en endanlegur dómsúrskurður hefur verið kveðinn upp.

Þegar maður er framseldur frá öðru ríki til alþjóðadómstólsins er heimilt að flytja hann um íslenskt yfirráðasvæði.

III. KAFLI
Beiðnir um aðra réttaraðstoð.

8. gr.

Þegar alþjóðadómstóllinn biður um að aðgerðir vegna rannsóknar fari fram hér á landi í máli sem fellur undir lögsögu dómstólsins skal verða við beiðni og hún send ríkissaksóknara til meðferðar. Ríkissaksóknari ákveður hvernig staðið skuli að rannsókn máls og hverjum skuli falin rannsóknin. Rannsókn skal fara fram samkvæmt ákvæðum laga um meðferð opinberra mála.

9. gr.

Þegar alþjóðadómstóllinn fer þess á leit að skýrsla verði tekin af manni fyrir dómi skal ríkissaksóknari senda beiðni þar um til viðkomandi héraðsdómstóls og skal skýrslutaka fara þar fram í samræmi við ákvæði laga um meðferð opinberra mála.

10. gr.

Saksóknarinn við alþjóðadómstólinn eða fulltrúi hans á rétt á að vera viðstaddur skýrslutöku fyrir lögreglu eða dómi og við framkvæmd annarra rannsóknaraðgerða samkvæmt þessum kafla laganna.

IV. KAFLI
Flutningur á frjálsræðissviptum manni til skýrslugjafar.

11. gr.

Dómsmálaráðherra getur ákveðið að maður, sem sviptur er frjálsræði hér á landi, verði fluttur til alþjóðadómstólsins til skýrslutöku eða samprófunar vegna rannsóknar máls eða málsmeðferðar ef skýrslutakan eða samprófunin varðar brot annars manns en hins frjálsræðissvipta. Flutningur er þó aðeins heimill að viðkomandi maður samþykki það sjálfur.

V. KAFLI

Fullnusta dóma alþjóðadómstólsins.

12. gr.

Samkvæmt beiðni alþjóðadómstólsins er heimilt að fullnægja hér á landi dómum hans. Þegar fullnusta á dómum alþjóðadómstólsins fer fram hér á landi gilda ákvæði laga um alþjóðlega samvinnu um fullnustu refsidóma, eftir því sem við á. Dómum má fullnægja þótt dómþoli sé ekki íslenskur ríkisborgari eða búsettur hér á landi.

Þegar fullnægja á viðurlögum samkvæmt dómum alþjóðadómstólsins hér á landi gilda ákvæði a-liðar 1. mgr. 23. gr. laga um alþjóðlega samvinnu um fullnustu refsidóma.

Alþjóðadómstóllinn tekur ákvörðun um eftirgjöf refsingar.

VI. KAFLI

Önnur ákvæði.

13. gr.

Maður verður ekki ákærður eða dæmdur hér á landi fyrir verknað sem er til rannsóknar eða meðferðar eða hefur verið dæmt um hjá alþjóðadómstólnum.

14. gr.

Þegar beitt er aðgerðum gagnvart manni sem er grunaður, ákærður eða dæmdur af alþjóðadómstólnum vegna verknaðar sem dómstóllinn hefur lögsögu yfir skal sá maður að eigin vali eiga rétt á að fá sér skipaðan réttargæslumann eða verjanda vegna meðferðar málsins hér á landi. Gilda þá ákvæði laga um meðferð opinberra mála.

15. gr.

Dómsmálaráðherra er heimilt að setja reglugerð um nánari framkvæmd laga þessara og um bein samskipti annarra við alþjóðadómstólinn.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 9. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 88/1991, um aukatekjur ríkissjóðs, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

10. gr. laganna orðast svo:

Fyrir útgáfu leyfa og skírteina vegna veitingar atvinnuréttinda og tengdra réttinda skal greiða 5.000 kr.

Fyrir endurnýjun leyfa og skírteina skv. 1. mgr. skal greiða 1.000 kr.

Ráðherra er heimilt í reglugerð að kveða á um gjöld fyrir að þreyta próf til að öðlast atvinnuréttindi eða tengd réttindi.

2. gr.

Við 14. gr. laganna bætist nýr töluliður er orðast svo:

12. Vélrænar fyrirspurnir úr þinglýsingabókum ..... 300 kr.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og koma til framkvæmda við útgáfu leyfa og skírteina sem gefin eru út frá þeim tíma.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

13. maí 1994 Nr. 51

LÖG

um breyting á lögum nr. 94/1976, um skráningu og mat fasteigna, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

3. málsl. 1. mgr. 6. gr. laganna fellur brott.

2. gr.

3. málsl. 7. gr. laganna fellur brott.

3. gr.

8. gr. laganna orðast svo:

Ráðherra skipar þrjá menn í stjórn Fasteignamats ríkisins. Skal einn tilnefndur af Sambandi íslenskra sveitarfélaga, einn af Sambandi íslenskra tryggingafélaga og einn án tilnefningar. Skal stjórnin skipuð til fjögurra ára.

Stjórn Fasteignamats ríkisins mótar starf og innra skipulag stofnunarinnar og hefur eftirlit með rekstri hennar. Stjórnin gerir tillögur að gjaldskrá stofnunarinnar sem síðan skal staðfest af ráðherra.

4. gr.

Við 9. gr. laganna bætast tvær nýjar málsgreinar er orðast svo:

Fasteignamat ríkisins skal hafa eftirlit með því að sveitarfélög sinni upplýsingaskyldu sinni. Í því skyni skal stofnunin halda skrár er sýni hve margar fasteiginir eru metnar í einstökum sveitarfélögum á ári hverju.

Fasteignamat ríkisins skal árlega senda skýrslu um matsstörf í einstökum sveitarfélögum til fjármálaráðuneytis og félagsmálaráðuneytis.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

Nr. 52 6. maí 1994

LÖG

um breyting á tollalögum nr. 55/1987, og lögum nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Breytingar á tollalögum, nr. 55/1987, með síðari breytingum.

1. gr.

Við 1. mgr. 6. gr. laganna bætist nýr tölulíður, svohljóðandi:

22. Að endurgreiða eða fella niður toll af kartöfluútsæði, græðlingum og öðrum efnivörum, hráefni og hlutum til framleiðslu garðyrkjuafurða.

Ráðherra setur nánari reglur um framkvæmd þessa tölulíðar að höfðu samráði við landbúnaðarráðherra.

Breytingar á lögum nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum.

2. gr.

Við 11. gr. laganna bætist ný málsgrein er orðast svo:

Fjármálaráðherra er enn fremur heimilt að endurgreiða eða fella niður vörugjald af innlendu hráefni, efnivörum og hlutum til framleiðslu innlendra iðnaðarvara og garðyrkjuafurða. Ráðherra kveður nánar á um framkvæmd þessarar málsgreinar í reglugerð.

Gildistaka.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Þó er heimilt að láta ákvæði 1. gr. taka til innfluttra vara sem tollafgreiddar hafa verið frá 1. janúar 1994 og ákvæði 2. gr. taka til innlendra vara sem seldar hafa verið frá sama tíma.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

5. maí 1994 Nr. 53

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Seltjarnarneskaupstað eyjuna Gróttu.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Seltjarnarneskaupstað eign ríkisins í Gróttu, þar með talin hvers kyns mannvirki í eigu ríkisins önnur en Gróttuvitann.

2. gr.

Vita- og hafnamálastofnun á vitann í Gróttu og skal hafa aðgang að honum og eynni og er heimilt að gera allar þær framkvæmdir sem nauðsynlegar teljast vegna reksturs vitans.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

LÖG

um breytingar á lögum um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, nr. 81/1988, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

4. gr. laganna, sbr. 1. mgr. 8. gr. laga nr. 47/1990, orðast svo:

4.1. Umhverfisráðuneytið fer með yfirstjórn mála samkvæmt lögum þessum.

4.2. Landlæknir er ráðgjafi ráðherra og ríkisstjórnar um allt er að hollustuháttum og heilbrigðiseftirliti lýtur.

2. gr.

Í stað orðanna „heilbrigðisráðherra að því er varðar 2. gr. og umhverfisráðherra að því er varðar 3. gr. staðfesta" í 3. mgr. 5. gr. laganna, sbr. 2. mgr. 8. gr. laga nr. 47/1990, kemur: umhverfisráðherra staðfestir.

3. gr.

Í stað orðanna „heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra vegna 2. gr. og umhverfisráðherra vegna 3. gr." í 3. málsl. 2. mgr. 4. gr. a, sbr. 1. gr. laga nr. 64/1993, kemur: umhverfisráðherra.

4. gr.

5. mgr. 13. gr. orðast svo:

13.5. Stofnunin er til ráðuneytis yfirstjórn umhverfismála, heilbrigðismála, heilbrigðisnefndum og öðrum sem með opinbert heilbrigðiseftirlit fara.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júní 1994.

Gjört í Reykjavík, 28. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Davíð Oddsson.

LÖG

um samfélagsþjónustu.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Hafi maður verið dæmdur í allt að þriggja mánaða óskilorðsbundna refsivist er heimilt, ef almannahagsmunir mæla ekki gegn því, að fullnusta dóminn þannig að í stað refsivistar komi ólaunuð samfélagsþjónusta, minnst 40 klukkustundir og mest 120 klukkustundir.

Þegar um refsivist er að ræða samkvæmt fleiri en einum dómi má samanlögð refsing eigi vera lengri en þrír mánuðir.

2. gr.

Skilyrði þess að samfélagsþjónusta komi til álita eru:

1. Að dómþoli hafi óskað eftir því skriflega við Fangelsismálastofnun ríkisins eigi síðar en hálfum mánuði áður en hann átti upphaflega að hefja afplánun refsivistar.
2. Að dómþoli eigi ekki mál til meðferðar hjá lögreglu, ákæruvaldi eða dómstólum, þar sem hann er kærður fyrir refsiverðan verknað.
3. Að dómþoli teljist hæfur til samfélagsþjónustu.

Áður en ákvörðun um samfélagsþjónustu er tekin skal fara fram athugun á persónulegum högum dómþola og skal rökstuddu áliti á því hvort dómþoli sé líklegur til að geta innt samfélagsþjónustu af hendi og hvaða samfélagsþjónusta komi til greina skilað til samfélagsþjónustunefndar.

3. gr.

Þegar samfélagsþjónusta er ákveðin skal tiltaka hversu margar klukkustundir dómþoli skuli vinna við samfélagsþjónustu í stað refsivistar. Hafi gæsluvarðhald komið til frádráttar refsivist skal taka tillit til þess við ákvörðun um fjölda klukkustunda. 40 klukkustunda samfélagsþjónusta jafngildir eins mánaðar refsivist.

Jafnframt skal ákveða á hve löngum tíma samfélagsþjónusta skuli innt af hendi, en sá tími skal þó aldrei vera skemmri en tveir mánuðir.

Þegar refsivist er breytt í samfélagsþjónustu skal yfirlýsing dómþola fengin um það að hann vilji hlíta skilyrðum þeim sem sett eru fyrir samfélagsþjónustu. Jafnframt skal afhenda honum skírteini er greini skilyrði fyrir samfélagsþjónustu og hverju það varði ef skilyrðin eru rofin.

4. gr.

Samfélagsþjónusta skal bundin eftirfarandi skilyrðum:

1. Að dómþoli gerist ekki sekur um refsiverðan verknað á þeim tíma sem samfélagsþjónusta er innt af hendi.
2. Að dómþoli sæti á þeim tíma, sem samfélagsþjónusta er innt af hendi, umsjón og eftirliti einstakra manna, félags eða stofnunar.

Enn fremur má binda samfélagsþjónustu þeim skilyrðum, nokkrum eða öllum, sem greinir í 2.–6. tölul. 3. mgr. 57. gr. almennra hegningarlaga.

5. gr.

Dómsmálaráðherra skipar þriggja manna nefnd, samfélagsþjónustunefnd, svo og jafnmarga varamenn þeirra, til að taka ákvörðun um hvort orðið verði við umsókn um samfélagsþjónustu. Formaður nefndarinnar skal uppfylla skilyrði laga til að hljóta skipun í embætti héraðsdómara.

Þegar samfélagsþjónusta er ákveðin skal nefndin einnig tiltaka:

1. Klukkustundafjölda samfélagsþjónustu.
2. Hvar, hvernig og á hve löngum tíma samfélagsþjónusta verði innt af hendi.

Ákvarðanir samfélagsþjónustunefndar samkvæmt grein þessari eru endanlegar.

6. gr.

Fangelsismálastofnun ríkisins tekur á móti umsóknum um samfélagsþjónustu. Í samráði við formann samfélagsþjónustunefndar sér stofnunin einnig um:

1. Að afla upplýsinga um persónulega hagi dómþola, sbr. 2. mgr. 2. gr., sé umsókn ekki þegar hafnað.
2. Að undirbúa mál til meðferðar hjá nefndinni.
3. Að annast ritun fundargerða og sjá um annað skrifstofuhald fyrir nefndina.

Fangelsismálastofnun ríkisins sér um framkvæmd samfélagsþjónustu þegar hún er ákveðin.

7. gr.

Samfélagsþjónustunefnd skal þegar hafna umsókn um samfélagsþjónustu ef umsækjandi uppfyllir ekki skilyrði skv. 1.–2. tölul. 1. mgr. 2. gr. Ef sérstakar ástæður mæla með er þó heimilt að víkja frá tímafresti í 1. tölul. 2. gr.

Þegar umsókn er tekin til efnislegrar meðferðar skal fresta fullnustu refsivistar þar til ákvörðun um afgreiðslu hennar liggur fyrir, enda fremji dómþoli ekki refsiverðan verknað á þeim tíma.

8. gr.

Fremji dómþoli nýtt brot eftir að samfélagsþjónusta er ákveðin og rannsókn út af því hefst fyrir lok þess tíma sem samfélagsþjónusta er innt af hendi ákveður dómstóll, sem fjallar um málið, refsingu í einu lagi fyrir það brot sem nú er dæmt um samkvæmt reglum 60. gr. almennra hegningarlaga með hliðsjón af þeim tímafjölda samfélagsþjónustu sem eigi hefur verið innt af hendi þannig að eftirstöðvar samfélagsþjónustu verði virtar með sama hætti og skilorðsdómur.

Ef dómþoli með alvarlegum hætti eða ítrekað rýfur önnur skilyrði samfélagsþjónustu, svo og ef hann fremur ótvírætt brot á almennum hegningarlögum eða lögum um ávana- og fíkniefni, getur Fangelsismálastofnun ríkisins ákveðið hvort skilyrðum skuli breytt, tími sem samfélagsþjónusta er innt af hendi skuli lengdur eða hvort dómur um refsivist komi til afplánunar. Skal þá meta tímalengd refsivistar með hliðsjón af þeirri samfélagsþjónustu sem þegar hefur verið innt af hendi.

Ákvörðun um viðbrögð við broti á skilyrðum fyrir samfélagsþjónustu skal vera skrifleg og rökstudd og hún skal birt dómþola með sannanlegum hætti.

Ákvörðunum Fangelsismálastofnunar ríkisins samkvæmt þessari grein verður skotið til samfélagsþjónustunefndar og er ákvörðun nefndarinnar endanleg.

9. gr.

Heimilt er að setja í reglugerð nánari ákvæði um samfélagsþjónustu, framkvæmd hennar og starfshætti nefndar skv. 5. gr.

10. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1995 og gilda til 31. desember 1997.

Ákvæði til bráðabirgða.

Þrátt fyrir að lögin taki ekki gildi fyrr en 1. júlí 1995 skal dómsmálaráðherra þegar skipa samfélagsþjónustunefnd skv. 5. gr. sem starfar fram til 1. júlí 1995 að undirbúningi að gildistöku laganna.

Gjört í Reykjavík, 29. apríl 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

13. maí 1994 Nr. 56

LÖG

um breyting á lögum nr. 65/1982, um skattskyldu innlánsstofnana, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 1. gr. laganna:

1. Í stað orðanna „Viðskiptabankar, sparisjóðir, veðdeildir við innlánsstofnanir og opinberir fjárfestingarlánasjóðir“ í 1. mgr. kemur: Lánastofnanir aðrar en eignarleigufyrirtæki.
2. 2. mgr. fellur brott.

2. gr.

3. gr. laganna orðast svo:

Heimildir til niðurfærslu viðskiptaskulda í 2. málsl. 3. tölul. 1. mgr. 31. gr. og 2. og 3. málsl. 5. tölul. 74. gr. laga um tekjuskatt og eignarskatt gilda ekki um skattskylda aðila samkvæmt lögum þessum.

Frá tekjum aðila sem skattskyldir eru samkvæmt lögum þessum má draga þau almennu og sérstöku framlög í afskriftareikning útlána sem gjaldfærð eru í rekstrarreikningi í samræmi við gildandi reglur um ársreikning þessara aðila. Staða afskriftareiknings útlána í árslok dregst frá við uppgjör á eignarskattsstofni.

Færsla á tillögum í afskriftareikning innan eigin fjár er ekki heimilt að draga frá tekjum. Þessi eiginfjárreikningur skal ekki dreginn frá við uppgjör á eignarskattsstofni.

3. gr.

6. gr. laganna orðast svo:

Lánastofnanir skulu undanþegnar stimpilgjaldi af fjárskuldbindingum sem þær kunna að taka á sig.

4. gr.

Heiti laganna verður: **Lög um skattskyldu lánastofnana.**

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995 og koma til framkvæmda við álagningu tekjuskatts og eignarskatts á árinu 1996 vegna tekjuársins 1995.

Ákvæði til bráðabirgða.

Á því ári þegar lög þessi öðlast gildi skulu viðskiptabankar og sparisjóðir samkvæmt þeim leysa upp og færa til skattskyldra tekna þá upphæð sem stendur á afskriftareikningi útlána sem byggist á ákvæði 3. gr. laga nr. 65/1982, sbr. 2. gr. laga nr. 51/1984. Miða skal tekjufærslu við stöðu reikningsins 31. desember 1993. Ákvæði 1. gr. laga þessara skulu síðan gilda um skattaleg reikningsskil viðkomandi skattaðila frá því tímamarki.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

Nr. 57 13. maí 1994

LÖG

um breytingu á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 30. gr. laganna bætist ný málsgrein sem orðast svo:

Hafi maður leigutekjur af íbúðarhúsnæði, án þess að það teljist vera atvinnurekstur eða sjálfstæð starfsemi, er honum heimilt í stað beins kostnaðar skv. 2. mgr. að draga frá þeim tekjum húsaleigugjöld af íbúðarhúsnæði til eigin nota. Frádráttur þessi leyfist eingöngu til frádráttar leigutekjum af íbúðarhúsnæði sem ætlað er til eigin nota en er tímabundið til útleigu.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og skulu koma til framkvæmda við álagningu opinberra gjalda á árinu 1995 á tekjur ársins 1994.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

LÖG

um breytingu á lögum nr. 93 20. nóvember 1992, um meðferð sjávarafurða og eftirlit með framleiðslu þeirra.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir síðasta málslið 1. mgr. 6. gr. kemur nýr málsliður er orðast svo: Þó er ráðherra heimilt að kveða á um í reglugerð í hvaða tilvikum sé ekki krafist slíkrar aðgreiningar.

2. gr.

Við 22. gr. laganna bætast tvær nýjar málsgreinar er orðast svo:

Sjávarútvegsráðherra skal ákvarða gjald fyrir þjónustu sem Fiskistofa veitir á grundvelli laga þessara.

Gjald Fiskistofu fyrir viðurkenningu á skoðunarstofu skal vera 200.000 krónur. Ráðherra er heimilt að hækka gjaldið er nemur hlutfallslegri hækkun vísitölu byggingarkostnaðar, sbr. lög nr. 42/1987, um vísitölu byggingarkostnaðar. Grunntaxti gjaldsins er miðaður við byggingarvísitölu í ágúst 1993, þ.e. 192,5 stig.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 3/1987, um fjáröflun til vegagerðar, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við lögin bætist ákvæði til bráðabirgða er orðast svo:

Heimilt er að endurgreiða útlagðan kostnað vegna kaupa á ökumælum, vegna nýskráningar bifreiða, tengi- eða festivagna eða vegna nauðsynlegrar endurnýjunar á ökumælum í bifreiðar, tengi- eða festivagna ef ákvörðun er tekin um að hætta að miða innheimtu þungaskatts við ekna kílómetra samkvæmt ökumælum.

Ráðherra er heimilt að kveða nánar á um framkvæmd þessa ákvæðis í reglugerð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 10 – 1994

11. maí 1994 149 Nr. 60

LÖG

um vátryggingastarfsemi.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Gildissvið. Skilgreining hugtaka. Mörk við aðra starfsemi.

Gildissvið.

1. gr.

Lög þessi gilda um vátryggingastarfsemi. Einnig gilda lögin um vátryggingamiðlun. Starfsemi, sem fellur undir lög þessi, er háð starfsleyfi.

2. gr.

Eftirtaldir aðilar mega reka vátryggingastarfsemi hér á landi:

1. Hlutafélög og gagnkvæm félög sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi skv. 26. gr.
2. Erlend vátryggingafélög með aðalstöðvar á Evrópsku efnahagssvæði sem hafa fengið starfsleyfi í heimaríki, sbr. 64. og 65. gr.
3. Erlend vátryggingafélög með aðalstöðvar utan hins Evrópska efnahagssvæðis sem fá leyfi til að reka útibú hér á landi, sbr. 71. gr.

Um vátryggingahlutafélög gilda ákvæði laga um hlutafélög og um gagnkvæm vátryggingafélög, sem stofnuð eru og rekin í samvinnufélagsformi, ákvæði laga um samvinnufélög nema annað leiði af ákvæðum laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim.

Félög sem stofnuð eru með sérlögum til að reka vátryggingastarfsemi mega reka þessa starfsemi í hlutafélagsformi sem gagnkvæm félög eða á öðru lögmæltu félagsformi enda búi þau við sömu rekstrarskilyrði og einkafélög og uppfylli ákvæði II. kafla. Sama gildir um erlend vátryggingafélög sem leyfi fá til að reka vátryggingastarfsemi hér á landi.

3. gr.

Lögin gilda ekki um eftirlaunasjóði, lífeyrissjóði og sjúkrasjóði einstakra atvinnustétta, starfshópa og fyrirtækja eða um Tryggingastofnun ríkisins, Atvinnuleysistryggingasjóð og hliðstæðar stofnanir sem reknar eru samkvæmt sérstökum lögum nema að því leyti sem þessir aðilar kunna að hafa með höndum vátryggingastarfsemi.

4. gr.

Lög þessi gilda um félagasamstæður, sbr. 7. gr., þegar móðurfélagið er vátryggingafélag. Vátryggingaeftirlitið getur ákveðið að ákvæði laganna um félagasamstæður skuli eiga við um tengsl félags sem ekki er vátryggingafélag og vátryggingafélaga þegar litið væri á hið fyrrnefnda sem móðurfélag samkvæmt lögum þessum ef það ræki vátryggingastarfsemi.

Steindórsprent Gutenberg hf.

Vátryggingaeftirlitið getur einnig ákveðið að lögin taki til félaga sem teljast ekki félagasamstæður þegar veruleg innbyrðis tengsl eru á milli þeirra. Félögin skulu þá tilnefna eitt þeirra sem móðurfélag.

Við mat á því hvort um yfirráð í félagi sé að ræða, sbr. 7. gr., skal leggja saman réttindi móðurfélags og dótturfélags eða dótturfélaga.

5. gr.

Enginn má í atvinnuskyni stuðla að því að vátryggingaáhætta sem hér er, sbr. 8. gr., sé frumtryggð annars staðar en hjá vátryggingafélögum sem hér hafa starfsleyfi. Starfsleyfi vátryggingafélags í aðildarríki hins Evrópska efnahagssvæðis telst jafngilda starfsleyfi hér á landi, enda sé fullnægt skilyrðum um heimildir til stofnunar útibús eða til að veita þjónustu, sbr. VII. kafla.

Vátryggingaeftirlitið getur, þegar sérstakar aðstæður eru fyrir hendi, heimilað undanþágur frá banni skv. 1. málsl. 1. mgr.

Skilgreining hugtaka.

6. gr.

Með starfsstöð vátryggingafélags er í lögum þessum átt við:

1. Aðalstöðvar félagsins samkvæmt samþykktum þess.
2. Útibú.
3. Skrifstofu undir stjórn starfsliðs erlends vátryggingafélags.
4. Aðsetur einstaklings með umboð erlends vátryggingafélags til að starfa á vegum þess.

Þegar erlent vátryggingafélag starfar hér á landi eins og segir í 3. eða 4. tölul. 1. mgr. skal litið svo á að félagið hafi hér starfsemi sem jafngildir útibúi og skal félagið uppfylla þau skilyrði VII. kafla sem að slíkri starfsemi lúta.

7. gr.

Í lögum þessum merkir:

— *móðurfélag*, félag sem hefur yfirráð í öðru félagi,
— *dótturfélag*, félag sem móðurfélag hefur yfirráð yfir; dótturfélag dótturfélags telst einnig dótturfélag móðurfélagsins,
— *yfirráð*, að félag (móðurfélag) ráði yfir meiri hluta atkvæða í öðru félagi, eða
eigi eignarhluti í öðru félagi og hafi rétt til að tilnefna eða víkja frá meiri hluta stjórnarmanna eða stjórnenda, eða
eigi eignarhluti í öðru félagi og hafi rétt til að hafa afgerandi áhrif á starfsemi þess á grundvelli samþykkta félagsins eða samninga við það, eða
eigi eignarhluti í öðru félagi og ráði meiri hluta í félaginu á grundvelli samnings við aðra hluthafa eða aðra eignaraðila, eða
eigi eignarhluti í öðru félagi og hafi ráðandi stöðu í því, eða
hliðstæð tengsl einstaklinga eða lögaðila við félag,
— *félagasamstæða*, móður- og dótturfélag eða dótturfélög í sameiningu,
— *virkur eignarhlutur*, beina eða óbeina hlutdeild í félagi sem nemur 10% eða meira af eigin fé eða atkvæðisrétti eða aðra hlutdeild sem gerir kleift að hafa veruleg áhrif á stjórnun viðkomandi félags,
— *aðildarríki*, ríki sem er aðili að Evrópsku efnahagssvæði,
— *heimaríki*, aðildarríki þar sem aðalstöðvar vátryggingafélags eru og starfsleyfi er gefið út,

— *gistiríki*, aðildarríki þar sem vátryggingafélag með aðalstöðvar í öðru aðildarríki hefur útibú eða veitir þjónustu án starfsstöðvar,
— *aðildarríki þar sem þjónusta er veitt*, aðildarríki þar sem vátryggingafélag eða útibú í öðru aðildarríki vátryggir áhættu sem þar er, sbr. 8. gr., án þess að hafa þar starfsstöð,
— *þriðja ríki*, ríki utan hins Evrópska efnahagssvæðis,
— *reglulegur markaður*, fjármálamarkað í aðildarríki eða þriðja ríki sem heimaríki telur reglulegan markað og einkennist af reglulegri starfsemi og reglum sem samþykktar eru og gefnar út af hlutaðeigandi yfirvöldum sem skilgreina skilyrði fyrir starfsemi og aðgang að markaðnum,
— *eftirlitsstjórnvöld*, þann aðila sem samkvæmt lögum hlutaðeigandi ríkis fer með eftirlit með vátryggingafélögum og vátryggingastarfsemi, hér á landi Vátryggingaeftirlitið.

8. gr.

Í lögum þessum er ríkið þar sem vátryggingaáhætta er:
— *í eignatryggingum*: ríkið þar sem hin vátryggða eign er þegar mannvirki eru vátryggð eða mannvirki ásamt lausafé vátryggt í sama vátryggingasamningi,
— *í ökutækjatryggingum*: ríkið þar sem ökutæki er skráð,
— *í ferðatryggingum*: ríkið þar sem vátryggingataki keypti vátrygginguna enda sé gildistími hennar eigi lengri en fjórir mánuðir,
— *í öðrum skaðatryggingum (frumtryggingum)*: ríkið þar sem vátryggingataki hefur aðsetur að jafnaði eða, þegar um lögaðila er að ræða, það aðildarríki þar sem aðsetrið er sem helst tengist vátryggingasamningnum sem gerður er,
— *í persónutryggingum*: ríkið þar sem skuldbindingin komst á, þ.e. þar sem vátryggingataki hefur aðsetur að jafnaði eða, þegar um lögaðila er að ræða, það ríki þar sem aðsetrið er sem helst tengist vátryggingasamningnum sem gerður er (starfsemin fer fram).

Með stóráhættu er í lögum þessum átt við greinaflokka vátrygginga er tengjast atvinnurekstri og stærri fyrirtækjum sérstaklega. Greinaflokkar skv. 1. mgr. 22. gr. nr. 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14 og 15 teljast stóráhætta. Einnig teljast skaðatryggingar stórfyrirtækja í greinaflokkum nr. 3, 8, 9, 10, 13 og 16 til stóráhættu. Í reglugerð skal kveða nánar á um skilyrði þess að fyrirtæki teljist stórfyrirtæki í merkingu laga þessara.

Mörk við aðra starfsemi.

9. gr.

Vátryggingafélag má ekki reka aðra starfsemi en vátryggingastarfsemi nema annað leiði af ákvæðum 11. gr.

Vátryggingafélag telst reka aðra starfsemi en vátryggingastarfsemi ef félagið hefur yfirráð, eitt sér eða ásamt öðru vátryggingafélagi, í félagi sem rekur aðra starfsemi en vátryggingastarfsemi. Þegar um félagasamstæðu er að ræða eða vátryggingafélög í beinum eða óbeinum rekstrarlegum tengslum við önnur félög og móðurfélagið er ekki vátryggingafélag skal í þessu sambandi litið á vátryggingafélögin sem eitt félag.

Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. mgr. er vátryggingafélagi heimilt að reka viðskiptabanka eða aðra fjármálastarfsemi í sérstöku félagi, enda sé starfsemin háð starfsleyfi og eftirliti opinberra aðila.

Vátryggingafélag má ekki taka á sig ábyrgðir sem ekki eru vátryggingar. Því er óheimilt að taka á sig skuldbindingar sem ekki eru í tengslum við eðlilegan rekstur vátryggingafélags.

10. gr.

Líftryggingastarfsemi má ekki reka með annarri vátryggingastarfsemi. Þó má félag hafa með höndum endurtryggingar á líftryggingum samhliða annarri vátryggingastarfsemi. Einnig má veita líftryggingafélagi starfsleyfi í slysa- og sjúkratryggingum.

11. gr.

Vátryggingafélagi er heimilt að reka eftirfarandi hliðarstarfsemi:

1. Umboð fyrir vátryggingafélög sem leyfi hafa til að starfa hér á landi og fyrir önnur félög sem lúta eftirliti Vátryggingaeftirlitsins eða annarra opinberra aðila.
2. Að reisa, eiga og reka fasteignir sem lið í fjárfestingu til ávöxtunar á fjármunum félagsins til lengri tíma.
3. Tjónsuppgjör og tjónavarnastarfsemi.
4. Rekstur og umsjón með sjóðum er tengjast eða eru hliðstæðir vátryggingastarfsemi.
5. Aðra umsýslu í beinu framhaldi af og í eðlilegum tengslum við vátryggingastarfsemi.

Starfsemi skv. 5. tölul. er háð leyfi Vátryggingaeftirlitsins. Vátryggingaeftirlitið getur ákveðið að starfsemi, sem fellur undir 5. tölul., skuli rekin af sjálfstæðu félagi.

12. gr.

Vátryggingastarfsemi og hliðarstarfsemi skv. 11. gr. skal rekin í samræmi við góða viðskiptahætti og venjur í vátryggingaviðskiptum og með hag vátryggingataka og vátryggðra fyrir augum. Verði misbrestur á skal Vátryggingaeftirlitið gefa fyrirmæli um að ráðin verði bót á því sem úrskeiðis hefur farið.

13. gr.

Í heiti vátryggingafélags skal koma greinilega fram að um vátryggingafélag sé að ræða. Aðrir en þeir sem leyfi hafa til vátryggingastarfsemi mega ekki bera heiti sem kunna að benda til eða gefa í skyn að þeir reki vátryggingastarfsemi eða láta nokkuð frá sér fara opinberlega, í prentuðu máli eða á annan hátt, sem skilja mætti á þann veg að vátryggingastarfsemi sé rekin.

Félagsform vátryggingafélags skal koma greinilega fram í heiti þess. Þegar gefnar eru upplýsingar opinberlega eða á annan hátt með tilkynningum til almennings um upphæð hlutafjár eða stofnfjár skal bæði koma fram skráð fé og hversu mikið er innborgað.

II. KAFLI

Stofnun vátryggingafélags. Starfsleyfi og skráning í vátryggingafélagaskrá.

Stofnun vátryggingafélags.

14. gr.

Stofnendur vátryggingafélags skulu gera og undirrita skriflegan stofnsamning. Í stofnsamningi skulu vera drög að samþykktum félagsins og ákvarðanir um þau atriði sem tilgreind eru í 15. gr.

Stofnendur skulu hið fæsta vera þrír. Meiri hluti stofnenda skal vera búsettur á Íslandi. Stofnendur geta verið einstaklingar, íslenska ríkið og stofnanir þess, sveitarfélög á Íslandi og stofnanir þeirra, vátryggingafélög með heimilisfang hér á landi, skráð hlutafélög, skráð samvinnufélög, önnur skráð félög með takmarkaðri ábyrgð, skráð sameignarfélög, skráð samlagsfélög, svo og sjálfseignarstofnanir sem eru undir opinberu eftirliti með aðsetur hér á landi. Stofnendur skulu hafa náð tuttugu ára aldri, hafa óflekkað mannorð og aldrei hafa verið sviptir forræði á búi sínu.

Sá sem undirritar stofnsamning og önnur stofnskjöl fyrir hönd lögaðila skal fullnægja þeim skilyrðum er segir um einstaklinga. Hann ber auk umbjóðanda síns ábyrgð svo sem sjálfur væri hann stofnandi nema á greiðslu þess hlutafjár eða stofnfjár sem umbjóðandi hans hefur skrifað sig fyrir.

Ríkisborgarar og lögaðilar aðildarríkja hins Evrópska efnahagssvæðis eru undanþegnir búsetuskilyrði 2. mgr. Ráðherra er heimilt að veita ríkisborgurum þriðju ríkja sömu undanþágu.

15. gr.

Í stofnsamningi vátryggingafélags skal eftirfarandi koma fram:

1. Nöfn og heimilisföng stofnenda.
2. Hve mikið skuli greiða fyrir hvern hlut í félaginu.
3. Frestir sem kunna að vera veittir til áskriftar að hlutum og til greiðslu þeirra.
4. Reglur um innborgun hlutafjár eða stofnfjár.
5. Ákvarðanir um að stofnendur eða aðrir skuli njóta sérstakra réttinda eða hlunninda í félaginu.
6. Ákvarðanir um að gert skuli samkomulag við stofnendur eða aðra sem hefði í för með sér verulegar fjárskuldbindingar fyrir félagið.
7. Ákvarðanir um að félagið taki við verðmætum sem ekki er greitt fyrir með hlutum í félaginu.
8. Hvenær halda skuli stofnfund og hvernig til hans skuli boðað nema það leiði af ákvæðum 18. gr. að fundur þessi verði haldinn án sérstakrar boðunar.
9. Hvort félagið skuli bera kostnað við stofnunina og ef svo er, hversu hár sá kostnaður megi vera. Kostnaður þessi má ekki fara yfir 5% af skráðu fé þegar frá eru talin opinber útgjöld og kostnaður við matsgerð, sbr. 16. gr. Vátryggingaeftirlitið getur veitt undanþágu frá hámarki stofnkostnaðar. Ekki má greiða stofnendum þóknun vegna stofnunarinnar.

Í stofnsamningi gagnkvæms vátryggingafélags skal jafnframt getið:

10. Ábyrgðar félagsmanna og ábyrgðarmanna á skuldbindingum félagsins og skuldbindinga þeirra innbyrðis, hvers gagnvart öðrum.
11. Hvort og að hvaða marki félagið á að geta tekið að sér endurtryggingar án gagnkvæmrar ábyrgðar.
12. Eftir hvaða reglum stofnfé skuli ávaxtað.

Í stofnsamningi skal gerð grein fyrir þeim atriðum sem nauðsynleg eru og máli skipta til þess að unnt sé að meta til fjár þau verðmæti er félagið hyggst taka við.

Sé stofnað til félagsins með það fyrir augum að yfirtaka vátryggingastarfsemi eða vátryggingastofn annars vátryggingafélags skal þess getið í stofnsamningi og það tekið fram hvort samningsdrög um yfirfærslu vátryggingastofns hafi verið gerð og umfjöllun Vátryggingaeftirlits liggi fyrir, sbr. X. kafla.

Skjöl, sem hafa að geyma mikilvæg efnisatriði sem ekki koma fram í stofnsamningi, skulu fest við hann og teljast hluti stofnsamningsins.

Allir samningar um atriði, sem fjallað er um í stofnsamningi en voru ekki samþykkt við gerð hans, eru ógildir gagnvart félaginu.

16. gr.

Hlutir skulu greiddir í reiðufé. Vátryggingaeftirlitið getur veitt heimild til að greiðsla fari fram með öðrum hætti.

Framlög til greiðslu hluta í öðru en reiðufé skulu vera þannig að unnt sé að meta fjárhagslegt verðmæti þeirra. Í þeim má ekki felast skuldbinding um að leggja fram vinnu eða þjónustu, og framlög mega ekki vera í formi krafna á aðra stofnendur eða þá sem skrá sig fyrir hlutum þótt kröfurnar séu tryggðar með veði.

Sé ætlunin að greiða hluti á annan hátt en í reiðufé skal senda Vátryggingaeftirlitinu umsókn ásamt matsgerð. Matsgerðin skal unnin af einum eða fleiri óvilhöllum, sérfróðum matsmönnum sem Vátryggingaeftirlitið samþykkir. Matsmönnum skal heimill aðgangur að öllum gögnum til að unnt sé að gera þær athuganir sem þeir telja nauðsynlegar og þeir geta krafið stofnendur eða félagið um allar þær upplýsingar og þá aðstoð sem þeir álíta sig þurfa við verk sitt. Fallist Vátryggingaeftirlitið á umsóknina má gera stofnsamning.

Telji Vátryggingaeftirlitið ástæðu til að ætla að verðmæti framlaga hafi breyst frá því að matsgerð var framkvæmd og stofnfundur er haldinn getur það krafist yfirlýsingar matsmanna um verðmætið eða nýrrar matsgerðar.

Ákvæði þessarar greinar eiga einnig við taki félagið við fjármunum af stofnendum, hluthöfum eða ábyrgðarmönnum sem ekki eru til greiðslu hluta ef greiðsla skal innt af hendi innan tveggja ára frá dagsetningu stofnsamnings eða greiðsla nemur meira en tíunda hluta hlutafjár eða stofnfjár.

17. gr.

Stofnendur skulu gera tillögu að samþykktum vátryggingafélags og skulu eftirtalin atriði koma fram:

1. Heiti félagsins og heimilisfang.
2. Tilgangur félagsins, starfssvið og starfssvæði.
3. Heildarupphæð hlutafjár eða stofnfjár, fjárhæð hluta og atkvæðisréttur.
4. Hvort hlutir eiga að geta gengið kaupum og sölum og reglur um innlausn og sérstök réttindi er þeim kunna að fylgja, svo og skorður sem reistar kunna að vera við heimildum eigenda hluta til meðferðar á þeim.
5. Fjöldi stjórnar- og varastjórnarmanna ásamt endurskoðendum og kjörtímabil þeirra.
6. Hvernig boðað skuli til félagsfundar.
7. Hvaða mál skuli leggja fyrir aðalfund.
8. Hvert skuli vera reikningsár félags.
9. Ráðstöfun tekjuafgangs og hvernig mæta skal halla.
10. Úthlutun arðs og ágóðahluta.
11. Hvernig ráðstafa megi eignum félagsins og hvernig fara skuli með eignir þess við félagsslit.

Í samþykktum gagnkvæms félags skal enn fremur kveðið á um:

12. Skilyrði aðildar félagsmanna að félaginu og um brottfall aðildar.
13. Atriði samkvæmt ákvæðum 10.–12. tölul. 15. gr.

18. gr.

Ákvörðun um stofnun vátryggingafélags skal tekin á stofnfundi.

Stofnendur skulu sjá um að áskriftarskrár og þeir samningar og gögn sem um ræðir í stofnsamningi, þar með talið matsgerð og yfirlýsing, ef við á, sbr. 16. gr., séu til sýnis í eina viku fyrir stofnfund á stað sem greinir í fundarboði.

Ef áskrift fæst að öllum hlutum á stofnfundi og allir viðurkenndir áskrifendur eru sammála þar um er unnt að taka ákvörðun um stofnun félagsins án frekari funda. Sé svo ekki skulu stofnendur boða alla áskrifendur til nýs stofnfundar.

Á stofnfundi skulu lögð fram gögn sem fjallað er um í 2. mgr. og gerð skal grein fyrir útgjöldum sem um getur í 9. tölul. 1. mgr. 15. gr. Einnig skal veita upplýsingar um það hlutafé eða stofnfé sem samþykkt hefur verið og um skiptingu hluta og innborgaðra fjárhæða. Upplýsingar þessar skulu færðar í fundargerðabók.

19. gr.

Ekki má skrá félag sem vátryggingafélag í hlutafélagaskrá eða aðra félagaskrá fyrr en starfsleyfi hefur verið gefið út.

Heimilt er að skrá félagsmenn með það fyrir augum að stofna gagnkvæmt vátryggingafélag svo framarlega sem ekki er stofnað til vátryggingasamninga og ábyrgðar vegna þeirra eða innheimtu iðgjalda áður en félagið hefur verið skráð.

20. gr.

Óskráð vátryggingafélag getur hvorki öðlast réttindi né tekið á sig skyldur. Það getur ekki heldur verið aðili í dómsmálum nema málum er varða áskrift hlutafjár eða stofnfjár.

Séu vátryggingasamningar gerðir þrátt fyrir ákvæði 2. mgr. 19. gr. ábyrgjast þeir sem gert hafa vátryggingasamningana fyrir hönd félagsins sameiginlega að halda gerða samninga og eru samábyrgir um það. Viðurkenni félagið skuldbindingar þær sem í samningunum felast innan fjögurra vikna frá skráningu félagsins fellur ábyrgð viðkomandi niður nema talið verði að hagsmunir vátryggingataka skerðist verulega ella. Samningar af þessu tagi eru ekki bindandi fyrir vátryggingataka nema viðurkenning félagsins á skuldbindingunum liggi fyrir.

Innritun félagsmanns í gagnkvæmt félag í samræmi við 2. mgr. 19. gr. er því aðeins bindandi að tilkynnt sé um félagið til vátryggingafélagaskrár innan árs frá innritun. Sé félaginu neitað um skráningu fellur samningurinn úr gildi.

Um aðra löggerninga, sem gerðir eru fyrir hönd vátryggingafélags áður en það er skráð, gildir að þeir sem tekið hafa þátt í gerningum eða ákvörðunum bera óskipt ábyrgð á efndum. Við skráninguna tekur félag við þeim skyldum og skyldum samkvæmt stofnsamningi.

Ef gerður er löggerningur áður en félag er skráð og hinn samningsaðilinn vissi að félagið var ekki skráð getur hann, nema um annað sé samið, rift gerningnum svo fremi að tilkynning til vátryggingafélagaskrár sé ekki gerð innan þess frests er um ræðir í 21. gr. eða að skráningar hafi verið synjað. Vissi viðsemjandinn ekki að félagið var óskráð getur hann rift löggerningnum meðan félagið er ekki skráð.

Starfsleyfi vátryggingafélaga.

21. gr.

Umsókn um starfsleyfi skal send Vátryggingaeftirlitinu innan sex mánaða frá dagsetningu stofnsamnings ásamt tilkynningu til skráningar í vátryggingafélagaskrá, sbr. 28. gr.

Í umsókn og meðfylgjandi gögnum skal eftirfarandi koma fram:

1. Heiti félagsins og félagsform.
2. Staðfest endurrit stofnsamnings og fundargerðar stofnfundar úr fundargerðabók.
3. Skrá yfir stofnendur og hlutafé eða stofnfé, hverjir eigi virkan eignarhlut í félaginu og hve mikinn.
4. Drög að samþykktum til staðfestingar.
5. Greinaflokkar vátrygginga eða vátryggingagreinar sem sótt er um leyfi fyrir, sbr. 22. og 23. gr.
6. Ef við á, skrá um hliðarstarfsemi sem félagið hyggst reka, sbr. 11. gr.

7. Sérstök áætlun um starfsemina, sbr. 24. gr.
8. Staðfesting þess að félagið uppfylli ákvæði 33. gr. um lágmarksfjárhæðir.
9. Reiknigrundvöllur iðgjalda, iðgjaldasjóðs, ágóðaúthlutunar, endurkaups og gjaldfrjálsra líftrygginga, reglur um upplýsingar sem líftryggingataka ber að veita og hliðstæð gögn eftir því sem við á um heilsutryggingar sem reknar eru samkvæmt tæknilegum grundvelli þegar sótt er um starfsleyfi skv. 23. gr.
10. Vátryggingaskilmálar lögboðinna vátrygginga og upplýsingar um þær tegundir líftrygginga sem félagið hyggst bjóða.

Berist umsókn ekki innan tilskilins frests skal synja um skráningu félagsins. Fari svo falla burtu skuldbindingar þeirra er hafa skráð sig fyrir hlutafé eða stofnfé. Sama gildir ef skráningar er synjað af öðrum ástæðum. Eftir þetta er ekki hægt að skrá félagið nema sérstakar aðstæður séu fyrir hendi og má þá skrá félagið þó að fresturinn sé liðinn.

Ekki má skrá vátryggingafélag í vátryggingafélagaskrá nema hlutafé eða stofnfé, sem skráð er við stofnun, sé að fullu greitt.

Vátryggingafélag má ekki hefja starfsemi fyrr en það hefur fengið starfsleyfi og verið skráð í vátryggingafélagaskrá.

22. gr.

Starfsleyfi í vátryggingum öðrum en líftryggingum (skaðatryggingum) er bundið við tiltekna greinaflokka vátrygginga eða vátryggingagreinar innan þeirra samkvæmt eftirfarandi skrá:

1. *Slysatryggingar* (slys, vinnuslys, atvinnusjúkdómar): a. bætur með föstum fjárhæðum, b. bætur eftir mati á afleiðingum tjóns, c. bætur með föstum fjárhæðum/bætur eftir mati á afleiðingum tjóns, d. slys á farþegum.
2. *Sjúkratryggingar* (veikindi, heilsutjón): a. bætur með föstum fjárhæðum, b. bætur eftir mati á afleiðingum tjóns, c. bætur með föstum fjárhæðum/bætur eftir mati á afleiðingum tjóns.
3. *Húftryggingar ökutækja.* Eignatjón, þar með talið altjón á: a. vélknúnum ökutækjum á landi öðrum en járnbrautum, b. ökutækjum til notkunar á landi öðrum en vélknúnum ökutækjum.
4. *Járnbrautatryggingar.* Eignatjón, þar með talið altjón á járnbrautarvögnum.
5. *Húftryggingar loftfara.* Eignatjón, þar með talið altjón á loftförum.
6. *Húftryggingar skipa og báta.* Eignatjón, þar með talið altjón á: a. sjóskipum, b. vatnabátum, c. fljóta- og síkjabátum.
7. *Flutningatryggingar.* Eignatjón, þar með talið altjón á vörum og farangri í flutningi án tillits til hvernig flutt er.
8. *Eignatryggingar* (bruni og náttúruöfl). Eignatjón, þar með talið altjón, annað en skv. 3., 4., 5., 6. og 7. flokki vegna: a. elds, b. sprengingar, c. óveðurs, d. náttúruafla annarra en óveðurs, e. kjarnorku, f. landsigs.
9. *Aðrar eignatryggingar.* Eignatjón, þar með talið altjón, annað en skv. 3., 4., 5., 6. og 7. flokki og ekki talið í 8. flokki, þar með talið vegna hagls, frosts og atburða svo sem þjófnaðar o.fl.
10. *Ábyrgðartryggingar ökutækja.* Ábyrgð vegna notkunar ökutækja, þar með talin ábyrgð stjórnanda.
11. *Ábyrgðartryggingar loftfara.* Ábyrgð vegna notkunar loftfara, þar með talin ábyrgð stjórnanda.
12. *Ábyrgðartryggingar skipa og báta.* Ábyrgð vegna notkunar á sjó, vötnum, fljótum og síkjum, þar með talin ábyrgð stjórnanda.

13. *Almennar ábyrgðartryggingar.* Hvers konar ábyrgð önnur en skv. 10., 11. og 12. flokki.
14. *Greiðsluvátryggingar*: a. almenn gjaldþrot, b. útflutningslán, c. afborgunarskilmálar, d. veð, e. landbúnaðarlán.
15. *Efndavátryggingar*: a. beinar efndir, b. óbeinar efndir.
16. *Fjárhagslegar vátryggingar* (fjárhagslegt tap): a. atvinnuleysi, b. tekjutap (almennt), c. óveður, d. ábatamissir, e. viðvarandi útgjöld vegna almenns kostnaðar, f. ófyrirsjáanleg viðskiptaútgjöld, g. tap á markaðsverði, h. tap á leigu eða hliðstæðum tekjum, i. annað óbeint tap á viðskiptum, j. fjárhagslegt tap, annað en í viðskiptum, k. aðrar tegundir fjárhagslegs taps.
17. *Réttaraðstoðartryggingar.* Réttaraðstoð og kostnaður við málarekstur.
18. *Ferðamannaaðstoð.* Aðstoð til handa þeim sem lenda í erfiðleikum á ferðalagi fjarri heimili sínu eða föstu aðsetri.

Áhættu sem innifalin er í tilteknum greinaflokki má ekki innifela í öðrum greinaflokki nema í tilvikum er segir í 3. mgr.

Veita má starfsleyfi sameiginlega fyrir eftirtalda greinaflokka skaðatrygginga, sbr. 1. mgr.:

1. Slysa- og sjúkratryggingar skv. 1. og 2. tölul.
2. Ökutækja- og farmtryggingar skv. 1. tölul. d, 3., 7. og 10. tölul.
3. Sjó- og farmtryggingar skv. 1. tölul. d, 4., 6., 7. og 12. tölul.
4. Flug- og farmtryggingar skv. 1. tölul. d, 5., 7. og 11. tölul.
5. Eignatryggingar skv. 8. og 9. tölul.
6. Ábyrgðartryggingar skv. 10., 11., 12. og 13. tölul.
7. Greiðslu- og efndavátryggingar skv. 14. og 15. tölul.
8. Frumtryggingar skv. 1.–18. tölul.
9. Endurtryggingar skv. 1.–18. tölul.

Vátryggingafélag sem fær starfsleyfi í greinaflokkum frumtrygginga skv. 1. og 2. mgr. (aðaláhætta) má innifela hliðargrein (aukaáhættu) án sérstaks leyfis þegar:

1. Aukaáhættan er í tengslum við aðaláhættu.
2. Aukaáhættan tengist þeim verðmætum sem vátryggð eru sem aðaláhætta.
3. Aukaáhættan er vátryggð samkvæmt vátryggingasamningi um aðaláhættu.

Þó er ekki heimilt að telja áhættu í greinaflokkum skv. 14., 15. og 17. tölul. 1. mgr. sem hliðargrein í öðrum greinaflokkum að því undanskildu að telja má áhættu í greinaflokki skv. 17. tölul. sem hliðargrein í greinaflokki skv. 18. tölul. þegar skilyrði 1. mgr. eru uppfyllt og aðaláhættan tengist einvörðungu aðstoð sem veitt er einstaklingum sem lenda í erfiðleikum á ferðalagi að heiman eða fjarri föstu aðsetri. Greinaflokkur skv. 17. tölul. má einnig vera hliðargrein þegar áhættan eða ágreiningurinn tengist notkun skipa og báta.

23. gr.

Starfsleyfi í líftryggingum og heilsutryggingum auk tengdra slysa- og sjúkratrygginga er bundið við tiltekna greinaflokka vátrygginga eða vátryggingagreinar innan þeirra samkvæmt eftirfarandi skrá:

1. *Áhættu- og söfnunarlíftryggingar án fjárfestingaráhættu*: a. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri, b. greiðslur við andlát, c. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri eða við andlát fyrr, d. líftryggingar með endurgreiðslu iðgjalda, e. lífeyrisgreiðslur, f. viðbótargreiðslur við líkamstjón, þar á meðal við starfsorkumissi, g. viðbótargreiðslur við andlát vegna slyss, h. viðbótargreiðslur við örorku vegna slyss eða sjúkdóms.

2. *Hjóna- og barnalíftryggingar*: a. líftryggingar við giftingu, b. líftryggingar við fæðingu.
3. *Áhættu- og söfnunarlíftryggingar með fjárfestingaráhættu*: a. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri, b. greiðslur við andlát, c. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri eða við andlát fyrr, d. líftryggingar með endurgreiðslu iðgjalda, e. lífeyrisgreiðslur.
4. *Heilsutryggingar*. Varanlegar heilsutryggingar án uppsagnarrétts.
5. *Aðrar líftryggingar*. Aðrar líftryggingar með innifalda áhættu á grundvelli ævilengdar.
6. *Endurtryggingar líf- og heilsutrygginga.*

24. gr.

Í áætlun um starfsemina, sem fylgja skal umsókn um starfsleyfi, skal eftirfarandi koma fram:

1. Skýrsla um endurtryggingavernd og hámark þess sem félagið hyggst bera í eigin áhættu án endurtryggingar í hverjum greinaflokki vátrygginga.
2. Skrá yfir eignir sem eiga að koma á móti lágmarksfjárhæðum skv. 33. gr.
3. Rökstutt mat á kostnaði við að koma starfseminni á fót og hvernig ætlað er að mæta þeim kostnaði.
4. Áætluð staða félagsins samkvæmt efnahagsreikningi í lok þriggja fyrstu bókhaldsáranna ásamt áætlun um árlegar tekjur og gjöld.
5. Áætlun um hvernig félagið hyggst standa við skuldbindingar sínar og uppfylla gjaldþolskröfur fyrstu þrjú bókhaldsárin.

Sé sótt um leyfi fyrir greiðsluvátryggingum skv. 14. tölul. 1. mgr. 22. gr. skal auk gagna skv. 1. mgr. gerð sérstök grein fyrir því eftir hvaða reglum óuppgerðar skuldbindingar félagsins vegna vátryggingasamninga í greiðsluvátryggingum, vátryggingaskuldin, skuli metnar og þeim eignum sem ætlað er að mæta þeim.

25. gr.

Vátryggingaeftirlitið metur umsókn félags um starfsleyfi. Umsögn Vátryggingaeftirlits skal liggja fyrir innan sex mánaða frá móttöku umsóknarinnar og allra gagna sem fylgja eiga umsókn, sbr. 21.–24. gr.

Við mat á umsókn um starfsleyfi líftryggingafélags skal þess gætt að reiknigrundvöllur sé tryggur en sanngjarn í garð líftryggingataka og rétthafa. Sama gildir um reglur um ágóðahlutdeild og skiptingu hagnaðar og skulu reglur þar um vera skýrar og nákvæmar. Vaxtaforsendur iðgjalda og iðgjaldaskuldar, svo og kostnaðar- og öryggisálag, skal ákveðið með varfærnissjónarmið í huga. Iðgjöld nýtrygginga séu nægileg til að félagið geti staðið við skuldbindingar sínar án þess að sérstök aukning eigin fjár reynist nauðsynleg.

Telji Vátryggingaeftirlitið að á skorti hæfi stjórnar eða framkvæmdastjóra til að reka félagið eða að tryggja heilbrigðan og traustan rekstur þess svo að viðhlítandi sé, eða hafi störf þeirra verið með þeim hætti að ætla megi að svo verði ekki, má synja um starfsleyfi. Sama gildir teljist eigendur virkra eignarhluta í félaginu ekki geta tryggt á viðhlítandi hátt heilbrigðan og traustan rekstur. Mæli Vátryggingaeftirlitið ekki með umsókn skal það stutt rökum og tilkynnt umsækjanda skriflega.

Sé til umfjöllunar umsókn dótturfélags sem beint eða óbeint er í eigu aðila með aðsetur utan hins Evrópska efnahagssvæðis getur Vátryggingaeftirlitið tekið sér lengri frest en tiltekinn er í 1. mgr. áður en umsögn er veitt.

26. gr.

Uppfylli félagið skilyrði um gjaldþol og lágmarksfjárhæðir, sbr. III. kafla, og mæli Vátryggingaeftirlitið að öðru leyti með umsókninni, svo og staðfesti samþykktir félagsins, veitir ráðherra starfsleyfi og að því búnu má skrá félagið í vátryggingafélagaskrá.

Í starfsleyfi skulu koma fram upplýsingar um þá vátryggingastarfsemi sem félagið má reka. Veita má starfsleyfi fyrir einstaka greinaflokka vátrygginga skv. 22. eða 23. gr. eða einstakar vátryggingagreinar innan þeirra, eða fyrir greinaflokka sameiginlega skv. 2. mgr. 22. gr. Starfsleyfi veitt í tilteknum greinaflokki gildir einnig fyrir hliðargreinar í öðrum flokki ef skilyrði skv. 3. mgr. 22. gr. eru uppfyllt. Ráðherra ákveður að öðru leyti hvað koma skal fram í starfsleyfi.

27. gr.

Vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi og hyggst taka upp nýjan greinaflokk vátrygginga eða vátryggingagrein eða hyggst breyta starfsemi sinni í verulegum atriðum, skal sækja um leyfi til Vátryggingaeftirlitsins fyrir hinni nýju starfsemi og senda gögn eins og við á skv. 20.–24. gr. og nauðsynleg eru til að það geti metið umsóknina.

Uppfylli félagið skilyrði um gjaldþol og lágmarksfjárhæðir að teknu tilliti til hinnar nýju starfsemi og sé að öðru leyti fallist á umsóknina veitir Vátryggingaeftirlitið leyfi fyrir nýju starfseminni.

Breytingar á samþykktum vátryggingafélags ber að senda Vátryggingaeftirlitinu innan viku frá samþykkt þeirra. Geri Vátryggingaeftirlitið ekki athugasemd við þær breytingar ber félaginu innan tveggja mánaða að senda eftirlitinu dagsett eintak af samþykktunum í heild með þeim breytingum sem samþykktar hafa verið.

Vátryggingafélagaskrá.

28. gr.

Halda skal vátryggingafélagaskrá um öll félög sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi og skal hún vera í vörslu Vátryggingaeftirlitsins. Einnig skal skrá útibú sem hér hafa starfsleyfi og þá sem veita hér þjónustu án starfsstöðvar. Almenningi skal heimill aðgangur að vátryggingafélagaskrá.

Starfsleyfi og leyfi fyrir nýrri starfsemi skulu þegar í stað skráð í vátryggingafélagaskrá. Ákvörðun um að taka upp nýjar greinar vátrygginga eða að breyta starfsemi í verulegum atriðum öðlast ekki gildi fyrr en hún hefur verið skráð í vátryggingafélagaskrá.

Í vátryggingafélagaskrá skal skrá eftirfarandi eftir því sem við getur átt:

1. Dagsetningu stofnsamnings, stofnfundargerðar og samþykkta.
2. Heiti, félagsform og starfssvæði, lögheimili og varnarþing.
3. Starfssvið og tilgang.
4. Dagsetningu starfsleyfis og skrá yfir þá greinaflokka vátrygginga og vátryggingagreinar sem félag hefur leyfi til að reka og um hliðarstarfsemi, sbr. 11. gr.
5. Skráð og innborgað hlutafé og stofnfé og eigið hlutafé. Nöfn þeirra sem eiga virkan eignarhlut í félaginu og hve mikill hann er.
6. Stjórn og varastjórn, endurskoðendur og tryggingastærðfræðinga.
7. Nöfn þeirra er skuldbinda mega félag.
8. Heiti og heimilisfang starfsstöðvar erlends vátryggingafélags, sbr. 6. gr., sem hér hefur útibú eða veitir þjónustu og nafn og aðsetur fulltrúa þess hér á landi sem skuldbindur félagið og kemur fram fyrir þess hönd, svo og, þegar við á, þann sem hefur með höndum tjónsuppgjör í ábyrgðartryggingum ökutækja.
9. Dagsetningu yfirfærslu/yfirtöku vátryggingastofna ásamt skrá yfir vátryggingagreinar sem yfirfærðar/yfirteknar eru.

10. Dagsetningu skipunar skilastjórnar og hverjir skipa skilastjórn, dagsetningu afturköllunar starfsleyfis, slita félags og þegar félag er máð úr vátryggingafélagaskrá.

Allar breytingar varðandi atriði sem tilkynna skal til vátryggingafélagaskrár skulu, eins fljótt og auðið er og eigi síðar en innan eins mánaðar, tilkynntar til skrárinnar ásamt gögnum er sanni samþykkt þeirra og lögmæti. Tilkynningar skulu berast á sérstökum eyðublöðum er Vátryggingaeftirlitið lætur í té.

Ef tilkynningar til vátryggingafélagaskrár fullnægja ekki fyrirmælum laga eða samþykkta félags, eða ákvarðanir eru ekki teknar á þann hátt sem fyrir er mælt í lögum eða samþykktum félags, skal synja um skráningu. Tilkynna skal skriflega um synjun og um ástæður hennar.

Birta skal árlega í Lögbirtingablaði skrá um þau félög sem skráð eru í vátryggingafélagaskrá og fengið hafa starfsleyfi hér á landi til að reka vátryggingastarfsemi, svo og um útibú og vátryggingafélög aðildarríkja sem hér veita þjónustu. Birta skal tilkynningu um skráningu nýs félags eða útibús í vátryggingafélagaskrá, um yfirfærslu og yfirtöku vátryggingastofna og tilkynningu um að vátryggingafélag hafi verið máð úr vátryggingafélagaskrá og ástæður þess.

III. KAFLI
Fjárhagsgrundvöllur. Vátryggingaskuld. Eignaraðild.
Gjaldþol og lágmarksgjaldþol.

29. gr.

Gjaldþol vátryggingafélags er heildareign þess að frádregnum nauðsynlegum afskriftum og niðurfærslum, óefnislegum eignum, svo og hvers konar fyrirsjáanlegum skuldum og skuldbindingum, þar með talin vátryggingaskuld. Til gjaldþols teljast eignir samsvarandi eftirtöldum efnahagsliðum:

1. Innborgað hlutafé eða stofnfé.
2. Helmingur óinnborgaðs hlutafjár eða stofnfjár enda nemi innborgað fé minnst 25% heildarfjárins.
3. Varasjóðir sem ekki eru til að mæta skuldbindingum félagsins.
4. Óráðstafaður hagnaður að frádregnu ójöfnuðu tapi.
5. Framlög eigenda gagnkvæmra vátryggingafélaga samkvæmt nánar skilgreindum reglum.
6. Duldir sjóðir vegna ofmats eða vanmats efnahagsliða að beiðni félagsins, enda rökstyðji það tilvist þeirra og að þeir séu af varanlegum toga.
7. Forgangshlutafé og víkjandi lán samkvæmt nánar skilgreindum reglum.
8. Skuldabréf án tiltekins lánstíma og önnur bréf samkvæmt nánar skilgreindum reglum.

Nánari ákvæði um þær eignir sem telja má til gjaldþols vátryggingafélags skulu sett með reglugerð.

30. gr.

Gjaldþol vátryggingafélags, sem rekur aðra starfsemi en líftryggingastarfsemi, skal á hverjum tíma nema minnst þeirri fjárhæð sem hærri er samkvæmt eftirfarandi útreikningi er nefnist lágmarksgjaldþol félagsins, sbr. þó 33. gr.:

1. 18% eða 16% bókfærðra iðgjalda félagsins samkvæmt rekstrarreikningi að frádregnum endurgreiðslum og niðurfellingum, en án frádráttar á hlut endurtryggjenda í iðgjöldum, er margfaldað með hlutfallinu milli bókfærðra eigin tjóna og bókfærðra tjóna í heild samkvæmt rekstrarreikningi. Sé síðastnefnda hlutfallið lægra en 0,50 skal margfalda með 0,50. Margfaldað er með 18% af iðgjöldum allt að 10 milljónum ecu en 16% af

því sem umfram er. Með iðgjöldum skulu talin framlög eigenda í gagnkvæmum félögum samkvæmt nánari ákvæðum sem sett skulu með reglugerð.

2. 26% eða 23% meðaltjónsfjárhæðar félagsins á síðustu þremur reikningsárum samkvæmt rekstrarreikningi, án frádráttar á hlut endurtryggjenda í tjónum, er margfaldað með hlutfallinu milli bókfærðra eigin tjóna og bókfærðra tjóna í heild samkvæmt rekstrarreikningi. Sé síðastnefnda hlutfallið lægra en 0,50 skal margfalda með 0,50. Meðaltjónsfjárhæð fæst sem þriðjungur þess þegar lagt er saman, án frádráttar á hlut endurtryggjenda, bótasjóður í lok síðasta reikningsárs og bókfærð tjón þriggja síðustu reikningsára en bótasjóður í upphafi þriggja ára tímabilsins dreginn frá. Margfaldað er með 26% af meðaltjónsfjárhæð allt að 7 milljónum ecu en 23% af því sem umfram er.

Miða skal við meðaltal sjö síðustu reikningsára í stað þriggja þegar fundið er meðaltal skv. 2. tölul. reki félagið aðallega starfsemi í óveðurs-, hagl- eða frostskaðatryggingum eða í greiðsluvátryggingum.

Víkja má frá framangreindum reglum til lækkunar þegar sjúkratryggingar eru reknar samkvæmt tæknilegum reiknigrundvelli í vátryggingafélagi sem ekki rekur líftryggingar og skulu ákvæði um það sett með reglugerð.

Vátryggingaeftirlitið getur sett reglur um hvernig taka skuli tillit til verðlagsbreytinga við útreikning gjaldþols.

31. gr.

Gjaldþol vátryggingafélags sem rekur líftryggingastarfsemi skal á hverjum tíma nema minnst samanlögðum fjárhæðum samkvæmt eftirfarandi útreikningi er nefnist lágmarksgjaldþol félagsins, sbr. þó 33. gr.:

1. 4% af líftryggingaskuldinni í frumtryggingum samkvæmt reiknigrundvelli án frádráttar á hlut endurtryggjenda, en að viðbættri líftryggingaskuld vegna móttekinna lífendurtrygginga, er margfaldað með hlutfallinu milli líftryggingaskuldar að frádregnum hlut endurtryggjenda og heildarlíftryggingaskuldar eins og hlutfallið var á næstliðnu reikningsári, en hlutfall þetta má þó aldrei vera lægra en 0,85.
2. 0,3% af samanlögðum líftryggingafjárhæðum vegna dánaráhættu án frádráttar á hlut endurtryggjenda er margfaldað með hlutfallinu milli samanlagðra líftryggingafjárhæða að frádregnum hlut endurtryggjenda og heildarlíftryggingafjárhæða eins og hlutfallið var á næstliðnu reikningsári, en hlutfall þetta má þó aldrei vera lægra en 0,50.

Sé um að ræða tímabundnar dánaráhættulíftryggingar með gildistíma í þrjú ár eða skemur skal stuðullinn í 2. tölul. vera 0,1% í stað 0,3% og 0,15% sé gildistími lengur en þrjú ár en mest fimm ár.

Í sjúkratryggingum án uppsagnarréttar félags skal lágmark gjaldþols reiknað skv. 1. tölul. 1. mgr. Lágmark gjaldþols vegna viðbótartrygginga við líftryggingar vegna starfsorkumissis, andláts vegna slyss eða sjúkdóms eða vegna varanlegrar örorku skal reiknað skv. 1. tölul. 1. mgr. 30. gr.

Setja skal nánari reglur um lágmark gjaldþols með reglugerð þegar líftryggingar eru tengdar fjárfestingaráhættu.

32. gr.

Uppfylli vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, ekki lágmarkskröfur um gjaldþol samkvæmt ársuppgjöri eða á öðrum tíma skal félagið þegar í stað gera áætlun um hvenær og á hvern hátt markinu verði náð og skal áætlunin lögð fyrir Vátryggingaeftirlitið sem ákveður hvort þær ráðstafanir sem gera á teljist fullnægjandi.

Sé gjaldþol vátryggingafélags minna en þriðjungur lágmarksgjaldþols eða minna en sú lágmarksfjárhæð sem tilgreind er í 33. gr. fyrir þá starfsemi sem félagið rekur, hvort sem hærra er, skal áætlun skv. 1. mgr. miða að því að rétta við fjárhag félagsins á skömmum tíma og skal Vátryggingaeftirlitið setja félaginu frest í því efni, sbr. XI. kafla.

33. gr.

Lágmarksgjaldþol skal þrátt fyrir 30. og 31. gr. aldrei vera lægra en hér segir í reiknieiningum ecu:

1. Í líftryggingafélagi	800.000
2. Í félagi sem rekur ábyrgðartryggingar eða greiðslu- og efndavátryggingar aðrar en skv. 6. tölul.	400.000
3. Í félagi sem rekur skaðatryggingar aðrar en ábyrgðartryggingar	300.000
4. Í félagi sem rekur persónutryggingar aðrar en líftryggingar	300.000
5. Í félagi sem rekur réttaraðstoðarvátryggingar eða ýmsar eignatryggingar	200.000
6. Í félagi sem rekur greiðsluvátryggingar og ársiðgjöld nema að lágmarki 2.500.000 ecu eða 4% heildariðgjalda	1.400.000

Reki vátryggingafélag fleiri en eina grein vátrygginga skal miða við þá fjárhæð sem hæst er.

Vátryggingaeftirlitið getur heimilað að lágmarksfjárhæðir skv. 1. mgr. séu lægri í gagnkvæmu vátryggingafélagi en í vátryggingahlutafélagi að teknu tilliti til ábyrgðar vátryggingataka samkvæmt samþykktum félagsins, sbr. 42. gr. Lágmarksfjárhæðir mega þó aldrei vera lægri en þrír fjórðu hlutar þess sem krafist er í vátryggingahlutafélagi.

Við stofnun vátryggingafélags og meðan félagið starfar á grundvelli framlagðrar áætlunar um starfsemina, sbr. 24. gr., skal tilskilið lágmarksgjaldþol ákveðið á grundvelli þeirrar áætlunar og endurskoðunar hennar ef forsendur áætlunarinnar breytast.

Vátryggingaskuld.

34. gr.

Vátryggingaskuldin skal metin þannig að hún samsvari óuppgerðum heildarskuldbindingum vátryggingafélags vegna gerðra vátryggingasamninga. Í reglugerð um ársreikning og samstæðureikningsskil vátryggingafélaga skulu sett nánari ákvæði um mat vátryggingaskuldarinnar.

Vátryggingafélag skal, auk þess að uppfylla á hverjum tíma gjaldþolsskilyrði samkvæmt lögum þessum, sjá til þess að á hverjum tíma séu fyrir hendi eignir, sérstaklega tilgreindar til jöfnunar vátryggingaskuldinni. Eignirnar skulu valdar með tilliti til öryggis, ávöxtunar og markaðsaðstæðna og skal félagið tryggja fjölbreytni og dreifingu eignanna. Skal í hverju tilviki fyrir sig meta þá áhættu sem felst í þeim eignum sem ætlað er að mæta vátryggingaskuldinni og sérstaklega með tilliti til dreifingar þannig að vægi einstakra tegunda og eignaliða verði takmarkað. Taka skal tillit til þeirrar áhættu sem felst í fjárfestingu af tiltekinni tegund og takmarka fjárhæðir til jöfnunar vátryggingaskuldinni í samræmi við það.

Setja skal nánari ákvæði í reglugerð um þær tegundir eigna sem telja má til jöfnunar vátryggingaskuld félags, samsetningu þeirra og vægi.

35. gr.

Eignir til jöfnunar vátryggingaskuld vegna vátryggingaáhættu sem er í aðildarríki skulu ávaxtaðar í aðildarríki nema Vátryggingaeftirlitið veiti undanþágu frá því skilyrði sérstaklega.

Velja skal eignir til jöfnunar vátryggingaskuldinni með tilliti til gengisáhættu þannig að dregið sé úr vægi hennar svo sem kostur er. Vátryggingafélagi er heimilt að ávaxta eignir á móti allt að 20% vátryggingaskuldbindinga, sem eru í tilteknum gjaldmiðli, í öðrum gjaldmiðli.

Vátryggingafélagi skal frjálst að ávaxta eignir sem ekki er þörf til jöfnunar vátryggingaskuldinni að teknu tilliti til varfærnissjónarmiða og að uppfylltum skilyrðum um fullnægjandi gjaldþol félagsins.

36. gr.

Stjórn vátryggingafélags, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, skal sjá til þess að félagið hafi yfir að ráða nægilegri sérþekkingu til þess að meta og reikna út vátryggingaskuld félagsins og til að sjá um tryggingatæknilega útreikninga og athuganir fyrir félagið. Vátryggingaeftirlitið getur gert kröfu um að aðili með sérfræðikunnáttu á því sviði verði ráðinn að vátryggingafélagi telji það slíka þekkingu ekki í nægilegum mæli fyrir hendi hjá félaginu.

37. gr.

Líftryggingafélag skal tryggja sér þjónustu tryggingastærðfræðings, eða sérfræðings með sambærilega þekkingu, sem hefur á hendi nauðsynlega tryggingatæknilega útreikninga og athuganir fyrir félagið. Sá einn má taka að sér slíkt starf fyrir líftryggingafélag sem hlotið hefur viðurkenningu Vátryggingaeftirlitsins.

Tryggingastærðfræðingur líftryggingafélags skal reikna út vátryggingaskuld (líftryggingaskuld) félagsins. Hann skal fylgjast með því að farið sé eftir reiknigrundvelli iðgjalda, iðgjaldasjóðs og ágóðaúthlutunar og að fylgt sé settum reglum um ákvörðun endurkaupsverðs og fjárhæða gjaldfrjálsra líftrygginga. Sama gildir um sjúkra- og heilsutryggingar sem reknar eru samkvæmt tæknilegum grundvelli.

Tryggingastærðfræðingur líftryggingafélags getur krafist allra gagna og upplýsinga af félaginu til að hann geti innt starf sitt af hendi. Hann getur krafist þess að stjórnin sé kölluð saman og hefur að jafnaði rétt til þess að vera viðstaddur og tjá sig á fundum stjórnarinnar. Sé hann ekki sammála ákvörðun stjórnar hefur hann rétt til að láta skrá álit sitt í gerðabók félagsins.

Komist tryggingastærðfræðingur að því í starfi sínu að líftryggingafélag, sem hann starfar fyrir, fari ekki eftir settum reglum varðandi framangreind atriði skal hann tafarlaust tilkynna það Vátryggingaeftirliti. Vátryggingaeftirlitið getur krafið tryggingastærðfræðing líftryggingafélags um þær upplýsingar sem nauðsynlegar eru vegna eftirlits með iðgjaldagrundvelli, líftryggingaskuld og fjárhagsstöðu líftryggingafélags.

38. gr.

Vátryggingafélag skal halda skrá yfir þær eignir sem eru til jöfnunar vátryggingaskuld eða líftryggingaskuld á hverjum tíma og sjá til þess að nýjar eignir verði skráðar á reikningsárinu þegar breytingar eiga sér stað. Afrit skrárinnar, staðfest af löggiltum endurskoðanda og þegar við á tryggingastærðfræðingi, skal sent Vátryggingaeftirlitinu með ársreikningi og á öðrum tíma ef Vátryggingaeftirlitið telur ástæðu til.

Eignaraðild.

39. gr.

Hver sá einstaklingur eða lögaðili, þar með talin félagasamstæða, sem beint eða óbeint hyggst eignast virkan eignarhlut í vátryggingafélagi skal tilkynna Vátryggingaeftirlitinu um það fyrir fram og hve mikinn eignarhlut hann hyggst eignast. Einnig skal hlutaðeigandi til-

kynna með sama hætti ef hann hyggst, beint eða óbeint, auka við hlutafjáreign sína það mikið að hlutur hans í félaginu eða samsvarandi réttur til meðferðar atkvæða nemi minnst 20%, 33%, 50% eða að vátryggingafélagið verði dótturfélag hans.

Vátryggingaeftirlitið getur synjað hluthafa um að eignast hlut eða um rétt til meðferðar atkvæða skv. 1. mgr. telji það viðkomandi ekki hæfan til þess með tilliti til að tryggja heilbrigðan og traustan rekstur félagsins. Rökstudd synjun skal hafa borist hlutaðeigandi innan þriggja mánaða frá þeim degi er tilkynning skv. 1. mgr. barst.

Sé um að ræða aukningu á eignarhlut skv. 1. mgr. getur Vátryggingaeftirlitið kveðið á um hvenær aukningin skuli í síðasta lagi eiga sér stað, enda hafi henni ekki verið hafnað.

Hyggist hluthafi, sem á virkan eignarhlut í vátryggingafélagi, draga úr hlutafjáreign sinni þannig að hún verði minni en þau mörk sem tilgreind eru í 1. mgr. skal hann tilkynna það Vátryggingaeftirlitinu fyrir fram og hver eignarhlutur hans muni verða.

Jafnskjótt og vátryggingafélag fær vitneskju um kaup eða eigendaskipti hlutabréfa í félagi sem hafa í för með sér að hlutafjáreign fer yfir eða undir þau mörk sem tilgreind eru í 1. og 4. mgr. skal það tilkynnt Vátryggingaeftirlitinu.

Vátryggingafélag skal árlega með ársreikningi senda Vátryggingaeftirlitinu skrá yfir þá hluthafa sem eiga virkan eignarhlut í félaginu og um hlutafjáreign hvers þeirra.

40. gr.

Fari aðili, sem á virkan eignarhlut í vátryggingafélagi, þannig með hlut sinn að líklegt sé að það muni skaða heilbrigðan og traustan rekstur félagsins getur Vátryggingaeftirlitið ákveðið að atkvæðisréttur fylgi ekki eignarhlut þessa hluthafa eða gert kröfu um að vátryggingafélagið eða hlutaðeigandi aðili geri viðeigandi ráðstafanir.

Vátryggingaeftirlitið getur gert sams konar ráðstafanir gagnvart aðilum sem ekki rækja þá skyldu að tilkynna fyrir fram um fyrirhugaða öflun virks eignarhlutar eða um breytingar á virkum eignarhlut, sbr. 39. gr. Atkvæðisréttur, sem felldur hefur verið niður, kemst á aftur samþykki Vátryggingaeftirlitið öflun hins virka eignarhlutar.

Hafi Vátryggingaeftirlitið ákveðið að hlutum skv. 1. mgr. fylgi ekki atkvæðisréttur skulu þeir hlutir ekki teknir með við útreikning á því hve miklum hluta atkvæða mælt hafi verið fyrir á hluthafafundum.

41. gr.

Vátryggingahlutafélag má sjálft aldrei eiga meira en 10% hlutafjárins. Atkvæðisréttur fylgir ekki hlutabréfum sem vátryggingahlutafélag á sjálft.

Gagnkvæmt vátryggingafélag má ekki afla eigin stofnfjárhluta til eignar eða að veði gegn greiðslu. Dótturfélag slíks félags má ekki afla stofnfjárhluta í móðurfélaginu til eignar eða að veði gegn greiðslu.

Megi greiða nýja hluti með skuldajöfnuði eða á annan hátt en með reiðufé við hækkun hlutafjár eða stofnfjár skulu reglur þar að lútandi koma fram í ákvörðun félagsfundar um hækkunina og gildir ákvæði 16. gr. eftir því sem við getur átt. Ákvörðun um að innborgun nýrra hluta geti farið fram með skuldajöfnuði skal hljóta samþykki Vátryggingaeftirlitsins.

Allar ákvarðanir um lækkun hlutafjár eða stofnfjár í vátryggingafélagi skulu háðar samþykki Vátryggingaeftirlitsins. Stofnfé gagnkvæms vátryggingafélags má ekki lækka eða endurgreiða nema samþykki eftirlitsins liggi fyrir.

Í gagnkvæmum vátryggingafélögum og félögum sem starfa samkvæmt sérlögum skal halda bók um stofnfjárhluti. Stofnfjárhlutirnir skulu skráðir í bókina með upplýsingum um nafn og heimilisfang ábyrgðarmanns. Stofnfjárhluturinn skal hafa áritun félagsins um skrásetninguna.

42. gr.

Hver sá sem vátryggir hjá gagnkvæmu vátryggingafélagi er sameigandi þess. Settar skulu reglur um ábyrgð vátryggingataka á skuldbindingum félagsins í samþykktum þess.

Undanþiggja má vátryggingafélag sem endurtryggir hjá gagnkvæmu félagi slíkri ábyrgð samkvæmt heimild í samþykktum félagsins. Endurtryggingaiðgjöld, sem undanþegin eru, mega ekki nema meira en 10% af heildariðgjöldum félagsins án samþykkis Vátryggingaeftirlitsins.

Ábyrgð vátryggingataka skal miða við almanaksár og fellur hún niður miðað við hver áramót ef eigi er krafa gerð á hendur vátryggingataka innan tveggja ára frá lokum þess almanaksárs er vátrygging féll úr gildi.

Einungis skiptastjóri þrotabús eða skilastjórn gagnkvæms vátryggingafélags getur krafið vátryggingataka um greiðslu samkvæmt ábyrgðarskuldbindingum þeirra en ekki einstakir kröfuhafar félagsins. Vátryggingaeftirlitið getur þó heimilað stjórn gagnkvæms vátryggingafélags að krefja vátryggingataka um slíka greiðslu, enda sé slíks þörf til þess að félagið geti staðið við skuldbindingar sínar. Slíka heimild má þó einungis veita til eins árs í senn.

Á hverju vátryggingaskírteini, sem gagnkvæmt vátryggingafélag gefur út, skal koma skýrt fram hvernig ábyrgð vátryggingataka er háttað.

IV. KAFLI
Stjórn. Endurskoðun og reikningsskil.

Stjórn.

43. gr.

Stjórn vátryggingafélags, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, skal kjörin á aðalfundi samkvæmt ákvæðum samþykkta félagsins og skal skipuð þremur mönnum hið fæsta. Stjórnin hefur almennt eftirlit með því að starfsemi félagsins fari að lögum og samþykktum, þar á meðal eftirlit með bókhaldi og ráðstöfun fjármuna félagsins.

Stjórnarmenn og framkvæmdastjórar skulu vera búsettir hér á landi, vera fjárráða, hafa óflekkað mannorð, hafa náð tuttugu ára aldri og mega aldrei hafa verið sviptir forræði á búi sínu. Ríkisborgarar hins Evrópska efnahagssvæðis eru undanþegnir búsetuskilyrðinu. Ráðherra er heimilt að veita ríkisborgurum þriðju ríkja sömu undanþágu. Menntun, starfsreynsla og starfsferill framkvæmdastjóra skal vera með þeim hætti að tryggt sé talið að hann geti gegnt stöðu sinni á viðhlítandi hátt.

Stjórnin boðar til aðalfunda. Sé ekki boðað til aðalfundar sem halda skal í samræmi við lög, samþykktir eða ákvörðun aðalfundar boðar Vátryggingaeftirlitið til hans að kröfu stjórnarmanns, framkvæmdastjóra, endurskoðanda eða aðila sem atkvæðisbær er á aðalfundi. Vátryggingaeftirlitið tilnefnir fundarstjóra og skal stjórnin afhenda honum skrá yfir þá sem atkvæðisbærir eru, gerðabók aðalfunda og endurskoðunarbók. Félagið greiðir kostnað við aðalfundinn.

Fái stjórnarmenn eða framkvæmdastjórar þóknun eða aðrar tekjur af vátryggingum, sem félagið yfirtekur eða lætur af hendi, vegna þátttöku í umboðs- eða miðlunarstarfsemi eða vegna fjárhagslegra hagsmuna í slíkri starfsemi skal Vátryggingaeftirlitinu send tilkynning þar að lútandi.

Stjórn móðurfélags ber að tilkynna Vátryggingaeftirliti þegar mynduð er félagasamstæða og vátryggingafélag öðlast yfirráð í öðru félagi.

Stjórn og framkvæmdastjóri skulu án tafar gera Vátryggingaeftirliti viðvart hafi þeir vitneskju um málefni sem hafa úrslitaþýðingu fyrir áframhaldandi starfsemi félagsins.

44. gr.

Ársreikning skal semja fyrir hvert reikningsár. Ársreikningur skal hafa að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, skýringar og upplýsingar um liði utan efnahagsreiknings. Einnig skal semja skýrslu stjórnar sem ásamt ársreikningi myndar eina heild. Reikningsár vátryggingafélags er almanaksárið. Ársreikningur skal gefa glögga mynd af fjárhagsstöðu og rekstrarafkomu vátryggingafélags og skal gerður í samræmi við lög, reglur og góða reikningsskilavenju.

Ársreikningur og skýrsla stjórnar skulu undirrituð af stjórn og framkvæmdastjóra. Hafi stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri mótbárur fram að færa skal viðkomandi undirrita með fyrirvara og gera grein fyrir því í skýrslu stjórnar hvað felst í fyrirvaranum.

Ársreikningur ásamt skýrslu stjórnar skal liggja frammi til afhendingar á afgreiðslustað vátryggingafélags eftir samþykkt hans á aðalfundi.

Ef ársreikningur vátryggingafélags er ekki í samræmi við lög og reglugerðir eða samþykktir félagsins getur Vátryggingaeftirlitið krafist breytinga á reikningnum og að hann verði tekinn á ný til umfjöllunar á félagsfundi og skal félaginu þá settur hæfilegur frestur. Vátryggingaeftirlitið skal birta meginniðurstöður ársreiknings í Lögbirtingablaði.

Ráðherra setur nánari ákvæði um form og innihald ársreiknings og um samstæðureikningsskil með reglugerð.

Endurskoðun og reikningsskil.

45. gr.

Ársreikningur vátryggingafélags skal endurskoðaður af löggiltum endurskoðanda. Aðalfundur kýs endurskoðendur í samræmi við samþykktir félags. Sé vátryggingafélagið hluti félagasamstæðu skal löggiltur endurskoðandi vera sameiginlegur fyrir samstæðuna í heild. Ef um er að ræða félag af því tagi sem getið er í 2. mgr. 11. gr. getur Vátryggingaeftirlitið gert kröfu um að a.m.k. einn löggiltur endurskoðandi sé sameiginlegur fyrir öll félögin.

Endurskoðandi má ekki eiga sæti í stjórn, vera starfsmaður vátryggingafélags eða starfa í þágu þess að öðru en endurskoðun. Hann má ekki vera skuldugur félaginu, hvorki sem skuldari né ábyrgðarmaður, og sama gildir um maka hans.

Endurskoðendur félags eiga rétt á að sitja stjórnar- og félagsfundi í vátryggingafélagi og er skylt að mæta á aðalfundi æski stjórn eða atkvæðisbær maður þess.

46. gr.

Endurskoðandi skal endurskoða ársreikning vátryggingafélags í samræmi við góða endurskoðunarvenju. Hann skal með endurskoðun sinni komast að rökstuddri niðurstöðu um áreiðanleika þeirra upplýsinga sem ársreikningurinn veitir og ganga úr skugga um að ársreikningurinn sé gerður í samræmi við lög, reglur, samþykktir og góða reikningsskilavenju. Endurskoðandi skal árita ársreikning, greina frá niðurstöðum endurskoðunarinnar og láta í ljósi álit sitt. Telji endurskoðandi að skýrsla stjórnar hafi ekki að geyma þær upplýsingar sem ber að veita eða sé ekki í samræmi við ársreikninginn skal hann vekja athygli á þeim atriðum í áritun sinni sem hann telur eðlilegt og rétt að komi fram.

Endurskoðendum vátryggingafélags er skylt að veita Vátryggingaeftirlitinu þær upplýsingar um framkvæmd og niðurstöður endurskoðunar er það óskar.

Birti félag eða samstæða félaga ársreikning opinberlega skal form og orðalag vera í samræmi við hinn áritaða og endurskoðaða ársreikning og með áritun löggilts endurskoðanda. Ef ársreikningur er birtur opinberlega í styttri útgáfu skal auk upplýsinga um fyrirvara við undirritun, ef einhverjir eru, einnig koma fram að um stytta útgáfu sé að ræða.

47. gr.

Vátryggingafélag sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi skal innan 10 daga frá undirritun og innan fjögurra mánaða frá lokum reikningsárs senda Vátryggingaeftirlitinu endurskoðaðan og undirritaðan ársreikning félagsins. Vátryggingaeftirlitið skal setja nánari reglur um þau gögn sem fylgja eiga ársreikningi um starfsemina og nauðsynleg eru til að unnt sé að framfylgja eftirliti í samræmi við lög þessi.

48. gr.

Reki vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, útibú eða veiti þjónustu erlendis skal það láta Vátryggingaeftirlitinu í té upplýsingar um iðgjaldamagn, tjónakostnað og umboðslaun án frádráttar á hlut endurtryggjenda með skiptingu á einstök ríki og starfsemi þar sem útibú er rekið og þar sem þjónusta er veitt. Einnig skal skipting gerð eftir greinaflokkum samkvæmt nánari reglum sem Vátryggingaeftirlitið setur. Upplýsingar þessar um starfsemi í aðildarríkjum skulu sendar hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvöldum gistiríkja óski þau þess sérstaklega.

Vátryggingaeftirlitið skal afla hliðstæðra upplýsinga um starfsemi erlendra vátryggingafélaga aðildarríkja hérlendis frá eftirlitsstjórnvöldum hlutaðeigandi heimaríkja.

49. gr.

Einungis er heimilt að úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta reikningsárs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og óbundnu fé eftir að dregið hefur verið frá tap sem ekki hefur verið jafnað, svo og það fé sem samkvæmt lögum og samþykktum skal lagt í sérstaka sjóði, enda sé ljóst að félagið uppfylli kröfur um tilskilið lágmarksgjaldþol, þess hafi verið gætt að leggja til hliðar nægilegt fé fyrir vátryggingaskuld félagsins, svo og að settum reglum um mat á eignum félagsins og fyrningu þeirra hafi verið fylgt.

V. KAFLI
Stjórnsýsla. Eftirlit.

Stjórnsýsla.

50. gr.

Ráðherra vátryggingamála fer með yfirstjórn þeirra málefna sem falla undir lög þessi.

Sérstök stofnun, Vátryggingaeftirlitið, annast stjórnsýslu og eftirlit með þeirri starfsemi sem lögin taka til í umboði ráðherra.

Ráðherra skipar forstöðumann Vátryggingaeftirlitsins til sex ára í senn. Forstöðumaður stjórnar daglegum rekstri og gætir þess að stofnunin starfi í samræmi við lög og reglugerðir á hverjum tíma. Forstöðumaður ræður aðra starfsmenn Vátryggingaeftirlitsins.

Starfsmenn Vátryggingaeftirlitsins mega ekki vera stjórnarmenn, starfsmenn, endurskoðendur eða tryggingastærðfræðingar vátryggingafélags eða annars félags sem er undir eftirliti þess. Þeir mega ekki vera í hagsmuna- eða fjárhagstengslum við slík félög eða samtök þeirra.

Vátryggingaeftirlitið skal árlega birta skýrslu um starfsemi sína. Í skýrslunni skal og greint frá þróun vátryggingastarfseminnar og afkomu vátryggingafélaga og einstakra vátryggingagreina.

Ráðherra setur nánari ákvæði um skipulag og starfsemi Vátryggingaeftirlitsins með reglugerð.

51. gr.

Starfsmenn Vátryggingaeftirlitsins eru bundnir þagnarskyldu. Þeir mega ekki að viðlagðri ábyrgð samkvæmt ákvæðum almennra hegningarlaga um opinbera starfsmenn skýra óviðkomandi aðilum frá því er þeir komast að í starfi sínu og leynt á að fara um viðskipti og rekstur vátryggingafélags og aðra starfsemi sem lög þessi ná til. Sama gildir um endurskoðendur, tryggingastærðfræðinga og sérfræðinga sem starfa á vegum eftirlitsstjórnvalda. Þagnarskylda helst þótt starfsmenn láti af störfum.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er heimilt þegar félag er gjaldþrota eða þvinguð slit fara fram að upplýsa um atriði í rekstri einkamála sem þagnarskylda er um og ekki varða þriðja aðila sem á hlut að björgunaraðgerðum vegna félags.

Vátryggingaeftirlitið má veita eftirlitsstjórnvöldum annarra ríkja upplýsingar sé það liður í samstarfi ríkjanna um eftirlit með vátryggingastarfsemi og slík upplýsingagjöf sé gagnleg til að unnt sé að framfylgja lögmæltu eftirliti. Slíkar upplýsingar má einungis veita með því skilyrði að um þær gildi þagnarskylda í hlutaðeigandi ríki. Sama gildir um upplýsingar sem Vátryggingaeftirlitið fær frá eftirlitsstjórnvöldum annarra aðildarríkja.

Semja má við eftirlitsstjórnvöld þriðju ríkja um skipti á upplýsingum því aðeins að gætt sé þagnarskyldu í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

Upplýsingar, sem bundnar eru þagnarskyldu, má Vátryggingaeftirlitið eingöngu nota í eftirlitsstarfi til að fylgjast með því að skilyrðum til að reka vátryggingastarfsemi sé fullnægt, einkum varðandi vátryggingaskuld, gjaldþol, rekstrar- og bókhaldsleg atriði og innra eftirlit, til að leggja á kvaðir samkvæmt lögum þessum eða þegar málum er varða ákvarðanir Vátryggingaeftirlitsins er skotið til æðra stjórnvalds eða í málarekstri fyrir dómstólum vegna ákvarðana á grundvelli laga um vátryggingastarfsemi.

Ákvæði 1.–5. mgr. koma ekki í veg fyrir upplýsingaskipti milli eftirlitsaðila með vátryggingastarfsemi og þeirra sem hafa eftirlit með lánastofnunum og fjármálastarfsemi eða stjórnvalda sem fjalla um slit og gjaldþrot vátryggingafélaga og hliðstæð mál, eða aðila sem hafa með höndum endurskoðun vátryggingafélaga eða lána- eða annarra fjármálastofnana, þegar það er liður í eftirlitsstarfi eða nauðsynlegri upplýsingamiðlun vegna slita vátryggingafélaga. Upplýsingar, sem þannig eru veittar, skulu bundnar þagnarskyldu.

Upplýsingar samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, svo og upplýsingar fengnar með vettvangsrannsóknum hjá vátryggingafélögum, má ekki láta í té nema með fullu samþykki þeirra eftirlitsstjórnvalda sem öfluðu þessara upplýsinga, svo og eftirlitsstjórnvalda þess aðildarríkis þar sem rannsóknin fór fram.

52. gr.

Vátryggingafélög, sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi, svo og útibú erlendra vátryggingafélaga utan Evrópsks efnahagssvæðis sem fengið hafa starfsleyfi skv. 71. gr., svo og þeir sem leyfi hafa til vátryggingamiðlunar, sbr. IX. kafla, greiða allan kostnað af starfsemi Vátryggingaeftirlitsins. Fyrir 1. desember ár hvert skal Vátryggingaeftirlitið áætla kostnað við starfsemi sína næsta ár og jafna niður á þessa aðila.

Kostnaði, sem jafnað er árlega á vátryggingafélögin, skal jafna í hlutfalli við bókfærð iðgjöld þeirra samkvæmt ársreikningi viðkomandi reikningsárs. Gera má vátryggingafélagi að greiða allt að 0,33% af bókfærðum frumtryggingaiðgjöldum og 0,04% af bókfærðum fengnum endurtryggingaiðgjöldum, sbr. þó 5. mgr. Eftirlitsgjald útibúa erlendra vátryggingafélaga er reiknað á sama hátt af bókfærðum iðgjöldum. Ráðherra getur heimilað að fengnum tillögum Vátryggingaeftirlitsins að álagður hundraðshluti af bókfærðum frumtryggingaiðgjöldum verði mishár eftir vátryggingagreinum enda mæli sérstakar ástæður með slíku.

Vátryggingaeftirlitið skal áætla bókfærð iðgjöld vátryggingafélaga á yfirstandandi reikningsári á grundvelli síðasta ársreiknings þeirra, verðlagsbreytinga og almennra breytinga á markaðnum. Bókfærð iðgjöld, þannig áætluð, mynda álagningarstofn eftirlitsgjalds til bráðabirgða sem Vátryggingaeftirlitið innheimtir ársfjórðungslega fyrir fram á næsta ári. Þegar ársreikningur vátryggingafélags vegna reikningsársins liggur endanlega fyrir skal Vátryggingaeftirlitið eins fljótt og unnt er endurreikna eftirlitsgjaldið miðað við sama álagningarhlutfall og leiðrétta álagt gjald félags til hækkunar eða lækkunar í þeim ársfjórðungum sem eftir eru á árinu. Þegar reikningsskil Vátryggingaeftirlitsins liggja fyrir um heildarkostnað við starfsemi þess á rekstrarárinu skal eftirlitið, eins fljótt og auðið er, reikna út eftirstöðvar eða inneign félaga og senda tilkynningu um endanlegt eftirlitsgjald með innheimtutilkynningu næsta ársfjórðungs á eftir. Skal greiðsla, á hvorn veginn sem er, innt af hendi með eftirlitsgjaldi þess ársfjórðungs.

Vátryggingaeftirlitið skal leggja gjald á starfsemi vátryggingamiðlara skv. IX. kafla í samræmi við þær reglur sem ráðherra setur.

Vátryggingaeftirlitið getur gert vátryggingafélagi að greiða sérstaklega samkvæmt reikningi kostnað vegna sérstakra kannana sem það telur nauðsynlegt að framkvæma vegna eftirlits með starfsemi á þess vegum og eðlilegt telst að ekki verði jafnað á öll vátryggingafélögin. Á sama hátt má gera vátryggingamiðlara að greiða slíkan kostnað vegna sérstakra kannana sem beinast að starfsemi hans.

Áætlun Vátryggingaeftirlitsins um álagt eftirlitsgjald skal send ráðherra til staðfestingar. Þeir sem gjald er lagt á eiga rétt á upplýsingum hjá Vátryggingaeftirlitinu um það hvernig eftirlitsgjaldið er ákveðið og um þær áætlanir sem lagðar eru til grundvallar útreikningi þess.

Eftirlit.

53. gr.

Vátryggingaeftirlitið hefur eftirlit með vátryggingastarfsemi sem rekin er af vátryggingafélögum og útibúum erlendra vátryggingafélaga sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi. Vátryggingaeftirlitið getur krafið þessa aðila um hvers konar gögn og upplýsingar sem það telur nauðsynlegar til að unnt sé að framfylgja lögmæltu eftirliti með starfseminni. Það hefur óhindraðan og tafarlausan rétt á öllum upplýsingum og gögnum og hefur heimild til að gera þær athuganir á staðnum sem nauðsynlegar eru í því skyni. Vátryggingaeftirlitið getur með sama hætti aflað gagna og gert kannanir hjá félögum sem beint eða óbeint tengjast vátryggingafélögum vegna hliðarstarfsemi, sbr. 11. gr., að því marki sem nauðsyn krefur.

Vátryggingaeftirlitið getur einnig gert allar þær ráðstafanir gagnvart erlendu vátryggingafélagi aðildarríkis sem hér hefur starfsemi, stjórnendum þess eða þeim sem hafa yfirráð í félaginu, sem nauðsynlegar eru til að tryggja að farið sé að lögum, reglum og öðrum stjórnvaldsfyrirmælum og sem fara ber eftir hér á landi, og í því skyni að nauðsynlegar ráðstafanir til úrbóta verði gerðar til að gæta hagsmuna hinna vátryggðu.

Vanræki vátryggingafélag að láta í té þau gögn sem krafist er skv. 1. mgr. eða geri ekki þær ráðstafanir sem Vátryggingaeftirlitið telur nauðsynlegar í framhaldi slíkra kannana innan þess frests sem settur er skal það tilkynna ráðherra um málið og gera tillögur um hvað gera skuli. Áður en ráðherra er tilkynnt um málið skal vátryggingafélagið þó upplýst um að slík tilkynning verði send og hvenær.

54. gr.

Vátryggingaeftirlitið skal a.m.k. árlega kanna gjaldþol og greiðsluþol vátryggingafélaga á grundvelli ársreiknings fyrir næstliðið reikningsár og annarra gagna og upplýsinga um

starfsemina sem nauðsynleg eru til að slík könnun geti farið fram. Vátryggingaeftirlitið leggur mat á það að lokinni könnun hvort skilyrði 29.–33. gr., eftir því sem við á, séu uppfyllt. Hafi Vátryggingaeftirlitið athugasemdir fram að færa skal það tilkynnt félaginu að lokinni könnun. Sé nauðsynlegt að grípa til sérstakra ráðstafana vegna þessa eiga ákvæði XI. kafla við.

Vátryggingaeftirlitið leggur árlega mat á vátryggingaskuld vátryggingafélaga, þar á meðal hvort tekið sé á fullnægjandi hátt tillit til óvissu í mati með nauðsynlegu álagi og að skilyrðum um það sem lagt er fram til jöfnunar vátryggingaskuldinni sé fullnægt, sbr. 34. og 35. gr. Vátryggingafélög skulu í gögnum til Vátryggingaeftirlitsins með ársreikningi gera grein fyrir því hvernig vátryggingaskuldin er ákveðin og hvaða eignir eru tilgreindar til að mæta henni. Vátryggingaeftirlitið getur sett almennar reglur um mat á vátryggingaskuldinni og hvaða gögn skuli fylgja í því sambandi auk ársreiknings.

55. gr.

Vátryggingaeftirlitið skal, eftir því sem kostur er, fylgjast með vátryggingaskilmálum sem í boði eru hér á landi og gæta þess að þeir séu í samræmi við lög sem hér gilda og góða viðskiptahættu. Telji Vátryggingaeftirlitið að svo sé ekki skal það gera kröfu um að slíkum ákvæðum verði breytt eða þau verði afnumin. Skylt er að senda Vátryggingaeftirlitinu skilmála lögboðinna vátrygginga fyrir fram, svo og breytingar á þeim, og áður en þeir eru boðnir á vátryggingamarkaði.

Vátryggingaeftirlitið skal einnig fylgjast með iðgjaldagrundvelli vátrygginga með það fyrir augum að iðgjöld, sem í boði eru hér á landi, séu sanngjörn í garð vátryggingataka og í samræmi við þá áhættu sem í vátryggingum felst og eðlilegan rekstrarkostnað. Telji Vátryggingaeftirlitið að svo sé ekki skal með rökstuddum hætti gerð athugasemd. Fullnægjandi gögn um reiknigrundvöll líftrygginga og heilsutrygginga, svo og breytingar á þeim, skulu lögð fyrir Vátryggingaeftirlitið fyrir fram og áður en þessir greinaflokkar eru boðnir á vátryggingamarkaði.

Vátryggingaeftirlitið hefur eftirlit með viðskiptaháttum vátryggingafélaga sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi, sölustarfsemi þeirra og tjónsuppgjöri. Einnig skal Vátryggingaeftirlitið hafa eftirlit með rekstrarfyrirkomulagi, bókhaldi og innra eftirliti vátryggingafélaga. Vátryggingaeftirlitið skal gera þær kannanir sem það telur nauðsynlegar í þessu efni hjá vátryggingafélögum. Það skal einnig að þessu leyti fylgjast með starfsemi vátryggingafélaga aðildarríkja sem á grundvelli starfsleyfis heimaríkis fá heimild til að bjóða vátryggingar hér á landi og koma á framfæri athugasemdum við hlutaðeigandi félag eða eftirlitsstjórnvöld heimaríkis ef með þarf til úrbóta vegna þess sem Vátryggingaeftirlitið telur að úrskeiðis hafi farið.

Við Vátryggingaeftirlitið skal starfrækt neytendamáladeild sem hefur með höndum upplýsinga- og kvörtunarþjónustu fyrir vátryggingataka og vátryggða hjá vátryggingafélögum. Ráðherra skal setja reglugerð um starfsemi neytendamáladeildar.

Vátryggingaeftirlitið skal ávallt hafa heimild til könnunar á því hjá vátryggingafélögum sem hér reka vátryggingastarfsemi hvort vátryggingaskilmálar, iðgjaldagrundvöllur eða önnur atriði, er snerta starfsemi þeirra eða rekstur, samrýmist lögum og reglum er hér gilda og á rétt á hvers konar gögnum frá vátryggingafélögum þar að lútandi.

VI. KAFLI
Upplýsingaskylda. Val á löggjöf um vátryggingasamninga.

Upplýsingaskylda.

56. gr.

Áður en gengið er frá vátryggingasamningi, og einstaklingur á í hlut, skal vátryggingafélag eða sá sem gerir samninginn fyrir hönd þess gefa vátryggingataka ítarlegar upplýsingar um efni þeirrar löggjafar sem samningsaðilar hyggjast semja um að gildi um samninginn. Einnig skal upplýsa um hvaða aðilar hafi með höndum þjónustu vegna kvörtunar- eða ágreiningsmála vegna vátryggingasamninga við vátryggingafélög án þess að skerða rétt hlutaðeigandi til að skjóta málum til dómstóla.

Val á löggjöf um vátryggingasamning ásamt staðfestingu á að vátryggingataki hafi fengið ítarlegar upplýsingar um efni þeirrar löggjafar skal koma fram í samningnum sjálfum eða í fylgigögnum með honum.

57. gr.

Vátryggingataki skal ávallt upplýstur um heiti og aðsetur þess vátryggingafélags sem vátrygginguna býður og vátryggingaáhættuna ber áður en hann er skuldbundinn samkvæmt vátryggingasamningi. Upplýsingarnar skulu ávallt koma fram á bréfum og öðrum tilkynningum til vátryggingataka, svo og heiti og aðsetur aðalstöðva félagsins þegar um útibú er að ræða. Víkja má frá upplýsingaskyldunni skv. 2. málsl. þegar vátryggingaáhættan telst stóráhætta, sbr. 8. gr.

Öll bindandi tilboð, vátryggingasamningar og ígildi þeirra skulu hafa að geyma upplýsingar um heiti og aðsetur þess félags sem ber vátryggingaáhættuna og aðalstöðvar þess. Þegar um ábyrgðartryggingu ökutækja er að ræða og veitt er þjónusta án starfsstöðvar skal nafn og heimilisfang þess fulltrúa félagsins sem annast tjónsuppgjör einnig koma fram.

Vátryggingafélögum með aðalstöðvar í aðildarríki skal heimilt að auglýsa þjónustu sína hér á landi með sama hætti og félög sem hafa fengið starfsleyfi hér á landi enda sé fylgt lögum og reglum sem hér gilda um auglýsingar.

58. gr.

Vátryggingaskilmálar lögboðinna vátrygginga skulu látnir Vátryggingaeftirlitinu í té áður en þeir eru boðnir vátryggingatökum þegar vátryggingaáhættan er hér á landi, sbr. 8. gr., og sama gildir um tæknilegan grundvöll líf- og heilsutrygginga, sbr. 21. gr. Félög, sem fá starfsleyfi skv. 71. gr., skulu með sama hætti láta í té sýnishorn skilmála og iðgjaldagrundvallar annarra vátryggingagreina.

Hver sá sem hefur með höndum sölu vátrygginga á vegum vátryggingafélaga skal framvísa skilríkjum við störf sín sem útgefin eru og undirrituð af því vátryggingafélagi eða félögum sem hann starfar fyrir. Vátryggingaumboðsmenn og vátryggingasölumenn skulu, svo sem unnt er áður en vátryggingasamningur er gerður, upplýsa hlutaðeigandi um iðgjöld og vátryggingaskilmála.

Vátryggingafélög skulu sjá til þess að starfsemi aðila skv. 2. mgr. sé þannig að öflun vátrygginga fari fram með hag vátryggingataka og vátryggðra fyrir augum. Þau skulu einnig sjá til þess að tjónþolar fái fullnægjandi upplýsingar um bótarétt sinn og sundurliðun á því hvernig bætur til þeirra eru ákveðnar.

59. gr.

Vátryggingaskilmálar frumtrygginga, annarra en líftrygginga, sbr. 60. gr., sem boðnir eru vegna vátryggingaáhættu sem hér er og ekki er stóráhætta skv. 8. gr., skulu vera á ís-

lensku eða öðru tungumáli sem vátryggingataki samþykkir og gerir honum kleift, áður en gengið er frá vátryggingasamningi, að tileinka sér þau ákvæði skilmálanna sem skipta máli um innihald þeirra, vátryggingavernd og þau kjör sem í boði eru.

60. gr.

Áður en vátryggingasamningur er gerður í greinaflokkum líftrygginga og öðrum sem leyfi er veitt fyrir skv. 23. gr. og á samningstímanum skal, þegar skuldbinding komst á hér á landi, sbr. 8. gr., vátryggingataki upplýstur skriflega á íslensku um eftirfarandi atriði:

1. Heiti líftryggingafélagsins og félagsform.
2. Heimilisfang aðalstöðva líftryggingafélagsins og, þegar við á, þess útibús sem samningurinn er gerður við.
3. Allar tegundir bóta sem í samningnum felast og um rétt til breytinga á þeim á samningstímanum.
4. Gildistíma líftryggingarinnar.
5. Hvernig samningnum verði sagt upp.
6. Hvernig iðgjöld skuli greidd, hve lengi og hvernig þeim verði breytt á samningstímanum.
7. Hvernig ágóðahluti er reiknaður og hvernig og hvenær hann verði greiddur.
8. Reglur um endurkaup og frítryggingu og að hvaða marki ábyrgst er að réttur til þess sé fyrir hendi.
9. Sundurliðun iðgjalda á hverja grein líftrygginga (bótategunda) og vegna aukagreina þegar þær eru innifaldar.
10. Um líftryggingar tengdar fjárfestingum: Skilgreiningu á þeim hlutaeiningum sem tengdar eru bótum.
11. Um líftryggingar tengdar fjárfestingum: Hvers eðlis þær eignir eru sem að baki hlutaeiningum eru.
12. Hvernig háttað er rétti vátryggingataka til að hætta við að taka líftrygginguna.
13. Almennar upplýsingar um skatta sem ber að greiða vegna líftryggingarinnar.

Auk líftryggingaskilmála, bæði almennra skilmála og sérskilmála, sem látnir skulu í té, skal vátryggingataki á samningstíma líftryggingar upplýstur skriflega um eftirfarandi:

1. Sérhverjar breytingar varðandi atriði er snerta 1.–2. tölul. 1. mgr.
2. Sérhverjar breytingar varðandi vátryggingaskilmála eða breytingar á lögum er snerta 3.–11. tölul. 1. mgr.
3. Um stöðu inneignar vegna ágóðahluta árlega.

Heimilt er að veita upplýsingar skv. 1. og 2. mgr. á öðru tungumáli en segir í 1. mgr. að fenginni skriflegri beiðni líftryggingataka eða þegar líftryggingataki getur valið um þá löggjöf sem gildir um samninginn.

Hafi samningur um líftryggingu til a.m.k. sex mánaða komist á og sé um einstaklingslíftryggingu að ræða skal félagið tilkynna vátryggingataka skriflega um gildistöku samningsins. Vátryggingataki skal hafa 30 daga frest til að segja vátryggingunni upp frá þeim tíma er honum barst tilkynningin. Skrifleg uppsögn leysir aðila undan öllum skyldum sem síðar hefði leitt af samningnum. Réttaráhrif og skilyrði uppsagnar fara að öðru leyti eftir þeim lögum sem um samninginn gilda.

Almenningi skal heimill aðgangur að upplýsingum um þann grundvöll sem útreikningur líftryggingaskuldar og ágóðahlutar er reistur á.

Val á löggjöf um vátryggingasamninga.

61. gr.

Þegar lög þessi kveða á um að löggjöf ríkis skuli beitt er átt við að réttarreglur þess ríkis gildi, að frátöldum reglum um val á löggjöf um vátryggingasamninga.

Ef ríki er meira en ein svæðisbundin eining sem hver um sig hefur eigin réttarreglur um skuldbindingar samkvæmt samningum skal litið á hverja svæðisbundna einingu sem eitt ríki þegar ákveðið er hvaða löggjöf skuli beitt.

Ófrávíkjanlegum réttarreglum, sem gilda hér á landi, skal beitt enda þótt löggjöf annars ríkis sé að öðru leyti lögð til grundvallar vátryggingasamningnum.

Þegar vátrygging er lögboðin gilda um vátryggingasamninginn ófrávíkjanlegar réttarreglur þess ríkis sem leggur á vátryggingaskylduna.

Ólögfestum alþjóðlegum reglum um val á löggjöf, er eiga við um skuldbindingar samkvæmt samningum, skal beitt því aðeins að þær stríði ekki gegn ákvæðum þessara laga.

62. gr.

Lög þess ríkis þar sem skuldbindingin komst á gilda um vátryggingasamning um líftryggingu. Vátryggingafélag eða sá sem gerir samninginn fyrir þess hönd og vátryggingataki geta þó samið um að löggjöf heimaríkis vátryggingafélagsins gildi um skuldbindinguna, enda heimili löggjöf þess ríkis slíka samninga, sbr. þó 3. og 4. mgr. 61. gr.

Þegar vátryggingataki líftryggingar er einstaklingur og ekki ríkisborgari þess ríkis þar sem hann hefur að jafnaði aðsetur geta aðilar valið lög þess ríkis þar sem ríkisborgararétturinn er.

Þegar vátryggingataki líftryggingar er lögaðili og skuldbindingin komst á hér á landi en hinn líftryggði hefur að jafnaði aðsetur í öðru ríki eða er ríkisborgari þess ríkis geta aðilar einnig valið löggjöf þess ríkis.

Þegar skuldbindingin komst á annars staðar en á Íslandi og lög þess ríkis leyfa víðtækari samningsrétt en skv. 1. og 2. mgr. geta aðilar valið löggjöf að svo miklu leyti sem löggjöf þess ríkis leyfir.

63. gr.

Í öðrum frumtryggingum en líftryggingum gildir um vátryggingasamninginn löggjöf þess ríkis þar sem vátryggingaáhættan er þegar það er einnig ríkið þar sem vátryggingatakinn hefur að jafnaði aðsetur. Vátryggingafélag eða sá sem gerir samninginn fyrir þess hönd og vátryggingataki geta þó samið um að löggjöf heimaríkis vátryggingafélagsins gildi um skuldbindinguna, enda heimili löggjöf þess ríkis slíka samninga, sbr. þó 3. og 4. mgr. 61. gr.

Þegar vátryggingaáhættan er annars staðar en þar sem vátryggingataki hefur að jafnaði aðsetur geta aðilar valið hvort sem er um vátryggingasamninginn, löggjöf þess ríkis þar sem vátryggingaáhættan er eða löggjöf þess ríkis þar sem vátryggingatakinn hefur aðsetur að jafnaði.

Þegar vátryggingataki hefur með höndum atvinnustarfsemi og vátryggingaáhættan vegna hennar er í fleiri en einu ríki og vátryggingasamningurinn nær til fleiri en einnar tegundar áhættu geta aðilar valið um löggjöf þessara ríkja eða löggjöf þess ríkis þar sem vátryggingatakinn hefur aðsetur að jafnaði.

Þegar vátryggingaáhættan er annars staðar en á Íslandi og lög þess ríkis leyfa víðtækari samningsrétt en skv. 2. og 3. mgr. geta aðilar valið löggjöf að svo miklu leyti sem löggjöf þess ríkis leyfir.

Þegar áhættan, sem samningurinn tekur til, takmarkast við tjónsatburði sem eiga sér stað í öðru ríki en því þar sem vátryggingaáhættan er geta aðilar ávallt valið löggjöf þess ríkis þar sem tjónsatburðirnir eiga sér stað.

Þegar áhætta í vátryggingum er stóráhætta, sbr. 8. gr., geta aðilar ávallt valið þá löggjöf sem beita skal um vátryggingasamninginn, sbr. þó 3. og 4. mgr. 61. gr.

Hafi aðilar samnings um aðra vátryggingu en líftryggingu ekki samið um val á löggjöf svo að gilt sé og val á löggjöf leiðir ekki af ákvæðum þessara laga gilda réttarreglur þess ríkis sem best telst eiga við um samninginn samkvæmt þessari grein. Þegar ekkert annað er tekið fram skal lagt til grundvallar að ríkið, þar sem vátryggingaáhættan er, eigi best eigi við um samninginn.

Þegar valið hefur verið skv. 7. mgr. en annað ríki meðal þeirra sem til greina geta komið telst eiga betur við um hluta samningsins má velja löggjöf þess ríkis um þann hluta samningsins þegar sérstakar ástæður mæla með því.

VII. KAFLI
Starfsemi erlendra vátryggingafélaga hér á landi.
Erlend vátryggingafélög með aðalstöðvar á Evrópsku efnahagssvæði.

64. gr.

Erlend vátryggingafélög með aðalstöðvar í aðildarríki sem hlotið hafa starfsleyfi hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvalda geta stofnsett útibú hér á landi enda sé þeim heimilt að reka vátryggingastarfsemi í sömu greinaflokkum vátrygginga og vátryggingagreinum í heimaríki sínu.

Óski slíkt félag eftir að stofna útibú hér á landi, sbr. 6. gr., skal Vátryggingaeftirlitið afla eftirfarandi upplýsinga og gagna hjá eftirlitsstjórnvöldum heimaríkis:

1. Áætlunar um fyrirhugaða starfsemi og skipulag útibúsins hér á landi og staðfestingar þess að félagið hafi starfsleyfi í þeim greinaflokkum og vátryggingagreinum sem fyrirhugað er að reka hér á landi.
2. Heimilisfangs útibúsins þar sem skipaður fulltrúi félagsins hefur aðsetur og gagna er aflað um starfsemina og öll gögn eru send til.
3. Nafns skipaðs fulltrúa útibúsins sem hefur heimild til að skuldbinda félagið gagnvart þriðja aðila og kemur fram fyrir þess hönd gagnvart dómstólum hér á landi.
4. Yfirlýsingar um að félagið sé aðili að Alþjóðlegum bifreiðatryggingum á Íslandi sf. þegar fyrirhugað er að reka starfsemi skv. 10. tölul. 1. mgr. 22. gr.
5. Vottorðs eftirlitsstjórnvalda um að skilyrði um gjaldþol vegna starfsemi félagsins í heild séu uppfyllt og athugasemda vegna fyrirhugaðrar starfsemi ef einhverjar eru.
6. Vátryggingaskilmála lögboðinna vátrygginga sem útibúið hyggst reka hér á landi og þegar við á tæknilegs grundvallar líftrygginga og heilsutrygginga.

Áður en útibú hefur starfsemi hér á landi skal Vátryggingaeftirlitið upplýsa eftirlitsstjórnvöld heimaríkis um almenn skilyrði ef einhver eru sem um vátryggingastarfsemi útibúsins eiga að gilda hér á landi og um ákvæði er varða almannaheill.

Vátryggingaeftirlitið skal innan tveggja mánaða frá því að framangreind gögn hafa borist tilkynna að félaginu sé heimilt að setja á stofn útibúið og má það að því búnu hefja starfsemi.

Allar breytingar varðandi liði 2. mgr. að 5. tölul. undanskildum skal félagið tilkynna Vátryggingaeftirlitinu skriflega með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara. Vátryggingaeftirlitið skal a.m.k. árlega afla vottorðs skv. 5. tölul. um gjaldþol félagsins.

65. gr.

Erlend vátryggingafélög með aðalstöðvar í aðildarríki sem hlotið hafa starfsleyfi eftirlitsstjórnvalda geta veitt þjónustu hér á landi án starfsstöðvar enda sé þeim heimilt að reka vátryggingastarfsemi í sömu greinaflokkum og vátryggingagreinum í heimaríki sínu.

Óski félag eftir að veita þjónustu hér á landi án starfsstöðvar skal Vátryggingaeftirlitið afla eftirfarandi upplýsinga og gagna hjá eftirlitsstjórnvöldum heimaríkis:

1. Vottorðs eftirlitsstjórnvalda um að skilyrði um gjaldþol vegna starfsemi félagsins í heild séu uppfyllt.
2. Skrár yfir þá greinaflokka vátrygginga og vátryggingagreinar sem félagið hefur leyfi til að reka.
3. Skrár yfir þær tegundir áhættu sem félagið hyggst vátryggja hér á landi.
4. Yfirlýsingar um að félagið sé aðili að Alþjóðlegum bifreiðatryggingum á Íslandi sf. þegar fyrirhugað er að reka starfsemi skv. 10. tölul. 1. mgr. 22. gr. og nafn og aðsetur fulltrúa hér á landi sem hefur með höndum tjónsuppgjör, sbr. 5. mgr.
5. Sýnishorna vátryggingaskilmála lögboðinna vátrygginga sem félagið hyggst reka hér á landi og þegar við á tæknilegs grundvallar líftrygginga og heilsutrygginga.

Félagið má veita þjónustu hér á landi þegar Vátryggingaeftirlitið hefur tilkynnt að öll gögn skv. 2. mgr. hafi borist eftirlitinu.

Allar breytingar varðandi 2.–5. tölul. 2. mgr. skal félagið tilkynna Vátryggingaeftirlitinu með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara. Vátryggingaeftirlitið skal afla vottorðs skv. 1. tölul. 2. mgr. a.m.k. árlega.

Félag, sem veitir þjónustu án starfsstöðvar skv. 10. tölul. 1. mgr. 22. gr., skal sjá til þess að þeir sem kröfu eiga á bótum vegna tjóns hér á landi séu ekki lakar settir en aðrir vegna þess að starfsstöð er ekki fyrir hendi. Fulltrúi skv. 4. tölul. 2. mgr. skal afla allra nauðsynlegra gagna vegna tjóns og hafa allar heimildir til að greiða bætur og koma fram fyrir hönd félagsins hér á landi. Honum skal einnig skylt að veita lögbærum aðilum hér á landi upplýsingar um hvort lögmæltar ökutækjatryggingar séu fyrir hendi og um gildistíma. Fulltrúinn hefur ekki með höndum önnur verkefni fyrir félagið hér á landi en tilgreind eru í þessari málsgrein.

66. gr.

Eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja eða fulltrúum sem þau tilnefna er heimilt, eftir að hafa tilkynnt það Vátryggingaeftirlitinu, að gera þær vettvangskannanir hjá vátryggingafélögum sem þau hafa veitt starfsleyfi og hér reka starfsemi og sem nauðsynlegar eru til þess að unnt sé að framfylgja lögmæltu eftirliti með starfsemi útibúa aðildarríkja hér á landi. Vátryggingaeftirlitið hefur heimild til að taka þátt í þessum könnunum. Kostnaður vegna þessa greiðist af eftirlitsstjórnvöldum heimaríkis.

67. gr.

Vátryggingaeftirlitið skal veita eftirlitsstjórnvöldum hlutaðeigandi heimaríkja upplýsingar um starfsemi útibúa hér á landi til að þau geti lagt heildarmat á gjaldþol vátryggingafélaga sem hér starfa og eru undir eftirliti þeirra.

Vátryggingaeftirlitið getur gripið til allra ráðstafana sem nauðsynlegar eru til að tryggja hagsmuni vátryggingataka og vátryggðra uppfylli félagið ekki tilskilin skilyrði um gjaldþol eða vátryggingaskuldina. Það skal, þegar þörf krefur, gera ráðstafanir til að banna félaginu frjálsa ráðstöfun eigna sem er að finna hér á landi eða takmarka í samræmi við ákvæði gildandi laga þar að lútandi að höfðu samráði við eftirlitsstjórnvöld heimaríkis ef kostur er.

Vátryggingaeftirlitið getur bannað erlendu vátryggingafélagi sem hér rekur útibú eða veitir þjónustu að starfa áfram ef það með grófum hætti og ítrekað brýtur ákvæði laga þessara eða reglugerða settra samkvæmt þeim eða ákvæði annarra laga sem eiga við um fjármálastarfsemi og ekki hefur verið unnt með kröfum eða aðgerðum samkvæmt þessum lögum að fá úr því bætt sem úrskeiðis hefur farið.

68. gr.

Óski vátryggingafélag, sem hér rekur útibú eða veitir þjónustu, eftir því að flytja vátryggingastofn sinn að nokkru eða öllu leyti til annars félags sem hefur starfsstöð á Evrópsku efnahagssvæði geta eftirlitsstjórnvöld heimaríkis hins fyrrnefnda heimilað flutning stofnsins að fenginni staðfestingu eftirlitsstjórnvalda heimaríkis hins síðarnefnda um að tilskildar kröfur um gjaldþol séu uppfylltar að lokinni yfirtöku stofnsins og að höfðu samráði við Vátryggingaeftirlitið. Þegar vátryggingaáhættan er hér á landi þarf ávallt samþykki Vátryggingaeftirlitsins til að flutningurinn geti átt sér stað. Ákvæði 2. mgr. 86. gr. gilda um tilkynningar í Lögbirtingablað vegna vátryggingastofns sem fluttur er þegar vátryggingaáhættan er hér. Um réttindi og skyldur vátryggingataka, vátryggðra og annarra samkvæmt vátryggingasamningum fer skv. 4. mgr. 86. gr.

Vátryggingaeftirlitið skal láta í té álit sitt innan þriggja mánaða frá því að beiðni um flutninginn barst, ella skal litið svo á að afstaða þess til flutningsins sé jákvæð.

69. gr.

Afturkalli eftirlitsstjórnvöld heimaríkis starfsleyfi félags sem hefur útibú eða veitir þjónustu hér á landi skal Vátryggingaeftirlitið að fenginni tilkynningu þar um gera viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir að félagið stofni til frekari vátryggingasamninga hér á landi. Skal haft samstarf við hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvöld í því skyni að tryggja hagsmuni vátryggingataka og vátryggðra svo sem kostur er og eiga ákvæði 67. gr. við um takmörkun eða bann á frjálsri ráðstöfun eigna þegar nauðsyn krefur.

70. gr.

Vátryggingafélag, sem hér rekur útibú eða veitir þjónustu, skal tilkynna til vátryggingafélagaskrár allar breytingar á þeim atriðum sem kveðið er á um í 22. gr. og við geta átt. Sé gerð ný rekstraráætlun skv. 24. gr. skal hún einnig send.

Vátryggingaeftirlitið getur gert kröfu um að öll gögn, sem ber að senda eftirlitinu vegna starfseminnar hér á landi, séu á íslensku í þýðingu löggilts skjalaþýðanda.

Erlend vátryggingafélög hér á landi með aðalstöðvar utan Evrópsks efnahagssvæðis.

71. gr.

Erlend vátryggingafélög með aðalstöðvar utan Evrópsks efnahagssvæðis sem leyfi hafa til að reka vátryggingastarfsemi í heimalandi sínu geta fengið leyfi til að reka starfsemi í útibúi hér á landi í samræmi við lög þessi enda hafi íslensk vátryggingafélög ekki lakari rétt í heimalandi þeirra.

Áður en vátryggingafélög með aðalstöðvar utan svæðisins fá starfsleyfi hér á landi skulu aðilar að samningnum um Evrópskt efnahagssvæði hafa samráð um leyfisveitinguna.

Félagið skal skráð hér á landi og það skal tilnefna einn aðalumboðsmann sem Vátryggingaeftirlitið samþykkir er komi fram fyrir þess hönd í málefnum er varða starfsemina og hafi heimild til að skuldbinda félagið vegna starfsemi þess hér á landi. Hann skal vera búsettur hér á landi, hafa náð tuttugu ára aldri, hafa óflekkað mannorð og má aldrei hafa verið sviptur forræði á búi sínu.

Félagið skal hafa varnarþing hér á landi að því er varðar starfsemi þess hér og má lögsækja það fyrir dómstólum á Íslandi til fullnustu á kröfum sem stofnast hafa vegna starfseminnar.

72. gr.

Umsókn um starfsleyfi og um skráningu í vátryggingafélagaskrá skal send Vátryggingaeftirlitinu og gögn samkvæmt 21.–24. gr. skulu fylgja umsókn eftir því sem við getur átt og nauðsynleg eru til þess að það geti metið umsóknina. Sýnishorn vátryggingaskilmála og iðgjaldagrundvallar í þeim greinum sem félagið hyggst reka hér á landi skulu einnig fylgja umsókn.

Félagið skal uppfylla skilyrði III. kafla um gjaldþol er miðast við starfsemi þess hér og skulu fjármunir sem því svarar vera til ráðstöfunar hér á landi. Fjárhæð samsvarandi fjórðungi þess lágmarks sem krafist er skal lögð fram sem geymslufé í upphafi og varðveitt á stað sem Vátryggingaeftirlitið samþykkir. Geymsluféð skal einungis notað til að tryggja að félagið geti staðið við skuldbindingar sínar vegna gerðra vátryggingasamninga hér á landi. Einstakir vátryggðir geta ekki gert kröfu um fullnustu greiðslu nema að því marki sem það að mati Vátryggingaeftirlitsins skerðir ekki rétt annarra vátryggðra til fullnustu á vátryggingaskuldbindingum félagsins.

Félagið skal ávaxta hér á landi fjármuni er samsvara vátryggingaskuld þess vegna starfseminnar hér eins og þær eru samkvæmt útreiknings- og matsreglum er gilda hér á landi. Enn fremur skal fullnægt skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

Vátryggingaeftirlitið skal upplýsa aðildarríki um það, áður en afstaða er tekin til umsóknarinnar, þegar dótturfélag móðurfélags með aðalstöðvar í þriðja ríki sækir um starfsleyfi hér á landi og ef aðilar öðlast, beint eða óbeint, hlut í vátryggingafélagi með starfsleyfi hér á landi þannig að hið síðarnefnda verði dótturfélag hins fyrrnefnda.

73. gr.

Aðalumboðsmaður skal senda Vátryggingaeftirlitinu ársreikning hins erlenda félags, svo og ársreikning vegna starfseminnar hér á landi, eigi síðar en mánuði eftir að þeir hafa verið samþykktir ásamt ársskýrslu með undirritun stjórnar og áritun endurskoðanda. Ársreikningur vegna starfseminnar hér á landi skal berast eigi síðar en fjórum mánuðum eftir lok hvers reikningsárs. Tilskilin gögn samkvæmt reglum sem Vátryggingaeftirlitið setur skulu fylgja, þar á meðal gögn skv. 34. og 35. gr. um þær eignir sem koma eiga á móti vátryggingaskuldinni.

Aðalumboðsmaður skal án tafar tilkynna Vátryggingaeftirlitinu skriflega geri eftirlitsstjórnvöld í heimalandi félagsins athugasemd við starfsemi þess, hafi greiðslustöðvun verið ákveðin, ákvörðun verið tekin um að slíta félaginu eða bú þess tekið til gjaldþrotaskipta.

74. gr.

Brjóti félagið lög og reglugerðir um vátryggingastarfsemi eða vanræki skyldur sínar samkvæmt þeim þannig að hagsmunum vátryggingataka og vátryggðra sé stefnt í hættu, skal Vátryggingaeftirlitið veita félaginu tiltekinn frest til að gera nauðsynlegar ráðstafanir til úrbóta. Hafi fullnægjandi ráðstafanir ekki verið gerðar innan þess frests og telji Vátryggingaeftirlitið að hagsmunir vátryggingataka og vátryggðra séu í hættu getur eftirlitið útnefnt nýjan aðalumboðsmann til að ljúka viðskiptum og uppgjöri vegna starfseminnar hér á landi. Hefur hann í því skyni leyfi til ráðstöfunar á eignum félagsins hér á landi að því marki er Vátryggingaeftirlitið heimilar.

75. gr.

Ráðherra getur að fenginni tillögu Vátryggingaeftirlitsins afturkallað starfsleyfi félagsins uppfylli félagið ekki lengur skilyrði fyrir starfsleyfinu eða vanræki gróflega skyldur sínar samkvæmt lögum þessum.

Þegar starfsleyfi félags er afturkallað tekur Vátryggingaeftirlitið ákvörðun um hvort þess skuli freistað að yfirfæra vátryggingastofninn til eins eða fleiri vátryggingafélaga sem reka vátryggingastarfsemi hér á landi eða hvort félagið skuli á annan hátt reyna að ljúka skuldbindingum sínum vegna vátryggingasamninga sem gerðir hafa verið. Þegar rekin er líftryggingastarfsemi getur Vátryggingaeftirlitið ákveðið að líftryggingastofninum verði komið undir sérstaka stjórn, sbr. 94. gr.

Við afturköllun á starfsleyfi félags getur Vátryggingaeftirlitið takmarkað eða bannað félaginu yfirráð yfir fjármunum sínum og eignum.

76. gr.

Félagið skal máð úr vátryggingafélagaskrá missi það starfsleyfi skv. 75. gr., enda sé viðskiptum þess og uppgjöri skuldbindinga hér á landi að fullu lokið.

Tilkynni félag að það óski eftir að hætta starfsemi hér á landi og að starfsstöð þess verði máð úr vátryggingafélagaskrá skal það því aðeins gert að Vátryggingaeftirlitið álíti að starfsstöðin þurfi ekki að starfa áfram vegna skuldbindinga sem á henni hvíla. Sama gildir sé enginn aðalumboðsmaður félagsins hér á landi og enginn hafi verið útnefndur innan frests sem Vátryggingaeftirlitið hefur sett. Getur eftirlitið þá útnefnt aðalumboðsmann í samræmi við ákvæði 74. gr.

Leysa má geymslufé sem lagt er til hliðar skv. 72. gr. þá fyrst er starfsleyfi félagsins hefur verið afturkallað og félagið getur sannað að staðið hafi verið við allar skuldbindingar félagsins hér á landi, eða að nógu há trygging fyrir skuldbindingum hafi að mati Vátryggingaeftirlitsins verið lögð fram.

VIII. KAFLI

Starfsemi vátryggingafélaga erlendis sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi.

77. gr.

Vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi og óskar eftir að starfrækja útibú í öðru aðildarríki Evrópsks efnahagssvæðis, skal tilkynna það Vátryggingaeftirlitinu og leggja fram eftirfarandi gögn:

1. Heiti og heimilisfang útibúsins þar sem skipaður fulltrúi félagsins hefur aðsetur.
2. Nafn skipaðs fulltrúa útibúsins sem hefur heimild til að skuldbinda félagið gagnvart þriðja aðila og koma fram á þess vegum gagnvart dómstólum í aðildarríkinu.
3. Áætlun um fyrirhugaða starfsemi og skipulag útibúsins.
4. Skrá yfir þá greinaflokka vátrygginga og vátryggingagreinar sem félagið hyggst reka.
5. Yfirlýsingu um að félagið sé aðili að landsskrifstofu og ef við á að sérstökum ábyrgðarsjóði í viðkomandi aðildarríki þegar fyrirhugað er að reka starfsemi skv. 10. tölul. í 1. mgr. 22. gr.

Hafi Vátryggingaeftirlitið ekki athugasemdir fram að færa varðandi fyrirhugaða starfsemi, fjárhagsstöðu eða hæfi og faglega kunnáttu stjórnenda eða hins skipaða fulltrúa útibúsins skal Vátryggingaeftirlitið, innan þriggja mánaða frá því að öll framangreind gögn hafa borist, senda eftirlitsstjórnvöldum gistiríkis gögnin ásamt vottorði um að félagið uppfylli skilyrði um gjaldþol skv. 29.–33. gr. eftir því sem við á. Jafnframt skal félaginu send tilkynning um að umrædd gögn hafi verið send.

Vátryggingaeftirlitið getur látið hjá líða að senda gögn skv. 1. og 2. mgr. hafi það ástæðu til að draga í efa að rekstrarleg uppbygging eða fjárhagsstaða sé viðhlítandi sem undirstaða fyrirhugaðrar starfsemi. Tilkynning um að framangreind gögn verði ekki send eftirlitsstjórnvöldum viðkomandi aðildarríkis skal send félaginu innan þriggja mánaða og ástæður þess tilgreindar skriflega.

Félagið má stofnsetja útibúið og hefja starfsemi þegar orðsending hefur borist frá eftirlitsstjórnvöldum gistiríkis eða ef engin slík orðsending hefur borist tveimur mánuðum eftir að öll gögn skv. 1. og 2. mgr. hafa borist til þeirra.

Allar breytingar varðandi atriði 1. mgr. skal félagið tilkynna Vátryggingaeftirlitinu skriflega með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara.

78. gr.

Óski vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, eftir því að veita þjónustu í öðru aðildarríki án þess að hafa þar starfsstöð skal félagið tilkynna það Vátryggingaeftirlitinu ásamt upplýsingum um í hvaða greinaflokkum vátrygginga eða vátryggingagreinum fyrirhugað er að veita þjónustu. Vátryggingaeftirlitið skal innan mánaðar senda eftirlitsstjórnvöldum hlutaðeigandi aðildarríkis eftirtalin gögn og skal félaginu jafnframt tilkynnt að upplýsingarnar hafi verið sendar:

1. Vottorð um að gjaldþol vegna starfsemi félagsins í heild sé fullnægjandi.
2. Skrá yfir þá greinaflokka vátrygginga og vátryggingagreinar sem félagið hefur leyfi til að reka.
3. Skrá yfir greinaflokka og vátryggingagreinar sem félagið hyggst reka í aðildarríkinu.
4. Yfirlýsingu um að félagið sé aðili að landsskrifstofu og ef við á að sérstökum ábyrgðarsjóði í viðkomandi aðildarríki þegar fyrirhugað er að veita þjónustu skv. 10. tölul. 1. mgr. 22. gr. og nafn og heimilisfang sérstaks fulltrúa sem annast tjónsuppgjör í þeirri grein.

Félagið má veita þjónustu frá þeim tíma er það hefur fengið tilkynningu um að upplýsingar skv. 1. mgr. hafi verið sendar og móttaka þeirra hefur verið staðfest.

Sendi Vátryggingaeftirlitið ekki framangreindar upplýsingar á tilskildum tíma skal það greina félaginu frá ástæðum þess innan sömu tímamarka.

Allar breytingar skal félagið tilkynna Vátryggingaeftirlitinu skriflega með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara.

79. gr.

Hafi vátryggingafélag, sem hefur fengið starfsleyfi hér á landi, í hyggju að hefja starfsemi í ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins skal það tilkynnt Vátryggingaeftirlitinu fyrir fram ásamt lýsingu á fyrirhugaðri starfsemi og öðrum upplýsingum sem Vátryggingaeftirlitið óskar eftir og telur nauðsynlegar.

Ákvæði 77. og 78. gr. gilda einnig um vátryggingafélög með aðalstöðvar utan hins Evrópska efnahagssvæðis sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi til að reka útibú en hafa í hyggju að hefja starfsemi í aðildarríki. Vátryggingaeftirlitið getur þó tekið sér lengri fresti til afgreiðslu mála en þar eru tilgreindir. Skal það hafa samráð við eftirlitsstjórnvöld aðildarríkja áður en tekin er afstaða til umsóknarinnar.

IX. KAFLI
Vátryggingamiðlun.
Skilgreining. Umsókn um starfsleyfi.

80. gr.

Með vátryggingamiðlun og vátryggingamiðlara er í lögum þessum átt við lögaðila eða einstakling sem starfar sjálfstætt og veitir einstaklingum og öðrum upplýsingar, faglega ráðgjöf og aðstoð við að koma á vátryggingasamningi í frumtryggingum eða við framkvæmd ákvæða slíks samnings gagnvart vátryggingafélagi og:

1. starfar óháður einstökum vátryggingafélögum eða
2. miðlar til tiltekinna vátryggingafélaga, eins eða fleiri, án þess að um starfsstöð vátryggingafélags skv. 6. gr. sé að að ræða.

Þegar lögaðili rekur vátryggingamiðlun á heitið vátryggingamiðlari við um þá starfsmenn sem starfa samkvæmt skilgreiningu 1. mgr.

81. gr.

Vátryggingamiðlari, sem hyggst starfa hér á landi, skal senda Vátryggingaeftirlitinu skriflega umsókn um starfsleyfi.

Skilyrði starfsleyfis er búseta hér á landi, að menn séu fjárráða, hafi óflekkað mannorð, hafi náð tuttugu ára aldri og hafi aldrei verið sviptir forræði á búi sínu, búi yfir þeirri þekkingu sem nauðsynleg er til starfans, hafi engin fjárhagsleg tengsl af neinu tagi vegna eignaraðildar eða hagsmuna, annarra en tengjast þeim vátryggingasamningum sem komið er á, og teljist að öðru leyti hæfir til að reka þessa starfsemi á viðhlítandi hátt. Þeir skulu einnig leggja fram vottorð um gilda starfsábyrgðartryggingu til að bæta tjón sem kann að hljótast vegna starfa þeirra og þeir eru bótaskyldir fyrir. Ríkisborgarar hins Evrópska efnahagssvæðis eru undanþegnir búsetuskilyrðinu. Ráðherra er heimilt að veita ríkisborgurum þriðju ríkja sömu undanþágu.

Starfsleyfi vátryggingamiðlara hér á landi skal bundið við tiltekna greinaflokka vátrygginga, sbr. 22. og 23. gr., eða skaðatryggingar, persónutryggingar eða frumtryggingar í heild.

Vátryggingamiðlara er óheimilt að hefja starfsemi fyrr en hann hefur fengið starfsleyfi ráðherra. Vátryggingaeftirlitið hefur eftirlit með starfsemi vátryggingamiðlara. Þeim er skylt að veita því allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að unnt sé að framfylgja eftirliti með starfseminni í samræmi við lög þessi. Vátryggingaeftirlitið hefur heimild til að gera vettvangskönnun í því skyni ef þörf er á.

Vátryggingamiðlari má ekki miðla frumtryggingum til annarra vátryggingafélaga en þeirra sem starfsleyfi hafa hér á landi eða heimild hafa til að veita hér þjónustu.

Ráðherra setur nánari ákvæði með reglugerð um skilyrði starfsleyfis og um starfsábyrgðartryggingu, þar á meðal um fjárhæð vátryggingar og lágmarksskilyrði hennar, svo og um skil á gögnum og um skráningu.

82. gr.

Vátryggingamiðlari skv. 1. tölul. 1. mgr. 80. gr. má ekki taka við þóknun eða greiðslum af neinu tagi frá vátryggingafélagi, nema vegna vátryggingasamninga sem komið hefur verið á milli vátryggingafélagsins og vátryggingataka.

Vátryggingamiðlari má taka við iðgjöldum fyrir hönd vátryggingafélags samkvæmt skriflegri heimild þess. Fjármunum, sem vátryggingamiðlari veitir viðtöku fyrir hönd vátryggingafélags eða vátryggingataka vegna vátryggingasamnings eða við undirbúning og gerð þeirra, skal svo fljótt sem auðið er skilað til rétts aðila. Fjármunum þessum skal miðlarinn að öllu leyti halda aðgreindum frá öðrum fjármunum í hans eigu eða vörslu.

Vátryggingamiðlari skal í hvívetna leysa störf sín af hendi svo sem góðar venjur í vátryggingaviðskiptum bjóða. Hann skal liðsinna báðum aðilum og gæta hagsmuna þeirra og gæta þess að aðila séu ekki settir ólögmætir, ósanngjarnir eða óeðlilegir kostir í samningum. Vátryggingamiðlara er skylt að upplýsa þá sem hann starfar fyrir um umboðslaun og þóknun sem hann þiggur vegna viðskiptanna fari þeir fram á það sérstaklega. Vátryggingamiðlara er skylt að veita Vátryggingaeftirlitinu allar upplýsingar sem það óskar um vátryggingasamninga sem hann hefur komið á.

Upplýsingaskylda.

83. gr.

Vátryggingamiðlari skal veita vátryggingataka þær upplýsingar og aðstoð sem hann þarf á að halda til að geta metið skilmála og kjör vátrygginga sem í boði eru og vátryggingaþörf áður en vátryggingasamningur er gerður og skal vátryggingamiðlarinn gæta upplýsingaskyldu skv. VI. kafla áður en gengið er frá vátryggingasamningi. Hann skal gera vátryggingafélaginu fullnægjandi grein fyrir tegund og umfangi vátryggingaáhættunnar til að félagið geti gert vátryggingataka tilboð. Hann skal einnig, eftir að samningur er kominn á, veita vátryggingataka leiðbeiningar og ráðgjöf, þar á meðal verði tjón er fellur undir vátryggingasamninginn.

84. gr.

Vátryggingamiðlari skal láta koma fram í öllu sem til almennings fer um starfsemina að hún sé skráð hér á landi, sbr. 85. gr., og um tengsl sín við einstök vátryggingafélög, sbr. 80. gr.

Vátryggingamiðlari skal árlega senda Vátryggingaeftirlitinu greinargerð um það hvernig þeir samningar, sem hann hefur komið á, dreifast á einstök vátryggingafélög.

Ársreikning vátryggingamiðlunar eða vátryggingamiðlara skal senda Vátryggingaeftirlitinu innan mánaðar frá samþykkt hans, þó eigi síðar en fjórum mánuðum eftir lok reikningsárs. Ársreikningurinn skal undirritaður af vátryggingamiðlara og þegar við á af stjórn og framkvæmdastjóra, endurskoðaður og áritaður af löggiltum endurskoðanda. Ársreikningi skal fylgja greinargerð, sbr. 2. mgr.

Skráning.

85. gr.

Vátryggingaeftirlitið skal halda skrá yfir þá sem leyfi hafa til vátryggingamiðlunar hér á landi. Skrá skal nafn, aðsetur, greinaflokka vátrygginga sem heimild er til að miðla, útgáfudag starfsleyfis og hvort miðlarinn starfar óháður eða í tengslum við einstök félög. Þegar vátryggingamiðlun er skráð skal einnig skrá nöfn þeirra starfsmanna sem heimild hafa til að starfa sem vátryggingamiðlarar.

Þeir sem skráðir hafa verið og leyfi hafa fengið til vátryggingamiðlunar hér á landi skulu greiða gjald til Vátryggingaeftirlitsins sem ráðherra ákveður vegna kostnaðar sem eftirlit með starfseminni hefur í för með sér, sbr. 52. gr.

Vanræki vátryggingamiðlari gróflega skyldur sínar og séu skilyrði leyfis til vátryggingamiðlunar ekki lengur uppfyllt samkvæmt lögum þessum skal Vátryggingaeftirlitið þegar í stað afturkalla starfsleyfi. Vátryggingaeftirlitinu er þó heimilt, áður en til þess kemur, að veita frest til nauðsynlegra úrbóta og eftir atvikum að veita viðvörun telji eftirlitið það fullnægjandi. Sé skráningarskyld vátryggingamiðlun rekin án leyfis skal Vátryggingaeftirlitið gera kröfu um að slíkri starfsemi verði hætt og gera nauðsynlegar ráðstafanir til að framfylgja þeirri kröfu.

Birta skal í Lögbirtingablaði skráningu vátryggingamiðlara og árlega lista yfir þá sem heimild hafa til vátryggingamiðlunar.

X. KAFLI
Yfirfærsla vátryggingastofna. Samruni félaga.

Yfirfærsla.

86. gr.

Óski vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, eftir að flytja vátryggingastofn sinn að nokkru eða öllu leyti til annars félags sem einnig hefur fengið starfsleyfi hér á landi skulu bæði félögin senda Vátryggingaeftirlitinu umsókn um færsluna ásamt drögum að samkomulagi milli félaganna og þeim gögnum sem eftirlitið telur nauðsynleg. Vátryggingaeftirlitið kannar umsóknina með hliðsjón af hag beggja félaganna og hvort ástæða sé til að ætla að færslan geti skaðað vátryggingataka og vátryggða hjá félögunum.

Telji Vátryggingaeftirlitið að synja beri um leyfi til yfirfærslunnar skal það án tafar tilkynnt félögunum. Að öðrum kosti, og sé um að ræða vátryggingaáhættu hér á landi, sbr. 8. gr., skal Vátryggingaeftirlitið birta tilkynningu í Lögbirtingablaði vegna yfirfærslubeiðninnar og óska eftir skriflegum athugasemdum vátryggingataka og vátryggðra innan tiltekins frests sem eigi má vera skemmri en einn mánuður. Félagið skal auglýsa fyrirhugaða yfirfærslu og hvenær tilkynningin var birt í Lögbirtingablaði.

Vátryggingaeftirlitið veitir leyfi til færslunnar að liðnum fresti skv. 2. mgr. telji það, að teknu tilliti til þeirra athugasemda sem fram hafa komið, að orðið skuli við yfirfærslubeiðninni.

Réttindi og skyldur vátryggingataka, vátryggðra og annarra samkvæmt vátryggingasamningum halda sjálfkrafa gildi sínu við flutninginn. Vátryggingatakar geta sagt upp vátryggingasamningi sínum við félagið frá þeim degi er flutningur stofnsins á sér stað tilkynni þeir uppsögn skriflega innan mánaðar frá flutningsdegi.

87. gr.

Vátryggingaeftirlitið getur heimilað vátryggingafélagi, sem hér hefur fengið starfsleyfi og óskar eftir, að flytja vátryggingastofn sinn hér að nokkru eða öllu leyti til annars félags með starfsstöð á Evrópsku efnahagssvæði staðfesti eftirlitsstjórnvöld heimaríkis þess félags sem tekur við stofninum að tilskildar kröfur um gjaldþol séu uppfylltar að teknu tilliti til hins yfirfærða stofns. Skilyrði er ávallt að eftirlitsstjórnvöld í því aðildarríki þar sem vátryggingaáhættan er, sbr. 8. gr., veiti samþykki sitt fyrir yfirfærslunni. Ákvæði 86. gr. gilda um yfirfærsluna.

Vátryggingaeftirlitið getur einnig heimilað útibúi vátryggingafélags með aðalstöðvar utan hins Evrópska efnahagssvæðis, sem hefur starfsleyfi hér á landi, að flytja vátryggingastofn sinn hér að nokkru eða öllu leyti til annars vátryggingafélags og gilda þá einnig ákvæði 86. gr. um yfirfærsluna.

Um yfirfærslu vegna stofna vátryggingafélaga með aðalstöðvar á Evrópsku efnahagssvæði, sem hér reka útibú eða veita þjónustu, fer samkvæmt ákvæðum 68. gr.

Samruni.

88. gr.

Óski vátryggingafélög, sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi, eftir því að samruni eigi sér stað með yfirtöku eins eða fleiri vátryggingafélaga með slitum þeirra, þannig að allar eignir og skuldir verði yfirfærðar að öllu leyti án þess að til skiptameðferðar komi, skulu öll félögin senda Vátryggingaeftirlitinu umsókn ásamt drögum að samkomulagi milli félaga

um samrunann og með þeim gögnum sem eftirlitið telur nauðsynleg. Sama gildir óski tvö eða fleiri vátryggingafélög eftir því að samruni með stofnun nýs vátryggingafélags eigi sér stað með slitum án skiptameðferðar þannig að allar eignir og skuldir verði yfirfærðar til hins nýja félags. Skilyrði samruna er að leyfi til yfirfærslu vátryggingastofna sé veitt, sbr. 86. gr.

Ákvæði 1. mgr. eiga einnig við um félög skv. 11. gr. sem óska eftir að yfirfæra eignir og skuldir að öllu leyti án skiptameðferðar til vátryggingafélags.

Heimila má að samruni með yfirtöku eða með stofnun nýs félags geti farið fram þótt eitt eða fleiri félaga sem yfirtekin eru, eða lögð verða niður, gangist undir skiptameðferð, að því tilskildu að sá kostur sé bundinn við félög sem hafa ekki enn hafist handa við að úthluta eignum sínum til eigenda.

89. gr.

Í drögum að samkomulagi um samruna, sem fylgja skulu umsókn, skal m.a. koma fram hvernig greiðslum er háttað fyrir hluti í félögum sem hætta vátryggingastarfsemi, hvenær hlutir sem kunna að vera notaðir sem greiðsla veiti rétt til arðs og annarra réttinda, hvaða réttindi eigendur hluta í félagi sem hættir starfsemi öðlast í því félagi sem tekur við eignum og skuldum, svo og aðrar ráðstafanir sem kunna að hafa í för með sér breytingar á réttindum eigenda. Einnig skal koma fram hvort stjórnarmenn, fulltrúaráðsmenn eða framkvæmdastjórar skuli njóta sérstakra hlunninda og þá hverra.

Lögð skulu fram staðfest reikningsuppgjör sem sýna eignir og skuldir hvers félags á þeim degi þegar samruni er fyrirhugaður ásamt sameiginlegri upphafsstöðu eftir samrunann og má uppgjörið ekki vera meira en sex mánaða gamalt þegar ákvörðun er tekin um að samruni eigi sér stað. Vátryggingaeftirlitið getur þó heimilað að miðað sé við ársuppgjör félaganna í lok síðasta reikningsárs.

Eigi samruni sér stað með stofnun nýs félags skulu drög að nýjum samþykktum þess einnig lögð fram. Sama gildir verði gerðar breytingar á samþykktum félaga, aðrar en breytingar á nafni.

Vátryggingaeftirlitið veitir leyfi til samrunans. Starfsleyfi félags eða félaga, sem hætta vátryggingastarfsemi, skulu afturkölluð frá þeim degi er Vátryggingaeftirlitið tiltekur og félagið eða félögin máð úr vátryggingafélagaskrá.

XI. KAFLI
Sérstakar ráðstafanir. Brottfall starfsleyfis. Félagsslit.

Sérstakar ráðstafanir.

90. gr.

Uppfylli vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, ekki lágmarkskröfur um gjaldþol samkvæmt ársuppgjöri eða á öðrum tíma skal félagið þegar í stað gera áætlun um hvenær og á hvern hátt markinu verði náð og skal áætlunin lögð fyrir Vátryggingaeftirlitið sem ákveður hvort þær ráðstafanir sem gera á teljist fullnægjandi.

Sé gjaldþol vátryggingafélags minna en þriðjungur þess sem tilskilið er eða minna en sú lágmarksfjárhæð sem tilgreind er fyrir þá starfsemi sem félagið rekur, sbr. 33. gr., hvort sem hærra er, skal áætlun skv. 1. mgr. miða að því að rétta við fjárhag félagsins á skömmum tíma og skal Vátryggingaeftirlitið setja félaginu ákveðinn frest í því efni.

Sé vátryggingaskuld félags vanmetin samkvæmt ársuppgjöri eða á öðrum tíma að mati Vátryggingaeftirlitsins eða hafi fjárhagsstaða þess með öðrum hætti versnað þannig að tilskildar kröfur um gjaldþol eru ekki uppfylltar skal með sama hætti grípa til viðeigandi ráðstafana.

Vátryggingaeftirlitið getur takmarkað eða bannað ráðstöfun vátryggingafélags, sem hér hefur fengið starfsleyfi, á fjármunum sínum og eignum sé það liður í aðgerðum til að koma fjárhag þess á réttan kjöl, sbr. 1.–3. mgr. Ákvörðun þessa efnis skal tilkynna eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja eftir því sem við á.

Starfi félagið eftir sérstakri rekstraráætlun, sbr. 24. gr., og hafi fjárhagsstaða félagsins versnað miðað við þessa áætlun skal Vátryggingaeftirlitið taka ákvörðun um nauðsynlegar ráðstafanir og gera kröfu um að ný rekstraráætlun til þriggja ára verði lögð fram ef þörf er á.

Brottfall starfsleyfis.

91. gr.

Sinni vátryggingafélag ítrekað ekki tilmælum Vátryggingaeftirlits um ráðstafanir til að meta á fullnægjandi hátt vátryggingaskuld sína eða að tryggja örugga ávöxtun fjármuna sem ætlað er að mæta henni, brjóti lög og reglugerðir um vátryggingastarfsemi eða samþykktir sem það starfar eftir skal Vátryggingaeftirlitið setja félaginu ákveðinn frest til að gera nauðsynlegar úrbætur.

Hafi fullnægjandi ráðstafanir ekki verið gerðar innan settra tímamarka getur Vátryggingaeftirlitið lagt til við ráðherra að starfsleyfi félagsins verði afturkallað. Vátryggingaeftirlitið getur þó veitt frekari frest telji það líkur benda til að þær ráðstafanir, sem félagið hefur þegar gert, muni innan skamms tíma hafa í för með sér tilskildar úrbætur.

Einnig má afturkalla starfsleyfi nýti félag leyfið ekki innan tólf mánaða frá útgáfu þess eða starfsemin hafi legið niðri í sex mánuði eða meira.

92. gr.

Vátryggingaeftirlitið skal leggja til við ráðherra að starfsleyfi vátryggingafélags verði afturkallað hafi félagið ekki gert nauðsynlegar ráðstafanir til að rétta við fjárhag sinn, uppfylli félagið ekki lengur skilyrði starfsleyfis eða vanræki gróflega skyldur sínar samkvæmt lögum og reglugerðum um vátryggingastarfsemi þannig að hagsmunum vátryggingataka og vátryggðra sé stefnt í hættu.

Afturköllun starfsleyfis skal ávallt studd ítarlegum rökum og tilkynnt hlutaðeigandi félagi skriflega.

Afturkalli ráðherra starfsleyfi skal Vátryggingaeftirlitið tilkynna það eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja er gera skulu allar viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir að félagið stofni til nýrra vátryggingaskuldbindinga innan lögsögu þeirra, í útibúi eða með því að veita þar þjónustu. Vátryggingaeftirlitið skal með hagsmuni vátryggingataka og vátryggðra fyrir augum og í samráði við önnur hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvöld takmarka, eftir því sem nauðsyn krefur, frjálsa ráðstöfun eigna félagsins þegar vátryggingaskuldin er vanmetin, skilyrðum um gjaldþol er ekki fullnægt og hætta er á versnandi fjárhagsstöðu félagsins sé ekki gripið til ráðstafana.

Félagsslit.

93. gr.

Verði starfsleyfi vátryggingafélags afturkallað skal ráðherra, að fengnum tillögum Vátryggingaeftirlitsins, skipa þriggja manna skilastjórn í félagið. Skilastjórn tekur við öllum heimildum félagsstjórnar og jafnframt falla niður heimildir hennar. Skilastjórn skal þegar kalla saman félagsfund og kynna félagsmönnum hvernig komið er.

Vátryggingaeftirlitið skal, að höfðu samráði við skilastjórn, taka ákvörðun um hvort félagið skuli leitast við að flytja vátryggingastofn sinn til eins eða fleiri vátryggingafélaga eða

hvort félagið skuli freista þess að ljúka uppgjöri vegna hans með öðrum hætti. Vátryggingaeftirlitið getur, þegar um líftryggingafélag er að ræða, ákveðið að líftryggingastofninn sæti sérstakri meðferð skv. 94. gr.

Skilastjórn skal í samráði við Vátryggingaeftirlitið taka ákvörðun um hvort óska skuli gjaldþrotaskipta á félaginu eða hvort það skuli rekið áfram. Vátryggingaeftirlitið getur takmarkað eða bannað ráðstöfun félags yfir fjármunum sínum og gert kröfu um að félagið verði tekið til gjaldþrotaskipta telji það líkur á að hagsmunum vátryggingataka og vátryggðra sé að öðrum kosti stefnt í hættu.

Laun skilastjórnar og kostnaður hennar skal greiðast af eignum hlutaðeigandi vátryggingafélags sem krafa utan skuldaraðar.

94. gr.

Ef skipuð er skilastjórn í líftryggingafélagi og ákveðið er að líftryggingastofninn skuli sæta sérstakri meðferð skal Vátryggingaeftirlitið þegar í stað taka í sínar vörslur þær eignir sem mæta eiga líftryggingaskuldinni, láta endurreikna hana og leggja mat á verðmæti eigna. Ljúka skal greiðslu áfallinna og tilkynntra líftryggingakrafna samkvæmt reglum sem giltu áður en skilastjórn var skipuð. Líftryggingakröfur, sem falla til útborgunar síðar, má greiða út að því marki er Vátryggingaeftirlitið telur forsvaranlegt með tilliti til eignarstöðu. Endurkaup eru óheimil nema sem greiðsla á lánum gegn veði í líftryggingum hjá félaginu.

Þegar að loknu endurmati skv. 1. mgr. skal Vátryggingaeftirlitið leita til annarra líftryggingafélaga um yfirtöku líftryggingastofns og líftryggingaskuldar. Vátryggingaeftirlitið skal meta framkomin tilboð og velja það sem það telur hagkvæmast fyrir vátryggða. Vátryggingaeftirlitið skal með tilkynningu í Lögbirtingablaði greina frá helstu atriðum tilboðsins sem það hefur valið og skal jafnframt auglýst eftir athugasemdum frá vátryggingatökum og vátryggðum sem berast skulu skriflega innan eins mánaðar frá birtingu tilkynningarinnar. Að fengnum athugasemdum getur Vátryggingaeftirlitið framselt stofninn líftryggingafélagi því er Vátryggingaeftirlitið valdi ásamt eignum sem mæta eiga líftryggingaskuldinni, enda tekur viðtakandi þá við öllum skuldbindingum vegna líftrygginganna.

Þeir vátryggingatakar eða vátryggðir, sem athugasemdir hafa gert og eigi vilja samþykkja yfirfærsluna, eiga rétt á að fá endurgreitt verðmæti líftrygginga sinna að svo miklu leyti sem hlutfallsleg eign hrekkur til.

Berist ekki tilboð í líftryggingastofn eða komi ekki fram þau tilboð er Vátryggingaeftirlitið vill mæla með skulu eignir hinna vátryggðu greiddar þeim í réttu hlutfalli við verðmæti líftrygginga þeirra.

95. gr.

Verði ákveðið að beiðast gjaldþrotaskipta í líftryggingafélagi skal hvorki telja eignir sem mæta eiga líftryggingaskuldinni með eignum þrotabúsins, né líftryggingaskuldina með skuldum þess. Ákvæði 94. gr. um sérstaka meðferð líftryggingastofnsins gilda og getur Vátryggingaeftirlitið krafist allra gagna frá þrotabúinu sem nauðsynleg eru til að unnt sé að ljúka uppgjöri hans og ráðstöfun. Hafi sérstök meðferð líftryggingastofns verið ákveðin áður en beiðst er gjaldþrotaskipta hefur það ekki áhrif á framkvæmd samkvæmt þessari og 94. gr.

96. gr.

Verði ákveðið að beiðast gjaldþrotaskipta í vátryggingafélagi sem rekur aðra starfsemi en líftryggingastarfsemi og hér hefur fengið starfsleyfi skal Vátryggingaeftirlitið, jafnskjótt og búið hefur verið tekið til gjaldþrotaskipta, meta hvort hagsmuna vátryggingataka og vá-

tryggðra verði best gætt með því að yfirfæra vátryggingastofna að öllu leyti eða að hluta til annars eða annarra vátryggingafélaga.

Berist tilboð er Vátryggingaeftirlitið metur hagkvæmt fyrir vátryggingataka og vátryggða skal eftirlitið leggja fram tillögu um flutning stofnsins og tilkynna í Lögbirtingablaði um helstu efnisatriði slíks samkomulags. Einnig skal auglýsa eftir athugasemdum vátryggingataka og vátryggðra er berast skulu skriflega innan eins mánaðar frá birtingu tilkynningarinnar. Að teknu tilliti til þeirra skal Vátryggingaeftirlitið að frestinum loknum taka ákvörðun um hvort unnt sé að yfirfæra vátryggingastofna á þann hátt sem lagt er til.

97. gr.

Þegar tekin er ákvörðun um frjáls slit samkvæmt samþykktum vátryggingafélags sem hér hefur fengið starfsleyfi skal félagið leggja fyrir Vátryggingaeftirlitið greinargerð um óuppgerðar vátryggingaskuldbindingar félagsins og á hvern hátt ætlunin sé að ljúka þeim.

Vátryggingaeftirlitið skal meta og taka ákvörðun um hvort hagsmunum vátryggingataka og vátryggðra teljist best borgið með flutningi vátryggingastofns til annars eða annarra félaga, svo og þegar um líftryggingastofn er að ræða hvort stofninn skuli sæta sérstakri meðferð, sbr. 94. gr.

XII. KAFLI
Ýmis ákvæði.

98. gr.

Ráðherra vátryggingamála er heimilt að setja reglugerðir um þau efni sem í lögum þessum greinir.

99. gr.

Brot gegn lögum þessum varða fésektum eða varðhaldi nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum.

100. gr.

Við gildistöku laga þessara falla úr gildi lög nr. 50 16. maí 1978, um vátryggingarstarfsemi, með áorðnum breytingum.

Lögin öðlast gildi 1. apríl 1994 nema ákvæði 34. og 35. gr. um eignir til jöfnunar vátryggingaskuldinni sem gilda frá 1. júlí 1994.

Ákvæði til bráðabirgða.

Ákvæði laga um vátryggingarstarfsemi, nr. 50/1978, og reglugerða settra samkvæmt þeim skulu gilda eftir því sem við getur átt um reikningsskil og ársuppgjör vátryggingafélaga fyrir reikningsárið 1994.

Tiltekin starfandi vátryggingafélög hafa aðlögunartíma til ársloka 1994 samkvæmt samningnum um Evrópskt efnahagssvæði til að uppfylla skilyrði laga þessara um gjaldþol og lágmarksgjaldþol og mega ekki starfa annars staðar á Evrópsku efnahagssvæði en á Íslandi fyrr en skilyrðin hafa verið uppfyllt.

Vátryggingafélög, sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi við gildistöku þessara laga, skulu, eins fljótt og unnt er eftir gildistökuna og eigi síðar en tveimur mánuðum eftir gildistöku, senda Vátryggingaeftirlitinu skrá yfir greinaflokka vátrygginga og vátryggingagreinar í samræmi við 22. og 23. gr., eftir því sem við á, í samræmi við þá starfsemi sem rekin er. Þau skulu einnig fyrir þann tíma senda Vátryggingaeftirlitinu útreikning gjaldþols og lágmarksgjaldþols samkvæmt reglum 29.–31. gr., svo og skrá yfir þá sem eiga virkan eignarhlut í félagi og hve mikinn.

Heimilt er gagnvart þeim aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins sem ekki hafa lögfest tilskipanir 92/49/EBE og 92/96/EBE að beita ákvæðum gerða 73/239/EBE, 88/357/EBE, 79/267/EBE og 90/619/EBE, ásamt síðari breytingum, um starfsleyfi og eftirlit með vátryggingastarfsemi.

Gjört í Reykjavík, 11. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Guðmundur Árni Stefánsson.

13. maí 1994 Nr. 61

LÖG

um Rannsóknarráð Íslands.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Hlutverk og skipan Rannsóknarráðs Íslands.

1. gr.

Rannsóknarráð Íslands er sjálfstæð stofnun sem heyrir undir menntamálaráðuneytið. Hlutverk þess er að treysta stoðir íslenskrar menningar og atvinnulífs með því að stuðla að markvissu vísindastarfi, tækniþróun og nýsköpun.

2. gr.

Rannsóknarráð Íslands skal:

1. Vera ríkisstjórn, Alþingi og öðrum opinberum aðilum til ráðuneytis um stefnumörkun á sviði vísinda, tækni og nýsköpunar.
2. Gera árlega tillögur um framlög úr ríkissjóði til vísinda- og tæknimála til þriggja ára.
3. Hafa náið samráð við ráðuneyti er vinna að stefnumótun og fjárlagagerð á sviði vísinda og tækni.
4. Móta úthlutunarstefnu og veita styrki úr þeim sjóðum sem eru í vörslu ráðsins. Þá má fela ráðinu úthlutun styrkja úr öðrum sjóðum og af öðru fé sem ætlað er til rannsókna og skyldra málefna.
5. Annast kynningu á rannsóknarstarfsemi.
6. Annast söfnun og úrvinnslu upplýsinga um rannsóknir og þróunarstarf í landinu, svo sem um mannafla, fjármagn, viðfangsefni og árangur. Ráðið skal hafa náið samstarf við æðri menntastofnanir, rannsóknarstofnanir og fyrirtæki og stuðla að samræmingu og samstarfi milli þeirra sem vinna að rannsóknum og nýsköpun.
7. Gangast fyrir mati á árangri rannsóknarstarfs með reglulegum hætti og gera tillögur til úrbóta ef það telur starfsemina ófullnægjandi, skipulag eða skilyrði ófullkomin eða markverð rannsóknar-, þróunar- og nýsköpunarsvið vanrækt. Rannsóknir eru ekki gerðar af Rannsóknarráði Íslands.

8. Eiga samstarf við hliðstæðar stofnanir erlendis og alþjóðastofnanir og fylgjast með þátttöku Íslendinga í fjölþjóðlegu vísindasamstarfi. Ráðið fylgist með og greiðir fyrir rannsóknum erlendra vísindamanna hér á landi og stuðlar að samvinnu íslenskra og erlendra vísindamanna.
9. Beita sér fyrir því í samráði við rannsóknarstofnanir og atvinnulíf að gerðar séu áætlanir um rannsóknir og þróunarstarf.
10. Hafa yfirumsjón með óráðstöfuðu landsvæði og sameiginlegum byggingum og tækjum fyrir rannsóknarstofnanir atvinnuveganna skv. 59. gr. laga nr. 64/1965, um rannsóknir í þágu atvinnuveganna.
11. Skila árlega skýrslu til menntamálaráðherra um stöðu og horfur í vísinda- og tæknimálum í landinu. Skýrslan skal lögð fyrir Alþingi, ásamt greinargerð menntamálaráðherra, til kynningar og umfjöllunar.
12. Sinna öðrum verkefnum er menntamálaráðherra felur ráðinu.

3. gr.

Menntamálaráðherra skipar níu einstaklinga í Rannsóknarráð Íslands til þriggja ára:

a. Þrjá samkvæmt tillögum skóla á háskólastigi þar sem rannsóknir eru stundaðar og stofnana á sviði þjóðlegra fræða og Vísindafélags Íslendinga.
b. Þrjá samkvæmt tillögum rannsóknarstofnana atvinnuveganna og annarra rannsóknarstofnana utan verksviðs menntamálaráðuneytis.
c. Þrjá án tilnefningar að höfðu samráði við ríkisstjórn.

Aðilar er tilnefna menn til setu í Rannsóknarráði Íslands samkvæmt a- og b-liðum hér að framan skulu hver tilnefna tiltekinn fjölda einstaklinga samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð. Menntamálaráðherra skipar þrjá úr hvorum hópi og þrjá sem tilnefndir eru af ríkisstjórn eða alls níu einstaklinga. Við skipun í ráðið skal menntamálaráðherra gæta þess að jafnvægi sé á milli vísinda og tækni og að sjónarmið atvinnulífs komi fram í ráðinu. Þá skipar menntamálaráðherra jafnmarga varamenn úr hópi þeirra sem tilnefndir eru með sama hætti.

Menntamálaráðherra skipar formann og varaformann úr hópi hinna skipuðu, en ráðið skiptir að öðru leyti með sér verkum. Ráðherra ákveður þóknun til þeirra sem sitja í Rannsóknarráði.

II. KAFLI
Starfsemi Rannsóknarráðs Íslands.

4. gr.

Rannsóknarráð Íslands skipar fagráð til tveggja ára í senn á helstu sviðum vísinda og tækni og á öðrum athafnasviðum þjóðlífsins til þess að veita faglega ráðgjöf. Fagráð gera stefnumótandi tillögur til Rannsóknarráðs Íslands um mál sem varða verksvið þeirra og meta vísindalegt og hagnýtt gildi umsókna um styrki úr sjóðum í vörslu ráðsins. Rannsóknarráð ákveður þóknun til þeirra sem sitja í fagráðum.

5. gr.

Rannsóknarráð Íslands ræður framkvæmdastjóra til fimm ára í senn. Framkvæmdastjóri ræður annað starfsfólk. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur skrifstofu ráðsins, fjárreiður og reikningsskil fyrir ráðið og sjóði í vörslu þess. Framkvæmdastjóri skal hafa lokið háskólaprófi og hafa staðgóða þekkingu á rannsóknum, stjórnun og nýsköpun í atvinnulífi.

Framkvæmdastjóri framfylgir ákvörðunum Rannsóknarráðs. Skrifstofa ráðsins veitir fagráðum og úthlutunarnefndum sjóða nauðsynlega skrifstofuþjónustu.

6. gr.

Rekstrarkostnaður Rannsóknarráðs Íslands greiðist af fjárveitingu í fjárlögum.

7. gr.

Reikningar Rannsóknarráðs Íslands skulu endurskoðaðir árlega af Ríkisendurskoðun.

III. KAFLI
Sjóðir í vörslu Rannsóknarráðs.
1. Vísindasjóður.

8. gr.

Hlutverk Vísindasjóðs er að efla íslenskar vísindarannsóknir. Í þeim tilgangi styrkir sjóðurinn stofnanir, fyrirtæki og einstaklinga til skilgreindra rannsóknarverkefna.

Ráðið getur veitt styrki úr Vísindasjóði til allt að þriggja ára í senn og skulu slík verkefni lúta sérstöku eftirliti ráðsins.

9. gr.

Tekjur Vísindasjóðs eru:

i. Fjárveiting í fjárlögum ár hvert.
ii. Fjárframlag skv. 37. gr. laga nr. 36/1986, um Seðlabanka Íslands.
iii. Gjafir frá einstaklingum eða fyrirtækjum.
iv. Önnur framlög.

10. gr.

Rannsóknarráð Íslands skipar árlega úthlutunarnefnd fimm sérfróðra einstaklinga til þess að meta umsóknir að fengnum umsögnum fagráða. Þeir skulu hafa víðtæka reynslu af vísindastarfi og hvorki eiga sæti í Rannsóknarráði Íslands né fagráðum þess.

Úthlutunarnefnd leitar ráðgjafar umfram það sem fagráð Rannsóknarráðs getur veitt ef þurfa þykir. Úthlutunarnefnd gerir tillögur til Rannsóknarráðs um styrkveitingar. Rannsóknarráð ákveður þóknun til þeirra sem sitja í úthlutunarnefnd fyrir Vísindasjóð.

2. Tæknisjóður.

11. gr.

Hlutverk Tæknisjóðs er að styrkja þróun og nýsköpun í íslensku atvinnulífi með því að efla tækniþekkingu, rannsóknir og þróunarstarf. Í þeim tilgangi styrkir sjóðurinn vísindastofnanir, fyrirtæki og einstaklinga til skilgreindra verkefna á sviðum sem Rannsóknarráð Íslands leggur áherslu á.

Ráðið getur veitt styrki úr Tæknisjóði til allt að þriggja ára í senn og skulu slík verkefni lúta sérstöku eftirliti ráðsins.

12. gr.

Tekjur Tæknisjóðs eru:

i. Fjárveiting í fjárlögum ár hvert.
ii. Tekjur af einkaleyfum eða endurgreiðslur af styrkjum til verkefna sem notið hafa stuðnings sjóðsins og leitt til arðbærrar framleiðslu.
iii. Gjafir frá einstaklingum eða fyrirtækjum.
iv. Önnur framlög.

13. gr.

Rannsóknarráð Íslands skipar árlega úthlutunarnefnd fimm sérfróðra einstaklinga til þess að meta umsóknir að fengnum umsögnum fagráða. Þeir skulu hafa víðtæka reynslu af rannsóknum og þróunarstarfi og þekkingu á nýsköpun í atvinnulífi. Þeir skulu hvorki eiga sæti í Rannsóknarráði Íslands né fagráðum þess. Úthlutunarnefnd leitar faglegrar ráðgjafar umfram það sem fagráð Rannsóknarráðs getur veitt ef þurfa þykir. Úthlutunarnefnd gerir tillögur til Rannsóknarráðs um styrkveitingar. Rannsóknarráð ákveður þóknun til þeirra sem sitja í úthlutunarnefnd.

3. Bygginga- og tækjasjóður.

14. gr.

Bygginga- og tækjasjóður tekur við hlutverki Byggingarsjóðs rannsóknastarfsemi í þágu atvinnuveganna, sbr. 61. gr. laga nr. 64/1965, um rannsóknir í þágu atvinnuveganna, og 19. gr. laga nr. 48/1987, um Vísindaráð og Vísindasjóð, Rannsóknaráð ríkisins og Rannsóknasjóð. Bygginga- og tækjasjóður er í vörslu Rannsóknarráðs Íslands. Hlutverk sjóðsins er að veita styrki til kaupa á dýrum tækjum og búnaði, svo og til þess að byggja eða kaupa húsnæði vegna rannsóknar- og þróunarstarfsemi. Styrkveitingar úr sjóðnum skulu háðar samþykki menntamálaráðherra.

15. gr.

Tekjur Bygginga- og tækjasjóðs eru:

i. Fjárveitingar í fjárlögum ár hvert.
ii. Einkaleyfisgjald af rekstri peningahappdrætta eða aðrar samsvarandi tekjur.
iii. Önnur framlög.

4. Aðrir sjóðir.

16. gr.

Rannsóknarráð Íslands sér um rekstur Rannsóknarnámssjóðs í umboði stjórnar sjóðsins, sbr. 23. gr.

Fela má Rannsóknarráði Íslands vörslu annarra sjóða sem hafa hlutverki að gegna á starfssviði ráðsins.

Sameiginleg ákvæði um sjóði í vörslu Rannsóknarráðs.

17. gr.

Kostnaður við vísindalegt mat á umsóknum og við störf úthlutunarnefnda skal greiddur af árlegu ráðstöfunarfé sjóðanna. Ráðinu er heimilt að kosta úttektir og mat á árangri og frammistöðu í vísinda- og tæknistarfi af ráðstöfunarfé Vísindasjóðs og Tæknisjóðs. Ráðinu er einnig heimilt að veita viðurkenningar fyrir framúrskarandi árangur í vísinda- og tæknistarfi af ráðstöfunarfé sjóðanna.

18. gr.

Niðurstöður rannsókna, sem kostaðar eru með styrkjum úr Vísindasjóði og Tæknisjóði, skulu birtar opinberlega og vera öllum opnar nema um annað sé samið. Heimilt er að fjalla um skilmála fyrir styrkveitingum í reglugerð.

19. gr.

Reikningar Vísindasjóðs, Tæknisjóðs, Bygginga- og tækjasjóðs og Rannsóknarnámssjóðs, svo og annarra sjóða í vörslu Rannsóknarráðs, skulu endurskoðaðir árlega af Ríkisendurskoðun.

20. gr.

Menntamálaráðherra setur reglur um úthlutanir úr sjóðum í vörslu ráðsins að fengnum tillögum Rannsóknarráðs Íslands. Þar skal m.a. fjallað um meðhöndlun umsókna, styrkveitingar o.fl.

IV. KAFLI
Ýmis ákvæði.

21. gr.

Eignir og skuldbindingar Vísindasjóðs, er starfað hefur samkvæmt lögum nr. 48/1987, um Vísindaráð og Vísindasjóð, Rannsóknaráð ríkisins og Rannsóknasjóð, falla til Vísindasjóðs sem mælt er fyrir um í þessum lögum. Eignir og skuldbindingar Rannsóknasjóðs, er starfað hefur samkvæmt sömu lögum, falla til Tæknisjóðs. Stofndeild Vísindasjóðs verður lögð niður og eignir stofndeildar skal setja í sjóð sem varið verður til kaupa á húsnæði fyrir Rannsóknarráð Íslands og til reksturs fasteigna Vísindasjóðs.

22. gr.

Menntamálaráðherra er heimilt í samráði við mennta- og rannsóknarstofnanir að setja á stofn tímabundnar stöður prófessora er sinni rannsóknum á sviðum sem talin eru sérstaklega mikilvæg. Rannsóknarráð Íslands og mennta- og rannsóknarstofnanir geta gert tillögur til menntamálaráðherra um að slíkar stöður verði stofnaðar.

Í stöður rannsóknarprófessora skal einungis ráða þá sem hlotið hafa viðurkenningu á alþjóðlegum vettvangi fyrir rannsóknarstörf eða hafa lagt fram markverðan skerf til rannsókna á sviði íslenskra fræða. Sérstök dómnefnd skal meta hæfni umsækjenda.

Menntamálaráðherra setur reglugerð um stöður rannsóknarprófessora.

23. gr.

Rannsóknarnámssjóður hefur það hlutverk að veita styrki til rannsóknartengds framhaldsnáms. Tekjur hans eru framlag á fjárlögum ár hvert. Menntamálaráðherra setur reglur um starfsemi sjóðsins.

24. gr.

Menntamálaráðherra setur reglugerð um framkvæmd þessara laga.

25. gr.

Lög þessi skal endurskoða innan fimm ára frá gildistöku þeirra.

26. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 48/1987, um Vísindaráð og Vísindasjóð, Rannsóknaráð ríkisins og Rannsóknasjóð, svo og 2. mgr. 9. gr., 58. gr., 2. mgr. 59. gr. og 61. gr. laga nr. 64/1965, um rannsóknir í þágu atvinnuveganna.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Ólafur G. Einarsson.

LÖG

um mannréttindasáttmála Evrópu.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Mannréttindasáttmáli Evrópu hefur lagagildi á Íslandi, en með honum er átt við ákvæði eftirfarandi samninga:

1. Samnings frá 4. nóvember 1950 um verndun mannréttinda og mannfrelsis, með áorðnum breytingum samkvæmt eftirtöldum samningsviðaukum:
   a. Samningsviðauka nr. 3 frá 6. maí 1963 um breyting á 29. gr. samningsins.
   b. Samningsviðauka nr. 5 frá 20. janúar 1966 um breyting á 22. og 40. gr. samningsins.
   c. Samningsviðauka nr. 8 frá 19. mars 1985 um breyting á 20., 21., 23., 28., 29., 30., 31., 34., 40., 41. og 43. gr. samningsins.
2. Samningsviðauka frá 20. mars 1952 við samninginn um verndun mannréttinda og mannfrelsis (samningsviðauka nr. 1).
3. Samningsviðauka nr. 2 frá 6. maí 1963 við samninginn um verndun mannréttinda og mannfrelsis um vald mannréttindadómstóls Evrópu til að láta uppi ráðgefandi álit.
4. Samningsviðauka nr. 4 frá 16. september 1963 við samninginn um verndun mannréttinda og mannfrelsis um tiltekin önnur mannréttindi en greinir þegar í samningnum og fyrsta viðauka við hann.
5. Samningsviðauka nr. 6 frá 28. apríl 1983 við samninginn um verndun mannréttinda og mannfrelsis varðandi afnám dauðarefsingar.
6. Samningsviðauka nr. 7 frá 22. nóvember 1984 við samninginn um verndun mannréttinda og mannfrelsis.

Samningurinn um verndun mannréttinda og mannfrelsis, með áorðnum breytingum, og samningsviðaukar nr. 1, 2, 4, 6 og 7 eru birtir sem fylgiskjal með þessum lögum.

2. gr.

Úrlausnir mannréttindanefndar Evrópu, mannréttindadómstóls Evrópu og ráðherranefndar Evrópuráðsins eru ekki bindandi að íslenskum landsrétti.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Fylgiskjal.

Samningur um verndun mannréttinda og mannfrelsis.

Ríkisstjórnir þær, sem undirritað hafa samning þennan og aðilar eru að Evrópuráðinu,

hafa í huga hina almennu mannréttindayfirlýsingu, sem allsherjarþing sameinuðu þjóðanna samþykkti hinn 10. desember 1948;

hafa í huga, að yfirlýsing þessi hefur það markmið að tryggja almenna og raunhæfa viðurkenningu og vernd þeirra réttinda, sem þar er lýst;

hafa í huga, að markmið Evrópuráðs er að koma á nánari einingu aðildarríkjanna og að ein af leiðunum að því marki er sú, að mannréttindi og mannfrelsi séu í heiðri höfð og efld;

lýsa á ný eindreginni trú sinni á það mannfrelsi, sem er undirstaða réttlætis og friðar í heiminum og best er tryggt, annars vegar með virku, lýðræðislegu stjórnarfari og, hins vegar, almennum skilningi og varðveislu þeirra mannréttinda, sem eru grundvöllur frelsisins;

eru staðráðnar í því að stíga fyrstu skrefin að því marki að tryggja sameiginlega nokkur þeirra réttinda, sem greind eru í hinni almennu mannréttindayfirlýsingu, enda eru þær stjórnir Evrópuríkja, sem sama sinnis eru og eiga sameiginlega arfleifð stjórnmálahefða, hugsjóna, frelsis og réttarríkis;

hafa orðið ásáttar um það sem hér fer á eftir:

1. gr.

Samningsaðilar skulu tryggja hverjum þeim, sem innan yfirráðasvæðis þeirra dvelst, réttindi þau og frelsi sem skilgreind eru í I. kafla þessa samnings.

I. KAFLI

2. gr.

1. Réttur hvers manns til lífs skal verndaður með lögum. Engan mann skal af ásettu ráði svipta lífi, nema sök sé sönnuð og fullnægja skuli refsidómi á hendur honum fyrir glæp sem dauðarefsingu varðar að lögum.

2. Þótt mannsbani hljótist af valdbeitingu skal það ekki talið brjóta í bága við þessa grein ef valdbeitingin er ekki meiri en ýtrasta nauðsyn krefur:

a. til að verja menn gegn ólögmætu ofbeldi;

b. til að framkvæma lögmæta handtöku eða til að koma í veg fyrir flótta manns sem er í lögmætri gæslu;

c. vegna löglegra aðgerða sem miða að því að bæla niður uppþot eða uppreisn.

3. gr.

Enginn maður skal sæta pyndingum eða ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu.

4. gr.

1. Engum manni skal haldið í þrældómi eða þrælkun.

2. Eigi skal þess krafist af nokkrum manni að hann vinni þvingunar- eða nauðungarvinnu.

3. Þvingunar- eða nauðungarvinna í merkingu þessarar greinar skal eigi taka til:

a. vinnu sem krafist er í samræmi við almennar reglur um tilhögun gæslu sem kveðið er á um í 5. gr. samnings þessa eða meðan á skilyrtri lausn úr slíkri gæslu stendur;

b. herþjónustu eða þjónustu sem krafist er í hennar stað af mönnum sem synja her-

þjónustu samvisku sinnar vegna og búa við lög sem heimila slíka synjun;

c. þjónustu vegna hættu- eða neyðarástands sem ógnar lífi eða velferð almennings;

d. vinnu eða þjónustu sem er þáttur í venjulegum borgaraskyldum.

5. gr.

1. Allir menn eiga rétt til frelsis og mannhelgi.

Engan mann skal svipta frelsi nema í eftirfarandi tilvikum og þá í samræmi við þá málsmeðferð sem segir í lögum. Tilvikin eru:

a. lögleg gæsla manns sem dæmdur hefur verið sekur af þar til bærum dómstóli;

b. lögleg handtaka eða gæsla manns fyrir að óhlýðnast lögmætri skipun dómstóls eða til að tryggja efndir lögmæltrar skyldu;

c. lögleg handtaka eða gæsla manns sem efnt er til í því skyni að færa hann fyrir réttan handhafa opinbers valds, enda hvíli á honum rökstuddur grunur um afbrot eða með rökum sé talið nauðsynlegt að koma í veg fyrir að hann fremji afbrot eða komist undan að svo búnu;

d. gæsla ósjálfráða manns samkvæmt löglegum úrskurði vegna eftirlits með uppeldi hans eða lögmætrar gæslu í því skyni að færa hann fyrir réttan handhafa opinbers valds;

e. lögleg gæsla manns til að koma í veg fyrir að smitandi sjúkdómur breiðist út eða manns sem er andlega vanheill, áfengissjúklingur, eiturlyfjasjúklingur eða umrenningur;

f. lögleg handtaka eða gæsla manns til að koma í veg fyrir að hann komist ólöglega inn í land eða gæsla manns sem vísa á úr landi eða framselja.

2. Hver sá maður, sem tekinn er höndum, skal án tafar fá vitneskju, á máli sem hann skilur, um ástæðurnar fyrir handtökunni og um sakir þær sem hann er borinn.

3. Hvern þann mann, sem tekinn er höndum eða settur í varðhald skv. c-lið 1. tölul. þessarar greinar skal án tafar færa fyrir dómara eða annan embættismann sem að lögum hefur heimild til að fara með dómsvald, og skal hann eiga kröfu til að mál hans verði tekið fyrir í dómi innan hæfilegs tíma eða hann verði látinn laus þar til dómsmeðferð hefst. Gera má það að skilyrði fyrir lausn manns úr gæslu að trygging sé sett fyrir því að hann komi fyrir dóm.

4. Hverjum þeim sem handtekinn er eða settur í gæslu skal rétt að bera lögmæti frelsisskerðingarinnar undir dómstól er úrskurði um hana með skjótum hætti og fyrirskipi að hann skuli látinn laus ef ólögmæt reynist.

5. Hver sá sem tekinn hefur verið höndum eða settur í gæslu gagnstætt ákvæðum þessarar greinar skal eiga bótarétt sem unnt sé að koma fram.

6. gr.

1. Þegar kveða skal á um réttindi og skyldur manns að einkamálarétti eða um sök, sem hann er borinn um refsivert brot, skal hann eiga rétt til réttlátrar og opinberrar málsmeðferðar innan hæfilegs tíma fyrir sjálfstæðum og óvilhöllum dómstóli. Sé skipan hans ákveðin með lögum. Dóm skal kveða upp í heyranda hljóði, en banna má fréttamönnum og almenningi aðgang að réttarhöldunum að öllu eða nokkru af siðgæðisástæðum eða með tilliti til allsherjarreglu eða þjóðaröryggis í lýðfrjálsu landi eða vegna hagsmuna ungmenna eða verndar einkalífs málsaðila eða, að svo miklu leyti sem dómstóllinn telur brýna nauðsyn bera til, í sérstökum tilvikum þar sem opinber frásögn mundi torvelda framgang réttvísinnar.

2. Hver sá sem borinn er sökum um refsiverða háttsemi skal talinn saklaus uns sekt hans er sönnuð að lögum.

3. Hver sá sem borinn er sökum um refsiverða háttsemi skal eigi njóta minni réttar en hér greinir:

a. Hann fái án tafar, á máli sem hann skilur, vitneskju í smáatriðum um eðli og orsök þeirrar ákæru sem hann sætir.

b. Hann fái nægan tíma og aðstöðu til að undirbúa vörn sína.

c. Hann fái að halda uppi vörnum sjálfur eða með aðstoð verjanda að eigin vali. Hafi hann ekki nóg fé til að greiða lögfræðiaðstoð skal hann fá hana ókeypis ef það er nauðsynlegt vegna réttvísinnar.

d. Hann fái að spyrja eða láta spyrja vitni sem leidd eru gegn honum. Séð skal um að vitni, sem bera honum í vil, komi fyrir dóm og séu spurð á sama hátt og þau vitni sem leidd eru gegn honum.

e. Hann fái ókeypis aðstoð túlks ef hann skilur hvorki né talar mál það sem notað er fyrir dómi.

7. gr.

1. Engan skal telja sekan um afbrot hafi verknaður sá eða aðgerðaleysi, sem hann er borinn, eigi varðað refsingu að landslögum eða þjóðarétti þá framin voru. Eigi má heldur dæma mann til þyngri refsingar en lög leyfðu þegar afbrotið var framið.

2. Ákvæði þessarar greinar skulu eigi torvelda réttarhöld yfir nokkrum manni eða refsingu hans fyrir hvern þann verknað eða aðgerðaleysi, refsiverð samkvæmt almennum ákvæðum laga, viðurkenndum af siðmenntuðum þjóðum þá framin voru.

8. gr.

1. Sérhver maður á rétt til friðhelgi einkalífs síns, fjölskyldu, heimilis og bréfaskipta.

2. Opinber stjórnvöld skulu eigi ganga á rétt þennan nema samkvæmt því sem lög mæla fyrir um og nauðsyn ber til í lýðræðislegu þjóðfélagi vegna þjóðaröryggis, almannaheilla eða efnalegrar farsældar þjóðarinnar, til þess að firra glundroða eða glæpum, til verndar heilsu manna eða siðgæði eða réttindum og frelsi annarra.

9. gr.

1. Sérhver maður á rétt á að vera frjáls hugsana sinna, samvisku og trúar. Í þessu felst frelsi manna til að breyta um trú eða sannfæringu svo og til að rækja trú sína eða sannfæringu, hvort heldur einslega eða í samfélagi með öðrum, opinberlega eða á einkavettvangi, með guðsþjónustu, boðun, breytni og helgihaldi.

2. Frelsi manna til að rækja trú sína eða sannfæringu skal einungis háð þeim takmörkunum sem lög mæla fyrir um og nauðsyn ber til í lýðræðislegu þjóðfélagi vegna almannaheilla, til verndar allsherjarreglu, heilsu manna eða siðgæði eða rétti og frelsi.

10. gr.

1. Sérhver maður á rétt til tjáningarfrelsis. Sá réttur skal einnig ná yfir frelsi til að hafa skoðanir, taka við og skila áfram upplýsingum og hugmyndum heima og erlendis án afskipta stjórnvalda. Ákvæði þessarar greinar skulu eigi hindra ríki í að gera útvarps-, sjónvarps- og kvikmyndafyrirtækjum að starfa aðeins samkvæmt sérstöku leyfi.

2. Þar sem af réttindum þessum leiðir skyldur og ábyrgð er heimilt að þau séu háð þeim formsreglum, skilyrðum, takmörkunum eða viðurlögum sem lög mæla fyrir um og nauðsyn ber til í lýðræðislegu þjóðfélagi vegna þjóðaröryggis, landvarna eða almannaheilla, til þess að firra glundroða eða glæpum, til verndar heilsu eða siðgæði manna, mannorði eða réttindum og til þess að koma í veg fyrir uppljóstran trúnaðarmála eða til þess að tryggja vald og óhlutdrægni dómstóla.

11. gr.

1. Rétt skal mönnum að koma saman með friðsömum hætti og mynda félög með öðrum, þar á meðal að stofna og ganga í stéttarfélög til verndar hagsmunum sínum.

2. Eigi skal réttur þessi háður öðrum takmörkunum en þeim sem lög mæla fyrir um og nauðsyn ber til í lýðræðislegu þjóðfélagi vegna þjóðaröryggis eða almannaheilla, til þess að firra glundroða eða glæpum, til verndar heilsu eða siðgæði manna eða réttindum og frelsi. Ákvæði þessarar greinar skulu eigi vera því til fyrirstöðu að löglegar takmarkanir séu settar við því að liðsmenn hers og lögreglu eða stjórnarstarfsmenn beiti þessum rétti.

12. gr.

Karlar og konur á hjúskaparaldri hafa rétt á að ganga í hjónaband og stofna fjölskyldu í samræmi við landslög um þessi réttindi.

13. gr.

Sérhver sá sem á er brotinn sá réttur eða það frelsi hans skert, sem lýst er í samningi þessum, skal eiga raunhæfa leið til að ná rétti sínum fyrir opinberu stjórnvaldi, og gildir einu þótt brotið hafi framið opinberir embættismenn.

14. gr.

Réttindi þau og frelsi, sem lýst er í samningi þessum, skulu tryggð án nokkurs manngreinarálits, svo sem vegna kynferðis, kynþáttar, litarháttar, tungu, trúarbragða, stjórnmála- eða annarra skoðana, þjóðernis eða þjóðfélagsstöðu, tengsla við þjóðernisminnihluta, eigna, uppruna eða annarrar stöðu.

15. gr.

1. Á tímum styrjaldar að annars almenns neyðarástands, sem ógnar tilveru þjóðarinnar, getur samningsaðili tekið til ráðstafana sem víkja frá skyldum hans samkvæmt samningi þessum að því marki sem ýtrasta nauðsyn krefur til þess að firra áföllum, enda séu slíkar ráðstafanir eigi í ósamræmi við aðrar skyldur hans að þjóðarétti.

2. Ákvæði þetta skal þó í engu rýra gildi 2. gr., nema þegar mannslát verða vegna löglegra hernaðaraðgerða, né heldur gildi 3. gr., 4. gr. (1. mgr.) og 7. gr.

3. Hver sá samningsaðili, sem neytir þessa réttar til undansláttar, skal láta aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs í té fulla vitneskju um þær ráðstafanir sem tekið hefur verið til svo og ástæður þeirra. Einnig skal hann tilkynna aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs um það þegar beitingu slíkra ráðstafana linnir og ákvæðum samningsins er á ný framfylgt að fullu.

16. gr.

Ekkert ákvæði í 10., 11. og 14. gr. skal talið geta hindrað samningsaðila í að setja skorður við stjórnmálaumsvifum útlendinga.

17. gr.

Ekkert ákvæði í samningi þessum skal túlka þannig að í felist hinn minnsti réttur til handa ríki, samtökum eða einstaklingum til að takast á hendur eða aðhafast nokkuð það sem miðar að því að eyða réttindum þeim einhverjum og frelsi, sem þar er lýst, eða að því að takmarka þau umfram það sem samningurinn kveður á um.

18. gr.

Takmarkanir þær á téðum réttindum og frelsi og heimilaðar eru í samningi þessum skulu eigi viðhafðar í nokkuru öðru skyni en fyrir er um mælt.

II. KAFLI

19. gr.

Til að tryggja það að staðið sé við skuldbindingar þær sem aðilar samnings þessa hafa tekist á hendur skal setja á stofn:

1. Mannréttindanefnd Evrópu sem hér á eftir verður kölluð nefndin.
2. Mannréttindadómstól Evrópu sem hér á eftir verður kallaður dómstóllinn.

III. KAFLI

20. gr.

[1.][1]) Nefndin skal skipuð jafnmörgum mönnum og samningsaðilarnir eru. Eigi mega fleiri en einn þegn sama ríkis eiga sæti í nefndinni.

[2. Nefndin skal halda fundi sína með þátttöku allra nefndarmanna. Hún getur þó skipt sér í deildir sem séu skipaðar minnst sjö nefndarmönnum. Deildunum er heimilt að kanna erindi sem borin eru fram samkvæmt 25. gr. samningsins og fara má með á grundvelli dómvenju eða vekja ekki nein meiri háttar vafamál í túlkun eða beitingu samningins. Með þeim takmörkunum, sem að framan greinir og sem taldar eru í 5. tölul. þessarar greinar, skulu deildirnar fara með öll þau völd sem nefndinni eru fengin í samningnum.

Sá nefndarmaður, sem kjörinn hefur verið vegna aðildarríkis sem erindi hefur verið beint gegn, skal hafa rétt til að sitja í þeirri deild sem erindinu er vísað til.

3. Nefndinni er heimilt að stofna starfshópa, sem séu hver um sig skipaðir að minnsta kosti þremur nefndarmönnum, er hafa vald, ef allir eru ósammála, til að lýsa erindi, sem borið er fram skv. 25. gr., ótækt eða fella það af málaskrá þegar unnt er að taka slíka ákvörðun án frekari athugunar.

4. Deild eða starfshópur getur ávallt látið lögsögu í máli í hendur fullskipaðrar nefndar, sem einnig getur mælt fyrir um flutning til sín á erindi sem vísað hefur verið til deildar eða starfshóps.

5. Aðeins nefndin fullskipuð getur farið með eftirfarandi völd:

a. Athugun á málshöfðun skv. 24. gr.

b. Vísun máls til dómstólsins í samræmi við 48. gr. a.

c. Samningu starfsreglna í samræmi við 36. gr.][2])

[1]) Samningsviðauki nr. 8, 1. gr.

21. gr.

1. Ráðherranefndin velur nefndarmennina af skrá sem skrifstofa ráðgjafarþingsins gerir. Skulu þeir kosnir með hreinum meiri hluta atkvæða. Fulltrúar hvers samningsaðila á ráðgjafarþinginu tilnefna þrjá menn og skulu að minnsta kosti tveir þeirra vera þegnar hlutaðeigandi ríkis.

2. Sömu aðferð skal eftir atvikum beita til að fullskipa nefndina ef fleiri ríki verða síðar aðilar að samningi þessum, svo og þegar sæti verður autt.

[3. Þeir sem tilnefndir eru skulu vera menn grandvarir og verða þeir annaðhvort að fullnægja kröfum um hæfi til að gegna æðri dómarastöðum eða vera viðurkenndir fyrir þekkingu á landslögum eða þjóðarétti.][1])

[1]) Samningsviðauki nr. 8, 2. gr.

22. gr.

1. Nefndarmenn skulu kosnir til sex ára. Þá má endurkjósa. Þó skal kjörtímabili sjö þeirra sem kjörnir eru í fyrstu kosningu lokið að þremur árum liðnum.

2. Þeir sem ganga eiga úr nefndinni að fyrstu þremur árum liðnum skulu valdir með hlutkesti af aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs þegar að afloknu fyrsta kjöri.

3. [Til þess að tryggja það, svo sem fært er, að skipt verði um helming nefndarmanna þriðja hvert ár er ráðherranefnd heimilt að ákveða, áður en til síðari kosninga er gengið, að kjör eins eða fleiri nefndarmanna, er kjósa skal, skuli gilda til annars tíma en sex ára, þó eigi lengur en til níu ára né skemur en til þriggja.

4. Þegar um starfstíma fleiri en eins nefndarmanna að ræða og ráðherranefndin beitir ákvæðum næstu málsgreinar á undan skal starfstími hvers ákvarðaður með hlutkesti er aðalframkvæmdastjóri annast þegar að kosningu lokinni.][1])

[5.][2]) Nefndarmaður, sem kjörinn hefur verið í stað annars, er eigi hafði lokið kjörtímabili sínu, skal eiga sæti í nefndinni, uns því tímabili er lokið.

[6.][2]) Nefndarmenn skulu halda sæti sínu, þar til er aðrir koma í þeirra stað. Þá er þeir hafa verið leystir af skulu þeir starfa áfram að þeim málum sem þeir voru teknir til við.

[1]) Samningsviðauki nr. 5, 1. gr.

[2]) Samningsviðauki nr. 5, 2. gr.

23. gr.

Nefndarmenn skulu skipa sæti sitt sem einstaklingar.

24. gr.

Sérhver samningsaðili getur, fyrir atbeina aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs, skotið til nefndarinnar hverju meintu broti á ákvæðum sáttmálans sem annar samningsaðili telst hafa framið.

25. gr.

1. Nefndin getur tekið við erindum, sem beint er til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs, frá hvaða einstaklingi sem er, samtökum eða hópi einstaklinga sem halda því fram að samningsaðili hafi brotið á þeim réttindi þau sem lýst er í sáttmála þessum, enda hafi samningsaðili sá, sem kærður hefur verið, lýst því yfir að hann viðurkenni að nefndin sé bær til að taka við slíkum erindum. Þeir samningsaðilar, sem gefið hafa slíka yfirlýsingu, heita því að hindra ekki á nokkurn hátt raunhæfa beitingu þessa réttar.

2. Slíkar yfirlýsingar má gefa til tiltekins tíma.

3. Yfirlýsingarnar skulu afhentar aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs, en hann skal senda samningsaðilum afrit af þeim og birta þær.

4. Nefndin skal einungis beita því valdi, sem henni er veitt með þessari grein þegar a.m.k. sex samningsaðilar eru skuldbundnir með yfirlýsingum samkvæmt málsgreinunum hér á undan.

26. gr.

Nefndin getur því aðeins tekið mál til meðferðar að leitað hafi verið til hlítar leiðréttingar í heimalandinu, samkvæmt almennt viðurkenndum reglum þjóðaréttar og innan sex mánaða frá því að fullnaðarákvörðun var þar tekin.

27. gr.

1. Nefndin skal eigi taka til meðferðar erindi sem lagt er fyrir hana skv. 25. gr. ef það er

a. frá ónafngreindum aðila;

b. eða efnislega hið sama og mál sem þegar hefur verið rannsakað af nefndinni eða hefur verið lagt fyrir til rannsóknar eða úrskurðar á alþjóðavettvangi og felur ekki í sér neinar nýjar upplýsingar sem máli skipta.

2. Nefndin skal meta ótæka hverja þá kæru sem hún telur ósamrýmanlega ákvæðum sáttmála þessa, augljóslega illa grundaða eða fela í sér misnotkun á kæruréttinum.

3. Nefndin skal vísa frá hverju því erindi sem hún telur sér óheimilt að fjalla um skv. 26. gr.

28. gr.

[1.][1]) Hafi nefndin samþykkt að taka til meðferðar erindi sem henni hefur borist:

a. skal hún, í því skyni að sannreyna málsatvik, fara yfir málið með fulltrúum deiluaðila og, ef þörf krefur, láta rannsaka það. Er þeim ríkjum, sem hlut eiga að máli, þá skylt að greiða í hvívetna fyrir rannsókninni að höfðu samráði við nefndina.

b. Þá skal hún jafnframt vera aðilum til reiðu við að ná sáttum í málinu enda sé við þær að fullu gætt þeirra mannréttinda sem skýrgreind eru í samningi þessum.

[2. Ef nefndinni tekst að koma á sáttum skal hún semja um það skýrslu sem senda skal hlutaðeigandi ríkjum, ráðherranefndinni og aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs til birtingar. Skýrslan skal vera stutt greinargerð um málsatvik og þá lausn sem fengin var.][1])

[1]) Samningsviðauki nr. 8, 4. gr.

29. gr.

[Þegar nefndin hefur tekið við málskoti skv. 25. gr. getur hún eftir sem áður ákveðið að hafna því [með atkvæðum tveggja þriðju hluta nefndarmanna][1]) uppgötvi hún við rannsókn þess einhverja ástæðu frávísunar, svo sem greinir í 27. gr.

Fari svo ber að tilkynna það málsaðilum.][2])

[1]) Samningsviðauki nr 8, 5. gr.

[2]) Samningsviðauki nr. 3, 1. gr.

30. gr.

[1. Nefndin getur á hvaða stigi málsmeðferðar sem er ákveðið að fella erindi af málaskrá sinni þegar aðstæður gefa tilefni til að ætla að:

a. höfðandi hyggist ekki fylgja erindi sínu eftir, eða

b. málinu hafi verið ráðið til lykta, eða

c. af einhverri annarri ástæðu, sem nefndin ákvarðar, sé ekki lengur réttlætanlegt að halda áfram að fjalla um málið.

Nefndin skal þó halda áfram rannsókn erindis ef nauðsynlegt er til þess að mannréttindi þau, sem skýrgreind eru í samningi þessum, séu virt.

2. Ef nefndin ákveður að fella erindi af málaskrá sinni eftir að hafa tekið við því skal hún gera skýrslu sem hefur að geyma lýsingu á málsatvikum og ákvörðuninni um að fella erindið niður svo og ástæður þess. Málsaðilum skal send skýrslan svo og ráðherranefndinni til upplýsingar. Nefndin getur birt skýrsluna.

3. Nefndinni er heimilt að taka erindi að nýju á málaskrá sína ef hún telur að aðstæður réttlæti það.][1])

[1]) Samningsviðauki nr. 8, 6. gr.

31. gr.

1. [Ef rannsókn erindis hefur ekki lokið í samræmi við 28. gr. (2. tölul.), 29. gr. eða 30. gr. skal nefndin gefa skýrslu um málsatvik og tjá skoðun sína á hvort málsatvik þau,

sem upplýst eru, leiði í ljós brot hlutaðeigandi ríkis á skyldum þess samkvæmt samningnum. Birta má álit einstakra nefndarmanna um þetta atriði í skýrslunni.][1])

2. Skýrslan skal send ráðherranefndinni. Hún skal enn fremur send hlutaðeigandi ríkjum og skal þeim eigi heimilt að birta hana.

3. Um leið og nefndin sendir ráðherranefndinni skýrsluna getur hún gert þær tillögur sem henni þurfa þykir.

[1]) Samningsviðauki nr. 8, 7. gr.

32. gr.

1. Sé málinu ekki skotið til dómstólsins í samræmi við 48. gr. þessa samnings innan þriggja mánaða frá því að skýrslan var send ráðherranefndinni skal hún úrskurða með tveimur þriðju atkvæða þeirra er rétt eiga til setu hvort um brot sé að ræða á samningnum.

2. Verði niðurstaðan sú skal ráðherranefndin ákveða samningsaðila frest til þess að gera þær ráðstafanir sem nauðsynlegar eru samkvæmt niðurstöðu ráðherranefndarinnar.

3. Ef samningsaðili hefur ekki gert fullnægjandi ráðstafanir innan hins tiltekna frests skal ráðherranefndin ákvarða með þeim meiri hluta, sem tilskilinn er í 1. tölul. þessarar greinar, hvernig fylgt skuli eftir hinni upphaflega ákvörðun hennar og birta skýrsluna.

4. Samningsaðilarnir heita því að hlíta hverri þeirri ákvörðun sem ráðherranefndin kann að taka samkvæmt ofangreindum töluliðum.

33. gr.

Fundi nefndarinnar skal halda fyrir luktum dyrum.

34. gr.

[Ákvarðanir nefndarinnar skulu teknar af meiri hluta þeirra sem fund sækja og greiða atkvæði, sbr. þó ákvæði 20. gr. (3. tölul.) og 29. gr.][1])

[1]) Samningsviðauki nr. 8, 8. gr.

35. gr.

Fundir í nefndinni skulu haldnir eftir þörfum. Fundir skulu boðaðir af aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs.

36. gr.

Nefndin skal sjálf setja sér fundarsköp.

37. gr.

Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðs skal sjá nefndinni fyrir starfsliði.

IV. KAFLI

38. gr.

Mannréttindadómstóll Evrópu skal skipaður dómurum jafnmörgum þeim ríkjum sem aðilar eru að Evrópuráðinu. Eigi mega fleiri en einn þegn sama ríkis sitja í dómstólnum.

39. gr.

1. Dómarar skulu kjörnir af ráðgjafarþinginu, með meiri hluta greiddra atkvæða, af listum sem aðildarríki Evrópuráðs leggja fram. Hvert aðildarríki skal tilnefna þrjá menn, og skulu a.m.k. tveir þeirra vera þegnar hlutaðeigandi ríkis.

2. Eftir því sem við á skal sami háttur hafður á til fylla tölu dómara þegar ný aðildarríki ganga í Evrópuráðið eða sæti losnar í dómstólnum.

3. Dómaraefni skulu vera menn grandvarir, og verða þeir annaðhvort að fullnægja kröfum um hæfi til að gegna æðri dómarastörfum eða vera lögvísir svo orð fari af.

40. gr.

1. Dómarar skulu kosnir til níu ára í senn. Þá má endurkjósa. Af þeim dómurum, sem kosnir eru í fyrstu kosningu, skal þó kjörtímabili fjögurra lokið að þremur árum liðnum og annarra fjögurra að sex árum liðnum.

2. Þeir dómarar, sem ganga eiga úr að fyrstu þremur eða sex árum liðnum, skulu valdir með hlutkesti af aðalframkvæmdastjóra þegar að aflokinni fyrstu kosningu.

[3. Til þess að tryggja það, svo sem fært er, að skipt verði um þriðjung dómara þriðja hvert ár er ráðgjafarþingi heimilt að ákveða, áður en til síðari kosninga er gengið, að kjör eins eða fleiri dómara, er kjósa skal, skuli gilda til annars tíma en níu ára, þó eigi lengur en til tólf ára né skemur en til sex.

4. Þegar um starfstíma fleiri en eins dómara er að ræða og ráðgjafarþing beitir ákvæðum næstu málsgreinar á undan skal starfstími hvers ákvarðaður með hlutkesti er aðalframkvæmdastjóri annast þegar að kosningu lokinni.][1])

[5.][2]) Dómari, sem kjörinn hefur verið í stað annars er eigi hafði lokið kjörtímabili sínu, skal eiga sæti í dómstólnum út það kjörtímabil.

[6.][2]) Dómarar skulu halda sæti sínu í dómstólnum þar til aðrir koma í þeirra stað. Þá er þeir hafa verið leystir af skulu þeir starfa áfram að þeim málum sem þeir voru teknir til við.

[7. Dómarar skulu skipa sæti sitt sem einstaklingar. Meðan á kjörtímabili þeirra stendur skulu þeir ekki gegna nokkurri þeirri stöðu sem er ósamrýmanleg sjálfstæði þeirra og hlutleysi sem dómarar eða kröfum þeim sem starfið gerir.][3])

[1]) Samningsviðauki nr. 5, 3. gr.

[2]) Samningsviðauki nr. 5, 4. gr.

[3]) Samningsviðauki nr. 8, 9. gr.

41. gr.

[Dómstóllinn skal kjósa sér forseta og einn eða tvo varaforseta til þriggja ára. Þá má endurkjósa.][1])

[1]) Samningsviðauki nr. 8, 10. gr.

42. gr.

Dómararnir skulu fá þóknun fyrir hvern starfsdag og skal ráðherranefndin ákveða upphæð hennar.

43. gr.

Deild [níu][1]) dómara skal fara með hvert það mál sem lagt er fyrir dómstólinn. Sjálfskipaður í deildina er dómarinn sem er þegn málsaðila. Fyrirfinnist enginn slíkur tilnefnir aðili dómara. Dómsforseti velur aðra dómara með hlutkesti áður en málsmeðferð hefst.

[1]) Samningsviðauki nr. 8, 11. gr.

44. gr.

Aðeins samningsaðilar og nefndin hafa rétt til að skjóta máli til dómstólsins.

45. gr.

Lögsaga dómstólsins tekur til allra mála sem varða túlkun og framkvæmd samnings þessa og samningsaðilar eða nefndin leggja fyrir hann skv. 48. gr.

46. gr.

1. Sérhver samningsaðili getur hvenær sem er lýst því yfir að hann viðurkenni skylduga lögsögu dómstólsins, *ipso facto* og án sérstaks samkomulags, í öllum málum sem varða túlkun og framkvæmd samningsins.

2. Þær yfirlýsingar, er að ofan greinir, má gefa skilyrðislaust eða með skilyrði um gagnkvæmi af hálfu nokkurra eða tiltekinna annarra samningsaðila, eða til ákveðins tímabils.

3. Þessar yfirlýsingar skulu afhentar aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs til vörslu, og skal hann fá samningsaðilum afrit af þeim.

47. gr.

Dómstólnum skal því aðeins heimilt að fjalla um mál að nefndin hafi lýst því yfir að mistekist hafi að koma á sáttum, enda sé eigi liðinn sá þriggja mánaða frestur sem kveðið er á um í 32. gr.

48. gr.

Þeir, er nú skal greina geta lagt mál fyrir dómstólinn, enda sé samningsaðili sá eða þeir sem hlut eiga að máli skyldir að hlíta lögsögu dómstólsins eða annars kostar samþykki það:

a. nefndin;

b. samningsaðili er þegn hans er talinn órétti beittur;

c. samningsaðili sá sem vísaði málinu til nefndarinnar;

d. samningsaðili sem kvörtun hefur verið beint gegn.

49. gr.

Ef ágreiningur verður um lögsögu dómstólsins sker hann úr.

50. gr.

Nú telur dómstóllinn úrskurð eða ráðstöfun stjórnvalds samningsaðila fara að öllu leyti eða nokkru í bág við skyldur hans samkvæmt samningi þessum, enda veiti lög hans aðeins bætur að hluta sakir afleiðinga af slíkum úrskurði eða ráðstöfun, og skal dómstóllinn þá úrskurða, ef með þarf, aðila þeim, sem órétti var beittur, sanngjarnar bætur.

51. gr.

1. Dómstóllinn skal rökstyðja dóma sína.

2. Ef dómarar verða ekki sammála um dóm sinn að öllu eða einhverju leyti skal hver dómari hafa rétt til að skila séráliti.

52. gr.

Dómur dómstólsins skal vera endanlegur.

53. gr.

Samningsaðilar heita því að hlíta dómi dómstólsins í hverju því máli sem þeir eru aðilar að.

54. gr.

Dómur dómstólsins skal fenginn ráðherranefndinni sem hefur umsjón með framkvæmd hans.

55. gr.

Dómstóllinn setur sér reglur og ákveður dómsköp sín.

56. gr.

1. Fyrsta kosning dómara skal fara fram eftir að yfirlýsingar samningsaðilanna, sem um getur í 46. gr., eru orðnar átta að tölu.

2. Ekkert mál verður lagt fyrir dómstólinn áður en kosning þessi hefur farið fram

V. KAFLI

57. gr.

Samningsaðilum er skylt, þegar aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðs óskar þess, að gera grein fyrir því hvernig landslög þeirra tryggi raunhæfa framkvæmd ákvæða samnings þessa.

58. gr.

Evrópuráðið skal standa straum af útgjöldum nefndarinnar og dómstólsins.

59. gr.

Nefndarmenn og dómarar skulu við störf sín njóta þeirra sérréttinda og friðhelgi sem greind eru í 40. gr. stofnskrár Evrópuráðs og þeim samningum sem gerðir hafa verið samkvæmt henni.

60. gr.

Ekkert ákvæði í samningi þessum skal túlka þannig að það takmarki eða rýri nokkur þau mannréttindi og mannfrelsi sem tryggð kunna að vera í löggjöf aðila samnings þessa eða með öðrum samningi sem hann er aðili að.

61. gr.

Ekkert ákvæði samnings þessa skal rýra vald það sem ráðherranefndinni er fengið í stofnskrá Evrópuráðs.

62. gr.

Samningsaðilarnir eru ásáttir um að þeir muni ekki, nema um annað sé sérstaklega samið, notfæra sér samninga, sáttmála eða yfirlýsingar sem í gildi eru þeirra á milli til að leggja með málskoti ágreining um túlkun og framkvæmd samnings þessa til annars konar úrlausnar en hann mælir fyrir um.

63. gr.

1. Hvert ríki getur, þegar það fullgildir samning þennan eða hvenær sem er eftir það, lýst því yfir með tilkynningu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs að samningur þessi skuli gilda fyrir öll eða einhver af þeim landsvæðum sem það gegnir fyrir á alþjóðavettvangi.

2. Samningurinn skal gilda fyrir það eða þau landsvæði, sem greind eru í tilkynningu, að 30 dögum liðnum frá því að tilkynningin berst aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs.

3. Ákvæðum samnings þessa skal þó beitt á slíkum landsvæðum með fullri hliðsjón af því hversu háttar til á hverjum stað.

4. Hvert það ríki, sem gefið hefur yfirlýsingu í samræmi við 1. tölul. þessarar greinar getur hvenær sem er síðar lýst því yfir vegna eins eða fleiri landsvæða þeirra, sem yfirlýsingin tekur til, að það fallist á að nefndin sé bær um að taka við erindum frá einstaklingum, samtökum eða hópum einstaklinga skv. 25. gr. samnings þessa.

64. gr.

1. Hverju ríki skal heimilt við undirritun samnings þessa eða afhendingu fullgildingarskjals síns að gera fyrirvara um tiltekin ákvæði samningsins að svo miklu leyti sem gildandi löggjöf á landsvæði þess er ekki í samræmi við það ákvæði. Fyrirvarar almenns eðlis skulu óheimilir samkvæmt þessari grein.

2. Sérhverjum fyrirvara samkvæmt þessari grein skal fylgja stutt greinargerð um þá löggjöf sem um er að ræða.

65. gr.

1. Samningsaðila skal einungis heimilt að segja upp samningi þessum að liðnum fimm árum frá því að hann gerðist aðili að honum og með sex mánaða uppsagnarfresti sem greindur sé í tilkynningu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs, en hann skal skýra öðrum samningsaðilum frá uppsögninni.

2. Slík uppsögn skal ekki leysa samningsaðila undan skyldum sínum samkvæmt samningi þessum hvað varðar verknað sem fara kann í bág við slíkar skuldbindingar og hann kann að hafa framið áður en uppsögnin tók gildi.

3. Hver sá samningsaðili, sem gengur úr Evrópuráðinu, skal slíta aðild sinni að samningi þessum með sömu skilmálum.

4. Samningi þessum má segja upp í samræmi við ákvæði töluliðanna hér að ofan hvað varðar hvert það landsvæði sem lýst hefur verið yfir að hann taki til skv. 63. gr.

66. gr.

1. Aðilum Evrópuráðs skal heimilt að undirrita samning þennan. Hann skal fullgiltur. Fullgildingarskjöl skal afhenda aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs til vörslu.

2. Samningur þessi skal taka gildi þegar tíu ríki hafa afhent fullgildingarskjöl sín.

3. Hvað varðar hvert það ríki, sem undirritað hefur samninginn og fullgildir hann eftir þetta, skal hann taka gildi daginn sem fullgildingarskjalið er afhent.

4. Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðs skal tilkynna öllum aðilum Evrópuráðs um gildistöku samningsins, nöfn þeirra ríkja sem hafa fullgilt hann og afhendingu allra fullgildingarskjala sem síðar kunna að berast.

Gjört í Róm, hinn 4. nóvember 1950, á ensku og frönsku – jafngildirtextar báðir – í einu eintaki er varðveitt skal í skjalasafni Evrópuráðs. Aðalframkvæmdastjóri skal senda staðfest endurrit hverju ríki sem undirritað hefur.

Samningsviðauki nr. 1 við samning um verndun mannréttinda og mannfrelsis.

Ríkisstjórnir þær, sem undirritað hafa bókun þessa, eru aðilar að Evrópuráðinu og hafa ákveðið að bindast samtökum um að fullnægja tilteknum réttindum og frelsi umfram það sem þegar er greint í I. kafla samnings um verndun mannréttinda og mannfrelsis, sem gerður var í Róm hinn 4. nóvember 1950 (hér á eftir nefndur „samningurinn").

Hafa þær því komið sér saman um það, sem hér segir:

1. gr.

Öllum mönnum og lögaðilum ber réttur til að njóta eigna sinna í friði. Skal engan svipta eign sinni, nema hagur almennings bjóði og gætt sé ákvæða í lögum og almennra meginreglna þjóðaréttar.

Eigi skulu þó ákvæði undanfarandi málsgreinar á nokkurn hátt rýra réttindi ríkis til þess að fullnægja þeim lögum sem það telur nauðsynleg til þess að geta haft hönd í bagga um notkun eigna í samræmi við hag almennings eða til þess að tryggja greiðslu skatta eða annarra opinberra gjalda eða viðurlaga.

2. gr.

Engum manni skal synjað um rétt til menntunar. Hið opinbera skal í öllum ráðstöfunum sínum, er miða að menntun og fræðslu, virða rétt foreldra til þess að tryggja það að slík menntun og fræðsla sé í samræmi við trúar- og lífsskoðanir þeirra.

3. gr.

Samningsaðilar skuldbinda sig til þess að halda frjálsar kosningar með hæfilegu millibili, og sé atkvæðagreiðsla leynileg og fari fram við aðstæður er tryggi það að í ljós komi álit almennings með frjálsum hætti í kjöri til löggjafarþings.

4. gr.

Hver samningsaðili um sig má við undirskrift, við fullgildingu eða síðar afhenda aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs yfirlýsingu um, að hve miklu leyti hann ábyrgist að ákvæði samningsviðauka þessa nái til landsvæða þeirra sem hann gegnir fyrir á alþjóðavettvangi og upp eru talin í yfirlýsingunni.

Hver samningsaðili, sem afhent hefur yfirlýsingu samkvæmt undanfarandi málsgrein, getur hvenær sem er afhent aðra yfirlýsingu þar sem breytt er ákvæðum fyrri yfirlýsinga eða tilkynnt er að ákvæði samningsviðauka þessa gildi ekki um tiltekið landsvæði.

Yfirlýsingu, sem gefin er í samræmi við grein þessa, skal skoða svo sem hún sé gerð í samræmi við 1. málsgrein 63. greinar samningins.

5. gr.

Samningsaðilum ber að líta á 1., 2., 3. og 4. grein hér að ofan sem viðbótargreinar við samninginn, og skulu öll ákvæði hans gilda samkvæmt því.

6. gr.

Samningsviðauka þennan er öllum aðildarríkjum Evrópuráðs, sem undirritað hafa samninginn, heimilt að undirrita. Skal fullgilda hann jafnframt samningnum eða síðar. Gengur hann í gildi þegar tíu fullgildingarskjöl hafa verið afhent. Að því er snertir undirskriftir, er síðar verða fullgiltar, skal samningsviðaukinn ganga í gildi frá þeim deg, er fullgildingarskjalið er afhent.

Afhenda skal fullgildingarskjölin aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs, og skal hann tilkynna öllum aðildarríkjum nöfn þeirra er fullgilt hafa.

Gjört í París hinn 20. mars 1952, á ensku og frönsku – jafngildir textar – báðir í einu eintaki er varðveitt skal í skjalasafni Evrópuráðs. Aðalframkvæmdastjóri skal senda staðfest endurrit hverju ríki sem undirritað hefur.

Samningsviðauki nr. 2 við samning um verndun mannréttinda og mannfrelsis um vald Mannréttindadómstóls Evrópu til að láta uppi ráðgefandi álit.

Aðildarríki Evrópuráðs, þau er hér undirrita, skírskota til ákvæða samnings um verndun mannréttinda og mannfrelsis er undirritaður var í Róm 4. nóvember 1950 (hér eftir nefndur „samningurinn"), einkum 19. greinar hans þar sem meðal annarra stofnana er settur á fót Mannréttindadómstóll Evrópu (hér eftir nefndur „dómstóllinn"); telja nauðsynlegt að veita dómstólnum réttindi til þess að láta uppi ráðgefandi álit í ákveðnum tilvikum;

og hafa því orðið ásátt um eftirfarandi:

1. gr.

1. Dómstólnum er heimilt, ef ráðherranefndin æskir, að láta uppi ráðgefandi áliti um lögfræðileg atriði er varða túlkun samningsins og samningaviðauka við hann.

2. Eigi má í slíkum álitsgerðum fjalla um nokkurt atriði, er varðar efni eða umfang réttinda þeirra eða mannfrelsis, er fjallað er um í I. kafla samningsins og samningsviðaukum við hann, né heldur um önnur atriði sem mannréttindanefndin, dómstóllinn eða ráðherranefndin kynnu að þurfa að taka afstöðu til í framhaldi af málskotum er efnt kynni að verða til í samræmi við samninginn.

3. Til þess að ákvörðun ráðherranefndar um að æskja álits dómstólsins nái fram að ganga þarf til tvo þriðju hluta atkvæða fulltrúa þeirra er sæti eiga í nefndinni.

2. gr.

Dómstóllinn sker úr um það hvort ósk um álit, er ráðherranefnd ber fram, sé innan ráðgjafarsviðs hans, svo sem það er skilgreint í 1. grein samningsviðauka þessa.

3. gr.

1. Dómstóllinn skal á sameinuðum fundi fjalla um óskir um ráðgefandi álit.

2. Álit dómstólsins skal vera rökstutt.

3. Nú er álit eigi að öllu eða nokkru leyti einróma, og ber hverjum dómara réttur til að setja fram sérálit.

4. Áliti dómstólsins skal skilað til ráðherranefndar.

4. gr.

Valdsvið dómstólsins skv. 55. grein samningins skal ná til þess að setja þær reglur og dómsköp er honum þurfa þykir vegna samningsviðauka þessa.

5. gr.

1. Samningsviðauki þessi liggur frammi til undirskriftar aðildarríkjum Evrópuráðs sem undirritað hafa samninginn, og geta þau gerst aðilar að honum:

a. með því að undirrita hann án fyrirvara um fullgildingu eða samþykki;

b. með því að undirrita hann með fyrirvara um fullgildingu eða samþykki sem síðan er gengið frá.

Skjöl um fullgildingu eða samþykki ber að afhenda aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs til vörslu.

2. Samningsviðauki þessi gengur í gildi jafnskjótt og öll aðildarríki samningsins hafa gerst aðilar að honum samkvæmt ákvæðum fyrsta töluliðar þessarar greinar.

3. Frá því að samningsviðauki þessi gengur í gildi skoðast 1. til 4. gr. hans órjúfanlegur hluti sáttmálans.

4. Aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs ber að tjá aðildarríkjum ráðsins um

a. allar undirskriftir án fyrirvara um fullgildingu eða samþykki,

b. allar undirskriftir með fyrirvara um fullgildingu eða samþykki,

c. öll skjöl um fullgildingu eða samþykki, sem fram eru lögð, og

d. hvenær samningsviðauki þessi gengur í gildi í samræmi við 2. tölulið greinar þessarar.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, ritað undir samningsviðauka þennan.

Gjört í Strassborg, 6. dag maímánaðar 1963, á ensku og frönsku -jafngildir textar báðir – í einu eintaki – sem geyma skal í skjalasafni Evrópuráðs. Skal aðalframkvæmdastjóra láta öllum ríkjum, sem undirritað hafa, staðfest afrit í té.

Samningsviðauki nr. 4 við samning um verndun mannréttinda og mannfrelsis um tiltekin önnur mannréttindi en greinir þegar í samningnum og samningsviðauka nr. 1 við hann.

Aðildarríki Evrópuráðs, þau er hér undirrita og ákveðið hafa að gera ráðstafanir til þess að tryggja sameiginlega vernd tiltekinna réttinda og mannfrelsis umfram það er þegar greinir í I. kafla samnings um verndun mannréttinda og mannfrelsis, er undirritaður var í Róm 4. nóvember 1950 (og hér eftir nefnist samningurinn), og í 1., 2. og 3. gr. samningsviðauka nr. 1 við samninginn er undirritaður var París 20. mars 1952,

hafa orðið ásátt um eftirfarandi:

1. gr.

Engan mann má svipta frelsi af þeirri ástæðu einni að hann getur ekki staðið við gerða samninga.

2. gr.

1. Öllum þeim sem á löglegan hátt eru staddir á landi einhvers ríkis skulu frjálsir ferða og dvalarstaðar þar í landi.

2. Öllum ber réttur til brottfarar úr landi, einnig úr eigin landi.

3. Eigi má leggja nokkrar hömlur á vernd slíkra réttinda, umfram það sem lög standa til og nauðsyn ber til í lýðræðislegu þjóðfélagi vegna þjóðaröryggis eða almannaheilla, í þágu allsherjarreglu, til að firra glæpum, til verndar heilsu manna eða siðgæði eða réttindum og frelsi annarra.

4. Réttindi þau, er greinir í 1. mgr., geta á tilteknum landsvæðum sætt takmörkunum, svo fremi að þeim sé beitt að lögum og þær séu réttlætanlegar vegna almennra hagsmuna í lýðræðislegu þjóðfélagi.

3. gr.

1. Eigi má vísa nokkrum manni úr landi þess ríkis sem hann er þegn í, hvort heldur sem einstaklingi eða samkvæmt ráðstöfun sem beinist gegn hópi manna.

2. Eigi má banna nokkrum manni að koma til þess ríkis sem hann er þegn í.

4. gr.

Bannað er að gera hópa útlendinga landræka.

5. gr.

1. Heimilt er aðildarríkjum, um leið og þau undirrita samningsviðauka þennan, eða hvenær sem er síðar, að afhenda aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs yfirlýsingu um það að hve miklu leyti þau ábyrgist að ákvæði samningsviðauka þessa nái til þeirra landsvæða er þau fara með utanríkismál fyrir og nefnd eru í yfirlýsingunni.

2. Aðildarríki, sem afhent hefur yfirlýsingu samkvæmt næst tölulið á undan, getur hvenær sem er afhent aðra yfirlýsingu um breytingar á fyrri yfirlýsingu eða um uppsögn á gildi samningsviðauka þessa gagnvart einhverju landsvæði.

3. Yfirlýsing, sem fram er lögð samkvæmt þessari grein, telst vera gerð í samræmi við 1. mgr. 63. gr. samningins.

4. Landsvæði hvers ríkis, sem þessi samningsviðauki nær til samkvæmt fullgildingu eða samþykki ríkis, og hvert landsvæði, sem hann nær til samkvæmt yfirlýsingu ríkis í samræmi við grein þessa, ber að skoða sem aðgreind landsvæði að því er varðar ákvæðin í 2. og 3. gr. um landsvæði ríkis.

6. gr.

1. Aðildarríkja í milli skal líta á ákvæði 1. til 5. gr. þessa samningsviðauka sem viðaukagreinar við samninginn, og skulu öll ákvæði hans gilda í samræmi við það.

2. Eigi að síður koma réttindi einstaklinga til málskots, svo sem þau eru viðurkennd með yfirlýsingu samkvæmt 25. gr. samningsins eða með samþykki við lögsögu dómstólsins, svo sem hún er viðurkennd með yfirlýsingu samkvæmt 46. gr. samningins, ekki til framkvæmda að því er samningaviðauka þennan varðar fyrr en aðildarríki það, sem í hlut á, hefur lýst því yfir að það virði þessi réttindi eða að það fallist á þar greinda lögsögu að því er varðar öll eða einhver ákvæði 1. til 4. gr. samningsviðauka þessa.

7. gr.

1. Samningsviðauki þessi liggur frammi til undirskriftar þeim aðildarríkjum Evrópuráðs sem undirritað hafa samninginn. Skal fullgilda hann um leið og saminginn eða síðar. Skal hann öðlast gildi þegar fimm fullgildingarskjöl hafa verið lögð fram. Nú fullgilda ríki hann síðar og gengur hann í gildi gagnvart þeim þann dag sem fullgilding er fram lögð.

2. Fullgildingarskjöl ber að afhenda aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs, og tilkynnir hann öllum aðildarríkjum um hver þeirra fullgilt hafi.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, ritað undir samningsviðauka þennan.

Strassborg, 16. dag septembermánaðar 1963, á ensku og frönsku – jafngildir textar báðir – í einu eintaki sem geyma ber í skjalasafni Evrópuráðs. Skal aðalframkvæmdastjóri láta öllum ríkjum, er undirritað hafa, staðfest afrit í té.

Samningsviðauki nr. 6 við samning um verndun mannréttinda og mannfrelsis, varðandi afnám dauðarefsingar.

Aðildarríki Evrópuráðs, sem undirritað hafa þennan samningsviðauka við samninginn um verndun mannréttinda og mannfrelsis sem undirritaður var í Róm 4. nóvember 1950 (hér á eftir nefndur samningurinn), telja að þróun sú, sem orðið hefur í ýmsum að-

ildarríkjum Evrópuráðsins, lýsi almennri tilhneigingu í átt til afnáms dauðarefsingar, hafa orðið ásátt um eftirfarandi:

1. gr.

Dauðarefsing skal afnumin. Engan skal dæma til slíkrar refsingar eða líflåta.

2. gr.

Ríki er heimilt að setja ákvæði í lög sín um dauðarefsingu fyrir verknaði framda á stríðstímum eða þegar bráð stríðshætta vofir yfir. Slíkri refsingu skal aðeins beitt í þeim tilvikum, sem tilgreind eru í lögunum og í samræmi við ákvæði laganna. Viðkomandi ríki skal kynna aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs slík lagaákvæði.

3. gr.

Óheimilt er að víkja frá ákvæðum þessa samningsviðauka á grundvelli 15. gr. samningsins.

4. gr.

Óheimilt er að gera fyrirvara samkvæmt 64. gr. samningsins um ákvæði þessa samningsviðauka.

5. gr.

1. Sérhverju ríki er heimilt við undirritun eða afhendingu fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals að tilgreina það eða þau landsvæði sem samningsviðaukinn nær til.

2. Með yfirlýsingu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs getur sérhvert ríki hvenær sem er síðar látið samningviðauka þennan ná til hvaða annars landsvæðis sem tilgreint er í yfirlýsingunni. Samningsviðaukinn tekur gildi gagnvart slíku landsvæði fyrsta dag næsta mánaðar eftir að aðalframkvæmdastjóra berst slík yfirlýsing.

3. Sérhverja yfirlýsingu, sem gefin er samkvæmt tveimur undanfarandi töluliðum, má afturkalla fyrir hvert það landsvæði, sem þar er greint, með tilkynningu til aðalframkvæmdastjórans. Afturköllunin tekur gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að aðalframkvæmdastjóra berst slík tilkynning.

6. gr.

Milli aðildarríkjanna skulu ákvæði 1. til 5. gr. þessa samningsviðauka skoðuð sem viðbótargreinar við samninginn og öll ákvæði samningsins skulu gilda í samræmi við það.

7. gr.

Samningsviðauki þessi skal liggja frammi til undirritunar aðildarríkjum Evrópuráðs sem undirritað hafa samninginn. Hann skal háður fullgildingu, viðurkenningu eða samþykki. Aðildarríki Evrópuráðs getur ekki fullgilt, viðurkennt eða samþykkt þennan samningsviðauka nema það fullgildi samninginn jafnframt eða fyrr. Fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjöl skulu afhent aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs.

8. gr.

1. Samningsviðauki þessi öðlast gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að fimm aðildarríki Evrópuráðs hafa lýst sig samþykk því að vera bundin af honum samkvæmt ákvæðum 7. gr.

2. Gagnvart aðildarríki, sem síðar samþykkir að vera bundið af samningsviðauka þessum, öðlast hann gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir afhendingu fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals.

9. gr.

Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðs skal tilkynna aðildarríkjum Evrópuráðs um:

a. Sérhverja undirritun.

b. Afhendingu sérhvers fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals.

c. Sérhvern gildistökudag samningsviðauka þessa samkvæmt 5. og 8. gr.

d. Sérhvern gerning, tilkynningu eða orðsendingu varðandi samningsviðauka þennan.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samningsviðauka þennan.

Gjört í Strassborg, 28. apríl 1983, á ensku og frönsku – jafngildir textar báðir – í einu eintaki, sem varðveitt skal í skjalasafni Evrópuráðs. Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðs skal senda staðfest endurrit til allra aðildarríkja Evrópuráðs.

Samningsviðauki nr. 7 á við samninginn um verndun mannréttinda og mannfrelsis.

Aðildarríki Evrópuráðs, sem undirritað hafa samningsviðauka þennan, og ákveðið hafa að gera frekari ráðstafanir til að tryggja sameiginlega framkvæmd tiltekinna réttinda og frelsis með tilstuðlan samningsins um verndun mannréttinda og mannfrelsis sem undirritaður var í Róm 4. nóvember 1950 (hér á eftir nefndur samningurinn),

hafa orðið ásátt um eftirfarandi:

1. gr.

1. Útlendingi, sem löglega er búsettur á landsvæði ríkis, skal ekki vísað þaðan nema eftir ákvörðun sem tekin hefur verið í samræmi við lög, og skal honum heimilt:

a. að bera fram ástæður gegn brottvísun sinni,

b. að fá mál sitt tekið upp að nýju, og

c. að fá erindi sitt flutt í þessu skyni fyrir réttu stjórnvaldi eða manni eða mönnum sem það stjórnvald tilnefnir.

2. Heimilt er að vísa útlendingi brott áður en hann hefur neytt réttinda sinna samkvæmt a-, b- og c-lið 1. tölul. þessarar greinar þegar slík brottvísun er nauðsynleg vegna allsherjarreglu eða á grundvelli þjóðaröryggis.

2. gr.

1. Sérhver sá, sem dómstóll finnur sekan um afbrot, skal hafa rétt til að láta æðri dóm fjalla á ný um sakfellinguna eða refsinguna. Um beitingu þessa réttar skal gilda löggjöf, þar á meðal um tilefni þess að beita megi.

2. Réttur þessi getur verið háður undantekningum þegar um er að ræða minni háttar brot, eftir því sem fyrir er mælt í lögum, eða þegar fjallað var um mál viðkomandi manns á frumstigi af æðsta dómi, eða hann var sakfelldur eftir áfrýjun á sýknudómi.

3. gr.

Nú hefur maður verið fundinn sekur um afbrot í lokadómi en síðar verið sýknaður eða náðaður vegna þess að ný eða nýupplýst staðreynd sýnir ótvírætt að réttarspjöll hafa

orðið og skal sá sem hefur þolað refsingu vegna slíkrar sakfellingar fá bætur samkvæmt lögum eða réttarvenjum viðkomandi ríkis, nema sannað sé að honum sjálfum var að öllu eða nokkru leyti um að kenna að hin óþekkta staðreynd var ekki látin upp í tíma.

4. gr.

1. Enginn skal sæta lögsókn né refsingu að nýju í sakamáli innan lögsögu sama ríkis fyrir brot sem hann hefur þegar verið sýknaður af eða sakfelldur um með lokadómi samkvæmt lögum og sakamálaréttarfari viðkomandi ríkis.

2. Ákvæði undanfarandi töluliðar skulu ekki vera því til fyrirstöðu að málið sé endurupptekið í samræmi við lög og sakamálaréttarfar viðkomandi ríkis ef fyrir hendi eru nýjar eða nýupplýstar staðreyndir, eða ef megingalli hefur verið á fyrri málsmeðferð sem gæti haft áhrif á niðurstöðu málsins.

3. Óheimilt er að víkja frá þessari grein með skírskotun til 15. gr. samningsins.

5. gr.

Hjón skulu njóta jafnréttis að því er varðar réttindi og skyldur að einkamálarétti sín í milli og í tengslum sínum við börn sín, við giftingu, í hjónabandi og ef til hjónaskilnaðar kemur. Þessi grein skal ekki vera því til fyrirstöðu að ríki geri ráðstafanir sem nauðsynlegar eru vegna hagsmuna barnanna.

6. gr.

1. Sérhverju ríki er heimilt við undirritun eða afhendingu fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals að tilgreina það eða þau landsvæði sem samningsviðauki þessi skal ná til og taka fram að hve miklu leyti það ábyrgist að ákvæði hans gildi á slíku landsvæði eða landsvæðum.

2. Með yfirlýsingu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs getur sérhvert ríki hvenær sem er síðar látið samningsviðauka þennan ná til hvaða annars landsvæðis sem tilgreint er í yfirlýsingunni. Samningsviðaukinn öðlast gildi gagnvart slíku landsvæði fyrsta dag næsta mánaðar eftir að liðnir eru tveir mánuðir frá því að aðalframkvæmdastjóra berst slík yfirlýsing.

3. Sérhverja yfirlýsingu, sem gefin er samkvæmt undanfarandi tveimur töluliðum má afturkalla eða breyta fyrir hvert það landsvæði sem þar er tilgreint með tilkynningu til aðalframkvæmdastjórans. Afturköllunin eða breytingin tekur gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að liðnir eru tveir mánuðir frá þeim degi er aðalframkvæmdastjóra berst slík tilkynning.

4. Yfirlýsing, sem gerð er samkvæmt þessari grein, skal talin gerð í samræmi við 1. tölul. 63. gr. samningsins.

5. Heimilt er að skoða landsvæði sérhvers ríkis, sem þessi samningsviðauki tekur til samkvæmt fullgildingu, viðurkenningu eða samþykki ríkisins, og hvert það landsvæði, sem þessi samningsviðauki tekur til samkvæmt yfirlýsingu ríkisins í samræmi við þessa grein, sem aðgreind landsvæði að því er varðar vísun til landsvæðis ríkis í 1. gr.

7. gr.

1. Aðildarríkjanna í milli skulu ákvæði 1. til 6. gr. þessa samningsviðauka skoðuð sem viðbótargreinar við samninginn, og skulu öll ákvæði samningsins gilda í samræmi við það.

2. Þrátt fyrir það skal sá réttur einstaklinga til málskots, sem viðurkenndur er samkvæmt 25. gr. samningins, eða viðurkenning á bindingu á lögsögu dómsins samkvæmt yfirlýsingu í samræmi við 46. gr. samningins ekki gilda um þennan samningsviðauka

nema viðkomandi ríki hafi gefið yfirlýsingu um að það viðurkenni slíkan rétt eða lögsögu að því er tekur til 1. til 5. gr. þessa samningsviðauka.

8. gr.

Samningsviðauki þessi skal liggja frammi til undirritunar aðildarríkjum Evrópuráðs sem undirritað hafa samninginn. Hann er háður fullgildingu, viðurkenningu eða samþykki. Aðildarríki Evrópuráðs getur ekki fullgilt, viðurkennt eða samþykkt þennan samningsviðauka nema það fullgildi samninginn jafnframt eða á undan. Fullgildingar-, viðurkenningar- og samþykktarskjöl skulu afhent aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðs til vörslu.

9. gr.

1. Samningsviðauki þessi öðlast gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að liðnir eru tveir mánuðir frá því að sjö aðildarríki Evrópuráðs hafa lýst sig samþykk því að vera bundin af honum í samræmi við ákvæði 8. gr.

2. Gagnvart aðildarríki, sem síðar lýsir samþykki sínu við að vera bundið af samningsviðaukanum, skal hann öðlast gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að liðnir eru tveir mánuðir frá afhendingu fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjalsins.

10. gr.

Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðs skal tilkynna öllum aðildarríkjum Evrópuráðs um:

a. Sérhverja undirritun.

b. Afhendingu sérhvers fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals.

c. Sérhvern gildistökudag samningsviðauka þessa samkvæmt 6. og 9. gr.

d. Sérhvern gerning, tilkynningu eða yfirlýsingu varðandi samningsviðauka þennan.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samningsviðauka þennan.

Gjört í Strassborg, 22. nóvember 1984, á ensku og frönsku – jafngildir textar báðir – í einu eintaki sem varðveitt skal í skjalasafni Evrópuráðs. Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðs skal senda staðfest endurrit til allra aðildarríkja Evrópuráðs.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

LÖG

um breytingu á lögum nr. 76/1970, um lax- og silungsveiði, með síðari breytingum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

1. gr. laganna orðast svo:

Merking orða í þessum lögum er sem hér segir:

Alifiskur: Fiskur sem alinn er eða látinn ganga sjálfala í tjörnum eða ílátum.

Almenningur í stöðuvatni: Sá hluti stöðuvatns sem liggur fyrir utan 115 m breitt vatnsbelti (netlög) landareigna þeirra sem að vatninu liggja.

Á: Straumvatn frá ósasvæði til upptaka.

Áll: Sá staður langs eftir vatni, stöðuvatni eða straumvatni þar sem dýpi er mest milli grynninga eða sandeyra sem eigi teljast bakkar. Nú eru fleiri álar en einn og heitir sá höfuðáll sem vatnsmestur er.

Bakki: Fast takmark á farvegi straumvatns eða legi stöðuvatns, svo sem klettar, gróið land eða eyrar sem vatn fellur eigi yfir í meðalvexti eða sjór um stórstraumsflæði.

Dráttur: Staður í veiðivatni þar sem ádráttarveiði verður við komið.

Eldisfiskur: Sjá alifiskur.

Eldisstofn: Hópur vatnafiska alinn í eldisstöð undan fiski sem alið hefur allan sinn aldur í fiskeldisstöð.

Félagsveiði: Félagsskapur eigenda eða notenda veiðiréttar um sameiginlega hagnýtingu veiðihlunninda.

Fiskeldi: Geymsla, gæsla og fóðrun vatnafiska, hafbeit, klak- og seiðaeldi, hvort sem er í söltu eða ósöltu vatni.

Fiskeldisstöð: Staður þar sem vatn, sjór, land eða mannvirki er nýtt í þágu fiskeldis.

Fiskihverfi: Veiðivatn eða -vötn sem sami fiskstofn byggir og fer um fram og aftur eða ætla má að sami fiskstofn byggi og fari um fram og aftur þá er ræktaður hefur verið.

Fiskrækt: Hvers konar aðgerðir sem ætla má að skapi eða auki fiskmagn veiðivatns, sbr. 2. mgr. 44. gr.

Fiskræktarslepping: Slepping samstofna smáseiða eða gönguseiða til aukningar á fiskigengd í veiðivatni.

Fiskur: Lax (Salmo salar), silungur (Salmo trutta og Salvelinus alpinus) og regnbogasilungur (Oncorhynchus mykis), áll (Anguilla anguilla) eða annar vatnafiskur ef ræktaður verður.

Fiskvegur: Hvers konar mannvirki er gerir veiðivötn fiskgeng eða greiðir fiskför um þau.

Föst veiðivél: Veiðitæki sem fest er í vatni og fiskur getur ánetjast í eða króast af, svo sem lagnet, króknet, kista og girðing.

Geldstofn: Vatnafiskur sem ekki framleiðir frjóar kynfrumur.

Göngusilungur: Silungur er gengur úr sjó í ósalt vatn, svo sem sjóbirtingur (urriði) og sjóreyður (bleikja).

Hafbeit: Slepping gönguseiða til sjógöngu og veiði kynþroska fiska til slátrunar er þeir ganga úr sjó í ferskt vatn.

Hafbeit til stangaveiði: Slepping gönguseiða í veiðivatn með takmarkaða framleiðslu til aukningar á fiskigengd til stangaveiði.

Hafbeitarstofn: Hópur vatnafiska sem klakinn hefur verið út undan fiski úr hafbeit.

Hafbeitarstöð: Staður þar sem vatn, sjór, land eða mannvirki er nýtt í þágu hafbeitar.

Jörð: Lögbýli samkvæmt ábúðarlögum.

Kvíaeldi: Fiskeldi í netkvíum (netbúrum) í fersku vatni eða söltu.

Kvísl: Hluti af straumvatni sem fellur sér milli bakka.

Lagardýr: Öll dýr með kalt blóð sem lifa og geta afkvæmi í sjó eða fersku vatni.

Laxastofn: Hópur laxa sem hrygnir á tilteknum stað og á tilteknum tíma og hrygnir ekki í neinum mæli með öðrum hópum á öðrum stað eða á öðrum tíma.

Lögn: Staður í vatni þar sem fastri veiðivél verður við komið.

Netlög: Vatnsbotn 115 metra út frá bakka landareignar að straumvatni eða stöðuvatni, svo og sjávarbotn 115 metra út frá stórstraumsfjöruborði landareignar.

Ós í á: Sá staður þar sem straumur þverár sameinast straumi höfuðár.

Ós í sjó: Sá staður þar sem straumur ár hverfur í sjó um stórstraumsfjöru.

Ós í stöðuvatn: Sá staður þar sem straumur ár hverfur í stöðuvatn.

Ós úr stöðuvatni: Sá staður þar sem straumlína ár hefst í stöðuvatni.

Ósasvæði: Svæði í straumvatni er nær frá ósi í sjó upp til þess staðar þar sem straumlína hverfur um stórstraumsflæði.

Sjór: Salt vatn utan árósa.

Strandeldi: Eldi vatnafiska til slátrunar í tönkum eða kerum á landi.

Straumlína (strengur): Lína sem liggur eftir endilöngu straumvatni um þá staði þess þar sem straumur er mestur.

Straumvatn: Ósalt vatn, á eða ósasvæði sem í er greinilegur straumur, þá er enginn vöxtur er í, og um stórstraumsfjöru.

Stöðuvatn: Ósalt vatn sem eigi er í greinilegur straumur annar en sá sem stafar af sjávarföllum, vindi eða aðrennsli í leysingum.

Vatn: Ósalt vatn með föstu legi eða farvegi, straumvatn eða stöðuvatn.

Vatnafiskur: Fiskur sem lifir að hluta eða allan sinn lífsferil í fersku vatni.

Vatnasilungur: Silungur sem elur allan aldur sinn í ósöltu vatni, svo sem vatnaurriði, vatnableikja (reyður), lækjasilungur og murta.

Veiðihlutur: Hundraðshluti jarðar í veiði vatns samkvæmt arðskrá.

Veiðimagn: Samanlögð þyngd veiddra fiska.

Veiðimál: Hvers konar mál er lúta að lax-, silungs- og álaveiði, fiskrækt eða fiskeldi.

Veiðitala: Tala veiddra fiska.

Veiðivatn: Á eða stöðuvatn sem veiði er í eða mætti í vera ef fiskur væri ræktaður þar.

Veiðivél: Sjá föst veiðivél.

Villtur laxastofn: Hópur laxfiska sem klekst út og elst upp í veiðivatni.

2. gr.

IV. kafli laganna, er hefur fyrirsögnina **Veiðistjórn lax- og göngusilungs og fiskrækt**, orðast svo:

a. (14. gr.)

1. Eigi má veiða lax í sjó og ekki silung utan netlaga.

2. Óheimilt er að koma með lax að landi sem veiðst hefur í sjó í veiðitæki sem ætluð eru til veiði annarra fiska. Ber þeim er veiðir lax á þann hátt að sleppa honum í sjó aftur.

3. Nú hefur laxveiði í sjó verið metin sérstaklega til dýrleika í fasteignamati því er öðlaðist gildi árið 1932 eða tillit hefur verið tekið til hennar við ákvörðun fasteignaverðs í því mati og er þá sú veiði leyfileg.

4. Veiði lax og göngusilungs í sjó skal hlíta sömu reglum sem veiði í ósöltu vatni eftir því sem unnt er. Ráðherra setur reglur um þessa veiði.

5. Nú liggur veiðivatn eða hafbeitarstöð svo nærri sjávarveiði, slíkri sem getur í 3. mgr., að veiðimálastjóri telji að sjávarveiðin rýri veiði í vatninu eða hjá stöðinni en veiðieigendur í vatninu, einn eða fleiri, eða eigendur hafbeitarstöðvar vilja leysa sjávarveiðina til sín og er ráðherra þá rétt að leyfa það að fengnu samþykki veiðimálanefndar. Um mat á andvirði veiðiréttar og greiðslu þess fer eftir því sem segir í 94. og 96. gr.

6. Heimild landareigna, sem liggja að sjó, til silungsveiða skal miðast við þann netafjölda sem viðkomandi landareign hafði síðustu fimm ár fyrir gildistöku laga um lax- og silungsveiði frá 1957. Um ágreining skal fjalla skv. 94. gr. Rétt er ráðherra að setja reglur um silungsveiði í sjó.

7. Rétt er ráðherra að takmarka eða banna veiði göngusilungs í sjó á tilteknum svæðum og um tiltekinn tíma enda komi ósk um slíka friðun frá einstökum veiðieigendum eða veiðifélagi sem ætla verði að njóti góðs af friðun þessari. Um mat á bótum vegna slíkrar takmörkunar fer skv. 94. og 96. gr., en bætur skulu greiddar af þeim sem takmörkunar óskar.

8. Með sama skilorði og í 7. mgr. segir er ráðherra rétt að banna veiði fiska framan við árósa þar sem hætta er á að lax og silungur geti veiðst í veiðiútbúnað sem ætlaður er til slíkrar veiði.

b. (15. gr.)

1. Veiða má silung í sjó á færi og á stöng, í ádráttarnet og í lagnet, þó eigi á lóð, í króknet, fleygnætur, herpinætur né önnur veiðitæki þau er lax má í veiða.

2. Á tímabilinu 1. apríl til 1. október má eigi leggja net né hafa ádrátt í sjó nær ósi straumvatns en 1.500 metra ef meðalvatnsmagn ár er innan við 25 m^3 á sekúndu en 2.000 metra ef vatnsmagnið er meira og eigi nær en 1.500 metra frá hafbeitarstöð, enda gangi fiskur í það vatn eða þá hafbeitarstöð. Fullt samráð skal hafa við viðkomandi veiðifélag eða hafbeitarstöð varðandi ráðstöfun stangaveiði á þessu svæði. Rétt er ráðherra eftir tillögum veiðimálastjóra að takmarka stangaveiði á friðuðu svæði við ós og setja reglur um veiðitæki og möskvastærð neta við slíka ósa. Þó getur ráðherra að fengnu áliti veiðimálastjóra leyft ádrátt fyrir síld og loðnu á friðuðu svæði tiltekinn tíma árs.

3. Til verndunar villtra laxastofna er ráðherra rétt að fengnum tillögum veiðimálastjóra að friða tiltekin svæði í sjó í nágrenni mikilvægra veiðivatna þar sem ekki verði heimiluð starfsemi á sviði fiskeldis og hafbeitar með laxfiska. Ráðherra skal setja reglur um þessi friðunarsvæði.

c. (16. gr.)

1. Eigi má hafa ádrátt í ósi straumvatns eða ósasvæði.

2. Eigi má veiða fisk í ósum í ár eða ósum í stöðuvötn og eigi 100 metra upp frá slíkum ósum eða 250 metra niður frá þeim. Eigi má heldur veiða fisk í ósum úr stöðuvötnum þeim er lax eða göngusilungur fer um né 50 metra upp eða niður frá slíkum ósum.

3. Ráðherra getur eftir tillögum veiðimálastjóra veitt undanþágu að nokkru leyti eða öllu frá banni því er ræðir um í 1. og 2. mgr. þar sem svo hagar til að veiði í ós eða við er eigi talin skaðvænleg.

4. Ráðherra er rétt með samþykki veiðimálanefndar, hlutaðeigandi veiðifélags og eftir tillögum veiðimálastjóra að banna alla veiði eða tilteknar veiðiaðferðir upp eða niður frá

ósi enda þyki það nauðsynlegt til viðhalds veiði í vatni. Bann þetta skal standa tiltekinn tíma og má binda það því skilorði að veiðieigendur eða ábúendur greiði bætur þeim aðila sem öðrum fremur missir af veiði vegna slíks banns. Ákveða má bætur með mati skv. 94. gr. ef eigi semst.

d. (17. gr.)

Í straumvatni eða hluta straumvatns þar sem veiði er stunduð með föstum veiðivélum skal fiskur eiga frjálsa för eftir miðju vatni og nefnist þar gönguhelgi. Hún tekur yfir þriðjung af breidd straumvatns um miðbik en helming af breidd óss eða ósasvæðis. Þó skal fiskur eiga frjálsa för eftir aðalstraumlínu þótt skemmra liggi frá bakka en nemi þriðjungi af breidd vatns. Nú greinir menn á um gönguhelgi eða aðalstraumlínu og má þá skjóta þeim ágreiningi til mats skv. 94. gr.

e. (18. gr.)

1. Eigi má veiða lax nema á tímabilinu frá 20. maí til 30. september ár hvert. Nú telst sannað að fiskur hrygni í veiðivatni í september og er ráðherra þá rétt eftir tillögum veiðimálastjóra að ákveða að veiðitíma ljúki fyrr í því vatni. Ádráttarveiði er eigi heimil eftir 31. ágúst.

2. Á tímabili því, er getur í 1. mgr., má hvergi stunda laxveiði lengur en 3 og ½ mánuð. Rétt er ráðherra að setja nánari reglur um veiðitíma í vatni hverju að fengnum tillögum stjórnar hlutaðeigandi veiðifélags og veiðimálanefndar og með samþykki veiðimálastjóra.

3. Göngusilung má veiða frá 1. apríl til 10. október ár hvert. Þó skulu lok veiðitíma göngusilungs í veiðivatni, þar sem megnið af veiðinni er villtur laxastofn, miðast við 30. september skv. 1. mgr. Þá er sérstaklega stendur á getur ráðherra eftir tillögum veiðimálastjóra leyft að göngusilungur sé veiddur utan þess tíma í lagnet, á stöng, á dorg og færi.

4. Frá 1. apríl og þar til laxveiði hefst má eigi nota önnur veiðitæki til veiði göngusilungs en stöng og færi, lagnet og ádráttarnet.

5. Nú veiðist lax á tímabilinu frá 1. apríl og þar til laxveiðitími hefst og er þeim er veiðir skylt að sleppa honum í vatn aftur.

6. Á friðunartíma þeim sem getur í þessari grein skulu allar fastar veiðivélar teknar upp úr veiðivatni, sbr. þó 3. mgr.

f. (19. gr.)

1. Á veiðitíma þeim er getur í 18. gr., skal lax og göngusilungur vera friðaður gegn allri veiði, annarri en stangaveiði, 84 stundir á viku hverri, frá föstudagskvöldi kl. 10 til þriðjudagsmorguns kl. 10. Friðunartíma þennan má stytta í 60 stundir á viku sé að dómi veiðimálastjóra, veiðimálanefndar og hlutaðeigandi veiðifélags engin hætta á að um þverrandi fiskstofn sé að tefla á viðkomandi veiðisvæði. Með sama skilorði má lengja friðunartímann um allt að 24 stundir verði talin hætta á þverrandi fiskstofni í fiskihverfinu eða til jöfnunar fiskigengd í því vatni. Ádrátt má aldrei hafa frá kl. 9 síðdegis til kl. 9 árdegis og aldrei nema tvo daga í viku hverri, þriðjudag og miðvikudag. Stangaveiði og veiði með færi má stunda frá sólarupprás til sólseturs, þó aldrei á tímabilinu frá kl. 3 eftir miðnætti til kl. 7 árdegis og aldrei lengur en 12 klst. á sólarhring hverjum. Rétt er að setja nánari reglur um daglegan stangaveiðitíma með sama hætti og ákveðið er í 2. mgr. 18. gr. Nú fer lax og göngusilungur um stöðuvatn og skal hann friðaður þar svo sem nú var sagt.

2. Ráðherra er rétt að ákveða að friðun sú sem getur í 1. mgr. skuli gilda aðra daga ofar í straumvatni en neðar enda telji veiðimálastjóri það nauðsynlegt til jöfnunar fiskigengd í því vatni.

g. (20. gr.)
Ráðherra er rétt eftir tillögum veiðimálastjóra og með samþykki veiðimálanefndar að friða tiltekin svæði í vatni þar sem fiskur safnast saman til hrygningar eða vegna fyrirstöðu á göngu, svo sem undir fossum enda telji veiðimálastjóri að veiði á þeim stöðum sé hættuleg fiskstofni vatnsins. Friðun þessa má binda tiltekinn tíma. Slík friðun er því skilyrði háð að veiðieigendur eða ábúendur í fiskihverfi greiði bætur þeim aðila sem missir verulega og öðrum fremur af veiði vegna friðunar. Ákveða má bætur með mati skv. 94. gr. ef eigi semur.

h. (21. gr.)
Ráðherra er rétt eftir tillögum veiðimálastjóra að friða heilt vatn gegn allri veiði eða einstökum veiðiaðferðum enda sé sú friðun nauðsynleg til verndar fiskstofni þess vatns en leita skal hann samþykkis hlutaðeigandi veiðifélags og veiðimálanefndar.

i. (22. gr.)
1. Þrátt fyrir ákvæði 16.–21. gr., svo og ákvæði 38. gr., er leyfilegt að veiða lax og silung til vísindalegra rannsókna og eru slíkar veiðar undanþegnar friðunarákvæðum laga þessara.
2. Til veiði þeirrar er getur í 1. mgr. þarf veiðiskírteini. Ráðherra gefur út veiðiskírteini að fengnum meðmælum veiðimálastjóra. Veiðiskírteinið skal gefið út handa einstaklingi og gildir það um tiltekinn tíma.

j. (23. gr.)
1. Skylt er að gera fiskræktaráætlun, er nái til fimm ára í senn, í hverju veiðivatni þar sem ætlunin er að stunda fiskrækt með sleppingu seiða, hafbeit til stangaveiði eða öðrum atriðum fiskræktar sem um getur í 2. mgr. 44. gr.
2. Fiskræktaráætlun skv. 1. mgr. er háð samþykki veiðimálastjóra, enda hafi veiðifélag eða meiri hluti veiðieigenda við veiðivatn ákveðið að ráðast í slíka framkvæmd. Í leyfið skal setja skilyrði sem veiðimálastjóri telur nauðsynleg til verndar viðkomandi fiskstofni gegn sjúkdómum og erfðablöndun og nánar er kveðið á um í reglugerð sem ráðherra setur.
3. Nú vill veiðifélag eða meiri hluti veiðieigenda við veiðivatn láta veiða lax og silung til hrognatöku í því vatni og er það háð leyfi veiðimálastjóra með samþykki ráðherra. Leyfið gildir um tiltekinn tíma og í það skal setja skilyrði sem eru nauðsynleg til verndar fiskstofni skv. 2. mgr. og felur í sér heimild skv. 1. mgr. 22. gr.
4. Ráðherra getur skv. 1. og 2. mgr. heimilað notkun hafbeitarstofns úr sama landshluta til hafbeitar á laxi í veiðivatni enda sé fullnægt skilyrðum um samþykki veiðieigenda við veiðivatnið sem um getur í 2. mgr.

3. gr.
V. kafli laganna, er hefur fyrirsögnina **Veiðistjórn vatnasilungs**, orðast svo:

a. (24. gr.)
1. Vatnasilung er heimilt að friða fyrir allri veiði ef ástæða þykir til. Veiðimálastjóri skal ákveða lengd friðunartíma í vatni hverju í samráði við hlutaðeigandi veiðifélag.
2. Ráðherra er rétt að fengnum tillögum veiðimálastjóra að ákveða allt að tveggja sólarhringa friðun á viku hverri í stöðuvatni.
3. Ef beitt er ákvæðum 1. mgr. um friðun í vatni er ráðherra rétt eftir tillögum veiðimálastjóra að leyfa lagnetaveiði til heimilisnota á friðunartíma. Leyfi þetta skal binda nauðsyn-

legum skilyrðum til að tryggja að hrygnandi fiskur verði eigi veiddur á þennan hátt, svo sem skilyrði um fjarlægð lagna frá hrygningarstöðvum.

4. Ráðherra getur eftir tillögum veiðimálastjóra sett reglur um friðun vatnasilungs þar sem hann hrygnir að sumarlagi.

b. (25. gr.)

Nú telst rétt að uppræta fisk úr veiðivatni, svo sem vegna sjúkdóma eða til þess að rækta aðrar fisktegundir en þær er fyrir voru í vatninu, og skal ráðherra heimilt að fengnum meðmælum veiðimálastjóra og með samþykki eiturefnanefndar að leyfa notkun sérstakra efna við eyðingu fiskstofns vatns með þeim skilyrðum sem þurfa þykir.

c. (26. gr.)

Ákvæði 22. gr. taka einnig yfir veiði vatnasilungs.

4. gr.

VII. kafli laganna, er hefur fyrirsögnina **Fiskvegir og önnur mannvirkjagerð í og við veiðivötn**, orðast svo:

a. (39. gr.)

1. Ráðherra er rétt að leyfa að gerður sé fiskvegur í vatni eða meðfram vatni enda samþykki veiðimálastjóri gerð fiskvegar og hafi umsjón með framkvæmd verksins.

2. Hverjum manni er skylt að láta af hendi land, landsafnot, vatn eða afnot vatns er með þarf til fiskvegar, og þola verður hann þær eignarkvaðir, óhagræði og takmörkun á afnotarétti sem fiskvegurinn kann að hafa í för með sér, enda komi fullar bætur fyrir eftir mati nema samkomulag verði.

3. Um breytingu á fiskvegi eða vatnsmagni í honum fer eftir því sem segir í 1. og 2. mgr.

b. (40. gr.)

Eigi má veiða eða styggja fisk í fiskvegi né nær neðra mynni hans en 30 metra og eigi nær efra mynni hans en 20 metra. Eigi má spilla fiskvegum né tálma með nokkrum hætti fiskför að þeim né um þá.

c. (41. gr.)

1. Nú er stífla gerð í veiðivatni eða önnur mannvirki sem tálma fiskför í vatninu og eru eigi lögleg veiðitæki og skal þá þeim er gera lætur skylt að gera fiskveg í vatninu eða meðfram því til þess að fiskur geti átt jafngreiða för um það og áður. Honum er skylt að halda fiskveginum við. Gerð fiskvegar er háð samþykki veiðimálastjóra og skal verkið unnið undir umsjón hans.

2. Ákvæði 1. mgr. gilda eigi:

a. ef vatn er eigi fiskgengt af öðrum ástæðum,
b. ef mannvirki lýtur að því að bæta veiðiskilyrði eða lífsskilyrði í veiðivatni og það hefur verið samþykkt á aðalfundi veiðifélags enda sé það háð samþykki veiðimálastjóra á sama hátt sem fiskvegur,
c. ef talið er í matsgerð að gerð fiskvegar og viðhald hafi meiri kostnað í för með sér en hagnaði af veiði nemur enda séu þá veiðispjöll þau, er af mannvirkinu leiðir, bætt fullum bótum.

3. Heimilt er eignarnám, svo sem segir í 2. mgr. 39. gr., til fiskvegar sem gerður er samkvæmt þessari grein.

d. (42. gr.)

1. Nú er vatni veitt úr veiðivatni til áveitu, vatnsveitu eða annarra áþekkra nota eða vatni er veitt í veiðivatn úr áveituskurði, vatnsveituskurði, öðrum skurði eða leiðslu og getur þá veiðimálastjóri krafist þess að búið sé svo um skurð eða leiðslu að fiskur eða fiskseiði gangi eigi í. Kostnað af umbúnaði þessum greiðir eigandi veitu.

2. Nú verða tíðar breytingar á vatnsmagni veiðivatns vegna vatnsmiðlunar og skal þá haga miðlun þannig að sem minnst tjón hljótist á fiskstofni veiðivatns. Svo skal og til haga þá er uppistöður eru tæmdar, svo sem vegna hreinsunar. Hafa skal samráð við veiðimálastjóra um þetta.

e. (43. gr.)

Nú er fyrirhugað að taka jarðefni eða gera mannvirki í eða við veiðivatn sem hætta er á að hafi áhrif á lífríki vatnsins, og skal þá veiðimálastjóri láta fara fram líffræðilega úttekt á viðkomandi veiðivatni áður en ráðist er í framkvæmdina. Kostnað af úttektinni greiðir sá er að framkvæmdum stendur. Þegar niðurstaða liggur fyrir skal heimilt að ráðast í viðkomandi framkvæmdir enda samþykki veiðimálastjóri tilhögun þeirra.

5. gr.

IX. kafli laganna, er hefur fyrirsögnina **Fiskeldi og hafbeit**, orðast svo:

a. (62. gr.)

1. Til fiskeldis og hafbeitar þarf leyfi landbúnaðarráðherra að fenginni umsögn veiðimálastjóra.

2. Nú æskir maður þess að taka upp fiskeldi, þar á meðal kvíaeldi eða hafbeit á laxfiskum, og skal hann senda umsókn um rekstrarleyfi til veiðimálastjóra um það. Umsókn skulu fylgja skilríki um afnot lands, vatns og sjávar, svo og áætlun um rekstur og kostnaðaráætlun, auk heimildar til mannvirkjagerðar og starfsemi samkvæmt ákvæðum annarra laga er varða slíkan atvinnurekstur.

3. Er skilríkjum hefur verið skilað og mannvirkjagerð lokið skal veiðimálastjóri gera úttekt á stöðinni. Teljist frágangur fullnægjandi skal veiðimálastjóri mæla með staðfestingu rekstrarleyfis. Ráðherra gefur síðan út rekstrarleyfi og öðlast starfsemin þar með réttindi skv. 66. gr. Í rekstrarleyfi skal tilgreina leyfilega árlega framleiðslu í kvía- og strandeldi og hámark sleppinga á seiðum í hafbeit. Ráðherra getur heimilað aukningu í fjölda slepptra seiða í hafbeit að fenginni umsögn veiðimálanefndar og veiðimálastjóra.

4. Ráðherra er rétt að setja skilyrði fyrir rekstrarleyfi í reglugerð. Hafbeitar- og eldisstöðvar í rekstri við gildistöku þessara laga skulu endurnýja rekstrarleyfi innan árs frá gildistöku þeirra.

b. (63. gr.)

Skylt er að láta af hendi við veiðifélag land eða landsafnot, vatn eða afnot vatns, er þarf til byggingar og starfsemi klakstöðvar eða klak- og eldisstöðvar, svo og þola þær eignarkvaðir, óhagræði og takmörkun á afnotarétti er bygging slíkra stöðva eða starfsemi kann að hafa í för með sér, enda komi fullar bætur fyrir eftir mati nema samkomulag verði.

c. (64. gr.)

1. Nú er vatn tekið úr veiðivatni til afnota í eldisstöð og skal þá búa svo um vatnsleiðslur að eldistjörn og frá að fiskur gangi eigi úr veiðivatni í leiðslur. Umbúnaður slíkra vatnsleiðslna skal háður samþykki veiðimálastjóra.

2. Nú er straumvatn stíflað vegna eldisstöðvar og fer þá um gerð stíflu skv. 41. gr.

d. (65. gr.)
Nú truflar vatnstaka til eldisstöðvar göngu fisks í veiðivatni og skal þá haga vatnstöku svo að hún valdi sem minnstri truflun. Tilhögun vatnsveitu skal háð samþykki veiðimálastjóra.

e. (66. gr.)
Friðunarákvæði þessara laga, svo sem um gönguhelgi, veiðitíma, stærð fisks, veiðitæki og veiðiaðferðir, taka ekki til veiða á eigin fiski í eldisstöðvum, hafbeitarstöðvum né í eldiskvíum.

f. (67. gr.)
Þrátt fyrir ákvæði 66. gr. skal ráðherra eftir tillögum veiðimálastjóra og með samþykki veiðimálanefndar setja reglur um töku á laxi er kemur úr sjó í hafbeitarstöð og um merkingar og sýnatöku úr fiskinum.

g. (68. gr.)
Eldi annarra lagardýra í kvía- og strandeldi skal hlíta sömu reglum og eldi vatnafiska eftir því sem unnt er.

h. (69. gr.)
Forráðamenn eldisstöðva, hafbeitarstöðva og kvíaeldis skulu gefa veiðimálastjóra árlega skýrslu um starfsemi stöðvanna, svo sem framleiðslumagn, eldisrými, fóðurnotkun, birgðir af fiski, uppruna hans og önnur atriði sem nauðsynleg þykja.

i. (70. gr.)
Nú veldur eldisstöð rýrnun á veiði í vatni og skal þá bæta tjónið eftir mati ef eigi semur.

j. (71. gr.)
Ráðherra er rétt að fengnum meðmælum veiðimálastjóra að ákveða friðunarsvæði í sjó framan við frárennsli fiskeldis- og hafbeitarstöðva á sama hátt og ákveðið er í 7. og 8. mgr. 14. gr.

k. (72. gr.)
Missi fiskeldisstöð með rekstrarleyfi út eldisfisk er henni heimil, þrátt fyrir friðun á villtum fiski á svæðinu, veiði innan 200 metra frá stöðinni, enda sé það utan netlaga og veiðimálastjóra hafi verið tilkynnt um það. Heimild þessi takmarkast við þrjá sólarhringa frá því að fiskur slapp út ef þetta gerist á göngutíma laxfiska og skal framkvæmd í samráði við fulltrúa veiðimálastjóra.

l. (73. gr.)
Fiskeldis-, hafbeitar- og kvíaeldisstöðvar hafi með sér samtök, Landssamband fiskeldis- og hafbeitarstöðva, sem gæti sameiginlegra hagsmuna fiskeldismanna.

6. gr.

XIII. kafli laganna, er hefur fyrirsögnina **Stjórn veiðimála, Veiðimálastofnun og eftirlit**, orðast svo:

a. (85. gr.)

1. Landbúnaðarráðherra hefur yfirstjórn allra veiðimála.
2. Til aðstoðar ráðherra um stjórn veiðimála eru veiðimálanefnd og veiðimálastjóri.

b. (86. gr.)

1. Ráðherra skipar veiðimálastjóra. Veiðimálastjóri skal hafa lokið háskólaprófi í raunvísindum og vera sérmenntaður í vatnalíffræði eða fiskifræði vatnafiska:

a. hann er ráðherra til aðstoðar um allt sem að stjórn veiðimála lýtur,
b. hann annast þau verkefni sem honum eru sérstaklega falin í lögum þessum,
c. hann gerir tillögur um setningu reglugerða og önnur ákvæði sem sett eru samkvæmt lögum um friðun, fiskrækt, fiskeldi eða veiði,
d. hann annast merkingu vatnafiska en getur gefið öðrum leyfi til merkinga með skilyrðum sem hann setur,
e. hann annast söfnun skýrslna um veiði, fiskrækt og fiskeldi,
f. hann gerir tillögur um skipun veiðieftirlitsmanna.

2. Veiðimálastjóri er forstjóri Veiðimálastofnunar sem er rannsókna- og þjónustustofnun í veiðimálum og hefur hann á hendi daglega stjórn stofnunarinnar og umsjón með rekstri hennar. Forstjóri ræður starfsfólk. Heimilt er að ráða aðstoðarforstjóra til að sinna rekstrarþáttum stofnunarinnar. Ráðherra er rétt að setja reglugerð um verkefni og stjórn stofnunarinnar.

Hlutverk Veiðimálastofnunar er:

a. að annast verkefni sem miða að því að auka fiskigengd í ám og vötnum og bæta nýtingu þeirra,
b. að annast rannsóknir á ám og vötnum og á vatnafiskum, í fiskrækt, fiskeldi og hafbeit,
c. að annast þróunarstarf og leiðbeiningar í veiðimálum,
d. að annast rannsókn á einstökum veiðivötnum fyrir eigendur þeirra og veiðifélög enda greiði þessir aðilar kostnað af verkinu, sbr. 3. mgr. þessarar greinar.

3. Veiðimálastofnun er heimilt að taka að sér rannsóknir og önnur verkefni á starfssviði sínu fyrir einstaklinga, félög og stofnanir gegn endurgjaldi.

c. (87. gr.)

1. Veiðimálastofnun er heimilt að starfrækja deildir á landsbyggðinni samkvæmt ákvörðun ráðherra að fengnum tillögum stjórnar Veiðimálastofnunar og veiðimálastjóra.

2. Heimilt er að starfrækja rannsóknastöð í fiskeldi og hafbeit í tengslum við Veiðimálastofnun. Stöðin er rannsóknavettvangur fyrir klak og eldi laxfiska, kynbætur og hafbeit. Ráðherra er heimilt að setja reglur um verkefni og skipa fag- og stjórnarnefnd fyrir stöðina en veiðimálastjóri skal hafa umsjón með hlutdeild ríkisins í henni.

d. (88. gr.)

1. Stjórn Veiðimálastofnunar skal skipuð fimm mönnum sem ráðherra skipar til fjögurra ára í senn, einn án tilnefningar, einn samkvæmt tilnefningu Landssambands fiskeldis- og hafbeitarstöðva, einn samkvæmt tilnefningu Landssambands stangaveiðifélaga, einn samkvæmt tilnefningu Landssambands veiðifélaga og einn samkvæmt tilnefningu Búnaðarfélags Íslands. Ráðherra skipar formann. Varamenn skal skipa með sama hætti.

2. Stjórn Veiðimálastofnunar hefur á hendi yfirstjórn stofnunarinnar og deilda hennar og markar meginatriði um stefnu og starf hennar. Stjórnin gerir tillögur til ráðherra um starfs- og fjárhagsáætlun og staðfestir reikninga stofnunarinnar að loknu ársuppgjöri.

e. (89. gr.)

1. Í veiðimálanefnd eiga sæti fimm menn. Ráðherra skipar nefndina til fjögurra ára í senn, einn án tilnefningar, einn samkvæmt tilnefningu Landssambands fiskeldis- og hafbeitarstöðva, einn samkvæmt tilnefningu Landssambands stangaveiðifélaga og tvo samkvæmt tilnefningu Landssambands veiðifélaga. Ráðherra skipar formann nefndarinnar. Nú tilnefnir einhver framangreindra aðila eigi mann í veiðimálanefnd og skipar þá ráðherra í nefndina í hans stað. Varamenn skal skipa með sama hætti og aðalmenn.

2. Veiðimálanefnd er ráðherra til aðstoðar um veiðimál og fer með þau mál sem henni eru falin í lögum þessum. Umsagnar veiðimálanefndar skal leita um setningu reglugerða um veiðimál.

f. (90. gr.)

Öll veiðifélög samkvæmt ákvæðum VIII. kafla laga þessara hafa með sér landssamtök, Landssamband veiðifélaga, sem gætir sameiginlegra hagsmuna þeirra.

g. (91. gr.)

1. Ráðherra skipar eftirlitsmenn með veiði þar sem þurfa þykir enda æski þess veiðifélag, eigendur eða notendur veiði og greiði kostnað af eftirlitinu. Um tölu þeirra og skipun skal leita tillagna veiðimálastjóra. Á sama hátt skipar ráðherra eftirlitsmann með klaköflun þar sem þurfa þykir og greiðir viðkomandi klakleyfishafi kostnað sem af þessu leiðir.

2. Rétt er ráðherra að skipa eftirlitsmenn með því að bann við laxveiðum í sjó sé virt. Um tölu þeirra og skipun skal leita tillagna veiðimálastjóra og greiðist kostnaður við störf þeirra úr ríkissjóði.

3. Eftirlitsmenn skulu hafa nákvæmar gætur á því að veiði í umdæmi þeirra sé stunduð með löglegum hætti. Þeir safna skýrslum, m.a. skulu þeir gera skrár um veiðivélar, lagnir og drætti í umdæmum sínum og sjá um merkingu veiðarfæra. Nánari fyrirmæli um starfsemi eftirlitsmanna setur veiðimálastjóri í erindisbréfi.

4. Veiðimálastjóri gefur út skírteini handa eftirlitsmönnum.

5. Eftirlitsmenn skulu eiga frjálsa för um veiðivatn, meðfram því og um netlög í sjó eftir því sem þörf krefur. Þeir hafa vald til að taka upp ólögleg veiðitæki eða veiðitæki sem notuð eru á óleyfilegum tíma eða óleyfilegum stað.

7. gr.

Greinatala IX.–XVII. kafla laganna, svo og tilvísanir milli greina, breytist í samræmi við ákvæði laga þessara.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 17. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Halldór Blöndal.

LÖG

um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI
Orðskýringar.
1. gr.

Í lögum þessum merkir:

Vernd: að veiðum eða öðrum aðgerðum, sem geta haft áhrif á viðkomu eða vanhöld dýra af tiltekinni tegund, sé hagað á þann hátt að henni sé ekki stefnt í útrýmingarhættu.

Friðun: bann við veiðum og öðrum aðgerðum sem geta aukið vanhöld eða dregið úr viðkomu dýra af tiltekinni tegund. Þegar rætt er um friðun tekur hún einnig til eggja og hreiðra þeirra fugla sem njóta algerrar eða tímabundinnar friðunar.

Veiðar: að handsama eða drepa villt dýr. Þegar um er að ræða fuglaveiðar er einnig átt við eggjatöku.

Villt dýr: allir fuglar og spendýr, önnur en selir, hvalir, gæludýr og bústofn. Dýr, sem er handsamað og haft í haldi, telst villt dýr.

Stýring á stofnum villtra dýra: aðgerðir af opinberri hálfu er miða að því að hafa áhrif á útbreiðslu eða stærð tiltekins stofns villtra dýra.

Tjón af völdum villtra dýra: fjárhagslegt tjón sem einstaklingar, fyrirtæki eða aðrir verða fyrir, heilsufarslegt tjón fólks eða búfénaðar og tjón á náttúru landsins.

Lífsvæði: svæði sem dýr nota sér til framfærslu og viðkomu eða sem farleið.

Grenjatími: tímabilið 1. maí til 31. júlí.

Netlög: hafsvæði 115 m út frá stórstraumsfjörumáli landareignar eða 115 m út frá bakka stöðuvatns sem landareign liggur að. Netlög fylgja einnig eyjum, hólmum og skerjum í sjó og stöðuvötnum.

Landareign: jörð eða annað landsvæði sem er háð beinum eignarrétti einstaklings eða lögaðila, þar með talið sveitarfélag eða ríki.

II. KAFLI
Markmið og gildissvið.
2. gr.

Markmið laga þessara er að tryggja viðgang og náttúrulega fjölbreytni villtra dýrastofna, skipulag á veiðum og annarri nýtingu dýra, svo og aðgerðir til þess að koma í veg fyrir tjón sem villt dýr kunna að valda.

Ákvæði laga þessara taka hvorki til hvala né sela en um þær tegundir gilda sérstök lög.

Lögin ná til efnahagslögsögu Íslands.

III. KAFLI
Umsjón.

3. gr.

Umhverfisráðherra hefur yfirumsjón með aðgerðum er varða vernd, friðun og veiðar á villtum dýrum.

Ráðherra til ráðgjafar við umsjón þessara mála er ráðgjafarnefnd um villt dýr, sbr. þó 14. gr. að því er varðar hreindýr. Umhverfisráðherra skipar nefndina til fjögurra ára í senn og skal hún skipuð sjö mönnum, einum tilnefndum af Náttúruverndarráði, einum af Búnaðarfélagi Íslands, einum af Sambandi íslenskra sveitarfélaga, einum af Náttúrufræðistofnun Íslands, einum af Sambandi dýraverndarfélaga Íslands, einum af Skotveiðifélagi Íslands og einum af veiðistjóraembættinu. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti. Umhverfisráðherra skipar formann og varaformann úr hópi fulltrúa frá stofnunum umhverfisráðuneytis.

Tillagna eða umsagnar ráðgjafarnefndarinnar skal leitað við setningu reglugerða, leyfisveitingar, veitingar undanþágna og við önnur stjórnvaldsfyrirmæli um villt dýr.

4. gr.

Umhverfisráðherra skipar veiðistjóra að fengnum tillögum ráðgjafarnefndar um villt dýr. Veiðistjóri skal vera líffræðingur með sérþekkingu er nýtist honum í starfi.

Veiðistjóraembættið hefur umsjón með og stjórn á þeim aðgerðum af opinberri hálfu sem ætlað er að hafa áhrif á stofnstærð og útbreiðslu villtra dýra eða tjón af þeirra völdum, sbr. VI. kafla.

Á vegum veiðistjóraembættisins skulu stundaðar hagnýtar rannsóknir á villtum dýrum í samvinnu við Náttúrufræðistofnun Íslands eftir því sem um semst milli þessara stofnana. Einnig skal höfð samvinna um rannsóknir við aðrar stofnanir og einstaklinga eftir því sem þörf krefur.

Veiðistjóraembættið leiðbeinir þeim sem stunda veiðar og aðrar aðgerðir til þess að koma í veg fyrir tjón af völdum villtra dýra. Veiðistjóraembættinu skal heimilt að reka hundabú til ræktunar og þjálfunar minkaveiðihunda.

Veiðistjóraembættið skal vera umhverfisráðuneyti og ráðgjafarnefnd um villt dýr til ráðuneytis og gera tillögur um hvaðeina er varðar starfssvið embættisins.

Náttúrufræðistofnun Íslands hefur ein heimild til að láta merkja villta fugla á Íslandi og getur stofnunin veitt einstaklingum leyfi til merkinga samkvæmt reglum sem hún setur og samþykktar eru af umhverfisráðherra. Reglur þessar skulu birtar í Stjórnartíðindum.

Hverjum þeim sem finnur eða handsamar merktan fugl ber að senda merkið, hvort sem það er íslenskt eða útlent, til Náttúrufræðistofnunar Íslands ásamt nánari upplýsingum um fundinn.

5. gr.

Umhverfisráðherra skipar fulltrúaráð sem fram kemur fyrir Íslands hönd í Alþjóðafuglaverndarráðinu (Bird Life International) sem Ísland er aðili að. Í ráðinu skulu eiga sæti fulltrúar nefnda, samtaka og stofnana sem hafa fuglavernd á stefnuskrá sinni. Nánar skal kveðið á um skipan ráðsins og starfsreglur þess í reglugerð sem umhverfisráðherra setur.

IV. KAFLI
Vernd, friðun og veiðar.

6. gr.

Villt dýr, þar með talin þau sem koma reglulega eða kunna að berast til landsins, eru friðuð nema annað sé tekið fram í lögum þessum. Um innflutning dýra gilda lög nr. 54/1990.

Ávallt skal gæta fyllstu varkárni og nærgætni gagnvart villtum dýrum og lífsvæðum þeirra og forðast óþarfa truflun. Við skipulag og landnotkun skal tekið tillit til villtra dýra og lífsvæða þeirra, sbr. lög nr. 47/1971 og lög nr. 19/1964.

7. gr.

Ákvörðun um að aflétta friðun samkvæmt lögum þessum skal byggjast á því að viðkoma stofns sé nægileg til þess að vega upp á móti afföllum vegna veiða og að með veiðum sé verið að nytja verðmæti í kjöti, skinnum eða öðrum afurðum. Einnig er heimilt að taka tillit til þess hvort viðkomandi dýr valdi tjóni.

Í reglugerðum, sem settar eru samkvæmt tillögum ráðgjafarnefndar um villt dýr, skal kveðið á um vernd, friðun og veiðar einstakra tegunda villtra dýra. Þar skal m.a. kveða á um hvaða tegundir eru alfriðaðar, hverjar er heimilt að veiða, hvar megi veiða þær, gerð vopna, veiðiaðferðir, lengd veiðitímabils, sérákvæði vegna hefðbundinna fuglanytja, hvað teljist til fágætra fugla, skylduskil á þeim, umgengni við hreiður þeirra og annað sem máli skiptir.

Þar sem talið er að villt dýr valdi tjóni einhvern tiltekinn tíma árs eða á svæðum þar sem viðkomandi tegundir eru friðaðar samkvæmt lögum þessum eða reglugerðum byggðum á þeim getur umhverfisráðherra að fenginni umsögn ráðgjafarnefndar um villt dýr, eða hreindýraráðs að því er varðar hreindýr, veitt tímabundið leyfi til veiða í því skyni að koma í veg fyrir tjón. Í reglugerð skal kveðið á um hvaða tegundir skuli ávallt undanskildar þessu ákvæði.

Umhverfisráðherra skal setja reglugerð um sölu, innflutning og útflutning villtra dýra og hluta þeirra, svo og egg. Þar skal einnig kveðið á um hamtöku og skinnatöku, uppsetningu dýra og starfsemi hamskera.

Umhverfisráðherra getur að fenginni umsögn ráðgjafarnefndarinnar veitt undanþágur til veiða á villtum dýrum sem njóta friðunar eða verndar ef nota á þau við rannsóknir, fyrir söfn og dýragarða eða til ræktunar og undaneldis.

Náttúrufræðistofnun Íslands má án sérstakrar heimildar láta veiða allar tegundir fugla, þar á meðal friðaðar tegundir, og safna eggjum handa stofnuninni hvar sem er og án þess að endurgjald komi fyrir, enda sýni viðkomandi skilríki verði því við komið. Haft skal samráð við landeigendur fyrir fram og forðast óþarfa átroðning. Ráðherra ákveður að fenginni tillögu ráðgjafarnefndar um villt dýr hvaða tegundir skuli undanskildar þessu ákvæði.

Umhverfisráðherra getur að fenginni tillögu ráðgjafarnefndarinnar ákveðið að beita sér fyrir útrýmingu stofns eða tegundar dýra sem flust hefur til Íslands af mannavöldum.

8. gr.

Öllum íslenskum ríkisborgurum, svo og erlendum ríkisborgurum með lögheimili hér á landi, eru dýraveiðar heimilar í almenningum, á afréttum utan landareigna lögbýla, enda geti enginn sannað eignarrétt sinn til þeirra, og í efnahagslögsögu Íslands utan netlaga landareigna. Skulu þeir hafa aflað sér leyfis til þess samkvæmt lögum þessum og reglum settum samkvæmt þeim.

Landeigendum einum eru heimilar dýraveiðar og ráðstöfunarréttur þeirra á landareign sinni nema lög mæli öðruvísi fyrir.

Eigi má skilja rétt til veiða að nokkru eða öllu leyti frá landareign fyrir fullt og allt. En leyfilegt skal að skilja rétt til veiða frá landareign um tiltekið tímabil er eigi má vera lengra en 10 ár í senn.

Nú er landareign í sameign en er skipt eftir merkjum og afnota- eða eignarskiptingu og á þá hver sameigandi rétt til dýraveiða á og fyrir sínum landshluta eða afnotasvæði, nema samkomulag hafi orðið um aðra lögmæta skipan.

Nú er landareign í óskiptri sameign og eru þá landeigendum öllum dýraveiðar jafnheimilar í þeirri landareign í réttu hlutfalli við afnotarétt lands nema samkomulag verði um aðra skipan.

Þar sem stöðuvötn, firðir, vogar eða sund, sem ekki eru 230 m á breidd, skipta landareignum eiga landeigendur veiðirétt út að miðlínu, svo og í ám og lækjum. Í stöðuvötnum, sem eru breiðari en 230 m, eru landeigendum, sem land eiga að vatninu, einum heimilar veiðar í almenningi þess og eru þær þeim öllum jafnheimilar. Sé forn venja til þess að réttur til dýraveiða í almenningi stöðuvatns fylgi tiltekinni eða tilteknum landareignum skal sú venja gilda eftirleiðis.

Erlendir ferðamenn, sem veiða hér á landi, skulu afla sér veiðikorta, sbr. 11. gr., og fullnægja að öðru leyti þeim kröfum sem gerðar eru til veiðimanna hér á landi.

9. gr.

Við veiðar má eingöngu nota skotvopn sem úr má skjóta fríhendis frá öxl með þeim undantekningum sem upp eru taldar í liðum 3, 4, 7 og 16 hér á eftir og nánar er kveðið á um í reglugerðum. Við fuglaveiðar er óheimilt að nota haglabyssu með hlaupvídd stærri en nr. 12. Við veiðar er m.a. óheimilt að nota:

1. Eitur eða svefnlyf.
2. Sprengiefni, bensín eða önnur efni til þess að svæla með gasi eða reyk.
3. Steina, barefli, eggvopn, skutla, stunguvopn eða áþekka hluti. Þó má nota barefli við heföbundnar veiðar á fýls-, súlu- og skarfsungum.
4. Net, nema háf til lundaveiða, sbr. þó 5. mgr. 18. gr. að því er varðar álku, langvíu og stuttnefju. Fugla, er drepast í netum sem lögð eru til fiskveiða eða kópaveiða, má hvorki bjóða til sölu, selja, kaupa, gefa né þiggja að gjöf. Lifandi fugla skal greiða úr neti og sleppa.
5. Öngla eða önnur tól sem komið er fyrir í æti.
6. Snörur og snörufleka.
7. Fótboga eða gildrur, nema til músaveiða, rottuveiða, minkaveiða og til að ná tófuyrðlingum við greni. Gerðir fótboga og gildra skulu hafa hlotið samþykki ráðgjafarnefndar um villt dýr.
8. Rafbúnað sem getur drepið eða rotað.
9. Segulbandstæki og aðra rafknúna hljóðgjafa.
10. Ljósgjafa, nema til refa- og minkaveiða.
11. Búnað til að lýsa upp skotmörk.
12. Spegla eða annan búnað sem blindar.
13. Búnað til þess að miða í myrkri með rafeindatækjum er stækka eða breyta ímyndinni.
14. Sjálfvirk skotvopn, svo og handhlaðnar fjölskotabyssur og hálfsjálfvirk skotvopn, með skothylkjahólfum sem taka fleiri en tvö skothylki.
15. Lifandi dýr sem bandingja.
16. Hunda til þess að hlaupa uppi bráð, nema við minkaveiðar.
17. Vélknúin farartæki, nema báta á sjó til fuglaveiða enda gangi þeir ekki hraðar en níu sjómílur meðan á veiði stendur. Vélknúin farartæki á landi má nota til að flytja veiðimenn til og frá veiðilendum og þá eingöngu á vegum eða merktum vegaslóðum. Skotvopn skulu vera óhlaðin meðan á akstri stendur. Þau skulu einnig vera óhlaðin nær vélknúnu farartæki á landi en 250 m.

Umhverfisráðherra getur í samráði við ráðgjafarnefnd um villt dýr veitt tímabundna undanþágu til að nota ofangreindar veiðiaðferðir í vísindaskyni eða ef villt dýr valda umtalsverðu tjóni og aðrar aðferðir eru ekki taldar henta.

10. gr.

Veiðar skulu óheimilar á svæðum sem eru friðlýst vegna dýralífs. Umhverfisráðherra getur aflétt tímabundið eða rift þeirri friðun að fullu eða gagnvart tiltekinni tegund að fengnu samþykki ráðgjafarnefndar um villt dýr og Náttúruverndarráðs.

Veiðimanni er skylt að hirða bráð sína. Særi veiðimaður dýr ber honum að elta það strax uppi og aflífa ef þess er nokkur kostur. Ákvæði þetta gildir einnig þótt sært dýr fari inn á landareign sem veiðimaður hefur ekki leyfi til að veiða á og er þá bráð eign landeiganda nema annað sé tekið fram í lögum þessum og reglugerðum settum samkvæmt þeim.

V. KAFLI
Veiðikort og hæfnispróf veiðimanna.

11. gr.

Allir sem stunda veiðar á villtum dýrum, öðrum en rottum og músum, skulu afla sér veiðikorts gegn gjaldi, sbr. 3. mgr. Veiðikort þarf ekki til eggjatöku. Veiðistjóri annast útgáfu veiðikorta. Á veiðikorti skal getið nafns handhafa, gildistímabils og þeirra tegunda sem viðkomandi hefur heimild til að veiða. Korthafi skal ætíð bera kortið á sér á veiðum. Hann skal framvísa því ef óskað er. Korthafi skilar árlega skýrslu um veiðar sínar á gildistíma korts áður en nýtt kort er útgefið.

Ábúendur hlunnindajarða og aðrir rétthafar hefðbundinna hlunninda skulu fá sérstök veiðikort, hlunnindakort, til staðfestu því að þeir hafi rétt til að nýta hlunnindi á jörðinni, eða á tilteknu svæði, og til að verjast tjóni af völdum villtra dýra á jörðinni eða svæðinu. Hlunnindakort gilda fyrir eiganda eða ábúanda og það fólk sem honum er nauðsynlegt að hafa með sér við nýtingu hlunnindanna og við varnaraðgerðir við ágangi tjónvalda.

Gjald fyrir veiðikort skal notað til rannsókna og stýringar á stofnum villtra dýra, auk þess að kosta útgáfu kortanna. Umhverfisráðherra ákveður gjald fyrir veiðikort og skal það að hámarki nema 1.500 kr. á ári og taka breytingum í samræmi við framfærsluvísitölu, sbr. lög nr. 5/1984.

Umhverfisráðherra er heimilt að ákveða í reglugerð um veiðikort að þeir sem stundi veiðar á villtum dýrum skuli hafa lokið sérstöku prófi um villt dýr og umhverfi þeirra og í hæfni til veiða.

VI. KAFLI
Sérákvæði um veiðar.

12. gr.

Refir.

Óheimilt er að eyðileggja greni. Ekki má láta hunda hlaupa um á greni á grenjatímanum né hafa þar óþarfa umgang. Sveitarstjórnir skulu halda skrá yfir öll þekkt greni í sínu umdæmi ásamt lýsingu á þeim og skulu afrit af skránum varðveitt hjá veiðistjóraembættinu.

Þar sem umhverfisráðherra ákveður, að fengnum tillögum veiðistjóraembættis, að nauðsynlegt sé að láta veiða refi til þess að koma í veg fyrir tjón af þeirra völdum, sbr. 7. gr., er sveitarstjórn skylt að ráða skotmann til grenjavinnslu og skal hann hafa með sér aðstoðarmann. Þar sem veiðistjóraembætti og sveitarstjórn þykir betur henta má skipuleggja refaveiðar að vetrarlagi í stað grenjavinnslu og fela þá skotmanni með sama hætti framkvæmdina. Eigi fleiri sveitarfélög sameiginlegt upprekstrarland skulu sveitarstjórnir fela stjórn viðkomandi upprekstrar- eða fjallskilafélags umsjón refaveiða samkvæmt þessari málsgrein.

Á svæðum, þar sem friðun refa hefur verið aflétt, sbr. 7. gr., eru refaveiðar utan grenjatíma öllum heimilar sem til þess hafa leyfi samkvæmt lögum.

Umhverfisráðherra ákveður árlega viðmiðunartaxta launa til skotmanna og aðrar greiðslur fyrir unna refi sem veiddir eru skv. 2. og 3. mgr. Viðkomandi sveitarstjórnir skulu árlega gefa skýrslur til veiðistjóraembættis um refaveiðar og kostnað við þær, hver á sínu svæði, og endurgreiðir ríkissjóður þá helming kostnaðar við veiðarnar eftir viðmiðunartöxtum. Umhverfisráðherra getur í samráði við veiðistjóra heimilað sveitarstjórnum að ráða skotmenn til refaveiða á tilteknum svæðum til viðbótar þeim sem ákvörðuð hafa verið skv. 2. mgr. og falla þau þá ekki undir greiðsluskyldu ríkissjóðs.

Þrátt fyrir ákvæði 6. gr. mega bændur og æðarræktendur, eða aðilar á þeirra vegum, skjóta refi sem búfénaði eða æðarvarpi stafar hætta af. Skal viðkomandi tilkynna skotmönnum, sbr. 2. mgr., um slíka veiði svo fljótt sem auðið er.

13. gr.

Minkar.

Minkar njóta ekki friðunar samkvæmt lögum þessum. Þó er umhverfisráðherra heimilt, að fenginni umsögn ráðgjafarnefndar um villt dýr, að friða minka í rannsóknarskyni á takmörkuðu svæði í skamman tíma.

Þar sem umhverfisráðherra ákveður, að fengnum tillögum veiðistjóraembættis, að minkaveiðar séu nauðsynlegar til þess að koma í veg fyrir tjón af völdum minka er sveitarstjórn skylt að ráða menn til minkaveiða.

Umhverfisráðherra ákveður árlega viðmiðunartaxta launa og annarra greiðslna fyrir unna minka sem veiddir eru skv. 2. mgr. Viðkomandi sveitarstjórnir skulu árlega gefa skýrslur til veiðistjóraembættis um minkaveiðar og kostnað við þær, hver á sínu svæði, og endurgreiðir ríkissjóður þá helming kostnaðar við veiðarnar eftir viðmiðunartöxtum. Umhverfisráðherra setur reglugerð um framkvæmd veiðanna og um tilhögun endurgreiðslna á hlut ríkissjóðs í kostnaði við þær.

14. gr.

Hreindýr.

Umhverfisráðherra getur heimilað veiðar úr hreindýrastofninum enda telji veiðistjóraembættið að stofninn þoli veiði og að æskilegt sé að veiða úr honum. Ráðherra ákveður árlega fjölda þeirra dýra sem fella má, eftir aldri, kyni og veiðisvæðum, í samræmi við tillögur hreindýraráðs og veiðistjóraembættisins og birtir auglýsingu þar að lútandi í Lögbirtingablaði. Eignarréttur á landi, þar sem hreindýr halda sig, veitir ekki rétt til veiða á hreindýrum.

Veiðar á hreindýrum eru heimilar öllum er til þess hafa leyfi samkvæmt lögum þessum og reglum settum samkvæmt þeim. Af hverju felldu hreindýri skal greiða til hreindýraráðs sérstakt leyfisgjald sem ráðherra ákveður árlega og skal gjaldinu varið til reksturs ráðsins, framkvæmda á þess vegum og rannsókna á hreindýrum. Hreindýraráði er heimilt að selja veiðiheimildir sem hlutaðeigandi sveitarfélögum hefur verið úthlutað.

Umhverfisráðherra skipar fimm menn í hreindýraráð til fjögurra ára í senn. Ráðherra skipar formann nefndarinnar án tilnefningar en aðrir nefndarmenn skulu skipaðir með eftirfarandi hætti: Búnaðarsamband Austurlands tilnefnir tvo menn, Búnaðarsamband Austur-Skaftafellssýslu einn og Samband sveitarfélaga í Austurlandskjördæmi einn. Varamenn skulu tilnefndir með sama hætti. Veiðistjóri situr fundi hreindýraráðs og hefur málfrelsi og tillögurétt.

Að fengnum tillögum hreindýraráðs og veiðistjóra setur ráðherra reglugerð um nánari framkvæmd á hreindýraveiðum, m.a. um skiptingu veiðiheimilda á milli viðkomandi sveitarfélaga, um veiðieftirlitsmenn, hlutverk og starfssvið hreindýraráðs, svo og skiptingu arðs af leyfisgjaldi og veiðiheimildum sem framseldar eru ráðinu.

15. gr.

Mýs og rottur.

Rottur og húsamýs, svo og hagamýs í húsum inni, eru ekki friðaðar samkvæmt lögum þessum.

Heilbrigðisnefndir hafa umsjón með fækkun á músum og rottum eftir því sem nánar er kveðið á um í heilbrigðisreglugerð sem sett er í samráði við umhverfisráðherra.

16. gr.

Hvítabirnir.

Hvítabirnir eru friðaðir samkvæmt lögum þessum á landi, hafís og á sundi, sbr. þó 3. mgr.

Gangi hvítabjörn á land þar sem fólki eða búfénaði er ekki talin stafa bráð hætta af er umhverfisráðherra heimilt að fela veiðistjóraembættinu að fanga björninn og flytja hann á stað þar sem ekki stafar hætta af honum.

Fella má hvítabjörn sem gengið hefur á land og fólki eða búfénaði er talin stafa hætta af.

Hafi hvítabjörn verið felldur skv. 3. mgr. skal það tilkynnt umhverfisráðherra án tafar og getur hann þá krafist þess að björninn verði afhentur Náttúrufræðistofnun Íslands til athugunar og ráðstöfunar, enda greiði ríkissjóður áfallinn kostnað.

17. gr.

Fuglar.

Umhverfisráðherra getur í reglugerð, að fengnum tillögum ráðgjafarnefndar um villt dýr, aflétt friðun eftirtalinna fuglategunda innan þeirra tímamarka er hér segir, sbr. 7. gr.:

1. Allt árið: svartbakur, sílamáfur, silfurmáfur, hrafn.
2. Frá 20. ágúst til 31. mars: grágæs, heiðagæs.
3. Frá 1. september til 31. mars: fýll, dílaskarfur, toppskarfur, súla, blesgæs, helsingi, stokkönd, urtönd, rauðhöfðaönd, duggönd, skúfönd, hávella, toppönd, hvítmáfur, hettumáfur, rita, skúmur, kjói. Ætíð er heimilt að skjóta kjóa nærri æðarvarpi.
4. Frá 1. september til 10. maí: álka, langvía, stuttnefja, teista, lundi.
5. Frá 15. október til 22. desember: rjúpa.

Nú hefur umhverfisráðherra ákveðið að aflétta friðun skv. 1. mgr. og getur hann þá að ósk sveitarstjórnar ákveðið að friðun gildi áfram í tiltekinn tíma á ákveðnum svæðum þar sem umferð veiðimanna er talin óæskileg.

Óheimilt er að þeyta flautur, fljúga flugvélum eða vera með annan hávaða að óþörfu í grennd við fuglabjörg. Enn fremur er óheimilt að hleypa af skoti á landi nær fuglabjörgum en 200 m og á sjó nær en 500 m. Aldrei má skjóta fugl í fuglabjörgum.

Óheimilt er að veiða fugla í sárum.

VII. KAFLI
Nýting hlunninda.

18. gr.

Frá 15. apríl til 14. júlí ár hvert eru öll skot bönnuð nær friðlýstu æðarvarpi en 2 km nema brýna nauðsyn beri til. Á sama tíma má eigi án leyfis varpeiganda leggja net í sjó nær friðlýstu æðarvarpi en 250 m frá stórstraumsfjörumáli.

Umhverfisráðherra setur reglugerð um hvernig staðið skuli að skilgreiningu og friðlýsingu æðarvarps samkvæmt lögum þessum.

Í varpi kríu, silfurmáfs, hvítmáfs og hettumáfs skal heimilt að taka egg þessara fugla en þó aldrei eftir 15. júní ár hvert.

Á takmörkuðum svæðum, þar sem eggja- eða ungataka súlu, dílaskarfs, toppskarfs, fýls, skúms, hvítmáfs, ritu, álku, langvíu, stuttnefju, teistu og lunda telst til hefðbundinna hlunninda, skulu friðunarákvæði laga þessara ekki vera til fyrirstöðu því að nytja megi þau hlunnindi eftirleiðis.

Á takmörkuðum svæðum, þar sem veiði fullvaxinna lunda, álku, langvíu og stuttnefju í háf telst til hlunninda, skulu friðunarákvæði laga þessara ekki vera til fyrirstöðu því að nytja megi þau hlunnindi eftirleiðis. Veiðar þessar hefjist ekki fyrr en 1. júlí og ljúki eigi síðar en 15. ágúst.

Á takmörkuðum svæðum, þar sem andarvarp er mikið, skal veiðirétthafa heimilt að taka egg frá eftirtöldum andartegundum: æðarfugli, stokkönd, rauðhöfðaönd, urtönd, duggönd, skúfönd, hávellu, húsönd og toppönd. Við slíka eggjatöku skulu ávallt skilin eftir minnst fjögur egg í hverju hreiðri. Heimilt er og að taka grágæsar- og heiðagæsaregg, en þá skulu eigi færri en tvö egg skilin eftir í hreiðri. Andaregg og heiðagæsaregg, sem tekin eru samkvæmt ákvæðum þessarar málsgreinar, má hvorki bjóða til sölu, selja, kaupa, gefa né þiggja að gjöf.

Telji eigandi veiðiréttar sig hafa heimild til nýtingar hlunninda skv. 4. eða 5. mgr. skal hann afla staðfestingar viðkomandi sveitarstjórnar og sýslumanns á rétti sínum. Neiti þessir aðilar að staðfesta heimild veiðirétthafa sker umhverfisráðherra úr þeim ágreiningi.

VIII. KAFLI
Refsiákvæði og réttarfar.

19. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglum, sem settar verða samkvæmt þeim, varða sektum, varðhaldi eða fangelsi og sviptingu skotvopna- og veiðileyfis. Virða skal það refsingu til þyngingar ef um sjaldgæfar eða fágætar fuglategundir er að ræða, sbr. 7. gr. Sama gildir um æðarfugl og æðaregg, svo og stórfelldar ólögmætar fuglaveiðar og spjöll á friðlýstum varpstöðvum.

Tilraun til brota gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar eru á grundvelli þeirra, varða refsingu sem fullframið brot, sbr. III. kafla almennra hegningarlaga. Hið sama gildir um hlutdeild í brotum.

Gera má upptækt til ríkissjóðs: Ólöglegt veiðifang, egg eða eggjaskurn, veiðitæki og annan búnað sem notaður hefur verið við framkvæmd brots, svo og hagnað af ólöglegri veiði og sölu framangreindra verðmæta. Ekki er það upptöku til fyrirstöðu þótt annar sé eigandi veiðitækis eða annars sem upptaka er heimil á en sá sem sekur hefur reynst um brot á lögum þessum eða reglum settum á grundvelli þeirra. Að öðru leyti skal fara um eignaupptöku samkvæmt ákvæðum 69. gr. laga nr. 19/1940.

20. gr.

Mál út af brotum gegn lögum þessum og reglum, sem settar eru samkvæmt þeim, skulu rekin að hætti opinberra mála.

IX. KAFLI
Almenn ákvæði, gildistaka og brottfallin lög.

21. gr.

Reglugerðir, og aðrar stjórnvaldsaðgerðir um spendýrastofna og fugla, sem settar hafa verið fyrir gildistöku þessara laga, halda gildi sínu að svo miklu leyti sem þær brjóta ekki í bága við þau uns nýjar reglur hafa verið settar.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994. Frá sama tíma eru numin úr gildi:
1. 7. og 8. gr. í tilskipun um veiði frá 20. júní 1849.
2. Lög um friðun hreindýra og eftirlit með þeim, nr. 28/1940, með áorðnum breytingum.
3. Lög um eyðing á rottum, nr. 27/1945, með áorðnum breytingum.
4. Lög um eyðingu refa og minka, nr. 52/1957, með áorðnum breytingum.
5. Lög um eyðingu svartbaks, nr. 50/1965, með áorðnum breytingum.
6. Lög um fuglaveiðar og fuglafriðun, nr. 33/1966, með áorðnum breytingum.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** (L. S.) **Hrafn Bragason.**

Össur Skarphéðinsson

19. maí 1994 Nr. 65

LÖG

um breytingu á lögum nr. 81 3. ágúst 1988, um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, ásamt síðari breytingum, vegna samningsins um Evrópska efnahagssvæðið.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

3. gr. laganna orðast svo:

3.1. Til þess að stuðla sem best að framkvæmd mengunarvarna setur ráðherra mengunarvarnareglugerð eða reglugerðir að höfðu samráði við önnur ráðuneyti sem fara með einstaka málaflokka er snerta umhverfismál og í samræmi við alþjóðasamninga sem Ísland er aðili að og gilda þær fyrir allt landið, lofthelgi og landhelgi.

3.2. Í mengunarvarnareglugerð eða öðrum reglugerðum skulu vera almenn ákvæði um:
1. Starfsleyfi fyrir allan atvinnurekstur sem haft getur í för með sér mengun. Í reglugerð skulu m.a. vera ákvæði um staðarval, mengunarvarnir í einstökum atvinnugreinum og um rekstur og viðhald mengunarvarnaútbúnaðar.
2. Endurskoðun starfsleyfa vegna verulegra breytinga á atvinnurekstri eða vegna tækniþróunar.
3. Áhættumat fyrir nýjan og starfandi atvinnurekstur þar sem hætta er á stórslysum vegna aðferða og efna sem notuð eru við starfsemina og endurskoðun áhættumats, svo og upplýsingar sem ábyrgðaraðilum atvinnurekstrar er skylt að láta í té beri slys að höndum.
4. Eftirlit, skráningu og tilkynningarskyldu.
5. Umhverfisstjórn og eftirlitskerfi fyrirtækja, svo og viðurkenningar, úttektir og eftirlit með slíkum kerfum.

6. Umhverfismerki á vörur, m.a. um veitingu þeirra og gjaldtöku.
7. Eftirlit með flutningi úrgangs milli landa og tilkynningarskyldu aðila sem meðhöndla og flytja slíkan úrgang.
8. Úttekt á hugsanlegri mengunarhættu.
9. Meðferð vatns og sjávar í atvinnurekstri þar sem m.a. skulu fram koma viðmiðunarmörk vegna losunar tiltekinna efna.
10. Úrgangsefni, svo sem eyðingu sorps og annars úrgangs.
11. Frárennsli og skolp þar sem m.a. skulu koma fram reglur um hreinsun skolps og viðmiðunarmörk í frárennsli.
12. Varnir gegn vatnsmengun þar sem m.a. skulu koma fram viðmiðunarmörk og/eða gæðamarkmið fyrir grunnvatn og yfirborðsvatn.
13. Varnir gegn loftmengun þar sem m.a. skulu koma fram viðmiðunarmörk fyrir loftgæði.
14. Varnir gegn jarðvegsmengun og viðmiðunarmörk fyrir jarðveg.
15. Hávaða og titring þar sem fram koma viðmiðunarmörk fyrir leyfilegan hávaða og titring með hliðsjón af umhverfi.
16. Varmamengun þar sem fram skulu koma reglur um takmörkun slíks.
17. Önnur sambærileg atriði.

Enn fremur skal setja ákvæði um:

18. Undanþáguheimildir og hvaða takmörkun þær skuli háðar.
19. Valdsvið, skyldur og starfstilhögun heilbrigðisnefnda, heilbrigðisfulltrúa og Hollustuverndar ríkisins, svo og dagsektir.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** (L. S.) **Hrafn Bragason.**

Þorsteinn Pálsson.

Nr. 66 19. maí 1994

LÖG

um breyting á tollalögum, nr. 55/1987, með síðari breytingum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 115. gr. laganna:

a. Á eftir 2. mgr. kemur ný málsgrein sem verður 3. mgr. og orðast svo:

Ráðherra er enn fremur heimilt að leggja undirboðs- og jöfnunartolla á erlend þjónustuviðskipti að uppfylltum sömu skilyrðum og gilda um vöruviðskipti samkvæmt ákvæðum þessa kafla.

b. Í stað núverandi 3. og 4. mgr. kemur ný málsgrein sem verður 4. mgr. og orðast svo:
Ákvarðanir ráðherra um þetta efni gilda frá og með þeim degi sem þær eru birtar í Stjórnartíðindum og skulu ekki gilda lengur en í fimm ár.

c. Á eftir 4. mgr. kemur ný málsgrein sem verður 5. mgr. og orðast svo:
Ráðherra getur skipað nefnd til að rannsaka kærur um innflutning vara á undirboðskjörum eða með styrkjum og gera tillögur til ráðherra um álagningu undirboðs- eða jöfnunartolla. Um störf nefndarinnar, réttindi og skyldur, skulu gilda ákvæði laga þessara eftir því sem við á.

2. gr.

Síðari málsliður 2. mgr. 118. gr. laganna orðast svo: Slíka bráðabirgðatolla má þó ekki leggja á til lengri tíma en 12 mánaða.

3. gr.

119. gr. laganna orðast svo:

Undirboðs- og jöfnunartolla skal ekki leggja á með afturvirkum hætti nema:

a. Þegar vara hefur verið flutt inn í miklu magni á skömmum tíma og boðin fram á undirboðskjörum sem valdið hefur tjóni innan lands. Í slíkum tilvikum má leggja undirboðstolla afturvirkt á innflutning sé það til þess fallið að koma í veg fyrir frekari innflutning á undirboðskjörum.

b. Þegar vara, sem notið hefur útflutningsverðlauna, uppbóta, endurgreiðslna og þess háttar, hefur verið flutt inn í miklu magni á skömmum tíma og valdið tjóni sem erfitt er að bæta. Í slíkum tilvikum má leggja jöfnunartolla afturvirkt á innflutning sé það til þess fallið að koma í veg fyrir frekari innflutning á vörum sem njóta styrkja með þessum hætti.

c. Þegar loforð um að hætta innflutningi, sem fellur undir 1.–3. mgr. 115. gr., hefur verið vanefnt.

Undirboðs- eða jöfnunartollar, sem lagðir eru á með afturvirkum hætti, geta náð til innflutnings sem fluttur hefur verið til landsins allt að 90 dögum áður en kæra barst fjármálaráðuneytinu um innflutning sem fellur undir 1.–3. mgr. 115. gr.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Friðrik Sophusson.

LÖG

um breyting á lögum um brunavarnir og brunamál, nr. 41/1992.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

22. gr. laganna orðast svo:

Lögreglan rannsakar eldsvoða samkvæmt ákvæðum laga um meðferð opinberra mála og kveður til sérfróða menn eftir því sem hún telur þörf á. Hún tilkynnir Brunamálastofnun ríkisins og Rafmagnseftirliti ríkisins um eldsvoðann og rannsókn sína.

Að lokinni rannsókn sendir lögreglan afrit af rannsóknargögnum til Brunamálastofnunar, hlutaðeigandi slökkviliðsstjóra og vátryggingafélags nema öðruvísi sé mælt fyrir í lögum.

2. gr.

Á eftir 22. gr. laganna kemur ný grein, 22. gr. a, sem orðast svo:

Þegar um mikið brunatjón er að ræða skal Brunamálastofnun ríkisins, óháð lögreglurannsókn, rannsaka útbreiðslu eldsins, hvernig brunavarnir byggingarinnar hafi staðist hann og hvernig að slökkviliðsstarfi hafi verið staðið. Kanna ber síðustu úttektir eldvarnaeftirlits fyrir brunann, hvaða athugasemdir hafi þar verið fram settar og hvernig eftir þeim hafi verið farið.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Jóhanna Sigurðardóttir.

LÖG

um Eignarhaldsfélagið Brunabótafélag Íslands.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Heiti. Tilgangur.

1. gr.

Með lögum þessum er Brunabótafélagi Íslands, sem starfað hefur sem gagnkvæmt vátryggingafélag síðan 1. janúar 1917, breytt í eignarhaldsfélag og hættir félagið jafnframt beinni vátryggingastarfsemi.

Frá gildistöku laga þessara yfirtekur eignarhaldsfélagið öll réttindi og allar skyldur Brunabótafélags Íslands hverju nafni sem nefnast, sbr. þó 4. gr.

2. gr.

Heiti félagsins er Eignarhaldsfélagið Brunabótafélag Íslands.
Heimili og varnarþing félagsins er í Reykjavík.

3. gr.

Tilgangur og starfssvið félagsins er einkum:

— að taka þátt í vátryggingastarfsemi með eignaraðild að vátryggingafélögum,
— að stunda lánastarfsemi, m.a. til verklegra framkvæmda sveitarfélaga eftir því sem ástæður félagsins leyfa, svo og rekstur fasteigna,
— að stuðla að þróun vátrygginga með fræðslu og menntun á því sviði og að taka þátt í eða veita styrki til slíkrar starfsemi.

II. KAFLI
Flutningur stofns. Eign og ábyrgð.

4. gr.

Flytja skal vátryggingastofn Brunabótafélags Íslands í brunatryggingum fasteigna við gildistöku laga þessara til Vátryggingafélags Íslands hf. Réttindi og skyldur vátryggingataka og vátryggðra, m.a. að því er varðar skilmála og iðgjöld, skulu haldast óbreytt við flutninginn. Vátryggingafélag Íslands hf. gengur inn í aðild Brunabótafélags Íslands að samningum um brunatryggingar fasteigna við sveitarfélögin og skulu báðir aðilar bundnir við efni þeirra samninga. Sveitarfélag, sem þess óskar, getur þó sagt upp samningnum með sex mánaða fyrirvara miðað við 15. október 1995 en missir við þá uppsögn aðild að fulltrúaráði eignarhaldsfélagsins.

Eigendur fasteigna eru bundnir af samningum sveitarfélaga við Brunabótafélag Íslands samkvæmt ákvæðum laga um brunatryggingar húseigna.

5. gr.

Sameigendur félagsins eru:

1. Þeir sem hafa brunatryggingu fasteignar hjá Brunabótafélagi Íslands þegar lög þessi taka gildi og fluttir eru til Vátryggingafélags Íslands hf., sbr. 4. gr.

2. Þeir sem vátryggðu hjá Brunabótafélagi Íslands 31. desember 1988 og færðir voru með leyfi tryggingamálaráðherra til Vátryggingafélags Íslands hf. 1. janúar 1989.
3. Sameignarsjóður eignarhaldsfélagsins, sbr. III. kafla.

Eigendahópar skv. 1. og 2. tölul. 1. mgr. breytast samkvæmt ákvæðum 15. gr. laga þessara.

Ábyrgð sameigenda félagsins takmarkast við eignarréttindi þeirra í því.

6. gr.

Eignarréttindi sameigenda eru óvirk nema til slita á félaginu komi, sbr. 16. gr. Ákveða skal slitaverðmæti (eignarhlut) hvers og eins sameiganda á þeim degi er lög þessi taka gildi.

Eignarhlutur hvers og eins sameiganda skv. 1. tölul. 5. gr. ákvarðast sem hlutfall af hreinni eign félagsins í árslok 1992 og miðast við iðgjaldagreiðslur hans til Brunabótafélags Íslands tvö undangengin almanaksár fyrir gildistöku laganna.

Eignarhlutur hvers og eins sameiganda skv. 2. tölul. 5. gr. ákvarðast sem hlutfall af hreinni eign félagsins í árslok 1992 og miðast við iðgjaldagreiðslur hans til Brunabótafélags Íslands almanaksárin 1987 og 1988, framreiknaðar til ársloka 1992 í hlutfalli við breytingar á hreinni eign félagsins frá árslokum 1988 til ársloka 1992 samkvæmt ársreikningi.

Eignarhlutir látinna sameigenda og sameigenda sem ekki eru skráðir lögaðilar við gildistöku laga þessara falla til sameignarsjóðs, sbr. III. kafla.

III. KAFLI
Sameignarsjóður.

7. gr.

Stofnaður er sjóður er heitir sameignarsjóður Eignarhaldsfélagsins Brunabótafélag Íslands.

Tilgangur sjóðsins er hinn sami og tilgreindur er í 3. gr.

8. gr.

Til sameignarsjóðsins falla metin eignarréttindi sameigenda eftir reglum í 15. gr.

Sameignarsjóðurinn skal vera í vörslu félagsins en fulltrúaráð þess ákveður meðferð hans.

Fulltrúaráðið skal setja sameignarsjóðnum samþykktir sem hafa að geyma fyllri ákvæði um útfærslu lagaákvæðanna um sjóðinn.

IV. KAFLI
Fulltrúaráð. Fundir. Stjórn.

9. gr.

Fulltrúaráð eignarhaldsfélagsins er skipað fulltrúum sveitarfélaganna í landinu eftir nánari ákvæðum þessara laga. Fulltrúaráðið hefur æðsta vald í málefnum félagsins.

Ári eftir reglulegar sveitarstjórnarkosningar skulu kaupstaðir og héraðsnefndir, sem fulltrúa eiga í fulltrúaráði félagsins, tilnefna einn mann og annan til vara í fulltrúaráðið. Atkvæðisréttur og kjörgengi manns á fundi í héraðsnefnd við tilnefningu í fulltrúaráð er háð því að sveitarfélag það, sem hann er fulltrúi fyrir, hafi haft samning um brunatryggingar fasteigna hjá Brunabótafélagi Íslands er lög þessi tóku gildi og hafi ekki sagt þeim samningi upp síðar.

10. gr.

Aðalfund fulltrúaráðsins skal kalla saman fjórða hvert ár, næsta ár á eftir reglulegum sveitarstjórnarkosningum, og er kjörtímabil fulltrúaráðsmanna milli aðalfunda. Á aðalfundi skal kjósa félaginu stjórn og varastjórn og er kjörtímabil stjórnarmanna einnig milli aðalfunda. Fulltrúaráðið skal kalla saman til aukafunda hvenær sem stjórn félagsins ákveður og ætíð ef eigi færri en 1/10 fulltrúaráðsmanna óskar þess.

11. gr.

Á aðalfundi fulltrúaráðsins skal kjósa sjö manna stjórn og fimm til vara, alla úr hópi fulltrúaráðsmanna. Stjórnarmenn skipta sjálfir með sér verkum. Stjórn félagsins afgreiðir ársreikninga félagsins fyrir lok júnímánaðar ár hvert, hefur umsjón með sjóðum og öðrum eignum og gætir hagsmuna félagsins í hvívetna.

12. gr.

Skuldbindingar stjórnarinnar eru bindandi fyrir félagið í heild ef þær eru undirritaðar af formanni eða varaformanni í forföllum hans og þremur stjórnarmönnum.

13. gr.

Stjórnin ræður félaginu forstjóra sem stjórnar daglegum rekstri félagsins og fjármálum í umboði stjórnar samkvæmt nánari ákvæðum í starfssamningi sem stjórnin gerir við hann. Stjórnin ákveður forstjóra laun og önnur starfskjör.

14. gr.

Fulltrúaráð skal setja félaginu samþykktir sem taki til innri málefna félagsins, svo sem um boðun funda og lögmæti þeirra, fundarsköp og dagskrár funda, afgreiðslu mála, framlagningu ársreikninga og endurskoðun þeirra. Jafnframt skulu samþykktirnar hafa að geyma nánari útfærslu á ákvæðum þessara laga. Samþykktum má breyta á lögmætum aðalfundi eða aukafundi fulltrúaráðs enda hafi ¾ fundarmanna samþykkt breytinguna.

V. KAFLI
Breytingar. Félagsslit. Brottfall réttinda.

15. gr.

Við andlát sameiganda og þegar lögaðili, sem er sameigandi, er ekki lengur skráður sem lögaðili falla eignarréttindi sameiganda skv. 5. gr. niður og eignarréttindin falla þá til sameignarsjóðs félagsins.

16. gr.

Ákvörðun um slit á félaginu skal tekin á lögmætum aðalfundi eða aukafundi fulltrúaráðsins og þarf atkvæði minnst ¾ fulltrúaráðsmanna til að slík samþykkt sé gild.

Ákveði fulltrúaráð að slíta félaginu skal fyrst inna af hendi allar skuldbindingar þess hverju nafni sem nefnast eða setja tryggingar fyrir greiðslu þeirra. Síðan skal greiða þeim sem eiga réttindi hjá félaginu á grundvelli 5. gr. en það sem eftir er rennur til sameignarsjóðs. Taki annað félag ekki við hlutverki eignarhaldsfélagsins við slit þess skal hrein eign sameignarsjóðsins renna til þeirra sveitarfélaga sem eiga aðild að fulltrúaráðinu í hlutfalli við brunatryggingariðgjöld fasteigna samkvæmt samningum sveitarfélaganna á vátryggingarárinu 15. október 1992 til 14. október 1993.

17. gr.

Sameining sveitarfélags, sem er í samningstengslum við félagið og annars eða annarra sveitarfélaga sem ekki eru slík tengsl við, breytir ekki réttindum hins sameinaða sveitarfélags í eignarhaldsfélaginu kjósi sveitarfélagið að halda samningstengslum sínum áfram eftir sameininguna.

18. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og falla jafnframt úr gildi lög nr. 9 23. mars 1955, um Brunabótafélag Íslands, og reglugerð nr. 239 18. júní 1985 um greiðslu ágóðahluta hjá Brunabótafélagi Íslands.

Ákvæði til bráðabirgða.

Fulltrúaráð Brunabótafélags Íslands eins og það er skipað við gildistöku laga þessara verði fulltrúaráð Eignarhaldsfélagsins Brunabótafélag Íslands fram að næsta aðalfundi fulltrúaráðsins sem haldinn skal árið 1995 og sama gildir um stjórn þess. Stjórnin skal setja félaginu samþykktir innan tveggja mánaða frá gildistöku laga þessara sem starfa ber eftir þar til fulltrúaráðið hefur sett félaginu samþykktir samkvæmt ákvæðum 14. gr. Starfssvið fulltrúaráðs Brunabótafélags Íslands og stjórnar breytist til samræmis við ákvæði þessara laga. Skipunarbréf forstjóra Brunabótafélags Íslands gildi áfram í samræmi við ákvæði þess.

Gjört í Reykjavík, 11. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Guðmundur Árni Stefánsson.

Nr. 69 11. maí 1994

LÖG

um sölu notaðra ökutækja.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Heimild til að hafa með höndum sölu á notuðum ökutækjum.

1. gr.

Lög þessi gilda um sölu notaðra skráningarskyldra ökutækja sem fram fer í atvinnuskyni. Þau gilda ekki um nauðungarsölu notaðra ökutækja.

2. gr.

Hver sá sem vill reka verslun eða umboðssölu með notuð ökutæki skal hafa til þess sérstakt leyfi sýslumanns í viðkomandi umdæmi.

3. gr.

Leyfi skv. 2. gr. skal veitt til fimm ára í senn og verður einungis veitt einstaklingum eða lögaðilum sem fullnægja eftirtöldum skilyrðum:

1. Eru búsettir á Íslandi.
2. Hafa náð tuttugu ára aldri.

3. Eru fjárráða og hafa forræði á búi sínu.
4. Hafa lagt fram skilríki því til sönnunar að þeir hafi gilda tryggingu sem bætir viðskiptavinum tjón er þeir kunna að verða fyrir vegna ásetnings eða gáleysis bifreiðasala. Trygging þessi getur verið fólgin í ábyrgðartryggingu hjá viðurkenndu vátryggingafélagi, bankatryggingu eða annars konar tryggingum sem sýslumaður metur gildar. Tryggingarfjárhæð, innan hvers tryggingartímabils, skal nema að hámarki 20 millj. kr. Að gengnum fullnaðardómi eða að gerðri réttarsátt um vanefnd og þegar ljóst er að seljandi getur ekki efnt skyldu sína samkvæmt dóminum eða sáttinni skal kaupanda greitt af tryggingarfénu. Nánari ákvæði um tryggingarskylduna, lágmarksfjárhæð, lágmarksskilmála og gildissvið tryggingarinnar og hverjir geti veitt tryggingu skulu sett í reglugerð. Í henni má einnig kveða á um hækkun tryggingarfjárhæðarinnar til samræmis við almenna verðlagsþróun í landinu.
5. Hafa sótt námskeið og lokið þar prófi samkvæmt prófkröfum sem settar eru í reglugerð sem ráðherra ákveður. Kostnað vegna námskeiða og prófa skal greiða með kennslu- og prófgjöldum er viðskiptaráðuneytið ákveður. Ráðherra er heimilt að veita undanþágu frá þessu ákvæði mæli sérstakar ástæður með því.

Meiri hluti stjórnarmanna lögaðila skulu fullnægja skilyrðum 1.–3. tölul. 1. mgr. Þó eru stjórnarmenn, sem búsettir eru í aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins, undanþegnir búsetuskilyrðum 1. tölul. Ráðherra getur veitt ríkisborgurum annarra ríkja sömu undanþágu. Framkvæmdastjóri fyrirtækisins eða yfirmaður viðkomandi starfsemi innan þess skal fullnægja skilyrðum 1.–3. og 5. tölul. 1. mgr.

4. gr.

Bifreiðasali skal afla upplýsinga, sem staðfestar skulu skriflega af seljanda, um akstur og ástand skráningarskylds ökutækis, svo og annarra þeirra upplýsinga sem kaupanda eru nauðsynlegar vegna kaupanna. Gögn þessi skal bifreiðasali varðveita í eitt ár frá söludegi viðkomandi ökutækis.

Þá skal fylgja vottorð úr ökutækjaskrá sem sýnir ótvírætt að seljandi sé eigandi þess ökutækis sem selt er eða hafi umboð til sölunnar. Bifreiðasali skal staðfesta að fullnægjandi ástandslýsing, sbr. 1. mgr., fylgi ökutæki og einnig skal hann staðreyna upplýsingar um eiganda ökutækis og hvort veðbönd hvíli á ökutækinu.

Ráðherra er heimilt með reglugerð að mæla fyrir um þær lágmarksupplýsingar sem lagðar skulu fram við sölu notaðra ökutækja og fram eiga að koma í kaupsamningi og afsali vegna sölu notaðra ökutækja.

II. KAFLI
Réttindi og skyldur bifreiðasala.

5. gr.

Bifreiðasali skal í hvívetna leysa störf sín af hendi svo sem góðar viðskiptavenjur bjóða. Hann skal gæta þess að viðskiptamenn hans njóti jafnræðis um upplýsingar, verð og önnur viðskiptakjör, svo og þess að aðila séu eigi settir ólögmætir, ósanngjarnir eða óeðlilegir skilmálar í samningum. Bifreiðasali ber ábyrgð á verkum starfsmanna sinna við sölu ökutækja sem hefði hann sjálfur framkvæmt þau. Bifreiðasali skal, áður en gengið er frá afsali notaðs ökutækis, greina kaupanda með sannanlegum hætti frá þeim rétti hans að láta óháðan aðila meta ástand ökutækis, svo sem faggilta skoðunarstofu eða faggilt skoðunarverkstæði. Slíkt mat skal gert á kostnað kaupanda nema um annað verði samið.

Hafi bifreiðasali ástæðu til að ætla að ástandi ökutækis sé ábótavant ber honum að vekja athygli kaupanda á þeim annmarka.

6. gr.

Bifreiðasali skal annast um að endanlega sé gengið frá kaupsamningi, afsali og öðrum skjölum vegna viðskipta á hans vegum og skal geta þess í skjölunum, þar á meðal í kauptilboðum, kaupsamningum, afsölum og skuldabréfum, hver samið hafi og greina nafn hans svo að eigi verði um villst.

Bifreiðasali skal ábyrgjast að tilkynning um eigendaskipti sé send ökutækjaskrá án tafar.

7. gr.

Hyggist bifreiðasali, fyrirtæki er hann starfar við eða aðrir starfsmenn við sölu notaðs ökutækis selja eigið ökutæki eða kaupa ökutæki sem þessum aðila hefur verið falið að annast sölu á og skal þá viðskiptamanni kynnt það sérstaklega og þess jafnframt getið í kaupsamningi. Sama gildir um maka og náin skyldmenni bifreiðasala eða starfsmanna við söluna.

8. gr.

Þeim einum er rétt að nefna sig bifreiðasala sem fengið hefur leyfi til sölu notaðra ökutækja samkvæmt lögum þessum.

III. KAFLI

Niðurfelling leyfis.

9. gr.

Leyfi samkvæmt lögum þessum fellur úr gildi ef skilyrðum laganna er ekki lengur fullnægt. Ber þá að skila leyfisbréfi til sýslumanns.

Eftirlit með starfsemi bifreiðasala er í höndum sýslumanna.

IV. KAFLI

Viðurlög og gildistaka.

10. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglum settum samkvæmt þeim varðar sektum nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Þeir sem við gildistöku laga þessara stunda sölu notaðra ökutækja, sem lögin taka til, skulu sækja um leyfi til sýslumanns innan sex mánaða frá gildistöku laganna. Að níu mánuðum liðnum frá gildistöku laganna er með öllu óheimilt að stunda sölu notaðra ökutækja í atvinnuskyni án leyfis þar að lútandi.

Gjört í Reykjavík, 11. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson.

LÖG
um breyting á lögum nr. 51/1992, um Háskólann á Akureyri.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 5. mgr. 10. gr. laganna bætist ný setning er orðast svo: Heimilt er að flytja lektor í dósentsstöðu og dósent í prófessorsembætti samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 11. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Ólafur G. Einarsson.

LÖG
um Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Stjórnsýsla.

1. gr.

Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn er sjálfstæð háskólastofnun með sérstaka stjórn og heyrir stjórnarfarslega undir menntamálaráðherra.

2. gr.

Menntamálaráðherra skipar fimm menn í stjórn bókasafnsins til fjögurra ára í senn svo sem hér segir: Tvo að tilnefningu háskólaráðs, einn að tilnefningu Rannsóknarráðs Íslands, einn að tilnefningu Bókavarðafélags Íslands og einn án tilnefningar. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

Ráðherra skipar einn stjórnarmanna formann og annan varaformann.

Stjórnin markar bókasafninu stefnu, hefur umsjón með gerð starfs- og fjárhagsáætlana safnsins og eftirlit með starfsemi þess.

Forstöðumaður bókasafnsins, landsbókavörður, situr fundi stjórnar með málfrelsi og tillögurétt, svo og einn fulltrúi starfsmanna bókasafnsins.

Menntamálaráðherra ákveður stjórnarmönnum þóknun.

3. gr.

Forseti Íslands skipar landsbókavörð til sex ára í senn samkvæmt tillögu menntamálaráðherra. Landsbókavörður skal skipaður úr hópi þeirra umsækjenda sem stjórn bókasafnsins telur hæfa.

Heimilt er að endurskipa landsbókavörð einu sinni án þess að staðan sé auglýst að fenginni umsögn stjórnar.

Landsbókavörður annast daglegan rekstur og stjórn bókasafnsins og kemur fram fyrir hönd þess út á við. Landsbókavörður skal árlega semja tillögu að starfsáætlun og fjárhagsáætlun bókasafnsins og leggja fyrir stjórn þess.

4. gr.

Landsbókavörður ræður aðstoðarlandsbókavörð til sex ára í senn úr hópi þeirra umsækjenda sem stjórn bókasafnsins telur hæfa. Heimilt er að endurráða aðstoðarlandsbókavörð einu sinni án þess að staðan sé auglýst.

Landsbókavörður ræður jafnframt aðra starfsmenn bókasafnsins.

5. gr.

Í reglugerð skal kveðið á um deildaskiptingu bókasafnsins, svo og um safnráð, er sé samráðsvettvangur yfirmanna bókasafnsins og forstöðumanna deilda.

II. KAFLI
Hlutverk og markmið.

6. gr.

Bókasafnið er þjóðbókasafn og bókasafn Háskóla Íslands.

Safnið er rannsóknarbókasafn sem skal halda uppi ávirkri og fjölþættri upplýsingaþjónustu á sviði vísinda og fræða, stjórnsýslu og atvinnulífs.

7. gr.

Hlutverk bókasafnsins er m.a.:

1. Að viða að sér gögnum í prentuðu formi eða á öðrum miðlum, skrá þau og búa í hendur notendum.
2. Að þaulsafna íslenskum gögnum, m.a. með viðtöku skylduskila, svo og að afla erlendra gagna er varða íslensk málefni.
3. Að varðveita handritasöfn þau sem stofnað hefur verið til, sbr. 2. mgr. 14. gr., vinna að frekari söfnun og rannsóknum íslenskra handrita og samsvarandi efnis á nýrri miðlum. Hið sama á við um hliðstætt erlent efni sem varðar Ísland.
4. Að tryggja sem best viðhald og varðveislu safnkostsins. Í því skyni skal m.a. starfrækja bókbandsstofu, viðgerðarstofu og myndastofu. Þá skal taka frá eitt eintak af öllu efni sem berst í skylduskilum, undanskilja það allri venjulegri notkun og geyma tryggilega.
5. Að starfrækja bókminjasafn.
6. Að gera skrár um íslenskar bækur, handrit og hljóðrit, svo og eftir atvikum margvíslegar efnisskrár.
7. Að halda uppi rannsóknum á sviði íslenskrar bókfræði og bóksögu og veita upplýsingar um íslenska bókaútgáfu.
8. Að starfrækja landsskrifstofu fyrir alþjóðabóknúmerakerfi og samsvarandi númerakerfi annarra safngagna, eftir því sem stjórn bókasafnsins ákveður.
9. Að gefa safngestum kost á vinnuaðstöðu og sem greiðustum aðgangi að safngögnum.

10. Að leiðbeina notendum bókasafnsins eftir föngum um heimildaöflun og halda uppi fjölþættri upplýsingaþjónustu.
11. Að sinna þörfum kennslu og rannsóknarstarfsemi í Háskóla Íslands.
12. Að stuðla að sínu leyti að sjálfstæði og frumkvæði háskólanema í námi.
13. Að veita bókasafns- og upplýsingaþjónustu í þágu atvinnuvega, stjórnsýslu, rannsókna og hvers konar lista- og menningarmála í landinu.
14. Að starfrækja samskrá bókasafna og láta bókasöfnum í té tölvu- og skráningarþjónustu eftir því sem stjórn bókasafnsins ákveður.
15. Að stuðla að samræmingu starfshátta í íslenskum bókasöfnum, veita þeim faglega ráðgjöf og eiga við þau sem víðtækast samstarf.
16. Að vera landsmiðstöð fyrir millisafnalán.
17. Að taka þátt í fjölþjóðlegu samstarfi á sviði rannsóknarbókasafna og upplýsingamála.
18. Að stuðla að fræðslu- og menningarstarfsemi, m.a. með því að standa að fyrirlestrahaldi, sýningum og listviðburðum.

Kveðið skal nánar á um hlutverk bókasafnsins í reglugerð.

III. KAFLI
Fjárhagsmálefni.

8. gr.

Kostnaður við rekstur bókasafnsins greiðist úr ríkissjóði. Þá skal hluti af fjárveitingu til Háskóla Íslands renna árlega til bókasafnsins samkvæmt sérstöku samkomulagi milli bókasafnsins og Háskólans.

Rekstur, endurnýjun og viðhald fasteigna, búnaðar og tækja greiðist úr ríkissjóði og er sérstakur fjárlagaliður.

9. gr.

Heimilt er að bjóða út vissa þætti í starfsemi bókasafnsins, svo sem veitingarekstur, ákveðin verkefni á vegum bókbandsstofu, viðgerðarstofu, myndastofu o.fl.

Stjórn bókasafnsins er einnig heimilt að semja við aðrar stofnanir um að annast ákveðna þjónustu sem bókasafninu er að lögum falið að rækja.

Enn fremur getur bókasafnið með samþykki menntamálaráðuneytis gert samkomulag við aðrar stofnanir um að litið sé á ritakost þeirra sem hluta af íslenskum þjóðbókakosti.

10. gr.

Bókasafninu er heimilt að taka gjald fyrir ákveðna þætti þjónustunnar, svo sem millisafnalán, tölvuleitir, sérfræðilega heimildaþjónustu, fjölföldun hvers konar og úttak tölvugagna. Gjaldskrá vegna þessarar þjónustu skal háð samþykki stjórnar bókasafnsins.

IV. KAFLI
Ýmis ákvæði.

11. gr.

Heimilt er að grisja efniskost bókasafnsins og farga eða ráðstafa til annarra aðila því efni sem bókasafnið telur sig ekki lengur þurfa á að halda. Landsbókavörður setur reglur um slíka grisjun að fengnu samþykki stjórnar bókasafnsins.

12. gr.

Menntamálaráðherra skal með reglugerð setja nánari ákvæði um framkvæmd þessara laga. Í reglugerð skal m.a. mælt fyrir um starfshætti bókasafnsins, starfssvið stjórnenda þess

og stjórnarfundi og boðun þeirra. Þá skal nánar kveðið á um form og efnistök umsagna sem mælt er fyrir um í 1. mgr. 3. gr. og 1. mgr. 4. gr. laganna.

Í reglugerð má ákveða viðurlög við brotum notenda á reglum bókasafnsins.

13. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Bókasafnið skal taka til starfa 1. desember 1994.

Lög um Landsbókasafn Íslands, nr. 38/1969, falla úr gildi 1. desember 1994.

Hinn 1. desember 1994 breytast eftirfarandi lagaákvæði:

1. 1. málsl. 1. mgr. 4. gr. laga um Háskóla Íslands, nr. 131/1990, orðast svo: Í háskólaráði eiga sæti rektor, forsetar háskóladeilda, tveir fulltrúar, kjörnir til tveggja ára í senn í skriflegri atkvæðagreiðslu á vegum Félags háskólakennara úr hópi þeirra félagsmanna sem ekki eru kjörgengir til starfa deildarforseta, og fjórir fulltrúar stúdenta, kjörnir hlutfallskosningu í sérstökum kosningum til tveggja ára í senn. Kjörinn skal einn fulltrúi Félags háskólakennara og tveir fulltrúar stúdenta árlega. Einnig eiga setu á fundum ráðsins háskólaritari, landsbókavörður og einn kjörinn fulltrúi starfsmanna í stjórnsýslu Háskólans.
2. Í 1. mgr. 36. gr. laga um Háskóla Íslands, nr. 131/1990, falla niður orðin „svo sem háskólabókasafni".
3. 7. mgr. 36. gr. laga um Háskóla Íslands, nr. 131/1990, fellur niður.
4. Í 2. mgr. 8. gr. laga um Þjóðskjalasafn Íslands, nr. 66/1985, fellur niður orðið „Landsbókasafns". Í þess stað kemur: Landsbókasafns Íslands – Háskólabókasafns.

Auk þess eru öll lagaákvæði sem fá ekki samrýmst lögum þessum úr gildi numin.

Ákvæði til bráðabirgða.

14. gr.

Öll störf í Landsbókasafni Íslands og Háskólabókasafni eru lögð niður frá 30. nóvember 1994. Um rétt starfsmanna fer skv. 14. gr. laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, nr. 38/1954.

Allar bækur, handrit og önnur gögn Landsbókasafns Íslands og Háskólabókasafns skulu verða eign Landsbókasafns Íslands – Háskólabókasafns hinn 1. desember 1994.

Ákvæði um Landsbókasafn Íslands og Háskólabókasafn í lögum um skylduskil til safna, nr. 43/1977, skulu eiga við Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn frá og með 1. desember 1994.

Stofnkostnaður Landsbókasafns Íslands – Háskólabókasafns greiðist úr ríkissjóði.

Strax eftir að lög þessi hafa tekið gildi skal stjórn bókasafnsins skipuð. Staða landsbókavarðar skal auglýst laus til umsóknar með fjögurra vikna fyrirvara svo fljótt sem því verður við komið.

Þá skulu stöður annarra starfsmanna safnsins auglýstar lausar til umsóknar við fyrstu hentugleika.

Gjört í Reykjavík, 11. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Ólafur G. Einarsson.

LÖG

um merkingar og upplýsingaskyldu varðandi orkunotkun heimilistækja o.fl.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Tilgangur laga þessara er að stuðla að því að orka sé notuð með skynsamlegum og hagkvæmum hætti með því að tryggja að neytendur hafi greiðan aðgang að samræmdum upplýsingum um orkunotkun og hávaðamengun heimilistækja og annað er varðar rekstur þeirra.

2. gr.

Lög þessi taka til merkinga og staðlaðra upplýsinga um heimilistæki og tæki eða búnað til hitunar húsnæðis og upphitunar á vatni sem kveðið skal á um í reglugerð.

Lögin taka ekki til endursölu notaðra tækja og búnaðar.

3. gr.

Framleiðandi, fulltrúi hans eða sá er markaðssetur vöru, hér eftir nefndur birgðasali, skal láta neytendum í té upplýsingar varðandi orkunotkun og orkunýtni og hávaða tækja og búnaðar sem seld eru, leigð, boðin til sölu eða leigu. Upplýsingar þessar skulu vera á íslensku og þær ber að finna á merkimiðum og á sérstökum upplýsingablöðum. Upplýsingablað skal fylgja öllum kynningarritum fyrir vörurnar.

Birgðasala og seljanda er skylt að vekja athygli neytenda á fyrrgreindum upplýsingum.

4. gr.

Birgðasali skal taka saman tæknileg gögn sem leggja má til grundvallar við mat á upplýsingum þeim sem greint er frá á merkingum og upplýsingablaði.

Slíkar upplýsingar skulu hafa að geyma:

1. Almenna vörulýsingu.
2. Niðurstöður útreikninga varðandi hönnun ef við á.
3. Prófunarskýrslur þegar þær eru til, þar með taldar skýrslur um prófanir sem tilnefndir aðilar hafa framkvæmt í samræmi við aðra löggjöf.
4. Ofangreindar upplýsingar um svipaðar gerðir tækja ef tölulegar niðurstöður miðast við þær.
5. Lýsingu á mælingum og könnunum á hávaða.

Birgðasali skal hafa þessi gögn til reiðu vegna skoðunar í fimm ár frá því tækið var síðast framleitt.

5. gr.

Birgðasali ber ábyrgð á því að upplýsingar á merkimiðum og upplýsingablöðum, sem hann lætur í té, séu réttar.

Óheimilar eru merkingar sem samrýmast hvorki ákvæðum þessara laga né reglugerða sem settar eru á grundvelli þeirra.

6. gr.

Iðnaðarráðherra fer með framkvæmd laga þessara. Ráðherra getur falið öðrum aðilum að annast eftirlit með því að ákvæðum laga þessara og reglugerða sé fylgt. Þeir aðilar eru hér eftir nefndir eftirlitsaðilar.

7. gr.

Ef ástæða er til að ætla að upplýsingar, sem veittar hafa verið, séu rangar er eftirlitsaðilum, sbr. 6. gr., heimilt að krefja birgðasala eða seljendur um gögn sem nauðsynleg eru við eftirlit. Jafnframt er þeim heimilt að krefjast þess að eintak vöru og umbúða verði lagt fram til skoðunar.

8. gr.

Iðnaðarráðherra skal setja í reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara. Ráðherra er heimilt að ákveða í reglugerð að birgðasali skuli bera kostnað af eftirliti og skoðun og setja sérstaka gjaldskrá er það varðar.

Nánari reglur um kæru ákvarðana eftirlitsaðila er heimilt að kveða á um í reglugerð.

9. gr.

Brot á lögum þessum og reglugerðum sem settar verða samkvæmt þeim varða sektum sem renna í ríkissjóð. Um meðferð slíkra brota fer að hætti opinberra mála.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi

Gjört í Reykjavík, 11. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson.

Nr. 73 19. maí 1994

LÖG

um söfnunarkassa.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Dómsmálaráðherra er heimilt að veita Íslenskum söfnunarkössum (ÍSK), félagi í eigu Rauða kross Íslands, Landsbjargar, Samtaka áhugamanna um áfengis- og vímuefnavandann og Slysavarnafélags Íslands, leyfi til að starfrækja söfnunarkassa með peningavinningum. Samtökin, sem standa að félaginu, skulu gera með sér samstarfssamning um rekstur söfnunarkassanna, þar með talið um skiptingu tekna af söfnunarfénu sem dómsmálaráðherra staðfestir.

Tekjum af söfnunarkössum samkvæmt lögum þessum skal varið til starfsemi þeirra samtaka sem rétt hafa til reksturs þeirra.

2. gr.

Með söfnunarkössum í lögum þessum er átt við handvirka og/eða vélræna söfnunarkassa sem ekki eru samtengdir og í eru sett peningaframlög er jafnframt veita þeim sem þau leggja fram möguleika á peningavinningi, allt að ákveðinni fjárhæð, og skal úthlutun vinninga byggjast á tilviljun. Söfnunarkassar samkvæmt lögum þessum skulu vera merktir Íslenskum söfnunarkössum.

Reikningar fyrir innkomið söfnunarfé í söfnunarkössum samkvæmt lögum þessum og rekstur þeirra skulu endurskoðaðir af tveimur löggiltum endurskoðendum og skal annar tilnefndur sameiginlega af þeim félagasamtökum sem standa að rekstri söfnunarkassanna og hinn af dómsmálaráðherra. Að lokinni endurskoðun skal eintak af ársreikningi afhent dómsmálaráðherra.

3. gr.

Vinningar úr söfnunarkössum samkvæmt lögum þessum eru undanþegnir hvers konar opinberum gjöldum, öðrum en eignarskatti, á því ári sem þeir falla.

4. gr.

Dómsmálaráðherra setur í reglugerð, að fengnum tillögum stjórnar Íslenskra söfnunarkassa, nánari ákvæði um staðsetningu, auðkenningu, fjölda og tegundir söfnunarkassa, eftirlit með þeim, notkun mynta og seðla við greiðslu framlaga, fjárhæð vinninga og aldur þeirra sem nota mega kassana til að leggja fram framlög en hann skal þó eigi vera lægri en 16 ár. Með sama hætti getur ráðherra sett í reglugerð nánari fyrirmæli um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um greiðslu kostnaðar vegna eftirlits og endurskoðunar.

5. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum nema þyngri refsing liggi við broti samkvæmt öðrum lögum. Þá er heimilt með dómi að gera upptæk tæki og fjármuni sem notaðir hafa verið við brot á lögunum.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 113/1990, um tryggingagjald, með síðari breytingum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 2. gr. laganna:

a. Í stað hlutfallstölunnar „2,85“ í 2. málsl. 1. mgr. kemur: 3.
b. 1. málsl. 3. tölul. 1. mgr. orðast svo: Hugbúnaðariðnað, hótelgistingu, veitingarekstur og útleigu bifreiða.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. maí 1994 og koma til framkvæmda við staðgreiðslu tryggingagjalds frá og með þeim tíma og álagningu tryggingagjalds á árinu 1995.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** (L. S.) **Hrafn Bragason.**

Friðrik Sophusson.

Nr. 75 19. maí 1994

LÖG

um stofnun hlutafélags um Lyfjaverslun ríkisins og heimild til sölu hlutabréfa í því félagi.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Stofna skal hlutafélag sem tekur við öllum eignum, skuldum og rekstri Lyfjaverslunar ríkisins.

2. gr.

Ríkissjóður er eigandi allra hlutabréfa félagsins við stofnun þess þrátt fyrir ákvæði laga nr. 32/1978, um hlutafélög, með síðari breytingum.

3. gr.

Fastráðnir starfsmenn Lyfjaverslunar ríkisins skulu hafa rétt til að starfa hjá nýja hlutafélaginu við stofnun þess og skal þeim boðin sambærileg staða hjá félaginu og þeir áður gegndu hjá Lyfjaverslun ríkisins. Ákvæði 14. gr. laga nr. 38/1954, um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, á því ekki við um þá starfsmenn.

4. gr.

Fjármálaráðherra annast undirbúning að stofnun félagsins og fer með eignarhlut ríkissjóðs í fyrirtækinu.

Fjármálaráðherra er heimilt að selja allt að helming hlutabréfa ríkissjóðs í félaginu. Að öðru leyti skal leita heimildar Alþingis til sölu. Við sölu hlutabréfa skal þess gætt að samkeppni verði tryggð á sviði dreifingar og framleiðslu lyfja.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Nýtt hlutafélag tekur til starfa 1. júlí 1994.

Eftirfarandi breytingar á lögum nr. 76/1982, um lyfjadreifingu, með áorðnum breytingum, taka gildi 1. júlí 1994:

a. Við 8. mgr. 3. gr. Í stað „Lyfjaverslun ríkisins" kemur: lyfjaframleiðslufyrirtækjum.
b. Við 36. gr. Í stað „Lyfjaverslun ríkisins" kemur: lyfjaheildsalar.
c. 38. gr. fellur niður.
d. 42.–46. gr. falla niður.
e. 52.–53. gr. falla niður.

Þann 1. júlí 1994 fellur úr gildi 1. mgr. 10. gr. laga nr. 38/1978, um ónæmisaðgerðir.

Ákvæði til bráðabirgða.

Ráðherra skal leggja fyrir Alþingi skýrslu um hvernig birgðahald fyrir Almannavarnir ríkisins, sem Lyfjaverslun ríkisins annaðist, verði háttað eftir stofnun hlutafélags skv. 1. gr. þannig að fullnægjandi öryggissjónarmiða sé gætt.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Friðrik Sophusson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 83/1993, um viðurkenningu á menntun og prófskírteinum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Fyrri málsgrein 1. gr. laganna orðast svo:

Lög þessi gilda um störf sem löggildingu, leyfi eða aðra jafngilda viðurkenningu þarf til og falla undir tilskipanir 89/48/EBE eða 92/51/EBE sem samningurinn um Evrópska efnahagssvæðið nær til og kveða á um almennar reglur um gagnkvæma viðurkenningu á prófskírteinum vegna starfsmenntunar.

2. gr.

2. gr. laganna orðast svo:

Ríkisborgarar í aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins, svo og norrænir ríkisborgarar sem uppfylla skilyrði þessara tilskipana eða samninga sem falla undir 1. gr., eiga rétt á að gegna hér á landi starfi sem löggildingu, leyfi eða aðra jafngilda viðurkenningu þarf til, hvort heldur er sjálfstætt eða sem launþegar, með sömu skilmálum og gilda um íslenska ríkisborgara.

3. gr.

Fyrri málsgrein 4. gr. laganna orðast svo:

Ráðherra, sem í hlut á, getur með reglugerð veitt undanþágu frá ákvæðum í lögum að því er varðar ríkisfang, búsetu eða viðurkenningu á prófum að því leyti sem það er nauðsynlegt vegna skuldbindinga er felast í tilskipunum þeim eða samningum sem falla undir 1. gr.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Ólafur G. Einarsson.

LÖG
um breyting á lögum um Happdrætti Háskóla Íslands, nr. 13 13. apríl 1973, með síðari breytingum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Við 1. gr. laganna bætist ný málsgrein, 3. mgr., svohljóðandi:

Dómsmálaráðherra getur heimilað að við starfsemi skv. 1. og 2. mgr. séu notaðar sérstakar happdrættisvélar þannig að þátttaka, ákvörðun um vinning og greiðsla á honum fari fram vélrænt og samstundis og enn fremur að slíkar happdrættisvélar séu samtengdar, einstakar vélar og á milli sölustaða. Dómsmálaráðherra setur með reglugerð m.a. nánari ákvæði um staðsetningu, auðkenningu, fjölda og tegundir happdrættisvéla, eftirlit með þeim, notkun mynta og seðla við greiðslu fyrir þátttöku, fjárhæð vinninga og aldur þeirra sem mega nota vélarnar. Lágmarksaldur þátttakenda skal þó vera 16 ár.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

19. maí 1994 Nr. 78

LÖG
um leikskóla.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI

Gildissvið.

1. gr.

Lög þessi taka til starfsemi leikskóla. Leikskólinn er fyrsta skólastigið í skólakerfinu og er fyrir börn undir skólaskyldualdri. Er þá miðað við 1. september það ár sem börnin verða 6 ára. Leikskóli annast í samræmi við lög þessi að ósk foreldra uppeldi og menntun barna á leikskólaaldri undir handleiðslu sérmenntaðs fólks í leikskólauppeldi.

II. KAFLI
Markmið.

2. gr.

Samkvæmt lögum þessum skal meginmarkmið með uppeldi í leikskóla vera:

— að veita börnum umönnun, búa þeim hollt uppeldisumhverfi og örugg leikskilyrði,
— að gefa börnum kost á að taka þátt í leik og starfi og njóta fjölbreyttra uppeldiskosta barnahópsins undir leiðsögn leikskólakennara,
— að kappkosta í samvinnu við heimilin að efla alhliða þroska barna í samræmi við eðli og þarfir hvers og eins og leitast við að hlúa að þeim andlega og líkamlega svo að þau fái notið bernsku sinnar,
— að stuðla að umburðarlyndi og víðsýni barna og jafna uppeldisaðstöðu þeirra í hvívetna,
— að efla kristilegt siðgæði barna og leggja grundvöll að því að börn verði sjálfstæðir, hugsandi, virkir og ábyrgir þátttakendur í lýðræðisþjóðfélagi sem er í örri og sífelldri þróun,
— að rækta tjáningar- og sköpunarmátt barna í þeim tilgangi að styrkja sjálfsmynd þeirra, öryggi og getu til að leysa mál sín á friðsamlegan hátt.

III. KAFLI
Yfirstjórn.

3. gr.

Menntamálaráðuneytið fer með yfirstjórn þeirra mála sem lög þessi taka til. Það gætir þess að farið sé eftir ákvæðum sem lög þessi og reglugerð með þeim mæla fyrir um, sbr. 6. gr.

4. gr.

Menntamálaráðuneytið mótar uppeldisstefnu leikskóla, sinnir þróunar- og tilraunastarfi og mati á uppeldisstarfi leikskóla og er stjórnendum þeirra til ráðuneytis um starfsemina.

Uppeldisstefnan er fagleg stefnumörkun. Þar skal kveðið á um uppeldis- og menntunarhlutverk leikskólans, gildi leiksins og meginstefnu varðandi starfshætti og innra gæðamat.

Menntamálaráðuneytið hefur uppeldisstefnu leikskóla stöðugt til endurskoðunar, sér um útgáfu hennar og breytingar þegar þörf er talin á.

5. gr.

Menntamálaráðuneytið stuðlar að þróunar- og tilraunastarfi innan leikskólans. Í því skyni skal árlega varið fé í þróunarsjóð með fjárlögum samkvæmt ákvörðun Alþingis. Menntamálaráðuneytið ákveður skiptingu fjárins.

6. gr.

Menntamálaráðherra skal, að fengnum tillögum starfshóps menntamálaráðuneytisins og Sambands íslenskra sveitarfélaga, setja reglugerð um starfsemi leikskóla. Í reglugerðinni skal m.a. kveðið á um gæðaeftirlit menntamálaráðuneytisins með starfsemi leikskóla, gerð áætlana um uppbyggingu leikskóla, samstarf leikskóla við foreldra og grunnskóla, um heilsugæslu, um öryggi barna, um lágmarkskröfur til húsnæðis og aðbúnaðar barna og starfsfólks í leikskólum að svo miklu leyti sem kjarasamningar taka ekki til þeirra atriða, um lengd daglegs dvalartíma barna í leikskólum, um aðstoð og þjálfun barna skv. 16. gr., um ráðgjafar- og sálfræðiþjónustu leikskóla og starfssvið hennar og um starfsemi, húsnæði og starfsmannahald í leikskólum með sérstöku tilliti til fatlaðra barna sem þar dvelja.

IV. KAFLI
Hlutverk sveitarfélaga.
Stofnun og rekstur leikskóla.

7. gr.

Bygging og rekstur leikskóla skal vera á kostnað og í umsjón sveitarstjórna og sjá þær um framkvæmd þessara laga, hver í sínu sveitarfélagi, þeim er skylt að hafa forustu um að tryggja börnum dvöl í góðum leikskóla. Heimilt er öðrum aðilum að reka leikskóla að fengnu samþykki viðkomandi sveitarstjórnar. Tilkynna skal menntamálaráðuneytinu um stofnun nýs leikskóla. Sveitarstjórnir skulu árlega senda menntamálaráðuneytinu ársskýrslu um starfsemi leikskóla.

8. gr.

Sveitarfélög skulu ekki sjaldnar en á tveggja ára fresti meta þörf fyrir leikskólarými. Á grundvelli þess mats verði gerð áætlun til þriggja ára í senn um uppbyggingu leikskóla í viðkomandi sveitarfélagi og skal við gerð hennar höfð hliðsjón af heildarhagsmunum sveitarfélagsins. Endurskoða skal áætlunina á tveggja ára fresti. Áætlun um uppbyggingu leikskóla skal send menntamálaráðuneytinu.

9. gr.

Leikskólanefnd, kjörin af sveitarstjórn, fer með málefni leikskóla í umboði sveitarstjórnar. Einn fulltrúi starfsfólks leikskóla og einn fulltrúi foreldra leikskólabarna eiga rétt til setu á fundum leikskólanefndar með málfrelsi og tillögurétti. Heimilt er sveitarstjórn að sameina nefndir þannig að ein nefnd fari með verkefni á fleiri en einu sviði, sbr. 58. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 8/1986. Þar sem sveitarfélög hafa sameinast um rekstur leikskóla skulu þau öll eiga fulltrúa í þeirri nefnd sem fer með málefni leikskóla.

10. gr.

Sveitarstjórn/skólaskrifstofur skulu stuðla að eðlilegum tengslum og samstarfi leikskóla og grunnskóla og vera samstarfsvettvangur þeirra í viðkomandi sveitarfélagi.

11. gr.

Í sveitarfélögum skulu að jafnaði starfa leikskólafulltrúar sem eru starfsmenn sveitarfélaga. Leikskólafulltrúi skal í umboði leikskólanefndar og í samvinnu við leikskólastjóra sinna ráðgjöf og eftirliti með starfsemi í leikskólum innan sveitarfélagsins og stuðla að samstarfi þeirra innbyrðis. Sveitarfélög geta ráðið sameiginlegan leikskólafulltrúa, hvort sem þau reka sameiginlegan leikskóla eða ekki. Leikskólafulltrúi skal hafa leikskólakennaramenntun.

V. KAFLI
Starfsfólk leikskóla og samstarf við foreldra.

12. gr.

Við hvern leikskóla skal vera leikskólastjóri sem stjórnar starfi leikskólans í umboði rekstraraðila eftir því sem nánar segir í lögum þessum og reglugerð er sett verður samkvæmt þeim. Leikskólastjóri og það starfslið er annast uppeldi og menntun barna skal hafa menntun leikskólakennara.

Leikskólastjóri ber ábyrgð á að gera áætlanir um uppeldisstarf leikskólans í samræmi við lög þessi. Leikskólastjóri skal árlega gera rekstraraðila grein fyrir starfsemi leikskóla.

Sveitarstjórn setur starfsfólki leikskóla erindisbréf í samræmi við lög þessi og reglugerð er sett verður samkvæmt þeim.

13. gr.

Leikskólastjóri skal halda reglulega fundi með starfsfólki um starfsemi leikskólans og velferð hvers barns.

14. gr.

Leikskólastjóra er skylt að stuðla að samstarfi milli foreldra barnanna og starfsfólks leikskólans með velferð barnanna að markmiði. Sé óskað eftir stofnun foreldrafélags skal leikskólastjóri aðstoða við stofnun þess.

VI. KAFLI

Réttur leikskólabarna til sérstakrar aðstoðar og þjálfunar. Ráðgjafarþjónusta.

15. gr.

Börn á leikskólaaldri, sem vegna fötlunar, tilfinningalegra eða félagslegra erfiðleika þurfa sérstaka aðstoð og þjálfun, eiga rétt á henni innan leikskólans undir handleiðslu sérfræðinga.

16. gr.

Ráðgjafar- og sálfræðiþjónusta fyrir leikskóla skal veita foreldrum barna og starfsfólki leikskóla nauðsynlega ráðgjöf og þjónustu sem nánar verður kveðið á um í reglugerð um starfssvið þjónustunnar. Ráðgjafar- og sálfræðiþjónusta fyrir leikskóla getur verið rekin sameiginlega með ráðgjafar- og sálfræðiþjónustu grunnskóla.

17. gr.

Leikskólar skulu þannig byggðir og reknir að þeir geti sinnt fötluðum börnum.

VII. KAFLI

Gildistaka.

18. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og jafnframt falla úr gildi lög nr. 48/1991. Lög þessi raska ekki gildi ákvæða laga nr. 112/1976 sem lúta að skóladagheimilum.

Ákvæði til bráðabirgða.

Í lögum þessum tekur starfsheitið leikskólakennari til þeirra sem lokið hafa viðurkenndu fóstrunámi.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Ólafur G. Einarsson.

LÖG

um samstarfsnefnd sjómanna og útvegsmanna og um breytingu á lögum nr. 24 7. maí 1986, um skiptaverðmæti og greiðslumiðlun innan sjávarútvegsins, með síðari breytingum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI
Samstarfsnefnd sjómanna og útvegsmanna.

1. gr.

Setja skal á fót nefnd er hafi það hlutverk að fjalla um álitaefni og ágreining er tengist áhrifum viðskipta með veiðiheimildir á uppgjör á aflahlut sjómanna.

Í nefndinni eiga sæti fimm menn, tveir tilnefndir sameiginlega af Farmanna- og fiskimannasambandi Íslands, Sjómannasambandi Íslands og Vélstjórafélagi Íslands, tveir tilnefndir sameiginlega af Vinnuveitendasambandi Íslands og Landssambandi íslenskra útvegsmanna og formaður sem sjávarútvegsráðherra skipar að höfðu samráði við framangreind samtök sjómanna og útvegsmanna.

Samstarfsnefnd ræður starfsfólk eða semur við aðra um að annast starfsemi fyrir nefndina eftir því sem hagkvæmt þykir.

2. gr.

Samstarfsnefnd skal afla ítarlegra gagna um fiskverð, forsendur þess og önnur atriði sem kunna að hafa áhrif á aflahlut sjómanna. Hún skal vinna úr upplýsingunum með skipulegum hætti sundurliðað yfirlit um fiskverð á einstökum landsvæðum. Nefndin skal reglulega birta upplýsingar um fiskverð þannig að þær gagnist útvegsmönnum og sjómönnum sem best.

3. gr.

Þau heildarsamtök sjómanna og útvegsmanna, sem standa að tilnefningu samstarfsnefndar skv. 1. gr., geta leitað álits nefndarinnar á ágreiningi og álitamálum er upp koma varðandi áhrif viðskipta með veiðiheimildir á uppgjör á aflahlut enda séu ekki liðnar meira en tólf vikur frá lokum uppgjörstímabils.

Nefndin skal við umfjöllun sína m.a. taka mið af upplýsingum um fiskverð sem safnað hefur verið á hennar vegum, sbr. 2. gr.

Nefndin skal leita upplýsinga hjá viðkomandi útgerð og áhöfn um öll þau atriði er máli kunna að skipta varðandi úrlausn í tilteknu máli. Er skylt að veita nefndinni aðgang að öllum gögnum varðandi uppgjör og forsendur þess, sem og öðrum gögnum er máli geta skipt við úrlausn nefndarinnar.

4. gr.

Samstarfsnefndin skal taka rökstudda afstöðu til þess hvort brotið hafi verið gegn lögum eða samningum að því er varðar uppgjör á aflahlut í einstökum tilvikum. Þá skal hún láta í ljós afstöðu til þess hvort bersýnilega ósanngjörn viðmið séu fyrir ákvörðun fiskverðs í tengslum við viðskipti með veiðiheimildir.

Takist ekki að ná sameiginlegri niðurstöðu ræður afl atkvæða en einstakir nefndarmenn geta gert grein fyrir áliti sínu.

Nefndin skal kappkosta að hraða umfjöllun um einstök ágreiningsefni og leitast við að ljúka þeim eigi síðar en fjórum vikum eftir að álits var óskað.

5. gr.

Nefndin skal gera aðilum grein fyrir niðurstöðum sínum og koma þeim tilmælum til hlutaðeigandi útgerðar og áhafnar að þeir leysi ágreining sinn í samræmi við niðurstöðu nefndarinnar.

Nefndin skal árlega gefa út útdrátt úr niðurstöðum sínum.

6. gr.

Sé tilmælum nefndar skv. 5. gr. ekki fylgt eða vilji aðili ekki una niðurstöðu nefndarinnar geta þau heildarsamtök sjómanna og útvegsmanna, er um ræðir í 1. gr., skotið málinu til gerðardóms skv. 72. gr. sjómannalaga, nr. 35 19. júní 1985, með síðari breytingum, og er samþykki gagnaðila ekki nauðsynlegt í þeim tilvikum.

7. gr.

Nefndarmönnum er óheimilt að skýra óviðkomandi aðilum frá því sem þeir komast að í störfum sínum.

8. gr.

Kostnaður af störfum nefndarinnar greiðist úr ríkissjóði.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júní 1994 og gilda til ársloka 1995.

Samstarfsnefnd fjallar um ágreining við uppgjör á aflahlut sjómanna eftir gildistöku laganna.

II. KAFLI

Lög um skiptaverðmæti og greiðslumiðlun innan sjávarútvegsins, nr. 24 7. maí 1986, með síðari breytingum.

10. gr.

Aftan við 1. málsl. 1. mgr. 1. gr. laganna kemur nýr málsliður er orðast svo: Ekki er heimilt að draga frá heildarverðmæti afla í þessu sambandi kostnað við kaup á veiðiheimildum.

11. gr.

Við lögin bætist ný grein, 18. gr., er orðast svo:

Brot á 2. málsl. 1. mgr. 1. gr. varðar sektum nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum. Með brot á þessu ákvæði skal fara að hætti opinberra mála.

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

LÖG

um alferðir.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI
Gildissvið og orðskýringar.

1. gr.

Lög þessi gilda um samninga, sem gerðir eru á milli farkaupa og ferðaheildsala eða ferðasmásala, um kaup á alferðum, svo og um aðra viðskiptahætti þar að lútandi.

2. gr.

Í lögum þessum merkja eftirfarandi hugtök:

Alferð er fyrir fram ákveðin samsetning ekki færri en tveggja eftirfarandi atriða, þegar ferð er seld eða boðin til sölu á heildarverði og þegar þjónustan tekur til lengri tíma en 24 klst. eða í henni felst gisting:

a. flutnings,
b. gistingar,
c. annarrar þjónustu við ferðamenn sem tekur til verulegs hluta ferðarinnar.

Það telst alferð þótt reikningar séu gerðir sérstaklega fyrir hvert atriði.

Ferðaheildsali er sá sem setur saman alferð og býður hana til sölu, hvort heldur beint eða gegnum ferðasmásala.

Ferðasmásali er sá sem býður til sölu alferð sem ferðaheildsali hefur sett saman.

Farkaupi er einstaklingur eða lögpersóna sem:

a. gerir samning um kaup á alferð (aðalsamningsaðili),
b. aðalsamningsaðilinn semur um kaup á alferð fyrir,
c. fengið hefur alferð framselda frá aðalsamningsaðila eða þeim sem aðalsamningsaðili samdi um kaup á alferð fyrir.

II. KAFLI
Gerð og efni samnings.

3. gr.

Í bæklingum og auglýsingum um alferðir skal tilgreina verð og allar upplýsingar sem ferðina snerta á greinargóðan og nákvæman hátt. Upplýsingar í bæklingi eru bindandi fyrir ferðaheildsala, nema farkaupa hafi verið tilkynnt um breytingar áður en samningur er gerður, samkomulag hafi orðið um breytingar eða verðbreytingar séu heimilaðar skv. 7. gr.

4. gr.

Samning um kaup á alferðum skal gera skriflega eða á annan hátt sem er ótvíræður og aðgengilegur fyrir farkaupa. Farkaupi skal fá afrit af samningnum.

Áður en samningur um alferð er gerður veitir ferðaheildsali eða smásali farkaupa almennar upplýsingar um kröfur sem gerðar eru til vegabréfa og vegabréfsáritana og frest til að útvega slíkt, auk upplýsinga um heilbrigðisráðstafanir sem krafist er í viðkomandi ríkjum. Skulu upplýsingarnar veittar skriflega eða á annan ótvíræðan hátt.

Ferðaheildsali eða smásali skal einnig veita farkaupa nánari upplýsingar um þau atriði sem eru nauðsynleg til að alferð sé farin. Skulu þær veittar skriflega eða á annan ótvíræðan hátt.

III. KAFLI
Afpöntun, framsal og verðbreytingar á alferð.

5. gr.

Afpanti farkaupi alferð getur seljandi krafist þóknunar sem er ákveðin með tilliti til þess hvenær afpantað er og hvers eðlis alferðin er. Áður en samningur er gerður skal farkaupa tilkynnt hvaða skilmálar gilda um afpantanir.

Farkaupi hefur rétt til að afpanta alferð vegna stríðsaðgerða, borgarastyrjaldar, lífshættulegra smitsjúkdóma eða annars sem hefur afgerandi áhrif á framkvæmd alferðar á áfangastað eða nálægt honum þegar a.m.k. 14 dagar eða færri eru til brottfarar. Í slíkum tilvikum á farkaupi kröfu á því að fá fulla endurgreiðslu að frádregnu staðfestingargjaldi. Þetta gildir þó ekki ef farkaupi hefði mátt sjá fyrir um framangreinda atburði og ástand er samningur var gerður.

Áður en samningur um alferð er gerður skal seljandi veita farkaupa upplýsingar um það hvaða möguleikar eru á að gera tryggingarsamning eða tryggja sig á annan hátt gegn fjárhagslegu tjóni í þeim tilvikum að farkaupi getur ekki tekið þátt í alferð.

6. gr.

Þegar farkaupi getur ekki nýtt sér alferð getur hann framselt bókun sína til aðila sem fullnægir þátttökuskilyrðum. Ferðaheildsali eða ferðasmásali skal fá vitneskju um þetta með sanngjörnum fyrirvara áður en ferðin hefst.

Framseljandi alferðar og framsalshafi eru þá sameiginlega og hvor í sínu lagi ábyrgir gagnvart ferðaheildsala eða smásala að því er varðar greiðslu á eftirstöðvum og öllum aukakostnaði er kann að leiða af slíku framsali.

7. gr.

Verð það, sem sett er fram í samningnum, skal haldast óbreytt nema því aðeins að þar sé skýrt tekið fram að verð geti hækkað eða lækkað og nákvæmlega sé tilgreint hvernig reiknað skuli út breytt verð. Einungis skal heimila breytingar á:

a. flutningskostnaði, þar með töldum eldsneytiskostnaði,
b. álögum, sköttum eða sérgreiðslum fyrir tiltekna þjónustu, svo sem lendingargjöldum eða gjöldum fyrir að fara um borð eða frá borði í höfnum og á flugvöllum,
c. gengi því sem á við um hina tilteknu alferð.

Síðustu tuttugu daga fyrir brottfarardag má ekki hækka verð það sem í samningi segir.

IV. KAFLI
Vanefndir ferðaheildsala eða ferðasmásala og réttindi farkaupa.

8. gr.

Geri ferðaheildsali breytingar á alferð áður en hún hefst ber honum að tilkynna það farkaupa svo fljótt sem unnt er. Sé um verulega breytingu að ræða ber farkaupa að tilkynna ferðaheildsala eða smásala eins fljótt og unnt er hvort hann óski eftir að rifta samningnum eða gera viðbótarsamning er tilgreini þær breytingar sem gerðar eru á upphaflega samningnum og áhrif þeirra á verð og önnur kjör.

Um leið og farkaupa er tilkynnt um breytingar á alferð skal upplýsa hann um tilkynningarskyldu hans skv. 1. mgr., sem og um afleiðingar þess að sinna henni ekki. Eins skal upplýsa hann um það hvert ber að beina slíkri tilkynningu.

9. gr.

Ef farkaupi riftir samningi skv. 1. mgr. 8. gr. eða ef ferðaheildsali aflýsir ferðinni á farkaupi rétt á að fá fulla endurgreiðslu eða taka í staðinn aðra alferð sambærilega að gæðum eða betri ef ferðaheildsali eða smásali getur boðið slík skipti. Ef ferðin, sem boðin er í staðinn, er ódýrari fær farkaupi verðmismuninn endurgreiddan. Ef ferðin er dýrari greiðir farkaupi mismuninn.

10. gr.

Verði farkaupi fyrir tjóni vegna verulegra breytinga á ferðatilhögun eða vegna þess að ferð hefur verið aflýst á hann rétt á skaðabótum, nema því aðeins að ferðinni sé aflýst:

a. vegna þess að fjöldi skráðra þátttakenda er minni en sú lágmarkstala sem til þarf enda sé farkaupa tilkynnt um aflýsingu skriflega innan ákveðins frests sem samið hefur verið um fyrir fram
b. eða breytt vegna ófyrirsjáanlegra aðstæðna sem sá er ber þær fyrir sig fær engu um ráðið og hefði ekki getað komið í veg fyrir afleiðingar þeirra.

11. gr.

Ef alferðin fullnægir ekki ákvæðum alferðarsamnings getur farkaupi krafist þess að ráðin sé bót á því, nema það hafi í för með sér óeðlilegan kostnað eða veruleg óþægindi fyrir ferðaheildsala eða smásala. Ef ekki er hægt að bæta úr því sem á vantar eða einungis með lakari þjónustu á farkaupi rétt á verðlækkun á ferðinni sem jafngildir mismuninum á þeirri þjónustu sem samið var um og þeirri sem veitt er.

Ef verulegur hluti þeirrar þjónustu, sem samningur kveður á um, er ekki veittur eða er verulega ófullnægjandi getur farkaupi rift samningnum nema ferðaheildsali eða ferðasmásali ráði bót á vandanum innan sanngjarnra tímamarka farkaupa að kostnaðarlausu. Ef flutningur er þáttur alferðar og farkaupi kýs að rifta samningi getur hann krafist þess að vera fluttur sér að kostnaðarlausu til þess staðar þar sem alferð hófst eða á annan stað sem aðilar hafa samið um.

Farkaupi verður að tilkynna þeim er hann gerði alferðarsamning við eða fulltrúa hans, eins fljótt og kostur er, um hverja þá vanefnd er hann verður var við á framkvæmd samnings. Þessa skyldu verður að taka skýrt fram í samningnum.

12. gr.

Ferðaheildsali og ferðasmásali bera sameiginlega og hvor í sínu lagi ábyrgð gagnvart farkaupa á því að staðið sé við framkvæmd samningsins, hvort sem hún er í höndum þeirra sjálfra eða annarra þjónustuaðila.

13. gr.

Verði farkaupi fyrir meiðslum eða eignatjóni vegna þess að alferð er ófullnægjandi á hann rétt á skaðabótum, nema því aðeins að vanefnd á framkvæmd samnings verði ekki rakin til vanrækslu seljanda eða annars þjónustuaðila af því að vanefndirnar eru:

a. sök farkaupa,
b. sök þriðja aðila sem ekki tengist þeirri þjónustu sem samið var um og eru ófyrirsjáanlegar eða óhjákvæmilegar,
c. vegna óviðráðanlegra aðstæðna (force majeure) eða atburðar sem veitandi þjónustunnar gat með engu móti séð fyrir eða komið í veg fyrir.

14. gr.

Ferðaheildsali eða ferðasmásali getur takmarkað skaðabætur sem honum ber að greiða skv. 13. gr. í samræmi við takmarkanir sem kveðið er á um í landslögum eða alþjóðasamningum sem gilda um einstaka þætti alferðar.

V. KAFLI
Skyldur farkaupa.

15. gr.

Farkaupa ber að hlýða fyrirmælum fararstjóra og starfsmanna annarra þjónustuaðila við framkvæmd alferðarsamnings.

Sé um að ræða verulegar vanefndir farkaupa á skyldum hans samkvæmt lögum þessum og 1. mgr. getur ferðaheildsali eða ferðasmásali útilokað hann frá frekari þátttöku í viðkomandi alferð eða komið í veg fyrir að hann hefji hana og krafið hann um fullt verð fyrir ferðina. Ef ferð er hafin verður farkaupi sjálfur að standa straum af viðbótarkostnaði sem leiðir af útilokun hans frá ferðinni.

VI. KAFLI
Gildistaka o.fl.

16. gr.

Samgönguráðherra er heimilt að setja nánari reglur um framkvæmd þessara laga, m.a. um efni upplýsingabæklings til farkaupa, afpöntunarskilmála og aðrar upplýsingar um alferðir og atriði sem taka þarf fram í samningi.

17. gr.

Eftirlit með framkvæmd laga þessara er í höndum Samkeppnisstofnunar.

18. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

19. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Lög þessi gilda ekki um alferðir sem samið hefur verið um fyrir gildistöku þessara laga.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Halldór Blöndal

LÖG

um breytingu á lögum um skipulag ferðamála, nr. 79/1985, með síðari breytingum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

2. mgr. 3. gr. laganna orðast svo:

Halda skal fund í ráðinu í janúarmánuði og afgreiða á þeim fundi fjárhagsáætlun ráðsins fyrir það ár, sbr. 8. gr. Aðrir fundir skulu haldnir samkvæmt ákvörðun ráðsins eða framkvæmdastjórnar.

2. gr.

5. gr. laganna orðast svo:

Samgönguráðherra skipar sjö manna framkvæmdastjórn ferðamálaráðs og skulu allir stjórnarmenn eiga sæti í ferðamálaráði.

Einn er formaður ferðamálaráðs og skal hann vera formaður framkvæmdastjórnar. Annar er varaformaður ferðamálaráðs og skal hann vera varaformaður framkvæmdastjórnar. Eftirtaldir aðilar skulu tilnefna einn mann hver: Ferðamálasamtök landshluta sem tilgreind eru í 12.–18. tölul. 2. mgr. 4. gr. sameiginlega, Félag íslenskra ferðaskrifstofa, Flugleiðir hf., Reykjavíkurborg og Samband veitinga- og gistihúsa. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.

Framkvæmdastjórn fer með yfirstjórn á starfsemi ferðamálaráðs á milli funda ráðsins og í samræmi við ákvarðanir þess. Ferðamálaráði og framkvæmdastjórn er heimilt að skipa undirnefndir til þess að vinna að einstökum málaflokkum. Heimilt er að skipa í undirnefndir menn er ekki eiga sæti í ferðamálaráði.

3. gr.

13. tölul. 7. gr. laganna orðast svo: Önnur þau verkefni sem ferðamálaráð ákveður eða því eru falin með lögum þessum eða á annan hátt.

4. gr.

III. kafli laganna, 9., 10. og 11. gr., fellur brott og breytist númeraröð kafla og greina í samræmi við það.

5. gr.

Við 1. mgr. 12. gr. laganna, er verður 9. gr., bætist nýr stafliður, e-liður, svohljóðandi:

e. Starfrækslu bókunarþjónustu fyrir ferðir og gistingu, sbr. b-, c- og d-liði, og afþreyingu, þar með talinnar tölvubókunarþjónustu.

6. gr.

14. gr. laganna, er verður 11. gr., orðast svo:

Hver sá sem vill reka ferðaskrifstofu skal sækja um leyfi til ráðuneytisins. Leita skal umsagnar ferðamálaráðs um allar slíkar umsóknir.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu skal veita í fyrsta sinn til tveggja ára en síðan til fimm ára í senn. Ráðherra er heimilt að ákveða að leyfum til reksturs ferðaskrifstofu sé skipt í flokka eftir starfsvettvangi og skal nánar kveðið á um flokkun ferðaskrifstofa í reglugerð.

Samgönguráðuneytið skal ganga úr skugga um að öllum skilyrðum sé fullnægt.

7. gr.

16. gr. laganna, er verður 13. gr., orðast svo:

Ferðaskrifstofa, eða samtök slíkra fyrirtækja, skal setja tryggingu fyrir endurgreiðslu fjár sem greitt hefur verið og fyrir greiðslu kostnaðar við heimflutning neytandans ef til gjaldþrots eða rekstrarstöðvunar viðkomandi ferðaskrifstofu kemur.

Samgönguráðherra ákveður með reglugerð upphæð og skilmála tryggingar skv. 1. mgr. Skal þá miðað við að upphæð tryggingar sé í samræmi við umfang þess reksturs sem tryggingin nær til og þann kostnað sem greiða skal af tryggingarfénu.

Ráðuneytið getur krafist ársreikninga og annarra upplýsinga frá ferðaskrifstofum.

8. gr.

17. gr. laganna, er verður 14. gr., orðast svo:

Samgönguráðuneytið ákvarðar hvort greiða skal af tryggingarfé skv. 13. gr. Eigi er heimilt að fella úr gildi tryggingu eða skerða tryggingarfé nema leyfi ráðuneytisins komi til.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu fellur niður ef grípa þarf til tryggingarfjár samkvæmt þessari grein.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Skipa skal nýtt ferðamálaráð og nýja stjórn ferðamálasjóðs samkvæmt lögum þessum þegar er því verður við komið. Skipunartími núverandi ferðamálaráðs og stjórnar ferðamálasjóðs skal haldast þar til skipað hefur verið í ráðið og stjórn sjóðsins að nýju.

II.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu, sem í gildi eru við gildistöku laga þessara, skulu halda gildi sínu í fimm ár, sbr. 7. gr., og endurnýjuð að þeim tíma liðnum.

III.

Fella skal ákvæði laga þessara inn í meginmál laga um skipulag ferðamála, nr. 79/1985, með síðari breytingum, og gefa þau út svo breytt.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Halldór Blöndal

LÖG

um reynslusveitarfélög.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI
Almenn ákvæði.

1. gr.

Markmið þessara laga er að gera sveitarfélögum kleift að gera tilraunir í þeim tilgangi að undirbúa breytingar á löggjöf um stjórnsýslu sveitarfélaga, framkvæmd verkefna þeirra, tekjustofna sveitarfélaga og verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga. Með tilraununum skal að því stefnt að auka sjálfsstjórn sveitarfélaga, að laga stjórnsýslu þeirra betur að staðbundnum aðstæðum, að bæta þjónustu við íbúana og nýta betur fjármagn hins opinbera. Tilraunirnar skulu ekki hafa í för með sér skerðingu á réttindum íbúanna né fela í sér auknar fjárhagslegar byrðar fyrir þá.

Þau sveitarfélög, sem fá heimild til að gera tilraunir í samræmi við ákvæði laganna, nefnast reynslusveitarfélög.

2. gr.

Heimildir ráðherra samkvæmt ákvæðum þessara laga til að víkja frá lögum eiga, nema annað sé sérstaklega tekið fram, við ákvæði þeirra um:

a. stjórnsýslu sveitarfélaga og skipulag starfsemi þeirra,
b. hvernig verkefni skuli leyst af hendi,
c. hvernig eftirliti ríkisins með starfsemi sveitarfélaga skuli háttað,
d. verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga.

Ráðherrum er ekki heimilt að víkja frá lögum nema tryggt sé að það hafi ekki í för með sér skerðingu á þeim rétti til þjónustu og fyrirgreiðslu sem íbúarnir njóta lögum samkvæmt og að réttaröryggi þeirra haldist óskert.

3. gr.

Verkefnisstjórn hefur yfirumsjón með framkvæmd verkefnisins um reynslusveitarfélög. Verkefnisstjórnin skal skipuð tveimur mönnum tilnefndum af Sambandi íslenskra sveitarfélaga og tveimur mönnum tilnefndum af félagsmálaráðherra og skal annar þeirra vera formaður. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.

Verkefnisstjórnin skal leiðbeina og aðstoða reynslusveitarfélög við undirbúning tilrauna og vera tengiliður þeirra við einstök ráðuneyti. Enn fremur skal hún veita viðkomandi ráðuneytum umsagnir um óskir reynslusveitarfélaga um tilraunir.

Fulltrúar ráðuneyta skulu sitja fundi verkefnisstjórnar þegar mál, sem þau varða, eru þar til umfjöllunar.

4. gr.

Félagsmálaráðherra tekur á grundvelli umsókna, og að fengnum tillögum verkefnisstjórnar, ákvörðun um hvaða sveitarfélög skuli verða reynslusveitarfélög. Þau geta orðið allt að tólf.

Við val á reynslusveitarfélögum skal þess gætt að þau séu sem fjölbreytilegust að stærð og gerð. Sveitarfélög, sem sækja um þátttöku í tengslum við sameiningu, skulu að öðru jöfnu hafa forgang.

Í B-deild Stjórnartíðinda skal birta auglýsingu um hvaða sveitarfélög séu reynslusveitarfélög.

5. gr.

Ráðherra, sem hefur heimild til að setja reglugerð á ákveðnu sviði, getur sett sérstaka reglugerð fyrir reynslusveitarfélög, eitt eða fleiri, enda eigi hún sér stoð í þeim lögum sem veita heimild til setningar reglugerðar.

6. gr.

Verkefnisstjórn skal, að fengnu samþykki félagsmálaráðherra, fela óháðum aðila, eða aðilum, að taka út tilraunir og meta hvernig til hafi tekist. Félagsmálaráðherra skal sjá til þess að niðurstöður þeirra verði kynntar Alþingi. Félagsmálaráðherra skal enn fremur hlutast til um að árlega verði lagðar fram á Alþingi skýrslur verkefnisstjórnar um framkvæmd verkefnisins. Fyrsta skýrslan verði lögð fram á Alþingi vorið 1995 og sú síðasta vorið 2001.

II. KAFLI
Samþykktir fyrir reynslusveitarfélög o.fl.

7. gr.

Sveitarstjórn reynslusveitarfélags skal gera sérstakar samþykktir um tilraunir samkvæmt lögum þessum. Tvær umræður skulu fara fram um slíkar samþykktir í sveitarstjórn með a.m.k. einnar viku millibili.

Samþykktirnar öðlast ekki gildi fyrr en viðkomandi ráðherra hefur staðfest þær. Hann skal afla samþykkis fjármálaráðherra ef um fjárhagslegar skuldbindingar fyrir ríkissjóð er að ræða.

Staðfestar samþykktir skulu birtar í B-deild Stjórnartíðinda.

8. gr.

Sveitarstjórn er skylt að kynna íbúum sveitarfélagsins fyrirhugaðar tilraunir áður en hún gengur frá samþykktum um þær.

Hún skal enn fremur veita upplýsingar um framgang og árangur tilrauna.

III. KAFLI
Um stjórnsýslutilraunir.

9. gr.

Viðkomandi ráðherra er heimilt að víkja frá ákvæðum laga um nefndir og stjórnir sveitarfélaga þegar reynslusveitarfélag á í hlut. Heimildin nær ekki til ákvæða um sveitarstjórnir, byggðarráð og kjörstjórnir.

IV. KAFLI
Heimildir félagsmálaráðherra.

10. gr.

Félagsmálaráðherra er heimilt að víkja frá ákvæðum laga um Húsnæðisstofnun ríkisins, nr. 97/1993, með síðari breytingum, um félagslegar íbúðir þegar reynslusveitarfélag á í hlut.

11. gr.

Félagsmálaráðherra er heimilt, að höfðu samráði við viðkomandi svæðisráð, að fela reynslusveitarfélagi að annast þjónustu við fatlaða í sveitarfélaginu, að hluta til eða að öllu leyti, gegn umsamdri greiðslu á kostnaði úr ríkissjóði og framlagi úr Framkvæmdasjóði fatlaðra. Ráðherra er í því sambandi heimilt að víkja frá ákvæðum laga um málefni fatlaðra, nr. 59/1992.

12. gr.

Félagsmálaráðherra er heimilt að víkja frá ákvæðum laga um atvinnuleysistryggingar, nr. 93/1993, með síðari breytingum, og ákvæðum laga um vinnumiðlun, nr. 18/1985, með síðari breytingum, þegar í hlut á reynslusveitarfélag sem vill gera tilraun til að bæta þjónustu við atvinnulausa.

13. gr.

Félagsmálaráðherra er heimilt að víkja frá ákvæðum 2. mgr. 11. gr. laga um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 90/1990, með síðari breytingum, þannig að hluta af tekjum Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga verði varið til greiðslu framlaga til reynslusveitarfélaga sem komi, að öllu eða nokkru leyti, í stað sérstakra framlaga skv. 13. gr. laganna og jöfnunarframlaga skv. 14. gr. til þeirra. Í reglugerð skal setja ákvæði um útreikning þessara framlaga og skilyrði fyrir úthlutun.

Ráðherra tekur ákvörðun um úthlutun framlaga til reynslusveitarfélaga skv. 1. mgr. að fengnum tillögum ráðgjafarnefndar, sbr. 17. gr. laga um tekjustofna sveitarfélaga.

V. KAFLI
Heimildir heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra.

14. gr.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra er heimilt að fela reynslusveitarfélagi byggingu og/eða rekstur heilsugæslustöðvar og sjúkrahúss gegn umsamdri greiðslu á kostnaði úr ríkissjóði og framlagi úr Framkvæmdasjóði aldraðra ef við á.

15. gr.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra er heimilt að víkja frá ákvæðum laga um heilbrigðisþjónustu, nr. 97/1990, með síðari breytingum, og ákvæðum laga um málefni aldraðra, nr. 82/1989, með síðari breytingum, þegar í hlut á reynslusveitarfélag sem vill gera tilraun á því sviði sem þessi lög ná yfir. Óheimilt er þó að víkja frá ákvæðum laga er varða skilyrði um faglega ábyrgð í stjórnun heilbrigðisstofnana og innihald þeirrar þjónustu sem á að veita samkvæmt nefndum lögum.

VI. KAFLI
Heimildir umhverfisráðherra.

16. gr.

Umhverfisráðherra er heimilt að víkja frá ákvæðum byggingarlaga, nr. 54/1978, með síðari breytingum, um meðferð umsókna um byggingarleyfi og verksvið byggingarfulltrúa í reynslusveitarfélagi.

VII. KAFLI
Sérákvæði um flutning verkefna til reynslusveitarfélaga.

17. gr.

Meðan á tilraun, sem felur í sér flutning verkefna frá ríki til reynslusveitarfélags samkvæmt lögum þessum, stendur teljast hlutaðeigandi starfsmenn vera í þjónustu sveitarfélagsins. Engin formbreyting verður á ráðningarstöðu starfsmannanna á þessu tímabili og réttarstaða þeirra og réttindi haldast óbreytt, svo sem lífeyrisréttindi og stéttarfélagsaðild.

Áður en til verkefnaflutnings kemur skulu viðkomandi fagráðherra, fjármálaráðherra og sveitarfélag semja um ábyrgðir sínar og greiðslur vegna réttinda og kjara starfsmanna.

18. gr.

Ef reynslusveitarfélag yfirtekur verkefni frá ríkinu samkvæmt lögum þessum er heimilt að gera tilraun með nýtt fyrirkomulag á greiðslu kostnaðar og er viðkomandi ráðherra í því sambandi heimilt, að fengnu samþykki fjármálaráðherra, að víkja frá ákvæðum laga sem mæla fyrir um það efni.

VIII. KAFLI
Gildistökuákvæði o.fl.

19. gr.

Félagsmálaráðherra er heimilt með reglugerð að setja nánari ákvæði um framkvæmd þessara laga.

20. gr.

Lög þessi, sem taka þegar gildi, skulu gilda til 1. janúar árið 2000.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**
(L. S.)

Jóhanna Sigurðardóttir.

Nr. 83 19. maí 1994

LÖG
um umboðsmann barna.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Stofna skal embætti umboðsmanns barna sem hafi það hlutverk að bæta hag barna og standa vörð um hagsmuni, þarfir og réttindi þeirra samkvæmt því sem nánar segir í lögum þessum.

Með börnum er í lögum þessum átt við einstaklinga allt að 18 ára aldri.

2. gr.

Forseti Íslands skipar, að tillögu forsætisráðherra, umboðsmann barna til fimm ára í senn. Skipa má umboðsmanninn að nýju til fimm ára án auglýsingar en eigi oftar nema sérstaklega standi á.

Umboðsmaður barna skal hafa lokið háskólaprófi. Hafi umboðsmaður barna ekki lokið embættisprófi í lögfræði skal lögfræðingur starfa við embættið.

Kjaradómur ákveður laun og starfskjör umboðsmanns barna. Umboðsmanni barna er óheimilt að hafa með höndum önnur launuð störf eða takast á hendur verkefni sem eigi samrýmast starfi hans.

3. gr.

Umboðsmaður barna skal vinna að því að stjórnvöld, einstaklingar, félög og önnur samtök einstaklinga og fyrirsvarsmenn lögpersóna taki fullt tillit til réttinda, þarfa og hagsmuna barna. Í starfi sínu skal umboðsmaður barna setja fram ábendingar og tillögur um úrbætur sem snerta hag barna á öllum sviðum samfélagsins.

Umboðsmaður barna skal einkum:

a. hafa frumkvæði að stefnumarkandi umræðu í samfélaginu um málefni barna,
b. koma á framfæri tillögum um úrbætur á réttarreglum og fyrirmælum stjórnsýsluhafa er varða börn sérstaklega,
c. stuðla að því að virtir verði þjóðréttarsamningar sem varða réttindi og velferð barna og fullgiltir hafa verið af Íslands hálfu og enn fremur benda á að samningar um þetta efni verði fullgiltir,
d. bregðast við með tiltækum úrræðum telji hann að aðilar þeir, er greinir í upphafi 1. mgr., hafi með athöfnum sínum eða athafnaleysi brotið gegn réttindum, þörfum og hagsmunum barna í samfélaginu,
e. stuðla að því að kynna fyrir almenningi löggjöf og aðrar réttarreglur er varða börn og ungmenni og beita sér fyrir því að gerðar verði rannsóknir á þessu sviði.

Telji umboðsmaður barna að ákvæði d-liðar 2. mgr. kunni að hafa verið brotið skal hann beina rökstuddri álitsgerð til viðkomandi aðila ásamt tillögum um úrbætur, eigi það við.

4. gr.

Öllum er heimilt að leita til umboðsmanns barna með erindi sín.

Umboðsmaður barna tekur mál til meðferðar að eigin frumkvæði eða eftir rökstuddum ábendingum. Hann ákveður sjálfur hvort ábending gefur tilefni til meðferðar af hans hálfu.

Umboðsmaður barna tekur ekki til meðferðar ágreining milli einstaklinga, en honum ber að leiðbeina þeim sem til hans leita með slík mál um leiðir sem færar eru innan stjórnsýslu og hjá dómstólum.

5. gr.

Stjórnvöldum er skylt þrátt fyrir þagnarskyldu að veita umboðsmanni barna allar þær upplýsingar sem að hans mati eru nauðsynlegar til að hann geti sinnt hlutverki sínu. Með sama hætti er einstaklingum, félögum og samtökum einstaklinga skylt að veita umboðsmanni barna allar upplýsingar sem að hans mati eru nauðsynlegar til að hann geti sinnt hlutverki sínu skv. d-lið 3. gr. Umboðsmaður getur ekki krafist upplýsinga sem varða öryggi ríkisins inn á við eða út á við eða utanríkismál er leynt skulu fara nema með leyfi ráðherra þess sem í hlut á.

Umboðsmaður barna skal einnig, er hann telur nauðsyn bera til, hafa óheftan aðgang að öllum stofnunum sem vista börn eða hafa afskipti af börnum á einn eða annan hátt í starf-

semi sinni, hvort sem þær eru reknar af opinberum aðilum eða einstaklingum, félögum eða öðrum samtökum einstaklinga.

Komi upp ágreiningur vegna ákvæða 1. og 2. mgr. er umboðsmanni barna heimilt að leita úrlausnar dómstóla. Um málsmeðferð fer eftir lögum um meðferð einkamála.

6. gr.

Umboðsmanni barna ber að gæta þagnarskyldu um þau atvik sem honum verða kunn í starfi og leynt eiga að fara vegna lögmætra almanna- eða einkahagsmuna. Sama gildir um starfsmenn umboðsmanns barna. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi. Að öðru leyti fer um þagnarskyldu umboðsmanns barna og starfsmanna hans samkvæmt almennum reglum um starfsmenn ríkisins.

7. gr.

Umboðsmaður barna ræður sjálfur starfsmenn embættisins. Honum er einnig heimilt að ráða sérfræðinga til að vinna að einstökum verkefnum.

8. gr.

Forsætisráðuneytið skal hafa eftirlit með fjárreiðum embættisins. Umboðsmaður barna skal gefa forsætisráðherra árlega skýrslu um starfsemi sína á liðnu almanaksári. Skýrsluna skal prenta og birta opinberlega fyrir 1. september ár hvert. Að öðru leyti er umboðsmaður barna sjálfstæður og óháður fyrirmælum framkvæmdarvalds.

Forsætisráðherra setur nánari reglur um starfshætti umboðsmanns barna í reglugerð að fengnum tillögum umboðsmanns.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Jóhanna Sigurðardóttir.

Nr. 84 20. maí 1994

AUGLÝSING

um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, er komin úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnarstörfum.

Forsætisráðuneytið, 20. maí 1994.

F. h. r.
Ólafur Davíðsson.

Stjórnartíðindi A 10, nr. 60–84. Útgáfudagur 30. maí 1994.

STJÓRNARTÍÐINDI A 11 – 1994

11. maí 1994 269 Nr. 85

LÖG

**um breytingu á lögum nr. 99/1993,
um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum,
með síðari breytingum.**

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

3. gr. laganna orðast svo:

Landbúnaðarráðherra fer með yfirstjórn þeirra mála sem lög þessi taka til, þar með talinn útflutning landbúnaðarvara.

2. gr.

Á eftir 3. mgr. 40. gr. laga nr. 99/1993 kemur ný málsgrein er verður 4. mgr., svohljóðandi:

Landbúnaðarráðherra er heimilt að semja við Stéttarsamband bænda um önnur fráviksmörk greiðslumarks en um getur í 3. mgr. fyrir landsvæði eða einstök lögbýli þar sem sérstök ástæða þykir til gróðurverndar eða uppgræðsluaðgerða að höfðu samráði við umhverfisráðherra. Enn fremur vegna framleiðenda sem náð hafa 67 ára aldri eða hafa skerta starfsgetu vegna örorku. Þá er í slíkum samningi heimilt að ákveða að efri mörk greiðslumarks séu mishá eftir landsvæðum. Jafnframt er í samningnum heimilt að ákveða að framleiðendur, sem hætta sauðfjárframleiðslu, geti að uppfylltum ákveðnum skilyrðum haldið beinum greiðslum samkvæmt greiðslumarki lögbýlisins til verðlagsársins 1997–98.

3. gr.

G-liður ákvæða til bráðabirgða í lögunum orðast svo:

Fram til 31. ágúst 1995 getur landbúnaðarráðherra heimilað innheimtu sérstaks verðskerðingargjalds af sláturafurðum sauðfjár og nautgripa til viðbótar gjaldi skv. 20. gr. laga þessara. Gjald þetta dregst af verði til framleiðenda. Það má að hámarki nema 5% af afurðaverði til framleiðenda og skal eingöngu varið til markaðsaðgerða utan lands. Ráðherra setur í reglugerð ákvæði um innheimtu og ráðstöfun gjalds þessa.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 11. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

A 19
Steindórsprent Gutenberg hf.

LÖG

um viðauka við lög nr. 35 30. apríl 1993, um eftirlit með skipum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við lögin bætist svofelldur **viðauki**:

Þrátt fyrir ákvæði 2. mgr. 8. gr. laganna er heimilt að flytja inn að nýju fiskiskip sem flutt hafa verið úr landi eftir 1. september 1992 vegna þess að þau voru endurnýjuð með öðru skipi á grundvelli 5. gr. laga nr. 38/1990, um stjórn fiskveiða, enda fullnægi þau öðrum skilyrðum fyrir íslenskri skráningu skipa.

Sama gildir um fiskiskip sem keypt hafa verið erlendis frá til veiða utan íslenskrar efnahagslögsögu eftir 1. september 1992 til 30. apríl 1994 enda fullnægi þau öllum skilyrðum fyrir íslenskri skráningu öðrum en ákvæðum 2. mgr. 8. gr.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 24. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

Nr. 87 24. maí 1994

LÖG

um breytingu á lögum nr. 38 15. maí 1990, um stjórn fiskveiða, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. mgr. 5. gr. laganna orðast svo:

Falli veiðileyfi skips skv. 1. mgr. þessarar greinar niður má veita nýju eða nýkeyptu sambærilegu skipi veiðileyfi í þess stað enda hafi slíkum rétti til endurnýjunar ekki verið afsalað. Er heimilt að veita fleiri en einu skipi veiðileyfi í stað skips er úr flotanum hverfur eða úrelda fleiri en eitt skip í stað skips er í flotann bætist enda sé tryggt að afkastageta fiskiskipaflotans aukist ekki við skiptin. Ráðherra skal með reglugerð setja nánari reglur um endurnýjun fiskiskipa.

2. gr.

Framan við 6. gr. laganna bætast sex nýjar málsgreinar er orðast svo:

Bátar minni en 6 brl., sem stundað hafa veiðar með línu og handfærum með dagatakmörkunum, skv. 6. mgr. II. bráðabirgðaákvæðis laganna, skulu frá og með fiskveiðiárinu, er hefst 1. september 1994, sæta veiðitakmörkunum eins og kveðið er á um í 2.–6. mgr. þessarar greinar. Þessum bátum er einungis heimilt að stunda veiðar með línu og handfærum. Þó er sjávarútvegsráðherra heimilt að veita þeim leyfi til að stunda veiðar á botndýrum með þeim veiðarfærum sem til þarf, svo sem plógum og gildrum, og til hrognkelsaveiða í net.

Veiðar skulu bannaðar í desember og janúar sem og í sjö daga um páska og verslunarmannahelgi samkvæmt nánari ákvörðun ráðherra. Veiðar skulu enn fremur bannaðar aðra og fjórðu helgi hvers mánaðar auk föstudaga á undan hvorri helgi. Falli banndagar þessir saman við banndaga um páska eða verslunarmannahelgi flytjast þeir fram sem því nemur.

Fiskveiðiárinu skal skipt upp í fjögur veiðitímabil og hámarksafli þessara báta ákveðinn á hverju tímabili. Veiðitímabil eru sem hér segir:

1. tímabil 1. september til 30. nóvember
2. tímabil 1. febrúar til 30. apríl
3. tímabil 1. maí til 30. júní
4. tímabil 1. júlí til 31. ágúst

Sameiginlegur hámarksafli þeirra báta er undir þessa grein falla telst á hverju fiskveiðiári meðalafli þeirra í þorskígildum talið á fiskveiðiárunum sem hófust 1. september 1991 og 1. september 1992 og skal honum skipt þannig milli veiðitímabila að á fyrsta tímabil falla 24%, á annað tímabil 11%, á þriðja tímabil 32% og á fjórða tímabil 33%.

Fari afli á einhverju veiðitímabili fram úr fyrrgreindu hámarki skal banndögum á sama tímabili á næsta fiskveiðiári fjölgað. Í því sambandi skal reikna meðalafla á dag á umræddu veiðitímabili liðins fiskveiðiárs og finna viðbótarbanndaga með því að deila þeirri tölu í viðkomandi umframafla. Skal banndögum fjölgað um heila daga og broti sleppt. Hámarksafli skv. 4. mgr. á viðkomandi tímabili næsta fiskveiðiárs skal lækka sem umframaflanum nemur.

Viðbótarbanndögum skal bætt framan við banndaga á viðkomandi tímabili og skipt eins jafnt niður og unnt er.

3. gr.

Í stað 4. málsl. 2. mgr. 7. gr. laganna kemur ný málsgrein er orðast svo:

Áður en leyfðum heildarafla er skipt á grundvelli aflahlutdeildar skal draga eftirtalinn afla frá:

1. Áætlaðan afla báta er stunda veiðar með línu og handfærum skv. 1.–6. mgr. 6. gr.
2. Línuafla í samræmi við 6. mgr. 10. gr. og skal línuaflinn skiptast milli þorsks og ýsu á grundvelli skiptingar á síðasta fiskveiðiári.
3. Aflaheimildir sem nota skal til jöfnunar, sbr. 9. gr.

4. gr.

9. gr. laganna orðast svo:

Á hverju fiskveiðiári skulu aflaheimildir af botnfiski, er nema 12.000 þorskígildum í lestum talið, vera til ráðstöfunar til að mæta áföllum sem fyrirsjáanleg eru vegna verulegra breytinga á aflamarki einstakra tegunda. Skal þessum aflaheimildum skipt milli botnfisktegunda í hlutfalli við leyfðan heildarafla af einstökum tegundum og verðmætahlutföll sem ráðherra ákveður.

Skal ráðherra árlega ákveða með reglugerð ráðstöfun þessara heimilda þannig að þær nýtist útgerðum þeirra skipa sem fyrir mestri skerðingu hafa orðið.

Sé aflaheimildum ekki ráðstafað til uppbóta samkvæmt þessari grein bætast þær við heildaraflamark viðkomandi tegunda og koma til úthlutunar í samræmi við aflahlutdeild einstakra skipa.

5. gr.

3. mgr. 10. gr. laganna orðast svo:

Heimilt er að flytja allt að 20% af aflamarki hverrar botnfisktegundar og aflamarki úthafsrækju, humars og síldar frá einu fiskveiðiári yfir á það næsta.

6. gr.

1. málsl. 6. mgr. 10. gr. laganna orðast svo: Fiskur, sem veiðist á línu í mánuðunum nóvember, desember, janúar og febrúar, skal aðeins að hálfu talinn til aflamarks þar til sameiginlegur línuafli af þorski og ýsu hefur náð 34.000 lestum miðað við óslægðan fisk.

7. gr.

Á eftir 3. mgr. 12. gr. laganna kemur ný málsgrein er orðast svo:

Óheimilt er að flytja samanlagt meira aflamark til skips á hverju fiskveiðiári en nemur aflamarki því sem skipinu var úthlutað í upphafi árs á grundvelli aflahlutdeildar sinnar. Í þessu sambandi skal aflamark metið í þorskígildum á grundvelli verðmætastuðla er ráðherra ákveður og einungis sá flutningur á aflamarki til skips sem umfram er flutning frá skipi. Við beitingu þessarar málsgreinar skal taka tillit til þeirra breytinga er orðið kunna að hafa innan fiskveiðiársins á aflahlutdeild skips.

8. gr.

1. málsl. 4. mgr. 12. gr. laganna, sbr. 9. gr. laga nr. 36/1992, er verður 6. mgr., orðast svo: Veiði fiskiskip minna en 50% af samanlögðu aflamarki sínu í þorskígildum talið tvö fiskveiðiár í röð fellur veiðileyfi þess og aflahlutdeild niður og skal aflahlutdeild annarra skipa í viðkomandi tegundum hækka sem því nemur.

9. gr.

Aftan við 4. mgr. 12. gr. laganna, er verður 6. mgr., kemur nýr málsliður, er verður 3. málsl., og orðast svo: Viðmiðunarhlutfall, sem ákveðið er í þessari málsgrein, lækkar þó um 5% fyrir hverja fulla 30 daga sem skipi er haldið til veiða utan fiskveiðilandhelgi Íslands á fiskveiðiárinu.

10. gr.

Við 1. mgr. 16. gr. laganna bætast tveir nýir málsliðir er orðast svo: Starfsmönnum hafnaryfirvalda er heimill aðgangur að fiskiskipum, flutningsförum, fiskverkunum og birgðageymslum sem nauðsynlegur er til að vigta sjávarafla eða hafa eftirlit með vigtun hans. Hafnaryfirvöld skulu senda Fiskistofu jafnharðan upplýsingar um landaðan afla í því formi sem ráðherra ákveður með reglugerð.

11. gr.

Orðið „ráðuneytisins“ í 2. málsl. 1. mgr. 18. gr. laganna fellur niður.

12. gr.

Við 18. gr. laganna bætast tvær nýjar málsgreinar er verða 5. og 6. mgr. greinarinnar og orðast svo:

Fyrir staðfestingu Fiskistofu á flutningi aflahlutdeildar milli skipa skal útgerð þess skips sem flutt er frá greiða 1.500 kr.

Gjald skv. 5. mgr. er grunngjald er miðast við byggingarvísitölu í janúar 1994 og breytist í hlutfalli við þær breytingar er á henni kunna að verða.

13. gr.

1. mgr. 20. gr. laganna orðast svo:

Beita skal ákvæðum laga nr. 37 27. maí 1992, um sérstakt gjald vegna ólögmæts sjávarafla, með síðari breytingum, vegna brota gegn þessum lögum eftir því sem við á.

14. gr.

Ákvæði laga þessara, önnur en 7. gr., öðlast þegar gildi og koma til framkvæmda frá og með því fiskveiðiári er hefst 1. september 1994, nema 1., 10. og 12. gr. er koma til framkvæmda við gildistöku laganna. Ákvæði 7. gr. öðlast gildi 1. janúar 1996.

Ákvæði til bráðabirgða.

Á tímabilinu 1. september 1994 til 31. desember 1995 skulu eftirfarandi takmarkanir gilda um framsal aflamarks til viðbótar þeim takmörkunum er um ræðir í 12. gr.

Þegar meira en 15% af aflamarki því af einhverri tegund, sem úthlutað er til skips í upphafi fiskveiðiárs, hefur verið flutt frá skipinu er óheimilt á sama fiskveiðiári að flytja aflamark af sömu tegund til skipsins. Á sama hátt er óheimilt að flytja aflamark frá skipi þegar meira en sem svarar 15% af upphaflegu aflamarki skipsins af viðkomandi tegund hefur verið flutt til skipsins á fiskveiðiárinu. Flutningur milli skipa í eigu sömu útgerðar og jöfn skipti sæta ekki takmörkunum samkvæmt þessari málsgrein. Fiskistofu er heimilt að veita undanþágu frá banni við flutningi aflamarks frá skipi ef alvarlegar bilanir verða þess valdandi að veiðiheimildir þess nýtast ekki.

Aldrei er heimilt að flytja aflamark milli skipa leiði slíkur flutningur til þess að veiðiheimildir þess skips sem flutt er til verði bersýnilega umfram veiðigetu þess.

Gjört í Reykjavík, 24. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

LÖG

um viðauka við lög nr. 39 15. maí 1990, um Verðjöfnunarsjóð sjávarútvegsins.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 4. gr. laganna skal ekki inna af hendi greiðslur til Verðjöfnunarsjóðs sjávarútvegsins vegna útflutnings frá gildistöku laga þessara. Þrátt fyrir ákvæði 5. gr. laganna skal ekki inna af hendi greiðslur af verðjöfnunarreikningum sjóðsins vegna útflutnings frá sama tíma. Sjávarútvegsráðherra getur með reglugerð ákveðið að inn- og útgreiðslur hefjist að nýju þegar leyfilegur árlegur heildarafli af þorski fer yfir 250.000 lestir.

2. gr.

Þær innstæður, sem standa inni á reikningum á nafni einstakra framleiðenda í Verðjöfnunarsjóði sjávarútvegsins, skulu greiddar til viðkomandi framleiðanda sem fyrst eftir gildistöku laga þessara. Aðrar eignir sjóðsins skulu renna til reksturs Hafrannsóknastofnunarinnar utan 10 millj. kr. sem skulu renna til Félags rækju- og hörpudiskframleiðenda.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 24. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

Nr. 89 24. maí 1994

LÖG

um stofnun hlutafélags um Áburðarverksmiðju ríkisins.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórnin skal beita sér fyrir stofnun hlutafélags er heiti Áburðarverksmiðjan hf. Í því skyni er ríkisstjórninni heimilt að leggja Áburðarverksmiðju ríkisins, þ.e. verksmiðjuna sjálfa ásamt öllu fylgifé hennar, til hins nýja hlutafélags.

Landbúnaðarráðherra annast fyrir hönd ríkisstjórnarinnar undirbúning að stofnun félagsins. Nefnd, sem ráðherra skipar, skal meta eignir og skuldir verksmiðjunnar. Matið skal leggja til viðmiðunar um andvirði hlutafjár og upphaflega eiginfjárstöðu hins nýja félags.

2. gr.

Tilgangur félagsins skal vera að framleiða og selja áburðarefni, svo og önnur starfsemi samkvæmt nánari ákvæðum í samþykktum félagsins. Samþykktum félagsins má breyta á hluthafafundi samkvæmt almennum reglum.

3. gr.

Ríkissjóður er eigandi allra hlutabréfa í félaginu við stofnun þess. Landbúnaðarráðherra fer með eignarhlut ríkissjóðs í félaginu. Honum er heimilt að selja öll hlutabréf í félaginu eða hluta þeirra.

4. gr.

Ákvæði 2. mgr. 3. gr. laga nr. 32/1978, um hlutafélög, með síðari breytingum, gilda ekki um tölu stofnenda í hlutafélaginu. Ákvæði 1. mgr. 17. gr. og 2. tölul. 1. mgr. 115. gr. sömu laga gilda ekki um tölu hluthafa. Að öðru leyti skulu ákvæði hlutafélagalaga gilda um félagið.

5. gr.

Hlutabréf í félaginu, útgefin í tengslum við stofnun þess, skulu undanþegin stimpilgjöldum. Að öðru leyti greiðir félagið opinber gjöld með sama hætti og almennt gildir um hlutafélög hér á landi.

6. gr.

Fastráðnum starfsmönnum Áburðarverksmiðju ríkisins skal boðið sambærilegt starf hjá hinu nýja hlutafélagi og þeir gegndu áður hjá Áburðarverksmiðju ríkisins. Ákvæði 14. gr. laga nr. 38/1954, um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, á því ekki við um þá starfsmenn.

7. gr.

Stjórn hlutafélagsins skulu skipa fimm menn, kjörnir á aðalfundi til eins árs í senn, svo og jafnmargir varamenn þeirra.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Áburðarverksmiðjan hf. yfirtekur eignir og rekstur Áburðarverksmiðju ríkisins 1. júlí 1994 og falla þá jafnframt úr gildi lög nr. 43/1971, um Áburðarverksmiðju ríkisins.

Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Áburðarverksmiðjan hf. skal hafa á hendi einkasölu á tilbúnum áburði og er engum öðrum en henni heimilt að framleiða né flytja hingað til landsins tilbúinn áburð. Þetta ákvæði fellur úr gildi þegar ríkissjóður hefur selt meiri hluta hlutafjár í félaginu, þó eigi síðar en 1. janúar 1995.

II.

Ábyrgð ríkissjóðs á lánssamningum Áburðarverksmiðju ríkisins, sem stofnað hefur verið til fyrir gildistöku laga þessara, helst til loka samningstíma umræddra skuldbindinga. Áburðarverksmiðjan hf. skal yfirtaka skuldbindingar Áburðarverksmiðju ríkisins samkvæmt þessum lánssamningum við stofnun og jafnframt veita ríkissjóði fullnægjandi veð í eignum sínum sem tryggingu fyrir skaðleysi ríkissjóðs vegna ábyrgðarinnar.

Gjört í Reykjavík, 24. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

LÖG

um réttindi eftirlitsmanna vegna samnings um hefðbundinn herafla í Evrópu og samnings um opna lofthelgi.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eftirlitsmenn og flutningsáhafnir, sem starfa á grundvelli samnings frá 19. nóvember 1990 um hefðbundinn herafla í Evrópu og samnings frá 24. mars 1992 um opna lofthelgi, skulu njóta þeirrar friðhelgi, forréttinda og undanþágna hér á landi sem kveðið er á um í samningunum.

2. gr.

Utanríkisráðherra getur sett nánari reglur um framkvæmd laga þessara.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 9. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Jón Baldvin Hannibalsson.

Nr. 91 9. maí 1994

LÖG

um breytingu á lögum um Evrópska efnahagssvæðið nr. 2/1993, sbr. lög nr. 66/1993.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 3. gr. laganna kemur ný grein sem verður 4. gr., svohljóðandi:

Birting breytinga og viðbóta við EES-samninginn í sérstöku blaði, sem gefið verður út á vegum útgáfumiðstöðvar EFTA, telst fullgild birting.

2. gr.

Í stað a-liðar 4. tölul. bókunar 1 við samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, sbr. fskj. II við lög um Evrópska efnahagssvæðið, nr. 2/1993, kemur nýr a-liður, svohljóðandi:

a. Þegar aðildarríki EB ber að veita framkvæmdastjórn EB upplýsingar skal EFTA-ríki veita eftirlitsstofnun EFTA slíkar upplýsingar og hún koma þeim áleiðis til fastanefnd-

ar EFTA-ríkjanna. Hið sama gildir þegar þar til bær yfirvöld eiga að annast sendingu upplýsinga. Framkvæmdastjórn EB og eftirlitsstofnun EFTA skulu skiptast á upplýsingum sem þeim hafa borist frá aðildarríkjum EB eða EFTA-ríkjunum eða þar til bærum yfirvöldum.

3. gr.

Ákvæði 1. gr. laga þessara öðlast þegar gildi.

Ákvæði 2. gr. laga þessara öðlast gildi 1. júlí 1994 að því tilskildu að allar tilkynningar skv. 2. mgr. 103. gr. samningsins um Evrópska efnahagssvæðið hafi borist sameiginlegu EES-nefndinni. Eftir það öðlast 2. gr. laganna gildi fyrsta dag annars mánaðar eftir að síðasta tilkynningin berst EES-nefndinni.

Gjört í Reykjavík, 9. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Jón Baldvin Hannibalsson.

24. maí 1994 Nr. 92

LÖG

um Þróunarsjóð sjávarútvegsins.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Stofna skal sjóð er nefnist Þróunarsjóður sjávarútvegsins. Hlutverk Þróunarsjóðs er að stuðla að aukinni arðsemi í sjávarútvegi. Í því skyni kaupir sjóðurinn fiskvinnslustöðvar og framleiðslutæki þeirra og greiðir styrki vegna úreldingar fiskiskipa til að draga úr afkastagetu í sjávarútvegi. Jafnframt getur sjóðurinn stuðlað að skipulagsbreytingum í sjávarútvegi í samvinnu við lánastofnanir enda leiði slík endurskipulagning til verulegrar hagræðingar. Þá er sjóðnum heimilt að veita ábyrgðir og lán til nýsköpunar í sjávarútvegi og til að greiða fyrir þátttöku sjávarútvegsfyrirtækja í verkefnum erlendis.

2. gr.

Sjávarútvegsráðherra skipar þrjá menn í stjórn Þróunarsjóðs til fjögurra ára í senn. Skal einn skipaður samkvæmt tilnefningu samstarfsnefndar atvinnurekenda í sjávarútvegi en tveir án tilnefningar. Ráðherra skipar formann sjóðstjórnar. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.

3. gr.

Þróunarsjóður tekur við öllum eignum og skuldbindingum Hagræðingarsjóðs sjávarútvegsins, sbr. lög nr. 65/1992, eignum og skuldbindingum atvinnutryggingardeildar Byggðastofnunar vegna sjávarútvegsfyrirtækja, sbr. lög nr. 42/1991, og öllum eignum og skuldbindingum hlutafjárdeildar Byggðastofnunar, sbr. lög nr. 42/1991. Yfirtakan miðast

við stöðu eigna og skulda við gildistöku laga þessara að frádregnum 950 millj. kr. endurlánum ríkissjóðs til atvinnutryggingardeildar sem ríkissjóður tekur að sér að greiða. Jafnframt ábyrgist Þróunarsjóður gagnvart ríkissjóði það sem á kann að falla vegna ríkisábyrgðar á verðbættu nafnvirði A-hlutdeildarskírteina hlutafjárdeildar. Halda skal fjárreiðum framangreindra sjóða aðskildum í bókhaldi sjóðsins. Þá skal ríkissjóður leggja sjóðnum til að láni jafnvirði 4.000 millj. kr. á árunum 1994 og 1995. Skal hver hluti lánsins afborgunarlaus fyrstu tvö árin en endurgreiðast síðan með jöfnum árlegum afborgunum þannig að þau verði að fullu greidd árið 2005.

Þróunarsjóðsgjald.

4. gr.

Eigendur fiskiskipa, sem skráð eru á skipaskrá Siglingamálastofnunar ríkisins 1. janúar ár hvert og leyfi hafa til veiða í atvinnuskyni, skulu árlega greiða gjald til Þróunarsjóðs. Undanþegnir gjaldinu eru bátar minni en 6 brúttórúmlestir sem stunda veiðar með línu og handfærum við dagatakmarkanir. Skal gjaldið nema 750 kr. af hverju brúttótonni en þó skal gjaldið aldrei nema hærri fjárhæð en 285.000 kr. fyrir hvert skip. Gjalddagi þróunarsjóðsgjalds er 1. janúar ár hvert og greiðist gjaldið án tillits til þess hvort skipi er haldið til veiða eða ekki. Liggi brúttótonnamæling skips ekki fyrir skal miða gjaldið við brúttórúmlest.

Gjald skv. 1. mgr. skal innheimt gegnum greiðslumiðlunarkerfi sjávarútvegsins og skal hluti þess fjár, sem greiðist inn á vátryggingarreikning skipa skv. 2. tölul. 7. gr. laga nr. 24/1986, ganga til greiðslu gjaldsins. Skal Landssamband íslenskra útvegsmanna mánaðarlega skila þessu gjaldi til Þróunarsjóðs uns fullnaðarskil vegna viðkomandi almanaksárs hafa verið gerð. Ráðherra ákveður í reglugerð hvernig innheimtu gjalds skv. 1. mgr. skuli háttað hjá þeim aðilum sem ekki falla undir 5. og 7. gr. laga nr. 24/1986, um skiptaverðmæti og greiðslumiðlun innan sjávarútvegsins.

Sé gjaldið ekki greitt fyrir lok álagningarárs skal greiða í Þróunarsjóð dráttarvexti af því sem gjaldfallið er samkvæmt ákvörðun Seðlabanka Íslands á hverjum tíma, sbr. III. kafla vaxtalaga, nr. 25/1987, með síðari breytingum. Lögveð er í skipum fyrir þróunarsjóðsgjaldi.

Þróunarsjóðsgjald skv. 1. mgr. er grunngjald. Ráðherra er heimilt með reglugerð að breyta gjaldi þessu þannig að það breytist í réttu hlutfalli við þá breytingu sem kann að verða á vísitölu byggingarkostnaðar, sbr. lög nr. 42/1987. Grunntaxti gjaldsins er miðaður við byggingarvísitölu í ágúst 1993, þ.e. 192,5 stig.

5. gr.

Eigendur fasteigna, sem nýttar eru til fiskvinnslu, skulu greiða sérstakt gjald til Þróunarsjóðs sjávarútvegsins.

Gjaldskylda hvílir á aðilum sem skattskyldir eru samkvæmt ákvæðum I. kafla laga nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, svo og opinberum aðilum sem eiga fasteignir sem nýttar eru til fiskvinnslu.

Stofn til þróunarsjóðsgjalds skal vera fasteignamatsverð í árslok á fasteign sem nýtt er til fiskvinnslu, ásamt tilheyrandi lóð, enda þótt um leigulóð sé að ræða, þó að frádregnu afgjaldskvaðarverðmæti leigulóðar. Ef fasteignamat er ekki fyrir hendi skal miða við kostnaðar- eða kaupverð eignar eða áætlað fasteignamatsverð.

Við ákvörðun á því hvaða eignir mynda stofn til þróunarsjóðsgjalds skal miða við raunverulega notkun fasteignanna til fiskvinnslu. Með fiskvinnslu er átt við vinnslu sjávarafurða hverju nafni sem nefnist, t.d. frystingu, söltun, fiskbræðslu, þurrkun og herslu. Niðurlagning og niðursuða sjávarafurða, umstöflun afla í gáma og starfsemi fiskmarkaða telst ekki til fiskvinnslu í þessu sambandi. Ráðherra skal með reglugerð setja nánari reglur um hvers

konar starfsemi teljist fiskvinnsla samkvæmt þessari grein og hvaða eignir fiskvinnslunnar falla undir gjaldskylduna. Sé sama eignin notuð til fiskvinnslu og annars skal við ákvörðun gjaldstofns skipta verðmæti eignarinnar hlutfallslega.

Með skattframtali skal fylgja skrá yfir eignir sem falla undir ákvæði þessarar greinar ásamt upplýsingum um heildarfasteignamatsverð þeirra eða eftir atvikum kostnaðarverð eins og það var í lok næstliðins árs. Enn fremur skal skrá þar upplýsingar um notkun þeirra, svo og upplýsingar um rúmmál eigna sem um er getið í lok 4. mgr. þessarar greinar.

Aðilar, sem gjaldskyldir eru skv. 2. mgr. þessarar greinar en undanþegnir eru tekjuskatts- og eignarskattsskyldu, skulu fyrir hvert ár skila skrám skv. 5. mgr. til skattstjóra í því umdæmi þar sem þeir eiga lögheimili.

Þróunarsjóðsgjald skal nema 0,75% af gjaldstofni skv. 3. mgr. þessarar greinar. Gjald, sem ekki nær 10.000 kr., skal fella niður við álagningu.

Um álagningu og innheimtu gjalds samkvæmt þessari grein fer eftir ákvæðum VIII.–XIV. kafla laga nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum, eftir því sem við á. Ríkisbókhald skal skila mánaðarlega til Þróunarsjóðs innheimtum gjöldum.

Gjald samkvæmt þessari grein telst rekstrarkostnaður skv. 1. tölul. 31. gr. laga nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt.

6. gr.

Frá og með því fiskveiðiári sem hefst 1. september 1996 skal Fiskistofa innheimta gjald til Þróunarsjóðs sjávarútvegsins af úthlutuðu aflamarki. Skal gjaldið nema a.m.k. 1.000 kr. fyrir hverja þorskígildislest miðað við þá verðmætastuðla af einstökum tegundum sem sjávarútvegsráðuneytið ákveður. Gjaldið fellur í gjalddaga með þremur jöfnum greiðslum hvert fiskveiðiár, 1. september, 1. janúar og 1. maí. Hafi greiðsla ekki borist innan mánaðar frá gjalddaga fellur veiðileyfi skipsins niður. Fiskistofa skal standa Þróunarsjóði jafnharðan skil á innheimtu gjalda.

Ráðherra er heimilt með reglugerð að breyta gjaldinu í samræmi við þær breytingar sem kunna að verða á vísitölu byggingarkostnaðar, sbr. lög nr. 42/1987. Grunntaxti gjaldsins er miðaður við byggingarvísitölu í ágúst 1993, þ.e. 192,5 stig.

Fækkun fiskiskipa.

7. gr.

Styrkur vegna úreldingar fiskiskipa skal vera tiltekið hlutfall af húftryggingarverðmæti fiskiskips að hámarki 45%. Skal ráðherra ákveða styrkhlutfall fyrir upphaf hvers almanaksárs að fengnum tillögum stjórnar sjóðsins. Greiði sjóðurinn styrk vegna úreldingar skips, sem orðið hefur fyrir tjóni sem bætt er af vátryggingafélagi, skal samtala tjónbóta og úreldingarstyrks aldrei nema hærri fjárhæð en húftryggingarmati skipsins. Úreldingarstyrkur vegna hvers einstaks skips skal þó aldrei vera hærri en 90 millj. kr. Sú fjárhæð er grunnfjárhæð sem breytist í sama hlutfalli og gjald til sjóðsins skv. 4. mgr. 4. gr.

Sjóðurinn veitir eingöngu styrki til úreldingar þeirra skipa sem gjaldskyld eru eða hafa verið skv. 1. mgr. 4. gr. enda hafi gjald vegna viðkomandi skips samkvæmt lögum þessum eða lögum um Hagræðingarsjóð sjávarútvegsins verið greitt í a.m.k. þrjú ár. Skal styrkur miðaður við það hlutfall er gilti á því ári er umsókn um styrkinn barst og styrkur reiknaður af húftryggingarverðmæti skips í upphafi þess árs.

8. gr.

Skilyrði fyrir veitingu loforðs um styrk vegna úreldingar fiskiskips er að eigandi þess lýsi því yfir að skipið verði tekið af skipaskrá, að réttur til endurnýjunar þess verði ekki

nýttur og enn fremur að allar veiðiheimildir skipsins verði sameinaðar aflaheimildum annarra skipa.

Óheimilt er að greiða úreldingarstyrki fyrr en fyrir liggur vottorð Siglingamálastofnunar ríkisins um afskráningu skipsins af skipaskrá og yfirlýsing frá Fiskistofu um að allar aflaheimildir skipsins hafi varanlega verið sameinaðar aflaheimildum annarra skipa og fallið hafi verið frá rétti til endurnýjunar skipsins. Þá er óheimilt að veita skipi leyfi til veiða í atvinnuskyni ef Þróunarsjóður hefur greitt styrk vegna úreldingar þess.

Kaup á fiskvinnslustöðvum.

9. gr.

Sjóðnum er heimilt fram til ársloka 1996 að kaupa fiskvinnslustöðvar og framleiðslutæki þeirra í því skyni að auka arðsemi fiskvinnslu í landinu.

Varðandi kaupverð þeirra fiskvinnslustöðva og fiskvinnslutækja sem sjóðurinn festir kaup á skal stjórn sjóðsins taka mið af markaðsverði sambærilegra eigna en þó skal kaupverð aldrei nema hærri fjárhæð en sem nemur 75% af fasteignamati fasteigna og 25% af verðmæti framleiðslutækja samkvæmt mati sjóðsins. Skal miða við fasteignamat fasteigna eins og það var í upphafi þess árs er kaupin eru gerð.

Halda skal fjárreiðum vegna eignakaupa samkvæmt þessari grein aðskildum í bókhaldi sjóðsins.

10. gr.

Skilyrði fyrir því að stjórn sjóðsins sé heimilt að festa kaup á fiskvinnslustöð er að viðkomandi stöð hafi fengið útgefið fullgilt vinnsluleyfi af Fiskistofu, sbr. lög nr. 93/1992, eða fiskvinnsla hafi verið stunduð í fasteigninni með tilskildu vinnsluleyfi á árinu 1991 eða 1992 og henni hafi ekki verið ráðstafað varanlega til annarra nota. Það er jafnframt skilyrði að þær eignir, sem sjóðurinn festir kaup á, séu afhentar veðbandalausar. Þó er stjórn sjóðsins heimilt að inna kaupverð að hluta eða öllu leyti af hendi með því að taka við áhvílandi veðlánum.

Stjórn sjóðsins skal leitast við að selja fasteignir, sem sjóðurinn eignast, til óskyldrar starfsemi.

Þátttaka í þróunarverkefnum.

11. gr.

Þróunarsjóður skal stuðla að vöruþróun, markaðssetningu íslenskra sjávarafurða og annarri nýsköpun í sjávarútvegi sem og þátttöku íslenskra aðila í sjávarútvegsverkefnum erlendis. Í því skyni er sjóðnum heimilt að veita lán og ábyrgðir.

Enn fremur er stjórn sjóðsins heimilt að leggja fram keypt framleiðslutæki sem hlutafé í sjávarútvegsfyrirtækjum utan Íslands eða hlutafélögum sem stofnuð eru hér á landi til að taka þátt í sjávarútvegsverkefnum erlendis. Þá er sjóðnum heimilt að leggja fram hlutafé í reiðufé til slíkra fyrirtækja, veita þeim ábyrgðir eða víkjandi lán enda liggi fyrir að alþjóðleg lánastofnun hafi á grundvelli fyrirliggjandi arðsemisáætlana mælt með fjármögnun viðkomandi verkefnis.

Hlutafjárdeild og atvinnutryggingardeild.

12. gr.

Hlutverk hlutafjárdeildar er að fara með og selja hlutabréf í eigu deildarinnar. Hlutafjárdeild er óheimilt að kaupa ný hlutabréf. Deildinni er þó heimilt við samruna félaga eða

skipti á hlutabréfum að taka við nýjum hlutabréfum sem samsvara fyrri hlutabréfaeign. Hlutafé í eigu deildarinnar skal boðið til sölu a.m.k. einu sinni á ári og skal starfsfólk og aðrir eigendur fyrirtækisins, sem í hlut á, njóta forkaupsréttar. Hlutdeildarskírteini deildarinnar skulu skráð á nafn og geta gengið kaupum og sölum. Hlutafjárdeild skal tilkynnt um eigendaskipti á hlutdeildarskírteinum.

13. gr.

Hlutverk atvinnutryggingardeildar er að innheimta skuldabréf í eigu deildarinnar. Henni er óheimilt að veita ný lán. Þó er stjórn sjóðsins heimilt að skuldbreyta lánum atvinnutryggingardeildar í tengslum við fjárhagslega endurskipulagningu sjávarútvegsfyrirtækja, í samvinnu við aðrar lánastofnanir, við sameiningu eða verulega minnkun á afkastagetu einstakra fyrirtækja. Byggðastofnun annast reikningshald og innheimtu fyrir atvinnutryggingardeild eftir nánara samkomulagi við stjórn Þróunarsjóðs.

Ýmis ákvæði.

14. gr.

Stjórn Þróunarsjóðs hefur yfirumsjón með starfsemi sjóðsins. Hún ræður framkvæmdastjóra og annað starfsfólk til að annast daglegan rekstur hans eða semur um það við fjármálastofnanir eftir því sem hagkvæmt þykir.

Fyrir upphaf hvers starfsárs skal stjórn sjóðsins leggja fyrir sjávarútvegsráðherra sundurliðaða rekstrar- og greiðsluáætlun fyrir næsta starfsár til staðfestingar.

15. gr.

Stjórn sjóðsins er heimilt að taka lán, þó ekki með útgáfu og sölu á skuldabréfum og öðrum endurgreiðanlegum skuldaviðurkenningum til almennings, í því skyni að jafna misræmi milli innborgana af skuldabréfum í eigu sjóðsins og afborgana og vaxta af lánum sem sjóðurinn á að standa skil á.

16. gr.

Þróunarsjóður sjávarútvegsins er undanþeginn fasteignagjöldum af fasteignum sem sjóðurinn kann að eignast. Öll skjöl viðvíkjandi lánum, sem sjóðurinn tekur, skulu undanþegin stimpilgjöldum.

17. gr.

Ársreikningum skal fylgja skrá yfir ráðstafanir á fjármunum Þróunarsjóðs, svo sem vegna greiðslu úreldingarstyrkja vegna fiskiskipa, kaupa á fasteignum og framleiðslutækjum, sölu á hlutabréfum hlutafjárdeildar og þátttöku í hagræðingaraðgerðum.

18. gr.

Stjórnarmenn og allir starfsmenn Þróunarsjóðs sjávarútvegsins eru bundnir þagnarskyldu um atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt skulu fara samkvæmt lögum, fyrirmælum yfirboðara eða eðli máls. Þagnarskyldan helst þótt látið sé af starfi.

19. gr.

Þróunarsjóður er í eigu ríkisins. Miða skal við að þróunarsjóðsgjöld skv. 4., 5. og 6. gr. standi undir skuldbindingum og rekstrarkostnaði sjóðsins. Ríkisendurskoðun annast endurskoðun reikninga Þróunarsjóðs og skal hún árlega gera sérstaka athugun á möguleikum sjóðsins til að standa undir skuldbindingum sínum miðað við stöðu efnahagsreiknings og áætlun um framtíðarútgjöld og tekjur, sbr. 2. málsl. þessarar málsgreinar.

Komi í ljós að framtíðartekjur sjóðsins séu ekki í samræmi við skuldbindingar skal ráðherra leggja fyrir Alþingi tillögur um breytingar á tekjustofnum sjóðsins, sbr. 4., 5. og 6. gr.

20. gr.

Sá hluti eigna og skuldbindinga atvinnutryggingardeildar Byggðastofnunar, sem ekki er vegna sjávarútvegsfyrirtækja, skal vera í fjárhagslega sjálfstæðri deild við Byggðastofnun. Hlutverk atvinnutryggingardeildar Byggðastofnunar er að innheimta skuldabréf í eigu deildarinnar. Henni er óheimilt að veita ný lán. Stjórn Byggðastofnunar er því aðeins heimilt að gefa eftir hluta lána eða gera á þeim breytingar að það sé talið nauðsynlegt vegna innheimtuhagsmuna deildarinnar og það sé liður í skuldaskilasamningum sem aðrir kröfuhafar taka þátt í.

21. gr.

Þróunarsjóði er heimilt að kaupa hlutdeildarskírteini hlutafjárdeildar.

22. gr.

Sjávarútvegsráðherra setur nánari reglur um starfsemi Þróunarsjóðs sjávarútvegsins með reglugerð.

23. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 65/1992, um Hagræðingarsjóð sjávarútvegsins. Gilda ákvæði 4. gr. laga þessara um innheimtu gjalds sem þegar hefur verið lagt á eigendur fiskiskipa skv. 4. gr. laga nr. 65/1992 og rennur gjald, sem innheimtist eftir gildistöku laga þessara, til Þróunarsjóðs. Enn fremur falla úr gildi 3.–12. gr. laga nr. 9 2. mars 1989, um aðgerðir í efnahagsmálum, svo og lög nr. 42 27. mars 1991, um breytingu á þeim lögum. Ákvæði 4. gr. um gjald á fiskiskip koma til framkvæmda frá og með árinu 1995. Ákvæði 5. gr. um gjald á fiskvinnslustöðvar koma til framkvæmda við álagningu gjalda á árinu 1995 á gjaldstofn ársins 1994.

Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs er heimilt á árinu 1994 að taka að láni og endurlána Þróunarsjóði sjávarútvegsins allt að 2.720 millj. kr. eða jafnviði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt samkvæmt gengisskráningu Seðlabanka Íslands á staðfestingardegi laganna.

II.

Ákvæði 1. málsl. 2. mgr. 7. gr. um þriggja ára greiðsluskyldu á ekki við um þau skip sem skráð voru á skipaskrá fyrir 1. janúar 1994.

Gjört í Reykjavík, 24. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

LYFJALÖG

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Markmið og yfirstjórn.

1. gr.

Markmið laga þessara er að tryggja landsmönnum nægilegt framboð af nauðsynlegum lyfjum með sem hagkvæmastri dreifingu þeirra á grundvelli eðlilegrar samkeppni og í samræmi við þær reglur sem gilda á hinu Evrópska efnahagssvæði. Við verslun með lyf skal það ætíð haft til hliðsjónar að lyfjadreifing er hluti heilbrigðisþjónustu og starfsmenn við dreifinguna skulu vinna með öðrum aðilum í heilbrigðisþjónustu að opinberum heilbrigðismarkmiðum hverju sinni. Það er jafnframt markmið með lögum þessum að tryggja eftir föngum gæði og öryggi lyfja og lyfjaþjónustu, auka fræðslu um lyfjanotkun, sporna við óhóflegri notkun og halda lyfjakostnaði í lágmarki.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra hefur umsjón með framkvæmd laga þessara. Í heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu starfar lyfjamálastjóri sem annast framkvæmd lyfjamála innan ráðuneytisins fyrir hönd ráðherra. Hann skal vera lyfjafræðingur að mennt og má ekki eiga persónulegra hagsmuna að gæta í framleiðslu, innflutningi eða dreifingu lyfja. Lyfjamálastjóri, Hollustuvernd ríkisins, landlæknir, Lyfjaeftirlit ríkisins, lyfjanefnd ríkisins, lyfjaverðsnefnd og yfirdýralæknir eru ráðherra til ráðuneytis við framkvæmd laganna.

2. gr.

Lyfjaeftirlit ríkisins er sjálfstæð stofnun undir yfirstjórn heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytis. Lyfjafræðingur veitir því forstöðu og má hann ekki eiga persónulegra hagsmuna að gæta í framleiðslu, innflutningi eða dreifingu lyfja.

Tryggja skal Lyfjaeftirliti ríkisins hæfilegt starfslið og aðstöðu til að sinna verkefnum sínum. Heimilt er að fela óháðum rannsóknastofum hér á landi eða erlendis að annast rannsóknir á vegum Lyfjaeftirlits ríkisins.

Leggja skal árlegt eftirlitsgjald á fyrirtæki þau og stofnanir sem Lyfjaeftirlit ríkisins hefur eftirlit með. Í reglugerð skal nánar kveðið á um eftirlitsgjöld og innheimtu þeirra að fengnum tillögum Lyfjaeftirlits ríkisins. Verja skal tekjum þessum til greiðslu kostnaðar við eftirlitið og miða við að gjaldið standi undir kostnaði við rekstur þess.

3. gr.

Hlutverk Lyfjaeftirlits ríkisins er sem hér segir:

1. Að annast faglegt eftirlit með innflutningi lyfja, lyfjaefna og hráefna til lyfjagerðar.
2. Að annast faglegt eftirlit með starfsemi lyfjabúða, lyfjaheildverslana, lyfjagerða, annarra fyrirtækja, stofnana og einstaklinga er selja, framleiða, flytja inn eða búa um lyf og skyldar vörur.
3. Að hafa eftirlit með lyfjaauglýsingum og sjá til þess að kynning og dreifing lyfja sé almennt í samræmi við gildandi lög og reglur.

Ráðherra getur með reglugerð falið Lyfjaeftirliti ríkisins eftirlit með öðrum fyrirtækjum eða öðrum vörum en lyfjum ef sérstakar ástæður mæla með því og slíkt tengist hlutverki þess samkvæmt lögum þessum.

4. gr.

Lyfjanefnd ríkisins er undir yfirstjórn heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra og skal skipuð fimm mönnum með sérfræðikunnáttu á sem víðustu sviði læknis- og lyfjafræði. Ráðherra skipar formann. Aðra nefndarmenn, auk fimm varamanna, skipar ráðherra í samráði við formann. Jafnframt eiga sæti í nefndinni yfirdýralæknir og dýralæknir, skipaður af ráðherra í samráði við formann nefndarinnar. Varamenn þeirra skulu skipaðir á sama hátt. Skipunartími nefndarinnar er fjögur ár.

Heimilt er að kalla til sérfræðinga og fulltrúa fagfélaga til að vera nefndinni til ráðgjafar þegar þurfa þykir.

Lyfjanefnd ríkisins skal annast eftirtalin verkefni:

1. Skráningu og afskráningu lyfja í samræmi við þær reglur sem gilda á Evrópska efnahagssvæðinu.
2. Umsögn til ráðherra um umsóknir um markaðsleyfi lyfja (marketing authorization) í samræmi við þær reglur sem gilda á Evrópska efnahagssvæðinu.
3. Umsögn til ráðherra um umsóknir um leyfi til að flytja inn og selja gegn lyfseðli óskráð lyf.
4. Umsögn til ráðherra um leyfi til tilrauna með lyf (klínískar rannsóknir og rannsóknir á aðgengi lyfja).
5. Önnur atriði er lúta að framkvæmd laga þessara eða hliðstæðra laga, hér með talin samvinna við erlendar lyfjanefndir og lyfjaskrárnefndir.

Í samræmi við reglur Evrópska efnahagssvæðisins skulu framleiðendur sérlyfja eða umboðsmenn þeirra veita nefndinni jafnóðum allar nýjar upplýsingar er varða skráð lyf og lyf sem eru í skráningu.

Kostnaður af starfsemi nefndarinnar, þar með talin laun nefndarmanna og starfsliðs, skal borinn uppi af skráningar- og árgjöldum sérlyfja, svo og öðrum leyfisgjöldum, svo sem markaðsleyfum og leyfum fyrir klínískar prófanir.

II. KAFLI
Skilgreining lyfja. Lyfjahugtakið.

5. gr.

Í samræmi við skilgreiningu sem gildir á Evrópska efnahagssvæðinu eru lyf samkvæmt lögum þessum hvers konar efni eða efnasambönd, lífræn eða ólífræn, sem notuð eru til lækninga, fróunar eða varnar gegn sjúkdómum eða sjúkdómseinkennum í mönnum eða dýrum, enn fremur efni eða efnasambönd sem notuð eru til sjúkdómsgreiningar, þar með talin geislavirk efni sem ætluð eru mönnum, ef þau koma í eða á líkama manna eða dýra, að undanskildum geislavirkum kjarnategundum sem eru lokaðir geislagjafar.

Efni, sem notuð eru til svæfingar eða staðdeyfingar, teljast lyf (svæfingarlyf, staðdeyfilyf).

Efni í viðurkenndum lyfjaformum, sem eru notuð til getnaðarvarna eða til þess að auka frjósemi manna eða dýra, teljast einnig lyf.

Ákvæði laga þessara taka einnig til umbúða og áhalda sem hafa lyf að geyma.

Ráðherra setur reglugerð með skilgreiningu og nánari ákvæði um hjúkrunar- og lækningahluti (medical devices) í samræmi við reglur Evrópska efnahagssvæðisins.

III. KAFLI
Lyfjaskrár.

6. gr.

Ísland er aðili að evrópsku lyfjaskránni (European Pharmacopoeia; Ph.Eur.) ásamt viðaukum. Ensk útgáfa lyfjaskrárinnar gildir hér á landi.

Um aðrar kröfur til lyfjaforma, gæða og hreinleika lyfjaefna og hjálparefna við lyfjagerð, svo og fyrir aðferðir til greiningar og ákvörðunar á þessum efnum, fer samkvæmt auglýsingum um gildi norrænna og annarra evrópskra staðallýsinga hér á landi.

Ísland er aðili að Pharmaceutical Inspection Convention (PIC). Leiðbeiningar um góða framleiðsluhætti í lyfjagerð, GMP-reglur, sbr. tilskipanir framkvæmdastjórnar EB, svo og aðrar leiðbeiningar sem settar eru af þessum aðilum, skulu gilda hér á landi.

IV. KAFLI
Flokkun lyfja.
Staðfesting lyfjaforskrifta og skráning sérlyfja.

7. gr.

Fullgerð lyf (lyf, tilbúin eða sem næst tilbúin til notkunar) er einungis heimilt að flytja til landsins, selja eða afhenda að fengnu markaðsleyfi eða undanþáguheimild og að þau megi fella undir einhvern eftirtalinna flokka:

1. Skráð lyf, í samræmi við skilgreiningu sem gildir á Evrópska efnahagssvæðinu, framleidd af viðurkenndum framleiðendum samkvæmt staðlaðri forskrift og nefnd sérheiti eða samheiti. Þessi lyf skal skrá í sérlyfjaskrá, sbr. 10. gr., og selja eða afhenda í órofnum ílátum (afhendingarílátum) framleiðanda. Heimilt er að veita undanþágu frá ákvæði um afhendingarílát framleiðanda samkvæmt sérstökum fyrirmælum læknis á lyfseðli.
2. Stöðluð forskriftarlyf, framleidd af viðurkenndum framleiðendum samkvæmt staðfestri forskrift og nefnd gildandi samheiti. Lyfjanefnd ríkisins ákvarðar um staðfestingu forskrifta eða niðurfellingu staðfestingar og um ílát, umbúðir og pakkningar staðlaðra forskriftarlyfja.
3. Forskriftarlyf lækna, framleidd samkvæmt sérstökum fyrirmælum á lyfseðli (ordinatio magistralis) með hliðsjón af gildandi lyfjaskrám eða staðallýsingum, enda sé í hvívetna farið eftir gildandi lögum og reglum og góðum framleiðsluháttum í lyfjagerð.

Ráðherra getur, í samráði við lyfjanefnd ríkisins, leyft undanþágu frá framangreindum ákvæðum í einstaka tilvikum ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi. Við allar slíkar undanþágur skal þess gætt að magn lyfjanna sé takmarkað við þarfir þeirra sem eiga að nota þau.

8. gr.

Heimilt er að binda skráningu lyfs við notkun eingöngu á sjúkrahúsum, sérstökum sjúkradeildum og/eða við ávísun sérfræðinga í einstökum greinum læknisfræði.

Heimilt er að skrá lyf og veita markaðsleyfi tímabundið til reynslu.

9. gr.

Við mat á sérlyfjum og stöðluðum forskriftarlyfjum skal einkum taka tillit til rannsókna á lyfjaáhrifum og eituráhrifum virkra efna í tilraunum á mönnum eða dýrum, gæða allra efna, virkra og óvirkra (hjálparefna), sem notuð eru við lyfjagerðina, aðgengis virkra efna í lyfjaformum, geymsluþols og notagildis lyfjanna við meðferð tiltekinna sjúkdóma, svo og aukaverkana eins og kveðið er á um í norrænum og öðrum evrópskum reglum sem ráðherra staðfestir.

Lyfjanefnd ríkisins kannar á fimm ára fresti hvort réttar forsendur séu fyrir skráningu sérlyfja á sérlyfjaskrá.

10. gr.

Að fengnum tillögum lyfjanefndar ríkisins gefur heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið út skrá, sérlyfjaskrá, er greinir skráð sérlyf eftir lyfjaflokkum eða á annan hliðstæðan hátt. Í skránni skal m.a. greina frá ábendingum, frábendingum, skammtastærðum, helstu aukaverkunum og hámarksverði lyfja, sbr. 40 gr.

V. KAFLI
Ávísun lyfja.
Lyfseðlar og afgreiðsla þeirra.
Merking lyfja.

11. gr.

Lyfseðill er lyfjaávísun læknis, tannlæknis eða dýralæknis sem hefur gilt lækningaleyfi hér á landi. Í neyðartilfellum er lyfjafræðingum heimilt að afhenda lyf í minnstu pakkningu án lyfseðils.

Útgefandi lyfseðils undirritar hann eigin hendi ásamt stöðuheiti (læknir, tannlæknir, dýralæknir) eða les hann fyrir í síma með þeim hætti að ljóst sé af símlestrinum hver hann er. Lyfseðil má senda með bréfsíma eða skjalasendingu á milli tölva á staðlaðan hátt þannig að viðtakandi geti sannreynt hver sendandi er. Útgefandi staðfestir þannig að hann hafi sjálfur ávísað hlutaðeigandi einstaklingi eða umráðamanni tilgreindu lyfi í tilteknu magni og sagt fyrir um skammta eða notkun.

Landlæknir hefur eftirlit með lyfjaávísunum lækna og afhendingu lyfjafræðinga á lyfjum í neyðartilfellum.

12. gr.

Ráðherra setur reglugerð um gerð lyfseðla og ávísun lyfja, afgreiðslu þeirra og merkingu. Í reglugerð þessari skal m.a. kveða á um eftirfarandi atriði:

1. gerð lyfseðla,
2. ávísun lyfja,
3. hvort lyf megi einungis afhenda gegn lyfseðli, hve mikið magn og hve oft gegn sama lyfseðli,
4. hvernig hátta skuli áritun á ílát (afhendingarílát) undir fullgerð lyf,
5. ávísun lyfja í síma, bréfsíma eða með tölvu,
6. ávísun ávana- og fíknilyfja,
7. ávísun lyfja til notkunar í skipum og loftförum,
8. rétt læknanema og lækna án lækningaleyfis til að ávísa lyfjum,
9. gildistíma lyfseðla,
10. merkingu lyfja.

VI. KAFLI
Auglýsing og kynning lyfja.

13. gr.

Bannaðar eru hvers konar lyfjaauglýsingar með þeim undantekningum sem um getur í kafla þessum.

14. gr.

Auglýsa má og kynna lyf, sem skráð eru hér á landi, á íslensku í tímaritum eða blöðum þeirra heilbrigðisstétta sem ávísa og dreifa lyfjum.

Í lyfjaauglýsingum skal tilgreina nafn framleiðanda, heiti lyfs, virkra efna, helstu ábendingar og frábendingar er varða notkun hlutaðeigandi lyfja, pakkningastærðir og verð. Enn

fremur stærð skammta og helstu atriði önnur um notkun og aukaverkanir. Framangreindar upplýsingar skulu ætíð vera greinilegar og auðlæsar og í samræmi við það sem greinir í lyfjaskrám.

15. gr.

Heimilt er að kynna lyfseðilsskyld lyf fyrir þeim heilbrigðisstéttum sem ávísa og dreifa lyfjum en þó á þann hátt að ekki sé líklegt að auglýsingin komi almenningi fyrir sjónir.

16. gr.

Heimilt er að kynna og auglýsa lausasölulyf, þ.e. lyf sem ekki eru lyfseðilsskyld, fyrir almenningi. Auglýsingar um lausasölulyf skulu vera í samræmi við reglur Evrópska efnahagssvæðisins sem nánar er getið í reglugerð.

Lyfjabúðum er heimilt að auglýsa og kynna þjónustu sína, svo sem heimsendingarþjónustu, verð lausasölulyfja og almenn afsláttarkjör.

Upplýsingar í auglýsingum skulu ætíð vera greinilegar og auðlæsar og í samræmi við það sem greinir í lyfjaskrám, reglugerð um gerð lyfseðla og ávísun lyfja, afgreiðslu þeirra og merkingu, svo og önnur fyrirmæli er að þessu lúta.

17. gr.

Heimilt er að afhenda persónulega lækni, tannlækni eða dýralækni lyfjasýnishorn í minnstu pakkningu og án greiðslu enda sé um að ræða nýskráð lyf til kynningar hér á markaði sem ekki teljast ávana- eða fíknilyf. Slík afhending er einungis heimil að fenginni dagsettri og undirritaðri beiðni læknis.

Önnur afhending eða póstsending lyfjasýnishorna í auglýsingaskyni er óheimil.

18. gr.

Lyfjaeftirlit ríkisins gætir þess að lyfjaauglýsingar séu réttar. Það getur bannað tilteknar auglýsingar sem gefa rangar eða ófullnægjandi upplýsingar um lyf. Það getur og krafist þess að auglýsandi sendi út leiðréttingar eða viðbótarskýringar á sambærilegan hátt. Lyfjaeftirlitið leitar álits lyfjanefndar ríkisins og/eða Samkeppnisstofnunar í þeim tilvikum er vafi leikur á réttmæti lyfjaauglýsingar. Auglýsendur skulu halda skrá yfir allar auglýsingar þar sem fram kemur hvar og hvenær þær voru birtar. Skrána skal geyma í tvö ár og skal hún vera aðgengileg Lyfjaeftirliti ríkisins.

19. gr.

Skráning aukaverkana og tilkynningarskylda skal vera í samræmi við reglur sem gilda á Evrópska efnahagssvæðinu og vera í höndum landlæknis í samstarfi við lyfjanefnd ríkisins.

VII. KAFLI
Um stofnun lyfjabúða og lyfsöluleyfi.

20. gr.

Leyfi til lyfjasölu hafa þeir aðilar einir sem til þess hafa hlotið leyfi ráðherra.

Ráðherra veitir lyfsöluleyfi þeim sem uppfyllir eftirtalin skilyrði og um slíkt leyfi sækir:

1. Er lyfjafræðingur sem hefur starfsleyfi hér á landi, sbr. lög um lyfjafræðinga.
2. Hefur starfað sem lyfjafræðingur í þrjú ár. Veita má undanþágu frá þessu skilyrði ef sérstaklega stendur á.
3. Hefur verslunarleyfi eða hefur gert samning við aðila með verslunarleyfi.

Umsóknir um ný lyfsöluleyfi skal ráðherra senda viðkomandi sveitarstjórn til umsagnar. Við mat umsóknar skal m.a. stuðst við íbúafjölda að baki lyfjabúðinni og fjarlægð hennar frá næstu lyfjabúð. Leggist umsagnaraðili gegn veitingu nýs leyfis er ráðherra heimilt að hafna umsókninni.

Áður en starfsemi lyfjabúðar er hafin skal liggja fyrir yfirlýsing Lyfjaeftirlits ríkisins um að húsnæði, búnaður og starfslið fullnægi kröfum þess.

Ráðherra er heimilt að kveða á um vaktskyldu lyfsöluleyfishafa.

Ráðherra getur falið stjórn heilsugæslustöðvar í heilsugæsluumdæmi þar sem lyfjabúð er ekki starfrækt rekstur lyfjabúðar og skal samþykki Lyfjaeftirlits ríkisins liggja fyrir áður en starfsemi hennar er hafin. Stjórn heilsugæslustöðvar, sem falinn er rekstur lyfjabúðar, er heimilt að semja við utanaðkomandi lyfsöluleyfishafa um þjónustu, þar með talinn rekstur lyfjabúðar, sbr. 35. gr.

Fyrir lyfsöluleyfi skal greiða gjald sem ákveðið er af fjármálaráðherra.

21. gr.

Hvert lyfsöluleyfi takmarkast við rekstur einnar lyfjabúðar og ber lyfsöluleyfishafi sjálfur faglega ábyrgð á rekstri lyfjabúðarinnar. Lyfsöluleyfishafa er heimilt að sækja um leyfi til að reka útibú frá lyfjabúð sinni í sveitarfélögum þar sem lyfjabúðir eru ekki reknar. Í fjarveru leyfishafa skal fela lyfjafræðingi daglega stjórn lyfjabúðarinnar í samráði við Lyfjaeftirlit ríkisins.

Starfandi læknar, tannlæknar og dýralæknar mega ekki vera eigendur, hluthafar eða starfsmenn lyfjabúða.

22. gr.

Lyfsöluleyfi fellur niður:

1. ef leyfishafi er sviptur lyfjafræðingsleyfi sínu eða verslunarleyfi,
2. í lok þess árs sem leyfishafi verður 70 ára; heimilt er að framlengja leyfi um eitt ár í senn eftir þann tíma að fenginni umsögn Lyfjaeftirlits ríkisins,
3. ef leyfishafi hættir störfum,
4. við andlát leyfishafa. Þó er dánarbúi heimilt að reka lyfjabúð í hálft ár, undir faglegri stjórn lyfjafræðings, að fengnu samþykki Lyfjaeftirlits ríkisins.

Ráðherra er heimilt að svipta leyfishafa lyfsöluleyfi ef hann brýtur gegn ákvæðum þessara laga eða annarra og brotið er þess eðlis að telja verði leyfishafa óhæfan til að annast lyfsölu. Um missi starfsréttinda fer eftir V. kafla laga um lyfjafræðinga, nr. 35/1978.

Við starfslok er leyfishafa eða dánarbúi heimilt að selja reksturinn lyfjafræðingi sem öðlast hefur lyfsöluleyfi samkvæmt ákvæðum laga þessara.

VIII. KAFLI
Um rekstur lyfjabúða.

23. gr.

Lyfjabúð skal auðkenna á áberandi hátt. Handhöfum lyfsöluleyfis er heimilt að nefna lyfjaverslanir sínar og þær einar lyfjabúðir eða apótek.

24. gr.

Lyfsölum er skylt að hafa á boðstólum lyf sem selja má hér á landi, hafa hæfilegar lyfjabirgðir miðað við ávísanir þeirra lækna, tannlækna og dýralækna sem starfa á viðkomandi svæði og útvega þau lyf sem ekki er að finna í birgðum þeirra svo fljótt sem auðið er. Enn fremur skulu vera til sölu í lyfjabúðum helstu gerðir lyfjagagna og hjúkrunar- og sjúkragagna eftir því sem kostur er.

Lyfsölum er skylt að veita heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu upplýsingar um starfsemi sína og halda bækur þar að lútandi, enda brjóti það ekki í bága við önnur lög.

Lyfsölum er skylt að veita neytendum og heilbrigðisstéttum upplýsingar um lyf, notkun þeirra og geymslu. Þá er þeim jafnframt skylt að kynna lyfjanotkun og lyfjafræðilega umsjá í samvinnu við aðrar heilbrigðisstéttir með það að markmiði að draga úr líkum á sjúkdómum og auka almennt heilbrigði.

Lyfsalar skulu tölvuskrá allar upplýsingar af lyfseðlum á formi sem samþykkt er af landlækni og tölvunefnd, sbr. lög nr. 121/1989, um skráningu og meðferð persónuupplýsinga. Landlæknir getur krafist þessara upplýsinga allt að einu ári aftur í tímann.

IX. KAFLI
Vistun lyfjafræði- og lyfjatækninema. Skyldur starfsmanna lyfjabúða.

25. gr.

Lyfjabúðir vista lyfjafræði- og lyfjatækninema til verklegs náms samkvæmt samkomulagi við viðkomandi menntastofnanir.

26. gr.

Lyfjafræðinemar, sem lokið hafa 4. árs námi og tveggja mánaða vistun í lyfjabúð, geta sótt um leyfi til ráðherra til að gegna störfum aðstoðarlyfjafræðinga tímabundið. Í slíkum tilvikum skal lyfjafræðinemi starfa með og á ábyrgð lyfjafræðings.

27. gr.

Starfsmenn lyfjabúða eru bundnir þagnarskyldu um alla vitneskju eða grun sem þeir öðlast í starfi sínu um sjúkdóma eða önnur einkamál.

Um vitnaskyldu framangreindra aðila fer eftir ákvæðum réttarfarslaga.

X. KAFLI
Um afgreiðslu lyfja.

28. gr.

Lyfjafræðingar eða aðstoðarlyfjafræðingar skulu bera ábyrgð á afgreiðslu lyfseðils og hafa með höndum lokaeftirlit að rétt sé afgreitt samkvæmt lyfjaávísun eða eiturbeiðni.

Ráðherra er heimilt að veita lyfjatækni takmarkaðan og staðbundinn afgreiðslurétt úr útibúi frá lyfjabúð enda sé einungis um staðlaðar pakkningar að ræða samkvæmt lista sem staðfestur er af Lyfjaeftirliti ríkisins eftir tillögu héraðslæknis og lyfsala. Ef lyfjatæknir er ekki fáanlegur til starfa í útibúi frá lyfjabúð er heimilt að veita þennan sama rétt öðrum ábyrgum umboðsmanni sem lyfsali ræður til þess að fengnu samþykki Lyfjaeftirlits ríkisins.

XI. KAFLI
Innflutningur og heildsala lyfja.

29. gr.

Leyfi til innflutnings fullgerðra lyfja og lyfjaefna til dreifingar í heildsölu hafa þeir einir sem til þess hafa hlotið leyfi ráðherra.

Fyrir lyfjaheildsöluleyfi skal greitt gjald sem ákveðið er af fjármálaráðherra.

30. gr.

Til að fá lyfjaheildsöluleyfi verður lyfjaheildsala að fullnægja eftirtöldum skilyrðum:

1. að henni veiti faglega forstöðu lyfjafræðingur sem hefur starfsleyfi hér á landi og ekki er handhafi lyfsöluleyfis,
2. að vera þannig búin húsnæði, tækjum og starfsliði að dómi Lyfjaeftirlits ríkisins að hún fullnægi kröfum um geymslu og meðferð lyfja.

Uppfylli leyfishafi ekki kröfur sem gerðar eru til búnaðar, starfsfólks eða annars sem að meðferð lyfja lýtur eða brjóti á einn eða annan máta ákvæði þessara eða annarra laga má svipta hann leyfinu.

Lyfjaheildsölum er óheimilt að rjúfa lyfjapakkningar. Óheimilt er að breyta áletrun á pakkningum lyfja nema á ábyrgð framleiðanda og að fenginni umsögn lyfjanefndar ríkisins. Lyfjaeftirlit ríkisins fylgist með að slík breyting sé gerð á tryggilegan hátt.

Lyfjaheildsölum er heimilt að selja lyf lyfsöluleyfishöfum, stofnunum sem hafa lyfjafræðing í þjónustu sinni og reknar eru samkvæmt lögum um heilbrigðisþjónustu eða öðrum sérlögum, læknum, tannlæknum og dýralæknum til notkunar á eigin stofum eða í sjúkravitjunum og þeim tilraunastofum sem vinna að rannsóknum lyfja. Kostnaður lækna, tannlækna og dýralækna vegna slíkra lyfjakaupa fellur undir rekstrarkostnað. Þóknun fyrir lyfjaafhendingu dýralækna skal ákveðin af lyfjaverðsnefnd í samráði við yfirdýralækni, sbr. 40. gr.

Lyfjaheildsölum er skylt að tölvuskrá söluupplýsingar á formi sem samþykkt er af heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu og jafnframt að veita ráðuneytinu upplýsingar um starfsemi sína og halda bækur þar að lútandi.

XII. KAFLI
Framleiðsla lyfja.

31. gr.

Leyfi til framleiðslu lyfja hafa þeir aðilar einir sem til þess hafa hlotið leyfi ráðherra. Fyrir lyfjaframleiðsluleyfi skal greitt gjald sem ákveðið er af fjármálaráðherra.

32. gr.

Til að fá lyfjaframleiðsluleyfi verður fyrirtæki að fullnægja eftirtöldum skilyrðum:

1. að því veiti faglega forstöðu lyfjafræðingur sem hefur starfsleyfi hér á landi eða annar sá sem uppfyllir eigi minni menntunarkröfur,
2. að vera þannig búið húsnæði, tækjum og starfsliði að dómi Lyfjaeftirlits ríkisins að það fullnægi kröfum um framleiðslu, geymslu og meðferð lyfja.

Uppfylli leyfishafi ekki kröfur sem gerðar eru til búnaðar, starfsfólks eða annars sem lýtur að meðferð lyfja eða brjóti á einn eða annan máta ákvæði þessara eða annarra laga má svipta hann leyfinu. Lyfjaframleiðendum er skylt að veita heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu upplýsingar um starfsemi sína og halda bækur þar að lútandi.

33. gr.

Lyfjabúðir skulu framleiða forskriftarlyf lækna eða útvega þau svo fljótt sem unnt er. Heimilt er að framleiða stöðluð forskriftarlyf í lyfjabúðum ef settum skilyrðum er fullnægt. Heimilt er að takmarka framleiðsluleyfi þeirra við tiltekin lyfjaform.

XIII. KAFLI
Um lyfjaþjónustu á sjúkrahúsum og öðrum heilbrigðisstofnunum.

34. gr.

Á sjúkrahúsum er heimilt að starfrækja sérstök sjúkrahússapótek sem hafa umsjón með og bera ábyrgð á öflun og varðveislu lyfja og eftirliti með notkun þeirra á einstökum deildum. Rekstur sjúkrahússapóteks skal vera fjárhagslega aðskilinn frá öðrum rekstri sjúkrahússins.

Yfirlyfjafræðingur er forstöðumaður sjúkrahússapóteks og skal ráðinn af viðkomandi sjúkrahússstjórn.

Stjórn sjúkrahúss er heimilt að leita útboða um rekstur sjúkrahússapóteks sem veitir þá þjónustu sem um ræðir í þessum kafla enda uppfylli reksturinn öll önnur skilyrði laganna um starfsemi og rekstur lyfjabúða.

35. gr.

Á sjúkrahúsum og öðrum stofnunum, sem reknar eru samkvæmt lögum um heilbrigðisþjónustu eða samkvæmt öðrum sérlögum og ekki starfrækja sjúkrahússapótek, skal lyfjafræðingur hafa umsjón með og bera ábyrgð á öflun lyfja og eftirliti með notkun þeirra.

Hafi stofnunin ekki lyfjafræðing í þjónustu sinni skv. 1. mgr. skal stjórn stofnunarinnar semja við utanaðkomandi lyfsöluleyfishafa um lyfjafræðilega þjónustu, svo sem umsjón með öflun lyfja og eftirlit með notkun þeirra. Samningurinn er háður samþykki Lyfjaeftirlits ríkisins.

36. gr.

Sjúkrahússapóteki er heimilt að afgreiða lyf til sjúklinga sem útskrifast af sjúkrahúsinu og göngudeildarsjúklinga. Sjúkrahússapóteki er einungis heimilt að afgreiða lyfseðla sem merktir eru sjúkrahúsinu og gefnir eru út af læknum þess.

Um afgreiðslu lyfja samkvæmt heimild þessarar greinar fer eftir þeim almennu reglum sem gilda um gerð lyfseðla og afgreiðslu lyfja.

37. gr.

Á hverju deildaskiptu sjúkrahúsi skal starfa þriggja til fimm manna lyfjanefnd sem er ráðgefandi um lyfjaval sjúkrahússins. Í slíkri lyfjanefnd skal vera a.m.k. einn starfandi lækna sjúkrahússins og einn starfandi lyfjafræðingur í þjónustu sjúkrahússins. Að jafnaði skal þess gætt þegar völ er á fleiri en einu jafngildu lyfi að velja til notkunar á sjúkrahúsi þau lyf sem ódýrari eru.

38. gr.

Stjórn sjúkrahúss ber að sjá svo um að húsnæði og búnaður sjúkrahússapóteks eða lyfjageymslu sjúkrahússins sé við hæfi og skal hlíta úrskurði Lyfjaeftirlits ríkisins þar að lútandi.

XIV. KAFLI
Lyfjaverð.

39. gr.

Verðlagning lyfja, sem seld eru án lyfseðils, er frjáls.

40. gr.

Lyfjaverðsnefnd ákvarðar hámarksverð á lyfseðilsskyldum lyfjum í heildsölu og smásölu. Nefndin ákveður jafnframt þóknun til dýralækna fyrir afhendingu dýralyfja.

Innflytjendur lyfja, lyfjaframleiðendur og umboðsmenn þeirra skulu sækja um hámarksverð í heildsölu og allar verðbreytingar á lyfseðilsskyldum lyfjum og dýralyfjum til lyfjaverðsnefndar.

Í nefndinni skulu eiga sæti þrír menn sem heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra skipar til setu á kjörtímabili sínu, þar af einn tilnefndur af Hæstarétti Íslands. Ráðherra skipar formann. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti. Þegar fjallað er um hámarksverð á lyfjum í heildsölu tekur sæti í nefndinni fulltrúi samtaka lyfjaheildsala og þegar fjallað er um hámarksverð í smásölu tekur fulltrúi samtaka lyfsala sæti í nefndinni. Þegar fjallað er um þóknun til dýralækna tekur fulltrúi samtaka dýralækna sæti í nefndinni auk þess sem nefndin skal þá leita álits yfirdýralæknis. Falli atkvæði jöfn við afgreiðslu mála hjá nefndinni sker atkvæði formanns úr.

Nefndin skal fylgjast með innkaups- og framleiðsluverði lyfja og verðlagningu lyfja í heildsölu og smásölu og taka mið af þeim athugunum við verðákvarðanir sínar. Þá skal nefndin hafa með höndum útgáfu lyfjaverðskrár sem í er birt hámarksverð lyfseðilsskyldra lyfja.

Kostnaður við störf nefndarinnar, þar með talin laun nefndarmanna og starfsliðs, greiðist úr ríkissjóði.

41. gr.

Ráðherra ákveður að fenginni tillögu Tryggingastofnunar ríkisins þátttöku almannatrygginga í lyfjakostnaði sjúkratryggðra í samræmi við lög um almannatryggingar og fjárlög hverju sinni.

XV. KAFLI
Eftirlit, málarekstur og refsing.

42. gr.

Eftirlit samkvæmt lögum þessum eða öðrum fyrirmælum er í höndum Lyfjaeftirlits ríkisins.

43. gr.

Um mál, sem rísa kunna út af brotum á lögum þessum, fer að hætti opinberra mála nema öðruvísi sé mælt fyrir í lögum.

XVI. KAFLI
Niðurlagsákvæði.

44. gr.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra er heimilt að setja nauðsynlegar reglugerðir með nánari ákvæðum um framkvæmd laga þessara.

45. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994.

Frá sama tíma falla úr gildi lög um lyfjadreifingu, nr. 76/1982, og lyfjalög, nr. 108/1984, með síðari breytingum, að undanskildum ákvæðum X. kafla í lyfjalögum um lyfsölusjóð, 39.–48. gr., sem falla úr gildi 1. júní 1995. Skulu eignir lyfsölusjóðs þá renna að einum þriðja hluta til Íslenska lyfjafræðisafnsins við Nesströð, Seltjarnarnesi, en tveir þriðju hlutar skulu renna til Lyfjafræðingafélags Íslands og vera varið til að styrkja forvarna- og upplýsingastarf um lyf í lyfjabúðum.

Ákvæði til bráðabirgða.

1. Þær reglugerðir, sem settar hafa verið samkvæmt lyfjalögum, nr. 108/1984, og lögum um lyfjadreifingu, nr. 76/1982, með síðari breytingum, skulu halda gildi sínu þar til nýjar reglugerðir hafa öðlast gildi enda stangist efni þeirra ekki á við lög þessi.
2. Núverandi lyfsalar halda lyfsöluleyfum sínum eftir gildistöku ákvæða VII. kafla laganna. Samvinnureknar lyfjabúðir á Akureyri og Selfossi og Lyfjabúð Háskóla Íslands hafa frest til 1. júní 1995 til að uppfylla skilyrði laga þessara. Læknar og sveitarfélög halda leyfum sínum til lyfsölu fram til 1. júní 1995 og eftir það þar til sá er uppfyllir skilyrði samkvæmt lögum þessum sækir um lyfsöluleyfið. Þrátt fyrir ákvæði 2. mgr. 6. gr. laga um lyfjadreifingu, nr. 76/1982, getur ráðherra framlengt lyfsöluleyfi þar til ákvæði VII. kafla taka gildi.
3. Ákvæði VII. og XIV. kafla koma þó eigi til framkvæmda fyrr en 1. nóvember 1995. Hið sama gildir um ákvörðun þóknunar fyrir lyfjaafhendingu dýralækna sem kveðið er á um í 30. gr.

Gjört í Reykjavík, 20. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Guðmundur Árni Stefánsson.

24. maí 1994 Nr. 94

LÖG

um Lífeyrissjóð sjómanna.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Sjóðurinn heitir Lífeyrissjóður sjómanna og starfar með því skipulagi og markmiði sem segir í lögum þessum og reglugerð um sjóðinn.

2. gr.

Sjóðfélagar eru allir sjómenn sem ráðnir eru á íslensk skip, þar með taldir þeir skipverjar sem ekki eru lögskráðir en starfa að viðhaldi og viðgerð skips eða öðrum störfum í þágu útgerðar.

Yfirmönnum á skipum ríkissjóðs, sem við gildistöku laga þessara greiða iðgjöld til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins, er heimilt að vera sjóðfélagar í þeim sjóði. Um heimild þessa að öðru leyti fer skv. 4. gr. laga nr. 29/1963, um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins, með síðari breytingum.

Sjómönnum, sem lögskráðir eru í tilteknum byggðarlögum eða landshlutum og ráðherra hefur veitt undanþágu frá aðild að þessum sjóði, sbr. 2. mgr. 3. gr. laga nr. 78/1970, er heimilt að vera utan við sjóðinn fullnægi þeir tryggingarskyldu sinni með greiðslu iðgjalds til lífeyrissjóðs viðkomandi byggðarlags.

Sjóðfélögum, sem hætta störfum á sjó, skal heimil áframhaldandi þátttaka ef þeir hefja störf í landi við útgerð eða hliðstæð störf, svo sem fiskvinnslustöðvar eða frystihús, enda hafi þeir greitt iðgjöld til sjóðsins í a.m.k. fimm ár og áunnið sér a.m.k. þrjú stig.

Stjórn sjóðsins er heimilt að leyfa félögum og samböndum sem standa að samningum um kaup og kjör sjómanna, er aðild eiga að sjóðnum, að tryggja starfsmenn sína í honum.

Stjórn sjóðsins er heimilt að leyfa sjómönnum, sem stunda nám í sjómannafræðum, slasast eða veikjast, að kaupa sér réttindi í sjóðnum þann tíma sem úr hefur fallið af þessum sökum. Stjórn sjóðsins er heimilt að leyfa íslenskum sjómönnum, sem starfa á erlendum skipum, að greiða iðgjöld til sjóðsins.

3. gr.

Launagreiðanda ber að halda iðgjöldum launþega eftir af launum hans og standa sjóðnum skil á þeim ásamt eigin iðgjaldahluta. Sé um vanskil að ræða af hálfu útgerðar skal lögskráningarstjóri ekki skrá á hlutaðeigandi skip ef krafa kemur fram um það frá sjóðnum.

Iðgjöld sjóðfélaga og launagreiðenda skulu hvíla sem lögveð á hlutaðeigandi skipi og ganga fyrir öllum öðrum veðum. Heimilt er að krefjast nauðungarsölu á viðkomandi skipi án undangengins dóms, sáttar eða fjárnáms.

4. gr.

Réttur til lífeyris verður eigi af hendi látinn né veðsettur og lífeyrisgreiðslur eru undanþegnar fjárnámi.

5. gr.

Nánari ákvæði um skipulag sjóðsins og starfsemi hans skal setja í reglugerð sem stjórn sjóðsins semur og staðfest er af Alþýðusambandi Íslands, Farmanna- og fiskimannasambandi Íslands, Félagi íslenskra botnvörpuskipaeigenda, Landssambandi íslenskra útvegsmanna, Sjómannasambandi Íslands, Vinnuveitendasambandi Íslands og fjármálaráðherra.

6. gr.

Lög þessi taka gildi 1. september 1994 og frá sama tíma falla úr gildi lög um Lífeyrissjóð sjómanna, nr. 49/1974, með síðari breytingum, enda hafi reglugerð um sjóðinn, sbr. 5. gr. laga þessara, verið staðfest með gildistöku frá sama tíma.

Ákvæði til bráðabirgða.

Áður en fjármálaráðherra staðfestir reglugerð fyrir sjóðinn, sbr. 6. gr., skal hann leita álits efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis.

Gjört í Reykjavík, 24. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

LÖG

um breyting á lögum um birtingu laga og stjórnvaldaerinda, nr. 64 16. desember 1943.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Við 1. mgr. 2. gr. laganna bætist: Einnig skal þar birta reglur sem opinberum stjórnvöldum og stofnunum, öðrum en ráðuneytum, er falið lögum samkvæmt að gefa út.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** (L. S.) **Hrafn Bragason.**

Þorsteinn Pálsson.

24. maí 1994 Nr. 96

LÖG

um ráðstafanir til að stuðla að stækkun atvinnu- og þjónustusvæða á Vestfjörðum í kjölfar samdráttar í þorskafla.

FORSETI ÍSLANDS

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Á árinu 1994 er ríkissjóði heimilt að veita Byggðastofnun sérstakt framlag að fjárhæð allt að 300 millj. kr. til að standa straum af víkjandi lánum til sjávarútvegsfyrirtækja á Vestfjörðum sem vilja sameinast og til að styðja nýjungar í atvinnulífi, sbr. 5. gr.

Framlag skv. 1. mgr. skal greitt eftir því sem víkjandi lán skv. 2. gr. eru samþykkt.

2. gr.

Þar sem sveitarfélög verða sameinuð á Vestfjörðum er Byggðastofnun heimilt að veita sjávarútvegsfyrirtækjum, sem ætla að sameinast, víkjandi lán. Sama gildir um þau sjávarútvegsfyrirtæki á Vestfjörðum sem hafa sameinast á síðustu þremur árum.

3. gr.

Forsenda fyrir lánveitingu samkvæmt lögum þessum er að sérstakur starfshópur, sem forsætisráðherra skipar, hafi gert tillögu um afgreiðslu á lánsumsóknum viðkomandi fyrirtækja. Í starfshópnum skulu vera fjórir menn, einn tilnefndur af Byggðastofnun, einn tilnefndur af fjármálaráðherra, einn tilnefndur af félagsmálaráðherra og einn skipar forsætisráðherra án tilnefningar og skal hann vera formaður starfshópsins. Starfshópurinn ræður sér til aðstoðar rekstrarráðgjafa. Kostnaður vegna vinnu starfshópsins og rekstrarráðgjafa greiðist af framangreindum 300 millj. kr.

Starfshópurinn skal við umfjöllun um lánsumsóknir hafa náið samráð við eigendur fyrirtækja og stærstu kröfuhafa þeirra. Starfshópurinn skal stuðla að samkomulagi þessara aðila um nauðsynlega endurskipulagningu á rekstri hins sameinaða fyrirtækis. Að því loknu ákveður starfshópurinn hvort gera skuli tillögu til stjórnar Byggðastofnunar um lánveitingu. Stjórn Byggðastofnunar samþykkir eða synjar lánveitingar á grundvelli tillagna starfshópsins.

Samþykki stjórn Byggðastofnunar tillögu starfshópsins um lánveitingu óskar hún eftir því við fjármálaráðuneytið að fá jafnhátt framlag skv. 1. gr.

4. gr.

Víkjandi lán samkvæmt lögum þessum skulu vera verðtryggð. Lánin skulu enga vexti bera fyrstu þrjú árin. Eftir það skulu lánin bera 5% vexti.

Lánin skulu vera afborganalaus fyrstu þrjú árin. Næstu þrjú ár skal einungis greiða vexti. Á næstu 10 árum skal greiða höfuðstól, vexti og verðbætur, enda nái skuldarar að fullnægja skilyrðum sem Byggðastofnun setur um víkjandi afborganir, þar sem m.a. er kveðið á um hagnaðar- og eiginfjárkröfur. Ef fyrirtæki fullnægir ekki þessum skilyrðum færist greiðsla hvers árs eitt ár aftur fyrir lánstímann.

5. gr.

Af framlagi ríkissjóðs skv. 1. gr. er Byggðastofnun heimilt að veita 15 millj. kr. til að styðja við nýjungar í atvinnumálum á Vestfjörðum sem auka fjölbreytni atvinnulífs.

6. gr.

Forsætisráðherra getur með reglugerð sett nánari reglur um framkvæmd laga þessara.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 24. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1993, sbr. lög nr. 115/1993.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Samkvæmt niðurstöðum greiðsluuppgjörs ríkissjóðs 1993 verða eftirtaldar breytingar á greiðsluyfirliti A-hluta ríkissjóðs 1993 frá 1. gr. fjárlaga fyrir árið 1993, sbr. lög nr. 115/1993:

Greiðsluyfirlit ríkissjóðs

	Þús. kr.	Þús. kr.
Rekstrarreikningur		
Tekjur		1 615 000
Gjöld		-2 799 527
Gjöld umfram tekjur		**-4 414 527**
Lánahreyfingar		
Veitt lán, nettó		-101 000
Veitt lán til B-hluta ríkissjóðs	-533 000	
- Innheimtar afborganir af veittum lánum	432 000	
Hluta- og stofnfjárframlög		25 000
Viðskiptareikningar		-574 000
Hrein lánsfjárþörf A-hluta ríkissjóðs		**-5 064 527**
Afborganir af teknum lánum		300 000
Heildarlánsfjárþörf A-hluta ríkissjóðs		**-5 364 527**
Lántökur		-3 966 000
Greiðslujöfnuður, sjóðsbreyting		**1 398 527**

2. gr.

Útgjöld ríkissjóðs breytast frá ákvæðum 2. gr. fjárlaga fyrir árið 1993, sbr. 2. gr. laga nr. 115/1993, samkvæmt nánari sundurliðun í 3. gr.:

		Þús.kr.	Þús.kr.
00	Æðsta stjórn ríkisins	45 063	
01	Forsætisráðuneyti	45 893	
02	Menntamálaráðuneyti	735 884	
03	Utanríkisráðuneyti	93 926	
04	Landbúnaðarráðuneyti	215 931	
05	Sjávarútvegsráðuneyti	61 417	
06	Dóms- og kirkjumálaráðuneyti	237 584	
07	Félagsmálaráðuneyti	-21 812	
08	Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti	642 604	
09	Fjármálaráðuneyti	717 711	
10	Samgönguráðuneyti	9 457	
11	Iðnaðarráðuneyti	-14 706	
12	Viðskiptaráðuneyti	11 525	
13	Hagstofa Íslands	9 817	
14	Umhverfisráðuneyti	9 233	
	Samtals öll ráðuneyti		2 799 527

3. gr.

Sundurliðun gjalda skv. 2. gr. á stofnanir er þessi:

00 Æðsta stjórn ríkisins

301	Ríkisstjórn	447	
401	Hæstiréttur	666	
520	Opinberar heimsóknir	1 662	
	Óhafnar fjárveitingar	-47.838	
	Samtals ráðuneyti		-45.063

01 Forsætisráðuneyti

901	Húsameistari ríkisins	10 803	
	Óhafnar fjárveitingar	-56.696	
	Samtals ráðuneyti		-45.893

02 Menntamálaráðuneyti

201	Háskóli Íslands	7 149
203	Raunvísindastofnun Háskólans	4 474
206	Orðabók Háskólans	2 253
208	Örnefnastofnun	58
232	Rannsóknaráð ríkisins	97
276	Byggingarsjóður rannsókna í þágu atvinnuveganna	9

302	Menntaskólinn á Akureyri	1 605	
303	Menntaskólinn á Laugarvatni	499	
304	Menntaskólinn við Hamrahlíð	6 424	
305	Menntaskólinn við Sund	767	
350	Fjölbrautaskólinn í Breiðholti	12 013	
352	Flensborgarskóli, fjölbraut	1 506	
354	Fjölbrautaskóli Vesturlands, Akranesi	1 833	
359	Verkmenntaskólinn á Akureyri	3 645	
360	Fjölbrautaskólinn í Garðabæ	1 923	
422	Námsgagnastofnun	177	
430	Samskiptamiðstöð heyrnarlausra og heyrnarskertra	73	
507	Stýrimannaskólinn í Reykjavík	377	
518	Fiskvinnsluskólinn	1 342	
551	Hússtjórnarskólinn Hallormsstað	500	
561	Myndlista- og handíðaskóli Íslands	373	
562	Leiklistarskóli Íslands	582	
571	Sjómannaskólahúsið	2 309	
601	Héraðsskólinn Reykholti	3 445	
603	Héraðsskólinn Reykjanesi	1	
604	Héraðsskólinn Reykjum	1 114	
605	Alþýðuskólinn Eiðum	2 712	
710	Fræðsluskrifstofa Reykjavíkurumdæmis	128	
711	Fræðsluskrifstofa Reykjanessumdæmis	210	
715	Fræðsluskrifstofa Norðurlandsumdæmis vestra	176	
718	Fræðsluskrifstofa Suðurlandsumdæmis	390	
755	Dalbrautarskóli	87	
798	Einholtsskóli	965	
884	Jöfnun á námskostnaði	4 813	
903	Þjóðskjalasafn Íslands	229	
904	Safnahúsið við Hverfisgötu	93	
908	Kvikmyndasafn Íslands	1	
972	Íslenski dansflokkurinn og Listdansskólinn	10 830	
973	Þjóðleikhús	2 107	
980	Listskreytingasjóður	188	
983	Ýmis fræðistörf	6 738	
984	Norræn samvinna	20	
	Óhafnar fjárveitingar	-820.119	
	Samtals ráðuneyti		-735.884

03 Utanríkisráðuneyti

102	Varnarmálaskrifstofa	3 761	
103	Skrifstofa norrænu ráðherranefndarinnar	2 086	
201	Sýslumaðurinn á Keflavíkurflugvelli	5 461	
302	Sendiráð Íslands í Kaupmannahöfn	9	
303	Sendiráð Íslands í London	3 919	
305	Sendiráð Íslands í Ósló	2 540	

306	Sendiráð Íslands í París og fastanefnd hjá Evrópuráðinu, OECD og UNESCO	2 577	
309	Fastanefnd Íslands hjá Sameinuðu þjóðunum og aðalræðismaður Íslands í New York	6 267	
310	Sendiráð Íslands í Brussel og hjá Evrópubandalaginu	1 272	
391	Þróunarmál og alþjóðleg hjálparstarfsemi	6 075	
	Óhafnar fjárveitingar	-127.893	
	Samtals ráðuneyti		-93.926
04	**Landbúnaðarráðuneyti**		
206	Rannsóknastofnun landbúnaðarins	216	
231	Skógrækt ríkisins	1 617	
239	Skógrækt og landgræðsla, ýmis verkefni	104	
246	Veiðimálastofnun	385	
501	Bændaskólinn á Hvanneyri	228	
502	Bændaskólinn á Hólum	94	
	Óhafnar fjárveitingar	-218.575	
	Samtals ráðuneyti		-215.931
05	**Sjávarútvegsráðuneyti**		
202	Hafrannsóknastofnun	2 128	
203	Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins	300	
901	Skrifstofa rannsóknastofnana atvinnuveganna	12	
	Óhafnar fjárveitingar	-63.857	
	Samtals ráðuneyti		-61.417
06	**Dóms og kirkjumálaráðuneyti**		
101	Dóms- og kirkjumálaráðuneyti, aðalskrifstofa	3	
103	Lagasafn	738	
211	Héraðsdómur Reykjavíkur	94	
213	Héraðsdómur Vestfjarða	296	
214	Héraðsdómur Norðurlands vestra	148	
231	Málskostnaður í opinberum málum	6 687	
232	Opinber réttaraðstoð	1 679	
290	Dómsmál, ýmis kostnaður	5 908	
411	Sýslumaðurinn í Reykjavík	3 030	
412	Sýslumaðurinn á Akranesi	16 085	
416	Sýslumaðurinn á Patreksfirði	4	
419	Sýslumaðurinn á Hólmavík	241	
420	Sýslumaðurinn á Blönduósi	526	
426	Sýslumaðurinn á Seyðisfirði	2 004	
429	Sýslumaðurinn á Höfn í Hornafirði	501	
431	Sýslumaðurinn á Hvolsvelli	48	
432	Sýslumaðurinn í Vestmannaeyjum	698	
434	Sýslumaðurinn í Keflavík	1 912	

701 Biskup Íslands	837	
712 Preststsetur	911	
721 Söngmálastjóri þjóðkirkjunnar	1 590	
Óhafnar fjárveitingar	-281.524	
Samtals ráðuneyti		-237.584

07 Félagsmálaráðuneyti

272 Byggingarsjóður verkamanna	47	
719 Tjaldanesheimilið, Mosfellsbæ	32	
983 Ábyrgðasjóður launa v/gjaldþrota	314 511	
Óhafnar fjárveitingar	-292.778	
Samtals ráðuneyti		21.812

08 Heilbrigðis og tryggingamálaráðuneyti

277 Atvinnuleysisbætur opinberra starfsmanna	7 000	
323 Tryggingaeftirlitið	3 479	
324 Heyrnar- og talmeinastöð Íslands	550	
326 Sjónstöð Íslands	66	
356 Sjúkrahúsið Sauðárkróki	1	
358 Fjórðungssjúkrahúsið Akureyri	2 000	
367 Sjúkrahúsið Keflavík	4 400	
371 Ríkisspítalar	13 050	
381 Sjúkrahús og læknisbústaðir	490	
395 Lyfjaeftirlit ríkisins	434	
525 Heilsugæslustöðin Grundarfirði	292	
526 Heilsugæslustöðin Búðardal	770	
532 Heilsugæslustöðin Ísafirði	1	
533 Heilsugæslustöðin Þingeyri	899	
552 Heilsugæslustöðin Dalvík	562	
555 Heilsugæslustöðin Kópaskeri	360	
556 Heilsugæslustöðin Raufarhöfn	504	
557 Heilsugæslustöðin Þórshöfn	543	
561 Heilsugæslustöðin Vopnafirði	640	
562 Heilsugæslustöðin Egilsstöðum	1	
565 Heilsugæslustöðin Eskifirði	397	
566 Heilsugæslustöðin Fáskrúðsfirði	598	
567 Heilsugæslustöðin Djúpavogi	2 739	
568 Heilsugæslustöðin Höfn í Hornafirði	576	
571 Heilsugæslustöðin Kirkjubæjarklaustri	454	
572 Heilsugæslustöðin Vík í Mýrdal	272	
575 Heilsugæslustöðin Hellu	985	
576 Heilsugæslustöðin Laugarási	529	
578 Heilsugæslustöðin Hveragerði	288	
579 Heilsugæslustöðin Þorlákshöfn	763	
582 Heilsugæslustöðin Hafnarfirði	648	
583 Heilsugæslustöðin Garðabæ	849	

584 Heilsugæslustöðin Kópavogi	610	
585 Heilsugæslustöðin Seltjarnarnesi	1 207	
Óhafnar fjárveitingar	-689.561	
Samtals ráðuneyti		-642.604
09 Fjármálaráðuneyti		
104 Ríkisfjárhirsla	194	
202 Skattstofan í Reykjavík	1 987	
205 Skattstofa Norðurlands vestra	777	
206 Skattstofa Norðurlands eystra	277	
208 Skattstofa Suðurlands	462	
209 Skattstofa Vestmannaeyja	652	
251 Gjaldheimtur og innheimtukostnaður	85 198	
381 Uppbætur á lífeyri	38 801	
402 Fasteignamat ríkisins	1	
989 Launa- og verðlagsmál	23 186	
Óhafnar fjárveitingar	-869.246	
Samtals ráðuneyti		-717.711
10 Samgönguráðuneyti		
101 Samgönguráðuneyti, aðalskrifstofa	1 555	
332 Vitastofnun Íslands	241	
333 Hafnamál	354	
341 Siglingamálastofnun ríkisins	2 139	
471 Flugmálastjórn	3 879	
651 Ferðamálaráð	1 499	
Óhafnar fjárveitingar	-19.124	
Samtals ráðuneyti		-9.457
11 Iðnaðarráðuneyti		
203 Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins	211	
298 Kostnaður v/samninga við ÍSAL	2 980	
301 Orkustofnun	333	
302 Rafmagnseftirlit ríkisins	4 787	
371 Orkusjóður	484	
399 Ýmis orkumál	25 548	
Óhafnar fjárveitingar	-19.637	
Samtals ráðuneyti		14.706
12 Viðskiptaráðuneyti		
Óhafnar fjárveitingar	-11.525	
Samtals ráðuneyti		-11.525

13 Hagstofa Íslands		
Óhafnar fjárveitingar	-9.817	
Samtals ráðuneyti		-9.817
14 Umhverfisráðuneyti		
210 Veiðistjóri	5 545	
401 Náttúrufræðistofnun Íslands	449	
410 Veðurstofa Íslands	2 082	
Óhafnar fjárveitingar	-17.309	
Samtals ráðuneyti		-9.233

Gjört í Reykjavík, 20. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** (L. S.) **Hrafn Bragason.**

Friðrik Sophusson.

20. maí 1994 Nr. 98

LÖG

um breyting á þjóðminjalögum, nr. 88/1989, sbr. lög nr. 43/1991.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

2. gr. laganna orðast svo:

Menntamálaráðherra fer með yfirstjórn þjóðminjavörslu í landinu.

Menntamálaráðherra skipar þjóðminjaráð til fjögurra ára í senn. Samband íslenskra sveitarfélaga tilnefnir einn fulltrúa, Félag íslenskra safnamanna einn, Háskóli Íslands einn, Hið íslenska kennarafélag og Kennarasamband Íslands einn sameiginlega og einn fulltrúi er skipaður án tilnefningar og skal hann vera formaður. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti. Þjóðminjavörður og safnstjóri Þjóðminjasafns, ásamt einum fulltrúa tilnefndum af föstum starfsmönnum safnsins úr þeirra röðum, eiga setu á fundi ráðsins með málfrelsi og tillögurétti.

Hlutverk þjóðminjaráðs er að vinna að mörkun stefnu og gera langtímaáætlun um starfsemi Þjóðminjasafns Íslands og þjóðminjavörsluna í heild og hafa yfirumsjón með gerð fjárhagsáætlunar og framkvæmd hennar. Ráðið er stjórnarnefnd Þjóðminjasafns Íslands og hefur umsjón með rekstri þess. Að öðru leyti sinnir ráðið þeim verkefnum sem því eru sérstaklega falin í lögum þessum.

Þjóðminjavörður hefur umsjón með þjóðminjavörslu í landinu öllu. Hann er forstöðumaður Þjóðminjasafns Íslands og framkvæmdastjóri þjóðminjaráðs. Forseti Íslands skipar þjóðminjavörð til fimm ára í senn að tillögu menntamálaráðherra sem leita skal umsagnar þjóðminjaráðs. Að öðru jöfnu skal ráðinn maður með sérfræðilega menntun í menningarsögu og reynslu af stjórnunarstörfum.

Birta skal árlega starfsskýrslu þjóðminjaráðs og Þjóðminjasafns Íslands.

2. gr.

3. gr. laganna orðast svo:

Þriggja manna fornleifanefnd fjallar um og veitir leyfi til allra staðbundinna og tímabundinna fornleifarannsókna og er Þjóðminjasafni Íslands til ráðgjafar um fornleifavörslu, fornleifaskráningu og fornleifarannsóknir. Menntamálaráðherra skipar fornleifanefnd til fjögurra ára í senn. Háskóli Íslands og Félag íslenskra fornleifafræðinga tilnefna einn fulltrúa hvor og skulu þeir hafa háskólapróf í fornleifafræði sem aðalgrein. Þjóðminjaráð tilnefnir einn fulltrúa. Menntamálaráðherra skipar formann úr hópi nefndarmanna. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti. Þjóðminjavörður, eða fulltrúi hans, situr fundi nefndarinnar með málfrelsi og tillögurétti.

3. gr.

4. gr. laganna orðast svo:

Landinu skal skipt í minjasvæði eftir ákvæðum í reglugerð sem menntamálaráðherra setur að fengnum tillögum þjóðminjaráðs.

Á hverju minjasvæði skal starfa einn minjavörður. Hlutverk minjavarða er að hafa umsjón með menningarminjum og fornleifavörslu, skráningu og eftirliti forngripa og gamalla bygginga og vera byggðasöfnum til ráðuneytis og aðstoðar. Minjaverðir skulu að öðru jöfnu hafa sérfræðilega menntun á sviði menningarsögu eða fornleifafræði.

Í Reykjavík fer borgarminjavörður með minjavörslu. Aðra minjaverði ræður þjóðminjavörður til fimm ára í senn samkvæmt tillögu þjóðminjaráðs. Þeir eru starfsmenn Þjóðminjasafns Íslands. Heimilt er þó að fela forstöðumanni byggðasafns að gegna hlutverki minjavarðar á viðkomandi minjasvæði samkvæmt sérstökum starfssamningi.

4. gr.

5. gr. laganna orðast svo:

Þjóðminjasafn Íslands er eign íslenska ríkisins. Það er miðstöð þjóðminjavörslu í landinu.

Við Þjóðminjasafn Íslands skal auk þjóðminjavarðar starfa safnstjóri sem stjórnar daglegri starfsemi safnsins undir yfirumsjón þjóðminjavarðar. Safnstjóri er staðgengill þjóðminjavarðar. Menntamálaráðherra ræður safnstjóra til fimm ára í senn að fengnum tillögum þjóðminjavarðar og þjóðminjaráðs. Safnstjóri skal að öðru jöfnu hafa sérfræðilega menntun í menningarsögu, góða þekkingu á rekstri safna og reynslu af stjórnunarstörfum.

Um deildaskiptingu safnsins skal mælt fyrir í reglugerð að fengnum tillögum þjóðminjaráðs. Deildir safnsins geta verið sjálfstæðar rekstrareiningar, haft stöðu sérstakra safna eða stofnana.

Þjóðminjavörður ræður deildarstjóra og aðra sérfræðinga safnsins með samþykki þjóðminjaráðs. Deildarstjórar skulu ráðnir til fimm ára í senn. Skulu þeir að öðru jöfnu hafa sérfræðimenntun á starfssviði sínu. Þjóðminjavörður annast ráðningu annarra starfsmanna Þjóðminjasafns.

5. gr.

6. gr. laganna orðast svo:

Til byggðasafna teljast samkvæmt lögum þessum önnur söfn sem sett hafa verið á stofn í þeim tilgangi sem segir í 7. gr. og hlotið hafa viðurkenningu þjóðminjaráðs.

Þau söfn, sem uppfylla skilyrði þjóðminjaráðs, geta sótt um styrk úr ríkissjóði til starfsemi sinnar.

Byggðasöfn geta verið sjálfseignarstofnanir eða í eigu sveitarfélaga, stofnana eða félagasamtaka. Setja skal hverju byggðasafni stofnskrá þar sem m.a. skal kveðið á um stjórn safnsins, eignaraðild að því, þátttöku ríkisins í kostnaði við það og ráðningu forstöðumanns. Ríkisstyrkur til byggðasafns er háður því að menntamálaráðuneytið hafi samþykkt stofnskrá þess að fenginni tillögu þjóðminjaráðs.

Menntamálaráðherra setur reglugerð um byggðasöfn að fenginni tillögu þjóðminjaráðs.

6. gr.

5. mgr. 7. gr. laganna orðast svo:

Þjóðminjasafn Íslands skal stuðla að rannsóknum á minjum um menningarsögu Íslendinga og útgáfu fræðilegra rita um þær.

7. gr.

11. gr. laganna orðast svo:

Ekki má nota myndir af gripum safnanna sem vörumerki eða í auglýsingaskyni og ekki heldur gera af þeim myndir eða eftirlíkingar nema með leyfi viðkomandi forstöðumanna.

8. gr.

12. gr. laganna orðast svo:

Á hverju minjasvæði, sbr. 4. gr., skal starfa minjaráð sem skipað er forstöðumönnum allra viðurkenndra byggðasafna á svæðinu ásamt minjaverði. Hlutverk þess er að fjalla um og samhæfa starfsemi safnanna.

9. gr.

Lokamálsliður 16. gr. laganna orðast svo: Að jafnaði skal telja minjar 100 ára og eldri til fornleifa, en heimilt er þó að friðlýsa yngri minjar, sbr. 18. gr.

10. gr.

17. gr. laganna orðast svo:

Fornleifum má enginn, hvorki landeigandi, ábúandi né nokkur annar, spilla, granda né breyta, ekki heldur hylja þær, laga né aflaga né úr stað flytja nema leyfi fornleifanefndar komi til.

11. gr.

18. gr. laganna orðast svo:

Þjóðminjasafn Íslands lætur, eftir föngum, skrá allar þekktar fornleifar og gefur út skrá um friðlýstar fornleifar og skal hún endurskoðuð á þriggja ára fresti. Skylt er að fornleifaskráning fari fram á skipulagsskyldum svæðum áður en gengið er frá skipulagi eða endurskoðun þess og skal Þjóðminjasafn eiga samvinnu við skipulagsyfirvöld um það.

Þjóðminjasafn ákveður í samráði við fornleifanefnd hvaða fornleifar skulu friðlýstar. Friðlýsingu fornleifa skal birta í Stjórnartíðindum og staðurinn tilgreindur svo nákvæmlega

sem unnt er á korti eða á annan hátt. Auðkenna skal friðlýstar fornleifar eða minjasvæði með sérstökum merkjum. Tilkynna skal landeiganda og ábúanda með sannanlegum hætti um friðlýsinguna. Þjóðminjasafn gefur út skrá um friðlýstar fornleifar og skal hún endurskoðuð á þriggja ára fresti.

Friðlýsingu fornleifa skal þinglýsa sem kvöð á landareign þá sem í hlut á. Þeim minjum, sem friðlýstar eru, skal fylgja 20 metra friðhelgað svæði út frá ystu sýnilegu mörkum fornleifa og umhverfis nema kveðið sé á um annað. Um stærra svæði skal leita samþykkis landeiganda. Friðlýstar fornleifar skulu færðar á skipulagskort.

Fornleifar, sem friðlýstar hafa verið samkvæmt eldri lögum, skulu njóta friðlýsingar áfram.

12. gr.

19. gr. laganna orðast svo:

Skylt er landeiganda og ábúanda að gera Þjóðminjasafni Íslands viðvart ef fornleifar liggja undir spjöllum af völdum náttúrunnar eða þeim er spillt af manna völdum. Þjóðminjasafn ákveður þá hvaða ráðstafanir skuli gerðar til verndar fornleifunum.

13. gr.

1. málsl. 20. gr. laganna orðast svo: Nú finnast fornleifar sem áður voru ókunnar og skal finnandi þá skýra Þjóðminjasafni Íslands frá fundinum svo fljótt sem unnt er.

14. gr.

1. mgr. 21. gr. laganna orðast svo:

Nú telur landeigandi, ábúandi eða einhver annar, þar á meðal sá sem stjórnar opinberum framkvæmdum, svo sem vegagerð, að hann þurfi að gera jarðrask er haggar við fornleifum og skal hann þá skýra Þjóðminjasafni Íslands frá því áður en hafist er handa um verkið. Lýst skal nákvæmlega breytingum þeim er af framkvæmd mundi leiða. Þjóðminjasafn ákveður hvort og hvenær framkvæmd megi hefja og með hvaða skilmálum.

15. gr.

22. gr. laganna orðast svo:

Þjóðminjasafn Íslands fer með yfirstjórn og annast eftirlit rannsókna á fornleifum í landinu. Þegar fornleifanefnd veitir leyfi til stað- og tímabundinna rannsókna, sbr. 3. gr., skal þess gætt að stjórnandi þeirra hafi tilskilda menntun í fornleifafræði. Skal leyfi vera skriflegt hverju sinni og sá sem slíkt leyfi fær hlíta þeim reglum sem fornleifanefnd setur þar að lútandi, svo sem um skil á rannsóknarskýrslum og birtingu þeirra og um skil á gripum sem finnast við rannsóknina. Rannsóknir útlendinga skulu vera undir yfirumsjón Þjóðminjasafns. Beina skal til fornleifanefndar öllum rannsóknarbeiðnum útlendinga er varða fornleifar á einhvern hátt, þar á meðal þeim sem einnig er skylt að beina til Vísindaráðs samkvæmt lögum nr. 48/1987.

16. gr.

23. gr. laganna orðast svo:

Þjóðminjasafn Íslands hefur rétt til að láta rannsaka fornleifar með grefti eða á annan hátt og gera það sem þarf til verndar fornleifum, viðhalds eða endurbóta, en gera skal landeiganda eða ábúanda viðvart um það áður.

17. gr.

24. gr. laganna orðast svo:

Óheimil er öðrum en starfsmönnum Þjóðminjasafns Íslands notkun málmleitartækja eða annars tækjabúnaðar við leit að forngripum í jörðu nema með sérstöku leyfi þjóðminjavarðar.

18. gr.

26. gr. laganna orðast svo:

Forngripir eru lausar fornminjar, einstakir hlutir, 100 ára og eldri. Þegar forngripir finnast sem liggja eða legið hafa í jörðu skal finnandi tilkynna Þjóðminjasafni Íslands fundinn svo fljótt sem við verður komið. Finnandi skal ekki hagga við fundinum nema nauðsynlegt sé að taka hann eða hluta hans þegar til umhirðu með því að ella væri hætta á að munir spilltust eða færu forgörðum.

Ákvæði 1. mgr. taka til allra muna sem menn hafa notað eða mannaverk eru á og einnig til leifa af líkömum manna og dýra sem finnast í fornum haugum, dysjum eða leiðum.

Allir munir, sem grein þessi fjallar um, eru eign ríkisins. Skulu þeir varðveittir í Þjóðminjasafni eða í hlutaðeigandi byggða- eða minjasafni. Ef upp kemur ágreiningur um hvar varðveita skuli forngripi sker þjóðminjaráð úr.

19. gr.

Við 2. mgr. 35. gr. laganna bætist nýr málsliður, svohljóðandi: Varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

20. gr.

49. gr. laganna orðast svo:

Útgjöld vegna starfsemi húsafriðunarnefndar, þar á meðal þóknun til nefndarmanna eftir ákvörðun ráðherra, greiðast úr húsafriðunarsjóði.

21. gr.

52. gr. laganna orðast svo:

Brot gegn ákvæðum 17. gr., 19.–22. gr., 24. gr., 1. mgr. 26. gr., 28. gr., 30. gr., 2. mgr. 36. gr., 39. gr., 42. gr. og 44. gr. varða sektum til ríkissjóðs nema þyngri refsing liggi við broti skv. 177. gr. almennra hegningarlaga, nr. 19 12. febrúar 1940.

22. gr.

Ákvæði til bráðabirgða orðast svo:

Ráðið skal í allar stöður minjavarða, sbr. 4. gr., fyrir árslok 1997.

23. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994.

Gjört í Reykjavík, 20. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Ólafur G. Einarsson.

LÖG

um breytingu á lögum nr. 94/1986, um kjarasamninga opinberra starfsmanna.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

VI. kafli laganna fellur brott.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994.

Gjört í Reykjavík, 24. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

Nr. 100 20. maí 1994

LÖG

um húsaleigubætur.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar
forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,
gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

Markmið laganna.

1. gr.

Markmið laganna er að lækka húsnæðiskostnað tekjulágra leigjenda og að draga úr aðstöðumun á húsnæðismarkaðnum. Stefnt er að því að ná þeim markmiðum með sameiginlegri kostnaðarþátttöku ríkis og sveitarfélaga sem nánar greinir í lögum þessum.

Ákvörðun sveitarstjórnar um húsaleigubætur.

2. gr.

Aðstoð sú, sem hér um ræðir, er í formi greiðslna til leigjenda sem nefnast húsaleigubætur og annast félagsmálanefndir sveitarfélaga afgreiðslu umsókna.

Til þess að íbúar sveitarfélags geti átt rétt til húsaleigubóta þarf að liggja fyrir ákvörðun viðkomandi sveitarstjórnar um greiðslu húsaleigubóta.

Sveitarstjórn skal ákveða fyrir 1. október ár hvert hvort sveitarfélagið greiði húsaleigubætur næstkomandi ár samkvæmt ákvæðum þessara laga. Þá ákvörðun skal sveitarstjórn auglýsa með tryggilegum hætti og tilkynna hana félagsmálaráðuneyti fyrir 1. nóvember sama ár ásamt áætlun um fjárhæðir bóta næstkomandi ár.

Félagsmálaráðuneytið skal sjá til þess að birt sé skrá í Lögbirtingablaði um þær sveitarstjórnir sem ákveðið hafa að greiða húsaleigubætur samkvæmt lögum þessum.

Skipting kostnaðar milli ríkis og sveitarfélaga.

3. gr.

Sveitarfélög, sem greiða íbúum sínum húsaleigubætur samkvæmt ákvæðum þessara laga, skulu leggja út fé til greiðslu bótanna en ríkið endurgreiðir þeim 60% af útlögðum kostnaði.

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga annast greiðslur frá ríki til sveitarfélaga vegna þessa.

4. gr.

Telji ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga fyrirsjáanlegt að endurgreiðsla ríkis skv. 1. mgr. 3. gr. nemi hærri fjárhæð en fjárlög heimila eða kveða á um skal nefndin gera um það tillögu til félagsmálaráðherra að ákvæði reglugerðar um fjárhæð húsaleigubóta verði endurskoðuð.

Almennt um rétt til húsaleigubóta.

5. gr.

Þeir leigjendur eiga rétt á húsaleigubótum sem leigja íbúðarhúsnæði til búsetu og eiga þar lögheimili, enda hafi viðkomandi sveitarfélag tekið ákvörðun um slíkar bætur, sbr. 2. gr.

Dveljist maður hérlendis við nám utan þess sveitarfélags þar sem hann átti lögheimili er námið hófst og á þar skráð aðsetur getur viðkomandi átt rétt til húsaleigubóta þrátt fyrir skilyrði 1. mgr. um lögheimili í leiguíbúð. Umsókn um bætur skal send því sveitarfélagi þar sem námsmaður á lögheimili óháð aðsetri, enda hafi sveitarfélagið tekið ákvörðun um greiðslu húsaleigubóta.

Það er skilyrði húsaleigubóta að húsaleigusamningur um viðkomandi húsnæði sé til sex mánaða eða lengri tíma og að honum hafi verið þinglýst.

Um frekari skilyrði fyrir bótarétti og greiðslu bótanna fer samkvæmt nánari fyrirmælum þessara laga.

Meginreglur um ákvörðun húsaleigubóta.

6. gr.

Félagsmálaráðherra setur í reglugerð ákvæði um útreikning og fjárhæð bóta.

Húsaleigubætur skulu ákvarðaðar og reiknaðar út miðað við ákveðinn grunn sem miðast við ákveðna fjárhæð fyrir hverja íbúð og hvert barn á framfæri umsækjanda að teknu tilliti til leigufjárhæðar, eigna og tekna.

Bætur vegna barna greiðast frá næsta mánuði eftir fæðingu barns eða lögheimilisskráningu og þar til ungmenni nær 18 ára aldri eða flytur.

Atriði sem girða fyrir rétt til húsaleigubóta.

7. gr.

Réttur til húsaleigubóta er ekki fyrir hendi:

1. ef umsækjandi eða einhver, sem í húsnæðinu býr með honum, er skyldmenni leigusala sem býr í sama húsi í beinan legg eða kjörbarn, fósturbarn, systkini, barn þeirra eða tengdaforeldri,
2. ef umsækjandi eða einhver, sem í húsnæðinu býr með honum, nýtur réttar til vaxtabóta,
3. ef leiguíbúð er í eigu ríkissjóðs, sveitarfélags eða fyrirtækis sveitarfélags; þessi undanþága á þó ekki við um almennar kaupleiguíbúðir sveitarfélaga sem leigðar eru út,
4. ef leigusamningur er til skemmri tíma en sex mánaða.

Íbúðarhúsnæði.

8. gr.

Húsaleigubætur koma aðeins til álita vegna leigu á íbúðarhúsnæði.

Með íbúðarhúsnæði í lögum þessum er átt við venjulega og fullnægjandi heimilisaðstöðu og eru lágmarksskilyrði a.m.k. eitt svefnherbergi ásamt sér eldhúsi eða eldunaraðstöðu og sér snyrtingu og baðaðstöðu.

Húsaleigubætur greiðast ekki vegna leigu á einstaklingsherbergjum eða ef eldhús, snyrting eða baðaðstaða er sameiginleg fleirum.

Þá greiðast bætur ekki þegar húsnæði til annarra nota en íbúðar er leigt til íbúðar að öllu leyti eða hluta.

Leigufjárhæð.

9. gr.

Leigufjárhæð samkvæmt lögum þessum er hin beina greiðsla fyrir leiguafnot af húsnæði. Aðrar greiðslur og aðrir kostnaðarliðir, sem leigjanda ber að greiða samkvæmt samningi eða lögum, svo sem fyrir hita, vatn, rafmagn, rekstur, hússjóðsgjöld o.fl., teljast samkvæmt því ekki til leigufjárhæðar í skilningi laga þessara.

Ef leigjandi gefur upp leigufjárhæð, sem er verulega hærri en markaðsleiga fyrir sambærilegt leiguhúsnæði í viðkomandi sveitarfélagi eða þykir óeðlileg að öðru leyti eða ef um er að ræða íburðarmikið og óhóflegt húsnæði, er sveitarfélagi heimilt að færa niður viðmiðunarleigu sem því nemur eða til þess sem eðlilegt þykir.

Leigufjárhæð íbúða félagasamtaka, sem lögð er til grundvallar útreikningi bóta, skal aldrei vera hærri en viðmið Húsnæðisstofnunar ríkisins um leigu félagslegra íbúða.

Tekjur og eignir.

10. gr.

Með tekjum í lögum þessum er átt við samanlagðar heildartekjur allra þeirra sem lögheimili eiga í viðkomandi leiguhúsnæði og eru þá tekjur barna 20 ára og eldri meðtaldar. Þó eru hér undanskildar tekjur barna sem stunda skólanám í sex mánuði eða lengur á árinu.

Tryggingabætur og húsaleigubætur fyrra árs teljast ekki til tekna.

Um hugtakið tekjur vísast að öðru leyti til II. kafla laga nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með áorðnum breytingum.

Ef samanlagðar eignir þeirra er 1. mgr. tilgreinir að frádregnum skuldum með vísan til 73. og 76. gr. framangreindra laga eru meiri en 3 milljónir króna skulu 25% þeirrar fjárhæðar sem umfram er bætast við þær tekjur sem liggja til grundvallar ákvörðun um fjárhæðir húsaleigubóta.

Umsókn um húsaleigubætur.

11. gr.

Umsóknum um húsaleigubætur skal skilað til viðkomandi sveitarfélags sem annast afgreiðslu og útborgun bóta.

Félagsmálanefnd viðkomandi sveitarfélags ákvarðar um bótarétt. Umsókn um húsaleigubætur skal vera skrifleg og á sérstöku þar til gerðu eyðublaði og skal beina henni til þess sveitarfélags þar sem viðkomandi leiguhúsnæði er.

Umsækjandi skal gefa allar þær upplýsingar sem krafist er á umsóknareyðublaði og nauðsynlegar eru að öðru leyti til að staðreyna megi bótarétt hans.

Sveitarfélög skulu veita allar upplýsingar um skilyrði húsaleigubóta og útreikning þeirra og önnur atriði sem máli kunna að skipta og veita umsækjendum nauðsynlegar leiðbeiningar og aðstoð við gerð og frágang umsókna.

Um málsmeðferð einstakra mála er vísað til XVI. kafla laga um félagsþjónustu sveitarfélaga, nr. 40/1991.

Fylgigögn með umsókn.

12. gr.

Umsókn skulu fylgja eftirtalin gögn:

1. Leigusamningur, gerður á staðfest samningseyðublað, undirritaður af báðum aðilum og þinglýstur.
2. Ljósrit af skattframtölum þeirra sem lögheimili eiga í íbúðinni fyrir síðasta ár, staðfest af skattstjóra.
3. Launaseðlar þeirra sömu og getið er í 2. tölul. fyrir þrjá síðustu mánuði.
4. Önnur þau gögn sem tiltekin eru í reglugerð eða eðli máls, aðstæður og atvik kunna að kalla á.

Ófullnægjandi umsókn og upplýsingar.

13. gr.

Sé umsókn ófullnægjandi eða henni fylgja ekki nauðsynleg gögn, sbr. 11. og 12. gr., eða umsækjandi gefur að öðru leyti ekki nauðsynlegar upplýsingar og skýringar, skal umsækjanda gerð grein fyrir því sem ábótavant er og honum gefinn kostur á að bæta úr því. Sinni hann þeim tilmælum ekki kemur umsókn hans ekki til álita og frekari meðferðar.

Greiðsla húsaleigubóta.

14. gr.

Húsaleigubætur koma til greiðslu frá og með næsta mánuði eftir að réttur til bóta hefur verið staðreyndur.

Bæturnar greiðast til leigjanda (umsækjanda) en þó er heimilt að greiða þær til leigusala samkvæmt sérstakri skriflegri beiðni leigjanda.

Bæturnar greiðast mánaðarlega með einni greiðslu, eigi síðar en 5. dag hvers mánaðar. Samningar aðila um fyrirframgreiðslu á leigu breyta engu hér um.

Húsaleigubætur greiðast ekki mánaðarlega sé útreiknuð fjárhæð undir 500 kr. Uppgjör til þeirra aðila greiðist einu sinni á ári.

Húsaleigubætur greiðast aðeins á grundvelli eins húsaleigusamnings um sömu íbúð fyrir sama tímabil.

Upplýsingaskylda leigjanda.

15. gr.

Bótaþegi skal tilkynna viðkomandi sveitarfélagi þegar í stað um hverjar þær breytingar á högum sínum og heimilisaðstæðum og öðrum þeim atriðum sem áhrif geta haft á rétt hans til húsaleigubóta og á bótafjárhæð.

Brottfall réttar til húsaleigubóta.

16. gr.

Réttur til húsaleigubóta fellur niður ef skilyrðum laga þessara er ekki lengur fullnægt.

Við flutning leigjanda úr leiguhúsnæði fellur niður réttur hans til húsaleigubóta. Brottfall réttinda miðast við flutningsdag.

Við andlát leigjanda fellur réttur til húsaleigubóta niður. Brottfall réttinda miðast við lok andlátsmánaðar.

Við framsal leiguréttar, framleigu eða hvers kyns framlán fellur réttur til bóta niður að hluta eða öllu leyti.

Félagsmálanefnd sveitarfélags er heimilt að fella niður greiðslur bóta eða stöðva bótagreiðslur ef nefndin fær vitneskju um veruleg leiguvanskil leigjanda.

Sama á við ef leigjandi vanrækir upplýsinga- og tilkynningarskyldu sína skv. 15. gr. eða hefur að öðru leyti gefið rangar eða villandi upplýsingar sem máli skipta og þýðingu hafa um bótarétt hans.

Málskot.

17. gr.

Telji leigjandi (umsækjandi) á rétt sinn hallað af hálfu félagsmálanefndar við framkvæmd laga þessara, svo sem við ákvörðun um bótarétt, fjárhæð bóta, niðurfellingu þeirra eða önnur atriði sem þýðingu hafa fyrir hann, getur hann skotið viðkomandi ákvörðun eða afgreiðslu til úrskurðarnefndar félagsþjónustu. Um málsmeðferð fer þá samkvæmt ákvæðum laga um félagsþjónustu sveitarfélaga, nr. 40/1991.

Viðurlög og endurgreiðsla.

18. gr.

Brot á lögum þessum varða sektum nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

Hafi bótaþegi ranglega fengið bætur eða of háar eða fyrir of langt tímabil eða yfirleitt fengið hærri greiðslur en honum bar skal hann endurgreiða þá fjárhæð sem ofgreidd var með 15% álagi. Endurgreiða skal ofgreiddar bætur hvort sem um mistök var að ræða hjá sveitarfélagi eða ofgreitt var á grundvelli rangra eða villandi upplýsinga bótaþega, hvort sem hann var í góðri trú eða ekki. Sveitarfélagi skal þó heimilt að fella álag niður ef ofgreitt var vegna mistaka hjá sveitarfélagi og telja má víst að bótaþegi hafi verið í góðri trú.

19. gr.

Komi í ljós að bótaþegi hafi fengið of háar bætur er sveitarfélagi heimilt að beina yfirlýsingu til þess aðila sem sér um innheimtu fyrir ríkissjóð um skuldajöfnun við inneign bótaþega á hendur ríkinu vegna endurgreiðslna barnabóta, barnabótaauka og vaxtabóta samkvæmt lögum nr. 75/1981 að því leyti sem greiðslur þessar koma til útborgunar, þó þannig að áður hafi verið dregin frá öll þinggjöld og sveitarsjóðsgjöld í samræmi við áðurgreind lög. Hið sama á við um inneign bótaþega vegna endurgreiðslna skatta við álagningu eftir að samanburður á álagningarskrá og staðgreiðsluskrá hefur farið fram samkvæmt lögum nr. 45/1987, með áorðnum breytingum.

Komi sveitarfélag fram með yfirlýsingu um skuldajöfnuð skv. 1. mgr. er innheimtumanni ríkissjóðs skylt að verða við þeirri kröfu.

Áður en skuldajafnaðaryfirlýsingu er beitt skal sveitarstjórn tilkynna bótaþega um hana og gefa honum tækifæri á að koma að andmælum sínum. Tilkynning skal fylgja skuldajafnaðaryfirlýsingu til innheimtumanns ríkissjóðs.

Húsnæðismál sveitarfélaga.

20. gr.

Lög þessi breyta á engan hátt þeirri ábyrgð er á sveitarfélögum hvílir varðandi húsnæðismál samkvæmt ákvæðum annarra laga, sbr. einkum XII. kafla laga um félagsþjónustu sveitarfélaga, nr. 40/1991.

Kynning laganna.
21. gr.

Félagsmálaráðuneytið annast kynningu á lögum þessum og reglugerðum settum samkvæmt þeim. Kostnaður vegna þessa greiðist úr ríkissjóði. Ráðherra getur falið öðrum aðilum þessa kynningu samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð.

Reglugerðarheimild.
22. gr.

Félagsmálaráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um umsókn, framkvæmd, útreikning og greiðslu húsaleigubóta auk ákvæða um upplýsingagjöf sveitarfélaga til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga og um úthlutun úr sjóðnum.

Gildistaka.
23. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995.

Ákvæði til bráðabirgða.

Lög þessi skal endurskoða innan tveggja ára frá gildistöku þeirra.

Gjört í Reykjavík, 20. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** (L. S.) **Hrafn Bragason.**

Jóhanna Sigurðardóttir.

20. maí 1994 Nr. 101

LÖG

um breytingu á lögum nr. 30/1993, um neytendalán.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 2. gr. laganna:

a. Nýr stafliður, c-liður, bætist við, svohljóðandi, og breytist röð annarra liða samkvæmt því: Lánssamningar þar sem lán er veitt gegn lægra gjaldi en almennt gerist og stendur almenningi ekki til boða.
b. G-liður, sem verður h-liður, orðast svo: Lánssamningar sem eru gerðir í því skyni að stofna til eða viðhalda eignarrétti yfir fasteignum eða til að endurgera eða bæta við fasteign.
c. Ný málsgrein, 2. mgr., bætist við, svohljóðandi:

Ákvæði 1. mgr. gildir þó ekki um samninga sem gerðir eru í því skyni að halda þeim utan gildissviðs laga þessara, svo sem með skiptingu fjárhæðar á fleiri en einn lánssamning.

2. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 3. gr. laganna:

a. Í stað orðanna „heimildir til fyrirframúttektar“ í 1. mgr. kemur: yfirdráttarheimildar.
b. Í stað orðanna „áður en gengið er frá samningnum“ í 1. mgr. kemur: í upphafi viðskipta.
c. Í stað orðsins „ársvextir“ í b-lið kemur: vextir.
d. D-liður orðast svo: Hvort breytingar geti orðið á vöxtum eða umsömdum gjöldum á samningstímanum. Í þeim tilvikum skal neytandi upplýstur um það með hvaða hætti breytingar verða tilkynntar honum. Slíkt má gera með því að vekja sérstaka athygli á breytingunni í reikningsyfirliti, með auglýsingum í fjölmiðlum eða á annan sambærilegan hátt.

3. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 4. gr. laganna:

a. A-liður orðast svo: Neytandi er einstaklingur sem á lánsviðskipti sem lög þessi ná til, enda séu þau ekki gerð í atvinnuskyni af hans hálfu.
b. F-liður orðast svo: Eignarréttarfyrirvari er þegar við kaup á vöru er samið um að lánveitandi sé eigandi söluvöru þar til andvirði hennar er að fullu greitt samkvæmt lánssamningi og að lánveitandi geti tekið vöruna til sín ef neytandi stendur ekki við skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum.

4. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 6. gr. laganna:

a. Við 1. tölul. 1. mgr. bætist nýr málsliður er orðast svo: Þegar lánveitandi er jafnframt seljandi vöru eða þjónustu skal höfuðstóll lánsins jafngilda staðgreiðsluverði vörunnar eða þjónustunnar. Ef einungis hluti af andvirði vörunnar eða þjónustunnar er lánaður skal draga útborgunina frá höfuðstól.
b. Í stað orðanna „Árlega nafnvexti“ í 3. tölul. 1. mgr. kemur: Vexti.
c. Í stað orðsins „Lántökukostnað“ í 4. tölul. 1. mgr. kemur: Heildarlántökukostnað.
d. Við 1. mgr. bætist nýr töluliður, 9. tölul., er orðast svo: Heimild til að greiða fyrir lokagjalddaga, sbr. 16. gr.
e. Í stað orðanna „árlegir nafnvextir“ í 2. málsl. 2. mgr. kemur: vextir.

5. gr.

7. gr. laganna breytist þannig að 1. málsl. 1. mgr. verður 1. mgr., 2. málsl. 1. mgr. verður 2. mgr. og 2. mgr. verður 3. mgr.

Í stað orðanna „1. mgr.“ í 2. mgr., sem verður 3. mgr., kemur: 2. mgr.

6. gr.

10. gr. laganna orðast svo:

Árleg hlutfallstala kostnaðar er það vaxtaígildi sem jafnar núvirðið af greiðsluskuldbindingum lánveitanda annars vegar og neytanda hins vegar samkvæmt lánssamningi þeirra. Árlegri hlutfallstölu kostnaðar skal lýst sem árlegri prósentu af upphæð höfuðstóls lánsins. Hún skal reiknuð út í samræmi við stærðfræðilíkingu sem nánar skal mælt fyrir um í reglugerð er ráðherra setur.

7. gr.

1. mgr. 12. gr. laganna orðast svo:

Ef lánssamningur heimilar verðtryggingu eða breytingu á vöxtum eða öðrum gjöldum sem teljast hluti árlegrar hlutfallstölu kostnaðar, en ekki er unnt að meta hverju nemi á þeim tíma sem útreikningur er gerður, skal reikna út árlega hlutfallstölu kostnaðar miðað við þá forsendu að verðlag, vextir og önnur gjöld verði óbreytt til loka lánstímans.

8. gr.

1. og 2. mgr. 14. gr. laganna orðast svo:

Nú eru vextir eða annar lántökukostnaður ekki tilgreindir í lánssamningi og er lánveitanda þá eigi heimilt að krefja neytanda um greiðslu þeirra. Að öðru leyti fer um vexti af neytendalánum samkvæmt ákvæðum vaxtalaga.

Lánveitanda er eigi heimilt að krefjast greiðslu frekari lántökukostnaðar en tilgreindur er í samningi skv. 4. tölul. 1. mgr. 6. gr. Sé árleg hlutfallstala kostnaðar, sbr. 5. tölul. 1. mgr. 6. gr., of lágt reiknuð er lánveitanda eigi heimilt að krefjast heildarlántökukostnaðar sem gæfi hærri árlega hlutfallstölu kostnaðar.

9. gr.

16. gr. laganna orðast svo:

Neytanda skal heimilt að standa skil á skuldbindingum sínum samkvæmt lánssamningi fyrir þann tíma sem umsaminn er. Notfæri neytandi sér heimild þessa á hann rétt á lækkun á heildarlántökukostnaði sem nemur þeim vöxtum og öðrum gjöldum sem greiða átti eftir greiðsludag. Ekki er hægt að krefjast endurgreiðslu eða lækkunar á gjöldum sem eru óháð því hvenær greiðsla er innt af hendi.

Ákvæði 1. mgr. á ekki við um greiðslu sem innt er af hendi fyrir gjalddaga þegar hún tengist ekki uppgreiðslu láns fyrir umsaminn lokagjalddaga eða annarri breytingu á umsömdum afborgunum láns.

10. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 17. gr. laganna:

a. Í stað orðsins „kröfu“ í fyrri málslið 1. mgr. kemur: kröfurétt sinn samkvæmt láni sem veitt er samkvæmt lögum þessum.
b. Í stað orðsins „og“ í síðari málslið 1. mgr. kemur: eða.
c. 3. mgr. orðast svo:

Ef neytandi á kröfu á hendur lánveitanda, sem jafnframt er seljandi, vegna kaupa, t.d. vegna galla, er framsalshafi meðábyrgur lánveitanda.

11. gr.

18. gr. laganna orðast svo:

Seljandi, sem veitir neytanda lán samkvæmt lögum þessum í formi viðskiptabréfs, skal taka tryggingu vegna hugsanlegrar vanefndakröfu neytanda vegna þeirra viðskipta sem að baki viðskiptabréfi standa.

Tryggingarfjárhæð innan hvers tryggingartímabils, sem er eitt ár, skal nema 5.000.000 kr. Neytandi skal gera kröfu um greiðslu tryggingarfjár innan eins árs frá afhendingu vöru eða þjónustu. Séu kröfuhafar fleiri en einn fer um rétt þeirra til tryggingarfjárins eftir röð krefjenda. Að gengnum fullnaðardómi eða að gerðri réttarsátt um vanefnd og þegar ljóst er að seljandi getur ekki efnt skyldu sína samkvæmt dóminum eða sáttinni skal neytanda greitt af tryggingarfénu.

Ráðherra skal setja nánari ákvæði um tryggingarskylduna, gildissvið tryggingarinnar, hverjir veitt geti tryggingu og skilmála í reglugerð. Í henni má einnig kveða á um lægri tryggingarfjárhæð en greinir í 2. mgr. þegar umfang viðskipta er það takmarkað að lægri tryggingarfjárhæð veitir nægjanlega vernd.

Nú hefur seljandi ekki gilda tryggingu samkvæmt grein þessari og getur kaupandi þá borið fram mótbárur svo sem bréfið væri ekki viðskiptabréf.

12. gr.

21. gr. laganna orðast svo:

Viðskiptaráðherra fer með framkvæmd laga þessara. Honum er heimilt að kveða nánar á um framkvæmd þeirra með reglugerð.

13. gr.

Í stað orðanna „fjárhæðarmörkum lánssamninga sem lög þessi taka til“ í 23. gr. laganna kemur: fjárhæðum í lögum þessum.

14. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á VII. kafla laganna:

a. Við bætist ný grein, 25. gr., er orðast svo:

Samkeppnisstofnun annast eftirlit með ákvæðum laga þessara. Um meðferð mála hjá samkeppnisyfirvöldum fer samkvæmt ákvæðum samkeppnislaga að öðru leyti en því að ákvörðunum samkeppnisráðs um dagsektir verður ekki skotið til áfrýjunarnefndar samkeppnismála.

b. Við bætist ný grein, 26. gr., er orðast svo:

Samkeppnisráð getur bannað athafnir sem brjóta í bága við ákvæði laga þessara. Banni má fylgja ákvörðun um dagsektir sem kemur til framkvæmda ef bannið er brotið. Dagsektir geta numið frá 10.000 kr. til 100.000 kr. á dag.

Áður en til banns kemur skv. 1. mgr. getur Samkeppnisstofnun lokið málinu með sátt. Hafi sátt komist á gildir hún sem bann skv. 1. mgr.

c. Núgildandi 25.–26. gr. verða 27.–28. gr.

d. Fyrirsögn kaflans verður: **Bótaskylda, eftirlit og gildistaka.**

15. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Þegar lögin hafa öðlast gildi skal fella meginmál þeirra inn í lög nr. 30/1993, um neytendalán, og gefa þau út svo breytt.

Gjört í Reykjavík, 20. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Jón Baldvin Hannibalsson.

LÖG

um breytingu á lögum nr. 100/1992, um vog, mál og faggildingu.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Við lögin bætist ákvæði til bráðabirgða, III, svohljóðandi:

Viðskiptaráðherra er heimilt að setja reglugerðir um öryggi vöru sem boðin er neytendum hér á landi í atvinnuskyni eða neytendum í öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins af aðilum sem staðfestu hafa hér á landi að því leyti sem það er nauðsynlegt vegna skuldbindinga er leiðir af samningi um Evrópskt efnahagssvæði og að því leyti sem ekki er kveðið á um öryggi hlutaðeigandi vöru og eftirlit með því að hún uppfylli settar kröfur í öðrum lögum. Í slíkum reglugerðum skal einnig kveðið á um hvernig eftirliti með því að vara uppfylli þær kröfur sem til hennar eru gerðar skuli háttað.

Löggildingarstofan annast eftirlit skv. 1. mgr.

Ákvæði þetta fellur úr gildi 1. júní 1995.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Jón Baldvin Hannibalsson.

LÖG

um jöfnun á flutningskostnaði olíuvara.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþings og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Flutningskostnaður á olíuvörum innan lands skal jafnaður eins og nánar greinir í lögum þessum.

Jöfnun á flutningskostnaði nær til flutninga á bifreiðabensíni, gasolíu, öðrum olíum og blöndum til brennslu, flugvélabensíni og flugsteinolíu (þotueldsneyti) til innanlandsflugs, þó ekki á olíum ætluðum til útflutnings, svo sem til millilandasiglinga, millilandaflugs, erlendra skipa og erlendra flugvéla.

Jöfnun flutningskostnaðar samkvæmt lögum þessum nær til flutnings á bensíni og öðrum olíuvörum sjóleiðis frá innflutningshöfnum til annarra hafna á landinu sem geta tekið við bensíni og olíuvörum með leiðslu úr tankskipi. Jafnframt nær jöfnun flutningskostnaðar til landflutninga á bensíni og dísilolíu með tankbifreið til allra útsölustaða í byggð, þ.e. utan hálendis, frá næstu innflutningshöfn eða næstu höfn sem getur tekið við bensíni og dísilolíu frá tankskipi úr olíuleiðslu.

2. gr.

Leggja skal flutningsjöfnunargjald á allar olíuvörur, sem fluttar eru til landsins og ætlaðar eru til nota innan lands, sbr. 1. gr., og rennur gjaldið í sérstakan sjóð — flutningsjöfnunarsjóð olíuvara.

Samkeppnisstofnun, að fenginni tillögu stjórnar flutningsjöfnunarsjóðs olíuvara, ákveður gjald á olíuvörum skv. 1. mgr. fyrir minnst þrjá mánuði í senn og skal fjárhæð flutningsjöfnunargjalds hvers flokks, sbr. 4. gr., við það miðuð að tekjur af gjaldinu nægi til að greiða flutningskostnað á því magni af framangreindum olíuvörum sem flytja þarf frá næstu innflutningshöfn eða olíuhöfn til þeirra olíuhafna eða útsölustaða sem jöfnun flutningskostnaðar nær til svo að fullnægt verði eftirspurn eftir þeim olíuvörum sem dreift er þaðan.

3. gr.

Innflytjendur, sem annast innanlandssölu á olíu í öllum landshlutum, sbr. 1. gr., skulu reikna og greiða flutningsjöfnunargjaldið til flutningsjöfnunarsjóðs olíuvara af sölu í hverjum mánuði eigi síðar en á síðasta virkum degi að þremur mánuðum liðnum frá lokum sölumánaðar.

Aðrir innflytjendur bensíns og olíu, sbr. 1. gr., skulu greiða flutningsjöfnunargjaldið við innheimtu aðflutningsgjalda miðað við innflutt móttekið magn.

Tollstjórinn í Reykjavík og sýslumenn utan Reykjavíkur annast innheimtu gjaldsins og skulu þeir skila því til flutningsjöfnunarsjóðs.

4. gr.

Greiða skal úr flutningsjöfnunarsjóði olíuvara kostnað við flutning olíu frá innflutningshöfn eða olíuhöfn til þeirra olíuhafna og útsölustaða sem jöfnun flutningskostnaðar nær til samkvæmt lögum þessum.

Mynda skal innan flutningsjöfnunarsjóðs olíuvara sérstaka reikninga fyrir eftirfarandi flokka: 1) bifreiðabensín, 2) gasolíu, 3) aðrar olíur og blöndur til brennslu og 4) flugsteinolíu (þotueldsneyti). Færa skal tekjur af flutningsjöfnunargjaldi hvers flokks á sérstakan reikning og sömuleiðis útgjöld vegna jöfnunar flutningskostnaðar. Stefnt skal að því að ná jafnvægi milli álagðra flutningsjöfnunargjalda og útgjalda vegna flutningsjöfnunar hvers flokks innan almanaksársins.

5. gr.

Ekki má leggja flutningsjöfnunargjald á einn flokk til að greiða flutningskostnað á öðrum flokki skv. 4. gr. Verði tekjuafgangur á reikningum flutningsjöfnunarsjóðs olíuvara í árslok skal hann yfirfærast til næsta árs. Ef tekjur sjóðsins á almanaksári hrökkva ekki fyrir útgjöldum skal greiða það sem á vantar af fyrstu tekjum sjóðsins næsta ár.

Nú hrekkur flutningsjöfnunargjald af einum flokki ekki til greiðslu á kröfum þess flokks og skulu þá innstæður á reikningum annarra flokka notaðar til greiðslu þessara krafna til bráðabirgða. Slíkar bráðabirgðagreiðslur skulu endurgreiddar af hækkuðu flutningsjöfnunargjaldi af umræddum flokki á næsta flutningsjöfnunartímabili.

6. gr.

Stjórn flutningsjöfnunarsjóðs olíuvara skal skipuð þremur mönnum sem viðskiptaráðherra skipar til tveggja ára í senn. Einnig skal skipa varamenn. Forstjóri Samkeppnisstofnunar eða staðgengill hans er formaður stjórnarinnar, ráðherra skipar einn stjórnarmann án tilnefningar en jafnframt situr í henni einn stjórnarmaður, tilnefndur sameiginlega af þeim olíufélögum, sem annast olíudreifingu í öllum landshlutum, eða meiri hluta félaganna. Þó má viðskiptaráðherra ákveða að í stað eins sameiginlegs fulltrúa sitji í stjórninni einn fulltrúi frá hverju slíku olíufélagi. Olíufélögin sameiginlega eða meiri hluti þeirra fer saman með eitt atkvæði við ákvarðanatöku í stjórn sjóðsins.

7. gr.

Stjórn flutningsjöfnunarsjóðs olíuvara og Samkeppnisstofnun sjá um daglegan rekstur og greiðslur á kostnaði við flutningsjöfnun í samræmi við lög þessi, reglur og ákvarðanir stjórnar sjóðsins.

8. gr.

Stjórn flutningsjöfnunarsjóðs olíuvara úrskurðar hvað teljast skuli flutningskostnaður. Er stjórninni skylt að ákveða að jöfnun flutningskostnaðar milli innflutningshafnar, olíuhafnar og útsölustaða skuli takmörkuð við kostnað af þeim flutningsháttum sem ódýrastir eru á hverjum tíma. Enn fremur skal stjórninni heimilt að synja um greiðslu tiltekins kostnaðar úr sjóðnum að hluta til eða að fullu ef stjórnin telur að um misnotkun á jöfnunarkerfinu sé að ræða.

9. gr.

Allur kostnaður af starfsemi flutningsjöfnunarsjóðs olíuvara greiðist af tekjum sjóðsins og skal tekið tillit til þess við ákvörðun flutningsjöfnunargjalds.

Fé það, sem á hverjum tíma er í flutningsjöfnunarsjóði, skal ávaxtað í banka á sérstökum reikningi.

10. gr.

Að undanteknum fyrirmælum um jöfnun flutningskostnaðar samkvæmt lögum þessum skal um verðlagningu á olíuvörum fara eftir samkeppnislögum, nr. 8 25. febrúar 1993, með síðari breytingum, og reglugerðum settum samkvæmt þeim.

11. gr.

Viðskiptaráðherra getur með reglugerð sett nánari reglur um framkvæmd laga þessara. Þar er m.a. heimilt að fella niður flutningsjöfnunargjald af olíuvörum í sérstökum tilvikum sem byggjast á samningum um rekstur olíufrekra iðjuvera hér á landi. Flutningsjöfnunarsjóður jafnar ekki flutningskostnað í slíkum tilvikum. Það er jafnframt heimilt að ákveða að fjölga eða fækka útsölustöðum sem jöfnun flutningskostnaðar með tankbifreið nær til að fenginni tillögu þar um frá stjórn flutningsjöfnunarsjóðs olíuvara.

12. gr.

Lög þessi öðlast gildi fyrsta dag næsta mánaðar að þremur mánuðum liðnum frá samþykkt þeirra. Jafnframt falla þá úr gildi lög nr. 81 4. júlí 1985, um flutningsjöfnunarsjóð og innflutningsjöfnun olíu og bensíns.

Ákvæði til bráðabirgða.

Flutningsjöfnunarsjóður olíuvara tekur frá gildistöku laga þessara við eignum og skuldbindingum flutningsjöfnunarsjóðs olíu og bensíns, sbr. lög nr. 81 4. júlí 1985.

Gjört í Reykjavík, 20. maí 1994.

Davíð Oddsson. **Valgerður Sverrisdóttir.** **Hrafn Bragason.**

(L. S.)

Jón Baldvin Hannibalsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 12 – 1994

7. júní 1994 321 Nr. 104

FORSETABRÉF

um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt:

Ég hefi ákveðið, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda fimmtudaginn 16. júní 1994 kl. 10.00.

Gjört í Reykjavík, 7. júní 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Davíð Oddsson.

8. júní 1994 Nr. 105

FORSETABRÉF

um að Alþingi skuli koma saman á Þingvöllum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt:

Að ég hefi ákveðið, samkvæmt 37. gr stjórnarskrárinnar, að Alþingi skuli koma saman á Þingvöllum föstudaginn 17. júní 1994.

Gjört í Reykjavík, 8. júní 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Davíð Oddsson.

A 23
Steindórsprent Gutenberg hf.

ÞINGSÁLYKTUN

um breytingu á þingsályktun frá 2. maí 1988, um störf og starfshætti umboðsmanns Alþingis.

Alþingi ályktar að gera eftirfarandi

Breytingu á reglum um störf og starfshætti umboðsmanns Alþingis, nr. 82/1988.

1. gr.

Í stað orðanna „sbr. 11. gr. laga nr. 52/1985, um þingsköp Alþingis“ í 1. tölul. 3. gr. reglnanna kemur: samkvæmt lögum um þingsköp Alþingis.

2. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 7. gr. reglnanna:

a. Í stað orðanna „laga nr. 74/1974“ í 2. málsl. komi: laga um meðferð opinberra mála.
b. Í stað orðanna „2. mgr. 80. gr. laga nr. 74/1974“ í 4. málsl. kemur: lögum um meðferð opinberra mála.

3. gr.

1. mgr. 12. gr. reglnanna orðast svo:

Umboðsmaður skal fyrir 1. september ár hvert gefa Alþingi skýrslu um starf sitt á liðnu almanaksári. Skýrsluna skal prenta og birta opinberlega.

Samþykkt á Alþingi, 4. maí 1994.

Salome Þorkelsdóttir.

Ólafur Ólafsson

STJÓRNARTÍÐINDI A 13 – 1994

16. júní 1994 323 Nr. 107

AUGLÝSING

um breyting á viðauka I við tollalög nr. 55 frá 30. mars 1987, með síðari breytingum.

1. gr.

Á einstökum köflum tollskrárinnar eru gerðar eftirfarandi breytingar:

1. Á 7. kafla:

Í stað orðanna „til 1. mars“ í tollskrárnúmeri 0707.0001 komi: til 15. mars.

			A %	E %
2.	Á 18. kafla:			
	a. Tollskrárnúmerið 1806.2003 bætist við undirlið nr. 1806.20 og orðist svo:			
1806 2003	– –	Kakaóduft, sem inniheldur minna en 90% miðað við þyngd af nýmjólkur- og/eða undanrennudufti, með eða án viðbætts sykurs eða annarra sætiefna, en án íblöndunar annarra efna	20	0
	b. Undirliður nr. 1806.90 orðist svo:			
	–	Annað:		
	– –	Efni til framleiðslu á drykkjarvörum:		
1806.9011	– – –	Tilreidd drykkjarvöruefni að uppistöðu úr vörum í nr. 0401 til nr. 0404, sem inniheldur 10% eða meira af kakaódufti, miðað við þyngd, sykur eða annað sætiefni, auk annarra minniháttar efnisþátta og bragðefna	20	0
1806.9012	– – –	Tilreidd drykkjarvöruefni, sem ásamt kakaói innihalda prótein og/eða önnur næringarefni, einnig vítamín, steinefni, jurtatrefjar, fjölómettaðar fitusýrur og bragðefni	20	0
1806.9019	– – –	Annars	20	0
	– –	Annað:		
1806.9021	– – –	Búðingsduft, búðingur og súpur	0	0
1806.9022	– – –	Fæða sérstaklega tilreidd fyrir ungbörn og sjúka	0	0
1806.9023	– – –	Páskaegg	20	0

Steindórsprent Gutenberg hf.

1806.9024	– – –	Íssósur og ídýfur	20	0
1806.9025	– – –	Húðað eða hjúpað svo sem rúsínur, hnetur, belgt korn, lakkrís, karamellur og hlaup	20	0
1806.9026	– – –	Konfekt	20	0
1806.9027	– – –	Morgunverðarkorn	20	0
1806.9028	– – –	Kakaóduft, sem inniheldur minna en 90% miðað við þyngd af nýmjólkur- og/eða undanrennudufti, með eða án viðbætts sykurs eða annarra sætiefna, en án íblöndunar annarra efna	20	0
1806.9029	– – –	Annars	20	0

3. Á 19. kafla:
Undirliður nr. 1901.90 skiptist og orðist svo:

	–	Annað:		
	– –	Efni til framleiðslu á drykkjarvörum:		
1901.9011	– – –	Tilreidd drykkjarvöruefni að uppistöðu úr vörum í nr. 0401 til nr. 0404, sem ekki innihalda kakaó eða innihalda kakaó innan við 10% miðað við þyngd, viðbættan sykur eða annað sætiefni, auk annarra minniháttar efnisþátta og bragðefna	0	
1901.9019	– – –	Annars	0	
1901.9020	– –	Annað	0	

4. Á 20. kafla:
Undirliður nr. 2004.90 orðist svo:

	–	Aðrar matjurtir og matjurtablöndur:		
2004.9001	– –	Sykurmaís (Zea mays var saccharata)	0	
2004.9002	– –	Jarðartískokka	0	
2004.9003	– –	Grænar eða svartar ólívur	0	
2004.9004	– –	Grænar baunir og belgaldin	0	
2004.9005	– –	Framleiðsla að meginstofni úr belgjurtamjöli	0	
2004.9009	– –	Annað	0	

5. Á 21. kafla:
Tvö ný tollskrárnúmer bætist við undirlið nr. 2106.90 og orðist svo:

2106.9025	– – –	Tilreidd drykkjarvöruefni, sem innihalda prótein og/eða önnur næringarefni, einnig vítamín, steinefni, jurtatrefjar, fjölómettaðar fitusýrur og bragðefni	20	0
2106.9026	– – –	Tilreidd drykkjarvöruefni úr ginsengkjörnum, blönduðum öðrum efnisþáttum, svo sem glúkósa eða laktósa	20	0

6. Á 22. kafla:
Tollskrárnúmerin 2206.9001 og 2206.9009 verði: 2206.0001 og 2206.0009.

7. Á 29. kafla:

a. Í stað orðanna „í smásöluumbúðum kg eða minna“ í tollskrárnúmeri 2922.4201 komi: í smásöluumbúðum 1 kg eða minna.

b. Tollskrárnúmerið 2916.3300 skiptist og orðist svo:

	– –	Fenylediksýra, sölt og esterar hennar:		
2916.3310	– – –	Fenylediksýra og sölt hennar	0	

	2916.3390	– – – Esterar fenylediksýru	0	

8. Á 38. kafla:
Tollskrárnúmerið 3809.9900 verði: 3809.9300.

9. Á 40. kafla:
Tollskrárnúmerin 4003.1000 og 4003.9000 verði: 4003.0001 og 4003.0009.

10. Á 84. kafla:
Við bætist tollskrárnúmerið 8426.4102 er orðist svo:

	8426.4102	– – – Vinnuvélar búnar framlengjanlegri fastri lyftibómu fyrir útskiptanlegan vökvaknúinn búnað eins og gaffla, skóflur, griptæki o.þ.h.	0	

11. Á 85. kafla:

a. Tollskrárnúmerið 8524.9091 verði tnr. 8524.9040 sem ásamt tollskrárnúmerunum 8524.2110, 8524.2203, 8524.2310 og 8524.9010 orðist svo: Fyrir vélar í nr. 8471, þó ekki tónlist, leikir, spil, kennsluefni o.þ.h.

b. Tollskrárnúmerið 8524.9099 skiptist upp og orðist svo:

		– – – Annað:		
		– – – – Með íslensku efni:		
8524.9051		– – – – – Með tónlist	10	0
8524.9052		– – – – – Með leikjum	10	0
8524.9053		– – – – – Með kennsluefni	10	0
8524.9059		– – – – – Aðrir	10	0
		– – – – – Með erlendu efni:		
8524.9061		– – – – – Með tónlist	10	0
8524.9062		– – – – – Með leikjum	10	0
8524.9063		– – – – – Með kennsluefni	10	0
8524.9069		– – – – – Aðrir	10	0

2. gr.

Auglýsing þessi er sett samkvæmt heimild í 14. tl. 6. gr. og 143. gr. tollalaga nr. 55 frá 30. mars 1987, með síðari breytingum, til að öðlast gildi 1. júlí 1994 og tekur til allra vara sem eru ótollafgreiddar við gildistöku hennar.

Fjármálaráðuneytið, 16. júní 1994.

F. h. r.
Jón H. Steingrímsson.

Ingibjörg Þorsteinsdóttir.

STJÓRNARTÍÐINDI A 14 – 1994

Nr. 108 326 16. júní 1994

FORSETABRÉF

um frestun á fundum Alþingis.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt:

Að ég, með skírskotun til samþykkis Alþingis, fresta fundum Alþingis, 117. löggjafarþings, frá 17. júní 1994 og standi sú frestun til septemberloka.

Gjört í Reykjavík, 16. júní 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Davíð Oddsson.

Nr. 109 24. júní 1994

AUGLÝSING

um staðfesting forsetaúrskurðar um breyting á forsetaúrskurði nr. 88 14. júní 1993, um skipting starfa ráðherra.

Forseti Íslands hefur í dag samkvæmt tillögu forsætisráðherra og með skírskotun til 15. gr. stjórnarskrárinnar, laga nr. 73/1969, um Stjórnarráð Íslands, og reglugerðar samkvæmt þeim frá 31. desember 1969, með síðari breytingum, gefið út svohljóðandi úrskurð um breyting á forsetaúrskurði nr. 88 frá 14. júní 1993, um skipting starfa ráðherra:

Samkvæmt tillögu forsætisráðherra er hér með gerð sú breyting á forsetaúrskurði nr. 88 frá 14. júní 1993, um skipting starfa ráðherra, að Sighvatur Björgvinsson iðnaðar- og viðskiptaráðherra fer jafnframt því embætti sínu með ráðherrastörf þau sem Guðmundi Árna Stefánssyni voru falin í nefndum forsetaúrskurði og fer með heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið, og Guðmundur Árni Stefánsson fer með ráðherrastörf þau sem

Steindórsprent Gutenberg hf.

Jóhönnu Sigurðardóttur voru falin í nefndum forsetaúrskurði og fer með félagsmálaráðuneytið.

Þetta birtist hér með þeim, sem hlut eiga að máli.

Forsætisráðuneytið, 24. júní 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

24. júní 1994 Nr. 110

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, fer til útlanda laugardaginn 25. júní 1994.

Í fjarveru hennar fara forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands, samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Forsætisráðuneytið, 24. júní 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 15 – 1994

Nr. 111 328 28. júní 1994

AUGLÝSING

um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Islands, Vigdís Finnbogadóttir, er komin úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnarstörfum.

Forsætisráðuneytið, 28. júní 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

Nr. 112 28. júní 1994

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breytingu á lyfjalögum nr. 93/1994.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra hefur tjáð mér, að við þingmeðferð lyfjalaga nr. 93/1994 hafi verið ákveðið að fresta gildistöku VII. kafla laganna um stofnun lyfjabúða og lyfsöluleyfi og XIV. kafla laganna um lyfjaverð til 1. nóvember 1995 sbr. 3. tölulið ákvæða til bráðabirgða. Á hinn bóginn láðist að framlengja gildistíma sambærilegra ákvæða í IX. kafla lyfjalaga nr. 108/1984 um verðlagningu lyfja og lyfjaverðlagsnefnd og ákvæða í II., III. og VI. kafla laga um lyfjadreifingu nr. 76/1982 um stofnun lyfjabúða, lyfsöluleyfi og undirstofnanir lyfjabúða.

Lyfjalög nr. 93/1994 öðlast gildi 1. júlí 1994. Að óbreyttum þeim lögum munu við gildistöku þeirra engin lagaákvæði gilda um lyfjaverð, stofnun lyfjabúða og lyfsöluleyfi fram til 1. nóvember 1995.

Því ber brýna nauðsyn til að breyta 45. gr. lyfjalaga nr. 93/1994 þannig að gildistími ákvæða lyfjalaga nr. 108/1984 um lyfjaverð og laga um lyfjadreifingu nr. 76/1982 um stofnun lyfjabúða, lyfsöluleyfi og undirstofnanir lyfjabúða framlengist þar til ákvæði VII. og XIV. kafla laga nr. 93/1994 koma til framkvæmda 1. nóvember 1995.

Fyrir því eru hér með sett svofelld bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar:

1. gr.

Við 2. málsgr. 45. gr. laga nr. 93/1994 bætast tveir nýir málsliðir sem verða 3. og 4. málsliður svohljóðandi:

Einnig eru undanskilin ákvæði IX. kafla lyfjalaga nr. 108/1984, 32.-38. gr., ásamt 4. tl. 50. gr. er fjalla um verðlagningu lyfja og lyfjaverðlagsnefnd og ákvæði í II., III.

Steindórsprent Gutenberg hf.

og VI. kafla laga um lyfjadreifingu nr. 76/1982, 2.-6. gr., 9.-13. gr. og 27.-34. gr. er fjalla um stofnun lyfjabúða, lyfsöluleyfi og undirstofnanir lyfjabúða. Þessi ákvæði lyfjalaga og laga um lyfjadreifingu falla úr gildi 1. nóvember 1995, sbr. 3. tölulið ákvæða til bráðabirgða.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994.

Gjört í Reykjavík, 28. júní 1994.

Vigdís Finnbogadóttir

(L. S.)

Guðmundur Árni Stefánsson.

28. júní 1994 Nr. 113

LÖG

um eftirlaun til aldraðra.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt 10. gr. laga nr. 80 19. desember 1991, um breyting á lögum um eftirlaun til aldraðra, nr. 2 14. febrúar 1985, sbr. lög nr. 130/1989 og lög nr. 1/1992, hefi látið fella meginmál hinna fyrst nefndu laga ásamt áorðnum breytingum inn í lög nr. 2/1985 og gef þau út svo breytt.

I. KAFLI
Eftirlaun til aldraðra félaga í stéttarfélögum.

1. gr.

Greiða skal eftirlaun til aldraðra félaga í stéttarfélögum sem eru í Alþýðusambandi Íslands eftir því sem ákveðið er í þessum kafla. Sama gildir um aldraða félaga í öðrum stéttarfélögum, enda teljist þau til verkalýðsfélaga samkvæmt 4. gr. laga nr. 96/1990, um atvinnuleysistryggingar, og hafi komið á hjá sér skylduaðild að lífeyrissjóði.

2. gr.

Rétt til eftirlauna samkvæmt þessum kafla eiga þeir sem fullnægja öllum eftirtöldum skilyrðum:

a. Eru fullgildir félagar í stéttarfélagi sem 1. gr. tekur til.
b. Eru fæddir árið 1914 eða fyrr.
c. Hafa náð 70 ára aldri og látið af störfum. Maður, sem náð hefur 75 ára aldri, á þó rétt á eftirlaunum án tillits til hvort hann hefur látið af störfum eða ekki.
d. Eiga að baki a.m.k. 10 ára réttindatíma og hafa hvert þessara ára áunnið sér a.m.k. 1/25 úr stigi, sbr. 6. gr.

3. gr.

Nú verður félagi, er uppfyllir skilyrði a- og b- liðar 2. gr., eftir árslok 1971 fyrir orkutapi sem metið er 40% eða meira og veitir honum rétt á örorkulífeyri úr lífeyrissjóði og á hann þá rétt á örorkulífeyri samkvæmt ákvæðum 12. gr.

Nú andast maður sem öðlast hefur rétt til eftirlauna samkvæmt 2. gr. eða hefði getað öðlast slíkan rétt með áframhaldandi réttindavinnslu og skal þá eftirlifandi maki hans eiga rétt til eftirlauna samkvæmt 12. gr., enda hafi hinn látni fallið frá eftir 31. desember 1969, átt að baki a.m.k. 5 ára réttindatíma og áunnið sér stig í samræmi við d-lið 2. gr.

Umsjónarnefnd samkvæmt 17. gr. er heimilt að úrskurða sambúðarfólki makalífeyri eins og um hjúskap hafi verið að ræða, enda hafi sambúð staðið um árabil. Skilyrði fyrir

greiðslu slíks makalífeyris er að hlutaðeigandi sjóðstjórn fallist á úrskurð umsjónarnefndar fyrir sitt leyti.

4. gr.

Maður telst hafa látið af störfum, sbr. c-lið 2. gr., ef hann fellir niður vinnu og árlegar launatekjur hans lækka stórlega frá því, sem þær hafa verið undanfarandi ár, enda njóti hann hvorki atvinnuleysisbóta né slysadagpeninga.

Nú tekur maður, sem látið hefur af störfum, upp störf að nýju, og fellur þá niður réttur hans til eftirlauna meðan hann heldur áfram störfum þó eigi lengur en til 75 ára aldurs, sbr. c-lið 2. gr. Slík niðurfelling skal reiknuð í heilum mánuðum fyrir hvert almanaksár um sig en broti úr mánuði sleppt.

5. gr.

Til réttindatíma félaga skal einungis reikna þann tíma frá og með árinu 1955 sem hann hefur verið að störfum sem verið hefðu tryggingarskyld samkvæmt ákvæðum samkomulags atvinnurekenda og Alþýðusambands Íslands frá 19. maí 1969 eða öðrum ákvæðum um skylduaðild að lífeyrissjóðum samkvæmt 1. gr. ef hlutaðeigandi ákvæði hefðu öðlast gildi 1. janúar 1955.

Réttindatími manns, sem ekki hafði náð 55 ára aldri í árslok 1954, reiknast frá 1. næsta mánaðar eftir að þeim aldri er náð.

Réttindatími, sem áunninn er eftir árslok 1969 og miðast við iðgjaldagreiðslur til lífeyrissjóðs, reiknast í mánuðum.

6. gr.

Eftirlaunaréttur miðast við áunnin stig. Til grundvallar stigaútreikningi skal fyrir hvert almanaksár til ársloka 1984 reikna árslaun miðað við fast dagvinnukaup 52 vikur á ári samkvæmt 2. taxta Dagsbrúnar með fullri starfsaldurshækkun. Frá 1. janúar 1985 skulu grundvallarlaun vera kr. 14.100 á mánuði miðað við þáverandi kauplag. Umsjónarnefnd eftirlauna ákveður, að fenginni umsögn kjararannsóknarnefndar, breytingar á grundvallarlaunum þessum í samræmi við breytingar á launum verkamanna samkvæmt kjarasamningum. Frá 1. janúar 1992 skal í stað grundvallarlauna miða við grundvallarfjárhæð sem tengist lánskjaravísitölu þeirri sem Seðlabanki Íslands auglýsir með heimild í 39. gr. laga nr. 13/1979, með síðari breytingum. Grundvallarfjárhæð í janúar 1992 er 45.602 kr. miðað við þá lánskjaravísitölu sem gildir í þeim mánuði og tekur fjárhæðin sömu hlutfallsbreytingu í mánuði hverjum og lánskjaravísitalan. Verði gerð breyting á grundvelli eða útreikningi lánskjaravísitölu skal ráðherra, að fengnum tillögum umsjónarnefndar eftirlauna, ákveða hvernig stigagrundvelli og breytingum hans skuli háttað þaðan í frá.

Laun þau, sem félagi hefur eftir árslok 1969 greitt iðgjöld af samkvæmt samkomulaginu frá 19. maí 1969 eða hliðstæðum ákvæðum, sbr. 1. málsgr. 5. gr., skulu umreiknuð í stig á þann hátt að deilt skal í árslaunin með grundvallarlaunum hlutaðeigandi árs, sbr. 1. málsgr. þessarar greinar. Fáist ekki með þessu móti upplýsingar um iðgjaldsskyldar launatekjur a.m.k. 5 almanaksára auk þess árs, er sótt er um eftirlaun, skal fyrir þau ár, sem á vantar, stuðst við upplýsingar skattstjóra um framtaldar launatekjur næstu starfsár á undan. Skulu launatekjur samkvæmt skattframtölum umreiknaðar í stig með framangreindum hætti en aldrei skal þó reikna meira en 1,1 stig fyrir einstakt almanaksár ef stuðst er við skattframtal.

Við útreikning stiga lengra aftur í tímann en upplýsingar lífeyrissjóðs og skattstjóra ná skal miða við meðaltal stiga þrjú bestu árin sem upplýsingar eru um þó aldrei meira en 1,1 stig sbr. 2. málsgr.

Hefjist réttindatími samkvæmt 2. málsgr. 5. gr. ekki um áramót, skal reikna stig fyrsta almanaksársins í hlutfalli við réttindatíma á árinu.

Ekki skal reikna stig fyrir lengri tíma en 20 ár og ekki fyrir tíma eftir að taka eftirlauna er hafin. Við úrskurðun makalífeyris skal þó taka tillit til áunninna stiga fram til 75 ára aldurs hins látna og á sama hátt skal fjárhæð ellilífeyris endurskoðuð við 75 ára aldur félaga með hliðsjón af áunnum stigum eftir að taka ellilífeyris hófst.

Stig skulu reiknuð með þremur aukastöfum.

II. KAFLI
Almenn eftirlaun til aldraðra.

7. gr.

Aldraðir menn, sem ekki eiga rétt samkvæmt I. kafla þessara laga né II. kafla laga nr. 50/1984, um Lífeyrissjóð bænda, eiga rétt til eftirlauna, enda uppfylli þeir öll eftirtalin skilyrði:

a. Eru fæddir árið 1914 eða fyrr.

b. Hafa náð 70 ára aldri og látið af störfum. Maður, sem náð hefur 75 ára aldri, á þó rétt á eftirlaunum án tillits til hvort hann hefur látið af störfum eða ekki.

c. Eiga að baki a.m.k. 10 ára réttindatíma og hafa hvert þessara ára áunnið sér a.m.k. 1/25 úr stigi, sbr. 11. gr.

8. gr.

Nú verður maður, sem fæddur er árið 1914 eða fyrr, eftir árslok 1971 fyrir orkutapi, sem metið er 40% eða meira og veitir honum rétt til örorkulífeyris úr lífeyrissjóði án þess þó að örorkulífeyrisréttur skapist samkvæmt 3. gr. laga þessara eða 17. gr. laga nr. 50/1984 og á hann þá rétt á örorkulífeyri samkvæmt ákvæðum 12. gr.

Nú andast maður, sem öðlast hefur rétt til eftirlauna samkvæmt 7. gr. eða hefði getað öðlast slíkan rétt með áframhaldandi réttindavinnslu, og skal þá eftirlifandi maki hans eiga rétt til eftirlauna samkvæmt 12. gr., enda hafi hinn látni fallið frá eftir 31. desember 1969, átt að baki a.m.k. 5 ára réttindatíma og áunnið sér stig í samræmi við c-lið 7. gr.

Umsjónarnefnd eftirlauna er heimilt að úrskurða sambúðarfólki makalífeyri eins og um hjúskap hafi verið að ræða, enda hafi sambúð staðið um árabil. Hafi hinn látni verið félagi í lífeyrissjóði er það skilyrði fyrir greiðslu slíks makalífeyris að hlutaðeigandi sjóðstjórn fallist á úrskurð umsjónarnefndar fyrir sitt leyti.

9. gr.

Maður telst hafa látið af störfum, sbr. b-lið 7. gr., ef hann fellir niður vinnu og árlegar atvinnutekjur hans lækka stórlega frá því sem þær hafa verið undanfarin ár, enda njóti hann hvorki atvinnuleysisbóta né slysadagpeninga.

Nú tekur maður, sem látið hefur af öflun atvinnutekna, á ný að afla slíkra tekna og fellur þá niður réttur hans til eftirlauna meðan hann heldur nefndum tekjum, þó eigi lengur en til 75 ára aldurs, sbr. b-lið 7. gr. Slík niðurfelling skal reiknuð í heilum mánuðum fyrir hvert almanaksár um sig en broti úr mánuði sleppt.

10. gr.

Til réttindatíma, sbr. c-lið 7. gr., skal einungis reikna þann tíma frá og með árinu 1955 sem hlutaðeigandi hefur haft atvinnutekjur. Atvinnutekjur teljast hvers konar laun, arður eða gróði sem sjóðfélaga hlotnast af atvinnu sinni hvort sem unnið er í þjónustu annarra eða að eigin atvinnurekstri. Hlunnindi skulu reiknuð á því verði sem þau eru metin til skatts. Til atvinnu í þessu sambandi telst ekki aðstoð við atvinnurekstur hjóna sem einvörðungu er færð sem frádráttarliður á skattframtali. Nánari ákvæði um, hvað teljast skuli til atvinnutekna, skulu sett með reglugerð.

Réttindatími manns, sem ekki hafði náð 55 ára aldri í árslok 1954, reiknast frá 1. næsta mánaðar eftir að þeim aldri er náð.

Réttindatími, sem áunninn er eftir árslok 1969 og miðast við iðgjaldagreiðslur til lífeyrissjóðs, reiknast í mánuðum.

11. gr.

Eftirlaunaréttur miðast við áunnin stig. Um grundvöll stigaútreiknings gilda ákvæði 1. málsgr. 6. gr.

Atvinnutekjur, sem hlutaðeigandi hefur eftir árslok 1969 greitt iðgjöld af til lífeyrissjóðs, skulu umreiknaðar í stig á þann hátt að deilt skal í atvinnutekjur hvers árs með grundvallarlaunum ársins, sbr. 1. málsgr. Þó skal í þessu sambandi aldrei reikna atvinnutekjur ársins hærri en 10-föld iðgjöld, nema um sé að ræða iðgjaldagreiðslur samkvæmt bráðabirgðaákvæðum samkomulagsins frá 19. maí 1969 eða hliðstæðum ákvæðum. Fáist ekki með þessu móti upplýsingar um atvinnutekjur a.m.k. 5 almanaksára auk þess árs, er sótt er um eftirlaun, skal fyrir þau ár, sem á vantar, hvort sem um er að ræða tíma fyrir eða eftir árslok 1969, stuðst við upplýsingar skattstjóra um framtaldar atvinnutekjur næstu starfsára á undan. Skulu atvinnutekjur samkvæmt skattframtölum umreiknaðar í stig með framangreindum hætti en aldrei skal þó reikna meira en eitt stig fyrir einstakt almanaksár ef stuðst er við skattframtal. Hafi iðgjöld, sem greidd hafa verið til lífeyrissjóðs eftir árslok 1969, ekki verið reiknuð með hliðsjón af atvinnutekjum og kauplagsbreytingum er umsjónarnefnd eftirlauna heimilt, þrátt fyrir ákvæði 1. málsliðar þessarar málsgr., að leggja atvinnutekjur til grundvallar við útreikning stiga.

Við útreikning stiga lengra aftur í tímann en upplýsingar lífeyrissjóðs og skattstjóra ná skal miða við meðaltal stiga þrjú bestu árin, sem upplýsingar eru um, þó aldrei meira en eitt stig, sbr. 2. málsgr.

Ákvæði 4.-6. málsgr. 6. gr. skulu gilda um útreikning stiga samkvæmt þessari grein.

Nú telur umsjónarnefnd eftirlauna, að störf, sem umsækjandi um ellilífeyri eða látinn maki umsækjanda um makalífeyri hefur stundað á tímabilinu 1970-1980, hafi verið tryggingarskyld samkvæmt 5. gr. laganna, en iðgjöld hafa þó ekki verið greidd af þeim til lífeyrissjóðs, og skal þá reikna hlutaðeigandi rétt samkvæmt þessum kafla er svarar til 60% þeirra tekna sem um ræðir, þó aldrei meira en 0,6 stig hvert einstakt ár.

Ákvæði 5. málsgr. skulu gilda á hliðstæðan hátt ef réttindi samkvæmt I. kafla hafa glatast vegna endurgreiðslu iðgjalda sem átt hefur sér stað á tímabilinu frá 19. maí 1969 til 22. júní 1977. Telji hlutaðeigandi lífeyrissjóður að endurgreiðslan hafi komið í stað bótagreiðslu og sé hann reiðubúinn að taka á sig skuldbindingar í samræmi við iðgjaldagreiðslurnar er umsjónarnefnd þó heimilt að úrskurða lífeyri samkvæmt I. kafla í samræmi við þær.

Frá og með 1. janúar 1981 verði réttindi samkvæmt þessum kafla einungis áunnin með iðgjaldagreiðslum til lífeyrissjóða.

III. KAFLI
Sameiginleg ákvæði.

12. gr.

Eftirlaun skv. I. og II. kafla skiptast í ellilífeyri, örorkulífeyri og makalífeyri.

Fjárhæð ellilífeyris í hverjum mánuði er hundraðshluti af grundvallarlaunum - frá 1. janúar 1992 grundvallarfjárhæð - eins og þau eru í byrjun hvers mánaðar og nemur hundraðshluti þessi samanlögðum stigafjölda sem hlutaðeigandi hefur áunnið sér skv. 11. gr., margfölduðum með 1,8. Aldrei skal þó reiknað með færri stigum en 5. Til frádráttar ofangreindum stigafjölda skulu koma þau stig sem maðurinn hefur áunnið sér með greiðslum iðgjalda til lífeyrissjóðs, reiknuðum á sama hátt og segir í 2. mgr. 11. gr.

Fjárhæð örorkulífeyris, miðað við 100% örorku, reiknast á sama hátt og ellilífeyrir með þeirri breytingu að auk áunninna stiga skal reikna þau stig sem ætla má að öryrkinn

hefði áunnið sér fram til 70 ára aldurs, miðað við meðaltal stiga þrjú síðustu almanaksárin áður en hann varð öryrki. Sé orkutap minna en 100% greiðist örorkulífeyrir í hlutfalli við orkutapið. Örorkulífeyrir fellur niður við 70 ára aldur. Reiknast þá ellilífeyrir í samræmi við þann stigafjöla sem örorkulífeyrir miðast við.

Fjárhæð makalífeyris í hverjum mánuði er hundraðshluti af grundvallarlaunum - frá 1. janúar 1992 grundvallarfjárhæð - eins og þau eru í byrjun hvers mánaðar og nemur hundraðshluti þessi samanlögðum stigafjölda sem hinum látna var reiknaður að viðbættum 5 stigum. Falli maður frá áður en hann nær 70 ára aldri skal auk áunnina stiga reikna þau stig sem ætla má að hann hefði áunnið sér fram til 70 ára aldurs, miðað við meðaltal stiga þrjú síðustu almanaksárin áður en hann féll frá. Til frádráttar ofangreindum stigafjölda skulu koma þau stig sem maðurinn hefur áunnið sér með greiðslum iðgjalda til lífeyrissjóðs, reiknuðum á sama hátt og segir í 2. mgr. 11. gr.

Verði það þriggja ára meðaltal stiga, sem um ræðir í 3. og 4. mgr., talið óhagstætt vegna sjúkdómsforfalla eða atvinnuleysis er heimilt að leggja til grundvallar meðaltal stiga fleiri ár aftur í tímann og sleppa úr meðaltalinu því almanaksári sem lakast er.

Maður getur notið samtímis makalífeyris og elli- eða örorkulífeyris samkvæmt lögum þessum, enda sé heildarfjárhæð eftirlauna eigi hærri en sem svarar fjárhæð ellilífeyris fyrir 20 áunnin stig.

Þrátt fyrir ákvæði 2. og 4. mgr. er umsjónarnefnd eftirlauna heimilt að ákveða að í sérstökum tilvikum skuli stig, sem eftirlaunaþegi hefur áunnið sér með greiðslum iðgjalds til lífeyrissjóðs, ekki dregin frá heildarstigafjölda hans eða frádráttur þeirra takmarkaður. Með sérstökum tilvikum er átt við að lífeyrissjóður sá, sem veitti iðgjaldi viðtöku, sé gjaldþrota eða gjaldþol hans svo rýrt að hann hafi gripið til skerðingar á lífeyrisgreiðslum til sjóðfélaga.

13. gr.

Nú á maður réttindatíma bæði samkvæmt I. og II. kafla laga þessara og skal þá taka tillit til samanlagðs réttindatíma og ákveða lífeyrisgreiðslur í hlutfalli við réttindatíma og miðað við fjárhæð sem greidd hefði verið samkvæmt hvorum kafla fyrir sig ef réttindatíminn hefði verið óskiptur. Aldrei skal reikna sama tímabil sem réttindatíma samkvæmt báðum köflum.

Ákvæði 1. málsgr. skulu gilda þegar um er að ræða réttindatíma samkvæmt lögum þessum ásamt réttindatíma samkvæmt II. kafla laga um Lífeyrissjóð bænda, sbr. 18. gr. laga nr. 50/1984.

Hafi maður auk launatekna, sem falla undir ákvæði 6. gr. og tekna af búvöruframleiðslu sem veita rétt samkvæmt lögum nr. 50/1984, haft á einu og sama almanaksári aðrar atvinnutekjur, sbr. 10. gr., skal bæta slíkum atvinnutekjum við þegar áunnin stig eru reiknuð en þó skal slík viðbót aldrei hafa í för með sér að heildarstig á árinu fari fram úr þeim mörkum, sem tilgreind eru í 2. málsgr. 6. gr. og 2. málsgr. 11. gr. Réttindi skulu talin falla undir I. eða II. kafla eftir því undir hvorn kaflann meirihluti stiga ársins fellur.

Nú hafa hjón stundað búskap og það hjóna, sem ekki hefur talist bóndi samkvæmt lögum um Lífeyrissjóð bænda, hefur áunnið sér a.m.k. 2 stig samkvæmt lögum þessum án þess þó að uppfylla skilyrði laganna um lágmark réttindatíma og skal þá búskapartíminn talinn til réttindatíma eftir því sem við getur átt. Stig skulu ekki reiknuð vegna slíks búskapartíma. Fjárhæð lífeyris skal ákveðin í samræmi við 1. málsgr.

14. gr.

Greiðslur eftirlauna úr ríkissjóði eða öðrum opinberum sjóðum koma til frádráttar greiðslum skv. 12. gr. Hafi maður eftir 19. maí 1969 gengið úr lífeyrissjóði og afsalað

sér réttindum sínum þar, skal sá lífeyrir, sem hann hefði ella átt rétt á úr sjóðnum, dragast frá á sama hátt. Ef hlutaðeigandi hefur ekki getað öðlast rétt samkvæmt I. kafla skal þó miðað við úrgöngu eftir 22. júní 1977 í stað 19. maí 1969. Sé um að ræða lífeyrissjóð, sem stofnaður er eftir gildistöku laga nr. 18/1970, skal frádráttur ekki vera lægri en hann mundi vera samkvæmt þeim reglum er tíðkast hjá lífeyrissjóðum stéttarfélaga, sem starfræktir voru fyrir gildistöku laganna.

15. gr.

Eftirlaun samkvæmt I. kafla greiðast eftir á fyrir hvert greiðslutímabil er hlutaðeigandi sjóðstjórn ákveður. Þó skal eigi greitt oftar en mánaðarlega og eigi sjaldnar en ársfjórðungslega. Sama gildir um eftirlaun samkvæmt II. kafla, þó þannig að umsjónarnefnd eftirlauna kemur í stað stjórnar lífeyrissjóðs, ef lífeyrisaðild er ekki til að dreifa.

Eftirlaun skulu greidd frá 1. næsta mánaðar eftir að hlutaðeigandi öðlast rétt til þeirra og þau falla niður í lok þess mánaðar er lífeyrisþegi fellur frá. Fjárhæð eftirlauna skal reiknuð í heilum krónum á mánuði án tillits til lengdar greiðslutímabils, sbr. 1. málsgr.

16. gr.

Umsjónarnefnd eftirlauna úrskurðar eftirlaun samkvæmt lögum þessum. Hlutaðeigandi lífeyrissjóðir annast greiðslu eftirlauna skv. I. kafla, en umsjónarnefnd eftirlauna skv. II. kafla.

Eftirlaun skulu ekki greidd lengra aftur en tvö ár, reiknuð frá lokum næsta mánaðar áður en umsókn barst umsjónarnefnd eftirlauna.

17. gr.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra skipar þrjá menn í umsjónarnefnd eftirlauna, einn samkvæmt tilnefningu Alþýðusambands Íslands, einn samkvæmt tilnefningu Vinnuveitendasambands Íslands og einn án tilnefningar og sé hann formaður nefndarinnar. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.

Nefndin hefur yfirumsjón með úthlutun eftirlauna og úthlutar stjórnum lífeyrissjóða, sbr. 16. gr., fé því, sem þarf til greiðslu eftirlaunanna. Skylt er umsækjendum, stjórnum lífeyrissjóða og skattstjórum að veita nefndinni þær upplýsingar, er þessir aðilar hafa tök á að veita og nefndin telur mega að gagni verða við ákvörðun eftirlaunaréttinda. Hún úrskurðar og um ágreining sem upp kann að koma um úrskurðun og greiðslu eftirlauna.

Lífeyrissjóði bænda er skylt að endurgreiða eftir kröfu nefndarinnar að sínum hluta eftirlaun er að nokkru leyti miðast við réttindatíma hlutaðeigandi sem bónda. Á sama hátt skal nefndin greiða Lífeyrissjóði bænda viðbót við eftirlaun sem greidd eru úr þeim sjóði bændum sem áunnið hafa sér réttindatíma samkvæmt lögum þessum og fá að sama skapi skert réttindi hjá Lífeyrissjóði bænda.

Kostnaði við störf nefndarinnar skal skipt á kostnaðaraðila í hlutfalli við útgjöld til greiðslu eftirlauna.

18. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara að fengnum tillögum umsjónarnefndar eftirlauna.

Í reglugerð skal m.a. kveðið á um hvenær maður telst hafa látið af störfum, svo og um niðurfellingu eftirlauna, sbr. 4. og 9. gr., og heimilt er að ákveða að starf, sem ekki nær þremur mánuðum á almanaksári, skuli ekki valda niðurfellingu. Þá skal ákveða, hvernig meta skuli til frádráttar skv. 12. gr. innstæður hlutaðeigandi í lífeyrissjóðum með séreignaskipulagi.

Í reglugerð er heimilt að ákveða að lífeyrir úr lífeyrissjóði komi ekki að fullu til frádráttar eftirlaunum samkvæmt lögum þessum ef um er að ræða sjóði sem krefjast iðgjalda af launum umfram þau sem greiða hefði átt iðgjöld af samkvæmt samkomulaginu frá 19. maí 1969. Ennfremur er þar heimilt að ákveða að sleppt skuli skiptingu útgjalda milli kafla, svo og kröfum á hendur Lífeyrissjóði bænda í einstökum málum þegar um lítinn hluta heildargreiðslunnar er að ræða.

19. gr.

Tryggingastofnun ríkisins innir af hendi greiðslur til lífeyrissjóða og annarra aðila samkvæmt úthlutun og úrskurðum umsjónarnefndar eftirlauna, færir þau á viðskiptareikning nefndarinnar hjá Atvinnuleysistryggingasjóði og krefur ríkissjóð og Jöfnunarsjóð sveitarfélaga um útgjaldahluta þeirra.

20. gr.

Eftirlaunagreiðslur samkvæmt lögum þessum falla niður eigi síðar en 1. janúar 1997.

IV. KAFLI

Fjárhagsákvæði.

21. gr.

Kostnaður af eftirlaunum skv. I. kafla greiðist að 3/4 hlutum úr Atvinnuleysistryggingasjóði og að 1/4 hluta úr ríkissjóði.

22. gr.

Kostnaður af eftirlaunum skv. II. kafla greiðist að hálfu úr ríkissjóði og að 1/4 hluta af Atvinnuleysistryggingasjóði og Jöfnunarsjóði sveitarfélaga hvorum um sig.

23. gr.

Þeim eftirlaunaþegum, sem njóta réttar skv. I. kafla laga þessara, skal greidd viðbót sem nemur þremur stigum umfram þann stigafjölda sem önnur ákvæði þessara laga kveða á um. Viðbót þessi skal greidd úr Atvinnuleysistryggingasjóði.

Viðbót samkvæmt þessari grein skerðir ekki þann rétt sem kveðið er á um í 6. mgr. 12. gr.

Þegar um er að ræða rétt skv. 13. gr. laga þessara skal veita viðbót samkvæmt þessari grein í hlutfalli við þann rétt sem reiknaður er skv. I. kafla laganna.

Ákvæði til bráðabirgða.

Við endanlegt uppgjör á framlagi lífeyrissjóða til greiðslu sérstakrar uppbótar skv. I. kafla og greiðslur eftirlauna skv. II. kafla fyrir árið 1991 skal farið eftir áður gildandi reglum, sbr. lög nr. 2/1985 og 130/1989.

Gjört í Reykjavík, 28. júní 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Guðmundur Árni Stefánsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 16 – 1994

Nr. 114 336 31. ágúst 1994

AUGLÝSING

um flugmálaáætlun árin 1994–1997.

Alþingi hefur hinn 6. maí 1994 samþykkt þingsályktun þá, sem hér fer á eftir, um flugmálaáætlun fyrir árin 1994-1997.

Alþingi ályktar, skv. I. kafla laga nr. 31/1987, að árin 1994–1997 skuli framkvæmdum í flugmálum hagað samkvæmt eftirfarandi flugmálaáætlun.

I. ÁÆTLUN UM FJÁRÖFLUN
(Fjárhæðir í millj. kr.)

	1994	1995	1996	1997
1.1. Markaðar tekjur:				
*1. Flugvallagjald	360	360	360	360
*2. Eldsneytisgjald	35	35	35	35
3. Lendingargjöld	55	55	55	55
4. Loftferðaeftirlitsgjöld	24	24	24	24
5. Leigugjöld	15	15	15	15
6. Aðrar tekjur	107	107	107	107
	596	596	596	596
1.2. Önnur framlög:				
1. ICAO-tekjur	340	340	340	340
2. Framlag úr ríkissjóði	532	532	532	532
Samtals	**1.468**	**1.468**	**1.468**	**1.468**

* Tekjur sem bundnar eru til framkvæmda í flugmálum samkvæmt lögum nr. 31/1987, um flugmálaáætlun og fjáröflun til framkvæmda í flugmálum.

Steindórsprent Gutenberg hf.

II. SKIPTING ÚTGJALDA

(Fjárhæðir í m. kr.)

	1994	1995	1996	1997
2.1. Rekstur:				
1. Allar deildir	702	702	702	702
2. Alþjóðaflugþjónustan	371	371	371	371
	1.073	1.073	1.073	1.073
2.2. Áætlunarflugvellir I:				
1. Flugbrautir og stæði	44	25	100	30
2. Bundið slitlag	52	73	77	124
3. Byggingar	76	77	32	24
4. Slökkvi- og björgunarbúnaður	12	10	10	0
5. Snjóhreinsibúnaður	10	50	52	39
6. Aðflugsbúnaður	18	19	0	0
7. Veðurmælibúnaður	15	0	12	0
8. Ljósabúnaður	6	0	0	0
9. Ýmis búnaður	0	0	19	26
	233	254	302	243
2.3. Áætlunarflugvellir II:				
1. Flugbrautir og stæði	0	0	10	50
2. Bundið slitlag	49	54	0	0
3. Byggingar	16	13	0	6
4. Slökkvi- og björguna.búnaður	0	0	0	0
5. Snjóhreinsibúnaður	0	0	10	20
6. Aðflugsbúnaður	0	0	0	0
7. Veðurmælibúnaður	0	0	0	0
8. Ljósabúnaður	1	4	0	0
9. Ýmis búnaður	0	0	0	10
	66	71	20	86
2.4. Áætlunarflugvellir III:				
1. Flugbrautir og stæði	0	5	20	0
2. Bundið slitlag	0	0	0	0
3. Byggingar	1	0	0	0
4. Slökkvi- og björgunarbúnaður	0	0	0	5
5. Snjóhreinsibúnaður	0	0	0	0
6. Aðflugsbúnaður	0	0	0	0
7. Veðurmælibúnaður	0	0	0	0
8. Ljósabúnaður	4	0	0	0
9. Ýmis búnaður	1	0	0	8
	6	5	20	13
2.5. Aðrir flugvellir og lendingarstaðir:				
1. Óskipt	5	5	10	10
2.6. Flugumferðar- og flugleiðsögubúnaður:				
1. Flugstjórnarmiðstöð og annað	55	10	10	10
2. Aðflutningsbúnaður á Vestfjörðum	22	0	0	0
3. GPS-leiðréttingarst. og athuganir	0	22	5	5
	77	32	15	15
2.7. Til leiðréttinga og brýnna verkefna:	0	20	20	20
2.8. Stjórnunarkostnaður:	8	8	8	8
Samtals	**1.468**	**1.468**	**1.468**	**1.468**

III. FLOKKUN FLUGVALLA

3.1. Áætlunarflugvellir I.
Reykjavík, Akureyri, Vestmannaeyjar, Egilsstaðir, Ísafjörður, Húsavík, Hornafjörður og Sauðárkrókur.

3.2. Áætlunarflugvellir II.
Patreksfjörður, Bíldudalur, Siglufjörður, Vopnafjörður, Grímsey, Norðfjörður, Flateyri, Þingeyri og Þórshöfn.

3.3. Áætlunarflugvellir III.
Mývatn, Hólmavík, Raufarhöfn, Gjögur, Kópasker, Breiðdalsvík og Borgarfjörður eystri.

3.4. Aðrir flugvellir og lendingarstaðir.
A. Þjónustuvellir: Bakkafjörður, Bakki, Blönduós, Borgarnes, Djúpivogur, Flúðir, Grundarfjörður, Hella, Ingjaldssandur, Melgerðismelar, Ólafsfjörður, Reykhólar, Reykjanes við Djúp, Rif, Sandskeið, Selfoss, Stóri-Kroppur, Stykkishólmur og Vík.
B. Lendingarstaðir: Arngerðareyri, Álftaver, Búðardalur, Bær, Dagverðará, Einholtsmelar, Fagurhólsmýri, Fáskrúðsfjörður, Geysir, Grímsstaðir, Herðubreiðarlindir, Hrafnseyri, Hrísey, Húsafell, Hvammstangi, Hveravellir, Hvolsvöllur, Kaldármelar, Kerlingarfjöll, Kirkjubæjarklaustur, Króksfjarðarnes, Melanes, Narfastaðamelar, Nýidalur, Sandármelar, Skálavatn, Skógasandur, Sprengisandur, Steinasandur, Stórholt, Suðureyri, Tálknafjörður og Þórsmörk.
C. Lendingarstaðir í eigu og í umsjá annarra aðila en Flugmálastjórnar: Auðkúluheiði, Forsæti, Gunnarsholt, Múlakot og Þórisós.

IV. SUNDURLIÐUN VERKEFNA

(Fjárhæðir í m. kr.)

Staður/verkefni	1994	1995	1996	1997
4.1. Reykjavík				
1. Girðing	5			
2. Öryggissvæði			20	
3. Aðflugshallasendir		12		
4. Endurnýjun slitlags			8	100
5. Skýjahæðar- og skyggnismælir	6			
6. Vindmælar	3			
7. Ýmis búnaður			5	5
	14	12	33	105
4.2. Akureyri				
1. Stækkun flugstöðvar	20	10		
2. Endurbætur eldri hluta flugstöðvar		25		
3. Stækkun flugvélahlaðs				20
4. Breikkun malbiks			25	
5. Nýtt malbiksyfirlag			20	10
6. Bílastæði og lóð			15	
7. Veðurmælitæki			12	
8. Endurbætur á aðflugi	2			
9. Ýmis búnaður			3	3
	22	35	75	33

Staður/verkefni	1994	1995	1996	1997
4.3. Vestmannaeyjar				
1. Flugstöð, athuganir	2			
2. Tækjageymsla	20			
3. Sandgeymsla				5
4. Slökkvibúnaður	2			
5. Snjóblásari				12
6. Vörubifreið/snjótönn			15	
7. Flutningur á DME	2			
8. Ýmis búnaður			3	3
	26	0	18	20
4.4. Egilsstaðir				
1. Ný flugbraut	19			
2. Flugstöð	22	30		
3. Aðflugshallasendir	12			
4. Snjósópur	10			
5. Snjóblásari		10	7	
6. Vörubifreið/snjótönn		15		
7. Slökkvibúnaður			10	
8. Bílastæði og lóð			15	
9. Stækkun tækjageymslu		6	4	8
10. Skýjahæðar- og skyggnismælir	6			
11. Ýmis búnaður			2	3
	69	61	38	11
4.5. Ísafjörður				
1. Ný tækjageymsla	5	6	1	1
2. Snjóblásari			10	7
3. Vörubifreið/snjótönn		15		
4. Endurbætur á flugstöð			12	
5. Yfirborðslokun klæðningar				14
6. Akbrautir og hlöð			15	
7. Bílastæði og lóð				10
8. Ýmis búnaður			3	3
	5	21	41	35
4.6. Hornafjörður				
1. Lenging flugbrautar	20			
2. Breikkun bundins slitlags			14	
3. Snjósópur			10	
4. Slökkvibifreið	10			
5. Aðflugsbúnaður		7		
6. Flugbrautarljós, endurnýjun	6			
7. Sandgeymsla				5
8. Ýmis búnaður			3	3
	36	7	27	8
4.7. Húsavík				
1. Bundið slitlag	52	18		
2. Öryggissvæði			15	
3. Tækjageymsla			15	
4. Snjósópur		10		
5. Snjóblásari				10
6. Bílastæði og lóð		10	5	
7. Ýmis búnaður				3
	52	38	35	13

Staður/verkefni	1994	1995	1996	1997
4.8. Sauðárkrókur				
1. Bundið slitlag		55	10	
2. Öryggissvæði			15	
3. Tækjageymsla	7			
4. Snjósópur			10	
5. Snjóblásari				10
6. Slökkvibifreið		10		
7. Bílastæði og lóð		15		
8. Endurbætur aðflugs	2			
9. Ýmis búnaður				3
	9	80	35	13
4.9. Patreksfjörður				
1. Bundið slitlag		40	10	
2. Öryggissvæði				35
3. Tækjageymsla, innréttingar				6
4. Snjósópur			10	
5. Ýmis búnaður				4
	0	40	20	45
4.10. Bíldudalur				
1. Flugstöð	2			
2. Tækjageymsla	1			
3. Bundið slitlag	16	14		
4. Lenging flugbrautar				15
5. Snjósópur				10
6. Ýmis búnaður				3
	19	14	0	28
4.11. Grímsey				
1. Ný flugstöð	3	3		
2. Flugbrautarljós á lengingu		4		
3. Aðflugshallaljós, færsla	1			
	4	7	0	0
4.12. Siglufjörður				
1. Bundið slitlag	33			
2. Snjóblásari				10
	33	0	0	10
4.13. Þórshöfn				
1. Farþegaskýli	3			
2. Tækjageymsla	3			
3. Bundið slitlag	4	16		
4. Ýmis búnaður				3
	10	16	0	3
4.14. Hólmavík				
1. Tækjageymsla	1			
2. Ýmis búnaður				5
	1	0	0	5
4.15. Gjögur				
1. Öryggissvæði			10	
2. Flugbrautarljós á lengingu	4			
3. Slökkvibifreið				5
4. Ýmis búnaður				3
	4	0	10	8

Staður/verkefni	1994	1995	1996	1997
4.16. Mývatn				
1. Lenging flugbrautar		5	10	
2. Ýmis búnaður	1			
	1	5	10	0
4.17. Vopnafjörður				
1. Bundið slitlag				5
	0	0	0	5
4.18. Aðrir flugvellir og lendingarstaðir				
1. Óskipt	5	5	10	10
4.19. Flugumferðar- og leiðsögubúnaður				
1. Flugstjórnarmiðstöð o.fl.	55	10	10	10
2. Aðflugsb. á Vestfjörðum	22			
3. GPS-leiðréttingarst. og ath.		22	5	5
	77	32	15	15
4.20. Til leiðréttinga og brýnna verkefna	0	14	20	20
4.20. Stjórnunarkostnaður	8	8	8	8
Samtals	**395**	**395**	**395**	**395**

Samgönguráðuneytið, 31. ágúst 1994.

Halldór Blöndal.

Halldór S. Kristjánsson.

13. september 1994 Nr. 115

FORSETABRÉF

um að Alþingi skuli koma saman til fundar laugardaginn 1. október 1994.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt:

Ég hefi ákveðið, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, að Alþingi skuli koma saman til fundar laugardaginn 1. október 1994.

Um leið og ég birti þetta, er öllum, sem setu eiga á Alþingi, boðið að koma nefndan dag til Reykjavíkur, og verður þá Alþingi sett, að lokinni guðsþjónustu í Dómkirkjunni, sem hefst kl. 13.30.

Reykjavík, 13. september 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Davíð Oddsson.

AUGLÝSING

um staðfesting forseta Íslands á reglugerð um breytingar á reglugerð nr. 90/1993, fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum.

Forseti Íslands féllst hinn 12. þ.m. á tillögu menntamálaráðherra um að staðfesta eftirfarandi reglugerð um breytingar á reglugerð nr. 98/1993, fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum:

1. gr.

Við 50. gr. bætist ný 2. mgr. svohljóðandi:

Heimilt er í framhaldsnámi að gefa einkunnir í bókstöfum samkvæmt eftirfarandi: 9,0 - 10 er A; 7,25 - 8,99 er B; 6,0 - 7,24 er C og 5,0 - 5,99 er D. Lægri einkunn en 5,0 er E. Aðaleinkunn sem gefin er í bókstaf er fundin skv. 1. mgr. og rituð skv. 2. mgr.

2. gr.

1. ml., 1. mgr. 51. gr. breytist og orðist svo:

Stúdent telst ekki hafa staðist próf nema hann hljóti einkunnina 5,0 eða ígildi hennar í bókstaf.

3. gr.

Við 74. gr. bætast eftirfarandi mgr.:

Læknadeild veitir kennslu og þjálfun til M.S. prófs í heilbrigðisvísindum. Próftitillinn M.S. er veittur fyrir 60 eininga framhaldsnám að afloknu viðeigandi háskólaprófi. Inngöngu í þetta nám geta fengið þeir sem lokið hafa kandídatsprófi í lyfjafræði lyfsala eða B.S. prófi í líffræði, læknisfræði, hjúkrunarfræði eða sjúkraþjálfun frá Háskóla Íslands eða öðru háskólaprófi sem læknadeild telur að feli í sér viðeigandi undirbúning til námsins.

Nefnd skipuð af læknadeild er deildarforseta til aðstoðar við að meta umsóknir um M.S. nám, fylgjast með náminu í heild og samræma það. Sérstök umsjónarnefnd skipuð af deild hefur umsjón með námi hvers stúdents í M.S. námi. Námið felur í sér þjálfun í vísindalegum vinnubrögðum og er ritgerð byggð á eigin rannsókn hluti námsins. Stærð rannsóknarverkefnis er ákveðin í námsáætlun og skal vera minnst 30 námseiningar en mest 45. M.S. rannsóknarverkefni lýkur með því að stúdent leggur fram ritgerð og heldur um hana fyrirlestur. Ritgerð og fyrirlestur eru dæmd af tveimur sérfræðingum sem umsjónarnefnd tilnefnir til starfans. Aðrar námseiningar til M.S. prófs öðlast stúdent með þátttöku í námskeiðum. Lágmarkseinkunn fyrir námskeið, sem tekin eru sem hluti af námi til M.S. prófs, er 6,0.

Læknadeild setur nánari reglur um M.S. nám.

4. gr.

1. mgr. 92. gr. breytist og í stað hennar kemur eftirfarandi:

Prófgreinar í fyrri hluta náms í viðskiptafræðum fyrir aðra nemendur en þá sem velja tungumálasvið eru stærðfræði (3e), reikningshald (9e), tölfræði (6e), upplýsingatækni (3e), íslensk haglýsing (3e), aðferðafræði (3e), lögfræði (6e), þjóðhagfræði (6e), rekstrarhagfræði (9e), markaðsfræði (3e), framleiðsla (3e), tjáning og samskipti (3e) og skattaréttur og skattskil I (3e).

Prófgreinar í fyrri hluta náms í viðskiptafræðum fyrir nemendur sem velja tungumálasvið eru stærðfræði (3e), reikningshald (9e), tölfræði (6e), upplýsingatækni (3e), íslensk haglýsing (3e), aðferðafræði (3e), lögfræði (6e), þjóðhagfræði (3e), rekstrarhagfræði (9e), markaðsfræði (3e), framleiðsla (3e), tjáning og samskipti (3e) og tungumál (6e).

5. gr.

2. mgr. 93. gr. breytist og í stað hennar kemur eftirfarandi:

Prófgreinar í viðskiptakjarna fyrir aðra nemendur en þá sem velja tungumálasvið eru stjórnun (6e), fjármál fyrirtækja (6e), markaðsfræði (3e), framleiðsla (3e), aðgerðarannsóknir (3e), upplýsingatækni (3e) og aðrar greinar (6e) samkvæmt ákvörðun viðskiptaskorar.

Prófgreinar í viðskiptakjarna fyrir nemendur sem velja tungumálasvið eru stjórnun (6e), fjármál fyrirtækja (6e), markaðsfræði (3e), framleiðsla (3e), aðgerðarannsóknir (3e), upplýsingatækni (3e), þjóðhagfræði (3e) og skattaréttur og skattskil I (3e).

6. gr.

Í stað 2. og 3. ml. í 3. mgr. 94. gr. kemur eftirfarandi:

Ritgerð vegur 6 einingar nema á reikningshalds- og endurskoðunarsviði þar sem hún vegur 3 einingar.

7. gr.

Við 95. gr. bætist ný mgr. sem verður 6. mgr. svohljóðandi:

Til þess að standast fullnaðarpróf í framhaldsnámi í hagfræði þarf stúdent að ljúka námi með eigi lægri aðaleinkunn en C.

8. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í XII. kafla orðist svo:

Ákvæði til bráðabirgða I.

Nemendur sem hefja nám á 3. og 4. ári í viðskiptaskor haustið 1994 eiga rétt á að ljúka námi sínu í samræmi við fyrri reglugerðaákvæði þó þannig að ákvæði reglugerðar um vægi ritgerðar gilda.

Ákvæði til bráðabirgða II.

Nemendur sem hefja nám á 2. ári í viðskiptaskor haustið 1994 eiga rétt á að ljúka námi sínu í samræmi við fyrri reglugerðaákvæði þó þannig að íslensk haglýsing vegur 3 einingar og markaðsfræði I er kennd á haustmisseri 2. árs og telst þá til fyrri hluta. Einnig gilda ákvæði reglugerðar um vægi ritgerðar.

Ákvæði til bráðabirgða III.

Nemendur sem hefja nám á 2. ári í viðskiptaskor haustið 1994 geta valið tungumálasvið. Þeir taka á 2. ári eftirtalin námskeið: Tungumál (6e), reikningshald II (3e), reikningshald III (3e), lögfræði B (3e), tölfræði A (3e) og B (3e), íslenska haglýsingu (3e), þjóðhagfræði II fyrir viðskiptafræðinga (3e) og rekstrarhagfræði II fyrir viðskiptafræðinga (3e). Á 3. ári taka þessir nemendur eftirtalin námskeið: Tungumál (12e), skattaréttur og skattskil I (3e), markaðsfræði I (3e) og II (3e), framleiðsla I (3e) og II (3e), stjórnun I (3e) og II (3e). Á 4. ári taka þessir nemendur auk tungumála (12e), fjármál I (3e) og II (3e), upplýsingatækni II (3e), aðgerðarannsóknir (3e) og skrifa ritgerð (6e).

Ákvæði til bráðabirgða IV.

Nemendur sem hefja nám á 3. ári í viðskiptaskor haustið 1994 og luku með árangri framhaldsnámskeiði í frönsku á vormisseri 1994 geta valið tungumálasvið. Þessir nemendur taka á 3. ári eftirtalin námskeið: Tungumál (12e), markaðsfræði I (3e) og II (3e), framleiðslu I (3e) og II (3e), stjórnun I (3e) og II (3e). Á 4. ári taka þessir nemendur auk tungumála (12e), fjármál I (3e) og II (3e), upplýsingatækni II (3e) og aðgerðarannsóknir (3e) og skrifa ritgerð (6e).

9. gr.

Við 96. gr. bætist ný mgr. sem verður 2. mgr. svohljóðandi:

Forseti og varaforseti deildarinnar skulu ekki vera úr sömu skor.

10. gr.

98. gr. breytist á eftirfarandi hátt:

Í staflið a) bætist við orðið ítalska á eftir orðinu íslenska.

Stafliður b) verði svohljóðandi: Til M.Paed. prófs: Danska, enska, íslenska. Heimilt er með samþykki deildar að taka þetta nám upp í öðrum greinum deildarinnar.

Í stað 20e í 2. ml., 4. mgr. III. liðar 100. gr. komi 30e.

11. gr.

Reglugerð þessi sem er sett samkvæmt heimild í 40. gr. laga, um Háskóla Íslands, nr. 131/1990, öðlast þegar gildi.

Menntamálaráðuneytið, 14. júlí 1994.

Ólafur G. Einarsson.

Guðríður Sigurðardóttir.

Nr. 117 16. september 1994

LÖG

um skipulag ferðamála.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: að ég samkvæmt III. ákvæði til bráðabirgða í lögum nr. 81 19. maí 1994, um breytingu á lögum um skipulag ferðamála, nr. 79/1985, sbr. lög nr. 59/1988, 20. tölul. 136. gr. laga nr. 20/1991, 21. gr. laga nr. 23/1991, 4. gr. laga nr. 48/1992 og 9. gr. laga nr. 62/1993 hefi látið fella meginmál hinna fyrstnefndu laga, ásamt áorðnum breytingum, inn í lög nr. 79/1985 og gef þau út svo breytt:

I. KAFLI
Tilgangur og yfirstjórn.

1. gr.

Tilgangur laga þessara er að stuðla að þróun ferðamála sem atvinnugreinar og skipulagningu ferðaþjónustu fyrir íslenskt og erlent ferðafólk sem mikilvægs þáttar í íslensku atvinnu- og félagslífi, bæði með hliðsjón af þjóðhagslegri hagkvæmni og umhverfisvernd.

2. gr.

Samgönguráðuneytið fer með yfirstjórn mála þeirra sem lög þessi taka til.

Samgönguráðherra er heimilt að setja reglugerðir um skipulag ferðamála að því leyti sem það er nauðsynlegt vegna skuldbindinga er leiðir af samningi um Evrópskt efnahagssvæði milli Efnahagsbandalags Evrópu, Kola- og stálbandalags Evrópu og aðildarríkja þess annars vegar og aðildarríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu hins vegar, sbr. lög um Evrópska efnahagssvæðið.

II. KAFLI
Ferðamálaráð Íslands.

3. gr.

Ferðamálaráð Íslands fer með stjórn ferðamála undir yfirstjórn samgönguráðuneytisins.

Halda skal fund í ráðinu í janúarmánuði og afgreiða á þeim fundi fjárhagsáætlun ráðsins fyrir það ár, sbr. 8. gr. Aðrir fundir skulu haldnir samkvæmt ákvörðun ráðsins eða framkvæmdastjórnar.

4. gr.

Samgönguráðherra skipar menn í Ferðamálaráð til fjögurra ára í senn. Skulu fimm skipaðir án tilnefningar og skal einn þeirra vera formaður ráðsins og annar varaformaður.

Aðra fulltrúa í Ferðamálaráð skipar ráðherra eftir tilnefningu en eftirtaldir aðilar tilnefna einn mann hver:

1. Félag hópferðaleyfishafa.
2. Félag íslenskra ferðaskrifstofa.
3. Félag leiðsögumanna.
4. Félag sérleyfishafa.
5. Ferðafélag Íslands.
6. Flugleiðir hf.
7. Náttúruverndarráð.
8. Samband veitinga- og gistihúsa.
9. Önnur flugfélög en Flugleiðir hf.
10. Ferðaþjónusta bænda.
11. Reykjavíkurborg.
12. Ferðamálasamtök Vesturlands.
13. Ferðamálasamtök Vestfjarða.
14. Ferðamálasamtök Norðurlands vestra.
15. Ferðamálasamtök Norðurlands eystra.
16. Ferðamálasamtök Austurlands.
17. Ferðamálasamtök Suðurlands.
18. Ferðamálasamtök Suðurnesja.

Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.

Þóknun ráðsmanna greiðist af þeim aðilum sem hafa tilnefnt þá.

5. gr.

Samgönguráðherra skipar sjö manna framkvæmdastjórn Ferðamálaráðs og skulu allir stjórnarmenn eiga sæti í Ferðamálaráði.

Einn er formaður Ferðamálaráðs og skal hann vera formaður framkvæmdastjórnar. Annar er varaformaður Ferðamálaráðs og skal hann vera varaformaður framkvæmdastjórnar. Eftirtaldir aðilar skulu tilnefna einn mann hver: Ferðamálasamtök landshluta sem tilgreind eru í 12.-18. tölul. 2. mgr. 4. gr. sameiginlega, Félag íslenskra ferðaskrifstofa, Flugleiðir hf., Reykjavíkurborg og Samband veitinga- og gistihúsa. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.

Framkvæmdastjórn fer með yfirstjórn á starfsemi Ferðamálaráðs á milli funda ráðsins og í samræmi við ákvarðanir þess. Ferðamálaráði og framkvæmdastjórn er heimilt að skipa undirnefndir til þess að vinna að einstökum málaflokkum. Heimilt er að skipa í undirnefndir menn er ekki eiga sæti í Ferðamálaráði.

6. gr.

Að fenginni umsögn Ferðamálaráðs ræður samgönguráðherra ferðamálastjóra sem annast daglega stjórn Ferðamálaráðs samkvæmt því sem ráðið ákveður. Ráðningartími ferðamálastjóra skal vera fjögur ár í senn.

Ferðamálastjóri situr fundi Ferðamálaráðs og framkvæmdastjórnar með málfrelsi og tillögurétti.

7. gr.

Verkefni Ferðamálaráðs eru þessi:

1. Skipulagning og áætlanagerð um íslensk ferðamál.
2. Landkynning og markaðsmál.
3. Þátttaka í fjölþjóðlegu samstarfi um ferðamál.
4. Ráðgjöf og aðstoð við aðila ferðaþjónustunnar og samræming á starfsemi þeirra.
5. Skipulagning náms og þjálfunar fyrir leiðsögumenn samkvæmt sérstakri reglugerð þar að lútandi.
6. Skipulagning námskeiða fyrir aðila ferðaþjónustunnar um samskipti og þjónustu við ferðamenn.
7. Forganga um hvers konar þjónustu- og upplýsingastarfsemi fyrir ferðamenn.
8. Starfræksla sameiginlegrar bókunarmiðstöðvar í samvinnu við aðila ferðaþjónustunnar.
9. Samstarf við Náttúruverndarráð og aðra hlutaðeigandi aðila um að umhverfi, náttúru- og menningarverðmæti spillist ekki af starfsemi þeirri sem lög þessi taka til.
10. Frumkvæði að fegrun umhverfis og góðri umgengni á viðkomu- og dvalarstöðum ferðafólks. Samstarf við einkaaðila og opinbera aðila um snyrtilega umgengni lands í byggðum sem óbyggðum.
11. Könnun á réttmæti kvartana um misbresti á þjónustu við ferðamenn.
12. Undirbúningur og stjórn almennra ráðstefna um ferðamál.
13. Önnur þau verkefni sem Ferðamálaráð ákveður eða því eru falin með lögum þessum eða á annan hátt.

8. gr.

Fríhöfnin í Keflavík skal greiða til Ferðamálaráðs gjald er nemur 10% af árlegri vörusölu. Fríhöfnin skal greiða gjald þetta beint til Ferðamálaráðs af sölu hvers mánaðar og fellur það í gjalddaga eigi síðar en 15 dögum eftir lok mánaðarins. Skal þessu fjármagni varið á eftirfarandi hátt:

a. Til að veita einkaaðilum og opinberum aðilum styrki til að koma upp eða endurbæta aðstöðu fyrir ferðamenn.
b. Til landkynningarverkefna á vegum Ferðamálaráðs.
c. Til Ferðamálasjóðs til styrkveitinga, sbr. 20. gr.

Ferðamálaráð gerir fjárhagsáætlun fyrir eitt ár í senn sem skal lögð fyrir samgönguráðherra en hann tekur endanlega ákvörðun.

Kostnaður af starfsemi Ferðamálaráðs skal að öðru leyti greiddur úr ríkissjóði samkvæmt ákvæðum fjárlaga.

III. KAFLI
Almennar ferðaskrifstofur.

9. gr.

Ferðaskrifstofa merkir í lögum þessum fyrirtæki sem tekur að sér að veita í atvinnuskyni, að einhverju eða öllu leyti, eftirgreinda þjónustu fyrir almenning:

a. Upplýsingar um ferðir innanlands eða erlendis.
b. Hvers konar umboðssölu farmiða með skipum, bifreiðum, flugvélum eða járnbrautum.
c. Útvegun gistihúsnæðis.
d. Skipulagningu og sölu hópferða, innanlands eða erlendis, starfrækslu sætaferða og móttöku erlendra ferðamanna.
e. Starfsrækslu bókunarþjónustu fyrir ferðir og gistingu, sbr. b-, c- og d-liði og afþreyingu, þar með talinnar tölvubókunarþjónustu.

Í reglugerð skulu sett nánari ákvæði um með hverjum hætti skuli hafa eftirlit með þjónustu ferðaskrifstofa.

Samgönguráðuneytið sker úr ef ágreiningur verður um hvort starfsemi telst falla undir a- til d-lið hér að framan, svo og um það hvort um ferðaskrifstofustarfsemi sé að ræða í skilningi laga þessara.

10. gr.

Óheimilt er að stunda störf þau er greind eru í 9. gr., svo og að nota í nafni eða auglýsingum einstaklinga, félaga eða fyrirtækja orðið ferðaskrifstofa eða hliðstæð erlend heiti nema hafa til þess leyfi samgönguráðuneytisins.

11. gr.

Hver sá sem vill reka ferðaskrifstofu skal sækja um leyfi til ráðuneytisins. Leita skal umsagnar Ferðamálaráðs um allar slíkar umsóknir.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu skal veita í fyrsta sinn til tveggja ára en síðan til fimm ára í senn. Ráðherra er heimilt að ákveða að leyfum til reksturs ferðaskrifstofu sé skipt í flokka eftir starfsvettvangi og skal nánar kveðið á um flokkun ferðaskrifstofa í reglugerð.

Samgönguráðuneytið skal ganga úr skugga um að öllum skilyrðum sé fullnægt.

12. gr.

Til að geta öðlast leyfi til reksturs ferðaskrifstofu þarf umsækjandi að uppfylla eftirtalin skilyrði:

a. Eigi lögheimili hér á landi samfellt í a.m.k. eitt ár.
b. Sé fjárráða og hafi forræði á búi sínu. Ríkisborgarar annarra ríkja Evrópska efnahagssvæðisins skulu frá og með gildistöku samnings um hið Evrópska efnahagssvæði vera undanþegnir skilyrði um ríkisfang á Íslandi samkvæmt nánari ákvæðum sem ráðherra setur með reglugerð.

Enn fremur skal einn eða fleiri af starfsmönnum ferðaskrifstofunnar á hverjum tíma hafa að baki staðgóða reynslu við almenn ferðaskrifstofustörf.

Leyfi má veita félagi eða öðrum lögaðila sem á heimili hér á landi, enda sé framkvæmdastjóri slíks lögaðila fjárráða og hafi forræði á búi sínu. Sé um að ræða erlendan aðila eða íslenskan lögaðila, sem erlendur aðili á hlut í, er leyfisveiting þó háð því að fullnægt sé skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

Nú telur ráðuneytið, að málavöxtum athuguðum, að ekki sé unnt að reka starfsemi þá sem sótt er um leyfi fyrir samkvæmt lögum þessum á viðunandi hátt og skal þá umsókninni synjað.

13. gr.

Ferðaskrifstofa, eða samtök slíkra fyrirtækja, skal setja tryggingu fyrir endurgreiðslu fjár sem greitt hefur verið og fyrir greiðslu kostnaðar við heimflutning neytandans ef til gjaldþrots eða rekstrarstöðvunar viðkomandi ferðaskrifstofu kemur.

Samgönguráðherra ákveður með reglugerð upphæð og skilmála tryggingar skv. 1. mgr. Skal þá miðað við að upphæð tryggingar sé í samræmi við umfang þess reksturs sem tryggingin nær til og þann kostnað sem greiða skal af tryggingarfénu.

Ráðuneytið getur krafist ársreikninga og annarra upplýsinga frá ferðaskrifstofum.

14. gr.

Samgönguráðuneytið ákvarðar hvort greiða skal af tryggingarfé skv. 13. gr. Eigi er heimilt að fella úr gildi tryggingu eða skerða tryggingarfé nema leyfi ráðuneytisins komi til.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu fellur niður ef grípa þarf til tryggingarfjár samkvæmt þessari grein.

15. gr.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu fellur niður:

a. Ef leyfishafi verður gjaldþrota eða sviptur fjárræði.
b. Ef trygging sú, sem sett er samkvæmt 13. gr., rýrnar, fellur niður eða fullnægir ekki þeim reglum sem ráðuneytið setur.
c. Ef leyfishafi hættir að hafa búsetu hér á landi.

Ef félag er leyfishafi eða annar en leyfishafi veitir daglegum rekstri ferðaskrifstofunnar forstöðu fellur leyfið niður ef einhverra þeirra skilyrða er misst sem uppfylla ber samkvæmt lögum þessum eða er forstöðumaður andast, enda sé ekki ráðinn nýr forstöðumaður sem uppfylli skilyrði laga þessara innan þess frests sem ráðuneytið setur.

16. gr.

Nú andast leyfishafi og er þá eftirlifandi maka hans, ef hann situr í óskiptu búi, heimilt að halda áfram rekstrinum í fimm ár enda sé fullnægt hinum almennu skilyrðum um ábyrgð og ekki ástæða til afturköllunar leyfis samkvæmt 15. gr.

17. gr.

Ráðuneytið setur reglur um á hvern hátt eigendum og umráðamönnum samgöngutækja er heimilt að skipuleggja og selja farseðla í ferðir með slíkum samgöngutækjum þannig að fæði eða næturgisting fylgi. Binda má slíka heimild tilteknum skilyrðum um hreinlætisaðstöðu og annan aðbúnað, svo og tryggingarfé.

Ráðuneytið ákveður einnig hvaða íslensk ferðafélög eru undanþegin ákvæðum laga þessara, að því er lýtur að ferðum innanlands.

IV. KAFLI
Ferðamálasjóður.

18. gr.

Ferðamálasjóður er eign ríkisins og lýtur stjórn samgönguráðherra.

Ferðamálasjóður er stofnlánasjóður þeirra starfsgreina sem ferðaþjónusta einkum byggist á. Hlutverk sjóðsins er að stuðla að þróun íslenskra ferðamála með lánum og styrkveitingum.

19. gr.

Samgönguráðherra skipar þrjá menn í stjórn Ferðamálasjóðs til fjögurra ára í senn. Þar af er einn skipaður án tilnefningar og er hann jafnframt skipaður formaður sjóðsstjórnar, en tveir fulltrúar skulu tilnefndir af Ferðamálaráði.

20. gr.

Fé Ferðamálasjóðs má ráðstafa á eftirgreindan hátt:

1. Sjóðurinn veitir einkaaðilum og opinberum aðilum lán til framkvæmda við gisti- og veitingastaði gegn fullnægjandi tryggingu.
2. Sjóðnum er heimilt að veita einkaaðilum og opinberum aðilum, gegn fullnægjandi tryggingu, lán til annarra þátta ferðamála en í 1. lið greinir, svo framarlega sem með lánveitingunni er stuðlað að þróun íslenskra ferðamála.
3. Sjóðnum er heimilt að veita óafturkræf framlög til byggingar gistirýmis eða gerast eignaraðili að gistiaðstöðu þar sem rekstri er haldið uppi allt árið. Framlag þetta má aldrei nema meira en 30% af byggingarkostnaði.
4. Sjóðnum er heimilt að veita óafturkræf framlög til einkaaðila og opinberra aðila sem með starfsemi sinni stuðla að þróun íslenskra ferðamála.

Samþykktir stjórnar Ferðamálasjóðs um lán- og styrkveitingar skulu lagðar fyrir Ferðamálaráð til kynningar og umfjöllunar.

21. gr.

Tekjur Ferðamálasjóðs eru þessar:

1. Árlegt framlag úr ríkissjóði, eigi lægra en 12 millj. kr.
2. Tekjur af starfsemi sjóðsins.

22. gr.

Ferðamálasjóði er heimilt, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, að taka allt að 60 millj. kr. lán eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt ef árlegt ráðstöfunarfé sjóðsins nægir ekki til að hann geti á viðunandi hátt gegnt hlutverki sínu.

Fjármálaráðherra er heimilt að ábyrgjast slíkt lán fyrir hönd ríkissjóðs.

23. gr.

Fela skal bankastofnun að annast umsjón Ferðamálasjóðs, vörslu hans, bókhald, innheimtu og útborganir.

24. gr.

Til engrar einstakrar framkvæmdar má á sama ári veita hærra lán en sem nemur 1/3 hluta þess fjármagns sem Ferðamálasjóður getur haft til umráða til útlána á árinu að lánsfé meðtöldu, nema sérstakar ástæður komi til.

25. gr.

Telji Ferðamálaráð að heimavistarbygging í þágu skóla, sem ríkissjóður kostar að einhverju leyti, henti til starfrækslu sumargistihúss getur það farið fram á að byggingarteikningum sé hagað svo að húsnæðið fullnægi þeim kröfum sem gerðar eru til rekstrar gistihúss, enda sé Ferðamálaráð eða viðkomandi byggingaraðili reiðubúinn að bera ábyrgð á þeim viðbótarkostnaði sem af breytingunum leiðir. Jafnframt er heimilt í þessu skyni að veita Ferðamálaráði eða viðkomandi byggingaraðila lán úr ríkissjóði fyrir milligöngu Ferðamálasjóðs, allt að 4 millj. kr. árlega.

26. gr.

Lán úr Ferðamálasjóði skulu veitt til allt að 15 ára. Lán má veita afborgunarlaust fyrstu tvö árin.

Ráðherra ákveður vexti og önnur kjör þeirra lána er sjóðurinn veitir.

Lánin skulu tryggð með veði í fasteign eða á annan jafntryggan hátt og heimilt er að binda greiðslur afborgana og vaxta vísitölu byggingarkostnaðar.

Nú tekur Ferðamálasjóður erlent lán og skal það þá endurlánað með gengistryggingu.

27. gr.

Við afgreiðslu lána skal þess gætt að lánveiting valdi ekki óeðlilegri samkeppni við fyrirtæki sem starfandi eru fyrir.

28. gr.

Reikningar Ferðamálasjóðs skulu endurskoðaðir af ríkisendurskoðuninni.

V. KAFLI
Ýmis ákvæði.

29. gr.

Ráðherra er heimilt að ákveða að þeir aðilar, sem skipuleggja hópferðir um Ísland, skuli, samkvæmt nánari reglum sem settar yrðu þar að lútandi, kaupa tryggingu hjá viðurkenndu tryggingarfélagi vegna kostnaðar sem hljótast kynni af leit eða björgun farþega sem ferðast á þeirra vegum.

Enn fremur er ráðherra heimilt að ákveða að sömu aðilar skuli hafa í nánar tilteknum ferðum leiðsögumenn sem hlotið hafa sérstaka þjálfun til þess starfa samkvæmt frekari ákvæðum í reglugerð.

30. gr.

Ráðherra er heimilt að ákveða, að fenginni umsögn Ferðamálaráðs, að greitt skuli sanngjarnt gjald fyrir þjónustu sem veitt er á stöðum í umsjá ríkisins, enda sé fé það, sem þannig safnast, að frádregnum innheimtukostnaði, eingöngu notað til verndar, fegrunar og snyrtingar viðkomandi staðar og til að bæta aðstöðu til móttöku ferðamanna.

Ákvæði þessi taka þó ekki til þjóðgarða eða annarra svæða á vegum Náttúruverndarráðs nema samþykki þess komi til.

31. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum nema þyngri refsing liggi við samkvæmt lögum.

Með brot gegn lögunum skal farið að hætti opinberra mála.

Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Skipa skal nýtt Ferðamálaráð og nýja stjórn Ferðamálasjóðs samkvæmt lögum þessum þegar er því verður við komið. Skipunartími núverandi Ferðamálaráðs og stjórnar Ferðamálasjóðs skal haldast þar til skipað hefur verið í ráðið og stjórn sjóðsins að nýju.

II.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu, sem í gildi eru við gildistöku laga þessara, skulu halda gildi sínu í fimm ár, sbr. 11. gr., og endurnýjuð að þeim tíma liðnum.

Gjört í Reykjavík, 16. september 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

Stjórnartíðindi A 16, nr. 114–117. Útgáfudagur 29. september 1994.

Endurprentað blað.

STJÓRNARTÍÐINDI A 17 – 1994

12. október 1994 353 Nr. 118

AUGLYSING

um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 98/1993 fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt tillögu menntamálaráðherra staðfesti eftirfarandi reglugerð um breytingar á reglugerð nr. 98/1993, fyrir Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum.

1. gr.

1. mgr. 102. gr. breytist og orðist svo:

Deildin skiptist eftir fræðigreinum í eftirtaldar skorir: Rafmagns- og tölvuverkfræðiskor, umhverfis- og byggingarverkfræðiskor og véla- og iðnaðarverkfræðiskor.

2. gr.

1. og 2. töluliður 1. mgr. 103. gr. breytist og orðist svo:

1. Til C.S. (candidatus scientiarum) prófs í eftirtöldum greinum verkfræði: Byggingarverfræði, iðnaðarverkfræði, rafmagnsverkfræði, tölvuverkfræði, umhverfisverkfræði og vélaverkfræði. enn fremur í öðrum verkfræðigreinum, sem deildin ákveður og fé er veitt til. Skipan námsins miðast við að það taki fjögur ár og er heildarnámið minnst 120 námseiningar.

2. Til M.S. (magister scientiarum) prófs í verkfræði fyrir þá sem lokið hafa C.S.-prófi við deildina eða samsvarandi prófi að mati deildar. Skipan námsins miðast við að það taki eitt ár og er framhaldsnámið minnst 30 námseiningar. Deildinni er heimilt að taka í M.S.-nám þá nemendur sem lokið hafa þriggja ára eða minnst 90 eininga háskólanámi með góðum námsárangri. Skipan M.S.-náms fyrir þessa nemendur miðast við að það taki tvö ár og er framhaldsnámið minnst 60 einingar.

Við 1. mgr. 103. gr. bætist 3. töluliður svohljóðandi:

3. Til doktorsnáms í verkfræði. Á fagsviðum þar sem nauðsynleg aðstaða og sérþekking er fyrir hendi getur deildin heimilað innritun í doktorsnám.

Síðasti ml. 103. gr. breytist og orðist svo:

Deildin setur nánari reglur um framhaldsnám til M.S.-prófs og doktorsprófs eftir því sem þurfa þykir og háskólaráð samþykkir.

3. gr.

Við 87. gr. bætist ný málsgrein, sem verður 8. mgr. 87. gr. svohljóðandi:

Í lagadeild er heimilt að stunda nám til doktorsprófs í lögfræði samkvæmt nánari reglum sem lagadeild setur og háskólaráð samþykkir.

4. gr.

Við 56. gr. bætist nýr málsliður, sem verður 4. ml. svohljóðandi:

Reglur sem deildir kunna að setja um slíkt nám skulu staðfestar af háskólaráði.

A 25

Steindórsprent Gutenberg hf.

5. gr.

Í upphafi X. kafla á undan bókstafslið A bætast sex nýjar málsgreinar svohljóðandi:
Læknadeild veitir kennslu sem hér segir:
Til kandídatsprófs í læknisfræði.
Til kandídatsprófs í lyfjafræði.
Til B.S. prófs í hjúkrunarfræði.
Til B.S. prófs í sjúkraþjálfun.
Til meistara- og doktorsprófs í heilbrigðis- og lífvísindum á fræðasviðum þar sem nauðsynleg aðstaða er fyrir hendi. Deildin setur nánari reglur um nám til meistara- og doktorsprófs sem háskólaráð staðfestir.

6. gr.

Reglugerð þessi sem er settt samkvæmt heimild í 40. gr. laga um Háskóla Íslands, nr. 131/1990, öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 12. október 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Ólafur G. Einarsson.

Nr. 119 30. september 1994

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, fer til útlanda laugardaginn 1. október 1994.
Í fjarveru hennar fara forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands, samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Forsætisráðuneytið, 30. september 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

Nr. 120 10. október 1994

AUGLÝSING

um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, er komin úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnarstörfum.

Forsætisráðuneytið, 10. október 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

LÖG

um neytendalán.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Að ég skv. 15. gr. laga nr. 101/1994 hef látið fella meginmál þeirra laga inn í lög nr. 30/1993, um neytendalán, og gef þau út svo breytt:

I. KAFLI
Gildissvið og hugtök laganna.

1. gr.

Lög þessi taka til lánssamninga sem lánveitandi gerir í atvinnuskyni við neytendur.

2. gr.

Eftirtaldir lánssamningar eru undanþegnir lögum þessum:

a. Lánssamningar sem gilda skemmri tíma en þrjá mánuði.
b. Lánssamningar sem fela í sér endurgreiðslur án vaxta og kostnaðar.
c. Lánssamningar þar sem lán er veitt gegn lægra gjaldi en almennt gerist og stendur almenningi ekki til boða.
d. Leigusamningar, nema eignarleigusamningar, sbr. lög nr. 19/1989.
e. Lánssamningar að lægri fjárhæð en 15.000 kr. eða hærri fjárhæð en 1.500.000 kr.
f. Lánssamningar sem tryggðir eru með veði í fasteign.
g. Lánssamningar í formi yfirdráttarheimildar af tékkareikningi.
h. Lánssamningar sem eru gerðir í því skyni að stofna til eða viðhalda eignarrétti yfir fasteignum eða til að endurgera eða bæta við fasteign.

Ákvæði 1. mgr. gildir þó ekki um samninga sem gerðir eru í því skyni að halda þeim utan gildissviðs laga þessara, svo sem með skiptingu fjárhæðar á fleiri en einn lánssamning.

3. gr.

Þrátt fyrir undanþágu skv. g-lið 1. mgr. 2. gr. og ef um er að ræða samkomulag milli lánastofnunar eða fjármálastofnunar og neytanda um lánveitingu í formi yfirdráttarheimildar af tékkareikningi, þó ekki greiðslukortareikningi, skulu neytanda veittar eftirtaldar upplýsingar í upphafi viðskipta:

a. Hvaða takmörk eru á lánsupphæðinni sé um slíkt að ræða.
b. Hverjir vextir eru og hvaða gjöld falla á lánið frá þeim tíma er gengið er frá samningnum, svo og við hvaða skilyrði megi breyta þeim.
c. Með hvaða hætti samningi skuli sagt upp.
d. Hvort breytingar geti orðið á vöxtum eða umsömdum gjöldum á samningstímanum. Í þeim tilvikum skal neytandi upplýstur um það með hvaða hætti breytingar verða tilkynntar honum. Slíkt má gera með því að vekja sérstaka athygli á breytingunni í reikningsyfirliti, með auglýsingum í fjölmiðlum eða á annan sambærilegan hátt.

4. gr.

Merking orða í lögum þessum er sem hér segir:

a. Neytandi er einstaklingur sem á lánsviðskipti sem lög þessi ná til, enda séu þau ekki gerð í atvinnuskyni af hans hálfu.
b. Lánveitandi er einstaklingur, lögaðili eða hópur slíkra aðila sem veitir lán.

c. Lánssamningur er samningur þar sem lánveitandi veitir eða lofar að veita neytanda lán í formi greiðslufrests eða svipaðrar fjárhagslegrar fyrirgreiðslu og neytandi lofar að greiða samkvæmt ákvæðum samningsins.
d. Heildarlántökukostnaður neytanda er allur kostnaður sem hlýst af töku lánsins og neytanda ber að greiða, þar með taldar vaxtagreiðslur.
e. Árleg hlutfallstala kostnaðar er heildarlántökukostnaður sem hlýst af gerð lánssamnings, lýst sem árlegri prósentu af upphæð láns þess sem veitt er og reiknuð út í samræmi við 10.–12. gr.
f. Eignarréttarfyrirvari er þegar við kaup á vöru er samið um að lánveitandi sé eigandi söluvöru þar til andvirði hennar er að fullu greitt samkvæmt lánssamningi og að lánveitandi geti tekið vöruna til sín ef neytandi stendur ekki við skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum.

II. KAFLI
Upplýsingaskylda lánveitenda.

5. gr.

Lánssamningur skal gerður skriflega og fela í sér upplýsingar þær sem tilgreindar eru í 6. og 8. gr. Neytandi skal fá í hendur eintak af lánssamningnum.

6. gr.

Við gerð lánssamnings skal lánveitandi gefa neytanda upplýsingar um:
1. Höfuðstól, þ.e. lánsfjárhæð án nokkurs kostnaðar. Þegar lánveitandi er jafnframt seljandi vöru eða þjónustu skal höfuðstóll lánsins jafngilda staðgreiðsluverði vörunnar eða þjónustunnar. Ef einungis hluti af andvirði vörunnar eða þjónustunnar er lánaður skal draga útborgunina frá höfuðstól.
2. Fjárhæð útborgunar, þ.e. höfuðstól að frádregnum lánskostnaði.
3. Vexti.
4. Heildarlántökukostnað í krónum, reiknaðan út skv. 7. gr.
5. Árlega hlutfallstölu kostnaðar, þ.e. heildarlántökukostnað, lýst sem árlegri prósentu af upphæð höfuðstólsins og reiknaðri út skv. 10.–12. gr.
6. Heildarupphæð þá sem greiða skal, þ.e. samtölu höfuðstóls, vaxta og lánskostnaðar.
7. Fjölda einstakra greiðslna, fjárhæð þeirra og gjalddaga.
8. Gildistíma lánssamnings og skilyrði uppsagnar hans.
9. Heimild til að greiða fyrir lokagjalddaga, sbr. 16. gr.

Ef breyta má lánskostnaði, afborgunum eða öðrum atriðum lánskjara á samningstímanum skal lánveitandi greina neytanda frá því við hvaða aðstæður breytingarnar geta orðið. Ef ekki er unnt að reikna út árlega hlutfallstölu kostnaðar skal lánveitandi þess í stað skýra neytanda frá því hverjir vextir eru, hvaða gjöld falla á lánið og við hvaða aðstæður breytingar geti orðið.

Útreikningur á lántökukostnaði.

7. gr.

Heildarlántökukostnaður felur í sér allan kostnað af láninu, þar með talda vexti og önnur gjöld sem neytandi skal greiða af því, með þeim undantekningum sem greinir í 3. mgr.

Þegar reiknuð er út árleg hlutfallstala kostnaðar skal ekki tekið tillit til eftirfarandi kostnaðarliða:
1. Kostnaðar vegna vanskila.
2. Kostnaðar sem neytandi greiðir við kaup á lausafé eða þjónustu, hvort heldur kaupin fara fram gegn staðgreiðslu eða samkvæmt lánssamningi.

3. Kostnaðar vegna yfirfærslu fjár.
4. Kostnaðar vegna viðskiptareiknings sem ætlað er að taka við afborgunum af láninu að undanskildum kostnaði við innheimtu endurgreiðslna, hvort heldur um er að ræða staðgreiðslu eða annað greiðslufyrirkomulag.
5. Félagsgjalda er rekja má til samninga sem ekki tengjast lánssamningnum, jafnvel þótt þau hafi áhrif á lánsskilmála.
6. Kostnaðar vegna trygginga eða ábyrgða nema þær eigi að tryggja lánveitanda endurgreiðslu lánsins.

Ákvæði 3.–4. tölul. 2. mgr. eiga því aðeins við að neytandi hafi hæfilegt valfrelsi um það með hvaða hætti yfirfærsla fjárins eða endurgreiðslan fari fram, svo og að kostnaður sé ekki óeðlilega hár.

8. gr.

Þegar samningur er gerður skal lánveitandi gefa neytanda upplýsingar um kostnað þann sem frá er greint í 2.–6. tölul. 2. mgr. 7. gr. og jafnframt tilgreina hvenær slíkur kostnaður fellur á. Ef kostnaður er óþekktur skal lánveitandi, ef kostur er, veita neytanda upplýsingar um hvernig hann er reiknaður út eða áætla hver hann er.

Breytilegur lántökukostnaður.

9. gr.

Þó að í lögum þessum sé kveðið á um að neytandi skuli fá upplýsingar um vexti eða fjárhæðir þar sem vextir eru meðtaldir, sbr. 6. gr., kemur það ekki í veg fyrir að aðilar geti samið um að vextir séu að nokkru eða öllu leyti breytilegir. Skal þá greint frá vöxtum eins og þeir eru á þeim tíma sem upplýsingarnar eru gefnar, tilgreint skal með hvaða hætti vextirnir eru breytilegir og við hvaða aðstæður þeir breytast.

Útreikningur árlegrar hlutfallstölu kostnaðar.

10. gr.

Árleg hlutfallstala kostnaðar er það vaxtaígildi sem jafnar núvirðið af greiðsluskuldbindingum lánveitanda annars vegar og neytanda hins vegar samkvæmt lánssamningi þeirra. Árlegri hlutfallstölu kostnaðar skal lýst sem árlegri prósentu af upphæð höfuðstóls lánsins. Hún skal reiknuð út í samræmi við stærðfræðilíkingu sem nánar skal mælt fyrir um í reglugerð er ráðherra setur.

11. gr.

Árleg hlutfallstala kostnaðar skal reiknuð út á þeim tíma sem lánssamningur er gerður. Við útreikning árlegrar hlutfallstölu skal gengið út frá því að lánssamningur gildi umsaminn tíma og að lánveitandi og neytandi standi við skuldbindingar sínar samkvæmt skilmálum samningsins.

12. gr.

Ef lánssamningur heimilar verðtryggingu eða breytingu á vöxtum eða öðrum gjöldum sem teljast hluti árlegrar hlutfallstölu kostnaðar, en ekki er unnt að meta hverju nemi á þeim tíma sem útreikningur er gerður, skal reikna út árlega hlutfallstölu kostnaðar miðað við þá forsendu að verðlag, vextir og önnur gjöld verði óbreytt til loka lánstímans.

Þegar reiknuð er út árleg hlutfallstala kostnaðar skal gera ráð fyrir eftirfarandi:

1. Ef engin hámarksupphæð er tilgreind í lánssamningi skal hámarksupphæð láns, sem veitt er, teljast 150.000 kr.
2. Ef ekki er tilgreindur ákveðinn lánstími og ekki er unnt að ráða hann af samningi skal lánstími talinn eitt ár.

3. Ef í samningi er kveðið á um fleiri en einn greiðsludag skal ganga út frá endurgreiðslu á þeim tíma sem samningur kveður fyrst á um.

Auglýsingar.

13. gr.

Í auglýsingum eða tilboðum, sem liggja frammi á starfsstöð lánveitanda, skal tilgreina vexti, lántökukostnað og árlega hlutfallstölu kostnaðar. Ef lánveitandi er jafnframt seljandi vöru eða þjónustu skal við sama tækifæri einnig gefa upp staðgreiðsluverð.

14. gr.

Nú eru vextir eða annar lántökukostnaður ekki tilgreindir í lánssamningi og er lánveitanda þá eigi heimilt að krefja neytanda um greiðslu þeirra. Að öðru leyti fer um vexti af neytendalánum samkvæmt ákvæðum vaxtalaga.

Lánveitanda er eigi heimilt að krefjast greiðslu frekari lántökukostnaðar en tilgreindur er í samningi skv. 4. tölul. 1. mgr. 6. gr. Sé árleg hlutfallstala kostnaðar, sbr. 5. tölul. 1. mgr. 6. gr., of lágt reiknuð er lánveitanda eigi heimilt að krefjast heildarlántökukostnaðar sem gæfi hærri árlega hlutfallstölu kostnaðar.

Ákvæði 1. og 2. mgr. gilda ekki ef lánveitandi getur sannað að neytanda hefði mátt vera ljóst hver lántökukostnaðurinn átti að vera. Ef ákvæði 1. eða 2. mgr. leiða til lækkunar eftirstöðva skal neytandi greiða þær samkvæmt samningnum og lækkunin koma fram á síðustu afborgunum.

15. gr.

Hafi lánveitandi ekki veitt þær upplýsingar, sem fyrir er mælt í 6. gr., sbr. 5. gr., getur það skapað honum bótaábyrgð, enda hafi neytandi mátt ætla að lánskjör væru hagstæðari en þau síðar reyndust vera.

III. KAFLI
Greiðsla fyrir gjalddaga.

16. gr.

Neytanda skal heimilt að standa skil á skuldbindingum sínum samkvæmt lánssamningi fyrir þann tíma sem umsaminn er. Notfæri neytandi sér heimild þessa á hann rétt á lækkun á heildarlántökukostnaði sem nemur þeim vöxtum og öðrum gjöldum sem greiða átti eftir greiðsludag. Ekki er hægt að krefjast endurgreiðslu eða lækkunar á gjöldum sem eru óháð því hvenær greiðsla er innt af hendi.

Ákvæði 1. mgr. á ekki við um greiðslu sem innt er af hendi fyrir gjalddaga þegar hún tengist ekki uppgreiðslu láns fyrir umsaminn lokagjalddaga eða annarri breytingu á umsömdum afborgunum láns.

IV. KAFLI
Framsal kröfuréttinda.

17. gr.

Ef lánveitandi framselur kröfurétt sinn samkvæmt láni sem veitt er samkvæmt lögum þessum til þriðja aðila getur neytandi haldið uppi sömu mótbárum við hann og upphaflegan eiganda kröfunnar. Sama á við ef kröfuhafi hefur sett kröfuna að veði eða fjárnám hefur verið gert í henni.

Þetta á þó ekki við ef neytandi innir greiðslu af hendi til lánveitanda og veit eða má vita að lánveitandi hefur ekki rétt til að taka við greiðslu eða gera samning þar að lútandi.

Ef neytandi á kröfu á hendur lánveitanda, sem jafnframt er seljandi, vegna kaupa, t.d. vegna galla, er framsalshafi meðábyrgur lánveitanda.

Ákvæði þetta nær þó ekki til viðskiptabréfakrafna enda sé til staðar trygging, sbr. 18. gr.

18. gr.

Seljandi, sem veitir neytanda lán samkvæmt lögum þessum í formi viðskiptabréfs, skal taka tryggingu vegna hugsanlegrar vanefndakröfu neytanda vegna þeirra viðskipta sem að baki viðskiptabréfi standa.

Tryggingarfjárhæð innan hvers tryggingartímabils, sem er eitt ár, skal nema 5.000.000 kr. Neytandi skal gera kröfu um greiðslu tryggingarfjár innan eins árs frá afhendingu vöru eða þjónustu. Séu kröfuhafar fleiri en einn fer um rétt þeirra til tryggingarfjárins eftir röð krefjenda. Að gengnum fullnaðardómi eða að gerðri réttarsátt um vanefnd og þegar ljóst er að seljandi getur ekki efnt skyldu sína samkvæmt dóminum eða sáttinni skal neytanda greitt af tryggingarfénu.

Ráðherra skal setja nánari ákvæði um tryggingarskylduna, gildissvið tryggingarinnar, hverjir veitt geti tryggingu og skilmála í reglugerð. Í henni má einnig kveða á um lægri tryggingarfjárhæð en greinir í 2. mgr. þegar umfang viðskipta er það takmarkað að lægri tryggingarfjárhæð veitir nægjanlega vernd.

Nú hefur seljandi ekki gilda tryggingu samkvæmt grein þessari og getur kaupandi þá borið fram mótbárur svo sem bréfið væri ekki viðskiptabréf.

V. KAFLI
Kaup með eignarréttarfyrirvara og endurheimt eignarréttar.

19. gr.

Ef söluhlutur er seldur með eignarréttarfyrirvara getur lánveitandi endurheimt hlutinn á grundvelli skriflegs kaupsamnings þar sem skýrt er kveðið á um eignarréttarfyrirvarann. Skilyrði endurheimtunnar er að neytandi sé í vanskilum með afborganir eða lánskostnað.

Þegar söluhlutur er endurheimtur skal við uppgjör á milli aðila lánssamnings reyna að komast sem næst því að þeir verði jafnsettir og ef viðskiptin hefðu ekki átt sér stað.

Ef andvirði söluhlutar er meira en sem nemur eftirstöðvum lánssamnings skal lánveitandi endurgreiða neytanda mismuninn. Ef andvirði söluhlutar er minna skal neytandi endurgreiða lánveitanda mismuninn.

Við mat á andvirði söluhlutar skal litið til þess hvort slit og rýrnun söluhlutar er eðlilegt og til frádráttar vaxta frá endurheimtudegi til loka lánssamnings.

Komi upp ágreiningur um hvað sé verð söluhlutar á almennum markaði skal hann útkljáður með matsgerð tveggja dómkvaddra og óhlutdrægra manna. Matsmenn skulu ákveða hvernig háttað skuli greiðslu vegna kostnaðar við matið.

20. gr.

Nú hafa fleiri en einn hlutur verið keyptir samkvæmt einum samningi og lánveitandi leggur fram kröfu um endurheimt þeirra. Getur neytandi þá valið einn eða fleiri hlutanna til afhendingar gegn því að greiða um leið mismun andvirðis þeirra hluta sem hann heldur eftir. Ef inneign lánveitanda er minni en andvirðið á neytandi rétt á að fá mismuninn greiddan um leið og hlutirnir eru afhentir.

Neytandi getur ekki leyst til sín hlut ef hann er úr safni eða samstæðu sem lánveitandi hefur einnig endurheimt frá neytanda og aðskilnaðurinn hefur í för með sér verulega rýrnun á verðmæti hlutanna.

VI. KAFLI
Ýmis ákvæði.

21. gr.

Viðskiptaráðherra fer með framkvæmd laga þessara. Honum er heimilt að kveða nánar á um framkvæmd þeirra með reglugerð.

22. gr.

Viðskiptaráðherra getur sett reglur um hvernig prenta skuli leiðbeiningar um réttarstöðu neytanda á skriflega samninga og skjöl sem lögin taka til.

23. gr.

Viðskiptaráðherra getur breytt fjárhæðum í lögum þessum eftir því sem verðlagsþróun gefur tilefni til.

24. gr.

Eigi má með samningi víkja frá ákvæðum laga þessara né reglugerða, sem settar kunna að verða samkvæmt lögunum, neytanda í óhag.

VII. KAFLI
Bótaskylda, eftirlit og gildistaka.

25. gr.

Samkeppnisstofnun annast eftirlit með ákvæðum laga þessara. Um meðferð mála hjá samkeppnisyfirvöldum fer samkvæmt ákvæðum samkeppnislaga að öðru leyti en því að ákvörðunum samkeppnisráðs um dagsektir verður ekki skotið til áfrýjunarnefndar samkeppnismála.

26. gr.

Samkeppnisráð getur bannað athafnir sem brjóta í bága við ákvæði laga þessara. Banni má fylgja ákvörðun um dagsektir sem kemur til framkvæmda ef bannið er brotið. Dagsektir geta numið frá 10.000 kr. til 100.000 kr. á dag.

Áður en til banns kemur skv. 1. mgr. getur Samkeppnisstofnun lokið málinu með sátt. Hafi sátt komist á gildir hún sem bann skv. 1. mgr.

27. gr.

Brot á lögum þessum getur valdið skaðabótaskyldu í samræmi við almennar reglur skaðabótaréttar.

Gera má lögaðila að greiða bætur þó svo að sök sannist ekki á neinn tiltekinn starfsmann lögaðilans ef sýnt þykir að einhver starfsmaður lögaðilans hafi gerst brotlegur við ákvæði laga þessara.

Bætur, sem dæmdar verða, sbr. 1. mgr., má innheimta hjá þeim einstaklingi sem dæmdur er bótaskyldur eða lögaðila þeim sem hann starfaði hjá þegar brotið var framið.

Gjört í Reykjavík, 21. september 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson.

Stjórnartíðindi A 17, nr. 118–121. Útgáfudagur 18. október 1994.

Endurprentað blað.

STJÓRNARTÍÐINDI A 18 – 1994

10. nóvember 1994 361 Nr. 122

LÖG

um breytingu á lyfjalögum, nr. 93/1994.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 2. mgr. 45. gr. laga nr. 93/1994 bætast tveir nýir málsliðir, sem verða 3. og 4. málsl., svohljóðandi: Einnig eru undanskilin ákvæði IX. kafla lyfjalaga, nr. 108/1984, 32.–38. gr., ásamt 4. tölul. 50. gr., er fjalla um verðlagningu lyfja og lyfjaverðlagsnefnd og ákvæði í II., III. og VI. kafla laga um lyfjadreifingu, nr. 76/1982, 2.–6. gr., 9.–13. gr. og 27.–34. gr., er fjalla um stofnun lyfjabúða, lyfsöluleyfi og undirstofnanir lyfjabúða. Þessi ákvæði lyfjalaga og laga um lyfjadreifingu falla úr gildi 1. nóvember 1995, sbr. 3. tölul. ákvæða til bráðabirgða.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1994.

Gjört í Reykjavík, 10. nóvember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson.

Stjórnartíðindi A 18, nr. 122. Útgáfudagur 11. nóvember 1994.

Steindórsprent Gutenberg hf.

STJÓRNARTÍÐINDI A 19 – 1994

Nr. 123 362 12. nóvember 1994

AUGLÝSING

um staðfesting forsetaúrskurðar um breyting á forsetaúrskurði nr. 109 24. júní 1994, um breyting á forsetaúrskurði nr. 88 14. júní 1993, um skipting starfa ráðherra.

Forseti Íslands hefur í dag samkvæmt tillögu forsætisráðhera og með skírskotun til 15. gr. stjórnarskrárinnar, laga nr. 73/1969, um Stjórnarráð Íslands, og reglugerðar samkvæmt þeim frá 31. desember 1969, með síðari breytingum, gefið út svohljóðandi úrskurð um breyting á forsetaúrskurði nr. 109 frá 24. júní 1994, um breyting á forsetaúrskurði nr. 88 frá 14. júní 1993, um skipting starfa ráðherra:

Samkvæmt tillögu forsætisráðherra er hér með gerð sú breyting á forsetaúrskurði nr. 109 frá 24. júní 1994, um breyting á forsetaúrskurði nr. 88 frá 14. júní 1993, um skipting starfa ráðherra, að Rannveig Guðmundsdóttir fer með ráðherrastörf þau sem Guðmundi Árna Stefánssyni voru falin í nefndum forsetaúrskurði og fer með félagsmálaráðuneytið.

Þetta birtist hér með þeim, sem hlut eiga að máli.

Forsætisráðuneytið, 12. nóvember 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

Nr. 124 3. nóvember 1994

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, er á förum til útlanda.

Í fjarveru hennar fara forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands, samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Forsætisráðuneytið, 3. nóvember 1994.

F. h. r.

Ólafur Davíðsson.

Steindórsprent Gutenberg hf.

LÖG

um Lýðveldissjóð.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lýðveldissjóður er stofnaður í tilefni 50 ára afmælis lýðveldisins. Hann er eign ríkisins. Varsla hans og dagleg umsýsla heyrir undir forsætisráðuneytið. Starfstími sjóðsins er frá ársbyrjun 1995 til ársloka 1999.

2. gr.

Hlutverk sjóðsins er tvíþætt: að stuðla að rannsóknum á lífríki sjávar og að efla íslenska tungu.

3. gr.

Alþingi skal fyrir árslok 1994 kjósa sjóðnum þriggja manna stjórn.

Stjórnin skal staðfesta rannsóknaáætlun fyrir verkefni í vistfræðirannsóknum á lífríki sjávar og reglur um stjórn verkefnisins, svo og um þátttöku vísindamanna og stofnana í því.

Enn fremur skal sjóðstjórnin skipta því fé sem er til ráðstöfunar til eflingar íslenskri tungu og samþykkja verkefnaáætlun.

Sjóðstjórn skal semja greiðsluáætlun fyrir sjóðinn ár hvert og fylgjast með framvindu verkefna sem unnin eru með fé úr sjóðnum.

Stjórnin skal gangast fyrir vali á þriggja manna verkefnisstjórnum er hafi á hendi faglega yfirstjórn verkefnaáætlana um lífríkisrannsóknir og eflingu íslenskrar tungu.

4. gr.

Ríkissjóður skal samkvæmt sérstökum lið á fjárlögum leggja sjóðnum til 100 millj. kr. fyrir hvert starfsár. Heildarfjárveiting á starfstíma sjóðsins skal skiptast jafnt á milli þeirra tveggja verkefna sem sjóðnum eru falin.

5. gr.

Lýðveldissjóður er undanþeginn öllum opinberum gjöldum og sköttum til ríkissjóðs eða sveitarsjóðs eða annarra stofnana.

6. gr.

Nánari ákvæði um skipulag sjóðsins og framkvæmd laga þessara má setja með reglugerð að höfðu samráði við forsætisnefnd Alþingis.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 12. nóvember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Davíð Oddsson.

LÁNSFJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1994.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eftirfarandi breyting verður á 1. gr. lánsfjárlaga fyrir árið 1994: Í stað „27.750“ kemur: 29.000.

2. gr.

Eftirfarandi breyting verður á 4. tölul. 4. gr. lánsfjárlaga fyrir árið 1994: Í stað „11.500“ kemur: 15.200.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 18. október 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

Nr. 127 7. nóvember 1994

AUGLÝSING

um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, er komin úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnarstörfum.

Forsætisráðuneytið, 7. nóvember 1994.

Davíð Oddsson.

Ólafur Davíðsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 20 – 1994

23. nóvember 1994 365 Nr. 128

LÖG

um takmörkun á ráðstöfun síldar til bræðslu.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Sjávarútvegsráðherra er heimilt með reglugerð að takmarka ráðstöfun síldar til bræðslu ef telja verður slíkt nauðsynlegt til að tryggja hráefni til vinnslu síldar til manneldis.

Með reglugerð skv. 1. mgr. má ákveða að allri síld, sem veidd er eftir tiltekið tímamark, skuli ráðstafað til manneldisvinnslu eða að hvert skip skuli ráðstafa ákveðnu hlutfalli af afla eftir ákveðið tímamark til manneldisvinnslu.

2. gr.

Ráðherra skal leita umsagnar samráðsnefndar Samtaka fiskvinnslustöðva og Landssambands íslenskra útvegsmanna, svo og umsagnar samtaka sjómanna, um ráðstöfun síldarafla áður en reglugerð er sett um takmörkun á ráðstöfun síldar til bræðslu samkvæmt lögum þessum.

Við mat á því hvort takmörkun á ráðstöfun síldar til bræðslu sé nauðsynleg skal ráðherra líta annars vegar til þeirra aflaheimilda sem fyrir hendi eru þegar ákvörðun er tekin og hins vegar til gerðra samninga um sölu á frystum eða söltuðum síldarafurðum, sem og söluhorfa á þessum afurðum.

3. gr.

Brot gegn ákvæðum laga þessara eða reglum settum samkvæmt þeim varða sektum nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 23. nóvember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

Stjórnartíðindi A 20, nr. 128. Útgáfudagur 25. nóvember 1994.

STJÓRNARTÍÐINDI A 21 – 1994

Nr. 129 366 20. desember 1994

LÖG

um afnám laga nr. 57/1944, um tilraunastöð í jarðrækt á Reykhólum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lög nr. 57 31. október 1944, um tilraunastöð í jarðrækt á Reykhólum, eru úr gildi felld.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

Nr. 130 20. desember 1994

LÖG

um sameiningu Búnaðarfélags Íslands og Stéttarsambands bænda í ein heildarsamtök bænda.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við sameiningu Búnaðarfélags Íslands og Stéttarsambands bænda í ein heildarsamtök bænda 1. janúar 1995 taka hin nýju samtök við réttindum og skyldum Búnaðarfélagsins og Stéttarsambandsins, lögum samkvæmt.

Stjórnir Búnaðarfélagsins og Stéttarsambandsins fara frá og með 1. janúar 1995 í sameiningu með það hlutverk, sem annarri hvorri þeirra er falið í einstökum lögum, uns fyrsta stjórn hinna nýju samtaka hefur verið kjörin. Eftir það fer sú stjórn með það hlutverk sem að framan greinir.

2. gr.

Þeir starfsmenn Búnaðarfélags Íslands, sem fastráðnir eru hjá félaginu 31. desember 1994 og verða starfsmenn hinna nýju samtaka, halda áunnum lífeyrisréttindum sínum og

Steindórsprent Gutenberg hf.

geta áfram átt aðild að Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins með þeim réttindum og skyldum sem fyrir er mælt í lögum um lífeyrissjóðinn.

3. gr.

Ríkissjóður ábyrgist gagnvart hinum nýju samtökum skuldbindingar þeirra við Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins vegna lífeyrisréttinda skv. 2. gr., svo og vegna lífeyrisréttinda fastráðinna starfsmanna Búnaðarfélags Íslands sem látið hafa af störfum fyrir 1. janúar 1995.

4. gr.

Jafnskjótt og fyrsta þing hinna nýju samtaka hefur sett þeim formlegar samþykktir skulu lög þessi tekin til endurskoðunar, svo og öll þau lagaákvæði önnur þar sem vísað er til Búnaðarfélags Íslands eða Stéttarsambands bænda.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Jafnframt falla úr gildi lög nr. 15/1928, um lífeyri fastra starfsmanna Búnaðarfélags Íslands.

Gjört í Reykjavík, 20. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

20. desember 1994 Nr. 131

LÖG

um breyting á lyfjalögum, nr. 93/1994.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 3. mgr. 11. gr. laganna bætist nýr málsliður, svohljóðandi: Yfirdýralæknir hefur eftirlit með ávísunum dýralyfja.

2. gr.

Við síðari málsgrein 21. gr. laganna bætist eftirfarandi: en um lyfsölu dýralækna gildir 5. mgr. 30. gr.

3. gr.

Í stað 4. mgr. 30. gr. laganna koma tvær málsgreinar, svohljóðandi:

Lyfjaheildsölum er heimilt að selja lyf lyfsöluleyfishöfum, stofnunum sem hafa lyfjafræðing í þjónustu sinni og reknar eru samkvæmt lögum um heilbrigðisþjónustu eða öðrum sérlögum, læknum og tannlæknum til notkunar á eigin stofum eða í sjúkravitjunum og þeim tilraunastofum sem vinna að rannsóknum lyfja. Kostnaður lækna og tannlækna vegna slíkra lyfjakaupa fellur undir rekstrarkostnað.

Lyfjaheildsölum er jafnframt heimilt að selja dýralæknum dýralyf til notkunar á eigin stofum eða í vitjunum og til sölu frá starfsstofu sinni. Ráðherra skal, í samráði við yfirdýralækni, setja reglugerð þar sem kveðið er á um hvaða lyf dýralæknar mega selja og hvaða lyf þeir mega eingöngu sjálfir gefa dýrum. Jafnframt skal þar kveðið á um hvaða upplýsingar skuli fylgja lyfjum sem gefin eru dýrum hverra afurðir eru ætlaðar til manneldis og hvaða skýrslur ber að halda um sölu dýralyfja, sbr. 24. gr.

4. gr.

Við 39. gr. laganna bætist nýr málsliður, svohljóðandi: Lyfjaverðsnefnd ákvarðar verðlagningu dýralyfja sem seld eru án lyfseðils, sbr. 40. gr.

5. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 40. gr. laganna:

a. 1. mgr. orðast svo:
   Lyfjaverðsnefnd ákvarðar hámarksverð á lyfseðilsskyldum lyfjum og öllum dýralyfjum í heildsölu og smásölu.
b. Í stað orðanna „þóknun til dýralækna“ í 5. málsl. 3. mgr. kemur: hámarksverð á dýralyfjum í smásölu.
c. Við síðari málslið 4. mgr. bætist: og allra dýralyfja.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson.

Nr. 132 2. desember 1994

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, Vigdís Finnbogadóttir, fer til útlanda laugardaginn 3. desember nk. Í fjarveru hennar fara forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands, samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Forsætisráðuneytið, 2. desember 1994.

Friðrik Sophusson.

Kristján Andri Stefánsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 22 – 1994

21. desember 1994 369 Nr. 133

LÖG

um atvinnuréttindi útlendinga.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Gildissvið og orðskýringar.

1. gr.

Ákvæði laga þessara gilda um atvinnuréttindi útlendinga á Íslandi.

2. gr.

Í lögum þessum merkir:

Atvinnuleyfi: Leyfi sem félagsmálaráðherra veitir útlendingi til að starfa á Íslandi eða atvinnurekanda til að ráða útlending í starf.

Tímabundið atvinnuleyfi: Leyfi veitt atvinnurekanda til að ráða útlending til starfa.

Óbundið atvinnuleyfi: Leyfi veitt útlendingi til að vinna á Íslandi.

Atvinnuleyfi vegna námsdvalar og vistráðningar: Atvinnuleyfi erlendra námsmanna í íslenskum skólum eða vegna samninga um vist á heimili.

Atvinnuleyfi til bráðabirgða: Leyfi veitt atvinnurekanda til að ráða til bráðabirgða útlendinga, einn eða fleiri, að uppfylltum tilteknum skilyrðum.

Atvinnurekstrarleyfi: Leyfi til að vinna sjálfstætt eða starfrækja fyrirtæki.

Atvinnurekandi: Einstaklingur eða fyrirtæki sem er með atvinnurekstur hér á landi án tillits til þess hvernig rekstrarformi og eignarhaldi er háttað.

Útlendingur: Einstaklingur sem ekki hefur íslenskan ríkisborgararétt.

II. KAFLI
Almenn ákvæði.

3. gr.

Veiting leyfa samkvæmt lögum þessum heyrir undir félagsmálaráðherra.

Ráðherra er heimilt að fela opinberri stofnun að gefa út atvinnuleyfi samkvæmt nánari ákvæðum sem sett skulu í reglugerð.

Viðskiptaráðherra veitir atvinnurekstrarleyfi til útlendinga sem eiga lögheimili eða eru búsettir erlendis, sbr. ákvæði laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

4. gr.

Óheimilt er hverjum manni, félagi eða stofnun, sem rekur atvinnu eða starfrækir fyrirtæki, hverju nafni sem það nefnist, að ráða útlending til starfa, hvort heldur er um langan tíma eða skamman, eða hlutast til um að útlendingur flytjist til landsins í því skyni án at-

Steindórsprent Gutenberg hf.

vinnuleyfis. Slíkt leyfi skal liggja fyrir áður en útlendingur kemur í fyrsta skipti til starfa á Íslandi.

Útlendingi er óheimilt að ráða sig í vinnu eða starfa sjálfstætt nema leyfi hafi verið veitt samkvæmt lögum þessum eða lögum um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

Útlendingar, sem falla undir ákvæði 13. og 14. gr., eru undanþegnir ákvæðum 1. og 2. mgr. þessarar greinar.

5. gr.

Óheimilt er að veita útlendingi leyfi samkvæmt lögum þessum sem hefur ekki dvalarleyfi hér á landi samkvæmt lögum um eftirlit með útlendingum eða hefur verið gert að fara af landi brott.

6. gr.

Leyfi samkvæmt lögum þessum má binda öllum þeim skilyrðum um löggæslu, hollustuhætti, framfærslu, iðnnám eða aðra sérmenntun og sérhvað annað sem ráðherra telur nauðsynlegt eða heppilegt ríkis eða almennings vegna.

Atvinnuleyfi veitir rétt til að vinna á Íslandi samkvæmt þeim reglum sem gilda á íslenskum vinnumarkaði.

III. KAFLI
Atvinnuleyfi.

7. gr.

Tímabundið atvinnuleyfi.

Tímabundið atvinnuleyfi er veitt atvinnurekanda til að ráða útlending til starfa. Skilyrði þess að atvinnuleyfi megi veita samkvæmt þessari grein eru eftirfarandi:

a. að kunnáttumenn verði ekki fengnir innan lands, atvinnuvegi landsins skorti vinnuafl eða aðrar sérstakar ástæður mæli með leyfisveitingu,
b. að fyrir liggi umsögn stéttarfélags á staðnum í hlutaðeigandi starfsgrein eða viðkomandi landssambands,
c. að fyrir liggi undirskrifaður ráðningarsamningur til tiltekins tíma eða verkefnis sem tryggi erlendum starfsmanni laun og önnur starfskjör til jafns við heimamenn, sbr. lög um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda; í ráðningarsamningi skal einnig vera ákvæði um flutning hlutaðeigandi frá Íslandi að starfstíma loknum, svo og um greiðslur ferðakostnaðar og heimflutning í veikindum eða við óvænt ráðningarslit sem starfsmaður á ekki sök á,
d. að fyrir liggi heilbrigðisvottorð hlutaðeigandi starfsmanns ásamt yfirlýsingu um síðasta dvalarstað áður en komið er til landsins.

Atvinnuleyfi, sem veitt er í fyrsta skipti samkvæmt þessari grein, skal eigi veitt til lengri tíma en eins árs. Heimilt er að framlengja það um allt að tvö ár í senn enda séu uppfyllt skilyrði sem fram koma í a–c-liðum.

Umsögn, sbr. b-lið 1. mgr., skal liggja fyrir innan 14 daga frá móttöku umsagnaraðila á umsókn um atvinnuleyfi.

Áður en atvinnuleyfi er veitt samkvæmt þessari grein rannsakar vinnumálaskrifstofa félagsmálaráðuneytisins sjálfstætt atvinnuástand á hlutaðeigandi stað séu slíkar upplýsingar ekki þegar fyrir hendi.

Heimilt er að veita útlendingi, sem er ríkisborgari í ríki sem hefur gert samning við íslensk stjórnvöld um atvinnuréttindi eða er aðili að alþjóðasamningum um félagsleg réttindi sem Ísland hefur fullgilt, leyfi til að stunda atvinnu á Íslandi í lengri tíma en greinir í 2. mgr.

8. gr.

Óbundið atvinnuleyfi.

Heimilt er að veita útlendingi óbundið atvinnuleyfi hafi hann samfellt átt lögheimili á Íslandi í þrjú ár.

Skilyrði þess að leyfi megi veita samkvæmt þessari grein eru eftirfarandi:

a. að áður hafi verið veitt leyfi skv. 7. gr.,
b. að hlutaðeigandi útlendingur hafi öðlast ótímabundið dvalarleyfi á Íslandi, sbr. lög um eftirlit með útlendingum.

Heimilt er að veita útlendingi, er hefur fengið landvist hér á landi sem flóttamaður, atvinnuleyfi samkvæmt þessari grein.

Leyfi samkvæmt þessari grein gildir meðan útlendingur hefur hér fasta búsetu.

Ef ástæða þykir til er heimilt að afturkalla atvinnuleyfi sem veitt er samkvæmt þessari grein.

9. gr.

Atvinnurekstrarleyfi.

Útlendingur, sem á lögheimili á Íslandi, getur fengið leyfi til að starfa sjálfstætt eða starfrækja fyrirtæki að uppfylltum neðangreindum skilyrðum:

a. að umsækjandi sé fjárráða og hafi forræði á búi sínu,
b. að leitað hafi verið umsagnar hlutaðeigandi heildarsamtaka aðila vinnumarkaðarins um umsóknina.

Leyfi samkvæmt þessari grein er bundið við ákveðna starfsemi. Sé hún háð heimild annarra stjórnvalda skal umsækjandi leggja fram vottorð þess stjórnvalds um að hann geti fengið leyfi til starfseminnar. Ekki skal veita atvinnurekstrarleyfi í fyrsta skipti til lengri tíma en þriggja ára. Við endurnýjun er heimilt að veita slíkt leyfi til ótakmarkaðs tíma.

Heimilt er að synja manni um atvinnurekstrarleyfi hafi hann verið sviptur starfsréttindum, sbr. ákvæði 2. mgr. 68. gr. almennra hegningarlaga.

Umsögn, sbr. b-lið 1. mgr., skal liggja fyrir innan 14 daga frá móttöku umsagnaraðila á umsókn um atvinnurekstrarleyfi.

10. gr.

Atvinnuleyfi vegna námsdvalar.

Heimilt er að veita útlendingi, sem stundar fullt nám við íslenskan skóla samkvæmt vottorði frá hlutaðeigandi skóla, leyfi til að stunda vinnu í tengslum við nám, með námi eða í námsleyfum.

Skilyrði fyrir veitingu leyfis samkvæmt þessari grein er framvísun innritunarvottorðs hlutaðeigandi skóla og umsögn stéttarfélags eða viðkomandi landssambands. Leyfi skal ekki veitt til lengri tíma en eins árs í senn.

Nánar skal kveðið á um atvinnuleyfi útlendinga, sem hafa lokið prófum frá íslenskum skólum, í reglugerð.

11. gr.

Atvinnuleyfi vegna vistráðningar.

Heimilt er að veita leyfi til að ráða útlending í vist á íslensku heimili. Skilyrði fyrir veitingu leyfis er að fyrir liggi skriflegur samningur á milli aðila þar sem fram kemur gildistími samnings, hlunnindi að því er varðar fæði og húsnæði, daglegur vinnutími, daglegur og vikulegur hvíldartími og réttur til að stunda nám. Fæði og húsnæði skal vera ókeypis. Útlendingur, sem óskað er eftir að ráða samkvæmt þessari grein, skal hafa náð 17 ára aldri og ekki vera eldri en 30 ára.

Félagsmálaráðuneytið skal ákveða upphæð vasapeninga sem greiða skal útlendingi sem ráðinn hefur verið í vist skv. 1. mgr.

Ráðuneytinu er heimilt að veita stofnunum, fyrirtækjum og einstaklingum heimild til milligöngu um og eftirlit með ráðningum skv. 1. mgr. Aðilum, sem fá slíka heimild, er skylt að veita stjórnvöldum upplýsingar um þessa starfsemi ef eftir þeim er leitað. Ráðuneytið skal gefa út nauðsynleg eyðublöð vegna samninga um vistráðningu. Á eyðublaðið skal prenta upplýsingar um ábyrgð þess sem ræður til sín útlending í vist, m.a. í sambandi við sjúkra- og slysatryggingar.

Óheimilt er að veita leyfi til ráðningar sama einstaklings skv. 1. mgr. nema til eins árs.

12. gr.

Atvinnuleyfi til bráðabirgða.

Heimilt er að veita atvinnurekanda nafnlaust atvinnuleyfi til bráðabirgða. Við útgáfu slíkra atvinnuleyfa skal gætt ákvæða 1.–4. mgr. 7. gr. að undanskildum c- og d-liðum 1. mgr.

Áður en útlendingur, sem hefur verið heimilað að ráða skv. 1. mgr., kemur til landsins ber að fá leyfi útlendingaeftirlitsins til landgöngu.

Atvinnurekandi, sem hefur fengið heimild til ráðningar samkvæmt þessari grein, skal leggja fram tilskilin gögn innan 14 daga frá komu útlendingsins til landsins, sbr. c- og d-lið 1. mgr. 7. gr.

IV. KAFLI
Undanþágur.

13. gr.

Ekki þarf að sækja um leyfi samkvæmt lögum þessum fyrir:

a. Ríkisborgara í ríkjum sem eiga aðild að samningi um Evrópska efnahagssvæðið hafi þeir fengið dvalarleyfi eða afhent skráningaryfirvaldi norrænt flutningsvottorð.
b. Útlendinga sem hafa verið íslenskir ríkisborgarar frá fæðingu en hafa misst íslenskan ríkisborgararétt.
c. Útlendinga í einkaþjónustu sendimanna erlendra ríkja.

14. gr.

Eftirtaldir útlendingar eru undanþegnir kröfu um atvinnuleyfi vegna vinnu í allt að fjórar vikur á ári hér á landi:

a. Vísindamenn og fyrirlesarar að því leyti sem varðar kennslu eða hliðstæða starfsemi.
b. Listamenn að undanskildum hljóðfæraleikurum sem ráða sig til starfa á veitingahúsum.
c. Íþróttaþjálfarar.
d. Fulltrúar í viðskiptaerindum fyrir fyrirtæki sem ekki hafa útibú hérlendis.
e. Ökumenn fólksflutningabifreiða sem skráðar eru í erlendu ríki enda hafi þeir komið með erlenda ferðamenn í bifreiðunum til landsins.
f. Blaða- og fréttamenn erlendra fjölmiðla sem eru í þjónustu fyrirtækja sem ekki hafa starfsstöð á Íslandi.
g. Sérhæfðir starfsmenn, ráðgjafar og leiðbeinendur sem vinna að samsetningu, uppsetningu, eftirliti eða viðgerð tækja.

V. KAFLI
Viðurlög og afturköllun atvinnuleyfa.

15. gr.

Brot gegn lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim varða þann sektum er hefur útlending í vinnu án leyfis, svo og útlending er starfar án leyfis. Sömu refsingu varðar það ef ekki eru haldin skilyrði eða brotin ákvæði er sett kunna verða í leyfi sem veitt eru samkvæmt lögum þessum.

Hafi aðili hlutast til um að útlendingur, sem hefur verið synjað um atvinnuleyfi, flytjist til landsins til að taka hann í þjónustu sína ber þeim aðila að sjá um brottflutning slíks erlends starfsmanns innan þess tíma sem ráðherra tiltekur ríkissjóði að kostnaðarlausu.

16. gr.

Heimilt er að afturkalla leyfi sem veitt eru samkvæmt lögum þessum ef brotin eru ákvæði laganna eða skilyrðum, sem sett eru í leyfum, er ekki fullnægt, svo og ef veruleg breyting verður á leyfistímanum á eftirspurn og framboði vinnuafls.

17. gr.

Ef útlendingur stundar atvinnu eða atvinnurekstur hér á landi í andstöðu við ákvæði laga þessara er útlendingaeftirlitinu heimilt að vísa honum úr landi, sbr. ákvæði laga um eftirlit með útlendingum.

18. gr.

Mál út af brotum gegn lögum þessum skulu sæta opinberri meðferð.

VI. KAFLI
Ýmis ákvæði og gildistaka.

19. gr.

Þegar það á við skal tilkynna útlendingi leyfisveitingu eða synjun er hann varðar. Allar leyfisveitingar og synjanir skulu tilkynntar útlendingaeftirlitinu.

Við útgáfu atvinnuleyfis skal afhenda útlendingi, eða umboðsmanni hans, skírteini þar sem fram koma upplýsingar um réttindi hans til að stunda vinnu á Íslandi. Í skírteininu skulu vera nauðsynlegar persónuupplýsingar. Útlendingur skal hafa skírteinið tiltækt og framvísa því ef löggæslumaður óskar þess. Heimilt er að krefja umsækjanda um atvinnuleyfi um endurgjald fyrir skírteinið. Endurgjaldið skal ekki vera hærra en sem nemur kostnaði við útgáfu þess.

20. gr.

Félagsmálaráðuneytið skal árlega leita álits helstu samtaka atvinnurekanda og launafólks á stefnu sem fylgt er við veitingu atvinnuleyfa til ráðningar á útlendingum til starfa á Íslandi.

Ráðuneytið útbýr og dreifir prentuðum upplýsingum til sendiráða Íslands og annarra er þess óska. Greint skal frá reglum um dvalarleyfi, almennum launakjörum, vinnutíma, aðbúnaði við vinnu hér á landi, sköttum og opinberum gjöldum, rétti til yfirfærslu fjármuna, réttindum og skyldum sem erlent starfsfólk tekst á hendur við ráðningu í vinnu. Það skal enn fremur gefa út nauðsynleg eyðublöð vegna umsókna um atvinnuleyfi.

21. gr.

Í reglugerð getur ráðherra sett nánari fyrirmæli um framkvæmd laga þessara.

22. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 26/1982, með síðari breytingum, um atvinnuréttindi útlendinga.

23. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 21. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Rannveig Guðmundsdóttir.

Nr. 134 25. nóvember 1994

AUGLÝSING

frá forsætisráðuneytinu.

Davíð Oddsson forsætisráðherra er á förum til útlanda. Í fjarveru hans gegnir Friðrik Sophusson fjármálaráðherra störfum forsætisráðherra um stundarsakir.

Forsætisráðuneytið, 25. nóvember 1994.

F. h. r.
Ólafur Davíðsson.

Nr. 135 23. desember 1994

LÖG

um breyting á lögum um hópuppsagnir, nr. 95/1992.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 1. gr. laganna bætist ný málsgrein, svohljóðandi:
Við útreikning á fjölda þeirra sem er sagt upp skv. 1. mgr. skal litið á uppsögn ráðningarsamnings einstakra starfsmanna sem jafngilda uppsögnum að því tilskildu að um minnst fimm uppsagnir sé að ræða.

2. gr.

2. gr. laganna orðast svo:
Áformi atvinnurekandi uppsagnir skv. 1. gr. skal hann hafa samráð við trúnaðarmann starfsmanna eða annan fulltrúa sem þeir hafa til þess valið svo fljótt sem auðið er með það fyrir augum að ná samkomulagi.

Með samráðinu skal að minnsta kosti leita leiða til að forðast hópuppsagnir eða fækka starfsmönnum sem fyrir þeim verða og draga úr afleiðingunum með hjálp félagslegra aðgerða sem hafa það meðal annars að markmiði að auðvelda tilfærslur í starfi eða endurhæfingu starfsmanna sem sagt hefur verið upp.

Trúnaðarmenn eða aðrir fulltrúar starfsmanna skulu eiga rétt á að fá allar upplýsingar frá atvinnurekanda, sem máli skipta, um fyrirhugaðar uppsagnir. Tilgreina skal skriflega ástæður uppsagna, fjölda starfsmanna sem til stendur að segja upp, hve margir eru að jafnaði í vinnu og hvers konar störfum þeir gegna og á hvaða tímabili uppsagnirnar eiga að koma til framkvæmda.

Atvinnurekandi skal veita skriflega upplýsingar um viðmiðanir sem til stendur að nota við val á starfsmönnum sem segja á upp og aðferðir við útreikninga á greiðslum vegna uppsagna.

Atvinnurekandi skal enn fremur senda afrit af öllum skriflegum upplýsingum, sem um getur í 3. mgr., til stjórnar vinnumiðlunarinnar í umdæminu. Sé vinnumiðlun ekki í sveitarfélaginu skulu gögn send viðkomandi sveitarstjórn.

3. gr.

Á eftir 3. mgr. 4. gr. laganna kemur ný málsgrein, svohljóðandi:

Komi fram staðhæfing um brot á kröfum um upplýsingar, samráð og tilkynningar samkvæmt þessum lögum getur atvinnurekandi ekki borið því við að honum hafi ekki borist nauðsynlegar upplýsingar frá fyrirtækinu þar sem ákvörðun um hópuppsagnir var tekin.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 23. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Össur Skarphéðinsson.

7. desember 1994 Nr. 136

AUGLÝSING

frá forsætisráðuneytinu.

Davíð Oddsson forsætisráðherra er kominn úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við störfum sínum.

Forsætisráðuneytið, 7. desember 1994.

F. h. r.
Ólafur Davíðsson.

LÖG

um breytingu á lögum nr. 32 12. maí 1978, um hlutafélög, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 1. gr. laganna:

a. 3. mgr. 1. gr. laganna orðast svo:
Í hlutafélagi skal vera hlutafé sem skipt er í tvo eða fleiri hluti. Hlutaféð skal minnst vera fjórar milljónir króna. Þessari fjárhæð getur ráðherra breytt í samræmi við breytingar á gengi evrópskra mynteininga (ECU). Fjárhæðin skal þó jafnan standa á heilu hundraði þúsunda króna. Breyting á fjárhæðinni skal að jafnaði öðlast gildi við upphaf árs enda hafi verið tilkynnt um hana eigi síðar en 15. desember árið áður.

b. Við bætist ný málsgrein er verður 5. mgr. og orðast svo:
Á bréfsefni, pöntunareyðublöðum og svipuðum skjölum hlutafélaga og útibúa þeirra skal greina heiti, kennitölu og heimilisfang. Að því er varðar útibú félags skal auk þess greina hugsanlega skrá og skráningarnúmer félagsins í heimalandi sínu. Ef heiti hlutafélags eða útibús er notað skal bæta við upplýsingum um gjaldþrotaskipti eða félagsslitameðferð ef um slíkt er að ræða.

2. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 2. gr. laganna:

a. Í 1. og 3. mgr. falla niður orðin „í öðru hlutafélagi" en í staðinn komi: í öðru hlutafélagi eða einkahlutafélagi.

b. Í 2. mgr. falla niður orðin „í öðru félagi" en í staðinn komi: í öðru hlutafélagi eða einkahlutafélagi.

c. 4. mgr. orðast svo:
Móður- og dótturfélög eru í sameiningu samstæða.

3. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 3. gr. laganna:

a. 1. málsl. 1. mgr. orðast svo: Stofnendur hlutafélags skulu gera og undirrita skriflegan stofnsamning (stofnskrá).

b. 2. mgr. orðast svo:
Stofnendur hlutafélags skulu vera tveir hið fæsta. Meiri hluti stofnenda skal hafa heimilisfesti hér á landi, eða helmingur sé tala stofnenda jöfn, nema ráðherra veiti undanþágu þar frá. Búsetuskilyrðið gildir þó ekki um ríkisborgara þeirra ríkja sem eru aðilar að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið enda séu viðkomandi ríkisborgarar búsettir í EES-ríki. Sanna þarf ríkisborgararétt og búsetu í slíkum tilvikum.

c. Við 3. mgr. bætast nýir málsliðir er verða 2.–4. málsl. og orðast svo: Ráðherra getur veitt undanþágu frá skilyrðum þessarar málsgreinar. Fyrrgreind félög og stofnanir, sem eru heimilisföst í EES-ríki, geta þó verið stofnendur án undanþágu. Sanna þarf heimilisfesti í slíkum tilvikum.

d. 4. mgr. orðast svo:
Stofnandi má hvorki hafa farið fram á eða vera í greiðslustöðvun né bú hans vera undir gjaldþrotaskiptum. Ef hann er einstaklingur skal hann vera lögráða.

4. gr.

4. gr. laganna orðast svo:
Í stofnsamningi skal ávallt greina:
1. Nöfn, kennitölu og heimilisföng stofnenda.
2. Hvaða fjárhæð skuli greiða fyrir hvern hlut.
3. Fresti til áskriftar fyrir hlut og til greiðslu hlutafjár.
4. Innan hvaða tíma stofnfund skuli halda, svo og hvernig til hans skuli boðað, nema það leiði af ákvæðum 9. gr. að fundur þessi verði haldinn án sérstakrar boðunar.
5. Ef hlutafélagið skal bera kostnað af stofnun og, ef svo er, áætlaðan kostnað.

Í fyrstu skýrslu stjórnar skal tilgreina raunverulegan kostnað við stofnunina, sbr. 5. tölul. 1. mgr.

5. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 5. gr. laganna:
a. 3. tölul. 1. mgr. fellur niður.
b. 4. tölul. verður 3. tölul.
c. A-liður 2. mgr. fellur niður en 2. málsl. 2. mgr. orðast svo: Í því sambandi skal m.a. greina nöfn, kennitölu og heimilisföng þeirra aðila er hér um ræðir.
d. B-liður 2. mgr. fellur niður.
e. C-liður 2. mgr. fellur niður.
f. Á eftir 2. mgr. kemur ný málsgrein er verður 3. mgr. og orðast svo:
Greiðsla með öðrum verðmætum en reiðufé skal hafa fjárhagslegt gildi. Greiðslan má ekki felast í skyldu til að vinna verk eða veita þjónustu. Kröfur á hendur stofnendum eða þeim sem hafa skráð sig fyrir hlutum geta talist greiðsla.
g. 3. mgr. fellur niður.
h. Í stað orðanna „Samningar um yfirtöku eða kaup fyrirtækja“ í upphafi 4. mgr. kemur: Samningar um yfirtöku eða kaup fyrirtækja og önnur atriði.

6. gr.

Á eftir 5. gr. laganna bætist við ný grein, 5. gr. a, er orðast svo:
Eigi hlutafélag að taka við verðmætum skv. 1. eða 2. tölul. 1. mgr. 5. gr. frá stofnendum eða öðrum skal sérfræðiskýrsla fylgja stofnsamningi. Skýrslan skal geyma:
1. Lýsingu á hverri greiðslu eða því sem tekið er við.
2. Upplýsingar um aðferðina sem notuð er við matið.
3. Tilgreiningu á endurgjaldi fyrir það sem tekið er við.
4. Yfirlýsingu um að hið tiltekna verðmæti svari a.m.k. til hins umsamda endurgjalds, þar á meðal nafnverðs þeirra hluta sem gefa skal út að viðbættu hugsanlegu álagi vegna yfirverðs. Endurgjaldið má ekki vera hærra en nemur þeirri fjárhæð sem bókfæra má verðmæti þessi til eignar í reikningum félagsins.

Ef hlutafélag skal í sambandi við stofnun þess taka við eða kaupa fyrirtæki í rekstri skal við undirritun stofnsamnings liggja frammi efnahags- og rekstrarreikningur þess fyrirtækis tvö síðustu reikningsár eða frá stofnun þess ef það er síðar. Enn fremur skal fylgja stofnsamningi upphafsefnahagsreikningur félagsins með nauðsynlegum gögnum um að hagur fyrirtækis þess sem félagið yfirtekur hafi ekki rýrnað frá þeim tíma sem yfirtakan skal

miðuð við og að stofnun hlutafélagsins. Teljast reikningar þessir hluti sérfræðiskýrslunnar og skulu þeir gerðir í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga.

Skýrslan skal gerð rétt fyrir stofnfund.

7. gr.

Á eftir 5. gr. a laganna bætist við ný grein, 5. gr. b, er orðast svo:

Sérfræðiskýrslan skal unnin af einum eða fleiri óháðum, sérfróðum mönnum, annaðhvort löggiltum endurskoðendum eða lögmönnum ellegar öðrum sérfróðum mönnum sem dómkvaddir eru á heimilisvarnarþingi félagsins.

Lagaákvæði um löggilta endurskoðendur gilda um sérfræðinga þá er skýrsluna semja eftir því sem við á.

Sérfræðingarnir hafa rétt til að framkvæma þær athuganir sem þeir telja nauðsynlegar og geta krafist þeirra upplýsinga og aðstoðar af stofnendum eða félaginu sem þeir telja þörf á til að geta rækt starf sitt.

8. gr.

Á eftir 5. gr. b laganna bætist við ný grein, 5. gr. c, er orðast svo:

Nú aflar félagið annarra fjárhagsverðmæta en þeirra sem greinir í 5. gr. a frá stofnanda eða hluthafa og þarf þá samþykki hluthafafundar ef:

1. Öflun verðmætanna fer fram á tímabilinu frá stofnsamningsdegi þar til liðið er eitt ár frá skráningu félagsins.
2. Endurgjaldið nemur a.m.k. 1/10 hlutafjárins.

Til afnota fyrir hluthafafund skal útbúin sérfræðiskýrsla í samræmi við ákvæði 5. gr. a. Stjórnin skal einnig láta taka saman skriflega greinargerð um öflun verðmætanna.

Ákvæði 1. mgr. gilda ekki um öflun verðmæta sem lið í venjulegum viðskiptaráðstöfunum félagsins, öflun þeirra á verðbréfaþingi ellegar öflun þeirra fyrir tilstilli eða undir eftirliti handhafa framkvæmdarvalds eða dómsvalds.

Greinargerðina um öflun verðmætanna og sérfræðiskýrsluna skal leggja fram og senda hluthöfum samkvæmt ákvæðum 4. mgr. 71. gr. Skjölin skal einnig leggja fram á hluthafafundinum.

Eigi síðar en einum mánuði eftir að hluthafafundurinn hefur samþykkt öflun verðmætanna skal senda hlutafélagaskrá sérfræðiskýrsluna með áritun fundarstjóra á hluthafafundinum um það hvenær ráðstöfunin var samþykkt.

9. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr. 6. gr. laganna:

a. Í stað orðsins „endurskoðenda“ í 6. tölul. kemur: endurskoðenda eða skoðunarmanna.
b. Við bætist nýr töluliður, 13. tölul., er orðast svo: Ákvæði um fjölda framkvæmdastjóra séu þeir fleiri en þrír.

10. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 7. gr. laganna:

a. 2. málsl. 1. mgr. 7. gr. orðast svo: Gögn þau, sem um ræðir í 5. gr. a, skulu einnig fylgja áskriftarskrá.
b. Í stað „ráðherra“ í 3. málsl. 1. mgr. og 2. málsl. 2. mgr. standi: hlutafélagaskrá.

11. gr.

Í stað orðanna „sem um ræðir í stofnsamningi“ í 3. mgr. 9. gr. laganna kemur: sem fylgja stofnsamningi.

12. gr.

1. mgr. 13. gr. laganna orðast svo:
Greiðsla hlutar má ekki nema minna en nafnverði hans.

13. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 14. gr. laganna:

a. Í 1. mgr. standi: er séu jafnháir hæstu vöxtum á almennum sparisjóðsreikningum, í staðinn fyrir „er séu jafnháir og vextir af innstæðum á almennum sparisjóðsbókum eins og þeir eru hæstir þar sem félagið á heimili".
b. Í 3. málsl. 2. mgr. standi: beinni aðfarargerð án undangengins dóms eða sáttar, í staðinn fyrir „aðfarargerð án undangengins dóms eða sáttar".

14. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 15. gr. laganna:

a. 1. málsl. orðast svo: Hluti, sem aðili hefur skráð sig fyrir við stofnun hlutafélags, skal greiða að fullu í síðasta lagi innan eins árs frá því að félagið var skráð.
b. Í stað „ráðherra" í 2. og 3. málsl. kemur: hlutafélagaskrá.

15. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 16. gr. laganna:

a. 1. málsl. orðast svo: Við hækkun hlutafjár skulu hlutirnir greiddir að fullu í síðasta lagi einu ári eftir að hækkunin hefur verið tilkynnt til hlutafélagaskrár.
b. Í 2. og 3. málsl. standi: hlutafélagaskrá, í stað „ráðherra".

16. gr.

Eftirtaldar breytingar verða á 17. gr. laganna:

a. Í lok 1. mgr. standi: 115. gr., í staðinn fyrir „114. gr."
b. 2. málsl. 2. mgr. orðast svo: Í samþykktum má þó ákveða að hlutum skuli skipt í sérstaka flokka, m.a. flokk án atkvæðisréttar.

17. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 18. gr. laganna:

a. Í 2. málsl. standi: hluti, í staðinn fyrir „hlutabréf".
b. Í 3. málsl. standi: almenna hluti, í staðinn fyrir „almenn hlutabréf", milli aðila, í staðinn fyrir „milli íslenskra aðila".

18. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 19. gr. laganna:

a. Í 1. málsl. 1. mgr. koma orðin: eigendaskipti að hlut, í staðinn fyrir „eigendaskipti að hlutabréfi".
b. 2. málsl. 2. mgr. orðast svo: Sé í samþykktum ákvæði um reikningsgrundvöll kaupverðs hluta er það ógilt ef það leiðir til bersýnilega ósanngjarns verðs fyrir hlutina eða skilmálar eru bersýnilega ósanngjarnir að öðru leyti.

19. gr.

20. gr. a laganna orðast svo:
Ef hluthafi á meira en 9/10 hlutafjár í félagi og ræður yfir samsvarandi atkvæðamagni getur hluthafinn og stjórn félagsins í sameiningu ákveðið að aðrir hluthafar í félaginu skuli

sæta innlausn hluthafans á hlutum sínum. Sé slíkt ákveðið skal senda nefndum hluthöfum tilkynningu með sama hætti og gildir um boðun aðalfundar eftir því sem við á þar sem þeir eru hvattir til að framselja hluthafanum hluti sína innan fjögurra vikna.

Skilmála fyrir innlausn og matsgrundvöll innlausnarverðs skal greina í tilkynningunni. Ef ekki næst samkomulag um verðið skal enn fremur tilgreina að það verði ákveðið af matsmönnum sem dómkvaddir eru á heimilisvarnarþingi félagsins. Ákvæði 4. mgr. 19. gr. gilda. Loks skal í tilkynningunni gefa upplýsingar um ákvæði 3. mgr. þessarar greinar.

Ef ákvörðun matsmanna leiðir til hærra innlausnarverðs en hluthafinn bauð gildir það einnig fyrir þá hluthafa í sama flokki sem hafa ekki beðið um mat. Kostnað við ákvörðun verðsins greiðir hluthafinn nema dómstóll telji vegna sérstakra ástæðna að viðkomandi minni hluti hluthafa skuli að nokkru eða öllu leyti greiða kostnaðinn.

20. gr.

20. gr. b laganna orðast svo:

Sé hlutur ekki framseldur samkvæmt ákvæðum 20. gr. a skal greiða andvirði hans á geymslureikning á nafn rétthafa. Frá þeim tíma telst hluthafinn réttur eigandi hlutar og hlutabréf fyrri eiganda ógild. Setja má nánari ákvæði hér um í samþykktum.

21. gr.

20. gr. c laganna orðast svo:

Ef hluthafi á meira en 1/10 hlutafjár í félagi og ræður yfir samsvarandi atkvæðamagni getur hver einstakur af minni hluta hluthafa krafist innlausnar hjá hluthafanum. Ákvæði 4. mgr. 19. gr. og 2. málsl. 3. mgr. 20. gr. a gilda eftir því sem við á.

22. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 21. gr. laganna:

a.. 1. tölul. 3. mgr. orðast svo:
1. Nafn, kennitölu og heimilisfang félags.

b. Í 4. mgr. bætist við nýr töluliður, 5. tölul., er orðast svo:
5. Heimild til að ógilda hlutabréf án dóms.

c. 2. málsl. 5. mgr. orðast svo: Nöfn má rita með vélrænum hætti.

d. Á eftir 6. mgr. bætist við ný málsgrein, 7. mgr., er orðast svo:
Í hlutabréfunum skal vera fyrirvari um að eftir útgáfu bréfanna megi taka ákvarðanir um atriði sem greinir í 3.–5. mgr. og breyta réttarstöðu hluthafans. Verði slíkar breytingar gerðar skal stjórn félags, eftir því sem unnt er, sjá um að áritun um breytingarnar verði færð á hlutabréfin eða skipt verði á þeim og nýjum hlutabréfum.

e. Á eftir 7. mgr. kemur síðan ný málsgrein er verður 8. mgr. og orðast svo:
Glatist hlutabréf, sem gefið hefur verið út, getur stjórn félags stefnt handhafa þess til sín með þriggja mánaða fyrirvara frá síðustu birtingu áskorunar sem birt skal tvisvar í Lögbirtingablaði. Gefi enginn sig fram áður en fresturinn er liðinn falla niður öll réttindi á hendur félaginu samkvæmt hlutabréfinu. Skal stjórn félagsins þá að ósk upphaflegs eiganda bréfsins gefa út nýtt bréf honum til handa eða þeim sem sannar að hann leiði rétt sinn löglega frá þessum aðila. Skal nýja bréfið vera með sömu skilmálum og hið fyrra. Gefi réttur eigandi sig fram síðar skal ágreiningur úrskurðaður með dómi. Sömu reglur og um hlutabréf gilda um bráðabirgðaskírteini og áskriftarvottorð eftir því sem við á.

23. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 24. gr. laganna:

a. 1. mgr. orðast svo:

Þegar hlutafélag hefur verið stofnað skal stjórn þess þegar í stað gera hlutaskrá. Heimilt er að hafa skrána í tryggu lausblaða- eða spjaldaformi eða tölvuskrá hana.

b. Í 2. mgr. koma í stað orðanna „nafn eiganda, heimilisfang og nafnnúmer, kennitölu eða skráningarnúmer“ orðin: nafn eiganda, kennitölu og heimilisfang.

c. 5. mgr. orðast svo:

Verði eigendaskipti að hlut og ákvæði 19. og 20. gr. eru þeim ekki til fyrirstöðu skal nafn hins nýja hluthafa fært í hlutaskrána þegar hann eða löglegur umboðsmaður hans tilkynnir eigendaskiptin og færir sönnur á þau. Enn fremur skal geta eigendaskipta- og skráningardags.

24. gr.

Í 1. málsl. 25. gr. laganna standi: hlut, í staðinn fyrir „hlutabréf“.

25. gr.

Fyrirsögn V. kafla laganna verður: **Hækkun hlutafjár og áskriftarréttindi.**

26. gr.

2. málsl. 3. mgr. 27. gr. laganna orðast svo: Ef víkja á frá áskriftarrétti hluthafa skal gera grein fyrir ástæðum, svo og rökstyðja tillögur um áskriftargengi.

27. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 28. gr. laganna:

a. Í 2. málsl. 1. mgr. koma: hlutabréf milli aðila, í staðinn fyrir „hlutabréf milli íslenskra aðila“, svo og: öðrum aðilum, í staðinn fyrir „öðrum íslenskum aðilum“.

b. 2. mgr. fellur niður.

c. 3. mgr. verður 2. mgr. og orðast svo:

Ef um er að ræða fleiri en einn hlutaflokk þar sem atkvæðisréttur ellegar réttur til arðs eða úthlutunar af eignum félagsins er mismunandi er unnt í samþykktum félagsins að veita hluthöfum í þessum flokkum forgangsrétt til að skrá sig fyrir hlutum í sínum eigin flokkum. Í slíkum tilvikum geta hluthafar í öðrum flokkum fyrst nýtt sér forgangsrétt til áskriftar skv. 1. mgr. að þeim hluthöfum frágengnum er þar greinir frá.

d. 4. mgr. verður 3. mgr.

28. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 30. gr. laganna:

a. 4. tölul. 1. mgr. orðast svo:

4. Frest til áskriftar og frest hluthafa til þess að nota forgangsrétt sinn til áskriftar og skal fresturinn eigi vera skemmri en tvær vikur frá tilkynningu til hluthafa um ákvörðun um hækkun hlutafjár, sbr. 2. mgr. 32. gr.

b. Í 6. tölul. 1. mgr. standi: gengi, í staðinn fyrir „útboðsgengi“.

c. Í lok 1. mgr. kemur nýr töluliður er verður 7. tölul. og orðast svo:

7. Áætlaðan kostnað félagsins vegna hækkunar hlutafjárins.

d. Ný málsgrein bætist við er verður 4. mgr. og orðast svo:

Í næstu skýrslu stjórnar skal tilgreina raunverulegan kostnað við hlutafjárhækkunina, sbr. 7. tölul. 1. mgr.

29. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 31. gr. laganna:

a. 2. málsl. 1. mgr. orðast svo: Ákvæði 5. gr. og 5. gr. a–c skulu gilda um þetta eftir því sem við á.

b. 2. mgr. orðast svo:

Ákvæði 1. mgr. gilda ekki um hlutafjárhækkun sem á sér stað við samruna hlutafélaga skv. XV. kafla.

30. gr.

Í 2. mgr. 32. gr. laganna kemur: gengi, í staðinn fyrir „útboðsgengi".

31. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 34. gr. laganna:

a. Í 2. mgr. falla niður orðin: að viðbættum minnst fjórðungi þess sem greiða á umfram nafnverð, en í staðinn kemur: að viðbættu því sem greiða á umfram nafnverð.

b. Við bætist ný málsgrein er verður 3. mgr. og orðast svo:

Ef áskrift hluta er gerð á grundvelli verðbréfa sem gefa rétt til áskriftar að hlutum (áskriftarréttindi), frestur til áskriftarinnar samkvæmt áskriftarskrá er lengri en eitt ár, áskrift hefur fengist fyrir hinu ákveðna lágmarki hlutafjárhækkunarinnar og minnst fjórðungur hennar verið greiddur, að viðbættu því sem greiða á umfram nafnverð, skal félagsstjórn innan mánaðar frá lokum hvers reikningsárs tilkynna hlutafélagaskrá hversu mikil hlutafjárhækkun hefur farið fram á árinu. Ef tilkynning hefur ekki verið gerð innan mánaðar frá lokum áskriftarfrests eða skráningar er synjað eiga reglur 1. mgr. við eftir því sem við á. Stjórnin getur gert nauðsynlegar breytingar á samþykktum félagsins vegna hlutafjárhækkunarinnar. Þegar skráning hefur farið fram telst hlutaféð hækkað sem samsvarar innborguðu hlutafé.

32. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 36. gr. laganna:

a. Í 3. mgr. standi: gengi, í staðinn fyrir „útboðsgengi".

b. Í 3. mgr. fellur niður „sbr. 4.–6. tölul. 1. mgr. 30. gr.", en í staðinn kemur: sbr. 4.–7. tölul. 1. mgr. og 4. mgr. 30. gr.

33. gr.

Í 1. mgr. 37. gr. laganna koma orðin: endurmatsreikning samkvæmt lögum um ársreikninga, í staðinn fyrir „endurmatsreikning skv. 4. mgr. 97. gr."

34. gr.

Í 38. gr. laganna koma í stað orðanna „getur stjórnin selt bréfin á kaupþingi eða opinberu uppboði": getur stjórnin selt bréfin fyrir milligöngu aðila sem að lögum er heimilt að versla með slík bréf.

35. gr.

Á eftir 38. gr. laganna bætist við ný grein, 38. gr. a, er orðast svo:

Hluthafafundur getur ákveðið útgáfu áskriftarréttinda enda ákveði hann samtímis í samræmi við 27.–31. gr. nauðsynlega hlutafjárhækkun.

Í ákvörðun hluthafafundar skal setja nánari skilyrði fyrir útgáfu áskriftarréttindanna, m.a. ákveða hámark þeirrar hlutafjárhækkunar sem skrifa má sig fyrir á grundvelli áskriftar-

réttindanna og í hvaða hlutaflokki nýju hlutirnir skuli vera. Enn fremur skal tekið fram í ákvörðun hluthafafundarins hvernig háttað sé nýtingu áskriftarréttindanna og hver staða rétthafa sé ef hlutafé er hækkað, lækkað, gefin eru út breytanleg skuldabréf eða ný áskriftarréttindi eða félagsslit verða, þar á meðal með samruna eða skiptingu, áður en unnt er að neyta áskriftarréttarins. Að því er varðar ákvörðun um útgáfu áskriftarréttinda og rétt til áskriftar að þeim gilda ákvæði 27. og 28. gr., fyrri hluti 3. tölul. og 4.–7. tölul. 1. mgr., svo og 4. mgr., 30. gr., auk 32. gr. eftir því sem við á.

Ákvörðun hluthafafundar skal taka upp í samþykktir félags. Þegar frestur til áskriftar að hlutafjárhækkun er á enda runninn getur félagsstjórn fellt ákvæðið úr samþykktunum.

36. gr.

Á eftir 38. gr. a laganna kemur ný grein, 38. gr. b, er orðast svo:

Hluthafafundur getur heimilað félagsstjórn að ákveða útgáfu áskriftarréttinda enda ákveði hann samtímis í samræmi við 35. gr. að heimila félagsstjórn að framkvæma nauðsynlega hlutafjárhækkun. Heimild má veita einu sinni eða oftar, þó eigi til lengri tíma en fimm ára í senn, og má fjárhæðin eigi vera hærri en nemur helmingi hlutafjár á ákvörðunardegi. Heimildina skal taka upp í samþykktir félagsins.

Í samþykktunum skal greina lokadag tímabilsins skv. 1. mgr., hámark hlutafjárhækkunar á grundvelli áskriftarréttindanna og þann hlutaflokk sem hinir nýju hlutir skulu tilheyra. Þar eð ákvæði 28. gr. gilda eftir því sem við á skal enn fremur greina frá ákvörðun hluthafafundar um hugsanleg frávik frá rétti eldri hluthafa til að skrifa sig fyrir áskriftarréttindum.

Ef félagsstjórn notar heimild sína skal hún setja nánari skilyrði fyrir útgáfu áskriftarréttinda, m.a. ákveða hámark hlutafjárhækkunar á grundvelli áskriftarréttindanna og í hvaða hlutaflokki nýju hlutirnir skuli vera. Að því er varðar ákvörðun félagsstjórnar um útgáfu áskriftarréttinda gilda ákvæði 4.–7. tölul. 1. mgr., svo og 4. mgr., 30. gr., 32. gr. og 2. málsl. 2. mgr. 38. gr. a eftir því sem við á.

Ákvörðun félagsstjórnar skal taka upp í samþykktir félags. Getur stjórnin gert þær breytingar á samþykktunum sem nauðsynlegar eru skv. 3. mgr.

37. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 39. gr. laganna:

a. 2. málsl. 1. mgr. fellur niður.
b. 2. málsl. 2. mgr. orðast svo: Þar skal einnig kveða á um réttarstöðu lánardrottins ef hlutafé er hækkað, lækkað, gefin eru út ný breytanleg skuldabréf eða áskriftarréttindi eða félagi er slitið, þar á meðal með samruna eða skiptingu, áður en kröfunni er breytt í hluti.
c. Í 3. málsl. 2. mgr. falla niður orðin „og 31. gr." en í staðinn kemur: og 31.–32. gr.
d. 2. málsl. 3. mgr. fellur niður, en í staðinn kemur 2.–3. málsl. er orðast svo: Samþykkt hluthafafundar skal taka upp í samþykktir félags. Þegar frestur til lántöku er á enda runninn getur félagsstjórn fellt ákvæðið úr samþykktunum.

38. gr.

Á eftir 39. gr. laganna kemur ný grein er verður 39. gr. a og orðast svo:

Hluthafafundur getur heimilað félagsstjórn að taka skuldabréfalán er veiti lánardrottni rétt til þess að breyta kröfu sinni á hendur félaginu í hlut í því enda ákveði hann samtímis í samræmi við 35. gr. að heimila félagsstjórn að framkvæma nauðsynlega hlutafjárhækkun. Heimild má veita einu sinni eða oftar, þó eigi til lengri tíma en fimm ára í senn, og má fjárhæðin eigi vera hærri en nemur helmingi hlutafjár á ákvörðunardegi. Heimildina skal taka upp í samþykktir félagins.

Í samþykktum skal greina lokadag tímabilsins skv. 1. mgr., hámarksfjárhæð lánsins og með hliðsjón af beitingu 30. gr. eftir því sem við á hugsanleg frávik frá forgangsrétti fyrri hluthafa til áskriftar vegna lánsins. Sé unnt að greiða lán með öðrum hætti en í reiðufé skal taka það fram í samþykktunum.

Um samþykkt félagsstjórnar til töku lánsins gilda ákvæði 1.–5. tölul. 1. mgr., svo og 2.–3. mgr., 30. gr., 31.–32. gr. og 1. og 2. málsl. 2. mgr. 39. gr. eftir því sem við á.

Ákvörðun félagsstjórnar skal taka upp í samþykktir félagsins og getur stjórnin breytt þeim.

Um breytingu skuldabréfs í hluti gildir 4. mgr. 39. gr. eftir því sem við á.

39. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 40. gr. laganna:

a. Í 1. mgr. fellur niður „39. gr.“, en í staðinn kemur: 39. gr. og 39. gr. a.
b. 3. málsl. 2. mgr. orðast svo: Þegar tilkynning um breytinguna hefur verið skráð telst hlutaféð hækkað um fjárhæð er nemur samanlögðu nafnverði þessara hluta.

40. gr.

Við 41. gr. laganna bætist ný málsgrein er verður 2. mgr. og orðast svo:

Heimild til handa félagsstjórn má veita einu sinni eða oftar, þó eigi til lengri tíma en fimm ára í senn.

41. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 42. gr. laganna:

a. Í 1. málsl. standi: eftir reglum 45. gr., í staðinn fyrir „eftir reglum 16. og 45. gr.“
b. Við 1. mgr. bætist nýr málsliður er verður 3. málsl. og orðast svo: Í fundarboði skal m.a. greina frá ástæðum til lækkunarinnar og hvernig hún á að fara fram.
c. 1. málsl. 2. mgr. orðast svo: Ákvæði 2. mgr. 27. gr. gilda, eftir því sem við á, um ákvarðanir varðandi lækkun hlutafjár.
d. 2. málsl. 5. mgr. orðast svo: Ef ekki er tilkynnt á réttum tíma, sbr. 1. mgr. 147. gr., fellur ákvörðunin úr gildi.

42. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 44. gr. laganna:

a. Í 3. málsl. 1. mgr. standi: Hlutafélagaskrá, í staðinn fyrir „Ráðherra“.
b. 2. mgr. orðast svo:

Sanni félag að það eigi fyrir skuldum er hlutafélagaskrá heimilt að veita því undanþágu frá innköllunarskyldu skv. 1. mgr. ef ljóst þykir að kröfuhafar félagsins bíði ekki af því tjón.

43. gr.

45. gr. laganna orðast svo:

Í samþykktir félags má taka ákvæði um lækkun hlutafjár með innlausn hluta eftir ákveðnum reglum. Slíka lækkun getur félagsstjórn framkvæmt að því er snertir hluti sem áskrift hefur fengist að eftir að ákvæðin um lækkun voru tekin í samþykktirnar. Stjórnin getur samþykkt nauðsynlegar breytingar á samþykktunum af þessu tilefni.

Að lokinni hlutafjárlækkun skal vera fyrir hendi fjármagn er svari a.m.k. til hlutafjárins og þess fjár er lagt hefur verið í lögmælta varasjóði.

Lækkun hlutafjár getur átt sér stað án innköllunar skv. 44. gr. ef:

1. Lækkunin á sér stað með ógildingu hluta sem eru að fullu greiddir.
2. Hlutanna hefur verið aflað án greiðslu eða með greiðslu sem nemur eigi hærri fjárhæð en svo að ráðstafa megi henni sem arði.
3. Fjárhæð, sem svarar til nafnverðs ógiltra hluta, er lögð í sérstakan varasjóð.

Ákvæði 5. mgr. 42. gr. og 3.–4. mgr. 44. gr. gilda um þessa innlausn hluta eftir því sem við á.

44. gr.

Fyrirsögn VIII. kafla laganna verður **Eigin hlutir**, og 46. gr. þeirra orðast svo:

Hlutafélag má ekki gegn endurgjaldi eignast eigin hluti með kaupum eða fá þá að veði ef nafnverð samanlagðra hluta, sem félagið og dótturfélög þess eiga í félaginu, er meira en eða mun verða meira en 10% af hlutafénu. Með skal telja hluti sem þriðji aðili hefur eignast í eigin nafni en fyrir reikning félagsins.

Hluti getur félag aðeins eignast samkvæmt heimild hluthafafundar til handa félagsstjórn. Heimildin verður aðeins veitt tímabundið og ekki til lengri tíma en átján mánaða.

Í heimildinni skal greina hámark hluta á nafnverði sem félagið má eignast og lægstu og hæstu fjárhæð sem félagið má reiða fram sem endurgjald fyrir hlutina.

Félagið getur aðeins eignast hluti svo framarlega sem eigið fé þess fer fram úr þeirri fjárhæð sem óheimilt er að ráðstafa til úthlutunar á arði. Þegar eigin hlutir hafa verið dregnir frá eftir að félagið hefur eignast hluti má hlutaféð ekki nema lægri fjárhæð en fjórum milljónum króna.

Aðeins má afla þeirra hluta sem eru að fullu greiddir.

Ákvæði 1.–5. mgr. gilda eftir því sem við á þegar dótturfélag eignast eða tekur að veði hluti í móðurfélagi gegn endurgjaldi.

45. gr.

46. gr. a laganna orðast svo:

Hlutafélag getur eignast eigin hluti skv. 46. gr. án heimildar hluthafafundar ef slíkt reynist nauðsynlegt til að afstýra verulegu og yfirvofandi tjóni hjá félaginu.

Í slíku tilviki skal stjórn greina næsta hluthafafundi frá:

1. Ástæðunum fyrir og markmiðum með öflun hlutanna.
2. Fjölda og nafnverði þeirra hluta sem félagið eignaðist.
3. Hlutfalli hlutanna af hlutafénu.
4. Endurgjaldi fyrir hlutina sem félagið eignaðist.

46. gr.

46. gr. b laganna orðast svo:

Ákvæði 46. gr. standa því ekki í vegi að hlutafélag geti eignast eigin hluti:

1. Sem þátt í að lækka hlutafé skv. VII. kafla.
2. Á grundvelli lagaskyldu eða dómsúrskurðar til að vernda minni hluta hluthafa.
3. Til að uppfylla lögmælta innlausnarskyldu sem hvílir á félaginu.
4. Við kaup á nauðungarsölu á hlutum, sem eru að fullu greiddir, til að fullnægja kröfu sem félagið á.

47. gr.

46. gr. c laganna orðast svo:

Hlutafélag má því aðeins eignast eigin hluti án endurgjalds að þeir séu að fullu greiddir.

Ákvæði 1. mgr. gilda, eftir því sem við á, um hluti sem dótturfélag eignast án endurgjalds í móðurfélaginu.

48. gr.

46. gr. d laganna orðast svo:

Hluti, sem félag hefur eignast í samræmi við reglur 2.–4. tölul. 46. gr. b eða 46. gr. c, skal það láta af hendi þegar unnt er að gera það án tjóns fyrir félagið og í síðasta lagi þremur árum eftir öflun þeirra nema samanlagt nafnverð félagsins og dótturfélaga þess á hlutum í félaginu fari ekki yfir 10% af hlutafénu.

49. gr.

46. gr. e laganna orðast svo:

Hluti, sem félag hefur eignast andstætt ákvæðum 46. gr.–46. gr. c, skal það láta af hendi svo fljótt sem auðið er og eigi síðar en sex mánuðum eftir að það eignaðist þá. Hafi félagið með sama hætti tekið hlutina að veði skal veðsetningunni aflétt innan loka sama frests.

50. gr.

46. gr. f laganna orðast svo:

Ef hlutir eru ekki látnir af hendi á réttum tíma skv. 46. gr. d og e ber stjórninni að hlutast til um að lækka hlutaféð sem nemur nafnverði þessara hluta, sbr. VII. kafla.

51. gr.

46. gr. g laganna orðast svo:

Hlutafélag má ekki skrá sig fyrir eigin hlutum.

Hlutir, sem þriðji aðili hefur skráð sig fyrir í eigin nafni en fyrir reikning félagsins, teljast skráðir fyrir reikning áskriftaraðilans.

Þar sem áskrift er andstæð 1. mgr. teljast stofnendur hafa skráð sig fyrir hlutum fyrir eigin reikning og skulu þeir bera óskipta ábyrgð á kaupverðinu. Sama á við um stjórnarmenn og framkvæmdastjóra þegar um hækkun hlutafjár er að ræða. Ákvæði 1. og 2. málsl. gilda þó ekki um stofnendur, stjórnarmenn eða framkvæmdastjóra sem sýna fram á að þeir hafi hvorki vitað né mátt vita að áskriftin að hlutunum var ólögleg.

Ákvæði 1. mgr. gilda, eftir því sem við á, um áskrift dótturfélags að hlutum í móðurfélaginu. Stjórn og framkvæmdastjórar dótturfélagsins teljast hafa skráð sig fyrir umræddum hlutum á sama hátt og greinir í 3. mgr.

52. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 47. gr. laganna:

a. 1. mgr. orðast svo:

Í stjórn hlutafélags skulu eiga sæti fæst þrír menn.

b. Í 2. mgr. bætist við nýr málsliður er verður 4. málsl. og orðast svo: Þeir stjórnarmenn, sem kosnir eru, skulu allir kosnir á sama fundi.

c. Í stað 3. mgr. koma fjórar nýjar málsgreinar er orðast svo:

Við kjör stjórnar má beita meirihlutakosningu, hlutfallskosningu eða margfeldiskosningu og skal kosið á milli einstaklinga eða lista með nöfnum eins eða fleiri einstaklinga.

Ákveða má í samþykktum hvernig stjórnarmenn skulu kjörnir og framkvæmd kosninganna.

Ef samþykktir kveða ekki á um kosningafyrirkomulag skal kosningin framkvæmd sem meirihlutakosning milli einstaklinga.

Hafi samþykktir ekki að geyma fyrirmæli um framkvæmd kosninga skulu þær framkvæmdar þannig:

a. *Meirihlutakosning*. Sé kosið á milli einstaklinga má nota hvert atkvæði jafnoft og þeir menn eru margir sem kjósa skal. Séu boðnir fram listar hlýtur sá listi, sem fær flest atkvæði, sína menn kjörna.

b. *Hlutfallskosning*. Kjósa má milli lista eða einstaklinga. Sé kosið á milli lista skal til þess að finna hve margir frambjóðendur hafa náð kosningu af hverjum lista skrifa atkvæðatölur listanna, hverja fyrir neðan auðkenni hvers lista, þá helming talnanna, þá þriðjung þeirra, þá fjórðung o.s.frv. eftir því hve marga á að kjósa og hverjum lista getur mest hlotnast þannig að útkomutölur þessar standi í röð fyrir hvern lista. Síðan skal marka hæstu útkomutölurnar, jafnmargar og kjósa á stjórnarmenn, og fær hver listi jafnmarga menn kosna sem hann á af tölum þessum. Séu of fá nöfn á lista til þess að unnt sé að ljúka úthlutun stjórnarsæta til hans skal gengið fram hjá þeim lista og úthluta til annarra lista eftir sömu reglum og hér hefur verið lýst. Sé kosið á milli einstaklinga má hluthafi skipta atkvæðum sínum í hverjum þeim hlutföllum, sem hann sjálfur kýs, á jafnmarga menn og kjósa skal eða færri. Ef ekki er á atkvæðaseðli getið skiptingar atkvæða á milli þeirra sem þau eru greidd skal þeim skipt að jöfnu.

c. *Margfeldiskosning*. Kosið skal á milli einstaklinga. Gildi hvers atkvæðis skal margfaldað með fjölda þeirra stjórnarmanna sem kjósa skal og má hluthafi skipta atkvæðamagni sínu, þannig reiknuðu, í hverjum þeim hlutföllum, sem hann sjálfur kýs, á jafnmarga menn og kjósa skal eða færri. Ef ekki er á atkvæðaseðli getið skiptingar atkvæða á milli þeirra sem þau eru greidd skal þeim skipt að jöfnu.

d. 4. mgr. verður 7. mgr.

53. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 48. gr. laganna:

a. Í lok 1. mgr. bætist við nýr málsliður er verður 4. málsl. og orðast svo: Gæta verður þó ákvæða 3.–7. mgr. 47. gr. ef hlutfalls- eða margfeldiskosning hefur farið fram þannig að til brottvikningar þurfi meira en ¾ atkvæða í þriggja manna stjórn, meira en ⅘ í fjögurra manna stjórn, meira en ⅚ í fimm manna stjórn, meira en ⅙ í sex manna stjórn, meira en ⅞ í sjö manna stjórn, meira en ⅞ í átta manna stjórn, meira en ⁹⁄₁₀ í níu manna stjórn o.s.frv. Hluthafafundur getur ávallt vikið frá öllum þeim stjórnarmönnum sem hann kaus og látið stjórnarkjör fara fram að nýju.

b. Í lok 1. málsl. 2. mgr. standi í staðinn fyrir „efna til kjörs nýs stjórnarmanns fyrir þann tíma, sem eftir er af kjörtíma hins fyrri“: efna til kjörs nýs stjórnarmanns fyrir þann tíma, sem eftir er af kjörtíma hins fyrri, eða óska eftir tilnefningu.

c. Við bætist ný málsgrein er verður 3. mgr. og orðast svo:

Verði félag án stjórnar skulu þeir sem síðast gegndu stjórnarstörfum formlega skoðast í fyrirsvari uns ný stjórn tekur við.

54. gr.

49. gr. laganna orðast svo:

Stjórn skal ráða einn til þrjá framkvæmdastjóra nema kveðið sé á um fleiri framkvæmdastjóra í samþykktum félags.

Meiri hluta stjórnar skulu mynda menn sem eru ekki framkvæmdastjórar í félaginu.

55. gr.

50. gr. laganna orðast svo:

Stjórnarmenn eða framkvæmdastjórar skulu vera lögráða, fjár síns ráðandi og mega ekki á síðustu þremur árum hafa í tengslum við atvinnurekstur hlotið dóm fyrir refsiverðan

verknað samkvæmt almennum hegningarlögum eða lögum um hlutafélög, einkahlutafélög, bókhald, ársreikninga, gjaldþrot eða opinber gjöld.

Framkvæmdastjórar og minnst helmingur stjórnarmanna skulu vera búsettir hér á landi nema ráðherra veiti undanþágu frá því. Búsetuskilyrðið gildir þó ekki um ríkisborgara þeirra ríkja sem eru aðilar að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið enda séu viðkomandi ríkisborgarar búsettir í EES-ríki. Sanna þarf ríkisborgararétt og búsetu í slíkum tilvikum.

56. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 51. gr. laganna:

a. 1. mgr. orðast svo:

Stjórnarmenn og framkvæmdastjórar skulu, er þeir gerast stjórnarmenn eða framkvæmdastjórar, gefa stjórninni skýrslu um hlutaeign sína í félaginu og félögum innan sömu samstæðu. Þá skulu þeir síðar gefa skýrslu um kaup og sölu sína á slíkum hlutum.

b. Við bætist ný málsgrein er verður 2. mgr. og orðast svo:

Stjórnarmenn og framkvæmdastjórar mega ekki misnota aðstöðu sína í viðskiptum með hluti í félaginu eða félögum innan sömu samstæðu.

57. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 52. gr. laganna:

a. 2. málsl. 1. mgr. orðast svo: Félagsstjórn og framkvæmdastjóri fara með stjórn félagsins.

b. 2. málsl. 3. mgr. orðast svo: Framkvæmdastjóri skal sjá um að bókhald félagsins sé fært í samræmi við lög og venjur og meðferð eigna félagsins sé með tryggilegum hætti.

58. gr.

Við 53. gr. laganna bætist ný málsgrein er verður 2. mgr. og orðast svo:

Móðurfélag skal gefa stjórn dótturfélags upplýsingar um málefni sem skipta dótturfélagið máli. Tilkynna skal stjórn dótturfélags fyrirhugaðar ákvarðanir sem skipta dótturfélagið máli áður en endanleg ákvarðanataka fer fram.

59. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 54. gr. laganna:

a. 1. mgr. orðast svo:

Félagsstjórn skal kjósa sér formann nema ákveðið sé í samþykktum að hluthafafundur kjósi formann sérstaklega. Þó skal gæta ákvæða 3.–7. mgr. 47. gr. um hlutfalls- og margfeldiskosningu. Ef atkvæði eru jöfn ræður hlutkesti. Ekki má kjósa framkvæmdastjóra félags sem stjórnarformann í því.

b. 1. málsl. 2. mgr. orðast svo: Formaður kveður til stjórnarfunda og sér til þess að aðrir stjórnarmenn séu boðaðir til þeirra.

c. Við bætist ný málsgrein er verður 4. mgr. og orðast svo:

Félagsstjórn skal setja sér starfsreglur þar sem nánar skal kveðið á um framkvæmd starfa stjórnarinnar.

60. gr.

61. gr. laganna orðast svo:

Ef sá sem kemur fram fyrir hönd félags samkvæmt ákvæðum 58.–59. gr. gerir löggerning fyrir hönd þess bindur sá gerningur félagið nema:

1. hann hafi farið út fyrir þær takmarkanir á heimild sinni sem ákveðnar eru í lögum þessum,
2. hann hafi farið út fyrir takmarkanir á heimild sinni á annan hátt enda hafi viðsemjandi vitað eða mátt vita um heimildarskortinn og telja verði ósanngjarnt að viðsemjandinn haldi fram rétti sínum.

Birting tilkynningar skv. 1. mgr. 149. gr. um tilgang félagsins samkvæmt samþykktum þess telst ein og sér ekki nægileg sönnun þess að viðsemjandi hafi vitað eða mátt vita um heimildarskortinn skv. 2. tölul. 1. mgr. greinar þessarar.

61. gr.

Á eftir 61. gr. laganna kemur ný grein er verður 61. gr. a og orðast svo:

Eftir að kjör eða tilnefning stjórnarmanna eða ráðning framkvæmdastjóra hefur verið birt í Lögbirtingablaðinu í samræmi við 149. gr. getur félagið ekki borið fyrir sig gagnvart þriðja aðila ágalla við kjörið, tilnefninguna eða ráðninguna nema félagið sýni fram á að hann hafi vitað um ágallann.

62. gr.

Eftirtaldar breytingar verða á 65. gr. laganna:

a. 2. málsl. 1. mgr. orðast svo: Í félagssamþykktum má ákveða að tilteknir hlutir skuli hafa aukið atkvæðagildi og hlutir megi jafnvel vera án atkvæðisréttar.
b. 3. mgr. fellur niður og tala eftirfarandi málsgreina breytist samkvæmt því.

63. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 67. gr. laganna:

a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr.:
   a. Í stað orðsins „níu“ í 1. málsl. kemur: átta.
   b. Í stað orðsins „endurskoðenda“ í 2. málsl. kemur: endurskoðenda eða skoðunarmanna.
   c. Við bætist nýr málsliður er orðast svo: Í móðurfélagi skal enn fremur leggja fram samstæðureikning.
b. Í 3. mgr. kemur: ⅓, í staðinn fyrir „⅕“, og niður falla orðin „eða varða lausn undan ábyrgð“.
c. Við bætist ný málsgrein er verður 4. mgr. og orðast svo:

   Félagsstjórn skal sjá um að haldinn verði hluthafafundur innan sex mánaða frá því að eigið fé samkvæmt bókum félagsins er orðið minna en helmingur af skráðu hlutafé þess. Á hluthafafundinum skal stjórnin gera grein fyrir fjárhagslegri stöðu félagsins og ef þörf krefur leggja fram tillögur um nauðsynlegar ráðstafanir, þar á meðal um slit félagsins.

64. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 70. gr. laganna:

a. Í 1. og 2. málsl. 2. mgr. standi: hlutafélagaskrá, í staðinn fyrir „ráðherra“. Þá standi í 1. málsl.: enga starfandi stjórn, í staðinn fyrir „enga stjórn“, og: endurskoðandi, skoðunarmaður eða hluthafi, í staðinn fyrir „endurskoðandi eða hluthafi“.
b. Í stað 3. málsl. 2. mgr. kemur ný málsgrein er verður 3. mgr. og orðast svo:

   Ríkissjóður greiðir til bráðabirgða kostnað vegna fundarins. Heimilt er þó að setja það skilyrði að sá er biður um boðun til fundar setji tryggingu fyrir greiðslu kostnaðar. Félagið ber kostnaðinn endanlega. Greiði félagið ekki reikning innan þriggja mánaða frá dagsetningu hans glatar fundarbeiðandi þó tryggingarfé sínu en á í þess stað kröfu á félagið.

65. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 71. gr. laganna:

a. Í 2. mgr. bætist við nýr málsliður er verður 3. málsl. og orðast svo: Boðun skv. 2. mgr. 32. gr. skal þó alltaf vera skrifleg.

b. Í 4. mgr. fellur niður „ársreikningur" en í staðinn kemur: ársreikningur (í móðurfélagi einnig samstæðureikningur). Í 4. mgr. falla niður orðin „ársreikningur, ársskýrsla stjórnar og skýrsla endurskoðenda" en í staðinn kemur: ársreikningur (í móðurfélagi einnig samstæðureikningur), skýrsla stjórnar og skýrsla endurskoðenda eða skoðunarmanna.

66. gr.

1. málsl. 72. gr. laganna orðast svo: Mál, sem hafa ekki verið greind í dagskrá hluthafafundar, er ekki unnt að taka til endanlegrar úrlausnar á fundinum nema með samþykki allra hluthafa félagsins en gera má um þau ályktun til leiðbeiningar fyrir félagsstjórn.

67. gr.

Í 3. mgr. 73. gr. laganna standi: ákveður umboðsmaður hlutafélagaskrár fundarstjóra, í staðinn fyrir „ákveður umboðsmaður ráðherra fundarstjóra".

68. gr.

1. málsl. 1. mgr. 76. gr. laganna orðast svo: Ákvörðun um breytingu félagssamþykkta í öðrum tilvikum en þeim sem nefnd eru í 16., 34., 36., 37., 38. gr. a og b, 40., 45. og 126. gr. e skal tekin á hluthafafundi.

69. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 92. gr. laganna:

a. Í 1. og 3. mgr. kemur alls staðar „hlutafélagaskrár" í staðinn fyrir „ráðherra" og „hún" í staðinn fyrir „hann".

b. 2. mgr. verður svohljóðandi:

Ákvæði laga um ársreikninga um hæfisskilyrði, aðstöðu, fundarsetu og upplýsingagjöf til endurskoðenda eða skoðunarmanna gilda einnig um rannsóknarmenn eftir því sem við á.

70. gr.

Í 1. mgr. 107. gr. laganna standi: hæstu vaxta á almennum sparisjóðsreikningum, í staðinn fyrir „vaxta á almennum sparisjóðsbókum".

71. gr.

Í 1. mgr. 110. gr. standi: almennum sparisjóðsreikningum, í staðinn fyrir „almennum sparisjóðsbókum".

72. gr.

112. gr. laganna orðast svo:

Hlutafélagi er hvorki heimilt að veita hluthöfum, stjórnarmönnum eða framkvæmdastjórum félagsins eða móðurfélags þess lán né setja tryggingu fyrir þá. Félagi er einnig óheimilt að veita þeim lán eða setja fyrir þann tryggingu sem giftur er eða í óvígðri sambúð með aðila skv. 1. málsl. eða er skyldur honum að feðgatali eða niðja ellegar stendur hlutaðeigandi að öðru leyti sérstaklega nærri. Ákvæði þessarar málsgreinar taka þó ekki til venjulegra viðskiptalána.

Hlutafélag má ekki veita lán til að fjármagna kaup á hlutum í félaginu eða móðurfélagi þess hvort heldur móðurfélagið er hlutafélag eða einkahlutafélag. Hlutafélag má heldur ekki leggja fram fé né setja tryggingu í tengslum við slík kaup.

Trygging félagsins, sem sett er fyrir áðurnefnda aðila í bága við ákvæði 1. og 2. mgr., er þó bindandi nema viðsemjandi hafi vitað eða mátt vita að tryggingin hafi verið sett andstætt þessum ákvæðum.

Ef félagið hefur innt af hendi greiðslur í tengslum við ráðstafanir sem eru andstæðar 1. og 2. mgr. skal endurgreiða þær með dráttarvöxtum.

Ef ekki er unnt að endurgreiða féð eða afturkalla tryggingu eru þeir sem gerðu eða framkvæmdu síðar ráðstafanir skv. 1. og 2. mgr. ábyrgir fyrir tapi félagsins.

Ákvæði 1. og 2. mgr. eiga ekki við um lán eða framlag til móðurfélags og tryggingu fyrir skuldbindingum móðurfélags.

Ákvæðum 1. og 2. mgr. verður ekki beitt um innlánsstofnanir eða aðrar fjármálastofnanir.

Í gerðabók félagsstjórnar skal getið sérhvers láns, framlags og tryggingar samkvæmt þessari grein.

73. gr.

Í 1. mgr. 113. gr. laganna standi orðin: laga um gjaldþrotaskipti o.fl., í staðinn fyrir „laga um gjaldþrotaskipti".

74. gr.

Í 2. mgr. 114. gr. laganna standi: hluti, í staðinn fyrir „hlutabréf".

75. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 115. gr. laganna:

a. Í upphafi 1. mgr. og í 5. tölul. sömu málsgreinar standi: hlutafélagaskrá, í staðinn fyrir „ráðherra".
b. Í 3. tölul. 1. mgr. standi: eða hefur ekki framkvæmdastjóra, sbr. 49. gr., í staðinn fyrir „eða hefur ekki framkvæmdastjóra sé þess krafist í lögum".
c. Í 4. tölul. 1. mgr. falla niður orðin „ársreikningar þeirra hlutafélaga, sem skila skulu ársreikningum", en í staðinn kemur: ársreikningar. Í staðinn fyrir „reikningsár" kemur: reikningsár, sbr. þó ákvæði laga um ársreikninga um skil á ársreikningum.

76. gr.

Á eftir 115. gr. laganna kemur ný grein er verður 115. gr. a, svohljóðandi:

Ef hlutafélagaskrá telur að hlutafélag hafi hætt störfum, félagið er án starfandi stjórnar, endurskoðanda eða skoðunarmanns eða það sinnir ekki tilkynningarskyldu sinni til skrárinnar skal skráin senda þeim sem eru eða ætla má að séu í fyrirsvari fyrir félagið samkvæmt skráningu þess ellegar síðasta skráðum stjórnarformanni eða stjórnarmönnum aðvörun þess efnis að félagið verði afskráð úr hlutafélagaskrá komi ekki fram upplýsingar innan þess frests sem skráin setur er veiti líkur fyrir því að félagið starfi enn.

Berist ekkert svar eða ekki fullnægjandi svar innan tilskilins frests skal aðvörun um afskráningu til fyrirsvarsmanna félagsins og annarra, sem hagsmuna eiga að gæta, birt einu sinni í Lögbirtingablaðinu. Berist ekki fullnægjandi svar eða athugasemdir innan þess frests sem þar er tiltekinn má fella skráningu hlutafélagsins niður.

Innan árs frá afskráningu geta hluthafar eða lánardrottnar gert þá kröfu að bú hlutafélagsins verði tekið til skipta í samræmi við 116. gr. Jafnframt má hlutafélagaskrá breyta

skráningu þannig að afskráð félag sé skráð á nýjan leik enda berist beiðni þar að lútandi innan árs frá afskráningu samkvæmt þessari grein og sérstakar aðstæður réttlæti endurskráninguna. Ekki má ráðstafa heiti félagsins á þessum tíma.

Þótt hlutafélag hafi verið fellt niður af hlutafélagaskrá samkvæmt þessari grein breytir það í engu persónulegri ábyrgð er stjórnar- eða félagsmenn kunna að vera í vegna skuldbindinga félagsins.

77. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr. 116. gr. laganna:

a. Í staðinn fyrir „2. mgr. 115. gr." standi: 2. mgr. 115. gr. eða 115. gr. a.
b. Í staðinn fyrir orðin „laga um gjaldþrotaskipti" standi: laga um gjaldþrotaskipti o.fl.

78. gr.

Í 118. gr. laganna standi alls staðar: hlutafélagaskrá, í staðinn fyrir „ráðherra", svo og orðið: skráin, í staðinn fyrir „hann" í 6. mgr.

79. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 120. gr. laganna:

a. Í 1. mgr. falla burt orðin „viðurkenna skuli hverja kröfu" og „viðurkenna kröfu", en í staðinn kemur: viðurkenna skuli hverja kröfulýsingu eða kröfu, og: viðurkenna kröfulýsingu eða kröfu.
b. Í 3. mgr. falla niður orðin „afstöðu skilanefndar til viðurkenningar kröfu sinnar", en í staðinn kemur: afstöðu skilanefndar til viðurkenningar á kröfulýsingu eða kröfu sinni.
c. 4. mgr. orðast svo:
   Berist skilanefnd krafa eftir lok kröfulýsingarfrests skulu um meðferð hennar gilda ákvæði 118. gr. laga um gjaldþrotaskipti o.fl. eftir því sem við á.
d. Í 6. mgr. kemur: hlutafélagaskrá, í staðinn fyrir „ráðherra".

80. gr.

Í 1. mgr. 122. gr. laganna standi: hlutafélagaskrá, í staðinn fyrir „ráðherra".

81. gr.

Í 1. mgr. 123. gr. laganna falla niður orðin „geymslureikning við viðskiptabanka" en í staðinn kemur: geymslureikning í innlánsstofnun sem heimild hefur til að taka við geymslufé.

82. gr.

Í 2. mgr. 125 gr. laganna standi: hlutafélagaskrá, í staðinn fyrir „ráðherra".

83. gr.

Fyrirsögn XV. kafla laganna orðast svo: **Samruni, breyting hlutafélags í einkahlutafélag og skipting.**

Síðan kemur undirfyrirsögnin: *Samruni.*

84. gr.

126. gr. laganna orðast svo:

Ákvæði þessa kafla um samruna gilda þegar hlutafélagi er slitið án skuldaskila með þeim hætti að félagið er algerlega sameinað öðru hlutafélagi með yfirtöku eigna og skulda

(samruni með yfirtöku) og þegar tvö eða fleiri hlutafélög renna saman í nýtt hlutafélag (samruni með stofnun nýs félags).

Ef einkahlutafélag er yfirtekið við samruna gilda ákvæði XIV. kafla laga um einkahlutafélög um slit þess félags.

85. gr.

126. gr. a laganna orðast svo:

Félagsstjórnir samrunafélaganna skulu gera og undirrita í sameiningu samrunaáætlun sem skal geyma upplýsingar og ákvæði um:

1. Heiti og form félaganna, þar á meðal hvort heiti eða hugsanlegt aukheiti eigi að haldast sem aukheiti í yfirtökufélaginu.
2. Heimilisfang félaganna.
3. Endurgjald fyrir hlutina í yfirtekna félaginu.
4. Frá hvaða tímamarki hlutirnir, sem hugsanlega eru látnir í té sem greiðsla, veiti rétt til arðs.
5. Hvaða réttindi hugsanlegir eigendur hluta og skuldabréfa með sérstökum réttindum í yfirtekna félaginu fá í yfirtökufélaginu.
6. Aðrar hugsanlegar ráðstafanir til hagsbóta eigendum þeirra hluta og skuldabréfa sem um ræðir í 5. tölul.
7. Afhendingu hlutabréfa fyrir hluti sem látnir eru í té sem greiðsla.
8. Frá hvaða tímamarki réttindum og skyldum yfirtekna félagsins skuli reikningslega teljast lokið, sbr. 2. mgr. 126. gr. b.
9. Einhver sérstök hlunnindi sem stjórnarmenn, framkvæmdastjórar og fulltrúanefndarmenn, matsmenn skv. 126. gr. c og eftirlitsaðilar félaganna njóta.
10. Drög að samþykktum ef mynda á nýtt félag við samrunann.

86. gr.

126. gr. b laganna orðast svo:

Félagsstjórn í hverju félaganna um sig skal semja greinargerð þar sem samrunaáætlunin er skýrð og rökstudd. Í greinargerðinni skal fjalla um ákvörðun endurgjalds fyrir hlutina, þar á meðal sérstök vandkvæði er tengjast ákvörðuninni.

Greinargerðinni skal fylgja endurskoðaður sameiginlegur efnahags- og rekstrarreikningur sem sýnir allar eignir og skuldir í hverju félaganna um sig, þær breytingar sem álitið er að samruninn muni hafa í för með sér og drög að upphafsefnahagsreikningi yfirtökufélagsins. Ákvæði laga um ársreikninga gilda, eftir því sem við á, um upphafsreikninginn og skýringar í honum. Uppsetning sameiginlega efnahags- og rekstrarreikningsins fyrir félögin skal miða við uppgjörsdag sem má ekki vera meira en sex mánuði fyrir undirritun samrunaáætlunarinnar.

87. gr.

126. gr. c laganna orðast svo:

Í hverju samrunafélaganna um sig skulu einn eða fleiri óháðir, sérfróðir matsmenn, sbr. 1. mgr. 5. gr. b, gera skýrslu um samrunaáætlunina. Félögin geta haft einn eða fleiri sameiginlega matsmenn.

Eftir því sem við á gilda ákvæði 2. og 3. mgr. 5. gr. b um samband matsmannanna við viðkomandi félög.

Skýrslan skal geyma yfirlýsingu um að hve miklu leyti endurgjaldið fyrir hlutina í yfirtekna félaginu sé sanngjarnt og efnislega rökstutt. Yfirlýsingin á að lýsa þeirri eða þeim að-

ferðum sem notaðar voru við ákvörðun endurgjaldsins. Í yfirlýsingunni skal enn fremur greina það verð sem aðferðirnar leiða hver um sig til, svo og hvaða innbyrðis þýðingu leggja skal í aðferðir við verðákvörðun. Hafi verðákvörðunin verið sérstökum erfiðleikum bundin skal gera grein fyrir þeim í yfirlýsingunni.

Matsmennirnir skulu enn fremur gefa yfirlýsingu um að hve miklu leyti samruninn kunni að rýra möguleika lánardrottna á fullnustu í hinum einstöku félögum.

88. gr.

126. gr. d laganna orðast svo:

Í síðasta lagi einum mánuði eftir undirritun samrunaáætlunarinnar skal hvert samrunafélaganna senda hlutafélagaskrá endurrit af samrunaáætluninni, staðfest af félagsstjórn. Einnig skal þá eða síðar senda hlutafélagaskrá yfirlýsingu matsmanna skv. 4. mgr. 126. gr. c, sbr. 126. gr. e.

Upplýsingar um móttöku skjala, sem um ræðir í 1. mgr., skal birta skv. 1. mgr. 149. gr. Ef matsmenn telja í yfirlýsingu sinni skv. 4. mgr. 126. gr. c að samruninn kunni að rýra möguleika lánardrottna á fullnustu skulu í tilkynningu vera upplýsingar þar að lútandi og athygli lánardrottna vakin á rétti þeirra skv. 126. gr. c og 126. gr. g.

89. gr.

126. gr. e laganna orðast svo:

Ákvörðun um samruna í yfirteknu félagi tekur hluthafafundur í samræmi við ákvæði 76. gr. og nánari reglur sem félagssamþykktir kunna að geyma um félagsslit eða samruna, sbr. þó 126. gr. j. Ef félag er til félagsslitameðferðar má því aðeins ákveða samruna að úthlutun til hluthafa sé ekki hafin og hluthafafundurinn ákveði samtímis að starfi skilanefndar skuli lokið.

Ákvörðun um samruna í yfirtökufélagi tekur félagsstjórn nema hluthafafundur þurfi að gera breytingar á samþykktunum að öðru leyti en snertir heiti yfirtökufélagsins. Hluthafafundur tekur enn fremur ákvörðun ef hluthafar, sem eiga 5% af hlutafénu eða meira, sbr. þó 3. mgr., krefjast þess skriflega innan tveggja vikna frá því að móttaka á samrunaáætlun hefur verið auglýst skv. 1. mgr. 149. gr. Ákvörðun skal í slíku tilviki tekin með þeim meiri hluta er greinir í 76. gr. Félagsstjórn boðar til hluthafafundar innan tveggja vikna frá móttöku kröfunnar.

Í yfirtökufélaginu tekur hluthafafundur enn fremur ákvörðun um samruna ef þeir hluthafar, sem geta samkvæmt samþykktum félagsins og í samræmi við 68. gr. krafist hluthafafundar, fara fram á það. Ákvæði 3. og 4. málsl. 2. mgr. gilda eftir því sem við á.

Hluthafafund má í fyrsta lagi halda mánuði eftir birtingu tilkynningar um móttöku samrunaáætlunarinnar skv. 126. gr. d og yfirlýsingu matsmannanna skv. 4. mgr. 126. gr. c. Sé samruninn ekki samþykktur á grundvelli slíkrar samrunaáætlunar telst tillagan fallin.

Í síðasta lagi mánuði fyrir hluthafafundinn skulu eftirfarandi skjöl lögð fram til skoðunar fyrir hluthafa á skrifstofu hvers samrunafélags um sig og enn fremur látin hverjum skráðum hluthafa í té án endurgjalds samkvæmt beiðni:

1. Áætlun um samruna.
2. Ársreikningar allra samrunafélaganna síðustu þrjú árin eða styttri tíma hafi félag starfað skemur.
3. Efnahags- og rekstrarreikningur fyrir liðinn hluta yfirstandandi reikningsárs áður en upphafsefnahagsreikningur, sem getið er í 2. mgr. 126. gr. b, er gerður fyrir yfirtökufélagið.

4. Greinargerð stjórnar, þar á meðal sameiginlegur efnahags- og rekstrarreikningur og upphafsefnahagsreikningur, sbr. 2. mgr. 126. gr. b.
5. Skýrsla matsmanna og yfirlýsing skv. 126. gr. c.

Lánardrottnar, sem þess óska, skulu fá upplýsingar um ákvörðunartökudag skv. 1.–3. mgr.

90. gr.

126. gr. f laganna orðast svo:

Hluthafar í einu eða fleiri yfirteknum félögum geta krafist skaðabóta af viðkomandi félagi ef þeir hafa gert fyrirvara um það á hluthafafundinum enda sé endurgjald fyrir hlutina hvorki sanngjarnt né efnislega rökstutt, sbr. 3. mgr. 126. gr. c. Mál skal í þessu tilviki höfða í síðasta lagi tveimur vikum eftir að samruni hefur verið ákveðinn í öllum samrunafélögum.

91. gr.

126. gr. g laganna orðast svo:

Ef matsmenn telja í yfirlýsingu sinni skv. 4. mgr. 126. gr. c að möguleikar lánardrottna til fullnustu versni við samruna geta lánardrottnar að kröfum, sem hafa stofnast fyrir birtingu tilkynningar um samrunaáætlunina skv. 126. gr. d og ekki hefur verið sett sérstök trygging fyrir, lýst þessum kröfum sínum innan mánaðar frá töku ákvörðunar um samruna í öllum samrunafélögunum.

Krefjast má greiðslu á lýstum kröfum sem eru gjaldfallnar og jafnframt má krefjast þess að sett verði fullnægjandi trygging fyrir lýstum, ógjaldföllnum kröfum.

Sé ekki sýnt fram á hið gagnstæða telst ekki nauðsynlegt að setja tryggingu skv. 2. mgr. ef innlausn krafnanna er tryggð á grundvelli ákvæða sérlaga um samrunafélögin.

Rísi ágreiningur milli félags og lánardrottna, sem kröfum hafa lýst, um það hvort setja beri tryggingu eða framboðin trygging sé nægileg geta báðir aðilar innan tveggja vikna frá kröfulýsingu lagt málið fyrir héraðsdóm á heimilisvarnarþingi félagsins.

Lánardrottnum er óheimilt að afsala sér á bindandi hátt rétti til að krefjast tryggingar skv. 2. mgr. í samningi þeim sem liggur til grundvallar kröfunni.

92. gr.

126. gr. h laganna orðast svo:

Yfirteknu félagi telst slitið, og réttindi þess og skyldur teljast runnar í heild sinni til yfirtökufélags, þegar:

1. Samruninn hefur verið samþykktur í öllum samrunafélögunum.
2. Skilyrðum 5. mgr. er fullnægt.
3. Kröfur skv. 126. gr. f hafa verið útkljáðar nema sett sé fullnægjandi trygging fyrir þeim.
4. Kröfur skv. 126. gr. g hafa verið útkljáðar.

Um leið og skilyrði 1. mgr. eru uppfyllt verða þeir hluthafar í yfirteknu félagi, er fá greiðslu í hlutum, hluthafar í yfirtökufélagi.

Eigi samrunafélögin hluti í yfirteknu félagi er ekki unnt að skipta þeim í hluti í yfirtökufélaginu.

Ákvæði 32. gr. gilda ekki um hlutafjárhækkun í yfirtökufélaginu á grundvelli eigna og skulda í yfirtekna félaginu.

Ef myndað er nýtt félag við samruna, en það skal skrá sérstaklega, og félagsstjórn og endurskoðendur eða skoðunarmenn eru ekki kosnir strax eftir að hluthafafundur hefur samþykkt samrunann skal halda hluthafafund í nýja félaginu innan tveggja vikna til þess að kjósa félagsstjórn og endurskoðendur eða skoðunarmenn.

93. gr.

126. gr. i laganna orðast svo:

Stjórn hvers samrunafélags skal tilkynna hlutafélagaskrá ákvörðun um samruna innan tveggja vikna eftir að réttaráhrif samrunans koma til skv. 1. mgr. 126. gr. h. Yfirtökufélagið getur tilkynnt samrunann fyrir hönd félaganna. Með tilkynningunni skulu fylgja þau gögn, sem greinir í 3.–5. tölul. 5. mgr. 126. gr. e, í frumriti eða endurriti, staðfestu af félagsstjórn, ásamt fundargerðum þeirra hluthafafunda sem ákveðið hafa samrunann.

94. gr.

126. gr. j laganna orðast svo:

Ef hlutafélagi er slitið án skuldaskila þannig að það sé algerlega sameinað öðru hlutafélagi er á alla hluti í yfirtekna félaginu getur stjórn í yfirtekna félaginu tekið ákvörðun um samruna. Að öðru leyti gilda, eftir því sem við á, ákvæði 1.–2., 5.–6. og 8.–10. tölul. 1. mgr. 126. gr. a; 1. málsl. 1. mgr. 126. gr. b; 126. gr. d; 2. málsl. 1. mgr. og 2.–6. mgr. 126. gr. e; 126. gr. g; 126. gr. h og 126. gr. i.

Frest skv. 5. mgr. 126. gr. e skal, ef svo ber undir, reikna frá ákvörðun félagsstjórnar um samruna. Einnig skal gera endurskoðaðan sameiginlegan efnahags- og rekstrarreikning skv. 2. mgr. 126. gr. b.

Einn eða fleiri matsmenn, sbr. 1. mgr. 126. gr. c, skulu semja yfirlýsingu í samræmi við 4. mgr. 126. gr. c.

95. gr.

126. gr. k laganna orðast svo:

Ef hlutafélagi er slitið án skuldaskila með yfirtöku íslenska ríkisins eða íslensks sveitarfélags á öllum eignum og skuldum félagsins skal, eftir því sem við á, beita ákvæðum 126. gr. a; 1. mgr. 126. gr. b; 1.–3. mgr. 126. gr. c; 1. málsl. 1. mgr. og 1. málsl. 2. mgr. 126. gr. d; 1., 4. og 5. mgr. 126. gr. e; 126. gr. f; 1. tölul. 1. mgr. 126. gr. h og 126. gr. i.

96. gr.

Á eftir 126. gr. k kemur 128. gr. laganna er verður 127. gr.

97. gr.

Á eftir 127. gr. laganna samkvæmt framansögðu kemur undirfyrirsögnin: *Breyting hlutafélags í einkahlutafélag.*

98. gr.

128. gr. laganna samkvæmt framansögðu orðast svo:

Hluthafafundur getur, með þeim fjölda atkvæða sem krafist er til breytinga á félagssamþykktum, samþykkt að breyta hlutafélagi í einkahlutafélag. Tilkynningu um samþykktina skal senda hverjum skráðum hluthafa innan tveggja vikna.

Breyting hlutafélags í einkahlutafélag telst hafa átt sér stað þegar félagssamþykktum hefur verið breytt á þann veg að þær fullnægi kröfum laga um einkahlutafélög enda hafi breytingar á samþykktunum verið skráðar og tilkynning þar að lútandi birt í Lögbirtingablaði.

Þegar breytingin hefur átt sér stað teljast hlutabréfin, sem félagið gaf út, ógilt.

Ef liðin eru fimm ár frá breytingunni án þess að allir réttbærir aðilar hafi tilkynnt sig til skráningar á hlutaskrá í einkahlutafélaginu getur stjórn einkahlutafélagsins með auglýsingu í Lögbirtingablaði skorað á aðila að senda slíka tilkynningu innan sex mánaða. Þegar frest-

urinn er liðinn án þess að tilkynning hafi borist getur stjórnin á kostnað viðkomandi hluthafa selt hlutina í einkahlutafélaginu fyrir milligöngu aðila sem að lögum er heimilt að versla með slíka hluti. Frá söluandvirðinu getur félagið dregið kostnað við auglýsinguna og söluna. Hafi söluandvirðið ekki verið sótt innan fimm ára frá sölu rennur fjárhæðin til félagsins.

99. gr.

Á eftir 128. gr. laganna samkvæmt framansögðu kemur undirfyrirsögnin: *Skipting.*

100. gr.

129. gr. laganna orðast svo:

Hluthafafundur getur, með þeim fjölda atkvæða sem krafist er til breytinga á samþykktum hlutafélagsins, tekið ákvörðun um skiptingu félagsins. Við skiptinguna taka fleiri en eitt hlutafélag eða einkahlutafélag við öllum eignum og skuldum gegn endurgjaldi til hluthafa félagsins sem skipt er. Hluthafafundur getur með sama meiri hluta ákveðið skiptingu þannig að eitt eða fleiri félög taki við hluta af eignum og skuldum þess. Viðtaka eigna og skulda getur farið fram án samþykkis lánardrottna.

Ákvæði 5. gr. a–c, 1. mgr. 31. gr. og 126.–126 gr. i gilda um skiptinguna eftir því sem við á.

Ef kröfuhafi í félagi, sem tekið hefur þátt í skiptingunni, fær ekki fullnustu ber hvert hinna þátttökufélaganna óskipta ábyrgð á skuldbindingum sem stofnast höfðu þegar upplýsingar um skiptingaráætlunina voru birtar en þó ekki með hærri fjárhæð en svarar til nettóverðmætis þess sem við bættist eða er eftir í viðkomandi félagi á þeim tíma.

101. gr.

130.–131. gr. laganna falla niður.

102. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 132. gr. laganna:

a. Í upphafi 1. mgr. standi: Stofnendur, stjórnarmenn, framkvæmdastjórar og endurskoðendur og skoðunarmenn hlutafélags, svo og matsmenn og rannsóknarmenn, eru skyldir að bæta, í staðinn fyrir „Stofnendur, stjórnarmenn, framkvæmdastjórar og endurskoðendur hlutafélags eru skyldir að bæta“.
b. Á eftir 1. mgr. kemur ný málsgrein, 2. mgr., er orðast svo:
   Hluthafi er skyldur til að bæta tjón sem hann af ásetningi eða stórfelldu gáleysi hefur valdið félaginu, öðrum hluthöfum eða þriðja aðila með broti á lögum þessum eða samþykktum félagsins.
c. 2. mgr. verður 3. mgr.

103. gr.

Í 3. mgr. 133. gr. laganna standi: frestdagur hefst, í staðinn fyrir „gjaldþrotaskipti hefjast“.

104. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 134. gr. laganna:

a. Í upphafi 1. mgr. sé tilvísun í 1.–2. mgr. 133. gr. og í a- og b-liðum sé frestur: innan tveggja ára.
b. Í b-lið 1. mgr. standi: Gegn stjórnarmönnum og framkvæmdastjórum, svo og matsmönnum og rannsóknarmönnum, í staðinn fyrir „Gegn stjórnarmönnum og framkvæmdastjórum“.

c. Í c-lið 1. mgr. standi í upphafi: Gegn endurskoðendum eða skoðunarmönnum, í staðinn fyrir „Gegn endurskoðendum“.

105. gr.

Fyrirsögn XVII. kafla verður: **Útibú erlendra hlutafélaga.**

106. gr.

135. gr. laganna orðast svo:

Erlend hlutafélög og félög í samsvarandi lagalegu formi, sem eiga lögheimili og varnarþing í ríki á Evrópska efnahagssvæðinu, geta stundað starfsemi með rekstri útibús hér á landi.

Önnur erlend hlutafélög og félög í samsvarandi lagalegu formi geta stundað starfsemi með rekstri útibús hér á landi ef það er heimilað í alþjóðasamningi sem Ísland er aðili að eða ráðherra telur rétt að heimila slíkt. Ráðherra getur sett reglur um þessi atriði.

107. gr.

Í 136. gr. laganna fellur niður „starfsemi erlends félags“ en í staðinn kemur: starfsemi útibús erlends félags.

108. gr.

137. gr. laganna orðast svo:

Í heiti útibús erlends hlutafélags skal greina nafn hins erlenda félags, svo og að um útibú sé að ræða.

109. gr.

1. mgr. 138. gr. laganna orðast svo:

Útibússtjóri, einn eða fleiri, skal veita útibúi forstöðu. Útibússtjóri skal vera lögráða og fjár síns ráðandi. Að öðru leyti gilda ákvæði laga þessara varðandi framkvæmdastjóra um heimilisfesti o.fl. eftir því sem við á.

110. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 139. gr. laganna:

a. 1. mgr. orðast svo:

Tilkynna skal hlutafélagaskrá stofnun útibús erlends hlutafélags. Tilkynning skal gerð samkvæmt reglum sem ráðherra setur. Ákvæði XVIII. kafla um skráningu hlutafélaga varðandi tilkynningar um stofnun félaganna skulu gilda eftir því sem við á.

b. 2. og 3. mgr. falla niður en 4. mgr. verður 2. mgr.

c. Við bætist ný málsgrein er verður 3. mgr. og orðast svo:

Útibú má ekki hefja starfsemi fyrr en það hefur verið skráð.

111. gr.

141. gr. laganna orðast svo:

Ef hið erlenda félag er tekið til gjaldþrotaskipta eða félagsslitameðferðar skal útibússtjóri tafarlaust tilkynna hlutafélagaskrá það. Gæta skal ákvæða 5. mgr. 1. gr.

112. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 142. gr. laganna:

a. Við 2. tölul. bætist nýr málsliður er verður 2. málsl. og orðast svo: Þessi töluliður gildir ekki gagnvart útibúum í eigu félaga á Evrópska efnahagssvæðinu.
b. Í 2. málsl. 3. tölul. standi: Hlutafélagaskrá, í stað „Ráðherra".
c. 4. tölul. orðast svo: Ef hið erlenda félag hefur verið afmáð úr hlutafélagaskrá erlendis.
d. Við bætist nýr töluliður er verður 5. tölul. og orðast svo: Ef útibúið fullnægir ekki ákvæðum íslenskrar atvinnulöggjafar um starfsemi sína hér.

113. gr.

Í 1. mgr. 143. gr. laganna standi: lánardrottna, í stað „hérlendra lánardrottna".

114. gr.

Í 144. gr. laganna falla niður orðin „fyrir hönd útibús, eftir að honum er kunnugt um gjaldþrot félagsins" en í staðinn kemur: fyrir hönd útibús fyrir skrásetningu þess, svo og eftir að honum er kunnugt um gjaldþrot félagsins.

115. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 145. gr. laganna:

a. 1. mgr. orðast svo:
   Hlutafélagaskrá annast skráningu allra íslenskra hlutafélaga og útibúa erlendra hlutafélaga.
b. 2. mgr. orðast svo:
   Ráðherra setur nánari reglur um skipulag hlutafélagaskrár og má þar ákveða sektir fyrir brot á reglunum. Veita skal almennan aðgang að skránni, sbr. þó ákvæði laga um ársreikninga um skil á ársreikningum og aðgang að þeim.

116. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 146. gr. laganna:

a. 3. tölul. 1. mgr. orðast svo: Nöfn, kennitölu og heimilisföng stofnenda félagsins, stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og allra þeirra er hafa heimild til að rita félagið, svo og nöfn, kennitölu og heimilisföng endurskoðenda eða skoðunarmanna. Sama gildir um varamenn.
b. Í 2. mgr. falla niður orðin „undirskriftir staðfestar af notarius publicus eða tveimur vottum" en í staðinn kemur: undirskriftir staðfestar af lögbókanda, lögmanni, löggiltum endurskoðanda eða tveimur vottum.
c. Í 1. tölul. 3. mgr. fellur niður tilvísun í „3. mgr. 5. gr." en í staðinn kemur tilvísun í: 2. mgr. 5. gr. a. Jafnframt falla niður í 3. tölul. 3. mgr. orðin „endurskoðendur skilyrði þau er getur í 81. gr." en í staðinn komi: endurskoðendur eða skoðunarmenn þau hæfisskilyrði er getur í lögum um ársreikninga.
d. Í 1. málsl. 4. mgr. standi: Hlutafélagaskrá, í staðinn fyrir „Ráðherra", og í 2. málsl. sömu málsgreinar standi: hún, í staðinn fyrir „hann".

117. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 147. gr. laganna:

a. 2. málsl. 1. mgr. orðast svo: Krefjast má sannana fyrir lögmæti breytinga.
b. Í 2. mgr. falla niður orðin „stjórnarmanna, framkvæmdastjóra, endurskoðenda, þeirra sem hafa heimild til að rita firma félagsins og prókúruhafa", en í stað þeirra komi:

stjórnarmanna, varastjórnarmanna, framkvæmdastjóra, endurskoðenda eða skoðunarmanna og prókúruhafa.

c. Í lok 2. mgr. standi: hlutafélagaskrá, í staðinn fyrir „ráðherra".

118. gr.

Í 4. mgr. 148. gr. laganna standi: hlutafélagaskrá, í stað „ráðherra".

119. gr.

1. mgr. 149. gr. laganna orðast svo:

Hlutafélagaskrá skal á kostnað tilkynnanda láta birta í Lögbirtingablaði aðalefni þess sem skrásett hefur verið um stofnun nýrra hlutafélaga og tilvísun í aðalefni aukatilkynninga, t.d. varðandi móttöku sérfræðiskýrslu um öflun fjárhagsverðmæta skv. 5. gr. c og yfirlýsingu matsmanna skv. 4. mgr. 126. gr. c um rýrari möguleika lánardrottna á fullnustu vegna samrunaáætlunar á grundvelli 126. gr. d. Ef vísað er í framangreinda yfirlýsingu matsmanna skal athygli lánardrottna vakin á rétti þeirra til tryggingar skv. 126. gr. g. Þá getur hlutafélagaskrá í öðrum tilvikum látið birta meira en tilvísun í aðalefni aukatilkynninga ef hún telur slíkt nauðsynlegt.

120. gr.

Í 150. gr. laganna standi: hlutafélagaskrá, í staðinn fyrir „ráðherra". Þá bætast orðin: og aðrir, við á eftir orðunum „erlends hlutafélags". Í staðinn fyrir „endurskoðendur" kemur: endurskoðendur eða skoðunarmenn.

121. gr.

2. tölul. 151. gr. laganna orðast svo: Að brjóta vísvitandi ákvæði laga þessara um öflun vissra fjárhagsverðmæta (1., 2. og 5. mgr. 5. gr. c), greiðslu hlutafjár, útgáfu hlutabréfa eða bráðabirgðaskírteina, hlutaskrá, eigin hluti (1. og 2. mgr. 46. gr. og 46. gr. c–f), skyldu framanns varðandi boðun til stjórnarfunda (2. mgr. 54. gr.), boðun til hluthafafundar ef eigið fé samkvæmt bókum félagsins er orðið minna en helmingur af skráðu hlutafé þess (4. mgr. 67. gr.), tillög í varasjóð, úthlutun arðs, endurgreiðslu á hlutafjárframlögum, lán eða tryggingu til handa hluthöfum o.fl. (112. gr.) og tilkynningu um stofnun útibús og starfsemi þess (139. gr.).

122. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995 og koma þá til framkvæmda nema að því leyti sem segir í ákvæðum til bráðabirgða.

Frá gildistöku laga þessara falla úr gildi 80.–91. gr. laga þessara eins og þeim hefur verið breytt. Fyrirsögn XI. kafla verður: **Sérstakar rannsóknir**. Þá fellur einnig úr gildi XII. kafli laganna eins og honum hefur verið breytt.

123. gr.

Þegar lög þessi hafa öðlast gildi skal fella meginmál þeirra, svo og laga nr. 69/1989, 12/1990, 21/1991, 23/1991, 90/1991 og 92/1991, allra um breytingu á lögum um hlutafélög, inn í þau lög og gefa þau út svo breytt með samfelldri greinatölu og kaflanúmerum.

Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Þau hlutafélög, sem eru löglega skráð við gildistöku laga þessara, skulu, ef þau óska skráningar samkvæmt lögunum, færa sönnur á það fyrir hlutafélagaskrá í síðasta lagi 1. október 1995 að þau fullnægi þeim skilyrðum sem lögin setja og hafi breytt samþykktum sínum til samræmis við þau. Reglur laganna um stofnun hlutafélaga gilda þó ekki um þau félög sem stofnuð eru og skráð fyrir gildistöku þeirra nema hvað öll hlutafélög þurfa að uppfylla kröfuna um lágmark hlutafjár skv. 3. mgr. 1. gr.

Berist ekki ósk um skráningu sem fullnægir skilyrðum skv. 1. mgr. skal hlutafélagaskrá gera viðkomandi skráðum félögum viðvart um að félögin verði skráð sem einkahlutafélög verði ekki úr bætt í síðasta lagi 31. desember 1995.

Hlutafélög, sem hafa ekki fullnægt skilyrðum 1. og 2. mgr. í síðasta lagi 31. desember 1995, skulu skráð sem einkahlutafélög.

Hlutafélög, sem skráð hafa verið samkvæmt lögum þessum, skulu fylgja fyrirmælum þeirra.

Ekki skal innheimta skráningargjöld vegna skráningar eldri hlutafélaga sem hlutafélaga samkvæmt þessu ákvæði eða umskráningar þeirra sem einkahlutafélaga.

II.

Þau hlutafélög, sem eru löglega skráð við gildistöku laga þessara, má samkvæmt ósk þeirra til 31. desember 1995 umskrá sem einkahlutafélög og ber þeim við umskráninguna að hafa orðið einkahlutafélag í heiti sínu eða skammstöfunina ehf. Ber þeim að fullnægja fyrirmælum laga um einkahlutafélög og breyta samþykktum sínum til samræmis við þau. Þau þurfa þó ekki að hækka hlutafé sitt.

Hlutafélögum, sem umskráð eru sem einkahlutafélög í samræmi við ákvæði 3. mgr. ákvæðis til bráðabirgða I, ber að fara eftir ákvæðum 1. mgr. þessarar greinar. Telji hlutafélagaskrá við umskráninguna eða síðar að félagið fullnægi ekki skilyrðum laga um einkahlutafélög í þeim mæli að það standi í vegi fyrir skráningu skal skráin gefa stjórn félagsins hæfilegan frest til að bæta úr göllunum. Sé ekki úr bætt innan frestsins má slíta félaginu samkvæmt ákvæðum 1. mgr. 115. gr.

Ekki skal innheimta skráningargjöld vegna umskráningar eldri hlutafélaga sem einkahlutafélaga skv. 1. mgr.

Um umskráningu hlutafélaga, sem eru löglega skráð sem hlutafélög eftir gildistöku laga þessara, fer eftir 128. gr. laganna.

Gjört í Reykjavík, 28. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson

LÖG

um einkahlutafélög.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Almenn ákvæði.

1. gr.

Einkahlutafélag merkir félag samkvæmt lögum þessum þar sem enginn félagsmanna ber persónulega ábyrgð á heildarskuldbindingum félagsins.

Hlutafé í einkahlutafélagi skal minnst vera 500.000 krónur og skiptist það í einn eða fleiri hluti. Þessari fjárhæð getur ráðherra breytt í samræmi við breytingar á gengi evrópskra mynteininga (ECU). Fjárhæðin skal þó jafnan standa á heilu hundraði þúsunda króna. Breyting á fjárhæðinni skal öðlast gildi við upphaf árs enda hafi verið tilkynnt um hana eigi síðar en 15. desember árið áður. Nú uppfyllir einkahlutafélag kröfu um lágmarkshlutafé þegar það er stofnað og er því þá ekki skylt að hækka hlutafé sitt þótt endurskoðun lágmarksfjárhæðar samkvæmt þessari málsgrein leiði til þess að hlutafé félagsins nái ekki lengur þeirri lágmarksfjárhæð hlutafjár sem þarf til þess að einkahlutafélag verði stofnað.

Einkahlutafélögum einum er rétt og skylt að hafa orðið einkahlutafélag í heiti sínu eða skammstöfunina ehf. Að öðru leyti fer um heiti félaganna eftir ákvæðum firmalaga.

Á bréfsefni, pöntunareyðublöðum og svipuðum skjölum einkahlutafélaga og útibúa þeirra skal greina heiti, kennitölu og heimilisfang. Að því er varðar útibú félags skal auk þess greina hugsanlega skrá og skráningarnúmer félagsins í heimalandi sínu. Ef heiti einkahlutafélags eða útibús er notað skal bæta við upplýsingum um gjaldþrotaskipti eða félagsslitameðferð ef um slíkt er að ræða.

2. gr.

Nú á einkahlutafélag svo mikinn hluta hlutafjárins í öðru einkahlutafélagi eða hlutafélagi að það fer með meiri hluta atkvæða í félaginu og telst þá fyrrnefnda félagið móðurfélag en hið síðarnefnda dótturfélag.

Nú á dótturfélag eða móðurfélag ásamt einu eða fleiri dótturfélögum eða fleiri en eitt dótturfélag í sameiningu svo mikið hlutafé í öðru einkahlutafélagi eða hlutafélagi sem um ræðir í 1. mgr. og telst þá síðastnefnda félagið dótturfélag móðurfélagsins.

Ef einkahlutafélag hefur annars, vegna hlutafjáreignar eða samninga, yfirráð í öðru einkahlutafélagi eða hlutafélagi og verulega hlutdeild í afrakstri þess telst fyrrnefnda félagið einnig móðurfélag og hið síðarnefnda dótturfélag.

Móður- og dótturfélög eru í sameiningu samstæða.

II. KAFLI
Stofnun einkahlutafélags.

3. gr.

Stofnendur einkahlutafélags, einn eða fleiri, skulu gera og undirrita skriflegan stofnsamning (stofnskrá), svo og skrá sig fyrir hlutum. Stofnendur skulu einir vera áskrifendur hluta. Í stofnsamningi skulu vera drög að samþykktum félagsins og ákvarðanir um þau efni sem 4. gr. fjallar um.

Stofnandi, ef hann er einn, en a.m.k. einn stofnenda ef fleiri eru, skal hafa heimilisfesti hér á landi nema ráðherra veiti undanþágu þar frá. Búsetuskilyrðið gildir þó ekki um ríkisborgara þeirra ríkja sem eru aðilar að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið enda séu viðkomandi ríkisborgarar búsettir í EES-ríki. Sanna þarf ríkisborgararétt og búsetu í slíkum tilvikum.

Stofnendur geta verið einstaklingar, íslenska ríkið og stofnanir þess, sveitarfélög og stofnanir þeirra, skráð hlutafélög, skráð samvinnufélög, önnur skráð félög með takmarkaðri ábyrgð, skráð sameignarfélög, skráð samlagsfélög og sjálfseignarstofnanir sem eru undir opinberu eftirliti. Ráðherra getur veitt undanþágu frá skilyrðum þessarar málsgreinar. Fyrrgreind félög og stofnanir, sem eru heimilisföst í EES-ríki, geta þó verið stofnendur án undanþágu. Sanna þarf heimilisfesti í slíkum tilvikum.

Stofnandi má hvorki hafa farið fram á eða vera í greiðslustöðvun né bú hans vera undir gjaldþrotaskiptum. Ef hann er einstaklingur skal hann vera lögráða.

Sá sem undirritar stofnsamning og önnur stofnskjöl fyrir hönd lögaðila skal fullnægja þeim skilyrðum er segir um einstaklinga. Hann ber auk umbjóðanda síns ábyrgð svo sem sjálfur væri hann stofnandi nema á greiðslu þeirra hluta sem umbjóðandi hans hefur skrifað sig fyrir.

4. gr.

Í stofnsamningi skal ávallt greina:

1. nöfn, kennitölu og heimilisföng stofnenda;
2. hvernig hlutir skiptist milli stofnenda;
3. hvaða fjárhæð skuli greiða fyrir hvern hlut;
4. ef félagið skal bera kostnað af stofnun og, ef svo er, áætlaðan kostnað.

Í fyrstu skýrslu stjórnar skal tilgreina raunverulegan kostnað við stofnunina, sbr. 4. tölul. 1. mgr.

5. gr.

Í stofnsamningi skulu vera sérstök ákvæði:

1. ef hluti má greiða með öðrum verðmætum en reiðufé;
2. ef félagið skal taka við slíkum verðmætum gegn greiðslu í öðru en hlutum;
3. ef einhverjir stofnendur eða aðrir skulu njóta sérstakra réttinda í félaginu.

Að því er varðar 1. og 2. tölul. 1. mgr. skal stofnsamningi fylgja skýrsla sem hefur að geyma:

1. nöfn, kennitölu og heimilisföng þeirra aðila er hér um ræðir;
2. lýsingu á hverri greiðslu eða því sem tekið er við;
3. upplýsingar um aðferðina sem notuð er við matið;
4. tilgreiningu á endurgjaldi fyrir það sem tekið er við og
5. yfirlýsingu um að hið tiltekna verðmæti svari a.m.k. til hins umsamda endurgjalds, þar á meðal nafnverðs þeirra hluta sem gefa skal út, að viðbættu hugsanlegu álagi vegna yfirverðs; endurgjaldið má ekki vera hærra en nemur þeirri fjárhæð sem bókfæra má verðmæti þessi til eignar í reikningum félagsins.

Greiðsla með öðrum verðmætum en reiðufé skal hafa fjárhagslegt gildi. Kröfur á hendur stofnendum geta talist greiðsla. Greiðslan má ekki felast í skyldu til að vinna verk eða veita þjónustu.

Skjöl, sem eru ekki að meginefni til tekin upp í stofnsamningi en vísað er til þar, skulu fylgja honum.

Samningar um yfirtöku eða kaup fyrirtækja og önnur atriði í sambandi við stofnun félags, sem er ekki getið í stofnsamningi, eru ekki gildir gagnvart félaginu.

6. gr.

Stofnsamningi skal fylgja yfirlýsing löggilts endurskoðanda eða lögmanns um að skýrsla skv. 2. mgr. 5. gr. sé rétt.

Ef félag skal í sambandi við stofnun þess taka við eða kaupa fyrirtæki í rekstri skal fylgja stofnsamningi upphafsefnahagsreikningur félagsins, staðfestur af löggiltum endurskoðanda. Reikninginn skal semja í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga og skal hann áritaður af endurskoðanda án fyrirvara og honum fylgja vottorð endurskoðanda um að hagur fyrirtækisins hafi ekki rýrnað frá þeim tíma sem yfirtakan skal miðuð við og að stofnun félagsins.

Endurskoðandi eða lögmaður hefur rétt til að framkvæma þær athuganir, sem hann telur nauðsynlegar, og getur krafist þeirra upplýsinga og aðstoðar af stofnendum eða félaginu sem hann telur þörf á til að geta rækt starf sitt.

7. gr.

Stofnendur skulu gera tillögur að samþykktum einkahlutafélags.

Í samþykktum einkahlutafélags skal greina eftirtalin atriði:

1. heiti félagsins;
2. heimilisfang félagsins;
3. tilgang félagsins;
4. hlutafé;
5. hvort hlutafé skiptist í hluti og, ef svo er, fjárhæð hlutanna (nafnverð) og atkvæðisrétt hluthafa;
6. fjölda eða lágmarks- og hámarksfjölda stjórnarmanna og hugsanlegra varastjórnarmanna, kjörtímabil stjórnarmanna, fjölda endurskoðenda eða skoðunarmanna og kjörtímabil þeirra;
7. hvernig boða skuli til hluthafafunda;
8. hvaða mál skuli leggja fyrir aðalfund og
9. hvert skuli vera reikningsár félagsins.

Í samþykktum skal einnig greina eftirtalin atriði sem afstaða kann að hafa verið tekin til:

1. hvort hluthafar skuli að nokkru eða öllu leyti sæta innlausn af hálfu félagsins eða annarra á hlutum sínum og eftir hvaða reglum;
2. hvort skorður séu reistar við heimild hluthafa til meðferðar á hlutum sínum, sbr. 14. og 15. gr., og þá hverjar eða
3. hvort nokkrum hlutum í félaginu skuli fylgja sérstök réttindi, sbr. 12. gr.

Að því marki sem tilgangur félagsins er ekki að afla hluthöfum fjárhagslegs ávinnings skal í félagssamþykktum greint hvernig ráðstafa skuli hagnaði og hvernig fara skuli með eignir félagsins við félagsslit.

8. gr.

Ákvörðun um stofnun félags skal tekin á stofnfundi. Þar skal leggja fram undirritaðan stofnsamning, tillögur að samþykktum og önnur skjöl sem nauðsynleg eru. Félagið telst stofnað ef stofnendur eru einhuga um það og þann grundvöll sem félagið er byggt á.

Eftir að ákveðið hefur verið að stofna félagið skal kjósa stjórn þess og endurskoðendur eða skoðunarmenn.

9. gr.

Stjórn félags skal tilkynna það til skráningar innan tveggja mánaða frá dagsetningu stofnsamnings.

Eigi má skrá félag nema heildarhlutafé sé greitt. Sama gildir um það sem greiða á umfram nafnverð í samræmi við stofnsamning.

Ef tilkynning um stofnun einkahlutafélags berst ekki hlutafélagaskrá innan þess frests sem um ræðir í 1. mgr. skal synja skráningar. Fari svo falla burtu skuldbindingar þeirra er hafa skráð sig fyrir hlutafé. Sama gildir ef skráningar er synjað af öðrum ástæðum.

10. gr.

Óskráð félag getur hvorki öðlast réttindi né tekið á sig skyldur. Það getur heldur ekki verið aðili í dómsmálum.

Nú er löggerningur gerður fyrir hönd félags áður en það er skráð og bera þeir sem tekið hafa þátt í gerningnum eða ákvörðunum um hann óskipta persónulega ábyrgð á efndum. Við skráninguna tekur félag við þeim skyldum sem leiðir af stofnsamningi eða félag hefur tekið á sig eftir stofnfund.

Ef gerður er löggerningur áður en félag er skráð og viðsemjandinn vissi að félagið var ekki skráð getur hann, nema um annað sé um samið, riftað gerningnum svo framarlega sem tilkynning til hlutafélagaskrár er ekki gerð innan þess frests er um ræðir í 9. gr. eða skráningar hefur verið synjað. Vissi viðsemjandinn ekki að félagið var óskráð getur hann riftað löggerningnum meðan félagið er ekki skráð.

III. KAFLI
Greiðsla hlutafjár.

11. gr.

Greiðsla hlutar má ekki nema minna en nafnverði hans og skal hún innt af hendi fyrir skráningu, sbr. 1. mgr. 9. gr.

Skilyrði, sem hluthafi setur í tengslum við stofnun einkahlutafélags og ekki samrýmast lögum þessum eða stofnsamningi, hafa ekkert gildi.

Ekki má skuldajafna kröfu, sem risin er af áskrift, gegn kröfu er hluthafi kann að eiga á hendur félaginu nema stjórn þess samþykki. Slíkt samþykki má stjórnin þó ekki gefa ef skuldajöfnuðurinn getur orðið félaginu eða lánardrottnum þess til tjóns.

IV. KAFLI
Hlutir og hlutaskrá.

12. gr.

Í einkahlutafélagi eru einn eða fleiri hlutir í eigu eins eða fleiri hluthafa. Séu hlutir fleiri en einn skulu allir hlutir hafa jafnan rétt miðað við fjárhæð nema annað sé ákveðið í samþykktum félagsins. Má þar m.a. kveða á um hlutaflokka án atkvæðisréttar.

13. gr.

Hluti má selja og veðsetja nema annað leiði af lögum eða sé boðið í samþykktum félagsins. Í samþykktum má ákveða viðskiptahömlur um hluti í samræmi við ákvæði 14. og 15. gr. eða sérstakra laga.

14. gr.

Í samþykktum má ákveða að við eigendaskipti að hlut, önnur en við erfð eða búskipti, skuli hluthafar eða aðrir hafa forkaupsrétt. Í samþykktum skulu þá vera nánari reglur um þetta efni og skal þar m.a. greina:

a. röð forkaupsréttarhafa;
b. ákvæði um frest er forkaupsréttarhafi hefur til að beita forkaupsrétti sínum sem lengstur má vera tveir mánuðir og telst fresturinn frá tilkynningu til stjórnar um tilboð og
c. ákvæði um frest til greiðslu kaupverðs sem þó má eigi vera lengri en þrír mánuðir frá því að kaup voru ákveðin; ef fyrir liggur tilboð frá þriðja aðila sem forkaupsréttarhafi gengur inn í skulu þó ákvæði þess tilboðs um greiðsluskilmála gilda.

Taki tilboð til margra hluta eins eða fleiri hluthafa er eigi unnt að neyta forkaupsréttar að því er varðar nokkra þeirra nema slíkt sé sérstaklega heimilað í samþykktum. Sé í samþykktum ákvæði um reikningsgrundvöll kaupverðs hluta er ákvæðið ógilt ef það leiðir til bersýnilega ósanngjarns verðs fyrir hlutina eða skilmálar eru bersýnilega ósanngjarnir að öðru leyti.

Stjórn félags skal þegar í stað greina forkaupsréttarhöfum skriflega frá tilkynningu um tilboð.

Ef í samþykktum er ekki ákvæði um reikningsgrundvöll kaupverðs og ekki næst samkomulag um það skal kaupverðið ákveðið af matsmönnum sem dómkvaddir skulu á heimilisvarnarþingi félagsins. Nú vill annar hvor aðila eigi hlíta ákvörðun hinna dómkvöddu matsmanna og getur hann þá borið ákvörðunina undir dómstóla en mál skal höfðað innan þriggja mánaða frá því að hinir dómkvöddu matsmenn luku mati sínu.

15. gr.

Ákveða má í samþykktum að veðsetning, sala eða annað framsal á hlutum megi einungis fara fram með samþykki félagsins.

Stjórn félags tekur ákvörðun um hvort samþykki skuli veitt nema annað sé ákveðið í samþykktum. Ákvörðun um, hvort veita skuli samþykki, skal tekin án tafar og aldrei síðar en tveimur mánuðum eftir að samþykkis er óskað. Ákvörðun stjórnar um þetta efni skal þegar í stað tilkynnt þeim er samþykkis hefur leitað. Hafi samþykki eigi borist innan tveggja mánaða frá skriflegri beiðni um það skal svo litið á að samþykki hafi verið veitt.

Synji stjórn félags um sölu eða annað framsal á hlutum getur hluthafinn krafist þess að félagið leysi til sín hlutina sem um ræðir. Náist ekki samkomulag um verð skal það ákveðið innan þriggja mánaða af matsmönnum sem dómkvaddir skulu á heimilisvarnarþingi félagsins. Félagið ber kostnað af matinu. Nú vill annar hvor aðila ekki hlíta ákvörðun hinna dómkvöddu matsmanna og getur hann þá borið ákvörðunina undir dómstóla en mál skal höfðað innan þriggja mánaða frá því að hinir dómkvöddu matsmenn luku mati sínu.

16. gr.

Ef hluthafi á meira en 9/10 hlutafjár í félagi og ræður yfir samsvarandi atkvæðamagni getur hluthafinn og stjórn félagsins í sameiningu ákveðið að aðrir hluthafar í félaginu skuli sæta innlausn hluthafans á hlutum sínum. Sé slíkt ákveðið skal senda nefndum hluthöfum tilkynningu, með sama hætti og gildir um boðun aðalfundar eftir því sem við á, þar sem þeir eru hvattir til að framselja hluthafanum hluti sína innan fjögurra vikna.

Skilmála fyrir innlausn og matsgrundvöll innlausnarverðs skal greina í tilkynningunni. Ef ekki næst samkomulag um verðið skal enn fremur tilgreina að það verði ákveðið af matsmönnum sem dómkvaddir eru á heimilisvarnarþingi félagsins. Ákvæði 4. mgr. 14. gr. gilda. Loks skal í tilkynningunni gefa upplýsingar um ákvæði 3. mgr. þessarar greinar.

Ef ákvörðun matsmanna leiðir til hærra innlausnarverðs en hluthafinn bauð gildir það einnig fyrir þá hluthafa í sama flokki sem hafa ekki beðið um mat. Kostnað við ákvörðun verðsins greiðir hluthafinn nema dómstóll telji vegna sérstakra ástæðna að viðkomandi minni hluti hluthafa í félagi því sem um ræðir skuli að nokkru eða öllu leyti greiða kostnaðinn.

17. gr.

Sé hlutur ekki framseldur samkvæmt ákvæðum 16. gr. skal greiða andvirði hans á geymslureikning á nafn rétthafa. Frá þeim tíma telst hluthafinn réttur eigandi hlutar og hlutir fyrri eiganda ógildir. Setja má nánari ákvæði hér um í samþykktum.

18. gr.

Ef hluthafi á meira en ⅒ hlutafjár í félagi og ræður yfir samsvarandi atkvæðamagni getur hver einstakur af minni hluta hluthafa krafist innlausnar hjá hluthafanum. Ákvæði 4. mgr. 14. gr. og 2. málsl. 3. mgr. 16. gr. gilda eftir því sem við á.

19. gr.

Þegar einkahlutafélag hefur verið stofnað skal stjórn þess þegar í stað gera hlutaskrá. Heimilt er að hafa skrána í tryggu lausblaða- eða spjaldaformi eða tölvuskrá hana.

Í hlutaskrá skulu hlutir skráðir í númeraröð og skal fyrir sérhvern hlut greint frá nafni eiganda, kennitölu og heimilisfangi.

Gefa má út hlutaskírteini í einkahlutafélögum.

Verði eigendaskipti að hlut og ákvæði 14. og 15. gr. eru þeim ekki til fyrirstöðu skal nafn hins nýja hluthafa fært í hlutaskrána þegar hann eða löglegur umboðsmaður hans tilkynnir eigendaskiptin og sannar rétt sinn. Enn fremur skal geta eigendaskipta- og skráningardags. Sá sem eignast hefur hlut getur ekki beitt réttindum sínum sem hluthafi nema nafn hans hafi verið skráð í hlutaskrá eða hann hafi tilkynnt og fært sönnur á eign sína á hlutnum.

Ef þess er krafist af hluthafa eða veðhafa skal félagið gefa út staðfestingu um færslu í hlutaskrána.

Hlutaskrá skal ætíð geymd á skrifstofu félags og eiga allir hluthafar og stjórnvöld aðgang að henni og mega kynna sér efni hennar.

20. gr.

Framsal hluta til eignar eða veðsetning þeirra hefur ekki gildi gagnvart lánardrottnum framseljanda eða veðsala nema félagið hafi fengið tilkynningu þar að lútandi frá framseljandanum eða veðsalanum.

Ef hluthafi hefur framselt eða veðsett sömu hluti fleiri en einum aðila gengur réttur síðari framsalshafa eða veðhafa fyrir ef félagið fær fyrst tilkynningu um framsal til hans eða veðsetningu honum til handa og síðari aðilinn var í góðri trú þegar tilkynningin barst félaginu.

21. gr.

Nú eiga margir hlut saman og geta þeir þá aðeins beitt réttindum sínum í félaginu með sameiginlegum umboðsmanni.

22. gr.

Ef einkahlutafélag, sem er skráð í eigu fleiri en eins aðila, kemst á hendur eins aðila skal tilkynna hlutafélagaskrá það.

V. KAFLI
Hækkun hlutafjár.

23. gr.

Hluthafafundur getur ákveðið hækkun hlutafjár hvort heldur er með áskrift nýrra hluta eða útgáfu jöfnunarhluta, sbr. þó 30. gr. Hækkun hlutafjár má ekki ákveða fyrr en félagið hefur verið skráð.

Tillaga um hlutafjárhækkun skal liggja frammi til athugunar fyrir hluthafa og send þeim eftir þeim reglum sem greinir í 4. mgr. 63. gr. Tillagan skal enn fremur lögð fram á hluthafafundi. Ef reikninga síðasta reikningsárs á ekki að ræða á sama hluthafafundi skal einnig leggja fram eftirtalin gögn:

a. eftirrit reikninga síðasta reikningsárs með áritun um afgreiðslu aðalfundar og eftirrit endurskoðunarskýrslu varðandi þessa reikninga;
b. skýrslu stjórnar þar sem gefnar eru upplýsingar um þau atriði sem verulegu máli skipta um fjárhagslega stöðu félagsins og breytingum hafa tekið eftir að reikningar voru gerðir og
c. yfirlýsingu endurskoðenda eða skoðunarmanna um fyrrgreinda skýrslu stjórnar.

Í fundarboði til hluthafafundar, þar sem taka skal ákvörðun um hækkun hlutafjár, skulu vera upplýsingar um áskriftarrétt hluthafa eða annarra, sbr. 24. gr., ásamt upplýsingum um hvernig þeir er áskriftarrétt hafa skuli bera sig að ef þeir vilja notfæra sér þennan rétt. Ef víkja á frá áskriftarrétti hluthafa skal gera grein fyrir ástæðum.

24. gr.

Við hækkun hlutafjár eiga hluthafar rétt til að skrá sig fyrir nýjum hlutum í réttu hlutfalli við hlutaeign sína nema annað sé ákveðið í samþykktum. Nú notar eða framselur einhver hinna eldri hluthafa ekki áskriftarrétt sinn að fullu og eiga þá aðrir eldri hluthafar aukinn rétt til áskriftar sem þeir geta ekki framselt öðrum.

Ef um er að ræða fleiri en einn hlutaflokk þar sem atkvæðisréttur ellegar réttur til arðs eða úthlutunar af eignum félagsins er mismunandi er unnt í samþykktum félagsins að veita hluthöfum í þessum flokkum forgangsrétt til að skrá sig fyrir hlutum í sínum eigin flokkum. Í slíkum tilvikum geta hluthafar í öðrum flokkum fyrst nýtt sér forgangsrétt til áskriftar skv. 1. mgr. að þeim hluthöfum frágengnum er þar greinir frá.

Hluthafafundur getur með því atkvæðamagni, sem kveðið er á um í 68. gr., ákveðið að víkja frá þeirri reglu er greinir í 1. mgr., enda sé hluthöfum á engan hátt mismunað. Án samþykkis þeirra hluthafa, er sæta skerðingu áskriftarréttar síns, getur hluthafafundur þó ekki ákveðið meira frávik frá áskriftarrétti hluthafa en greint er í fundarboði.

25. gr.

Í ákvörðun um hækkun hlutafjár með áskrift nýrra hluta skal taka fram:

1. hve mikið hækka skal hlutaféð og má setja hámark og lágmark fyrir hækkuninni;
2. þann hlutaflokk sem hinir nýju hlutir skulu tilheyra ef í félaginu eru eða skulu vera hlutaflokkar;
3. forgangsrétt hluthafa eða annarra til áskriftar að hlutum eða hverjir geti ella skrifað sig fyrir hlutum;
4. frest til áskriftar og frest hluthafa til þess að nota forgangsrétt sinn til áskriftar og skal fresturinn eigi vera skemmri en tvær vikur frá tilkynningu til hluthafa um ákvörðun um hækkun hlutafjár sem skal send strax í kjölfar ákvörðunarinnar;
5. frest til greiðslu hluta, sem þó má ekki vera lengri en til skráningar hækkunar, ásamt reglum um hvernig skipta skuli hlutum ef þeir sem eiga ekki forgangsrétt hafa skráð sig fyrir meira hlutafé en gefinn er kostur á enda sé skiptingin ekki falin stjórninni;

6. nafnverð hluta og gengi þeirra;
7. áætlaðan kostnað félagsins vegna hækkunar hlutafjárins.

Eigi að vera hömlur á viðskiptum með hina nýju hluti eða hinir nýju hluthafar skulu skyldir til að sæta innlausn hluta sinna skal það tekið fram í ákvörðuninni.

Hinir nýju hlutir skulu veita réttindi í félaginu frá skráningardegi hlutafjárhækkunarinnar enda sé ekki annað ákveðið í samþykkt hluthafafundar um hækkunina.

Í næstu skýrslu stjórnar með ársreikningi skal tilgreina raunverulegan kostnað við hlutafjárhækkunina.

26. gr.

Ef hina nýju hluti má greiða með skuldajöfnuði eða á annan hátt en með reiðufé skulu reglur settar um það í ákvörðun hluthafafundar um hlutafjárhækkunina. Ákvæði 5.–6. gr. skulu gilda um þetta eftir því sem við á. Stjórn félagsins skal leggja fram skýrslu skv. 2. mgr. 5. gr.

Skýrsla stjórnar og yfirlýsing löggilts endurskoðanda eða lögmanns, er þetta varða, skulu hafa legið frammi á skrifstofu félagsins til athugunar fyrir hluthafa minnst eina viku áður en hluthafafundur er haldinn og einnig vera lögð fram á fundinum.

Ákvæði 1. og 2. mgr. gilda ekki um hlutafjárhækkun sem á sér stað við samruna á grundvelli XIV. kafla laga um hlutafélög eða XIV. kafla laga þessara.

27. gr.

Áskrift nýrra hluta gerist með skráningu í gerðabók.

Hafi áskrift verið gerð með fyrirvara skal beita reglum 2. mgr. 11. gr. eftir því sem við á.

28. gr.

Tilkynning um hækkun hlutafjár verður ekki skráð í hlutafélagaskrá fyrr en heildarhlutafé hefur verið greitt, svo og það sem greiða kann að eiga umfram nafnverð. Ef tilkynning hefur ekki verið send innan árs frá því að ákvörðun var tekin eða skráningar er synjað fellur niður ákvörðunin um hlutafjárhækkunina og skuldbindingar þeirra hluthafa er þegar hafa skráð sig fyrir hlutum. Fjárhæðir, sem greiddar hafa verið, skal endurgreiða áskrifendum án tafar.

29. gr.

Hækkun hlutafjár með útgáfu jöfnunarhluta getur farið fram á þann hátt að yfirfærðar séu fjárhæðir sem skv. 74. gr. má greiða sem arð eða fjárhæðir sem komið hafa fram vegna færslna í endurmatsreikning samkvæmt ákvæðum laga um ársreikninga eða við yfirfærslu úr lögmæltum varasjóði skv. 3. mgr. 75. gr.

Í ákvörðun um hækkun hlutafjár með útgáfu jöfnunarhluta skal greina hve mikið hlutafé skal hækka. Ákvæði 2. tölul. 1. mgr., 2. og 3. mgr. 25. gr. gilda um ákvörðunina.

Hlutafjárhækkun þessi er ekki gild fyrr en ákvörðun hefur verið skráð.

30. gr.

Með ákvæðum í samþykktum félags má heimila stjórninni að hækka hlutafé með áskrift nýrra hluta.

Hluthafafundur getur veitt stjórn félags heimild til þess að ákveða útgáfu jöfnunarhluta á yfirstandandi reikningsári um fjárhæð sem nemur allt að tilteknu hámarki. Ákvæði 2. tölul. 1. mgr., 2. og 3. mgr. 25. gr. gilda um ákvörðunina.

Stjórnin getur samþykkt nauðsynlegar breytingar á samþykktum á grundvelli 1. og 2. mgr.

VI. KAFLI
Lántaka með sérstökum skilyrðum.

31. gr.

Hluthafafundur getur ákveðið með þeim meiri hluta atkvæða sem krafist er til breytinga á samþykktum að félagið taki skuldabréfalán er veiti lánardrottni rétt til þess að breyta kröfu sinni á hendur félaginu í hlut í því.

Í samþykkt hluthafafundar skv. 1. mgr. skal taka fram um lánskjör og reglur um breytingu kröfunnar í hluti í félaginu. Þar skal einnig kveða á um réttarstöðu lánardrottins ef hlutafé er hækkað, lækkað, gefin eru út ný breytanleg skuldabréf eða félagi er slitið, þar á meðal með samruna, áður en kröfunni er breytt í hluti. Um ákvörðunina og forgangsrétt til áskriftar gilda ákvæði 23.–24. gr., 1.–5. tölul. 1. mgr., 2. mgr. og 3. mgr. 25. gr. og 26.–27. gr.

Í samþykkt skv. 1. mgr. skal hluthafafundur veita stjórn félags heimild til þess að hækka hlutafé um þá fjárhæð sem leiðir af breytingu skuldabréfanna í hluti. Samþykkt hluthafafundarins skal taka upp í samþykktir félags. Þegar frestur til lántöku er á enda runninn getur félagsstjórn fellt ákvæðið úr samþykktunum.

Ef fjárhæð sú sem greidd er fyrir skuldabréf er lægri en nafnverð þess hlutar eða hluta sem breyta má skuldabréfinu í samkvæmt lánskjörum má breytingin því aðeins fara fram að mismunurinn sé greiddur félaginu eða jafnaður með frjálsu eigin fé þess.

32. gr.

Samþykkt skv. 31. gr. skal tilkynna innan tveggja vikna til hlutafélagaskrár. Í tilkynningu skal greina fjárhæð þá sem hækka má hlutaféð um og innan hvaða frests breyta verður skuldabréfi í hluti.

Þegar frestur skv. 1. mgr. er liðinn skal stjórn félagsins þegar í stað tilkynna hlutafélagaskránni hversu mörgum skuldabréfum hefur verið breytt í hluti. Ef fresturinn er lengri en eitt ár skal stjórnin eigi síðar en mánuði eftir lok hvers reikningsárs tilkynna hversu mörgum skuldabréfum hafi verið breytt í hluti á árinu. Þegar tilkynning um breytinguna hefur verið skráð telst hlutaféð hækkað um fjárhæð er nemur samanlögðu nafnverði þessara hluta.

Breytingar á samþykktum, sem leiðir af hlutafjárhækkuninni, má félagsstjórn gera.

33. gr.

Hluthafafundur eða félagsstjórn að fenginni heimild hluthafafundar getur ákveðið að taka lán gegn skuldabréfum með vöxtum sem miðast að öllu leyti eða hluta við þann arð sem greiddur er hluthöfum eða við árshagnað enda sé gætt ákvæða laga og fyrirmæla um vaxtaákvarðanir.

VII. KAFLI
Lækkun hlutafjár.

34. gr.

Þegar frá er skilin hlutafjárlækkun eftir reglum 37. gr. og 4. mgr. 38. gr. má aðeins hlutahafafundur taka ákvörðun um lækkun hlutafjár. Slíka ákvörðun má ekki taka fyrr en félagið hefur verið skráð. Í fundarboði skal m.a. greina frá ástæðum til lækkunarinnar skv. 2. mgr. þessarar greinar og hvernig hún á að fara fram.

Ákvæði 2. mgr. 23. gr. gilda, eftir því sem við á, um ákvarðanir varðandi lækkun hlutafjár. Í ákvörðun skal taka fram þá fjárhæð, sem lækka skal hlutafé um, ásamt upplýsingum um hvernig ráðstafa skuli lækkunarfénu en því má ráðstafa þannig:

1. til jöfnunar taps sem verður ekki jafnað á annan hátt;
2. til greiðslu til hluthafa;

3. til afskriftar á greiðsluskyldu hluthafa eða
4. til að leggja í sérstakan sjóð sem aðeins má nota samkvæmt ákvörðun hluthafafundar.

Hluthafafundur getur því aðeins tekið ákvörðun um lækkun hlutafjár í þeim tilgangi er greinir í 2., 3. og 4. tölul. 2. mgr. að stjórnin beri fram slíka tillögu eða samþykki slíka tillögu. Eftir hlutafjárlækkunina skulu vera fyrir hendi eignir er svara a.m.k. til hlutafjárins og lögmæltra varasjóða.

Ef greiða á af eignum félagsins hærri fjárhæð en sem nemur lækkunarfjárhæðinni skal þess getið bæði í ákvörðuninni og áskorun skv. 36. gr. ásamt þeirri fjárhæð sem umfram er.

Ákvörðun um lækkun hlutafjár skal tilkynnt til hlutafélagaskrár í samræmi við reglur XVII. kafla. Ef ekki er tilkynnt á réttum tíma, sbr. 1. mgr. 123. gr., fellur ákvörðunin úr gildi.

35. gr.

Ef ráðstafa á allri lækkunarfjárhæðinni til jöfnunar á tapi skal strax tilkynnt að hlutafjárlækkun hafi farið fram.

36. gr.

Ef ráðstafa á lækkunarfjárhæðinni að nokkru eða öllu leyti í þeim tilgangi er greinir í 2., 3. og 4. tölul. 2. mgr. 34. gr. skal, nema hlutaféð hækki um leið um samsvarandi fjárhæð, birta tvisvar í Lögbirtingablaðinu áskorun til kröfuhafa félagsins um að tilkynna kröfur sínar til félagsstjórnar innan tveggja mánaða frá fyrstu birtingu áskorunarinnar. Svo framarlega sem tilkynntar gjaldfallnar kröfur eru ekki greiddar og fullnægjandi trygging sett fyrir greiðslu ógjaldfallinna eða umdeildra krafna má ekki framkvæma hlutafjárlækkunina. Hlutafélagaskrá getur úrskurðað eftir ósk aðila hvort framboðin trygging sé nægileg.

Sanni félag að það eigi fyrir skuldum er hlutafélagaskrá heimilt að veita því undanþágu frá innköllunarskyldu skv. 1. mgr. ef ljóst þykir að kröfuhafar félagsins bíði ekki af því tjón.

Með tilkynningu um lækkun hlutafjár skal auk nauðsynlegra sönnunargagna fylgja yfirlýsing, undirrituð af stjórn félags og endurskoðendum, um að skuldir við lánardrottna félagsins séu því ekki til fyrirstöðu að hlutafjárlækkun geti farið fram.

Ef tilkynning um framkvæmd lækkunar hlutafjár hefur ekki borist innan árs frá því að ákvörðunin var skráð missir hún gildi sitt og tilkynning sú sem gerð var skv. 5. mgr. 34. gr. skal afmáð úr hlutafélagaskrá.

37. gr.

Lækkun hlutafjár með innlausn hluta eftir ákveðnum reglum getur farið fram samkvæmt ákvörðun stjórnar félags án áskorunar skv. 36. gr. þegar ákvæðin um innlausn ásamt nánari reglum um framkvæmd hennar hafa verið sett í samþykktir félags við stofnun þess eða, sé um að ræða útgefna hluti vegna hlutafjárhækkunar, í ákvörðun hluthafafundar um hækkunina.

Hlutafjárlækkun skv. 1. mgr. má því aðeins framkvæma að félagið eigi eftir lækkunina eignir sem svara a.m.k. til hlutafjárins og lögmæltra varasjóða.

VIII. KAFLI
Eigin hlutir.

38. gr.

Einkahlutafélag má aldrei sjálft eiga meira en 10% af eigin hlutafé lengur en sex mánuði. Eignist félagið meira af hlutafénu, svo sem með kaupum eða fyrir annað framsal, skal

það hafa selt hluti þannig að lögmæltu marki sé náð innan sex mánaða. Kaup eigin hluta má aðeins fjármagna úr frjálsum sjóðum félagsins.

Nú eignast dótturfélag eða tekur að veði hluti í móðurfélagi þess og eiga þá ákvæði 1. mgr. við.

Einkahlutafélagi er óheimilt að taka eigin hluti að veði til tryggingar lánum til hluthafa, sbr. 79. gr.

Ef hlutir eru ekki seldir á réttum tíma skv. 1. mgr. ber stjórninni að hlutast til um að lækka hlutaféð sem nemur nafnverði þessara hluta, sbr. VII. kafla.

IX. KAFLI
Um félagsstjórn og framkvæmdastjóra.

39. gr.

Í stjórn einkahlutafélags skulu eiga sæti fæst þrír menn nema hluthafar séu fjórir eða færri, þá nægir að stjórnina skipi einn eða tveir menn. Ef stjórn félags er skipuð einum eða tveim mönnum skal valinn a.m.k. einn varamaður.

Hluthafafundur kýs stjórn. Í samþykktum er heimilt að veita stjórnvöldum eða öðrum rétt til að tilnefna einn eða fleiri stjórnarmenn. Meiri hluti stjórnar skal þó ætíð kjörinn af hluthafafundi. Þeir stjórnarmenn, sem kosnir eru, skulu allir kosnir á sama fundi.

Við kjör stjórnar má beita meirihlutakosningu eða hlutfallskosningu og skal kosið á milli einstaklinga eða lista með nöfnum eins eða fleiri einstaklinga.

Ákveða má í samþykktum hvernig stjórnarmenn skulu kjörnir og framkvæmd kosninganna.

Ef samþykktir kveða ekki á um kosningafyrirkomulag skal kosningin framkvæmd sem meirihlutakosning milli einstaklinga.

Hafi samþykktir ekki að geyma fyrirmæli um framkvæmd kosninga skulu þær framkvæmdar þannig:

a. *Meirihlutakosning.* Sé kosið á milli einstaklinga má nota hvert atkvæði jafnoft og þeir menn eru margir sem kjósa skal. Séu boðnir fram listar hlýtur sá listi, sem fær flest atkvæði, sína menn kjörna.
b. *Hlutfallskosning.* Kjósa má milli lista eða einstaklinga. Sé kosið á milli lista skal til þess að finna hve margir frambjóðendur hafa náð kosningu af hverjum lista skrifa atkvæðatölur listanna hverja fyrir neðan auðkenni hvers lista, þá helming talnanna, þá þriðjung þeirra, þá fjórðung o.s.frv. eftir því hve marga á að kjósa og hverjum lista getur mest hlotnast þannig að útkomutölur þessar standi í röð fyrir hvern lista. Síðan skal marka hæstu útkomutölurnar, jafnmargar og kjósa á stjórnarmenn, og fær hver listi jafnmarga menn kosna sem hann á af tölum þessum. Séu of fá nöfn á lista til þess að unnt sé að ljúka úthlutun stjórnarsæta til hans skal gengið fram hjá þeim lista og úthluta til annarra lista eftir sömu reglum og hér hefur verið lýst. Sé kosið á milli einstaklinga má hluthafi skipta atkvæðum sínum í hverjum þeim hlutföllum, sem hann sjálfur kýs, á jafnmarga menn og kjósa skal eða færri. Ef ekki er á atkvæðaseðli getið skiptingar atkvæða á milli þeirra sem þau eru greidd skal þeim skipt að jöfnu.

Ef hluthafar, sem ráða yfir minnst ⅕ hlutafjárins, krefjast þess skal beita hlutfallskosningu við kjör stjórnarmanna félagsins.

Umboð stjórnarmanns gildir þann tíma sem til er tekinn í samþykktum. Kjörtímabili skal ljúka við lok aðalfundar, í síðasta lagi fjórum árum eftir kjörið.

Ákvæði laganna um stjórnarmenn eiga við um varamenn þeirra.

40. gr.

Stjórnarmaður getur hvenær sem er sagt starfa sínum lausum. Tilkynningu þar um skal hann senda stjórn félagsins og einnig þeim sem tilnefnt hefur hann hafi hann ekki verið kjörinn á hluthafafundi. Sá sem hefur kjörið eða tilnefnt stjórnarmann getur vikið honum frá störfum. Gæta verður þó ákvæða 39. gr. ef hlutfallskosning hefur farið fram þannig að til brottvikningar þurfi meira en ⅔ í tveggja manna stjórn, meira en ¾ í þriggja manna stjórn, meira en ⅘ í fjögurra manna stjórn, meira en ⅚ í fimm manna stjórn, meira en ⅙ í sex manna stjórn, meira en ⅞ í sjö manna stjórn, meira en ⅞ í átta manna stjórn, meira en ⅑ í níu manna stjórn o.s.frv. Hluthafafundur getur ávallt vikið frá öllum þeim stjórnarmönnum sem hann kaus og látið stjórnarkjör fara fram að nýju.

Ef starfi stjórnarmanns lýkur áður en kjörtímabili er lokið eða hann uppfyllir ekki lengur skilyrði 42. gr. til þess að geta verið í stjórn og enginn varamaður er til þess að koma í hans stað hvílir sú skylda á hinum stjórnarmönnunum að efna til kjörs nýs stjórnarmanns fyrir þann tíma sem eftir er af kjörtíma hins fyrri eða óska eftir tilnefningu. Ef kjörið heyrir undir hluthafafund er þó unnt að fresta kjöri nýs stjórnarmanns til næsta aðalfundar þar sem stjórnarkjör skal fara fram svo framarlega sem stjórnin er ákvörðunarbær með þeim stjórnarmönnum og varamönnum sem eftir eru.

Verði félag án stjórnar skulu þeir sem síðast gegndu stjórnarstörfum formlega skoðast í fyrirsvari uns ný stjórn tekur við.

41. gr.

Stjórn félags getur ráðið einn eða fleiri framkvæmdastjóra.

Meiri hluta stjórnar skulu mynda menn sem eru ekki framkvæmdastjórar í félaginu.

Skipi einn maður stjórnina má hann jafnframt vera framkvæmdastjóri. Í tveggja manna stjórn má annar vera framkvæmdastjóri.

42. gr.

Stjórnarmenn eða framkvæmdastjórar skulu vera lögráða, fjár síns ráðandi og mega ekki á síðustu þremur árum hafa í tengslum við atvinnurekstur hlotið dóm fyrir refsiverðan verknað samkvæmt almennum hegningarlögum eða lögum um hlutafélög, einkahlutafélög, bókhald, ársreikninga, gjaldþrot eða opinber gjöld.

Framkvæmdastjórar og minnst helmingur stjórnarmanna skulu vera búsettir hér á landi. Sé stjórnarmaður einn gildir búsetuskilyrðið um hann og jafnframt gildir það um annan tveggja stjórnarmanna. Ráðherra getur veitt undanþágu frá skilyrðinu. Búsetuskilyrðið gildir þó ekki um ríkisborgara þeirra ríkja sem eru aðilar að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið enda séu viðkomandi ríkisborgarar búsettir í EES-ríki. Sanna þarf ríkisborgararétt og búsetu í slíkum tilvikum.

43. gr.

Stjórnarmenn og framkvæmdastjórar skulu, er þeir gerast stjórnarmenn eða framkvæmdastjórar, gefa stjórninni skýrslu um hlutaeign sína í félaginu og félögum innan sömu samstæðu. Þá skulu þeir síðar gefa skýrslu um kaup og sölu sína á slíkum hlutum.

Stjórnarmenn og framkvæmdastjórar mega ekki misnota aðstöðu sína í viðskiptum með hluti í félaginu eða félögum innan sömu samstæðu.

44. gr.

Félagsstjórn fer með málefni félagsins og skal annast um að skipulag félags og starfsemi sé jafnan í réttu og góðu horfi. Sé framkvæmdastjóri ráðinn fara félagsstjórn og framkvæmdastjóri með stjórn félagsins, sbr. 2. mgr. 41. gr.

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur félagsins og skal í þeim efnum fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem félagsstjórn hefur gefið. Hinn daglegi rekstur tekur ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikils háttar. Slíkar ráðstafanir getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt sérstakri heimild frá félagsstjórn nema ekki sé unnt að bíða ákvarðana félagsstjórnar án verulegs óhagræðis fyrir starfsemi félagsins. Í slíkum tilvikum skal félagsstjórn tafarlaust tilkynnt um ráðstöfunina.

Félagsstjórn skal annast um að nægilegt eftirlit sé haft með bókhaldi og meðferð fjármuna félagsins. Ef ráðinn er framkvæmdastjóri skal hann sjá um að bókhald félagsins sé fært í samræmi við lög og venjur og meðferð eigna félagsins sé með tryggilegum hætti.

Einungis félagsstjórn getur veitt prókúruumboð.

45. gr.

Þegar samstæða félaga er mynduð skal stjórn móðurfélags tilkynna það stjórn dótturfélagsins. Stjórn dótturfélags skal gefa móðurfélaginu allar þær upplýsingar sem nauðsynlegar eru varðandi mat á fjárhagsstöðu samstæðunnar og starfsemi hennar.

Móðurfélag skal gefa stjórn dótturfélags upplýsingar um málefni sem skipta dótturfélagið máli. Tilkynna skal stjórn dótturfélags fyrirhugaðar ákvarðanir sem skipta dótturfélagið máli áður en endanleg ákvarðanataka fer fram.

46. gr.

Félagsstjórn skal kjósa sér formann nema ákveðið sé í samþykktum að hluthafafundur kjósi formann sérstaklega. Þó skal gæta ákvæða 3.–7. mgr. 39. gr. um hlutfallskosningu. Ef atkvæði eru jöfn ræður hlutkesti. Ekki má kjósa framkvæmdastjóra félags sem stjórnarformann í því.

Formaður kveður til stjórnarfunda og sér til þess að aðrir stjórnarmenn séu boðaðir til þeirra. Fund skal jafnan halda ef einhver stjórnarmanna eða framkvæmdastjóri krefst þess. Framkvæmdastjóri á sæti á fundum félagsstjórnar þótt hann sé ekki stjórnarmaður og hefur þar málfrelsi og tillögurétt nema félagsstjórn ákveði annað í einstökum tilvikum.

Um það sem gerist á stjórnarfundum skal haldin gerðabók sem undirrituð skal af þeim er fund sitja. Stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri, sem er ekki sammála ákvörðun stjórnar, á rétt á að fá sérálit sitt skráð í gerðabókina.

Félagsstjórn skal setja sér starfsreglur þar sem nánar skal kveðið á um framkvæmd starfa stjórnarinnar.

Ákvæði 1. og 2. mgr. gilda ekki ef stjórn félags er aðeins skipuð einum manni. Hann skal að jafnaði taka mikilvægar ákvarðanir í málefnum félagsins að höfðu samráði við framkvæmdastjóra og skráir þær í gerðabók félagsins, svo og dagsetningar og annað sem máli skiptir.

47. gr.

Fjölskipuð félagsstjórn er ákvörðunarbær þegar meiri hluti stjórnarmanna sækir fund svo framarlega sem ekki eru gerðar strangari kröfur í samþykktum félags. Mikilvæga ákvörðun má þó ekki taka án þess að allir stjórnarmenn hafi haft tök á því að fjalla um málið sé þess kostur. Ef stjórnarmaður forfallast vegna veikinda, fjarveru o.þ.h. og valinn hefur verið varamaður skal honum veittur kostur á þátttöku í stjórnarfundum meðan forföllin vara.

Einfaldur meiri hluti atkvæða ræður úrslitum á stjórnarfundum nema samþykktir kveði á um annað. Í samþykktum má kveða svo á að atkvæði formanns ráði úrslitum þegar atkvæði eru jöfn.

48. gr.

Stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri má ekki taka þátt í meðferð máls um samningsgerð milli félagsins og hans, um málshöfðun gegn honum eða um samningsgerð milli félagsins og þriðja manns eða málshöfðun gegn þriðja manni ef hann hefur þar verulegra hagsmuna að gæta sem kunna að fara í bága við hagsmuni félagsins. Skylt er stjórnarmanni og framkvæmdastjóra að upplýsa um slík atvik.

49. gr.

Félagsstjórn kemur fram út á við fyrir hönd félags og ritar firma þess.

Félagsstjórn getur veitt stjórnarmönnum, framkvæmdastjórum eða öðrum heimild til að rita firma félagsins svo framarlega sem öðruvísi er ekki ákveðið í samþykktum þess. Ákvæði 42. og 48. gr. eiga við um þá er heimild hafa til ritunar firma og ekki eru stjórnarmenn eða framkvæmdastjórar.

Ritunarréttinn má takmarka á þann hátt að fleiri en einn fari með hann í sameiningu. Aðra takmörkun á ritunarrétti er ekki unnt að skrá.

Félagsstjórn getur hvenær sem er afturkallað heimild sem hún hefur veitt til að rita firma félagsins.

50. gr.

Framkvæmdastjóri getur ávallt komið fram fyrir hönd félagsins í málum sem eru innan verksviðs hans samkvæmt ákvæðum 44. gr.

51. gr.

Félagsstjórn, framkvæmdastjóri og aðrir þeir er hafa heimild til að koma fram fyrir hönd félagsins mega ekki gera nokkrar þær ráðstafanir sem bersýnilega eru fallnar til þess að afla ákveðnum hluthöfum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna á kostnað annarra hluthafa eða félagsins.

Félagsstjórn og framkvæmdastjóri mega ekki framfylgja ákvörðunum hluthafafundar eða annarra stjórnaraðila félagsins ef ákvarðanirnar eru ógildar vegna þess að þær brjóta í bága við lög eða félagssamþykktir.

Sé aðeins einn hluthafi í einkahlutafélagi skulu samningar milli hans og félagsins færðir í gerðabók eða gerðir skriflega með öðrum hætti nema um sé að ræða samninga sem eru liður í daglegum viðskiptum og með venjulegum kjörum.

52. gr.

Ef sá sem kemur fram fyrir hönd félags samkvæmt ákvæðum 49.–50. gr. gerir löggerning fyrir hönd þess bindur sá gerningur félagið nema:

1. hann hafi farið út fyrir þær takmarkanir á heimild sinni sem ákveðnar eru í lögum þessum;
2. hann hafi farið út fyrir takmarkanir á heimild sinni á annan hátt enda hafi viðsemjandi vitað eða mátt vita um heimildarskortinn og telja verði ósanngjarnt að viðsemjandinn haldi fram rétti sínum.

Birting tilkynningar skv. 1. mgr. 125. gr. um tilgang félagsins samkvæmt samþykktum þess telst ein og sér ekki nægileg sönnun þess að viðsemjandi hafi vitað eða mátt vita um heimildarskortinn skv. 2. tölul. 1. mgr. greinar þessarar.

53. gr.

Eftir að kjör eða tilnefning stjórnarmanna eða ráðning framkvæmdastjóra hefur verið birt í Lögbirtingablaðinu í samræmi við 125. gr. getur félagið ekki borið fyrir sig gagnvart

þriðja aðila ágalla við kjörið, tilnefninguna eða ráðninguna nema félagið sýni fram á að hann hafi vitað um ágallann.

54. gr.

Aðalfundur ákveður árlega laun stjórnarmanna.

Félagsstjórn ákveður laun og starfskjör framkvæmdastjóra.

X. KAFLI
Hluthafafundir.

55. gr.

Hluthafafundur fer með æðsta vald í málefnum einkahlutafélags samkvæmt því sem lög og samþykktir þess ákveða.

Hluthafar fara með ákvörðunarvald sitt í málefnum félagsins á hluthafafundum. Þetta á þó ekki við um einkahlutafélag eins aðila. Þar kemur hluthafi í stað hluthafafundar, tekur sjálfur ákvarðanir fyrir hönd félagsins og skráir þær í gerðabók.

Öllum hluthöfum er heimilt að sækja hluthafafund og taka þar til máls.

56. gr.

Hluthafi getur látið umboðsmann sækja hluthafafund fyrir sína hönd. Hluthafa er heimilt að sækja fund ásamt ráðgjafa. Ráðgjafi hefur hvorki málfrelsi, tillögurétt né atkvæðisrétt á hluthafafundum.

Umboðsmaður skal leggja fram skriflegt og dagsett umboð. Umboð gildir aldrei lengur en fimm ár frá dagsetningu þess. Það má afturkalla hvenær sem er.

57. gr.

Hver hlutur veitir atkvæðisrétt. Í félagssamþykktum má ákveða að tilteknir hlutir skuli hafa aukið atkvæðagildi og hlutir megi jafnvel vera án atkvæðisréttar.

Í félagssamþykktum má ákveða að enginn geti farið með fyrir sjálfs sín hönd eða annarra nema takmarkaðan hluta samanlagðra atkvæða í félaginu.

Eigin hlutir félags og hlutir sem dótturfélag á í móðurfélagi njóta ekki atkvæðisréttar. Slíkir hlutir skulu ekki taldir með þegar krafist er samþykkis allra hluthafa, ákveðins meiri hluta alls hlutafjár eða þess sem farið er með á hluthafafundi.

Óheimilt er hluthafa sjálfum, með umboðsmanni eða sem umboðsmaður fyrir aðra, að taka þátt í atkvæðagreiðslu á hluthafafundi um málsókn gegn sjálfum sér eða um ábyrgð sína gagnvart félaginu. Sama á við um málsókn gegn öðrum eða um ábyrgð annarra ef hluthafi hefur þar verulegra hagsmuna að gæta sem kynnu að vera andstæðir hagsmunum félagsins.

58. gr.

Hluthafafund skal halda á heimili félags nema félagssamþykktir kveði svo á að fund skuli eða megi halda á öðrum stað. Heimilt er að halda hluthafafund annars staðar ef slíkt er nauðsynlegt af sérstökum ástæðum.

59. gr.

Aðalfund skal halda eftir því sem félagssamþykktir ákveða, þó eigi sjaldnar en einu sinni á ári og aldrei síðar en innan átta mánaða frá lokum hvers reikningsárs. Á aðalfundi skal leggja fram ársreikning og skýrslu endurskoðenda eða skoðunarmanna. Í móðurfélagi skal enn fremur leggja fram samstæðureikning.

Á aðalfundi skal taka ákvörðun um:
a. staðfestingu ársreiknings;
b. hvernig fara skuli með hagnað eða tap félagsins á reikningsárinu og
c. önnur þau mál er heyra undir aðalfund samkvæmt félagssamþykktum.

Ef hluthafar, sem ráða yfir minnst ⅕ hlutafjárins, krefjast þess skriflega á aðalfundi skal fresta ákvörðunum um málefni þau sem greinir í a- og b-liðum 2. mgr. til framhaldsaðalfundar sem haldinn skal í fyrsta lagi einum mánuði og í síðasta lagi tveimur mánuðum síðar. Frekari frests er ekki unnt að krefjast.

Sé hluthafi einn skal hann taka ákvarðanir samkvæmt þessari grein.

60. gr.

Aukafund skal halda þegar félagsstjórn telur þess þörf. Boða skal til aukafundar innan fjórtán daga ef hluthafar, sem ráða yfir minnst 1/10 hlutafjárins, krefjast þess skriflega og greina fundarefni enda sé lægra mark ekki ákveðið í félagssamþykktum.

61. gr.

Hver hluthafi á rétt á því að fá ákveðið mál tekið til meðferðar á hluthafafundi ef hann gerir skriflega kröfu um það til félagsstjórnar með það miklum fyrirvara að unnt sé að taka málið á dagskrá fundarins.

62. gr.

Félagsstjórn annast boðun til hluthafafunda.

Ef félagið hefur enga starfandi stjórn eða félagsstjórn lætur hjá líða að boða til hluthafafundar sem halda skal samkvæmt lögum, félagssamþykktum eða ákvörðun hluthafafundar skal hlutafélagaskrá láta boða til fundarins ef stjórnarmaður, framkvæmdastjóri, endurskoðandi, skoðunarmaður eða hluthafi krefst þess. Umboðsmaður hlutafélagaskrár skal stýra hluthafafundum sem skráin hefur látið boða til, sbr. 3. mgr. 65. gr., og er félagsstjórn skylt að afhenda honum hlutaskrá, fundargerðabók og endurskoðunarbók félagsins.

Ríkissjóður greiðir til bráðabirgða kostnað vegna fundarins. Heimilt er þó að setja það skilyrði að sá er biður um boðun til fundar setji tryggingu fyrir greiðslu kostnaðar. Félagið ber kostnaðinn endanlega. Greiði félagið ekki reikning innan þriggja mánaða frá dagsetningu hans glatar fundarbeiðandi þó tryggingarfé sínu en á í þess stað kröfu á félagið.

63. gr.

Boða skal til hluthafafundar lengst fjórum vikum fyrir fund og, sé ekki mælt fyrir um lengri frest í félagssamþykktum, skemmst viku fyrir fund. Sé samþykkt að fresta hluthafafundi um meira en fjórar vikur skal boða til framhaldsfundarins. Ef gildi ákvörðunar hluthafafundar er samkvæmt félagssamþykktum háð samþykki tveggja funda skal boðun til síðari fundarins ekki fara fram fyrr en fyrri fundurinn hefur verið haldinn. Í því fundarboði skal greina ákvörðun fyrri fundarins.

Boða skal til funda með þeim hætti sem félagssamþykktir ákveða. Boðun skal þó vera skrifleg til allra þeirra hluthafa sem þess hafa óskað og skráðir eru í hlutaskrá.

Í fundarboði skal greina málefni þau sem taka á til meðferðar á hluthafafundi. Ef taka á til meðferðar á fundinum tillögu til breytinga á samþykktum félags skal greina meginefni tillögunnar í fundarboði.

Viku fyrir hluthafafund hið skemmsta skulu dagskrá og endanlegar tillögur, svo og ársreikningur (í móðurfélagi einnig samstæðureikningur), skýrsla stjórnar og skýrsla endur-

skoðenda eða skoðunarmanna sé um aðalfund að ræða, lagðar fram skráðum hluthöfum til sýnis á skrifstofu félags og samtímis sendar sérhverjum skráðum hluthafa sem þess óskar.

Falla má frá formreglum 1.–4. mgr. ef allir hluthafar sækja hluthafafund og eru sammála um það.

64. gr.

Mál, sem hafa ekki verið greind í dagskrá hluthafafundar, er ekki unnt að taka til endanlegrar úrlausnar á fundinum nema með samþykki allra hluthafa félagsins en gera má um þau ályktun til leiðbeiningar fyrir félagsstjórn. Þótt mála hafi ekki verið getið í dagskrá er það því ekki til fyrirstöðu að ákveðið sé að boða til aukafundar til að fjalla um þau auk þess sem aðalfundur getur ávallt afgreitt mál sem skylt er að taka þar til meðferðar samkvæmt lögum eða félagssamþykktum.

65. gr.

Hluthafafundi stýrir fundarstjóri. Fundurinn kýs fundarstjóra úr hópi hluthafa eða annarra nema félagssamþykktir kveði á um annað.

Formaður félagsstjórnar eða annar, sem stjórnin nefnir til, setur hluthafafund og stjórnar kjöri fundarstjóra.

Sé boðað til hluthafafundar skv. 2. mgr. 62. gr. ákveður umboðsmaður hlutafélagaskrár fundarstjóra.

Þegar fundur hefur verið settur skal gerð skrá yfir hluthafa og umboðsmenn hluthafa er fund sækja til þess að ljóst sé hversu mörgum hlutum og atkvæðum hver þeirra ræður yfir. Skrá þessi skal notuð þar til hluthafafundur kann að breyta henni.

Fundarstjóri skal láta kjósa fundarritara sem heldur fundargerðabók. Í fundargerðabók skal skrá ákvarðanir hluthafafundar ásamt úrslitum atkvæðagreiðslna. Skrá yfir viðstadda hluthafa og umboðsmenn skal færð í fundargerðabók eða fylgja henni. Fundargerð skal lesa upphátt fyrir fundarlok og skrá þar athugasemdir sem fram koma. Fundarstjóri og fundarritari skulu undirrita fundargerðabók.

Í síðasta lagi fjórtán dögum eftir hluthafafund skulu hluthafar eiga aðgang að fundargerðabók eða staðfestu endurriti fundargerðar á skrifstofu félagsins. Fundargerðabók skal varðveitt með tryggilegum hætti.

66. gr.

Þegar hluthafi krefst þess og slíkt má verða án tjóns fyrir félagið að mati félagsstjórnar skulu félagsstjórn og framkvæmdastjóri leggja fram á hluthafafundi upplýsingar um þau málefni sem skipta máli um mat á ársreikningi félagsins og stöðu þess að öðru leyti eða áhrif geta haft á afstöðu hluthafa til mála er ákvörðun á að taka um á fundinum. Upplýsingaskyldan á einnig við um samband félagsins við félög innan sömu samstæðu.

Ef upplýsingar eru ekki tiltækar á hluthafafundi skulu hluthafar innan fjórtán daga þar frá eiga aðgang að skriflegum upplýsingum hjá félaginu og einnig skulu þær sendar þeim hluthöfum er þess hafa óskað.

67. gr.

Einfaldur meiri hluti atkvæða ræður úrslitum á hluthafafundi nema öðruvísi sé mælt í lögum eða félagssamþykktum. Nú verða atkvæði jöfn við kosningar í félaginu og ræður þá hlutkesti úrslitum nema annað sé ákveðið í félagssamþykktum.

68. gr.

Ákvörðun um breytingu félagssamþykkta skal tekin á hluthafafundi nema stjórn hafi heimild til að breyta samþykktum samkvæmt lögum þessum. Ákvörðunin verður því aðeins gild að hún hljóti samþykki minnst ⅔ hluta greiddra atkvæða, svo og samþykki hluthafa sem ráða yfir minnst ⅔ hlutum þess hlutafjár sem farið er með atkvæði fyrir á hluthafafundinum. Ákvörðun skal að öðru leyti uppfylla frekari fyrirmæli er félagssamþykktir kunna að kveða á um, auk hinna sérstöku ákvæða 69. gr.

Samþykkt um breytingu á samþykktum einkahlutafélags skal tilkynnt hlutafélagaskrá þegar í stað og eigi öðlast breytingin gildi fyrr en hún hefur verið skráð.

69. gr.

Samþykki allra hluthafa þarf til þess að ákvarðanir um eftirtaldar breytingar á félagssamþykktum verði gildar:

1. að skerða rétt hluthafa til arðgreiðslu eða annarrar úthlutunar úr hendi félagsins, öðrum en hluthöfum til hagsbóta;
2. að auka skuldbindingar hluthafa gagnvart félaginu;
3. að takmarka heimild hluthafa til meðferðar á hlutum sínum eftir ákvæðum 14. og 15. gr. eða skylda hluthafa til að þola lausn á hlutum sínum án þess að um slit félagsins sé að ræða.

Ákvörðun um breytingu á félagssamþykktum, sem skerðir rétt hluthafa til arðs eða annarrar greiðslu af eignum félagsins án þess þó að 1. tölul. 1. mgr. eigi við, er því aðeins gild að hluthafar, sem ráða yfir meira en 9/10 hlutum þess hlutafjár sem farið er með atkvæði fyrir á hluthafafundi, gjaldi henni jákvæði.

Ákvörðun um breytingu á félagssamþykktum, sem raskar réttarsambandinu milli hluthafa, er því aðeins gild að þeir hluthafar, sem sæta eiga réttarskerðingu, gjaldi henni jákvæði. Nú eru fleiri en einn hlutaflokkur í félaginu og er þá unnt að gera breytingu á félagssamþykktum sem veldur röskun á réttarsambandinu milli hlutaflokkanna ef hluthafar, sem eiga meira en 9/10 hluta hlutafjár þess hlutaflokks er sæta skal skerðingu og farið er með atkvæði fyrir á fundi og meira en helming þess hlutaflokks í heild, gjalda breytingunni jákvæði.

70. gr.

Hluthafafundur má ekki taka ákvörðun sem bersýnilega er fallin til þess að afla ákveðnum hluthöfum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna á kostnað annarra hluthafa eða félagsins.

71. gr.

Hluthafi, stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri getur höfðað mál vegna ákvörðunar hluthafafundar sem hefur verið tekin með ólögmætum hætti eða brýtur í bága við lög þessi eða samþykktir félagsins.

Mál skal höfða innan þriggja mánaða frá því að ákvörðun var tekin, ella telst hún gild.

Ákvæði 2. mgr. eiga ekki við:

a. þegar ákvörðunin er ólögleg, jafnvel með samþykki allra hluthafa;
b. þegar krafist er samþykkis allra eða tiltekinna hluthafa, til þess að ákvörðun öðlist gildi, og slíkt samþykki er ekki fengið;
c. þegar boðun til hluthafafundar hefur ekki farið fram eða reglna þeirra sem um fundarboðun gilda hefur í verulegum atriðum ekki verið gætt;
d. þegar sá hluthafi, sem höfðað hefur mál eftir að frestur sá sem tiltekinn er í 2. mgr. er útrunninn en þó innan tveggja ára eftir að ákvörðun var tekin, hefur haft frambærilega ástæðu til að draga málshöfðun og beiting ákvæða 2. mgr. yrði bersýnilega ósanngjörn.

Nú verða úrslit í dómsmáli þau að ákvörðun hluthafafundar telst ógild og skal þá ómerkja ákvörðunina eða breyta henni. Breyting á ákvörðun hluthafafundar er þó einungis unnt að gera að þess sé krafist og það sé á færi dómsins að ákveða hvers efnis ákvörðunin hefði réttilega átt að vera. Dómur í slíku máli bindur einnig þá hluthafa er ekki hafa staðið að málshöfðum. Endurrit dóma í slíkum málum skal senda hlutafélagaskrá og þar skráð niðurstaða þeirra ef ástæða þykir til.

XI. KAFLI
Sérstakar rannsóknir.

72. gr.

Hluthafi getur á aðalfundi eða öðrum hluthafafundi, þar sem málið er á dagskrá, komið fram með tillögu um að fram fari rannsókn á stofnun félags, tilgreindum atriðum varðandi starfsemi þess eða ákveðnum þáttum bókhalds eða ársreiknings. Hljóti tillagan fylgi hluthafahóps sem ræður yfir minnst ¼ hlutafjárins getur hluthafi í síðasta lagi einum mánuði frá lokum fundarins farið þess á leit við hlutafélagaskrá að hún tilnefni rannsóknarmenn. Tilmælin skal taka til greina svo framarlega sem hlutafélagaskrá telur nægilegar ástæður til þeirra. Hlutafélagaskrá skal gefa stjórn félagsins og endurskoðendum þess og, þegar við á, þeim sem málið varðar tækifæri til að láta í ljós álit sitt um kröfuna áður en hún tekur ákvörðun sína. Hlutafélagaskrá ákveður fjölda rannsóknarmanna en meðal þeirra skulu vera bæði löggiltur endurskoðandi og lögfræðingur.

Ákvæði laga um ársreikninga um hæfisskilyrði, aðstöðu, fundarsetu og upplýsingagjöf til endurskoðenda eða skoðunarmanna gilda einnig um rannsóknarmenn eftir því sem við á.

Rannsóknarmennirnir skulu gefa skriflega skýrslu til hluthafafunda. Þeir skulu fá greidda þóknun frá félaginu og skal hún ákveðin af hlutafélagaskrá.

Skýrsla rannsóknarmanna skal liggja frammi til sýnis fyrir hluthafa á skrifstofu félagsins í skemmsta lagi viku fyrir hluthafafund.

XII. KAFLI
Arðsúthlutun, varasjóðir o.fl.

73. gr.

Óheimilt er að úthluta af fjármunum félagsins til hluthafa nema það fari fram eftir reglum um úthlutun arðs sem endurgreiðsla vegna lækkunar hlutafjár eða varasjóðs eða vegna félagsslita.

74. gr.

Einungis er heimilt að úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta reikningsárs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og frjálsum sjóðum eftir að dregið hefur verið frá tap sem ekki hefur verið jafnað og það fé sem samkvæmt lögum eða félagssamþykktum skal lagt í varasjóð eða til annarra þarfa. Nú nemur varasjóður ekki 1/10 hlutafjárins og má þá ekki greiða hærri arð en sem nemur þeim hundraðshluta af greiddu hlutafé sem svarar til hæstu vaxta á almennum sparisjóðsreikningum.

Í móðurfélagi er óheimilt að úthluta það miklum arði að andstætt sé góðum rekstrarvenjum með tilliti til fjárhagsstöðu samstæðunnar enda þótt arðsúthlutun sé annars heimil.

75. gr.

Minnst tíu hundraðshluta þess hagnaðar, sem ekki fer til þess að jafna hugsanlegt tap fyrri ára og ekki er lagt í aðra lögbundna sjóði, skal leggja í varasjóð uns hann nemur tíu

hundraðshlutum hlutafjárins. Þegar því marki hefur verið náð skulu framlög vera minnst fimm hundraðshlutar þar til sjóðurinn nemur ¼ hlutafjárins. Í félagssamþykktum er unnt að mæla fyrir um skyldu til hærri framlaga.

Ef félagi hefur verið greitt meira en nafnverð fyrir hluti þegar það var stofnað eða hlutafé þess hækkað skal fé það sem greitt var umfram nafnverð lagt í varasjóð, að frádregnum kostnaði af stofnun félagsins eða hækkun hlutafjárins. Einnig skal lagt í varasjóð það fé sem félagið hefur fengið vegna sölu jöfnunarhluta sem er ekki vitjað.

Heimilt er að nota varasjóð til að jafna tap sem ekki er unnt að jafna með færslu úr öðrum sjóðum. Nú nemur varasjóður meiru en ¼ hlutafjárins og er þá heimilt að nota upphæð þá sem umfram er til þess að hækka hlutaféð eða, sé fyrirmæla 36. gr. gætt, til annarra þarfa.

76. gr.

Hluthafafundur tekur ákvörðun um úthlutun arðs eftir að félagsstjórn hefur lagt fram tillögur um það efni. Ekki má ákveða að úthluta meiri arði en félagsstjórn leggur til eða samþykkir.

Hluthafar, sem eiga samtals minnst 1/10 hlutafjárins, eiga á aðalfundi kröfu til þess, sé krafan tilkynnt félagsstjórn samkvæmt ákvæðum 61. gr., að aðalfundur taki ákvörðun um að úthluta sem arði fjárhæð sem nemur allt að fjórðungi þess sem eftir stendur af árshagnaði þegar tap fyrri ára hefur verið jafnað og það dregið frá sem samkvæmt lögum eða félagssamþykktum skal lagt í varasjóð eða sem af öðrum ástæðum er ekki unnt að úthluta sem arði. Þó er ekki unnt að krefjast þess að meira sé úthlutað en sem nemur tveim hundraðshlutum af eigin fé félagsins.

Gjalddagi arðs skal ekki vera síðar en sex mánuðum eftir að ákvörðun um úthlutun hans hefur verið tekin.

77. gr.

Ef greiðsla til hluthafa hefur farið fram andstætt ákvæðum laga þessara skal hann endurgreiða það sem hann hefur tekið við með vöxtum er séu jafnháir hæstu vöxtum á almennum sparisjóðsreikningum. Þetta gildir þó ekki um úthlutun arðs ef hluthafinn hvorki vissi né mátti vita að greiðslan var ólögmæt.

Nú kemur í ljós að féð fæst ekki endurgreitt og skulu þá þeir sem átt hafa þátt í ákvörðun um greiðsluna og framkvæmd hennar eða í gerð eða samþykkt hinna röngu reikningsskila bera ábyrgð eftir ákvæðum 108.–110. gr.

78. gr.

Hluthafafundur getur ákveðið að gefa af fjármunum félagsins til almenningsheilla, mannúðarmála eða í hliðstæðum tilgangi að svo miklu leyti sem slíkt telst hæfilegt með hliðsjón af tilganginum með gjöfinni, fjárhagsstöðu félagsins og atvikum að öðru leyti.

Félagsstjórn er heimilt að verja smávægilegum fjárhæðum miðað við fjárhagsstöðu félagsins í sama skyni sem um getur í 1. mgr.

79. gr.

Einkahlutafélagi er hvorki heimilt að veita hluthöfum, stjórnarmönnum eða framkvæmdastjórum félagsins eða móðurfélags þess lán né setja tryggingu fyrir þá. Félagi er einnig óheimilt að veita þeim lán eða setja fyrir þann tryggingu sem giftur er eða í óvígðri sambúð með aðila skv. 1. málsl. eða er skyldur honum að feðgatali eða niðja ellegar stend-

ur hlutaðeigandi að öðru leyti sérstaklega nærri. Ákvæði þessarar málsgreinar taka þó ekki til venjulegra viðskiptalána.

Einkahlutafélag má ekki veita lán til að fjármagna kaup á hlutum í félaginu eða móðurfélagi þess hvort heldur móðurfélagið er einkahlutafélag eða hlutafélag. Einkahlutafélag má heldur ekki leggja fram fé né setja tryggingu í tengslum við slík kaup.

Trygging félagsins, sem sett er fyrir áðurnefnda aðila í bága við ákvæði 1. og 2. mgr., er þó bindandi nema viðsemjandi hafi vitað eða mátt vita að tryggingin hafi verið sett andstætt þessum ákvæðum.

Ef félagið hefur innt af hendi greiðslur í tengslum við ráðstafanir sem eru andstæðar 1. og 2. mgr. skal endurgreiða þær með dráttarvöxtum.

Ef ekki er unnt að endurgreiða féð eða afturkalla tryggingu eru þeir sem gerðu eða framkvæmdu síðar ráðstafanir skv. 1. og 2. mgr. ábyrgir fyrir tapi félagsins.

Ákvæði 1. og 2. mgr. eiga ekki við um lán og framlag til móðurfélags og tryggingu fyrir skuldbindingum móðurfélags.

Ákvæðum 1. og 2. mgr. verður ekki beitt um innlánsstofnanir eða aðrar fjármálastofnanir.

Í gerðabók félagsstjórnar skal getið sérhvers láns, framlags og tryggingar samkvæmt þessari grein.

XIII. KAFLI
Félagsslit.

80. gr.

Félagsstjórn er skylt að afhenda bú félags til gjaldþrotaskipta eftir því sem mælt er fyrir í ákvæðum laga um gjaldþrotaskipti o.fl.

Standi eignir eftir við gjaldþrotaskipti að greiddum kröfum lánardrottna skal skipta þeim milli hluthafa í hlutfalli við hlutafjáreign þeirra nema samþykktir félags kveði á um aðra skipan. Lögmætur hluthafafundur getur þó ákveðið að halda starfsemi félagsins áfram að fullnægðum lögmæltum skilyrðum til þess.

81. gr.

Hluthafar, sem ráða yfir minnst ⅓ hlutafjár, geta krafist dóms fyrir því að félagi skuli slitið á þeim grundvelli að hluthafar hafi af ásetningi misnotað aðstöðu sína í félaginu eða tekið þátt í brotum á lögum þessum eða samþykktum félagsins.

Sé þess krafist fyrir dómi af hálfu félagsins má í dómi ákveða að í stað félagsslita geti félagið innan frests og fyrir verð, sem ákveðið er í dóminum, leyst til sín hluti þeirra hluthafa sem félagsslita hafa krafist skv. 1. mgr.

82. gr.

Bú einkahlutafélags skal tekið til skipta samkvæmt kröfu hlutafélagaskrár:

1. þegar félagi skal slitið samkvæmt ákvæðum í lögum en hluthafafundur ákveður ekki félagsslit;
2. ef félagið tilkynnir ekki hlutafélagaskrá um stjórn eða stjórnarmenn, sem fullnægja lögákveðnum skilyrðum, innan árs frá lokum lögmælts frests til þess;
3. þegar endurskoðaðir og samþykktir ársreikningar hafa ekki verið sendir hlutafélagaskrá fyrir þrjú síðustu reikningsár, sbr. þó ákvæði laga um ársreikninga varðandi skil á ársreikningum;
4. ef hlutafélagaskrá neitar um eða fellir úr gildi löggildingu skilanefndar skv. 4.–6. mgr. 86. gr.

Bú einkahlutafélags skal tekið til skipta samkvæmt kröfu hluthafa:

1. þegar félagi skal slitið samkvæmt ákvæðum í samþykktum þess en hluthafafundur ákveður ekki félagsslit;
2. hafi krafa skv. 1. mgr. 81. gr. verið tekin til greina með dómi.

Bú einkahlutafélags skal tekið til skipta samkvæmt kröfu félagsstjórnar hafi hluthafar, er ráða yfir minnst ⅔ heildarhlutafjár félagsins, samþykkt að slíta félaginu á þennan hátt eða skilyrðum 2. mgr. 85. gr. fyrir skipun skilanefndar er ekki fullnægt.

Félagsstjórn skal sjá um að haldinn verði hluthafafundur innan sex mánaða frá því að eigið fé samkvæmt bókum félagsins er orðið minna en skráð hlutafé þess. Á hluthafafundinum skal stjórnin gera grein fyrir fjárhagslegri stöðu félagsins og, ef þörf krefur, leggja fram tillögur um nauðsynlegar ráðstafanir, þar á meðal um slit félagsins.

83. gr.

Ef hlutafélagaskrá telur að einkahlutafélag hafi hætt störfum, félagið er án starfandi stjórnar, endurskoðanda eða skoðunarmanns eða það sinnir ekki tilkynningarskyldu sinni til skrárinnar skal skráin senda þeim sem eru eða ætla má að séu í fyrirsvari fyrir félagið samkvæmt skráningu þess ellegar síðast skráðum stjórnarformanni eða stjórnarmönnum aðvörun þess efnis að félagið verði afskráð úr hlutafélagaskrá komi ekki fram upplýsingar innan þess frests sem skráin setur er veiti líkur fyrir því að félagið starfi enn.

Berist ekkert svar eða ekki fullnægjandi svar innan tilskilins frests skal aðvörun um afskráningu til fyrirsvarsmanna félagsins og annarra, sem hagsmuna eiga að gæta, birt einu sinni í Lögbirtingablaðinu. Berist ekki fullnægjandi svar eða athugasemdir innan þess frests sem þar er tiltekinn má fella skráningu einkahlutafélagsins niður.

Innan árs frá afskráningu geta hluthafar eða lánardrottnar gert þá kröfu að bú einkahlutafélagsins verði tekið til skipta í samræmi við 84. gr. Jafnframt má hlutafélagaskrá breyta skráningu þannig að afskráð félag sé skráð á nýjan leik enda berist beiðni þar að lútandi innan árs frá afskráningu samkvæmt þessari grein og sérstakar aðstæður réttlæti endurskráninguna. Ekki má ráðstafa heiti félagsins á þessum tíma.

Þótt einkahlutafélag hafi verið fellt niður af hlutafélagaskrá samkvæmt þessari grein breytir það í engu persónulegri ábyrgð er stjórnar- eða félagsmenn kunna að vera í vegna skuldbindinga félagsins.

84. gr.

Þegar héraðsdómara hefur borist krafa um skipti skv. 1. eða 2. mgr. 82. gr. eða 83. gr. skal hann fara með hana eftir fyrirmælum laga um gjaldþrotaskipti o.fl. um meðferð kröfu lánardrottins um að bú skuldara verði tekið til gjaldþrotaskipta.

Héraðsdómari skal kveða upp úrskurð um hvort orðið verði við kröfu um að bú hlutafélags verði tekið til skipta. Sé krafan tekin til greina skal farið með búið eftir fyrirmælum laga um skipti á dánarbúum o.fl. um meðferð dánarbús þar sem erfingjar taka ekki á sig ábyrgð á skuldbindingum hins látna, að öðru leyti en því að hluthafar njóta ekki þeirrar stöðu sem erfingjar njóta við slík skipti fyrr en leitt er í ljós eftir lok kröfulýsingarfrests að eignir búsins muni hrökkva fyrir skuldum.

85. gr.

Hafi hluthafar, er ráða yfir minnst ⅔ heildarhlutafjár félags, tekið um það ákvörðun á hluthafafundi að félaginu skuli slitið og æskja þess ekki að skipti fari að hætti 3. mgr. 82. gr. skal félagsstjórn þegar láta gera efnahags- og rekstrarreikning fyrir félagið. Reikningi þessum skal fylgja álitsgerð löggilts endurskoðanda um hvort eignir félagsins hrökkvi fyrir skuldum þess.

Innan mánaðar frá því að hluthafafundur hefur tekið ákvörðun um félagsslit skv. 1. mgr. skal haldinn nýr hluthafafundur þar sem reikningar skv. 1. mgr. skulu lagðir fram. Komi fram að eignir félagsins hrökkvi fyrir skuldum skal á fundinum kosin skilanefnd. Komi fram að eignir félagsins hrökkvi ekki svo víst sé fyrir skuldum þess skal félagsstjórn óska eftir skiptum á búi félagsins skv. 3. mgr. 82. gr. Eins skal með fara í þeim tilvikum sem um getur í 4. mgr. 82. gr.

86. gr.

Í skilanefnd skulu kosnir hlutfallskosningu hið minnsta tveir en hið mesta fimm menn. Hluthafahópi, er ræður yfir minnst ⅓ heildarhlutafjár, er rétt að ráða vali eins skilanefndarmanns.

Hið minnsta einn skilanefndarmaður skal vera héraðsdóms- eða hæstaréttarlögmaður eða löggiltur endurskoðandi.

Þegar kosin hefur verið skilanefnd skal hún tilkynna hlutafélagaskrá ákvörðun um slit félagsins og kosningu sína og óska eftir löggildingu hlutafélagaskrár á starfa sínum. Er löggilding hefur fengist tekur skilanefnd við réttindum og skyldum félagsstjórnar og framkvæmdastjóra.

Hlutafélagaskrá er rétt að synja um löggildingu skilanefndar ef fyrirliggjandi gögn bera ekki með sér að réttilega hafi verið staðið að ákvörðun um félagsslit eða kjöri skilanefndar eða vafasamt þykir að eignir félagsins hrökkvi fyrir skuldum þess.

Óski maður, sem hlotið hefur löggildingu til starfa í skilanefnd, lausnar frá starfi sínu eða andist skilanefndarmaður áður en hún hefur lokið störfum skal skilanefnd tafarlaust tilkynna það hlutafélagaskrá og boða innan eins mánaðar til hluthafafundar til að kjósa nýjan mann í hans stað. Sé ekki leitað löggildingar nýs skilanefndarmanns án ástæðulausrar tafar er hlutafélagaskrá heimilt að fella löggildingu skilanefndar úr gildi.

Telji hlutafélagaskrá að ástæðulaus dráttur hafi orðið á starfi skilanefndar eða hún hafi á annan hátt brotið skyldur sínar skal skráin veita nefndinni áminningu og frest til úrbóta. Sé málum ekki komið í rétt horf innan slíks frests er hlutafélagaskrá heimilt að fella löggildingu skilanefndar úr gildi.

Skilanefndarmenn ábyrgjast einn fyrir alla og allir fyrir einn hluthöfum og lánardrottnum félagsins allt tjón er þeir kunna að baka þeim með störfum sínum af ásetningi eða stórfelldu gáleysi.

87. gr.

Þegar er skilanefnd hefur verið löggilt skal hún láta birta tvívegis í Lögbirtingablaði auglýsingu um félagsslitin ásamt áskorun til lánardrottna um að þeir lýsi kröfum sínum á hendur félaginu til skilanefndar innan tveggja mánaða frá því að auglýsingin birtist fyrra sinni. Réttaráhrif slíkrar innköllunar skulu vera hin sömu og við gjaldþrotaskipti á búi einkahlutafélags.

Í auglýsingu skv. 1. mgr. skal skilanefnd boða til fundar með lánardrottnum félags og hluthöfum til þess að fjalla um kröfur á hendur félaginu og skal sá fundur haldinn innan mánaðar frá lokum kröfulýsingarfrests.

Löggilding skilanefndar og innköllun krafna breyta ekki rétti lánardrottna til að leita fullnustu krafna sinna samkvæmt almennum reglum.

Um kröfur á hendur félaginu og gagnkvæma samninga þess skulu gilda ákvæði XV. og XVI. kafla laga um gjaldþrotaskipti o.fl. eftir því sem við á.

88. gr.

Þegar kröfulýsingarfrestur er á enda skal skilanefnd gera skrá um þær kröfur sem henni hafa borist. Skal hún láta í ljós álit sitt á því hvort eða að hve miklu leyti hún telji að viðurkenna skuli hverja kröfulýsingu eða kröfu. Telji skilanefnd ekki unnt að viðurkenna kröfulýsingu eða kröfu að öllu leyti eins og henni hefur verið lýst skal hún tilkynna hlutaðeigandi kröfuhafa það á sannanlegan hátt og boða hann sérstaklega til þess fundar þar sem fjallað verður um lýstar kröfur.

Komi ekki andmæli fram gegn afstöðu skilanefndar til viðurkenningar á lýstum kröfum á fundi sem haldinn er til umfjöllunar um lýstar kröfur skal afstaða hennar teljast endanlega samþykkt af öllum hlutaðeigandi.

Andmæli lánardrottinn afstöðu skilanefndar til viðurkenningar á kröfulýsingu eða kröfu sinni eða sæti krafa andmælum af hendi annars lánardrottins eða hluthafa og ekki er á fundinum leystur ágreiningur þeirra skal skilanefnd þegar í stað vísa honum til úrlausnar héraðsdómara á varnarþingi félagsins sem kveður upp úrskurð um hann.

Berist skilanefnd krafa eftir lok kröfulýsingarfrests skulu um meðferð hennar gilda ákvæði 118. gr. laga um gjaldþrotaskipti o.fl. eftir því sem við á.

Telji skilanefnd orka tvímælis að eignir félagsins hrökkvi fyrir skuldum þess að loknum kröfulýsingarfresti skal hún án tafar afhenda bú þess til gjaldþrotaskipta. Skal þá auglýst tvívegis í Lögbirtingablaði að búið hafi verið tekið til gjaldþrotaskipta en innköllun skilanefndar og kröfulýsingarfrestur skv. 1. mgr. 87. gr. skal vera endanlegur við gjaldþrotaskiptin. Að öðru leyti gilda almennar reglur laga um gjaldþrotaskipti o.fl. um skiptin.

Sé bú einkahlutafélags tekið til gjaldþrotaskipta með þeim hætti er segir í 5. mgr. skal við búsmeðferð telja frestdag þann dag sem hluthafafundur hefur ákveðið félagsslit skv. 1. mgr. 85. gr., en úrskurðardag eða upphafsdag skipta þann dag er skilanefnd hefur hlotið löggildingu hlutafélagaskrár.

89. gr.

Þegar að loknum fundi skv. 88. gr. og þegar nægilegum eignum félagsins hefur verið komið í verð skal skilanefnd greiða viðurkenndar kröfur á hendur félaginu. Skal hún taka frá fé til greiðslu umdeildra krafna.

Skilanefnd skal eftir þörfum boða hluthafa til fundar um tilhögun á slitum félagsins.

Þegar lokið er greiðslu krafna og fé hefur verið sérgreint til greiðslu umdeildra krafna skv. 1. mgr. og þegar fram er komin afstaða hluthafa til þess að hverju leyti eignum félagsins skuli komið í verð skal skilanefndin gera frumvarp til úthlutunargerðar til hluthafa og lokareikninga félagsins. Greiðslur til hluthafa skulu vera í réttu hlutfalli við hlutafjáreign þeirra nema öðruvísi sé ákveðið í samþykktum félagsins.

Skilanefnd skal boða til hluthafafundar til umfjöllunar um lokareikninga og frumvarp til úthlutunargerðar. Sé frumvarpi ekki andmælt eða athugasemdir gerðar við reikninga skal skilanefnd greiða hluthöfum eða afsala þeim eignum í samræmi við frumvarpið.

90. gr.

Hafi skilanefnd ekki lokið störfum innan eins árs frá löggildingu skal hún gera hlutafélagaskrá skriflega grein fyrir ástæðum þess og síðan tvívegis á ári hverju þar til hún lýkur störfum.

Rísi ágreiningur við meðferð skilanefndar sem farið yrði með við gjaldþrotaskipti eftir sérreglum laga um gjaldþrotaskipti o.fl. skal skilanefnd tafarlaust beina ágreiningsefninu til héraðsdómara sem kveður upp úrskurð um ágreininginn. Um málskot slíkra úrskurða gilda almennar reglur.

91. gr.

Ef lánardrottinn eða hluthafi vitjar ekki fjár sem í hlut hans á að koma við félagsslitin, eða ágreiningur um réttmæti kröfu skv. 3. mgr. 88. gr. er óleystur við úthlutun skilanefndar skal skilanefnd leggja viðkomandi fjárhæð á geymslureikning í innlánsstofnun sem heimild hefur til að taka við geymslufé. Sé fjárins ekki vitjað innan tíu ára, eftir atvikum frá lyktum ágreinings um kröfu lánardrottins að telja, skal það renna til ríkissjóðs.

Þegar skilanefnd hefur lokið úthlutun til hluthafa eða lagt fé á geymslureikninga skv. 1. mgr. skal hún tilkynna hlutafélagaskrá lok starfa sinna og afhenda henni lokareikninga félagsins, úthlutunargerð sína, kvittanir þeirra er við greiðslum hafa tekið og skilríki fyrir geymslureikningum, svo og öll skjöl og bækur félagsins.

Skilanefnd skal auglýsa í Lögbirtingablaði um lok starfa sinna og hver málalok hafi orðið.

92. gr.

Þegar lokið hefur verið greiðslu krafna á hendur félaginu eða fé til greiðslu umdeildra krafna hefur verið lagt á geymslureikning getur hluthafafundur ákveðið að starfi skilanefndar skuli lokið og félagið taki upp starfsemi á ný ef hluthafar, sem ráða yfir minnst ⅔ heildarhlutafjár, eru því samþykkir. Skal tilkynna hlutafélagaskrá samþykktina en ekki er heimilt að hefja á ný starfsemi fyrr en samþykktin hefur verið skráð og félagið fullnægir lögmæltum skilyrðum að öðru leyti.

93. gr.

Komi fram eignir félags eftir að skilanefnd hefur lokið störfum eða verði þau málalok á ágreiningi um réttmæti kröfu lánardrottins að fé, sem lagt hefur verið á geymslureikning vegna kröfunnar, notist ekki að öllu leyti til greiðslu hennar skal skilanefnd taka upp starf sitt á ný án innköllunar og úthluta eignum í samræmi við upphaflega úthlutunargerð sína. Um lok framhaldsskipta gilda ákvæði 2. og 3. mgr. 91. gr.

Sé þess ekki kostur að skilanefnd annist um framhaldsskipti skv. 1. mgr. skal hlutafélagaskrá löggilda án tilnefningar einn eða fleiri menn í sérstaka skilanefnd til að annast framhaldsskiptin.

XIV. KAFLI.
Samruni og breyting einkahlutafélags í hlutafélag.

Samruni.

94. gr.

Ákvæði þessa kafla um samruna gilda þegar einkahlutafélagi er slitið án skuldaskila með þeim hætti að félagið er algerlega sameinað öðru einkahlutafélagi með yfirtöku eigna og skulda (samruni með yfirtöku) og þegar tvö eða fleiri einkahlutafélög renna saman í nýtt einkahlutafélag (samruni með stofnun nýs félags).

Ef hlutafélag er yfirtekið við samruna gilda ákvæði XIV. kafla laga um hlutafélög um slit þess félags.

95. gr.

Félagsstjórnir samrunafélaganna skulu gera og undirrita í sameiningu samrunaáætlun sem skal geyma upplýsingar og ákvæði um:

1. heiti og form félaganna, þar á meðal hvort heiti eða hugsanlegt aukheiti eigi að haldast sem aukheiti í yfirtökufélaginu;
2. heimilisfang félaganna;

3. endurgjald fyrir hlutina í yfirtekna félaginu;
4. frá hvaða tímamarki hlutirnir, sem hugsanlega eru látnir í té sem greiðsla, veiti rétt til arðs;
5. hvaða réttindi hugsanlegir eigendur hluta og skuldabréfa með sérstökum réttindum í yfirtekna félaginu fá í yfirtökufélaginu;
6. aðrar hugsanlegar ráðstafanir til hagsbóta eigendum þeirra hluta og skuldabréfa sem um ræðir í 5. tölul.;
7. frá hvaða tímamarki réttindum og skyldum yfirtekna félagsins skuli reikningslega teljast lokið, sbr. 2. mgr. 96. gr.;
8. einhver sérstök hlunnindi sem stjórnarmenn, framkvæmdastjórar svo og endurskoðendur og skoðunarmenn skv. 97. gr. njóta;
9. drög að samþykktum ef mynda á nýtt félag við samrunann.

96. gr.

Félagsstjórn í hverju félaganna um sig skal semja greinargerð þar sem samrunaáætlunin er skýrð og rökstudd. Í greinargerðinni skal fjalla um ákvörðun endurgjalds fyrir hlutina, þar á meðal sérstök vandkvæði er tengjast ákvörðuninni.

Greinargerðinni skal fylgja endurskoðaður sameiginlegur efnahags- og rekstrarreikningur sem sýnir allar eignir og skuldir í hverju félaganna um sig, þær breytingar sem álitið er að samruninn muni hafa í för með sér og drög að upphafsefnahagsreikningi yfirtökufélagsins. Ákvæði laga um ársreikninga gilda, eftir því sem við á, um upphafsreikninginn og skýringar í honum. Uppsetning sameiginlega efnahags- og rekstrarreikningsins fyrir félögin skal miða við uppgjörsdag sem má ekki vera meira en sex mánuðum fyrir undirritun samrunaáætlunarinnar.

97. gr.

Í hverju samrunafélaganna um sig skal endurskoðandi eða skoðunarmaður gera skýrslu um samrunaáætlunina. Félögin geta haft einn eða fleiri sameiginlega endurskoðendur eða skoðunarmenn.

Eftir því sem við á gilda ákvæði 3. mgr. 6. gr.

Skýrslan skal geyma yfirlýsingu um að hve miklu leyti endurgjaldið fyrir hlutina í yfirtekna félaginu sé sanngjarnt og efnislega rökstutt. Yfirlýsingin á að lýsa þeirri eða þeim aðferðum sem notaðar voru við ákvörðun endurgjaldsins. Í yfirlýsingunni skal enn fremur greina það verð sem aðferðirnar leiða hver um sig til, svo og hvaða innbyrðis þýðingu leggja skal í aðferðir við verðákvörðun. Hafi verðákvörðunin verið sérstökum erfiðleikum bundin skal gera grein fyrir þeim í yfirlýsingunni.

Endurskoðandi eða skoðunarmaður skal enn fremur gefa yfirlýsingu um að hve miklu leyti samruninn kunni að rýra möguleika lánardrottna á fullnustu í hinum einstöku félögum.

98. gr.

Í síðasta lagi einum mánuði eftir undirritun samrunaáætlunarinnar skal hvert samrunafélaganna senda hlutafélagaskrá endurrit af samrunaáætluninni, staðfest af félagsstjórn. Einnig skal þá eða síðar senda hlutafélagaskrá yfirlýsingu endurskoðanda eða skoðunarmanns skv. 4. mgr. 97. gr., sbr. 99. gr.

Upplýsingar um móttöku skjala, sem um ræðir í 1. mgr., skal birta skv. 1. mgr. 125. gr. Ef endurskoðandi eða skoðunarmaður telur í yfirlýsingu sinni skv. 4. mgr. 97. gr. að samruninn kunni að rýra möguleika lánardrottna á fullnustu skulu í tilkynningu vera upplýsingar þar að lútandi og athygli lánardrottna vakin á rétti þeirra skv. 97. gr. og 101. gr.

99. gr.

Ákvörðun um samruna í yfirteknu félagi tekur hluthafafundur, sbr. þó 2. mgr. 55. gr., í samræmi við ákvæði 68. gr. og nánari reglur sem félagssamþykktir kunna að geyma um félagsslit eða samruna, sbr. þó 104. gr. Ef félag er til skilanefndarmeðferðar má því aðeins ákveða samruna að úthlutun til hluthafa sé ekki hafin og hluthafafundurinn ákveði samtímis að starfi skilanefndar skuli lokið.

Ákvörðun um samruna í yfirtökufélagi tekur félagsstjórn nema hluthafafundur þurfi að gera breytingar á samþykktunum að öðru leyti en snertir heiti yfirtökufélagsins. Hluthafafundur tekur enn fremur ákvörðun ef hluthafar, sem eiga 25% af hlutafénu eða meira, sbr. þó 3. mgr., krefjast þess skriflega innan tveggja vikna frá því að móttaka á samrunaáætlun hefur verið auglýst skv. 1. mgr. 125. gr. Ákvörðun skal í slíku tilviki tekin með þeim meiri hluta er greinir í 68. gr. Félagsstjórn boðar til hluthafafundar innan tveggja vikna frá móttöku kröfunnar.

Í yfirtökufélaginu tekur hluthafafundur enn fremur ákvörðun um samruna ef þeir hluthafar, sem geta samkvæmt samþykktum félagsins og í samræmi við 60. gr. krafist hluthafafundar, fara fram á það. Ákvæði 3. og 4. málsl. 2. mgr. gilda eftir því sem við á.

Hluthafafund má í fyrsta lagi halda mánuði eftir birtingu tilkynningar um móttöku samrunaáætlunarinnar skv. 98. gr. og yfirlýsingu endurskoðanda eða skoðunarmanns skv. 4. mgr. 97. gr. Sé samruninn ekki samþykktur á grundvelli slíkrar samrunaáætlunar telst tillagan fallin.

Í síðasta lagi mánuði fyrir hluthafafundinn skulu eftirfarandi skjöl lögð fram til skoðunar eða afhendingar fyrir hluthafa á skrifstofu hvers samrunafélags um sig:

1. áætlun um samruna;
2. ársreikningar allra samrunafélaganna síðustu þrjú árin eða styttri tíma hafi félag starfað skemur;
3. efnahags- og rekstrarreikningur fyrir liðinn hluta yfirstandandi reikningsárs áður en upphafsefnahagsreikningur, sem getið er í 2. mgr. 96. gr., er gerður fyrir yfirtökufélagið;
4. greinargerð stjórnar, þar á meðal sameiginlegur efnahags- og rekstrarreikningur og upphafsefnahagsreikningur, sbr. 2. mgr. 96. gr., og
5. skýrsla endurskoðanda eða skoðunarmanns og yfirlýsing skv. 97. gr.

Lánardrottnar, sem þess óska, skulu fá upplýsingar um ákvörðunartökudag skv. 1.–3. mgr.

100. gr.

Hluthafar í einu eða fleiri yfirteknum félögum geta krafist skaðabóta af viðkomandi félagi ef þeir hafa gert fyrirvara um það á hluthafafundinum enda sé endurgjald fyrir hlutina hvorki sanngjarnt né efnislega rökstutt, sbr. 3. mgr. 97. gr. Mál skal í þessu tilviki höfða í síðasta lagi tveimur vikum eftir að samruni hefur verið ákveðinn í öllum samrunafélögum.

101. gr.

Ef endurskoðandi eða skoðunarmaður telur í yfirlýsingu sinni skv. 4. mgr. 97. gr. að möguleikar lánardrottna til fullnustu versni við samruna geta lánardrottnar að kröfum sem hafa stofnast fyrir birtingu tilkynningar um samrunaáætlunina skv. 98. gr. og ekki hefur verið sett sérstök trygging fyrir lýst þessum kröfum sínum innan mánaðar frá töku ákvörðunar um samruna í öllum samrunafélögunum.

Krefjast má greiðslu á lýstum kröfum sem eru gjaldfallnar og jafnframt má krefjast þess að sett verði fullnægjandi trygging fyrir lýstum, ógjaldföllnum kröfum.

Sé ekki sýnt fram á hið gagnstæða telst ekki nauðsynlegt að setja tryggingu skv. 2. mgr. ef innlausn krafnanna er tryggð á grundvelli ákvæða sérlaga um samrunafélögin.

Rísi ágreiningur milli félags og lánardrottna, sem kröfum hafa lýst, um það hvort setja beri tryggingu eða framboðin trygging sé nægileg geta báðir aðilar innan tveggja vikna frá kröfulýsingu lagt málið fyrir héraðsdóm á heimilisvarnarþingi félagsins.

Lánardrottnum er óheimilt að afsala sér á bindandi hátt rétti til að krefjast tryggingar skv. 2. mgr. í samningi þeim sem liggur til grundvallar kröfunni.

102. gr.

Yfirteknu félagi telst slitið og réttindi þess og skyldur teljast runnar í heild sinni til yfirtökufélags, þegar:

1. samruninn hefur verið samþykktur í öllum samrunafélögunum;
2. skilyrðum 5. mgr. er fullnægt;
3. kröfur skv. 100. gr. hafa verið útkljáðar nema sett sé fullnægjandi trygging fyrir þeim;
4. kröfur skv. 101. gr. hafa verið útkljáðar.

Um leið og skilyrði 1. mgr. eru uppfyllt verða þeir hluthafar í yfirteknu félagi, er fá greiðslu í hlutum, hluthafar í yfirtökufélagi.

Eigi samrunafélögin hluti í yfirteknu félagi er ekki unnt að skipta þeim í hluti í yfirtökufélaginu.

Ákvæði 27. gr. gilda ekki um hlutafjárhækkun í yfirtökufélaginu á grundvelli eigna og skulda í yfirtekna félaginu.

Ef myndað er nýtt félag við samruna, en það skal skrá sérstaklega, og kjör félagsstjórnar og endurskoðenda eða skoðunarmanna fer ekki fram strax eftir að hluthafafundur hefur samþykkt samrunann skal halda hluthafafund í nýja félaginu innan tveggja vikna til þess að kjósa félagsstjórn og endurskoðendur eða skoðunarmenn.

103. gr.

Stjórn hvers samrunafélags skal tilkynna hlutafélagaskrá ákvörðun um samruna innan tveggja vikna eftir að réttaráhrif samrunans koma til skv. 1. mgr. 102. gr. Yfirtökufélagið getur tilkynnt samrunann fyrir hönd félaganna. Með tilkynningunni skulu fylgja þau skjöl, sem greinir í 3.–5. tölul. 5. mgr. 99. gr., í frumriti eða endurriti, staðfestu af félagsstjórn, ásamt fundargerðum þeirra hluthafafunda sem ákveðið hafa samrunann.

104. gr.

Ef einkahlutafélagi er slitið án skuldaskila þannig að það sé algerlega sameinað öðru einkahlutafélagi er á alla hluti í yfirtekna félaginu getur stjórn í yfirtekna félaginu tekið ákvörðun um samruna. Að öðru leyti gilda, eftir því sem við á, ákvæði 1.–2., 5.–6. og 8.–9. tölul. 1. mgr. 95. gr.; 1. málsl. 1. mgr. 96. gr.; 98. gr.; 2. málsl. 1. mgr. og 2.–6. mgr. 99. gr.; 101. gr.; 102. gr. og 103. gr.

Frest skv. 5. mgr. 99. gr. skal, ef svo ber undir, reikna frá ákvörðun félagsstjórnar um samruna. Einnig skal gera endurskoðaðan sameiginlegan efnahags- og rekstrarreikning skv. 2. mgr. 96. gr.

Einn eða fleiri endurskoðendur eða skoðunarmenn, sbr. 1. mgr. 97. gr., skulu semja yfirlýsingu í samræmi við 4. mgr. 97. gr.

105. gr.

Ef einkahlutafélagi er slitið án skuldaskila með yfirtöku íslenska ríkisins eða íslensks sveitarfélags á öllum eignum og skuldum félagsins skal, eftir því sem við á, beita ákvæðum

95. gr.; 1. mgr. 96. gr.; 1.–3. mgr. 97. gr.; 1. málsl. 1. mgr. og 1. málsl. 2. mgr. 98. gr.; 1., 4. og 5. mgr. 99. gr.; 100. gr.; 1. tölul. 1. mgr. 102. gr. og 103. gr.

106. gr.

Hluthafar í því félagi eða félögum sem sameinuð eru öðrum, er hafa greitt atkvæði gegn samruna eða sameiningu í nýtt félag, eiga kröfu á því að hlutir þeirra verði innleystir ef skrifleg krafa er gerð um það innan mánaðar frá því að hluthafafundurinn var haldinn. Nú hefur þess verið farið á leit við hluthafa fyrir atkvæðagreiðslu að þeir sem nota vilja innlausnarréttinn gefi til kynna vilja sinn í því efni og er innlausnarrétturinn þá bundinn því skilyrði að hlutaðeigendur hafi gefið yfirlýsingu þar um á hluthafafundinum. Félagið skal kaupa hlutina af þeim á verði sem svarar til verðmætis hlutanna og ákveðið skal, sé ekki um samkomulag að ræða, af matsmönnum, dómkvöddum á heimilisvarnarþingi félagsins. Hvor aðili um sig getur borið ákvörðun matsmanna undir dómstóla. Mál verður að höfða innan þriggja mánaða frá því að mat hefur farið fram.

Breyting einkahlutafélags í hlutafélag.

107. gr.

Hluthafafundur getur, með þeim fjölda atkvæða sem krafist er til breytinga á félagssamþykktum, samþykkt að breyta einkahlutafélagi í hlutafélag. Ákvæði 5. gr. a–c í lögum um hlutafélög gilda eftir því sem við á. Framlagning skýrslu og útsending hennar fer þó eftir 4. mgr. 63. gr. laga þessara. Tilkynningu um samþykktina skal innan tveggja vikna senda öllum skráðum hluthöfum sem sóttu ekki hluthafafundinn.

Breyting einkahlutafélags í hlutafélag telst hafa átt sér stað þegar félagssamþykktum hefur verið breytt á þann veg að þær fullnægi kröfum laga um hlutafélög og félagið hefur verið skráð sem hlutafélag í hlutafélagaskrá.

Gefa skal út hlutabréf í hlutafélagi áður en ár er liðið frá breytingunni. Óheimilt er að gefa þau út fyrir breytinguna.

Ef liðin eru fimm ár frá breytingunni án þess að allir réttbærir aðilar hafi sett fram beiðni um að fá hlutabréf sín í hlutafélaginu afhent getur stjórn hlutafélagsins með auglýsingu í Lögbirtingablaði skorað á aðila að vitja hlutabréfanna innan sex mánaða. Þegar fresturinn er liðinn og enginn hefur gefið sig fram getur stjórnin á kostnað viðkomandi hluthafa selt hlutabréfin í hlutafélaginu fyrir milligöngu aðila sem að lögum er heimilt að versla með slík bréf. Frá söluandvirðinu getur félagið dregið kostnað við auglýsinguna og söluna. Hafi söluandvirðið ekki verið sótt innan fimm ára frá sölu rennur fjárhæðin til félagsins.

XV. KAFLI
Skaðabætur o.fl.

108. gr.

Stofnendur, stjórnarmenn, framkvæmdastjórar, endurskoðendur og skoðunarmenn einkahlutafélags, svo og rannsóknarmenn, eru skyldir að bæta félaginu það tjón er þeir hafa valdið því í störfum sínum hvort sem er af ásetningi eða gáleysi. Sama gildir þegar hluthafi eða aðrir verða fyrir tjóni vegna brota á ákvæðum laga þessara eða samþykktum félags.

Hluthafi er skyldur til að bæta tjón sem hann af ásetningi eða stórfelldu gáleysi hefur valdið félaginu, öðrum hluthöfum eða þriðja aðila með broti á lögum þessum eða samþykktum félagsins.

Bótafjárhæð má færa niður með hæfilegu tilliti til þess hve mikil sökin var og tjónið, til efnahags tjónvalds og annarra atvika.

109. gr.

Ákvörðun um að félag skuli hafa uppi skaðabótakröfu, sbr. 108. gr., skal tekin á hluthafafundi.

Hafi hluthafafundur gert samþykkt um ábyrgðarleysi manns eða fellt tillögur um að beita fébótaábyrgð geta hluthafahópar, sem ráða yfir minnst ⅕ af heildarhlutafé félagsins, gert skaðabótakröfuna vegna félagsins og í nafni þess. Kostnaður af slíku máli er félaginu óviðkomandi. Þó geta málshefjendur krafist að kostnaðurinn sé greiddur af félaginu, allt að þeirri fjárhæð sem félagið fengi greidda í skaðabætur.

Ákvörðun hluthafafundar um ábyrgðarleysi eða um að beita ekki fébótaábyrgð er ekki bindandi fyrir þrotabú félagsins ef félagið telst hafa verið ógjaldfært þegar ákvörðun var tekin eða frestdagur hefst innan árs frá ákvörðuninni.

110. gr.

Skaðabótamál þau sem um ræðir í 1.–2. mgr. 109. gr. skal höfða nema krafan byggist á refsiverðum verknaði:

a. gegn stofnendum innan tveggja ára frá því að ákvörðun um stofnun félags var tekin;
b. gegn stjórnarmönnum og framkvæmdastjórum, svo og rannsóknarmönnum, innan tveggja ára frá lokum þess reikningsárs þar sem ákvörðunin eða athöfnin, sem málið byggist á, var samþykkt eða gerð;
c. gegn endurskoðendum eða skoðunarmönnum innan tveggja ára frá því að endurskoðun lauk og endurskoðunarskýrsla eða yfirlýsing var lögð fram.

Mál skv. 3. mgr. 109. gr. skal höfða í síðasta lagi þrem mánuðum eftir að félagið hefur verið úrskurðað gjaldþrota.

XVI. KAFLI
Útibú erlendra einkahlutafélaga.

111. gr.

Erlend einkahlutafélög og félög í samsvarandi lagalegu formi, sem eiga lögheimili og varnarþing í ríki á Evrópska efnahagssvæðinu, geta stundað starfsemi með rekstri útibús hér á landi.

Önnur erlend einkahlutafélög og félög í samsvarandi lagalegu formi geta stundað starfsemi með rekstri útibús hér á landi ef það er heimilað í alþjóðasamningi sem Ísland er aðili að eða ráðherra telur rétt að heimila slíkt. Ráðherra getur sett reglur um þessi atriði.

112. gr.

Öll lögskipti, sem leiðir af starfsemi útibús erlends félags hér á landi, skulu lúta íslenskum lögum og lögsögu.

113. gr.

Í heiti útibús erlends einkahlutafélags skal greina nafn hins erlenda félags, svo og að um útibú sé að ræða.

114. gr.

Útibússtjóri, einn eða fleiri, skal veita útibúi forstöðu. Útibússtjóri skal vera lögráða og fjár síns ráðandi. Að öðru leyti gilda ákvæði laga þessara varðandi framkvæmdastjóra um heimilisfesti o.fl. eftir því sem við á.

Útibússtjóri undirritar skuldbindingar útibúsins og ber ábyrgð á að gætt sé íslenskra laga um rekstur þess. Félagsstjórn getur þó veitt prókúruumboð fyrir útibúið enda fullnægi prókúruhafi skilyrðum 1. mgr. um útibússtjóra.

115. gr.

Tilkynna skal hlutafélagaskrá stofnun útibús erlends einkahlutafélags. Tilkynning skal gerð samkvæmt reglum sem ráðherra setur. Ákvæði XVII. kafla um skráningu einkahlutafélaga varðandi tilkynningar um stofnun félaganna skulu gilda eftir því sem við á.

Útibússtjóri undirritar tilkynningu og ber ábyrgð á efni hennar og fylgiskjala.

Útibú má ekki hefja starfsemi fyrr en það hefur verið skráð.

116. gr.

Útibússtjóra ber að tilkynna hlutafélagaskrá allar breytingar á því sem skráð er, sbr. 123. gr.

Útibússtjóri skal senda hlutafélagaskrá ársreikninga aðalfélags og útibús innan sex mánaða frá lokum reikningsárs.

117. gr.

Ef hið erlenda félag er tekið til gjaldþrotaskipta eða félagsslitameðferðar skal útibússtjóri tafarlaust tilkynna hlutafélagaskrá það. Gæta skal ákvæða 4. mgr. 1. gr.

118. gr.

Útibú skal afmá úr hlutafélagaskrá:

1. ef hið erlenda einkahlutafélag ákveður að leggja útibúið niður;
2. ef þess er krafist af lánardrottni sem sannað hefur með árangurslausri aðför eða lögbaldsgerð eða með játningu útibússtjóra að eignir félagsins hér á landi nægi ekki til greiðslu á kröfu hans; þessi töluliður gildir ekki gagnvart útibúum í eigu félaga á Evrópska efnahagssvæðinu;
3. ef útibússtjóri fullnægir ekki lengur skilyrðum 114. gr. eða hverfur úr starfi; hlutafélagaskrá getur þó veitt félagi hæfilegan frest til að koma málum í rétt horf að þessu leyti;
4. ef hið erlenda félag hefur verið afmáð úr hlutafélagaskrá erlendis;
5. ef útibúið fullnægir ekki ákvæðum íslenskrar atvinnulöggjafar um starfsemi sína hér.

119. gr.

Nú ber að afmá útibú úr hlutafélagaskrá og falla þá í gjalddaga þær kröfur lánardrottna sem stofnast hafa vegna starfsemi útibúsins.

Ákvæði greinar þessarar koma því aðeins til framkvæmda að milliríkjasamningar standi því ekki í vegi.

120. gr.

Útibússtjóri ber ábyrgð á skuldbindingum sem hann stofnar til fyrir hönd útibús fyrir skrásetningu þess, svo og eftir að honum er kunnugt um gjaldþrot hins erlenda félags, sbr. 117. gr., eða um atvik sem valda því að útibú skal afmá úr hlutafélagaskrá, sbr. 118. gr.

XVII. KAFLI
Skráning einkahlutafélaga.

121. gr.

Hlutafélagaskrá annast skráningu allra íslenskra einkahlutafélaga og útibúa erlendra einkahlutafélaga.

Ráðherra setur nánari reglur um skipulag hlutafélagaskrár og má þar ákveða sektir fyrir brot á reglunum. Veita skal almennan aðgang að skránni. Um skil á ársreikningum og aðgang að þeim gilda ákvæði laga um ársreikninga.

Tilkynningar til hlutafélagaskrár ásamt fylgiskjölum og tilskildum skráningar- og birtingargjöldum skal senda beint til hlutafélagaskrár eða sýslumanns í því lögsagnarumdæmi þar sem tilkynnandi á heimili. Sé tilkynning afhent sýslumanni skal hann þegar framsenda hana til hlutafélagaskrárinnar enda öðlast tilkynning ekki gildi fyrr en við skráningu þar.

122. gr.

Tilkynning um stofnun einkahlutafélags skal greina:

1. ákvæði samþykkta félagsins um það efni er greinir í 1.–3., 5. og 9. tölul. 1. mgr. og 1.–3. tölul. 2. mgr. 7. gr.;
2. upphæð hlutafjár og á hvern hátt greiðsla hefur farið fram;
3. nöfn, kennitölu og heimilisföng stofnenda félagsins, stjórnarmanna og varamanna þeirra, framkvæmdastjóra og allra þeirra er hafa heimild til að rita félagið, svo og endurskoðenda eða skoðunarmanna;
4. hvort hluthafar séu einn eða fleiri; sé hluthafi einn eða verði einn skal skrá deili á honum.

Tilkynning skal undirrituð af öllum stjórnarmönnum félags og skulu undirskriftir staðfestar af lögbókanda, lögmanni, löggiltum endurskoðanda eða tveimur vottum.

Tilkynningu skal fylgja:

1. stofnsamningur, reikningsgögn þau sem um ræðir í 2. mgr. 6. gr. og önnur gögn og skjöl í sambandi við stofnun félagsins;
2. staðfest endurrit af fundargerð stofnfundar;
3. sönnur fyrir því að stofnendur uppfylli þau skilyrði er um ræðir í 3. gr., stjórnarmenn og framkvæmdastjóri þau skilyrði sem um getur í 42. gr. og endurskoðendur eða skoðunarmenn þau hæfisskilyrði er getur í lögum um ársreikninga ásamt skriflegri staðfestingu á að þeir hafi tekið endurskoðunina að sér.

Hlutafélagaskrá getur auk þessa krafist hverra þeirra gagna og upplýsinga sem nauðsynlegar eru til að taka afstöðu til þess hvort við stofnunina hafi verið farið eftir lögum og samþykktum félagsins. M.a. getur hún krafist þess að fá yfirlýsingu lögmanns eða löggilts endurskoðanda um að upplýsingar í tilkynningu um stofnun einkahlutafélags varðandi greiðslu hlutafjár séu réttar.

123. gr.

Breytingar á félagssamþykktum eða öðru því sem tilkynnt hefur verið skal tilkynna innan mánaðar sé ekki kveðið á um annað í lögum þessum. Krefjast má sannana fyrir lögmæti breytinga. Tilkynningar um breytingar skulu undirritaðar af meiri hluta stjórnar eða prókúruhafa. Ákvæði 4. mgr. 122. gr. gilda eftir því sem við á.

Auk tilkynninga skv. 1. mgr. um breytingar á stjórn o.fl. skal í júnímánuði ár hvert tilkynna heimilisföng einkahlutafélaga og nöfn, kennitölur og heimilisföng stjórnarmanna, varastjórnarmanna, framkvæmdastjóra, endurskoðenda eða skoðunarmanna og prókúruhafa miðað við 1. júní nema hlutafélagaskrá ákveði að tilkynningar skuli miðast við annan dag.

124. gr.

Ef tilkynningar fullnægja ekki fyrirmælum laga þessara eða samþykkta einkahlutafélags eða ákvarðanir eru ekki teknar á þann hátt sem ákveðið er í lögum eða samþykktum skal synja skráningar.

Nú má bæta úr göllum á einfaldan hátt með ákvörðun hluthafafundar eða samþykkt stjórnar og skal þá gefa félaginu hæfilegan frest til að bæta úr því. Ef ekki er úr bætt innan frestsins skal synja skráningar.

Tilkynnanda skal skýrt bréflega frá synjun og um ástæður hennar.

Nú getur skráning tilkynningar skipt þriðja aðila máli og skal hlutafélagaskrá gera þeim aðila viðvart með fullnægjandi hætti.

Ef tilkynnandi vill ekki hlíta ákvörðunum skv. 1. og 2. mgr. þessarar greinar getur hann borið málið undir dómstóla. Mál skal höfða innan sex mánaða frá því að tilkynnandi fékk vitneskju um ákvörðun.

Nú telur einhver rétti sínum hallað með skráningu og getur hann þá borið málið undir dómstóla enda sé mál höfðað innan sex mánaða frá því að tilkynning var birt í Lögbirtingablaði. Ef aðili æskir þess skal skrá ókeypis athugasemd um málsúrslit í hlutafélagaskrá og birta síðan skv. 125. gr.

125. gr.

Hlutafélagaskrá skal á kostnað tilkynnanda láta birta í Lögbirtingablaði aðalefni þess sem skrásett hefur verið um stofnun nýrra einkahlutafélaga og tilvísun í aðalefni aukatilkynninga. Þá getur hlutafélagaskrá í öðrum tilvikum látið birta meira en tilvísun í aðalefni aukatilkynninga ef hún telur slíkt nauðsynlegt.

Það sem skráð hefur verið og birt í Lögbirtingablaði skal telja manni kunnugt nema atvik séu svo vaxin að telja megi hann hvorki um það hafa vitað né mátt vita.

Nú hefur birting í Lögbirtingablaði eigi farið fram og hefur tilkynning þá ekki gildi gagnvart öðrum en þeim sem sannanlega höfðu vitneskju um hana.

XVIII. KAFLI
Refsingar o.fl.

126. gr.

Nú vanrækja stofnendur, stjórnendur, framkvæmdastjóri, endurskoðendur, skoðunarmenn, skilanefndarmenn eða útibússtjóri erlends einkahlutafélags eða aðrir skyldur sínar samkvæmt lögum þessum, félagssamþykktum eða ályktunum hluthafafundar og getur þá hlutafélagaskrá boðið þeim, að viðlagðri ákveðinni dagsekt eða vikusekt, að inna skylduverk af hendi. Bera má lögmæti úrskurðar undir dómstóla innan eins mánaðar frá birtingu hans.

127. gr.

Það varðar sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að tveimur árum:

1. að skýra vísvitandi rangt eða villandi frá högum einkahlutafélags eða öðru, er það varðar, í opinberri auglýsingu eða tilkynningu, skýrslum, ársreikningi eða yfirlýsingum til hluthafafundar eða forráðamanna félags eða tilkynningum til hlutafélagaskrár;
2. að brjóta vísvitandi ákvæði laga þessara um greiðslu hlutafjár, hlutaskrá, eigin hluti, skyldu formanns varðandi boðun til stjórnarfunda (2. mgr. 46. gr.), tillög í varasjóð, úthlutun arðs, endurgreiðslu á hlutafjárframlögum, lán eða tryggingu til handa hluthöfum o.fl. (79. gr.) og tilkynningu um stofnun útibús og upphaf starfsemi þess (115. gr.).

128. gr.

Hver sá sem vísvitandi ber út rangar frásagnir eða með öðrum samsvarandi hætti skapar rangar hugmyndir um hag einkahlutafélags eða annað er það varðar þannig að áhrif geti haft á sölu eða söluverð hluta í félaginu skal sæta sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að tveimur árum.

Ef sá sem stjórnar einkahlutafélagi eða kemur að öðru leyti fram fyrir hönd þess greinir vísvitandi rangt eða villandi frá efnahag félags eða eignum í skjölum, bréfum til viðskiptamanna, umburðarbréfum ellegar tilkynningum eða skýrslum til opinberra aðila varðar það sektum eða varðhaldi enda taki ákvæði 127. gr. eða 1. mgr. þessarar greinar ekki þar til.

129. gr.

Sá maður skal sæta sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að tveimur árum sem gerist sekur um eftirgreindar athafnir að því er varðar atkvæðagreiðslu á hluthafafundi:

1. aflar sér eða öðrum ólöglegs færis á að taka þátt í atkvæðagreiðslu eða ruglar atkvæðagreiðslu með öðrum hætti;
2. leitast við með ólögmætri nauðung, frelsisskerðingu eða misbeitingu aðstöðu yfirboðara að fá hluthafa eða umboðsmann hans til þess að greiða atkvæði á ákveðinn hátt eða til þess að greiða ekki atkvæði;
3. kemur því til leiðar með sviksamlegu atferli að hluthafi eða umboðsmaður hans greiði ekki atkvæði, þó að hann hafi ætlað sér það, eða að atkvæði hans ónýtist eða hafi önnur áhrif en til var ætlast;
4. greiðir, lofar að greiða eða býður hluthafa eða umboðsmanni hans fé eða annan hagnað til þess að neyta ekki atkvæðisréttar síns eða til að greiða atkvæði félaginu í óhag eða
5. tekur við, fer fram á að fá eða lætur lofa sér eða öðrum hagnaði til þess að neyta ekki atkvæðisréttar síns eða til að greiða atkvæði félaginu í óhag.

130. gr.

Sá sem vanrækir tilkynningar til hlutafélagaskrár samkvæmt lögum þessum skal sæta sektum eða varðhaldi.

131. gr.

Nú hefur stjórnanda félags eða öðrum, sem komið hefur fram fyrir hönd þess, verið dæmd sekt vegna brots í starfi sínu fyrir félagið og ber félagið þá ábyrgð á greiðslu sektar ef innheimta hefur orðið árangurslaus hjá sökunaut sjálfum. Ef ekki eru ákvæði í refsidómi um ábyrgð félagsins verður sektin því aðeins innheimt með aðför hjá því að dæmt sé um skyldu þess í sérstöku opinberu máli.

XIX. KAFLI
Gildistaka laganna o.fl.

132. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995.

Ákvæði til bráðabirgða I og II í lögum um hlutafélög varðandi umskráningu skráðra hlutafélaga sem einkahlutafélög skulu gilda.

Hlutabréf í hlutafélögum, sem verða einkahlutafélög, verða ógild.

133. gr.

Í lögum, sem öðlast hafa gildi fyrir gildistöku laga þessara, ber að líta svo á að með hlutafélögum sé einnig átt við einkahlutafélög samkvæmt lögum þessum.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. geta bankar, sparisjóðir og aðrar lánastofnanir, verðbréfafyrirtæki og vátryggingafélög ekki rekið starfsemi sem einkahlutafélög.

134. gr.

Lögin taka til samlagshlutafélaga eftir því sem við á. Skulu félögin hafa orðið samlagshlutafélag í heiti sínu eða skammstöfunina slhf. Í samþykktum félaganna skulu m.a. vera reglur um réttarsamband milli þeirra sem bera annars vegar takmarkaða og hins vegar ótakmarkaða ábyrgð.

135. gr.

Ráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

Gjört í Reykjavík, 28. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson

Nr. 139 28. desember 1994

LÖG

um breytingu á lögum nr. 60/1994, um vátryggingastarfsemi.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað dagsetningarinnar „1. júlí 1994“ í síðari málsgrein 100. gr. laganna kemur: 1. júlí 1995.

2. gr.

Á eftir ártalinu „1994“ í 1. mgr. í ákvæði til bráðabirgða í lögunum kemur: og 1995.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 28. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson

LÖG

um breytingu á lögum nr. 86/1991, um breytingu á lögum nr. 97/1990, um heilbrigðisþjónustu, sbr. lög nr. 110/1992 og lög nr. 128/1993.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eftirtaldar breytingar verða á 1. gr. laganna (1. tölul. ákvæða til bráðabirgða):
a. Í stað ártalsins „1994“ í 1. málsl. kemur: 1995.
b. Í stað orðanna „1. janúar 1995“ í 4. málsl. kemur: 1. janúar 1996.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 28. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson

29. desember 1994 Nr. 141

LÖG

um breytingu á lögum nr. 99/1993, um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

5. gr. laganna hljóðar svo:

Framleiðsluráð landbúnaðarins er samstarfsvettvangur allra búvöruframleiðenda í landinu og samtaka þeirra.

Framleiðsluráð skal skipað fimmtán mönnum. Skal stjórn heildarsamtaka bænda skipa fjórtán menn í ráðið, þar af fjóra án tilnefningar og tíu sem eftirgreindir aðilar tilnefna: Landssamband kúabænda, sem tilnefnir tvo menn í ráðið, og Samtök afurðastöðva í mjólkuriðnaði, Landssamtök sláturleyfishafa, Félag eggjaframleiðenda, Félag hrossabænda, Félag kjúklingabænda, Landssamtök sauðfjárbænda, Samband garðyrkjubænda og Svínaræktarfélag Íslands, sem tilnefna hver um sig einn mann. Þá skipar landbúnaðarráðherra einn mann í ráðið. Velja skal jafnmarga varamenn í Framleiðsluráð með sama hætti.

Framleiðsluráð skal skipað árlega við lok hvers reglulegs búnaðarþings. Ráðið kýs sér formann og varaformann til sama tíma. Þegar rætt er um málefni er varða aðrar búgreinar en fulltrúa eiga í Framleiðsluráði ber að gefa fulltrúum félaga þeirra, einum frá hverju, kost

á að sitja fund ráðsins með málfrelsi og tillögurétti. Framleiðsluráð kýs úr sínum hópi aðal- og varamenn í framkvæmdanefnd. Verkefni nefndarinnar er að taka ákvörðun um og afgreiða mál sem ekki þykir fært að fresta til fundar Framleiðsluráðs. Jafnframt getur ráðið falið framkvæmdanefnd framkvæmd einstakra mála.

Framleiðsluráð ræður sér framkvæmdastjóra og annað starfslið eftir því sem þörf krefur.

2. gr.

Við lögin bætist svofellt ákvæði til bráðabirgða:

H.

Skipa skal í nýtt Framleiðsluráð skv. 5. gr. laganna að afstöðnu fyrsta þingi nýrra heildarsamtaka bænda. Skal nýskipað Framleiðsluráð taka þegar til starfa og fellur þá jafnframt niður umboð þeirra manna sem nú skipa ráðið.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

Nr. 142 29. desember 1994

LÖG

um ábyrgð á norrænum fjárfestingarlánum til verkefna utan Norðurlanda.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er fyrir hönd ríkissjóðs heimilt að ábyrgjast hluta Íslands, að fjárhæð allt að 16.139.000 ECU, gagnvart Norræna fjárfestingarbankanum vegna fjárfestingarlána og fjárfestingarábyrgða til verkefna utan Norðurlanda.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ganga frá samningi við Norræna fjárfestingarbankann um ábyrgð skv. 1. gr.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1994.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eftirtaldar breytingar verða á greiðsluyfirliti A-hluta ríkissjóðs 1994 frá 1. gr. fjárlaga fyrir árið 1994:

Greiðsluyfirlit ríkissjóðs

	Þús. kr.	Þús. kr.
Rekstrarreikningur		
Tekjur		**2 619 000**
Beinir skattar	898 000	
Óbeinir skattar	1 644 000	
Vaxtatekjur	400 000	
Aðrar tekjur	-323 000	
Gjöld		**6 023 300**
Samneysla	1 862 400	
Rekstrargjöld	1 852 400	
Viðhald	10 000	
Neyslu- og rekstrartilfærslur	1 763 700	
Vaxtagjöld	-300 000	
Fjárfesting	2 697 200	
Stofnkostnaður	2 228 300	
Fjármagnstilfærslur	468 900	
Gjöld umfram tekjur		**3 404 300**
Lánahreyfingar		
Veitt lán, nettó		7 580 000
Hrein lánsfjárþörf A-hluta ríkissjóðs		**10 984 300**
Heildarlánsfjárþörf A-hluta ríkissjóðs		**10 984 300**
Lántökur		11 000 000
Greiðslujöfnuður, sjóðsbreyting		**15 700**

2. gr.

Útgjöld ríkissjóðs breytast frá ákvæðum 2. gr. fjárlaga fyrir árið 1994 sem hér segir, sbr. sundurliðun í 3. gr.:

	Þús.kr.	Þús.kr.
00 Æðsta stjórn ríkisins	60 300	
01 Forsætisráðuneyti	433 000	
02 Menntamálaráðuneyti	15 300	
03 Utanríkisráðuneyti	55 300	
04 Landbúnaðarráðuneyti	88 400	
05 Sjávarútvegsráðuneyti	-192 000	
06 Dóms- og kirkjumálaráðuneyti	611 000	
07 Félagsmálaráðuneyti	74 700	
08 Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti	1 920 000	
09 Fjármálaráðuneyti	2 413 800	
10 Samgönguráðuneyti	443 500	
11 Iðnaðarráðuneyti	93 000	
14 Umhverfisráðuneyti	7 000	
Samtals		6 023 300

3. gr.

Sundurliðun gjalda skv. 2. gr. á stofnanir og viðfangsefni er þessi:

00 Æðsta stjórn ríkisins

		Þús. kr.	Þús. kr.
00–101 Embætti forseta Íslands			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			6 400
6 10	Bifreiðir	6 400	
	Gjöld samtals		6 400
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	6 400	
5	Gjöld samtals		**6 400**
00–201 Alþingi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			30 900
1 02	Aðalskrifstofa	25 900	
1 03	Þingmálaskrifstofa	5 000	
	Gjöld samtals		30 900
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	20 500	
59	Tilfærslur:		
	5910 Til stofnana í A-hluta	2 500	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	7 900	
5	Gjöld samtals		**30 900**
00–520 Opinberar heimsóknir			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			22 000
1 01	Opinberar heimsóknir	22 000	
	Gjöld samtals		22 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	22 000	
5	Gjöld samtals		**22 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
00–610 Umboðsmaður Alþingis			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 000
1 01	Umboðsmaður Alþingis	1 000	
	Gjöld samtals		1 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	1 000	
5	Gjöld samtals		**1 000**
	Samtals		60 300

01 Forsætisráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
01–190 Ýmis verkefni			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			42 000
1 51	Lýðveldishátíðin 1994	42 000	
Viðhaldsverkefni:			10 000
5 21	Ráðherrabústaður Tjarnargötu	10 000	
	Gjöld samtals		52 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	10 000	
59	Tilfærslur:		
	5910 Til stofnana í A-hluta	42 000	
5	Gjöld samtals		**52 000**
01–221 Byggðastofnun			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			370 000
6 01	Byggðastofnun	370 000	
	Gjöld samtals		370 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	370 000	
5	Gjöld samtals		**370 000**
01–902 Þjóðgarðurinn á Þingvöllum			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			11 000
6 01	Aðalskipulag	11 000	
	Gjöld samtals		11 000

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	11 000	
5	Gjöld samtals		**11 000**
	Samtals		433 000

02 Menntamálaráðuneyti

	Þús. kr.	Þús. kr.
02–205 Stofnun Árna Magnússonar á Íslandi		
Viðfangsefni:		
Almennur rekstur:		2 300
1 01 Yfirstjórn	2 300	
Gjöld samtals		2 300
Tegundasundurliðun:		
52–58 Önnur gjöld	2 300	
5 Gjöld samtals		**2 300**
02–422 Námsgagnastofnun		
Viðfangsefni:		
Almennur rekstur:		10 000
1 20 Framleiðsludeild	10 000	
Gjöld samtals		10 000
Tegundasundurliðun:		
52–58 Önnur gjöld	10 000	
5 Gjöld samtals		**10 000**
02–720 Grunnskólar, almennt		
Viðfangsefni:		
Almennur rekstur:		50 000
1 90 Grunnskólar, óskipt	50 000	
Gjöld samtals		50 000
Tegundasundurliðun:		
51 Laun	50 000	
5 Gjöld samtals		**50 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–872 Lánasjóður íslenskra námsmanna			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			−65 000
1 01	Lánasjóður íslenskra námsmanna	−65 000	
	Gjöld samtals		−65 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	−65 000	
5	Gjöld samtals		**−65 000**
02–989 Ýmis íþróttamál			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			4 000
1 11	Ólympíunefnd Íslands	4 000	
	Gjöld samtals		4 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	4 000	
5	Gjöld samtals		**4 000**
02–997 Uppgjör við sveitarfélög			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			14 000
6 01	Uppgjör við sveitarfélög	14 000	
	Gjöld samtals		14 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	14 000	
5	Gjöld samtals		**14 000**
	Samtals		15 300

03 Utanríkisráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
03–101 Utanríkisráðuneyti, aðalskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			31 500
1 01	Yfirstjórn	7 500	
1 21	Alþjóðaráðstefnur	1 100	
1 50	Viðskiptaskrifstofa	8 900	
1 53	Þýðingamiðstöð	14 000	
	Gjöld samtals		31 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	14 000	
52–58	Önnur gjöld	17 500	
5	Gjöld samtals		**31 500**
03–201 Sýslumaðurinn á Keflavíkurflugvelli			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			9 000
1 20	Ríkislögregla á Keflavíkurflugvelli	9 000	
	Gjöld samtals		9 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 000	
5	Gjöld samtals		**9 000**
03–390 Þróunarsamvinnustofnun Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			7 500
1 01	Þróunarsamvinnustofnun Íslands	7 500	
	Gjöld samtals		7 500
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	7 500	
5	Gjöld samtals		**7 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
03–401 Alþjóðastofnanir			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			7 300
1 58	Friðargæslusveitir Sameinuðu þjóðanna á Balkanskaga, UNPROFOR	7 300	
	Gjöld samtals		7 300
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	7 300	
5	Gjöld samtals		**7 300**
	Samtals		55 300

04 Landbúnaðarráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
04–190 Ýmis verkefni			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 900
1 51	Norður-Atlantshafslaxveiðinefndin, NASCO	1 900	
	Gjöld samtals		1 900
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	1 900	
5	Gjöld samtals		**1 900**
04–211 Rannsóknastofnun landbúnaðarins			
Tegundasundurliðun:			
4	Sértekjur	−8 000	
	Mismunur		**8 000**
04–221 Veiðimálastofnun			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			2 500
1 01	Veiðimálastofnun	2 500	
	Gjöld samtals		2 500
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	2 500	
5	Gjöld samtals		**2 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
04–311 Landgræðsla ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			8 000
1 20	Sérstök verkefni	8 000	
	Gjöld samtals		8 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	8 000	
5	Gjöld samtals		**8 000**
04–321 Skógrækt ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			6 000
1 90	Sérstök verkefni	6 000	
	Gjöld samtals		6 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	6 000	
5	Gjöld samtals		**6 000**
04–331 Héraðsskógar			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 000
1 10	Skógræktarátak á Fljótsdalshéraði	5 000	
	Gjöld samtals		5 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	5 000	
5	Gjöld samtals		**5 000**
04–801 Greiðslur vegna mjólkurframleiðslu			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			17 000
1 01	Beinar greiðslur til bænda	17 000	
	Gjöld samtals		17 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	17 000	
5	Gjöld samtals		**17 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
04–811 Búnaðarfélag Íslands			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			40 000
6 97	Jarðræktarframlög	40 000	
	Gjöld samtals		40 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	40 000	
5	Gjöld samtals		**40 000**
	Samtals		88 400

05 Sjávarútvegsráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
05–190 Ýmis verkefni			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			8 000
1 43	Skiptaverðsnefnd	8 000	
	Gjöld samtals		8 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	8 000	
5	Gjöld samtals		**8 000**
05–202 Hafrannsóknastofnun			
Tegundasundurliðun:			
4	Sértekjur	215 000	
	Mismunur		**−215 000**
05–203 Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins			
Tegundasundurliðun:			
4	Sértekjur	−5 000	
	Mismunur		**5 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
05–204 Fiskistofa			
Tegundasundurliðun:			
4	Sértekjur	−10 000	
	Mismunur		**10 000**
	Samtals		−192 000

06 Dóms- og kirkjumálaráðuneyti

	Þús. kr.	Þús. kr.
06–231 Málskostnaður í opinberum málum		
Viðfangsefni:		
Almennur rekstur:		10 000
1 10 Málskostnaður í opinberum málum	10 000	
Gjöld samtals		10 000
Tegundasundurliðun:		
52–58 Önnur gjöld	10 000	
5 Gjöld samtals		**10 000**
06–311 Lögreglustjórinn í Reykjavík		
Viðfangsefni:		
Almennur rekstur:		21 000
1 01 Lögreglustjórinn í Reykjavík	21 000	
Gjöld samtals		21 000
Tegundasundurliðun:		
52–58 Önnur gjöld	21 000	
5 Gjöld samtals		**21 000**
06–395 Landhelgisgæsla Íslands		
Viðfangsefni:		
Almennur rekstur:		15 000
1 90 Landhelgisgæsla Íslands	15 000	
Stofnkostnaður:		535 000
6 50 Björgunarþyrla	535 000	
Gjöld samtals		550 000
Tegundasundurliðun:		
52–58 Önnur gjöld	550 000	
5 Gjöld samtals		**550 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–711 Prestaköll og prófastsdæmi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			30 000
1 10	Prestar og prófastar	30 000	
	Gjöld samtals		30 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	30 000	
5	Gjöld samtals		**30 000**
	Samtals		611 000

07 Félagsmálaráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
07–703	**Málefni fatlaðra, Vesturlandi**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		2 000
1 30	Verndaður vinnustaður Akranesi	2 000	
	Gjöld samtals		2 000
	Tegundasundurliðun:		
52–58	Önnur gjöld	2 000	
5	Gjöld samtals		**2 000**
07–722	**Sólheimar Grímsnesi**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		6 700
1 70	Vistheimilið að Sólheimum, Grímsnesi	6 700	
	Gjöld samtals		6 700
	Tegundasundurliðun:		
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	6 700	
5	Gjöld samtals		**6 700**
07–801	**Jöfnunarsjóður sveitarfélaga**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		65 000
1 10	Jöfnunarsjóður sveitarfélaga	65 000	
	Gjöld samtals		65 000
	Tegundasundurliðun:		
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	65 000	
5	Gjöld samtals		**65 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
07–951 Brunamálastofnun ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 000
1 01	Brunamálastofnun ríkisins	1 000	
	Gjöld samtals		1 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	1 000	
5	Gjöld samtals		**1 000**
	Samtals		74 700

08 Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–204 Lífeyristryggingar			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			400 000
1 10	Lífeyristryggingar	400 000	
	Gjöld samtals		400 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	400 000	
5	Gjöld samtals		**400 000**
08–206 Sjúkratryggingar			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			800 000
1 10	Sjúkratryggingar	800 000	
	Gjöld samtals		800 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	800 000	
5	Gjöld samtals		**800 000**
08–350 Sjúkrahúsið Akranesi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			28 000
1 01	Sjúkrahúsið Akranesi	28 000	
	Gjöld samtals		28 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	28 000	
5	Gjöld samtals		**28 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–361 Fjórðungssjúkrahúsið Neskaupstað			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			23 000
1 01	Fjórðungssjúkrahúsið Neskaupstað	23 000	
	Gjöld samtals		23 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	23 000	
5	Gjöld samtals		**23 000**
08–366 Sjúkrahúsið Vestmannaeyjum			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			20 000
1 01	Sjúkrahúsið Vestmannaeyjum	20 000	
	Gjöld samtals		20 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	20 000	
5	Gjöld samtals		**20 000**
08–367 Sjúkrahúsið Suðurnesjum			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			10 000
1 10	Hjúkrunarheimilið Víðihlíð	10 000	
	Gjöld samtals		10 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	10 000	
5	Gjöld samtals		**10 000**
08–371 Ríkisspítalar			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			289 000
1 01	Ríkisspítalar	289 000	
	Gjöld samtals		289 000

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	34 000	
52–58	Önnur gjöld	255 000	
5	Gjöld samtals	289 000	
4	Sértekjur	−5 000	
	Mismunur		**294 000**

08–372 Borgarspítalinn

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			132 000
1 01	Borgarspítalinn	132 000	
	Gjöld samtals		132 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 000	
52–58	Önnur gjöld	125 000	
5	Gjöld samtals	132 000	
4	Sértekjur	−80 000	
	Mismunur		**212 000**

08–373 St. Jósefsspítali, Landakoti

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			100 000
1 01	St. Jósefsspítali, Landakoti	100 000	
	Gjöld samtals		100 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	100 000	
5	Gjöld samtals		**100 000**

08–411 Garðvangur, Garði

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			3 000
1 01	Garðvangur, Garði	3 000	
	Gjöld samtals		3 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	3 000	
5	Gjöld samtals		**3 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–420 Samtök áhugamanna um áfengisvandamálið			
Tegundasundurliðun:			
4	Sértekjur	−17 200	
	Mismunur		**17 200**
08–422 Hlaðgerðarkot			
Tegundasundurliðun:			
4	Sértekjur	−2 800	
	Mismunur		**2 800**
08–553 Heilsugæslustöðin Akureyri			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			
6 20	Fasteignir	10 000	10 000
	Gjöld samtals		10 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	10 000	
5	Gjöld samtals		**10 000**
	Samtals		1 920 000

09 Fjármálaráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
09–250	**Innheimtukostnaður**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			65 000
1 10	Ýmis innheimtukostnaður	65 000	
	Gjöld samtals		65 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	65 000	
5	Gjöld samtals		**65 000**
09–251	**Gjaldheimtan í Reykjavík**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			30 000
1 01	Gjaldheimtan í Reykjavík	30 000	
	Gjöld samtals		30 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	30 000	
5	Gjöld samtals		**30 000**
09–481	**Útgjöld samkvæmt heimildarákvæðum**		
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			12 000
6 01	Útgjöld samkvæmt heimildarákvæðum	12 000	
	Gjöld samtals		12 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	12 000	
5	Gjöld samtals		**12 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
09–801	**Ýmis lán ríkissjóðs, vextir**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			−300 000
1 10	Ýmis lán ríkissjóðs, vextir	−300 000	
	Gjöld samtals		−300 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	−300 000	
5	Gjöld samtals		**−300 000**
09–981	**Ýmsar fasteignir ríkissjóðs**		
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			300 000
6 91	Rauðarárstígur 25	300 000	
	Gjöld samtals		300 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	300 000	
5	Gjöld samtals		**300 000**
09–989	**Launa- og verðlagsmál**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 243 400
1 01	Rekstur	873 400	
1 90	Launabætur	370 000	
Stofnkostnaður:			1 048 800
6 01	Stofnkostnaður	1 048 800	
	Gjöld samtals		2 292 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	656 700	
52–58	Önnur gjöld	1 249 200	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	386 300	
5	Gjöld samtals	2 292 200	
4	Sértekjur	−1 600	
	Mismunur		**2 293 800**

		Þús. kr.	Þús. kr.
09–999	**Ýmislegt**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			13 000
1 19	Ýmsar endurgreiðslur	10 000	
1 81	Verðjöfnunargjöld vegna útflutnings	3 000	
	Gjöld samtals		13 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	3 000	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	10 000	
5	Gjöld samtals		**13 000**
	Samtals		2 413 800

10 Samgönguráðuneyti

	Þús. kr.	Þús. kr.
10–101 Samgönguráðuneyti, aðalskrifstofa		
Viðfangsefni:		
Almennur rekstur:		4 000
1 01 Yfirstjórn	4 000	
Gjöld samtals		4 000
Tegundasundurliðun:		
51 Laun	4 000	
5 Gjöld samtals		**4 000**
10–190 Ýmis verkefni		
Viðfangsefni:		
Almennur rekstur:		4 500
1 92 Samstarfsskrifstofa í Ósló vegna Loran-C kerfisins	4 500	
Gjöld samtals		4 500
Tegundasundurliðun:		
59 Tilfærslur:		
5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	4 500	
5 Gjöld samtals		**4 500**
10–211 Vegagerð ríkisins		
Viðfangsefni:		
Stofnkostnaður:		350 000
6 10 Nýframkvæmdir	350 000	
Gjöld samtals		350 000
Tegundasundurliðun:		
52–58 Önnur gjöld	350 000	
5 Gjöld samtals		**350 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
10–333 Hafnamál			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			
6 30	Hafnamannvirki	−8 000	
6 40	Sjóvarnargarðar	8 000	
10–471 Flugmálastjórn			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			85 000
1 01	Flugmálastjórn	85 000	
	Gjöld samtals		85 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	85 000	
5	Gjöld samtals		**85 000**
	Samtals		443 500

11 Iðnaðarráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
11–299 Iðja og iðnaður, framlög			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			78 000
1 42	Jöfnunaraðstoð við skipasmíðaiðnað	70 000	
1 45	Sjóður til eflingar atvinnulífs í Mývatnssveit	5 000	
1 91	Ýmis verkefni	3 000	
	Gjöld samtals		78 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	78 000	
5	Gjöld samtals		**78 000**
11–399 Ýmis orkumál			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 000
1 17	Markaðsskrifstofa iðnaðarráðuneytis og Landsvirkjunar	15 000	
	Gjöld samtals		15 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	15 000	
5	Gjöld samtals		**15 000**
	Samtals		93 000

14 Umhverfisráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
14–210 Veiðistjóri			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 000
1 01	Veiðistjóri	5 000	
	Gjöld samtals		5 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	5 000	
5	Gjöld samtals		**5 000**
14–410 Veðurstofa Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			2 000
1 01	Almenn starfsemi	2 000	
	Gjöld samtals		2 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	2 000	
5	Gjöld samtals		**2 000**
	Samtals		7 000

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

LÖG

um ársreikninga.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Almenn ákvæði.
Gildissvið og skilgreiningar.

1. gr.

Lög þessi gilda um hlutafélög og önnur félög með takmarkaðri ábyrgð félagsaðila, samvinnufélög og samvinnusambönd, gagnkvæm vátrygginga- og ábyrgðarfélög og önnur félög með breytilegan höfuðstól og breytilega félagatölu. Enn fremur gilda lögin um sameignarfélög og önnur félög með ótakmarkaðri ábyrgð félagsaðila, svo og samlagsfélög, sbr. 2. gr. Lög þessi skulu víkja fyrir ákvæðum um ársreikninga í sérlögum enda geri þau jafnmiklar eða meiri kröfur til ársreikningagerðar en lög þessi.

Í lögum þessum merkir:

1. *félag*: fyrirtæki skv. 1. mgr. sem semja skal ársreikning eða samstæðureikning samkvæmt lögum þessum;
2. *félagsaðili*: hluthafa í hlutafélagi og eiganda eignarhluta í öðru félagi sem lög þessi taka til;
3. *eignarhluti*: hlutdeild félagsaðila í eigin fé félags sem lög þessi taka til;
4. *hlutdeildarfélag*: félag, þó ekki dótturfélag, sem annað félag og dótturfélög þess eiga eignarhluta í og hafa veruleg áhrif á; félag er talið hafa veruleg áhrif ef það og dótturfélög þess fara með 20% eða meira af atkvæðum í hlutdeildarfélaginu;
5. *móðurfélag*: félag sem á beinan eða óbeinan hátt á svo mikinn hluta eigin fjár í öðru félagi að það fer með meiri hluta atkvæða í því eða það hefur vegna samninga yfirráð í öðru félagi og verulega hlutdeild í afrakstri þess;
6. *dótturfélag*: félag sem er undir yfirráðum annars félags á þann hátt sem lýst er í 5. tölul.;
7. *félagasamstæða*: móðurfélag og dótturfélög þess;
8. *samstæðureikningur*: reikningsskil þar sem reikningar móðurfélags og dótturfélaga þess eru sameinaðir í eitt;
9. *félagaskrá*: hver sú stofnun sem með lögum er fengið það hlutverk að skrásetja félög og afla og geyma gögn um stofnun félaga og starfsemi þeirra.

Þegar talið er saman atkvæðamagn félags í öðru félagi skal bæði telja atkvæði sem félagið sjálft fer með og atkvæði dótturfélaga þess hlutfallslega.

Eigin hlutir félags og hlutir, sem dótturfélag á í móðurfélagi, skulu ekki taldir með þegar talin eru saman atkvæði félags í dóttur- eða hlutdeildarfélögum.

2. gr.

Lög þessi gilda um sameignarfélög og önnur félög með ótakmarkaðri ábyrgð félagsaðila, svo og samlagsfélög, ef félagsaðilar þeirra eru eingöngu félög sem talin eru í 1. málsl. 1. mgr. 1. gr.

Enn fremur gilda lög þessi um sameignarfélög, og önnur félög með ótakmarkaðri ábyrgð félagsaðila, svo og samlagsfélög, ef félögin fara fram úr tvennum af eftirfarandi stærðarmörkum tvö ár í röð:

1. eignir nema samtals a.m.k. 200.000.000 kr.;
2. rekstrartekjur nema a.m.k. 400.000.000 kr.;
3. fjöldi ársverka á reikningsári nemur a.m.k. 50.

Ef félag skv. 2. mgr., sem uppfyllt hefur ofangreind skilyrði, gerir það ekki lengur tvö ár í röð er því ekki skylt að fara að ákvæðum laga þessara.

Sameignarfélögum og samlagsfélögum, sem um ræðir í 1. mgr., er ekki skylt að semja ársreikninga ef allar tekjur og gjöld, eignir og skuldir þeirra eru meðtaldar í ársreikningum félagsaðilanna.

Gerð ársreikninga.

3. gr.

Stjórn og framkvæmdastjóri skulu á hverju reikningsári semja ársreikning og skal hann hafa að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, fjárstreymisyfirlit og skýringar. Í félögum, sem hafa ekki formlega stjórn, hvílir þessi skylda á öllum félagsaðilum sameiginlega. Í móðurfélögum skal enn fremur semja samstæðureikning er skal hafa að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, fjárstreymisyfirlit og skýringar. Jafnframt skal samin skýrsla stjórnar fyrir liðið starfsár. Ársreikningurinn skal mynda eina heild.

Félagsstjórn og framkvæmdastjóri skulu undirrita ársreikninginn og eftir atvikum samstæðureikninginn. Ef stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri telur að ekki skuli samþykkja ársreikninginn eða samstæðureikninginn, eða hann hefur mótbárur fram að færa sem hann telur rétt að félagsaðilar fái vitneskju um, skal hann gera grein fyrir því í áritun sinni.

Ársreikningur með undirritun stjórnenda og áritun endurskoðenda eða skoðunarmanna skal lagður fram í síðasta lagi viku fyrir aðalfund.

4. gr.

Hafi verðbréf félags ekki verið tekin til opinberrar skráningar á verðbréfaþingi í ríki sem er aðili að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið (EES-ríki) þarf félagið ekki að semja samstæðureikning ef:

1. það er dótturfélag;
2. ársreikningur þess og allra dótturfélaga þess er hluti af samstæðureikningi móðurfélags sem lýtur löggjöf EES-ríkis;
3. stjórn félagsins hefur ekki sex mánuðum fyrir lok reikningsárs borist krafa frá félagsaðilum, sem eiga a.m.k. 10% af eigin fé félagsins, um að láta semja samstæðureikning;
4. félagið sendir félagaskrá ársreikning sinn ásamt samstæðureikningi, sbr. 2. tölul., svo og upplýsingar sem greinir í 1. málsl. 2. mgr. og
5. félagið gerir grein fyrir því í skýringum í ársreikningi að með stoð í þessari grein hafi það ekki samið samstæðureikning og skýrir frá nafni og lögheimili móðurfélagsins, sbr. 2. tölul.

Félagaskrá getur krafist þess að látnar verði í té sams konar upplýsingar um samstæðureikninga sem tilgreindir eru í 2. tölul. 1. mgr. og hefðu átt að fylgja samstæðureikningi félagsins sjálfs samkvæmt lögum þessum. Félagaskrá getur enn fremur krafist íslenskrar þýðingar á samstæðureikningnum.

5. gr.

Halda má dótturfélagi utan samstæðureiknings ef:

1. það hefur óverulega þýðingu fyrir rekstur eða efnahag félagasamstæðunnar vegna smæðar þess;

2. stjórnun þess er ekki lengur í höndum eigenda þess eða verulegar og varanlegar hindranir eru á að félag geti nýtt eignarhluta sinn í dótturfélaginu eða haft áhrif á stjórnun þess;
3. ekki er unnt að afla nauðsynlegra upplýsinga tímanlega og án óeðlilegs kostnaðar; eða
4. eignarhluti í því er eingöngu ætlaður til endursölu.

Þrátt fyrir ákvæði 1. tölul. 1. mgr. skulu félög, sem hvert um sig hafa óverulega þýðingu, innifalin í samstæðureikningi ef þau hafa verulega þýðingu samanlagt.

Ef starfsemi dótturfélags er svo ólík starfsemi móðurfélags að það gæfi villandi mynd af félagasamstæðunni að innifela það í samstæðureikningi skal halda því utan við hann. Eignarhluti móðurfélagsins í dótturfélaginu skal þá færður til eignar samkvæmt hlutdeildaraðferð.

Sé dótturfélagi haldið utan samstæðureiknings skv. 1. eða 3. mgr. skal gerð grein fyrir því í skýringum.

6. gr.

Móðurfélag þarf ekki að semja samstæðureikning ef hvorki verðbréf þess né dótturfélaga þess hafa verið tekin til opinberrar skráningar á verðbréfaþingi í EES-ríki og félagasamstæðan fer ekki fram úr tveimur af eftirfarandi stærðum á reikningsskiladegi:

1. eignir nema a.m.k. 200.000.000 kr.;
2. rekstrartekjur nema a.m.k. 400.000.000 kr.;
3. fjöldi ársverka á reikningsári er a.m.k. 50.

Heimildin til að beita ákvæði 1. mgr. breytist því aðeins að félagasamstæðan hafi farið fram úr eða fari ekki lengur fram úr tveimur af stærðunum þremur tvö reikningsár í röð.

7. gr.

Ef félag, sem skv. 4. eða 6. gr. þarf ekki að semja samstæðureikning, semur samt slíkan reikning skal það gert samkvæmt ákvæðum laga þessara um samstæðureikninga að undanskilinni 69. gr.

8. gr.

Reikningsárið skal vera tólf mánuðir. Við upphaf rekstrar eða breytingu á reikningsári getur tímabilið verið skemmra eða lengra, þó aldrei lengra en átján mánuðir. Reikningsári verður því aðeins breytt síðar að sérstakar aðstæður gefi tilefni til. Breytingin skal tilgreind og rökstudd í skýringum.

Félög í sömu félagasamstæðu skulu hafa sama reikningsár nema sérstakar aðstæður gefi tilefni til annars.

9. gr.

Ársreikningar og samstæðureikningar skulu gerðir í samræmi við lög og góða reikningsskilavenju og gefa glögga mynd af rekstrarafkomu á reikningsárinu og efnahag í lok þess.

Ef ákvæði laga eða góð reikningsskilavenja nægja ekki til að gefa glögga mynd af rekstrarafkomu og efnahag skal veita frekari upplýsingar í skýringum.

10. gr.

Efnahagsreikning og rekstrarreikning skal setja upp með kerfisbundnum hætti. Fjármálaráðherra setur reglur um uppsetningu efnahagsreikninga og rekstrarreikninga.

Efnahagsreikningur og rekstrarreikningur skulu settir upp með hliðstæðum hætti frá ári til árs nema sérstakar aðstæður gefi tilefni til annars. Breytingar skulu tilgreindar og rökstuddar í skýringum.

Víkja má frá ákvæðum laga þessara um uppsetningu efnahagsreiknings eða rekstrarreiknings ef þau leiða til þess að ársreikningur eða samstæðureikningur gefur villandi eða óskýra mynd af rekstrarafkomu eða efnahag félags eða félagasamstæðu.

11. gr.

Í ársreikningum og samstæðureikningum, sem samdir eru samkvæmt ákvæðum laga þessara, skulu fjárhæðir tilgreindar í íslenskum krónum.

Ef getið er tölulegra upplýsinga í ársreikningum eða samstæðureikningum í annarri mynt en hinni upphaflegu skal það gert á því gengi sem við átti á reikningsskiladegi. Tilgreina skal það gengi sem við er miðað.

12. gr.

Óheimilt er að fella saman eignir og skuldir eða tekjur og gjöld innan einstakra liða.

II. KAFLI
Efnahagsreikningur og rekstrarreikningur.

13. gr.

Eignir, sem ætlaðar eru til varanlegrar eignar eða notkunar, teljast fastafjármunir. Eignir, sem eru ekki ætlaðar til varanlegrar eignar eða notkunar, teljast veltufjármunir.

14. gr.

Gjöld, sem stofnað er til á reikningsárinu en varða síðari reikningsár, skal færa til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddan kostnað. Tekjur, sem innheimtar hafa verið á reikningsárinu en varða síðari reikningsár, skal færa til skuldar í efnahagsreikningi sem fyrirframinnheimtar tekjur. Ef þessir liðir nema verulegum fjárhæðum skulu þeir sýndir sérstaklega eða þeirra getið í skýringum í ársreikningi.

Gjöld, sem varða reikningsárið en koma til greiðslu síðar, skal færa til skuldar í efnahagsreikningi. Tekjur, sem varða reikningsárið en innheimtast eftir lok þess, skal færa til eignar í efnahagsreikningi. Ef þessir liðir nema verulegum fjárhæðum skulu þeir sýndir sérstaklega eða þeirra getið í skýringum í ársreikningi.

15. gr.

Óefnisleg réttindi skal aðeins telja til eignar ef þeirra er aflað gegn greiðslu. Sama á við um rannsóknar- og þróunarkostnað. Ef þessir liðir nema verulegum fjárhæðum skulu þeir sýndir sérstaklega eða þeirra getið í skýringum í ársreikningi.

16. gr.

Færa skal til gjalda og skuldar fjárhæðir sem ætlað er að mæta útgjöldum vegna skýrt skilgreindra skuldbindinga sem varða reikningsárið eða fyrri ár og eru sennilega eða örugglega áfallnar á reikningsskiladegi en óvissar að því er fjárhæð varðar eða hvenær þær falla til greiðslu.

Skuldbindingum skv. 1. mgr. má eigi jafna á móti eignum og skulu þær ekki nema hærri fjárhæðum en nauðsynlegt er talið.

17. gr.

Gerð skal grein fyrir ráðstöfun hagnaðar eða jöfnun taps á reikningsárinu í ársreikningi eða skýringum með honum.

18. gr.

Hrein velta samanstendur af tekjum af sölu á vörum og þjónustu í reglulegri starfsemi, að frádregnum afslætti og sköttum sem tengjast sölunni beint.

19. gr.

Tekjur og gjöld, sem tengjast ekki reglulegri starfsemi, skal sýna sérstaklega í rekstrarreikningi og greina frá eðli þeirra í skýringum nema um óverulegar fjárhæðir sé að ræða. Sama á við um tekjur og gjöld sem varða önnur reikningsár.

III. KAFLI
Matsreglur.

20. gr.

Eftirfarandi almennar reglur eiga við um einstaka liði ársreiknings:

1. Gera skal ráð fyrir að félagið haldi starfsemi sinni áfram.
2. Matsaðferðum skal beitt með hliðstæðum hætti frá ári til árs.
3. Við mat á einstökum liðum skal gætt tilhlýðilegrar varkárni og skal þannig m.a:
   a. aðeins tekjufæra hagnað sem áunninn er fyrir lok reikningsárs;
   b. taka tillit til allra fyrirsjáanlegra skuldbindinga og tapa sem myndast kunna á reikningsárinu eða vegna fyrri reikningsára, jafnvel þótt slíkt komi fyrst í ljós eftir lok reikningsárs en áður en ársreikningur er saminn og
   c. gjaldfæra alla verðmætisrýrnun hvort heldur sem hagnaður eða tap er á rekstrinum.
4. Tekjur og gjöld, sem varða reikningsárið, skal færa í ársreikning án tillits til þess hvenær greitt er.
5. Einstaka þætti eigna- og skuldaliða skal meta til verðs hvern fyrir sig.
6. Efnahagsreikningur við upphaf hvers reikningsárs skal samsvara efnahagsreikningi við lok fyrra reikningsárs.

Í undantekningartilvikum má víkja frá ákvæðum 1. mgr. Skal þá geta um frávikin í skýringum í ársreikningi og tilgreina ástæður þeirra, svo og mat á áhrifum þeirra á eignir og skuldir, tekjur og gjöld.

21. gr.

Ef vikið er frá 2. tölul. 1. mgr. 20. gr. skal hinni nýju aðferð beitt við allt það reikningsár þegar breytingin var gerð. Í skýringum skal geta um heildaráhrif breytingarinnar á fjárhagsstöðu og afkomu félagsins ef breytingin er veruleg.

22. gr.

Fastafjármuni skal eigi meta til eignar við hærra verði en kostnaðarverði eða framreiknuðu kostnaðarverði.

Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði þeirra og þeim kostnaði sem hlýst af öflun og endurbótum á þeim fram til þess tíma að þeir eru teknir í notkun.

Framleiðslukostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kostnaðarverði hráefnis og hjálparefna, svo og vinnuafls að viðbættum kostnaðarauka sem beint eða óbeint leiðir af framleiðslu fjármunanna. Til kostnaðarverðs má enn fremur telja eðlilegt hlutfall af útgjöldum sem óbeint tengjast framleiðslunni enda hafi þau fallið til á framleiðslutímanum.

Til kostnaðarverðs má enn fremur telja fjármagnskostnað af lánsfé sem nýtt er til að fjármagna kaup eða framleiðslu varanlegra rekstrarfjármuna á framleiðslutímanum. Ef fjármagnskostnaður er talinn til kostnaðarverðs skal greint frá því í skýringum.

Eignarleigusamningar skulu í samræmi við samningsákvæði og góða reikningsskilavenju færðir í efnahagsreikning ef þeir nema verulegum fjárhæðum.

23. gr.

Varanlegir rekstrarfjármunir, sem nýtast takmarkaðan tíma vegna aldurs, úreldingar, slits eða af hliðstæðum ástæðum, skulu afskrifaðir árlega á kerfisbundinn hátt á áætluðum endingartíma þeirra. Ef þessir fjármunir eru endurmetnir samkvæmt ákvæðum 25. gr. ber að reikna afskriftir af framreiknuðu kostnaðarverði þeirra eins og það er á hverjum tíma.

24. gr.

Ef raunvirði fastafjármuna er lægra en bókfært verð þeirra skv. 22. eða 23. gr. og ástæður þess verða ekki taldar skammvinnar ber að færa verð þeirra niður að því marki sem telja verður nauðsynlegt samkvæmt góðri reikningsskilavenju.

Heimilt er að meta áhættufjármuni og langtímakröfur til markaðsverðs á reikningsskiladegi ef það er lægra en bókfært verð. Slíkar eignir skulu sæta niðurfærslu ef þess gerist sérstök þörf, svo sem vegna hættu á að kröfur muni ekki innheimtast eða af öðrum ástæðum. Niðurfærslur samkvæmt þessari grein skulu færðar í rekstrarreikning.

Ef eignir hafa verið færðar niður skv. 1. eða 2. mgr. og ástæður verðlækkunarinnar eiga ekki lengur við ber að færa bókfært verð þeirra til fyrra horfs.

Matsbreytingar skv. 1.–3. mgr. skal færa í rekstrarreikning. Ef þær eru ekki sérgreindar í rekstrarreikningnum skal gera grein fyrir þeim í skýringum, enda sé um verulegar fjárhæðir að ræða.

25. gr.

Taka má tillit til áhrifa almennra verðlagsbreytinga á rekstur og efnahag félaga með eftirtöldum aðferðum:

a. Heimilt er að leiðrétta liði ársreiknings, þar með talið eigið fé, vegna áhrifa verðbólgu. Slíkar leiðréttingar skulu bæði taka til rekstrarreiknings og efnahagsreiknings.
b. Ef raunvirði fastafjármuna er verulega hærra en kostnaðarverð eða framreiknað kostnaðarverð þeirra af ástæðum sem taldar eru varanlegar er heimilt að hækka bókfært verð þeirra í ársreikningi.

Matsbreytingar skv. 1. mgr. skal færa á endurmatsreikning meðal eigin fjár.

Endurmatsreikningi, sem myndaður er skv. a-lið 1. mgr., má aðeins ráðstafa með eftirfarandi hætti:

a. til hækkunar á hlutafé með útgáfu jöfnunarhlutabréfa;
b. til að verðbæta lögbundinn varasjóð, að því marki sem svarar útgefnum jöfnunarbréfum;
c. til að verðbæta annað eigið fé í samræmi við verðlagsbreytingar;
d. nú nemur endurmatsreikningur hærri eða lægri fjárhæð en framreikningi á innborguðu eigin fé í samræmi við almennar verðlagsbreytingar og er þá heimilt að færa mismuninn á annað eigið fé;
e. nú er endurmatsreikningur neikvæður í lok reikningsárs og er þá heimilt að jafna hann á móti öðru eigin fé.

Endurmatsreikning, sem myndaður er skv. b-lið 1. mgr., má aðeins leysa upp ef hin endurmetna eign er seld, tekin úr notkun eða fullafskrifuð, svo og ef forsendur fyrir endurmatinu eru ekki lengur fyrir hendi.

Hreyfingar á endurmatsreikningi á reikningsárinu skal sundurliða í skýringum.

Ef beitt er ákvæðum 1. mgr. skal í skýringum gera nákvæma grein fyrir þeim aðferðum sem viðhafðar eru.

26. gr.

Veltufjármuni skal ekki færa til eignar við hærra verði en kostnaðarverði eða raunvirði ef það er lægra.

Kostnaðarverð veltufjármuna samanstendur af kaupverði og þeim kostnaði sem tengist beint öflun þeirra. Til kostnaðarverðs má enn fremur telja eðlilegt hlutfall af útgjöldum sem tengjast öfluninni óbeint enda hafi útgjöldin fallið til á sama tímabili og eignanna var aflað eða þær voru framleiddar.

27. gr.

Kostnaðarverð vörubirgða er heimilt að ákvarða sem vegið meðalverð allra birgða af sama tagi á grundvelli síðasta innkaupsverðs eða með annarri viðurkenndri aðferð. Vörubirgðir skulu þó aldrei metnar við hærra verði en dagverði.

Ef vörubirgðir eru metnar við dagverði og það er verulega lægra en kostnaðarverð skal gera grein fyrir því í skýringum.

Um framleiðslukostnaðarverð vörubirgða gilda hliðstæðar reglur og getur í 3. mgr. 22. gr. Dreifingarkostnað má ekki telja til framleiðslukostnaðar vörubirgða.

28. gr.

Skammtímakröfur skulu sæta niðurfærslu ef þess gerist sérstök þörf, svo sem vegna hættu á að þær muni ekki innheimtast eða af öðrum ástæðum. Ákvæði 3. mgr. og 1. málsl. 4. mgr. 24. gr. gilda um þetta eftir því sem við á.

29. gr.

Verðbréf, sem eru ekki ætluð til varanlegrar eignar og skráð eru á opinberu verðbréfaþingi, er heimilt meta við síðasta skráða kaupgengi þrátt fyrir ákvæði 26. gr.

Tilgreina skal í skýringum ef þessu ákvæði er beitt.

30. gr.

Kostnað við stofnun félags eða hækkun hlutafjár má ekki færa til eignar.

31. gr.

Ef kostnaður vegna óefnislegra réttinda, rannsókna eða þróunar er ekki gjaldfærður strax skal afskrifa hann með kerfisbundnum hætti á tilteknu tímabili, þó ekki á lengri tíma en fimm árum.

Afskriftatímann má þó lengja fram yfir fimm ár enda sé hann ekki lengri en nýtingartími viðkomandi eignar. Gera skal grein fyrir ástæðum þessa í skýringum.

32. gr.

Afföll og lántökukostnað af seldum eða keyptum verðbréfum má færa í efnahagsreikning og skal þá gerð grein fyrir þeim þar eða í skýringum.

Afföllin skulu færð til gjalda eða til tekna með reglubundnum hætti á lánstímanum.

33. gr.

Óverulegar birgðir af rekstrarvörum, hráefnum eða hjálparefnum má eignfæra með fastri fjárhæð enda breytist þær ekki umtalsvert að magni, samsetningu eða verðgildi.

34. gr.

Eigin hlutir skulu færðir til lækkunar á heildarhlutafé. Þó er heimilt að færa eigin hluti, sem keyptir hafa verið á síðustu tveimur reikningsárum, til eignar enda hafi þeirra verið aflað í þeim tilgangi að selja þá aftur.

35. gr.

Í stað þess að færa eignarhluta sinn í dótturfélagi til eignar við kostnaðarverði í samræmi við ákvæði þessa kafla getur móðurfélag fært eignarhlutann samkvæmt hlutdeildaraðferð í samræmi við hlutdeild sína í eigin fé dótturfélagsins. Mismunur á upphaflegu kaupverði eignarhlutans annars vegar og hlutdeildar í eigin fé dótturfélagsins á kaupdegi hins vegar skal enn fremur hafa áhrif á bókfært verð fjárfestingar í dótturfélaginu.

Einnig er heimilt að beita hlutdeildaraðferð við eignfærslu á eignarhlutum í hlutdeildarfélögum.

IV. KAFLI
Skýringar.

36. gr.

Í skýringum í ársreikningi eða í skýrslu stjórnar, ef hún er hluti ársreiknings, skal a.m.k. veita upplýsingar um þau atriði sem tilgreind eru í 37.–51. gr., auk þeirra upplýsinga sem krafist er samkvæmt öðrum ákvæðum laga þessara.

37. gr.

Veita skal upplýsingar um mat á einstökum liðum ársreiknings, þar á meðal þær aðferðir sem beitt er við endurmat og afskriftir fastafjármuna. Ef fjárhæðir í ársreikningi eru byggðar á erlendum gjaldmiðli á reikningsskiladegi skal tilgreina það gengi sem við er miðað.

38. gr.

Tilgreina skal nöfn, heimilisföng og félagsform dótturfélaga og hlutdeildarfélaga. Geta skal hlutdeildar í hverju þeirra fyrir sig og eigin fjár þeirra samtals, svo og rekstrarárangurs síðasta reikningsárs. Ekki er nauðsynlegt að veita þessar upplýsingar ef þær hafa óverulega þýðingu eða þær geta valdið félaginu verulegu tjóni enda sé ástæðunnar getið.

Heimilt er að víkja frá ákvæðum 1. mgr. um upplýsingar um eigið fé og rekstrarárangur dóttur- og hlutdeildarfélaga ef:

1. hlutdeildarfélag birtir ekki ársreikning sinn og hlutur félagsins í eigin fé þess er minni en 50%;
2. reikningsskil dótturfélags eru hluti af samstæðureikningi félagsins eða
3. félagið metur eignarhluta sína samkvæmt hlutdeildaraðferð, sbr. 35. gr.

39. gr.

Í skýringum skal tilgreina nöfn, heimilisföng og form félaga með ótakmarkaðri ábyrgð sem félagið er aðili að. Ekki þarf að gefa þessar upplýsingar ef þær hafa óverulega þýðingu. Ákvæði 2. mgr. 38. gr. gilda einnig eftir því sem við á.

40. gr.

Ef eignarhlutum í félagi er skipt í flokka skal sérgreina þá og tilgreina fjölda hluta og nafnverð þeirra eða bókfært verð ef nafnverð er ekki fyrir hendi. Í hlutafélögum skal ávallt tilgreina fjölda hluta og nafnverð þeirra.

41. gr.

Hafi félagið tekið skuldabréfalán er veitir lánardrottnum rétt til að breyta kröfum sínum á hendur félaginu í hluti í því skal tilgreina eftirstöðvar hvers láns, skiptihlutfall og frest þann sem veittur hefur verið til breytingar í hluti.

Hafi skuldabréfalán með rétti til vaxta verið tekið og vaxtakjörin ráðast að nokkru eða öllu leyti af rekstrarárangri félagsins skal tilgreina eftirstöðvar hvers láns og hina umsömdu ávöxtun.

Sams konar upplýsingar skal veita um hlutdeildarskírteini og önnur sambærileg réttindi eftir því sem við á, m.a. um fjölda þeirra.

42. gr.

Veita skal upplýsingar um þann hluta skulda sem fellur árlega til greiðslu á næstu fimm árum frá lokum reikningsárs annars vegar og hins vegar vegna þess hluta sem fellur til greiðslu síðar.

Hafi félag sett eignir að veði skal veita upplýsingar um fjárhæð veðsetninganna og bókfært verð veðsettra eigna, sundurliðað eftir eignum. Heildartryggingar í þágu dótturfélaga og annarra félaga innan sömu félagasamstæðu skulu tilgreindar sérstaklega.

Veita skal upplýsingar um heildarfjárhæðir lífeyris-, ábyrgðar- og tryggingarskuldbindinga, seld viðskiptabréf og aðrar fjárskuldbindingar sem eru ekki tilfærðar í efnahagsreikningi, að því leyti sem það skiptir máli við mat á fjárhagsstöðu. Hafi félagið gert leigusamninga sem nema verulegum fjárhæðum skulu slíkar skuldbindingar tilgreindar sérstaklega. Skuldbindingar gagnvart móðurfélagi og dótturfélögum þess skal tilgreina sérstaklega.

43. gr.

Tilgreina skal fjárhæðir lána, svo og veðsetningar, ábyrgðir og tryggingar sem veittar hafa verið félagsaðilum eða stjórnendum félags eða móðurfélags þess vegna tengsla þessara aðila við félögin, sundurliðað ásamt upplýsingum um vexti, greiðslukjör og aðra helstu skilmála.

Ákvæði 1. mgr. eiga einnig við gagnvart einstaklingum, nátengdum þeim sem þar eru taldir.

44. gr.

Upplýsa skal um síðasta opinbert fasteignamat. Sama á við um vátryggingarverðmæti varanlegra rekstrarfjármuna.

45. gr.

Ef hluti af áætluðum hagnaði af langtímaverkefni er innleystur áður en því er að fullu lokið skal þess getið í skýringum og gerð grein fyrir matsreglum. Ef hagnaður af slíku verkefni er ekki tekjufærður fyrr en við verklok skal gera grein fyrir því í skýringum.

46. gr.

Upplýsa skal um skiptingu rekstrartekna eftir starfsþáttum og markaðssvæðum ef þessir þættir og svæði hafa veruleg áhrif í rekstri félagsins.

Ákvæði 1. mgr. á ekki við um félög sem falla undir 1. mgr. 77. gr. Þá má sleppa þessum upplýsingum ef þær geta valdið viðkomandi félagi verulegu tjóni enda sé þess getið í skýringum.

47. gr.

Upplýsa skal um heildarfjárhæð skatta vegna rekstrar á árinu og eigna í lok þess.

Upplýsa skal um skattaleg áhrif af óreglulegum rekstrarliðum.

Upplýsa skal um frestaða skattskuldbindingu vegna mismunar á gjaldfærðum sköttum á reikningsárinu og fyrri árum annars vegar og þeim sköttum sem álagðir eru vegna sömu ára hins vegar nema þessar upplýsingar hafi óverulega þýðingu. Einnig má tilfæra fjárhæðina sem sérstakan skuldalið í efnahagsreikningi.

Leiði sala á eignum félags við bókfærðu verði til skattlagningar umfram þá fjárhæð sem tilgreind er í 3. mgr. skal greina frá því ef fjárhæðin er veruleg.

Upplýsingar skv. 3. og 4. mgr. skulu bera með sér á hvaða liðum ársreiknings skattkvöðin hvílir.

48. gr.

Upplýsa skal um fjölda starfsmanna að meðaltali á reikningsári. Þá skulu laun og launatengd gjöld sundurliðuð ef það er ekki gert í rekstrarreikningi.

Veita skal upplýsingar um heildarlaun, þóknanir og ágóðahluta til stjórnenda félags vegna starfa í þágu þess.

Greina skal frá samningum, sem gerðir hafa verið við stjórn, framkvæmdastjóra eða starfsmenn um eftirlaun, og tilgreina heildarfjárhæðir.

49. gr.

Eftirfarandi upplýsingar skal veita um eign félags á eigin hlutum:

1. fjölda og nafnverð eigin hluta, svo og hlutfall þeirra af heildarhlutum;
2. fjölda og nafnverð eigin hluta sem hafa verið keyptir eða seldir á reikningsárinu, svo og kaup- og söluverð þeirra og
3. ástæður þess að félagið eignaðist eigin hluti á reikningsárinu.

Sömu upplýsingarnar og taldar eru í 1. mgr. skal veita ef tekið hefur verið veð í eigin hlutum.

Sömu upplýsingar og getið er í 1. og 2. mgr. skal veita um hluti í félagi sem dótturfélag þess hefur eignast eða látið af hendi á reikningsárinu.

50. gr.

Sundurliða skal breytingar á eigin fé félags á reikningsárinu.

51. gr.

Ef félag er dótturfélag skal greina frá nafni og heimili móðurfélags þess og enn fremur hvar afla má samstæðureiknings félaganna.

V. KAFLI
Skýrsla stjórnar.

52. gr.

Í skýrslu stjórnar með ársreikningi skal upplýsa um atriði sem mikilvæg eru við mat á fjárhagslegri stöðu félags og afkomu þess á reikningsárinu og ekki koma fram í efnahagsreikningi eða rekstrarreikningi eða skýringum með þeim nema sérstakar ástæður séu til að ætla að slíkt geti skaðað félagið. Ef veruleg óvissa ríkir um einstaka liði í ársreikningi eða ársreikninginn í heild skal veita upplýsingar um slíkt.

Í skýrslunni skal gera grein fyrir tillögu stjórnar um ráðstöfun hagnaðar eða jöfnun taps á síðasta reikningsári.

Í félögum, sem skráð eru á opinberu verðbréfaþingi, skal enn fremur gera grein fyrir samanburði á raunverulegri afkomu félagsins og rekstraráætlun þess hafi hún verið birt opinberlega, ásamt skýringum á helstu frávikum.

Í hlutafélögum skal upplýsa um fjölda hluthafa í upphafi og lok reikningsárs. Þá skal upplýst um hundraðshluta hlutafjár þeirra hluthafa sem eiga a.m.k. 10% hlutafjár félagsins í lok ársins. Ef atkvæðagildi hluta er mismunandi miðað við fjárhæð þeirra skal gerð grein fyrir atkvæðahlutdeild þeirra hluthafa sem ráða yfir a.m.k. 10% allra atkvæða í félaginu. Við útreikning þennan telst félagasamstæða einn aðili.

Í samvinnufélögum, sameignarfélögum og samlagsfélögum skal upplýsa um fjölda félagsaðila í upphafi og lok reikningsárs og fjölda eigenda að B-hluta stofnsjóðs ef stofnsjóður samvinnufélaga er þannig tvískiptur. Ef atkvæðagildi félagsaðila er mismunandi skal það skýrt.

Í skýrslu stjórnar með ársreikningi móðurfélags skal veita upplýsingar um félagasamstæðuna í heild.

Í skýrslu stjórnar skal enn fremur fjallað um eftir því sem við á:

1. mikilvæg atvik sem orðið hafa eftir lok reikningsársins;
2. framtíðarhorfur félagsins;
3. rannsóknar- og þróunarstarfsemi og
4. útibú félagsins erlendis ef einhver eru.

VI. KAFLI
Samstæðureikningar.

53. gr.

Í samstæðureikningi skal gera grein fyrir samanlögðum eignum og skuldum, tekjum og gjöldum félagasamstæðu í heild. Við gerð reikningsins skulu eftirfarandi liðir falla niður:

1. kröfur og skuldir félaga innan samstæðunnar gagnvart öðrum félögum innan hennar;
2. tekjur og gjöld af gagnkvæmum viðskiptum félaga innan samstæðunnar og
3. óinnleystur hagnaður eða tap af þeim viðskiptum.

54. gr.

Samstæðureikning skal setja upp á skýran hátt í samræmi við lög og góða reikningsskilavenju.

Samstæðureikningur skal settur þannig fram að samkynja tekjur og gjöld, eignir og skuldir séu lagðar saman.

Í samstæðureikningi skal fella niður fjárfestingu móðurfélags í dótturfélögum á móti hlutfallslegri eign móðurfélagsins í eigin fé þeirra. Hlutdeild eigenda minni hluta í eigin fé dótturfélaga skal birta sem sérstakan lið meðal skulda samstæðunnar nema fjárhæðin sé óveruleg.

55. gr.

Í samstæðureikningi skal mat á sambærilegum eignum og skuldum vera með samræmdum hætti.

Í samstæðureikningi skal meta eignarhluta samstæðunnar í hlutdeildarfélögum samkvæmt hlutdeildaraðferð nema eignarhlutarnir hafi óverulega þýðingu.

56. gr.

Nú rekur félag innan samstæðu starfsemi í sameign með einu eða fleiri félögum og er þá heimilt að innifela hlutdeild samstæðunnar í samrekstrinum í samstæðureikningi. Eignir og skuldir, tekjur og gjöld hins sameiginlega rekstrar skulu þá tekin inn í samstæðureikninginn í hlutfalli við aðild samstæðunnar að rekstrinum.

VII. KAFLI
Endurskoðun.

57. gr.

Aðalfundur eða almennur félagsfundur kýs einn eða fleiri endurskoðendur eða skoðunarmenn og varamenn þeirra, eða endurskoðunarfélag, í samræmi við lög þessi og samþykktir félagsins. Í samþykktum má enn fremur fela opinberum eða öðrum aðilum að tilnefna einn eða fleiri endurskoðendur, skoðunarmenn eða endurskoðunarfélag.

Þegar félagsmenn, sem fara með minnst einn fimmta hluta atkvæða á aðalfundi þar sem kjósa skal endurskoðendur, endurskoðunarfélag eða skoðunarmenn, krefjast þess skal stjórn félagsins beina þeim tilmælum til viðkomandi félagaskrár að hún tilnefni endurskoðanda til að taka þátt í endurskoðunarstörfum með þeim sem kjörnir eru fram til næsta aðalfundar. Telji félagaskráin ástæðu til að verða við þessari ósk skal hún tilnefna endurskoðanda til starfans. Þóknun til hans skal félagið greiða.

58. gr.

Af þeim aðilum, sem kosnir eru til endurskoðunarstarfa, skal a.m.k. einn vera heimilisfastur hér á landi. Búsetuskilyrðið gildir þó ekki um ríkisborgara þeirra ríkja sem eru aðilar að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið enda séu viðkomandi ríkisborgarar búsettir í EES-ríki.

Skoðunarmenn skulu vera lögráða og fjár síns ráðandi. Þeir skulu hafa þá reynslu í bókhaldi og viðskiptaháttum sem með hliðsjón af starfsemi og stærð félagsins er nauðsynleg til rækslu starfans. Hæfisskilyrði 11. gr. laga nr. 67/1976, um löggilta endurskoðendur, eiga einnig við um skoðunarmenn.

59. gr.

Í félögum, þar sem bundið eigið fé er a.m.k. 50 milljónir króna, skuldir og bundið eigið fé er a.m.k. 100 milljónir króna, rekstrartekjur á ári eru a.m.k. 200 milljónir króna eða starfsmenn (ársmenn) eru fleiri en 50, skal kjósa a.m.k. einn endurskoðanda. Þegar ljóst er við stofnun félags eða upphaf rekstrar að einhverjum framangreindum mörkum verði þegar náð skal regla 1. málsl. gilda frá þeim tíma. Annars skal við það miðað að skuldir og bundið eigið fé hafi náð framangreindum mörkum í ársreikningum tveggja síðastliðinna reikningsára eða starfsmenn hafi verið fleiri en 50 tvö síðastliðin reikningsár.

Félög, sem hafa hlutabréf sín eða skuldabréf skráð á opinberu verðbréfaþingi, skulu kjósa a.m.k. einn endurskoðanda.

Í félögum, þar sem ekki eru lagðar hömlur á viðskipti með eignarhluta, skal kjósa a.m.k. einn endurskoðanda.

Samvinnufélög, er hafa B-deild stofnsjóðs, skulu kjósa a.m.k. einn endurskoðanda.

Félagsmenn, sem fara með minnst einn fimmta hluta atkvæða á fundi þar sem kjósa skal endurskoðendur eða skoðunarmenn, geta á fundinum krafist þess að kosinn verði a.m.k. einn endurskoðandi.

60. gr.

Kjósa skal a.m.k. einn af endurskoðendum eða skoðunarmönnum móðurfélags til að gegna sams konar starfa fyrir dótturfélag ef þess er nokkur kostur.

Ekki má kjósa neinn þann til endurskoðunarstarfa fyrir dótturfélag sem væri ekki hæfur til að gegna sama starfi fyrir móðurfélag.

Endurskoðandi eða skoðunarmaður má hvorki vera skuldugur félaginu eða félögum innan sömu félagasamstæðu né njóta ábyrgða af hálfu þeirra.

61. gr.

Í samþykktum félaga skal kveða á um starfstíma endurskoðenda eða skoðunarmanna. Starfi þeirra lýkur við lok þess aðalfundar þegar kjósa skal þá að nýju. Hafi endurskoðandi eða skoðunarmaður verið kosinn til ótiltekins tíma lýkur starfi hans þegar annar hefur verið kosinn í hans stað. Nú lýkur starfi endurskoðanda eða skoðunarmanns og skal þá tilkynna félagaskrá hvenær hann lætur af starfi. Í félögum, sem hafa hlutabréf sín eða skuldabréf skráð á opinberu verðbréfaþingi, skal þegar í stað senda tilkynningu um starfslok endurskoðanda til verðbréfaþingsins.

Endurskoðendur og skoðunarmenn geta hvenær sem er sagt af sér störfum. Þeir sem kusu þá geta einnig leyst þá frá störfum þótt starfstíma þeirra sé ekki lokið.

Ljúki starfi endurskoðanda eða skoðunarmanns áður en kjörtímabili hans lýkur eða uppfylli hann ekki lengur skilyrði til starfans og enginn varamaður er í hans stað skal stjórn félagsins hlutast til um að nýr endurskoðandi eða skoðunarmaður verði þegar í stað valinn. Í félögum, sem hafa hlutabréf sín eða skuldabréf skráð á opinberu verðbréfaþingi, skal boða til fundar innan viku frá því að endurskoðandi sagði starfi sínu lausu eða var leystur frá störfum þar sem kjósa skal annan endurskoðanda.

Hafi endurskoðandi eða skoðunarmaður sagt starfi sínu lausu eða verið leystur frá störfum skal hann veita þeim er kosinn er í hans stað upplýsingar um hverjar hann telur vera ástæður starfslokanna.

62. gr.

Ef endurskoðandi eða skoðunarmaður er ekki valinn, kjör hans brýtur í bága við lög þessi eða samþykktir félagsins eða hann uppfyllir ekki lengur hæfisskilyrði laganna skal félagaskrá tilnefna endurskoðanda eða skoðunarmann að ósk stjórnarmanns, framkvæmdastjóra eða félagsaðila.

Hafi félagsfundur ekki orðið við kröfu um að kjósa endurskoðanda skv. 4. mgr. 59. gr. tilnefnir félagaskrá endurskoðanda að ósk félagsmanns. Tilmælin skulu borin fram innan mánaðar frá því að félagsfundur var haldinn.

Tilnefning endurskoðanda eða skoðunarmanns samkvæmt þessari grein gildir uns endurskoðandi eða skoðunarmaður hefur verið kosinn.

63. gr.

Endurskoðendur eða skoðunarmenn skulu endurskoða ársreikninginn í samræmi við góða endurskoðunarvenju og í því sambandi kanna bókhaldsgögn félagsins og aðra þætti er varða rekstur þess og stöðu.

Í móðurfélögum skulu endurskoðendur eða skoðunarmenn jafnframt endurskoða samstæðureikninginn.

Ef endurskoðendur eða skoðunarmenn verða þess varir að stjórnendur félags hafi í störfum sínum fyrir það ekki farið að lögum, þannig að það geti haft í för með sér ábyrgð fyrir þá eða félagið, eða brotið gegn félagssamþykktum skulu þeir gera aðalfundi grein fyrir því.

Ef kosinn er endurskoðandi eða endurskoðunarfélag jafnframt félagskjörnum skoðunarmönnum skal sú verkaskipting ríkja milli þeirra að endurskoðandinn annast endurskoðun reikninga félagsins í samræmi við 1. mgr. en skoðunarmenn skulu fylgjast með því að farið hafi verið eftir ákvörðunum félagsfunda og stjórnar um öflun, ráðstöfun og ávöxtun fjármuna og önnur atriði í rekstrinum á reikningsárinu.

Endurskoðandi eða skoðunarmaður skal verða við tilmælum félagsfundar um endurskoðunina ef þau eru ekki andstæð lögum, félagssamþykktum eða góðri endurskoðunarvenju.

64. gr.

Stjórn félags og framkvæmdastjóri skulu koma á framfæri við endurskoðendur eða skoðunarmenn þeim upplýsingum og gögnum sem þeir telja að hafi þýðingu vegna endurskoðunarinnar. Stjórnendur dótturfélags hafa sömu skyldum að gegna gagnvart endurskoðendum og skoðunarmönnum móðurfélags.

Stjórn félags og framkvæmdastjóri skulu veita endurskoðendum og skoðunarmönnum þær upplýsingar, gögn, aðstöðu og aðstoð sem endurskoðendur eða skoðunarmenn telja nauðsynlega vegna starfa síns. Stjórnendur dótturfélags hafa sömu skyldum að gegna gagnvart endurskoðendum og skoðunarmönnum móðurfélags.

65. gr.

Endurskoðendur eða skoðunarmenn skulu að lokinni endurskoðun árita ársreikninginn og enn fremur samstæðureikning ef hann er saminn og skal áritunin fylgja ársreikningnum.

Í árituninni skal koma fram að ársreikningurinn eða samstæðureikningurinn hafi verið endurskoðaður. Þá skal koma fram álit endurskoðenda eða skoðunarmanna á því hvort ársreikningurinn eða samstæðureikningurinn sé saminn í samræmi við ákvæði laga, samþykkta félagsins og góða reikningsskilavenju, svo og greinargerð um niðurstöðu endurskoðunarinnar að öðru leyti. Ef endurskoðendur eða skoðunarmenn telja að ekki beri að samþykkja ársreikninginn skulu þeir taka það fram sérstaklega.

Ef skýrsla stjórnar hefur ekki að geyma þær upplýsingar, sem þar ber að veita, eða er ekki í samræmi við ársreikninginn skulu endurskoðendur eða skoðunarmenn vekja athygli á því í áritun sinni.

66. gr.

Ábendingar og athugasemdir, sem endurskoðendur eða skoðunarmenn vilja koma á framfæri við stjórn eða framkvæmdastjóra, skal skrá í sérstaka endurskoðunarbók eða færa fram skriflega á annan hátt. Stjórnin skal varðveita gögn þessi á öruggan hátt.

67. gr.

Endurskoðendur og skoðunarmenn eiga rétt á að sitja félagsfundi. Þá skulu þeir sitja fundi ef félagsstjórn eða framkvæmdastjóri, einstakir stjórnarmenn eða félagsaðilar fara þess á leit. Í félögum, sem hafa hlutabréf sín eða skuldabréf skráð á opinberu verðbréfaþingi, skulu endurskoðendur sitja aðalfundi.

Á aðalfundi skulu endurskoðendur eða skoðunarmenn svara fyrirspurnum um ársreikning þann sem til umfjöllunar er og þeir hafa áritað.

Enn fremur eiga endurskoðendur og skoðunarmenn rétt á að sitja stjórnarfundi þegar fjallað er um reikningsskil sem þeir hafa áritað. Þá skulu þeir sitja stjórnarfundi ef a.m.k. einn stjórnarmaður fer þess á leit.

68. gr.

Endurskoðendum, skoðunarmönnum og samstarfsmönnum þeirra er óheimilt að veita einstökum félagsaðilum eða óviðkomandi aðilum upplýsingar um hag félagsins.

VIII. KAFLI
Birting ársreiknings.

69. gr.

Eigi síðar en mánuði eftir samþykkt ársreiknings, þó eigi síðar en átta mánuðum eftir lok reikningsárs, skal senda félagaskrá ársreikning eða samstæðureikning ásamt skýrslu

stjórnar, áritun endurskoðenda eða skoðunarmanna og upplýsingar um hvenær ársreikningurinn var samþykktur. Ársreikninga félaga, sem hafa hlutabréf sín eða skuldabréf skráð á opinberu verðbréfaþingi, skal þó senda þegar í stað eftir samþykkt þeirra og eigi síðar en sex mánuðum eftir lok reikningsárs. Ef samþykkt á ráðstöfun hagnaðar eða jöfnun taps kemur ekki fram í ársreikningnum eða skýrslu stjórnar skal enn fremur senda staðfest endurrit úr gerðabók aðalfundarins þar sem greint er frá ráðstöfun hagnaðar eða jöfnun taps.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er félögum, sem fara ekki fram úr stærðarmörkunum í 1. mgr. 6. gr., heimilt að senda félagaskrá samandregna útgáfu af rekstrarreikningi, efnahagsreikningi og skýringum. Heimild þessi nær þó ekki til félaga sem hafa hlutabréf sín eða skuldabréf skráð á opinberu verðbréfaþingi og heldur ekki til félaga sem leggja ekki hömlur á viðskipti með eignarhluta sína.

Félagaskrá skal veita aðgang að þeim gögnum sem skilaskyld eru samkvæmt þessari grein.

70. gr.

Ársreikninga dótturfélaga, sem haldið er utan samstæðureiknings samkvæmt ákvæðum 3. mgr. 5. gr., skal senda félagaskrá með ársreikningi eða samstæðureikningi móðurfélags.

71. gr.

Sameignarfélög og samlagsfélög, sem tilgreind eru í 2. gr., skulu senda félagaskrá tilkynningu um nafn, heimilisfang, félagsform og atvinnugrein sína samtímis því að þau senda henni í fyrsta sinn birtingarskyld gögn skv. 69. gr.

Sameignarfélög og samlagsfélög, sem nýta sér undanþáguheimildir 75. eða 76. gr., skulu veita upplýsingar um nöfn og heimilisföng þeirra félaga sem semja ársreikninga þeirra eða innifela þá í samstæðureikningum sínum ef eftir því er leitað.

72. gr.

Ef félag birtir ársreikning sinn eða samstæðureikning í heild skal hann vera í sama formi og hann var samþykktur á aðalfundi með áritun endurskoðenda eða skoðunarmanna. Ef áritun endurskoðenda eða skoðunarmanna er ekki fyrirvaralaus skal vakin athygli á því og ástæður þess tilgreindar.

Nú er ársreikningur eða samstæðureikningur ekki birtur í heild og skal þá koma fram með ótvíræðum hætti að hann sé samandreginn. Áritun endurskoðenda eða skoðunarmanna þarf ekki að fylgja með samandreginni útgáfu en koma skal fram ef áritunin var ekki fyrirvaralaus og ástæður þess tilgreindar.

73. gr.

Útibússtjórar í útibúum erlendra félaga, sem skráð eru hjá félagaskrá, skulu í síðasta lagi átta mánuðum eftir lok reikningsárs senda staðfest endurrit ársreiknings eða samstæðureiknings félagsins til félagaskrár ásamt reikningsskilum útibúsins.

Reikningar, sem sendir eru félagaskrá skv. 1. mgr., skulu vera í sama formi og ber að birta þá samkvæmt gildandi reglum í heimaríki félagsins.

Ársreikninga fyrir erlent félag, sem lýtur löggjöf EES-ríkis, má senda félagaskrá óendurskoðaða ef slíkt samræmist löggjöf í heimaríki félagsins.

Félagaskrá skal veita aðgang að þeim gögnum sem skilaskyld eru samkvæmt þessari grein.

74. gr.

Í stað þess að senda félagaskrá ársreikning sinn getur erlent dótturfélag, sem rekur útibú hér á landi og lýtur löggjöf annars EES-ríkis, sent félagaskrá samstæðureikning móðurfélags síns ef:

1. móðurfélagið lýtur löggjöf EES-ríkis;
2. allir félagsaðilar hafa samþykkt þessa aðferð;
3. móðurfélagið ábyrgist skuldbindingar félagsins;
4. reikningar félagsins og dótturfélaga þess eru teknir með í samstæðureikningi móðurfélagsins í samræmi við ákvæði laga þessara um samstæðureikninga;
5. getið er um reikningsskilaaðferðir við gerð samstæðureikningsins og
6. samstæðureikningurinn ásamt skýrslu stjórnar og áritun endurskoðenda er sendur félagaskrá ásamt staðfestingu á því sem tilgreint er í 2. og 3. tölul.

Í stað þess að senda félagaskrá ársreikninga sína geta önnur erlend félög sent henni samstæðureikning móðurfélaga sinna ef það samræmist þeirri löggjöf sem um þau gildir og

1. skilyrði 2., 3., 5. og 6. tölul. 1. mgr. eru uppfyllt og
2. félagaskrá telur að samstæðureikningarnir séu gerðir í samræmi við ákvæði laga þessara.

Tilkynning skv. 2. tölul. 1. mgr. skal send fyrir hvert reikningsár. Yfirlýsing um efni 3. tölul. 1. mgr. gildir uns hún hefur verið afturkölluð.

75. gr.

Sameignarfélag eða samlagsfélag, sem tilgreint er í 2. gr., þarf ekki að senda félagaskrá ársreikning sinn ef a.m.k. einn af félagsaðilum þess er heimilisfastur hér á landi, semur ársreikning fyrir félagið og lætur endurskoða hann og senda skránni ásamt sínum eigin ársreikningi.

Félag, sem um ræðir í 1. mgr. þar sem enginn félagsaðili er heimilisfastur hér á landi, þarf ekki að senda félagaskrá ársreikning sinn ef einhver félagsaðili þess:

1. lýtur löggjöf EES-ríkis;
2. semur ársreikning fyrir félagið og lætur endurskoða hann samkvæmt ákvæðum þeirrar löggjafar og
3. sendir félagaskrá ársreikninginn innan þeirra tímamarka, sem greinir í 1. mgr. 69. gr., ásamt sínum eigin ársreikningi eða opinbera staðfestingu á að ársreikningar félagsins hafi verið birtir í samræmi við löggjöfina sem nefnd er í 1. tölul.

Félagsaðili getur haft ársreikning skv. 1. mgr. sem hluta af eigin ársskýrslu.

76. gr.

Sameignarfélag eða samlagsfélag, sem tilgreint er í 2. gr., þarf ekki að senda félagaskrá ársreikning sinn ef hann er hluti af samstæðureikningi félagsaðila sem saminn er og endurskoðaður í samræmi við ákvæði laga þessara og sendur félagaskrá.

Ákvæði 1. mgr. eiga enn fremur við ef ársreikningur félags er hluti af samstæðureikningi móðurfélags þess félagsaðila sem ekki er skylt að senda félagaskrá samstæðureikning sinn, sbr. 4. gr.

Í samstæðureikningum þeim sem greinir í 1. og 2. mgr. skal geta þess í skýringum ef félag skv. 2. gr. sendir félagaskrá ekki ársreikning sinn.

Innan tímamarka 1. mgr. 69. gr. skal senda félagaskrá samstæðureikninga skv. 1. og 2. mgr. eða staðfestingu opinbers aðila á að ársreikningur hafi verið saminn og birtur í samræmi við ákvæði 1. mgr.

77. gr.

Þegar sérstakar samkeppnisaðstæður mæla með því geta félög, sem á reikningsskiladegi fara ekki fram úr tvennum af eftirfarandi stærðarmörkum, sent félagaskrá samandreginn rekstrarreikning, samkvæmt nánari reglum sem fjármálaráðherra setur:

1. eignir nema samtals 500 milljónum kr.;
2. rekstrartekjur nema samtals 1.000 milljónum kr.;
3. fjöldi ársverka á reikningsári er a.m.k. 250.

Heimildinni til þess að beita ákvæði 1. mgr. má aðeins breyta ef félag hefur á reikningsskiladegi farið fram úr eða fer ekki lengur fram úr tvennum af þeim mörkum, sem nefnd eru í 1. mgr., tvö reikningsár í röð.

78. gr.

Félagaskrá skal gera úrtakskannanir og athuganir á ársreikningum, samstæðureikningum og skýrslum stjórna í því skyni að sannreyna að þessi gögn séu í samræmi við ákvæði þessara laga. Hún getur krafist þeirra upplýsinga hjá hverju félagi sem nauðsynlegar eru í þessu sambandi.

IX. KAFLI
Reikningsskilaráð og góð reikningsskilavenja.

79. gr.

Ráðherra skal skipa fimm sérfróða menn til fjögurra ára í senn í nefnd sem nefnist reikningsskilaráð. Skal einn nefndarmanna tilnefndur af Félagi löggiltra endurskoðenda, annar af viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands, þriðji af Verslunarráði Íslands, sá fjórði skal vera ríkisendurskoðandi en einn nefndarmaður er skipaður án tilnefningar. Ráðherra skipar formann reikningsskilaráðs úr hópi nefndarmanna.

80. gr.

Reikningsskilaráð skal stuðla að mótun góðrar reikningsskilavenju með útgáfu og kynningu samræmdra reglna sem farið skal eftir við gerð reikningsskila. Ráðið skal gefa álit á því hvað telst góð reikningsskilavenja á hverjum tíma. Reikningskilaráð skal árlega auglýsa í Lögbirtingablaðinu skrá yfir útgefnar reglur og álit.

Ráðið skal starfa í nánu samráði við Félag löggiltra endurskoðenda og hagsmunaaðila. Það getur einnig verið stjórnvöldum til ráðuneytis um ákvæði sem sett eru í lögum eða reglugerðum um reikningsskil.

81. gr.

Ráðherra ákveður skiptingu kostnaðar við störf reikningsskilaráðs að höfðu samráði við tilnefningaraðila.

X. KAFLI
Ýmis ákvæði.

82. gr.

Ráðherra getur sett reglugerð um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um uppsetningu ársreikninga og samstæðureikninga, óstyttra og samandreginna, svo og um skil á þeim og birtingu þeirra.

Viðmiðunarmörkin í 1. og 2. tölul. 2. mgr. 2. gr. og 1. og 2. tölul. 6. gr., svo og 59. gr. og 77. gr., eru grunnfjárhæðir sem miðast við gengi í ECU 1. janúar 1995. Ráðherra er heimilt að breyta þessum fjárhæðum til samræmis við breytingar á 4. tilskipun ESB eða ef verulegar breytingar verða á gengi ECU.

83. gr.

Brot gegn lögum þessum varðar sektum nema þyngri viðurlög liggi við samkvæmt öðrum lögum.

84. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995 og skulu gilda um ársreikninga og samstæðureikninga fyrir hvert það reikningsár sem hefst frá og með þeim tíma.

85. gr.

Við gildistöku laga þessara verða eftirfarandi breytingar á lögum nr. 22/1991, um samvinnufélög:

a. Í stað orðsins „endurskoðendur" í lok 6. gr. kemur: endurskoðendur eða skoðunarmenn.
b. Í stað orðanna „skoðunarmanna (og endurskoðanda)" í 1. mgr. 21. gr. kemur: skýrslu endurskoðenda eða skoðunarmanna.
c. IX. kafli fellur brott og breytast kaflanúmer samkvæmt því.
d. 68.–76. gr. falla brott og breytast greinatölur samkvæmt því.
e. Fyrirsögn X. kafla verður: **Sérstakar rannsóknir.**
f. 2. mgr. 77. gr. orðast svo:
   Ákvæði laga um ársreikninga, hæfisskilyrði, aðstöðu, fundarsetu og upplýsingagjöf til endurskoðenda eða skoðunarmanna gilda einnig um rannsóknarmenn eftir því sem við á.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

Nr. 145 29. desember 1994

LÖG

um bókhald.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Bókhaldsskylda.

1. gr.

Eftirtaldir aðilar eru bókhaldsskyldir:

1. hlutafélög og önnur félög með takmarkaðri ábyrgð félagsaðila;
2. samvinnufélög og samvinnusambönd, gagnkvæm vátrygginga- og ábyrgðarfélög og önnur félög með breytilegan höfuðstól og breytilega félagatölu;
3. sameignarfélög og önnur félög með ótakmarkaðri ábyrgð félagsmanna;
4. bankar, sparisjóðir, verðbréfasjóðir og -fyrirtæki sem falla ekki undir aðra töluliði þessarar greinar;

5. hvers konar fyrirtæki og stofnanir í eigu ríkis eða sveitarfélaga sem stunda atvinnurekstur;
6. þrotabú og önnur bú sem eru undir skiptum ef þau stunda atvinnurekstur;
7. hvers konar önnur félög, sjóðir og stofnanir sem stunda atvinnurekstur eða hafa á hendi fjáröflun eða fjárvörslu;
8. hver sá einstaklingur sem stundar atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi.

Þegar tveir eða fleiri aðilar standa saman að afmörkuðum rekstri í tengslum við eigin atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi er heimilt að færa sameiginlegt bókhald um samrekstur. Niðurstöður sameiginlega bókhaldsins skulu færðar sundurliðaðar á viðeigandi reikninga í bókhaldi hvers samrekstraraðila að réttri tiltölu svo oft sem þurfa þykir.

2. gr.

Þeir sem skyldir eru að færa bókhald skv. 1. gr. skulu halda tvíhliða bókhald, sbr. þó 3. gr.

3. gr.

Undanþegnir skyldu til að færa tvíhliða bókhald eru þeir einstaklingar sem nota ekki meira aðkeypt vinnuafl við starfsemi sína en sem svarar einum starfsmanni að jafnaði og stunda eftirtalda starfsemi:

1. útgerð á bátum undir 10 rúmlestum;
2. verkun sjávarafla ef meiri hluti sölu hans fer fram fyrir milligöngu afurðasölufyrirtækis;
3. búrekstur ef meiri hluti sölu afurða fer fram fyrir milligöngu afurðasölufyrirtækis;
4. akstur leigu-, sendi-, vöru- og fólksflutningabifreiða, svo og rekstur vinnuvéla;
5. iðnað, þar með talda viðgerðarstarfsemi;
6. þjónustu þar sem fyrst og fremst er seld vinna eða fagleg þekking og ekki er um fjárvörslu að ræða í tengslum við selda þjónustu.

Undanþegin skyldu til að færa tvíhliða bókhald eru enn fremur félög, sjóðir og stofnanir, sbr. 7. tölul. 1. gr., sem stunda ekki atvinnurekstur ef tekjur þeirra eru eingöngu framlög sem innheimt eru hjá félagsaðilum og ganga til greiðslu á sameiginlegum útgjöldum, þar með töldu aðkeyptu vinnuafli sem svarar til allt að einum starfsmanni að jafnaði.

Ef aðili er skyldur til að halda tvíhliða bókhald vegna einhvers þáttar starfsemi sinnar skal það eiga við um allan atvinnurekstur hans.

Þeir bókhaldsskyldir aðilar, sem undanþegnir eru skyldu til að halda tvíhliða bókhald samkvæmt þessari grein, skulu færa þær bækur sem greinir í 5. mgr. 10. gr.

4. gr.

Bókhaldsskyldir aðilar skulu haga bókhaldi sínu á skýran og aðgengilegan hátt og semja ársreikninga í samræmi við lög, reglugerðir og góða bókhalds- og reikningsskilavenju.

5. gr.

Stjórnendur þeirra félaga, sjóða og stofnana, sem um ræðir í 1.–7. tölul. 1. gr., og þeir sem ábyrgð bera á starfsemi skv. 8. tölul. 1. mgr. 1. gr., sbr. og 2. mgr. 1. gr., skulu sjá um og bera ábyrgð á að ákvæðum laga þessara og reglugerða samkvæmt þeim verði fullnægt.

II. KAFLI
Bókhald.

Almenn ákvæði um bókhald.

6. gr.

Bókhaldi skal haga þannig að á skýran og aðgengilegan hátt megi rekja viðskipti og notkun fjármuna. Það skal veita svo sundurliðaðar upplýsingar um rekstur og efnahag sem þarfir eigenda, lánardrottna og hins opinbera krefjast og nauðsynlegar eru til að meta megi tekjur og gjöld, eignir og skuldir.

Bókhaldið skal með tilliti til umfangs rekstrar og eðlis starfseminnar vera í samræmi við góða bókhalds- og reikningsskilavenju eins og hún er á hverjum tíma, svo og ákvæði laga og reglugerða.

7. gr.

Tvíhliða bókhald skal skipuleggja með tilliti til umfangs rekstrar og eðlis starfsemi.

Skrifleg lýsing á skipulagi og uppbyggingu bókhaldskerfis skal liggja fyrir og m.a. veita upplýsingar um tölvukerfi og tölvubúnað, tengsl við aðrar tölvur og hlutverk þeirra. Ef sjálfvirkri tölvuúrvinnslu er beitt í bókhaldi skal á sama hátt liggja fyrir lýsing á henni á þann hátt að unnt sé án erfiðleika að fylgja eftir og hafa eftirlit með meðferð hvers liðar. Reikningar bókhaldsins skulu sérstaklega tilgreindir og notkun þeirra greinilega afmörkuð, svo og lýsing á tekjuskráningu.

Bókhaldið skal þannig skipulagt að auðvelt sé að rekja sig frá frumgögnum til færslna í bókhaldi, svo og frá færslum í bókhaldi til frumgagna, og milli niðurstöðu úr bókhaldi og ársreiknings. Jafnframt skal skipulag og stjórnun bókhaldsins við það miðuð að tryggja vörslu bókhaldsgagna og eðlilegt innra eftirlit. Með innra eftirliti er m.a. átt við verklagsreglur þar sem kveðið er á um meðferð skjala og ábyrgðar- og verkaskiptingu og haft er að markmiði að tryggja áreiðanlegt bókhald, örugga meðferð og vörslu fjármuna og að ekki hljótist tjón af villum, mistökum eða misnotkun.

Ráðherra getur sett reglur um lágmarkskröfur sem gerðar eru til bókhaldskerfa fyrir tölvur og mælt fyrir um að þau skuli hljóta opinbera viðurkenningu áður en notkun þeirra er heimiluð.

8. gr.

Sérhver færsla í bókhaldi skal byggð á áreiðanlegum og fullnægjandi gögnum sem rekja má til viðskiptanna. Ytri sem innri gögn skulu fela í sér upplýsingar sem nægja til réttmætrar skráningar í bókhaldið.

Með ytri frumgögnum er átt við gögn frá þeim sem viðskipti eru gerð við, svo sem reikning, afreikning, greiðsluseðil, gíróseðil, greiðslukvittun, samning, myndrit, skeyti eða önnur jafngild frumgögn. Þessi gögn skulu bera með sér, eftir því sem við á, auðkenni útgefanda og viðtakanda og aðrar þær upplýsingar sem nauðsynlegar kunna að vera til þess að sannreyna megi viðskiptin.

Með innri frumgögnum er átt við gögn sem verða til hjá hinum bókhaldsskylda sjálfum, svo sem samrit reikninga, afreikninga, greiðsluseðla, gíróseðla, greiðslukvittana, samninga eða skeyta, svo og öll önnur gögn sem gerð eru til að skrá hreyfingar eða millifærslur innan bókhaldsins sjálfs.

Ávallt skal vera unnt að kalla fram og prenta þau skjöl sem liggja til grundvallar færslum í bókhaldi þegar um er að ræða sendingar milli tölva.

9. gr.

Í bókhaldi skal skrá viðskipti jafnskjótt og þau fara fram enda sé það í samræmi við góða bókhaldsvenju. Önnur atvik skulu skráð svo fljótt sem unnt er eftir að þau eiga sér stað.

Færslur, sem eingöngu byggjast á skjölum sem flutt eru milli tölvukerfa, skulu skráðar í bókhaldið jafntryggilega og aðrar færslur.

Færslur í bókhaldi skulu vera í skipulegri númeraröð, endurspegla að jafnaði rétta tímaröð viðskipta og annarra færslutilefna og gefa skýra mynd af því sem þeim er ætlað að lýsa.

Færslurnar skulu vísa til viðeigandi frumgagna og geyma skýrar upplýsingar um efni viðskipta eða annarra atvika, reikningsheiti og dagsetningu.

Bókhaldsbækur og reikningaskipan.

10. gr.

Bókhaldsbækur skulu færðar á varanlegan hátt í skipulögðu og öruggu bóka-, korta-, lausblaða- eða tölvukerfi.

Bókhald þeirra aðila, sem skyldir eru til að halda tvíhliða bókhald, skal samanstanda af:

1. dagbók þar sem allar færslur koma fram í færsluröð;
2. hreyfingalista þar sem allar færslur dagbókar hafa verið flokkaðar á viðeigandi bókhaldsreikninga, sbr. þó 6. mgr.;
3. aðalbók þar sem fram kemur staða hvers einstaks bókhaldsreiknings, sbr. 12. gr.;
4. ársreikningi, sbr. 22. gr.

Bækur skv. 1.–3. tölul. 2. mgr. nefnast einu nafni fjárhagsbókhald.

Í bókhaldi aðila skv. 2. mgr. skulu vera eftir því sem við á:

1. sjóðbók fyrir innborganir í sjóð og útborganir úr honum, sbr. 13. gr.;
2. viðskiptamannabókhald, sbr. 15. gr.

Í bókhaldi þeirra aðila, sem undanþegnir eru skyldu til að halda tvíhliða bókhald skv. 3. gr., skulu vera:

1. sjóðbók fyrir innborganir í sjóð og útborganir úr honum, sbr. 13. gr.;
2. sundurliðunarbók, sbr. 14. gr.;
3. ársreikningur, sbr. 22. gr.

Í handfærðu bókhaldi eru kröfur skv. 2. tölul. 2. mgr. uppfylltar með færslu á viðeigandi bókhaldsreikninga í dagbók, sbr. 1. tölul. 2. mgr. Heimilt er að sameina sjóðbók og dagbók sem nefnist þá sjóðsdagbók. Sjóðbók og sjóðsdagbók skulu vera fyrir fram innbundnar og blaðsíðurnar tölusettar en færi aðili bæði sjóðbók og sjóðsdagbók má hin síðarnefnda vera lausblaðabók. Í handfærðu bókhaldi skal aðalbók vera fyrir fram innbundin og blaðsíðurnar tölusettar og færa má ársreikninginn í aðalbókina.

Bókhaldsbækurnar skulu vera til staðar hér á landi. Skal texti þeirra vera á íslensku og fjárhæðir í íslenskum krónum.

11. gr.

Að jafnaði skal haga reikningaskipan í bókhaldinu þannig að færðir séu hreinir eigna- og skulda-, gjalda- og teknareikningar. Færa skal þá reikninga í bókhaldinu sem nauðsynlegt er til að eðlileg sundurliðun náist með tilliti til tegundar og stærðar starfseminnar.

Í stað sundurliðunar á skylda reikninga er heimilt að halda einn eða fáa reikninga í fjárhagsbókhaldinu en sundurliða þá í sérstöku undirkerfi. Slík undirkerfi skulu tengjast fjárhagsbókhaldinu á skýran og öruggan hátt um tiltekna reikninga sem eru ekki nýttir í öðrum tilgangi. Færslur, sem eiga uppruna sinn í slíkum undirkerfum, skulu færast í sérstaka dagbók og berast til fjárhagsbókhalds með reglubundnum og öruggum hætti. Við færslu í undirkerfi skal ætíð vísað til grunngagna.

Eftir því sem aðstæður leyfa skal haga reikningaskipan þannig að nægilegt innra eftirlit skapist.

12. gr.

Í aðalbók skal koma fram staða hvers einstaks bókhaldsreiknings í lok hvers bókhaldstímabils í samræmi við hreyfingalista eða dagbók í handfærðu bókhaldi. Samtölur aðalbókar skulu hverju sinni innifela allar færslur sem fram að því hafa verið gerðar á reikningsárinu.

13. gr.

Í sjóðbók skal færa allar innborganir í sjóð og útborganir úr honum á þann hátt að auðvelt sé að bera saman sjóðseign og niðurstöðu sjóðbókar í lok starfsdags eða vinnulotu, allt eftir tegund starfsemi.

Hver greiðsla færist sérstaklega. Þó er leyfilegt að færa í einu lagi fjárhæðir þær er inn koma daglega vegna sölu gegn staðgreiðslu. Enn fremur er leyfilegt að færa undirbækur yfir sjóðgreiðslur enda sé færslu þeirra hagað á sama hátt og færslu sjálfrar sjóðbókarinnar. Skylt er að færa niðurstöðutölur undirbókanna daglega í sjálfa sjóðbókina og skal í henni vísað til undirbókanna til sönnunar færslum. Undirbækur sjóðbókar mega vera lausblaðabækur.

Falla má frá færslu í sjóðbók þegar fyrir liggur annað jafnöruggt skráningarkerfi innborgana og útborgana.

14. gr.

Þeir sem eru undanþegnir skyldu til að halda tvíhliða bókhald skulu sundurliða viðskipti sín í sérstaka bók, sundurliðunarbók, þar sem hreyfingar ársins á eignum og skuldum, tekjum og gjöldum eru flokkaðar eftir tegundum. Heimilt er að færa í einu lagi niðurstöðutölur undirbóka bókhaldsins, þar með taldar samanlagðar niðurstöður af útgefnum reikningum á bókhaldstímabilinu. Í lok hvers bókhaldstímabils skal stemma hreyfingar á handbæru fé á tímabilinu af við færslur í sundurliðunarbókina með því að taka tillit til útistandandi krafna og ógreiddra reikninga við upphaf og lok bókhaldstímabilsins.

Niðurstöður sundurliðunarbókar skal vera unnt að rekja til ársreiknings.

15. gr.

Í fjárhagsbókhaldi eða sérstöku viðskiptamannabókhaldi, sem tengist fjárhagsbókhaldinu, skal hafa reikninga yfir viðskipti við hvern viðskiptamann, önnur en þau sem hönd selur hendi. Þó er heimilt að sameina óveruleg viðskipti á einn eða fáa reikninga.

Ef notað er sérstakt viðskiptamannabókhald sem undirkerfi fjárhagsbókhalds skal það uppfylla eftirtalin skilyrði:

1. Viðskiptamannabókhald skal tengjast fjárhagsbókhaldinu á skýran hátt um sérstaka tiltekna reikninga sem eru ekki nýttir í öðrum tilgangi.
2. Í viðskiptamannabókhaldi skal á hverjum tíma vera unnt að kalla fram stöðu viðskiptamannareikninga hvers um sig og í heild. Samtöluna skal vera unnt að rekja til tiltekinna reikninga í fjárhagsbókhaldi, sbr. 1. tölul.
3. Færslur á viðskiptamannareikninga skulu berast milli fjárhagsbókhalds og viðskiptamannabókhalds með reglulegum og öruggum hætti.
4. Þegar færslur eiga uppruna sinn í viðskiptamannabókhaldi skal færð dagbók um þær færslur með sama hætti og í fjárhagsbókhaldi.
5. Við færslur í viðskiptamannabókhald skal ætíð vísað til grunngagna.

16. gr.

Í lok hvers reikningsárs skal telja vörubirgðir og reikna út verðmæti þeirra. Á vörutalningarlistum eða í vörutalningarbókum skal koma fram heiti, magn, einingarverð og útreiknað verðmæti hverrar einstakrar vörutegundar ásamt samtölu. Vörutalningarlista og vörutalningarbækur skulu talningarmenn undirrita.

Þeir sem nota stöðugt birgðabókhald eru ekki bundnir af ákvæðum 1. mgr. enda er þá gert ráð fyrir skipulegum talningum og að birgðaskrár séu leiðréttar með reglubundnum hætti.

Ef birgðir eru verðlagðar á söluverði skal á skýran og aðgengilegan hátt koma fram hvernig kostnaðarverð er reiknað.

17. gr.

Tekjuskráning bókhaldsskyldra aðila skal byggjast á skýru og öruggu kerfi sem tryggir að unnt sé að sannreyna að allar tekjur komi fram. Öruggt kerfi í þessu sambandi teljast m.a. reikningar, afreikningar og gíróseðlar, enda séu þessi gögn í öruggu skipulegu númerakerfi, og sjóðvélar sem notaðar eru við sölu á vörum og þjónustu í smásölu, svo og önnur sambærileg og örugg kerfi til tekjuskráningar, enda sé ekki öðruvísi fyrir mælt í öðrum lögum.

18. gr.

Sjóðbók, sjóðsdagbók og dagbók í handfærðu bókhaldi skal lokað reglulega og eigi sjaldnar en á tveggja mánaða fresti. Niðurstöður einstakra reikninga skulu þá færðar í aðalbók. Færslu í aðalbók skal að jafnaði vera lokið eigi síðar en einum mánuði eftir lok hvers bókhaldstímabils.

Þeir sem undanþegnir eru skyldu til að halda tvíhliða bókhald skulu sundurliða færslur sínar í sundurliðunarbók eftir því sem þörf er á og eigi sjaldnar en í lok reikningsárs.

Við gerð ársreikninga skal fara fram nákvæm og fullkomin lokun á öllum bókhaldsbókum.

Samræmi skal vera milli fjárhæðanna í ársreikningi og í aðalbókinni.

Fylgiskjöl og geymsla bókhaldsgagna.

19. gr.

Fylgiskjöl með bókhaldinu skal tölusetja á reglubundinn hátt og til þeirra vísa við innfærslur í bækurnar. Þau skulu geymd í samfelldri töluröð.

Hverjum bókhaldsskyldum aðila er skylt að geyma með skipulögðum hætti öll bréf, myndrit og skeyti er honum berast og hafa þýðingu í rekstri hans. Enn fremur skal halda eftir samritum af öllum þeim bréfum, myndritum og skeytum er hann sendir öðrum og hafa þýðingu í rekstri hans.

20. gr.

Allar bækur, sem fyrirskipaðar eru í lögum þessum, ásamt bókhaldsgögnum og fylgiskjölum, svo og bréf, myndrit og skeyti eða samrit þeirra, þar með talin gögn sem varðveitt eru í tölvutæku formi, á örfilmu eða annan sambærilegan hátt, skulu varðveittar hér á landi á tryggan og öruggan hátt í sjö ár frá lokum viðkomandi reikningsárs. Þeim sem nota sjóðvélar er þó ekki skylt að varðveita innri strimla lengur en þrjú ár frá lokum viðkomandi reikningsárs enda liggi fyrir fullfrágengið bókhald og undirritaður ársreikningur.

Ef tölvubúnaði, sem nauðsynlegur er til að kalla fram bókhaldsgögn, er breytt eða fargað ber að prenta gögnin í upprunalegu formi eða yfirfæra á nýjan miðil þannig að áfram verði unnt að kalla þau fram.

Ársreikning skal ætíð varðveita í 25 ár.

21. gr.

Allt, sem fært er í bækur eða á reikninga, skal vera skýrt og læsilegt með varanlegu letri. Eigi má eyða eða gera á annan hátt ólæsilegt það sem eitt sinn hefur verið í þær fært þótt fyrst hafi verið misfært af vangá. Þurfi að gera breytingu á færslu skal það gert með annarri færslu eða þannig að hin ranga færsla verði læsileg að leiðréttingu lokinni.

Leiðrétting á rangri færslu skal gerð með sérstöku fylgiskjali þar sem fram komi hvaða færslu er verið að leiðrétta og hvers vegna.

III. KAFLI
Ársreikningur.

Reikningsár og undirritun.

22. gr.

Þeir sem bókhaldsskyldir eru skulu semja ársreikning fyrir hvert reikningsár samkvæmt lögum þessum enda séu ekki gerðar strangari kröfur í öðrum lögum. Ársreikningurinn skal a.m.k. hafa að geyma rekstrarreikning og efnahagsreikning, svo og skýringar eftir því sem við á. Ársreikningurinn skal mynda eina heild.

Reikningsárið skal vera tólf mánuðir. Við upphaf rekstrar eða breytingu á reikningsári getur tímabilið verið skemmra eða lengra, þó aldrei lengra en átján mánuðir. Reikningsári verður því aðeins breytt síðar að sérstakar aðstæður gefi tilefni til. Breytingin skal tilgreind og rökstudd í skýringum.

Ársreikningurinn skal fullgerður og undirritaður eigi síðar en sex mánuðum eftir lok reikningsársins. Hann skal undirritaður af þeim sem ábyrgð bera á bókhaldinu, sbr. 5. gr.

Hafi einhver, sem skyldur er til að undirrita ársreikninginn, mótbárur fram að færa gegn honum skal hann undirrita reikninginn með árituðum fyrirvara. Koma skal fram hvers eðlis fyrirvarinn er.

Efnahagsreikningar og rekstrarreikningar.

23. gr.

Í efnahagsreikningi skal á kerfisbundinn hátt tilgreina eignir, skuldir og eigið fé hlutaðeiganda í lok reikningsársins. Reikningurinn skal þannig sundurliðaður að hann gefi skýra mynd af eignum, skuldum og eigin fé í árslok í samræmi við góða reikningsskilavenju.

Í rekstrarreikningi skal á kerfisbundinn hátt sýna heildartekjur og heildargjöld þannig sundurliðað að reikningurinn gefi skýra mynd af rekstrarafkomunni á reikningsárinu í samræmi við góða reikningsskilavenju.

24. gr.

Rekstrarreikningar og efnahagsreikningar skulu settir upp með hliðstæðum hætti frá ári til árs nema sérstakar aðstæður gefi tilefni til annars. Ef gerðar eru breytingar skulu þær tilgreindar í skýringum.

Óheimilt er að fella saman eignir og skuldir eða tekjur og gjöld innan einstakra liða.

Í ársreikningi skulu fjárhæðir tilgreindar í íslenskum krónum.

25. gr.

Tekjur skulu að jafnaði færðar í rekstrarreikning þess árs þegar til þeirra er unnið og gjöld þegar til þeirra er stofnað.

26. gr.

Óefnisleg réttindi skal aðeins telja til eignar ef þeirra er aflað gegn greiðslu. Sama á við um rannsóknar- og þróunarkostnað.

27. gr.

Gerð skal grein fyrir ráðstöfun hagnaðar eða jöfnun taps á reikningsárinu í ársreikningnum eða skýringum.

Mat eigna.

28. gr.

Í efnahagsreikningi ber að tilgreina peningalegar eignir og skuldir með þeirri fjárhæð er raunverulega svarar til verðmætis þeirra. Varanlegir rekstrarfjármunir skulu að jafnaði tilgreindir á kostnaðarverði að frádregnum hæfilegum árlegum afskriftum. Sé frá þessu vikið skal ársreikningurinn bera það greinilega með sér.

Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði þeirra og þeim kostnaði, sem hlýst af öflun og endurbótum á þeim, fram til þess tíma að þeir eru teknir í notkun.

Vörubirgðir má eigi telja til eignar á hærra verði en kostnaðarverði eða dagverði ef það er lægra. Kostnaðarverð vörubirgða er heimilt að ákvarða sem vegið meðalverð allra birgða af sama tagi á grundvelli síðasta innkaupsverðs eða með annarri viðurkenndri aðferð.

Ef gerðar eru verulegar breytingar á mati eigna eða skulda frá síðasta efnahagsreikningi skal ársreikningurinn bera það greinilega með sér.

29. gr.

Ef raunvirði fastafjármuna er lægra en bókfært verð þeirra og ástæður þess verða ekki taldar skammvinnar ber að færa verð þeirra niður að því marki sem telja verður nauðsynlegt samkvæmt góðri reikningsskilavenju.

Heimilt er að meta áhættufjármuni og langtímakröfur til markaðsverðs á reikningsskiladegi ef það er lægra en bókfært verð. Slíkar eignir skulu sæta niðurfærslu ef þess gerist sérstök þörf, svo sem vegna hættu á að kröfur muni ekki innheimtast eða af öðrum ástæðum.

Matsbreytingar samkvæmt þessari grein skal færa í rekstrarreikning.

30. gr.

Taka má tillit til áhrifa almennra verðlagsbreytinga á rekstur og efnahag starfseminnar í samræmi við góða reikningsskilavenju.

Ef beitt er ákvæðum 1. mgr. skal í skýringum gera nákvæma grein fyrir þeim aðferðum sem viðhafðar eru.

Skýringar.

31. gr.

Í skýringum í ársreikningi skal gefa upplýsingar um eftirfarandi atriði með vísan til viðeigandi liða í efnahagsreikningi og rekstrarreikningi komi þau ekki greinilega fram þar:

1. breytingar á varanlegum rekstrarfjármunum á árinu;
2. opinbert mat á eignunum ef það liggur fyrir;
3. nafnverð eignarhluta í félögum;
4. hreyfingar á eiginfjárreikningum;
5. veðsetningu eigna og ábyrgðir;
6. önnur þau atriði sem máli skipta við mat á rekstri og efnahag og ekki koma annars staðar fram.

Skoðun reikninga.

32. gr.

Bókhaldsskyldir aðilar, sem falla ekki undir ákvæði laga um ársreikninga, geta á aðalfundi eða félagsfundi kosið einn eða fleiri skoðunarmenn ársreikninga og varamenn þeirra. Skoðunarmenn geta verið úr hópi félagsmanna en mega ekki sitja í stjórn félagsins eða gegna stjórnunarstörfum fyrir það.

Skoðunarmenn skulu uppfylla hæfisskilyrði 11. gr. laga nr. 67/1976, um löggilta endurskoðendur. Uppfylli skoðunarmaður ekki lengur skilyrði til starfans og enginn varamaður er til að koma í hans stað skal stjórn félagsins annast um að valinn verði nýr skoðunarmaður eins fljótt og unnt er og skal hann gegna því starfi þar til kosning getur farið fram.

Ef félag kýs endurskoðanda í stað skoðunarmanns skulu ákvæði laga um löggilta endurskoðendur eiga við um starf hans.

33. gr.

Skoðunarmenn skulu hvenær sem er hafa aðgang að bókhaldi til að gera þær athuganir og kannanir sem þeir telja nauðsynlegar. Þá skal stjórn sjá til þess að skoðunarmenn fái þau gögn, upplýsingar og aðstoð sem þeir álíta nauðsynleg.

34. gr.

Með áritun sinni á ársreikning skulu skoðunarmenn staðfesta að þeir hafi yfirfarið hann. Þar skal koma fram að eignir þær og skuldir, sem tilgreindar eru í efnahagsreikningi, séu fyrir hendi og að breytingar á eigin fé séu í samræmi við bókhaldið. Þá skulu skoðunarmenn ganga úr skugga um að á reikningsárinu hafi verið farið eftir ákvörðunum félagsfunda og stjórnar um öflun, ráðstöfun og ávöxtun fjármuna og önnur atriði í rekstrinum. Telji skoðunarmaður að svo hafi ekki verið skal hann árita ársreikninginn með viðeigandi athugasemdum.

Ef skoðunarmaður telur að nauðsynlegar upplýsingar vanti í ársreikninginn eða skýrslu stjórnar eða upplýsingar séu villandi og enn fremur ef hann telur að fyrir liggi atvik sem varðað geti stjórnendur ábyrgð skal hann vekja athygli á því í áritun sinni. Áritun skoðunarmanns telst hluti ársreiknings og skal varðveitt ásamt honum.

35. gr.

Skoðunarmenn eiga rétt á að sitja fundi þar sem fjallað er um ársreikninga.

Skoðunarmönnum er óheimilt að gefa einstökum félagsaðilum eða öðrum upplýsingar um hag félags.

IV. KAFLI
Ýmis ákvæði.

36. gr.

Fjármálaráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, svo sem um bókhaldsskyldu, undanþágu frá færslu tvíhliða bókhalds, skipulag bókhalds, bókhaldsgögn og notkun tölva við færslu bókhalds og geymslu gagna.

37. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum nema þyngri viðurlög liggi við samkvæmt öðrum lögum.

38. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995. Við gildistöku laga þessara falla úr gildi lög nr. 51/1968, um bókhald, með síðari breytingum. Hjá þeim sem hafa annað reikningsár en alm-

anaksárið koma lög þessi þó ekki til framkvæmda fyrr en við upphaf fyrsta reikningsárs sem hefst eftir 1. janúar 1995.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

29. desember 1994 Nr. 146

AUGLÝSING

um breyting á viðauka I við tollalög nr. 55 frá 30. mars 1987, með síðari breytingum.

1. gr.

Á einstökum köflum tollskrárinnar eru gerðar eftirfarandi breytingar:

1. Á 19. kafla: Vöruliður 1902 orðist svo:

		A	E
1902	**Pasta, einnig soðin eða fyllt (með kjöti eða öðrum efnum) eða unnin á annan hátt, svo sem spaghettí, makkarónur, núðlur, lasagne, gnocchi, ravíólí, kannellóní; couscous, einnig unnið:**		
	– Ósoðin pasta, ekki fyllt eða unnin á annan hátt:		
1902.1100	-- Með eggjainnihaldi	0	
1902.1900	-- Annað	0	
	– Fyllt pasta, einnig soðin eða unnin á annan hátt:		
	-- Með fiski, krabbadýrum, lindýrum og öðrum sjávar- eða vatnahryggleysingjum:		
1902.2011	--- Sem að magni til er meira en 20% miðað við þyngd	0	
1902.2019	--- Annars	0	
	-- Með pylsum, kjöti, hlutum af dýrum eða blóði eða blöndum af því:		
1902.2021	--- Sem að magni til er meira en 20% miðað við þyngd af pylsum, kjöti, hlutum af dýrum eða blóði eða blöndum af því	0	
1902.2022	--- Sem inniheldur 3%, til og með 20%, miðað við þyngd af pylsum, kjöti, hlutum af dýrum eða blóði eða blöndum af því	0	
1902.2029	--- Annars	0	
	-- Fyllt með osti:		
1902.2031	--- Sem inniheldur meira en 3% miðað við þyngd	0	

		A	E
1902.2039	--- Annars	0	
	-- Fyllt með kjöti og osti:		
1902.2041	--- Sem inniheldur samanlagt 3%, til og með 20%, af kjöti og osti	0	
1902.2049	--- Sem inniheldur samanlagt minna en 3% af kjöti og osti	0	
1902.2050	-- Annars	0	
	- Önnur pasta:		
	-- Með fiski, krabbadýrum, lindýrum og öðrum sjávar- eða vatnahryggleysingjum:		
1902.3011	--- Sem að magni til er meira en 20% miðað við þyngd	0	
1902.3019	--- Annars	0	
	-- Með pylsum, kjöti, hlutum af dýrum eða blóði eða blöndum af því:		
1902.3021	--- Sem að magni til er meira en 20% miðað við þyngd	0	
1902.3022	--- Sem að magni til er 3%, til og með 20%, miðað við þyngd	0	
1902.3029	--- Annars	0	
	-- Með osti:		
1902.3031	--- Sem að magni til er meira en 3%, miðað við þyngd	0	
1902.3039	--- Annars	0	
	-- Með kjöti og osti:		
1902.3041	--- Sem að magni er samanlagt 3%, til og með 20% miðað við þyngd	0	
1902.3049	--- Sem að magni er samanlagt minna en 3%, miðað við þyngd	0	
1902.3050	-- Annars	0	
	- Couscous:		
	-- Með fiski, krabbadýrum, lindýrum og öðrum sjávar- eða vatnahryggleysingjum:		
1902.4011	--- Sem að magni til er meira en 20% miðað við þyngd	0	
1902.4019	--- Annars	0	
	-- Með pylsum, kjöti, hlutum af dýrum eða blóði eða blöndum af því:		
1902.4021	--- Sem að magni til er meira en 20% miðað við þyngd	0	
1902.4022	--- Sem að magni til er 3%, til og með 20%, miðað við þyngd	0	
1902.4029	--- Annars	0	

		A	E
Á 85. kafla:			
Undirliður nr. 8544.2000 skiptist í tvö tollskrárnúmer, þannig:			
	– Samása kaplar og aðrir samása rafleiðarar:		
8544.2001	-- Höfuðlínukaplar með slitþoli, sem er að lágmarki 60 kN, enda séu þeir styrktir og varðir með þéttum lögum úr stálvírum	0	
8544.2009	-- Annað	0	

2. gr.

Auglýsing þessi er sett samkvæmt heimild í 14. tl. 6. gr. og 1. mgr. 143. gr. tollalaga nr. 55 frá 30. mars 1987, með síðari breytingum, til að öðlast gildi þegar í stað og tekur til allra vara sem eru ótollafgreiddar við gildistöku hennar.

Fjármálaráðuneytið, 29. desember 1994.

F. h. r.
Bjarnveig Eiríksdóttir.

Áslaug Guðjónsdóttir.

30. desember 1994 Nr. 147

LÖG

um breyting á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir orðunum „slíkar gjafir" í lok 3. málsl. 4. tölul. A-liðar 7. gr. laganna kemur: svo og verðlitlir vinningar í almennum happdrættum og keppnum.

2. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 30. gr. laganna:

a. Við A-lið 1. mgr. bætist nýr töluliður sem orðast svo: Frá tekjum manna sem eru 70 ára eða eldri má draga 15% af greiddum lífeyri úr lífeyrissjóðum skv. 2. gr. laga nr. 55/1980.
b. Við B-lið 1. mgr. bætist nýr töluliður sem orðast svo: Fé það sem varið er til aukningar á fjárfestingu á árinu í innlendum atvinnurekstri samkvæmt lögum nr. 9/1984, um frádrátt frá skattskyldum tekjum vegna fjárfestingar manna í atvinnurekstri, með síðari breytingum. Frádráttur þessi skal þó aldrei vera hærri en sem nemur 80% fjárhæðarinnar, þó að hámarki 100.000 kr. hjá einstaklingi og 200.000 kr. hjá hjónum.

Fjárhæð umfram frádráttarmörk, sbr. 1. mgr. þessa töluliðar, er heimilt að flytja milli ára og nýta á næstu fimm árum. Ónýtt frádráttarheimild tekur breytingu í samræmi við breytingar á verðbreytingarstuðli skv. 26. gr.

Frádráttur vegna hlutabréfakaupa miðast við kaup á hlutabréfum í innlendum hlutafélögum, sbr. 1. tölul. 1. mgr. 2. gr., og er háður því skilyrði að maður eigi viðkomandi hlutabréf í a.m.k. þrjú ár. Selji hann bréfin innan þess tíma færist nýttur frádráttur til tekna á söluári viðkomandi hlutabréfa. Skal hann framreiknaður samkvæmt ákvæðum 26. gr. frá því ári þegar hann var dreginn frá tekjum til söluárs. Ekki skal þó beita ákvæðum 2. og 3. málsl. um tekjufærslu frádráttar ef maður kaupir önnur hlutabréf í innlendu félagi staðfestu af ríkisskattstjóra í stað hinna seldu innan 30 daga frá söludegi þeirra og kaupverð keyptra hlutabréfa nemur a.m.k. sömu fjárhæð og hinna seldu. Sé kaupverðið lægra skulu ákvæði 2. og 3. málsl. eiga við um mismuninn.

Ákvæði þessa töluliðar skulu einnig eiga við um samvinnuhlutabréf.

Enn fremur má draga frá tekjum samkvæmt þessum tölulið kaup á stofnfjárbréfum í sparisjóðum, sbr. lög nr. 43/1993, um viðskiptabanka og sparisjóði. Skilyrði fyrir frádrætti samkvæmt þessari málsgrein er að útboð slíkra stofnfjárbréfa sé opið fyrir alla einstaklinga sem eiga lögheimili á starfssvæði viðkomandi sparisjóðs og að eigi sé heimilt að innleysa stofnfjárhlut í 10 ár frá útgáfu.

Fjármálaráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd frádráttar samkvæmt þessum tölulið, þar með talið um millifærslu fjárhæðar umfram frádráttarmörk milli ára og meðferð hans þegar breyting verður á hjúskaparstöðu.

c. Við greinina bætist ný málsgrein er orðast svo:

Hafi maður leigutekjur af íbúðarhúsnæði án þess að það teljist vera atvinnurekstur eða sjálfstæð starfsemi er honum heimilt í stað frádráttar skv. 2. eða 3. mgr. að draga allt að 80% frá þeim tekjum, þó eigi hærri fjárhæð en 25.000 kr. fyrir hvern mánuð sem húsnæði er í leigu.

3. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 31. gr. laganna:

a. Við 1. tölul. bætist ný málsgrein er verður 2. mgr. og orðast svo:

Ef eigi hefur verið fullnægt skyldu til að afhenda skattstjóra upplýsingar um launagreiðslur og/eða verktakasamninga vegna vinnu, sbr. 92. gr., að aðgættum ákvæðum 96. gr., er skattstjóra heimilt að synja um frádrátt vegna þeirra greiðslna eða hlunninda.

b. Við 7. tölul. bætist nýr málsliður sem orðast svo: Þó er ekki heimilt að nýta rekstrartap til frádráttar tekjum ef veruleg breyting hefur orðið á þeim rekstri eða starfsemi sem í hlut á, svo sem með breytingu á eignaraðild að lögaðila eða á tilgangi rekstrar, nema sýnt þyki að umræddar breytingar hafi verið gerðar í eðlilegum og venjulegum rekstrartilgangi.

4. gr.

Á eftir orðinu „myndast“ í 1. málsl. 2. mgr. 31. gr. A laganna kemur: eða með jöfnum fjárhæðum á fimm árum.

5. gr.

1. tölul. 52. gr. laganna orðast svo: Gjafir, þó ekki tækifærisgjafir í fríðu, til starfsmanna eða viðskiptavina þegar verðmæti þeirra er ekki meira en gerist um slíkar gjafir almennt.

6. gr.

Orðin „sem myndað hefur fjárfestingarsjóð skv. 11. tölul. 31. gr., sbr. 54. gr.“ í 1. mgr. 57. gr. laganna falla brott.

7. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 69. gr. laganna:

a. 11. mgr. A-liðar orðast svo:

Nánari reglur, m.a. um útborgun barnabóta, innheimtu ofgreiddra barnabóta og skuldajöfnun barnabóta á móti opinberum gjöldum til ríkissjóðs, opinberum gjöldum til sveitarfélaga og vangreiddum meðlögum til Innheimtustofnunar sveitarfélaga, þar á meðal um forgangsröð, skulu settar í reglugerð.

b. Í stað orðanna „tölul. A-liðar“ í 2. málsl. 3. mgr. B-liðar kemur: og 3. tölul. A-liðar og 2., 3. og 4. tölul. B-liðar.

c. Í stað 9. og 10. mgr. B-liðar kemur ný málsgrein er orðast svo:

Barnabótaauki skal ákveðinn við álagningu, sbr. X. kafla. Nánari reglur, m.a. um útborgun barnabótaauka, innheimtu ofgreidds barnabótaauka og skuldajöfnun barnabótaauka á móti opinberum gjöldum til ríkissjóðs, opinberum gjöldum til sveitarfélaga og vangreiddum meðlögum til Innheimtustofnunar sveitarfélaga, þar á meðal um forgangsröð, skulu settar í reglugerð.

d. Orðin „þar með talin kaup á eignarhlut í íbúð skv. 76. gr. laga nr. 97/1993“ í 1. mgr. C-liðar falla brott.

e. Lokamálsliður 2. mgr. C-liðar fellur brott.

f. Í stað 1. og 2. málsl. 3. mgr. C-liðar koma þrír nýir málsliðir er orðast svo: Vaxtagjöld til útreiknings vaxtabóta skv. 4. mgr. miðast við fjárhæð vaxtagjalda, sbr. 2. mgr., hjá hverjum framteljanda en geta þó ekki orðið hærri en sem nemur 7% af skuldum sem stofnað hefur verið til vegna öflunar íbúðarhúsnæðis til eigin nota eins og þær eru í árslok. Hjá þeim sem skattskyldir eru hluta úr ári vegna brottflutnings á tekjuárinu skal miða við skuldastöðu eins og hún var fyrir brottflutning. Þannig ákveðin vaxtagjöld skulu skerðast um vaxtatekjur skv. 8. gr.

g. Í stað orðsins „grein“ í 3. málsl. 3. mgr. C-liðar, sem verður 4. málsl., kemur: málsgrein.

h. Í stað „3. tölul.“ í 1. málsl. 4. mgr. C-liðar kemur: 4. tölul.

i. Lagatilvísunin „1. mgr. 78. gr.“ í 3. málsl. 4. mgr. C-liðar verður: 1. mgr. 76. gr.

j. 10. mgr. C-liðar orðast svo:

Reglur um skuldajöfnun vaxtabóta á móti opinberum gjöldum til ríkissjóðs, opinberum gjöldum til sveitarfélaga og vangreiddum meðlögum til Innheimtustofnunar sveitarfélaga, þar á meðal um forgangsröð, skulu settar í reglugerð.

8. gr.

Lokamálsliður 83. gr. laganna fellur brott.

9. gr.

Við 84. gr. laganna bætist ný málsgrein sem orðast svo:

Þó skal eignarskattur dánarbúa, sbr. 5. tölul. 2. gr., reiknast af eignarskattsstofni í lok andlátsárs þannig: Af fyrstu 3.514.000 kr. af eignarskattsstofni greiðist enginn skattur. Af eignarskattsstofni yfir 3.514.000 kr. greiðist 1,2%.

10. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 91. gr. laganna:

a. Í stað 2. og 3. málsl. 1. mgr. kemur nýr málsliður er orðast svo: Skýrslu lögaðila og einstaklinga sem hafa með höndum atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi skal fylgja undirritaður ársreikningur í samræmi við ákvæði laga um bókhald eða eftir atvikum laga um ársreikninga, ásamt sérstakri greinargerð um skattstofna í því formi sem ríkisskattstjóri ákveður.
b. 5. og 6. málsl. 2. mgr. orðast svo: Skattframtölin skulu undirrituð af þeim sem framtalsskyldan hvílir á. Skattframtal bókhaldsskylds aðila skal undirritað af þeim sem bera ábyrgð á að ákvæðum laga um bókhald sé fullnægt.
c. 3. mgr. orðast svo:

Framtalsskyldan hvílir á lögaðila. Sé um bókhaldsskylda aðila að ræða skal framtalinu fylgja ársreikningur, sbr. 1. mgr. Í skráðum félögum er nægilegt að þeir sem heimild hafa til að binda félagið undirriti framtalið.

11. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 92. gr. laganna:

a. Á eftir 1. málsl. 1. mgr. kemur nýr málsliður er verður 2. málsl. er orðast svo: Sama gildir um greiðslur til verktaka fyrir efni og vinnu.
b. Orðin „greiðslur til verktaka fyrir efni og vinnu“ í 5. mgr. falla brott.

12. gr.

1. málsl. 1. mgr. 99. gr. laganna orðast svo: Nú telur skattaðili skatt sinn eða skattstofn, þar með talin rekstrartöp, eigi rétt ákveðinn og getur hann þá sent skriflega rökstudda kæru, studda nauðsynlegum gögnum, til skattstjóra eða umboðsmanns hans innan 30 daga frá dagsetningu auglýsingar skattstjóra um að álagningu skv. 1. mgr. 98. gr. sé lokið eða innan 30 daga frá póstlagningardegi tilkynningar um endurákvörðun.

13. gr.

Í stað orðanna „og 100. gr. laganna“ í 4. mgr. 106. gr. laganna kemur: gr. laganna og ákvæðum laga nr. 30/1992, um yfirskattanefnd.

14. gr.

2. málsl. 1. mgr. 108. gr. laganna orðast svo: Um meðferð mála hjá nefndinni fer eftir lögum nr. 30/1992, um yfirskattanefnd.

15. gr.

120. gr. laganna orðast svo:

Fjármálaráðherra er heimilt að ákveða fyrir eitt ár í senn að vinninga í tilteknum happdrættum megi draga frá skattskyldum tekjum, sbr. 4. tölul. A-liðar 30. gr., enda sé öllum ágóða af happdrættunum varið til menningarmála, mannúðarmála eða kirkjulegrar starfsemi.

16. gr.

122. gr. laganna orðast svo:

Skylt er að hækka eða lækka fjárhæðir sem um ræðir í 3. mgr. 17. gr., 2. og 4. tölul. B-liðar 1. mgr. 30. gr., 2. og 4. mgr. 30. gr., 41. gr., 68. gr., 69. gr., 78. gr., 83. gr. og 84. gr. í samræmi við skattvísitölu sem ákveðin skal í fjárlögum ár hvert, í fyrsta sinn í fjárlögum fyrir árið 1993.

17. gr.

Ákvæði laga þessara öðlast gildi frá og með 1. janúar 1995. Ákvæði 6., 10., 11., 13., 14., 15. og 16. gr. koma til framkvæmda frá og með þeim tíma. Ákvæði 1. gr., c-liðar 2. gr., a-liðar 3. gr., 4. og 5. gr., a-, b-, c-, f-, g-, h-, i- og j-liðar 7. gr. og 8., 9. og 12. gr. koma til framkvæmda við álagningu tekjuskatts og eignarskatts á árinu 1995 vegna tekna og gjalda á árinu 1994 og eigna og skulda í lok þess árs og ákvörðun bóta á árinu 1995. Ákvæði a- og b-liðar 2. gr., b-liðar 3. gr. og d- og e-liðar 7. gr. koma til framkvæmda við álagningu 1996 vegna tekna á árinu 1995 og staðgreiðslu á því ári.

Frá og með 1. janúar 1995 falla úr gildi ákvæði til bráðabirgða I í 23. gr. laga nr. 111/1992 og 2. mgr. 10. gr. laga nr. 9/1984, með síðari breytingum.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu er heimilt að fella meginmál þeirra inn í lög nr. 75 14. september 1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum, og gefa þau út svo breytt.

18. gr.

Við lögin bætast fjögur ákvæði til bráðabirgða sem orðast svo:

Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Flýtifyrningar.

a. Rekstraraðilum, sem fjárfesta í fyrnanlegum eignum á árunum 1994 og 1995, er heimilt að fyrna þær sérstakri flýtifyrningu eftir því sem nánar greinir í ákvæði þessu.

Fyrningin tekur einungis til þeirra eigna sem fjárfest hefur verið í á árunum 1994 og 1995 og færist á framtöl gjaldáranna 1995, 1996, 1997 og ef við á ársins 1998 vegna rekstrar á árunum 1994, 1995, 1996 og 1997.

Stofn til sérstakrar flýtifyrningar skal vera fyrnanlegt lausafé, mannvirki og eyðanleg náttúruauðæfi og aðrar þær eignir sem greinir í 1., 2. og 3. tölul. 32. gr. Ekki er þó heimilt að fyrna fólksbifreiðar samkvæmt ákvæði þessu.

Einungis er heimilt að fyrna þann hluta fjárfestingar í umræddum eignum sem eignfærður hefur verið á árunum 1994 og 1995, en ekki á öðrum árum þó að fjárfest hafi verið í eignunum fyrir það tímamark.

Hundraðshluti fyrningar hverrar eignar samkvæmt ákvæði þessu skal árlega vera að hámarki sá sami og greinir í 38. gr. Heimilt er að fyrna samkvæmt ákvæði þessu í þrjú ár. Færist þannig reiknuð fyrning til viðbótar öðrum fyrningum umræddra eigna og til lækkunar stofnverði þeirra, sbr. þó 45. gr. um niðurlagsverð.

b. Fyrna má sérstakri fyrirframfyrningu þær eignir sem greinir í 3. mgr. a-liðar en ekki hafa verið teknar í notkun í lok reikningsáranna 1994 og 1995. Sömu fyrningarhlutföll og sami fyrningartími og þar greinir á við um þessar eignir.

c. Ekki má mynda rekstrartap vegna fyrninga samkvæmt ákvæði þessu og ekki má nota þær til þess að fresta yfirfærslu rekstrartapa frá fyrri árum.

II.

Um varasjóð sem myndaður hefur verið samkvæmt skattalögum.

Tekjufæra skal að vali skattaðila á árunum 1994 til og með 1998 varasjóð sem myndaður hefur verið samkvæmt skattalögum og enn kann að vera fyrir hendi hjá lögaðilum. Á móti tekjufærslu varasjóðs á hverju ári samkvæmt þessu ákvæði er heimilt að fyrna eignir, sbr. 32. gr., um fjárhæð jafna tekjufærðum varasjóði á árinu. Einnig er heimilt að fyrna um fjárhæð jafna tekjufærðum varasjóði á árinu sérstakri fyrirframfyrningu þá varanlegu rekstrarfjármuni sem ætlaðir eru til öflunar tekna í atvinnurekstri, sbr. 32. gr., en hafa ekki verið teknir í notkun í lok viðkomandi reikningsárs.

III.
Sérstakur tekjuskattur manna.

Á tekjuskattsstofn manna, eins og hann er ákvarðaður samkvæmt lögum þessum, skal á árinu 1996 leggja sérstakan tekjuskatt eins og nánar greinir í ákvæði þessu.

Á tekjuskattsstofn einstaklinga umfram 2.700.000 kr., eða tekjuskattsstofn hjóna umfram 5.400.000 kr., skal reikna sérstakan 5% tekjuskatt.

Ef hjón hafa bæði tekjuskattsstofn umfram 2.700.000 kr. reiknast þeim sinn hlutinn hvoru hins sérstaka tekjuskatts. Sé annað hjóna hins vegar undir 2.700.000 kr. í tekjuskattsstofni reiknast hinu hjóna allur sérstaki tekjuskatturinn.

Fjárhæðir samkvæmt ákvæði þessu skulu taka breytingum í samræmi við breytingar á skattvísitölu, í fyrsta sinn á álagningarárinu 1994 í samræmi við skattvísitölu þess árs.

Sérstakur tekjuskattur samkvæmt ákvæði þessu skal ekki innheimtur með staðgreiðslu opinberra gjalda.

IV.
Fyrirframgreiðsla manna á sérstökum tekjuskatti.

Fyrirframgreiðsla upp í væntanlega álagningu sérstaks tekjuskatts ársins 1996 skal fara fram með fimm jöfnum mánaðarlegum greiðslum mánuðina ágúst til desember 1995. Fyrirframgreiðslan skal vera 5% af tekjuskattsstofni samkvæmt skattframtali ársins 1995 vegna tekna á árinu 1994 umfram 2.700.000 kr. hjá einstaklingi og 5.400.000 kr. hjá hjónum.

Fjárhæðir skv. 1. mgr. skulu taka breytingum í samræmi við breytingar á skattvísitölu, í fyrsta sinn á árinu 1994 í samræmi við skattvísitölu þess árs.

Gjalddagar fyrirframgreiðslu skv. 1. og 2. mgr. skulu vera fyrsti dagur mánaðanna ágúst til og með desember. Um framkvæmd fyrirframgreiðslunnar skal kveða nánar á í reglugerð.

Heimilt er gjaldanda að sækja um lækkun á fyrirframgreiðslu sem honum hefur verið gert að greiða skv. 1. eða 2. mgr. Umsókn um slíka lækkun skal senda skattstjóra er úrskurðar lækkun greiðsluskyldunnar.

Skattstjóri skal að jafnaði ekki taka til greina umsókn gjaldanda nema hann geti sýnt fram á að veruleg tekjulækkun hafi orðið hjá honum milli ára. Ríkisskattstjóri setur nánari reglur um þetta atriði.

Nú kemur í ljós við álagningu á sérstökum tekjuskatti að fyrirframgreiðsla samkvæmt ákvæði þessu hefur verið of há og skal mismunurinn taka hlutfallslegri breytingu sem nemur mismun á lánskjaravísitölu sem í gildi er við upphaf fyrirframgreiðsluskyldu og 1. júlí á álagningarári.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

LÖG

um ráðstafanir í ríkisfjármálum á árinu 1995.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Um breytingu á lögum nr. 49/1991, um grunnskóla, með síðari breytingum.

1. gr.

Eftirtalin ákvæði laganna koma ekki til framkvæmda á fyrri hluta árs 1995 og ekki á skólaárinu 1995–1996:

a. 3. mgr. 4. gr.
b. 1. og 6. mgr. 46. gr.

2. gr.

Í stað orðanna „1993–1994 og skólaárið 1994–1995“ í 1. mgr. ákvæðis til bráðabirgða kemur: 1994–1995 og skólaárið 1995–1996.

Um breytingu á lögum nr. 59/1992, um málefni fatlaðra.

3. gr.

Við lögin bætist eftirfarandi ákvæði til bráðabirgða:

Þrátt fyrir ákvæði 40. gr. laganna um hlutverk Framkvæmdasjóðs fatlaðra er á árinu 1995 heimilt að verja allt að 40% af ráðstöfunarfé sjóðsins til eftirfarandi verkefna samkvæmt nánari ákvörðun ráðherra:

a. liðveislu skv. 25. og 29. gr.,
b. félagslegrar hæfingar og endurhæfingar skv. 26. og 27. gr.,
c. kostnaðar við starfsemi stjórnarnefndar skv. 52. gr.,
d. til greiðslu rekstrarkostnaðar á sambýlum skv. 3. tölul. 10. gr. sem hafinn er rekstur á eftir 1. janúar 1995,
e. til greiðslu kostnaðar við þjónustu stuðningsfjölskyldna mikið fatlaðra barna skv. 21. gr.

Stjórnarnefnd um málefni fatlaðra skal gera tillögur til ráðherra um ráðstöfun fjár samkvæmt grein þessari.

Um breytingu á lögum nr. 93/1993, um atvinnuleysistryggingar.

4. gr.

37. gr. laganna orðast svo:

Til lánveitinga og styrkja samkvæmt þessum kafla og til að standa straum af kostnaði skv. 5. mgr. 22. gr. er stjórn sjóðsins heimilt að verja árlega allt að 62 m.kr. í samræmi við reglur sem ráðherra setur.

5. gr.

Við 39. gr. laganna bætast tvær nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Skattstjórum og Tryggingastofnun ríkisins er skylt að láta Atvinnuleysistryggingasjóði í té upplýsingar sem nauðsynlegar eru við framkvæmd laga þessara.

Með einstaklingsbundnar upplýsingar, sem Atvinnuleysistryggingasjóði eru látnar í té samkvæmt þessari grein, skal farið með sem trúnaðarmál.

6. gr.

Við lögin bætast tvö ný ákvæði til bráðabirgða er orðast svo:

a. (IV.)

Á árinu 1994 er Atvinnuleysistryggingasjóði heimilt að greiða þeim sem þegið hafa atvinnuleysisbætur í samtals fjóra mánuði eða lengur á tólf mánaða tímabili sambærilega uppbót og kjarasamningar aðila vinnumarkaðarins gera ráð fyrir.

b. (V.)

Í samræmi við 5. mgr. 22. gr. skal stjórn Atvinnuleysistryggingasjóðs heimilt á árinu 1995, þrátt fyrir ákvæði 37. gr., að gera tillögu til að styrkja sérstök verkefni á vegum sveitarfélaga til eflingar atvinnulífi, enda verði dregið samsvarandi úr greiðslu atvinnuleysisbóta á viðkomandi stað. Úthlutun styrkja skal vera í samræmi við reglur sem ráðherra setur að fenginni umsögn Sambands íslenskra sveitarfélaga. Tillögur sjóðstjórnar um styrkveitingu skulu staðfestar af ráðherra.

Um breytingu á lögum nr. 97/1990, um heilbrigðisþjónustu, með síðari breytingum.

7. gr.

3. mgr. 6. gr. laganna orðast svo:

6.3. Ráðherra er heimilt að skipa einn af starfandi heilsugæsluhjúkrunarfræðingum héraðsins sem héraðshjúkrunarfræðing til fjögurra ára í senn.

8. gr.

10. mgr. 14. gr. laganna orðast svo:

Ráðherra getur í samráði við hlutaðeigandi sveitarstjórnir ákveðið breytingar á framkvæmd einstakra málsliða skv. 2.–9. mgr. þessarar greinar, svo sem að færa heilsugæslustöðvar milli umdæma. Við sameiningu sveitarfélaga getur ráðherra sett reglugerð um heilsugæsluumdæmi og heilsugæslustöðvar í héruðum.

9. gr.

2. tölul. ákvæða til bráðabirgða verður svohljóðandi:

2. Við sameiningu Borgarspítala og St. Jósefsspítala, Landakots, Reykjavík, undir heitinu Sjúkrahús Reykjavíkur skal heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra skipa sérstaka bráðabirgðastjórn sem tekur til starfa 1. janúar 1995. Í bráðabirgðastjórninni eiga sæti formaður stjórnar sjúkrastofnana Reykjavíkurborgar, formaður yfirstjórnar Sjálfseignarstofnunarinnar St. Jósefsspítala, Reykjavík, einn fulltrúi tilnefndur af Reykjavíkurborg, einn fulltrúi tilnefndur af fjármálaráðherra og einn fulltrúi tilnefndur af heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra og skal hann jafnframt vera formaður.

Verkefni bráðabirgðastjórnar Sjúkrahúss Reykjavíkur skulu m.a. vera:

a. að samþykkja rekstraráætlanir beggja spítalanna fyrir árið 1995 og sjá um að þeim verði framfylgt,

b. að vinna að sameiningu spítalanna, þar með talið að vinna að tilfærslu verkefna milli spítalanna í samvinnu við stjórn Sjúkrastofnana Reykjavíkurborgar og yfirstjórn Sjálfseignarstofnunar St. Jósefsspítala, Reykjavík, þannig að hagkvæmni aukist og fjármunir nýtist betur,

c. að vinna að undirbúningi að gerð samnings milli heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytis og Reykjavíkurborgar um verkefni spítalans og greiðslur fyrir þau,

d. að gera tillögu um stjórnkerfi og skipan framtíðarstjórnar Sjúkrahúss Reykjavíkur.

Þrátt fyrir skipun bráðabirgðastjórnarinnar skulu Borgarspítali og St. Jósefsspítali reknir sem tvær sjálfstæðar einingar í því formi sem þeir eru nú en það skal eigi hindra

tilfærslu ákveðinna starfsþátta og deilda milli spítalanna. Núverandi stjórnir þessara tveggja stofnana starfa áfram þar til framtíðarstjórn Sjúkrahúss Reykjavíkur tekur til starfa, eigi síðar en 1. janúar 1996.

Um breytingu á lögum nr. 31/1987, um flugmálaáætlun og fjáröflun til framkvæmda í flugmálum.

10. gr.

6. gr. laganna orðast svo:

Flugmálastjórn annast innheimtu sérstaks gjalds skv. 5. gr. og skal tekjum af því einungis varið til rekstrar flugvalla og framkvæmda í flugmálum samkvæmt flugmálaáætlun.

11. gr.

14. gr. laganna orðast svo:

Tekjum af flugvallagjaldi skal einungis varið til framkvæmda í flugmálum, svo og snjómoksturs og viðhalds flugvalla og tækja.

Um breyting á lögum nr. 117/1993, um almannatryggingar.

12. gr.

3. málsl. 2. mgr. 11. gr. laganna orðast svo: Til tekna í þessu sambandi teljast ekki bætur almannatrygginga, tekjur úr lífeyrissjóðum, bætur samkvæmt lögum um félagslega aðstoð eða húsaleigubætur samkvæmt lögum nr. 100/1994.

13. gr.

Lokamálsliður 4. mgr. 12. gr. laganna orðast svo: Til tekna í þessu sambandi teljast ekki bætur almannatrygginga, tekjur úr lífeyrissjóðum, bætur samkvæmt lögum um félagslega aðstoð eða húsaleigubætur samkvæmt lögum nr. 100/1994.

14. gr.

17. gr. laganna orðast svo:

Ef aðrar tekjur ellilífeyrisþega en lífeyrir almannatrygginga, bætur samkvæmt lögum um félagslega aðstoð og húsaleigubætur samkvæmt lögum nr. 100/1994 fara ekki fram úr 217.319 kr. á ári skal greiða uppbót á lífeyri hans að upphæð 272.208 kr. á ári. Hafi bótaþegi hins vegar aðrar tekjur umfram 217.319 kr. á ári skal skerða uppbótina um 45% þeirra tekna sem umfram eru. Sama gildir um hjónalífeyri eftir því sem við á.

Ef aðrar tekjur örorkulífeyrisþega en lífeyrir almannatrygginga, bætur samkvæmt lögum um félagslega aðstoð og húsaleigubætur samkvæmt lögum nr. 100/1994 fara ekki fram úr 217.319 kr. á ári skal greiða uppbót á lífeyri hans að upphæð 279.840 á ári. Hafi bótaþegi hins vegar aðrar tekjur umfram 217.319 kr. skal skerða uppbótina um 45% þeirra tekna sem umfram eru. Sama gildir um hjónalífeyri eftir því sem við á.

Um uppbót á lífeyri samkvæmt þessari grein gilda ákvæði 11. gr. eftir því sem við á.

15. gr.

Í stað „1. júlí“ í 2. mgr. 18. gr. laganna komi: 1. september.

16. gr.

Í stað orðanna „þriðja virkan“ í fyrri málsgrein 49. gr. laganna komi: fyrsta.

Um breytingu á lögum nr. 118/1993, um félagslega aðstoð.

17. gr.

Við síðari málslið 2. mgr. 1. gr. laganna bætist: aðrar en húsaleigubætur, eftir því sem við á.

18. gr.

Við 2. mgr. 9. gr. laganna bætist nýr málsliður, svohljóðandi: Nú hefur einhleypingur aðrar tekjur en úr lífeyristryggingum almannatrygginga og skal sérstaka heimilisuppbótin þá skerðast krónu fyrir krónu uns hún fellur niður.

II. KAFLI

19. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 5. og 7. gr. laga nr. 94/1984, um kvikmyndamál, skal framlag til Kvikmyndasjóðs og reksturs Kvikmyndasafns Íslands eigi vera hærra en 101,6 m.kr. á árinu 1995.

20. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 1. gr. laga nr. 83/1989, um Þjóðarbókhlöðu og endurbætur menningarbygginga, er heimilt að ráðstafa 40 m.kr. af sérstökum eignarskatti samkvæmt lögunum til reksturs Landsbókasafns Íslands – Háskólabókasafns á árinu 1995.

21. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 1. tölul. 3. gr. laga nr. 71/1990, um Listskreytingasjóð ríkisins, skal framlag ríkissjóðs til sjóðsins eigi nema hærri fjárhæð en 4 m.kr. á árinu 1995.

22. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 22. og 23. gr. laga nr. 68/1985, útvarpslaga, skulu tekjur á árinu 1995 vegna aðflutningsgjalda af innfluttum hljóðvarps- og sjónvarpstækjum ásamt fylgihlutum renna í ríkissjóð.

23. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 46. gr. laga nr. 88/1989, þjóðminjalaga, skal framlag ríkissjóðs í Húsafriðunarsjóð eigi nema hærri fjárhæð en 10,5 m.kr. á árinu 1995.

24. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 1. og 5. tölul. 4. gr. laga nr. 45/1971, um Stofnlánadeild landbúnaðarins, skal framlag ríkissjóðs til Stofnlánadeildar landbúnaðarins falla niður á árinu 1995.

25. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 9. gr. laga nr. 84/1989, um búfjárrækt, skal framlag ríkissjóðs til launa og vegna ræktunarstöðva eigi vera hærra en 34,8 m.kr. á árinu 1995.

26. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 7. gr. laga nr. 56/1987, jarðræktarlaga, skal framlag ríkissjóðs til launa og aksturs héraðsráðunauta eigi vera hærra en 40,1 m.kr. á árinu 1995.

27. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 5. mgr. 9. gr. laga nr. 30/1966, um meðferð, skoðun og mat á sláturafurðum, og 7. gr. laga nr. 57/1990, um flokkun og mat á gærum og ull, er landbúnaðarráðherra heimilt að innheimta gjald af sláturleyfum til greiðslu kostnaðar sem af yfirmati samkvæmt lögunum leiðir.

28. gr.

Þrátt fyrir ákvæði c- og d-liða 3. gr. laga nr. 44/1976, um Fiskveiðasjóð Íslands, skal framlag ríkissjóðs til Fiskveiðasjóðs falla niður á árinu 1995.

29. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 2. gr. laga nr. 21/1981, um kirkjubyggingasjóð, skal framlag ríkissjóðs falla niður á árinu 1995.

30. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 5. gr. laga nr. 51/1972, um Bjargráðasjóð, sbr. 1. gr. laga nr. 57/1980, skal framlag ríkissjóðs falla niður á árinu 1995. Þrátt fyrir ákvæði b-liðar 5. gr. sömu laga skal innheimta 0,3% af söluvörum landbúnaðarins á árinu 1995 í stað 0,6%.

31. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 17. gr. laga nr. 39/1964, um meðferð ölvaðra manna og drykkjusjúkra, skal framlag ríkissjóðs til gæsluvistarsjóðs falla niður á árinu 1995.

32. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 42. gr. laga nr. 108/1984, lyfjalaga, skal framlag ríkissjóðs til lyfsölusjóðs eigi vera hærra en 2,8 m.kr. á árinu 1995. Sjóðurinn verður lagður niður 1. júní 1995 skv. 45. gr. laga nr. 93/1994, lyfjalaga.

33. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 8. og 21. gr. laga nr. 117/1994, um skipulag ferðamála, skal framlag ríkissjóðs til Ferðamálasjóðs og til sérstakra verkefna Ferðamálaráðs samkvæmt fyrrnefndum lögum ekki nema hærri fjárhæð en 88 m.kr. á árinu 1995.

34. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 2. gr. laga nr. 3/1987, um fjáröflun til vegagerðar, skulu 275 m.kr. af innheimtum mörkuðum tekjum samkvæmt lögunum renna í ríkissjóð á árinu 1995.

35. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 3. tölul. 31. gr. laga nr. 23/1994, hafnalaga, skulu 94,3 m.kr. af tekjum Hafnabótasjóðs af sérstöku vörugjaldi mæta framlögum ríkissjóðs til hafnarmannvirkja.

36. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 2. mgr. 34. gr. laga nr. 19/1964, skipulagslaga, skal endurgreiðsla ríkissjóðs eigi nema hærri fjárhæð en 21 m.kr. á árinu 1995.

37. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 4. mgr. 12. gr. og 3. mgr. 13. gr. laga nr. 64/1994, um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum, skal framlag ríkissjóðs til refa og minkaveiða eigi nema hærri fjárhæð en 27 m.kr. á árinu 1995. Ríkissjóður endurgreiðir ekki á árinu 1995 kostnað við refa- og minkaveiðar í sveitarfélögum þar sem íbúar eru fleiri en 2.000, miðað við íbúafjölda 1. desember 1994. Umhverfisráðherra er heimilt, að fengnum tillögum veiðistjóra, að ákveða að ríkissjóður taki ekki þátt í kostnaði við minkaveiðar, grenjaleit og grenjavinnslu á tilteknum svæðum. Umhverfisráðuneyti skal auglýsa fyrir 1. maí 1995 til hvaða landsvæða ákvörðunin tekur og hver séu mörk þeirra. Sveitarstjórnum

og stjórnum upprekstrarfélaga er heimilt á árinu 1994 að fella niður grenja- og minkaleitir á svæðum þar sem ríkissjóður tekur ekki þátt í kostnaði við veiðarnar og umhverfisráðuneyti auglýsir skv. 4. málsl. þessarar greinar. Ríkissjóður tekur ekki þátt í kostnaði við leit að tófugrenjum nema veiðistjóri samþykki leitina fyrir fram.

38. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Davíð Oddsson.

Nr. 149 29. desember 1994

LÁNSFJÁRLÖG

fyrir árið 1995.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Lántökur ríkissjóðs.

1. gr.

Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs er heimilt að taka að láni allt að 21.900 m.kr. á árinu 1995.

2. gr.

Lánsfé skv. 1. gr. skal ráðstafað í samræmi við ákvæði fjárlaga fyrir árið 1995 og þessara laga.

3. gr.

Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs er heimilt að endurlána allt að 8.310 m.kr. af fjárhæð skv. 1. gr. til eftirtalinna aðila:

1. Lánasjóðs íslenskra námsmanna, allt að 3.800 m.kr.
2. Þróunarsjóðs sjávarútvegs, allt að 2.380 m.kr.
3. Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar, allt að 1.980 m.kr.
4. Alþjóðaflugþjónustunnar, allt að 150 m.kr.

II. KAFLI
Ríkisábyrgðir.

4. gr.

Eftirtöldum aðilum, sem heimild hafa í sérlögum til lántöku, er heimilt að nýta þær á árinu 1995 með þeim takmörkunum sem tilgreindar eru í 1.–8. tölul. þessarar greinar,

sbr. 13. gr. laga nr. 84/1985, um breytingu á lögum nr. 52/1966, um ríkisbókhald, gerð ríkisreiknings og fjárlaga:

1. Landsvirkjun, allt að 3.000 m.kr., sbr. 14. gr. laga nr. 42/1983, um Landsvirkjun, með áorðnum breytingum.
2. Byggingarsjóður ríkisins, allt að 2.900 m.kr., sbr. 9. gr. laga nr. 97/1993, um Húsnæðisstofnun ríkisins, með áorðnum breytingum.
3. Byggingarsjóður verkamanna, allt að 6.680 m.kr., sbr. 48. gr. laga nr. 97/1993, um Húsnæðisstofnun ríkisins, með áorðnum breytingum.
4. Húsbréfadeild Byggingarsjóðs ríkisins, allt að 13.000 m.kr., sbr. 19. gr. laga nr. 97/1993, um Húsnæðisstofnun ríkisins, með áorðnum breytingum.
5. Stofnlánadeild landbúnaðarins, allt að 1.600 m.kr., sbr. 10. og 11. gr. laga nr. 45/1971, um Stofnlánadeild landbúnaðarins, með áorðnum breytingum.
6. Byggðastofnun, allt að 1.000 m.kr., sbr. 18. gr. laga nr. 64/1985, um Byggðastofnun, með áorðnum breytingum.
7. Iðnlánasjóður, allt að 2.600 m.kr., sbr. 6., 10. og 17. gr. laga nr. 76/1987, um Iðnlánasjóð, með áorðnum breytingum.
8. Ferðamálasjóður, allt að 150 m.kr., sbr. 27. gr. laga nr. 79/1985, um skipulag ferðamála, með áorðnum breytingum.

5. gr.

Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs er heimilt að ábyrgjast með sjálfskuldarábyrgð lántökur eftirtalinna aðila á árinu 1995:

1. Íþróttasamband Íslands, allt að 40 m.kr. til þátttöku í stækkun Laugardalshallar gegn veði í eignarhluta Íþróttasambands Íslands í Laugardalshöllinni.
2. Flugmálastjórn, allt að 70 m.kr. til endurnýjunar á flugvél.
3. Hitaveita Akraness og Borgarfjarðar, allt að 800 m.kr. til skuldbreytingar eldri lána.
4. Undirbúningsfélag Orkubús Borgarfjarðar, allt að 380 m.kr. til skuldbreytingar eldri lána.
5. Innheimtustofnun sveitarfélaga, allt að 150 m.kr. til greiðsluflæðisjöfnunar.
6. Hita- og vatnsveita Akureyrar, allt að 2.200 m.kr. til skuldbreytingar eldri lána.
7. Bæjarveitur Vestmannaeyja, allt að 61 m.kr. til skuldbreytingar eldri lána.

III. KAFLI
Ýmis ákvæði um lánsfjármál.

6. gr.

Lántökur samkvæmt lögum þessum skulu fara fram innan lands eða utan.

7. gr.

Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs getur heimilað þeim aðilum sem njóta ríkisábyrgðar á lántökum sínum:

a. að taka lán í því skyni að endurgreiða fyrir gjalddaga eftirstöðvar eldri lána þegar hagstæðari kjör bjóðast;
b. að stofna til skulda- og vaxtaskipta og nýta aðra möguleika sem bjóðast á markaði til þess að tryggja viðkomandi aðila gegn verulegum vaxtabreytingum;
c. að taka ný lán til endurgreiðslu skammtímalána sem tekin eru á grundvelli heimilda í II. kafla, að hluta eða öllu leyti, án þess að lánssamningur um þau falli úr gildi, enda sé ekki dregið á slíka lánssamninga að nýju nema lagaheimild liggi fyrir.

8. gr.

Hyggist aðilar, sem njóta ríkisábyrgðar á lántökum sínum, nýta heimildir skv. II. kafla eða 7. gr. skulu þeir gæta ákvæða 2. mgr. 7. gr. laga nr. 43/1990, um Lánasýslu ríkisins.

9. gr.

Yfirtekin lán og ábyrgðir veittar á lántökum þriðja aðila, eða milliganga um töku lána þeirra, skal rúmast innan þeirra heimilda sem tilgreindar eru í II. kafla.

10. gr.

Erlendar fjárhæðir skulu miðast við kaupgengi íslensku krónunnar samkvæmt gengisskráningu Seðlabanka Íslands á staðfestingardegi lánsfjárlaga.

11. gr.

Lög nr. 17/1990, um ábyrgðadeild fiskeldislána, falla úr gildi 1. janúar 1995. Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs er heimilt að breyta útistandandi ábyrgðarheimildum í lán, sbr. 5. gr. laga nr. 43/1990, um Lánasýslu ríkisins.

12. gr.

Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs er heimilt að yfirtaka allar skuldir atvinnutryggingardeildar Byggðastofnunar og afhenda Byggðastofnun allar eignir atvinnutryggingardeildar Byggðastofnunar. Jafnframt falla úr gildi 1. janúar 1995 ákvæði 20. gr. laga nr. 92/1994, um Þróunarsjóð sjávarútvegsins.

13. gr.

Vegagerðinni, vélamiðstöð, er heimilt að yfirtaka allar skuldir Hríseyjarhrepps vegna kaupa á ferjunni Sæfara.

14. gr.

Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs er heimilt að ábyrgjast með sjálfskuldarábyrgð lántöku Silfurlax hf. allt að 50 m.kr. gegn skilyrðum sem fjármálaráðherra og landbúnaðarráðherra setja.

IV. KAFLI
Gildistökuákvæði.

15. gr.

Lántökuheimildir og heimildir til ríkisábyrgða, sem tilgreindar eru í I.–III. kafla laga þessara, gilda á árinu 1995. Heimildir verða þó nýttar til 1. apríl 1996 standi sérstaklega á og samþykki fjármálaráðherra komi til.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

LÖG

um breytingu á lögum um brunatryggingar, nr. 48/1994.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eftirtaldar breytingar skal gera á 2. gr. laganna:

a. Á eftir 2. málsl. 1. mgr. kemur nýr málsliður svohljóðandi: Þó skal Fasteignamat ríkisins að jafnaði annast fyrstu virðingu.
b. Á eftir lokamálslið 2. mgr. kemur nýr málsliður svohljóðandi: Sjái Fasteignamat ríkisins ástæðu til getur það framkvæmt endurmat, húseiganda og vátryggingafélagi að kostnaðarlausu.
c. 3. mgr. verður svohljóðandi:
   Breyta skal vátryggingarverði húsa til samræmis við vísitölu byggingarkostnaðar hinna ýmsu tegunda húseigna.
d. Á eftir 3. mgr. kemur ný málsgrein, sem verður 4. mgr., svohljóðandi:
   Með reglugerð er heimilt að ákveða að húseigendur greiði árlegt umsýslugjald af brunabótamati húseignar til Fasteignamats ríkisins. Viðkomandi vátryggingafélag innheimtir þetta gjald og skilar til Fasteignamatsins. Umsýslugjald þetta skal aldrei vera hærra en 0,03‰ (prómill) af brunabótamati húseignar.

2. gr.

2. mgr. 3. gr. laganna verður svohljóðandi:

Vátryggjanda er heimilt að veita undanþágu frá byggingarskyldu að höfðu samráði við skipulagsyfirvöld gegn því skilyrði að 15% dragist frá bótafjárhæðinni. Frádrætti þessum skal þó ekki beitt ef endurbygging er eigi heimil af skipulagsástæðum eða öðrum ástæðum sem tjónþola er ekki sjálfrátt um. Hafi ákvörðun verið tekin um að veita undanþágu frá byggingarskyldu og telji vátryggjandi brunabótamat húseignar greinilega hærra en markaðsverð húseignar er vátryggjanda heimilt að miða bótafjárhæð við markaðsverð viðkomandi húseignar. Rísi ágreiningur um bótafjárhæð skal málinu skotið til gerðardóms sem ráðherra setur nánari ákvæði um í reglugerð, sbr. 5. gr. laga þessara.

3. gr.

4. gr. laganna verður svohljóðandi:

Öll iðgjöld og matskostnaður af húseignum í skyldutryggingu hvíla sem lögveð á eignunum sjálfum og ganga í tvö ár fyrir öllum öðrum skuldbindingum sem á þeim hvíla nema sköttum til ríkissjóðs.

Séu iðgjöld eigi greidd innan sex mánaða frá gjalddaga er heimilt að láta selja hina vátryggðu eign á uppboði samkvæmt ákvæðum laga um nauðungarsölu.

4. gr.

Á eftir 4. gr. laganna kemur ný grein, sem verður 4. gr. a, svohljóðandi:

Hafi brunatrygging húss, sem tekin hefur verið, fallið niður af ástæðum sem húseiganda verður ekki um kennt ber Sambandi íslenskra tryggingafélaga að bæta honum tjón á húseign hans af völdum eldsvoða.

Samband íslenskra tryggingafélaga skal endurkrefja vátryggingafélög, sem hafa með höndum brunatryggingar húsa, um kostnað vegna slíkra bótagreiðslna nema í ljós verði leitt hver ber ábyrgð á að vátrygging féll niður og skal sambandið þá endurkrefja þann aðila. Kostnaði skal skipt á félögin í hlutfalli við bókfærð iðgjöld þeirra í lögboðnum brunatryggingum húsa hér á landi. Skal í því efni miðað við nýjustu upplýsingar um markaðshlutdeild félaganna við uppgjörsdag tjóns.

Skilyrði starfsleyfis lögboðinna brunatrygginga húseigna er að félag skuldbindi sig til að taka þátt í þessari tilhögun um greiðslu bóta vegna óvátryggðra húseigna.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. mgr. 67. gr. laganna, sbr. 9. gr. laga nr. 49/1987, orðast svo:
Tekjuskattur af þeim tekjum barna, sem um ræðir í 2. mgr. 65. gr., skal vera 4% af tekjum umfram 75.000 kr. og skal barn ekki njóta persónuafsláttar.

2. gr.

Við upptalningu í 122. gr. laganna bætist: 2. mgr. 67. gr.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995 og koma til framkvæmda við álagningu á árinu 1996 á tekjur ársins 1995.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

LÖG

um breytingu á lögum um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 90/1990, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. mgr. 23. gr. laganna orðast svo:

Útsvar af þeim tekjum barna, sem um ræðir í 2. og 3. mgr. 65. gr. laga um tekjuskatt og eignarskatt, skal vera 2% af tekjum umfram það lágmark sem tilgreint er í 2. mgr. 67. gr. sömu laga.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995 og koma til framkvæmda við álagningu 1996 vegna tekna á árinu 1995.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Össur Skarphéðinsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 56/1994, um breyting á lögum nr. 65/1982, um skattskyldu innlánsstofnana, með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað ártalsins „1993“ í 2. málsl. ákvæðis til bráðabirgða kemur: 1994.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1995 og koma til framkvæmda við álagningu tekjuskatts og eignarskatts á árinu 1996 á tekjur ársins 1995.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

FORSETABRÉF

um frestun á fundum Alþingis.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Að ég, að tilskildu samþykki Alþingis, veiti forsætisráðherra umboð til þess að fresta um sinn fundum Alþingis 118. löggjafarþings, frá 30. desember 1994 til 25. janúar 1995.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Davíð Oddsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 23 – 1994

31. desember 1994 517 Nr. 155

LÖG

um veitingu ríkisborgararéttar.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisborgararétt skulu öðlast:

1. Aclipen, Berglind Frances, starfsmaður í Reykjavík, f. 26. nóvember 1977 í Reykjavík.
2. Alcayde, Gorgonia, saumakona í Reykjavík, f. 9. desember 1969 á Filippseyjum.
3. Andreasen, Margrethe Thaagaard, meðferðarfulltrúi á Selfossi, f. 13. maí 1968 í Danmörku.
4. Á Mýrini, Hergeir Jóanes Sonny, trésmiður í Hafnarfirði, f. 18. júní 1944 í Færeyjum.
5. Baquiano, Hazel Ganada, húsmóðir í Kópavogi, f. 21. september 1973 á Filippseyjum.
6. Basalan, Bonifacia T., húsmóðir í Hveragerði, f. 6. desember 1965 á Filippseyjum.
7. Bellamine, Thami, fiskvinnslumaður í Reykjavík, f. 20. mars 1960 í Marokkó.
8. Berglind Ellen Pétursdóttir, nemi í Kópavogi, f. 10. janúar 1979 í Reykjavík.
9. Bjarni Bjarnason, nemi í Reykjavík, f. 15. apríl 1981 í Guatemala.
10. Cambray, Jean Vivien, hjúkrunarfræðingur á Akureyri, f. 13. maí 1956 í Englandi.
11. Chaophonkrang, Tim, fiskvinnslukona í Sandgerði, f. 15. janúar 1958 í Tælandi.
12. Charapova, Evguenia Midkhatovna, nemi í Reykjavík, f. 16. maí 1971 í Rússlandi.
13. Chimjaroen, Jarin, húsmóðir í Reykjavík, f. 3. janúar 1950 í Tælandi.
14. Cuizon, Emelia Tagam Basalan, þerna í Reykjavík, f. 28. maí 1948 á Filippseyjum.
15. Daoud, Bassam, verkamaður í Reykjavík, f. 15. nóvember 1957 í Sýrlandi.
16. Dawe, Adrianne Gwennyth, ritari á Fáskrúðsfirði, f. 22. febrúar 1956 á Nýja-Sjálandi.
17. De Smidt, Angela Kirsten, leiðbeinandi í Hveragerði, f. 11. apríl 1962 í Suður-Afríku.
18. Duffield, Kirk Pétur, iðnnemi í Reykjavík, f. 30. mars 1962 í Englandi.
19. El-Mayass, Hanan Bassam, líffræðingur á Hvolsvelli, f. 16. desember 1960 í Líbanon.
20. Enos, James Paul, líffræðingur í Reykjavík, f. 12. febrúar 1964 í Bandaríkjunum.
21. Ferrer, Carlos Aristides, sóknarprestur á Kolfreyjustað, f. 2. mars 1961 í Þýskalandi.
22. Gerber, Nicola Inga, starfsmaður í Reykjavík, f. 20. október 1972 í Skotlandi.
23. Gray, Ian William, fiskvinnslumaður í Reykjavík, f. 22. nóvember 1970 í Skotlandi.
24. Guido, Beatrice Margret, baðvörður í Reykjavík, f. 19. október 1957 í Frakklandi.
25. Guiver, Gareth Samuel James, verkamaður í Bolungarvík, f. 25. september 1972 í Englandi.
26. Hall, Steven Leo, verkamaður í Reykjavík, f. 22. desember 1952 í Bandaríkjunum.
27. Hampshire, Judith Ann, ritari í Garðabæ, f. 16. mars 1941 í Englandi.
28. Hansen, Inge Miriam, sjúkraliði á Akureyri, f. 12. maí 1949 í Danmörku.

Steindórsprent Gutenberg hf.

29. Hansen, Jóhanna Björg, verkfræðingur í Mosfellsbæ, f. 12. nóvember 1966 í Reykjavík.
30. Hansen, Sigurður Böðvar, nemi í Mosfellsbæ, f. 8. október 1969 í Reykjavík.
31. Herrera de Ólafsson, Elvira, ekkja í Reykjavík, f. 23. janúar 1923 í Kólumbíu.
32. Higuerey, Maria Eugenia, nemi í Reykjavík, f. 26. nóvember 1969 í Venesúela.
33. Holm, Jónína Daniella, húsmóðir í Garði, f. 9. desember 1961 í Reykjavík.
34. Huiphimai, Lanthom, verkakona í Reykjavík, f. 25. nóvember 1964 í Tælandi.
35. Hulda Dagmar Þórðardóttir Kentta, húsmóðir í Reykjavík, f. 2. október 1912 í Hafnarfirði.
36. Hurrin, Lynette Gréta, nemi í Reykjavík, f. 8. janúar 1976 í Bandaríkjunum.
37. Huynh, Thien Kien, nemi í Reykjavík, f. 3. mars 1976 í Víetnam.
38. Jakob Jónsson, sölumaður á Ísafirði, f. 20. ágúst 1964 á Akureyri.
39. Jessen, Greta, nemi í Reykjavík, f. 30. ágúst 1973 í Kaupmannahöfn.
40. Jórunn Bjarnadóttir, nemi í Reykjavík, f. 2. október 1979 í Guatemala.
41. Lemke, Manfred, kennari í Ljósavatnshreppi, f. 31. desember 1959 í Sviss.
42. Lisowska, Jadwiga, verkakona í Reykjavík, f. 29. janúar 1952 í Póllandi.
43. Madrazo, Lea Mendoza, verslunarmaður í Þorlákshöfn, f. 17. september 1964 á Filippseyjum.
44. Malana, Chona G., húsmóðir í Reykjavík, f. 17. apríl 1964 á Filippseyjum.
45. Mangubat, Nora Valeriano, verkakona í Vogum, f. 17. febrúar 1953 á Filippseyjum.
46. Mía Björk Jónsdóttir, barn í Reykjavík, f. 10. febrúar 1985 í Danmörku.
47. Niddam, Daniel, sölumaður í Reykjavík, f. 13. febrúar 1964 í Marokkó.
48. Ocampo, Nenette Mabitad, verkakona á Dalvík, f. 15. maí 1966 á Filippseyjum.
49. Pedersen, Violet Estrada, húsmóðir í Reykjavík, f. 20. apríl 1939 í Bandaríkjunum.
50. Porter, Kristín Birna, húsmóðir í Reykjavík, f. 22. janúar 1962 í Reykjavík.
51. Ricart, Philippe René Paul Noel, handverksmaður á Akranesi, f. 24. desember 1952 í Alsír.
52. Rosento, María Nieves Chavez, starfsmaður í Reykjavík, f. 23. nóvember 1959 á Filippseyjum.
53. Róbertsson, Paola Daziani, kennari á Selfossi, f. 19. júlí 1963 á Ítalíu.
54. Scime, Dean Julian, verkamaður á Vopnafirði, f. 16. janúar 1961 í Englandi.
55. Seedom, Sinthu, verkakona á Ísafirði, f. 10. júní 1964 í Tælandi.
56. Sepulveda Benner, Chyntia Viviana, verslunarmaður á Hellu, f. 31. janúar 1968 í Chile.
57. Shamsudin, Ashiqhusein Najmudin, vélstjóri í Reykjavík, f. 9. nóvember 1974 í Tansaníu.
58. Shamsudin, Husnabanu Ashiqhusein Najmudin, verkakona í Reykjavík, f. 13. febrúar 1952 í Tansaníu.
59. Shamsudin, Salim Ashiqhusein Najmudin, verkamaður í Reykjavík, f. 15. apríl 1972 í Tansaníu.
60. Shedan Sanchez, Nina Veronica, sjúkraliðanemi í Kópavogi, f. 24. febrúar 1959 í Perú.
61. Sigurður Smári Hergeirsson, nemi í Hafnarfirði, f. 22. maí 1969 í Reykjavík.
62. Sirimekha, Malee, gangastúlka í Hafnarfirði, f. 10. júní 1965 í Tælandi.
63. Sleight, Þórunn Patricia, kennari á Skógum, f. 31. júlí 1954 í Bandaríkjunum.
64. Smart, Sara, nemi í Reykjavík, f. 3. febrúar 1974 á Englandi.
65. Sonnentag, Irmgard Martha, verslunarmaður í Reykjavík, f. 9. desember 1940 í Þýskalandi.

66. Spyratou, Despina-Depy, verslunarmaður í Reykjavík, f. 22. nóvember 1953 í Kenýa.
67. Stissi, Anthony John, verkamaður í Sandgerði, f. 13. júlí 1971 í Bandaríkjunum.
68. Svanhvít Egilsdóttir, söngkennari í Hafnarfirði, f. 10. ágúst 1914 í Hafnarfirði.
69. Tangolamos, Catalina, saumakona í Reykjavík, f. 25. nóvember 1964 á Filippseyjum.
70. Tangolamos, Elsie C., verkakona í Reykjavík, f. 27. janúar 1952 á Filippseyjum.
71. Turin, Bozena Teresa, húsmóðir á Fáskrúðsfirði, f. 29. maí 1971 í Póllandi.
72. Valiente, Rodita Rufina Ganeda, verkakona í Keflavík, f. 28. júní 1946 á Filippseyjum.
73. Van Schalkwyk, Hilda Charlotte, rithöfundur í Eyjafirði, f. 9. maí 1968 í Suður-Afríku.
74. Vokes, Atli Marel, verkamaður á Selfossi, f. 1. október 1975 á Selfossi.
75. Zardovic, Snezana, húsmóðir í Mývatnssveit, f. 2. janúar 1970 í Júgóslavíu.
76. Þóra Vikar Guðmundsdóttir, nemi í Reykjavík, f. 30. apríl 1976 í Suður-Kóreu.

2. gr.

Þeir sem heita nöfnum sem ekki fullnægja reglum laga um mannanöfn, nr. 37 27. mars 1991, skulu ekki öðlast íslenskt ríkisfang samkvæmt lögum þessum fyrr en fullnægt er ákvæðum 15. gr. laga um mannanöfn. Sama gildir um börn þeirra.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum 31. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Þorsteinn Pálsson.

31. desember 1994 Nr. 156

LÖG
um breytingu á lögum um skipulag ferðamála, nr. 117/1994.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. málsl. 1. mgr. 26. gr. laganna orðast svo:
Lán úr Ferðamálasjóði skulu veitt til allt að 25 ára.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum 31. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

LÖG

um afnám laga nr. 35/1992, um forfallaþjónustu í sveitum, o.fl.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lög nr. 35 29. maí 1992, um forfallaþjónustu í sveitum, eru úr gildi felld.

2. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á lögum nr. 41 15. maí 1990, um Búnaðarmálasjóð:

a. Hlutfallstala skv. A-lið 2. gr. verður: 0,55%, í stað „0,75%".
b. Hlutfallstala skv. B-lið 2. gr. verður: 1,1%, í stað „1,5%".
c. Úr 1. mgr. 4. gr. falla niður orðin: „Til forfalla- og afleysingaþjónustu í sveitum, sbr. lög nr. 32/1979 ..... 0,200% 0,400%".
d. 3. mgr. 4. gr. fellur brott.

3. gr.

Lögin öðlast gildi 1. janúar 1995.

Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Þrátt fyrir ákvæði laganna skal Framleiðsluráð landbúnaðarins ljúka innheimtu þeirra gjalda til forfallaþjónustu í sveitum sem lögð hafa verið á fyrir 1. janúar 1995.

II.

Stjórn forfallaþjónustu í sveitum skal þrátt fyrir ákvæði 1. gr. starfa áfram til 1. apríl 1995 og sjá um að ljúka uppgjöri á málefnum forfallaþjónustunnar og að útdeila tekjuafgangi til framleiðenda.

Réttur einstakra framleiðenda til endurgreiðslu er háður því að viðkomandi framleiðandi hafi greitt til þjónustunnar eftir 31. ágúst 1994. Endurgreiðsla skal fara fram í sömu hlutföllum og hver og einn framleiðandi greiddi í Búnaðarmálasjóð vegna þjónustunnar á því tímabili.

Gjört að Bessastöðum 31. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

FJÁRLÖG

fyrir árið 1995.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

A-HLUTI
Fjárreiður ríkissjóðs og ríkisstofnana

1. gr.

Greiðsluyfirlit ríkissjóðs

Rekstrarreikningur	M.kr.	M.kr.
Tekjur		**112.092,0**
Beinir skattar	22.750,0	
Óbeinir skattar	81.722,0	
Vaxtatekjur	4.600,0	
Aðrar tekjur	3.020,0	
Gjöld		**119.528,3**
Samneysla	49.200,4	
Rekstrargjöld	45.794,1	
Viðhald	3.406,3	
Neyslu- og rekstrartilfærslur	46.426,6	
Vaxtagreiðslur	12.300,0	
Fjárfesting	11.601,3	
Stofnkostnaður	8.163,9	
Fjármagnstilfærslur	3.437,4	
Gjöld umfram tekjur		**7.436,3**
Lánahreyfingar		
Veitt lán, nettó		960,0
Veitt lán til B-hluta ríkissjóðs	8.310,0	
- Innheimtar afborganir af veittum lánum	-7.350,0	
Hluta- og stofnfjárframlög		500,0
Viðskiptareikningar		500,0
Hrein lánsfjárþörf A-hluta ríkissjóðs		**9.396,3**
Afborganir af teknum lánum		12.500,0
Heildarlánsfjárþörf A-hluta ríkissjóðs		**21.896,3**
Lántökur		21.900,0
Greiðslujöfnuður, sjóðsbreyting		**3,7**

2. gr.

Árið 1995 eru veittar til gjalda fjárhæðir sem tilgreindar eru á rekstrarreikningi í þessari grein, sbr. sundurliðun í 4. gr.

Rekstrar-

Gjöld:

		M.kr.	M.kr.
00	**Æðsta stjórn ríkisins**		**1.276,7**
	Embætti forseta Íslands	48,2	
	Alþingi og stofnanir þess	1.030,4	
	Ríkisstjórn	68,6	
	Annað	129,5	
01	**Forsætisráðuneyti**		**523,8**
	Ráðuneyti	97,7	
	Annað	426,1	
02	**Menntamálaráðuneyti**		**16.943,6**
	Ráðuneyti	266,0	
	Háskólar og rannsóknir	2.903,4	
	Framhaldsskólar og héraðsskólar	4.689,2	
	Grunnskólar og sérskólar	5.500,8	
	Námsaðstoð	1.590,2	
	Söfn, listastofnanir o.fl.	1.251,4	
	Annað	742,6	
03	**Utanríkisráðuneyti**		**1.787,5**
	Ráðuneyti	376,4	
	Sýslumaðurinn á Keflavíkurflugvelli	138,0	
	Sendiráð og fastanefndir	635,3	
	Þróunarmál, alþjóðastofnanir	637,8	
04	**Landbúnaðarráðuneyti**		**6.912,9**
	Ráðuneyti	107,7	
	Landbúnaðarstofnanir	496,3	
	Skógrækt og landgræðsla	405,1	
	Greiðslur vegna búvöruframleiðslu	5.319,0	
	Ýmis framlög	584,8	
	Flutt		27.444,5

3. gr.

Árið 1995 er áætlað að innheimtar tekjur verði þær sem tilgreindar eru á rekstrarreikningi samkvæmt þessari grein.

reikningur

Tekjur:

		M.kr.	M.kr.
41	**Beinir skattar**		
411	**Eignarskattar**		**3.370,0**
4110	Eignarskattur einstaklinga	1.490,0	
41103	Sérstakur eignarskattur einstaklinga	150,0	
4111	Eignarskattur félaga	1.200,0	
41113	Sérstakur eignarskattur félaga	220,0	
4118	Erfðafjárskattur	310,0	
412	**Tekjuskattur, nettó**		**18.900,0**
412	Tekjuskattur einstaklinga, nettó	15.200,0	
4126	Tekjuskattur félaga	3.700,0	
413	**Aðrir beinir skattar**		**480,0**
4130	Gjald í Framkvæmdasjóð aldraðra	480,0	
42-43	**Óbeinir skattar**		
420	**Aðflutningsgjöld**		**1.650,0**
4200	Tollar	1.650,0	
421	**Ýmis gjöld af innflutningi**		**279,0**
42154	Kartöflugjald	133,0	
4216	Hagnaður af sölu varnarliðseigna	35,0	
4217	Jöfnunartollur	111,0	
422	**Tekjur af sölu erlends gjaldeyris**		**117,0**
4222	Gjald af sölu erlends gjaldeyris	117,0	
	Flutt		24.796,0

Gjöld:

		M.kr.	Rekstrar- M.kr.
	Flutt		27.444,5
05	**Sjávarútvegsráðuneyti**		**1.110,9**
	Ráðuneyti	202,0	
	Rannsókna- og eftirlitsstofnanir	908,9	
06	**Dóms- og kirkjumálaráðuneyti**		**5.744,0**
	Ráðuneyti	166,6	
	Dómsmál	550,7	
	Löggæslustofnanir og öryggismál	2.119,6	
	Sýslumenn	2.025,4	
	Fangelsismál	431,0	
	Kirkjumál	450,7	
07	**Félagsmálaráðuneyti**		**9.328,6**
	Ráðuneyti	98,0	
	Húsnæðismál	928,0	
	Stjórnsýslustofnanir	150,7	
	Málefni barna og ungmenna	261,8	
	Málefni fatlaðra	1.916,3	
	Jöfnunarsjóður sveitarfélaga	2.018,0	
	Vinnumál	3.801,4	
	Rekstrarhagræðing	20,0	
	Annað	134,4	
08	**Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti**		**46.227,9**
	Ráðuneyti	131,0	
	Tryggingamál	26.859,6	
	Sjúkrastofnanir	16.909,7	
	Heilsugæsla	1.740,1	
	Eftirlits- og stjórnsýslustofnanir	181,8	
	Rekstrarhagræðing	67,3	
	Annað	338,4	
09	**Fjármálaráðuneyti**		**18.348,9**
	Ráðuneyti	408,5	
	Skatta- og tollamál	1.558,3	
	Verðlagsmál og ríkisábyrgðir	2.445,0	
	Vextir	12.300,0	
	Rekstrarhagræðing	3,1	
	Annað	1.634,0	
	Flutt		108.204,8

reikningur

Tekjur:

		M.kr.	M.kr.
	Flutt		24.796,0
423	**Vörugjöld**		**11.425,0**
4232	Vörugjald af ökutækjum	2.100,0	
4233	Vörugjald af bensíni, almennt	1.650,0	
4234	Sérstakt vörugjald af bensíni	4.635,0	
4235-6	Vörugjald, almennt	2.950,0	
4239	Framleiðslugjald af áli	90,0	
425	**Virðisaukaskattur**		**42.200,0**
4250	Virðisaukaskattur	42.200,0	
426	**Skattar af orku**		**88,0**
4261	Rafmagnseftirlitsgjald	88,0	
427	**Skattar af einkasöluvörum**		**6.873,0**
4271	Hluti af hagnaði ÁTVR	6.865,0	
4273	Gjald af einkasöluvörum	8,0	
428	**Sérstakir skattar af þjónustu**		**77,0**
42801	Skemmtanaskattur	67,5	
42802	Miðagjald	9,5	
429	**Aðrir skattar af þjónustu**		**944,0**
4290	Aukatekjur	935,0	
42942	Samúðarskeyti Landssímans	9,0	
430	**Skattar af launagreiðslum**		**10.900,0**
43001	Tryggingagjald	10.900,0	
431	**Aðrir óbeinir skattar**		**7.169,0**
4310	Þinglýsingar	112,0	
4311	Stimpilgjald	2.435,0	
43121	Þungaskattur af dísilbifreiðum, km-gjald	1.575,0	
43122	Þungaskattur af dísilbifreiðum, fast árgjald	640,0	
43131	Bifreiðagjald	1.875,0	
43142	Vitagjald	58,0	
43143	Skipaskoðunargjald	64,0	
4316	Áhættugjald ríkisábyrgða	350,0	
4317	Einkaleyfisgjald H.H.Í.	60,0	
	Flutt		104.472,0

Gjöld:

Rekstrar-

		M.kr.	M.kr.
	Flutt		108.204,8
10	**Samgönguráðuneyti**		**9.182,8**
	Ráðuneyti	243,5	
	Vegamál	7.425,0	
	Siglingamál	877,5	
	Flugmál	494,4	
	Ferðamál	142,4	
11	**Iðnaðarráðuneyti**		**1.090,7**
	Ráðuneyti	59,2	
	Iðnaðarmál	227,5	
	Orkumál	804,0	
12	**Viðskiptaráðuneyti**		**173,3**
	Ráðuneyti	78,6	
	Viðskiptamál	94,7	
13	**Hagstofa Íslands**		**148,6**
14	**Umhverfisráðuneyti**		**728,1**
	Ráðuneyti	161,5	
	Náttúruvernd	175,1	
	Skipulagsmál	106,7	
	Rannsóknir	284,8	
	Gjöld samtals		119.528,3

reikningur

Tekjur:

		M.kr.	M.kr.
	Flutt		104.472,0
47	**Sala eigna**		
471	**Sala eigna**		**100,0**
4719	Sala eigna	100,0	
48	**Fjármunatekjur**		
481	**Vaxtatekjur og aðrar lánatekjur**		**4.600,0**
4811	Dráttarvextir og vextir af skammtímalánum	1.900,0	
4812	Vaxtatekjur af langtímalánum	2.700,0	
482	**Arðgreiðslur**		**2.570,0**
48202	Fríhöfn Keflavíkurflugvelli	560,0	
48206	Póstur og sími	860,0	
4823	Hluti af hagnaði Seðlabanka Íslands	1.000,0	
4829	Aðrar arðgreiðslur	150,0	
49	**Aðrar tekjur**		
499	**Ýmsar tekjur**		**350,0**
4990	Sektir og upptækar vörur til ríkissjóðs	250,0	
4999	Óvissar tekjur	100,0	
	Tekjur samtals		112.092,0
	Gjöld umfram tekjur		7.436,3
	Samtals		119.528,3

Skipting gjalda og sértekna á stofnanir og viðfangsefni.

4. gr.

00 Æðsta stjórn ríkisins

		Þús. kr.	Þús. kr.
00–101 Embætti forseta Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			46 900
1 01	Yfirstjórn	45 500	
1 50	Fálkaorðan	1 400	
Viðhaldsverkefni:			1 300
5 20	Laufásvegur 72, viðhald	1 300	
	Gjöld samtals		48 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 200	
52–58	Önnur gjöld	25 000	
5	Gjöld samtals		**48 200**
00–201 Alþingi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			708 200
1 01	Alþingiskostnaður	261 000	
1 02	Aðalskrifstofa	51 600	
1 03	Þingmálaskrifstofa	115 300	
1 04	Rekstrarskrifstofa	162 600	
1 05	Alþjóðasamstarf þingmanna	25 400	
1 06	Norðurlandaráð	48 900	
1 07	Hús Jóns Sigurðssonar	6 200	
1 08	Hið íslenska þjóðvinafélag	500	
1 10	Sérfræðileg aðstoð fyrir þingflokka	36 700	
Viðhaldsverkefni:			34 000
5 20	Fasteignir	34 000	
Stofnkostnaður:			12 000
6 01	Tæki og búnaður	12 000	
	Gjöld samtals		754 200

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	377 900	
52–58	Önnur gjöld	334 300	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	38 000	
	5918 Til erlendra aðila	4 000	
5	Gjöld samtals	754 200	
4	Sértekjur	7 100	
	Mismunur		**747 100**

00–211 Lýðveldissjóður

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			100 000
1 10	Vistfræðirannsóknir á lífríki sjávar	50 000	
1 15	Efling íslenskrar tungu	50 000	
	Gjöld samtals		100 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5910 Til stofnana í A-hluta	100 000	
5	Gjöld samtals		**100 000**

00–301 Ríkisstjórn

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			68 600
1 01	Ríkisstjórn	68 600	
	Gjöld samtals		68 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	64 500	
52–58	Önnur gjöld	4 100	
5	Gjöld samtals		**68 600**

00–401 Hæstiréttur

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			43 700
1 01	Hæstiréttur	43 700	
	Gjöld samtals		43 700

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	43 700	
5	Gjöld samtals		**43 700**

00–510 Bessastaðir

Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			72 000
6 01	Mannvirkjagerð	72 000	
	Gjöld samtals		72 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	72 000	
5	Gjöld samtals		**72 000**

00–520 Opinberar heimsóknir

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			13 800
1 01	Opinberar heimsóknir	13 800	
	Gjöld samtals		13 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	900	
52–58	Önnur gjöld	12 900	
5	Gjöld samtals		**13 800**

00–610 Umboðsmaður Alþingis

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			26 600
1 01	Umboðsmaður Alþingis	26 600	
Stofnkostnaður:			3 800
6 01	Tæki og búnaður	3 800	
	Gjöld samtals		30 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	15 100	
52–58	Önnur gjöld	15 300	
5	Gjöld samtals		**30 400**

		Þús. kr.	Þús. kr.
00–620 Ríkisendurskoðun			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			155 400
1 01	Ríkisendurskoðun	155 400	
Stofnkostnaður:			2 000
6 01	Tæki og búnaður	2 000	
	Gjöld samtals		157 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	108 000	
52–58	Önnur gjöld	49 400	
5	Gjöld samtals	157 400	
4	Sértekjur	4 500	
	Mismunur		**152 900**
	Samtals		1 276 700

01 Forsætisráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
01–101 Forsætisráðuneyti, aðalskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			71 100
1 01	Yfirstjórn	61 300	
1 20	Stjórnarráðshús	9 800	
Viðhaldsverkefni:			3 000
5 20	Stjórnarráðshús	3 000	
	Gjöld samtals		74 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	35 600	
52–58	Önnur gjöld	38 500	
5	Gjöld samtals		**74 100**
01–190 Ýmis verkefni			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			14 200
1 21	Ráðherrabústaður Tjarnargötu	3 400	
1 22	Ráðherrabústaður Þingvöllum	800	
1 23	Hrafnseyri	1 500	
1 40	Gjöf Jóns Sigurðssonar	1 800	
1 90	Ýmis verkefni	6 700	
Viðhaldsverkefni:			4 400
5 21	Ráðherrabústaður Tjarnargötu	3 600	
5 22	Ráðherrabústaður Þingvöllum	800	
	Gjöld samtals		18 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	1 500	
52–58	Önnur gjöld	12 300	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	4 800	
5	Gjöld samtals		**18 600**

		Þús. kr.	Þús. kr.
01–199	**Ráðstöfunarfé**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		5 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	5 000	
	Gjöld samtals		5 000
	Tegundasundurliðun:		
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	5 000	
5	Gjöld samtals		**5 000**
01–211	**Þjóðhagsstofnun**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		87 100
1 01	Þjóðhagsstofnun	87 100	
	Gjöld samtals		87 100
	Tegundasundurliðun:		
51	Laun	55 200	
52–58	Önnur gjöld	31 900	
5	Gjöld samtals	87 100	
4	Sértekjur	44 800	
	Mismunur		**42 300**
01–221	**Byggðastofnun**		
	Viðfangsefni:		
	Stofnkostnaður:		250 000
6 01	Byggðastofnun	250 000	
	Gjöld samtals		250 000
	Tegundasundurliðun:		
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	250 000	
5	Gjöld samtals		**250 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
01–231 Norræna ráðherranefndin			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			103 500
1 01	Skrifstofa norrænu ráðherranefndarinnar	18 200	
1 61	Framlag til norrænu ráðherranefndarinnar	78 200	
1 91	Þing Norðurlandsaráðs í Reykjavík 1995	7 100	
	Gjöld samtals		103 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 600	
52–58	Önnur gjöld	15 700	
59	Tilfærslur:		
	5918 Til erlendra aðila	78 200	
5	Gjöld samtals	103 500	
4	Sértekjur	1 300	
	Mismunur		**102 200**
01–241 Umboðsmaður barna			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			7 500
1 01	Umboðsmaður barna	7 500	
	Gjöld samtals		7 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	5 200	
52–58	Önnur gjöld	2 300	
5	Gjöld samtals		**7 500**
01–901 Húsameistari ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			49 200
1 01	Húsameistari ríkisins	49 200	
	Gjöld samtals		49 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	40 000	
52–58	Önnur gjöld	9 200	
5	Gjöld samtals	49 200	
4	Sértekjur	55 700	
	Mismunur		**−6 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
01–902 Þjóðgarðurinn á Þingvöllum			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			19 300
1 01	Þjóðgarðurinn á Þingvöllum	19 300	
Viðhaldsverkefni:			10 600
5 01	Þingvallabær o.fl.	4 600	
5 02	Þingvallakirkja	6 000	
Stofnkostnaður:			5 000
6 01	Aðalskipulag	5 000	
	Gjöld samtals		34 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 800	
52–58	Önnur gjöld	25 100	
5	Gjöld samtals	34 900	
4	Sértekjur	4 300	
	Mismunur		**30 600**
	Samtals		523 800

02 Menntamálaráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–101 Menntamálaráðuneyti, aðalskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			245 000
1 01	Yfirstjórn	245 000	
Stofnkostnaður:			3 000
6 01	Tæki og búnaður	3 000	
	Gjöld samtals		248 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	146 000	
52–58	Önnur gjöld	102 000	
5	Gjöld samtals		**248 000**
02–199 Ráðstöfunarfé			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			18 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	18 000	
	Gjöld samtals		18 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	18 000	
5	Gjöld samtals		**18 000**
02–201 Háskóli Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 761 500
1 01	Yfirstjórn	108 500	
1 02	Sameiginleg útgjöld	309 600	
1 03	Rekstur fasteigna	180 600	
1 05	Aðrar sérstofnanir og verkefni	112 100	
1 06	Kennslu- og vísindadeildir	1 036 800	
1 07	Alþjóðaskrifstofa	12 100	
1 08	Samstarfsverkefni við Vestmannaeyjabæ	1 800	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Viðhaldsverkefni:			90 000
5 50	Fasteignir	90 000	
Stofnkostnaður:			150 000
6 50	Byggingarframkvæmdir og tækjakaup	150 000	
	Gjöld samtals		2 001 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	1 350 000	
52–58	Önnur gjöld	651 500	
5	Gjöld samtals	2 001 500	
4	Sértekjur	423 500	
	Mismunur		**1 578 000**

02–202 Tilraunastöð Háskólans að Keldum

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			105 200
1 01	Tilraunastöð Háskólans að Keldum	89 100	
1 10	Rannsóknadeild fisksjúkdóma	16 100	
Viðhaldsverkefni:			15 000
5 01	Fasteignir	15 000	
Stofnkostnaður:			7 000
6 03	Fisksjúkdóma- og eðlisfræðirannsóknahús	7 000	
	Gjöld samtals		127 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	71 200	
52–58	Önnur gjöld	55 000	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	1 000	
5	Gjöld samtals	127 200	
4	Sértekjur	29 500	
	Mismunur		**97 700**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–203	**Raunvísindastofnun Háskólans**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		181 100
1 01	Yfirstjórn	16 600	
1 02	Rekstur fasteigna	12 000	
1 03	Rannsóknastofur	152 500	
	Gjöld samtals		181 100
	Tegundasundurliðun:		
51	Laun	112 200	
52–58	Önnur gjöld	68 900	
5	Gjöld samtals	181 100	
4	Sértekjur	59 900	
	Mismunur		**121 200**
02–204	**Stofnun Sigurðar Nordals**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		8 800
1 01	Stofnun Sigurðar Nordals	6 400	
1 11	Íslenskukennsla erlendis, óskipt	2 400	
	Gjöld samtals		8 800
	Tegundasundurliðun:		
51	Laun	4 900	
52–58	Önnur gjöld	2 900	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	1 000	
5	Gjöld samtals		**8 800**
02–205	**Stofnun Árna Magnússonar á Íslandi**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		43 300
1 01	Yfirstjórn	36 700	
1 20	Bókaútgáfa	6 600	
	Viðhaldsverkefni:		800
5 02	Árnagarður, viðhald	800	
	Stofnkostnaður:		1 200
6 01	Tæki og búnaður	1 200	
	Gjöld samtals		45 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	29 900	
52–58	Önnur gjöld	15 400	
5	Gjöld samtals	45 300	
4	Sértekjur	4 000	
	Mismunur		**41 300**

02–206 Orðabók Háskólans

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			20 100
1 01	Orðabók Háskólans	20 100	
	Gjöld samtals		20 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	18 100	
52–58	Önnur gjöld	2 000	
5	Gjöld samtals	20 100	
4	Sértekjur	6 000	
	Mismunur		**14 100**

02–207 Íslensk málstöð

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			9 700
1 01	Íslensk málstöð	9 700	
	Gjöld samtals		9 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	5 900	
52–58	Önnur gjöld	3 800	
5	Gjöld samtals	9 700	
4	Sértekjur	1 500	
	Mismunur		**8 200**

02–208 Örnefnastofnun

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 000
1 01	Örnefnastofnun	5 000	
	Gjöld samtals		5 000

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	3 400	
52–58	Önnur gjöld	1 600	
5	Gjöld samtals	5 000	
4	Sértekjur	600	
	Mismunur		**4 400**

02–209 Verkfræðistofnun Háskóla Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			58 100
1 01	Verkfræðistofnun Háskóla Íslands	58 100	
	Gjöld samtals		58 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	42 100	
52–58	Önnur gjöld	16 000	
5	Gjöld samtals	58 100	
4	Sértekjur	52 000	
	Mismunur		**6 100**

02–210 Háskólinn á Akureyri

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			176 700
1 01	Háskólinn á Akureyri	165 600	
1 02	Rannsóknastarfsemi	11 100	
Viðhaldsverkefni:			5 000
5 01	Fasteignir	5 000	
Stofnkostnaður:			10 000
6 01	Tæki og búnaður	10 000	
	Gjöld samtals		191 700

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	124 900	
52–58	Önnur gjöld	55 700	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	11 100	
5	Gjöld samtals	191 700	
4	Sértekjur	9 800	
	Mismunur		**181 900**

02–211 Tækniskóli Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			176 300
1 01	Tækniskóli Íslands	176 300	
Viðhaldsverkefni:			2 000
5 20	Fasteignir	2 000	
Stofnkostnaður:			5 000
6 01	Tæki og búnaður	5 000	
	Gjöld samtals		183 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	130 500	
52–58	Önnur gjöld	52 800	
5	Gjöld samtals	183 300	
4	Sértekjur	7 400	
	Mismunur		**175 900**

02–221 Kennaraháskóli Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			288 500
1 01	Yfirstjórn	32 100	
1 02	Rannsóknastarfsemi	22 900	
1 03	Rekstur fasteigna	40 800	
1 04	Stoðþjónusta	25 500	
1 05	Kennsla	146 900	
1 20	Endurmenntun	20 300	
Viðhaldsverkefni:			35 000
5 01	Fasteign	25 000	
5 10	Varmaland	10 000	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Stofnkostnaður:			10 000
6 01	Tæki og búnaður	10 000	
	Gjöld samtals		333 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	208 600	
52–58	Önnur gjöld	95 700	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	29 200	
5	Gjöld samtals	333 500	
4	Sértekjur	14 000	
	Mismunur		**319 500**

02–222 Æfinga- og tilraunaskóli Kennaraháskóla Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			70 500
1 01	Kennsla	53 800	
1 02	Annað en kennsla	16 700	
Viðhaldsverkefni:			2 000
5 01	Fasteign	2 000	
Stofnkostnaður:			2 000
6 01	Tæki og búnaður	2 000	
	Gjöld samtals		74 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	59 400	
52–58	Önnur gjöld	15 100	
5	Gjöld samtals	74 500	
4	Sértekjur	19 900	
	Mismunur		**54 600**

02–223 Rannsóknastofnun uppeldis- og menntamála

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			32 600
1 01	Rannsóknastofnun uppeldismála	32 600	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Viðhaldsverkefni:			15 000
5 01	Fasteign	15 000	
	Gjöld samtals		47 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	27 600	
52–58	Önnur gjöld	20 000	
5	Gjöld samtals	47 600	
4	Sértekjur	500	
	Mismunur		**47 100**

02–231 Rannsóknarráð Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			31 600
1 01	Rannsóknarráð Íslands	31 600	
	Gjöld samtals		31 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	17 300	
52–58	Önnur gjöld	14 300	
5	Gjöld samtals	31 600	
4	Sértekjur	1 300	
	Mismunur		**30 300**

02–236 Vísindasjóður

Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			25 000
6 60	Vísindasjóður	25 000	
	Gjöld samtals		25 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	25 000	
5	Gjöld samtals		**25 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–237 Tæknisjóður			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			115 000
6 60	Tæknisjóður	115 000	
	Gjöld samtals		115 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	115 000	
5	Gjöld samtals		**115 000**
02–238 Bygginga- og tækjasjóður			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			60 000
6 60	Bygginga- og tækjasjóður	60 000	
	Gjöld samtals		60 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	60 000	
5	Gjöld samtals		**60 000**
02–239 Rannsóknarnámssjóður			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			25 000
1 01	Rannsóknarnámssjóður	25 000	
	Gjöld samtals		25 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	25 000	
5	Gjöld samtals		**25 000**
02–299 Háskóla- og rannsóknastarfsemi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			43 900
1 15	Nýsköpunarsjóður	10 000	
1 61	Norræna eldfjallastöðin	5 000	
1 90	Háskóla- og rannsóknastarfsemi	28 900	
	Gjöld samtals		43 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	3 500	
52–58	Önnur gjöld	1 500	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	38 900	
5	Gjöld samtals		**43 900**

02–301 Menntaskólinn í Reykjavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			139 500
1 01	Kennsla í dagskóla	112 400	
1 02	Annað en kennsla	27 100	
Stofnkostnaður:			2 700
6 01	Tæki og búnaður	2 700	
	Gjöld samtals		142 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	128 400	
52–58	Önnur gjöld	13 800	
5	Gjöld samtals	142 200	
4	Sértekjur	2 800	
	Mismunur		**139 400**

02–302 Menntaskólinn á Akureyri

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			113 400
1 01	Kennsla í dagskóla	78 700	
1 02	Annað en kennsla	34 700	
Stofnkostnaður:			1 800
6 01	Tæki og búnaður	1 800	
	Gjöld samtals		115 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	95 700	
52–58	Önnur gjöld	19 500	
5	Gjöld samtals	115 200	
4	Sértekjur	2 000	
	Mismunur		**113 200**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–303 Menntaskólinn á Laugarvatni			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			51 300
1 01	Kennsla í dagskóla	30 600	
1 02	Annað en kennsla	20 700	
Stofnkostnaður:			600
6 01	Tæki og búnaður	600	
	Gjöld samtals		51 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	41 700	
52–58	Önnur gjöld	10 200	
5	Gjöld samtals	51 900	
4	Sértekjur	2 500	
	Mismunur		**49 400**
02–304 Menntaskólinn við Hamrahlíð			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			188 500
1 01	Kennsla í dagskóla	124 200	
1 02	Annað en kennsla	42 200	
1 09	Önnur kennsla	22 100	
Stofnkostnaður:			2 700
6 01	Tæki og búnaður	2 700	
	Gjöld samtals		191 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	166 600	
52–58	Önnur gjöld	24 600	
5	Gjöld samtals	191 200	
4	Sértekjur	14 800	
	Mismunur		**176 400**
02–305 Menntaskólinn við Sund			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			134 600
1 01	Kennsla í dagskóla	103 600	
1 02	Annað en kennsla	31 000	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Stofnkostnaður:			2 400
6 01	Tæki og búnaður	2 400	
	Gjöld samtals		137 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	120 400	
52–58	Önnur gjöld	16 600	
5	Gjöld samtals	137 000	
4	Sértekjur	5 000	
	Mismunur		**132 000**

02–306 Framhaldsskóli Vestfjarða

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			69 500
1 01	Kennsla í dagskóla	42 200	
1 02	Annað en kennsla	27 300	
Stofnkostnaður:			1 900
6 01	Tæki og búnaður	1 900	
	Gjöld samtals		71 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	51 400	
52–58	Önnur gjöld	20 000	
5	Gjöld samtals	71 400	
4	Sértekjur	2 800	
	Mismunur		**68 600**

02–307 Menntaskólinn á Egilsstöðum

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			64 700
1 01	Kennsla í dagskóla	38 300	
1 02	Annað en kennsla	23 800	
1 09	Önnur kennsla	2 600	
Stofnkostnaður:			900
6 01	Tæki og búnaður	900	
	Gjöld samtals		65 600

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	50 700	
52–58	Önnur gjöld	14 900	
5	Gjöld samtals	65 600	
4	Sértekjur	3 400	
	Mismunur		**62 200**

02–308 Menntaskólinn í Kópavogi, fjölbraut

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			88 900
1 01	Kennsla í dagskóla	58 000	
1 02	Annað en kennsla	25 200	
1 09	Önnur kennsla	5 700	
Stofnkostnaður:			1 500
6 01	Tæki og búnaður	1 500	
	Gjöld samtals		90 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	76 000	
52–58	Önnur gjöld	14 400	
5	Gjöld samtals	90 400	
4	Sértekjur	4 400	
	Mismunur		**86 000**

02–309 Kvennaskólinn í Reykjavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			81 800
1 01	Kennsla í dagskóla	58 700	
1 02	Annað en kennsla	23 100	
Stofnkostnaður:			1 500
6 01	Tæki og búnaður	1 500	
	Gjöld samtals		83 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	66 100	
52–58	Önnur gjöld	17 200	
5	Gjöld samtals	83 300	
4	Sértekjur	2 100	
	Mismunur		**81 200**

02–318 Almennir framhaldsskólar, viðhald og stofnkostnaður

Viðfangsefni:			
Viðhaldsverkefni:			174 000
5 80	Viðhald herma	9 000	
5 90	Viðhald	165 000	
Stofnkostnaður:			565 000
6 40	Tæki og búnaður	9 000	
6 50	Tölvubúnaður	10 000	
6 90	Byggingarframkvæmdir	546 000	
	Gjöld samtals		739 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	203 000	
52–58	Önnur gjöld	536 000	
5	Gjöld samtals		**739 000**

02–319 Framhaldsskólar, almennt

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			262 000
1 11	Sameiginleg þjónusta	4 900	
1 12	Orlof kennara	24 000	
1 13	Forfallakennsla	23 100	
1 14	Sérkennsla	37 000	
1 15	Prófkostnaður	23 100	
1 16	Nýjungar í skólastarfi	13 500	
1 17	Námsskrárgerð	25 000	
1 18	Námsefnisgerð	10 000	
1 19	Kennslueftirlit	8 000	
1 20	Framhaldsdeildir	15 400	
1 21	Nám tannsmiða og aðstoðarfólks tannlækna	14 300	
1 22	Námskeið skipstjórnarmanna	5 000	
1 30	Endurmenntun	16 300	
1 33	Myndlistarskólinn Akureyri	8 000	

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 34	Myndlistarskólinn í Reykjavík	4 000	
1 35	Myndlistarskólinn í Kópavogi	500	
1 40	Framhaldsskólar, óskipt	29 900	
	Gjöld samtals		262 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	192 100	
52–58	Önnur gjöld	11 700	
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	12 500	
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	14 300	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	31 400	
5	Gjöld samtals		**262 000**

02–350 Fjölbrautaskólinn í Breiðholti

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			342 000
1 01	Kennsla í dagskóla	217 000	
1 02	Annað en kennsla	73 700	
1 09	Önnur kennsla	51 300	
Stofnkostnaður:			7 500
6 01	Tæki og búnaður	7 500	
	Gjöld samtals		349 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	298 900	
52–58	Önnur gjöld	50 600	
5	Gjöld samtals	349 500	
4	Sértekjur	40 000	
	Mismunur		**309 500**

02–351 Fjölbrautaskólinn Ármúla

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			126 100
1 01	Kennsla í dagskóla	98 800	
1 02	Annað en kennsla	27 300	
Stofnkostnaður:			2 100
6 01	Tæki og búnaður	2 100	
	Gjöld samtals		128 200

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	112 200	
52–58	Önnur gjöld	16 000	
5	Gjöld samtals	128 200	
4	Sértekjur	2 800	
	Mismunur		**125 400**

02–352 Flensborgarskóli, fjölbraut

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			90 600
1 01	Kennsla í dagskóla	60 400	
1 02	Annað en kennsla	24 900	
1 09	Önnur kennsla	5 300	
Stofnkostnaður:			1 500
6 01	Tæki og búnaður	1 500	
	Gjöld samtals		92 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	76 900	
52–58	Önnur gjöld	15 200	
5	Gjöld samtals	92 100	
4	Sértekjur	4 400	
	Mismunur		**87 700**

02–353 Fjölbrautaskóli Suðurnesja

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			139 700
1 01	Kennsla í dagskóla	104 400	
1 02	Annað en kennsla	30 000	
1 09	Önnur kennsla	5 300	
Stofnkostnaður:			3 100
6 01	Tæki og búnaður	3 100	
	Gjöld samtals		142 800

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	122 900	
52–58	Önnur gjöld	19 900	
5	Gjöld samtals	142 800	
4	Sértekjur	6 100	
	Mismunur		**136 700**

02–354 Fjölbrautaskóli Vesturlands, Akranesi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			142 200
1 01	Kennsla í dagskóla	95 000	
1 02	Annað en kennsla	42 400	
1 09	Önnur kennsla	4 800	
Stofnkostnaður:			3 100
6 01	Tæki og búnaður	3 100	
	Gjöld samtals		145 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	116 200	
52–58	Önnur gjöld	29 100	
5	Gjöld samtals	145 300	
4	Sértekjur	5 100	
	Mismunur		**140 200**

02–355 Framhaldsskólinn í Vestmannaeyjum

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			64 100
1 01	Kennsla í dagskóla	37 700	
1 02	Annað en kennsla	15 700	
1 03	Stýrimannaskólinn í Vestmannaeyjum, kennsla	5 300	
1 04	Stýrimannaskólinn í Vestmannaeyjum, annað en kennsla	2 900	
1 09	Önnur kennsla	2 500	
Stofnkostnaður:			3 700
6 01	Tæki og búnaður	3 700	
	Gjöld samtals		67 800

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	53 300	
52–58	Önnur gjöld	14 500	
5	Gjöld samtals	67 800	
4	Sértekjur	2 300	
	Mismunur		**65 500**

02–356 Fjölbrautaskóli Norðurlands vestra

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			95 600
1 01	Kennsla í dagskóla	60 800	
1 02	Annað en kennsla	32 800	
1 09	Önnur kennsla	2 000	
Stofnkostnaður:			2 200
6 01	Tæki og búnaður	2 200	
	Gjöld samtals		97 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	74 700	
52–58	Önnur gjöld	23 100	
5	Gjöld samtals	97 800	
4	Sértekjur	4 500	
	Mismunur		**93 300**

02–357 Fjölbrautaskóli Suðurlands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			147 800
1 01	Kennsla í dagskóla	95 400	
1 02	Annað en kennsla	28 700	
1 03	Fiskeldi, kennsla	4 000	
1 04	Fiskeldi, annað en kennsla	6 600	
1 09	Önnur kennsla	13 100	
Stofnkostnaður:			3 100
6 01	Tæki og búnaður	3 100	
	Gjöld samtals		150 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	126 900	
52–58	Önnur gjöld	24 000	
5	Gjöld samtals	150 900	
4	Sértekjur	8 200	
	Mismunur		**142 700**

02–358 Verkmenntaskóli Austurlands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			41 300
1 01	Kennsla í dagskóla	26 900	
1 02	Annað en kennsla	14 400	
Stofnkostnaður:			1 000
6 01	Tæki og búnaður	1 000	
	Gjöld samtals		42 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	33 200	
52–58	Önnur gjöld	9 100	
5	Gjöld samtals	42 300	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**41 300**

02–359 Verkmenntaskólinn á Akureyri

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			212 500
1 01	Kennsla í dagskóla	135 400	
1 02	Annað en kennsla	48 200	
1 03	Sjávarútvegsbraut Dalvík, kennsla	7 600	
1 04	Sjávarútvegsbraut Dalvík, annað en kennsla	5 900	
1 05	Löngumýrardeild, kennsla	5 900	
1 06	Löngumýrardeild, annað en kennsla	1 300	
1 09	Önnur kennsla	8 200	
Stofnkostnaður:			9 100
6 01	Tæki og búnaður	8 500	
6 02	Sjávarútvegsbraut Dalvík, tæki og búnaður	600	
	Gjöld samtals		221 600

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	177 100	
52–58	Önnur gjöld	44 500	
5	Gjöld samtals	221 600	
4	Sértekjur	14 000	
	Mismunur		**207 600**

02–360 Fjölbrautaskólinn í Garðabæ

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			97 600
1 01	Kennsla í dagskóla	69 600	
1 02	Annað en kennsla	28 000	
Stofnkostnaður:			1 500
6 01	Tæki og búnaður	1 500	
	Gjöld samtals		99 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	78 800	
52–58	Önnur gjöld	20 300	
5	Gjöld samtals	99 100	
4	Sértekjur	2 000	
	Mismunur		**97 100**

02–361 Framhaldsskólinn í A-Skaftafellssýslu

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			26 500
1 01	Kennsla í dagskóla	17 100	
1 02	Annað en kennsla	8 400	
1 09	Önnur kennsla	1 000	
Stofnkostnaður:			600
6 01	Tæki og búnaður	600	
	Gjöld samtals		27 100

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	20 800	
52–58	Önnur gjöld	6 300	
5	Gjöld samtals	27 100	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**26 100**

02–362 Framhaldsskólinn á Húsavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			44 700
1 01	Kennsla í dagskóla	31 500	
1 02	Annað en kennsla	11 700	
1 09	Önnur kennsla	1 500	
Stofnkostnaður:			600
6 01	Tæki og búnaður	600	
	Gjöld samtals		45 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	38 700	
52–58	Önnur gjöld	6 600	
5	Gjöld samtals	45 300	
4	Sértekjur	1 800	
	Mismunur		**43 500**

02–363 Framhaldsskólinn á Laugum

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			32 300
1 01	Kennsla í dagskóla	20 600	
1 02	Annað en kennsla	11 700	
Stofnkostnaður:			600
6 01	Tæki og búnaður	600	
	Gjöld samtals		32 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	26 900	
52–58	Önnur gjöld	6 000	
5	Gjöld samtals	32 900	
4	Sértekjur	2 000	
	Mismunur		**30 900**

02–430 Samskiptamiðstöð heyrnarlausra og heyrnarskertra

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			14 300
1 01	Samskiptamiðstöð heyrnarlausra og heyrnarskertra	9 300	
1 02	Nám táknmálstúlka	5 000	
	Gjöld samtals		14 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	5 900	
52–58	Önnur gjöld	3 400	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	5 000	
5	Gjöld samtals	14 300	
4	Sértekjur	1 500	
	Mismunur		**12 800**

02–440 Fullorðinsfræðsla

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			18 000
1 90	Fullorðinsfræðsla	18 000	
	Gjöld samtals		18 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	18 000	
5	Gjöld samtals		**18 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–441 Fullorðinsfræðsla fatlaðra			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			60 100
1 01	Kennsla	52 000	
1 02	Annað en kennsla	8 100	
	Gjöld samtals		60 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	54 000	
52–58	Önnur gjöld	6 100	
5	Gjöld samtals		**60 100**
02–506 Vélskóli Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			47 300
1 01	Kennsla í dagskóla	33 900	
1 02	Annað en kennsla	12 400	
1 09	Önnur kennsla	1 000	
Stofnkostnaður:			4 000
6 01	Tæki og búnaður	4 000	
	Gjöld samtals		51 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	39 500	
52–58	Önnur gjöld	11 800	
5	Gjöld samtals	51 300	
4	Sértekjur	1 400	
	Mismunur		**49 900**
02–507 Stýrimannaskólinn í Reykjavík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			23 200
1 01	Kennsla í dagskóla	16 800	
1 02	Annað en kennsla	5 400	
1 09	Önnur kennsla	1 000	
Stofnkostnaður:			4 500
6 01	Tæki og búnaður	4 500	
	Gjöld samtals		27 700

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	19 300	
52–58	Önnur gjöld	8 400	
5	Gjöld samtals	27 700	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**26 700**

02–514 Iðnskólinn í Reykjavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			388 600
1 01	Kennsla í dagskóla	274 400	
1 02	Annað en kennsla	89 100	
1 09	Önnur kennsla	25 100	
Stofnkostnaður:			12 800
6 01	Tæki og búnaður	12 800	
	Gjöld samtals		401 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	331 800	
52–58	Önnur gjöld	69 600	
5	Gjöld samtals	401 400	
4	Sértekjur	38 400	
	Mismunur		**363 000**

02–516 Iðnskólinn í Hafnarfirði

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			75 000
1 01	Kennsla í dagskóla	56 900	
1 02	Annað en kennsla	15 700	
1 09	Önnur kennsla	2 400	
Stofnkostnaður:			2 900
6 01	Tæki og búnaður	2 900	
	Gjöld samtals		77 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	66 000	
52–58	Önnur gjöld	11 900	
5	Gjöld samtals	77 900	
4	Sértekjur	3 400	
	Mismunur		**74 500**

02–517 Hótel- og veitingaskóli Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			41 600
1 01	Kennsla í dagskóla	15 900	
1 02	Annað en kennsla	25 700	
Stofnkostnaður:			2 000
6 01	Tæki og búnaður	2 000	
	Gjöld samtals		43 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	19 500	
52–58	Önnur gjöld	24 100	
5	Gjöld samtals	43 600	
4	Sértekjur	400	
	Mismunur		**43 200**

02–518 Fiskvinnsluskólinn

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			19 200
1 01	Kennsla í dagskóla	6 000	
1 02	Annað en kennsla	13 200	
	Gjöld samtals		19 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	8 000	
52–58	Önnur gjöld	11 200	
5	Gjöld samtals	19 200	
4	Sértekjur	5 000	
	Mismunur		**14 200**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–523 Fósturskóli Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			71 100
1 01	Kennsla í dagskóla	42 300	
1 02	Annað en kennsla	16 100	
1 09	Önnur kennsla	12 700	
Stofnkostnaður:			1 200
6 01	Tæki og búnaður	1 200	
	Gjöld samtals		72 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	60 700	
52–58	Önnur gjöld	11 600	
5	Gjöld samtals	72 300	
4	Sértekjur	1 700	
	Mismunur		**70 600**
02–524 Þroskaþjálfaskóli Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			24 400
1 01	Kennsla í dagskóla	14 400	
1 02	Annað en kennsla	10 000	
Stofnkostnaður:			1 200
6 01	Tæki og búnaður	1 200	
	Gjöld samtals		25 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	17 300	
52–58	Önnur gjöld	8 300	
5	Gjöld samtals	25 600	
4	Sértekjur	300	
	Mismunur		**25 300**
02–531 Íþróttakennaraskóli Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			32 700
1 01	Kennsla í dagskóla	15 800	
1 02	Annað en kennsla	16 900	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Stofnkostnaður:			2 000
6 01	Tæki og búnaður	2 000	
	Gjöld samtals		34 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	24 200	
52–58	Önnur gjöld	10 500	
5	Gjöld samtals	34 700	
4	Sértekjur	2 700	
	Mismunur		**32 000**

02–541 Hússtjórnarskólinn í Reykjavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			9 300
1 01	Hússtjórnarskólinn í Reykjavík	9 300	
	Gjöld samtals		9 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	5 900	
52–58	Önnur gjöld	3 400	
5	Gjöld samtals	9 300	
4	Sértekjur	1 700	
	Mismunur		**7 600**

02–551 Hússtjórnarskólinn Hallormsstað

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			8 200
1 01	Hússtjórnarskólinn Hallormsstað	8 200	
	Gjöld samtals		8 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	6 400	
52–58	Önnur gjöld	1 800	
5	Gjöld samtals		**8 200**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–561 Myndlista- og handíðaskóli Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			109 200
1 01	Kennsla í dagskóla	52 300	
1 02	Annað en kennsla	56 900	
Stofnkostnaður:			2 600
6 01	Tæki og búnaður	2 600	
	Gjöld samtals		111 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	69 400	
52–58	Önnur gjöld	42 400	
5	Gjöld samtals	111 800	
4	Sértekjur	42 500	
	Mismunur		**69 300**
02–562 Leiklistarskóli Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			32 000
1 01	Kennsla í dagskóla	11 900	
1 02	Annað en kennsla	20 100	
Stofnkostnaður:			600
6 01	Tæki og búnaður	600	
	Gjöld samtals		32 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	20 400	
52–58	Önnur gjöld	12 200	
5	Gjöld samtals	32 600	
4	Sértekjur	1 100	
	Mismunur		**31 500**
02–563 Tónlistarskólinn í Reykjavík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			9 000
1 10	Tónlistarskólinn í Reykjavík	9 000	
	Gjöld samtals		9 000

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 000	
5	Gjöld samtals		**9 000**

02–571 Sjómannaskólahúsið

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			21 700
1 01	Sjómannaskólahúsið	21 700	
	Gjöld samtals		21 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	12 000	
52–58	Önnur gjöld	9 700	
5	Gjöld samtals	21 700	
4	Sértekjur	1 100	
	Mismunur		**20 600**

02–580 Samvinnuskólinn

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			41 000
1 01	Kennsla	20 000	
1 02	Annað en kennsla	21 000	
	Gjöld samtals		41 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	22 800	
52–58	Önnur gjöld	18 200	
5	Gjöld samtals	41 000	
4	Sértekjur	1 800	
	Mismunur		**39 200**

02–581 Verslunarskóli Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			197 900
1 01	Kennsla	138 200	
1 02	Annað en kennsla	59 700	
	Gjöld samtals		197 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	151 400	
52–58	Önnur gjöld	46 500	
5	Gjöld samtals	197 900	
4	Sértekjur	4 600	
	Mismunur		**193 300**

02–601 Héraðsskólinn Reykholti

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			27 900
1 01	Kennsla	18 800	
1 02	Annað en kennsla	9 100	
Stofnkostnaður:			400
6 90	Snorralaug, umhirða	400	
	Gjöld samtals		28 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	21 800	
52–58	Önnur gjöld	6 100	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	400	
5	Gjöld samtals	28 300	
4	Sértekjur	700	
	Mismunur		**27 600**

02–605 Alþýðuskólinn Eiðum

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			20 800
1 01	Kennsla	9 100	
1 02	Annað en kennsla	11 700	
	Gjöld samtals		20 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	13 100	
52–58	Önnur gjöld	7 700	
5	Gjöld samtals	20 800	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**19 800**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–606	**Héraðsskólinn Skógum**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			23 200
1 01	Kennsla	12 700	
1 02	Annað en kennsla	10 500	
	Gjöld samtals		23 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	16 000	
52–58	Önnur gjöld	7 200	
5	Gjöld samtals	23 200	
4	Sértekjur	900	
	Mismunur		**22 300**
02–610	**Héraðsskólar, almennt**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			6 400
1 10	Héraðsskólinn Núpi	3 900	
1 20	Héraðsskólinn Reykjanesi	2 500	
	Gjöld samtals		6 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	3 300	
52–58	Önnur gjöld	3 100	
5	Gjöld samtals		**6 400**
02–700	**Grunnskólar, Reykjavík**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 320 000
1 01	Grunnskólar, Reykjavík	1 320 000	
	Gjöld samtals		1 320 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	1 320 000	
5	Gjöld samtals		**1 320 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–701 Grunnskólar, Reykjanesi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 120 000
1 01	Grunnskólar, Reykjanesi	1 120 000	
	Gjöld samtals		1 120 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	1 120 000	
5	Gjöld samtals		**1 120 000**
02–703 Grunnskólar, Vesturlandi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			312 500
1 01	Grunnskólar, Vesturlandi	312 500	
	Gjöld samtals		312 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	312 500	
5	Gjöld samtals		**312 500**
02–704 Grunnskólar, Vestfjörðum			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			212 900
1 01	Grunnskólar, Vestfjörðum	212 900	
	Gjöld samtals		212 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	212 900	
5	Gjöld samtals		**212 900**
02–705 Grunnskólar, Norðurlandi vestra			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			231 900
1 01	Grunnskólar, Norðurlandi vestra	231 900	
	Gjöld samtals		231 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	231 900	
5	Gjöld samtals		**231 900**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–706 Grunnskólar, Norðurlandi eystra			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			505 000
1 01	Grunnskólar, Norðurlandi eystra	505 000	
	Gjöld samtals		505 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	505 000	
5	Gjöld samtals		**505 000**
02–707 Grunnskólar, Austurlandi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			276 500
1 01	Grunnskólar, Austurlandi	276 500	
	Gjöld samtals		276 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	276 500	
5	Gjöld samtals		**276 500**
02–708 Grunnskólar, Suðurlandi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			421 800
1 01	Grunnskólar, Suðurlandi	421 800	
	Gjöld samtals		421 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	421 800	
5	Gjöld samtals		**421 800**
02–710 Fræðsluskrifstofa Reykjavíkurumdæmis			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			47 900
1 01	Fræðsluskrifstofa Reykjavíkurumdæmis	47 900	
	Gjöld samtals		47 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	34 500	
52–58	Önnur gjöld	13 400	
5	Gjöld samtals		**47 900**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–711	**Fræðsluskrifstofa Reykjanessumdæmis**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			31 400
1 01	Fræðsluskrifstofa Reykjanessumdæmis	31 400	
	Gjöld samtals		31 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	22 700	
52–58	Önnur gjöld	8 700	
5	Gjöld samtals		**31 400**
02–713	**Fræðsluskrifstofa Vesturlandsumdæmis**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			17 700
1 01	Fræðsluskrifstofa Vesturlandsumdæmis	17 700	
	Gjöld samtals		17 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	11 500	
52–58	Önnur gjöld	6 200	
5	Gjöld samtals		**17 700**
02–714	**Fræðsluskrifstofa Vestfjarðaumdæmis**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			14 300
1 01	Fræðsluskrifstofa Vestfjarðaumdæmis	14 300	
	Gjöld samtals		14 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 000	
52–58	Önnur gjöld	5 300	
5	Gjöld samtals		**14 300**
02–715	**Fræðsluskrifstofa Norðurlandsumdæmis vestra**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			16 000
1 01	Fræðsluskrifstofa Norðurlandsumdæmis vestra	16 000	
	Gjöld samtals		16 000

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	10 200	
52–58	Önnur gjöld	5 800	
5	Gjöld samtals		**16 000**

02–716 Fræðsluskrifstofa Norðurlandsumdæmis eystra

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			26 200
1 01	Fræðsluskrifstofa Norðurlandsumdæmis eystra	26 200	
	Gjöld samtals		26 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	16 300	
52–58	Önnur gjöld	9 900	
5	Gjöld samtals		**26 200**

02–717 Fræðsluskrifstofa Austurlandsumdæmis

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			13 700
1 01	Fræðsluskrifstofa Austurlandsumdæmis	13 700	
	Gjöld samtals		13 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 500	
52–58	Önnur gjöld	4 200	
5	Gjöld samtals		**13 700**

02–718 Fræðsluskrifstofa Suðurlandsumdæmis

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			19 100
1 01	Fræðsluskrifstofa Suðurlandsumdæmis	19 100	
	Gjöld samtals		19 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	11 600	
52–58	Önnur gjöld	7 500	
5	Gjöld samtals		**19 100**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–719 Fræðsluskrifstofur, almennt			
Viðfangsefni:			
Viðhaldsverkefni:			2 500
5 01	Viðhald, óskipt	2 500	
	Gjöld samtals		2 500
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	2 500	
5	Gjöld samtals		**2 500**
02–720 Grunnskólar, almennt			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			221 600
1 20	Kennsla á sjúkrastofnunum og Kvennaathvarfi	5 000	
1 29	Kennsla í norsku og sænsku	2 300	
1 31	Sérstök fræðsluverkefni	30 500	
1 33	Þróunarsjóður leikskóla	3 000	
1 41	Landakotsskóli, rekstrarstyrkur	5 000	
1 42	Hlíðardalsskóli, rekstrarstyrkur	6 000	
1 43	Suðurhlíðaskóli, rekstrarstyrkur	4 400	
1 44	Tjarnarskóli, rekstrarstyrkur	4 000	
1 45	Miðskólinn, rekstrarstyrkur	3 000	
1 50	Námsleyfi	38 600	
1 70	Höfundagreiðslur samkvæmt gerðardómi	14 300	
1 79	Kennsla nýbúa	16 100	
1 80	Sérkennsla í grunnskólum, óskipt	2 100	
1 81	Fjölgun kennslustunda	27 100	
1 82	Þróunarstarf í grunnskólum	8 500	
1 83	Starfsmenntun	10 000	
1 85	Námsráðgjöf í grunnskólum	10 000	
1 86	Endurmenntun sálfræðinga	2 000	
1 89	Leiðsögn nýliða	3 500	
1 90	Grunnskólar, óskipt	26 200	
Stofnkostnaður:			6 000
6 90	Tölvuvæðing í grunnskólum	6 000	
	Gjöld samtals		227 600

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	144 600	
52–58	Önnur gjöld	33 000	
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	22 400	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	27 600	
5	Gjöld samtals		**227 600**

02–725 Námsgagnastofnun

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			286 500
1 01	Námsgagnastofnun	286 500	
Viðhaldsverkefni:			5 000
5 20	Brautarholt 6	5 000	
	Gjöld samtals		291 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	61 000	
52–58	Önnur gjöld	230 500	
5	Gjöld samtals	291 500	
4	Sértekjur	40 300	
	Mismunur		**251 200**

02–730 Skólabúðir að Reykjum

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			13 700
1 01	Skólabúðir að Reykjum	13 700	
	Gjöld samtals		13 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 600	
52–58	Önnur gjöld	4 100	
5	Gjöld samtals	13 700	
4	Sértekjur	2 200	
	Mismunur		**11 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–750 Skólar fyrir fatlaða			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			112 500
1 20	Sérdeild fyrir einhverf börn	14 000	
1 21	Sérdeild fyrir sjónskert börn	8 400	
1 22	Sérdeild hreyfihamlaðra	10 700	
1 40	Dagvist fatlaðra forskólabarna	70 000	
1 60	Almennt	9 400	
Viðhaldsverkefni:			5 000
5 01	Fasteignir	5 000	
Stofnkostnaður:			1 000
6 01	Tæki og búnaður	1 000	
	Gjöld samtals		118 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	39 600	
52–58	Önnur gjöld	8 900	
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	70 000	
5	Gjöld samtals		**118 500**
02–752 Öskjuhlíðarskóli			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			106 600
1 01	Kennsla	71 700	
1 02	Annað en kennsla	34 900	
	Gjöld samtals		106 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	95 300	
52–58	Önnur gjöld	11 300	
5	Gjöld samtals		**106 600**
02–754 Safamýrarskóli			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			59 700
1 01	Kennsla	48 700	
1 02	Annað en kennsla	11 000	
	Gjöld samtals		59 700

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	52 700	
52–58	Önnur gjöld	7 000	
5	Gjöld samtals		**59 700**

02–755 Dalbrautarskóli

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 600
1 01	Kennsla	13 700	
1 02	Annað en kennsla	1 900	
	Gjöld samtals		15 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	13 700	
52–58	Önnur gjöld	1 900	
5	Gjöld samtals		**15 600**

02–758 Hvammshlíðarskóli

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			18 700
1 01	Kennsla	13 900	
1 02	Annað en kennsla	4 800	
	Gjöld samtals		18 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	15 200	
52–58	Önnur gjöld	3 500	
5	Gjöld samtals		**18 700**

02–798 Einholtsskóli

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 100
1 01	Kennsla	10 900	
1 02	Annað en kennsla	4 200	
	Gjöld samtals		15 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	10 900	
52–58	Önnur gjöld	4 200	
5	Gjöld samtals		**15 100**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–799	**Heyrnleysingjaskólinn**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			32 300
1 01	Kennsla	19 700	
1 02	Annað en kennsla	12 600	
	Gjöld samtals		32 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 800	
52–58	Önnur gjöld	8 500	
5	Gjöld samtals		**32 300**
02–804	**Kvikmyndaeftirlit ríkisins**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 200
1 01	Kvikmyndaeftirlit ríkisins	5 200	
	Gjöld samtals		5 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	4 000	
52–58	Önnur gjöld	1 200	
5	Gjöld samtals	5 200	
4	Sértekjur	3 600	
	Mismunur		**1 600**
02–872	**Lánasjóður íslenskra námsmanna**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 480 000
1 01	Lánasjóður íslenskra námsmanna	1 480 000	
	Gjöld samtals		1 480 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	1 480 000	
5	Gjöld samtals		**1 480 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–884 Jöfnun á námskostnaði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			110 200
1 01	Jöfnun á námskostnaði	96 500	
1 10	Skólaakstur	13 700	
	Gjöld samtals		110 200
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	110 200	
5	Gjöld samtals		**110 200**
02–902 Þjóðminjasafn Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			92 700
1 01	Þjóðminjasafn Íslands	79 700	
1 10	Byggða- og minjasöfn	13 000	
Viðhaldsverkefni:			33 000
5 90	Verndun gamalla húsa	33 000	
Stofnkostnaður:			36 000
6 01	Tæki og búnaður	2 000	
6 03	Nesstofa	5 000	
6 10	Byggða- og minjasöfn	10 000	
6 90	Húseign við Suðurgötu	19 000	
	Gjöld samtals		161 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	54 100	
52–58	Önnur gjöld	84 600	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	23 000	
5	Gjöld samtals	161 700	
4	Sértekjur	4 200	
	Mismunur		**157 500**
02–903 Þjóðskjalasafn Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			51 700
1 01	Þjóðskjalasafn Íslands	48 700	
1 11	Héraðsskjalasöfn	3 000	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Viðhaldsverkefni:			19 000
5 01	Fasteignir	19 000	
Stofnkostnaður:			2 000
6 02	Tæki og búnaður	2 000	
	Gjöld samtals		72 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	37 300	
52–58	Önnur gjöld	32 400	
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	3 000	
5	Gjöld samtals	72 700	
4	Sértekjur	1 300	
	Mismunur		**71 400**

02–904 Safnahúsið við Hverfisgötu

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			3 500
1 01	Safnahúsið við Hverfisgötu	3 500	
Viðhaldsverkefni:			1 000
5 01	Fasteign	1 000	
	Gjöld samtals		4 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	1 500	
52–58	Önnur gjöld	3 000	
5	Gjöld samtals		**4 500**

02–905 Landsbókasafn Íslands - Háskólabókasafn

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			147 800
1 01	Landsbókasafn Íslands - Háskólabókasafn	147 800	
Stofnkostnaður:			43 000
6 05	Bókakaup o.fl.	43 000	
	Gjöld samtals		190 800

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	85 000	
52–58	Önnur gjöld	105 800	
5	Gjöld samtals		**190 800**

02–906 Listasafn Einars Jónssonar

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 400
1 01	Listasafn Einars Jónssonar	5 400	
Viðhaldsverkefni:			2 000
5 01	Fasteign	2 000	
	Gjöld samtals		7 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	3 800	
52–58	Önnur gjöld	3 600	
5	Gjöld samtals	7 400	
4	Sértekjur	400	
	Mismunur		**7 000**

02–907 Listasafn Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			55 300
1 01	Listasafn Íslands	52 400	
1 02	Listasafn Ásgríms Jónssonar	2 900	
Viðhaldsverkefni:			6 000
5 01	Fasteign	1 000	
5 10	Skálholtsstígur 7	5 000	
Stofnkostnaður:			24 000
6 01	Listaverkakaup	12 000	
6 20	Fríkirkjuvegur 7	12 000	
	Gjöld samtals		85 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	32 600	
52–58	Önnur gjöld	52 700	
5	Gjöld samtals	85 300	
4	Sértekjur	13 800	
	Mismunur		**71 500**

02–909 Blindrabókasafn Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			27 300
1 01	Blindrabókasafn Íslands	27 300	
	Gjöld samtals		27 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	13 300	
52–58	Önnur gjöld	14 000	
5	Gjöld samtals		**27 300**

02–919 Söfn, ýmis framlög

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			16 000
1 10	Listasafn ASÍ	2 000	
1 11	Nýlistasafn	2 000	
1 12	Listasafn Sigurjóns Ólafssonar	4 000	
1 90	Söfn, ýmis framlög	8 000	
	Gjöld samtals		16 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	16 000	
5	Gjöld samtals		**16 000**

02–972 Íslenski dansflokkurinn og Listdansskólinn

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			60 400
1 01	Íslenski dansflokkurinn	44 200	
1 10	Listdansskólinn	16 200	
	Gjöld samtals		60 400

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	36 800	
52–58	Önnur gjöld	23 600	
5	Gjöld samtals	60 400	
4	Sértekjur	9 000	
	Mismunur		**51 400**

02–973 Þjóðleikhús

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			296 000
1 01	Þjóðleikhús	296 000	
Stofnkostnaður:			10 000
6 50	Endurbætur	10 000	
	Gjöld samtals		306 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	10 000	
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	296 000	
5	Gjöld samtals		**306 000**

02–974 Sinfóníuhljómsveit Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			108 000
1 01	Sinfóníuhljómsveit Íslands	108 000	
	Gjöld samtals		108 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	108 000	
5	Gjöld samtals		**108 000**

02–976 Menningarsjóður

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			11 500
1 01	Menningarsjóður skv. lögum nr. 79/1993	11 500	
	Gjöld samtals		11 500

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	11 500	
5	Gjöld samtals		**11 500**

02–977 Þjóðarbókhlaða

Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			240 000
6 01	Þjóðarbókhlaða	240 000	
	Gjöld samtals		240 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	240 000	
5	Gjöld samtals		**240 000**

02–978 Listasjóðir

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			116 300
1 01	Listasjóðir skv. lögum nr. 35/1991	116 300	
	Gjöld samtals		116 300
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	116 300	
5	Gjöld samtals		**116 300**

02–979 Húsafriðunarsjóður

Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			10 500
6 10	Húsafriðunarsjóður	10 500	
	Gjöld samtals		10 500
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	10 500	
5	Gjöld samtals		**10 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–980 Listskreytingasjóður			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			4 000
6 01	Listskreytingasjóður	4 000	
	Gjöld samtals		4 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	4 000	
5	Gjöld samtals		**4 000**
02–981 Kvikmyndasjóður			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			101 600
1 01	Kvikmyndasjóður	100 000	
1 02	Kvikmyndasafn Íslands	1 600	
	Gjöld samtals		101 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 500	
52–58	Önnur gjöld	4 600	
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	89 500	
5	Gjöld samtals		**101 600**
02–982 Listir, framlög			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			196 800
1 14	Rithöfundasjóður Íslands	11 500	
1 15	Þýðingarsjóður	7 300	
1 21	Leikfélag Akureyrar	20 400	
1 22	Starfsemi áhugaleikfélaga	14 000	
1 23	Bandalag íslenskra leikfélaga	3 000	
1 24	Starfsemi atvinnuleikhópa	14 000	
1 30	Íslenska óperan	53 300	
1 70	Heiðurslaun listamanna samkvæmt ákvörðun Alþingis	15 300	
1 76	Menningarsjóður félagsheimila	6 800	
1 80	Listahátíð í Reykjavík	5 500	
1 90	Listir, framlög	45 700	
	Gjöld samtals		196 800

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	196 800	
5	Gjöld samtals		**196 800**

02–983 Ýmis fræðistörf

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			14 000
1 90	Ýmis fræðistörf	14 000	
	Gjöld samtals		14 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	14 000	
5	Gjöld samtals		**14 000**

02–984 Norræn samvinna

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			12 000
1 90	Norræn samvinna	12 000	
	Gjöld samtals		12 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	12 000	
5	Gjöld samtals		**12 000**

02–985 Alþjóðleg samskipti

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			126 000
1 90	Alþjóðleg samskipti	126 000	
	Gjöld samtals		126 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	16 000	
	5918 Til erlendra aðila	110 000	
5	Gjöld samtals		**126 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–988	**Æskulýðsmál**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		30 000
1 10	Æskulýðsráð ríkisins	1 500	
1 12	Ungmennafélag Íslands	10 000	
1 13	Bandalag íslenskra skáta	6 000	
1 90	Æskulýðsmál	12 500	
	Stofnkostnaður:		1 000
6 21	Séra Friðrikskapella, byggingarstyrkur	1 000	
	Gjöld samtals		31 000
	Tegundasundurliðun:		
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	31 000	
5	Gjöld samtals		**31 000**
02–989	**Ýmis íþróttamál**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		72 500
1 10	Íþróttasamband Íslands	24 000	
1 11	Ólympíunefnd Íslands	3 000	
1 12	Ólympíunefnd fatlaðra	1 500	
1 14	Íþróttasamband fatlaðra	8 500	
1 16	Íþróttafélög, styrkir	14 500	
1 18	Íþróttamiðstöð Íslands	1 300	
1 22	Launasjóður stórmeistara í skák	6 500	
1 25	Skákskóli Íslands	2 500	
1 90	Ýmis íþróttamál	10 700	
	Stofnkostnaður:		5 000
6 11	Skáksamband Íslands, byggingarstyrkur	5 000	
	Gjöld samtals		77 500
	Tegundasundurliðun:		
51	Laun	6 500	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	71 000	
5	Gjöld samtals		**77 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
02–999	**Ýmislegt**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			18 000
1 43	Skriðuklaustur	2 000	
1 63	Menntastofnun Íslands og Bandaríkjanna	4 500	
1 81	Hverarannsóknir í Hveragerði	1 000	
1 90	Ýmis framlög	10 500	
Stofnkostnaður:			9 000
6 20	Gamli Stýrimannaskólinn við Öldugötu	5 500	
6 92	Langabúð, styrkur	3 500	
	Gjöld samtals		27 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	4 500	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	22 500	
5	Gjöld samtals		**27 000**
		Samtals	16 943 600

03 Utanríkisráðuneyti

03–101 Utanríkisráðuneyti, aðalskrifstofa

		Þús. kr.	Þús. kr.
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			366 900
1 01	Yfirstjórn	293 800	
1 02	Varnarmálaskrifstofa	40 600	
1 23	Ráðstefna ræðismanna	20 000	
1 51	Útflutningsráð Íslands	2 000	
1 53	Þýðingamiðstöð	10 500	
Stofnkostnaður:			4 800
6 01	Tæki og búnaður	4 800	
	Gjöld samtals		371 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	131 200	
52–58	Önnur gjöld	235 700	
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	2 000	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	2 800	
5	Gjöld samtals	371 700	
4	Sértekjur	7 600	
	Mismunur		**364 100**

03–190 Ýmis verkefni

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			7 300
1 11	Samskipti við Vestur-Íslendinga	1 500	
1 12	Styrkir til kvennaráðstefnu Sameinuðu þjóðanna í Peking	5 000	
1 21	Félag Sameinuðu þjóðanna á Íslandi	800	
	Gjöld samtals		7 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	5 800	
	5918 Til erlendra aðila	1 500	
5	Gjöld samtals		**7 300**

03–199 Ráðstöfunarfé

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	5 000	
	Gjöld samtals		5 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	5 000	
5	Gjöld samtals		**5 000**

03–201 Sýslumaðurinn á Keflavíkurflugvelli

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			191 500
1 01	Yfirstjórn	17 100	
1 10	Tollgæsla á Keflavíkurflugvelli	86 300	
1 20	Ríkislögregla á Keflavíkurflugvelli	85 200	
1 30	Fíkniefnaeftirlit	2 900	
	Gjöld samtals		191 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	156 900	
52–58	Önnur gjöld	34 600	
5	Gjöld samtals	191 500	
4	Sértekjur	53 500	
	Mismunur		**138 000**

03–301 Sendiráð Íslands í Bonn

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			32 400
1 01	Sendiráð Íslands í Bonn	32 400	
	Gjöld samtals		32 400

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	21 700	
52–58	Önnur gjöld	10 700	
5	Gjöld samtals		**32 400**

03–302 Sendiráð Íslands í Kaupmannahöfn

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			32 500
1 01	Sendiráð Íslands í Kaupmannahöfn	32 500	
	Gjöld samtals		32 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	18 700	
52–58	Önnur gjöld	13 800	
5	Gjöld samtals		**32 500**

03–303 Sendiráð Íslands í London

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			37 000
1 01	Sendiráð Íslands í London	37 000	
	Gjöld samtals		37 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	21 500	
52–58	Önnur gjöld	15 500	
5	Gjöld samtals		**37 000**

03–304 Sendiráð Íslands í Moskvu

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			35 200
1 01	Sendiráð Íslands í Moskvu	35 200	
	Gjöld samtals		35 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	20 800	
52–58	Önnur gjöld	14 400	
5	Gjöld samtals		**35 200**

		Þús. kr.	Þús. kr.
03–305 Sendiráð Íslands í Ósló			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			29 400
1 01	Sendiráð Íslands í Ósló	29 400	
	Gjöld samtals		29 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	19 600	
52–58	Önnur gjöld	9 800	
5	Gjöld samtals		**29 400**
03–306 Sendiráð Íslands í París og fastanefnd hjá Evrópuráðinu, OECD og UNESCO			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			52 500
1 01	Sendiráð Íslands í París og fastanefnd hjá Evrópuráðinu, OECD og UNESCO	52 500	
	Gjöld samtals		52 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	29 600	
52–58	Önnur gjöld	22 900	
5	Gjöld samtals		**52 500**
03–307 Sendiráð Íslands í Stokkhólmi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			29 100
1 01	Sendiráð Íslands í Stokkhólmi	29 100	
	Gjöld samtals		29 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	19 100	
52–58	Önnur gjöld	10 000	
5	Gjöld samtals		**29 100**
03–308 Sendiráð Íslands í Washington			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			46 600
1 01	Sendiráð Íslands í Washington	46 600	
	Gjöld samtals		46 600

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 800	
52–58	Önnur gjöld	22 800	
5	Gjöld samtals		**46 600**

03–309 Fastanefnd Íslands hjá Sameinuðu þjóðunum og aðalræðismaður Íslands í New York

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			51 700
1 01	Fastanefnd Íslands hjá Sameinuðu þjóðunum og aðalræðismaður Íslands í New York	51 700	
	Gjöld samtals		51 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	26 500	
52–58	Önnur gjöld	25 200	
5	Gjöld samtals		**51 700**

03–310 Sendiráð Íslands í Brussel og hjá Evrópubandalaginu

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			68 100
1 01	Sendiráð Íslands í Brussel og hjá Evrópubandalaginu	68 100	
	Gjöld samtals		68 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	32 100	
52–58	Önnur gjöld	36 000	
5	Gjöld samtals	68 100	
4	Sértekjur	3 200	
	Mismunur		**64 900**

03–311 Fastanefnd Íslands hjá Norður-Atlantshafsbandalaginu

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			46 300
1 01	Fastanefnd Íslands hjá Norður-Atlantshafsbandalaginu	46 300	
	Gjöld samtals		46 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	27 300	
52–58	Önnur gjöld	19 000	
5	Gjöld samtals		**46 300**

03–312 Fastanefnd Íslands hjá alþjóðastofnunum og EFTA í Genf

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			42 000
1 01	Fastanefnd Íslands hjá alþjóðastofnunum og EFTA í Genf	42 000	
	Gjöld samtals		42 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	25 000	
52–58	Önnur gjöld	17 000	
5	Gjöld samtals		**42 000**

03–314 Sendiráð Íslands í Peking

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			26 400
1 01	Sendiráð Íslands í Peking	26 400	
	Gjöld samtals		26 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	11 400	
52–58	Önnur gjöld	15 000	
5	Gjöld samtals		**26 400**

03–320 Sendiráð, almennt

Viðfangsefni:			
Viðhaldsverkefni:			9 000
5 90	Viðhald	9 000	
Stofnkostnaður:			100 300
6 21	Sendiráð Íslands í Berlín	86 000	
6 90	Tæki og búnaður	14 300	
	Gjöld samtals		109 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	109 300	
5	Gjöld samtals		**109 300**

03–390 Þróunarsamvinnustofnun Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			160 600
1 01	Þróunarsamvinnustofnun Íslands	160 600	
	Gjöld samtals		160 600
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5918 Til erlendra aðila	160 600	
5	Gjöld samtals		**160 600**

03–391 Þróunarmál og alþjóðleg hjálparstarfsemi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			117 200
1 10	Háskóli Sameinuðu þjóðanna	32 000	
1 11	Matvæla- og landbúnaðarstofnun Sameinuðu þjóðanna, FAO	7 700	
1 12	Þróunaraðstoð Sameinuðu þjóðanna, UNDP	19 800	
1 13	Alþjóðabarnahjálparstofnunin, UNICEF	9 700	
1 14	Aðstoð Íslands á svæðum Palestínumanna í Ísrael	33 900	
1 30	Ýmis framlög til þróunarmála	14 100	
	Gjöld samtals		117 200
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5918 Til erlendra aðila	117 200	
5	Gjöld samtals		**117 200**

03–401 Alþjóðastofnanir

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			360 000
1 10	Sameinuðu þjóðirnar, UN	21 500	
1 13	Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna, UNESCO	7 100	
1 15	Alþjóðakjarnorkumálastofnunin, IAEA	5 900	
1 16	Hið almenna samkomulag um tolla og viðskipti, GATT	3 300	

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 39	Evrópuráðið	15 200	
1 40	Efnahagssamvinnu- og þróunarstofnunin, OECD	15 300	
1 41	Atlantshafsbandalagið, NATO	42 400	
1 45	Gæslulið Sameinuðu þjóðanna fyrir botni Miðjarðarhafs	800	
1 49	Gæslulið Sameinuðu þjóðanna í Líbanon, UNIFIL	2 800	
1 52	Gæslulið Sameinuðu þjóðanna fyrir botni Persaflóa	600	
1 54	Mannfjöldasjóður Sameinuðu þjóðanna, UNFPA	500	
1 56	Sjóður Sameinuðu þjóðanna fyrir fórnarlömb pyntinga	400	
1 58	Friðargæslusveitir Sameinuðu þjóðanna á Balkanskaga, UNPROFOR	45 500	
1 59	Friðargæsla Sameinuðu þjóðanna í Rúanda, UNAMIR	1 900	
1 62	Friðargæsla Sameinuðu þjóðanna í El Salvador, ONUSAL	600	
1 63	Friðargæsla Sameinuðu þjóðanna í Angóla, UNAVEM-II	500	
1 64	Friðargæsla Sameinuðu þjóðanna í Sómalíu, UNOSOM	18 700	
1 66	Friðargæsla Sameinuðu þjóðanna í Mósambik, ONUMOZ	6 700	
1 67	Friðargæsla Sameinuðu þjóðanna í Úganda, UNOMUR	1 900	
1 68	Friðargæsla Sameinuðu þjóðanna í Líberíu, UNIMIL	1 100	
1 69	Friðargæsla Sameinuðu þjóðanna í Vestur-Sahara, MINURSO	800	
1 70	Fríverslunarsamtök Evrópu, EFTA	32 500	
1 71	Eftirlitsstofnun EFTA, ESA	23 500	
1 72	EFTA-dómstóllinn	16 200	
1 73	Þróunarsjóður EFTA	85 500	
1 75	Ráðstefnan um öryggi og samvinnu í Evrópu, RÖSE	8 800	
	Gjöld samtals		360 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	22 000	
	5918 Til erlendra aðila	338 000	
5	Gjöld samtals		**360 000**
	Samtals		1 787 500

04 Landbúnaðarráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
04–101 Landbúnaðarráðuneyti, aðalskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			72 800
1 01	Yfirstjórn	72 800	
	Gjöld samtals		72 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	36 600	
52–58	Önnur gjöld	36 200	
5	Gjöld samtals	72 800	
4	Sértekjur	3 000	
	Mismunur		**69 800**
04–190 Ýmis verkefni			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			40 000
1 11	Framkvæmd búvörusamnings	10 100	
1 12	Mat á búvörum	8 100	
1 15	Verðlagsnefnd landbúnaðarafurða	6 800	
1 21	Landþurrkun	500	
1 31	Skógræktarfélag Íslands	3 000	
1 40	Landgræðsluáætlanir	3 100	
1 51	Norður-Atlantshafslaxveiðinefndin, NASCO	5 400	
1 61	Endurmenntun	2 000	
1 90	Ýmis verkefni	1 000	
	Gjöld samtals		40 000

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	17 600	
52–58	Önnur gjöld	14 000	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	3 000	
	5918 Til erlendra aðila	5 400	
5	Gjöld samtals	40 000	
4	Sértekjur	8 100	
	Mismunur		**31 900**

04–199 Ráðstöfunarfé

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			6 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	6 000	
	Gjöld samtals		6 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	6 000	
5	Gjöld samtals		**6 000**

04–211 Rannsóknastofnun landbúnaðarins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			174 700
1 01	Rannsóknastofnun landbúnaðarins	174 700	
Viðhaldsverkefni:			4 000
5 01	Viðhald	4 000	
Stofnkostnaður:			5 000
6 01	Tæki og búnaður	3 700	
6 20	Fasteignir	1 300	
	Gjöld samtals		183 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	114 100	
52–58	Önnur gjöld	69 600	
5	Gjöld samtals	183 700	
4	Sértekjur	50 000	
	Mismunur		**133 700**

		Þús. kr.	Þús. kr.
04–221 Veiðimálastofnun			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			65 100
1 01	Veiðimálastofnun	65 100	
	Gjöld samtals		65 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	37 000	
52–58	Önnur gjöld	28 100	
5	Gjöld samtals	65 100	
4	Sértekjur	26 600	
	Mismunur		**38 500**
04–233 Yfirdýralæknir			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			154 700
1 01	Yfirdýralæknir	68 700	
1 25	Sauðfjárveikivarnir	40 000	
1 52	Eftirlit og eftirlitsferðir	1 000	
1 61	Heilbrigðiseftirlit með sláturhúsum	45 000	
Viðhaldsverkefni:			4 000
5 90	Dýralæknisbústaðir	4 000	
	Gjöld samtals		158 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	82 600	
52–58	Önnur gjöld	75 500	
59	Tilfærslur:		
	5918 Til erlendra aðila	600	
5	Gjöld samtals	158 700	
4	Sértekjur	50 400	
	Mismunur		**108 300**
04–236 Aðfangaeftirlit ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 100
1 01	Aðfangaeftirlit ríksins	5 100	
	Gjöld samtals		5 100

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	3 100	
52–58	Önnur gjöld	2 000	
5	Gjöld samtals	5 100	
4	Sértekjur	5 100	
	Mismunur		

04–261 Bændaskólinn á Hvanneyri

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			137 600
1 01	Bændaskólinn á Hvanneyri	137 600	
Viðhaldsverkefni:			4 200
5 01	Viðhaldsfé	4 200	
Stofnkostnaður:			10 000
6 01	Tæki og búnaður	4 000	
6 20	Fasteignir og lóðir	6 000	
	Gjöld samtals		151 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	85 100	
52–58	Önnur gjöld	66 700	
5	Gjöld samtals	151 800	
4	Sértekjur	72 900	
	Mismunur		**78 900**

04–271 Bændaskólinn á Hólum

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			81 000
1 01	Bændaskólinn á Hólum	81 000	
Viðhaldsverkefni:			4 300
5 01	Viðhaldsfé	4 300	
Stofnkostnaður:			17 000
6 01	Tæki og búnaður	2 000	
6 20	Fasteignir og lóðir	15 000	
	Gjöld samtals		102 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	50 600	
52–58	Önnur gjöld	51 700	
5	Gjöld samtals	102 300	
4	Sértekjur	28 000	
	Mismunur		**74 300**

04–283 Garðyrkjuskóli ríkisins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			50 000
1 01	Garðyrkjuskóli ríkisins	50 000	
Viðhaldsverkefni:			5 200
5 01	Viðhald	5 200	
Stofnkostnaður:			9 200
6 01	Tæki og búnaður	2 200	
6 25	Tilraunagróðurhús	7 000	
	Gjöld samtals		64 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	36 800	
52–58	Önnur gjöld	27 600	
5	Gjöld samtals	64 400	
4	Sértekjur	13 000	
	Mismunur		**51 400**

04–293 Hagþjónusta landbúnaðarins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			12 300
1 01	Hagþjónusta landbúnaðarins	12 300	
	Gjöld samtals		12 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	6 400	
52–58	Önnur gjöld	5 900	
5	Gjöld samtals	12 300	
4	Sértekjur	1 100	
	Mismunur		**11 200**

		Þús. kr.	Þús. kr.
04–311 Landgræðsla ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			208 100
1 01	Landgræðsla ríkisins	107 800	
1 20	Sérstök verkefni	81 500	
1 90	Fyrirhleðslur	18 800	
Viðhaldsverkefni:			5 000
5 01	Viðhaldsfé	5 000	
Stofnkostnaður:			6 500
6 01	Tæki og búnaður	4 500	
6 20	Fasteignir	2 000	
	Gjöld samtals		219 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	79 100	
52–58	Önnur gjöld	140 500	
5	Gjöld samtals	219 600	
4	Sértekjur	23 500	
	Mismunur		**196 100**
04–321 Skógrækt ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			201 800
1 01	Skógrækt ríkisins	93 000	
1 10	Rannsóknastöðin Mógilsá	51 700	
1 90	Sérstök verkefni	57 100	
Viðhaldsverkefni:			6 200
5 01	Viðhaldsfé	6 200	
Stofnkostnaður:			11 300
6 01	Tæki og búnaður	6 200	
6 20	Fasteignir, óskipt	5 100	
	Gjöld samtals		219 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	115 700	
52–58	Önnur gjöld	103 600	
5	Gjöld samtals	219 300	
4	Sértekjur	63 300	
	Mismunur		**156 000**

04–331 Héraðsskógar

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			54 700
1 10	Skógræktarátak á Fljótsdalshéraði	54 700	
	Gjöld samtals		54 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 700	
52–58	Önnur gjöld	45 000	
5	Gjöld samtals	54 700	
4	Sértekjur	1 700	
	Mismunur		**53 000**

04–801 Greiðslur vegna mjólkurframleiðslu

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			2 616 000
1 01	Beinar greiðslur til bænda	2 502 000	
1 02	Lífeyrissjóður bænda	99 000	
1 99	Afleysingarþjónusta kúabænda	15 000	
	Gjöld samtals		2 616 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	2 616 000	
5	Gjöld samtals		**2 616 000**

04–805 Greiðslur vegna sauðfjárframleiðslu

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			2 703 000
1 01	Beinar greiðslur til bænda	1 637 000	
1 02	Lífeyrissjóður bænda	66 000	

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 05	Niðurgreiðslur á ull og gærum	250 000	
1 10	Vaxta- og geymslukostnaður	290 000	
1 30	Uppkaup á fullvirðisrétti	460 000	
	Gjöld samtals		2 703 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	2 703 000	
5	Gjöld samtals		**2 703 000**

04–811 Búnaðarfélag Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			157 200
1 01	Búnaðarfélag Íslands	75 900	
1 10	Búnaðarfélag Íslands, uppbætur á lífeyri	3 800	
1 91	Kynbótastöðvar	34 800	
1 92	Héraðsbúnaðarsambönd	40 100	
1 95	Héraðsbúnaðarsambönd, uppbætur á lífeyri	2 600	
Stofnkostnaður:			44 500
6 95	Búfjárræktarframlög	44 500	
	Gjöld samtals		201 700
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	201 700	
5	Gjöld samtals		**201 700**

04–821 Framleiðnisjóður landbúnaðarins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			250 000
1 01	Framleiðnisjóður landbúnaðarins	250 000	
	Gjöld samtals		250 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	250 000	
5	Gjöld samtals		**250 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
04–831 Jarðasjóður og Jarðeignir ríkisins			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			30 500
6 20	Jarðasjóður og Jarðeignir ríkisins	30 500	
	Gjöld samtals		30 500
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	30 500	
5	Gjöld samtals		**30 500**
04–841 Fiskeldisrannsóknir			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			22 400
1 01	Fiskeldisrannsóknir	22 400	
	Gjöld samtals		22 400
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	22 400	
5	Gjöld samtals		**22 400**
04–851 Greiðslur vegna riðuveiki			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			80 200
1 90	Greiðslur vegna riðuveiki	80 200	
	Gjöld samtals		80 200
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	80 200	
5	Gjöld samtals		**80 200**
	Samtals		6 912 900

05 Sjávarútvegsráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
05–101 Sjávarútvegsráðuneyti, aðalskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			71 800
1 01	Yfirstjórn	71 800	
	Gjöld samtals		71 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	44 900	
52–58	Önnur gjöld	26 900	
5	Gjöld samtals		**71 800**
05–190 Ýmis verkefni			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			125 700
1 20	Eldi sjávardýra	19 400	
1 21	Sjóvinnukennsla, sjóvinnu- og rannsóknarbátur	3 000	
1 31	Stjórn fiskveiða	11 800	
1 32	Gæðaátak, starfsmenntun, markaðsöflun, kynning og tilraunir	27 200	
1 40	Nefnd um upptöku ólögmæts sjávarafla	2 100	
1 42	Verktakasamningur um upplýsingaröflun	30 200	
1 43	Skiptaverðsnefnd	15 100	
1 44	Málsskotsnefnd heilbrigðiskrafna	1 500	
1 51	Norður-Atlantshafssjávarspendýraráðið, NAMMCO	5 000	
1 52	Alþjóðahafrannsóknir (ICES, NAFO, NEAFC)	10 400	
	Gjöld samtals		125 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 000	
52–58	Önnur gjöld	27 000	
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	49 600	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	24 700	
	5918 Til erlendra aðila	15 400	
5	Gjöld samtals		**125 700**

		Þús. kr.	Þús. kr.
05–199 Ráðstöfunarfé			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			3 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	3 000	
	Gjöld samtals		3 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	3 000	
5	Gjöld samtals		**3 000**
05–201 Fiskifélag Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 000
1 01	Fiskifélag Íslands	5 000	
	Gjöld samtals		5 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	5 000	
5	Gjöld samtals		**5 000**
05–202 Hafrannsóknastofnun			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			566 900
1 01	Almenn starfsemi	217 800	
1 20	Útibú	17 700	
1 30	Rannsóknarskip	166 200	
1 36	Veiðarfærakostnaður	23 000	
1 39	Annar skiparekstur	46 100	
1 41	Lúðueldi á Reykjanesi	14 700	
1 42	Karfarannsóknir	15 000	
1 43	Fjölstofnarannsóknir	66 400	
Viðhaldsverkefni:			32 600
5 31	Viðhald skipa	32 600	
Stofnkostnaður:			35 000
6 31	Tæki og búnaður í skip	20 000	
6 90	Tæki og búnaður deilda og útibúa	15 000	
	Gjöld samtals		634 500

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	313 800	
52–58	Önnur gjöld	320 700	
5	Gjöld samtals	634 500	
4	Sértekjur	20 900	
	Mismunur		**613 600**

05–203 Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			179 100
1 01	Almenn starfsemi	179 100	
Stofnkostnaður:			15 600
6 01	Tæki og búnaður	15 600	
	Gjöld samtals		194 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	108 500	
52–58	Önnur gjöld	77 200	
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	9 000	
5	Gjöld samtals	194 700	
4	Sértekjur	103 200	
	Mismunur		**91 500**

05–204 Fiskistofa

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			211 300
1 01	Fiskistofa	211 300	
Stofnkostnaður:			4 500
6 01	Tæki og búnaður	4 500	
	Gjöld samtals		215 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	128 800	
52–58	Önnur gjöld	87 000	
5	Gjöld samtals	215 800	
4	Sértekjur	106 100	
	Mismunur		**109 700**

		Þús. kr.	Þús. kr.
05–221 Verðlagsráð sjávarútvegsins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 500
1 01	Verðlagsráð sjávarútvegsins	1 500	
	Gjöld samtals		1 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	1 200	
52–58	Önnur gjöld	300	
5	Gjöld samtals		**1 500**
05–272 Bygging rannsóknastofnana sjávarútvegsins			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			21 000
6 10	Bygging rannsóknastofnana sjávarútvegsins	21 000	
	Gjöld samtals		21 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	21 000	
5	Gjöld samtals		**21 000**
05–901 Skrifstofa rannsóknastofnana atvinnuveganna			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			61 400
1 01	Yfirstjórn	27 600	
1 30	Keldnaholt	33 800	
Viðhaldsverkefni:			8 500
5 30	Keldnaholt, viðhald	8 500	
	Gjöld samtals		69 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	32 000	
52–58	Önnur gjöld	37 900	
5	Gjöld samtals	69 900	
4	Sértekjur	1 800	
	Mismunur		**68 100**
	Samtals		1 110 900

06 Dóms- og kirkjumálaráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–101 Dóms- og kirkjumálaráðuneyti, aðalskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			97 500
1 01	Yfirstjórn	97 500	
	Gjöld samtals		97 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	66 600	
52–58	Önnur gjöld	30 900	
5	Gjöld samtals		**97 500**
06–102 Stjórnartíðindi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			23 600
1 01	Stjórnartíðindi	23 600	
	Gjöld samtals		23 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	3 600	
52–58	Önnur gjöld	20 000	
5	Gjöld samtals	23 600	
4	Sértekjur	15 000	
	Mismunur		**8 600**
06–103 Lagasafn			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 300
1 10	Útgáfa lagasafns	5 300	
	Gjöld samtals		5 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	5 300	
5	Gjöld samtals	5 300	
4	Sértekjur	5 100	
	Mismunur		**200**

06–111 Kosningar

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			35 000
1 10	Kosningar	35 000	
	Gjöld samtals		35 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	5 000	
52–58	Önnur gjöld	30 000	
5	Gjöld samtals		**35 000**

06–190 Ýmis verkefni

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			21 400
1 11	Námsleyfi lögfræðinga	2 600	
1 21	Próf málflytjenda	400	
1 22	Próf skjalaþýðenda	700	
1 23	Próf fasteignasala	1 300	
1 31	Matsnefnd eignarnámsbóta	2 300	
1 32	Tölvunefnd	3 900	
1 33	Mannanafnanefnd	1 000	
1 34	Örorkumatsnefnd	1 500	
1 41	Útgáfa norræns dómasafns	500	
1 42	Norræn samvinna á sviði sakfræði	400	
1 43	Alþjóðasamband sakamálalögreglu, INTERPOL	3 100	
1 44	Alþjóðasjómælingastofnunin, IHB	600	
1 51	Innheimta meðlaga	2 800	
1 61	Orator, almenn lögfræðiaðstoð	300	
	Gjöld samtals		21 400

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	11 500	
52–58	Önnur gjöld	5 700	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	300	
	5918 Til erlendra aðila	3 900	
5	Gjöld samtals	21 400	
4	Sértekjur	4 100	
	Mismunur		**17 300**

06–199 Ráðstöfunarfé

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			8 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	8 000	
	Gjöld samtals		8 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	8 000	
5	Gjöld samtals		**8 000**

06–201 Hæstiréttur

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			32 900
1 01	Yfirstjórn	21 800	
1 02	Útgáfa hæstaréttardóma	11 100	
	Gjöld samtals		32 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	15 500	
52–58	Önnur gjöld	17 400	
5	Gjöld samtals	32 900	
4	Sértekjur	4 000	
	Mismunur		**28 900**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–211 Héraðsdómur Reykjavíkur			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			160 800
1 02	Héraðsdómur Reykjavíkur	160 800	
	Gjöld samtals		160 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	120 500	
52–58	Önnur gjöld	40 300	
5	Gjöld samtals		**160 800**
06–212 Héraðsdómur Vesturlands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			12 500
1 02	Héraðsdómur Vesturlands	12 500	
	Gjöld samtals		12 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	8 300	
52–58	Önnur gjöld	4 200	
5	Gjöld samtals		**12 500**
06–213 Héraðsdómur Vestfjarða			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			12 500
1 02	Héraðsdómur Vestfjarða	12 500	
	Gjöld samtals		12 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	8 300	
52–58	Önnur gjöld	4 200	
5	Gjöld samtals		**12 500**
06–214 Héraðsdómur Norðurlands vestra			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			10 500
1 02	Héraðsdómur Norðurlands vestra	10 500	
	Gjöld samtals		10 500

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	6 400	
52–58	Önnur gjöld	4 100	
5	Gjöld samtals		**10 500**

06–215 Héraðsdómur Norðurlands eystra

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			23 800
1 02	Héraðsdómur Norðurlands eystra	23 800	
	Gjöld samtals		23 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	17 000	
52–58	Önnur gjöld	6 800	
5	Gjöld samtals		**23 800**

06–216 Héraðsdómur Austurlands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			12 500
1 02	Héraðsdómur Austurlands	12 500	
	Gjöld samtals		12 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	8 300	
52–58	Önnur gjöld	4 200	
5	Gjöld samtals		**12 500**

06–217 Héraðsdómur Suðurlands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			22 400
1 02	Héraðsdómur Suðurlands	22 400	
	Gjöld samtals		22 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	13 900	
52–58	Önnur gjöld	8 500	
5	Gjöld samtals		**22 400**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–218 Héraðsdómur Reykjaness			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			51 800
1 02	Héraðsdómur Reykjaness	51 800	
	Gjöld samtals		51 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	39 600	
52–58	Önnur gjöld	12 200	
5	Gjöld samtals		**51 800**
06–231 Málskostnaður í opinberum málum			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			96 900
1 10	Málskostnaður í opinberum málum	96 900	
	Gjöld samtals		96 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	200	
52–58	Önnur gjöld	96 700	
5	Gjöld samtals	96 900	
4	Sértekjur	12 300	
	Mismunur		**84 600**
06–232 Opinber réttaraðstoð			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			10 300
1 10	Opinber réttaraðstoð	10 300	
	Gjöld samtals		10 300
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	10 300	
5	Gjöld samtals	10 300	
4	Sértekjur	900	
	Mismunur		**9 400**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–290 Dómsmál, ýmis kostnaður			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			24 000
1 10	Ýmis sameiginlegur kostnaður	3 200	
1 11	Meðdómsmenn	14 400	
1 12	Setu- og varadómarar	3 300	
1 14	Óviss útgjöld	3 100	
	Gjöld samtals		24 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	20 800	
52–58	Önnur gjöld	3 200	
5	Gjöld samtals		**24 000**
06–291 Húsnæði og búnaður dómstóla			
Viðfangsefni:			
Viðhaldsverkefni:			2 500
5 01	Viðhald húseigna	2 500	
Stofnkostnaður:			94 500
6 01	Húsnæði Hæstaréttar	90 000	
6 60	Upplýsingakerfi dómstóla	4 500	
	Gjöld samtals		97 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	97 000	
5	Gjöld samtals		**97 000**
06–301 Ríkissaksóknari			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			45 400
1 05	Ríkissaksóknari	45 400	
	Gjöld samtals		45 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	35 600	
52–58	Önnur gjöld	9 800	
5	Gjöld samtals		**45 400**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–302 Rannsóknarlögregla ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			170 100
1 02	Rannsóknarlögregla ríkisins	170 100	
Stofnkostnaður:			3 500
6 02	Tæki og búnaður	3 500	
	Gjöld samtals		173 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	138 100	
52–58	Önnur gjöld	35 500	
5	Gjöld samtals	173 600	
4	Sértekjur	1 500	
	Mismunur		**172 100**
06–305 Lögregluskóli ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			29 600
1 01	Lögregluskóli ríkisins	29 600	
	Gjöld samtals		29 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	17 900	
52–58	Önnur gjöld	11 700	
5	Gjöld samtals	29 600	
4	Sértekjur	400	
	Mismunur		**29 200**
06–311 Lögreglustjórinn í Reykjavík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			915 100
1 01	Lögreglustjórinn í Reykjavík	915 100	
Stofnkostnaður:			23 000
6 01	Tæki og búnaður	3 000	
6 80	Bifreiðir	20 000	
	Gjöld samtals		938 100

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	707 100	
52–58	Önnur gjöld	231 000	
5	Gjöld samtals	938 100	
4	Sértekjur	39 000	
	Mismunur		**899 100**

06–321 Almannavarnir ríkisins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			23 500
1 01	Almannavarnir ríkisins	23 500	
Stofnkostnaður:			2 000
6 01	Tæki og búnaður	2 000	
	Gjöld samtals		25 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	12 000	
52–58	Önnur gjöld	13 500	
5	Gjöld samtals		**25 500**

06–331 Umferðarráð

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			70 400
1 01	Yfirstjórn	43 800	
1 10	Ökunám	26 600	
Stofnkostnaður:			1 000
6 01	Tæki og búnaður	1 000	
	Gjöld samtals		71 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	26 000	
52–58	Önnur gjöld	45 400	
5	Gjöld samtals	71 400	
4	Sértekjur	59 000	
	Mismunur		**12 400**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–341	**Áfengis- og fíkniefnamál**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			2 800
1 10	Matsnefnd vínveitingahúsa	1 300	
1 20	Fíkniefnamál	1 500	
	Gjöld samtals		2 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	1 100	
52–58	Önnur gjöld	1 100	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	600	
5	Gjöld samtals		**2 800**
06–390	**Ýmis löggæslukostnaður**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 200
1 10	Ýmis löggæslukostnaður	15 200	
Stofnkostnaður:			25 000
6 10	Bifreiðir	25 000	
	Gjöld samtals		40 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 000	
52–58	Önnur gjöld	32 300	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	900	
5	Gjöld samtals	40 200	
4	Sértekjur	5 000	
	Mismunur		**35 200**
06–391	**Húsnæði löggæslustofnana**		
Viðfangsefni:			
Viðhaldsverkefni:			4 000
5 01	Viðhald húseigna	4 000	
	Gjöld samtals		4 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	4 000	
5	Gjöld samtals		**4 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–395 Landhelgisgæsla Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			643 900
1 90	Landhelgisgæsla Íslands	643 900	
Stofnkostnaður:			253 000
6 01	Tæki og búnaður	253 000	
	Gjöld samtals		896 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	310 000	
52–58	Önnur gjöld	586 900	
5	Gjöld samtals	896 900	
4	Sértekjur	3 000	
	Mismunur		**893 900**
06–411 Sýslumaðurinn í Reykjavík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			129 200
1 01	Yfirstjórn	129 200	
	Gjöld samtals		129 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	92 300	
52–58	Önnur gjöld	36 900	
5	Gjöld samtals		**129 200**
06–412 Sýslumaðurinn á Akranesi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			64 200
1 01	Yfirstjórn	29 800	
1 20	Löggæsla	34 400	
	Gjöld samtals		64 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	51 700	
52–58	Önnur gjöld	12 500	
5	Gjöld samtals		**64 200**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–413 Sýslumaðurinn í Borgarnesi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			50 200
1 01	Yfirstjórn	22 100	
1 20	Löggæsla	26 700	
1 30	Hreppstjórar	1 400	
	Gjöld samtals		50 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	40 400	
52–58	Önnur gjöld	9 800	
5	Gjöld samtals	50 200	
4	Sértekjur	800	
	Mismunur		**49 400**
06–414 Sýslumaðurinn í Stykkishólmi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			65 300
1 01	Yfirstjórn	26 600	
1 20	Löggæsla	37 600	
1 30	Hreppstjórar	1 100	
	Gjöld samtals		65 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	51 800	
52–58	Önnur gjöld	13 500	
5	Gjöld samtals		**65 300**
06–415 Sýslumaðurinn í Búðardal			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 800
1 01	Yfirstjórn	10 400	
1 20	Löggæsla	4 600	
1 30	Hreppstjórar	800	
	Gjöld samtals		15 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	12 100	
52–58	Önnur gjöld	3 700	
5	Gjöld samtals		**15 800**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–416 Sýslumaðurinn á Patreksfirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			34 300
1 01	Yfirstjórn	17 600	
1 20	Löggæsla	16 000	
1 30	Hreppstjórar	700	
	Gjöld samtals		34 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	26 900	
52–58	Önnur gjöld	7 400	
5	Gjöld samtals		**34 300**
06–417 Sýslumaðurinn í Bolungarvík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			19 400
1 01	Yfirstjórn	10 900	
1 20	Löggæsla	8 500	
	Gjöld samtals		19 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	16 400	
52–58	Önnur gjöld	3 000	
5	Gjöld samtals	19 400	
4	Sértekjur	400	
	Mismunur		**19 000**
06–418 Sýslumaðurinn á Ísafirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			82 600
1 01	Yfirstjórn	36 400	
1 20	Löggæsla	43 400	
1 30	Hreppstjórar	1 300	
1 40	Tollgæsla	1 500	
	Gjöld samtals		82 600

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	60 800	
52–58	Önnur gjöld	21 800	
5	Gjöld samtals	82 600	
4	Sértekjur	2 700	
	Mismunur		**79 900**

06–419 Sýslumaðurinn á Hólmavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			16 300
1 01	Yfirstjórn	10 500	
1 20	Löggæsla	5 100	
1 30	Hreppstjórar	700	
	Gjöld samtals		16 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	12 100	
52–58	Önnur gjöld	4 200	
5	Gjöld samtals	16 300	
4	Sértekjur	200	
	Mismunur		**16 100**

06–420 Sýslumaðurinn á Blönduósi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			47 400
1 01	Yfirstjórn	22 200	
1 20	Löggæsla	23 700	
1 30	Hreppstjórar	1 500	
	Gjöld samtals		47 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	34 900	
52–58	Önnur gjöld	12 500	
5	Gjöld samtals		**47 400**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–421 Sýslumaðurinn á Sauðárkróki			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			52 400
1 01	Yfirstjórn	23 900	
1 20	Löggæsla	26 300	
1 30	Hreppstjórar	1 100	
1 40	Tollgæsla	1 100	
	Gjöld samtals		52 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	42 300	
52–58	Önnur gjöld	10 100	
5	Gjöld samtals		**52 400**
06–422 Sýslumaðurinn á Siglufirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			29 000
1 01	Yfirstjórn	14 900	
1 20	Löggæsla	14 100	
	Gjöld samtals		29 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 200	
52–58	Önnur gjöld	5 800	
5	Gjöld samtals	29 000	
4	Sértekjur	800	
	Mismunur		**28 200**
06–423 Sýslumaðurinn á Ólafsfirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			20 100
1 01	Yfirstjórn	11 600	
1 20	Löggæsla	8 500	
	Gjöld samtals		20 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	16 300	
52–58	Önnur gjöld	3 800	
5	Gjöld samtals		**20 100**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–424 Sýslumaðurinn á Akureyri			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			179 100
1 01	Yfirstjórn	68 700	
1 20	Löggæsla	90 900	
1 25	Fangelsi	12 700	
1 30	Hreppstjórar	1 200	
1 40	Tollgæsla	5 600	
	Gjöld samtals		179 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	141 600	
52–58	Önnur gjöld	37 500	
5	Gjöld samtals	179 100	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**178 100**
06–425 Sýslumaðurinn á Húsavík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			72 500
1 01	Yfirstjórn	31 300	
1 20	Löggæsla	39 300	
1 30	Hreppstjórar	1 900	
	Gjöld samtals		72 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	55 900	
52–58	Önnur gjöld	16 600	
5	Gjöld samtals	72 500	
4	Sértekjur	200	
	Mismunur		**72 300**
06–426 Sýslumaðurinn á Seyðisfirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			64 300
1 01	Yfirstjórn	26 400	
1 20	Löggæsla	31 900	
1 30	Hreppstjórar	1 600	
1 40	Tollgæsla	4 400	
	Gjöld samtals		64 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	50 500	
52–58	Önnur gjöld	13 800	
5	Gjöld samtals	64 300	
4	Sértekjur	500	
	Mismunur		**63 800**

06–427 Sýslumaðurinn í Neskaupstað

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			22 800
1 01	Yfirstjórn	13 900	
1 20	Löggæsla	8 900	
	Gjöld samtals		22 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	17 100	
52–58	Önnur gjöld	5 700	
5	Gjöld samtals		**22 800**

06–428 Sýslumaðurinn á Eskifirði

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			48 800
1 01	Yfirstjórn	24 400	
1 20	Löggæsla	23 300	
1 30	Hreppstjórar	1 100	
	Gjöld samtals		48 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	39 000	
52–58	Önnur gjöld	9 800	
5	Gjöld samtals	48 800	
4	Sértekjur	200	
	Mismunur		**48 600**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–429	**Sýslumaðurinn á Höfn í Hornafirði**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			29 500
1 01	Yfirstjórn	14 400	
1 20	Löggæsla	14 500	
1 30	Hreppstjórar	600	
	Gjöld samtals		29 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	20 700	
52–58	Önnur gjöld	8 800	
5	Gjöld samtals	29 500	
4	Sértekjur	200	
	Mismunur		**29 300**
06–430	**Sýslumaðurinn í Vík í Mýrdal**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			21 400
1 01	Yfirstjórn	12 500	
1 20	Löggæsla	8 700	
1 30	Hreppstjórar	200	
	Gjöld samtals		21 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	16 500	
52–58	Önnur gjöld	4 900	
5	Gjöld samtals	21 400	
4	Sértekjur	100	
	Mismunur		**21 300**
06–431	**Sýslumaðurinn á Hvolsvelli**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			36 900
1 01	Yfirstjórn	17 800	
1 20	Löggæsla	17 800	
1 30	Hreppstjórar	1 300	
	Gjöld samtals		36 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	27 300	
52–58	Önnur gjöld	9 600	
5	Gjöld samtals	36 900	
4	Sértekjur	100	
	Mismunur		**36 800**

06–432 Sýslumaðurinn í Vestmannaeyjum

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			73 300
1 01	Yfirstjórn	30 700	
1 20	Löggæsla	36 300	
1 40	Tollgæsla	6 300	
	Gjöld samtals		73 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	56 500	
52–58	Önnur gjöld	16 800	
5	Gjöld samtals	73 300	
4	Sértekjur	4 400	
	Mismunur		**68 900**

06–433 Sýslumaðurinn á Selfossi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			124 300
1 01	Yfirstjórn	43 900	
1 20	Löggæsla	77 200	
1 30	Hreppstjórar	1 700	
1 40	Tollgæsla	1 500	
	Gjöld samtals		124 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	97 500	
52–58	Önnur gjöld	26 800	
5	Gjöld samtals	124 300	
4	Sértekjur	5 100	
	Mismunur		**119 200**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–434 Sýslumaðurinn í Keflavík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			174 400
1 01	Yfirstjórn	54 100	
1 20	Löggæsla	114 800	
1 30	Hreppstjórar	500	
1 40	Tollgæsla	5 000	
	Gjöld samtals		174 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	138 200	
52–58	Önnur gjöld	36 200	
5	Gjöld samtals	174 400	
4	Sértekjur	2 300	
	Mismunur		**172 100**
06–436 Sýslumaðurinn í Hafnarfirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			205 300
1 01	Yfirstjórn	88 400	
1 20	Löggæsla	106 400	
1 30	Hreppstjórar	200	
1 40	Tollgæsla	10 300	
	Gjöld samtals		205 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	166 900	
52–58	Önnur gjöld	38 400	
5	Gjöld samtals	205 300	
4	Sértekjur	1 200	
	Mismunur		**204 100**
06–437 Sýslumaðurinn í Kópavogi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			131 900
1 01	Yfirstjórn	63 200	
1 20	Löggæsla	68 700	
	Gjöld samtals		131 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	108 800	
52–58	Önnur gjöld	23 100	
5	Gjöld samtals	131 900	
4	Sértekjur	500	
	Mismunur		**131 400**

06–490 Ýmis rekstrarkostnaður sýslumannsembætta

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			118 400
1 10	Ýmis sameiginlegur kostnaður	24 100	
1 20	Kostnaður við löggæslunám	25 500	
1 21	Óviss útgjöld	7 100	
1 30	Kostnaður skv. lögum nr. 88/1991, um aukatekjur ríkissjóðs	61 700	
	Gjöld samtals		118 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	11 300	
52–58	Önnur gjöld	107 100	
5	Gjöld samtals		**118 400**

06–491 Húsnæði og búnaður sýslumanna

Viðfangsefni:			
Viðhaldsverkefni:			18 000
5 01	Viðhald húseigna	18 000	
Stofnkostnaður:			99 000
6 01	Tæki og búnaður	15 000	
6 12	Húsnæði sýslumannsins á Akranesi	25 000	
6 26	Húsnæði sýslumannsins á Seyðisfirði	7 000	
6 31	Húsnæði sýslumannsins á Hvolsvelli	12 000	
6 50	Breytingar á húsnæði, tölvulagnir o.fl.	20 000	
6 60	Upplýsingakerfi sýslumanna	20 000	
	Gjöld samtals		117 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	117 000	
5	Gjöld samtals		**117 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
06–501 Fangelsismálastofnun ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			357 800
1 01	Yfirstjórn	40 900	
1 21	Hegningarhúsið í Reykjavík	45 900	
1 23	Fangelsið Síðumúla	34 600	
1 25	Fangelsið Kópavogsbraut	30 500	
1 27	Fangelsið Litla-Hrauni	167 100	
1 29	Fangelsið Kvíabryggju	28 100	
1 91	Fangahjálp	5 300	
1 93	Sjúkrakostnaður refsifanga	1 000	
1 95	Fangavarðaskóli	2 100	
1 97	Forföll fangavarða	2 300	
	Gjöld samtals		357 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	241 100	
52–58	Önnur gjöld	113 000	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	3 700	
5	Gjöld samtals	357 800	
4	Sértekjur	34 800	
	Mismunur		**323 000**
06–591 Fangelsisbyggingar			
Viðfangsefni:			
Viðhaldsverkefni:			8 000
5 01	Viðhald bygginga	8 000	
Stofnkostnaður:			100 000
6 10	Stofnframkvæmdir	100 000	
	Gjöld samtals		108 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	108 000	
5	Gjöld samtals		**108 000**
06–701 Biskup Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			444 200
1 01	Yfirstjórn	47 000	
1 11	Vígslubiskup Skálholti	3 300	

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 13	Vígslubiskup Hólum	3 300	
1 15	Kirkjumiðstöð Austurlands	1 600	
1 21	Prestar og prófastar	364 600	
1 31	Kristnisjóður	18 300	
1 91	Skálholtsstaður	6 100	
Stofnkostnaður:			17 500
6 21	Skálholtsstaður	6 500	
6 22	Hallgrímskirkja	6 000	
6 23	Hóladómkirkja	3 000	
6 24	Snorrastofa	2 000	
	Gjöld samtals		461 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	348 800	
52–58	Önnur gjöld	93 000	
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	18 300	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	1 600	
5	Gjöld samtals	461 700	
4	Sértekjur	11 000	
	Mismunur		**450 700**
	Samtals		5 744 000

07 Félagsmálaráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
07–101 Félagsmálaráðuneyti, aðalskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			93 100
1 01	Yfirstjórn	83 700	
1 90	Reynslusveitarfélög	7 400	
1 99	Framkvæmdaáætlun um jafnréttismál	2 000	
	Gjöld samtals		93 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	50 600	
52–58	Önnur gjöld	40 300	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	2 200	
5	Gjöld samtals	93 100	
4	Sértekjur	100	
	Mismunur		**93 000**
07–199 Ráðstöfunarfé			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	5 000	
	Gjöld samtals		5 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	5 000	
5	Gjöld samtals		**5 000**
07–272 Byggingarsjóður verkamanna			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			608 000
6 01	Byggingarsjóður verkamanna	608 000	
	Gjöld samtals		608 000

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	608 000	
5	Gjöld samtals		**608 000**

07–275 Húsaleigubætur

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			320 000
1 10	Húsaleigubætur	320 000	
	Gjöld samtals		320 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	320 000	
5	Gjöld samtals		**320 000**

07–302 Ríkissáttasemjari

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			21 000
1 01	Ríkissáttasemjari	21 000	
	Gjöld samtals		21 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	13 800	
52–58	Önnur gjöld	7 200	
5	Gjöld samtals		**21 000**

07–311 Jafnréttisráð

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			23 400
1 01	Jafnréttisráð	20 200	
1 10	Framkvæmdaáætlun um jafnréttismál	3 200	
	Gjöld samtals		23 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	13 400	
52–58	Önnur gjöld	10 000	
5	Gjöld samtals		**23 400**

		Þús. kr.	Þús. kr.
07–321 Brunamálastofnun ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			66 800
1 01	Brunamálastofnun ríksins	55 100	
1 10	Námssjóður	3 500	
1 20	Brunamálaskóli	8 200	
Stofnkostnaður:			3 500
6 01	Tæki og búnaður	3 500	
	Gjöld samtals		70 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 800	
52–58	Önnur gjöld	43 000	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	3 500	
5	Gjöld samtals	70 300	
4	Sértekjur	81 100	
	Mismunur		**–10 800**
07–331 Vinnueftirlit ríksins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			148 500
1 01	Vinnueftirlit ríkisins	148 500	
Stofnkostnaður:			5 000
6 01	Tæki og búnaður	5 000	
	Gjöld samtals		153 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	95 500	
52–58	Önnur gjöld	58 000	
5	Gjöld samtals	153 500	
4	Sértekjur	36 400	
	Mismunur		**117 100**

		Þús. kr.	Þús. kr.
07–400 Málefni barna og ungmenna			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			215 800
1 01	Yfirstjórn	31 000	
1 20	Heimili fyrir börn og unglinga	87 000	
1 50	Móttöku- og meðferðarstöð	97 800	
Stofnkostnaður:			36 000
6 01	Tæki og búnaður	3 000	
6 20	Bygging húsnæðis	33 000	
	Gjöld samtals		251 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	85 300	
52–58	Önnur gjöld	74 700	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	91 800	
5	Gjöld samtals		**251 800**
07–401 Barnaverndarráð			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			10 000
1 01	Barnaverndarráð	10 000	
	Gjöld samtals		10 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	6 800	
52–58	Önnur gjöld	3 200	
5	Gjöld samtals		**10 000**
07–700 Málefni fatlaðra			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			42 500
1 03	Samráðsnefnd um ferlimál	2 100	
1 20	Vistun geðfatlaðra	12 800	
1 50	Laun vegna forfalla, orlofs o.fl.	16 700	
1 80	Starfsþjálfun	8 800	
1 81	Tölvumiðstöð fatlaðra	2 100	
	Gjöld samtals		42 500

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	30 100	
52–58	Önnur gjöld	1 500	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	10 900	
5	Gjöld samtals		**42 500**

07–701 Málefni fatlaðra, Reykjavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			254 800
1 01	Svæðisskrifstofa	24 800	
1 10	Svæðisráð	1 000	
1 20	Sambýli	127 400	
1 21	Heimili fyrir börn Akurgerði 20	14 600	
1 26	Sambýli Stigahlíð 71	11 900	
1 31	Tæknivinnustofa Öryrkjabandalags Íslands	5 800	
1 33	Vinnustofa Blindrafélagsins	4 400	
1 60	Dagvistun	8 300	
1 64	Skammtímavistun Álfalandi 6	24 200	
1 65	Skammtímavistun Hólabergi	10 900	
1 77	Vistheimili fyrir börn	17 300	
1 80	Atvinnuleit	2 400	
1 85	Félag heyrnarlausra	1 800	
	Gjöld samtals		254 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	174 000	
52–58	Önnur gjöld	19 600	
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	41 200	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	20 000	
5	Gjöld samtals		**254 800**

07–702 Málefni fatlaðra, Reykjanesi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			226 600
1 01	Svæðisskrifstofa	22 100	
1 10	Svæðisráð	1 000	
1 20	Sambýli	67 400	
1 30	Verndaður vinnustaður, Örvi	20 100	
1 40	Leikfangasafn Keflavík	1 200	
1 60	Skammtímavistun	26 000	
1 61	Dagvistun Keflavík	7 700	
1 64	Hæfingarstöðvar	23 200	

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 69	Skammtímavistun, Reykjadal	2 200	
1 70	Vistheimilið Tjaldanesi	39 300	
1 72	Gistiheimili Kópavogi	3 400	
1 73	Vistheimili fyrir börn	13 000	
	Gjöld samtals		226 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	176 800	
52–58	Önnur gjöld	42 600	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	7 200	
5	Gjöld samtals	226 600	
4	Sértekjur	6 200	
	Mismunur		**220 400**

07–703 Málefni fatlaðra, Vesturlandi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			58 400
1 01	Sveðisskrifstofa	9 800	
1 10	Sveðisráð	600	
1 20	Sambýli Akranesi	13 400	
1 21	Sambýli Borgarnesi	6 600	
1 30	Verndaður vinnustaður Akranesi	11 300	
1 40	Leikfangasöfn Vesturlandi	3 500	
1 60	Dagvistun Akranesi	6 800	
1 61	Skammtímavistun	6 400	
	Gjöld samtals		58 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	46 200	
52–58	Önnur gjöld	11 100	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	1 100	
5	Gjöld samtals	58 400	
4	Sértekjur	6 600	
	Mismunur		**51 800**

		Þús. kr.	Þús. kr.
07–704 Málefni fatlaðra, Vestfjörðum			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			43 200
1 01	Svæðisskrifstofa	8 900	
1 10	Svæðisráð	600	
1 20	Sambýli Ísafirði	2 200	
1 40	Leikfangasöfn Vestfjörðum	4 800	
1 50	Þjónustumiðstöð Bræðratungu	26 700	
	Gjöld samtals		43 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	33 100	
52–58	Önnur gjöld	9 300	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	800	
5	Gjöld samtals		**43 200**
07–705 Málefni fatlaðra, Norðurlandi vestra			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			86 000
1 01	Svæðisskrifstofa	10 800	
1 10	Svæðisráð	700	
1 20	Sambýli	51 700	
1 40	Leikfangasöfn Norðurlandi vestra	6 400	
1 50	Vistheimili fyrir börn	7 400	
1 60	Skammtímavistun	3 900	
1 61	Dagvist Siglufirði	3 800	
1 90	Verkstjórn	1 300	
	Gjöld samtals		86 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	71 500	
52–58	Önnur gjöld	12 400	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	2 100	
5	Gjöld samtals		**86 000**
07–706 Málefni fatlaðra, Norðurlandi eystra			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			249 700
1 01	Svæðisskrifstofa	24 100	
1 10	Svæðisráð	700	
1 20	Sambýli	101 200	

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 30	Iðjulundur, verndaður vinnustaður	22 100	
1 31	Verndaður vinnustaður	14 000	
1 40	Leikfangasafn Akureyri	2 500	
1 60	Skammtímavistun	12 200	
1 70	Vistheimilið Sólborg	72 900	
	Gjöld samtals		249 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	205 500	
52–58	Önnur gjöld	41 900	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	2 300	
5	Gjöld samtals	249 700	
4	Sértekjur	17 100	
	Mismunur		**232 600**

07–707 Málefni fatlaðra, Austurlandi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			63 000
1 01	Svæðisskrifstofa	17 800	
1 10	Svæðisráð	600	
1 20	Sambýli Egilsstöðum	29 300	
1 30	Verndaður vinnustaður Egilsstöðum	6 600	
1 50	Þjónustumiðstöð Vonarlandi	6 500	
1 60	Þroskaþjálfun Höfn í Hornafirði	2 200	
	Gjöld samtals		63 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	51 500	
52–58	Önnur gjöld	10 300	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	1 200	
5	Gjöld samtals	63 000	
4	Sértekjur	1 200	
	Mismunur		**61 800**

07–708 Málefni fatlaðra, Suðurlandi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			120 700
1 01	Svæðisskrifstofa	14 800	
1 10	Svæðisráð	700	

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 20	Sambýli Selfossi	28 200	
1 24	Sambýli Bitru	6 400	
1 25	Sambýli Hlíðartungu	6 400	
1 26	Sambýli Vestmannaeyjum	7 300	
1 30	Verndaður vinnustaður Selfossi	8 600	
1 31	Verndaður vinnustaður Vestmannaeyjum	11 500	
1 40	Leikfangasafn Vestmannaeyjum	1 600	
1 50	Vistheimili fyrir börn	14 000	
1 70	Lambhagi	8 300	
1 72	Skaftholt	6 400	
1 73	Meðferðarheimili Búhamri 17, Vestmannaeyjum	6 500	
	Gjöld samtals		120 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	80 200	
52–58	Önnur gjöld	20 600	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	19 900	
5	Gjöld samtals	120 700	
4	Sértekjur	6 300	
	Mismunur		**114 400**

07–710 Meðferðarheimili og sambýli einhverfra

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			48 400
1 70	Heimili einhverfra	48 400	
	Gjöld samtals		48 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	45 800	
52–58	Önnur gjöld	2 600	
5	Gjöld samtals		**48 400**

07–711 Styrktarfélag vangefinna

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			196 500
1 20	Sambýli	55 200	
1 30	Vinnustofan Ás	24 000	
1 60	Dagvistun Lækjarási	27 500	

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 61	Dagvistun Bjarkarási	31 700	
1 62	Dagvistun Lyngási	43 500	
1 63	Skammtímavistun Víðihlíð 9	14 600	
	Gjöld samtals		196 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	141 700	
52–58	Önnur gjöld	54 800	
5	Gjöld samtals	196 500	
4	Sértekjur	12 700	
	Mismunur		**183 800**

07–720 Skálatúnsheimilið, Mosfellsbæ

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			105 700
1 70	Vistheimilið Skálatúni	105 700	
	Gjöld samtals		105 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	80 800	
52–58	Önnur gjöld	24 900	
5	Gjöld samtals	105 700	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**104 700**

07–722 Sólheimar Grímsnesi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			76 900
1 70	Vistheimilið að Sólheimum, Grímsnesi	76 900	
	Gjöld samtals		76 900
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	76 900	
5	Gjöld samtals		**76 900**

		Þús. kr.	Þús. kr.
07–750 Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			68 800
1 01	Yfirstjórn	68 800	
	Gjöld samtals		68 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	51 100	
52–58	Önnur gjöld	17 700	
5	Gjöld samtals	68 800	
4	Sértekjur	3 800	
	Mismunur		**65 000**
07–795 Framkvæmdasjóður fatlaðra			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			330 000
6 01	Framkvæmdasjóður fatlaðra	330 000	
	Gjöld samtals		330 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	2 000	
52–58	Önnur gjöld	328 000	
5	Gjöld samtals		**330 000**
07–801 Jöfnunarsjóður sveitarfélaga			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			2 018 000
1 10	Jöfnunarsjóður sveitarfélaga	2 018 000	
	Gjöld samtals		2 018 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	2 018 000	
5	Gjöld samtals		**2 018 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
07–950 Rekstrarhagræðing			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			20 000
1 90	Rekstrarhagræðing	20 000	
	Gjöld samtals		20 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	20 000	
5	Gjöld samtals		**20 000**
07–980 Vinnumálaskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			60 800
1 01	Yfirstjórn	60 800	
	Gjöld samtals		60 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	33 800	
52–58	Önnur gjöld	27 000	
5	Gjöld samtals	60 800	
4	Sértekjur	48 400	
	Mismunur		**12 400**
07–981 Vinnumál			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			106 100
1 10	Félagsdómur	3 500	
1 32	Starfsmenntun í atvinnulífinu	48 000	
1 70	Atvinnumál kvenna	20 000	
1 81	Alþjóðavinnumálastofnunin, ILO	5 200	
1 90	Ýmislegt	29 400	
	Gjöld samtals		106 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	4 000	
52–58	Önnur gjöld	1 000	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	95 900	
	5918 Til erlendra aðila	5 200	
5	Gjöld samtals		**106 100**

		Þús. kr.	Þús. kr.
07–982 Ábyrgðasjóður launa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			400 000
1 01	Ábyrgðasjóður launa vegna gjaldþrota	400 000	
	Gjöld samtals		400 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	400 000	
5	Gjöld samtals		**400 000**
07–984 Atvinnuleysistryggingasjóður			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			3 264 000
1 10	Atvinnuleysistryggingasjóður	3 264 000	
	Gjöld samtals		3 264 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	3 264 000	
5	Gjöld samtals		**3 264 000**
07–985 Félagsmálaskóli alþýðu			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			18 900
1 10	Almennur rekstur	12 500	
1 20	ASÍ, Menningar- og fræðslusamband alþýðu	4 400	
1 30	Norræni verkalýðsskólinn í Genf	200	
1 40	Námskeið fyrir trúnaðarmenn á vinnustöðum	1 800	
	Gjöld samtals		18 900
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	18 700	
	5918 Til erlendra aðila	200	
5	Gjöld samtals		**18 900**

		Þús. kr.	Þús. kr.
07–999	**Félagsmál, ýmis starfsemi**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			134 400
1 10	Kostnaður skv. 15. gr. laga nr. 40/1991, um félagsþjónustu sveitarfélaga	11 000	
1 11	Meðlög samkvæmt lögum nr. 9/1981	61 800	
1 30	Sjómannastofur	1 100	
1 31	Félagasamtök, styrkir	21 700	
1 40	Kvennaathvarf í Reykjavík	15 400	
1 41	Stígamót	6 900	
1 50	Framkvæmd laga nr. 40/1991, um félagsþjónustu sveitarfélaga	1 800	
1 80	Snjóflóða- og skriðufallavarnir	6 500	
1 90	Ýmis framlög	8 200	
	Gjöld samtals		134 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	1 300	
52–58	Önnur gjöld	500	
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	6 500	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	126 100	
5	Gjöld samtals		**134 400**
	Samtals		9 328 600

08 Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–101	**Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti, aðalskrifstofa**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			124 200
1 01	Yfirstjórn	124 200	
Stofnkostnaður:			3 000
6 01	Tæki og búnaður	3 000	
	Gjöld samtals		127 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	70 400	
52–58	Önnur gjöld	56 500	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	300	
5	Gjöld samtals	127 200	
4	Sértekjur	4 200	
	Mismunur		**123 000**
08–199	**Ráðstöfunarfé**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			8 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	8 000	
	Gjöld samtals		8 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	8 000	
5	Gjöld samtals		**8 000**
08–201	**Tryggingastofnun ríkisins**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			500 200
1 01	Tryggingastofnun ríkisins	500 200	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Viðhaldsverkefni:			2 300
5 20	Viðhald húseignar	2 300	
Stofnkostnaður:			25 200
6 01	Tæki og búnaður	25 200	
	Gjöld samtals		527 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	275 800	
52–58	Önnur gjöld	251 000	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	900	
5	Gjöld samtals	527 700	
4	Sértekjur	115 100	
	Mismunur		**412 600**

08–204 Lífeyristryggingar

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 830 000
1 10	Lífeyristryggingar	15 830 000	
	Gjöld samtals		15 830 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	15 830 000	
5	Gjöld samtals		**15 830 000**

08–206 Sjúkratryggingar

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			9 970 000
1 10	Sjúkratryggingar	9 970 000	
	Gjöld samtals		9 970 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	9 970 000	
5	Gjöld samtals		**9 970 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–208 Slysatryggingar			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			540 000
1 10	Slysatryggingar	540 000	
	Gjöld samtals		540 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	540 000	
5	Gjöld samtals		**540 000**
08–214 Eftirlaunasjóður aldraðra			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			107 000
1 10	Eftirlaunasjóður aldraðra	107 000	
	Gjöld samtals		107 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	107 000	
5	Gjöld samtals		**107 000**
08–301 Landlæknir			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			42 000
1 01	Yfirstjórn	39 400	
1 10	Læknaráð	1 900	
1 20	Sjúkraflutningaráð	700	
	Gjöld samtals		42 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	27 800	
52–58	Önnur gjöld	14 200	
5	Gjöld samtals		**42 000**
08–323 Tryggingaeftirlitið			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			31 400
1 01	Tryggingaeftirlitið	31 400	
	Gjöld samtals		31 400

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 400	
52–58	Önnur gjöld	8 000	
5	Gjöld samtals	31 400	
4	Sértekjur	31 400	
	Mismunur		

08–324 Heyrnar- og talmeinastöð Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			90 100
1 01	Heyrnar- og talmeinastöð Íslands	90 100	
Stofnkostnaður:			2 000
6 10	Fasteign	2 000	
	Gjöld samtals		92 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	30 900	
52–58	Önnur gjöld	19 600	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	41 600	
5	Gjöld samtals	92 100	
4	Sértekjur	18 400	
	Mismunur		**73 700**

08–326 Sjónstöð Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			40 500
1 01	Sjónstöð Íslands	40 500	
	Gjöld samtals		40 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	11 000	
52–58	Önnur gjöld	5 600	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	23 900	
5	Gjöld samtals	40 500	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**39 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–327 Geislavarnir ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			21 600
1 01	Geislavarnir ríkisins	21 600	
Stofnkostnaður:			1 500
6 01	Tæki og búnaður	1 500	
	Gjöld samtals		23 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	12 400	
52–58	Önnur gjöld	10 700	
5	Gjöld samtals	23 100	
4	Sértekjur	6 400	
	Mismunur		**16 700**
08–330 Manneldisráð			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			10 000
1 01	Manneldisráð	10 000	
	Gjöld samtals		10 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	5 300	
52–58	Önnur gjöld	4 700	
5	Gjöld samtals	10 000	
4	Sértekjur	100	
	Mismunur		**9 900**
08–340 Málefni fatlaðra			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			48 100
1 10	Endurhæfingarstöð Styrktarfélags lamaðra og fatlaðra	11 300	
1 20	Sjálfsbjörg Akureyri	4 200	
1 30	Sumardvalarheimili í Reykjadal	9 900	
1 40	Endurhæfingarstöð hjarta- og lungnasjúklinga, Reykjavík	11 200	
1 50	Endurhæfingarstöð Geðverndarfélags Íslands	2 000	

		Þús. kr.	Þús. kr.
1 60	Gigtlækningastöð Gigtarfélags Íslands	4 500	
1 70	Endurhæfingarstöð hjarta- og lungnasjúklinga, Akureyri	1 500	
1 90	Ýmis starfsemi	3 500	
	Stofnkostnaður:		20 000
6 90	Styrkir til ýmissa framkvæmda	20 000	
	Gjöld samtals		68 100
	Tegundasundurliðun:		
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	68 100	
5	Gjöld samtals		**68 100**

08–350 Sjúkrahúsið Akranesi

	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		448 900
1 01	Sjúkrahúsið Akranesi	448 900	
	Gjöld samtals		448 900
	Tegundasundurliðun:		
51	Laun	318 100	
52–58	Önnur gjöld	130 800	
5	Gjöld samtals	448 900	
4	Sértekjur	38 700	
	Mismunur		**410 200**

08–352 Sjúkrahúsið Patreksfirði

	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		73 300
1 01	Sjúkrahúsið Patreksfirði	73 300	
	Gjöld samtals		73 300
	Tegundasundurliðun:		
51	Laun	49 400	
52–58	Önnur gjöld	23 900	
5	Gjöld samtals	73 300	
4	Sértekjur	3 000	
	Mismunur		**70 300**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–353 Fjórðungssjúkrahúsið Ísafirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			234 500
1 01	Fjórðungssjúkrahúsið Ísafirði	234 500	
	Gjöld samtals		234 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	164 500	
52–58	Önnur gjöld	70 000	
5	Gjöld samtals	234 500	
4	Sértekjur	32 700	
	Mismunur		**201 800**
08–355 Sjúkrahús Austur-Húnvetninga, Blönduósi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			122 400
1 01	Sjúkrahús Austur-Húnvetninga, Blönduósi	122 400	
	Gjöld samtals		122 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	92 800	
52–58	Önnur gjöld	29 600	
5	Gjöld samtals	122 400	
4	Sértekjur	7 400	
	Mismunur		**115 000**
08–356 Sjúkrahúsið Sauðárkróki			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			276 800
1 01	Sjúkrahúsið Sauðárkróki	276 800	
	Gjöld samtals		276 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	204 200	
52–58	Önnur gjöld	72 600	
5	Gjöld samtals	276 800	
4	Sértekjur	18 800	
	Mismunur		**258 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–357 Sjúkrahúsið Siglufirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			133 100
1 01	Sjúkrahúsið Siglufirði	133 100	
	Gjöld samtals		133 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	90 200	
52–58	Önnur gjöld	42 900	
5	Gjöld samtals	133 100	
4	Sértekjur	8 400	
	Mismunur		**124 700**
08–358 Fjórðungssjúkrahúsið Akureyri			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 281 300
1 01	Fjórðungssjúkrahúsið Akureyri	1 281 300	
Viðhaldsverkefni:			20 800
5 01	Fasteign	20 800	
Stofnkostnaður:			45 000
6 01	Tæki og búnaður	10 000	
6 50	Nýbygging	35 000	
	Gjöld samtals		1 347 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	872 100	
52–58	Önnur gjöld	475 000	
5	Gjöld samtals	1 347 100	
4	Sértekjur	152 000	
	Mismunur		**1 195 100**
08–359 Sjúkrahúsið Húsavík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			249 900
1 01	Sjúkrahúsið Húsavík	249 900	
	Gjöld samtals		249 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	176 400	
52–58	Önnur gjöld	73 500	
5	Gjöld samtals	249 900	
4	Sértekjur	25 900	
	Mismunur		**224 000**

08–360 Sjúkrahúsið Seyðisfirði

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			91 500
1 01	Sjúkrahúsið Seyðisfirði	91 500	
	Gjöld samtals		91 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	54 300	
52–58	Önnur gjöld	37 200	
5	Gjöld samtals	91 500	
4	Sértekjur	4 900	
	Mismunur		**86 600**

08–361 Fjórðungssjúkrahúsið Neskaupstað

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			177 500
1 01	Fjórðungssjúkrahúsið Neskaupstað	177 500	
	Gjöld samtals		177 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	128 700	
52–58	Önnur gjöld	48 800	
5	Gjöld samtals	177 500	
4	Sértekjur	20 000	
	Mismunur		**157 500**

08–363 Sjúkrahúsið Egilsstöðum

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			100 900
1 01	Sjúkrahúsið Egilsstöðum	100 900	
	Gjöld samtals		100 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	74 600	
52–58	Önnur gjöld	26 300	
5	Gjöld samtals	100 900	
4	Sértekjur	5 000	
	Mismunur		**95 900**

08–365 Sjúkrahús Suðurlands, Selfossi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			239 100
1 01	Sjúkrahús Suðurlands, Selfossi	239 100	
	Gjöld samtals		239 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	172 200	
52–58	Önnur gjöld	66 900	
5	Gjöld samtals	239 100	
4	Sértekjur	31 200	
	Mismunur		**207 900**

08–366 Sjúkrahúsið Vestmannaeyjum

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			192 300
1 01	Sjúkrahúsið Vestmannaeyjum	192 300	
	Gjöld samtals		192 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	136 200	
52–58	Önnur gjöld	56 100	
5	Gjöld samtals	192 300	
4	Sértekjur	21 300	
	Mismunur		**171 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–367 Sjúkrahúsið Suðurnesjum			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			283 700
1 01	Sjúkrahúsið Suðurnesjum	223 500	
1 10	Hjúkrunarheimilið Víðihlíð	60 200	
	Gjöld samtals		283 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	193 000	
52–58	Önnur gjöld	90 700	
5	Gjöld samtals	283 700	
4	Sértekjur	51 500	
	Mismunur		**232 200**
08–368 Sólvangur, Hafnarfirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			225 200
1 01	Sólvangur, Hafnarfirði	225 200	
	Gjöld samtals		225 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	177 000	
52–58	Önnur gjöld	48 200	
5	Gjöld samtals	225 200	
4	Sértekjur	8 400	
	Mismunur		**216 800**
08–370 Sjúkrahús með fjölþætta starfsemi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			56 500
1 01	Sjúkrahús með fjölþætta starfsemi	56 500	
Stofnkostnaður:			80 000
6 50	Stofnframkvæmdir vegna endurskipulagningar	80 000	
	Gjöld samtals		136 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	42 000	
52–58	Önnur gjöld	94 500	
5	Gjöld samtals		**136 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–371 Ríkisspítalar			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			7 064 900
1 01	Ríkisspítalar	7 064 900	
Viðhaldsverkefni:			74 000
5 60	Stjórnarnefnd, viðhald	74 000	
Stofnkostnaður:			239 000
6 60	Stjórnarnefnd, stofnkostnaður	95 000	
6 70	Nýframkvæmdir á Landspítalalóð	144 000	
	Gjöld samtals		7 377 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	4 575 900	
52–58	Önnur gjöld	2 802 000	
5	Gjöld samtals	7 377 900	
4	Sértekjur	795 000	
	Mismunur		**6 582 900**
08–375 Sjúkrahús Reykjavíkur			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			4 298 000
1 11	Borgarspítalinn	3 234 100	
1 21	St. Jósefsspítali, Landakoti	808 700	
1 31	Sjúkrahús Reykjavíkur, barnadeild	50 000	
1 32	Sjúkrahús Reykjavíkur, augndeild	105 200	
1 33	Sjúkrahús Reykjavíkur, sameiginleg verkefni	100 000	
Viðhaldsverkefni:			46 600
5 01	Viðhald	46 600	
Stofnkostnaður:			35 000
6 01	Tæki og búnaður	35 000	
	Gjöld samtals		4 379 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	2 907 100	
52–58	Önnur gjöld	1 472 500	
5	Gjöld samtals	4 379 600	
4	Sértekjur	618 300	
	Mismunur		**3 761 300**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–378 Læknishéraðasjóður			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			2 500
1 01	Læknishéraðasjóður	2 500	
	Gjöld samtals		2 500
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	2 500	
5	Gjöld samtals		**2 500**
08–381 Sjúkrahús og læknisbústaðir			
Viðfangsefni:			
Viðhaldsverkefni:			25 000
5 50	Viðhald sjúkrahúsa, óskipt	25 000	
Stofnkostnaður:			285 600
6 60	Tækjakaup, óskipt	17 400	
6 90	Bygging sjúkrahúsa, heilsugæslustöðva og læknisbústaða	268 200	
	Gjöld samtals		310 600
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	310 600	
5	Gjöld samtals		**310 600**
08–385 Framkvæmdasjóður aldraðra			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			251 000
1 01	Kostnaður skv. 3.- 5. tölul. 12. gr. laga um málefni aldraðra	251 000	
Stofnkostnaður:			229 000
6 01	Stofnkostnaður og endurbætur	229 000	
	Gjöld samtals		480 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	480 000	
5	Gjöld samtals		**480 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–393 Lyfjamál			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			7 500
1 31	Lyfsölusjóður	1 900	
1 41	Útgáfa sérlyfjaskrár og lyfjaverðskrár	4 000	
1 51	Evrópska lyfjaskráin	300	
1 61	Norræn samvinna í lyfsölumálum	300	
1 71	Samheitaverðskrá lyfja	1 000	
	Gjöld samtals		7 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	1 500	
52–58	Önnur gjöld	5 100	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	900	
5	Gjöld samtals	7 500	
4	Sértekjur	900	
	Mismunur		**6 600**
08–395 Lyfjaeftirlit ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 100
1 01	Lyfjaeftirlit ríkisins	15 100	
	Gjöld samtals		15 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 600	
52–58	Önnur gjöld	5 500	
5	Gjöld samtals	15 100	
4	Sértekjur	15 100	
	Mismunur		
08–396 Lyfjanefnd			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			14 700
1 01	Lyfjanefnd	14 700	
	Gjöld samtals		14 700

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 400	
52–58	Önnur gjöld	5 300	
5	Gjöld samtals	14 700	
4	Sértekjur	14 700	
	Mismunur		

08–399 Heilbrigðismál, ýmis starfsemi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			234 200
1 30	Krabbameinsfélag Íslands, krabbameinsskráning	2 000	
1 31	Krabbameinsfélag Íslands, kostnaður við krabbameinsleit	100 500	
1 32	Minningarsjóður Landspítalans	9 000	
1 35	Hjartavernd, Monica-rannsóknir	3 500	
1 37	Hjartavernd	10 300	
1 40	Kostnaður skv. lögum nr. 25/1975	1 000	
1 42	Kostnaður samkvæmt lögum um farsóttir, sóttvarnir og ónæmi	45 300	
1 50	Tannverndarsjóður	10 000	
1 53	Tóbaksvarnir	8 900	
1 59	Krýsuvíkurskóli, vist- og meðferðarheimili	12 000	
1 71	Norræni heilsugæsluskólinn	6 300	
1 81	Alþjóðaheilbrigðismálastofnunin, WHO	7 900	
1 90	Ýmis framlög	8 000	
1 95	Kynsjúkdómar, alnæmi	9 500	
	Gjöld samtals		234 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	3 800	
52–58	Önnur gjöld	38 700	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	177 500	
	5918 Til erlendra aðila	14 200	
5	Gjöld samtals		**234 200**

08–400 St. Jósefsspítali, Hafnarfirði

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			260 400
1 01	St. Jósefsspítali, Hafnarfirði	260 400	
	Gjöld samtals		260 400

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	179 900	
52–58	Önnur gjöld	80 500	
5	Gjöld samtals	260 400	
4	Sértekjur	44 500	
	Mismunur		**215 900**

08–401 St. Fransiskusspítali, Stykkishólmi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			113 900
1 01	St. Fransiskusspítali, Stykkishólmi	113 900	
	Gjöld samtals		113 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	82 400	
52–58	Önnur gjöld	31 500	
5	Gjöld samtals	113 900	
4	Sértekjur	8 900	
	Mismunur		**105 000**

08–402 Sjúkrahús Hvammstanga

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			89 300
1 01	Sjúkrahús Hvammstanga	89 300	
	Gjöld samtals		89 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	63 800	
52–58	Önnur gjöld	25 500	
5	Gjöld samtals	89 300	
4	Sértekjur	2 200	
	Mismunur		**87 100**

08–403 Sjúkrahús Bolungarvíkur

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			43 300
1 01	Sjúkrahús Bolungarvíkur	43 300	
	Gjöld samtals		43 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	31 100	
52–58	Önnur gjöld	12 200	
5	Gjöld samtals	43 300	
4	Sértekjur	800	
	Mismunur		**42 500**

08–404 Sjúkraskýlið Hólmavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			25 900
1 01	Sjúkraskýlið Hólmavík	25 900	
	Gjöld samtals		25 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	18 900	
52–58	Önnur gjöld	7 000	
5	Gjöld samtals	25 900	
4	Sértekjur	400	
	Mismunur		**25 500**

08–405 Sjúkraskýlið Þingeyri

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			12 300
1 01	Sjúkraskýlið Þingeyri	12 300	
	Gjöld samtals		12 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 500	
52–58	Önnur gjöld	2 800	
5	Gjöld samtals	12 300	
4	Sértekjur	100	
	Mismunur		**12 200**

08–406 Öldrunarstofnun Önfirðinga, Flateyri

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			12 300
1 01	Öldrunarstofnun Önfirðinga, Flateyri	12 300	
	Gjöld samtals		12 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 300	
52–58	Önnur gjöld	3 000	
5	Gjöld samtals	12 300	
4	Sértekjur	100	
	Mismunur		**12 200**

08–407 Sundabúð II, Vopnafirði

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			28 400
1 01	Sundabúð II, Vopnafirði	28 400	
	Gjöld samtals		28 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	20 600	
52–58	Önnur gjöld	7 800	
5	Gjöld samtals	28 400	
4	Sértekjur	2 400	
	Mismunur		**26 000**

08–408 Sunnuhlíð, Kópavogi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			135 300
1 01	Sunnuhlíð, Kópavogi	135 300	
	Gjöld samtals		135 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	97 700	
52–58	Önnur gjöld	37 600	
5	Gjöld samtals	135 300	
4	Sértekjur	14 500	
	Mismunur		**120 800**

08–409 Hjúkrunarheimilið Skjól

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			274 900
1 01	Hjúkrunarheimilið Skjól	274 900	
	Gjöld samtals		274 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	192 200	
52–58	Önnur gjöld	82 700	
5	Gjöld samtals	274 900	
4	Sértekjur	10 000	
	Mismunur		**264 900**

08–410 Hjúkrunarheimilið Eir

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			139 600
1 01	Hjúkrunarheimilið Eir	139 600	
	Gjöld samtals		139 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	99 800	
52–58	Önnur gjöld	39 800	
5	Gjöld samtals	139 600	
4	Sértekjur	12 000	
	Mismunur		**127 600**

08–411 Garðvangur, Garði

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			99 000
1 01	Garðvangur, Garði	99 000	
	Gjöld samtals		99 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	68 800	
52–58	Önnur gjöld	30 200	
5	Gjöld samtals	99 000	
4	Sértekjur	1 700	
	Mismunur		**97 300**

08–420 Samtök áhugamanna um áfengisvandamálið

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			209 100
1 01	Sjúkrastofnanir SÁÁ	209 100	
	Gjöld samtals		209 100

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	126 300	
52–58	Önnur gjöld	82 800	
5	Gjöld samtals	209 100	
4	Sértekjur	7 200	
	Mismunur		**201 900**

08–421 Víðines

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			74 000
1 01	Víðines	74 000	
	Gjöld samtals		74 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	42 600	
52–58	Önnur gjöld	31 400	
5	Gjöld samtals	74 000	
4	Sértekjur	7 100	
	Mismunur		**66 900**

08–422 Hlaðgerðarkot

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			37 800
1 01	Hlaðgerðarkot	37 800	
	Gjöld samtals		37 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 300	
52–58	Önnur gjöld	14 500	
5	Gjöld samtals		**37 800**

08–430 Sjálfsbjörg, hjúkrunar- og endurhæfingarstofnun

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			190 300
1 01	Sjálfsbjörg, hjúkrunar- og endurhæfingarstofnun	190 300	
	Gjöld samtals		190 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	135 400	
52–58	Önnur gjöld	54 900	
5	Gjöld samtals	190 300	
4	Sértekjur	24 100	
	Mismunur		**166 200**

08–431 Heilsuhæli Náttúrulækningafélags Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			192 000
1 01	Endurhæfingardeild	56 600	
1 10	Heilsuhælisdeild	135 400	
	Gjöld samtals		192 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	37 700	
52–58	Önnur gjöld	18 900	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	135 400	
5	Gjöld samtals		**192 000**

08–490 Vistun ósakhæfra afbrotamanna

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			70 000
1 01	Vistun ósakhæfra afbrotamanna	70 000	
	Gjöld samtals		70 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	45 200	
52–58	Önnur gjöld	24 800	
5	Gjöld samtals	70 000	
4	Sértekjur	400	
	Mismunur		**69 600**

08–500 Heilsugæslustöðvar, almennt

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			251 600
1 10	Heilsugæslustöðvar, almennt	251 600	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Viðhaldsverkefni:			45 000
5 01	Viðhald, óskipt	25 000	
5 80	Viðhald starfsmannaíbúða	20 000	
Stofnkostnaður:			36 300
6 01	Tæki og búnaður	25 000	
6 10	Heyrnarmælingaklefar	5 300	
6 90	Tölvuvæðing	6 000	
	Gjöld samtals		332 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	44 800	
52–58	Önnur gjöld	123 500	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	164 600	
5	Gjöld samtals	332 900	
4	Sértekjur	20 000	
	Mismunur		**312 900**

08–510 Heilsuverndarstöðin í Reykjavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			316 800
1 01	Heilsuverndarstöðin í Reykjavík	316 800	
	Gjöld samtals		316 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	170 000	
52–58	Önnur gjöld	109 500	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	37 300	
5	Gjöld samtals	316 800	
4	Sértekjur	17 800	
	Mismunur		**299 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–511	**Heilsugæsla í Reykjavík, Austurbæjarumdæmi nyrðra**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			56 500
1 10	Heilsugæslustöðin Árbæ	34 200	
1 20	Heilsugæslustöðin Grafarvogi	22 300	
	Gjöld samtals		56 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	37 600	
52–58	Önnur gjöld	18 900	
5	Gjöld samtals	56 500	
4	Sértekjur	9 100	
	Mismunur		**47 400**
08–512	**Heilsugæsla í Reykjavík, Austurbæjarumdæmi syðra**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			74 000
1 10	Heilsugæslustöðin Efra-Breiðholti	41 600	
1 20	Heilsugæslustöðin Mjódd	32 400	
	Gjöld samtals		74 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	52 300	
52–58	Önnur gjöld	21 700	
5	Gjöld samtals	74 000	
4	Sértekjur	15 000	
	Mismunur		**59 000**
08–513	**Heilsugæsla í Reykjavík, Miðbæjarumdæmi**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			27 300
1 10	Heilsugæslustöðin Fossvogi	27 300	
	Gjöld samtals		27 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	20 300	
52–58	Önnur gjöld	7 000	
5	Gjöld samtals	27 300	
4	Sértekjur	4 000	
	Mismunur		**23 300**

08–514 Heilsugæsla í Reykjavík, Vesturbæjarumdæmi

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			55 700
1 10	Heilsugæslustöðin Hlíðum	25 300	
1 20	Heilsugæslustöðin Miðbæ	30 400	
	Gjöld samtals		55 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	41 800	
52–58	Önnur gjöld	13 900	
5	Gjöld samtals	55 700	
4	Sértekjur	9 100	
	Mismunur		**46 600**

08–515 Heilsugæslustöðin Lágmúla í Reykjavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			38 200
1 01	Heilsugæslustöðin Lágmúla	38 200	
	Gjöld samtals		38 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	24 200	
52–58	Önnur gjöld	14 000	
5	Gjöld samtals	38 200	
4	Sértekjur	7 200	
	Mismunur		**31 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–521	**Heilsugæslustöðin Akranesi**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			31 500
1 01	Heilsugæslustöðin Akranesi	31 500	
	Gjöld samtals		31 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 800	
52–58	Önnur gjöld	7 700	
5	Gjöld samtals	31 500	
4	Sértekjur	3 200	
	Mismunur		**28 300**
08–522	**Heilsugæslustöðin Borgarnesi**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			30 200
1 01	Heilsugæslustöðin Borgarnesi	30 200	
	Gjöld samtals		30 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	21 000	
52–58	Önnur gjöld	9 200	
5	Gjöld samtals	30 200	
4	Sértekjur	9 100	
	Mismunur		**21 100**
08–523	**Heilsugæslustöðin Stykkishólmi**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 800
1 01	Heilsugæslustöðin Stykkishólmi	15 800	
	Gjöld samtals		15 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	11 500	
52–58	Önnur gjöld	4 300	
5	Gjöld samtals	15 800	
4	Sértekjur	2 400	
	Mismunur		**13 400**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–524 Heilsugæslustöðin Ólafsvík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			23 600
1 01	Heilsugæslustöðin Ólafsvík	23 600	
	Gjöld samtals		23 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	15 200	
52–58	Önnur gjöld	8 400	
5	Gjöld samtals	23 600	
4	Sértekjur	9 200	
	Mismunur		**14 400**
08–525 Heilsugæslustöðin Grundarfirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			11 500
1 01	Heilsugæslustöðin Grundarfirði	11 500	
	Gjöld samtals		11 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 600	
52–58	Önnur gjöld	3 900	
5	Gjöld samtals	11 500	
4	Sértekjur	2 500	
	Mismunur		**9 000**
08–526 Heilsugæslustöðin Búðardal			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			19 000
1 01	Heilsugæslustöðin Búðardal	19 000	
	Gjöld samtals		19 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	13 500	
52–58	Önnur gjöld	5 500	
5	Gjöld samtals	19 000	
4	Sértekjur	2 700	
	Mismunur		**16 300**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–531 Heilsugæslustöðin Patreksfirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			21 600
1 01	Heilsugæslustöðin Patreksfirði	21 600	
	Gjöld samtals		21 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	13 200	
52–58	Önnur gjöld	8 400	
5	Gjöld samtals	21 600	
4	Sértekjur	5 100	
	Mismunur		**16 500**
08–532 Heilsugæslustöðin Ísafirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			42 100
1 01	Heilsugæslustöðin Ísafirði	42 100	
	Gjöld samtals		42 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 600	
52–58	Önnur gjöld	18 500	
5	Gjöld samtals	42 100	
4	Sértekjur	5 500	
	Mismunur		**36 600**
08–533 Heilsugæslustöðin Þingeyri			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			8 000
1 01	Heilsugæslustöðin Þingeyri	8 000	
	Gjöld samtals		8 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	5 400	
52–58	Önnur gjöld	2 600	
5	Gjöld samtals	8 000	
4	Sértekjur	700	
	Mismunur		**7 300**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–534 Heilsugæslustöðin Flateyri			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			8 700
1 01	Heilsugæslustöðin Flateyri	8 700	
	Gjöld samtals		8 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	5 700	
52–58	Önnur gjöld	3 000	
5	Gjöld samtals	8 700	
4	Sértekjur	1 400	
	Mismunur		**7 300**
08–535 Heilsugæslustöðin Bolungarvík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			11 200
1 01	Heilsugæslustöðin Bolungarvík	11 200	
	Gjöld samtals		11 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 200	
52–58	Önnur gjöld	4 000	
5	Gjöld samtals	11 200	
4	Sértekjur	1 800	
	Mismunur		**9 400**
08–536 Heilsugæslustöðin Hólmavík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			11 200
1 01	Heilsugæslustöðin Hólmavík	11 200	
	Gjöld samtals		11 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 600	
52–58	Önnur gjöld	3 600	
5	Gjöld samtals	11 200	
4	Sértekjur	1 500	
	Mismunur		**9 700**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–541	**Heilsugæslustöðin Hvammstanga**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 800
1 01	Heilsugæslustöðin Hvammstanga	15 800	
	Gjöld samtals		15 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	10 800	
52–58	Önnur gjöld	5 000	
5	Gjöld samtals	15 800	
4	Sértekjur	6 700	
	Mismunur		**9 100**
08–542	**Heilsugæslustöðin Blönduósi**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			24 000
1 01	Heilsugæslustöðin Blönduósi	24 000	
	Gjöld samtals		24 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	16 500	
52–58	Önnur gjöld	7 500	
5	Gjöld samtals	24 000	
4	Sértekjur	6 000	
	Mismunur		**18 000**
08–543	**Heilsugæslustöðin Sauðárkróki**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			28 100
1 01	Heilsugæslustöðin Sauðárkróki	28 100	
	Gjöld samtals		28 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	18 600	
52–58	Önnur gjöld	9 500	
5	Gjöld samtals	28 100	
4	Sértekjur	3 800	
	Mismunur		**24 300**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–544 Heilsugæslustöðin Siglufirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 600
1 01	Heilsugæslustöðin Siglufirði	15 600	
	Gjöld samtals		15 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	10 100	
52–58	Önnur gjöld	5 500	
5	Gjöld samtals	15 600	
4	Sértekjur	2 500	
	Mismunur		**13 100**
08–551 Heilsugæslustöðin Ólafsfirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			12 000
1 01	Heilsugæslustöðin Ólafsfirði	12 000	
	Gjöld samtals		12 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 800	
52–58	Önnur gjöld	4 200	
5	Gjöld samtals	12 000	
4	Sértekjur	2 000	
	Mismunur		**10 000**
08–552 Heilsugæslustöðin Dalvík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			19 100
1 01	Heilsugæslustöðin Dalvík	19 100	
	Gjöld samtals		19 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	12 100	
52–58	Önnur gjöld	7 000	
5	Gjöld samtals	19 100	
4	Sértekjur	5 800	
	Mismunur		**13 300**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–553 Heilsugæslustöðin Akureyri			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			111 300
1 01	Heilsugæslustöðin Akureyri	111 300	
	Gjöld samtals		111 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	82 500	
52–58	Önnur gjöld	28 800	
5	Gjöld samtals	111 300	
4	Sértekjur	21 500	
	Mismunur		**89 800**
08–554 Heilsugæslustöðin Húsavík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			30 500
1 01	Heilsugæslustöðin Húsavík	30 500	
	Gjöld samtals		30 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	21 800	
52–58	Önnur gjöld	8 700	
5	Gjöld samtals	30 500	
4	Sértekjur	4 300	
	Mismunur		**26 200**
08–555 Heilsugæslustöðin Kópaskeri			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			9 400
1 01	Heilsugæslustöðin Kópaskeri	9 400	
	Gjöld samtals		9 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	6 300	
52–58	Önnur gjöld	3 100	
5	Gjöld samtals	9 400	
4	Sértekjur	1 600	
	Mismunur		**7 800**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–556 Heilsugæslustöðin Raufarhöfn			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			10 300
1 01	Heilsugæslustöðin Raufarhöfn	10 300	
	Gjöld samtals		10 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 500	
52–58	Önnur gjöld	2 800	
5	Gjöld samtals	10 300	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**9 300**
08–557 Heilsugæslustöðin Þórshöfn			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			11 000
1 01	Heilsugæslustöðin Þórshöfn	11 000	
	Gjöld samtals		11 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 300	
52–58	Önnur gjöld	3 700	
5	Gjöld samtals	11 000	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**10 000**
08–561 Heilsugæslustöðin Vopnafirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			15 500
1 01	Heilsugæslustöðin Vopnafirði	15 500	
	Gjöld samtals		15 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	10 600	
52–58	Önnur gjöld	4 900	
5	Gjöld samtals	15 500	
4	Sértekjur	2 400	
	Mismunur		**13 100**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–562	**Heilsugæslustöðin Egilsstöðum**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			37 400
1 01	Heilsugæslustöðin Egilsstöðum	37 400	
	Gjöld samtals		37 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	22 800	
52–58	Önnur gjöld	14 600	
5	Gjöld samtals	37 400	
4	Sértekjur	11 000	
	Mismunur		**26 400**
08–563	**Heilsugæslustöðin Seyðisfirði**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			9 900
1 01	Heilsugæslustöðin Seyðisfirði	9 900	
	Gjöld samtals		9 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 400	
52–58	Önnur gjöld	2 500	
5	Gjöld samtals	9 900	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**8 900**
08–564	**Heilsugæslustöðin Neskaupstað**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			14 900
1 01	Heilsugæslustöðin Neskaupstað	14 900	
	Gjöld samtals		14 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	11 900	
52–58	Önnur gjöld	3 000	
5	Gjöld samtals	14 900	
4	Sértekjur	2 200	
	Mismunur		**12 700**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–565 Heilsugæslustöðin Eskifirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			21 800
1 01	Heilsugæslustöðin Eskifirði	21 800	
	Gjöld samtals		21 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	13 600	
52–58	Önnur gjöld	8 200	
5	Gjöld samtals	21 800	
4	Sértekjur	3 800	
	Mismunur		**18 000**
08–566 Heilsugæslustöðin Fáskrúðsfirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			12 100
1 01	Heilsugæslustöðin Fáskrúðsfirði	12 100	
	Gjöld samtals		12 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	8 600	
52–58	Önnur gjöld	3 500	
5	Gjöld samtals	12 100	
4	Sértekjur	1 600	
	Mismunur		**10 500**
08–567 Heilsugæslustöðin Djúpavogi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			14 000
1 01	Heilsugæslustöðin Djúpavogi	14 000	
	Gjöld samtals		14 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 300	
52–58	Önnur gjöld	4 700	
5	Gjöld samtals	14 000	
4	Sértekjur	900	
	Mismunur		**13 100**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–568 Heilsugæslustöðin Höfn í Hornafirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			23 000
1 01	Heilsugæslustöðin Höfn í Hornafirði	23 000	
	Gjöld samtals		23 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	14 500	
52–58	Önnur gjöld	8 500	
5	Gjöld samtals	23 000	
4	Sértekjur	4 800	
	Mismunur		**18 200**
08–571 Heilsugæslustöðin Kirkjubæjarklaustri			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			10 700
1 01	Heilsugæslustöðin Kirkjubæjarklaustri	10 700	
	Gjöld samtals		10 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 400	
52–58	Önnur gjöld	3 300	
5	Gjöld samtals	10 700	
4	Sértekjur	1 100	
	Mismunur		**9 600**
08–572 Heilsugæslustöðin Vík í Mýrdal			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			9 700
1 01	Heilsugæslustöðin Vík í Mýrdal	9 700	
	Gjöld samtals		9 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	6 600	
52–58	Önnur gjöld	3 100	
5	Gjöld samtals	9 700	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**8 700**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–573 Heilsugæslustöðin Vestmannaeyjum			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			30 300
1 01	Heilsugæslustöðin Vestmannaeyjum	30 300	
	Gjöld samtals		30 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	19 100	
52–58	Önnur gjöld	11 200	
5	Gjöld samtals	30 300	
4	Sértekjur	9 700	
	Mismunur		**20 600**
08–574 Heilsugæslustöðin Hvolsvelli			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			10 900
1 01	Heilsugæslustöðin Hvolsvelli	10 900	
	Gjöld samtals		10 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 300	
52–58	Önnur gjöld	3 600	
5	Gjöld samtals	10 900	
4	Sértekjur	2 200	
	Mismunur		**8 700**
08–575 Heilsugæslustöðin Hellu			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			13 300
1 01	Heilsugæslustöðin Hellu	13 300	
	Gjöld samtals		13 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	8 800	
52–58	Önnur gjöld	4 500	
5	Gjöld samtals	13 300	
4	Sértekjur	3 300	
	Mismunur		**10 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–576 Heilsugæslustöðin Laugarási			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			17 700
1 01	Heilsugæslustöðin Laugarási	17 700	
	Gjöld samtals		17 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	13 100	
52–58	Önnur gjöld	4 600	
5	Gjöld samtals	17 700	
4	Sértekjur	4 000	
	Mismunur		**13 700**
08–577 Heilsugæslustöðin Selfossi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			34 800
1 01	Heilsugæslustöðin Selfossi	34 800	
	Gjöld samtals		34 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 200	
52–58	Önnur gjöld	11 600	
5	Gjöld samtals	34 800	
4	Sértekjur	9 300	
	Mismunur		**25 500**
08–578 Heilsugæslustöðin Hveragerði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			10 000
1 01	Heilsugæslustöðin Hveragerði	10 000	
	Gjöld samtals		10 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	7 500	
52–58	Önnur gjöld	2 500	
5	Gjöld samtals	10 000	
4	Sértekjur	1 200	
	Mismunur		**8 800**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–579 Heilsugæslustöðin Þorlákshöfn			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			11 100
1 01	Heilsugæslustöðin Þorlákshöfn	11 100	
	Gjöld samtals		11 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	8 300	
52–58	Önnur gjöld	2 800	
5	Gjöld samtals	11 100	
4	Sértekjur	1 600	
	Mismunur		**9 500**
08–581 Heilsugæslustöð Suðurnesja			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			79 400
1 01	Heilsugæslustöð Suðurnesja	79 400	
	Gjöld samtals		79 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	58 800	
52–58	Önnur gjöld	20 600	
5	Gjöld samtals	79 400	
4	Sértekjur	17 300	
	Mismunur		**62 100**
08–582 Heilsugæslustöðin Hafnarfirði			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			75 200
1 01	Heilsugæslustöðin Hafnarfirði	75 200	
	Gjöld samtals		75 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	55 200	
52–58	Önnur gjöld	20 000	
5	Gjöld samtals	75 200	
4	Sértekjur	18 700	
	Mismunur		**56 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–583 Heilsugæslustöðin Garðabæ			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			27 600
1 01	Heilsugæslustöðin Garðabæ	27 600	
	Gjöld samtals		27 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	20 600	
52–58	Önnur gjöld	7 000	
5	Gjöld samtals	27 600	
4	Sértekjur	5 600	
	Mismunur		**22 000**
08–584 Heilsugæslustöðin Kópavogi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			69 300
1 01	Heilsugæslustöðin Kópavogi	69 300	
	Gjöld samtals		69 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	50 900	
52–58	Önnur gjöld	18 400	
5	Gjöld samtals	69 300	
4	Sértekjur	15 700	
	Mismunur		**53 600**
08–585 Heilsugæslustöðin Seltjarnarnesi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			58 500
1 01	Heilsugæslustöðin Seltjarnarnesi	58 500	
	Gjöld samtals		58 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	44 800	
52–58	Önnur gjöld	13 700	
5	Gjöld samtals	58 500	
4	Sértekjur	10 800	
	Mismunur		**47 700**

		Þús. kr.	Þús. kr.
08–586 Heilsugæslustöðin Reykjalundi			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			27 300
1 01	Heilsugæslustöðin Reykjalundi	27 300	
	Gjöld samtals		27 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	21 100	
52–58	Önnur gjöld	6 200	
5	Gjöld samtals	27 300	
4	Sértekjur	7 000	
	Mismunur		**20 300**
08–621 Áfengisvarnir og bindindismál			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			29 500
1 10	Áfengisvarnaráð	8 700	
1 90	Annað	20 800	
	Gjöld samtals		29 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	4 700	
52–58	Önnur gjöld	3 300	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	21 500	
5	Gjöld samtals		**29 500**
08–950 Rekstrarhagræðing			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			67 300
1 90	Rekstrarhagræðing	67 300	
	Gjöld samtals		67 300
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 500	
52–58	Önnur gjöld	43 800	
5	Gjöld samtals		**67 300**
	Samtals		46 227 900

09 Fjármálaráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
09–101 Fjármálaráðuneyti, aðalskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			266 900
1 01	Yfirstjórn	266 900	
Stofnkostnaður:			5 000
6 01	Tæki og búnaður	5 000	
	Gjöld samtals		271 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	174 000	
52–58	Önnur gjöld	97 900	
5	Gjöld samtals	271 900	
4	Sértekjur	10 000	
	Mismunur		**261 900**
09–103 Ríkisbókhald			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			90 800
1 01	Ríkisbókhald	90 800	
Stofnkostnaður:			1 000
6 01	Tæki og búnaður	1 000	
	Gjöld samtals		91 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	68 100	
52–58	Önnur gjöld	23 700	
5	Gjöld samtals	91 800	
4	Sértekjur	1 000	
	Mismunur		**90 800**

		Þús. kr.	Þús. kr.
09–104 Ríkisfjárhirsla			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			30 400
1 01	Ríkisfjárhirsla	30 400	
	Gjöld samtals		30 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	15 600	
52–58	Önnur gjöld	14 800	
5	Gjöld samtals		**30 400**
09–105 Ríkislögmaður			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			20 600
1 01	Ríkislögmaður	20 600	
	Gjöld samtals		20 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	12 400	
52–58	Önnur gjöld	8 200	
5	Gjöld samtals	20 600	
4	Sértekjur	1 200	
	Mismunur		**19 400**
09–199 Ráðstöfunarfé			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			6 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	6 000	
	Gjöld samtals		6 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	6 000	
5	Gjöld samtals		**6 000**

		Þús. kr.	Þús. kr.
09–201	**Ríkisskattstjóri**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			284 100
1 01	Yfirstjórn	187 900	
1 10	Sameiginleg útgjöld ríkisskattstjóra og skattstofa	96 200	
Stofnkostnaður:			8 000
6 01	Tæki og búnaður	8 000	
	Gjöld samtals		292 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	149 000	
52–58	Önnur gjöld	143 100	
5	Gjöld samtals		**292 100**
09–202	**Skattstofan í Reykjavík**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			174 100
1 01	Skattstofan í Reykjavík	174 100	
Stofnkostnaður:			10 000
6 01	Tæki og búnaður	10 000	
	Gjöld samtals		184 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	138 900	
52–58	Önnur gjöld	45 200	
5	Gjöld samtals		**184 100**
09–203	**Skattstofa Vesturlands**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			29 500
1 01	Skattstofa Vesturlands	29 500	
	Gjöld samtals		29 500

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 000	
52–58	Önnur gjöld	6 500	
5	Gjöld samtals	29 500	
4	Sértekjur	300	
	Mismunur		**29 200**

09–204 Skattstofa Vestfjarða

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			21 400
1 01	Skattstofa Vestfjarða	21 400	
	Gjöld samtals		21 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	16 600	
52–58	Önnur gjöld	4 800	
5	Gjöld samtals	21 400	
4	Sértekjur	400	
	Mismunur		**21 000**

09–205 Skattstofa Norðurlands vestra

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			19 400
1 01	Skattstofa Norðurlands vestra	19 400	
	Gjöld samtals		19 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	14 800	
52–58	Önnur gjöld	4 600	
5	Gjöld samtals	19 400	
4	Sértekjur	300	
	Mismunur		**19 100**

09–206 Skattstofa Norðurlands eystra

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			51 900
1 01	Skattstofa Norðurlands eystra	51 900	
	Gjöld samtals		51 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	42 400	
52–58	Önnur gjöld	9 500	
5	Gjöld samtals	51 900	
4	Sértekjur	600	
	Mismunur		**51 300**

09–207 Skattstofa Austurlands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			24 400
1 01	Skattstofa Austurlands	24 400	
	Gjöld samtals		24 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	19 100	
52–58	Önnur gjöld	5 300	
5	Gjöld samtals	24 400	
4	Sértekjur	300	
	Mismunur		**24 100**

09–208 Skattstofa Suðurlands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			28 800
1 01	Skattstofa Suðurlands	28 800	
	Gjöld samtals		28 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	22 800	
52–58	Önnur gjöld	6 000	
5	Gjöld samtals	28 800	
4	Sértekjur	400	
	Mismunur		**28 400**

09–209 Skattstofa Vestmannaeyja

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			11 900
1 01	Skattstofa Vestmannaeyja	11 900	
	Gjöld samtals		11 900

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 000	
52–58	Önnur gjöld	2 900	
5	Gjöld samtals	11 900	
4	Sértekjur	100	
	Mismunur		**11 800**

09–211 Skattstofa Reykjaness

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			90 600
1 01	Skattstofa Reykjaness	90 600	
	Gjöld samtals		90 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	75 500	
52–58	Önnur gjöld	15 100	
5	Gjöld samtals	90 600	
4	Sértekjur	2 000	
	Mismunur		**88 600**

09–212 Skattamál, ýmis útgjöld

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			19 700
1 01	Ýmis sameiginleg útgjöld	5 400	
1 10	Skatteftirlit	14 300	
Stofnkostnaður:			13 000
6 01	Tæki og búnaður	13 000	
	Gjöld samtals		32 700
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	14 300	
52–58	Önnur gjöld	18 400	
5	Gjöld samtals		**32 700**

		Þús. kr.	Þús. kr.
09–214 Yfirskattanefnd			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			39 200
1 01	Yfirskattanefnd	39 200	
	Gjöld samtals		39 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	32 600	
52–58	Önnur gjöld	6 600	
5	Gjöld samtals		**39 200**
09–215 Skattrannsóknarstjóri ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			54 500
1 01	Skattrannsóknarstjóri ríkisins	54 500	
Stofnkostnaður:			1 000
6 01	Tæki og búnaður	1 000	
	Gjöld samtals		55 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	42 900	
52–58	Önnur gjöld	12 600	
5	Gjöld samtals		**55 500**
09–250 Innheimtukostnaður			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			159 100
1 10	Ýmis innheimtukostnaður	154 000	
1 20	Kostnaður við sérstakar innheimtuaðgerðir	5 100	
	Gjöld samtals		159 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	2 700	
52–58	Önnur gjöld	156 400	
5	Gjöld samtals		**159 100**
09–251 Gjaldheimtan í Reykjavík			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			138 000
1 01	Gjaldheimtan í Reykjavík	138 000	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Stofnkostnaður:			30 000
6 01	Tæki og búnaður	15 000	
6 20	Húsnæði	15 000	
	Gjöld samtals		168 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	168 000	
5	Gjöld samtals		**168 000**

09–259 Gjaldheimta Suðurnesja

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			17 900
1 01	Gjaldheimta Suðurnesja	17 900	
	Gjöld samtals		17 900
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	17 900	
5	Gjöld samtals		**17 900**

09–261 Ríkistollstjóri

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			96 900
1 01	Ríkistollstjóri	96 900	
Stofnkostnaður:			6 000
6 01	Tæki og búnaður	6 000	
	Gjöld samtals		102 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	54 700	
52–58	Önnur gjöld	48 200	
5	Gjöld samtals	102 900	
4	Sértekjur	1 100	
	Mismunur		**101 800**

09–262 Tollstjórinn í Reykjavík

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			232 400
1 01	Tollstjórinn í Reykjavík	138 300	
1 10	Tollgæsla	94 100	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Stofnkostnaður:			9 000
6 01	Tæki og búnaður	9 000	
	Gjöld samtals		241 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	164 400	
52–58	Önnur gjöld	77 000	
5	Gjöld samtals	241 400	
4	Sértekjur	7 000	
	Mismunur		**234 400**

09–381 Uppbætur á lífeyri

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			870 000
1 01	Uppbætur á lífeyri	870 000	
	Gjöld samtals		870 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	870 000	
5	Gjöld samtals		**870 000**

09–402 Fasteignamat ríkisins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			26 500
1 01	Fasteignamat ríkisins	24 500	
1 05	Yfirfasteignamatsnefnd	2 000	
Stofnkostnaður:			17 000
6 01	Tæki og búnaður	17 000	
	Gjöld samtals		43 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	2 000	
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	41 500	
5	Gjöld samtals		**43 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
09–481	**Útgjöld samkvæmt heimildarákvæðum**		
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			510 000
6 01	Útgjöld samkvæmt heimildarákvæðum	410 000	
6 90	Átak á sviði rannsókna og þróunarstarfsemi	100 000	
	Gjöld samtals		510 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	410 000	
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	100 000	
5	Gjöld samtals		**510 000**
09–801	**Ýmis lán ríkissjóðs, vextir**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			12 300 000
1 10	Ýmis lán ríkissjóðs, vextir	12 300 000	
	Gjöld samtals		12 300 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	12 300 000	
5	Gjöld samtals		**12 300 000**
09–901	**Framkvæmdasýslan**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			51 200
1 01	Framkvæmdasýslan	51 200	
Stofnkostnaður:			3 300
6 01	Tæki og búnaður	3 300	
	Gjöld samtals		54 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	30 100	
52–58	Önnur gjöld	24 400	
5	Gjöld samtals	54 500	
4	Sértekjur	50 000	
	Mismunur		**4 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
09–950 Rekstrarhagræðing			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			3 100
1 90	Rekstrarhagræðing	3 100	
	Gjöld samtals		3 100
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	3 100	
5	Gjöld samtals		**3 100**
09–971 Ríkisábyrgðir og tjónabætur			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			245 000
6 01	Ríkisábyrgðir	225 000	
6 10	Tjónabætur	20 000	
	Gjöld samtals		245 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	20 000	
59	Tilfærslur:		
	5910 Til stofnana í A-hluta	225 000	
5	Gjöld samtals		**245 000**
09–981 Ýmsar fasteignir ríkissjóðs			
Viðfangsefni:			
Stofnkostnaður:			45 000
6 22	Stjórnsýsluhús Akranesi	20 000	
6 60	Sölvhóll	10 000	
6 80	Listaskóli	15 000	
	Gjöld samtals		45 000
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	45 000	
5	Gjöld samtals		**45 000**
09–989 Launa- og verðlagsmál			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			1 370 000
1 90	Launa- og verðlagsmál	1 370 000	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Stofnkostnaður:			30 000
6 01	Stofnkostnaður	30 000	
	Gjöld samtals		1 400 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	810 000	
59	Tilfærslur:		
	5910 Til stofnana í A-hluta	590 000	
5	Gjöld samtals	1 400 000	
4	Sértekjur	70 000	
	Mismunur		**1 330 000**

09–990 Ríkisstjórnarákvarðanir

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			140 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ríkisstjórnarinnar	100 000	
1 90	Aðild Íslands að EES o.fl.	40 000	
	Gjöld samtals		140 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	40 000	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	100 000	
5	Gjöld samtals		**140 000**

09–995 Skýrsluvélakostnaður

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			370 800
1 01	Launagreiðslukerfi	61 000	
1 02	Tekjubókhaldskerfi	119 000	
1 03	Skattvinnslukerfi	113 500	
1 04	Bókhalds- og áætlanakerfi ríkisins	47 000	
1 05	Innheimtuskilakerfi	14 500	
1 06	Forsendukerfi innheimtugagna	15 800	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Stofnkostnaður:			71 000
6 01	Hugbúnaðargerð fyrir launagreiðslukerfi	4 000	
6 02	Hugbúnaðargerð fyrir tekjubókhaldskerfi	30 000	
6 03	Hugbúnaðargerð fyrir skattvinnslukerfi	27 000	
6 04	Hugbúnaðargerð fyrir BÁR	10 000	
	Gjöld samtals		441 800
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	441 800	
5	Gjöld samtals		**441 800**

09–999 Ýmislegt

Viðfangsefni:

Almennur rekstur:			429 200
1 10	Símakostnaður og burðargjöld fyrir Stjórnarráðið	42 800	
1 13	Kjarasamningar	18 000	
1 14	Tryggingabætur samkvæmt kjarasamningum	19 900	
1 15	Kjararannsóknir	5 200	
1 17	Ýmis sameiginlegur kostnaður	14 000	
1 18	Styrkur til útgáfumála samkvæmt tillögum stjórnskipaðrar nefndar	98 000	
1 19	Ýmsar endurgreiðslur	40 000	
1 31	Lífeyrissjóður bænda	143 000	
1 45	Ýmsar nefndir	3 000	
1 50	Alþjóðastofnanir um tollamál (CCC, ICTB)	1 700	
1 60	Dómkröfur	16 800	
1 65	Kjaradómur og kjaranefnd	4 500	
1 81	Verðjöfnunargjöld vegna útflutnings	5 000	
1 90	Óviss útgjöld	17 300	
Stofnkostnaður:			20 000
6 20	Ríkisbifreiðar, framlag	5 000	
6 30	Tölvumál Stjórnarráðs o.fl.	15 000	
	Gjöld samtals		449 200

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	35 600	
52–58	Önnur gjöld	110 900	
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	15 000	
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	5 000	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	281 000	
	5918 Til erlendra aðila	1 700	
5	Gjöld samtals		**449 200**
	Samtals		18 348 900

10 Samgönguráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
10–101	**Samgönguráðuneyti, aðalskrifstofa**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		84 900
1 01	Yfirstjórn	84 900	
	Gjöld samtals		84 900
	Tegundasundurliðun:		
51	Laun	52 000	
52–58	Önnur gjöld	32 900	
5	Gjöld samtals		**84 900**
10–190	**Ýmis verkefni**		
	Viðfangsefni:		
	Almennur rekstur:		153 600
1 12	Vetrarsamgöngur og vöruflutningar	28 000	
1 20	Rannsóknanefnd sjóslysa	7 000	
1 21	Lög- og réttindaskráning sjómanna	1 000	
1 22	Fræðsluefni um öryggismál sjómanna	3 200	
1 23	Slysavarnaskóli sjómanna	32 000	
1 24	Tilkynningarskylda íslenskra skipa	18 600	
1 25	GPS-staðsetningarkerfi	7 600	
1 26	Alþjóðasiglingamálastofnunin IMCO	1 100	
1 27	Slysavarnafélag Íslands	16 700	
1 28	Sjálfvirkt tilkynningarkerfi skipa	10 000	
1 31	Landsbjörg	9 000	
1 32	Rannsóknanefnd flugslysa	4 500	
1 33	Flugeftirlitsnefnd	2 600	
1 34	Flugskóli Íslands	10 000	
1 41	Ferðamálasamtök Vestur-Norðurlanda	1 000	
1 91	Athugun á öryggi fiskiskipa	1 300	
	Gjöld samtals		153 600

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 600	
52–58	Önnur gjöld	14 400	
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	28 000	
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	10 000	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	90 500	
	5918 Til erlendra aðila	1 100	
5	Gjöld samtals		**153 600**

10–199 Ráðstöfunarfé

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			5 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	5 000	
	Gjöld samtals		5 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	5 000	
5	Gjöld samtals		**5 000**

10–211 Vegagerðin

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			252 000
1 01	Yfirstjórn	252 000	
Viðhaldsverkefni:			2 600 000
5 05	Þjónustuviðhald	1 415 000	
5 10	Stofnviðhald	1 185 000	
Stofnkostnaður:			4 573 000
6 10	Nýframkvæmdir	2 251 000	
6 11	Framkvæmdaátak vegna atvinnumála	1 250 000	
6 30	Fjallvegir	77 000	
6 40	Tilraunir	62 000	
6 51	Sýsluvegir	186 000	
6 52	Þéttbýlisvegir	278 000	
6 55	Ferjur og flóabátar	469 000	
	Gjöld samtals		7 425 000

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	176 600	
52–58	Önnur gjöld	6 501 400	
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	278 000	
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	469 000	
5	Gjöld samtals		**7 425 000**

10–330 Vita- og hafnamálastofnun

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			198 800
1 01	Yfirstjórn	198 800	
Stofnkostnaður:			774 000
6 01	Tæki og búnaður	13 500	
6 60	Vitabyggingar	13 500	
6 70	Hafnamannvirki	580 800	
6 72	Hafnamannvirki (fjármagnskostnaður), Sandgerði	19 600	
6 74	Lendingarbætur	5 000	
6 76	Ferjubryggjur við Ísafjarðardjúp	24 000	
6 80	Sjóvarnargarðar	77 000	
6 90	Hafnabótasjóður, framlag	40 600	
	Gjöld samtals		972 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	121 400	
52–58	Önnur gjöld	104 400	
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	40 600	
	5912 Til sveitarfélaga	706 400	
5	Gjöld samtals	972 800	
4	Sértekjur	189 200	
	Mismunur		**783 600**

10–341 Siglingamálastofnun ríkisins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			120 800
1 01	Siglingamálastofnun ríkisins	110 100	
1 04	Mengunarvarnasvið	10 700	

		Þús. kr.	Þús. kr.
Stofnkostnaður:			11 100
6 01	Tæki og búnaður	4 500	
6 10	Mengunarvarnabúnaður	6 600	
	Gjöld samtals		131 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	74 400	
52–58	Önnur gjöld	57 500	
5	Gjöld samtals	131 900	
4	Sértekjur	38 000	
	Mismunur		**93 900**

10–471 Flugmálastjórn

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			840 000
1 01	Flugmálastjórn	446 000	
1 70	Alþjóðaflugþjónusta	394 000	
	Gjöld samtals		840 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	527 100	
52–58	Önnur gjöld	312 900	
5	Gjöld samtals	840 000	
4	Sértekjur	485 700	
	Mismunur		**354 300**

10–472 Flugvellir

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			284 700
1 01	Rekstur flugvalla	284 700	
Stofnkostnaður:			323 000
6 80	Flugvellir, framkvæmdir	323 000	
	Gjöld samtals		607 700

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	136 100	
52–58	Önnur gjöld	471 600	
5	Gjöld samtals	607 700	
4	Sértekjur	467 600	
	Mismunur		**140 100**

10–511 Fjarskiptaeftirlit ríkisins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			53 200
1 01	Fjarskiptaeftirlit ríkisins	53 200	
Stofnkostnaður:			4 000
6 01	Tæki og búnaður	4 000	
	Gjöld samtals		57 200
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	29 500	
52–58	Önnur gjöld	27 700	
5	Gjöld samtals	57 200	
4	Sértekjur	57 200	
	Mismunur		

10–651 Ferðamálaráð

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			54 400
1 01	Ferðamálaráð	24 400	
1 11	Ferðamálasamtök landshluta	5 000	
1 21	Fjölsóttir ferðamannastaðir	5 000	
1 91	Landkynning í tengslum við HM í handknattleik á Íslandi	20 000	
Stofnkostnaður:			88 000
6 10	Ferðamál skv. 8. gr. laga nr. 117/1994	88 000	
	Gjöld samtals		142 400

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	15 300	
52–58	Önnur gjöld	14 100	
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	5 000	
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	108 000	
5	Gjöld samtals		**142 400**
	Samtals		9 182 800

11 Iðnaðarráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
11–101 Iðnaðarráðuneyti, aðalskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			49 400
1 01	Yfirstjórn	49 400	
Stofnkostnaður:			1 500
6 01	Tæki og búnaður	1 500	
	Gjöld samtals		50 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	28 100	
52–58	Önnur gjöld	22 800	
5	Gjöld samtals		**50 900**
11–102 Einkaleyfastofan			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			29 700
1 01	Einkaleyfastofan	29 700	
Stofnkostnaður:			1 300
6 01	Tæki og búnaður	1 300	
	Gjöld samtals		31 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	16 400	
52–58	Önnur gjöld	14 600	
5	Gjöld samtals	31 000	
4	Sértekjur	30 700	
	Mismunur		**300**

		Þús. kr.	Þús. kr.
11–199 Ráðstöfunarfé			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			8 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	8 000	
	Gjöld samtals		8 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	8 000	
5	Gjöld samtals		**8 000**
11–201 Iðntæknistofnun Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			257 100
1 01	Iðntæknistofnun Íslands	251 600	
1 93	Verkefni um nýsköpun í atvinnulífinu	5 500	
Stofnkostnaður:			6 000
6 01	Tæki og búnaður	6 000	
	Gjöld samtals		263 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	142 600	
52–58	Önnur gjöld	113 200	
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	7 300	
5	Gjöld samtals	263 100	
4	Sértekjur	166 500	
	Mismunur		**96 600**
11–203 Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			132 200
1 01	Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins	132 200	
Stofnkostnaður:			6 800
6 01	Tæki og búnaður	6 800	
	Gjöld samtals		139 000

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	86 100	
52–58	Önnur gjöld	50 900	
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	2 000	
5	Gjöld samtals	139 000	
4	Sértekjur	87 200	
	Mismunur		**51 800**

11–240 Iðnaðarrannsóknir

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			14 400
1 01	Iðnaðarrannsóknir	14 400	
	Gjöld samtals		14 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	2 500	
52–58	Önnur gjöld	6 500	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	5 400	
5	Gjöld samtals		**14 400**

11–299 Iðja og iðnaður, framlög

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			64 700
1 14	Iðnþróun og tækninýjungar	9 900	
1 15	Alþjóðastaðlar, CEN-CENELEC	15 700	
1 16	Verkstjórnarfræðsla	1 500	
1 17	Parísarsamþykkt um vernd á sviði iðnaðar	1 400	
1 19	Staðlaráð	3 800	
1 21	Kostnaður vegna samnings við ÍSAL	5 500	
1 30	Alþjóðlegt rannsóknarsamstarf	4 000	
1 40	Smáiðnaður í dreifbýli	10 500	
1 50	Nýsköpun og markaðsmál	7 400	
1 55	Viðskiptafulltrúi í Moskvu	5 000	
	Gjöld samtals		64 700

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	2 600	
52–58	Önnur gjöld	26 400	
59	Tilfærslur:		
	5910 Til stofnana í A-hluta	5 000	
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	18 800	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	10 500	
	5918 Til erlendra aðila	1 400	
5	Gjöld samtals		**64 700**

11–301 Orkustofnun

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			338 100
1 01	Orkustofnun	338 100	
Stofnkostnaður:			13 400
6 01	Tæki og búnaður	13 400	
	Gjöld samtals		351 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	215 300	
52–58	Önnur gjöld	129 000	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	7 200	
5	Gjöld samtals	351 500	
4	Sértekjur	147 900	
	Mismunur		**203 600**

11–302 Rafmagnseftirlit ríkisins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			59 200
1 01	Rafmagnseftirlit ríkisins	59 200	
Stofnkostnaður:			1 500
6 01	Tæki og búnaður	1 500	
	Gjöld samtals		60 700

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	22 500	
52–58	Önnur gjöld	38 200	
5	Gjöld samtals	60 700	
4	Sértekjur	300	
	Mismunur		**60 400**

11–371 Orkusjóður

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			4 500
1 01	Rekstur Orkusjóðs	2 500	
1 23	Notendur utan samveitna	2 000	
Stofnkostnaður:			25 500
6 14	Lánagreiðslur, framlög	19 500	
6 15	Lán til jarðhitaleitar	6 000	
	Gjöld samtals		30 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	28 000	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	2 000	
5	Gjöld samtals		**30 000**

11–399 Ýmis orkumál

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			510 000
1 13	Hafsbotnsrannsóknir	3 000	
1 15	Niðurgreiðsla á rafhitun	397 000	
1 16	Styrking dreifikerfis í sveitum	100 000	
1 17	Markaðsskrifstofa iðnaðarráðuneytis og Landsvirkjunar	10 000	
	Gjöld samtals		510 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5911 Til B-hluta fyrirtækja og sjóða	100 000	
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	13 000	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	397 000	
5	Gjöld samtals		**510 000**
	Samtals		1 090 700

12 Viðskiptaráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
12–101	**Viðskiptaráðuneyti, aðalskrifstofa**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			66 800
1 01	Yfirstjórn	66 800	
	Gjöld samtals		66 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	34 300	
52–58	Önnur gjöld	32 500	
5	Gjöld samtals	66 800	
4	Sértekjur	700	
	Mismunur		**66 100**
12–190	**Ýmis verkefni**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			9 500
1 10	Neytendasamtökin	3 500	
1 11	Dreifbýlisverslun, stuðningsaðgerðir	500	
1 20	Icepro-nefnd	1 500	
1 90	Ýmis viðskipta- og bankamál	4 000	
	Gjöld samtals		9 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	700	
52–58	Önnur gjöld	700	
59	Tilfærslur:		
	5913 Til fyrirtækja og atvinnuvega	3 100	
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	5 000	
5	Gjöld samtals		**9 500**

		Þús. kr.	Þús. kr.
12–199 Ráðstöfunarfé			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			3 000
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	3 000	
	Gjöld samtals		3 000
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	3 000	
5	Gjöld samtals		**3 000**
12–301 Löggildingarstofan			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			45 000
1 01	Löggildingarstofan	45 000	
Stofnkostnaður:			6 500
6 01	Tæki og búnaður	6 500	
	Gjöld samtals		51 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	24 500	
52–58	Önnur gjöld	27 000	
5	Gjöld samtals	51 500	
4	Sértekjur	41 800	
	Mismunur		**9 700**
12–902 Samkeppnisstofnun			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			71 200
1 01	Samkeppnisstofnun	71 200	
Stofnkostnaður:			2 200
6 01	Tæki og búnaður	2 200	
	Gjöld samtals		73 400
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	51 800	
52–58	Önnur gjöld	21 600	
5	Gjöld samtals		**73 400**

		Þús. kr.	Þús. kr.
12–903 Skráning hlutafélaga			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			11 600
1 01	Skráning hlutafélaga	11 600	
	Gjöld samtals		11 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	8 700	
52–58	Önnur gjöld	2 900	
5	Gjöld samtals		**11 600**
	Samtals		173 300

13 Hagstofa Íslands

		Þús. kr.	Þús. kr.
13–101	**Hagstofa Íslands, aðalskrifstofa**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			131 500
1 01	Yfirstjórn	116 300	
1 02	Sérstakar kannanir	11 000	
1 03	Manntal	4 200	
Stofnkostnaður:			5 500
6 01	Tæki og búnaður	5 500	
	Gjöld samtals		137 000
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	68 000	
52–58	Önnur gjöld	65 200	
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	3 800	
5	Gjöld samtals	137 000	
4	Sértekjur	9 000	
	Mismunur		**128 000**
13–102	**Þjóðskráin**		
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			64 400
1 01	Þjóðskráin	64 400	
Stofnkostnaður:			3 000
6 01	Tæki og búnaður	3 000	
	Gjöld samtals		67 400

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	23 700	
52–58	Önnur gjöld	43 700	
5	Gjöld samtals	67 400	
4	Sértekjur	46 800	
	Mismunur		**20 600**
	Samtals		148 600

14 Umhverfisráðuneyti

		Þús. kr.	Þús. kr.
14–101 Umhverfisráðuneyti, aðalskrifstofa			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			70 000
1 01	Yfirstjórn	70 000	
Stofnkostnaður:			2 500
6 01	Tæki og búnaður	2 500	
	Gjöld samtals		72 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	39 500	
52–58	Önnur gjöld	33 000	
5	Gjöld samtals		**72 500**
14–190 Ýmis verkefni			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			85 300
1 12	Uppgræðsla og gróðurvernd	1 000	
1 22	Stefnumörkun í umhverfismálum	1 000	
1 23	Ýmis umhverfisverkefni	14 000	
1 26	Átak í frárennslismálum	5 000	
1 28	Átak í sorphirðumálum	2 500	
1 29	Rannsóknir á botndýrum á Íslandsmiðum	6 500	
1 34	Rannsóknir á lifnaðarháttum æðarfugls	2 000	
1 35	Umhverfisvöktun	20 000	
1 37	Gróðurkortagerð	1 000	
1 39	Mengunarslys	500	
1 40	Alþjóðastofnanir	8 500	
1 53	Undirbúningur náttúrustofa	2 300	
1 54	Rannsóknastöð að Kvískerjum	500	
1 91	Ráðstefna um mengun í hafi frá landstöðvum	20 500	
	Gjöld samtals		85 300

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
52–58	Önnur gjöld	66 000	
59	Tilfærslur:		
	5910 Til stofnana í A-hluta	8 500	
	5912 Til sveitarfélaga	2 300	
	5918 Til erlendra aðila	8 500	
5	Gjöld samtals		**85 300**

14–199 Ráðstöfunarfé

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			3 700
1 10	Til ráðstöfunar samkvæmt ákvörðun ráðherra	3 700	
	Gjöld samtals		3 700
Tegundasundurliðun:			
59	Tilfærslur:		
	5914 Til einstaklinga, samtaka og heimila	3 700	
5	Gjöld samtals		**3 700**

14–201 Náttúruverndarráð

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			58 400
1 01	Yfirstjórn	26 200	
1 10	Þjóðgarðar og friðlýst svæði	32 200	
Viðhaldsverkefni:			6 500
5 01	Þjóðgarðar og friðlýst svæði	6 500	
Stofnkostnaður:			5 000
6 01	Tæki og búnaður	5 000	
	Gjöld samtals		69 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	35 500	
52–58	Önnur gjöld	34 400	
5	Gjöld samtals	69 900	
4	Sértekjur	22 000	
	Mismunur		**47 900**

		Þús. kr.	Þús. kr.
14–202 Náttúrurannsóknastöðin við Mývatn			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			4 500
1 01	Náttúrurannsóknastöðin við Mývatn	4 500	
	Gjöld samtals		4 500
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	3 000	
52–58	Önnur gjöld	1 500	
5	Gjöld samtals	4 500	
4	Sértekjur	2 500	
	Mismunur		**2 000**
14–210 Veiðistjóri			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			41 100
1 01	Veiðistjóri	41 100	
	Gjöld samtals		41 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	9 000	
52–58	Önnur gjöld	5 100	
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	27 000	
5	Gjöld samtals	41 100	
4	Sértekjur	1 500	
	Mismunur		**39 600**
14–221 Hollustuvernd ríkisins			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			100 100
1 01	Hollustuvernd ríkisins	100 100	
Stofnkostnaður:			5 500
6 01	Búnaður og tæki	5 500	
	Gjöld samtals		105 600

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	69 500	
52–58	Önnur gjöld	36 100	
5	Gjöld samtals	105 600	
4	Sértekjur	20 000	
	Mismunur		**85 600**

14–301 Skipulagsstjóri ríkisins

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			110 600
1 01	Skipulagsstjóri ríkisins	89 300	
1 11	Mat á umhverfisáhrifum	14 200	
1 12	Skipulag miðhálendis	7 100	
	Gjöld samtals		110 600
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	36 000	
52–58	Önnur gjöld	53 600	
59	Tilfærslur:		
	5912 Til sveitarfélaga	21 000	
5	Gjöld samtals	110 600	
4	Sértekjur	74 000	
	Mismunur		**36 600**

14–310 Landmælingar Íslands

Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			106 100
1 01	Landmælingar Íslands	106 100	
Stofnkostnaður:			13 000
6 90	Sérstök verkefni í kortagerð og tækjabúnaður	13 000	
	Gjöld samtals		119 100
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	54 000	
52–58	Önnur gjöld	65 100	
5	Gjöld samtals	119 100	
4	Sértekjur	49 000	
	Mismunur		**70 100**

		Þús. kr.	Þús. kr.
14–401 Náttúrufræðistofnun Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			64 300
1 01	Yfirstjórn	7 500	
1 02	Setur í Reykjavík	40 700	
1 03	Setur á Akureyri	16 100	
Stofnkostnaður:			3 500
6 01	Tæki og búnaður	3 500	
	Gjöld samtals		67 800
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	42 000	
52–58	Önnur gjöld	25 800	
5	Gjöld samtals	67 800	
4	Sértekjur	5 000	
	Mismunur		**62 800**
14–403 Náttúrustofur			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			3 900
1 10	Náttúrustofur	3 900	
	Gjöld samtals		3 900
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	2 400	
52–58	Önnur gjöld	1 500	
5	Gjöld samtals		**3 900**
14–410 Veðurstofa Íslands			
Viðfangsefni:			
Almennur rekstur:			297 300
1 01	Almenn starfsemi	218 000	
1 70	Veðurþjónusta fyrir millilandaflug	79 300	
Viðhaldsverkefni:			5 000
5 20	Viðhald fasteigna	5 000	
Stofnkostnaður:			13 200
6 01	Tæki og búnaður	13 200	
	Gjöld samtals		315 500

		Þús. kr.	Þús. kr.
Tegundasundurliðun:			
51	Laun	197 400	
52–58	Önnur gjöld	118 100	
5	Gjöld samtals	315 500	
4	Sértekjur	97 400	
	Mismunur		**218 100**
	Samtals		728 100

B–HLUTI
Ríkisfyrirtæki og sjóðir í ríkiseign

5. gr.

Árið 1995 er ætlast til að rekstri og fjármunahreyfingum eftirtalinna ríkisfyrirtækja og sjóða í ríkiseign verði hagað samkvæmt áætlunum í þessari grein.

22 Menntamálaráðuneyti

22-201	**Happdrætti Háskóla Íslands**	Þús.kr.	Þús.kr.
51	Laun	53 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	438 000	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	969 000	
5,8	Gjöld samtals	1 460 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	1 730 000	
48	Fjármunatekjur	30 000	
4,7	Tekjur samtals	1 760 000	
	Mismunur		300 000
Fjármunahreyfingar út:			
59	Greitt í ríkissjóð	60 000	
59	Greitt Háskóla Íslands og stofnunum hans	240 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
39	Ráðstöfun eigin fjár	300 000	

		Þús.kr.	Þús.kr.
22-202	**Lyfjabúð Háskóla Íslands**		
51	Laun	35 800	
54-58	Önnur rekstrargjöld	12 200	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	104 000	
571	Fjármagnskostnaður	500	
593	Afskriftir	600	
5,8	Gjöld samtals	153 100	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	161 200	
48	Fjármunatekjur	2 400	
4,7	Tekjur samtals	163 600	
	Mismunur		10 500
Fjármunahreyfingar út:			
59	Arðgreiðsla í ríkissjóð	5 500	
39	Fært á höfuðstól	5 600	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	600	
39	Ráðstöfun eigin fjár	10 500	
22-236	**Vísindasjóður**		
59	Tilfærslur	153 500	
5,8	Gjöld samtals	153 500	
48	Fjármunatekjur	3 500	
4910	Framlag úr ríkissjóði	25 000	
49	Aðrar tekjur	125 000	
4,7	Tekjur samtals	153 500	
22-237	**Tæknisjóður**		
59	Tilfærslur	200 000	
5,8	Gjöld samtals	200 000	
4910	Framlag úr ríkissjóði	200 000	
4,7	Tekjur samtals	200 000	

		Þús.kr.	Þús.kr.
22-238	**Bygginga- og tækjasjóður**		
571	Fjármagnskostnaður	5 800	
59	Tilfærslur	48 200	
5,8	Gjöld samtals	54 000	
4910	Framlag úr ríkissjóði	60 000	
4,7	Tekjur samtals	60 000	
	Mismunur		6 000
Fjármunahreyfingar út:			
26	Afborganir lána	6 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
39	Ráðstöfun eigin fjár	6 000	
22-239	**Rannsóknarnámssjóður**		
59	Tilfærslur	25 000	
5,8	Gjöld samtals	25 000	
4910	Framlag úr ríkissjóði	25 000	
4,7	Tekjur samtals	25 000	
22-679	**Sameiginlegur kostnaður við skólana á Laugarvatni**		
51	Laun	2 300	
54-58	Önnur rekstrargjöld	4 200	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	1 900	
51-57	Viðhald	1 100	
593	Afskriftir	600	
5,8	Gjöld samtals	10 100	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	11 800	
48	Fjármunatekjur	100	
4,7	Tekjur samtals	11 900	
	Mismunur		1 800
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	600	
39	Fært á höfuðstól	1 800	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	600	
39	Ráðstöfun eigin fjár	1 800	

		Þús.kr.	Þús.kr.
22-872	**Lánasjóður íslenskra námsmanna**		
51	Laun	50 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	41 000	
571	Fjármagnskostnaður	940 000	
5,8	Gjöld samtals	1 031 000	
48	Fjármunatekjur	73 000	
4910	Framlag úr ríkissjóði	1 480 000	
4,7	Tekjur samtals	1 553 000	
	Mismunur		522 000
Fjármunahreyfingar út:			
16	Veitt lán	2 900 000	
18	Fjárfesting	12 000	
26	Afborgun lána	2 430 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	1 020 000	
26	Tekin lán	3 800 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	522 000	
22-970	**Ríkisútvarpið, framkvæmdasjóður**		
54-58	Önnur rekstrargjöld	14 000	
593	Afskriftir	143 000	
5,8	Gjöld samtals	157 000	
49	Aðrar tekjur	212 000	
4,7	Tekjur samtals	212 000	
	Mismunur		55 000
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	182 000	
26	Afborgun lána	16 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	143 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	55 000	

		Þús.kr.	Þús.kr.
22-971	**Ríkisútvarpið, hljóðvarp**		
51	Laun	365 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	374 000	
571	Fjármagnskostnaður	10 000	
593	Afskriftir	5 000	
59	Tilfærslur	80 000	
5,8	Gjöld samtals	834 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	808 000	
48	Fjármunatekjur	26 000	
4,7	Tekjur samtals	834 000	
Fjármunahreyfingar út:			
26	Afborgun lána	5 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	5 000	
22-972	**Ríkisútvarpið, sjónvarp**		
51	Laun	465 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	775 000	
571	Fjármagnskostnaður	25 000	
593	Afskriftir	15 000	
59	Tilfærslur	132 000	
5,8	Gjöld samtals	1 412 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	1 360 000	
48	Fjármunatekjur	52 000	
4,7	Tekjur samtals	1 412 000	
Fjármunahreyfingar út:			
26	Afborgun lána	15 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	15 000	

		Þús.kr.	Þús.kr.
22-973	**Þjóðleikhúsið**		
51	Laun	271 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	137 000	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	3 000	
571	Fjármagnskostnaður	1 000	
51-57	Viðhald	5 000	
593	Afskriftir	13 000	
5,8	Gjöld samtals	430 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	130 000	
48	Fjármunatekjur	300	
4910	Framlag úr ríkissjóði	296 000	
49	Aðrar tekjur	3 700	
4,7	Tekjur samtals	430 000	
Fjármunahreyfingar út:			
39	Fært á höfuðstól	13 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	13 000	
22-974	**Sinfóníuhljómsveit Íslands**		
51	Laun	151 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	63 100	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	2 000	
5,8	Gjöld samtals	216 100	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	27 000	
48	Fjármunatekjur	300	
4910	Framlag úr ríkissjóði	108 000	
49	Aðrar tekjur	83 700	
4,7	Tekjur samtals	219 000	
	Mismunur		2 900
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	2 900	
Fjármunahreyfingar inn:			
39	Ráðstöfun eigin fjár	2 900	

23 Utanríkisráðuneyti

		Þús.kr.	Þús.kr.
23-101	**Fríhöfn, Keflavíkurflugvelli**		
51	Laun	173 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	152 000	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	1 078 000	
593	Afskriftir	12 500	
5,8	Gjöld samtals	1 415 500	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	1 965 000	
48	Fjármunatekjur	7 000	
49	Aðrar tekjur	1 000	
4,7	Tekjur samtals	1 973 000	
	Mismunur		557 500
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	10 000	
59	Greitt í ríkissjóð	560 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	12 500	
39	Ráðstöfun eigin fjár	557 500	
23-111	**Flugmálastjórn, Keflavíkurflugvelli**		
51	Laun	155 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	52 600	
51-57	Viðhald	4 000	
593	Afskriftir	2 600	
59	Tilfærslur	19 800	
5,8	Gjöld samtals	234 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	227 000	
48	Fjármunatekjur	1 000	
49	Aðrar tekjur	18 500	
4,7	Tekjur samtals	246 500	
	Mismunur		12 500

		Þús.kr.	Þús.kr.
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	20 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
18	Sala eigna	500	
19	Afskriftir	2 600	
26	Tekin lán	4 400	
39	Ráðstöfun eigin fjár	12 500	
23-114	**Flugstöð Leifs Eiríkssonar, rekstur**		
54-58	Önnur rekstrargjöld	117 000	
571	Fjármagnskostnaður	229 000	
51-57	Viðhald	53 000	
593	Afskriftir	108 000	
5,8	Gjöld samtals	507 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	296 200	
48	Fjármunatekjur	800	
49	Aðrar tekjur	87 000	
4,7	Tekjur samtals	384 000	
	Mismunur		- 123 000
Fjármunahreyfingar út:			
26	Afborgun lána	1 965 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	108 000	
26	Tekin lán	1 980 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	- 123 000	
23-118	**Ratsjárstöðvar, rekstur**		
51	Laun	264 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	351 500	
593	Afskriftir	6 400	
5,8	Gjöld samtals	621 900	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	621 900	
4,7	Tekjur samtals	621 900	

		Þús.kr.	Þús.kr.
Fjármunahreyfingar út:			
26	Afborgun lána	6 400	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	6 400	
23-121	**Sala varnarliðseigna**		
51	Laun	22 200	
54-58	Önnur rekstrargjöld	12 700	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	69 000	
571	Fjármagnskostnaður	1 300	
51-57	Viðhald	500	
593	Afskriftir	3 300	
5,8	Gjöld samtals	109 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	124 600	
48	Fjármunatekjur	5 100	
49	Aðrar tekjur	3 000	
4,7	Tekjur samtals	132 700	
	Mismunur		23 700
Fjármunahreyfingar út:			
59	Arðgreiðsla í ríkissjóð	27 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	3 300	
39	Ráðstöfun eigin fjár	23 700	

24 Landbúnaðarráðuneyti

		Þús.kr.	Þús.kr.
24-831	**Jarðeignir ríkisins og Jarðasjóður**		
51	Laun	5 500	
54-58	Önnur rekstrargjöld	4 000	
5,8	Gjöld samtals	9 500	
4910	Framlag úr ríkissjóði	30 500	
49	Aðrar tekjur	26 000	
4,7	Tekjur samtals	56 500	
	Mismunur		47 000
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	32 300	
26	Afborgun lána	19 900	
Fjármunahreyfingar inn:			
18	Sala eigna	5 200	
39	Ráðstöfun eigin fjár	47 000	
24-841	**Laxeldisstöðin Kollafirði**		
51	Laun	13 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	5 700	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	3 100	
571	Fjármagnskostnaður	2 700	
51-57	Viðhald	1 500	
593	Afskriftir	6 800	
59	Tilfærslur	12 700	
5,8	Gjöld samtals	45 500	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	23 300	
48	Fjármunatekjur	400	
4910	Framlag úr ríkissjóði	22 400	
4,7	Tekjur samtals	46 100	
	Mismunur		600

		Þús.kr.	Þús.kr.
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	1 500	
26	Afborgun lána	5 900	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	6 800	
39	Ráðstöfun eigin fjár	600	

25 Sjávarútvegsráðuneyti

		Þús.kr.	Þús.kr.
25-272	**Rannsóknastofnanir sjávarútvegsins, bygging**		
51	Laun	1 300	
54-58	Önnur rekstrargjöld	6 200	
51-57	Viðhald	8 000	
5,8	Gjöld samtals	15 500	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	25 500	
4910	Framlag úr ríkissjóði	24 000	
4,7	Tekjur samtals	49 500	
	Mismunur		34 000
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	34 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
39	Ráðstöfun eigin fjár	34 000	
25-911	**Þróunarsjóður sjávarútvegsins**		
51	Laun	38 000	
571	Fjármagnskostnaður	693 000	
59	Tilfærslur	1 100 000	
5,8	Gjöld samtals	1 831 000	
48	Fjármunatekjur	388 000	
49	Aðrar tekjur	160 000	
4,7	Tekjur samtals	548 000	
	Mismunur		– 1 283 000
Fjármunahreyfingar út:			
16	Veitt lán	100 000	
26	Afborgun lána	1 197 000	
39	Fært á höfuðstól	– 89 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	111 000	
26	Tekin lán	2 380 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	– 1 283 000	

26 Dóms- og kirkjumálaráðuneyti

		Þús.kr.	Þús.kr.
26-101	**Lögbirtingablað**		
51	Laun	4 200	
54-58	Önnur rekstrargjöld	16 900	
5,8	Gjöld samtals	21 100	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	21 100	
4,7	Tekjur samtals	21 100	
26-701	**Kristnisjóður**		
51	Laun	1 800	
54-58	Önnur rekstrargjöld	1 300	
59	Tilfærslur	23 700	
5,8	Gjöld samtals	26 800	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	7 700	
48	Fjármunatekjur	800	
4910	Framlag úr ríkissjóði	18 300	
4,7	Tekjur samtals	26 800	
26-732	**Kirkjubyggingasjóður**		
54-58	Önnur rekstrargjöld	800	
5,8	Gjöld samtals	800	
48	Fjármunatekjur	5 500	
4,7	Tekjur samtals	5 500	
	Mismunur		4 700
Fjármunahreyfingar út:			
16	Veitt lán	7 200	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	2 500	
39	Ráðstöfun eigin fjár	4 700	

	26-733 Kirkjugarðasjóður	Þús.kr.	Þús.kr.
51	Laun	3 100	
54-58	Önnur rekstrargjöld	4 200	
571	Fjármagnskostnaður	700	
593	Afskriftir	300	
59	Tilfærslur	30 000	
5,8	Gjöld samtals	38 300	
48	Fjármunatekjur	4 100	
49	Aðrar tekjur	40 400	
4,7	Tekjur samtals	44 500	
	Mismunur		6 200
Fjármunahreyfingar út:			
16	Veitt lán	6 500	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	300	
39	Ráðstöfun eigin fjár	6 200	

27 Félagsmálaráðuneyti

		Þús.kr.	Þús.kr.
27-270	**Byggingarsjóður ríkisins, húsbréfadeild**		
51	Laun	53 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	97 000	
571	Fjármagnskostnaður	760 000	
5,8	Gjöld samtals	910 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	17 000	
48	Fjármunatekjur	3 640 000	
49	Aðrar tekjur	83 000	
4,7	Tekjur samtals	3 740 000	
	Mismunur		2 830 000
Fjármunahreyfingar út:			
16	Veitt lán	13 131 000	
26	Afborgun lána	3 800 000	
39	Sjóðshækkun	369 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	1 470 000	
26	Tekin lán	13 000 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	2 830 000	
27-271	**Byggingarsjóður ríkisins**		
51	Laun	21 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	67 000	
571	Fjármagnskostnaður	3 952 000	
5,8	Gjöld samtals	4 040 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	221 000	
48	Fjármunatekjur	3 365 000	
4,7	Tekjur samtals	3 586 000	
	Mismunur		-454 000

		Þús.kr.	Þús.kr.
Fjármunahreyfingar út:			
16	Veitt lán	700 000	
18	Fjárfesting	33 000	
26	Afborgun lána	3 763 000	
26	Útstreymi af sparimerkjareikningum	650 000	
18	Kaup og sala uppboðsíbúða	200 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	2 900 000	
26	Tekin lán	2 900 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	-454 000	
27-272	**Byggingarsjóður verkamanna**		
51	Laun	38 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	79 000	
571	Fjármagnskostnaður	2 215 000	
5,8	Gjöld samtals	2 332 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	7 000	
48	Fjármunatekjur	600 000	
4910	Framlag úr ríkissjóði	608 000	
49	Aðrar tekjur	394 000	
4,7	Tekjur samtals	1 609 000	
	Mismunur		-723 000
Fjármunahreyfingar út:			
16	Veitt lán	4 800 000	
26	Afborgun lána	1 557 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	400 000	
26	Tekin lán	6 680 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	-723 000	
27-982	**Ábyrgðasjóður launa**		
51	Laun	6 800	
54-58	Önnur rekstrargjöld	3 600	
59	Tilfærslur	389 600	
5,8	Gjöld samtals	400 000	
4910	Framlag úr ríkissjóði	400 000	
4,7	Tekjur samtals	400 000	

		Þús.kr.	Þús.kr.
27-984	**Atvinnuleysistryggingasjóður**		
54-58	Önnur rekstrargjöld	108 000	
59	Tilfærslur	3 662 000	
5,8	Gjöld samtals	3 770 000	
48	Fjármunatekjur	130 000	
4910	Framlag úr ríkissjóði	3 264 000	
49	Aðrar tekjur	1 000	
4,7	Tekjur samtals	3 395 000	
	Mismunur		– 375 000
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	175 000	
18	Sala eigna	200 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	– 375 000	

28 Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti

		Þús.kr.	Þús.kr.
28-311	**Ríkisspítalar, þvottahús**		
51	Laun	58 500	
54-58	Önnur rekstrargjöld	38 100	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	40 700	
571	Fjármagnskostnaður	800	
593	Afskriftir	5 900	
5,8	Gjöld samtals	144 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	144 000	
4,7	Tekjur samtals	144 000	
Fjármunahreyfingar út:			
39	Fært á höfuðstól	5 900	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	5 900	
28-312	**Ríkisspítalar, dauðhreinsun**		
51	Laun	16 900	
54-58	Önnur rekstrargjöld	900	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	122 500	
593	Afskriftir	300	
5,8	Gjöld samtals	140 600	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	140 600	
4,7	Tekjur samtals	140 600	
Fjármunahreyfingar út:			
39	Fært á höfuðstól	300	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	300	

		Þús.kr.	Þús.kr.
28-378	**Læknishéraðasjóður**		
59	Tilfærslur	2 500	
5,8	Gjöld samtals	2 500	
4910	Framlag úr ríkissjóði	2 500	
4,7	Tekjur samtals	2 500	

29 Fjármálaráðuneyti

		Þús.kr.	Þús.kr.
29-101	**Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins**		
51	Laun	361 700	
54-58	Önnur rekstrargjöld	198 500	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	2 962 000	
571	Fjármagnskostnaður	1 700	
51-57	Viðhald	45 000	
593	Afskriftir	70 000	
5,8	Gjöld samtals	3 638 900	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	10 447 000	
48	Fjármunatekjur	11 000	
49	Aðrar tekjur	1 000	
4,7	Tekjur samtals	10 459 000	
	Mismunur		6 820 100
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	15 000	
26	Afborgun lána	10 100	
59	Greitt í ríkissjóð	6 865 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	70 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	6 820 100	
29-103	**Ríkiskaup**		
51	Laun	52 700	
54-58	Önnur rekstrargjöld	18 500	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	1 275 000	
51-57	Viðhald	3 500	
593	Afskriftir	2 300	
5,8	Gjöld samtals	1 352 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	1 331 700	
48	Fjármunatekjur	3 500	
49	Aðrar tekjur	16 800	
4,7	Tekjur samtals	1 352 000	

		Þús.kr.	Þús.kr.
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	2 300	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	2 300	
29-402	**Fasteignamat ríkisins**		
51	Laun	81 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	37 000	
5,8	Gjöld samtals	118 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	89 500	
4910	Framlag úr ríkissjóði	41 500	
4,7	Tekjur samtals	131 000	
	Mismunur		13 000
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	13 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
39	Ráðstöfun eigin fjár	13 000	
29-931	**Arnarhvoll**		
51	Laun	43 200	
54-58	Önnur rekstrargjöld	29 200	
51-57	Viðhald	27 300	
5,8	Gjöld samtals	99 700	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	96 200	
4910	Framlag úr ríkissjóði	15 000	
4,7	Tekjur samtals	111 200	
	Mismunur		11 500
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	11 500	
Fjármunahreyfingar inn:			
39	Ráðstöfun eigin fjár	11 500	

		Þús.kr.	Þús.kr.
29-971	**Lánasýsla ríkisins**		
51	Laun	47 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	20 000	
571	Fjármagnskostnaður	15 000	
593	Afskriftir	2 900	
5,8	Gjöld samtals	84 900	
48	Fjármunatekjur	38 200	
4910	Framlag úr ríkissjóði	225 000	
49	Aðrar tekjur	43 800	
4,7	Tekjur samtals	307 000	
	Mismunur		222 100
Fjármunahreyfingar út:			
16	Veitt lán	342 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	117 000	
19	Afskriftir	2 900	
39	Ráðstöfun eigin fjár	222 100	
29-972	**Lánasýsla ríkisins– Framkvæmdasjóður Íslands**		
51	Laun	23 600	
54-58	Önnur rekstrargjöld	24 600	
571	Fjármagnskostnaður	698 000	
5,8	Gjöld samtals	746 200	
48	Fjármunatekjur	676 200	
49	Aðrar tekjur	28 000	
4,7	Tekjur samtals	704 200	
	Mismunur		– 42 000
Fjármunahreyfingar út:			
26	Afborgun lána	3 620 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	2 847 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	– 42 000	
39	Fært af höfuðstól	815 000	

29-981	**Fasteignir ríkissjóðs**	Þús.kr.	Þús.kr.
51	Laun	10 500	
54-58	Önnur rekstrargjöld	71 500	
51-57	Viðhald	153 000	
5,8	Gjöld samtals	235 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	235 000	
4,7	Tekjur samtals	235 000	

30 Samgönguráðuneyti

		Þús.kr.	Þús.kr.
30-101	**Póst- og símamálastofnun**		
51	Laun	3 680 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	3 532 000	
571	Fjármagnskostnaður	103 000	
51-57	Viðhald	220 000	
593	Afskriftir	1 350 000	
5,8	Gjöld samtals	8 885 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	9 672 000	
48	Fjármunatekjur	80 000	
49	Aðrar tekjur	200 000	
4,7	Tekjur samtals	9 952 000	
	Mismunur		1 067 000
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	2 300 000	
26	Afborgun lána	120 000	
59	Arðgreiðsla í ríkissjóð	860 000	
59	Intelsat/Eutelsat/Inmarsat	30 000	
59	Greiðsluafgangur	207 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	1 350 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	1 067 000	
39	Greiðsluafgangur frá fyrra ára	1 100 000	
30-110	**Söludeild Póst- og símamálastofnunar**		
51	Laun	142 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	99 000	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	213 000	
571	Fjármagnskostnaður	5 000	
5,8	Gjöld samtals	459 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	490 000	
4,7	Tekjur samtals	490 000	
	Mismunur		31 000

		Þús.kr.	Þús.kr.
Fjármunahreyfingar út:			
59	Greitt til Póst- og símamálastofnunar	31 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
39	Ráðstöfun eigin fjár	31 000	
30-211	**Vegagerðin, umdæmi og vinnuflokkar**		
51	Laun	630 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	1 030 000	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	440 000	
593	Afskriftir	10 000	
5,8	Gjöld samtals	2 110 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	1 930 000	
49	Aðrar tekjur	210 000	
4,7	Tekjur samtals	2 140 000	
	Mismunur		30 000
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	15 000	
39	Fært á höfuðstól	25 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	10 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	30 000	
30-212	**Vegagerðin, vélamiðstöð**		
51	Laun	30 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	60 000	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	190 000	
51-57	Viðhald	145 000	
593	Afskriftir	105 000	
5,8	Gjöld samtals	530 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	550 000	
4,7	Tekjur samtals	550 000	
	Mismunur		20 000

		Þús.kr.	Þús.kr.
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	140 000	
39	Fært á höfuðstól	– 10 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
18	Sala eigna	5 000	
19	Afskriftir	105 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	20 000	
30-213	**Vegagerðin, birgðamiðstöð og fasteignir**		
51	Laun	30 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	50 000	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	410 000	
51-57	Viðhald	75 000	
593	Afskriftir	8 000	
5,8	Gjöld samtals	573 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	561 000	
49	Aðrar tekjur	14 000	
4,7	Tekjur samtals	575 000	
	Mismunur		2 000
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	500	
39	Fært á höfuðstól	9 600	
Fjármunahreyfingar inn:			
18	Sala eigna	100	
19	Afskriftir	8 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	2 000	
30-330	**Hafnabótasjóður**		
54-58	Önnur rekstrargjöld	2 000	
571	Fjármagnskostnaður	18 000	
59	Tilfærslur	62 000	
5,8	Gjöld samtals	82 000	
48	Fjármunatekjur	58 000	
4910	Framlag úr ríkissjóði	40 600	
4,7	Tekjur samtals	98 600	
	Mismunur		16 600

		Þús.kr.	Þús.kr.
Fjármunahreyfingar út:			
16	Veitt lán	60 000	
26	Afborgun lána	48 800	
39	Fært á höfuðstól	-38 200	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	54 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	16 600	
30-331	**Vita- og hafnamálastofnun, þjónustumiðstöð**		
51	Laun	1 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	11 000	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	4 000	
51-57	Viðhald	7 000	
593	Afskriftir	3 000	
5,8	Gjöld samtals	26 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	26 000	
48	Fjármunatekjur	1 000	
4,7	Tekjur samtals	27 000	
	Mismunur		1 000
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	4 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	3 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	1 000	
30-471	**Alþjóðaflugþjónustan**		
54-58	Önnur rekstrargjöld	722 000	
571	Fjármagnskostnaður	48 000	
593	Afskriftir	26 000	
5,8	Gjöld samtals	796 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	722 000	
48	Fjármunatekjur	48 000	
49	Aðrar tekjur	112 000	
4,7	Tekjur samtals	882 000	
	Mismunur		86 000

		Þús.kr.	Þús.kr.
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	150 000	
26	Afborgun lána	112 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
19	Afskriftir	26 000	
26	Tekin lán	150 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	86 000	

31 Iðnaðarráðuneyti

		Þús.kr.	Þús.kr.
31-321	**Rafmagnsveitur ríkisins**		
51	Laun	445 000	
54-58	Önnur rekstrargjöld	565 000	
52,53,8	Hráefni og vörur til endursölu	2 200 000	
571	Fjármagnskostnaður	50 000	
593	Afskriftir	720 000	
5,8	Gjöld samtals	3 980 000	
43-46,7	Seldar vörur og þjónusta	3 750 000	
48	Fjármunatekjur	60 000	
4910	Framlög úr ríkissjóði	100 000	
49	Aðrar tekjur	45 000	
4,7	Tekjur samtals	3 955 000	
	Mismunur		-25 000
Fjármunahreyfingar út:			
18	Fjárfesting	640 000	
26	Afborgun lána	30 000	
59	Arðgreiðsla í ríkissjóð	100 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	75 000	
19	Afskriftir	720 000	
39	Ráðstöfun eigin fjár	-25 000	
31-371	**Orkusjóður**		
54-58	Önnur rekstrargjöld	2 500	
571	Fjármagnskostnaður	6 100	
5,8	Gjöld samtals	8 600	
48	Fjármunatekjur	1 400	
4910	Framlag úr ríkissjóði	28 000	
4,7	Tekjur samtals	29 400	
	Mismunur		20 800

		Þús.kr.	Þús.kr.
Fjármunahreyfingar út:			
26	Afborgun lána	27 900	
16	Veitt lán, jarðhitaleit	6 000	
Fjármunahreyfingar inn:			
16	Innheimtar afborganir	13 100	
39	Ráðstöfun eigin fjár	20 800	

6. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt:

1.1 Að breyta fjárhæðum tekju- og gjaldamegin ef lög verða staðfest frá Alþingi 1995 sem hafa í för með sér tekjur eða gjöld fyrir ríkissjóð. Allar fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum, forsetaúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gildi aðeins fyrir fjárhagstímabilið.

1.2 Að ákveða að Póst- og símamálastofnunin innheimti ekki stofngjöld og afnotagjöld (fastagjöld) síma árið 1995 hjá allt að 50 blindum mönnum, eftir tilnefningu Blindrafélagsins í Reykjavík. Menn þessir séu fyrirvinnur heimilis eða vinni einir á vinnustað.

1.3 Að ákveða að Póst- og símamálastofnunin innheimti ekki stofngjöld og afnotagjöld (fastagjöld) síma árið 1995 hjá allt að 50 fötluðum mönnum, eftir tilnefningu Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra.

Fjármálaráðherra er heimilt:

Eftirgjöf gjalda

2.1 Að fella niður toll og vörugjald af öryggis- og hjálpartækjum fyrir fatlaða.

2.2 Að fella niður eða endurgreiða virðisaukaskatt af gjöfum til björgunarsveita, gjöfum til mannúðar- og líknarstarfsemi og af rannsóknatækjum sem vísindastofnunum eru gefin eða keypt fyrir styrki.

2.3 Að fella niður eða endurgreiða vörugjald vegna innflutnings og endurbyggingar á gömlum strætisvagni á vegum Strætisvagna Reykjavíkur.

2.4 Að fella niður eða endurgreiða toll og vörugjald af sjálfvirkum símstöðvum, fjölsímum, radíótækjum, jarðsímum og sæstreng og búnaði vegna Cantat 3 sem flutt er til landsins á vegum Póst- og símamálastofnunar. Fjármálaráðuneytið setur nánari reglur um framkvæmd þessa ákvæðis.

2.5 Að fella niður stimpilgjöld af skuldaskjölum Spalar hf. vegna fjármögnunar jarðganga.

2.6 Að fella niður eða endurgreiða stimpilgjöld af skuldabréfum sem skipasmíðastöðvar eða útgerðir gefa út til viðskiptabanka vegna endurlána bankanna á erlendum lánum sem tekin eru með samþykki Fiskveiðasjóðs til nýsmíði fiskiskipa, endurbóta hvers konar, þar með talin tækjakaup og vélaskipti, enda hafi Fiskveiðasjóður gefið út formlegt lánsloforð fyrir gildistöku laga nr. 48/1992, um breyting á lögum nr. 65/1982, um skattskyldu innlánsstofnana, með síðari breytingum.

2.7 Að endurgreiða þeim sem hafa með höndum skattskylda útleigu á hótel- og gistiherbergjum eða annarri gistiþjónustu eftir 1. janúar 1995 þann virðisaukaskatt sem greiddur var á árinu 1993 vegna fjárfestingar í fasteignum og búnaði í gistirými. Endurgreiðslan skal vera 20% af eignfærðri nýfjárfestingu á árinu 1993 sem greiddur var virðisaukaskattur af. Endurgreiðslan getur ekki tekið til fasteigna og búnaðar sem keypt hefur verið, yfirtekið eða leigt af öðrum aðilum í gistiþjónustu. Jafnframt er heimilt að endurgreiða aðilum sem skráðir voru frjálsri skráningu samkvæmt reglugerð nr. 487/1992 þann útskatt sem þeir skiluðu á grundvelli hennar. Endurgreiðslur samkvæmt heimild þessari takmarkast við 10 m.kr. Fjármálaráðherra getur falið ríkisskattstjóra að setja nánari reglur um framkvæmd heimildarinnar.

2.8 Að fella niður stimpilgjöld í tengslum við leigu Flugleiða hf. á B 737-400 flugvélum (TF-FIA og TF-FIB).

Ráðstöfun eigna

3.1 Að afhenda Laugardalshreppi til eignar 75% eignarhluta ríkisins í húseignininni Lindinni, gömlum húsmæðraskóla á Laugarvatni.

3.2 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í skólabyggingum að Laugalandi í Eyjafirði.
3.3 Að selja núverandi sendiherrabústað og skrifstofuhúsnæði sendiráðsins í Bonn og kaupa sendiherrabústað í Berlín.
3.4 Að selja húsnæði Sölu varnarliðseigna að Grensásvegi í Reykjavík.
3.5 Að selja núverandi sendiherrabústað í París og kaupa eða leigja annan í staðinn.
3.6 Að selja fyrrum skrifstofuhúsnæði sendiráðsins í Washington.
3.7 Að selja núverandi sendiherrabústað í New York og kaupa eða leigja annan í staðinn.
3.8 Að selja húsnæði fyrir varamann sendiherra í Stokkhólmi.
3.9 Að selja húsnæði fyrir varamann sendiherra í Ósló.
3.10 Að selja fasteignir í eigu Skógræktar ríkisins og kaupa aðrar vegna flutnings aðalstöðva Skógræktarinnar á Fljótsdalshérað og endurskipulagningar á starfsemi stofnunarinnar.
3.11 Að selja fasteignir tilraunastöðva Rannsóknastofnunar landbúnaðarins vegna breytinga á rekstri stofnunarinnar og verja andvirði þeirra til uppbyggingar á starfseminni annars staðar.
3.12 Að selja fasteign Stóðhestastöðvar ríkisins í Gunnarsholti og verja hluta af söluandvirðinu í þágu Landgræðslu ríkisins.
3.13 Að selja hlutabréf ríkissjóðs í Barra hf. og verja hluta af söluandvirðinu í þágu Skógræktar ríkisins og Héraðsskóga.
3.14 Að selja jörðina Tjaldanes í Þingeyrarhreppi, Vestur-Ísafjarðarsýslu.
3.15 Að selja jörðina Syðri-Tungu í Staðarsveit, Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu.
3.16 Að selja jörðina Hvol I í Ölfushreppi, Árnessýslu.
3.17 Að selja jörðina Kvisti í Ölfushreppi, Árnessýslu.
3.18 Að selja jörðina Smiðjuhólsveggi í Álftaneshreppi, Mýrasýslu.
3.19 Að selja Þuríðarstaði í Fljótsdalshreppi, Norður-Múlasýslu.
3.20 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í véla- og verkfærageymslu á jörðinni Grímstungu í Öxarfjarðarhreppi, Norður-Þingeyjarsýslu.
3.21 Að selja dýralæknisbústaði og verja hluta af andvirði þeirra til kaupa á húsnæði fyrir dýralæknamiðstöðvar í héruðum þar sem það er talið hagkvæmt.
3.22 Að selja hlutabréf ríkissjóðs í Bifreiðaskoðun Íslands hf.
3.23 Að selja skrifstofuhúsnæði sýslumannsins í Stykkishólmi og kaupa annað hentugra.
3.24 Að selja skrifstofuhúsnæði sýslumannsins á Seyðisfirði og kaupa annað hentugra.
3.25 Að selja fasteignina Sólborg á Akureyri.
3.26 Að selja húsnæði Unglingaheimilis ríkisins að Sólheimum 7 í Reykjavík og kaupa eða byggja annað hentugra.
3.27 Að selja húsnæði Unglingaheimilis ríkisins að Efstasundi 86 í Reykjavík og kaupa eða byggja annað hentugra.
3.28 Að selja húsnæði Unglingaheimilis ríkisins að Tindum á Kjalarnesi og kaupa eða byggja annað hentugra.
3.29 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fasteigninni Suðurgötu 40, Hafnarfirði.
3.30 Að selja fasteignina Laugaveg 114 í Reykjavík og kaupa eða leigja húsnæði fyrir starfsemi Tryggingastofnunar ríkisins.
3.31 Að selja starfsmannaíbúðir að Víðigrund 2 og Víðigrund 16 á Sauðárkróki og nýta andvirði sölunnar til kaupa á nýjum embættisbústað.
3.32 Að selja eignarhluta ríkisins í húseigninni Álfheimum 74, Reykjavík.
3.33 Að selja fasteignina Furugrund 44, Kópavogi.
3.34 Að selja fasteignina Illugagötu 55, Vestmannaeyjum.
3.35 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fasteigninni Tryggvagötu 28, Reykjavík.
3.36 Að selja fasteignina Eyrarveg 10, Seyðisfirði.

3.37 Að selja fasteignina Pólgötu 8, Ísafirði.
3.38 Að selja fasteignina Grenigrund 33, Akranesi.
3.39 Að selja fasteignina Borgarhlíð 6A, Akureyri.
3.40 Að selja fasteignina Suðurgötu 22, Reykjavík og kaupa annað hentugra húsnæði fyrir Biskupsstofu.
3.41 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fasteigninni Sléttahrauni 34, Hafnarfirði.
3.42 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fasteigninni Álfaskeiði 78, Hafnarfirði.
3.43 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fasteigninni Eskihlíð 14, Reykjavík.
3.44 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fasteigninni Leirubakka 10, Reykjavík.
3.45 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fasteigninni Barmahlíð 21, Reykjavík.
3.46 Að selja jörðina Þykkvabæ II, Skaftárhreppi.
3.47 Að selja hlutabréf ríkissjóðs í Lyfjaverslun Íslands hf.
3.48 Að selja jörðina Malarrif í Breiðuvíkurhreppi í Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu.
3.49 Að selja jörðina Heyklif í Stöðvarhreppi í Suður-Múlasýslu.
3.50 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í jörðinni Gufuskálar í Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu.
3.51 Að selja jörðina Sauðanes-Engidalur í landi Siglufjarðar.
3.52 Að selja húseign Rafmagnsveitna ríkisins að Úthaga 6, Selfossi.
3.53 Að selja hlutabréf ríkissjóðs í Jarðborunum hf.
3.54 Að selja hlutabréf ríkissjóðs í Endurvinnslunni hf.
3.55 Að selja fasteignina Huldubraut 21, Kópavogi.
3.56 Að selja fasteignina Hvannhólma 2, Kópavogi.
3.57 Að selja fasteignina Dverghamra 37, Vestmannaeyjum.
3.58 Að selja fasteignina Lágholt 16, Stykkishólmi.
3.59 Að selja fasteignina Þjóðbraut 11, Akranesi.
3.60 Að selja fasteignina Víðigrund 5, Sauðárkróki.
3.61 Að selja fasteignina Flugskýli nr. 7 á Reykjavíkurflugvelli.
3.62 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fasteigninni Hringbraut 58, Hafnarfirði.
3.63 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fasteigninni Skúlagötu 56, Reykjavík.
3.64 Að selja eignarhluta ríkissjóðs í fasteigninni Hríseyjargötu 6, Akureyri.
3.65 Að selja prestssetrið Bólstað í Bólstaðarhlíðarprestakalli, Húnavatnssýslu.
3.66 Að selja prestssetrið Túngötu 6, Suðureyri, í Staðarprestakalli, Ísafjarðarprófastsdæmi, og kaupa annað í staðinn.
3.67 Að selja prestssetrið Bakkatún, Bíldudal, í Bíldudalsprestakalli, Barðastrandarprófastsdæmi, og kaupa annað í staðinn.
3.68 Að selja prestssetrið Túngötu 28, Tálknafirði, Tálknafjarðarprestakalli, Barðastrandarprófastsdæmi, og kaupa annað í staðinn.
3.69 Að selja prestssetrið Hlíðarveg 71, Ólafsfirði, Ólafsfjarðarprestakalli, Eyjafjarðarprófastsdæmi, og kaupa annað í staðinn.
3.70 Að selja prestssetrið Hólaveg 17, Dalvík, Dalvíkurprestakalli, Eyjafjarðarprófastsdæmi, og kaupa annað í staðinn.
3.71 Að selja allt að 21 ha landspildu úr jörðinni Mosfelli í Mosfellsbæ.
3.72 Að selja fasteignina Reynilund 4 í Garðabæ og nota andvirðið til að kaupa eða byggja húsnæði fyrir Fullorðinsfræðslu fatlaðra.
3.73 Að selja fasteignina Lindarflöt 41 í Garðabæ og nota andvirðið til að kaupa eða byggja húsnæði fyrir Fullorðinsfræðslu fatlaðra.
3.74 Að selja fasteignina Blesugróf 27 í Reykjavík og nota andvirðið til að kaupa eða byggja húsnæði fyrir Fullorðinsfræðslu fatlaðra.

3.75 Að afhenda Sambandi austur-húnvetnskra kvenna eignarhluta ríkissjóðs í húsum þeim sem Heimilisiðnaðarsafnið á Blönduósi hefur haft til afnota undir starfsemi sína.
3.76 Að selja embættisbústað að Þrúðvangi 22, Hellu, og verja andvirði sölunnar til kaupa á hentugra húsnæði.
3.77 Að selja embættisbústað að Brekkubyggð 14 og starfsmannaíbúð að Þverbraut 1, Blönduósi, og verja andvirði sölunnar til kaupa á hentugra húsnæði.
3.78 Að selja Engihlíð 9, Reykjavík, og verja andvirði sölunnar til húsnæðiskaupa fyrir Ríkisspítala.
3.79 Að selja jörðina Geirbjarnarstaði í Ljósavatnshreppi, Suður-Þingeyjarsýslu.
3.80 Að semja við Samtök áhugafólks um áfengisvandamálið um yfirtöku og afnot eigna ríkissjóðs að Staðarfelli í Fellsstrandarhreppi, að höfðu samráði við menntamálaráðherra og fjárlaganefnd.
3.81 Að selja eignarhluta Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins í fasteigninni Lækjargötu 22 í Hafnarfirði.
3.82 Að semja um makaskipti á Hofgarðatjörn í Staðarsveit ásamt landi umhverfis hana og jörðinni Syðri-Tungu í sömu sveit, í samráði við landbúnaðarráðherra.
3.83 Að selja jörðina Horn í Skorradal og verja andvirðinu til endurbóta á skólahúsnæði á Hvanneyri.
3.84 Að selja jörðina Kvígsstaði í Andakílshreppi og verja andvirðinu til endurbóta á skólahúsnæði á Hvanneyri.
3.85 Að selja eignarhlut Bændaskólans á Hvanneyri í Hitaveitu Akraness og Borgarfjarðar, svo og rafveitu skólans, og verja andvirðinu til endurbóta á skólahúsnæði á Hvanneyri.
3.86 Að selja embættisbústað að Svarfaðarbraut 20, Dalvík.

Fasteignakaup, lántökuheimildir o.fl.

4.1 Að kaupa hverasvæði Geysis í Haukadal og taka til þess nauðsynleg lán.
4.2 Að kaupa íbúðarhús og bílskúr að Skógum fyrir Héraðsskólann að Skógum.
4.3 Að kaupa húsnæði fyrir tækjastöð Brunamálastofnunar ríkisins.
4.4 Að ganga til samninga um kaup á húsnæði í Garðabæ fyrir útibú frá sýslumanninum í Hafnarfirði.
4.5 Að kaupa húsnæði í Ólafsvík fyrir embætti sýslumannsins í Stykkishólmi.
4.6 Að kaupa húsnæði fyrir varamann sendiherra í Washington og taka til þess nauðsynleg lán.
4.7 Að endurnýja lóðarleigusamning um núverandi sendiherrabústað í London eða festa kaup á nýju húsnæði og taka til þess nauðsynleg lán.
4.8 Að kaupa húseignina T-634 innan varnarsvæðisins á Keflavíkurflugvelli og taka til þess nauðsynleg lán.
4.9 Að kaupa jarðirnar Gunnólfsvík I og II í Skeggjastaðahreppi, N-Múlasýslu, og taka til þess nauðsynleg lán.
4.10 Að kaupa húseignir og lóðir í nágrenni Menntaskólans í Reykjavík og taka til þess nauðsynleg lán.
4.11 Að kaupa Hótel Valhöll á Þingvöllum og taka til þess nauðsynleg lán.
4.12 Að kaupa húseignir og lóðir í nágrenni Arnarhvols í Reykjavík fyrir Stjórnarráðið og taka til þess nauðsynleg lán.
4.13 Að kaupa eða leigja húsnæði fyrir aðalskrifstofur ráðuneyta og taka til þess nauðsynleg lán.
4.14 Að kaupa húsnæði fyrir Háskólann á Akureyri og taka til þess nauðsynleg lán, að höfðu samráði við fjárlaganefnd.
4.15 Að kaupa geymsluhúsnæði fyrir Þjóðskjalasafn Íslands.

4.16 Að kaupa húsnæði fyrir Norrænu eldfjallastöðina og taka til þess nauðsynleg lán.
4.17 Að kaupa húsnæði fyrir læknamóttöku í Hrísey, að höfðu samráði við fjárlaganefnd.
4.18 Að kaupa húsnæði fyrir heilsugæslustöð á Reyðarfirði, að höfðu samráði við fjárlaganefnd.
4.19 Að kaupa húsnæði vegna uppbyggingar heilsugæslu á höfuðborgarsvæðinu og taka til þess nauðsynleg lán, að höfðu samráði við fjárlaganefnd.
4.20 Að kaupa viðbótarhúsnæði fyrir Heilsugæslustöðina Sólvang í Hafnarfirði, að höfðu samráði við fjárlaganefnd.
4.21 Að kaupa húsnæði fyrir starfsemi skipulagsstjóra ríkisins og taka til þess nauðsynleg lán.
4.22 Að kaupa aukinn hlut í Stjórnsýsluhúsinu á Akranesi fyrir embætti sýslumannsins á Akranesi og Skattstofu Vesturlands, að höfðu samráði við fjárlaganefnd.
4.23 Að kaupa og selja íbúðar- og útihús á jörðinni Gufudal í Ölfushreppi, Árnessýslu.
4.24 Að kaupa íbúðarhúsnæði við Eiríksgötu í Reykjavík til nota fyrir Ríkisspítala og taka til þess nauðsynleg lán.
4.25 Að kaupa eignir Rafveitu Akraness, Rafveitu Borgarness, Andakílsárvirkjunar og Hitaveitu Akraness og Borgarfjarðar fyrir Rafmagnsveitur ríkisins eða ganga til stofnunar sameiginlegs orkufélags fyrrgreindra aðila ef viðunandi samningar nást. Samningar og nauðsynleg lántaka skulu háð samþykki iðnaðarráðherra og fjárlaganefndar Alþingis.

Ýmsar heimildir

5.1 Að semja við einstaklinga um bætur, í samræmi við tillögur nefndar um ágreiningsmál skv. 3. gr. laga nr. 97/1990, um heilbrigðisþjónustu, og að höfðu samráði við ríkislögmann, vegna tjóns sem þeir hafa orðið fyrir við læknismeðferð.
5.2 Að kaupa dagblöð eða aðalmálgagn þingflokks fyrir stofnanir ríkisins, allt að 100 eintökum af hverju blaði.
5.3 Að verja allt að 20% af greiddu andvirði seldra fyrirtækja og hlutabréfa til rannsókna- og þróunarverkefna.
5.4 Að fella niður eða fresta greiðslum úr ríkissjóði á árinu 1995, m.a. með því að leggja niður tímabundið eða til lengri tíma starfsemi ríkisstofnana, að fengnu samþykki ríkisstjórnar og fjárlaganefndar Alþingis.
5.5 Að ráðstafa, í samráði við einstaka ráðherra og fjárlaganefnd Alþingis, fjárlagalið 950 Rekstrarhagræðing til hækkunar á fjárheimild einstakra rekstrarviðfangsefna.
5.6 Að breyta eignarhlut ríkisins í Skýrsluvélum ríkisins og Reykjavíkurborgar í hlutafé.
5.7 Að láta allt að 20% arðs af tekjum ríkisins í Kísiliðjunni hf. renna til sjóðs sem ætlað er að kosta eflingu atvinnulífs í þeim sveitarfélögum sem eiga verulegra hagsmuna að gæta af starfsemi kísilgúrverksmiðjunnar við Mývatn.
5.8 Að greiða bætur þeim sem sýkst hafa af alnæmi við blóðgjafir hér á landi fyrir 1986. Bætur séu ákveðnar af fjármálaráðherra í samráði við heilbrigðisráðherra.
5.9 Að fella niður skuld Útflutningsráðs Íslands við ríkissjóð frá árunum 1988–1994.
5.10 Að semja við orkusölufyrirtækin um aðgerðir til að lækka húshitunarkostnað þar sem hann er dýrastur og greiða allt að 50 m.kr. í mótframlag úr ríkissjóði umfram það sem þegar hefur verið gert af hálfu stjórnvalda með niðurgreiðslum og yfirtöku skulda orkufyrirtækja.
5.11 Að semja um uppgjör og fella niður skuldir í tengslum við fjárhagslega endurskipulagningu Þörungaverksmiðjunnar á Reykhólum.
5.12 Að greiða allt að 25 m.kr. til sérstaks átaks um þróun á vistvænum landbúnaðarafurðum enda komi sama fjárhæð úr Framleiðnisjóði landbúnaðarins.

5.13 Að heimila Ríkisútvarpinu að kanna kaup á langbylgjusendi og loftneti enda taki Ríkisútvarpið við mastri Lóranstöðvarinnar að Gufuskálum.
5.14 Að undirbúa aðgerðir til að bæta samkeppnisstöðu grasögglaverksmiðja.
5.15 Að semja við Dalvíkurkaupstað um uppgjör á rekstri Dalvíkurdeildar Verkmenntaskólans á Akureyri.
5.16 Að endurgreiða verðjöfnunargjöld við útflutning á unnum vörum sem innihalda landbúnaðarhráefni, í samráði við landbúnaðarráðherra.
5.17 Að lækka heildargjöld stofnana samgönguráðuneytisins í A- og B-hluta fjárlaga 1995 um allt að 0,4% hjá hverri stofnun, þó að hámarki 30 m.kr. samtals, að fengnum tillögum samgönguráðherra. Andvirði þessa verði lagt til markaðsátaks erlendis til þess að lengja ferðamannatíma á Íslandi.
5.18 Að ganga til samninga við Valbjörn hf. um greiðslu bóta vegna úreldingar fiskiskipsins Hauks GK 25.

7. gr.

Skattvísitala árið 1995 skal vera 103,92 stig miðað við 100 stig árið 1992.

SÉRSTÖK YFIRLIT

1. Almennir framhaldsskólar, viðhald og stofnkostnaður (02-318 590 og 690).

	Þús. kr.	Þús. kr.
Reykjavík:		
1. Menntaskólinn í Reykjavík, viðhald	8.000	
2. Menntaskólinn við Hamrahlíð, viðhald	8.000	
3. Menntaskólinn við Sund, viðhald	5.000	
4. Kvennaskólinn, viðhald	5.000	
5. Fjölbrautaskólinn í Breiðholti, viðhald	10.000	
6. Fjölbrautaskólinn í Ármúla, viðhald og endurbætur	15.000	
7. Iðnskólinn í Reykjavík, viðhald	12.000	
8. Fósturskóli Íslands, viðhald	6.000	
9. Hússtjórnarskólinn í Reykjavík, viðhald	3.000	
10. Myndlista- og handíðaskóli Íslands, viðhald	2.000	
11. Sjómannaskólinn í Reykjavík	15.000	
12. Skóli í Borgarholti, nýbygging	125.281	
		214.281
Reykjanes:		
1. Menntaskólinn í Kópavogi, viðhald	4.000	
nýbygging	49.906	
búnaður	15.000	
2. Flensborg, Hafnarfirði, viðhald	5.000	
3. Fjölbrautaskóli Suðurnesja, viðhald	3.000	
byggingarframkvæmdir	35.000	
4. Fjölbrautaskólinn í Garðabæ, viðhald	2.000	
byggingarframkvæmdir	48.153	
5. Iðnskólinn í Hafnarfirði, viðhald	3.000	
6. Fiskvinnsluskólinn í Hafnarfirði, viðhald	1.000	
		166.059
Vesturland:		
Fjölbrautaskóli Vesturlands, viðhald	3.000	
byggingarframkvæmdir	10.000	
heimavist	2.000	
		15.000
Vestfirðir:		
Framhaldsskóli Vestfjarða, verknámshús	10.000	
viðhald	4.000	
		14.000

	Þús. kr.	Þús. kr.
Norðurland vestra:		
Fjölbrautaskóli Norðurlands vestra,		
byggingarframkvæmdir	29.387	
byggingarframkvæmdir, heimavist	8.150	
heimavist, stækkun	2.000	
		39.537
Norðurland eystra:		
1. Menntaskólinn á Akureyri, viðhald	3.000	
2. Verkmenntaskólinn á Akureyri,		
viðhald	3.000	
byggingarframkvæmdir VMA og MA	50.000	
3. Framhaldsskólinn á Húsavík,		
byggingarframkvæmdir	15.400	
heimavist	2.000	
4. Framhaldsskólinn á Laugum,		
viðhald	3.000	
byggingarframkvæmdir, sundlaug	3.000	
		79.400
Austurland:		
1. Menntaskólinn á Egilsstöðum,		
viðhald	7.000	
íþróttahús	2.000	
2. Verkmenntaskóli Austurlands,		
viðhald	1.000	
byggingarframkvæmdir, heimavist	21.138	
verknámsbygging	2.000	
3. Framhaldsskólinn í A-Skaftafellssýslu, viðhald	1.000	
4. Hússtjórnarskólinn Hallormsstað, viðhald	1.000	
		35.138
Suðurland:		
1. Fjölbrautaskóli Suðurlands,		
viðhald	2.000	
byggingarframkvæmdir	42.585	
2. Framhaldsskólinn í Vestmannaeyjum,		
byggingarframkvæmdir	20.000	
búnaður	3.000	
3. Skólar á Laugarvatni, byggingarframkvæmdir	50.000	
		117.585
Héraðsskólar, viðhald		18.000
Óskipt, viðhald		12.000
		711.000

	Þús. kr.	Þús. kr.
2. Söfn, ýmis framlög (02-919 190).		
1. Sæfiskasafn Höfnum	1.000	
2. Fiska- og sjávarútvegssafn Akranesi	400	
3. Minjasafn Akureyrar	500	
4. Stríðsárasafn Reyðarfirði	400	
5. Náttúrugripasafn í Vestmannaeyjum	1.500	
Óráðstafað	4.200	
		8.000
3. Heiðurslaun listamanna samkvæmt ákvörðun Alþingis (02-982 170).		
1. Atli Heimir Sveinsson	900	
2. Árni Kristjánsson	900	
3. Ásgerður Búadóttir	900	
4. Guðbjörg Þorbjarnardóttir	900	
5. Halldór Laxness	900	
6. Hannes Pétursson	900	
7. Helgi Skúlason	900	
8. Indriði G. Þorsteinsson	900	
9. Jón Nordal	900	
10. Jón úr Vör	900	
11. Jórunn Viðar	900	
12. Kristján Davíðsson	900	
13. María Markan	900	
14. Matthías Johannessen	900	
15. Sigfús Halldórsson	900	
16. Stefán Hörður Grímsson	900	
17. Thor Vilhjálmsson	900	
		15.300
4. Listir, framlög (02-982 190).		
1. Samband íslenskra lúðrasveita	300	
2. Íslensk tónverkamiðstöð	5.600	
3. Íslenska brúðuleikhúsið	400	
4. Leikbrúðuland	1.000	
5. Kammersveit Reykjavíkur	1.300	
6. Samtök um Edinborgarhúsið	1.500	
7. Samband íslenskra myndlistarmanna	1.000	
8. Sumartónleikar Skálholti	1.300	
9. Listvinafélag Vestmannaeyja	300	
10. Sumartónleikar Norðurlandi	300	
11. Djassklúbbur Egilsstaða	300	
12. Útileikhúsið	400	
13. Tónleikahald á Kirkjubæjarklaustri	300	
Óráðstafað	31.700	
		45.700

	Þús. kr.	Þús. kr.
5. Ýmis fræðistörf (02-983 190).		
1. Félag íslenskra náttúrufræðinga, náttúrufræðingatal ...	200	
2. Bókaútgáfa Leifs Eiríkssonar	2.500	
3. Hið íslenska bókmenntafélag	1.000	
4. Safnastofnun Austurlands, Húsasaga á Seyðisfirði ...	300	
Óráðstafað	10.000	
		14.000
6. Æskulýðsmál (02-988 190).		
1. Æskulýðssamband Íslands	800	
2. Landssamband Gideonfélaga	300	
3. Skátaskólinn við Úlfljótsvatn	2.000	
4. Landssamband hestamannafélaga	1.000	
5. Landssamband KFUM og KFUK	6.000	
Óráðstafað	2.400	
		12.500
7. Íþróttafélög, styrkir (02-989 116).		
Reykjanes:		
1. Knattspyrnufélagið Reynir, uppbygging íþróttasvæðis .	400	
2. Byggingardeild ÍBK, kaup á áhöldum	220	
3. Golfklúbbur Kópavogs og Garðabæjar, vélakaup	300	
4. Íþróttafélagið Gerpla, fimleikagryfja	200	
5. Knattspyrnufélagið Víðir, framkvæmdir við íþróttavöll	400	
		1.520
Reykjavík:		
1. Skíðadeild Fram, skíðaskáli	300	
2. Ungmennafélagið Fjölnir, kaup á tækjum	300	
3. Íþróttafélag Reykjavíkur, kaup á tækjum	200	
4. Íþróttafélag Reykjavíkur (skíðadeild), jarðýtuvinna ...	300	
5. Knattspyrnufélag Reykjavíkur (fimleikadeild) kaup á tækjum	200	
6. Skíðadeild Víkings, aðstöðuhús	200	
		1.500
Vesturland:		
1. Golfklúbburinn Leynir, kaup á sláttuvél	200	
2. Golfklúbbur Borgarness, kaup á vélum	300	
3. Ungmennafélagið Íslendingur, endurbætur við sundlaug	200	
4. Ungmennafélagið Stjarnan, lagfæring á íþróttaaðstöðu	200	
5. Ungmennafélagið Dalamenn og N-Breiðf., uppbygging íþróttavallar	235	
6. Ungmennafélag Grundarfjarðar, íþróttavöllur, tækjahús	300	
		1.435

	Þús. kr.	Þús. kr.
Vestfirðir:		
1. Golfklúbbur Bíldudals, áfrh. uppbygging	300	
2. Ungmennafélag Barðastrandar, endurbætur við sundlaug	140	
3. Ungmennafélag Tálknafjarðar, sparkvöllur	300	
4. Íþróttafélagið Grettir, körfuboltaspjöld	200	
5. Íþróttafélag Bílddælinga, hlaupabraut	300	
		1.240
Norðurland vestra:		
1. Ungmennafélagið Hvöt, íþróttavöllur	400	
2. Ungmennafélagið Vorboðinn, íþróttavöllur	300	
3. Ungmennafélagið Neisti, völlur, áhöld og tæki	300	
4. Ungmennafélagið Geisli, uppbygging íþróttasvæðis	200	
5. Ungmennafélagið Fram, íþróttavöllur	200	
6. Golfklúbburinn Ós, endurbætur við golfvöll	200	
		1.600
Norðurland eystra:		
1. Skotfélag Akureyrar, uppbygging skotsvæðis	300	
2. Golfklúbburinn Gljúfri, kaup á vélum	300	
3. Knattspyrnufélag Akureyrar, grasvöllur, girðing	500	
4. Skotfélag Ólafsfjarðar, aðstöðuhús, útisvæði	200	
5. Ungmennafélag Langnesinga, íþróttavöllur, fótboltavöllur	200	
		1.500
Austurland:		
1. Golfklúbbur Djúpavogs, uppbygging golfvallar	300	
2. Ungmennafélag Borgarfjarðar, endurbætur við íþróttavöll	200	
3. Golfklúbbur Eskifjarðar, golfvöllur, vélar	300	
4. Skotfélag Austurlands, skotvöllur	300	
5. Ungmennafélagið Vísir, íþróttavöllur	300	
6. Golfklúbbur Hornafjarðar, völlur, skáli	200	
7. Ungmennafélagið Hrafnk., íþróttaaðstaða	300	
		1.900
Suðurland:		
1. Golfklúbbur Selfoss, kaup á sláttuvél	300	
2. Golfklúbburinn Flúðir, skáli, vökvakerfi	200	
3. Ungmennafélagið Trausti, íþróttavöllur	250	
4. Ungmennafélagið Ármann, aðstöðuhús	300	
5. Golfklúbburinn Hellu, endurb. aðstöðu	400	
6. Skotfélag Suðurlands, bygging aðstöðu	200	
7. Golfklúbbur Vestmannaeyja, endurbygging vallar	300	
		1.950
Aðstoð og leiðbeiningar við framkvæmdir íþróttafélaga	800	
Ófyrirséð	1.055	
		14.500

	Þús. kr.	Þús. kr.
8. Ýmis íþróttamál (02-989 190).		
1. Skáksamband Íslands	3.200	
2. Bridgesamband Íslands	1.000	
3. Glímusambandið	1.000	
Óráðstafað	5.500	
		10.700
9. Ýmislegt (02-999 190).		
1. Kvenfélagasamband Íslands, til Leiðbeiningarstöðvar heimilanna	1.500	
2. Landssamtökin heimili og skóli	300	
3. Heimilisiðnaðarskólinn	1.300	
4. Skrúður	900	
Óráðstafað	6.500	
		10.500
10. Landþurrkun (04-190 121).		
1. Mýrdalshrepppur, Dyrhólaós	50	
2. Austur- og Vestur-Eyjafjallahreppar, Holtsós	50	
3. Austur-Landeyjahreppur	250	
4. Vestur-Landeyjahreppur	50	
5. Djúpárhreppur	50	
6. Skaftárhreppur	50	
		500
11. Ýmis verkefni (04-190 190).		
Æðarræktarfélag Íslands	200	
Óráðstafað	800	
		1.000
12. Fyrirhleðslur (04-311 190).		
a. Fyrirhleðslur:		
1. Jökulsá á Dal	1.000	
2. Hoffellsá, Hornafjarðarfljót	2.000	
3. Jökulsá í Lóni	1.000	
4. Skaftá	500	
5. Kúðafljót	500	
6. Markarfljót	7.500	
7. Þjórsá	500	
		13.000

	Þús. kr.	Þús. kr.
b. Fyrirhleðslur og viðhald:		
1. Reykjaneskjördæmi	100	
2. Vesturlandskjördæmi	600	
3. Vestfjarðakjördæmi	100	
4. Norðurlandskjördæmi vestra	2.000	
5. Norðurlandskjördæmi eystra	500	
6. Austurlandskjördæmi	1.500	
7. Suðurlandskjördæmi	1.000	
		5.800
		18.800

13. Sjómannastofur (07-999 130).

Færeyska sjómannaheimilið	500	
Óráðstafað	600	
		1.100

14. Félagasamtök, styrkir (07-999 131).

1. Landssamband aldraðra	300	
2. Kvennaráðgjöfin	500	
3. Félag heyrnarlausra	3.000	
4. Æfingarstöð styrktarfélags lamaðra og fatlaðra	1.500	
5. Barnaheill	200	
6. Þroskahjálp	2.500	
7. Blindrafélagið	3.000	
8. Ný dögun	500	
9. Umsjónarfélag einhverfra	500	
10. Daufblindrafélag Íslands	700	
11. Geðhjálp	3.500	
12. Geðverndarfélag Akureyrar	300	
Óráðstafað	5.200	
		21.700

15. Félagsmál, ýmis framlög (07-999 190).

Íslensk ættleiðing	2.000	
Óráðstafað	6.200	
		8.200

16. Bygging sjúkrahúsa, heilsugæslustöðva og læknisbústaða (08-381 690).

	Þús. kr.	Þús. kr.
a. Sjúkrahús og heilsugæslustöðvar:		
1. Akranes, sjúkrahús	20.500	
2. Grundarfjörður, H1	15.000	
3. Stykkishólmur, sjúkrahús	7.200	
4. Stykkishólmur, H2	4.800	
5. Þingeyri, H1	7.200	
6. Ísafjörður, sjúkrahús og H2	30.000	
7. Hvammstangi, sjúkrahús	9.000	
8. Blönduós, sjúkrahús og H2	12.000	
9. Akureyri, H2	7.000	
10. Húsavík, sjúkrahús og H2	4.000	
11. Vopnafjörður	4.500	
12. Eskifjörður, H2	12.000	
13. Laugarás, H2	15.000	
14. Keflavík, sjúkrahús, D-álma	20.000	
15. Kópavogur, H2	20.000	
16. Reykjavík, heilsugæslustöðvar	25.000	
		213.200
b. Hjúkrunarheimili aldraðra:		
1. Höfn í Hornafirði	14.000	
2. Hjúkrunarheimili Eskifirði	3.000	
3. Hjúkrunarheimili Fáskrúðsfirði	15.000	
4. Kirkjubæjarklaustur	6.000	
5. Hella	7.000	
6. Hjúkrunarheimilið Víðihlíð	10.000	
		55.000

17. Heilbrigðismál, ýmis framlög (08-399 190).

1. Alnæmisssamtökin á Íslandi	500	
2. Spoex	1.000	
3. Landssamtök áhugafólks um flogaveiki	400	
4. Gigtarfélag Íslands	1.000	
5. Styrktarfélag krabbameinssjúkra barna	300	
6. SEM	2.000	
7. Náttúrulækningafélag Akureyrar	500	
8. Heilsugæslustöðin Akureyri, þróunarverkefnið „Nýja barnið“	1.000	
Óráðstafað	1.300	
		8.000

18. Áfengisvarnir og bindindismál, annað (08-621 190).

1. Líknarfélagið Skjöldur	1.000
2. Líknarfélagið Konan	1.000
3. Stöðvun unglingadrykkju	1.000
4. Stórstúka Íslands	2.000
5. Fræðslumiðstöð í fíknivörnum	3.000

	Þús. kr.	Þús. kr.
6. Líknarfélagið Þrepið	1.000	
7. Krossgötur	1.500	
Óráðstafað	10.300	
		20.800

19. Vetrarsamgöngur og vöruflutningar (10-190 112).

a. Almennir styrkir:

1. Knarrarnes, Mýrabátur	100
2. Snæfellsbær, Breiðuvíkurhreppur og Neshreppur	80
3. Dalahérað	130
4. Reykhólahreppur	300
5. Mjólkurflutningar í Vestur-Barðastrandarsýslu	100
6. Rauðasandshreppur	300
7. Vesturbyggð	400
8. Þingeyrarhreppur	300
9. Mýrahreppur	400
10. Mosvallahreppur, Önundarfjörður	100
11. Mjólkurflutningar í Önundarfirði, Dýrafirði, Súgandafirði og Djúpi	250
12. Ögurhreppur	50
13. Reykjafjarðarhreppur	50
14. Hólmavík–Nauteyrarhreppur	150
15. Snæfjallahreppur	100
16. Árneshreppur	1.250
17. Djúpavík og Gjögur	150
18. Kaldrananeshreppur	150
19. Skagahreppur	130
20. Skefilsstaðahreppur	130
21. Snjóbifreið í Skagafirði	100
22. Fljótahreppur	200
23. Björgunarsveitin Strákar	100
24. Ólafsfjarðarsveit	100
25. Svarfaðardalur	150
26. Grýtubakkahreppur	100
27. Hálshreppur	80
28. Húsavík–Vopnafjörður–Egilsstaðir, sérleyfi	600
29. Mývatnssveit	100
30. Mývatn–Húsavíkurflugvöllur	100
31. Fjallahreppur	400
32. Öxarfjörður–Kópasker	50
33. Þórshöfn	50
34. Bakkafjörður	50
35. Vopnafjörður	50
36. Borgarfjörður eystri	300
37. Hjaltastaðarhreppur	80
38. Jökuldalur, vetrarflutningar	200

	Þús. kr.	Þús. kr.
39. Möðrudalur	100	
40. Snjóbifreið á Egilsstöðum	100	
41. Fjarðarheiði	500	
42. Oddsskarð	500	
43. Breiðdalsvík	200	
44. Djúpivogur–Hornafjörður, sérleyfi	300	
45. Svínafell í Nesjum	100	
46. Vestur–Skaftafellssýsla	300	
47. Mýrdalshreppur	100	
		9.630
b. Styrkir til flugfélaga:		
1. Flugfélag Vestmannaeyja	3.800	
2. Flugsamgöngur við Grímsey	1.600	
3. Flugsamgöngur við Gjögur	1.600	
4. Ernir hf.	4.600	
5. Flugfélag Austurlands hf.	4.600	
6. Flugfélag Norðurlands, sjúkraflug	800	
		17.000
Óskipt		1.370
		28.000

20. Hafnamannvirki (10-330 670).

Vesturland:		
1. Akranes	13.300	
2. Snæfellsbær	7.300	
3. Grundarfjörður	12.400	
4. Stykkishólmur	14.700	
		47.700
Vestfirðir:		
1. Vesturbyggð	3.000	
2. Tálknafjörður	12.700	
3. Þingeyri	13.100	
4. Flateyri	100	
5. Suðureyri	8.200	
6. Bolungarvík	9.600	
7. Ísafjörður	34.400	
8. Súðavík	4.500	
9. Norðurfjörður	5.000	
10. Drangsnes	1.200	
		91.800

	Þús. kr.	Þús. kr.
Norðurland vestra:		
1. Blönduós	11.000	
2. Skagaströnd	9.000	
3. Sauðárkrókur	3.000	
4. Siglufjörður	32.900	
		55.900
Norðurland eystra:		
1. Hafnasamlag Eyjafjarðar	26.000	
2. Hrísey	1.700	
3. Akureyri	43.000	
4. Grenivík	14.800	
5. Grímsey	5.200	
6. Húsavík	14.700	
7. Kópasker	1.300	
8. Raufarhöfn	8.100	
9. Þórshöfn	18.000	
		132.800
Austurland:		
1. Vopnafjörður	7.300	
2. Seyðisfjörður	10.400	
3. Neskaupstaður	18.000	
4. Eskifjörður	3.300	
5. Fáskrúðsfjörður	18.700	
6. Stöðvarfjörður	1.300	
7. Djúpivogur	12.700	
8. Höfn í Hornafirði	19.500	
		91.200
Suðurland:		
1. Vestmannaeyjar	16.200	
2. Þorlákshöfn	45.000	
		61.200
Reykjanes:		
1. Grindavík	9.700	
2. Sandgerði	45.900	
3. Keflavík, Njarðvík, Hafnir	36.900	
4. Hafnarfjörður	7.600	
5. Garðabær	100	
		100.200
		580.800

	Þús. kr.	Þús. kr.
21. Lendingarbætur (10-330 674).		
1. Búðir, Staðarsveit	200	
2. Hnúksnes, Dalabyggð	400	
3. Skarðsstöð, Dalabyggð	1.450	
4. Gjögur, Árneshreppi	400	
5. Selvík, Skeflisstaðahreppi	850	
6. Reykir á Reykjaströnd, Skarðshreppi	300	
7. Málmey, Hofshreppi	300	
8. Papey, Djúpavogshreppi	600	
9. Drangar, Árneshreppi	100	
10. Reykjafjörður, Snæfjallahreppi	100	
Óráðstafað	300	
		5.000
22. Sjóvarnargarðar (10-330 680).		
1. Akranes	5.000	
2. Flateyri	5.000	
3. Skagaströnd	2.500	
4. Hrísey	200	
5. Höfn	50.000	
6. Stokkseyri	3.400	
7. Sandgerði	2.300	
8. Herdísarvík	2.000	
9. Gerðahreppur	2.300	
10. Vatnsleysustrandarhreppur	1.000	
11. Bessastaðahreppur	2.000	
12. Hafnarfjörður	500	
		76.200
Óskipt		800
		77.000
23. Nýsköpun og markaðsmál (11-299 150).		
Reykhólahreppur, rannsóknarverkefni í Flatey	500	
Óráðstafað	6.900	
		7.400

Gjört að Bessastöðum 31. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Friðrik Sophusson.

LÖG

um evrópsk fjárhagsleg hagsmunafélög.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ákvæði reglugerðar ráðs EBE nr. 2137/85 um evrópsk fjárhagsleg hagsmunafélög (efjh.) skulu hafa lagagildi hér á landi í samræmi við bókun 1 um altæka aðlögun við samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, sbr. lög um Evrópska efnahagssvæðið, nr. 2/1993, með áorðnum breytingum, þar sem bókunin er lögfest.

Reglugerðin er prentuð sem fylgiskjal með lögum þessum.

2. gr.

Ólögráða einstaklingar og þeir sem hafa farið fram á greiðslustöðvun eða hafa bú sitt undir gjaldþrotaskiptum geta ekki verið aðilar að evrópskum fjárhagslegum hagsmunafélögum.

3. gr.

Evrópsk fjárhagsleg hagsmunafélög mega ekki stunda þá starfsemi sem aðeins einstaklingar mega að lögum stunda.

4. gr.

Firmaskrá getur farið þess á leit við héraðsdóm að hagsmunafélagi verði slitið ef félagið hefur ekki þá stjórn sem kveðið er á um í framangreindri reglugerð ráðs EBE eða stofnsamningi félagsins enda sé ekki ráðin bót á þeim ágalla fyrir lok frests er firmaskrá setur.

Firmaskrá getur einnig farið þess á leit við héraðsdóm að hagsmunafélagi verði slitið ef ákvæði 2. gr. eiga við.

5. gr.

Ákvæðin um skilanefndarmeðferð í XIV. kafla laga um hlutafélög gilda einnig um evrópsk fjárhagsleg hagsmunafélög eftir því sem við á.

6. gr.

Um gjald fyrir skráningu hagsmunafélaga, svo og birtingargjöld o.fl., fer eftir þeim ákvæðum laga um aukatekjur ríkissjóðs er varða erlend félög.

7. gr.

Sé eigi kveðið á um strangari refsingu í lögum skal beitt sekt við brotum á 7., 8., 10. eða 25. gr. í framangreindri reglugerð ráðs EBE.

Sé brot framið af hlutafélagi, einkahlutafélagi, samvinnufélagi eða öðrum lögaðila má sekta viðkomandi aðila sem slíkan.

8. gr.

Ef stjórnandi, skilanefndamaður eða aðili að hagsmunafélagi uppfyllir ekki í tæka tíð skyldur sínar á grundvelli laga þessara eða reglugerðar á grundvelli þeirra getur firmaskrá beitt dagsektum.

9. gr.

Ráðherra getur með reglugerð sett nánari reglur um framkvæmd laga þessara.
Í reglugerðinni má ákveða sektir vegna brota á ákvæðum hennar.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Fylgiskjal.

REGLUGERÐ RÁÐSINS (EBE) nr. 2137/85 frá 25. júlí 1985
um evrópsk fjárhagsleg hagsmunafélög (efjh.).

RÁÐ EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Efnahagsbandalags Evrópu, einkum 235. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar [1],

með hliðsjón af áliti Evrópuþingsins [2],

með hliðsjón af áliti efnahags- og félagsmálanefndarinnar [3],

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

Samræmd þróun atvinnulífsins og stöðugur og jafn vöxtur hvarvetna í bandalaginu er háður því að komið verði á sameiginlegum markaði er starfi hnökralaust þar sem aðstæður eru sambærilegar við þær sem ríkja á innanlandsmarkaði. Til að koma þeim markaði á og styrkja einingu hans er rétt að setja lagalegan ramma til að auðvelda einstaklingum, félögum, fyrirtækjum og öðrum lögaðilum að laga starfsemi sína að efnahagslegum aðstæðum bandalagsins. Því er nauðsynlegt að gera þeim einstaklingum, félögum, fyrirtækjum og öðrum lögaðilum kleift að eiga með sér virkt samstarf án tillits til landamæra.

Við slíkt samstarf geta komið upp erfiðleikar af lagalegum, skattalegum og sálfræðilegum toga. Þar eð það myndi stuðla að því að ofangreindum markmiðum yrði náð er nauðsynlegt að setja viðeigandi lagareglur á vettvangi bandalagsins um evrópsk fjárhagsleg hagsmunafélög.

[1]) Stjtíð. EB nr. C 14, 15.2. 1974, bls. 30, og Stjtíð. EB nr. C 103, 28.4. 1978, bls. 4.
[2]) Stjtíð. EB nr. C 163, 11.7. 1977, bls. 17.
[3]) Stjtíð. EB nr. C 108, 15.5. 1975, bls. 46.

Sáttmálinn veitir ekki nauðsynlegar heimildir til að setja slíkar reglur.

Tryggja verður að hagsmunafélag geti lagað sig að efnahagslegum aðstæðum með því að veita félagsaðilum verulegt frelsi í samningsgerð og innbyrðis skipulagi.

Hagsmunafélag er einkum frábrugðið fyrirtæki eða félagi að því er varðar tilgang þess sem er aðeins að greiða fyrir eða þróa þá atvinnustarfsemi, sem félagsaðilar stunda, til að gera þeim kleift að auka afrakstur sinn. Starfsemi hagsmunafélags verður, með tilliti til þess að hún er í eðli sínu viðbótarstarfsemi, að tengjast atvinnurekstri þeirra sem aðild eiga að því án þess að koma í stað hans; að því marki má hagsmunafélag t.d. ekki stunda sjálfstæða atvinnustarfsemi gagnvart þriðja aðila og er þá hugtakið atvinnustarfsemi túlkað í víðustu merkingu.

Um leið og gætt er markmiða reglugerðar þessarar verður að veita einstaklingum, félögum, fyrirtækjum og öðrum lögaðilum sem greiðastan aðgang að hagsmunafélögum. Reglugerð þessi má þó ekki standa í vegi fyrir því að í einstökum löndum sé beitt laga- eða siðareglum um skilyrði þess að mega reka atvinnufyrirtæki og stunda sérfræðistörf.

Reglugerð þessi ein sér veitir engum rétt til aðildar að hagsmunafélagi, jafnvel þegar skilyrðum hennar er fullnægt.

Þær heimildir sem reglugerð þessi veitir til að banna eða takmarka þátttöku í hagsmunafélögum af ástæðum, sem varða almannahag, hafa ekki áhrif á lög aðildarríkja sem gilda um atvinnustarfsemi og kunna að kveða á um frekari bönn eða takmarkanir eða um stjórn eða eftirlit með þátttöku í hagsmunafélögum af hálfu einstaklinga, félaga, fyrirtækja og annarra lögaðila eða einhverra flokka þeirra.

Til að gera hagsmunafélögum kleift að ná tilgangi sínum ber að veita þeim gerhæfi og kveða ber á um að stofnun, aðskilin að lögum frá félagsaðilum, komi fram fyrir hönd þeirra gagnvart þriðja aðila.

Með tilliti til verndar þriðja aðila er þörf á að sem almennast sé kunnugt um slík hagsmunafélög. Aðilar að hagsmunafélagi bera fulla og óskipta ábyrgð á skuldum þess og öðrum kröfum á hendur því, þ. á m. þeim sem lúta að sköttum og almannatryggingum, án þess þó að sú regla hafi áhrif á réttinn til að fella niður eða takmarka ábyrgð eins eða fleiri félagsaðila á tiltekinni skuld eða annarri kröfu með sérstökum samningi milli hagsmunafélags og þriðja aðila.

Réttarstaða og gerhæfi einstaklinga og gerhæfi lögaðila heyra undir lög hvers lands fyrir sig.

Þær reglur, sem sérstaklega fjalla um það er slíku hagsmunafélagi er slitið, skulu vera skýrar en vísa þó til landslaga hvað snertir skiptameðferð og lok skiptameðferðar.

Hagsmunafélag er háð landslögum um greiðsluþrot og greiðslustöðvun auk þess sem þar kann að vera kveðið á um aðrar ástæður til slita á þeim.

Í reglugerð þessari er kveðið á um að aðeins megi skattleggja hagnað eða tap af starfsemi hagsmunafélags hjá félagsaðilum. Gilda því að öðru leyti skattalög hinna einstöku ríkja, einkum um skiptingu hagnaðar, skattalegar meðferðarreglur og allar skyldur sem lagðar eru á með skattalögum einstakra ríkja.

Hvað varðar málefni, sem reglugerð þessi tekur ekki til, gilda lög aðildarríkjanna og bandalagsins, t.d. um eftirfarandi:

— félagsmál og vinnumarkaðsrétt,
— samkeppnisrétt,
— hugverkarétt.

Starfsemi hagsmunafélaga heyrir undir lög aðildarríkja um atvinnurekstur og eftirlit með honum. Ef hagsmunafélag eða aðilar að því brjóta lög aðildarríkis eða fara í kringum þau getur aðildarríkið beitt hæfilegum viðurlögum.

Aðildarríkjum er frjálst að beita eða setja hvaða lög eða stjórnsýslufyrirmæli sem vera skal ef þau eru ekki í ósamræmi við gildissvið eða tilgang reglugerðar þessarar.

Veita verður reglugerð þessari gildi þegar í stað í heild sinni. Engu að síður verður að fresta framkvæmd nokkurra ákvæða svo að aðildarríki geti fyrst komið á viðeigandi tilhögun til skráningar á hagsmunafélögum á yfirráðasvæði sínu og til birtingar á ákveðnum atriðum sem þau varða. Frá því að reglugerð þessi kemur til framkvæmda geta hagsmunafélög, sem þegar eru stofnuð, starfað án landfræðilegra takmarkana.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

1. Evrópskt fjárhagslegt hagsmunafélag skal stofnað með þeim skilyrðum, á þann hátt og með þeim áhrifum sem kveðið er á um í reglugerð þessari.

Þeir aðilar, sem hyggjast mynda með sér

hagsmunafélag, verða því að gera með sér samning og láta fara fram skráningu þá sem kveðið er á um í 6. gr.

2. Hagsmunafélag, sem þannig er myndað, er frá skráningu þess samkvæmt 6. gr. bært til að eiga réttindi og bera skyldur af hvaða tagi sem er í eigin nafni, til að gera samninga og aðra löggerninga og til sóknar eða varnar fyrir dómi.

3. Aðildarríki skulu kveða á um hvort hagsmunafélög, sem skráð eru hjá skrám þeirra samkvæmt 6. gr., hafi réttarstöðu lögaðila eða ekki.

2. gr.

1. Sé ekki kveðið á um annað í reglugerð þessari gilda, annars vegar um stofnsamning hagsmunafélags, að öðru leyti en hvað snertir réttarstöðu og gerhæfi einstaklinga og gerhæfi félaga, og hins vegar um skipulag hagsmunafélagsins, landslög þess ríkis þar sem hagsmunafélagið á heimili sitt samkvæmt stofnsamningnum.

2. Ef í ríki eru margar landfræðilegar einingar og hver þeirra hefur eigin lagareglur um þau efni sem fjallað er um í 1. mgr. skal líta svo á að hver landfræðileg eining sé ríki þegar finna skal þau lög sem gilda samkvæmt þessari grein.

3. gr.

1. Tilgangur hagsmunafélags er að greiða fyrir og þróa þá atvinnustarfsemi, sem aðilar að því stunda, og bæta eða auka árangur þeirrar starfsemi en ekki afla því sjálfu hagnaðar.

Starfsemi þess skal tengjast atvinnustarfsemi félagsaðila en hún getur aðeins falið í sér viðbót við þá starfsemi.

2. Hagsmunafélög mega því ekki:

a) beint eða óbeint stjórna eða hafa yfirumsjón með eigin starfsemi félagsaðila eða starfsemi annars fyrirtækis, svo sem á sviði starfsmannamála, fjármála eða fjárfestingar;
b) með einum eða öðrum hætti, beint eða óbeint, eiga hluti af hvaða tagi sem er í aðildarfyrirtæki og mega þau aðeins eiga hluti í öðrum fyrirtækjum að því marki sem nauðsynlegt er til að ná markmiðum hagsmunafélagsins enda sé það gert fyrir hönd félagsaðila;
c) hafa fleiri en 500 starfsmenn í þjónustu sinni;
d) vera notuð af félagi til að veita stjórnarmanni eða einhverjum einstaklingi, tengdum honum, lán, ef lánveitingin er takmörkuð eða háð eftirliti samkvæmt lögum aðildarríkja um félög. Ekki má heldur nota hagsmunafélag til yfirfærslu á eignum milli félags og stjórnarmanns eða einstaklings, sem er tengdur honum, nema að því leyti sem lög aðildarríkja um félög heimila. Það telst lánveiting í skilningi þessa ákvæðis ef viðskipti eða ráðstafanir með samsvarandi áhrifum eiga sér stað og eignir merkja jafnt lausafé sem fasteignir;
e) eiga aðild að öðrum evrópskum fjárhagslegum hagsmunafélögum.

4. gr.

1. Aðilar að hagsmunafélagi geta aðeins verið eftirtaldir:

a) félög eða fyrirtæki í skilningi 2. mgr. 58. gr. sáttmálans og aðrir lögaðilar sem lúta allsherjarrétti eða einkamálarétti og stofnaðir hafa verið samkvæmt lögum aðildarríkis og hafa skráð heimili sitt eða lögheimili og aðalstöðvar í bandalaginu en leggi lög aðildarríkis ekki þá skyldu á félag, fyrirtæki eða annan lögaðila að hafa skráð heimili eða lögheimili nægir að aðalstöðvarnar séu í bandalaginu;
b) einstaklingar sem stunda iðnað, verslun, handiðn eða landbúnaðarstörf í bandalaginu eða veita þar sérfræðiþjónustu eða aðra þjónustu.

2. Hagsmunafélag mynda ekki færri en:

a) tvö félög, fyrirtæki eða aðrir lögaðilar í skilningi 1. mgr. sem hafa aðalstöðvar sínar í mismunandi aðildarríkjum; eða
b) tveir einstaklingar í skilningi 1. mgr. sem aðallega stunda starfsemi sína í mismunandi aðildarríkjum; eða
c) félag, fyrirtæki eða annar lögaðili í skilningi 1. mgr. og einstaklingur ef fyrrgreindi félagsaðilinn hefur aðalstöðvar sínar í einu aðildarríki og hinn síðargreindi starfar aðallega í öðru aðildarríki.

3. Aðildarríki getur kveðið svo á að aðilar að hagsmunafélagi, sem skráð er hjá skrá þess samkvæmt 6. gr., megi ekki vera fleiri en tuttugu. Í því skyni getur aðildarríki kveðið svo á að farið skuli með hvern einstakan aðila að lögaðila, sem myndaður er samkvæmt lögum þess, annan en skráð félag, sem sérstakan aðila að hagsmunafélagi.

4. Hvert aðildarríki getur vegna almannahagsmuna sinna bannað eða takmarkað þátttöku ákveðinna flokka einstaklinga, félaga, fyrirtækja eða annarra lögaðila í hagsmunafélögum.

5. gr.

Í stofnsamningi hagsmunafélags skal a.m.k. tilgreina:

a) nafn hagsmunafélagsins þar sem á undan fara eða á eftir koma annaðhvort orðin „evrópskt fjárhagslegt hagsmunafélag“ eða skammstöfunin „efjh.“ ef orðin eða upphafsstafir þeirra mynda ekki þegar hluta nafnsins;
b) heimili hagsmunafélagsins;
c) tilgang hagsmunafélagsins;
d) nafn, firmanafn, rekstrarform og varanlegt aðsetur eða skráða skrifstofu sérhvers aðila að hagsmunafélaginu, svo og skráningarnúmer hans og skráningarstað ef um það er að ræða;
e) til hve langs tíma hagsmunafélagið skal starfa nema starfstíminn sé ótakmarkaður.

6. gr.

Hagsmunafélag skal skráð í því ríki þar sem það á heimili sitt, hjá þeirri skrá sem tilgreind er samkvæmt 1. mgr. 39. gr.

7. gr.

Stofnsamningur hagsmunafélags skal afhentur þeirri skrá til varðveislu sem fjallað er um í 6. gr.

Enn fremur skal afhenda skránni eftirgreind skjöl og tilkynna eftirfarandi:

a) breytingar sem gerðar eru á stofnsamningi hagsmunafélags, þ. á m. breytingar á samsetningu þess;
b) opnun eða lokun starfsstöðvar á vegum hagsmunafélags;
c) ákvörðun dómara um ógildingu hagsmunafélags samkvæmt 15. gr.;
d) skipun eins eða fleiri framkvæmdastjóra hagsmunafélags, nöfn þeirra og önnur deili sem segja skal á þeim samkvæmt lögum þess aðildarríkis þar sem skráin er færð, tilkynning um að þeir geti komið fram einir sér eða verði að koma fram sameiginlega og hvenær starfstíma framkvæmdastjóra lýkur;
e) framsal félagsaðila á hlutdeild hans í hagsmunafélagi að öllu leyti eða að hluta til samkvæmt 1. mgr. 22. gr.;
f) ákvörðun félagsaðila samkvæmt 31. gr. um að hagsmunafélagi skuli slitið eða því sé slitið og ákvörðun dómara samkvæmt 31. eða 32. gr. um að því skuli slitið;
g) skipun þess eða þeirra er stýra skiptameðferð fjárhagslegs hagsmunafélags, sbr. 7. gr., nöfn þeirra og öll önnur deili, sem krafist er í lögum þess aðildarríkis þar sem skráin er haldin, og lok skipunartíma þess eða þeirra sem stýra skiptameðferð;
h) lok skiptameðferðar á fjárhagslegu hagsmunafélagi, sbr. 2. mgr. 35. gr.;
i) tillögu um flutning á heimili hagsmunafélags, sbr. 1. mgr. 14. gr.;
j) ákvæði samkvæmt 2. mgr. 26. gr. um að nýr félagsaðili sé undanþeginn ábyrgð á skuldum og öðrum kröfum sem til hafa orðið áður en hann gerðist aðili að hagsmunafélaginu.

8. gr.

Á þann hátt sem í 39. gr. segir skal eftirfarandi birt í blaði því sem tilgreint er í 1. mgr. þeirrar greinar:

a) þær upplýsingar, sem tilgreina skal samkvæmt 5. gr. í stofnsamningi fjárhagslegs hagsmunafélags, og allar breytingar á þeim;
b) skráningarnúmer, skráningardagur og skráningarstaður, svo og tilkynning um afskráningu;
c) skjöl og upplýsingar sem fjallað er um í 7. gr. b–j.

Þær upplýsingar, sem fjallað er um í a- og b-lið, skal birta í heild. Skjöl og upplýsingar samkvæmt c-lið má birta annaðhvort í heild eða í formi útdráttar eða með vísun til þeirra í skránni eftir því sem mælt kann að vera fyrir um í þeim landslögum sem við eiga.

9. gr.

1. Hagsmunafélög geta byggt rétt gagnvart þriðja aðila á þeim skjölum og upplýsingum sem birta skal samkvæmt reglugerð þessari, með þeim skilyrðum sem kveðið er á um í landslögum er um það gilda samkvæmt 5. og 7. mgr. 3. gr. tilskipunar ráðsins nr. 68/151/EBE frá 9. mars 1968 um samræmingu verndarráðstafana sem ætlað er að vera jafngildar í bandalaginu og aðildarríki krefjast af félögum í skilningi 2. mgr. 58. gr. sáttmálans til að vernda hagsmuni félagsmanna og annarra [1]).

2. Nú hefur starfsemi verið stunduð á vegum fjárhagslegs hagsmunafélags fyrir skráningu

1) Stj.tíð EB nr. L 65, 14.3. 1968, bls. 8.

þess samkvæmt 6. gr. og það gengst ekki eftir skráninguna við skuldbindingum sem eiga rætur að rekja til hennar og bera þá þeir einstaklingar, félög, fyrirtæki aðrir lögaðilar, sem stunduðu starfsemina, fulla og óskipta ábyrgð á skuldbindingunum.

10. gr.

Ef hagsmunafélag hefur starfsstöð í öðru aðildarríki en því sem heimili þess er í skal skrá hana þar. Skal hagsmunafélagið í þeim tilgangi afhenda viðeigandi skrá í því aðildarríki afrit þeirra skjala til varðveislu sem skylt er að afhenda skrá í því aðildarríki þar sem heimili þess er og láta, ef þörf krefur, fylgja þýðingu er samræmist starfsvenjum þeirrar skrár þar sem starfsstöðin er skráð.

11. gr.

Tilkynning um að hagsmunafélag hafi verið stofnað eða skiptameðferð á félaginu sé lokið, þar sem tilgreint er skráningarnúmer, skráningardagur og skráningarstaður, svo og útgáfudagur, útgáfustaður og titill birtingarrits, skal sett í *Stjórnartíðindi Evrópubandalagsins* eftir að hún hefur verið birt í blaði því sem fjallað er um í 1. mgr. 39. gr.

12. gr.

Heimili hagsmunafélags, sem tilgreint er í stofnsamningi þess, skal vera í bandalaginu.

Ákveðið skal að heimilið sé annaðhvort:

a) þar sem aðalstöðvar hagsmunafélagsins eru; eða
b) þar sem einhver félagsaðili hefur aðalstöðvar sínar eða, ef um einstakling er að ræða, þar sem hann starfar aðallega enda stundi hagsmunafélagið starfsemi þar.

13. gr.

Flytja má heimili hagsmunafélags til innan bandalagsins.

Þegar flutningur hefur ekki í för með sér breytingu á því hvaða lög gilda samkvæmt 2. gr. skal ákvörðun um hann tekin með þeim hætti sem kveðið er á um í stofnsamningi hagsmunafélagsins.

14. gr.

1. Þegar flutningur heimilis hefur í för með sér breytingu á því hvaða lög gilda samkvæmt 2. gr. skal semja flutningstillögu, afhenda hana til varðveislu og birta hana með þeim hætti sem kveðið er á um í 7. og 8. gr.

Ekki má ákveða flutning í tvo mánuði eftir að tillagan hefur verið birt. Slík ákvörðun verður aðeins tekin af öllum félagsaðilum samhljóða. Flutningur öðlast gildi á þeim degi er hagsmunafélagið er skráð samkvæmt 6. gr. hjá skrá hins nýja heimilis. Má sú skráning ekki fara fram fyrr en sýnt hefur verið fram á að tillaga um flutning á heimili hafi verið birt.

2. Ekki má afskrá hagsmunafélag hjá skrá hins gamla heimilis fyrr en sýnt hefur verið fram á að það hafi verið skráð hjá skrá hins nýja heimilis.

3. Er ný skráning hagsmunafélags hefur verið birt má með þeim hætti, sem í 1. mgr. 9. gr. segir, byggja rétt á því gagnvart þriðja aðila að heimili hagsmunafélagsins sé hið nýja heimili en meðan afskráning hjá skrá hins gamla heimilis hefur ekki verið birt getur þriðji aðili þó enn borið það fyrir sig að heimili þess sé hið fyrra heimili nema hagsmunafélagið sanni að honum hafi verið kunnugt um nýja heimilið.

4. Í lögum aðildarríkis má kveða svo á að flutningur á heimili, sem leiða myndi til breytingar á því hvaða lög gilda, öðlist ekki gildi gagnvart hagsmunafélagi sem skráð er í því aðildarríki samkvæmt 6. gr. ef því er mótmælt af þar til bæru yfirvaldi innan þess tveggja mánaða frests sem um getur í 1. mgr. Slík mótmæli verða aðeins sett fram á þeim forsendum að almannahagur krefjist. Gefa verður kost á endurskoðun fyrir rétti.

15. gr.

1. Þegar lög þau sem gilda um hagsmunafélag samkvæmt 2. gr. gera ráð fyrir ógildingu þess verður að kveða á um ógildingu í dómi. Ef unnt er að bæta úr þeim ágöllum sem eru á málefnum hagsmunafélags skal dómur, sem málið er lagt fyrir, þó veita til þess nauðsynlegan frest.

2. Ógilding hagsmunafélags leiðir til skiptameðferðar á því í samræmi við fyrirmæli 35. gr.

3. Byggja má rétt gagnvart þriðja aðila á dómsúrlausn um ógildingu með þeim hætti sem í 1. mgr. 9. gr. segir.

Sú úrlausn hefur sem slík ekki áhrif á gildi skuldbindinga sem hagsmunafélag hefur gengist undir eða gengist hefur verið undir gagnvart því ef þær hafa orðið til áður en byggja mátti rétt á þeim gagnvart þriðja aðila með þeim hætti sem í undanfarandi undirgrein segir.

16. gr.

1. Stofnanir hagsmunafélags eru aðilar þess, þegar þeir koma fram sem ein heild, svo og framkvæmdastjóri þess eða framkvæmdastjórar.

Í samningi um stofnun hagsmunafélags má kveða á um aðrar stofnanir og, sé það gert, skal valdsvið þeirra ákvarðað.

2. Aðilar að hagsmunafélagi geta, er þeir koma fram sem ein heild, tekið hvaða ákvörðun sem er til að ná markmiðum þess.

17. gr.

1. Hver félagsaðili hefur eitt atkvæði. Í stofnsamningi hagsmunafélags má þó veita tilteknum félagsaðilum fleiri atkvæði en eitt enda hafi enginn einn þeirra yfir meirihluta atkvæða að ráða.

2. Samhljóða ákvörðunar félagsaðila er krafist til að:

a) breyta tilgangi hagsmunafélags;
b) breyta atkvæðafjölda hvers félagsaðila;
c) breyta skilyrðum fyrir ákvarðanatöku;
d) lengja starfstíma hagsmunafélags fram yfir það sem ákveðið hefur verið í stofnsamningi þess;
e) breyta fjárframlagi félagsaðila, allra eða sumra, til hagsmunafélags;
f) breyta einhverri annarri skuldbindingu félagsaðila nema heimild sé til annars í stofnsamningi hagsmunafélagsins;
g) gera einhverja aðra breytingu á stofnsamningi hagsmunafélagsins, sem ekki er fjallað um í þessari málsgrein, nema samningurinn kveði á um annað.

3. Þar sem ekki er kveðið svo á í reglugerð þessari að ákvarðanir skuli teknar samhljóða má í stofnsamningi hagsmunafélags setja reglur um ályktunarhæfi og meirihluta sem krafist er til að ákvarðanir, eða sumar ákvarðanir, megi taka. Kveði samningur ekki á um annað skulu ákvarðanir teknar samhljóða.

4. Að frumkvæði framkvæmdastjóra eða beiðni félagsaðila skal framkvæmdastjóri, einn eða með öðrum framkvæmdastjórum, skipuleggja samráðsfundi með félagsaðilum svo að þeir geti tekið ákvarðanir sínar.

18. gr.

Hver félagsaðili á rétt á að fá upplýsingar um starfsemi hagsmunafélags síns frá framkvæmdastjóra þess eða framkvæmdastjórum og á að athuga bókhald þess og bókhaldsgögn.

19. gr.

1. Framkvæmdastjórn hagsmunafélags annast einn eða fleiri einstaklingar sem til þess eru skipaðir í stofnsamningi þess eða með ákvörðun félagsaðila.

Sá má ekki vera framkvæmdastjóri hagsmunafélags sem:

— vegna þeirrar löggjafar sem um hann gildir,
— vegna landslaga þess ríkis þar sem hagsmunafélagið á heimili sitt eða
— samkvæmt ákvörðun yfirvalds á sviði dómgæslu eða stjórnsýslu, sem tekin hefur verið eða viðurkennd er í aðildarríki,

er óheimilt að eiga sæti í stjórn eða framkvæmdastjórn félags, stjórna fyrirtæki eða starfa sem framkvæmdastjóri evrópsks fjárhagslegs hagsmunafélags.

2. Aðildarríki getur, þegar um er að ræða hagsmunafélög sem skráð eru hjá skrá þess samkvæmt 6. gr., kveðið á um að lögaðilar annist framkvæmdastjórn ef þeir tilnefna einn eða fleiri einstaklinga til að koma fram fyrir þeirra hönd og eru deili á þeim háð skráningarreglum d-liðar 7. gr.

Nú nýtir aðildarríki sér þennan kost og verður það þá að kveða á um að sá eða þeir sem koma fram fyrir hönd lögaðilanna beri sömu ábyrgð og ef þeir væru sjálfir framkvæmdastjórar viðkomandi hagsmunafélaga.

Takmarkanir samkvæmt 1. mgr. gilda einnig um þessa fulltrúa.

3. Í stofnsamningi hagsmunafélags eða með samhljóða ákvörðun félagsaðila skal kveðið á um hvernig framkvæmdastjóri eða framkvæmdastjórar skulu ráðnir og þeim sagt upp, svo og valdsvið þeirra skilgreint.

20. gr.

1. Aðeins framkvæmdastjóri, eða hver framkvæmdastjóri séu þeir fleiri en einn, kemur fram fyrir hönd hagsmunafélags í viðskiptum við þriðja aðila.

Hver framkvæmdastjóri bindur hagsmunafélag gagnvart þriðja aðila þegar hann kemur fram fyrir hönd þess, jafnvel þótt gerðir hans varði ekki tilgang þess, nema hagsmunafélagið sanni að þriðja aðila hafi verið ljóst eða honum hafi með hliðsjón af atvikum ekki getað verið ókunnugt um að gerðin var tilgangi þess óviðkomandi. Birting upplýsinga þeirra sem getið er í c-lið 5. gr. felur ekki í sér sönnun fyrir því ein sér.

Ekki má byggja rétt á því gagnvart þriðja aðila að vald eins eða fleiri framkvæmdastjóra hafi verið takmarkað hvort sem það hefur verið gert með stofnsamningi hagsmunafélags eða með ákvörðun félagsaðila, jafnvel þótt takmörkun hafi verið birt.

2. Í stofnsamningi hagsmunafélags má ákveða að einungis tveir eða fleiri framkvæmdastjórar sameiginlega geti bundið það svo að gilt sé. Aðeins má byggja rétt á slíku ákvæði gagnvart þriðja aðila í samræmi við 1. mgr. 9. gr. ef það hefur verið birt samkvæmt 8. gr.

21. gr.

1. Litið skal svo á að hagnaður af starfsemi hagsmunafélags sé hagnaður félagsaðila og skal honum skipt milli þeirra í þeim hlutföllum sem kveðið er á um í stofnsamningi þess, eða að jöfnu ef ekki er mælt fyrir um annað.

2. Aðilar að hagsmunafélagi skulu greiða kostnað, sem fer fram úr tekjum, í þeim hlutföllum sem kveðið er á um í stofnsamningi þess, eða að jöfnu ef ekki er mælt fyrir um annað.

22. gr.

1. Aðili að hagsmunafélagi getur framselt hlutdeild sína í því að öllu leyti eða að hluta, annaðhvort til annars félagsaðila eða þriðja aðila, en framsalið öðlast ekki gildi nema aðrir félagsaðilar leyfi það samhljóða.

2. Sé ekki kveðið á um annað í stofnsamningi hagsmunafélags getur félagsaðili aðeins veðsett hlutdeild sína í því eftir að hinir félagsaðilarnir hafa leyft það samhljóða. Veðhafi má aldrei verða aðili að hagsmunafélagi í krafti veðréttar síns.

23. gr.

Hagsmunafélag má ekki falast eftir fjárfestingum almennings.

24. gr.

1. Aðilar að hagsmunafélagi bera fulla og óskipta ábyrgð á skuldum þess og öðrum kröfum á hendur því af hvaða tagi sem er. Um áhrif ábyrgðarinnar fer að landslögum.

2. Skuldheimtumenn mega ekki höfða mál á hendur félagsaðila til greiðslu skulda og annarra krafna í samræmi við skilyrði í 1. mgr. áður en skiptameðferð í hagsmunafélagi er lokið nema þeir hafi fyrst krafið félagið um greiðslu og hún hafi ekki verið innt af hendi innan hæfilegs frests.

25. gr.

Í bréfum og á pöntunareyðublöðum og svipuðum skjölum skal eftirfarandi koma greinilega fram:

a) nafn hagsmunafélags þar sem á undan fara eða á eftir koma annaðhvort orðin „evrópskt fjárhagslegt hagsmunafélag“ eða skammstöfunin „efjh.“ ef orðin eða upphafsstafir þeirra mynda ekki þegar hluta nafnsins;
b) hvar sú skrá er sem um getur í 6. gr. og hagsmunafélagið er skráð hjá, svo og innfærslunúmer þess þar;
c) heimili hagsmunafélags;
d) að framkvæmdastjórar verði að koma fram sameiginlega ef við á;
e) að skiptameðferð á hagsmunafélagi samkvæmt 15., 31., 32. eða 36. gr. standi yfir ef við á.

Er skráning hefur farið fram í samræmi við 10. gr. skal hver starfsstöð hagsmunafélags tilgreina ofangreind atriði, ásamt þeim sem lúta að eigin skráningu, á þeim skjölum sem hún sendir frá sér í starfsemi sinni og um getur í 1. mgr. þessarar greinar.

26. gr.

1. Aðilar að hagsmunafélagi skulu samhljóða taka ákvörðun um inntöku nýrra aðila í félagið.

2. Hver nýr félagsaðili ber ábyrgð á skuldum hagsmunafélags og öðrum kröfum á hendur því samkvæmt 24. gr., að meðtöldum þeim sem eiga rætur að rekja til starfsemi hagsmunafélagsins áður en hann gekk í það.

Þó má með ákvæði í stofnsamningi hagsmunafélags eða í inngöngugerð undanþiggja hann ábyrgð á skuldum og öðrum kröfum sem stofnað var til áður en hann gekk í það. Aðeins má byggja rétt á slíku ákvæði gagnvart þriðja aðila samkvæmt þeim skilyrðum sem um getur í 1. mgr. 9. gr. ef ákvæðið hefur verið birt samkvæmt 8. gr.

27. gr.

1. Aðili að hagsmunafélagi getur sagt sig úr því að uppfylltum þeim skilyrðum, sem sett eru í stofnsamningi þess, eða með samhljóða samþykki annarra félagsaðila ef slík skilyrði koma ekki fram í samningnum.

Auk þess getur aðili að hagsmunafélagi sagt sig úr því ef réttmætar ástæður eru til þess.

2. Vísa má aðila að hagsmunafélagi úr því af ástæðum, sem tilgreindar eru í stofnsamningi þess, og ávallt ef hann bregst alvarlega skyldum sínum eða truflar eða gerir sig líklegan til að trufla starfsemi þess alvarlega.

Sé ekki kveðið á um annað í stofnsamningi hagsmunafélags má brottvísun aðeins fara fram samkvæmt úrskurði dómara sem kveðin er upp að sameiginlegri beiðni meirihluta annarra félagsaðila.

28. gr.

1. Aðild að hagsmunafélagi lýkur við andlát félagsaðila eða þegar aðilinn fullnægir ekki lengur þeim skilyrðum sem sett eru í 1. mgr. 4. gr.

Að auki getur aðildarríki í lögum sínum um skiptameðferð, félagsslit, greiðsluþrot eða greiðslustöðvun kveðið svo á að aðild að hagsmunafélagi ljúki á þeim tíma sem í þeim lögum segir.

2. Andist einstaklingur sem er aðili að hagsmunafélagi getur annar aðeins komið í hans stað með þeim skilyrðum, sem stofnsamningur þess kveður á um, eða með samhljóða samþykki hinna félagsaðilanna ef slík skilyrði koma ekki fram í samningnum.

29. gr.

Er aðild að hagsmunafélagi lýkur skal framkvæmdastjóri eða framkvæmdastjórar þess tilkynna það öðrum félagsaðilum og einnig gera þær ráðstafanir samkvæmt 7. og 8. gr. sem gera ber. Þær ráðstafanir getur einnig hver sá gert sem hlut á að máli.

30. gr.

Kveði stofnsamningur hagsmunafélags ekki á um annað er félagið áfram til hvað snertir þá félagsaðila sem eftir eru, er aðild einhvers þeirra lýkur, samkvæmt þeim skilmálum sem kveðið er á um í stofnsamningnum eða settir eru með samhljóða ákvörðun viðkomandi félagsaðila enda sé ekki skertur með því réttur sem stofnast hefur aðila til handa samkvæmt 1. mgr. 22. gr. eða 2. mgr. 28. gr.

31. gr.

1. Slíta má hagsmunafélagi með ákvörðun félagsaðila um að það skuli gert. Slík ákvörðun krefst samhljóða samþykkis ef ekki er kveðið á um annað í stofnsamningi þess.

2. Hagsmunafélagi skal slitið með ályktun félagsaðila þar sem komist er að þeirri niðurstöðu:

a) að liðinn sé sá tími, sem hagsmunafélaginu var ætlað að starfa samkvæmt stofnsamningi þess, eða fyrir hendi sé önnur ástæða til slita á því sem samningurinn kveður um; eða
b) að tilgangi hagsmunafélagsins sé náð eða ógerlegt sé að leita hans frekar.

Hafi félagsaðilar ekki tekið ákvörðun um slit á hagsmunafélagi þremur mánuðum eftir að einhverjar þær aðstæður hafa komið upp sem í 1. mgr. segir getur hvaða félagsaðili sem er leitað til dómstóls um að ákveða slit þess.

3. Hagsmunafélagi skal einnig slitið að ákvörðun þess eða þeirra félagsaðila sem eftir eru þegar skilyrðum 2. mgr. 4. gr. er ekki lengur fullnægt.

4. Er hagsmunafélagi hefur verið slitið með ákvörðun félagsaðila skal framkvæmdastjóri eða framkvæmdastjórar þess gera þær ráðstafanir samkvæmt 7. og 8. gr. sem gera ber. Þær ráðstafanir getur einnig hver sá gert sem hlut á að máli.

32. gr.

1. Sé brotið gegn ákvæðum 3. gr., 12. gr. eða 3. mgr. 31. gr. skal dómstóll að beiðni hvers þess aðila, sem hlut á að máli, eða þar til bærs yfirvalds kveða svo á að hagsmunafélagi skuli slitið nema unnt sé að koma málefnum hagsmunafélagsins í rétt horf, áður en dómstóll hefur kveðið upp efnislegan úrskurð, og að það sé gert í raun fyrir þann tíma.

2. Dómstóll getur einnig ákveðið að beiðni félagsaðila að hagsmunafélagi skuli slitið ef réttmætar ástæður eru til þess.

3. Aðildarríki getur kveðið svo á að dómstóll geti að beiðni þar til bærs yfirvalds úrskurðað að slíta skuli hagsmunafélagi sem á heimili í ríki yfirvaldsins ef félagið starfar gegn almannahagsmunum í því ríki og gert er ráð fyrir slíkum möguleika í lögum þess ríkis hvað snertir skráð félög eða aðra lögaðila sem þau ná yfir.

33. gr.

Ljúki aðild að hagsmunafélagi af öðrum ástæðum en þeim að réttindi félagsaðila hafi verið framseld í samræmi við skilyrðin í 1. mgr. 22. gr. skal meta réttindi hans og skyldur til verðs með hliðsjón af eignum og skuldum hagsmunafélagsins eins og þær eru þegar aðild hans lýkur.

Ekki má ákveða fyrirfram verð á réttindum og skyldum félagsaðila sem gengur úr hagsmunafélagi.

34. gr.

Með fyrirvara um það sem í 1. mgr. 37. gr. segir er hver félagsaðili, sem gengur úr hagsmunafélagi, áfram ábyrgur samkvæmt 24. gr. fyrir skuldum þess og öðrum kröfum á hendur því sem eiga rætur að rekja til starfsemi þess áður en aðild hans lauk.

35. gr.

1. Slit á hagsmunafélagi hafa skiptameðferð í för með sér.

2. Um skiptameðferð á hagsmunafélagi og lok skiptameðferðar fer að landslögum.

3. Gerhæfi hagsmunafélags í skilningi 2. mgr. 1. gr. helst óskert uns skiptameðferð er lokið.

4. Sá eða þeir sem stýra skiptameðferð á hagsmunafélagi skulu gera þær ráðstafanir sem í 7. og 8. gr. segir.

36. gr.

Um greiðsluþrot og greiðslustöðvun hagsmunafélaga fer að landslögum. Þótt aðgerðir séu hafnar gegn hagsmunafélagi fyrir dómi vegna greiðsluþrots eða greiðslustöðvunar leiðir það í sjálfu sér ekki til þess að slíkar aðgerðir séu hafnar gegn félagsaðilum.

37. gr.

1. Fimm ára fyrningarfrestur, talið frá birtingu samkvæmt 8. gr. á tilkynningu um að aðild að hagsmunafélagi sé lokið, kemur í stað lengri frests sem mælt kann að vera fyrir um í viðkomandi landslögum til málshöfðunar gegn aðilanum vegna skulda eða annarra krafna sem eiga rætur að rekja til starfsemi hagsmunafélags áður en aðild hans lauk.

2. Fimm ára fyrningarfrestur, talið frá birtingu samkvæmt 8. gr. á tilkynningu um að skiptameðferð á hagsmunafélagi sé lokið, kemur í stað lengri frests sem mælt kann að vera fyrir um í viðkomandi landslögum til málshöfðunar gegn aðila að því vegna skulda eða annarra krafna sem eiga rætur að rekja til starfsemi þess.

38. gr.

Stundi hagsmunafélag starfsemi í aðildarríki sem fer í bága við almannahagsmuni þess getur þar til bært yfirvald í því ríki bannað starfsemina. Veita skal kost á að skjóta ákvörðun hins þar til bæra yfirvalds til dómstóla.

39. gr.

1. Aðildarríkin skulu tilnefna skrá eða skrár, sem falið er að annast skráningu samkvæmt 6. og 10. gr., og setja reglur um skráninguna. Þau skulu mæla fyrir um hvernig skráning þeirra skjala, sem í 7. gr. og 10. gr. segir, fari fram. Skulu þau sjá um að þau skjöl og upplýsingar, sem í 8. gr. segir, birtist í viðeigandi lögbirtingablaði þess aðildarríkis, sem hagsmunafélagið á heimili sitt í, og geta þau mælt fyrir um hvernig birta skuli þau skjöl og upplýsingar sem í c-lið 8. gr. segir.

Aðildarríkin skulu einnig sjá til þess að hver sem er geti, á skrá samkvæmt 6. gr. eða eftir atvikum 10. gr., kynnt sér þau skjöl, sem fjallað er um í 7. gr., og fengið í hendur afrit af einhverjum þeirra eða öllum, jafnvel í pósti.

Aðildarríkin mega kveða á um greiðslu gjalda fyrir þær aðgerðir sem fjallað er um í undanfarandi undirgreinum en gjöldin mega þó ekki fara fram úr kostnaði af þeim.

2. Aðildarríkin skulu sjá til þess að upplýsingar þær sem birta skal í *Stjórnartíðindum Evrópubandalagsins* samkvæmt 11. gr. séu sendar skrifstofu opinberrar útgáfustarfsemi eigi síðar en einum mánuði eftir birtingu þeirra í því lögbirtingablaði sem í 1. mgr. segir.

3. Aðildarríki skulu leggja hæfileg viðurlög við því ef birtingarkröfum 7., 8. og 10. gr. er ekki hlítt eða ekki er farið eftir ákvæðum 25. gr.

40. gr.

Hagnað eða tap af starfsemi hagsmunafélags má aðeins skattleggja hjá félagsaðilum.

41. gr.

1. Aðildarríki skulu gera þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar eru vegna ákvæða 39. gr., fyrir 1. júlí 1989. Þau skulu tilkynna þær framkvæmdastjórninni þegar í stað.

2. Aðildarríkin skulu í upplýsingaskyni fyrir framkvæmdastjórnina skýra henni frá því hvaða flokkum einstaklinga, félaga, fyrirtækja og annarra lögaðila þau banna þátttöku í hagsmunafélögum samkvæmt 4. mgr. 4. gr. Framkvæmdastjórn skal skýra öðrum aðildarríkjum frá því.

42. gr.

1. Er reglugerð þessi hefur verið sett skal stofna samstarfsnefnd á vegum framkvæmdastjórnarinnar. Hlutverk hennar skal vera:

a) að greiða fyrir framkvæmd reglugerðar þessarar með reglulegu samráði þar sem sérstaklega skal fjallað um vandamál sem koma upp í tengslum við framkvæmdina, sbr. þó ákvæði 169. og 170. gr. sáttmálans;

b) að ráðleggja framkvæmdastjórninni um viðauka við eða breytingar á reglugerð þessari ef nauðsyn krefur.

2. Samstarfsnefndin skal skipuð fulltrúum aðildarríkjanna og framkvæmdastjórnarinnar. Formaður skal vera fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar. Framkvæmdastjórnin sér fyrir skrifstofuþjónustu.

3. Formaður kallar nefndina saman, annaðhvort að eigin frumkvæði eða að ósk einhvers nefndarmanns.

43. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi á þriðja degi eftir birtingu hennar í *Stjórnartíðindum Evrópubandalagsins.*

Hún skal koma til framkvæmda hinn 1. júlí 1989, að undanskildum 39., 41. og 42. gr. sem koma til framkvæmda við gildistöku hennar.

Gjört að Bessastöðum 31. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Sighvatur Björgvinsson.

31. desember 1994 Nr. 160

LÖG

um breyting á lögum nr. 30/1966, um meðferð, skoðun og mat á sláturafurðum.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 1. mgr. 5. gr. laganna kemur ný málsgrein er orðast svo:

Til að standa straum af kostnaði við heilbrigðiseftirlit dýralækna með sláturafurðum skal landbúnaðarráðherra innheimta gjald af öllu innvegnu kjöti í afurðastöð sem rennur í sérstakan sjóð í vörslu landbúnaðarráðuneytisins. Eftirlitsgjaldið miðast við raunkostnað en má þó ekki vera hærra en 2,50 kr. á hvert kíló kjöts miðað við vísitölu framfærslukostnaðar í janúar 1995. Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um gjaldskyldu, innheimtu, gjalddaga, lögvernd og annað er lýtur að framkvæmd á innheimtu gjaldsins.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum 31. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

LÖG

um útflutning hrossa.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Útflutningur á hrossum er heimill án sérstakra leyfa nema þegar um er að ræða úrvalskynbótagripi. Útflutningshross skulu vera á aldrinum fjögurra mánaða til 15 vetra. Þó má flytja úr landi eldri kynbótahross en þá einungis í flugvélum. Óheimilt er að flytja úr landi fylfullar hryssur sem gengnar eru með sjö mánuði eða lengur.

2. gr.

Öll hross sem flutt eru úr landi skulu heilbrigðisskoðuð af embættisdýralækni. Skoðun skal ávallt miða við þær kröfur sem gerðar eru í innflutningslandi. Einungis er heimilt að flytja úr landi heilbrigð og rétt sköpuð hross og skulu þau merkt með þeim hætti að ekki verði um villst. Dýralæknir á útflutningshöfn skal ganga úr skugga um að útflytjendur skili skrá yfir útflutningshross og að merkingar séu í samræmi við þá skrá og upprunavottorð. Skrá þessi fylgir hrossunum í flutningsfari. Heimilt er yfirdýralækni að ráða sérstakan dýralækni til að hafa eftirlit með útflutningi hrossa.

Gjald fyrir skoðun á útflutningshrossum greiðist úr útflutningssjóði.

3. gr.

Flutningsfar fyrir hross og öll aðstaða, svo sem rými, loftræsting, brynningartæki og aðstaða til fóðrunar, skal vera með þeim hætti að sem best verði að hrossunum búið. Yfirdýralæknir eða fulltrúi hans skal líta eftir að reglum um aðbúnað sé fylgt.

Á tímabilinu 1. nóvember til 15. apríl er einungis heimilt að flytja hross til útlanda með viðurkenndum flutningaskipum eða með flugvélum.

4. gr.

Hrossum, sem flutt eru úr landi, skal fylgja vottorð frá Búnaðarfélagi Íslands er staðfesti uppruna hrossins og ætterni.

Innlendir hrossaræktendur og samtök þeirra eiga forkaupsrétt að úrvalskynbótagripum sem áformað er að flytja úr landi. Búnaðarfélag Íslands getur óskað eftir því við landbúnaðarráðuneytið að það fresti útflutningi á þeim í allt að tvær vikur á meðan forkaupsréttur er boðinn. Við boð á forkaupsrétti skal miða við uppgefið útflutningsverð.

Hrossaræktarnefnd, sem starfar skv. 5. og 6. gr. laga nr. 84/1989, um búfjárrækt, skal árlega ákveða mörk kynbótamats sem hross þarf að hafa til að teljast úrvalskynbótagripur.

5. gr.

Útflutningsgjald skal leggja á hvert útflutt hross og skal það innheimt við útgáfu upprunavottorðs. Það skal vera 8.000 kr. að hámarki og breytast árlega, 1. febrúar, samkvæmt vísitölu búfjárræktar sem útgefin er af Hagstofu Íslands. Útflutningsgjaldið greiðist í sérstakan útflutningssjóð í vörslu landbúnaðarráðuneytisins og er ætlað að standa undir kostnaði við skoðun á útflutningshrossum, útgáfu upprunavottorða; 5% af gjaldinu skal greiða í stofnverndarsjóð íslenska hestakynsins sem starfar skv. 15. gr. laga nr. 84/1989, um búfjárrækt, og 15% af gjaldinu skal greiða í Búnaðarmálasjóð. Eftirstöðvum hvers árs skal

varið til útflutnings- og markaðsmála, að fengnum tillögum útflutnings- og markaðsnefndar.

Reikninga sjóðsins skal birta árlega í Stjórnartíðindum og þeir endurskoðaðir af Ríkisendurskoðun.

6. gr.

Skipa skal fimm manna nefnd, útflutnings- og markaðsnefnd, er hafi það hlutverk að vera ráðgefandi um málefni er snerta útflutning á hrossum og gera tillögur um ráðstöfun á eftirstöðvum útflutningsgjalds, sbr. 5. gr. Búnaðarfélag Íslands, Félag hrossabænda, yfirdýralæknir og hrossaútflytjendur skulu tilnefna aðila í nefndina en ráðherra skipar formann án tilnefningar.

7. gr.

Landbúnaðarráðherra fer með framkvæmd laga þessara og setur í reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd þeirra, þar með talið kröfur um heilbrigði er taki mið af kyni og aldri hrossa sem flytja á úr landi, skoðun og merkingu útflutningshrossa, aðstöðu í útflutningshöfn og meðferð þeirra upplýsinga sem útflytjanda er skylt að leggja fram og sem upprunavottorð byggist á.

8. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi 15. apríl 1995. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 64/1958, um útflutning hrossa, svo og lög nr. 67/1969, lög nr. 39/1986, 53. gr. laga nr. 10/1983, lög nr. 40/1993 og lög nr. 41/1994, um breytingar á þeim lögum.

Gjört að Bessastöðum 31. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.

31. desember 1994 Nr. 162

LÖG

um lífræna landbúnaðarframleiðslu.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Tilgangur laga þessara er að tryggja að framleiðsla, úrvinnsla, flutningur, geymsla og dreifing landbúnaðarafurða sem framleiddar eru með lífrænum aðferðum lúti ákveðnum reglum á lögbýlum og í fyrirtækjum sem hafa fengið vottun til notkunar á vörumerki lífrænnar framleiðslu.

2. gr.

Lög þessi taka til framleiðslu, vinnslu, flutnings, geymslu og dreifingar hvers konar lífrænna landbúnaðarafurða.

Landbúnaðarráðherra hefur á hendi yfirstjórn þeirra mála er lög þessi taka til.

3. gr.

Innlendum sjálfstæðum stofum, einstaklingum eða stofnunum er heimilað að annast vottunarþjónustu fyrir lögbýli og fyrirtæki í lífrænni framleiðslu að því tilskildu að þær hafi faggildingu. Þær nefnast vottunarstofur.

Faggildingu vottunarstofa annast Löggildingarstofan í samræmi við reglugerð um starfsemi faggiltra vottunarstofa og nánari reglur er landbúnaðarráðherra setur.

4. gr.

Landbúnaðarráðherra veitir framleiðendum starfsleyfi að uppfylltum kröfum skv. 3. gr. og heldur skrá um öll lögbýli og fyrirtæki sem hafa fengið vottun um lífrænar framleiðsluaðferðir. Gerist þessir aðilar brotlegir getur landbúnaðarráðherra svipt þá starfsleyfi og heimild til að nota vörumerki um lífræna framleiðslu.

5. gr.

Forsvarsmönnum lögbýla eða fyrirtækja í lífrænni framleiðslu er skylt að veita landbúnaðarráðherra eða samningsbundnum vottunarstofum allar upplýsingar og þá aðstoð sem nauðsynleg er við vottunina, þar með talinn aðgang að hverjum þeim stað þar sem lífrænar landbúnaðafurðir eru unnar eða geymdar. Vottunarstofur skulu fara með upplýsingar sem þær afla sem trúnaðarmál. Skylt er að láta vottunarstofu í té án endurgjalds sýni af lífrænni framleiðslu til rannsókna.

6. gr.

Landbúnaðarráðherra setur reglugerð þar sem tilgreindar eru lágmarkskröfur sem gerðar eru til vottaðra lífrænna framleiðsluhátta við íslenskar aðstæður í samræmi við grunnreglur Alþjóðasamtaka lífrænna landbúnaðarhreyfinga (IFOAM) og reglugerð ráðs Evrópusambandsins nr. 2092/91, með síðari breytingum.

7. gr.

Landbúnaðarráðherra skipar nefnd er skal vera til ráðuneytis um reglur, staðla, vottun og allt er varðar lífræna landbúnaðarframleiðslu. Auk fulltrúa ráðherra, sem skal vera formaður nefndarinnar, tilnefna hagsmunaaðilar fulltrúa í nefndina samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum 31. desember 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Halldór Blöndal.